

Ireclota Mene

The New Testament in the Bine
Language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long
tokples Bine long Niugini

Ireclota Mene

The New Testament in the Bine Language of Papua New Guinea

Translation by Wycliffe Bible Translators

© 1993, The Bible Society of Papua New Guinea

Print publication 1993 by The Bible Society of Papua New Guinea

Web version

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.

www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works)

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok oraite na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narapela manmeri**. Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating**. Na tu, **yu no ken senisim Tok**.

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok oraite long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok oraite, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no oraite long dispela tok oraite, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela**.

Olgeta tok oraite na lo long tok ples English i stap long

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela**.

Ireclota Mene

Matayo Me Miji Mene	
Matayo	Mat 1
Mareko Me Miji Mene	
Mareko	Mar 81
Luuuka Me Miji Mene	
Luuuka	Luk. 129
Yoane Me Miji Mene	
Yoane	Jon. 218
Apostolo: Yeesu me ätyepäneji biname bime kaakesea poto cidi me	
Apostolo	Aps. 274
Paulo Me Leta Rooma Ätrunga Biname Bime Bau Me	
Rooma	Rom 352
Paulo Me Niinäce Leta Korinito Ätrunga Biname Bime Bau Me	
1 Korinito.	1 Kor. 391
Paulo Me Neeneni Manu Leta Korinito Ätrunga Biname Bime Bau Me	
2 Korinito.	2 Kor. 424
Paulo Me Leta Galatiya Probins Ätrunga Biname Bime Bau Me	
Galatiya.	Gal. 446
Paulo Me Leta Epeso Ätrunga Biname Bime Bau Me	
Epeso	Epe. 461
Paulo Me Leta Pilipi Ätrunga Biname Bime Bau Me	
Pilipi	Pil 473
Paulo Me Leta Kolose Ätrunga Biname Bime Bau Me	
Kolose.	Kol. 482
Paulo Me Niinäce Leta Tesalonika Ätrunga Biname Bime Bau Me	
1 Tesalonika	1 Tes. 491
Paulo Me Neeneni Manu Leta Tesalonika Ätrunga Biname Bime Bau Me	
2 Tesalonika	2 Tes. 498
Paulo Me Niinäce Leta Timoti Bau Me	
1 Timoti.	1 Tim 503
Paulo Me Neeneni Manu Leta Timoti Bau Me	
2 Timoti.	2 Tim 513
Paulo Me Leta Taitus Bau Me	
Taitus.	Tai. 520
Paulo Me Leta Pilimon Bau Me	
Pilimon	Pilm 525

Leta Ätrunga Biname Bime Bau Me Lui Cina Heberu Mene Jiicemusi		
Heberu	Heb	528
Yakobu Me Leta		
Yakobu	Yak.	556
Peteru Me Niinäce Leta		
1 Peteru.	1 Pet	566
Peteru Me Neeneni Manu Leta		
2 Peteru.	2 Pet	577
Yoane Me Niinäce Leta		
1 Yoane	1 Yon	583
Yoane Me Neeneni Manu Leta		
2 Yoane	2 Yon	592
Yoane Me Nesae Manu Leta		
3 Yoane	3 Yon	594
Yuuda Me Leta		
Yuuda.	Yud	596
Apokalupo		
Apokalupo	Apk	599

MATAYO ME MIIJI MENE

Yeesu Keriso me Kaakesaare Gemi

(Luuka 3:23-38)

- 1** ¹Ai lui Yeesu Keriso me kaakesaare bime ngii gemi. Yeesu lui Daawida me kaakesaare ge, Daawida lui Abrahamo me kaakesaare ge.
- ² Abrahamo lui Isacako me Babe ge,
Isacako lui Yakobu me Babe ge,
Yakobu lui Yuuda piiyepu teeme naniganewaleyame bime babe ge,
- ³ Yuuda lui Perese naabi Sera bime babe ge, teeme mage lui Tamara tage.
Perese lui Hesoroma me babe ge,
Hesoroma lui Arama me babe ge,
- ⁴ Arama lui Aminadaba me babe ge,
Aminadaba lui Naasona me babe ge,
Naasona lui Salamona me babe ge,
- ⁵ Salamona lui Boasa me babe ge, teeme mage lui Rahaba tage.
Boasa lui Obeda me babe ge, teeme mage lui Ruuta tage.
Obeda lui Yese me babe ge,
- ⁶ Yese lui Daawida me babe ge, lui te mope biname me äbituji.
Daawida lui Solomona me babe ge, teeme mage lui Uriya me coga tage.
- ⁷ Solomona lui Rehoboamo me babe ge,
Rehoboamo lui Abiya me babe ge,
Abiya lui Asa me babe ge,
- ⁸ Asa lui Yosepata me babe ge,
Yosepata lui Yorama me babe ge,
Yorama lui Osiya me babe ge,
- ⁹ Osiya lui Yotama me babe ge,
Yotama lui Ahasa me babe ge,
Ahasa lui Hesekiya me babe ge,
- ¹⁰ Hesekiya lui Manasa me babe ge,

Manasa lui Amona me babe ge,
Amona lui Yosiya me babe ge,

¹¹ Yosiya lui Yekoniya naabibime babe ge. Pui padare cabu Yosiya liba teeme bägrä bine jepänimuji, Babloniya biname cina Israela biname bine joomläjimujisi teeme cewe me waadename.

¹² Israela biname cina liba Babloniya je icrajimuji,
piba Yekoniya Salatiyelu ne jepänuji.
Salatiyelu lui Serubabelu me babe ge,

¹³ Serubabelu lui Abyuda me babe ge,
Abyuda lui Eliyakima me babe ge,
Eliyakima lui Asora me babe ge,

¹⁴ Asora lui Sadoka me babe ge,
Sadoka lui Akima me babe ge,
Akima lui Elyuda me babe ge,

¹⁵ Elyuda lui Eliyasara me babe ge,
Eliyasara lui Matana me babe ge,
Matana lui Yakobu me babe ge,

¹⁶ Yakobu lui Yoosepa me babe ge, lui Mariya me rooriye ge. Mariya te Yeesu ne jirnguji, lui ne Keriso ca einenisi.

¹⁷ Yoo siige, footin kaakesaare gemi Abrahamo ca ngälu Daawida ne oomlaname, cuta nuuja footin gemi Daawida cabu ca ngälu Israela biname bine liba ewadimujisi Babloniya cewe me, cuta puma cita ca nuuja footin gemi ngälu Keriso ne oomlana, biname bine niiya cabu ca lui te cire yääsecräremepi.

Yeesu Keriso me Aplimla (Luuka 2:1-7)

¹⁸ Yeesu Keriso me aplimla apu gyene: teeme mage Mariya lui Yoosepa me ciwelooloyame ge. Teebi camuge atejaclmuta, Mariya liba umle äbitige, egä tabe Aceji Seemo name mäpumäpu gwene. ¹⁹ Teeme ciwelooloyame Yoosepa epu biname ge, lui te iyeta mule bine Moose me Cotre ibi jaawenimuge, yepä tabe singi lica ge Mariya ne biname bime sobe cabu teeme mäpumäpu poto cidi me aitnejame, pui Cotre te lipu jiicenige wawename, yepä tabe singi ge teebine ogä ägyime. ²⁰ Tabe liba ngene jotwananige teebine ägyime, Yageyame me mename seemo te wama cabu piba taboclomtige teeme bau me, jejige egä, “Yoosepa, Daawida me kaakesaare, wälu gone läbitute Mariya ne coga me acatame, ingle tabe Aceji Seemo name mäpumäpu gwene. ²¹ Tabe bägrä ne pa jäärngepi, maane ngii einepi Yeesu, ingle tabe te teeme binamewale bine teeme niiya cabu ca cirege äsecrera.”

²² Siige, ai mule cina äbitininisi naace tääpume toraca me äbitame Yageyame me yepä mename biname te lipu teeme mene jeitnäjuji egä,

²³ "Camu tääpe cama ngulebägrä te mäpumäpu cirege, siige bägrä ne cire jääpänepi. Teebine Emanuwela ca cire yaainepesi." Emanuwela lui egä 'Acejiyame pisi nyene mine cama.'

²⁴ Siige Yoosepa liba arpinantige, tabe Mariya ne coga me jowenige, Yageyame me mename seemo te teebine lipu jejige. ²⁵ Yepä teepi magebi rooriye bime mule lica jaawenäsi, ngälu Mariya bägrä ne jirngige, siige Yoosepa ngii ecärigé Yeesu.

Biname cina Secluji Bimu Acita Gome ca Yeesu ne Päpäname

2 ¹Heroda lui padare cabu mope biname me enajuji, Yeesu piba aplimluji Betelehema cewe je Yuudea probins cabu. Pui ingwe gaabe ca lui cina labiberäjininus i wale poto cidi me, seclige bimu acita gome ca Yerusalem me, ²biname bine puma itemläjemisi egä, "Kirece bägrä ärngeji luci yene, lui te cirege Israela biname bime mope biname me äbita? Cine teeme wale ne jääpänepesi, bimu acita gome ca liba tacitepi, siige cine naclige teeme gome kokorare ca äpednerame." ³Mope biname Heroda liba itecijige ai mene, tabe mage ngenecu mäpu me äbitige cuta iyeta Yerusalem biname piiyepu. ⁴Tabe ala tesoglicmige iyeta modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname bine, siige itemlimige egä, "Keriso lui te biname bine niiya cabu ca cirege äsecrera, tabe luma cire laplimlepi?" ⁵Teepi Heroda ne jejisi egä, "Tabe cire laplimlepi Betelehema cewe je Yuudea probins cabu. Cine umle apu gemi, ingle Acejiyame me mename biname te ituge oogära ai poto cidi me apu egä,

⁶ 'Betelehema cewe Yuudea gawe cabu,
maane papa cewe lica gäte nuuja Yuudea cewe cabu ca,
ingle määme cabu ca cirege mope biname otni,
lui te cäme Israela biname bine cire yaawademepi.' "

⁷Heroda liba ai mene itecijige, tabe piba ogä ala tesoglecmige bimu acita gome ca lui cina seclumi Yerusalem me, siige itemlimige egä, "Weene liba jääpänepeye wale ne acita?" ⁸Heroda liba umle äbitige, wale te liba tacitepi, peei ingwe gaabe ca tabe piba pui biname bine jityepimige Betelehema me apu mene cama egä, "Äte naaclege cängena bägrä ne ärngime. Liba jepänepeye, piba täcnäripeye cebine umle wawename. Cane cuta piba pa lädepene kokorare ca äpednutame teeme gome." ⁹⁻¹⁰Siige teepi eclige, gaabegabe jepänisi pui yepä wale ne, teepi lui ne jääpänanepesi bimu acita gome ca. Teepi liba jepänisi, siige mage gege ecisi. Wale te teeme niinäce me äbitige, ngälu emä bojä jegige, bägrä te luma enajige. ¹¹Teepi mete bora me ebäcnisi, siige bägrä ne liba jepänisi teeme mage Mariya cama, teepi kokorare ca ipednemalimisi teeme gome teebine opo gaabe me acitame. Puma cita ca teepi baiko bine jepatnimisi, isemisi gol, mijirage lengo pauda uubudera tääpume piiyepu mijirage lengo uli ngedo ngii miira, siige ecärisi bägrä matikäli ne.

¹²Pui ingwe gaabe ca teepi teeme cewe me nuuja gaabe cabu äcnärigé, ingle Acejiyame te teebibine wama ca umle jewenimige egä, “Weene gone läcnärininiyu Heroda ne umle wawename.”

Mariya Yoosepa naabi Uucräsi Aikupito me

¹³Bimu me acita gome ca lui biname cina saaclepi, liba äcnärigé teeme cewe me, piba Yageyame me mename seemo te taboclomtige Yoosepa bau me, wama secärigé egä, “Arpinanti, bägrä ne ecati teeme mage cama, uucratnäneye Aikupito me. Puma inajäpi, ngälu cane te pa jijipene weene äcnärame. Weene ai ne naace name pi wawename, ingle Heroda bägrä ne pa jäärngepi budre me aglime.” ¹⁴Puma cita ca Yoosepa arpinantige, bägrä ne ecatige mage cama, siige ciyi Betelehema ne sebmälänisi Aikupito me otnime. ¹⁵Teepi puga aanajänige, ngälu Heroda budre äbitige. Ai mule te naace tääpume äbitige ibibi äbitame mename biname te lipu Yageyame me mene jeitnäjuji egä, “Aikupito ca cane cäme bägrä ne ituge ala asogleca.”

Bägrä bine Eglecimisi Betelehema je

¹⁶Heroda liba umle äbitige, egä bimu acita gome ca lui biname cina saaclepi teebine sengletnäjumesi, siige tabe caapocapo claabe te joomlige. Tabé jejemige neenení kämäge cama imäbägrä bine coo piiyepu teeme iganewale bine iyeta budre me aglecame Betelehema cewe ngalebora je piiyepu teeme wajwa je lui cewe cabu ta. Tabé neenení kämäge cama imäbägrä bine piiyepu teeme ingwe ca lui imäbägrä bine aglecame naace popi jejemige, ingle bimu acita gome ca lui cina saaclepi, tabe teeme bau ca umle läbitepi, egä neenení kämäge ngalebora teepi pui wale ne jääpänanepesi. ¹⁷Apu toraca me äbitige mename biname Yeremiya lipu niinäce gaabe me itu jiicuji egä,

¹⁸“Teepi Raama cewe ca ala itecijenemige
piiypu ngenecu bora babo ele.

Raakela ele ongenige teeme bägrä bime tääpume,
tabe singi lica teebine owe äswime,
ingle teepi opo puma lica gemi.”

Yoosepa naabi Aikupito ca Täcnäränisi

¹⁹Heroda liba budre äbitige, piba Yageyame me mename seemo te taboclomtige Yoosepa bau me Aikupito je, wama secärigé egä,
²⁰“Arpinanti, bägrä ne ecati teeme mage cama, äcnäraneye Israela gawe cabu me, ingle lui cina bägrä ne aglime jaawenanepesi, budre gemi.” ²¹Puma cita ca Yoosepa arpinantige, mage bägrä bine aacatige, äcnäränisi Israela me.

²²Yoosepa liba itecijige, egä Arkela teeme babe Heroda me puupu itu jaacatepi, mope biname me itu läbitepi Yuudea probins ngalebora, siige

tabe wälu äbitige Yuudea me acnenutame. Puma cita ca Acejiyame te cuta nuuja wama secärige tabe otnime Galilaya probins cabu me, siige tabe piiyeme ädige. ²³Teipi puga aanajänige cewe ngii Nasareta je. Apu ibibi äbitige Acejiyame me mename biname bime mene egä, “Teebine Nasareta biname ca cire yaainepesi.”

Yoane Niiye ca Äciseja Biname te Mene Jejananemige
(Mareko 1:1-8; Luuka 3:1-18; Yoane 1:19-28)

3 ¹Pui padare cabu Yoane niiye ca äciseja biname te tädige, gije abacitige mene jajanename daapo taatu cewe cabu je Yuudea gawe ngalebora. ²Tabe apu jiicemige egä, “Weene niiya mule cabu ca atatrongäринeye, ingle Acejiyame te mameta gyene biname bine waadena.” ³Yoane peese nyene pui biname, Acejiyame me mename biname Isaya lui poto cidi me itu jiicuji egä,

“Daapo taatu cewe cabu biname te babo tagepogogo ca cire jiicepi egä,

‘Gaabe ne emacetnäjeye Yageyame tääpume,
 weeme mule bine conocäco jwenemeye teeme otni tääpume! ’ ”

⁴ Yoane me cäbletääpe lui kamela me ngäli ca wawenäneji ge, piiyepu tabe kamela tääpe baagi ca asigräneji ge ibi cabu. Tabe sesi pana gwidape bine yäärngäjimuge piiyepu uri niiye yääänäjuge. ⁵Biname cina saacluge teeme bau me Yerusalem ca, iyeta poto ta Yuudea gawe cabu ca piiyepu Yoridana baduge neeneni poto ca. ⁶Tabe piba teebibine niiye ca jicisäjemige Yoridana baduge cabu, teipi liba teeme niiya mule bine jewabudnäjimisi.

⁷Yoane liba jepänimige bucourage Parisea sigu biname piiyepu Sadukea sigu biname cina otni teeme bau me niiye ca äciseja tääpume, tabe jejemige egä, “Weene cobyame pana angletne-jayame biname gemi! Weene apu jingenininige, egä weebibine liba niiye ca birige äciseja, weene siige piba cire uucratnipeye mäpu daremu cabu ca, Acejiyame te lui ne cire täätayepepi. ⁸Weene eei mule bine jwenemepeye, lui cina jiwabininusi, egä weene siige bii tatatröngärininiye niiya mule cabu ca. ⁹Piiyepu cuta weene apu gone jingenininige egä, ‘Ingle Abrahamo lui cime kaakesaare gyene, peei name pi cine mäpu daremu ne lica cirege pääna Acejiyame bau ca.’ Cane weebibine jijenininine, egä Acejiyame liba singi gyene, tabe ibibi gyene ai kula bine ateplengäjame Abrahamo me kaakesaare tääpume. ¹⁰Yäpä acitäneji gyene uli maape. Lui uli cina miijirage kuu lica yääyemuge, yaargawimusi, uliobo cabu me yiisabimusi. ¹¹Cane weebibine niiye ca jicisäjenininine awabame, egä weene siige bii tatatröngärininiye weeme niiya mule cabu ca. Yepä laati te pa tädepi cäme ingwe ca, tabe weebibine Aceji Seemo ca piiyepu uliobo ca page jicisäjipi. Uliobo te lipu domäji bine yaabemuge, tabe pepu pagege weeme

cabu ca jugijugi mule bine äciseja. Tabo baborage gyene, cane matikäli gäne. Cane ibibi lica gäne teeme ernge gwidape seea iibirame. ¹² Teeme pisi nyene wiiti kuu ämleceja gwidape wiiti kuu mälwä cama maramara me wawename. Tabo kuu bine teeme mete cabu me cire yaawademepi, mälwä bine ätuma cäco uliobo cabu me cire yiisabemepi ayi tääpume.”

Yoane te Yeesu ne Niiye ca Jicisäjige
(Mareko 1:9-11; Luuka 3:21-22)

¹³ Piba Yeesu tädige Galilaya gawe cabu ca Yoridana baduge me Yoane te teebine niiye ca puma äcisejame. ¹⁴ Yepä Yoane singi ge Yeesu me ngenecu atatrongtame, siige tabe jejige egä, “Maane te cebine miji niiye ca äciseja, peei name pi maane ngeno me tädite cäme bau me niiye ca äciseja tääpume?” ¹⁵ Yeesu jejige egä, “Ai taje maane jeweni, cane ngena tääpume naajenine. Apu mule ca mine jewenenago, Acejiyame ngena tääpume singi.” Yoane Yeesu me mene jecatige, siige teebine niiye ca jicisäjige. ¹⁶ Yeesu ne liba niiye ca jicisäjige, tabe piba tarpatige niiye cabu ca. Piba taatu cabucewe te iitnige teeme tääpume, siige tabe jepänige Acejiyame me Seemo te äina je gimäe ele pana teeme papa cabu me. ¹⁷ Puma cita ca tagepogogo te tädige cabucewe ca egä, “Ai lui cäme ngenecurage bägrä gyene. Cane baborage ngenecu miji gäne teeme tääpume.”

Satani te Yeesu ne Epicetneräjige
(Mareko 1:12-13; Luuka 4:1-13)

4 ¹ Puma cita ca Aceji Seemo te Yeesu ne ecanige daapo taatu cewe cabu me Satani te teebine puma apicetnräjame. ² Tabo liba footi bimu footi ciyi cama deedei cäco enajige puma, piba loolomecewe te joomlige. ³ Puma cita ca Satani te teeme bau me tädige, jejige egä, “Maane liba Acejiyame me Bägrä gäte, ai kula bine jejemi buludu me ateplengame.” ⁴ Yeesu jejige egä, “Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, ‘Deedei taatu te ireclota lica yääcärimuge biname bine, yepä iyeta mene Acejiyame lui jiicemuge.’”

⁵ Puma cita ca Satani te Yeesu ne ecanige babo cewe Yerusalem me, Acejiyame tääpume mara me lui cewe wawenäneji ge, siige teebine puga etecwantige iiwäreja mete toro cabu caburage je, ⁶ jejige egä, “Maane liba Acejiyame me Bägrä gäte, maane ama cita ca uuplacamti gawe me, ingle Oogäräneji mene te jiicenige egä,

‘Acejiyame te teeme mename seemo bine cire jaajemepi määme poto cidi me;
 siige teipi meeble teeme ime cabu cire naacanepesi,
 piba maane määme ernge ne kula cabu lica pa jimudnärepi.’”

⁷ Yeesu Satani ne jejige egä, “Oogäräneji mene te cuta jiicenige egä, ‘Maane dupe päpäname määmämu gone läbitute Yageyame määme Acejiyame ne apicetnärame, egä tabe kälyä nawenuge.’”

⁸Puma cita ca Satani te Yeesu ne ecanige babo podo caburage me, puma teebine jewabäjige maramara mope biname bime gawe piiyepu teeme iyeta lijalija gwidape, ⁹siige jejige egä, “Iyeta ai cane meebine nääcärenine, maane liba kokorare ca ääpednutenite cebine awejename.” ¹⁰Yeesu teebine jejige egä, “Satani, äyeblingti käme bau ca, ingle Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, ‘Yageyame, määme Acejiyame ne yaawejanuye, cuta teeme taatu singi ne jewenepi.’” ¹¹Siige Satani te Yeesu ne ebmalige; Acejiyame me mename seemo cina piba seclige teebine ätityerame.

**Yeesu Teeme Kaakesea ne Jegednige Galilaya Probins cabu
(Mareko 1:14-15; Luuka 4:14-15)**

¹²Yeesu liba itecijige, egä Yoane ne krokeciyi mete me bisinglantis, tabe acnenutige Galilaya probins cabu me. ¹³Tabe Nasareta cewe je lica enajige, yepä tabe ädige Kaprenauma cewe je lenajame, lui tage Galilaya sawa gome Seblona Napatali naabime gawe cabu. ¹⁴Apu toraca me äbitig mename biname Isaya me mene egä,

¹⁵“Seblona piiyepu Napatali naabime gawe
piiypu lui gawe Meditareniya malu gome,
piiypu Yoridana baduge me bimu acita gome ca lui gawe
piiypu Galilaya gawe, Acejiyame umle käco biname cina luma icrajinige;

¹⁶ai maramara gawe cabu, lui biname cina krokeciyi cabu icrajinige, teipi babo apaclyera ne cirege päpäna.
Cuta lui biname cina wäluwälu icrajinige budre mule name pi, apaclyera te teeme cabu me cire luungepmalepi.”

¹⁷Yeesu lui padare acnenutige Galilaya me, tabe gije abacitige mene jajanename egä, “Tatatrongärineye weeme niiya mule cabu ca, ingle Acejiyame te mameta gyene biname bine waadena.”

**Yeesu Poto Cibubade Biname bine Ala Tesoglicmige
(Mareko 1:16-20; Luuka 5:1-11)**

¹⁸Yeesu liba ädige Galilaya sawa ligi ta, tabe jääpänige nanigane wäsi bine, Simona (lui ne einenisi Peteru ca) piiyepu teeme igane Andrea. Teipi net bine yiisabäjemäsi sawa bora me, ingle teipi cibubade biname ge. ¹⁹Yeesu teebibine jaajige egä, “Siclege cane cama otnime käme abiberäja bägrä lenajame. Weene niinäce lipu cibu bine toomläjenanemumeye, page cane weebibine ibiberäjinine biname bine käme bau me pepu waadename.” ²⁰Piba taatu teipi teeme net bine ebmalemäsi Yeesu cama yepä otnime.

²¹Puma cita ca cerämu tabe ädige, cuta nuuja nanigane wäsi bine jääpänige, Yakobu naabi Yoane Jebedayo me bägrä. Teipi teeme poo cabu

jage teeme babe Jebedayo cama, net bine emacetnäjemäsi. Yeesu Yakobu Yoane naabibine ala taasoglicige teta cama otnime. ²² Teepi piba taatu teeme babe ne ebmaläsi poo cabu, Yeesu cama aaclige.

**Yeesu Biname bine Ebiberäjimige, Mene Jejananemige, Pita cabu ca
Miji Jewenanemige**
(Luuka 6:17-19)

²³ Yeesu Galilaya probins cabu iyeta poto ta waatnetnäjuge. Tabe biname bine yaabiberäjimuge teeme abasecretna mete cabu ta, Miji Mene jaajanamemuge, egä Acejiyame te biname bine pagege waadena, piiyepu cuta tabe biname bine maramara pita cabu ca miji me jaawenanemuge.

²⁴ Yeesu ne idre jecenanisi iyeta poto ta Suriya gawe cabu. Pipu pi teeme bau me biname bine sewadäjemisi, lui cina cewe loocananinus maramara pita coo mäpu name pi, naace niiyarage cable teeme trupa cabu, oonina pita piiyepu tääpe nuuja poto budre. Yeesu iyeta teebibine miji me jewenanemige. ²⁵ Bucurage biname cina Yeesu ne ingwe sicwisi Galilaya gawe cabu ca, Ten Modamoda Cewe gawe cabu ca, Yerusalemca, Yuudea gawe cabu ca piiyepu Yoridana baduge me bimu acita gome ca.

Ngenecu Miji Laati Bemi?
(Luuka 6:20-23)

5 ¹ Yeesu biname tomi bine liba jepänimige, tabe piba jegelige podo cabu me, puga adnatige. Teeme abiberäja bägrä cina jewaclomtisi teebine, ² siige tabe gije jecitige teebibine abiberäjame egä,

³ “Ngenecu miji eei gemi,
laati bemi owecumete seemo ireclota ngalebora;
Acejiyame te teebibine yaawadimuge.

⁴ Ngenecu miji eei gemi,
laatibi ele yaangenetnemuge;
Acejiyame te teebibine owe yääswemuge.

⁵ Ngenecu miji eei gemi,
laati bemi Acejiyame taatu cabu me ire;
teepi jäätäpnimusi Acejiyame ngena tääpume ituge iicana.

⁶ Ngenecu miji eei gemi,
laati bemi baborage singi wawename Acejiyame me singi;
teeme pee singi te toraca me läbituge.

⁷ Ngenecu miji eei gemi,
laatibi poto biname bine owecu jaawenimusi;
teepi cuta owecu ne jäätäpnus teeme tääpume.

⁸ Ngenecu miji eei gemi,

laati bemi yepä taatu ngene atwana cama;
teepi Acejiyame ne jäätänusi.

⁹ Ngenecu miji eei gemi,
laati bemi poode wawenettä ja biname;
teebibine Acejiyame me bägräwale ca birige aina.

¹⁰ Ngenecu miji eei gemi,
biname cina lui bine sabe jaawenanemusi,
ingle naace popi teepi Acejiyame me singi ne jaawenusi;
Acejiyame te teebibine yaawadimuge.

¹¹ Weene ngenecu miji gemi, biname cina liba niiya mene jiicemusi weeme poto cidi me, sabe jiwenininusi piiyepu walya jicamininus cämiji pi. ¹² Weene miji baborage ngenecu miji piiyepu gege, ingle weene cabucewe je baborage daremu ne cire jepänepeye. Acejiyame me mename biname lui cina weeme niinäce gaabe itu secluji, teebibine cuta pepu ituge sabe wawena.”

**Yeesu me Binamewale Epu Pana Gemi Caapereniiye
coo Apaalyera Liiyepu**
(Mareko 9:50; Luuka 14:34-35)

¹³ “Weene caapereniiye pana gemi gawecewe biname bime tääpume. Caapereniiye me kaakesea pisi nyene, yepä teeme mite te liba lapiruge, weene ingwe ca äblicäco caapereniiye ne cuta mite me wawena. Mite cäco caapereniiye nuuja miji lica gyene, peei name pi gaabe cabu yaajarusi, biname cina siige ernge ca jäätrecäjusi.

¹⁴ Weene apaalyera pana gemi gawecewe biname bime tääpume. Babo cewe te podo papa cabu äblicäco ämlitänje lenajame. ¹⁵ Biname te liba lampa ne jaabotuge, tabe diiba ca lica yaacwabuge, yepä cabu me yaatecwantuge, siige puma cita ca biname bine saapacyäremuge mete ngalebora. ¹⁶ Weene pepu cuta biname bine yaapacyäremuye, egä teepi liba weeme mjjimiji mule bine jäätänemusi, siige piba eso yääcärusi weeme Babe ne, cabucewe je lui te enajenige.”

Yeesu me Abiberäja Mene Cotre poto cidi me

¹⁷ “Weene gone apu angi, egä cane itu tädujine Moose me Cotre mene bine piiyepu Acejiyame me mename biname bime abiberäja mene bine sabe wawename. Eewe, cane tädujine peei mene bine toraca me wawename. ¹⁸ Cane toraca jijenininine, egä cabucewe piiyepu gawecewe liba taatu aanajenige, licarage nuuja leta ne coo matikolä maaku ne cirege äyeblingta Cotre mene cabu ca, ngälu lui mule poto cidi me jiicenenemige, cirege äbita. ¹⁹ Pipu pi laati te liba jaatropangtuge yepä cotre ne, ngänu gyene matikolä cotre, piiyepu biname bine yaabiberäjimuge teepi peei yepä mule wawename, tabe matikäli gyene

Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge. Yepä laati te cotre bine yääcwetnimuge piiyepu biname bine yaabiberäjimuge teepi peei yepä mule wawename, tabe baborage gyene Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge. ²⁰Cane toraca mene jijenininine: weeme conocäco mule cina liba lica itucärenenemisi Parisea sigu biname piiyepu cotre abiberäja biname bime conocäco mule bine, siige Acejiyame te piba weebibine lica iwadininuge.”

Yeesu me Abiberäja Mene Claabe Äbita poto cidi me

²¹“Weene ituge ätecija, egä mime saarewale bine sasa jajeji gemi egä, ‘Gone nuuja biname ne budre me yaagluye. Laati te liba yaagluge biname ne budre me, teebine cirege ablawa.’ ²²Yepä cane te jijenininine weebibine, egä laati te liba claabe läbituge nuuja ätrunga biname tääpume, teebine miiji birige ablawa. Coo laati te liba teebine jaajuge egä, ‘Maane papa biname gäte,’ siige pui biname ne miiji yaacanusi mutre biname cina ablawame. Coo piiyepu laati te liba nuuja ätrunga biname ne jaajuge egä, ‘Maane Acejiyame umle cäco biname gäte,’ tabe epu niiyarage gyene, egä tabe miiji uliobo puupu cabu me otni.

²³Peei name pi maane liba yaacanute owecu gwidape ne Acejiyame me mete cabu iiwäreja dade cabu acitame, siige maane puma ngene jwaatwute egä, ‘Nuuja ätrunga biname te claabe gyene cäme tääpume,’ ²⁴maane owecu gwidape ne ebmalepi iiwäreja dade opo gaabe, ädepi poode wawename määme biname cama, piba tacnenutepi owecu gwidape Acejiyame ne cerame.

²⁵Laati te liba naaitnäjuge, siige singi birige ablaweja puupu cabu me acaname, maane gaabegabe teebine watawata poode me jaawenute, weene liba cäro camu ge ablaweja puupu cabu me atyaramta. Maane liba poode wawena cäco, cije tabe ablaweja biname me ime cabu naacituge, siige tabe te teeme ätityera biname bine jaajemuge meeagine acaname krokeciyiye mete cabu acitame. ²⁶Cane toraca mene naajenine: maane lica tasatute, ngälu iyeta daremu yaapirute.”

Yeesu me Abiberäja Mene Magebi piiyepu Ngulebägrä Ero poto cidi me

²⁷“Weebibine ituge abiberäja egä, ‘Sargi ero mule gone.’ ²⁸Yepä cane toraca jijenininine, egä laati te magebi ne coo ngulebägrä ne singisingi jwääpänuge ten cama ero mule wawename, tabe teeme ngenecu bora uja ero jwaawenuge.

²⁹Määme camu poto irecu te liba naawenuge singi ädrime maane niiya mule wawename, maane miiji watatarage määme peei ngene atwana ne äyeblingta, epu pana irecu ne lipu juungyatute, siige yaajarute. Niiya gyene maane yepä piicwa ne apesera, yepä cerämu niiya gyene maane iyeta piicwa cama uliobo puupu cabu me otni. ³⁰Määme camu poto ime

te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane miji pui ngene atwana ne watatarage äyeblingta, epu pana ime ne lipu joopotute, yaajarute määme bau ca. Niiya gyene maane yepä piicwa ne apesera, yepä cerämu niiya gyene maane iyeta piicwa cama uliobo puupu cabu me otni.”

Yeesu me Abiberäja Mene Coga Ägyi poto cidi me
(Matayo 19:9; Mareko 10:11-12; Luuka 16:18)

31 “Biname bine cuta ituge abiberäja egä, ‘Rooriye te liba singi teeme coga ne ägyime, tabe miji peba ne oogära ägyi poto cidi me, siige pui peba cama jwäätyepuge teeme coga ne.’ 32 Yepä cane te jijenininine: lui rooriye te liba teeme coga ne jwäägyuge poto ingle name pi yepä lica sargi ero mule name pi, siige tabe teebine jwaawenuge ero wawename, tabe liba nuuja rooriye ne yaacatuge. Cuta nuuja rooriye lui te teebine waacatuge, tabe ero jwaawenuge.”

Yeesu Ngena Ebiberäjimige Mene Atropengta poto cidi me

33 “Weene cuta ituge ätecija, egä mime saarewale bine sasa jajeji gemi egä, ‘Maane gone määme mene atropengta, yepä jewenepi maane Acejiyame me ngii cabu ngena ituge jaji wawename.’ 34 Yepä cane te jijenininine weebibine, egä weene liba mene iicema je, weene gone nuuja me ngii cama iicana pui mene ne atropengta cäco me wawename. Weene gone cabucewe me ngii cama iicana, ingle Acejiyame me lenaja puupu gyene. 35 Cuta gone gawecewe me ngii cama iicana, ingle teeme ernge acita gawe gyene; cuta piiyepu Yerusalem me ngii cama gone iicana, ingle babo mope biname me cewe gyene. 36 Määme mope me ngii cama cuta gone jiicute, ingle maane äblicäco gäte yepä matikäli edingäli ne bulubulu me coo cäsäcäsä me wawena. 37 Weene gone nuuja mene jiicuye, yepä ‘yoo’ taatu jiicuye, weene liba singi ngena wawename, cuta ‘lica’ taatu jiicuye, weene liba singi lica. Nuuja mene cerämu weene liba jiicuye, peei lui Satani me bau ca gyene.”

Yeesu me Abiberäja Mene Daremu Wawena poto cidi me
(Luuka 6:29-30)

38 “Weebibine ituge abiberäja egä, ‘Biname te liba nuuja biname me irecu ne sabe jaawenuge, pui biname ne cuta miji daremu awecnista teeme irecu ne sabe wawename. Piiyepu biname te liba nuuja biname me giricu jäaglecnutuge, pui biname ne cuta miji daremu awecnista teeme giricu ne äglecnutame.’ 39 Yepä cane te jijenininine weebibine, egä nuuja biname me niiya mule gone daremu wawena. Biname te liba camu poto lakace cabu noororuge, maane latatrongtute tabe meeblee säwäci poto lakace cabu oororame. 40 Piiyepu biname te liba naacanuge ablaweja

puupu cabu me, ingle tabe singi läbituge määme soto täüpume, maane miji cuta määme acwaba gwidape yääcärute. ⁴¹ Piiyepu biname te liba näädretnicuge maane teeme gwidape bine waadename yepä kilomiita pana padare me, maane neeneni kilomiita pana padare me ewademepi. ⁴² Biname te liba ngena täüpume näätinäruge, maane miji ecärepi. Coo tabe liba singi määme gwidape watawata acatame, gone läbwäricute.”

Yeesu me Abiberäja Mene Cubuyame poto cidi me
(Luuka 6:27-28, 32-36)

⁴³ “Weebibine ituge abiberäja egä, ‘Weene weeme biname bime täüpume singi inajininuge, yepä lui cina weebibine jimugitninus, weene cuta teebibine jäämugetnemuye.’ ⁴⁴ Yepä cane te jijenininine weebibine, egä lui cina weebibine jimugitninus, weene teeme täüpume singi inajipi, piiyepu lui cina sabe jiwenininus, weene teeme täüpume irecu ätumutipeye, ⁴⁵ weene piba päbitipeye weeme Babe me bägräwale me, cabucewe je lui te enajenige. Tabe yepärage bimu ne jaawenuge acitame niiya biname bime täüpume coo miji biname bime täüpume. Tabe cuta ngupe sääcärimuge, lui cina conocäco mule jaawenimus cuta lui cina conocono mule jaawenimus. ⁴⁶ Weene gone Acejiyame bau ca miji daremu ne awagrija, weene liba eei biname bime taatu cabu me singi, lui cina weeme täüpume singi. Niiyarage täks rarekaake uutecrena biname cina cuta pepu jaawenusi. ⁴⁷ Piiyepu weene liba weeme binamewale bine taatu jaawablimuye, weene peei lui nuuja mara gwidape ne lica jaawenuye. Acejiyame umle cäco biname cina cuta pepu jaawenusi. ⁴⁸ Weene miji epucäco lenaja, weeme Babe te lipu cabucewe je epucäco gyene.”

Yeesu me Abiberäja Mene Ceera poto cidi me

6 ¹ “Weene miji cängena ire, egä weene gone miji miji mule bine wawenetnäja biname bime sobe cabu naace täüpume teepi päpäname. Weene liba apu läbitininuye, weene nuuja daremu ne lica cirege päpäna weeme Babe bau ca, cabucewe je lui te enajenige. ² Pipu pi maane liba owecumete biname bine yääcäranemute gwidape, gone cabucabu yääcäranemute, walya biname cina lipu läbitaninus abasecretna mete cabu ta piiyepu gaabe cabu ta. Teepi apu naace name pi läbitininusi egä biname cina teebibine awepyeräjame. Cane toraca mene jijenininine, egä teepi lui awepyeräja ne jepänenisi biname bime bau ca, teeme daremu gyene. Teepi nuuja daremu ne Acejiyame bau ca lica cirege päpäna. ³ Yepä maane liba ngena owecumete biname bine yääcäranemute, ogä jewenemepi epu, camu poto ime te liba ngena jaawenuge, sääwäci poto ime te umle cäco. ⁴ Piba biname cina umle lica birige määme mijiirage mule. Yepä määme Babe lui te iyeta gwidape täüpume umle, tabe meeble miji daremu cire nääcärepi.”

**Yeesu me Abiberäja Mene Irecu Ätumuta poto cidi me
(Luuka 11:2-4)**

⁵“Weene liba irecu lätumutinuye, weene gone läbitininuye walya biname bime pana. Teepi liba irecu lätumutinusi, teepi singi birige aclajutame abasecretna mete cabu coo piiyepu gaabe cube cabu, ingle teepi singi biname cina päpäname. Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä teepi lui awepyeräja ne jepänenisi biname bime bau ca, teeme daremu gyene. Teepi nuuja daremu ne Acejiyame bau ca lica cirege päpäna. ⁶Yepä maane liba irecu lätumutute, maane miji mete bora me abacitepi, grana sermepi, siige piba irecu ätumutepi määme Babe bau me, lui te päpäna cäco gyene. Maane ngena ne ogä jaawenute, määme Babe te nääpänuge, siige daremu nääcäruge.

⁷Weene liba irecu lätumutinuye, weene gone bucourage papapapa mene iicema Acejiyame umle cäco biname liiyepu, lui cina apu jaangemuge egä, ‘Acejiyame te nitecijinininige, ingle mime irecu ätumuta lui lecarage gyene.’ ⁸Weene teeme pana gone läbitininuye, ingle weene liba yäätinäruye, tabe weeme Babe te uja umle bääbitige, weene singi ngena tääpu memi. ⁹Weene apu irecu ätumutipeye:

Cime Babe cabucewe je,
määme mijiirage ngii ne opo gaabe me naacitesi.

¹⁰Maane te biname bine ewademepi.

Määme singi ne gawecewe cabu jaawenesi,
cabucewe je lipu jewenenisi.

¹¹Page nicäranini cime bimu gaabegabe deedei.

¹²Maane gone cime niiya mule bine yaawadimute,
cine lipu lica yaawadimusi biname cina lui niiya mule niwenininusi cibibine.

¹³Maane gone cibibine niwadininute mäpurage apicetnära cabu me, yepä niwärimtipi niiya te oomlana wälu pi.

¹⁴Weene liba weemeweme niiya mule bine lica yaawadimuye, piba weeme Babe te cabucewe je weeme niiya mule bine lica yaawadimuge.

¹⁵Yepä weene liba weemeweme niiya mule bine yaawadimuye, piba cuta weeme Babe cabucewe je weeme niiya mule bine yaawadimuge.”

Yeesu me Abiberäja Deedei cäco Lenaja poto cidi me

¹⁶“Weene liba Acejiyame ne awejena name pi deedei cäco inajininuge, weene gone owecumete opo inajininuge walya biname cina liiyepu. Teepi naace name pi owecumete opo yaacrajuge, ingle teepi singi biname cina päpäname, egä teepi deedei cäco icrajinige Acejiyame ne awejename. Cane toraca mene jijenininine, egä teepi lui awepyeräja ne jääpänusi biname bime bau ca, peei lui teeme daremu birige. Teeme nuuja daremu lica cirege.

¹⁷Yepä maane liba deedei cäco naanajuge ingle Acejiyame ne awejena name pi, miji maane opo läcisäjute, mope oil ca laganute. ¹⁸Pipu pi nuuja te umle lica birige, egä maane deedei cäco naanajuge, yepä määme Babe, lui te pääna cäco gyene, tabe taatu umle birige. Tabé te daremu cire näcärepi, ingle tabe umle gyene, maane ogä ngena ne jaawenute.”

Gone Gwidape bine Yaatomlicmuye Ai Gawecewe cabu
(Luuka 12:33-34)

¹⁹“Weene gone mijimiji gwidape bine yaatomlicmuye weeme tääpume ai gawecewe cabu, potäte cina luma gwidape bine sabe jaawenimus, liiya te luma joomlemuge, cuta piiyepu eromaame cina liiyeme saacluge ero me. ²⁰Yepä weene jewenemepeye mijimiji mule bine. Peei lui epu pana gyene, egä weene mijimiji gwidape bine yaatomlicmuye weeme tääpume cabucewe je, potäte cina luma sabe lica jaawenimus, coo liiya te lica joomlemuge coo piiyepu eromaame cina äblicäco äbäcna ero me. ²¹Määme mijimiji gwidape cina luma, määme ngenecu te cuta puma.”

Irecu Lui Tääpe me Lampa Gegi
(Luuka 11:34-36)

²²“Irecu lui tääpe tääpume lampa gegi. Määme irecu cina liba mijiji birige, määme tääpe te iyeta apaclyera taatu birige. ²³Yepä määme irecu cina liba niiya birige, määme tääpe te cuta krokeciyi cabu yaanajuge. Siige määme cabu lui apaclyera liba krokeciyi birige, piba määme krokeciyi lipu baborage gyene.”

Yeesu me Umle Mene Acejiyame piiyepu Rarekaake poto cidi me
(Luuka 16:13, 12:22-31)

²⁴“Biname te äblicäco neeneni modamoda biname bine acenena. Tabé nuuja ne jäägyuge, nuuja tääpume singi läbituge. Tabé nuuja ne opo gaabe me yaacituge, nuuja ne kaake ca sääcelyäruge. Peei name pi weene äblicäco gemi neeneni bine acenena, Acejiyame ne piiyepu rarekaake ne.

²⁵Cane pee name pi jijenininine, egä weene ngenecu gone, egä weene ngena yaarwuye, ngena yaanuye, coo piiyepu weene ngena lasigräriinuye. Egäsu ireclota lui baborage gyene, deedei piiyepu niiye papa gemi; piiyepu tääpe lui baborage gyene, cäbletääpe lui papa gemi. ²⁶Jepänemeye, cabu je lui ele cina uujananinisi, teepi gije lica yäätemusi, lica yäärucnimusi, deedei cumä lica yaacranimusi, yepä weeme Babe cabucewe je tabe te teebibine cängena ire jetwenenemige. Egäsu weene modamoda gemi, ele lui papa gemi. ²⁷Weene nää mijiji gemi weeme ireclota bine ngenecu mäpu ca lecaleca me wawename?

²⁸Piiyepu weene ngena name pi ngenecu mäpu cäbletääpe poto cidi me? Weene jepänemeye baace popo cina lipu uutenininisi. Teepi kaakesea

lica jaawenimusi, cuta asigrera gwidape bine lica yaaterutäjimusi. ²⁹ Yepä cane weebibine jijenininine, egä ngänu gyene, mope biname Solomona puu miijirage cäbletääpe ca abasögäruji, yepä tabe epu miji opo lica äbituji ai baace popo bime yepä te liiyepu. ³⁰ Acejiyame te liba apu yaabasogärimuge baace bine, page lui cina ireclota gemi, ciiyeciyе siige uliobo cabu me yiisabimusi, egäsu tabe cuta weebibine isigreräjininuge cäbletääpe ca. Weeme ätrunga lipu matimati gemi! ³¹ Weene miji mäpu ngene atwanena bine abmaläcemame deedei, niiye piiyepu cäbletääpe poto cidi me. ³² Acejiyame umle cäco biname teepi te jäärngemusi ai gwidape bine, yepä weeme Babe cabucewe je tabe uja umle gyene, egä ai weeme singi gwidape gemi. ³³ Pätä weene miji niinäce äbitipeye Acejiyame te weebibine waadename piiyepu weene wawename, tabe ngena tääpume singi, siige Acejiyame te piba icärininuge iyeta weeme singi gwidape. ³⁴ Pipu pi weene ciiyeciyе tääpume ngenecu mäpu gone; ciiyeciyе me mäpu lui teeme yene. Ai bimu me mäpu ibibi gyene ai bimu tääpume.”

Yeesu me Abiberäja Mene Biname bine Atrana poto cidi me
(Luuka 6:37-38, 41-42)

7 ¹“Weene gone biname bine jaatranimuye, piba weebibine lica cirege atrana. ²Ingle naace popi weene lipu teebibine jaatranimuye, weebibine cuta pepu cirege atrana. Weene luma ngine yaatonäremuye biname bine, weebibine cuta puma ngine birige atonera. ³Peei name pi gone määme nuuja ätrunga biname me irecu cabu pläpu ne ire jaatwanute, maane liba uli pargi ne lica jääpänute määme irecu cabu. ⁴Baborage uli pargi liba pisi nyene määme irecu cabu, maane miji lica gäte määme biname ne jaji egä, ‘Cane määme irecu cabu ca pläpu ne jaacatene.’ ⁵Maane walya biname gäte! Maane miji niinäce uli pargi ne määme irecu cabu ca acata, piba maane cängenarage jepänenite määme biname me irecu cabu ca pläpu ne acatame.

⁶Lui gwidape ne mara me ituge wawena Acejiyame tääpume, weene drego bine gone yääcärimuye, teepi cije tatatröngärininius weeme bau me, tuusasemalininus. Piiyepu cuta weeme kusa bine gone yiisabimuye blome bime bau me, teepi cije jääbrecäjemusi.”

Weene Itinäreye, Jirngeye, Eyäjeye
(Luuka 11:9-13)

⁷“Itinäreye, piba pagege weebibine ceera: jirngeye, weene piba pagege päpäna; eyäjeye, piba pagege weeme tääpume iitnana. ⁸Iyeta lui cina yäätinärusi, teebibine yääcärimusi; lui cina jäärngusi, teepi jääpänusi; lui cina yääyäjusi, teeme tääpume jiitnusi. ⁹Bägrä te liba yäätinäruge teeme babe ne deedei tääpume, tabe kula lica yääcäruge. ¹⁰Coo tabe bägrä te

liba cibu tääpume yäätinäruge, tabe niiyarage cobyame lica yääcäruge.
 11 Weene puu niiya biname gemi, yepä weene umle gemi miijimiji
 gwidape weeme bägrä bine ceera. Egäsu nata weeme Babe lui cabucewe
 je enajenige, tabe cuta piba yääcäranemuge miijimiji gwidape, lui cina
 teebine yäätinärusi.

12 Weene singi biname cina ngena wawename weeme tääpume,
 weene miji pepu wawena teeme tääpume. Ai abiberäja lui Moose me
 Cotre cabu pisi nyene piiyepu Acejiyame me mename biname cina apu
 ebiberäjimjisi.”

Lui Gaabe te Ädenige Iyeteta Ireclota cabu me
(Luuka 13:24)

13 “Weene susurage grana cabu me ebäcneye, ingle lui grana gyene
 uliobo puupu cabu me, daamle gyene pui grana, piiyepu lui gaabe te
 ädenige pui grana cabu me plowa gyene, siige bucurate cina piiyeme
 otneninisi. 14 Yepä lui grana gyene iyeteta ireclota puupu cabu me, susu
 gyene pui grana, piiyepu lui gaabe te piiyeme ädenige mäpu gyene, siige
 nesae taatu cina pui gaabe ne jepänanenisi.”

Yeesu me Abiberäja Mene Uli piiyepu Teeme Kuu poto cidi me
(Luuka 6:43-44)

15 “Weene ireire inajipi walya mename biname bime tääpume.
 Teepi weeme bau me saacluge maamoi bime opo pana, yepä teepi
 teeme ngenecu bora agliyame wulp pana birige. 16 Weene lipu uli ne
 opo yaawatnuye teeme kuu cabu ca, weene cuta teebibine pepu opo
 yaawatnimuye teeme mule cabu ca. Pägepäge seeasea cina waina kuu
 lica yääyemuge, cuta gargale cina lica piigi kuu yääyemuge. 17 Mijirage
 uli lui miijimiji kuu yääyuge; niiyarage uli lui niiyaniya kuu yääyuge.
 18 Mijirage uli te äblicäco niiyarage kuu äyi; niiyarage uli te äblicäco
 mijirage kuu äyi. 19 Iyeta uli lui cina niiyaniya kuu yääyemuge,
 yaargawimus, uliobo cabu yiisabimus. 20 Yoo, weene walya mename
 biname bine cuta teeme mule cabu ca opo yaawatnimuye.”

Mene Atrana Bimu poto cidi me
(Luuka 13:25-27)

21 “Iyeta lui cina najananusi egä, ‘Yageyame, Yageyame,’ teepi iyeteta
 ireclota ne lica cirege päpäna Acejiyame cama cabucewe je, yepä eei
 taatu cina cirege päpäna, lui cina jaawenimus cäme Babe cabucewe
 je ngena tääpume singi. 22 Atrana bimu liba cirege, piba bucurate cina
 cire najanepesi egä, ‘Yageyame, Yageyame, cine nata määme ngii cabu
 Acejiyame me tagepogogo mene jaajananemusi, cuta määme ngii cabu
 niiyaniya cable bine yääyecräjemu piiyepu bucurate ciitaca mule bine

jaawenanemusi.’²³ Puma cita ca cane pui biname bine cire jaajemepene egä, ‘Cane umle cäco gäne weene. Weene niiya mule biname gemi, äyeblengäjineye käme bau ca.’ ”

**Yeesu me Abiberäja Mene Neeneni Mete Raranga Biname poto cidi me
(Luuka 6:47-49)**

²⁴ “Iyeta biname lui cina yäätecijemuge käme ai mene, siige pui mene ibi jaawenimusi, teepi umle biname pana birige, lui te mete ne kula papa cabu erangige. ²⁵ Tabe lui mete ne erangige, siige ngupe te piba secirige, igi cama tädige, cuta babo buuwe te tipwäjige, yepä mete te lica itramige, ingle kula papa cabu jage.

²⁶ Iyeta biname lui cina yäätecijemuge käme ai mene, yepä pui mene ibi lica jaawenimusi, teepi buduma biname pana birige, lui te mete ne koriyo papa cabu je erangige. ²⁷ Ngupe te secirige, igi cama tädige, babo buuwe te tipwäjige, siige pui mete te iyeta peega ecirige.”

²⁸ Yeesu liba teeme ai mene iicema epirige, biname cina mutäcäco ge teeme abiberäja mene name pi, ²⁹ ingle teeme abiberäja mene epu lica ge cotre abiberäja biname bime liiyepu. Pätä tabe epu ebiberäjimige, lui biname me conocäco pisi nyene biname bine jajime teepi ngena wawename.

**Yeesu Lepera Pita Biname ne Miji me Jewenige
(Mareko 1:40-45; Luuka 5:12-16)**

8 ¹ Yeesu liba täinige podo cabu ca, bucurage biname cina teebine ingwe sicwisi. ² Piba yepä lepera pita biname te tädige teeme bau me, kokorare ca ääpednutige teeme opo gaabe je, jejige egä, “Babo biname, maane liba singi gäte, maane miji gäte cebine pita cäco me wawena.” ³ Yeesu ime uutige teeme bau me, joomlige, jejige egä, “Yoo, cane singi gäne. Maane pita cäco äbiti!” Piba taatu tabe miji me äbitige teeme lepera pita cabu ca. ⁴ Yeesu puma cita ca teebine jejige egä, “Maane näätecijele, gone nuuja biname bine umle jaawenimute, cane lipu meeble miji naawenine. Yepä maane conocäco ädi iiwäreja biname bau me, tabe te määme tääpe pa naawatnäjepi. Moose lui owecu gwidape jiicuji Acejiyame ne iiwärejame, maane piba pui ecärepi teebine tabe iiwärejame. Biname cina piba umle pa läbitipesi, egä maane miji gäte.”

**Yeesu Cubu Mope Biname me Kaakesea Bägrä ne Miji me Jewenige
(Luuka 7:1-10)**

⁵ Yeesu liba abacitige Kaprenauma cewe me, cubu mope biname, lui te Israela biname lica ge, piba tädige teeme bau me, itemlige teebine ätityerame. ⁶ Tabe Yeesu ne apu jejige egä, “Babo biname, käme kaakesea bägrä te ätwitäneji enajenige mete cabu. Tabe pita name pi naabe cewe

oocaninige, äblicäco ge arpinenta.” ⁷Yeesu jejige egä “Cane tädenine teebine miiji wawename.” ⁸Yepä tabe pui cubu mope biname te jejige egä, “Oo babo biname, cane nuuja miiji lica gäne! Cäme mete me gone tädute. Maane yepä mene taatu jiicepi cäme kaakesea bägrä te miiji äbitame. ⁹Cäme cuta piti nemii niinäce gaabe biname piiyepu ingwe gaabe biname. Cane liba cäme ingwe gaabe biname ne jaajune egä, ‘Ädi,’ tabe läduge. Nuuja ne liba jaajune egä, ‘Tädi,’ tabe täduge. Cuta piiyepu cane liba cäme kaakesea bägrä ne jaajune ngena wawename, tabe jaawenuge.” ¹⁰Yeesu liba teeme mene jitecijige, tabe mutäcäco äbitige, siige teeme ingwe äcwiyame biname bine jejemige egä, “Toraca gyene, cane nuuja Israela biname ne apu ätrunga cama lica ituge päpäna. ¹¹Cane weebibine jijenininine: bucourage cina cire saaclepi bimu acita gome ca piiyepu bimu äpula gome ca, siige cire ladnatärepi Abrahamo, Isacako, Yakobu cama cabucewe je Acejiyame me soriyomu cabu. ¹²Yepä lui cina miiji cirege pui soriyomu cabu äbäcna, teebibine cire yiisabemepesi krokeciye cabu me. Teepi puma ele cire yaangenetnemepi, giricu cire yaatebecmepesi.” ¹³Siige puma cita ca Yeesu pui cubu mope biname ne jejige egä, “Äte, acnenuti mete me. Maane ngena ne jitrunenite, peei te läbitege.” Siige teeme kaakesea bägrä te puirage padare cabu miiji äbitige.

Yeesu Bucurage Biname bine Miiji me Jewenimige
(Mareko 1:29-34; Luuka 4:38-41)

¹⁴Yeesu ädige, Peteru me mete me abacitige. Tabe teeme gite ne puma jopänige gebale cama ätwitännej. ¹⁵Yeesu teebine ime gome jwoomlige, siige gebale te obmalige. Tabe puma cita ca arpinantige, Yeesu ne mogobi jewenige.

¹⁶Liba mämleteca ge, piba biname cina bucourage biname bine sewadanemisi Yeesu bau me, lui bime trupa cabu niiyaniya cable puga ge. Yeesu iyeta cable bine mene ca iyecräjemige piiyepu iyeta pita biname bine miiji me jewenanemige. ¹⁷Tabe ai ne naace popi jewenige mename biname Isaya me mene te toraca me äbitame egä, “Tabe cime pita bine teeme cabu icranige, tabe cime tääpe mäpu bine ewadimige.”

Mene Yeesu ne Ingwe Äcwi poto cidi me
(Luuka 9:57-62)

¹⁸Yeesu liba bucourage biname bine jepänimige teebine awaclomta je, tabe teeme abiberäja bägrä bine jejemige teepi sawa nuuja poto doro me uuraname. ¹⁹Teepi ingwe yuurisi, niinäce yepä cotre abiberäja biname te tädige Yeesu bau me, jejige egä, “Abiberäja biname, ngänu gyene, maane liiyeme ädenite, cane määme ingwe ädenine.” ²⁰Yeesu jejige egä, “Poks bime bora piti nemii lenaja tääpume piiyepu ele bime mete piti nemii,

yepä cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cäme tääpume puupu lica gyene cäme mope acitame.”

²¹ Puma cita ca lui biname cina Yeesu ne jitprungisi, teeme yepä te jejige egä, “Babo biname, cane singi gäne meeble ingwe äcwime, yepä cane lipu gäne niinäce otni cäme babe ne gape acitame?” ²² Yeesu jejige egä, “Laati bemi seemo ireclota cabu budre, teipi te teeme budre biname bine gape cabu me yaacranimus. Maane cebine ingwe näcwi.”

Yeesu Sawa cabu Buuwe ne Jiibige
(Mareko 4:35-41; Luuka 8:22-25)

²³ Yeesu poo cabu me acenutige, teeme abiberäja bägrä cina teta cama acetnäridge. ²⁴ Teipi liba eclige, baborage buuwe te tipwäjige sawa cabu, siige uule kuu cina poo ne itrugärisi. Yepä Yeesu ute ge. ²⁵ Abiberäja bägrä cina eclige, teebine elotnantisi, jejisi egä, “Yageyame, nityärini! Mine labumitninago!” ²⁶ Yeesu jejemige egä, “Weene wälu ngeno memi? Weeme ätrunga matikolärage gyene.” Tabé abujängtige, kokre cama buuwe piiyepu uule kuu bine mene jejemige, siige piba bulubulu mataru te enajige. ²⁷ Abiberäja bägrä cina mutäcäco äbitininisi, jiicisi egä, “Ai biname Laasi nyene? Buuwe piiyepu uule cina teeme mene jitecijisi.”

Yeesu Miji Jaawenige Neeneni Biname bine Niiya Cable cama
(Mareko 5:1-20; Luuka 8:26-39)

²⁸ Yeesu sawa nuuja poto doro me yuurige, atyaramtige Gadara gawe cabu me, siige neeneni rooriye cina tewacletnäjäsi teebine puma. Kula waja cabu lui gape gemi, teipi pui cabu ca tasatäsi. Teeme trupa ngalebora puga ge niiyarage cable. Teipi mage girigale ge, peei name pi nuuja biname te singi lica ge pui gaabe cabu otnime, teipi luma aanajenanige. ²⁹ Siige teipi liba Yeesu ne jepänäsi, ala abayäsi egä, “Acejiyame me Bägrä, maane singi ngena wawename cime tääpume? Maane watrangeca je tädite cibibine sabe wawename.”

³⁰ Seeji cudeceewe padare puga ge baborage ngeerangera blome tomi, deedei tääpume yuunguretnäjimisi. ³¹ Puma cita ca cable cina Yeesu ne jejisi egä, “Maane liba singi gäte cibibine äyecrejame, nityepini blome bime trupa cabu me.” ³² Yeesu jejemige egä, “Yoo, naaclege!” Siige teipi aabmalisi pui neeneni biname bine, eclige, blome bime trupa cabu me ebäcnisi. Iyeta blome tomi te podo cabu ca uuwamitnige gawe me, sawa cabu me uupletnäridge, siige abumitnige. ³³ Blome ire atwi biname cina uucratnige, eclige babo cewe me. Puma teipi biname bine jebaitnemisi iyeta, ngena cina bäbitininisi niiya cable cama lui neeneni biname bime tääpume. ³⁴ Puma cita ca iyeta biname pui babo cewe cabu ca eclige Yeesu ne päpäname, siige liba jepänisi, jejisi teeme gawe ne abmalame.

**Yeesu Miji me Jewenige Tääpe Nuuja poto Budre Biname ne
(Mareko 2:1-12; Luuka 5:17-26)**

9 ¹ Yeesu poo cabu acenutige, sawa ne yuurige, atyaramtige teeme cewe me. ² Biname cina waaku cabu secanisi tääpe nuuja poto budre biname ne. Yeesu liba jepänimige, egä teepi baborage ätrunga cama gemi, tabe pui pita biname ne jejige egä, “Cäme biname, wälu gone! Maane kälyä gäte määme niiya mule cabu ca!”

³ Yeesu gome puga ge cotre abiberäja biname. Teepi teemämu jitranisi egä, “Ai biname te Acejiyame me ngii ne sabe jewenige, ingle tabe taatu gyene biname ne kälyä wawename teeme niiya mule cabu ca.” ⁴ Yepä Yeesu umle äbitige teeme ngene atwanena, siige tabe jejemige egä, “Weene ngeno memi niiya ngene atwanena cama? ⁵ Lui gyene plowa iicana ai pita biname ne jajime egä, ‘Maane kälyä gäte määme niiya mule cabu ca,’ coo ‘Arpinanti, abujängti, siige ädi.’ ⁶ Yoo siige, cane lui Acejiyame bau ca tädijine biname me äbitujine, cane lui gwidape jewenenine, weene pui cabu ca opo nawatniniye, egä cäme conocäco pisi nyene biname ne kälyä wawename teeme niiya mule cabu ca.” Siige puma cita ca tabe pui tääpe nuuja poto budre biname ne jejige egä, “Arpinanti, abujängti, määme waaku ne ecati, mete me ädi!”

⁷ Puma cita ca pita biname te arpinantige, mete me ädige. ⁸ Lui biname cina jepänisi, teepi călu te jitemige, Acejiyame ne eso ecärisi, tabe biname bine lipu kokre ituge ceera.

**Yeesu Matayo ne Ala Tesoglicige
(Mareko 2:13-17; Luuka 5:27-32)**

⁹ Yeesu pui cewe ne sebmalige. Tabe liba ädige, tabe täks rarekaake uutecrena biname ngii Matayo ne jepänige. Tabe adnatäneji enajige teeme kaakesea mete cabu, siige Yeesu teebine jejige egä, “Tädi cane cama otname.” Matayo abujängtige, teta cama ädige.

¹⁰ Ingwe ca Yeesu liba deedei äbitige Matayo me mete cabu, bucurage täks rarekaake uutecrena biname piiyepu cotre atropengäja biname teepi seclige deedei äbitame Yeesu piiyepu teeme abiberäja bägrä cama.

¹¹ Parisea sigu biname cina liba jepänisi Yeesu teta cama deedei äbita je, teepi teeme abiberäja bägrä bine jejemisi egä, “Weeme abiberäja biname te lipulipu deedei äbitenige täks rarekaake uutecrena biname piiyepu cotre atropengäja biname cama?” ¹² Yeesu jitecijemige, jejemige egä, “Lui biname cina miji birige, teepi dokta täpume singi lica, yepä lui cina pita cama birige, teepi singi dokta täpume. ¹³ Weene miji umle äbitineye, ai mene ngena täpume myene egä, ‘Cane singi lica gäne biname cina cebine iiwärejame, yepä cane singi gäne teepi nuuja biname bine owecu wawenecame.’ Cane lica tädijine ala asoglecame lui cina

apu jaangemuge, egä teepi conocäco biname gemi, yepä cane conocono biname bine ala asoglecame tädujine.”

Ätemleja Deedei Ärwäja cäco Lenaja poto cidi me
(Mareko 2:18-20; Luuka 5:33-35)

14 Yoane niiye ca äciseja biname me abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, itemlisi egä, “Ai lipu gyene, egä cine piiyepu Parisea sigu biname jäje deedei ärwäja cäco ninajininuge Acejiyame ne awejename, yepä määme abiberäja bägrä cina umle cäco gemi pipu äbita?” 15 Yeesu jejemige egä, “Atejäclmuta soriyomu ne liba yaaclitusi, biname cina owecumete opo lica birige, mamye rooriye te liba teta cama pisi nyene. Yepä, padare te cire tädepi liba mamye rooriye ne cire yaacatepesi, teepi piba cire yaacrajemepi deedei ärwäja cäco.”

Ngene ca Agli Mene Kirece piiyepu Sasa Mule Aweceja poto cidi me
(Mareko 2:21-22; Luuka 5:36-39)

16 “Nuuja te kirece äciseja cäco cäbletääpe pläsu ne sasa cäbletääpe bora cabu lica yääswäruge. Tabe liba pepu jaawenuge, siige cäbletääpe ne liba jääcisäjuge, pui kirece cäbletääpe pläsu te lacalomluge, siige sasa cäbletääpe ne jääsegläruge. Puma cita ca kirece pläsu te läwälutuge sasa cäbletääpe cabu ca, siige bora te babo läbituge.

17 Piiyepu nuuja te kirece waina niiye ne lica yaapaduruge gouti tääpe ca wawenäneji sasa ängära gwidape cabu. Tabe liba yaapaduruge, kirece waina niiye te pui sasa ängära gwidape ne yääpluge, ingle tuutnecuge. Siige waina niiye te lapaduruge gawe me piiyepu ängära gwidape te sabe läbituge. Kirece waina niiye ne miiji kirece gwidape cabu ängära, piba teepi ibibi laanajuge.”

Babo Biname me Ngulebägrä piiyepu Pita cama Magebi
(Mareko 5:21-43; Luuka 8:40-56)

18 Yeesu liba camu mene iicema cabu jage, piba yepä Israela babo biname te teeme bau me tädige. Tabe kokorare ca ääpednutige teeme opo gaabe, jejige egä, “Cäme ngulebägrä budre bääbitige page ai padare cabu. Maane tädi ime acitame teeme papa cabu, tabe piba budre cabu ca arpinantenige.” 19 Yeesu abujängtige, teebine ingwe icwige teeme abiberäja bägrä cama.

20 Teepi liba eclige, Yeesu me kaake poto ca yepä magebi te piba toclige, lui twelb kämäge ngalebora uudi apira pita cama tonajenäjumi. Tabe Yeesu me cäbletääpe pepyämu ne joomlige ogä, 21 ingle tabe ngene jotwananige egä, “Cane liba Yeesu me cäbletääpe pepyämu taatu joomlenine, cäme ai pita te piba nabma-lenige cebine.” 22 Yoo siige, tabe liba joomlige, Yeesu piba tatatrongtige, teebine jopänige, jojige egä,

“Bägrä, wälu gone! Määme ätrunga te meeble miiji bii naawenige.” Siige peeirage padare cabu magebi te miiji äbitige.

²³Puma cita ca Yeesu liba pui babo biname me mete cabu me atyaramtige, lui me bägrä te budre äbitige, tabe jepänige, biname cina dobido bine jecnäjimisi piiyepu papa me äbitininisi bägrä me budre name pi. ²⁴Tabe jejemige egä, “Pääye, äyeblengäjineye ama cita ca. Bägrä te budre lica gwene, tabe ute gwene.” Teepi teebine ngange ecwänisi. ²⁵Puma cita ca biname bine liba iyecräjemisi mete cabu ca, Yeesu piba abacitige bägrä me ute puupu cabu me, ime jwoomlige, siige bägrä budre cabu ca arpinantige. ²⁶Teepi idre ecenanisi iyeta pui gawe cabu, egä Yeesu ngena mule ne jewenige.

Yeesu Miiji Jaawenige Neeneni Irecu Määsumäsu Biname bine

²⁷Yeesu pui cewe ne sebmalige. Tabe liba ädige, neeneni irecu määsumäsu biname cina teebine ingwe icväsi. Teepi ala abayäsi egä, “Daawida me kaakesaare, maane owecu cime täüpume!” ²⁸Yeesu liba mete bora me abacitige, pui neeneni irecu määsumäsu biname cina piba taalige teeme bau me. Yeesu äatemlige egä, “Weene nää toraca nätrungeniye, egä cane miiji gäne weebibine irecu miiji wawename?” Teepi jejäsi egä, “Yoo, babo biname.” ²⁹Puma cita ca Yeesu teeme irecu papa cabu ime bine aacitige, jaajige egä, “Weeme ätrunga te ibibi läbitege.” ³⁰Siige teeme irecu cina aasatäsi. Puma cita ca Yeesu kokre cama mene jaajige egä, “Gone biname bine ai poto cidi me umle jaawenimuye.” ³¹Yepä teepi mete ne sebmaläsi, aalige, Yeesu ne idre jecanenäsi iyeta pui gawe cabu ta.

Yeesu Miiji Jewenige Mene Iicema cäco Biname ne

³²Pui neeneni biname cina liba baalige, piba biname cina Yeesu bau me secanisi mene iicema cäco biname ne, lui me trupa cabu puga ge niiya cable. ³³Yepä Yeesu liba niiya cable ne iyecräjige, pui biname te piba taatu gije abacitige mene iicemame. Biname cina mutäcäco äbitininisi, jiicisi egä, “Cine niinäce lica ituge Israela gawe cabu apu mule ne päpäna.” ³⁴Yepä Parisea sigu biname cina jiicisi egä, “Niiya cable bime mopeyame te Yeesu ne kokre yääcäruge tabe niiya cable bine äyecrejame.”

Yeesu Owecu Ge Biname bime tääpume

³⁵Yeesu puma cita ca otnetnäjige iyeta modamoda piiyepu matimati cewe cabu ta. Tabe biname bine ebiberäjimige teeme abasecretna mete cabu ta piiyepu Miiji Mene jejananemige egä, “Acejiyame te pagege biname bine waadena.” Tabe cuta biname bine miiji jewenanemige iyeta maramara pita cabu ca. ³⁶Tabe liba bucurage biname tomi bine

jepänimige, tabe owecu äbitige, ingle teepi mage ngenecu mäpu cama ge piiyepu ätityera tääpume singi ge epu pana maamoi, lui bime ire atwi biname lica ge. ³⁷Yeesu puma cita ca teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Ärucna lui baborage gyene, yepä nesae taatu kaakesea bägrä gemi atomle-came, ³⁸peei name pi weene miji irecu ätumutame ärucna Yageyame bau me tabe poto kaakesea bägrä bine ätyepame teeme ärucna tääpume.”

Yeesu me Twelb Ätyepäneji Biname bime Ngii
(Mareko 3:13-19; Luuka 6:12-16)

10 ¹Yeesu teeme twelb abiberäja bägrä bine ala tesoglicmige, ecärimige kokre niiyarage cable bine äyecrejame piiyepu iyeta maramara pita bine äyeblengäjame. ²Age tema pui twelb ätyepäneji biname bime ngii: niinäceyame lui Simona, lui ne einenisi Peteru ca, piiyepu teeme igane Andrea; cuta Yakobu teeme igane Yoane lui Jebedayo me bägrä gegi; ³cuta Pilipo naabi Bartoloma; Tooma piiyepu täks rarekaake uutecra biname ngii Matayo; cuta Yakobu Alaba me bägrä piiyepu Tadeus; ⁴cuta Simona lui Kanana sigu biname gyene piiyepu Yuuda Isakariyota lui Yeesu ne budre tääpume awaba biname gyene.

Yeesu Teeme Twelb Abiberäja Bägrä bine Jityepäjemige
(Mareko 6:7-13; Luuka 9:1-6)

⁵Yeesu ai twelb biname bine apu umle mene cama jityepimige kaakesea wawename egä, “Gone biname bime bau me naacluge lui Israela biname lica gemi. Cuta gone naacluge nuuja cewe cabu me Samariya gawe cabu je. ⁶Yepä weene Israela biname bime bau me naacluge, lui cina epu pana gemi apeseräjäneji maamoi cina liiyepu. ⁷Weene teebibine jejananemepeye egä, ‘Acejiyame te mameta gyene biname bine waadena.’ ⁸Weene pita biname bine miji jewenemepeye, budre biname bine erpineräjemepeye, lepera pita biname bine miji jewenemepeye piiyepu niiyaniya cable bine iyecräjemepeye. Weene kokre ne daremu cäco ituge acata ai mule bine wawenecame, peei name pi weene miji daremu cäco cuta biname bine itityeräjemepeye. ⁹Weene gone gol, silba piiyepu rarekaake bine yaawadimuye weene cama. ¹⁰Gone diiba yaawadimuye, coo tuwângle cäbletääpe piiyepu ernge gwidape coo piiyepu otnetneja suru, ingle kaakesea bägrä ne miji teeme singi gwidape ceera.

¹¹Weene liba lui babo cewe cabu me coo piiyepu matikolä cewe cabu me latyarininuye, weene miji ärngi, egä laati te singi weebibine teeme mete cabu me äbäcname, siige weene teta cama inajininuge, ngälu weene peei cewe ne saabmaluye. ¹²Weene liba mete cabu me yääbäcnuye, jiicuye egä, ‘Poodel! ¹³Pui mete cabu biname cina liba weebibine jiwalblininusi, weeme poode te miji yaanajuge puma. Yepä teepi liba

lica jiwalinini, weeme poode te lacnenutuge weeme bau me. ¹⁴Poto mete coo piiyepu cewe cabu ta liba weebibine lica jiwalinini coo weeme mene lica jitecijinisi, weeme ernge cabu ca teeme tuuve bine jääglubäjemu, siige saabmaluye pui mete ne coo cewe ne. ¹⁵Cane toraca jijenininine, Acejiyame me atrana bimu cabu Sodoma piiyepu Gomora cewe biname cina lui niiyorage daremu ne cirege päpäna, matikäli cirege. Lui cewe biname cina lica pa jiwalipesi weebibine, teeme niiya daremu lui baborage cirege.”

Mäpu te Tädenige

(Mareko 13:9-13; Luuka 21:12-17)

¹⁶“Cane weebibine jityepiniline biname bime bau me, epu pana maamoi cina lipu yaaluge wulp bime sigu cabu me. Weene mijji cobyame bime pana umleumle inajipi piiyepu gimäe bime pana niiya wawena cäco inajipi. ¹⁷Weene ireire inajipi, ingle biname peeci nemi, lui cina weebibine joomlininini ablaweja mete me waadename. Piiyepu teepi teeme abasecretna mete bora ta weebibine itemeläjinini. ¹⁸Teepi cämiji pi iwadinini modamoda biname bime piiyepu gawe mope biname bime opo gaabe me weene teebibine piiyepu gawe maramara biname bine Miji Mene jajanename. ¹⁹Yoo, weebibine liba ablaweja tääpume iwadinini, ngenecu niiya gone, egä weene ngena jiicuye coo lipilipu jiicuye. Liba padare te tatyaramtuge weene mene iicemame, weebibine piba mene birige ceera iicema tääpume. ²⁰Weene lui mene cire jiicemepeye, peei lui weeme mene lica cirege, yepä weeme Babe me Seemo te ngene atwanena cire icäripi weene ngena iicaname.

²¹Poto biname cina teeme naniganewale bine budre me cirege äyemela. Babe cina peeirage mule cire jaawenepesi teeme bägrä bime tääpume. Cuta bägrä cina cire latatrongäripesi teeme mage babe bine budre me äyemelame. ²²Iyeta biname cina weebibine jimugitnini cäme singi pi, yepä laati te kokre cama cire jaaclajutepi ngälu ngälu ngälu abe, tabe iyeteta ireclota ne cirege päpäna.

²³Teepi liba yepä cewe cabu weeme tääpume claabe läbitinini, weene mijji nuuja cewe me uucratna. Cane toraca jijenininine, weene cäro camu Miji Mene jajanena ne cire epirepeye Israela modamoda cewe cabu ta, cane Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, niinäce cire tacnenutepene.

²⁴Abiberäja bägrä te baborage lica birige teeme abiberäja biname bau ca, coo piiyepu aletnäeji biname te baborage lica birige teeme babo biname bau ca. ²⁵Pipu pi abiberäja bägrä te bojä jaaguge, tabe liba teeme abiberäja biname cama ibibi läbituge. Cuta aletnäeji biname te bojä jaaguge, tabe liba teeme babo biname cama ibibi läbituge. Yoo, biname cina liba cebine, lui weeme mope biname gäne, nainusi Beelsebul ca,

siige piba teepi weebibine, lui cina käme ingle biname gemi, cuta mage niiyaniya ngii ca iyinininusi.”

Laati tääpume Miji Wälu
(Luuka 12:2-7)

26 “Yoo, weene biname bime tääpume wälu gone! Ngena gyene ämlitänéji, pagege pajecu me äbita. Ngena gemi ogä, pagege awabudnäja. 27 Cane krokeciyi cabu ngena tääpume jijenininine, weene miji bimu cabu cääri jajanena; weene siiyä mene ca ngena itecijenininige, weene miji cabucabu pagege jajanena, epu pana mete toro cabu ca lipu mene tiicemusi. 28 Wälu gone eei bime tääpume, tääpe ne lui cina budre me yaaglusi, yepä teepi äblicäco seemo ne budre me agli. Pätä miji weene Acejiyame tääpume wälu, ingle tabe miji gyene tääpe piiyepu seemo bine niiya puupu cabu me acraname. 29 Puu matimati ele cina papa gemi: yepä rarekaake ca neeneni bine jaaletnusi, yepä teeme yepä te lica gawe cabu me saatramuge weeme Babe me umle cäco. 30 Cuta weene piiyepu, Acejiyame iyeta umle gyene weeme poto cidi me. Tabé umle gyene, egä weeme lija matimati edingäli gemi. 31 Peei name pi weene gone wälu! Weene modamoda gemi, ele cina matimati gemi.”

Yeesu ne Jaaitsusi piiyepu Jaainusi
(Luuka 12:8-9)

32 “Laati te biname bime sobe cabu naitnuge, egä tabe umle gyene cane, cane cuta teebine cabucewe je käme Babe me opo gaabe je cire jaaitnepene. 33 Yepä laati te biname bime sobe cabu nainuge, egä tabe umle lica gyene cane, cane cuta teebine cabucewe je käme Babe me opo gaabe je cire jaainepene.”

Gawe cabu je Poode Lica Gyene yepä Cubu
(Luuka 12:51-53, 14:26-27)

34 “Weene gone apu angí, egä cane itu tädujine ai gawecewe cabu me poode ne acaname. Cane lica itu tädujine poode ne acaname yepä cubuturikä ne secanujine. 35 Imäbägrä te teeme babe bau me claabe läbituge kämiji pi piiyepu ngulebägrä te teeme mage bau me, cuta cnaatete cina teemeteme claabe läbitininusi kämiji pi. 36 Biname me binamewale cina cirege teeme cubuyame me äbita kämiji pi.

37 Lui te baborage singi birige teeme mage babe tääpume, yepä matikäli singi käme tääpume, tabe ibibi lica gyene käme abiberäja bägrä me lenajame. Coo lui te teeme bägrä bime tääpume baborage singi birige, yepä käme tääpume matikäli singi, pipu biname te cuta ibibi lica gyene käme abiberäja bägrä me lenajame. 38 Laati te liba teeme baarge uli ne palace cabu lica yaacanuge käme pana, siige cebine ingwe näcwuge, tabe

ibibi lica gyene cäme abiberäja bägrä me lenajame. ³⁹Laati te singi lica gyene teeme ireclota ne mäpu cabu acitame cämiji pi, tabe toraca ireclota ne cire yaapesarepi. Yepä lui te singi gyene cämiji pi teeme ireclota ne mäpu cabu acitame, tabe toraca ireclota ne cire jäätänepi.”

Yeesu me Mene Daremu poto cidi me
(Mareko 9:41)

⁴⁰“Laati te liba weebibine jiwablininuge, tabe cebine nawabluge. Piiyepu laati te liba cebine nawabluge, tabe cuta jaawabluge teebine, cebine lui te nätyepuji. ⁴¹Laati te liba Acejiyame me mename biname ne jaawabluge teeme peeii ngii name pi, tabe mename biname bime pana daremu ne cire jäätänepi. Laati te liba conocäco biname ne jaawabluge teeme peeii ngii name pi, tabe teeme pana daremu ne cire jäätänepi. ⁴²Piiyepu laati te liba ai ngii cäco biname yepä ne gwidape yääcäruge, ngänu gyene puu gäbu niiye, ingle tabe cäme ingwe äcwi biname gyene, Acejiyame te teebine daremu cire yääcärepi.”

Mename Biname cina Seclige Yoane Niiye ca Äciseja Biname bau ca
(Luuka 7:18-35)

11 ¹Yeesu liba teeme twelb abiberäja bägrä bine umle mene jajanena ne epirige, tabe pui cewe ne piba sebmalige, ädige poto mametamameta cewe me biname bine puma abiberäjame piiyepu mene jajanename.

²Yoane niiye ca äciseja biname lui krokeciyiye mete cabu jage, tabe puga itecijige, egä Keriso ngena jewenige. Puma cita ca Yoane teeme abiberäja bägrä bine jityepimige Yeesu bau me. ³Teipi Yeesu ne itemlisi egä, “Nää, maane säte pui biname, iyeta biname cina lui ne jewagrijenisi otnime, coo cine miji nuuja ne awagrija?” ⁴Yeesu jejemige egä, “Weene Yoane bau me acnenuteye, teebine jejepeye, weene ngena jepänanemeniye piiyepu ngena itecijanininige: ⁵naace irecu määsumäsu biname cina cängena jäätänanemusi, ernge niiyaniya biname cina miji waatninusi, lepera pita biname cina miji läbitininusi, tablame budubuduma biname cina cängena yäätecijanimuge, budre biname cina larpireräjininus, cuta owecumete biname bine Miji Mene jaajananemusi. ⁶Ngenecu miji eei gemi, laati bemi ätrunga ne lica yaapesarusi cäme bau.”

⁷Puma cita ca Yoane me abiberäja bägrä cina liba äcnärigie, Yeesu piba gije abacitige biname bine jajanename Yoane poto cidi me egä, “Weene liba Yoane bau me läsipeye daapo taatu cewe cabu me, weene teebine lipu jäätänepeye? Weene baace ingle pana biname ne lica jäätänepeye, buuwe te lui ne yaajodnäjepi. ⁸Cuta piiyepu weene cängena abasogäräneji biname ne lica jäätänepeye, teeme bau me liba läsipeye, ingle abasogäräneji biname cina

gawe mope biname bime mete cabu yaacrajuge. ⁹Najeye, weene Yoane ne lipu jäätänepeye, weene liba teeme bau me läsipeye? Weene nää Acejiyame me mename biname ne jäätänepeye? Toraca gyene, yepä Yoane lui baborage gyene iyeta poto Acejiyame me mename biname bime bau ca. ¹⁰Yoane pui gyene, Oogäräneji mene te lui poto cidi me jiicenige egä, ‘Cane Acejiyame cäme mename biname ne määme niinäce gaabe me cire jäätäyepepene. Tab e gaabe cire yaamacetnäjepi määme otni täüpume.’ ¹¹Cane toraca jijenininine, egä Yoane lui baborage gyene iyeta biname bime cabu ca, lui cina ituge ai gawecewe cabu lenaja ngälu Yoane me padare oomlaname. Yepä page ai kirece padare cabu eei cabu ca lui te matikäli gyene, Acejiyame te lui bine ewadenemige, tabe baborage gyene Yoane cabu ca.

¹²Pui padare cabu ca, Yoane niiye ca äciseja biname te liba bäärmä jaagednemepi, ngälu airage bimu cabu Acejiyame me waadena mule te kokre cama ituge otni. Piiyepu biname piti nemä lui cina kokre läbitininisi Acejiyame me waadena mule cabu me äbäcname. ¹³Moose teeme Cotre cabu piiyepu iyeta Acejiyame me mename biname cina ngälu Yoane me padare oomlaname, teepi niinäce gaabe me jiicemujisi, egä Acejiyame te biname bine cire yaawademepi. ¹⁴Weene liba singi teeme mene ätrungame, weene mijji umle äbita, egä Yoane lui Eliya sine, lui me otni poto cidi me teepi niinäce gaabe me jiicemujisi.

¹⁵Weene liba tablame piti nemä ätecijame, itecijinege umle äbitame.

¹⁶Cane ngena cabu yaatonäremene biname bine, page lui cina ireclota gemi? Teepi epu pana gemi matimati bägrä, lui cina adnatäreji yaacrajuge aletna puupu cabu, siige teemeteme ala labayaninusi egä,

¹⁷‘Cine dobidobi jääcnäjimus,

Yepä weene giire lica jäätäwäjuye.

Cine owecumete uupera yaatangusi,

Yepä weene singi lica ele me.’ ¹⁸Yoo, Yoane te tädepi. Tabedei cäco

yaanajepi piiyepu waina niiye lica yääänäjempa. Yepä biname cina singi lica teeme mule täüpume, siige jiicusi egä, ‘Yoane me niiya cable pisi nyene.’ ¹⁹Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane yääärwähjune, yääänäjune, yepä biname cina cuta singi lica ge cäme mule täüpume, siige teepi jiicusi egä, ‘Jepäneye ai biname ne, mage looloyame gyene piiyepu waina niiye änäjäyame gyene. Tabe täks rarekaake uutecrena biname piiyepu cotre atropengäja biname bime biname gyene.’ Mine liba jäätäpänsi, egä Acejiyame bau ca lui mule te ngena jaawenuge, mine pee cabu ca opo yaawatnusi, egä Acejiyame me umle toraca gyene.”

Ätrunga cäco Cewe poto cidi me (Luuka 10:13-15)

²⁰Yeesu gije abacitige cewe biname bine ablawayame, lui cina lica ituge atatrongära teeme niiya mule cabu ca, ngänuge tabe bucurage ciitaca

mule bine itu jaawenanemepi puma. ²¹ Tabe jejemige egä, “Oo Korasine piiyepu Betesaida cewe biname, lipu babo niiyarage cirege weeme tääpume! Cane lui ciitaca mule bine ituge weeme cabu wawena, liga cire jaawenemejine Turo piiyepu Sidona cewe cabu, biname cina puma ragre cire lasigrärinejisi piiyepu mriibe ca cire lapyacinejisi awabame, egä teepi teeme niiyaniya mule bine ituge abmaläcema Acejiyame bau me atatrongärame. ²² Korasine piiyepu Betesaida cewe biname, cane weebibine jijenininine, egä Acejiyame me atrana bimu cabu Turo piiyepu Sidona cewe biname cina teepi plowa cire jääpänepesi weeme cabu ca. ²³ Cuta weene Kaprenauma cewe biname! Weene nää apu jingenininige, egä weebibine awepenta cabu me Acejiyame bau me? Eewe, weebibine niiyarage puupu cabu me cire iyäripesi. Sodoma cewe biname cina liga cire jääpänemejisi ciitaca mule bine, weene lui bine ituge päpäna, pui cewe te page cerämu cire yaanajeji. ²⁴ Kaprenauma cewe biname, cane jijenininine weebibine, egä Acejiyame me atrana bimu cabu Sodoma cewe biname plowa cire jääpänepesi weeme cabu ca.”

“Ayo Naaclege Cäme bau me Diibe Oocaname.”
(Luuka 10:21-22)

²⁵ Peei padare cabu Yeesu jiicige egä, “Babe, maane lui Yageyame gäte gawecewe piiyepu cabucewe tääpume, cane meebee eso nääcärenine, egä maane ai gwidape bine ituge ämletna umle biname piiyepu miijimiji mope muli biname bime bau ca, siige abiberäja cäco biname bime bau me ituge abclomäja. ²⁶ Babe, ai lui määme miijirage singi gyene.

²⁷ Cäme Babe te iyeta gwidape bine itu saabmalemepi käme ime cabu. Nuuja te umle lica gyene Bägrä, yepä Babe taatu umle gyene; cuta nuuja te umle lica gyene Babe, yepä Bägrä taatu umle gyene piiyepu eei biname cina umle gemi Babe, Bägrä te lui bime tääpume singi abclomta teebine.

²⁸ Naaclepi käme bau me, lui cina gloose gemi mäpu bijabija bine waadename. Cane weebibine diibe oocana pa icäripene. ²⁹ Gone jäägyemuye lui mäpu bine jääpänimuye cämiji pi piiyepu käme bau ca labiberäjininuye, ingle cane owelaamelame biname gäne piiyepu cane awepyeräja umle cäco gäne, siige weene piba poode ne pa jepänepeye. ³⁰ Cämiji pi lui mäpu bine jääpänimuye, plowa birige, piiyepu cane ngena bine liba yaacranimune weeme cabu, mäpu lica birige.”

Ätemleja Sabade Cotre poto cidi me
(Mareko 2:23-28; Luuka 6:1-5)

12 ¹Pui padare yepä Sabade bimu cabu Yeesu teeme abiberäja bägrä cama wiiti calwacupi ngalebora lui gaabe cabu ädige. Abiberäja bägrä loolomecewe te joomlemige. Teepi puma cita ca wiiti mope bine ecrecimisi, kuu bine erwäjimisi. ²Parisea sigu biname cina jepänimisi,

teepi ngena jewenisi, siige Yeesu ne jejisi egä, “Jepänimi! Määme abiberäja bägrä cina mime Sabade cotre ne bii jetropangtisi, teepi lui mule becnisi.”

³ Yeesu jejemige egä, “Egäsu weene ituge acnema, mope biname Daawida lui mule ne jewenuji, tabe piiyepu teta cama lui biname teepi liba loolo me icrajuji, yepä teeme deedei lica. ⁴ Tabe iiwäreja mete cabu me abacituji, buluduu ne sisatuji, buluduu lui Acejiyame täüpume acitaneji ge, siige ecäranemuji teta cama lui biname bine, siige teepi erwäjujisi. Teepi pui lui cotre ne jetropangtujisi, ingle iiwäreja biname taatu cina miji gemi pui buluduu ne loolo. ⁵ Egäsu weene cuta Moose me Cotre mene cabu ituge acnema, egä iiwäreja biname cina Sabade bimu cabu miji yaacluge iiwäreja mete me kaakesea wawename. Teepi cuta pui lui Sabade^a cotre ne jaatropangtusi, yepä teepi kälyä birige. ⁶ Cane jijenininine weebibine: cane sâne baborage, iiwäreja mete matikäli gyene. ⁷ Oogäräneji mene te jiicenige egä, ‘Cane singi lica gäne biname cina cebine iiwärejame, yepä cane singi gäne teepi biname bine owecu wawename.’ Weene ligi toraca umle cirege, egä ai mene ngeno myene, weene piba lica cire jaatranemejiye, lui biname cina niiya mule bine lica jaawenimusi. ⁸ Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, teeme conocäco pisi nyene jajime Sabade bimu cabu ngena wawename.”

Duudem Ime cama Biname (Mareko 3:1-6; Luuka 6:6-11)

⁹ Yeesu pui cewe ne sebmalige, ädige, yepä abasecretna mete cabu me abacitige. ¹⁰ Biname puga ge, lui me ime duudem ge. Poto biname puga ge, lui cina singi ge ingle ne päpäname Yeesu ne aitnejame, siige teepi teebine itemlisi egä, “Nää Cotre ibi mule gyene Sabade bimu cabu pita biname ne miji wawename?” ¹¹ Yeesu jejemige egä, “Weeme yepä me liba maamoi pisi nyene, siige Sabade bimu cabu cupicu bora me yaatramuge, egäsu weene saarpatuye? ¹² Maamoi matikäli gyene, biname baborage gyene, peei name pi nuuja cotre lica gyene biname täüpume miji mule wawena Sabade bimu cabu.” ¹³ Piba Yeesu pui pita biname ne jejige egä, “Määme ime tuut!” Tabi ime uutige Yeesu bau me, piba siige teeme ime te miji äbitige epu pana nuuja ime liiyepu. ¹⁴ Yepä Parisea sigu biname cina puma cita ca eclige, siige mene jitranisi Yeesu ne budre me acitame.

Acejiyame me Kaakesea Bägrä Lipu Gemi?

¹⁵ Yeesu itecijige, egä Parisea sigu biname cina mene jitranisi teebine aglime, siige tabe pui cewe ne sebmalige, nuuja gome me äyeblingtige.

^a 12:5 Sabade cotre: Sabade cotre te jiicenige, egä biname te gone lecaleca padare otni Sabade bimu cabu.

Bucurage biname cina teebine ingwe icwisi. Laati bemi pita cama, tabe iyeta teebibine mijji jewenanemige. ¹⁶Puma cita ca tabe teebibine giri jicranimige, egä teebine gone awabudni-ta. ¹⁷Yeesu lui mule jewenige, ibibi äbitige mename biname Isaya me mene cama egä,

¹⁸ “Age sena, cane lui kaakesea bägrä ne ituge jaji.

Tabe cäme singi biname gyene, cane teeme tääpume ngenecu mijji gäne.

Cane cäme Seemo ne teeme cabu me cire yaacitepene.

Tabe te biname bine umle cire jaawenemepi cäme atrana poto cidi me.

¹⁹ Tabe lica cirege mene abaja coo claabe cama ala abayena.

Teeme tagepogogo ne lica cirege gaabe cabu ta ätecijana.

²⁰ Tabe ajodnäneji sogo ne lica cirege ägäbuta,

cuta ätuma mameta lampa ne lica cirege ätuma.

Tabe apu cire läbitanepi, ngälu biname cina Acejiyame me cotre bine cire jaawenemepesi.

²¹ Iyeta maramara gawe biname cina teeme ngene atwanena bine cire yaacranemepesi teeme bau me.”

Yeesu piiyepu Beelsebul, Satani ca Lui ne Cuta Einenisi

(Mareko 3:20-30; Luuka 11:14-23)

²² Biname cina yepä biname ne secanisi Yeesu bau me, lui te irecu määsumäsu piiyepu mene iicema cäco ge, ingle teeme niiya cable puga ge. Yeesu teebine mijji jewenige, siige tabe mene jiicemige piiyepu tabe irecu aasatige. ²³ Biname tomi cina mutäcäco äbitininisi. Teepi ätemläjinisi egä, “Nää, tabe pama mope biname Daawida me kaakesaare gyene?”

²⁴ Parisea sigu biname cina liba ai mene itecijemige, teepi jiicisi egä, “Tabe naace popi niiya cable bine yääyecräjemuge, ingle Beelsebul lui niiya cable bime mopeyame gyene, tabe te teebine kokre ecäranenige niiya cable bine äyecrejame.”

²⁵ Yeesu umle äbitige teeme ngene atwana poto cidi me, siige jejemige egä, “Nuuja gawe biname cina liba labelaninusi teemeteme cubu me, teepi watata lapirininusi. Cuta piiyepu babo cewe biname coo ingle biname cina liba labelaninusi teemeteme cubu me, teepi lica birige lenaja. ²⁶ Siige Satani lui bine yaawadimuge, teeme yepä tomi te liba nuuja tomi cama cubu jiicäsi, teepi siige uja maramara me läbitininisi, cije Satani me waadena mule te piba lipulipu kokre lenaja? ²⁷ Yoo, weene jiiceniye egä Beelsebul, lui ne Satani ca cuta einenisi, tabe te cebine kokre näcäruge cane teeme niiya cable bine äyecrejame. Peei toraca lica gyene, ingle Beelsebul singi lica gyene teeme niiya cable bine biname cabu ca äyecrejame. Yoo, poto weeme abiberäja bägrä cina niiya cable bine cuta yääyecräjemu.

Luma cita ca

teeme kokre peei mule ne wawename? Lica Beelsebul bau ca. Peei name pi weemerage abiberäja bägrä cina jaawabudnitusi weeme conocono mene, egä käme kokre cable bine äyecrejame lui Beelse-bul bau ca gyene.²⁸ Eewe, käme kokre lui teeme bau ca lica gyene, yepä Acejiyame me Seemo te kokre näcäruge cane niiya cable bine äyecrejame, siige weene peei name pi umle gemi, egä Acejiyame me waadena mule te weeme cabu me ituge atyaramta.

²⁹Nuuja te äblicäco abacita kokre biname me mete cabu me teeme gwidape bine waadename, tabe liba teebine niinäce lica jäätäyuge. Yepä tabe liba teebine niinäce jäätäyuge, tabe piba labacituge teeme mete me gwidape waadename.

³⁰Laati te käme biname lica gyene, tabe cebine näcisärmutuge. Laati te käme bau me lica taabasecretnimuge, tabe yaaplidnäremuge. ³¹Peei name pi cane jijenininine, egä laati te liba ngena niiyaniya mene jiicemuge coo ngena nuuja niiya mule bine jaawenimuge, tabe miji gyene kälyä äbitame pui niiya cabu ca. Yepä laati te liba niiyarage mene jiicemuge Aceji Seemo poto cidi me, teeme peei niiya te iyeteta yaanajuge. ³²Laati te liba näcisärmutuge cebine, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, tabe miji gyene kälyä äbitame teeme peei niiya mule cabu ca. Yepä laati te Aceji Seemo ne yääcisärmutuge, teeme peei niiya te iyeteta yaanajuge.”

Uli piiyepu Teeme Kuu
(Luuka 6:43-45)

³³“Uli liba miji birige, teeme kuu cuta piiyepu miji birige. Yepä, uli liba niiya birige, teeme kuu cuta niiya birige. Weene uli ne opo yaawatnuye teeme kuu cabu ca. ³⁴Weene cobyame pana gemi! Biname me ngenecu liiyepu, teeme mene cuta piiyepu. Weene lipulipu mjjirage mene iicema, ingle weene niiyarage gemi? ³⁵Miji biname te teeme miji ngenecu cabu ca miji mule bine saabocломäjimuge, niiya biname te teeme niiya ngenecu cabu ca niiya mule bine saabocломäjimuge. ³⁶Cane jijenininine weebibine, egä Acejiyame me atrana bimu cabu biname cina miji cire yaabocломäjempesi, egä ngena ingle cabu teepi papa kuu cäco mene ituge iicema. ³⁷Weeme mene cabu ca weebibine atrana cirege, egä weene miji biname gemi coo niiya biname gemi.”

Biname cina Singi Ge Yeesu Ciitaca Mule Wawename
(Mareko 8:11-12; Luuka 11:29-32)

³⁸Poto cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Abiberäja biname, cine singi gemi maane ciitaca mule ne wawename cime päpäname.”

³⁹Yeesu jejemige egä, “Weene lipu niiyarage ätrunga cäco biname gemi, page ai padare cabu lui cina ireclota gemi! Weene singi gemi käme

bau ca ciitaca mule ne päpäname, yepä weene nuuja ciitaca mule ne lica pa jepänepeye, yepä Acejiyame me mename biname Yoona me ciitaca mule ne taatu pa jepänepeye. ⁴⁰ Yoona lipu babo cibu me camuge bora enajuji nesae bimu nesae ciiye cama, cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane cuta piiyepu gawe bora pagege lenaja nesae bimu nesae ciiye cama. ⁴¹ Atrana bimu cabu Ninewa cewe biname cina cire talotnäripesi budre cabu ca weene cama gigri atrana tääpume. Teepi weebibine cirege aitneja, ingle teepi teeme niiya mule bine itu ebmalimujisi Yoona me bäärmi mene name pi. Siige cane age sâne baborage Yoona bau ca, yepä weene cebine lica ituge ätrunga.

⁴² Cuta Siiba gawe mope magebi te atrana bimu cabu weene cama gigri cire tarpinantepi siige tabe weebibine cirege aitneja, ingle tabe cudecewe cewe ca tocluji Solomona me umle mene ätecijame. Siige cane age sâne baborage Solomona bau ca, yepä weene singi lica gemi cebine ätecijame.”

Yeesu me Mene Niiya Cable Acnenuta poto cidi me
(Luuka 11:24-26)

⁴³ “Niiya cable te liba biname me trupa ne yaabmaluge, tabe waatnetnäjuge niiye cäco cewe cabu ta, puupu ne jäärnguge ngene oocaname. ⁴⁴ Liba lica jääpänuge, tabe jiicuge egä, ‘Cane acnenine piiyeme, cane lui mete ne sebmalumene.’ Tabe siige lacnuge, jääpänuge mete ne apretnäjeji piiyepu mijirage acranäneji. ⁴⁵ Tabe piba läduge poto seben mage niiyarage cable bine arwojame, siige teepi iyeta saacluge pui biname me trupa cabu lenajame. Niinäce pui biname miji lica birige, yepä page tabe siige iyeta mage niiyarage me läbituge. Pui yepä mule te cirege äbita ai niiyarage biname bime tääpume, lui cina ireclota gemi page.”

Yeesu me Ingle Biname Laati Bemi?
(Mareko 3:31-35; Luuka 8:19-21)

⁴⁶ Yeesu liba camu biname bine mene jajanena cabu jage, teeme mage piiyepu iganewale cina piba tatyarige. Teepi puutucu je imyemutäjimige, biname bine itemlimisi Yeesu cama mene me. ⁴⁷ Puma cita ca yepä biname te Yeesu ne jejige egä, “Määme mage piiyepu iganewale puutucu je ete nemä. Teepi singi gemi maane cama mene iicemame.”

⁴⁸ Yeesu pui biname ne itemlige egä, “Maane lipu ngene jotwa-nenite, laatu nwene käme mage cuta laati bemi käme naane igane?” ⁴⁹ Puma cita ca tabe teeme abiberäja bägrä bine teeme ime ca jewabimige, jiicige egä, “Ire, käme mage piiyepu käme naane igane age tema. ⁵⁰ Laati te liba jaawenuge käme Babe cabucewe je teeme singi ne, tabe lui käme naane, käme igane, käme ngule, käme mage.”

Ngene ca Agli Mene Kuu Gije Iisabeja poto cidi me
(Mareko 4:1-9; Luuka 8:4-8)

13

¹ Peeirage bimu cabu Yeesu mete ne sebmalige, ädige, sawa ligi cabu adnatige. ² Bucurage biname cina tabasecretnige teeme bau me, teebine jewaclostisi, siige tabe poo cabu acenutige, adnatige. Biname cina sawa ligi cabu imyemutäjimige. ³ Yeesu ngene ca agli mene ca jejemige bucurage mule poto cidi me. Tabe jiicige egä,

“Yepä biname te ädige calwacupi me kuu gije bine iisabejame. ⁴ Egäcäro tabe kuu gije bine yiisabäjemige, poto cina gaabe cabu itrametnemige, siige ele cina seclige, erwäjimisi pui kuu gije bine. ⁵ Poto kuu gije cina itrametnemige kula gawe cabu. Gawe puma paple ge. Gije cina watata äpletänärinisi, ingle gawe poone lica gyene. ⁶ Bimu te liba tacitige, nuunu te iplatnimige mamye gije bine, siige teepi piba iglumetnemige, ingle teeme braju cina sungabe me lica ebäcnisi. ⁷ Poto kuu gije cina itrametnemige pägepäge mete cabu, siige pägepäge cina uutinisi, gije bine jetäyimisi. ⁸ Yepä poto kuu gije cina itrametnemige mijirage gawe cabu, siige mijirage uutinisi. Teepi jeciretnemige, kuu jepänimisi: poto lui yepä hanred, poto lui siksti, poto lui teeti. ⁹ Weeme liba tablame piti nemä ätecijame, itecijinege umle äbitame.”

Agesa Ingle Yeesu Biname bine Yaabiberäjemuge

Ngene ca Agli Mene ca
(Mareko 4:10-12; Luuka 8:9-10)

¹⁰ Abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, itemlisi egä, “Ngena name pi maane biname bine jejananemite ngene ca agli mene ca?” ¹¹ Yeesu jejemige egä, “Weebibine umle ituge wawena, egä Acejiyame lipulipu biname bine waadena, yepä teebibine lica ituge umle wawena pui poto cidi me, pui name pi cane ngene ca agli mene ca jejananemine teebibine. ¹² Lui biname me umle pisi nyene, teebine cerämu umle ceera, siige teeme umle te babo pa läbitipe. Yepä lui biname te singi lica gyene umle tääpume, Acejiyame teeme bau ca pa yaacatepi teeme lui matikäli umle pisi nyene. ¹³ Cane naace name pi biname bine ngene ca agli mene jaajananemune, ingle teepi ngene jwaatwananinus, yepä ngene ca lica yaaglus; teepi yäätecijemuge, yepä teepi äblicäco ätecija piiyepu opo awatna. ¹⁴ Teeme cabu ibibi äbitenige Acejiyame me mename biname Isaya lui niinäce gaabe mene jiicemuji egä,

“Weene itecijinuge cuta itecijinuge, yepä weene lica umle läbitininuye.

Weene ire lacitaninuye, ire lacitaninuye, yepä weene lica jääpänuye.

¹⁵ Ai biname bime ngene atwanena krokeciyiye gemi,

teepi tablame budubuduma gemi,
teepi irecu ätumuteji gemi.

Teepi apu liga lica cire läbitininezisi,
teepi piba teeme irecu ca jäätäpänimusi,
tablame ca yäätecijemuge,
ngene atwana ca opo yaawatnusi,
siige tatatröngärininiusü käme bau me cane Acejiyame te teebibine
miji wawename.¹⁶ Weene gege gemi, ingle weene weeme
irecu ca jäätäpänuye, tablame ca itecijinuge, siige opo egäcäro
yaawatnuye käme mene ingle ne.¹⁷ Cane jijenininine weebibine,
egä bucourage Acejiyame me mename biname piiyepu conocäco
biname, teepi baborage singi ituge ire me, weene lui gwidape bine
jäätäpänanemepeye, yepä teepi lica ituge päpäna. Teepi singi ituge
ätecijame, weene lui itecijanipi, yepä teepi lica ituge ätecija.”

Yeesu Ngene ca Agli Mene ne Eboclomtige Kuu Gije Iisabeja poto cidi me
(*Mareko 4:13-20; Luuka 8:11-15*)

¹⁸ Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Weene itecijinege, ngene
tääpu myene ngene ca agli mene kuu gije iisabeja poto cidi me.¹⁹ Lui kuu
gije cina yaatrametnemuge gaabe cabu, pui lui eei biname bime pana
gemi, lui cina mene yäätecijemuge Acejiyame te biname bine waadena
poto cidi me, yepä teepi opo lica yaawa-tnusi pui mene ne. Puma cita
ca Satani te täduge, pui mene bine yääsecräremuge epu pana, ele cina
lipu kuu gije bine yääärwäjimusi.²⁰ Lui kuu gije cina yaatrametnemuge
kula gawe cabu, pui lui eei biname bime pana gemi, lui cina Miiji Mene
liba yäätecijemuge, gege cama watawata joomlus. ²¹ Yepä teepi matikolä
padare taatu jäätprungusi, ingle teepi epu pana braju käco gije liiyepu.
Teepi liba mäpu ne jäätäpänsü coo teeme poto cidi me liba jiicetnäjemusi,
ingle teepi pui Miiji Mene ne jäätprungusi, teepi piba taatu teeme ätrunga
bine yaabmalimusi.²² Lui kuu gije cina yaatrametnemuge págepäge
mete cabu, pui lui eei biname bime pana gemi, lui cina Miiji Mene
yäätecijemuge, yepä mäpu ngene atwanena cina ai gawe ireclota poto
cidi me, cuta singi rarekaake piiyepu poto gwidape tääpume, teepi peei
Mene ne jäätäyusi págepäge mete pana, siige kuu käco läbituge.²³ Lui
kuu gije cina yaatrametnemuge miiji gawe cabu me, pui lui eei biname
bime pana gemi, lui cina Miiji Mene yäätecijemuge, opo yaawatnusi, siige
teeme cabu kuu jaawenimuge, poto bime cabu yepä hanred kuu, poto
bime cabu siksti kuu, poto bime cabu teeti kuu.”

Ngene ca Agli Mene Gåli poto cidi me

²⁴ Yeesu nuuja ngene ca agli mene jejemige egä, “Apu gyene, Acejiyame
te liba biname bine yaawadimuge. Calwacupi yageyame te puga ge. Tabe

läduge, mijji gije bine yäätemuge teeme calwacupi cabu. ²⁵Biname cina ute liba waagraruge, calwacupi yageyame me cubu biname te täduge, baace popo bine yiisabäjemuge calwacupi cabu me, siige luucruge. ²⁶Gije cina luutinusi, teeme mope cabu ca läsinusi kuu. Teepi gäli cina cuta luutinusi. ²⁷Puma cita ca calwacupi yageyame me kaakesea bägrä cina saacluge teeme bau me, jaajusi egä, ‘Babo biname, nää peeijiji gije lica gemi, maane lui sitemumete määme calwacupi cabu? Luma cita ca gäli cina saacluge?’ ²⁸Tabe jaajemuge egä, ‘Peei lui cubu biname gyene, lui te baace popo bine sewadimumi, siige seyäräjemumi cäme calwa-cupi cabu.’ Teepi yäätemlusi egä, ‘Nää, maane singi gäte cine otnime gäli amingejame?’ ²⁹Tabe calwacupi yageyame te jaajemuge egä, ‘Gone naacluge, ingle weene liba gäli jaa-mingäjemuye, poto gije bine cuta yuutemuye. ³⁰Ebmalemepeye, luutipesi gigri ngälu ire acita padare, piba cane ärucna biname bine cire täätycopemepene gäli bine niinäce uutemame, sigu wawename, siige iisabame uliobo cabu me. Piba teepi kuu bine cire yaatomlecmeperi cäme mete cabu me waadename acrana tääpume.’”

Ngene ca Agli Mene Mastad Kuu Gije poto cidi me
(Mareko 4:30-32; Luuka 13:18-19)

³¹Yeesu nuuja ngene ca agli mene jejemige egä, “Apu gyene, Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Yepä biname te mastad kuu gije ne ecatige, siige jecnige teeme calwacupi cabu. ³²Pui kuu gije lui matikäli birige iyeta kuu gije cabu ca, yepä liba luutuge, babo läbituge iyeta calwacupi gije cabu ca. Tabe uli pana jaaguge, piba ele cina saacluge teeme mete bine arangejame teeme ciipe cabu.”

Ngene ca Agli Mene Uutneca Gwidape poto cidi me
(Mareko 4:32-34; Luuka 13:20-21)

³³Yeesu nuuja ngene ca agli mene jejemige egä, “Apu gyene, Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Yepä magebi te nesae diiba bine saawaduge bulu cama, jaaglemeläjimuge yepä kuke bora, uutneca gwidape ne saacatuge, yaacranimuge, siige jaama-nguge. Puma cita ca iyeta pui buluduun te tuutnecuge.”

³⁴Iyeta ai maramara mene Yeesu ngene ca agli mene ca biname bine jejananemige. Tabe nuuja mene ca teebibine lica yaabiberäjimuge yepä ngene ca agli mene ca. ³⁵Apu ibibi äbitige Acejiyame me mename biname me mene egä,
 “Cane cirege ngene ca agli mene iicema.
 Cane cirege jajanena mule poto cidi me,
 lui cina ämletenäreji gemi agedna cabu ca.”

Yeesu Eboclomtige Ngene ca Agli Mene ne Gälí poto cidi me

³⁶Yeesu biname bine sebmalimige, mete bora me abacitige. Teeme abiberäja bägrä cina seclige teeme bau me, jejisi egä, “Maane seboclomti

cime tääpume ngene ca agli mene lui jiicite gäli poto cidi me calwacupi je.”

³⁷Yeesu puma cita ca gije abacitige pui mene ne aboclotame. Tabé jejemige egä, “Biname lui te miijirage gije bine itemige, peei lui tabé sine, Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji. ³⁸Calwacupi lui ai gawecewe gyene. Miijirage gije eei biname gemi, Acejiyame te lui bine ewadenemige; gäli eei biname gemi, Satani te lui bine ewadenemige. ³⁹Cubu biname lui te gäli uutana tääpume baace popo bine calwacupi cabu me yiisabäjemige, tabe lui Satani sine. Ire acita lui gawecewe me ngälugaabe padare gyene. Ärucna biname lui Acejiyame me mename seemo gemi. ⁴⁰Gäli bine lipu tomi jewenimisi ayime, pepu pana cirege ai padare me ngälugaabe je äbita. ⁴¹Piba Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, tabe teeme mename seemo bine cire täätypemepi teeme binamewale bime cabu ca eei bine waadename, lui cina biname bine opo jaawenimusi niiyaniya mule bine wawenecame, piiyepu nuuja niiyaniya mule waweneca biname bine. ⁴²Teipi teebibine cire yiisabäjempesi baborage uliobo wädräji cabu me. Puma teipi ele cire yaangenetnemepi, giricu cire yaatebecmepesi. ⁴³Piba conocäco biname cina bimu apaclyera pana cirege, teeme Babe te liba cire yaawademepi teebibine. Weeme liba tablame pití nemí ätecijame, itecijinege umle äbitame.”

Nesae Ngene ca Agli Mene Acejiyame te Biname bine Waadena poto cidi me

⁴⁴“Apu gyene, Acejiyame te biname bine liba yaawadimuge. Yepä biname te babo daremuyame miijirage gwidape ne jääpänuge, lui te gawe ca äclidnäneji ge. Tabé siige cääri cuta jääclidnuge, gege cama läduge, iyeta teeme gwidape bine yaawadimuge aletname. Rarekaake bine liba jääpänimuge, ingwe ca piba läduge, peei gawe ne jaaletnuge.

⁴⁵Cuta apu gyene Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Yepä biname te kusa bine jäärngemuge. ⁴⁶Tabé liba yepä jamyacurage ne jääpänuge, tabe läduge, iyeta teeme gwidape bine yaawadimuge aletname. Pui rarekaake ca siige pui jamyacu kusa ne jaaletnuge.

⁴⁷Cuta apu birige, Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Cibubade biname cina net sigu ne jaadadnäjusi malu cabu, siige tabe maramara cibu bine joomläjicmuge. ⁴⁸Liba tapanuge, cibubade biname cina yäälädnusi doro me, ladnatäruge, cibu bine jaatranimusi maramara acraname. Miijiyame bine diiba bora me yääbäcnimusi, niiyaniya bine yiisabimusi. ⁴⁹Apu mule te ai padare me ngälugaabe je cirege äbita. Acejiyame me mename seemo cina cire saaclepi niiya mule biname bine waadename miiji mule biname bime cabu ca, ⁵⁰siige cire yiisabemepesi baborage uliobo wädräji cabu me. Teipi puma ele cire yaangenetnemepi, giricu cire yaatebecmepesi.”

⁵¹ Siige Yeesu teeme abiberäja bägrä bine itemlimige egä, “Nää, weene opo bewatnimiye iyeta ai ngene ca agli mene bine?” Teepi ‘yoo’ mene jejisi. ⁵² Yeesu puma cita ca jejemige egä, “Cotre abiberäja biname, laati te umle gyene mime cotre bine, tabe liba Acejiyame ne conocäco yääcäruge teebine acaname, tabe mete yageyame pana birige, lui te kirece piiyepu sasa gwidape bine sääsemuge teeme cumä cabu ca.”

Yeesu ne Nasareta Cewe je Jigysi
(Mareko 6:1-6; Luuka 4:16-30)

⁵³ Yeesu liba iyeta ai ngene ca agli mene jajanena bine epirimige, tabe pui cewe ne sebmalige, ⁵⁴ acnenutige teemerage cewe me. Tabe puma biname bine ebiberäjimige abasecretna mete cabu. Lui cina jitecijisi, teepi mage mutäcäco äbititinini, siige ätemläjinisi egä, “Tabe luma cita ca ituge ai umle ne acata? Cuta luma cita ca kokre ne itu jäätäpananepi ciitaca mule bine wawenecame. ⁵⁵ Tabe pui mete raranga biname me bägrä gyene. Mariya teeme mage gwene piiyepu Yakobu, Yoosepa, Simona, Yuuda naabi teeme iganewale gemi. ⁵⁶ Teeme ngulewale cuta ama piti nemi. Cije tabe luma cita ca umle äbitanenige iyeta ai mule bine wawenecame?” ⁵⁷ Siige teepi Yeesu ne jigysi.

Yeesu puma cita ca jejemige egä, “Acejiyame me mename biname ne yaacatusi iyeta poto ta, yepä lica teemerage cewe cabu piiyepu teemerage binamewale cina.” ⁵⁸ Tabe puma bucurage ciitaca mule bine lica jewenimige, ingle teepi ätrunga lica ge teeme täüpume.

Yoane Niiye ca Äciseja Biname me Budre
(Mareko 6:14-29; Luuka 9:7-9)

14 ¹Pui padare cabu Galilaya probins mope biname ngii Heroda te Yeesu poto cidi me itecijige. ²Tabe puma cita ca teeme ingwe gaabe biname bine jejemige egä, “Tabe lui Yoane niiye ca äciseja biname gyene. Tabe budre cabu ca itu tarpinantumi, peezi name pi teeme kokre pisi nyene ciitaca mule bine wawenecame.”

³Heroda ai mene jiicige, ingle tabe sine biname, laati te tejemimumi Yoane ne oomlaname, seea ca ätäyame, krokeciyi mete bora me äsinglentame. Tabe ai mule ne tewenumi ingle Herodiyas name pi, lui teeme igane Pilipo me coga ge, yepä Heroda te juutecrepi, siige teeme coga me jwaawenepi. ⁴Puma cita ca Yoane te Heroda ne jaajananepi egä, “Peezi lui miji mule lica gyene maane määme igane me coga ne acatame.” ⁵Heroda tabe peezi name pi singi ge Yoane ne budre me aglime, yepä tabe wälu ge biname name pi, ingle teepi ngene totwananimesi, egä Yoane lui Acejiyame me mename biname gyene. Peezi name pi tabe wata lica seglumi, yepä krokeciyi mete bora me secitumi.

⁶ Yoo, Yoane niiye ca äciseja biname me budre gaabe apu gyene: liba Heroda me ärngi bimu te tatyaramtige, tabe soriyomu ne jewenige. Pui

padare cabu puga ge Herodiyas me beecma bägrä. Tabe giire jewäjige soriyomu biname bime opo gaabe. Heroda mage gege äbitige teeme giire name pi, ⁷siige jojige egä, “Cane Acejiyame me opo gaabe je naajenine, egä maane ngena tääpume liba nätinärenite, cane nääcärenine.” ⁸Ngulebägrä me mage te jojige tabe Heroda ne apu jajime egä, “Cane singi gäne Yoane niiye ca äciseja biname ne aglime, piba teeme mope ne pleito cabu acaname cäme bau me päpäna tääpume, egä tabe budre gyene.” Siige tabe ngulebägrä te ai mene jejige Heroda ne. ⁹Heroda ngenecu mäpu me äbitige, yepä tabe lui Acejiyame me ngii cabu mene jojige teeme soriyomu biname bime opo gaabe je, peei name pi tabe teeme kaakesea bägrä ne jejige ngulebägrä me singi wawename. ¹⁰Kaakesea bägrä te ädige, Yoane me mope ne teläcnutige krokeciyi mete cabu, ¹¹mope ne secanige pleito cabu, siige ngulebägrä ne ocäridge. Tabe teeme mage ne ocäridge. ¹²Yoane me abiberäja bägrä cina seclige, teeme budrekaake ne isatisi mete cabu ca, gape cabu ecitisi. Puma cita ca teipi äcnärige, Yeesu ne jejisi, egä ngena mule cina bäätinisi Yoane poto cidi me.

Yeesu Faib Tausen Biname bine Engärimige
(Mareko 6:30-44; Luuka 9:10-17; Yoane 6:1-14)

¹³Yeesu liba Yoane me budre poto cidi me itecijige, tabe pui cewe ne sebmalige, poo gaabe ädige biname cäco cewe me ten taatu. Biname cina liba itecijemige, egä Yeesu bädige, teipi siige teeme cewe bine sebmaläcemisi, ernge ta eclige pui puupu cabu me Yeesu liiyeme ädige. ¹⁴Teipi niinäce atyarige, Yeesu me poo te ingwe sipyige. Yeesu liba poo cabu ca arpatige, tabe bucurage biname bine jepänimige. Tabe owecu äbitige teeme tääpume, siige pita biname bine miji jewenanemige.

¹⁵Pui mämleteca cabu je abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, jejisi egä, “Bimu te mage bädige. Biname cäco cewe gyene ai, peei name pi biname bine jityepimi mameta lui cewe gemi, teipi puma cita ca deedei aleiname teeme tääpume.” ¹⁶Yepä Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Teipi nuuja singi lica gemi otnime, ingle weene te teebibine deedei ecäremeye.” ¹⁷Teipi jejisi egä, “Cime nata nuujarage deedei ama lica gemi, yepä faib buluduu gemi piyepu neeneni cibu bumate gegi.” ¹⁸Yeesu jejemige egä, “Sewademeye aima cäme bau me.”

¹⁹Puma cita ca Yeesu biname bine jejemige baace papa cabu adnaterame. Tabe piba faib buluduu neeneni cibu cama sewadimige, cabu me ire acitige, Acejiyame ne eso ecäridge. Piba tabe buluduu bine itrecimige cibu cama, abiberäja bägrä bine ecärimige, teipi siige biname bine ecäranemisi. ²⁰Iyeta biname cina ibibi erwäjimisi. Abiberäja bägrä cina buluduu pacupacu bine etomlicmisi, jengärimisi, twelb diiba cina tapanininisi. ²¹Lui rooriye cina erwäjisi pui deedei, teipi faib tausen ge. Coga bägrä bine lica ecnemisi.

Yeesu Niiye papa cabu Otnige
(Mareko 6:45-52; Yoane 6:15-21)

²² Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige poo cabu acetne-rame, niinäce gaabe me äwäcame sawa nuuja poto doro me, tabe liba biname bine jityepäjämige. ²³ Siige tabe biname bine liba niinäce jityepäjämige, tabe piba jegelige podo cabu me irecu ätumutame. Mämleteca me liba, Yeesu ten taatu puga ge podo cabu. ²⁴ Poo te sawa kuukälu cabu jage. Uule kuu cina poo ne eboclomäjisi, ingle buuwe te magerage opopo tipwäjige. ²⁵ Paulo ala me Yeesu piba täinige podo cabu ca, niiye papa cabu ta ädige teeme bau me. ²⁶ Abiberäja bägrä cina teebine liba tepänisi niiye papa cabu otni je, teepi siige mage wälu ge. Teepi apu jiicisi egä, “Tabe lui dadrange gyene,” siige wälu ala abayininisi. ²⁷ Yepä Yeesu jejemige egä, “Wälu gone, cane säre!” ²⁸ Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, liba toracarage maane säte, maane naji cane uuplaname niiye papa cabu määme bau me otnime.” ²⁹ Yeesu jejige egä, “Tädi!” Peteru puma cita ca tuuplige poo cabu ca, gije abacitige niiye papa cabu Yeesu bau me otnime. ³⁰ Yepä tabe liba jepänige, buuwe te kokre cama titwige, tabe wälu äbitige, siige abumame äbitige. Tabe ala abayige egä, “Yageyame, nätinyäri!” ³¹ Piba taatu Yeesu ime uutige, joomlige teebine, jejige egä, “Määme ätrunga matikäli gyene. Maane ngeno me neeneni ngene atwana cama gäte?” ³² Teepi liba acenutäsi poo cabu me, buuwe te piba ärputige, siige mataru te enajige. ³³ Abiberäja bägrä cina poo cabu kokorare ca ipednäremisi Yeesu tääpume, jejisi egä, “Toraca, maane Acejiyame me Bägrä gäte.”

Yeesu Pita Biname bine Miji Jewenemige Genesareta Gawe cabu
(Mareko 6:53-56)

³⁴ Yeesu teeme abiberäja bägrä cama liba sawa ne yuurisi, teepi atyarige Genesareta gawe cabu me, siige poo te puma ipyige. ³⁵ Puma cita ca pui gawe biname cina liba Yeesu ne opo ewatnisi, teepi idre jecananisi cewe gaabegabe ta, siige biname cina iyeta pita biname bine sewadanemisi Yeesu bau me. ³⁶ Teepi teebine itemlisi egä, “Pita biname cina lipu gemi määme cäbletääpe pepyämu taatu oomlaname?” Siige iyeta lui cina joomläjisi, teepi miji äbitaninisi.

Saarewale bime Abiberäja
(Mareko 7:1-13)

15 ¹Poto Parisea sigu biname piiyepu cotre abiberäja biname cina seclige Yeesu bau me Yerusalem ca. ²Teepi itemlisi egä, “Lipu pi määme abiberäja bägrä cina mime saarewale bime mule bine lica jaawenimusi? Teepi deedei loolo niinäce gaabe me ime lica läcisäjinusi cude gwidape cabu ca kälyä äbitame.”

³ Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene weemämu ngeno me Acejiyame me mene ne kaake me jaawenuye saarewale bime mule wawena ca?

⁴ Acejiyame te itu tiicuji egä, ‘Weene miji mage babe bine opo gaabe me acita’ cuta piiyepu egä, ‘Laati te liba teeme mage babe bime poto cidi me niiyarage mene jiicemuge, teebine miji budre me acita.’ ⁵ Yepä weene jiicuye, egä biname me liba gwidape pisi nyene mage babe bine ätityerame, yepä tabe liba jiicuge egä, ‘Ai gwidape lui Acejiyame tääpume myene,’ ⁶ siige tabe teeme peei mene name pi kälyä bääbitige teeme mage babe bine ätityerame pui gwidape ca. Apu pi weene Acejiyame me mene ne kaake me jaawenuye naace tääpume weene saarewale bime abiberäja ne äcwetname. ⁷Weene walya biname gemi! Toraca gyene Acejiyame me mename biname Isaya lui niinäce gaabe mene jiicuji weeme poto cidi me egä,

⁸ ‘Ai biname cina cebine nawepyeräjusi teeme tage miipe ca,
yepä teeme ngene atwanena cudecewerage gyene cäme bau ca.

⁹ Teipi nuuja miji lica gemi cebine awepyeräjame,
ingle teipi biname bine yaabiberäjimusi cotre bine äcwetname, lui
cäme cotre lica gemi.’ ”

Lui Gwidape cina Biname ne Niiya me Jaawenusi

(Mareko 7:14-23)

¹⁰ Yeesu biname bine ala tesoglicmige, jejemige egä, “Cängena itecijinege, umle äbitinmeye ai mene! ¹¹Biname te ngena ne yaacituge teeme tage cabu, pui te niiya me lica jaawenuge, yepä teeme tage cabu ca ngena te tasatuge, pui te teebine niiya me jaawenuge.” ¹²Abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, jejisi egä, “Nää, maane umle gäte, egä Parisea sigu biname cina niiyarage basicnanticisi määme mene name pi?” ¹³ Yeesu jejemige egä, “Iyeta gije, cäme Babe cabu je lui bine lica sitemimumi, miji uutema braju cama. ¹⁴Weene ngenecu mäpu gone Parisea biname bime name pi. Teipi epu pana gemi irecu määsumäsu biname, lui cina otnime opo jaawenimus opo jaawenuge nuuja teeme pana ne, teipi iyeta cupicu bora me laatramuge.”

¹⁵ Puma cita ca Peteru Yeesu ne itemlige teeme mene ne aboclomtame.

¹⁶ Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Nää, weene cuta buduma camu gemi? ¹⁷Weene nää umle lica bääbitininiye, egä biname te ngena ne yaacituge teeme tage cabu, camuge bora me labacituge, siige puma cita ca tasatuge. ¹⁸Yepä ngena cina täsuge tage cabu ca, peei lui ngenecu bora ca saacluge. Peei cina biname ne niiya me jaawenusi. ¹⁹Teeme ngenecu bora ca täsuge niiyarage ngene atwanena cina, lui cina teebine jaawenusi tabe nuuja biname ne budre me aglime, sargi mule wawename, gwidape ero me, walya mene otromame, niiyanira mene iicetnejame. ²⁰Ai cina

biname ne niiya me jaawenusi, yepä tabe liba ime äciseja cäco deedei yäärwäjimuge, pui te teebine niiya me lica jaawenuge.”

Yepä Magebi me Ätrunga
(Mareko 7:24-30)

21 Yeesu pui cewe ne sebmalige, ädige Turo piiyepu Sidona gawe cabu me. 22 Yepä Kanana cewe magebi, lui te pui gawe cabu tonajenäjumi, tabe Yeesu bau me toclige, ala abayige egä, “Babo biname Daawida me kaakesaare, maane cebine owecu naweni! Cäme bägrä niiyarage gwene. Teeme trupa cabu pisi nyene niiyarage cable.” 23 Yepä Yeesu nuuja mene lica ge.

Puma cita ca abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, jejisi egä, “Peei magebi ne uyecräji, ingle tabe ala tabayanenige mime kaake poto ca!” 24 Yeesu jejemige egä, “Cebine ituge ätyepa Israela biname bime bau me taatu, lui cina epu pana gemi apeseräjäneji maamoi liiyepu.” 25 Yepä pui magebi liba utecijige, tabe toclige, Yeesu me ernge gome utramige, jejige egä, “Babo biname, nättäyäri!” 26 Yeesu ngene ca agli mene ca teebine jojige egä, “Peei lui miji lica gyene cane bägrä bime deedei iisabejame drego plongo bime bau me.” 27 Magebi te Yeesu me ngene ca agli mene jewe-cnistige, jejige egä, “Toraca babo biname, yepä drego plongo cina nata yäärwäjimusi lui pläpupläpu cina saatrametnemuge bägrä bime dade cabu ca gawe me.” 28 Yeesu jojige egä, “Magebi, määme ätrunga lui baborage gyene! Määme singi te ibibi läbitege.” Peeirage padare cabu teeme bägrä te miji äbitige.

Yeesu Bucurage Biname bine Miji Jewenimige

29 Yeesu pui cewe ne sebmalige, Galilaya sawa ligi me ädige. Tabe puga podo ne jegelige, siige adnatige. 30 Bucurage biname cina seclige teeme bau me, sewadimisi otnetneja cäco biname bine, irecu määsumäsu biname bine, ernge ime niiyaniya biname bine, mene cäco biname bine cuta bucurage poto maramara pita biname bine. Teebibine icranimisi Yeesu me opo gaabe, tabe siige miji jewenanemige. 31 Biname cina mutäcäco äbitininisi, teepi liba jepänimisi mene cäco biname cina lui mene jiicemisi, ernge ime niiyaniya biname cina lui iyeta miji äbitaninisi, otnetneja cäco biname cina lui cängena otninisi, irecu määsumäsu biname cina lui irecu aasataninisi. Teepi puma cita ca eso ecärisi Israela biname bime Acejiyame ne.

Yeesu Fooa Tausen Biname bine Engärimige
(Mareko 8:1-10)

32 Yeesu teeme abiberäja bägrä bine ala tesoglicmige, jejemige egä, “Cane owecu gäne ai biname bime tääpume, ingle teepi nesae bimu

cama cane cama sicrajimumi, siige page teeme nuuja deedei lica gemi ärwäjame. Cane singi lica gäne teebibine deedei cäco ätyepame, ingle teepi gaabe je cable jaalocnimuge.”³³ Abiberäja bägrä cina itemlisi egä, “Mine luma jepänemisi ibibi deedei ai daapo taatu cewe cabu teebibine ngeerame?”³⁴ Yeesu itemlimige egä, “Weeme lija buluduu gemi?” Teipi jejisi egä, “Cime seben buluduu gemi piiyepu nesae matimati cibu.”

³⁵ Puma cita ca Yeesu biname bine jejemige gawe cabu adna-terame. ³⁶ Tabe seben buluduu piiyepu cibu bine sewadimige, Acejiyame ne eso ecäriga, itrecimige, abiberäja bägrä bine ecärimige, siige teepi biname bine ecäranemisi. ³⁷ Teipi iyeta erwäjisi, ngälu ibibi äbitininisi. Puma cita ca abiberäja bägrä cina deedei pacupacu bine etomlicmisi, seben diiba bine jengärimisi. ³⁸ Lui rooriye cina erwäjimisi, teepi fooa tausen ge. Coga bägrä bine lica ecnemisi. ³⁹ Puma cita ca Yeesu biname bine jityepimige, poo cabu acenutige, Magadan gawe cabu me ädige.

**Parisea piiyepu Sadukea Biname cina Singi Ciitaca Mule Päpäname
(Mareko 8:11-13; Luuka 12:54-56)**

16 ¹ Parisea sigu biname piiyepu Sadukea sigu biname cina seclige Yeesu bau me teebine apicetnärame. Teipi jejisi egä, “Maane ciitaca mule jeweni cine päpäname, egä Acejiyame me kokre määme cabu pisi nyene.”² Yepä Yeesu jejemige egä, “Bimu te liba läpulyäruge, weene liba jäätäpäname carbe uudi, weene piba apu jiicuye egä, ‘Ciiyeciyemage bimu te ebenige, ingle carbe lui uudi gemi.’³ Krokerage weene liba jäätäpäname, egä carbe uudi gemi piiyepu cäsä gemi, piba weene jiicuye egä, ‘Page ngupe te secirenige, ingle carbe uudi piiyepu cäsä gemi.’ Weene carbe cabu ca bimu ne opo yaawatnuye, yepä weene äblicäco gemi opo awatna page ai padare cabu lui mule cina äbitininisi, teepi ngena tääpu memi.⁴ Weene ätrunga cäco niiyarage biname gemi page. Weene cebine nätemliye ciitaca mule wawename. Weene nuuja ciitaca mule ne lica pa jepänepeye, yepä lui ciitaca mule te Yoona tääpume äbituji.” Puma cita ca Yeesu teebibine sebmalimige, nuuja gome me äyeblingtige.

**Parisea piiyepu Sadukea Biname bime Uttneca Gwidape
(Mareko 8:14-21)**

⁵ Yeesu piiyepu abiberäja bägrä cina liba yuurisi sawa nuuja poto doro me, abiberäja bägrä cina ngene jitrimalemige buluduu bine waadename. ⁶ Puma cita ca Yeesu teebibine ngene ca agli mene ca jejemige egä, “Weene ireire inajipi Parisea sigu biname piiyepu Sadukea sigu biname bime uttneca gwidape tääpume.”⁷ Abiberäja bägrä cina teemeteme jitranisi egä, “Tabe naace popi ai mene nijinige, ingle mine buluduu bine lica sewadimisi.”

⁸ Yeesu umle äbitige, egä teepi ngena tääpume jitranisi, siige tabe itemlimige egä, “Weene ngena name pi jitrankiye, egä weeme buluduu

lica gyene? Weeme ätrunga lipu matikolä gwene. ⁹Weene nää camu gemi umle äbita? Weene nää uja ngene ituge ätrimela, cane lipu faib buludu bine sitrecimumene faib tausen rooriye bime tääpume. Weene nää lija diiba bine tengärimumeye pacupacu deedei ca? ¹⁰Coo piiyepu weene nää uja ngene ituge ätrimela seben buludu lipu ibibi ge fooa tausen rooriye bime tääpume. Lija modamoda diiba bine weene tengärimumeye deedei pacupacu ca? ¹¹Äi, lipu pi weene umle lica bääbitininiye, egä cane buludu tääpume lica bii jijinine. Yoo, cane cääri jjenininine, egä weene ireire inajipi Parisea piiyepu Sadukea biname bime uutneca gwidape tääpume.” ¹²Abiberäja bägrä cina teipi siige opo ewatni-si, egä tabe teebibine lica jejemige ireire lenajame uutneca gwidape tääpume, yepä Parisea piiyepu Sadukea biname bime abiberäja mene tääpume.

**Peteru Yeesu ne Jewabudnitige egä Tabe Keriso Sine
(Mareko 8:27-30; Luuka 9:18-21)**

¹³Yeesu ädige Kesarea Pilipo babo cewe mameta lui gawe cabu me. Tabe puma abiberäja bägrä bine itemlimige egä, “Biname cina lipu jiicus, egä cane laasi näne, Acejiyame bau ca lui te biname me äbitujine?” ¹⁴Teipi jejisi egä, “Poto cina jiicenisi, egä maane Yoane niiye ca äciseja biname gäte. Poto cina jiicenisi, egä maane Eliya sätē; poto cina egä maane Yeremiya sätē coo nuuja Acejiyame me mename biname gäte.” ¹⁵Yeesu itemlimige egä, “Cije weene, weene lipu jiiceniye egä cane laasi näne?”

¹⁶Simona Peteru te Yeesu ne jejige egä, “Maane lui Keriso sätē, biname bine lui te niiya cabu ca pagege äsecrera. Maane ireclota Acejiyame me Bägrä gäte!” ¹⁷Yeesu Peteru ne jejige egä, “Simona, Yoona me bägrä, maane gege gäte. Nuuja biname te peei ngene atwana lica nääcäridge meeble, yepä peei lui cäme Babe bau ca gyene, cabucewe je lui te enajenige. ¹⁸Cane naajenine meeble Peteru, egä määme ngii lui ‘Kula’ gyene. Piiyepu maane lui mene bii jiicite cäme poto cidi me cuta kula pana gyene, siige ai kula cabu cane cäme ätrunga ingle ne pa yaacitepene. Tabe epu kokre pa yaanajepi, egä budre te äblicäco apremela teebine. ¹⁹Cane meeble kii pa nääcärepene Acejiyame bau lui gaabe ne iitnaname piiyepu armime. Maane ngena mule tääpume gaabe ne jiitnute, Acejiyame te yaacatuge, cuta maane ngena mule tääpume gaabe ne yaarmute, Acejiyame te yaacatuge.” ²⁰Puma cita ca Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Gone biname bine umle jaawenimuye, egä cane Keriso sâne, lui te biname bine niiya cabu ca pa yääsecräremepene.”

**Yeesu Jiicemige Teeme Cewe Oocanena piiyepu Budre poto cidi me
(Mareko 8:31-9:1; Luuka 9:22-27)**

²¹Pui padare cabu Yeesu gije abacitige abiberäja bägrä bime tääpume pajecu me wawename, egä tabe mijji Yerusalem me pa lädepi. Tabe

puma pagege mäpurage gwidape bine pääpäna modamoda iiwäreja biname, cotre abiberäja biname piiyepu nuuja Israela modamoda biname bime bau ca. Teebine pagege budre cabu acita, yepä nesae me lui bimu tabe piba pagege arpinenta.

²²Puma cita ca Peteru Yeesu ne ecanige taatu cewe me, kokre cama mene jejige egä, “Eewe, babo biname! Acejiyame te owecu naawenepi! Peei mule te gone läbituge määme tääpume!” ²³Yeesu tatatrongtige, Peteru ne jejige egä, “Satani, äyeblingti cäme opo gaabe ca! Maane cebine liga iirbutame nawenite. Maane biname bime pana ngene jotwananenite, lica Acejiyame pana.”

²⁴Siige Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Biname te liba singi gyene cane cama yepä otname, tabe miiji teemerage singi bine gawe me acrana, teeme baarge uli ne palace cabu acana siige cebine ingwe äcwi. ²⁵Laati te liba singi lica teemerage singi bine abmaläcemame, tabe teeme ireclota ne cirege apesera, yepä laati te singi teemerage singi bine abmaläcemame cämiji pi, tabe iyeteta ireclota ne cire jääpänepi. ²⁶Biname te nuuja miiji ne lica cire jääpänepi, ngänu gyene tabe puu iyeta ai gawecewe ne yaacatuge, yepä teeme ireclota ne yaapesaruge. Nuuja gwidape lica gyene biname te teeme ireclota daremu me ceerame. ²⁷Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, tabe teeme Babe me jamyacu apaclyera cabu teeme mename seemo cama cire tädepi. Siige tabe biname bine piba daremu cire yääcäranemepi teeme mule ibi. ²⁸Cane toraca mene jijenininine, egä ama poto lui cina jeclajutäjenemige, teepi lica cirege budre äbita, ngälu teepi teebine cire jääpänepesi mope biname tääpume otni.”

Yeesu Mara Opo me Äbitige (Mareko 9:2-13; Luuka 9:28-36)

17 ¹Siks bimu ingwe gaabe ca Yeesu aacanänige Peteru piiyepu nanigane wäsi Yakobu naabi Yoane, siige opo jaawenänige podo caburage me ten taatu. ²Podo cabu je Yeesu mara opo me äbitige abiberäja bägrä bime irewale je. Teeme opo te epu oplacmeläjige bimu iredäri pana, piiyepu teeme cäbletääpe cina äbitininisi bulu taatu me, apaclyera pana. ³Piba Moose naabi Eliya taboclomtäsi teeme cabu me, siige Yeesu cama mene jiicemäsi. ⁴Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, cine mijirage gämi ama. Maane liba singi gäte, cane aarangenänine nesae matimati mete bine, yepä määme, yepä Moose me, yepä Eliya me.”

⁵Peteru liba camu mene iicema cabu je, piba carbe te apaclyera cama tädige, iyeta teebibine aacwabänige. Puma cita ca tagepogogo te tasatige carbe bora ca egä, “Ai lui cäme ngenecurage Bägrä gyene. Cane teeme tääpume babo ngenecu miiji gäne. Weene teebine jitecijeye!” ⁶Abiberäja

bägrä cina liba itecijemige tagepogogo, teepi mage wälu äbitininisi, oweowe itrametnemige gawe cabu me. ⁷Yeesu teeme bau me tädige, joomlänige, jääjänige egä, “Abujengäneye, wälu gone!” ⁸Teepi puma cita ca mope ewejengänisi, yepä Yeesu taatu ne jepänisi.

⁹Siige teepi liba täinetnänige pudo cabu ca, Yeesu abiberäja bägrä bine jääjänige egä, “Gone biname bine umle jaawenanemuye, weene lui mule ne bii jepäniye, ngälu cane, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, pagege budre cabu ca arpinenta.” ¹⁰Puma cita ca abiberäja bägrä cina Yeesu ne itemlänsi egä, “Ngeno me cotre abiberäja biname cina jiicenisi, egä Eliya te miji niinäce gaabe me otni, piba ingwe ca Keriso, biname bine niiya cabu ca äsecrera biname te cire tädepi?” ¹¹Yeesu teebibine jääjänige egä, “Toraca gyene, egä Eliya te miji niinäce otni iyeta gwidape bine teeme puupu cabu acraname. ¹²Cane toraca mene jijenänine, egä Eliya uja ituge otni, yepä biname cina opo lica yaawatnepesi, pui name pi teepi teebine jaawenepesi, teepi lipu ituge singi. Cuta piiyepu cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane pagege biname bime bau ca mäpu ne pämpäna.” ¹³Siige abiberäja bägrä cina umle äbitänisi, egä Yeesu lui Yoane niiye ca äciseja biname poto cidi me bii jääjänige.

Yeesu Miji Jewenige Niiya Cable cama Bägrä ne
(Mareko 9:14-29; Luuka 9:37-43)

¹⁴Yeesu teeme nesae abiberäja bägrä cama liba pudo cabu ca täinetnänige biname bime cabu me, piba yepä biname te Yeesu bau me tädige, kokorare ääpednutige, ¹⁵jejige egä, “Babo biname, maane käme bägrä ne owecu jeweni. Tabe naabe äbitanenige oonina pita cabu ca, siige yaatramanuge uliobo cabu piiyepu niiye cabu. ¹⁶Cane määme abiberäja bägrä bime bau me secanine, yepä teepi äblicäco ge teebine miji me wawena.” ¹⁷Yeesu jiicige egä, “Weene lipu ätrunga käco gemi, niiyarage biname gemi! Luma ngine padare cama cane miji weene cama lenaja? Luma ngine padare cama cane miji weeme ätrunga käco mule pämpäna? Secaneye bägrä ne käme bau me.” ¹⁸Puma cita ca Yeesu niiya cable ne jejige asatame, siige tabe asatige. Puirage padare cabu bägrä te miji äbitige.

¹⁹Abiberäja bägrä cina Yeesu bau me seclige, ogä jejisi egä, “Cine lipu pi niiya cable äyecreja käco äbitininago?” ²⁰Tabe jejemige egä, “Weeme ätrunga matikäli gyene. Cane toraca mene jijenininine, weeme ätrunga liba pisi nyene, ngänu gyene epu pana duuwe baace kuu matikolärange, weeme miji gemi ai pelo ne jaji egä, ‘Awetänti ama cita ca piiyeme!’ siige tabe lawetäntuge. Weeme liba ätrunga pisi nyene, iyeta gwidape ibibi gemi weeme tääpume. ²¹Yepä apuyame ne weeme äblicäco nuuja mule ca äyecreja yepä irecu ätumuta ca piiyepu pui irecu ätumuta padare cabu weeme miji deedei käco lenaja.”

Yeesu Cääri Mene Jicemige Teeme Budre poto cidi me
(Mareko 9:30-32; Luuka 9:43-45)

22 Abiberäja bägrä cina liba iyeta abasecretnige Galilaya me, Yeesu teebibine jejemige egä, "Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cebine mameta gyene biname bime ime cabu acita. 23 Teepi cebine pa naglepesi budre me, yepä nesae me lui bimu cabu cane piba page larpinantepene budre cabu ca." Abiberäja bägrä cina mage ngeneucu mäpu me äbitininisi.

Täks Rarekaake Atomleca Acejiyame me Iiwäreja Mete tääpume

24 Yeesu liba atyaramtige Kaprenauma me teeme abiberäja bägrä cama, biname lui cina yaatomlicmusi Acejiyame me iiwäreja mete tääpume täks rarekaake, teepi piba seclige Peteru ne ätemla-me egä, "Nää, määme abiberäja biname te täks rarekaake yaacranuge iiwäreja mete tääpume?" 25 Peteru jejemige teebibine egä, "Ngenä pi, yaacranuge." Tabe liba mete bora me abacitige, Yeesu niinäce me puma mene jicige, Peteru ne itemlige egä, "Simona, maane lipu ngene jotwanenite, ai gawe cabu lui mope biname teepi nää luma cita ca täks rarekaake bine yaatomlicmusi teeme tääpume, teeme bägrä bime bau ca coo nuuja biname bime bau ca?" 26 Peteru jejige egä, "Nuuja biname bime bau ca, lica teeme bägrä bime bau ca." Yeesu jejige egä, "Yoo siige, cane cuta kälyä gäne Acejiyame me mete tääpume täks rarekaake acrana cabu ca, ingle cane teeme Bägrä gäne. 27 Yepä mine gone teebibine ngeneucu mäpu me jaawenemago. Äte ädi, edigiricu jepetäji sawa cabu. Maane niinäce lui cibu ne irpatenite, tage jipälutepi, siige maane yepä rarekaake ne jepänénite puma. Maane pui ne ecatepi, ecäremepi mime täks tääpume."

Laasi Nyene Baborage?
(Mareko 9:33-37; Luuka 9:46-48)

18 ¹Pui padare cabu abiberäja bägrä cina seclige Yeesu ne ätemla-me egä, "Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge, laasi nyene baborage?" ²Yeesu yepä matikolä bägrä ne tesoglicige, jejige teeme cole je aclajutame, ³piba abiberäja bägrä bine jejemige egä, "Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä weene liba lica weeme ngene atwanena bine yaatatröngärimuye bägrä pana ätrungame, piba weene miji lica gemi Acejiyame me waadena mule cabu me äbäcname. ⁴Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge, teeme cabu ca eei te baborage yaanajuge, lui te teemämu matikolä läbituge ai bägrä pana. ⁵Laati te cäme ngii cabu jaawabluge yepä apu pana bägrä ne, tabe cuta nawabluge cebine."

Owe Äswana Niiya Mule tääpume
(Mareko 9:42-48; Luuka 17:1-2)

⁶"Ai matimati bägrä lui cina cebine nätrungusi, laati te liba teeme yepä ne jaawenuge niiya mule wawename, pui biname te mäpu ne

cire jääpänepi Acejiyame bau ca. Teeme singicace gome liba jaaglotusi baborage kula ne, siige malu cabu yaajarusi budre me, peei mäpu lui plowa birige pui mäpu cabu ca tabe lui ne cire jääpänepi. ⁷Mage niiyarage gyene, egä ai gawecewe cabu piti nemi gwidape, lui cina biname bine jaawenimusi niiya mule wawenecame. Iyeta padare pipu gwidape cina saacluge, yepä babo niiyarage gyene biname tääpume, lui te biname bime cabu me pui gwidape bine saawadimuge.”

⁸Siige Yeesu puma cita ca teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Määme ime te coo ernge te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane miji pui ngene atwana ne watatarage iyeblingtepi, epu pana ime ne coo ernge ne lipu jääläcnutute, yaajarute. Miji gyene maane yepä ernge coo ime cama iyeteta ireclota cabu me otni, yepä niiya gyene maane iyeta piicwa cama otni iyeteta uliobo cabu me. ⁹Cuta määme irecu te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane miji watatarage peei ngene atwana ne iyeblingtepi, irecu ne lipu juungyatute. Miji gyene maane yepä irecu cama iyeteta ireclota cabu me otni, yepä niiya gyene maane neenen irecu cama uliobo puupu cabu me otni.”

**Ngene ca Agli Mene Gyene Apesera Maamoi poto cidi me
(Luuka 15:3-7)**

¹⁰“Jepäneye, egä weene ai matimati bägrä bime yepä ne gone äseblecäja. Cane jijenininine weebibine, egä teeme mename seemo cina cabucewe je iyeta padare cabu cäme Babe me opo ne jepänanenisi.

¹¹Cane lui Acejiyame bau ca tädjujine biname me äbitujine, cane naace tääpume tädjujine, egä lui cina apesareji gemi teebibine niiya cabu ca äsecrerame.

¹²Weene lipu ngene jotwanininiye, biname te ngena jaawenuge teeme liba yepä hanred maamoi pitи nemи, siige yepä te liba lapesaruge? Tabе yaabmalimuge naintinain bine podo cabu, siige läduge ärngime, lui te lapesaruge. ¹³Tabе gege birige naintinain maamoi tääpume, lui cina apesareji lica gemi. Yepä cane toraca jijenininine, egä tabe mage gege birige apesareji maamoi ne liba jääpänuge. ¹⁴Cuta pepu gyene, weeme Babe cabucewe je tabe singi lica gyene apu matimati bägrä yepä te cäme bau ca apeserame.”

Mene Ätrunga Biname poto cidi me Lui te Niiya Mule Jaawenuge

¹⁵“Määme nuuja ätrunga biname te liba niiya mule yaacnuge määme tääpume, maane ädepi, ogä eblawäjepi. Tabе liba näätecijuge, maane teebine bii sewecnistite. ¹⁶Yepä tabe liba lica näätecijuge, maane piba yepä coo neenen biname cama ädepi teeme bau me. Maane miji ai ne naace popi wawena, ingle Oogäräneji mene te jiicenige, egä maane

biname ne liba jaaitnäjute, neeneni coo nesae biname cina miji peema atitneja täüpume. ¹⁷Tabe liba teebibine cuta lica jäätécijemuge, siige piba ätrunga ingle biname bine umle jewenemepi. Yepä tabe liba cuta teebibine ätecija cäco, siige maane teebine epu jewenepi Acejiyame umle cäco biname ne liiyepu coo täks rarekaake uutecrena biname ne liiyepu.

¹⁸Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä weene ngena mule täüpume gaabe ne yaarmuye, Acejiyame te yaacatuge, cuta weene ngena mule täüpume gaabe ne jiitnuye, Acejiyame te yaacatuge. ¹⁹Cane cerämu poto jijenininine, egä weene neeneni cina liba gawecewe cabu yepä ngene atwana ne yaacituye weene ngena täüpume irecu ätumutame, cäme Babe cabucewe je tabe pa icärepi. ²⁰Ingle naace popi neeneni coo nesae cina liba cäme ngii cabu labasecretänänsi, cane pisi näne teta cama.”

Ngene ca Agli Mene Owecu cäco Kaakesea Bägrä poto cidi me

²¹Peteru tädige, Yeesu ne itemlige egä, “Yageyame, cäme biname te niiya mule liba nawenanuge, lija gääbu cane miji teeme niiya mule ngene ätrimelame? Nää, seben gääbu?” ²²Yeesu jejige egä, “Lica seben gääbu, yepä sebenti gääbu seben! ²³Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge, tabe epu läbituge gawe mope biname pana, laati te singi ire me teeme kaakesea bägrä cina lipu ire jaatwemusi teeme rarekaake bine. ²⁴Tabe liba gije abacitige ai kaakesea wawename, piba yepä kaakesea bägrä ne teeme bau me secanisi, lui te yepä milyon rarekaake itu yaawademepi teeme bau ca. ²⁵Ingle pui kaakesea bägrä me rarekaake lica ge daremu aglime, peei name pi babo biname te jejemige teeme coga bägrä, iyeta teeme gwidape piiyepu tabe, teebibine waadename aletname piba pui rarekaake ca daremu aglime. ²⁶Siige pui kaakesea bägrä te teeme babo biname me opo gaabe kokorare ääpednutige, ewejanige egä, ‘Maane owecu nawenepi. Padare näcärepi, cane iyeta rarekaake piba daremu pa naawecnemepene.’ ²⁷Babo biname te teebine owecu jewenige, jejige egä, ‘Daremu gone saawecnimute,’ siige tabe teebine jityepige.

²⁸Yepä pui kaakesea bägrä te liba asatige, tabe teeme keege kaakesea bägrä ne jepänige, lui te yepä hanred rarekaake bine itu sewadimumi teeme bau ca, siige singicace gome teebine jejecletnäjige claabe cama, jejige egä, ‘Maane rarekaake daremu nawecnisti.’ ²⁹Teeme keege te kokorare ääpednutige, ewejanige egä, ‘Maane owecu nawenepi! Padare näcärepi, cane iyeta rarekaake piba daremu pa naawecnemepene.’ ³⁰Yepä tabe owecu lica ge, siige teebine ijarige krokeciyi mete bora me, ngälu tabe cirege daremu awecnema.

³¹Babo biname me poto kaakesea bägrä lui cina jepänisi, teepi cälu te jitemige piiyepu teepi mage ngenecu mäpu ge. Teepi babo biname bau me eclige, iyeta jejananisi ai poto cidi me. ³²Puma cita ca babo biname te ala tesoglicige teeme niinäce kaakesea bägrä ne, jejige egä, ‘Maane niiyarage

kaakesea bägrä gäte. Ingle maane nawejanite, cane ngene nätrimalige määme daremu bine awecna-me. ³³Maane cuta miji owecu jaawenejite määme keege ne, cane lipu meebine owecu naawenine.’ ³⁴Tabe babo biname te mage claabe me äbitige, siige jityepige teebine krokeciyi mete me, ngälu tabe cirege iyeta pui daremu bine awecna. ³⁵Apu cirege cäme Babe cabu je iyeta weebibine wawena, weene liba weeme ngenecu ca lica ngene jitrimalinuge, weeme nuuja ätrunga biname te ngena niiya mule jaawenuge.”

Mene Coga Ägyi poto cidi me
(Mareko 10:1-12)

19

¹Yeesu liba mene iicema siigesige äbitige, tabe Galilaya gawe ne sebmalige, Yoridana baduge ne yuurige nuuja poto doro me Yuudea gawe cabu me. ²Bucurage biname cina teebine ingwe icwisi, siige tabe pita biname bine miji jewenanemige puma.

³Poto Parisea sigu biname cina seclige Yeesu ne apicetnärame. Teepi itemlisi egä, “Nää Cotre ibi mule gyene rooriye te teeme coga ne liba ägyi papa ingle cabu ca?” ⁴Yeesu jejemige egä, “Egäsu weene ituge acnema Oogäräneji mene te lipu jiicenige, egä agedna cabu ca Acejiyame te biname bine jaawenuji rooriye me piiyepu magebi me, ⁵siige jiicuji egä, ‘Peei name pi rooriye te miji teeme mage babe bine gomala coga cama atejäclmutame, siige teepi yepä me läbitäsi.’ ⁶Teepi siige piba neenen i lica gegi, yepä teepi yepä taatu gegi. Peei name pi biname te gone maramara me wawena, Acejiyame te laati bine laatejäclmutuge.”

⁷Puma cita ca Parisea sigu biname cina itemlisi egä, “Cije ngena name pi piba Moose me Cotre cabu apu oogäräneji gyene, egä rooriye te liba singi birige coga ne ägyime, tabe miji peba ne oogära ägyi ingle poto cidi me, siige pui peba cama jwäätyepuge teebine?” ⁸Yeesu jejemige egä, “Moose naace name pi weebibine conocäco icärininuji weene coga ne ägyime, ingle weene ätecija cäco biname gemi. Yepä agedna cabu ca pepu lica ituge. ⁹Cane toraca mene jijenininine weebibine, egä rooriye lui te teeme coga ne jwäägyuge, yepä tabe teeme coga te nuuja ero lica ituge wawena, siige tabe liba nuuja coga ne waacatuge, tabe ero mule ne jaawenuge.”

¹⁰Abiberäja bägrä cina puma cita ca Yeesu ne jejisi egä, “Ai liba gaabe gyene coga rooriye bime tääpume, atejäclmuta cabu ca miji gyene coga rooriye cäco lenajame.” ¹¹Yeesu jejemige egä, “Ai abiberäja lui iyeta biname bime tääpume lica gyene, yepä eei bime tääpume taatu Acejiyame lui bime tääpume singi teepi pepu lenajame. ¹²Maramara ingle pitи nemi biname cina atejäclmuta cäco lenajame. Poto cina teeme ärngi cabu ca epu gemi egä teepi äblicäco atejäclmuta; poto bine biname cina pepu me ituge wawena; poto cina teemämu pepu me ituge äbita, ingle

teepi singi gemi Acejiyame taatu te teebibine waadename. Laati te miji gyene ai abiberäja ne acatame, tabe jaawenepi.”

**Yeesu Ime Aacitige Bägrä bime papa cabu me Teeme Miji tääpume
(Mareko 10:13-16; Luuka 18:15-17)**

¹³ Biname cina bägrä bine sewadimisi Yeesu bau me naace me tabe ime acitame teeme papa cabu me piiyepu irecu ätumutame teeme tääpume. Yepä abiberäja bägrä cina jicnecimisi teebibine. ¹⁴ Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Bägrä cina saaclege käme bau me. Gone jiibemuye, ingle ai bägrä pana ätrunga cama lui biname teebibine Acejiyame te yaawadimuge.” ¹⁵ Puma cita ca Yeesu teeme ime aacitanige bägrä bime papa cabu me teeme miji tääpume, siige ai ingwe gaabe ca tabe piba ädige.

**Mamye Dogwe Biname te Yeesu ne Edäridge
(Mareko 10:17-31; Luuka 18:18-30)**

¹⁶ Yepä biname te tädige Yeesu bau me, itemlige egä, “Abiberäja biname, cane ngena miji mule ne miji wawena iyeteta ireclota ne päpäname?” ¹⁷ Yeesu jejige egä, “Maane ngeno me nätemlite, egä ngena gyene miji? Nuuja gwidape te miji lica gyene, yepä Acejiyame taatu gyene miji. Maane liba singi gäte iyeteta ireclota ne päpäname, maane miji cotre bine äcwetna.” ¹⁸ Pui biname te Yeesu ne itemlige egä, “Lui cotre bine?” Yeesu jejige egä, “Biname ne gone budre me agli; sargi mule gone; gwidape ero gone; walya aitneja gone; ¹⁹ mage babe bine miji opo gaabe me acitena; maane miji nuuja biname tääpume epu singi äbitena, maane lipu määme tääpume singi läbitanute.” ²⁰ Puma cita ca mamye biname te jejige egä, “Cane ituge iyeta ai cotre bine wawenetnäja. Cerämu cane miji ngena ne wawena?” ²¹ Yeesu jejige egä, “Maane liba singi gäte epucäco lenajame, maane ädi, iyeta määme gwidape bine aletname ewademepi, rarekaake owecumete biname bine ecäranemepi, siige tädepi cane cama yepä otnime, piba maane mijimiji gwidape bine cabucewe je cire jepänemepi.” ²² Mamye biname te liba itecijige, tabe ngenecu mäpu cama äyeblingtige, ingle tabe babo dogwe biname ge.

²³ Puma cita ca Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Toraca gyene, dogwe biname tääpume mäpurage birige Acejiyame me cabucewe waadena cabu äbäcname!” ²⁴ Cane cerämu jijenininine, egä pee i lui mäpu birige kamela te nilo bora cabu me abacitame siige asatame, yepä baborage mäpu birige dogwe biname te Acejiyame me waadena cabu abacitame.” ²⁵ Abiberäja bägrä cina liba itecijemige, teepi siige iyeta mutäcäco äbitininisi, itemlisi egä, “Laati te piba miji gyene iyeteta ireclota ne päpäname?” ²⁶ Yeesu ire acitige teeme bau me, jejemige egä, “Biname te ibibi lica gyene pui ne wawename, yepä Acejiyame te miji gyene iyeta gwidape bine wawenecame.”

²⁷Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, “Cije cine lipu gemi? Cine iyeta gwidape bine itu saabmalemepesi maane cama yepä otnime, cine siige ngena miji ne cirege päpäna?” ²⁸Yeesu jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine: ai padare te liba cirege apira, kirece padare te liba cirege atyaramta, cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane piba jamyacu apacyera cama căme babo adnata puupu cabu ca biname bine cire yaawademepene. Weene, căme ingwe äcwiyame biname, cuta piba cire adnatäripeye twelb babo adnata puupu cabu twelb Israela ingle bine atraname. ²⁹Iyeta lui cina ituge abmala teeme mete bine, teeme naane igane bine, teeme ngule bine, teeme mage babe coo bägrä bine coo piiyepu teeme gawe bine căme name pi, teepi cirege päpäna tuwângle yepä hanred gääbu cuta piiyepu teebibine iyeteta ireclota cirege ceera. ³⁰Yepä bucurage biname page lui cina niinäce gaabe biname gemi, teepi ciige ireclota cabu ingwe gaabe me cire täcnäripesi. Cuta piiyepu laati bemi page ingwe gaabe biname gemi, teepi ciige ireclota cabu niinäce gaabe me cire läbitipesi.”

Waina Calwacupi cabu Kaakesea Bägrä Gemi

20 ¹“Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge, peei lui epu pana ge, calwacupi yageyame te lipu ädige krokerage biname bine jajanename daremu cama kaakesea wawename teeme waina calwacupi cabu. ²Teepi mene conocäco jewenisi tabe kaakesea bägrä bine yepä bimu me camlecamle daremu cerame, siige tabe jityepäjemige teeme waina calwacupi cabu kaakesea wawename. ³Yageyame te căäri asatige krokebimu me, ädige, jepänimige poto biname cina papa ämyemuteji icrajige aleyna puupu gome. ⁴Tabe jejemige egä, ‘Weene cuta naaclege căme waina calwacupi cabu kaakesea wawename, cane piba weebibine icärininine, ngena daremu gyene miji.’ ⁵Siige teepi eclige. Puma cita ca bimu duusa cabu yageyame te căäri kaakesea bägrä bine jityepimige teeme calwacupi me, cuta căäri mämlebimu me. ⁶Mämleteca me yageyame te liba cuta ädige aleyna puupu me, tabe puma jepänimige poto biname papa ämyemuteji icrajige. Puma cita ca tabe itemlimige egä, ‘Weene ama bimu lecaleca ngeno me inaji-ninige, padare te papa ädenige?’ ⁷Teepi jejisi egä, ‘Ingle nuuja biname te cibibine lica biiri nijnige kaakesea täüpume.’ Yageyame te jejemige egä, ‘Weene cuta naaclege căme waina calwacupi cabu kaakesea wawename.’

⁸Mämlerage me kaakesea te liba apirige, yageyame te teeme kaakesea ire atwi biname ne jejige egä, ‘Kaakesea bägrä bine ala tesoglicmi, teebibine daremu ecäranemeli. Niinäce eei bine ecäranemeli, lui cina ceräcerägääburage kaakesea me eclige, piiyepu lui cina niinäcerage eclige kaakesea täüpume, pui bine ingwerage ecäranemepi.’ ⁹Biname lui cina kaakesea jegednimisi mämleteca me, teepi camlecamle bimu

me daremu ne ecatisi. ¹⁰Puma cita ca biname lui cina niinäcerage me eclige kaakesea me, teepi apu jengenetnemige, egä teepi baborage daremu ne ecatenisi, yepä teebibine yepä ibi daremu ecäranemisi. ¹¹Teepi teeme daremu bine ewademisi, siige calwacupi yageyame ne jiyingäjisi. ¹²Teepi teebine jejisi egä, ‘Lui biname bine ingwerage ca jejemite, teepi matikäli padare cabu taatu kaakesea jewenisi; cine te magerage kaakesea jewenisi bimu nuunu cabu, yepä maane teebibine cine cama yepä ibi daremu becäranemite!’ ¹³Yageyame te teeme yepä ne jejige egä, ‘Cäme biname, maane näätecijenge! Cane lica naangletnäjine meeble, ingle cane nääcärine, mine lipu tääpume mene conocäco bii jewenisi. ¹⁴Määme daremu ne ecati, acnenuti cewe me. Lui biname ne ingwerage jejine kaakesea me otnime, cane singi gäne teebine maane cama yepä ibi daremu ceerame. ¹⁵Egäsu käme conocäco pisi nyene käme rarekaake ca wawename cane ngena tääpume singi. Maane nää ire patre eglenenemite, lui cina matikäli padare cabu kaakesea jewenisi, yepä cane camle-camle daremu bii becäranemine.’ ¹⁶Apu pi ingwe gaabe je lui cina, teepi niinäce gaabe me cire läbitipesi; niinäce gaabe je lui cina, teepi ingwe gaabe me cire täcnäripesi.’

Yeesu Cääri Mene Jicemige Teeme Budre poto cidi me
(Mareko 10:32-34; Luuka 18:31-34)

¹⁷Yeesu liba Yerusalem me ädige, tabe biname sobe cabu ca mara me äbítige teeme twelb abiberäja bägrä cama teebibine gaabe cabu mene jajanename. ¹⁸Tabe jejemige egä, “Itecijinege, mine aga naclenige Yerusalem me. Puma pagege cebine ceera, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname bime ime cabu me. Teepi mene pa jaatranepesi cebine budre me aglime, ¹⁹siige pa näcärepesi nuuja gawe cabu ca biname bime cabu me. Teepi cebine ätutena pana pa nawenepesi, pa nadnanepesi, baarge uli cabu pa näbyecrepesi. Yepä nesae me lui bimu liba pa joomlepi, cane piba cuta budre cabu ca pa larpinantepene ireclota me.”

Yakobu Yoane naabime Ätemla
(Mareko 10:35-45)

²⁰Jebedayo me coga te teeme neenenä bägrä cama toclige Yeesu bau me, kokorare ca ipednemalige teeme opo gaabe, itinärigie teeme singi ne wawename. ²¹Yeesu utemlige egä, “Maane ngena tääpu mäte singi?” Magebi te jejige egä, “Maane toraca tiicepi, egä käme ai neenenä bägrä cina cirege adnata määme camu poto ca piiyepu sääwäci poto ca, maane liba biname bine cire ewademepi.” ²²Yeesu Yakobu naabine Yoane jaajige egä, “Weene umle lica gegi, weene ngena tääpume najiye. Weene nää ibibi gegi epu mäpu cabu lenajame, cane lui mäpu ne mameta gäne

päpäna?" Teepi jejäsi egä, "Cine ibibi gegi." ²³Yeesu jaajige, "Weene cire inajepi mäpu cabu cäme pana, yepä cäme conocäco lica gyene jajime, egä laati te cire ladnatepi cäme camu poto ca piiyepu sääwäci poto ca. Cäme Babe te pui puupu bine ituge amacetnäja, tabe lui bime tääpume singi teepi puma adnaterame."

²⁴Nuuja ten abiberäja bägrä cina liba itecijemige, teepi claabe me äbitininisi pui nanigane wäsi bime tääpume. ²⁵Puma cita ca Yeesu iyeta teebibine ala tesoglicmige, jejemige egä, "Weene umle gemi, egä laatibi Acejiyame umle cäco biname bine yaawadimusi, teeme conocäco pisi nyene jajime teepi ngena wawename. Teeme ingwe gaabe lui modamoda biname teeme cuta kokre pisi nyene biname bine mene jajanename.

²⁶Yepä weene apu gone läbitininuye. Weeme yepä te liba singi baborage me äbitame, tabe miji nuuja bime tääpume kaakesea wawena; ²⁷cuta weeme yepä te liba singi niinäce me äbitame, tabe miji weeme tääpume epu matikäli me äbitame aletnäneji biname te lipu läbituge teeme yageyame tääpume. ²⁸Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane cuta lica tädujine biname cina cäme tääpume kaakesea wawename, yepä cane te teeme tääpume kaakesea wawename piiyepu cäme ireclota ne ceerame daremu tääpume teebibine kälyä wawename."

Yeesu Miiji Jaawenige Neeneni Irecu Määsumäsu Biname bine
(Mareko 10:46-52; Luuka 18:35-43)

²⁹Teepi liba Yeriko ne sebmalisi, baborage biname sange te tädige Yeesu me ingwe poto ca. ³⁰Gaabe wajwa je puga ge adnatäneji neeneni irecu määsumäsu biname. Teepi äätecijige egä, "Yeesu cibibine nisuplingtenige." Teepi puma cita ca gije abacitäsi ala abayename egä, "Babo biname, mope biname Daawida me kaakesaare, maane owecu cibibine niwenepi!" ³¹Biname cina liga jiibananisi teebibine, teepi babo tage ca cuta ala abayenäsi egä, "Mope biname Daawida me kaakesaare, maane cibibine owecu niwenepi!" ³²Yeesu imyemutige, siige teebibine ala taasoglicige, äätemlige egä, "Weene singi cane ngena wawename weeme tääpume?" ³³Teepi jejäsi egä, "Babo biname, cine singi gegi maane cime irecu asatame." ³⁴Yeesu owecu jaaglige, teeme ime bine aarpenutige teeme irecu cabu me. Piba taatu teepi irecu aasatäsi, siige Yeesu ne ingwe icwäsi.

Yeesu Dongki papa cabu Yerusalem me Abacitige
(Mareko 11:1-11; Luuka 19:28-40; Yoane 12:12-19)

21 ¹Yeesu teeme abiberäja bägrä cama ädige Yerusalem ne oomlaname. Teepi liba Yerusalem ne mameta me jewenisi oomla-name, teepi atyarecanige cewe ngii Betepage me lui Olibi Uli podo cabu jage. Puma cita ca Yeesu teeme neeneni abiberäja bägrä bine

niinäce gaabe me jäätylepige ²apu mene cama egä, “Weene iclege weeme niinäce gaabe me lui cewe peese nyene. Weene puma jepäneniye yepä dongki ne seea ca ägräräneji gyene, teeme cuta bägrä pisi nyene teeme gome. Jitnepeye, taacanepeye cäme bau me. ³Biname te liba nuuja mene jaji je, weene apu jejepeye egä, ‘Yageyame te singi gyene ai dongki täüpume teeme bägrä cama, cuta tabe watawata pa taawecnistepi.’” ⁴Ai mule te äbitige Acejiyame me mename biname me mene te ibibi äbitame egä,

⁵“Weene jejemepeye Siiyona pelo cabu lui babo cewe cabu biname cina icrarenige egä,

‘Ire, weeme mope biname te peega tädenige weeme bau me!

Tabe awamla cäco tädenige mamye

dongki papa cabu, dongki me bägrä papa cabu.’”

⁶Puma cita ca abiberäja bägrä cina aalige, jewenäsi, Yeesu ngena täüpume jaajige. ⁷Teipi dongki ne teeme bägrä cama taacanisi Yeesu bau me, cäbletääpe bine teeme papa cabu seretne-mäsi, siige Yeesu acenutige.

⁸Bucurage biname cina teeme cäbletääpe bine gaabe cabu eretnimisi.

Poto cina uli ciipe bine icnapimisi gaabe cabu aretname. ⁹Yeesu me niinäce gaabe, ingwe gaabe lui biname cina teepi ala abayaninisi egä,

“Daawida me kaakesaare ne yaawepyeräjesi!

Acejiyame te miji meebine naawenege lui te Yageyame me ngii cabu tädenite!

Mine yaawepyeräjesi Acejiyame ne, cabucewe je lui te enajenige!”

¹⁰Yeesu liba Yerusalem me atyaramtige, biname cina cälu te jitemige. Teipi teemeteme ätemläjinisi egä, “Baa, laasi nyene ai biname?” ¹¹Yeesu cama lui biname cina seclige, teipi jejemisi egä, “Tabe Acejiyame me mename biname Yeesu sine, Nasareta ceweyame gyene Galilaya probins cabu ca.”

Yeesu Ädige Iiwäreja Mete me

(Mareko 11:15-19; Luuka 19:45-48; Yoane 2:13-22)

¹²Yeesu iiwäreja mete caale bora me abacitige, siige teebibine iyecräjémige, lui cina saawadanemusi gwidape bine aletname piyepu lui cina jaaletnimusi. Tabe rarekaake äbäsuwäja biname bime dade bine ebocломäjimige cuta eei bime adnatera dade bine, gimäe ele bine lui cina saawadanemusi aletname. ¹³Tabe jejemige egä, “Acejiyame te jiicenige Oogäräneji mene cabu egä, ‘Cäme mete ne irecu ätumuta mete ca yaainusi,’ yepä weene te itu setatröngärümeye epu puupu me, eromaame cina luma lämletne-räjininus.”

¹⁴Irecu määsumäsi biname, ernge niiyaniya biname cina seclige Yeesu bau me iiwäreja mete caale bora je, siige tabe teebibine miji jewenanemige. ¹⁵Modamoda iiwäreja biname piyepu cotre abiberäja

biname cina claabe me äbitininisi, liba jepänisi, Yeesu lipu mijirage mule bine jewenemige piiyepu teepi liba itecijemige, bägrä cina iiwäreja mete cabu lipu ala abayaninisi egä, "Mope biname Daawida me kaakesaare ne ewepyeräjeye!"¹⁶ Siige teepi Yeesu ne jejisi egä, "Maane nää lica näätecijenige teepi ngena jiicenenemisi? Maane ngena name pi lica jiibenenenemite teebibine?" Yeesu jejemige egä, "Yoo, cane näätecijenige. Egäsu weene ituge acnema Oogäräneji mene egä, 'Maane bägrä piiyepu ngame meeramera bägrä bine ituge wawena meeble epucäco awepyeräjame.'"¹⁷ Puma cita ca Yeesu teebibine sebmalimige, siige Yerusalem ca asatige, Betaniya cewe me ädige. Tabe ciile puga enajige.

**Yeesu Piigi Uli ne Mene ca Eglige
(Mareko 11:12-14, 20-24)**

¹⁸ Krokerage Yeesu liba acnenutige babo cewe Yerusalem me, gaabe cabu cubrowe te joomlige. ¹⁹ Tabe piigi uli ne jepänige gaabe wajwa je, ädige, teeme gome jeclajutige, yepä laame taatu jepänimige, kuu lica. Tabe puma cita ca uli ne jejige egä, "Maane ingwe ca lica page nääyepi kuu päpäname." Yeesu ai mene liba jejige, uli te piba taatu laame jedacromtige, siige budre äbitige. ²⁰ Abiberäja bägrä cina liba jepänisi, teepi cälu te jitemige, jejisi egä, "Lipu pi ai piigi uli te jedacromtige watatarage?" ²¹ Yeesu jejemige egä, "Cane toraca jjienininine weebibine, egä weene liba yepä ngene atwana cama ätrunga birige, weene ibibi gemi apu wawena, cane ai piigi uli ne lipu jewenine. Cuta ai taatu lica, yepä weene cuta ibibi gemi ai podo ne jajime egä, 'Awetänti, malu cabu me ajari,' siige pui mule te pa läbitepi. ²² Weene liba Acejiyame ne ngena tääpume yäätinäruye tabe icärininuge, weene liba jäätrunguye egä, 'Tabe nicärininige.'"

**Ätemla Yeesu me Conocäco poto cidi me Tabe Mule bine Wawenecame
(Mareko 11:27-33; Luuka 20:1-8)**

²³ Yeesu liba acnenutige iiwäreja mete caale bora me biname bine abiberäjame, piba modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja modamoda biname cina secliffe teeme bau me, itemlisi egä, "Määme ngena conocäco pisi nyene ai mule bine wawenecame? Määme conocäco laati bau ca gyene?" ²⁴ Yeesu jejemige egä, "Cane weebibine yepä taatu mene itemlininine, siige weene liba käme mene nawecnisteniy, cane piba weebibine jjienininine, käme ngena conocäco gyene ai mule bine wawenecame. ²⁵ Yoo, weene najeye, laati te Yoane ne conocäco yääcärepit tabe biname bine niiye ca äcisejame, Acejiyame te coo nää biname cina?"

Teepi siige teemeteme mene jitranisi apu egä, "Mine ngena daremu mene jewecnistenisi? Mine liba jejenisi egä, 'Acejiyame te Yoane ne conocäco yääcärepit tabe biname bine niiye ca äcisejame,' tabe

piba nijenininige egä, ‘Cije weene ngena name pi piba teebine lica jäätungepeye?’²⁶ Yepä mine liba apu jejenisi egä, ‘Biname cina Yoane ne conocäco yääcärepesi tabe niiye ca biname bine äcisejame,’ mine piba miji wälu biname bime täüpume, ingle teepi iyeta jitrungenisi, egä Yoane lui Acejiyame me mename biname ge.’²⁷ Siige teepi Yeesu ne mene jewecnistisi egä, “Cine umle lica gemi, laati te Yoane ne conocäco yääcärepesi tabe biname bine niiye ca äcisejame.” Yeesu jejemige egä, “Cane cuta weebibine lica jijenininine, egä cebine laati te conocäco näcärepesi cane ai mule bine wawenecame.”

Ngene ca Agli Mene Nanigane wäsi poto cidi me

²⁸ Yeesu ngene ca agli mene jejemige egä, “Weene lipu ngene jotwanininiye ai poto cidi me? Yepä biname puga ge teeme neenenimäärä cama. Tabé niinäceyame ne jejige egä, ‘Cäme bägrä, page ädi waina calwacupi cabu me kaakesea wawename.’²⁹ Bägrä te jejige egä, ‘Cane singi lica gäne,’ yepä ingwe ca tabe ngenecu etatrongtige, siige ädige kaakesea wawename.³⁰ Puma cita ca babe te ädige teeme nuuja bägrä bau me, cuta pee iepä mene jejige. Pui bägrä te jejige egä, ‘Yoo, cane ädenine,’ yepä tabe lica ädige.³¹ Siige lui bägrä te teeme babe me singi jecatige, jewenige?” Biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Niinäceyame te teeme babe me singi jewenige!” Yeesu jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine: pee iägrä lipu niinäce beswa äbitige teeme babe me singi wawename, yepä ingwe ca ngenecu etatrongtige, cuta pepu pana gyene täks rarekaake uutecrena biname piiyepu magebi lui bine daremu jaawenimusi sargi mule wawename, teepi weebibine itucärenininisi Acejiyame ne acatame teeme mope biname me.³² Yoane niiye ca äciseja biname te tädepi, weebibine toraca gaabe jiwabipi, yepä weene lica jäätungepeye teebine, yepä täks rarekaake uutecrena biname piiyepu magebi lui bine daremu jaawenimusi sargi mule wawename, teepi te jäätungepesi Yoane ne. Ngänuge puu weene ai mule ne jääpänepeye, yepä weene ingwe lica ngenecu yaatatröngäremepye Yoane ne ätrungame.”

Ngene ca Agli Mene Calwacupi Ire Atwi Biname bime poto cidi me *(Mareko 12:1-12; Luuka 20:9-19)*

³³ Yeesu jiicige egä, “Itecijinege nuuja ngene ca agli mene. Puga ge gawe yageyame biname. Tabé cotäri ne erangige, waina gije itemigie, cupicu ne juurige waina kuu ämulecame waina niiye wawena täüpume, siige cabucabu mete ne erangige calwacupi ne awamutame. Piba tabe biname bine calwacupi ecärimige daremu wawename, siige ädige cudecewe cewe me.³⁴ Padare te liba tatyaramtige waina kuu ärucname, tabe teeme kaakesea bägrä bine jityepimige teemanu kupae ne acatame.

³⁵Daremu wawenena biname cina yageyame me kaakesea bägrä bine joomläjecmisi, siige yepä ne etemeläjisi, nuuja ne budre tama eglisi, cuta nuuja ne kula ca jibyecrisi. ³⁶Cuta cääri yageyame te poto kaakesea bägrä bine jityepimige teeme bau me, bururage bine niinäce cabu ca. Cuta teepi yepä mule ne jepänisi daremu wawenena biname bime bau ca. ³⁷Ceräcerägääburage me tabe teemerage bägrä ne jityepige. Tabé jiicige egä, ‘Toraca, teepi pama käme bägrä ne opo gaabe me ecitenisi.’ ³⁸Yepä lui biname cina daremu jewenanisi, teepi liba teeme bägrä ne jepänisi, teepi jiicisi egä, ‘Ai lui yageyamerage me bägrä gyene. Biiri naclege, yaaglesi, mine piba ai calwacupi ne ecatenisi!’ ³⁹Siige puma cita ca teepi teebine joomlisi, isatisi calwacupi kaake poto cidi me, puma budre me eglisi.’

⁴⁰Yeesu itemlimige egä, “Waina calwacupi yageyame te liba cire tacnenutepi, tabe ngena cire jaawenepi pui calwacupi daremu wawenena biname bime tääpume?” ⁴¹Lui biname cina itecijemige, jejisi egä, “Tabé pui niiyarage biname bine budre me cire yaaglecemepi, siige epu biname bine calwacupi cire yääcäremepi, lui cina yageyame ne teemanu kupae cire yääcärepesi ärucna padare cabu.” ⁴²Yeesu teebibine jejemige egä, “Egäsu weene ituge acnema Oogäräneji mene te ngena jiicenige käme poto cidi me egä,

‘Lui kula ne raranga biname cina jigyisi,
baborage bääbitige iyeta nuuja cabu ca.
Ai lui Acejiyame miji wawenäneji gyene;
cuta lipu muijirage gyene mime tääpume.’

⁴³Cane weebibine jijenininine, egä Acejiyame te cire lätecitepi weebibine waadename, siige eei bine pa yaawademepi, lui cina muijirage mule bine cire jaawenemepesi. ⁴⁴Laati te liba ai kula cabu yaatramuge, tabe laglemaluge. Yepä ai kula te liba biname cabu saatramuge, iyeta yäämulicuge.” ⁴⁵Modamoda iiwäreja biname piiyepu Parisea sigu biname cina lui itecijemige ai ngene ca agli mene, teepi opo ewatnisi, egä Yeesu teeme poto cidi me biiri jiicemige. ⁴⁶Teepi singi ge teebine oomlaname, yepä teepi wälu ge biname bime name pi, ingle teepi apu ngene jotwanininisi, egä Yeesu Acejiyame me mename biname gyene.

Ngene ca Agli Mene Atejäclmuta Soriyomu poto cidi me
(Luuka 14:15-24)

22 ¹Yeesu biname bine cerämu ebiberäjimige ngene ca agli mene ca. ²Tabe apu jiicige egä, “Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge, pui lui epu pana ge mope biname, lui te teeme bägrä tääpume atejäclmuta soriyomu ne jewenige. ³Tabe teeme kaakesea bägrä bine jityepimige ala asogläcneji biname bine jajanename soriyomu tääpume otnime, yepä teepi äbwäricinisi otnime. ⁴Puma cita ca tabe nuuja kaakesea

bägrä bine cuta jityepimige teeme bau me apu mene cama egä, ‘Cane soriyomu ne biiri jewenine. Kau piiyepu teeme plongo bine betweclimisi, iyeta gwidape siige amacetnäjäneji gemi. Naaclege atejäclmuta soriyomu tääpume! ’⁵ Yepäala asogläcneji biname cina singi lica ge, siige teeme gaabe cabu otninisi. Yepä te teeme calwacupi me ädige, nuuja te teeme aletna mete me ädige. ⁶Poto cina kaakesea bägrä bine joomläjecmisi, etemeläjimisi, budre me eglecimisi. ⁷Mope biname te claabe me äbitige. Tabeteeme cubu biname bine jityepimige budre me aglecame pui biname bine, lui cina teeme kaakesea bägrä bine budre tama eglecimisi, piiyepu teeme babo cewe ne uubuderame. ⁸Puma citaca tabeteeme kaakesea bägrä bine ala tesolicmige, jejemige egä, ‘Cäme bägrä me atejäclmuta soriyomu amacetnäjäneji gyene, yepäala asogläcneji biname miji lica gemi ai soriyomu tääpume. ⁹Peei name pi weene naaclege gaabe cube gome me, laati bine opopa jewenenemeye, ala tesogle-cmeye soriyomu tääpume.’ ¹⁰Siige kaakesea bägrä cina eclige gaabe cube gome me, jebasecretnimisi, lui bine opopa jewenanemisi, niiyaniya biname coo mijimiji biname, iyeta. Teepi eclige, siige soriyomu puupu te iyeta tapanige.

¹¹Mope biname te tabacitige, biname bine ire jetwananemige, siige yepäbiname ne jepänige, lui te soriyomu cäbletääpe cäco tädige. ¹²Tabeteebine jejige egä, ‘Cäme biname, maane lipulipu soriyomu cäbletääpe cäco tabacitite?’ Yepätabe pui biname te nuuja mene lica. ¹³Siige tabemope biname te teeme kaakesea bägrä bine jejemige egä, ‘Teeme erngeimejetäyemeye, puutucumeijareye krokeciyiocabume. Tabepuma ele pa yaangenganegi, giricu pa yaatbecmege.’ ” ¹⁴Puma citaca Yeesu jejemige egä, “Bucurage biname bine ala asogläcneji gemi, nesae bine äjäcräneji gemi.”

Ätemla Täks Rarekaake Ceera poto cidi me

(Mareko 12:13-17; Luuka 20:20-26)

¹⁵Parisea sigubiname cina eclige teemämu mene atraname egä, “Mine Yeesune lipu itemläjenisi teebine teeme mene cabu ca oomlaname?”

¹⁶Puma citaca teepi poto teeme abiberäja bägrä bine jityepimisi Heroda me sigubiname cama Yeesu bau me. Teepi Yeesu ne jejisi egä, “Abiberäja biname, cine umle gemi, egä maane toraca biname gäte piiyepu cängena ebiberäjenemite Acejiyame me gaabe poto cidi me. Maane nuuja ngenecu lica gäte, biname cina lipu ngene jwaatwanininusi määme poto cidi me, ingle maane teebibine opo gaabe je lica yaacranimute teeme ngii name pi. ¹⁷Yoo siige, maane nijini, maane lipu ngene jotwanenite, nää mime Cotre te lica niibenininige mine täks rarekaake ceerame Rooma gawe mope biname Siisa ne?”

¹⁸YepäYeesu uja umle äbitige, egä teepi singi gemi teebine teeme mene cabu ca oomlaname, siige tabe jejemige egä, “Weene walyabiname

gemi! Weene ngena name pi cebine käme mene cabu ca oomlaname naweniniye? ¹⁹Baa rarekaake nawabeye täks tääpume.” Teepi rarekaake ne secanisi. ²⁰Tabe puma cita ca itemlimige egä, “Laati me opo piiyepu ngii gemi ai rarekaake cabu?” ²¹Teepi jejisi egä, “Siisa me opo gyene piiyepu teeme ngii gyene.” Yeesu jejemige egä, “Lui gwidape gemi Siisa me, teebine ecäreye pui; piiyepu lui gwidape gemi Acejiyame me, teebine ecäreye pui. ²²Teepi liba itecijemige, mutäcäco äbitininisi teeme mene name pi, siige teepi Yeesu ne ebmalisi, eclige.

Ätemla Mene Budre cabu ca Arpinera poto cidi me

(Mareko 12:18-27; Luuka 20:27-40)

²³Puirage bimu cabu poto Sadukea sigu biname cina seclige Yeesu bau me. Teepi eei biname gemi, lui cina ätrunga lica, egä budre cabu ca arpinenta pisi nyene. ²⁴Teepi Yeesu ne itemlisi egä, “Abiberäja biname, Moose itu ebiberäjemuji, egä biname te liba bägrä cäco budre läbituge, teeme igane te miiji cuubla ne acata siige bägrä wawena teeme naane me ngii tääpume. ²⁵Siige nuuja taje puga ge seben naniganewaleyame. Teepi aga yaacrajanemepi. Uuge te coga ne waacatepi, bägrä cäco budre läbitepi, siige teeme cuubla ne twaabmalepi teeme gomecayame igane tääpume. ²⁶Cuta peeirage mule te läbitepi teeme tääpume, cuta teeme gome ca lui igane tääpume, cuta iyeta pui seben naniganewaleyame bime tääpume. ²⁷Ceräcerägääbu cuubla te budre läbitepi. ²⁸Tabe laati me coga cire waanajepi, budre biname cina liba cire larpinäripesi, ingle tabe iyeta pui seben naniganewaleyame bime coga gwene?”

²⁹Yeesu jejemige egä, “Ingle weene umle lica gemi Oogäräneji mene piiyepu Acejiyame me kokre, weene peei name pi betäjiye. ³⁰Biname cina liba budre cabu ca cire larpinäripesi, teepi epu pana cire yaacrajemepi Acejiyame me mename seemo cina cabucewe je liiyepu. Teepi atejäclmuta lica cirege. ³¹Egäsu weene ituge acnema Acejiyame te ngena itu jijinuji budre biname bime arpinera poto cidi me. Tabe apu jiicuji egä, ³²‘Cane lui Abrahamo, Isacako, Yakobu naabibime Acejiyame gäne.’ Siige tabe nata budre biname bime Acejiyame lica gyene yepä eei bime, lui cina ireclota gemi.”

³³Lui biname cina itecijemige, teepi mutäcäco äbitininisi Yeesu me abiberäja mene name pi.

Lui Cotre Gyene Baborage

(Mareko 12:28-34; Luuka 10:25-28)

³⁴Parisea sigu biname cina liba itecijemige, egä Yeesu Sadukea sigu biname bine mene cäco me jewenimige, teepi tomi yootisi. ³⁵Puma cita ca teeme yepä te, lui cotre abiberäja biname ge, tabe singi Yeesu ne mene cabu ca oomlaname. Tabe itemlige egä, ³⁶“Abiberäja biname, Moose lui Cotre nicärininuji, lui gyene baborage?”

³⁷Yeesu jejige egä, “ ‘Weene mijji singi äbitena Yageyame, weeme Acejiyame täüpume, siige ai ne abocломta iyeta weeme owecu mule ca, iyeta weeme ireclota ca, iyeta weeme ngene atwanena ca.’ ³⁸Ai cotre lui niinäcegaabe cotre gyene, piiyepu baborage gyene. ³⁹Pui gomecayame baborage cotre lui age sena: ‘Weene mijji biname bime täüpume singi lenaja, weene lipu weeme täüpume singi birige.’ ⁴⁰Ai neenenii cotre cabu peete nemi iyeta Moose me Cotre mene piiyepu Acejiyame me mename biname bime abiberäja mene.”

Keriso Laasi Nyene?

(Mareko 12:35-37; Luuka 20:41-44)

⁴¹Poto Parisea sigu biname cina liba yepä cewe me tabasecre-tnige, Yeesu teebibine itemlimige egä, ⁴²“Weene lipu ngene jotwanininiye, egä Keriso biname bine lui te niiya cabu ca cire yääsecräremepi, tabe laati me kaakesaare gyene?” ⁴³Teipi jejisi egä, “Tabe mope biname Daawida me kaakesaare gyene.” Yeesu puma cita ca itemlimige egä, “Cije piba ngena name pi Aceji Seemo te Daawida ne ngene atwana ecäruji tabe Keriso ne Yageyame ca ainame? Tabe Daawida apu jiicuji egä,

⁴⁴‘Yageyame te cäme Yageyame ne jejuji:

Ama adnati cäme camu poto cidi ca
ngälu cane määme cubuyame bine

määme ernge gawe me cire yaacranemepene.’ ⁴⁵Cije piba Keriso lipu gyene Daawida me kaakesaare, Daawida liba teebine Yageyame ca einuji?” ⁴⁶Nuuja biname te äblicäco Yeesu ne daremu mene awecnistame, siige pui padare cabu ca niinäce gaabe me teipi wälu icrajimige Yeesu ne ätemlejame.

Yeesu Umle Mene Jejananemige Cotre Abiberäja piiyepu Parisea Sigu Biname bime Mule poto cidi me

(Mareko 12:38-39; Luuka 11:43, 46, 20:45-46)

23 ¹Puma cita ca Yeesu biname bine piiyepu abiberäja bägrä bine jejemige egä, ²“Cotre abi-beräja biname piiyepu Parisea sigu biname bime conocäco pisi nyene Moose me Cotre mene bine abocломäjame. ³Peei name pi weene mijji ätrunga piiyepu äcwetna, teipi ngena täüpume jijinusi wawename, yepä weene gone teebibine jäätutanemuye, ingle teipi teeme abiberäja mene ibi lica läbitininusi. ⁴Piti nemi bucurage mäpurage cotre. Teipi singi gemi biname cina pui bine äcwetname, yepä teipi nuuja gwidape ne lica jaawenusi biname bine ätityerame pui cotre bine äcwetname. ⁵Teipi iyeta gwidape bine jaawenimusи biname cina päpäna taatu name pi. Teeme puga ge matimati boks Moose me Cotre mene äbäcname, siige mangace piiyepu ime cabu seea ca jäätäyimusi. Teipi peei boks bine daamledamle jaawenimusи

biname cina päpäname. Teepi cuta teeme cäbletääpe fooa mutre cabu lecaleca wul seea sigu bine yaaterutäjimusi. ⁶Soriyomu ne liba yaaclitusi, teepi miijimiji puupu cabu ladnatäruge, cuta abasecretna mete cabu piiyepu teepi niinäce gaabe me ladna-täruge. ⁷Teepi baborage singi birige aletna puupu cabu biname cina teebibine cängenarage awablame piiyepu abiberäja biname ca ainame. ⁸Yepä weebibine gone abiberäja biname ca aina, ingle weeme yepä taatu abiberäja biname gyene, piiyepu weene iyeta naniganewaleyame gemi. ⁹Weene gone ai gawecewe cabu weemeweme babe ca lainininuye, ingle weeme yepä taatu Babe pisi nyene cabucewe je. ¹⁰Cuta weene gone weeme nuuja ne babo biname ca yaainuyue, ingle cane Keriso lui weeme yepä taatu babo biname gäne. ¹¹Laasi nyene weeme baborage, tabe miji birige weeme kaakesea bägrä lenaja. ¹²Laati te teemämu babo me läbituge, teebine matikolä me birige wawena; laati te teemämu matikäli me läbituge, teebine babo me birige wawena.”

**Yeesu Umle Mene Jejananemige Walya Biname bime poto cidi me
(Mareko 12:40; Luuka 11:39-42, 44, 52, 20:47)**

¹³“Lipu mäpu cirege weeme tääpume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi! Weene gaabe ne yaarmuye biname cina Acejiyame bau me otnime. Weene lica yääbäcnuye piiyepu cuta jiibemuye lui cina singi gemi äbäcname. ¹⁴Lipu mäpu cirege weeme tääpume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea biname! Weene lui walya biname gemi! Weene niinäce cuublacubla bime gwidape bine angletneja mule ca yaawadimuye, piba sinäme lecaleca irecu lätumutinuye, ingle weene singi gemi weeme peei angletneja mule ne acwabame. Peei name pi weeme daremu niiyarage gyene poto biname bime daremu cabu ca. ¹⁵Lipu mäpu cirege weeme tääpume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea biname! Weene walya biname gemi! Weene iyeta poto ta waatnetnäjinuye, malu cabu ta piiyepu doro cabu ta, naace tääpume biname ngänu gyene tabe puu yepä, teebine atatrongtame weeme mule cabu me. Tabe liba weeme mule cabu me labacituge, weene teebine weeme cabu ca neenenä gääbu niiyarage me jaawenuye, siige tabe uliobo puupu cabu me cirege otni weene liiyepu.

¹⁶Lipu mäpu cirege weeme tääpume weene irecu määsumäsu gaabe awabeja biname! Weene yaabiberäjimuye, egä laati te liba iiwäreja mete me ngii cama mene jiicemuge, papa gyene tabe peei mene ne atropengta. Yepä laati te liba iiwäreja mete cabu lui gol, pui me ngii cama mene jiicemuge, pui mene ne tabe äblicäco atropengta. ¹⁷Weene irecu määsumäsu buduma biname gemi! Egäsu gol matikäli birige, yepä iiwäreja mete lui te pui gol ne Acejiyame tääpume mara me jaawenuge, tabe baborage birige. ¹⁸Cuta weene yaabiberäjimuye, egä laati te liba mene jiicemuge iiwäreja mete cabu lui iiwäreja dade, teeme

ngii cama, papa gyene tabe pui mene ne atropengta. Yepä laati te liba mene jiicemuge owecu gwidape me ngii cama, lui pui iiwäreja dade papa cabu, pui mene ne tabe äblicäco atropengta.¹⁹ Weene irecu määsumäsu biname gemi! Egäsu owecu gwidape matikäli gyene, yepä dade lui te pui owecu gwidape ne Acejiyame me tääpume mara me jaawenuge, tabe baborage gyene.²⁰ Yoo, laati te liba mene jiicemuge iiwäreja dade me ngii cama, tabe cuta iyeta owecu gwidape bime ngii cama jiicemuge, lui pui dade papa cabu.²¹ Cuta laati te liba mene jiicemuge iiwäreja mete me ngii cama, tabe cuta Acejiyame me ngii cama jiicemuge, puma lui te enajenige.²² Coo laati te liba mene jiicemuge cabucewe me ngii cama, tabe cuta Acejiyame me adnata puupu me ngii cama jiicemuge cuta piiyepu teeme ngii cama, lui te enajenige puma.

²³ Lipu mäpu cirege weeme tääpume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi! Weene Acejiyame ne yepä yääcäruye weeme iyeta ten deedei mite wawena gwidape ngii minti, dili, kumina cabu ca, ngänu gyene Cotre cabu pui mule lui baborage lica gyene. Yepä weene lica jaawenimuye conocäco mule, owecu mule piiyepu toraca mule, Cotre cabu lui cina modamoda mule gemi. Weene miiji ai modamoda mule bine wawenettäja, cuta gone ngene ätrimela poto matimati mule bine wawenettäjame.²⁴ Weene irecu määsumäsu gaabe awabeja biname gemi! Weene matimati cotre bine cängena yääcwetnimuye, yepä modamoda cotre bine jaatropengäjimuye. Weeme peei mule lui epu pana gyene, egä iidreba lui matikäli jugi gwidape gyene, weene weeme nani niiye ne sobläbi cabu yaapaduruye pui te ätyepurame, yepä weene kamela ne yäärmituye, lui baborage jugi gwidape gyene.

²⁵ Lipu mäpu cirege weeme tääpume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi! Weene kaapo piiyepu pleito bine kaakepoto ca taatu jääcisäjemuye, yepä ngalebora ca weene jäängärimuye angletneja mule ca piiyepu ceera cäco mule ca.²⁶ Irecu määsumäsu Parisea biname, weene niinäce miiji jicisäjemye kaapo bora ngena jugi piti nemi, piba cuta kaakepoto ca jugi cäco yaanajuge.

²⁷ Lipu mäpu cirege weeme tääpume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi! Weene epu pana gemi, kula bora gape lui owe poto bulu ca yaaganusi, siige kaake poto ca opo lacituge, yepä ngalebora apanäneji gyene budre biname bime kaake ca piiyepu poto jugijugi gwidape ca.²⁸ Cuta pepu gyene, biname cina weebibine jipänininusi, egä weene miiji biname gemi, yepä weeme ngalebora pisi nyene walya piiyepu niiya mule.”

**Yeesu Niinäce Gaabe Mene Jiicemige Pui Biname bime Niiya Daremu
poto cidi me**
(Luuka 11:47-51)

²⁹ “Lipu mäpu cirege weeme tääpume weene cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname! Weene lui walya biname gemi!

Weene kula gape bine yaarangimuye Acejiyame me mename biname bime tääpume piiyepu conocäco biname bime ngene ape-cna kula bine yaabasogärimuye.³⁰ Weene jicemuye egä, ‘Sasa cine liba cire ninajineji cime saarewale cama, cine lica cire yaaglecemejisi budre me Acejiyame me mename biname bine teipi liiyepu.’³¹ Yepä apu pi weene awabudnäjininiye, egä weene teeme kaakesaare gemi, lui cina Acejiyame me mename biname bine budre me eglecimujisi.³² Yoo, weene jimlitäjepeye weeme saarewale cina lui gije itu jebacitujisi mename biname bine aglecame!

³³ Weene cobyame gemi, cobyame bime bägrä gemi! Weene äblicäco uucratna atrana cabu ca, yepä weebibine cirege atrana uliobo puupu cabu me otnime!³⁴ Cane mename biname bine, umleumle biname bine piiyepu cotre abiberäja biname bine cire jäätypemepene weeme bau me. Weene poto bine budre me cire eglecemepeye, poto bine baarge uli cabu cire jibyecremepeye, poto bine cire etemeläjemepeye weeme abasecretna mete cabu ta piiyepu cire iyecräjemepeye yepä cewe ca nuuja cewe me.³⁵ Pipu pi iyeta niiya daremu cina conocäco biname bime agleca name pi weeme bau me cire saaclepi, conocäco biname Abela me agli cabu ca ngälu Baraki me bägrä Sakariya teeme agli cabu me, weeme kaakesaare cina lui ne budre me eglujisi iiwäreja mete puutucu cabu iiwäreja dade gome.³⁶ Cane toraca mene jijenininine, page lui biname cina icrajinige, teipi te iyeta agleca daremu ne cire jääpänepesi.”

**Yeesu Yerusalem ne Owecu Jewenige
(Luuka 13:34-35)**

³⁷“Yerusalem biname, Yerusalem biname, weene te Acejiyame me mename biname bine budre me yaaglecimuye piiyepu cuta Acejiyame me ätyepäneji biname bine kula ca jäabyecrimuye. Bucurage gääbu cane singi ituge weebibine cäme bau me abasecretna, epu pana paulo te teeme plongo bine lipu taabasecretnimuge teeme taame ca ätrugerame, yepä weene singi lica ituge.³⁸ Ingle weene cebine nägyuye, peei name pi weeme cewe piiyepu Acejiyame me mete cirege kaake lenaja.³⁹ Cane jijenininine weebibine, egä weene ingwe ca cebine cääri lica cire näpänepeye, ngälu weene liba cire najepeye egä, ‘Maane lui te tädenite Yageyame me ngii cabu, Acejiyame te meeble miji mule naawenege!’”

**Yeesu me Mene Iiwäreja Mete Iigareca poto cidi me
(Mareko 13:1-2; Luuka 21:5-6)**

24 ¹Yeesu liba iiwäreja mete ne ebmalige, siige ädige, abiberäja bägrä cina piba seclige teebine awabetnärame poto kula ca rarangäneji mete, lui iiwäreja mete caale bora jage. ²Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene ire iyeta ai nema! Cane weebibine toraca

jijenininine, egä lica yepä kula ne cirege abmala teeme puupu cabu ai mete cabu. Iyeta bine cirege äyära gawe me.”

Mäpu cina Lipu Cirege Otni
(Mareko 13:3-13; Luuka 21:7-19)

³ Yeesu liba adnatäneji enajige Olibi Uli podo cabu je ten taatu, abiberäja bägrä cina seclige, itemlisi egä, “Nijini cibibine, egä maane lui gwidape täüpume nijinite, liba cire läbitipesi. Ngena cina cirege äbitena awabame, egä maane tacnenite piiyepu ai padare me ngälugaabe te joomlenige?”

⁴ Yeesu jejemige egä, “Weene ireire inajipi! Gone ire taatu acrana weebibine angletnejame. ⁵ Bucurage biname cina cire saaclepi käme ngii cabu, siige cire jiicemepesi egä, ‘Cane age säne Keriso, biname bine lui te niiya cabu ca pa yääsecräremepene,’ siige bucurage biname bine cire yaangletnäjempesi. ⁶ Weene mameta cubu ala cirege ätecijana piiyepu weene idre cire itecijanipi cubu poto cidi me cudecewe je, yepä wälu gone läbitininuye. Pepu gwidape cina miji cire läpletncipesi, yepä cäro padare me ngälugaabe camu gyene. ⁷ Yepä gawe biname cina cubu cire jiicepesi nuuja gawe biname cama. Yepä babo mope biname te nuuja cama cubu cire jiicepi. Iyeta poto ta gane piiyepu ocneja cirege. ⁸ Yepä ai iyeta lui mäpu padare me agedna taatu gyene, epu mäpumäpu magebi te lipu cupace laplongamtuge bägrä ärngi täüpume.

⁹ Pui mäpu padare cabu weebibine cire joomläjipesi, siige cire icäripesi mäpu cabu lenajame piiyepu budre me aglecame. Iyeta biname cina cämiji pi cire jimugetnipesi weebibine. ¹⁰ Bucurage biname cina piba teeme ätrunga bine cire yaabmalecmpjesi. Teepi teemeteme cire laitnäjipesi, cire lämugetnäjipesi. ¹¹ Bucurage walya mename biname cina cire saaclepi, teepi siige bucurage biname bine cire yaangletnäjempesi. ¹² Ingle naace popi conocono mule te daamledamle cire läbitepi, peei name pi biname cina singi cäco cire läbitipesi käme täüpume. ¹³ Yepä laati te ngenecu kokre cire yaanajepi ngälu ngälugaabe, tabe iyeteta ireclota ne cirege päpäna. ¹⁴ Iyeta poto ta ai gawecewe cabu biname bine cirege jajanena Miji Mene Acejiyame te biname bine waadena poto cidi me. Pipu pi iyeta maramara gawe biname cirege ätecija, piba ai padare me ngälugaabe cire tädepi.”

Baborage Mäpu
(Mareko 13:14-23; Luuka 21:20-24)

¹⁵ “Acejiyame me mename biname Daniyela lui niiyarage wälumeteyame poto cidi me jiicuji, weene liba cire jepänepeye aclajuteji puupu cabu, Acejiyame täüpume lui puupu ne mara me ituge wawena,” (acnema biname tabe miji umle ai ngena täüpume myene), ¹⁶ “piba lui biname cina cire yaacrajepi Yuudea

probins cabu, teepi mijji poco cabu me uucratna. ¹⁷Lui biname te mete toro cabu lui puupu cabu cire yaanajepi, tabe mijji lica cirege mete bora me abacita gwidape waadename. ¹⁸Lui biname te calwacupi je, tabe mijji lica cirege acnenuta teeme cäbletääpe acatame. ¹⁹Ogi nemu pui padare cabu lui mäpumäpu magebi piiyepu bägrä ngame meerameria magebi. ²⁰Irecu ätumutipeye, egä weene gäbu padare cabu coo Sabade bimu cabu lica cirege uucratna, ²¹ingle pui padare cabu lui mäpu cirege, epu baborage cirege, egä niinäce pepu mäpu ne lica ituge päpäna ai gawecewe me agedna cabu ca ngälu page ai taje piiyepu ingwe ca cääri lica cirege päpäna. ²²Yoo, Acejiyame te teeme ngene atwanena cabu pui mäpu padare ne uja tuube me itu jewenuji. Tabe liga pepu lica cire jaaweneji, biname cina ireclota lica cire yaacrajemepi. Yepä tabe pui padare ne tuube me cire jaawenepi teeme äjäcräneji biname bime name pi.

²³Siige pui padare cabu laati te liba cire jijipi egä, ‘Keriso age sena,’ coo egä ‘Tabe peese nyene,’ weene gone ätrunga. ²⁴Walya Keriso piiyepu walya mename biname cina cire saaclepi. Teepi ciitaca mule bine piiyepu cälu te äti mule bine cire jaawenanemepesi Acejiyame me äjäcräneji biname bine angletne-jame, teepi liba ibibi cirege pee i ne wawename. ²⁵Weene ngene gone jütrimalinuge, egä cane ai mule poto cidi me niinäce gaabe me ituge jajanena. ²⁶Biname cina liba weebibine cirege jaji egä, ‘Keriso lui daapo taatu cewe cabu sine,’ gone naacluge piiyeme. Coo teepi liba cirege jaji egä, ‘Tabe mete cabu ämlitännej enajenige,’ gone jäätprunguye. ²⁷Cane, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, paamlepamle pana cire tacnepene, lui te twaaplameläjuge carbe cabu bimu acita gome ca bimu äpula gome me. ²⁸Budrekaake luma, sändäyame cina piiyeme labasecretname.”

Yeesu me Acnenuta poto cidi me
(Mareko 13:24-27; Luuka 21:25-28)

²⁹“Pui mäpu padare ingwe gaabe ca piba taatu bimu te krokeciyi me cire läbitepi, mabye te lica cire saapacyärep, wale cina cabu ca cire saatrametnemepi piiyepu dume cabu lijalija nuuja gwidape gemi, teepi teeme otnetneja gaabe cabu ca cire läyeblengäjipesi. ³⁰Piba cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cäme cewecu te cire taboclomtapi carbe cabu, siige iyeta maramara gawe biname cina ele cire yaangenetnemepi, teepi liba cebine, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, cire näpänenepesi carbe cabu äina baborage kokre piiyepu jamyacu apacyera cama. ³¹Baborage moole te liba cire saangeneipi, cane cäme mename seemo bine cire jäätypemepene Acejiyame me äjäcräneji biname bine abasecretname iyeta poto ca ai gawecewe cabu.”

Ngene ca Agli Mene Piigi Uli poto cidi me
(Mareko 13:28-31; Luuka 21:29-33)

³²“Weene abiberäjineye piigi uli cabu ca. Teeme ciipe cina liba migi ca tapanininusi, ngänglä laame liba taawenimuge, weene piba umle

gemi, egä kämäge mameta gyene. ³³Pepu gyene, weene liba ai gwidape bine cire jepänanemepeye, weene umle gemi, egä käme otni lui mameta gyene. Cane grana gome säne. ³⁴Cane toraca mene jijenininine, egä biname lui cina ireclota page ai taje, teepi iyeta budre lica cirege äbita, ngälu iyeta ai mule cina liba cire läbitipesi. ³⁵Dume piiyepu gawe cirege apira, yepä käme mene te lica cirege apira.”

Nuuja te Umle Lica Bimu coo Padare Yeesu me Äina täüpume
(Mareko 13:32-37; Luuka 17:26-30, 34-36)

³⁶“Nuuja biname te umle lica gyene lui bimu coo padare cabu cane cire täinepene. Acejiyame me mename seemo cina cabucewe je umle lica gemi, cane Bägrä te umle lica gäne, yepä tabe Babe taatu umle gyene. ³⁷Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane liba cire täinepene, pui padare lui epu pana cirege Nooa me padare liiyepu. ³⁸Igi me niinäce gaabe biname cina piba yäärwäjimusi, yääänäjimusi, lawadricninusi ngälu puirage bimu, Nooa liba acenutuji baborage buto cabu me. ³⁹Teepi nuuja umle lica ge, egä ngena te äbitinige, ngälu igi te liba tädige, iyeta teebibine yiisibrecmige. Pepu cirege äbita, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, liba cire tacne-nutepene. ⁴⁰Pui padare cabu neenenri rooriye cina kaakesea cire jaawenepäsi calwacupi cabu; nuuja ne cire yaacatepesi, nuuja ne cire yaabmalepesi. ⁴¹Neenenri magebi cina wiiti kuu bine kula ca cire jäämulecemepäsi; nuuja ne cire waacatepesi, nuuja ne cire waabmalepesi. ⁴²Weene amacetnäjäneji inajipi, ingle weene umle lica gemi, lui bimu cabu weeme Yageyame te cire tädepi. ⁴³Mete yageyame te liba umle je, egä eromaame te liba tädenige, tabe piba ireclota yaanajuge. Tabe ire taatu lica jaacituge eromaame te teeme mete me abacita. ⁴⁴Mete yageyame te lipu ireclota yaanajuge ingle eromaame te abacita wälu, weene miiji cuta pepu amacetnäjäneji lenaja, ingle cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane weeme umle käco padare cabu cire tädepene.”

Miiji Kaakesea Bägrä piiyepu Niiya Kaakesea Bägrä
(Luuka 12:41-48)

⁴⁵“Laasi nyene toraca ngenecu piiyepu umle cama kaakesea bägrä? Tabe peese nyene, teeme babo biname te lui ne ituge acita teeme nuuja kaakesea bägrä bine ire atwime, egä teepi toraca padare cabu deedei yaawadanemusi. ⁴⁶Pui kaakesea bägrä te lipu gege birige, teeme babo biname te liba tacnenutuge, siige jääpnäuge, egä tabe cängena kaakesea jaawenuge. ⁴⁷Cane toraca jijenininine, egä teeme babo biname te jaajuge tabe iyeta gwidape bine ire atwemame.

⁴⁸Yepä tabe liba niiyarage kaakesea bägrä birige, tabe lajuge egä, ‘Cäme babo biname te wata lica tacnenutenige,’ ⁴⁹siige puma cita ca gijke

jaacranimuge poto kaakesea bägrä bine aglecame piiyepu ärwämäme, änäjame poto nänäja biname cama.⁵⁰ Puma cita ca teeme babo biname te tacnenutuge tabe lui padare cabu lica jaawagrijuge,⁵¹ siige teebine mage yaagluge. Tabé nuuja walya biname bime cama yepä ibi daremu ne yaacatuge: tabe teta cama läduge uliobo puupu cabu me, ele puma yaangenanenuge piiyepu giricu yaatebicumuge.”

Ngene ca Agli Mene Ten Ngulebägrä poto cidi me

25 ¹“Pui padare cabu cane liba cire tacnenutepene, Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge, teepi lui ten ngulebägrä pana cirege, lui cina lampa cama eclige teeme ciwelooloyame ne awacletnäjame.

²Poto faib lui buduma ge, poto faib lui umleumle ge. ³Buduma ngulebägrä cina teeme lampa bine ewadimisi, yepä teepi tuwängle niiye bine lica ewadimisi. ⁴Umleumle ngulebägrä cina, teepi teeme lampa bine ewadimisi cuta tuwängle niiye. ⁵Ciwelooloyame te däägurage täbitige, peei name pi ngulebägrä cina ute me jicriranemige, siige ograrige.

⁶Ciye duusa liba joomlige, teepi ala itecijemige egä, ‘Ciwelooloyame te tädenige! Naaclege teebine awacletnäjame!’ ⁷Puma cita ca iyeta ngulebägrä cina arpineräjinini, lampa bine emacetnäjimisi, jebotanemisi. ⁸Buduma ngulebägrä cina jejemisi umleumleyame bine egä, ‘Cime niiye nicärineye, ingle cime lampa cina siige ätumetnenige.’ ⁹Umleumle ngulebägrä cina jejemisi egä, ‘Cine äblicäco gemi weebibine ceera, ingle ibibi lica gemi weene piiyepu cine. Äte aletna mete me naaclege weeme tääpume aletna-me.’ ¹⁰Siige buduma ngulebägrä cina eclige aletname. Teepi liba puga ge, piba ciwelooloyame te tatyaramtige. Siige lui cina amacetnäjäneji ge, teepi teta cama eclige, ebäcnisi atejäclmuta soriyomu tääpume, siige grana te tarmige.

¹¹Ingwe ca buduma ngulebägrä cina tatyarige, jiicisi egä, ‘Babo biname, babo biname, cine yääbäcnesi!’ ¹²Ciwelooloyame te puma cita ca teebibine tejemige egä, ‘Cane toraca jjienininine, egä cane umle lica gäne weene.’ ”

¹³Puma cita ca Yeesu jejemige egä, “Peei name pi weene ireire inajipi, ingle weene umle lica gemi padare coo bimu cäme acnenuta tääpume.”

Ngene ca Agli Mene Nesae Kaakesea Bägrä poto cidi me (Luuka 19:11-27)

¹⁴“Pui padare cabu cane liba cire tacnenutepene, Acejiyame te lui biname bine yaawadimuge, teepi yepä babo biname me nesae kaakesea bägrä pana gemi. Yoo, pui babo biname te otnime äbitige cudecewe cewe me. Tabé teeme kaakesea bägrä bine ala tesoglicmi-ge, jejemige teeme gawe piiyepu gwidape bine ire atwemame. ¹⁵Tabé rarekaake yepäyepä ecäranemige teeme ngene atwanena ibi teepi pui ca kaakesea wawename

ingwe ca awecna tääpume. Tabé yepä ne faib tausen rarekaake ecärigé, cuta nuuja ne neenení tausen rarekaake ecärigé, cuta nuuja ne yepä tausen rarekaake ecärigé, siige tabé abyemärigé otnime. ¹⁶Lui kaakesea bägrä te faib tausen rarekaake ewadimige, tabé piba taatu kaakesea jewenimige pui rarekaake ca, siige nuuja faib tausen jepänimige. ¹⁷Pipu pana mule te äbitige neenení tausen rarekaake bine lui kaakesea bägrä te ewadimige, tabé cuta jepänimige nuuja neenení tausen. ¹⁸Yepä lui kaakesea bägrä te yepä tausen rarekaake bine ewadimige, tabé ädige, gawe ne juurige, imletnige teeme babo biname me rarekaake bine.

¹⁹Lecaleca padare ingwe ca babo biname te piba tacnenutige, ala taasogläcnige teeme kaakesea bägrä bine teebine awabame, egä teepi luma ngälu kaakesea ituge wawena teeme rarekaake ca. ²⁰Lui kaakesea bägrä te yaawademepi faib tausen rarekaake, tädige, nuuja faib tausen sewadimige, jejige egä, ‘Babo biname, maane faib tausen rarekaake näcärepete. Age sena nuuja faib tausen, cane lui bine ituge päpäna.’ ²¹Babo biname te jejige egä, ‘Babo mijirage! Maane mijirage kaakesea bägrä gäte, cängena lipu ire tetwumete matikäli rarekaake ne, siige cane naacitenine bucurage bine ire atwemame. Tädi cäme soriyomu cabu me cane cama gege me!’ ²²Puma cita ca lui kaakesea bägrä te neenení tausen rarekaake bine yaawademepi, tädige, babo biname ne jejige egä, ‘Babo biname, maane cebine neenení tausen rarekaake näcärepete. Age sena nuuja neenení tausen, cane lui bine ituge päpäna.’ ²³Teeme babo biname te jejige egä, ‘Babo mijirage! Maane mijirage kaakesea bägrä gäte, cängena lipu ire tetwumete matikäli rarekaake ne, siige cane meebine naacitenine bucurage bine ire atwemame. Tädi cäme soriyomu cabu me cane cama gege me!’ ²⁴Cuta lui kaakesea bägrä te yaawademepi yepä tausen rarekaake bine, tädige babo biname bau me, jejige egä, ‘Babo biname, cane umle gäne, egä maane owelale biname lica gäte. Maane emä yäärucnimute, maane luma lica yäätemimute; maane emä taabasecretnimute, kuu gije bine luma lica yiisabäjemute. ²⁵Cane wälu ge, peei name pi lädepene, määme rarekaake gawe bora yäämlenetnepene. Siige age sena, maane lui näcärepete.’ ²⁶Tabé babo biname te jejige egä, ‘Maane niyyarage durau kaakesea bägrä gäte. Maane umle ge, egä cane emä yäärucnimune, luma lica yäätemimune piiyepu emä taabasecretnimune, luma kuu gije bine lica yiisabäjemune. ²⁷Maane cäme rarekaake cire yaacranejite rarekaake ire atwi mete cabu, siige cäme acnenuta padare cabu cane cerämu cire jääpänemejine niinäce rarekaake me kaakesea cabu ca. ²⁸Ewademeye peei rarekaake bine teeme bau ca, ecäreye laati me ten tausen rarekaake piti nemi. ²⁹Lui biname me umle pisi nyene, teebine cerämu ceera, siige teeme umle te babo läbituge. Yepä lui biname me umle lica gyene, piiyepu tabé singi lica abiberäjame, teeme tääpume nuuja gaabe lica gyene tabé umle ne päpäname. ³⁰Ai

niiyarage kaakesea bägrä ne puutucu me ijareye krokeciyi cabu me.
Tabe puma ele cire yaangenanepi, gircu cire yaatebecmepi.’”

Ceräcerägääbü Atrana Bimu

³¹ “Cane lui Acejiyame bau ca tädijine biname me äbitujine, cane liba cabucewe cabu ca cire täinepene käme jamyacu apaclyera cama piiyepu käme mename seemo cama, cane piba käme babo adnata puupu cabu cire ladnatepene biname bine atraname. ³² Iyeta gawe maramara biname bine cirege abasecretna käme opo gaabe me. Cane teebibine cire jaabelanemepene neenení sigu wawename, maamoi ire atwi biname te lipu maamoi piiyepu gouti bine jaabelanemuge maramara sigu me.

³³ Cane piba maamoi bine käme camu poto cidi me cire yaacranemepene piiyepu gouti bine käme sääwäci poto cidi me. ³⁴ Piba cane mope biname te cire jaajemepene käme camu poto cidi ca biname bine egä, ‘Käme Babe te weebibine miiji itu jiwenaninuji, siige naaclege iyeteta ireclota cabu me. Tabe peei ne weeme tääpume ituge amacetnäja, tabe lui padare cabu gawecewe ne yootonutuji. ³⁵ Cane loolomecewe ge, weene deedei nääruiji; niiyemecewe ge, weene niiye nääruiji. Cane ciitaca biname ge, weeme cewe me tatyaramtujine, weene nawabluiji, weeme mete me nacanujiye. ³⁶ Cane cuutacuta ge, weene käbletääpe nasigruiji; cane pita cama ge, weene nängrärujiye. Cane krokeciyi mete cabu liba, weene näädäruijiye.’

³⁷ Käme camu poto cidi ca conocäco biname cina teepi piba cebine cire najepesi egä, ‘Yageyame, cine liba meebee nääpänujisi loolomecewe, siige deedei näääruiji; coo piiyepu niiyemecewe, siige niiye näääruiji? ³⁸ Cine liba nääpänujisi ciitaca biname, siige naawablujisi, cime mete me naacanuji, coo cuutacuta je käbletääpe naasigruiji? ³⁹ Cine liba nääpänujisi pita jajwi je, siige nängrärujisi, coo piiyepu krokeciyi mete cabu liba, siige cine meebee näädäruiji?’ ⁴⁰ Puma cita ca cane babo mope biname te teebibine cire jaajemepene egä, ‘Cane toraca mene jijenininweebibine, egä weene ngena jewenuji käme ai papa biname yepä tääpume, peei lui weene käme tääpume jewenuji.’

⁴¹ Puma cita ca cane cire jaajemepene käme sääwäci poto cidi biname bine egä, ‘Acejiyame te weebibine niiya daremu cire icäripi. Äyeblengäjinineye käme bau ca ngälu käco uliobo cabu me, lui amacetnäjäneji gyene Diyabolo piiyepu teeme mename seemo bime tääpume. ⁴² Cane loolomecewe ge, yepä weene deedei lica nääruiji. Cane niiyemecewe ge, weene niiye lica nääruiji. ⁴³ Cane ciitaca biname ge, weene lica nawabluiji, weeme mete me lica nacanujiye. Cane cuutacuta ge, weene käbletääpe lica nasigruiji. Cane pita cama ge piiyepu krokeciyi mete cabu jage, yepä weene lica nängrärujiye.’ ⁴⁴ Piba teepi cebine cire najepesi egä, ‘Yageyame, liba cine meebee loolomecewe

nääpänujisi coo piiyepu niiyemecewe coo ciitaca biname, cuutacuta biname, piiyepu pita cama biname, krokeciyi mete cabu biname, siige cine piba meeagine lica näätityärujisi? ⁴⁵Cane teebibine cire jaajemepene egä, ‘Weene liba käme ai papa biname yepä ne ätityera käco ituge, peei lui weene cebine ätityera käco ituge.’ ⁴⁶Teepi siige niiyarage daremu ne cire jääpänepesi, lui iyeteta gyene; yepä conocäco biname, teepi cire jääpänepesi iyeteta ireclota ne.”

Gläämu Jecijemige Yeesu ne Aglime

(Mareko 14:1-2; Luuka 22:1-2; Yoane 11:45-53)

26 ¹Yeesu liba teeme abiberäja mene bine epirimige, tabe teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, ²“Weene umle gemi, egä neeneni bimu niinäce gaabe äsuplengta trii te liba pa yaanajepi, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cebine piba pa nacitepesi biname bime ime cabu teepi cebine baarge uli cabu äbyecrame.”

³Puma cita ca modamoda iiwäreja biname piiyepu poto modamoda biname cina abasecretngi iiwäreja mope biname ngii Kayapa me mete cabu me. ⁴Teepi mene jewenisi Yeesu ne ogä oomlaname siige budre me acitame. ⁵Teepi jiicisi egä, “Mine trii padare cabu gone jaawenusi, cije biname cina mibibine cubu me niwenininusi.”

Magebi te Yeesu ne Oil ca Eganige Betaniya Cewe je

(Mareko 14:3-9; Yoane 12:1-8)

⁶Yeesu Betaniya cewe jage yepä biname ngii Simona me mete cabu, lui te niinäce lepera pita cama ge. ⁷Yeesu liba deedei cabu jage, yepä magebi te piba tocliffe mararage lengo oil cama, lui ne baborage daremu ca jaaletnusi. Tabe pui oil ne secanige karpu cabu, lui alabasta kula ca wawenäneji ge, siige epadurige Yeesu me mope cabu. ⁸Abiberäja bägrä cina liba ai mule ne jepänisi, teepi claabe me äbitininisi, jiicisi egä, “Ngeno me ai oil ne papa bepadurige? ⁹Miiji cire yaacanejisi babo daremu ca alelname, siige pui rarekaake owecumete biname bine cire yääcäranemejisi!”

¹⁰Yeesu umle äbitige, teepi ngena tääpume jiicemisi, siige tabe jejemige egä, “Weene ngeno me ai magebi ne jwiicetniniye, ngenecu mäpu me joweniniye? Tabe ai lui babo mijirage mule ne biiri jewenige käme tääpume. ¹¹Owecumete biname cina iyeteta pa yaacrajepi weene cama, yepä cane weene cama iyeteta lica pagege lenaja. ¹²Tabe liba ai oil ca naganige cebine, tabe käme tääpe ne beganige gape cabu me acitame. ¹³Cane toraca mene jijenininine, egä Miiji Mene luma cirege iicema ai gawecewe cabu, teeme ngene apecname cirege iicema, tabe lui mule ne bii jewenige käme tääpume.”

Yuuda Mene Jewenige Yeesu ne Awabame Budre täüpume
(Mareko 14:10-11; Luuka 22:3-6)

¹⁴Puma cita ca twelb abiberäja bägrä bime yepä te ngii Yuuda Isakariyota ädige modamoda iiwäreja biname bime bau me, ¹⁵jejemige egä, “Weene cebine ngena näcäreniye, cane liba Yeesu jiwabininine weebibine?” Teepi teeti silba rarekaake ecnemisi, teebine ecärisi. ¹⁶Puma cita ca Yuuda miijirage padare ne jirngige Yeesu ne teeme ime cabu acitame.

Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä cama Äsuplengta Deedei Erwige
(Mareko 14:12-21; Luuka 22:7-14, 21-23; Yoane 13:21-30)

¹⁷Trii padare puga ge Israela biname cina liba uutneca cäco bulduuu bine yäärwäjimusi. Pui padare me niinäce bimu cabu abiberäja bägrä cina seclige Yeesu ne ätemlame egä, “Maane singi luma mäte cine äsuplengta deedei ne amacetnäjame määme täüpume?” ¹⁸Yeesu jejemige egä, “Äte naaclege pui yepä biname bau me babo cewe je, teebine jejepeye egä, ‘Abiberäja biname te jiicenige egä cäme budre padare mameta gyene atyaramta. Cane cäme abiberäja bägrä cama tädenine määme mete me äsuplengta deedei äbitame.’” ¹⁹Abiberäja bägrä cina jewenisi, Yeesu lipu jejemige. Teepi äsuplengta deedei ne emacetnäjisi.

²⁰Liba mämleteca ge, Yeesu teeme twelb abiberäja bägrä cama adnatige deedei loolo me. ²¹Teepi liba deedei äbitininisi, Yeesu jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine, weeme yepä te cebine pa nawabepi budre me aglime.” ²²Abiberäja bägrä cina ngenecu mäpu me äbitininisi, siige teepi yepäyepä teebine jejananisi egä, “Yageyame, cane lica.” ²³Yeesu jejemige egä, “Laati te bulduuu ne yiiglenutenige disi cabu cane cama, tabe sine pui biname. ²⁴Cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, Oogäräneji mene te lipu jiicenige, cane pepu budre äbitenine. Yepä lipu niiyarage gyene, lui te cebine nawabenige budre me, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine. Pui biname täüpume miji cirege, tabe liba lica cire laplimleji.” ²⁵Puma cita ca Yuuda Yeesu ne budre me awaba biname te jejige egä, “Abiberäja biname, cane lica.” Yeesu jejige egä, “Maane peese näte lui te jiicite egä, ‘Cane lica.’”

Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä cama Aareto ne Erwige
(Mareko 14:22-26; Luuka 22:15-20; 1 Korinito 11:23-25)

²⁶Teepi liba erwäjisi, Yeesu bulduuu ne ecatige, Acejiyame ne eso ecärigie, itrecige, abiberäja bägrä bine ecärimige, siige jejemige egä, “Ecateye, erweye. Ai lui cäme tääpe gyene.” ²⁷Puma cita ca tabe kwäye ne ecatige waina niiye cama, Acejiyame ne eso ecärigie, siige teebibine ecärimige, jejemige egä, “Weene iyeta eneye.” ²⁸Ai lui cäme uudi gyene;

klaje jecnenige Acejiyame lui kirece mene ituge jaji biname bine niiya cabu ca äsecrerame; bucurage biname bime tääpume tapirenige teeme niiya mule bine iiisibrecame. ²⁹Cane toraca jijenininine weebibine, egä cane ingwe ca lica cirege waina niiye ne nani, ngälu pui bimu cabu liba kirece waina niiye ne weene cama cire yaanepene, mine liba cirege abasecretna cäme Babe me puupu cabu cabucewe je.”

³⁰Puma cita ca teepi uupera ne etangisi, siige äsige, eclige Olibi Uli podo cabu me.

Yeesu piiyepu Peteru

(Mareko 14:27-31; Luuka 22:31-34; Yoane 13:36-38)

³¹Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Page ai ciiye cabu weene uucratniniyi, cebine nabmaliniyi, ingle Oogäräneji mene te jiicenige egä, ‘Acejiyame te maamoi ire atwi biname ne eglenige budre me, siige maamoi tomi te maramara äbitenige.’ ³²Yepä cane liba budre cabu ca pa larpinantepene, cane piba weeme niinäce gaabe me Galilaya me pa lädepene.” ³³Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, “Ngänu gyene liba iyeta poto cina meebine abmala, yepä cane licarage naabmalenine meebine.” ³⁴Yeesu jejige egä, “Cane toraca naajenine, egä ai ciiye cabu paulo te ingwe ca ala sengenenige, maane niinäce nesae gääbu cebine nainenite.” ³⁵Peteru jejige egä, “Ngänu gyene teepi cebine maane cama budre me agli, yepä cane meebine licarage naainenine.” Iyeta abiberäja bägrä cina cuta yepä mene jejanisi.

Yeesu Irecu Ätumutige Getesemane je

(Mareko 14:32-42; Luuka 22:39-46)

³⁶Yeesu teeme abiberäja bägrä cama ädige cewe ngii Getesemane me. Puma tabe teebibine jejemige egä, “Ama adnatärineye, cane liba ädenine eeyeme irecu ätumutame.” ³⁷Tabe teta cama aacanänige Peteru piiyepu Jebedayo me neeneni bägrä bine. Yeesu babo ngenecu mäpu me äbitige. ³⁸Tabe teebibine jääljänige egä, “Cane budre pana ngenecu mäpu gäne. Weene cane cama ireclota sinajänege.” ³⁹Puma cita ca tabe matikäli padare abotäntige, oweowe ajarige gawe cabu me, irecu ätumutige egä, “Cäme Babe, liba miji gyene, maane ai mäpu ne cäme bau ca iyeblingti. Yepä maane cäme singi ne gone jaawenute, määme singi ne jewenepi.”

⁴⁰Puma cita ca tabe tacnenutige, abiberäja bägrä bine ute cabu äädäränige. Tabe Peteru ne jejige egä, “Nää, weene kokre lica gämi matikäli padare ireclota lenajame cane cama? ⁴¹Ireclota sinajänege irecu ätumutame, weene piba lica pagege atrametna apicetnära padare cabu. Weeme seemo cina singi gämi cäme singi ne wawename, yepä weeme tääpe cina kokre cäco gämi.”

⁴²Yeesu cuta cääri acnige irecu ätumutame. Tabe jiicige egä, “Cäme Babe, maane liba toraca singi gäte cane ai mäpu cabu lenajame, yoo siige määme

singi te läbitege.” ⁴³Tabe liba tacne-nutige, tabe cääri teebibine ute cabu äädäränige. Teepi äblicäco ge irecu aasatäneji lenaja. ⁴⁴Puma cita ca Yeesu teebibine cääri taabmalänige, nesae me ädige irecu ätumutame yepä mene iicemame. ⁴⁵Tabe liba tacnenutige abiberäja bägrä bime bau me, tabe jäätänige egä, “Weene ute camu gämi. Diibe oocenäniye. Padare te biiri tatyaramtige, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cebine ceerame conocono biname bime ime cabu me. ⁴⁶Abujengäneye, biiri wääjene! Ire, lui biname te cebine nawabenige budre me aglime, tabe mameta gyene!”

Yeesu ne Joomlisi

(Mareko 14:43-50; Luuka 22:47-53; Yoane 18:3-12)

⁴⁷Yeesu liba camu mene iicema cabu jage, Yuuda twelb abiberäja bägrä bime yepä te piba tatyaramtige. Modamoda iiwäreja biname piiyepu poto Israela modamoda biname cina teta cama tityepimisi bucurage biname bine cubu turikä piiyepu gabagaba cama. ⁴⁸Yeesu ne budre me awabayame biname te cewecu ne bii becítige pui biname bime tääpume egä, “Cane lui biname ne jetecnenine, peese nyene weene lui tääpume singi. Joomlepeye!”

⁴⁹Yoo siige, Yuuda liba tatyaramtige, tabe conocäco ädige Yeesu bau me, jejige egä, “Abiberäja biname, poode!” siige jetecni-ge teebine. ⁵⁰Yeesu jejige egä, “Cäme biname, maane wata jeweni, maane ngena tääpume täditel!” Puma cita ca lui biname cina Yuuda cama seclige, teepi Yeesu ne jewaclomtisi, kokrerage joomli-si. ⁵¹Yeesu cama lui biname cina, teeme yepä te teeme cubu turikä ne suusuratige, iiwäreja mope biname me kaakesea bägrä me tablame ne iyeta jeläcnutige. ⁵²Yeesu jejige egä, “Isinglanti määme turikä ne siiti bora, ingle laatibi cubu turikä ca larnginusi, teebibine cubu turikä te budre me yaaglecimuge. ⁵³Nää, maane apu naangeninige, egä cane äblicäco gäne cäme Babe ne ätinera cebine ätityerame? Cane liba ätinera je, tabe piba taatu mage twelb mename seemo sange bine ätyepa cäme ätityera tääpume. ⁵⁴Yepä pepu liba äbita je, piba lipu toraca me page läbitepi, lui mene oogäränjei gyene, egä ai mule te mijji äbita.”

⁵⁵Puma cita ca Yeesu biname bine jejemige egä, “Weene cubu turikä piiyepu gabagaba cama naaclige cebine oomlaname epu pana, egä cane cubucubu biname gäne. Bimu gaabegabe cane iiwäreja mete cabu ladnatune, puga yaabiberäjimune, weene ngena name pi piba cebine lica noomlepeye. ⁵⁶Yepä iyeta ai cina bäpletänärige Acejiyame me mename biname bime oogäränjei mene cina toraca me äbitame.”

Piba taatu iyeta abiberäja bägrä cina teebine ebmalisi, siige uucratnige.

Yeesu Israela Mutre Biname bime Opo Gaabe je

(Mareko 14:53-65; Luuka 22:54-55, 63-71; Yoane 18:13-14, 19-24)

⁵⁷Lui cina Yeesu ne joomlisi, teepi teebine ecanisi iiwäreja mope biname ngii Kayapa me mete me. Cotre abiberäja biname piiyepu nuuja

Israela modamoda biname cina uja piiyeme biiri tabasecretnige. ⁵⁸ Peteru Yeesu ne cudecewe ca ingwe icwige iiwäreja mope biname me mete puutucu cabu me. Tabe puga kaakesea bägrä cama adnatige ireme, egä baa lipu äbitininisi iyeta ai mule cina Yeesu tääpume.

⁵⁹ Modamoda iiwäreja biname piiyepu iyeta mutre biname cina, teipi liga walya aitneja ne jirngisi Yeesu ne atraname budre tääpume, ⁶⁰ yepä teipi äblicäco nuuja ne päpäna, ngänuge puu bucurage biname cina seclige teebine walya aitnejame. Ceräcerägääburage neeneni biname cina taaclige, ⁶¹ siige jiicäsi egä, “Ai biname te itu jiicepi egä, ‘Cane miji gäne Acejiyame me iiwäreja mete ne iigarecame cuta nesae bimu cama cääri raranga-me.’”

⁶² Iiwäreja mope biname te abujängtige, Yeesu ne jejige egä, “Teipi meebee bii naitnisi. Määme nuuja daremu mene lica gyene?” ⁶³ Yepä Yeesu bojäcu enajige. Puma cita ca iiwäreja mope biname te cääri teebine jejige egä, “Ireclota Acejiyame me ngii cabu maane nijini, maane liba Keriso säte, Acejiyame me Bägrä.” ⁶⁴ Yeesu jejige egä, “Yoo, maane peega bii jiicite. Yepä cane jijenininine weebibine, egä cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, ai padare cabu ca niinäce gaabe me weene cebine pa näpänepeye babo kokrerage Acejiyame me camu poto cidi ca adnatäneji piiyepu cuta cire näpänepeye, cane carbe cabu liba cire täinepene.” ⁶⁵ Puma cita ca iiwäreja mope biname te teemanu cäbletääpe ne idericige awabame, egä tabe Yeesu ne panyamete jepänige, siige jiicige egä, “Tabe Acejiyame me ngii ne sabe bii jwenige. Mine nuuja singi lica gemi nuuja aitneja tääpume. Weene siige peega bitecijinige, tabe lipu Acejiyame me ngii ne sabe jwenige. ⁶⁶ Weene lipu ngene jotwanininiye teeme poto cidi me?” Teipi jejisi egä, “Tabe conocono biname gyene. Tabe miji budre.” ⁶⁷ Puma cita ca teipi gije jecitisi teebine mote ca ätyewame opo cabu piiyepu oororename. Poto cina teebine lakace cabu jidnanisi, ⁶⁸ jiicisi egä, “See Keriso, baa maane nijini, egä laati te noororige meebine.”

Peteru Yeesu ne Jeinige

(Mareko 14:66-72; Luuka 22:56-62; Yoane 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Peteru Kayapa me mete puutucu je adnatäneji enajige. Puma cita ca yepä kaakesea ngulebägrä te tocliffe, teebine jejige egä, “Maane cuta peese näte nuuja, Yeesu Galilaya biname cama lui te waatnute.” ⁷⁰ Yepä Peteru biname bime sobe cabu jeinige, jojige pui ngulebägrä ne egä, “Cane umle lica gäne maane ngena tääpume jiicenite.” ⁷¹ Puma cita ca tabe asatige caale grana gome me. Piba nuuja kaakesea ngulebägrä te Peteru ne jepänige, biname bine puma jejemige egä, “Ai biname te Yeesu Nasareta biname cama waatnuge.” ⁷² Peteru cääri jeinige, jiicige egä, “Cane Acejiyame me ngii cabu jiicenine, egä cane umle lica gäne

peei biname.”⁷³ Matikäli padare ingwe gaabe ca lui biname cina puga aclajuteji icrajige, seclige Peteru bau me, jejisi egä, “Toraca, maane peese näte teeme yepä. Määme tagepogogo te niwabininige, egä maane ten cama yepä ceweyame gäte.”⁷⁴ Puma cita ca Peteru mene kokre cama jiicige egä, “Acejiyame me ngii cabu cane jijenininine, egä cane umle lica gäne peei biname. Acejiyame niiya daremu näcäruge, cäme mene liba toraca lica.” Piba taatu paulo te ala sengenige.

⁷⁵ Peteru ngene jotwige, Yeesu lipu jejige egä, “Paulo te ingwe ca ala sengenenige, maane niinäce nesae gääbu cebine nainenite.” Peteru asatige, agli pana ele engenige.

Yeesu ne Pilato bau me Ecanisi
(Mareko 15:1; Luuka 23:1-2; Yoane 18:28-32)

27 ¹Krokerage iyeta modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja Israela modamoda biname cina mene jitranisi Yeesu ne budre me aglime. ²Teipi seea ca teebine jetäyisi, siige ecanisi Pilato bau me, lui Rooma gabmani babo biname ge pui gawe ne ire atwime.

Yuuda me Budre
(Apostolo 1:18-19)

³ Yuuda Yeesu ne budre me awabayame biname te liba itecijige, egä Yeesu ne budre me bii jitranisi, tabe niiyarage asicnantige, peei teeti silba rarekaake bine ewecnimige, modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja modamoda biname bine ecärimige. ⁴Tabe jejemige egä, “Cane niiya mule ne bii becnine, conocäco biname lipu bicärininine budre me agli tääpume.” Yepä teipi jejisi egä, “Cine ngeno me pa yaaratepesi. Määme mule gyene peei.”⁵ Puma cita ca Yuuda rarekaake bine eyärimige iiwäreja mete cabu, ädige, ete aglotige.

⁶ Modamoda iiwäreja biname cina rarekaake bine etomlecmisi, jiicisi egä, “Ingle naace popi ai rarekaake uudi me daremu gyene, peei name pi cotre gyene acraname, iiwäreja mete tääpume luma rarekaake yaacranimusi.”⁷ Teipi mene jitranisi, egä lui biname te disi bine gawe ca jaawenimuge, pui rarekaake ca teeme bau ca gawe ne jeletnisi idne biname bime gapecewe tääpume. ⁸Ingle naace popi pui gawe ne lui uudi daremu rarekaake ca jeletnisi, peei name pi einenisi Uudi Gawe ca ngälu page ai taje.

⁹Ai te ibibi äbitige Acejiyame me mename biname Yeremiya me mene cama egä, “Teipi teeti silba rarekaake bine ewadimisi, Israela biname cina luma ngälu me singi äbitininisi teebine daremu wawename,¹⁰ siige pui rarekaake ca eei biname bau ca gawe ne jeletnisi, lui biname te disi bine jaawenimuge gawe ca, Yageyame te lipu cebine ituge jaji wawename.”

Pilato Yeesu ne Itemläjige
(Mareko 15:2-5; Luuka 23:3-5; Yoane 18:33-38)

¹¹ Yeesu Rooma gabmani babo biname Pilato me opo gaabe jeclajutige. Pilato Yeesu ne itemlige egä, “Nää, maane Israela biname bime mope biname gäte?” Yeesu jejige egä, “Maane peega bii jiicite.” ¹² Modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja Israela modamoda biname cina liba teebine jeitnäjisi, tabe nuuja mene lica. ¹³ Puma cita ca Pilato jejige egä, “Nää, maane lica näätécijenige, meebine lui naaitnäjenisi?” ¹⁴ Yepä Yeesu daremu mene lica jewecnistige, peeи name pi Pilato mage cälu te jitige.

Pilato Yeesu ne Budre me Jitranige
(Mareko 15:6-15; Luuka 23:13-25; Yoane 18:39–19:16)

¹⁵ Israela biname cina liba kämäge gaabegabe äsuplenpta trii ne jaawenusi, piba Rooma gabmani babo biname te krokeciyi mete cabu ca yaasatuge yepä biname ne, teipi lui täüpume birige singi. ¹⁶ Peeirage padare cabu krokeciyi mete bora biname puga ge ngii Baraba, lui täüpume biname cina baborage umle. ¹⁷ Biname cina liba tomi yootisi, Pilato itemlimige egä, “Weene singi cane lui ne asatame krokeciyi mete cabu ca, Baraba ne coo nää Yeesu ne, Keriso ca lui ne einenisi.” ¹⁸ Pilato apu naace popi itemlimige, ingle tabe umle ge, egä modamoda iiwäreja biname cina naace popi Yeesu ne secanisi teeme bau me, ingle teipi teebine ire patre eglisi.

¹⁹ Pilato liba adnatäneji enajige atrana puupu cabu, teeme coga te piba mene jityepige egä, “Gone nuuja gwidape ne jaawenute peeи conocäco biname täüpume, ingle cane wama cabu mage cewe boocananine temiji pi.”

²⁰ Modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja Israela modamoda biname cina biname bine tii jewenanemisi Pilato ne jajime tabe Baraba ne asatame Yeesu ne budre me aglime. ²¹ Siige Pilato itemlimige egä, “Ai neenenii cabu ca weene singi gemi cane laati ne isatinine?” Teipi jejisi egä, “Baraba ne!” ²² Pilato teebibine itemlimige egä, “Cane piba ngena jewenenine Yeesu täüpume, Keriso ca lui ne einenisi?” Teipi iyeta jiicisi egä, “Teebine baarge uli cabu jibyecreye!” ²³ Pilato jejemige egä, “Nguna name pi? Tabe ngena niiya ne ituge wawena?” Yepä biname cina mage ala abayaninisi egä, “Baarge uli cabu jibyecreye!” ²⁴ Pilato jepänige, egä ai lui niiyarage me äbitenige, cije cubu te läpletnutuge, siige tabe niiye siitige, ime äcisäjige biname bime opo gaabe, jiicige egä, “Cane yageyame lica gäne ai biname me budre täüpume. Peeи lui weeme bau sine.” ²⁵ Iyeta biname cina gigri ala tabayaninisi egä, “Cine piiyepu cime bägräwale cama, cine temi yageyame teeme budre täüpume. Cine te cirege daremu acata teeme budre name pi!” ²⁶ Puma cita ca Pilato Baraba ne sisatige,

cubu biname bine jejemige Yeesu ne adnaname, siige jityepige baarge uli cabu äbyecrame.

Rooma Cubu Biname cina Yeesu ne Ätutena pana Jewenanisi
(Mareko 15:16-20; Yoane 19:2-3)

²⁷Pilato me cubu biname cina Yeesu ne ecanisi Pilato me mete opo gome me. Teipi ala tesoglicmisi teta cama lui yepä sange cubu biname bine, siige teipi Yeesu ne jewacломtisi. ²⁸Teipi teeme cäbletääpe bine jiirecimisi, ududi cäbletääpe ca esigrisi ätutename, egä tabe mope biname gyene. ²⁹Teipi pägepäge seeasea ne jemle-maltisi krauni tääpume, siige teeme mope cabu ecitisi. Teeme camu poto ime cabu suru ecärisi, siige kokorare ca ipednanemisi teeme opo gaabe je. Teipi ai ne ätutena pana jewenisi, egä tabe babo mope biname gyene. Puma cita ca teipi jewablisi teebine, jejisi egä, "Sebore Israela biname bime mopeyame!" ³⁰Teipi teebine mote ca itywäjisi, lui suru ne ecitisi teeme ime cabu, pui ca eglisi mope gome. ³¹Teipi liba ätecitinisi teebine apu ätutena pana wawename, ududi cäbletääpe jiiremutisi, teemerage cäbletääpe ca esigrisi, siige ecanisi baarge uli cabu äbyecrame.

Yeesu ne Baarge Uli cabu Jibyecrisi
(Mareko 15:21-32; Luuka 23:26-43; Yoane 19:17-27)

³²Teipi liba äsige, gaabegabe je Simona Kurene cewe biname ne jepänisi, jejisi Yeesu me baarge uli ne acaname, siige tabe ecanige.

³³Teipi atyarige cewe ngii Gologota me, lui me aboclomta egä 'Mopekaake Cewe'. ³⁴Puga teipi Yeesu ne caapocapo waina niiye ecärisi nanime, lui traci gwidape cama alengläcitezji teeme pita diibe ceerame, yepä mite agli ingwe gaabe ca tabe singi lica nanime.

³⁵Teipi teebine baarge uli cabu jibyecrisi. Puma cita ca teipi matimati kula cabu teeme ngii bine yoogärimisi, piba yiisabäjemisi pui kula bine umle äbitame, egä teipi lipulipu Yeesu me cäbletääpe bine abelename. ³⁶Peei ingwe ca teipi puga adnatäridge, Yeesu ne ire jetwisi. ³⁷Teeme mope gome me mene ne ecitisi teeme budre ingle poto cidi me egä, AI LUI YEE SU SINE, ISRAELA BINAME BIME MOPE BINAME. ³⁸Piba teipi neeneni cubucubu biname bine baarge uli cabu jääbyecrisi Yeesu me wajwa je, nuuja te camu poto ca, nuuja te säwäci poto ca.

³⁹Laatibi teebibine ääsuplengäjänisi, teipi mope akocnäjinisi, Yeesu ne jisädanisi. ⁴⁰Teipi jiicisi egä, "Maane peese näte, iiwäreja mete ne lui te yiigarecenite, cuta cääri nesae bimu cama erange-nite. Maane miji äbiti, maane liba Acejiyame me Bägrä gäte. Täini baarge uli cabu ca!"

⁴¹Modamoda iiwäreja biname, cotre abiberäja biname piiyepu nuuja modamoda biname cina teebine cuta pipu jisädanisi, ⁴²jiicisi egä, "Tabe nuuja biname bine miji tewenanemumi, yepä tabe äblicäco teemämu

miji äbita. Cije tabe Israela mope biname lica gyene? Tabe liba baarge uli cabu ca täinenige, cine piba teebine jitrungenisi. ⁴³Tabe teeme ngene atwanena bicranige Acejiyame bau me, piiyepu teeme Bägrä ca ainene. Yoo siige mine jäätänesi, egä Acejiyame liba singi teebine miji wawename.” ⁴⁴Piiyepu peei neeneni cubucubu biname, lui bine teeme gome jäätäyecrisi, teepi cuta pepu jejananisi teebine.

Yeesu me Budre

(Mareko 15:33-41; Luuka 23:44-49; Yoane 19:28-30)

⁴⁵Bimu duusa me krokeciyi te cewe ne iyeta icwabige, siige nesae awa pepu enajige. ⁴⁶Piba mämlle bimu cabu Yeesu mage ala abayige egä, “Eeli, Eeli lama sabatani.” Peei lui egä, “Cäme Acejiyame, käme Acejiyame, maane ngeno me cebine nägyite?” ⁴⁷Poto biname lui cina aclajuteji puga ge, jitecijisi, jiicisi egä, “Tabe Eliya ne ala tesoglecenige.” ⁴⁸Teeme yepä te piba taatu tuuwamige, waarpopale pana gwidape ne yiiglenutige caapocapo waina niiye cabu, suru ca jigmoide, siige cabu me ewepäntige tabe nanime. ⁴⁹Poto cina jiicisi egä, “Cäro, mine jäätänesi, egä Eliya liba tädenige teebine miji wawename.” ⁵⁰Yeesu kääri mage ala abayige, ceräcerägääbu buuwe mope bine yiisabimige, siige teeme ireclota ecärigie.

⁵¹Iiwäreja mete cabu Acejiyame me puupu ne lui käbletääpe te jilyengenige biname bime puupu cabu ca, pui käbletääpe te äderärige cabu ca ngälu gawe me. Ocneja puga ge, modamoda kula cina äplegicininisi, ⁵²gape cina iitnetnäjinisi, siige bucourage Acejiyame me biname laatibi budre, teepi tarpineräjinisi ireclota me. ⁵³Teepi teeme gape bine sebmalimisi. Yeesu liba budre cabu ca tarpinantige, teepi piba Yerusalem me eclige, puga abocломäjinisi bucourage biname bime bau me.

⁵⁴Cubu mope biname piiyepu teeme ingwe gaabe biname laatibi Yeesu ne ire jetwisi, liba jepänisi ocneja ne piiyepu iyeta ngena cina äbitininisi, teepi mage wälu äbitininisi, jiicisi egä, “Tabe toracarage Acejiyame me Bägrä gyene.”

⁵⁵Puga ge bucourage magebi cudecewe ca ire. Teepi Yeesu cama Galilaya probins cabu ca seclumi teebine ätityerame. ⁵⁶Teeme sigu cabu Mariya Magadala cewe magebi piiyepu Yakobu Yoosepa naabime mage ngii Mariya cuta Jebedayo me coga.

Yeesu ne Gape cabu Ecitisi

(Mareko 15:42-47; Luuka 23:50-56; Yoane 19:38-42)

⁵⁷Liba mämleteca ge, yepä dogwe biname ngii Yoosepa te Arimatea cewe cabu ca piba tatyaramtige. Tabe cuta nuuja Yeesu me abiberäja bägrä ge. ⁵⁸Tabe Pilato bau me ädige Yeesu me budrekaake tääpume

ätinerame. Pilato jejemige budrekaake Yoosepa ne cerame,⁵⁹ siige tabe budrekaake ne baarge uli cabu ca sitrungamtige, kirece bulubulu cäbletääpe ca tope etnige,⁶⁰ ecanige, teeme Yoosepa me tääpume lui gape ne cemacema tuurumesi baborage kula bora, pui ngalebora me ecitige. Tabe baborage kula ne epetrengäjige gape grana armi tääpume, siige acnenutige.⁶¹ Mariya Magadala cewe magebi piiyepu nuuja Mariya, teepi puga adnatäneji aanajige, opire gape cabu mage.

Awamuta Biname cina Gape Gome

⁶² Nuuja bimu cabu lui Sabade bimu ge, modamoda iiwäreja biname piiyepu Parisea sigu biname cina Pilato bau me eclige,⁶³ jejisi egä, “Babo biname, cine ngene jotwinago, egä pui walya biname liba ireclota senajumi, tabe tiicumi egä, ‘Cane nesae bimu ingwe gaabe ca budre cabu ca pa larpinantepene.’⁶⁴ Jejemi gape ne cängena awamutame nesae bimu ngalebora, piba teeme abiberäja bägrä cina äblicäco otni teebine ero ca acatame, puma cita ca jajanename egä, ‘Tabe budre cabu ca tarpinantige.’ Apu liba äbita je, teeme ai ingwe ca walya te niiyarage cirege teeme niinäce walya cabu ca.”⁶⁵ Pilato jejemige egä, “Awamuta biname bine ewademeye, naaclege, gape ne jewamuteye, weene lipu miji gemi.”⁶⁶ Siige, teepi Pilato ne ebmalisi, eclige gape gome me. Teepi gape grana cabu lui kula ne etengäcitisi, awamuta biname bine puga sebmalimisi.

Yeesu Budre cabu ca Arpinantige

(Mareko 16:1-10; Luuka 24:1-12; Yoane 20:1-10)

28 ¹ Sabade bimu me ingwe ca Sande baani te liba seclitige, Mariya Magadala cewe magebi piiyepu nuuja Mariya teepi aaclige gape ängrärame. ² Puma cita ca babo kokre ocneja te tädige. Yageyame me mename seemo te cabucewe ca täinige, kula ne epetrengäjige Yeesu me gape grana cabu ca, siige pui kula papa cabu adnatige. ³ Teeme opo paamlepamle pana ge, cäbletääpe lui toraca bulurage ge. ⁴ Awamuta biname cina babo wälu äbitininisi, jelonecmige, siige gawe cabu itrametnemige budre biname pana.

⁵ Mename seemo te magebi bine jaajige egä, “Wälu gone läbituye. Cane umle gäne, egä weene Yeesu ne jirngeniye, baarge uli cabu lui ne tibyecrumesi. ⁶ Tabe ama lica gyene. Tabe barpi-nantige, tabe lipu itu tiicumi. Siclege, jepäneye tabe luma ätwitännejie senajumi. ⁷ Äte watata iclege, teeme abiberäja bägrä bine jejemepeye, egä tabe budre cabu ca barpinantige, siige Galilaya me pa lädepi teeme niinäce gaabe me; teepi teebine puma pa jäätäpeneperi. Ngene gone jitrimaluge, cane lipu bii jijine.” ⁸ Magebi cina watatarage gape ne sebmaläsi. Teepi nuuja poto wälu nuuja poto gege ge, siige uuwamäsi Yeesu me abiberäja bägrä bine jajime, ngena te bääbitige.

⁹Puma cita ca Yeesu teebibine opopa jaawenige, jaajige egä, “Poode weeme bau me!” Teepi teeme bau me taaclige, ernge gome joomläsi, siige ngenecu miji cama teebine jepänäsi. ¹⁰Yeesu jaajige egä, “Wälu gone läbituye! Iclege, cäme naane igane bine jejemeye teepi Galilaya me otnime. Teepi cebine puma pa näpänepesi.”

Awamuta Biname bime Aitneja Mene

¹¹Magebi cina liba gaabe cabu jage, lui cubu biname cina gape ne jewamutisi, teeme poto cina äcnärige babo cewe me, modamoda iiwäreja biname bine jejemisi, ngena te bii bääbitige. ¹²Modamoda iiwäreja biname cina nuuja modamoda biname bime cama yepä cewe me abasecretininge mene atraname. Teepi baborage rarekaake cubu biname bine ecäremisi, ¹³jejemisi egä, “Weene miji biname bine jajanename egä, ‘Teeme abiberäja bägrä cina ciiye seclige, teeme budrekaake ne ero ca becatisi, cine liba ute ge.’ ¹⁴Siige Pilato liba ai poto cidi me ätecija je, cine te teebine miji ngenecu me pa jaawenepesi. Weene nuuja singi lica gemi ngenecu mäpu äbitame.”

¹⁵Awamuta biname cina rarekaake ewadimisi, jewenisi, teepi lipu jejemisi. Ai mene ne Israela biname cina ecenanenisi ngälu page pisi nyene.

Yeesu Aboclomtige Teeme Abiberäja Bägrä bime bau me

(Mareko 16:14-18; Luuka 24:36-49; Yoane 20:19-23; Apostolo 1:6-8)

¹⁶Lebin abiberäja bägrä cina eclige podo cabu me Galilaya je, Yeesu liiyeme tejemumi teepi otnime. ¹⁷Teepi liba teebine jepänisi, siige ngenecu miji me äbitininisi, yepä poto cina toracarage lica jitrungisi, egä Yeesu sine. ¹⁸Yeesu teeme gome tädige, jejemige egä, “Cebine iyeta kokre ituge ceera cabucewe je piiyepu gawecewe cabu. ¹⁹Naaclege, iyeta maramara gawe biname bine jewenemepeye cäme abiberäja bägrä tääpume. Niiye ca jicisäjemepeye Babe, Bägrä, Aceji Seemo teeme ngii cabu, ²⁰piiyepu ebiberäjemepeye teepi ätecijame iyeta cane lui tääpume itu jjananipene. Cane weene cama pagege iyeta padare ngälu ai padare me ngälugaabe me.” Mene ngälu peese.

MAREKO ME MIIJI MENE

Yoane Niiye ca Äciseja Biname

(*Matayo 3:1-12; Luuka 3:1-18; Yoane 1:19-28*)

1 ¹Ai lui Miji Mene me agedna gyene Yeesu Keriso, Acejiyame me Bägrä poto cidi me. ²Acejiyame me mename biname ngii Isaya yoogäruji, Acejiyame te teeme Bägrä ne lipu jejuji egä,
“Cane käme mename biname ne cire täätayepepene määme niinäce
gaabe me
määme täüpume gaabe amacetnäjame.

³ Tabo daapo taatu cewe cabu babo tagepogogo ca cire jiicepi egä,
‘Gaabe ne emacetnäjeye Yageyame täüpume, weeme mule bine
conocäco jewenemeye teeme otni täüpume.’”

⁴Isaya lui mene soogäruji, toraca me äbitige Yoane liba taboclomtige
daapo taatu cewe cabu, biname bine niiye ca jicisäjemige piiyepu mene
jejananemige egä, “Weene weeme niiya mule cabu ca atatrongärineye, cane
piba weebibine niiye ca jicisäjeninine, siige Acejiyame te weeme niiya mule
bine piba pa yiisibrecmepi.” ⁵Bucurage biname babo cewe Yerusalem
ca piiyepu nuuja maramara cewe Yuudea probins ngalebora ca totni-nisi
Yoane ne äteciijame. Teepi teeme niiya mule bine liba jewabudnäjimisi, piba
Yoane te teebibine niiye ca jicisäjemige Yoridana baduge cabu.

⁶ Yoane me cäbletääpe lui kamela me ngäli ca wawenäneji ge piiyepu
tabe kamela tääpe ca wawenäneji baagi ca asigräneji ge ibi cabu.
Tabe sesi pana gwidape bine yäärnäjäjimuge piiyepu uri niiye bine
yääänäjimuge. ⁷Tabe biname bine jejananemige egä, “Cäme ingwe ca lui
biname te pa tädepi, tabe baborage gyene, cane matikäli gäne. Cane ibibi
lica gäne teeme ernge gwidape seea iibirame. ⁸Cane weebibine niiye ca
jicisäjenininen, yepä tabe te weebibine pagege Aceji Seemo ca äciseja.”

Yeesu me Niiye ca Äciseja piiyepu Apicetnära

(*Matayo 3:13–4:11; Luuka 3:21-22; 4:1-13*)

⁹Yoane lui padare cabu biname bine mene jejananemige, Yeesu piba
tädige babo cewe Nasareta cabu ca lui Galilaya probins ngalebora, siige

Yoane te teebine niiye ca jicisäjige Yoridana baduge cabu je. ¹⁰Tabe liba niiye cabu ca tarpatige, tabe piba taatu jepänige, cabucewe te iitnige, cuta jepänige Aceji Seemo te lipu täinige gimäe ele pana teeme papa cabu me. ¹¹Puma cita ca tagepogogo te cabucewe ca tädige egä, “Maane lui cäme ngenecurage Bägrä gäte. Cane baborage ngenecu miji gäne määme tääpume.”

¹²Piba watata Acejiyame me Seemo te Yeesu ne jityepige daapo taatu cewe me. ¹³Tabe puma enajige footi bimu cama, siige Satani te teebine puga epicetneräjige. Glunubora girigale gwidape cuta puga ge, yepä Acejiyame me mename seemo cina seclige teebine ätityerame.

Yeesu Poto Cibubade Biname bine Ala Tesoglecmige
(Matayo 4:12-22; Luuka 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴Yoane ne liba niinäce krokeciyi mete bora me ecitisi, pui ingwe gaabe ca Yeesu piba ädige Galilaya probins cabu me, siige Acejiyame bau ca lui Miji Mene, tabe puma jejananemige. ¹⁵Tabe apu jiicige egä, “Ingle Acejiyame te lui padare ne secituji, bii tatyaramtige, siige mameta gyene tabe biname bine waadena, peei name pi atatrongärineye weeme niiya mule cabu ca, Miji Mene ne jitrungeye.”

¹⁶Yeesu liba otnetnäjige Galilaya sawa ligi ta, tabe jääpänige nanigane wäsi bine ngii Simona piiyepu Andrea. Teepi net bine yiisabäjemäsi sawa cabu je, ingle teepi cibubade biname ge. ¹⁷Puma cita ca Yeesu jaajige egä, “Ayo, siclege cane cama otnime. Cane jiwenenine weebibine biname bine waadename cäme bau me, epu pana weene lipu niinäce cibu bine toomläjenanemumeye.” ¹⁸Piba taatu teepi sebmalemäsi teeme net bine, siige Yeesu cama aaclige.

¹⁹Teepi liba matikäli padare ujige, Yeesu cuta piba nuuja nanigane wäsi bine jääpänige. Teepi lui Jebedayo me bägrä ge, ngii Yakobu piiyepu teeme igane Yoane. Teepi teeme poo cabu net bine iswärenemujäsi. ²⁰Piba taatu Yeesu teebibine cuta ala taasoglicige. Teepi teeme babe Jebedayo piiyepu teeme kaakesea bägrä bine poo cabu sebmalemäsi, siige Yeesu cama aaclige.

Yeesu Niiya Cable ne Iyecräjige
(Luuka 4:31-37)

²¹Yeesu teeme abiberäja bägrä cama Kaprenauma cewe me atyaramtige. Nuuja Sabade cabu Yeesu abasecretna mete cabu me ädige, siige gije abacitige biname bine abiberäjame. ²²Teepi mutäcäco äbitininisi teeme abiberäja mene name pi, ingle tabe epu ebiberäjimige, lui me conocäco pisi nyene abiberäjame lica cotre abiberäja biname bime pana, lui cina nuuja biname bime ngene atwanena bine yaawadäjemusi.

²³Puma cita ca biname te tabacitige, lui me trupa ngalebora puga ge niiya cable. Tabe niiya ala abayige, jiicige egä, ²⁴“Yeesu Nasareta ceweyame,

maane nää singi ngena wawename cime täüpume? Maane nää tädite cibibine sabe wawename? Cane umle gäne maane laasi näte, maane Acejiyame me conocäcorage Bägrä gäte.”²⁵ Puma cita ca Yeesu niiya cable ne kokre cama jejige egä, “Maane bojä naagege. Tasati teeme trupa cabu ca!”²⁶ Cable te teebine kokre cama itretnutige, niiya ala isatige, siige tasatige teeme trupa cabu ca.²⁷ Iyeta biname cina mutäcäco äbitininisi, siige ätemläjinisi egä, “Ai lui baa ngena gyene? Nää kirece abiberäja gyene? Teeme conocäco pisi nyene niiyaniya cable bine mene jajanename, siige teepi jäätécijusi teebine.”²⁸ Teepi piba taatu Yeesu ne idre watata jecananisi Galilaya probins cabu iyeta poto ta.

Yeesu Bucurage Biname bine Miiji me Jewenimige
(Matayo 8:14-17; Luuka 4:38-41)

²⁹ Yeesu teeme abiberäja bägrä cama abasecretna mete ne ebmalisi. Cuta Yakobu naabi Yoane teta cama ge. Teepi eclige, ebäcnisi Simona Andrea naabime mete cabu me.³⁰ Puga Simona me gite molyege gebale cama ätwitännejigi, siige teepi piba taatu Yeesu ne umle jewenisi teeme poto cidi me.³¹ Tabe teeme bau me ädige, ime gome jwoomlige, owejängtige. Gebale te teebine obma-lige, siige tabe teebibine mogobi jewenimige.

³² Pui mämleteca, bimu me äpula ingwe gaabe ca Yeesu bau me sewadimisi iyeta pita biname bine piiyepu laati bage niiyaniya cable cama,³³ pui name pi bucurage biname cina pui babo cewe cabu ca tabasecretnige pui mete gaabe gome me, Yeesu luma enajige.³⁴ Yeesu miiji me jewenimige bucurage maramara pita cama biname bine piiyepu bucurage niiyaniya cable bine iyecräjemige teeme trupa cabu ca. Tabe padare lica ecärimige niiyaniya cable cina mene iicemame teeme poto cidi me, ingle teepi umle ge, egä tabe laasi nyene.

Yeesu Mene Jejananemige Galilaya Probins cabu je
(Luuka 4:42-44)

³⁵ Nuuja bimu krokerage baani te liba camu ge äpli, Yeesu Simona naabibime mete ne ebmalige, taatu cewe me ädige, puma irecu ätumutige.³⁶ Simona piiyepu teta cama lui biname, teepi teebine jirngisi ngälu jepänisi,³⁷ siige jejisi egä, “Iyeta biname cina meebine näärngenisi.”³⁸ Yepä Yeesu jejemige egä, “Biiri naclege poto mametamameta cewe me cane cuta puma mene jajanename, ingle cane bucurage biname bime täüpume tädujine ai gawecewe cabu me.”³⁹ Puma cita ca tabe otnetnäjige iyeta Galilaya gawe cabu ta. Tabe lui cewe me läduge, tabe puma abasecretna mete cabu mene jaajemuge piiyepu niiyaniya cable bine yääyecräjemuge.

Yeesu Miiji me Jewenige Lepera Pita Biname ne
(Matayo 8:1-14; Luuka 5:12-16)

⁴⁰ Yepä lepera pita biname te tädige Yeesu bau me, kokorare ca ääpednutige teeme opo gaabe je, ewejanige egä, “Maane liba singi gäte,

maane miji gäte cebine pita cäco me wawena.” ⁴¹Yeesu babo owecu äbitige teeme täüpume, siige ime uutige, joomlige, jejige egä, “Cane singi gäne. Maane pita cäco äbitil!” ⁴²Piba taatu lepera pita te teebine ebmalige, siige tabe miji me äbitige. ⁴³Yeesu teebine kokre cama umle mene jejige, piba ingwe ca jityepige teeme mete me. ⁴⁴Tabe apu jejige egä, “Näätecijege, gone nuuja biname ne umle jaawenute ai poto cidi me, yepä maane conocäco ädepi iiwäreja biname bau me tabe määme tääpe ne awatnejame. Cuta Moose me Cotre ibi maane ecanepi teeme bau me cibu ne tabe pui ca Acejiyame ne iiwärejame biname cina piba umle äbitame, egä maane siige miji gäte.” ⁴⁵Yepä tabe liba ädige, tabe gije abacitige ai mule poto cidi me idre acenename iyeta poto ta, peei name pi Yeesu äblicäco ge otni nuuja cewe me biname bime irewale je. Miji päätä tabe biname cäco cewe cabu yaanajuge, siige biname cina iyeta poto ca twaatninusi teeme bau me.

Yeesu Miji me Jewenige Tääpe Nuuja Poto Budre Biname ne

(Matayo 9:1-8; Luuka 5:17-26)

2 ¹Nesae bimu ingwe gaabe ca Yeesu acnenutige Kaprenauma cewe me, siige biname cina itecijemige, egä tabe mete cabu jage. ²Puma cita ca epu bucourage biname cina tabasecretnige teeme bau me, egä mete te tapanige, cuta nuuja puupu lica ge gaabe gome. Yeesu liba teebibine Acejiyame me mene jejemige, ³piba fooa biname cina tatyarige, waaku cabu pita biname ne secanisi, lui me nuuja poto tääpe budre ge. ⁴Teepi äblicäco ge Yeesu mameta me otni bucourage biname name pi, peei name pi mete toro cabu me jegelisi, toro cabu bora ne jewenisi Yeesu me tuumeji, siige pui bora cabu ca waaku ne siyinisi, pita biname te lui cabu ätwitänéji ge. ⁵Yeesu liba jepänimige, egä teepi babo ätrunga cama gemi, tabe jejige pita biname ne egä, “Cäme biname, maane kälyä gäte määme niiya mule cabu ca.”

⁶Poto cotre abiberäja biname cina puga adnatäreji icrajige. Teepi ngene jotwaninisi egä, ⁷“Ai biname te baa ngena name pi ai mene jiicenige? Tabe Acejiyame me ngii ne sabe jewenenige, ingle nuuja te äblicäco gyene biname ne kälyä wawena teeme niiya mule cabu ca yepä Acejiyame taatu.” ⁸Piba taatu Yeesu teeme ngenecu bora umle äbitige, teepi lipu ngene jotwaninisi, siige tabe jejemige egä, “Weene ngena name pi peei ngene jotwanininiye? ⁹Lui gyene plowa iicana ai pita biname ne jajime egä, ‘Maane kälyä gäte määme niiya mule cabu ca’ coo ‘Arpinanti, abujängti, määme waaku ne ecati, siige äte ädi.’ ¹⁰Yoo siige, cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane lui gwidape ne ama jewenenine, weene pui cabu ca opo nawatniniye, egä cäme conocäco pisi nyene biname ne kälyä wawename teeme niiya mule cabu ca.” Puma cita ca tabe pui pita biname ne jejige egä, ¹¹“Cane meeble naajenine,

arpinanti, abujängti, waaku ne ecati, määme mete me ädi.” 12 Piba taatu tabe arpinantige, teeme waaku ne ecatige, asatige biname bime irewale je. Teepi mutäcäco äbitininisi, Acejiyame ne eso ecärisi, jiicisi egä, “Cine apu mule ne niinäce lica ituge päpäna.”

Yeesu Leebi ne Ala Tesoglicige
(Matayo 9:9-13; Luuka 5:27-32)

13 Yeesu cääri acnenutige Galilaya sawa ligi me. Bucurage biname cina teeme bau me secliffe, siige tabe teebibine ebiberäjimige. 14 Puma cita ca tabe liba ädige, yepä täks rarekaake uutecrena biname ne jepänige ngii Leebi Alaba me bägrä. Tabe adnatäneji enajige täks rarekaake uutecrena mete cabu. Yeesu teebine jejige egä, “Maane tädi cane cama otnime.” Leebi abujängtige, teta cama ädige.

15 Ai mule ingwe gaabe ca Yeesu deedei äbitige Leebi me mete cabu. Puga ge cuta bucurage täks rarekaake uutecrena biname piiyepu cotre atropengäja biname. Teepi Yeesu piiyepu teeme abiberäja bägrä cama deedei erwäjisi. Ai lui cälu te äti lica gyene, ingle bucurage biname cina iyeta padare cabu Yeesu cama waatni-nusi. 16 Puma cita ca cotre abiberäja biname, lui cina Parisea sigu biname gemi, teepi liba jepänisi, egä Yeesu deedei äbitige täks rarekaake uutecrena biname cama piiyepu cotre atropengäja biname cama, teepi teeme abiberäja bägrä bine jejemisi egä, “Tabe baa ngena name pi pepu biname cama deedei erwäjinige?” 17 Yeesu liba ai mene itecijige, tabe jejemige egä, “Lui biname cina miiji birige, teepi singi lica dokta tääpume. Yepä lui cina pita cama birige, teepi singi dokta tääpume. Cane lica tädujine ala asoglecame lui biname cina apu jaangemuge, egä teepi conocäco gemi; yepä cane conocono biname bine ala asoglecame tädujine.”

Ätemleja Deedei Ärwäja cäco Lenaja poto cidi me
(Matayo 9:14-17; Luuka 5:33-39)

18 Yepä padare cabu Yoane niiye ca äciseja biname me abiberäja bägrä piiyepu Parisea sigu biname cina deedei ärwäja cäco icrajige Acejiyame ne awejename. Puma cita ca poto biname secliffe Yeesu bau me, itemlisi egä, “Ngena name pi Yoane me abiberäja bägrä piiyepu Parisea biname bime abiberäja bägrä cina deedei ärwäja cäco yaacrajuge, yepä määme abiberäja bägrä cina deedei yäärwäjimusi?” 19 Yeesu jejemige egä, “Atejäclmuta soriyomu ne liba yaaclitusi, mamye rooriye me binamewale cina deedei ärwäja cäco lica yaacrajuge, tabe liba pisi nyene teta cama. 20 Yepä padare te pa tädepi, liba mamye rooriye ne pa yaacatepesi, piba teepi deedei cäco pagege lenaja teeme owecu name pi.”

21 Yeesu cuta jejemige egä, “Nuuja te kirece äciseja cäco cäbletääpe pläsu ne sasa cäbletääpe bora cabu lica yääswäruge. Tabe liba pepu

jaawenuge, siige cäbletääpe ne liba jääcisäjuge, pui kirece pläsu te lacalomluge, siige sasa cäbletääpe ne jääsegläruge. Puma cita ca kirece pläsu te läwälutuge sasa cäbletääpe cabu ca, siige bora te babo läbituge. ²²Piiyepu nuuja te lica kirece waina niiye ne yaapaduruge gouti tääpe ca wawenäneji sasa ängära gwidape cabu. Tabé liba yaapaduruge, kirece waina niiye te pui sasa ängära gwidape ne yääpluge, ingle tuutnecuge, siige waina niiye te gawe me lapaduruge piiyepu ängära gwidape te sabe läbituge. Pätä kirece waina niiye miji apadura kirece ängära gwidape cabu.” Ai neeneni ngene ca agli mene Yeesu naace popi jejemige, tabe singi biname cina umle äbitame, egä teepi liba singi Acejiyame me mule ne oomlaname, teepi piba äblicäco sasa saarewale bime mule bine äcwetna.

Ätemleja Sabade Cotre poto cidi me

(Matayo 12:1-8; Luuka 6:1-5)

²³Sabade bimu cabu Yeesu teeme abiberäja bägrä cama wiiti calwacupi ngalebora lui gaabe, pui cabu ädige. Teepi liba eclige, abiberäja bägrä cina wiiti mope bine ecrecimisi, ime cabu mälwä bine jimlecäjemisi, kuu bine erwäjemisi. ²⁴Puma cita ca Parisea sigu biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Maane ire, määme abiberäja bägrä cina baa ngena name pi jewenenisi lui cotrorage gyene Sabade bimu cabu wawename?”

²⁵Yeesu teebibine jejemige egä, “Egäsu weene ituge acnema, Daawida ngena jewenuji, tabe piiyepu teta cama lui biname teepi liba cubrowe icrajuji deedei cäco. ²⁶Tabe abacituji iiwäreja mete cabu. Puga ge Acejiyame tääpume ceereji deedei. Puma cita ca iiwäreja mope biname ngii Abita pui deedei Daawida ne ecäruji. Tabe erwuji cuta ecärimuji teta cama lui biname bine. Ai lui Daawida te cotre ne jetropangtuji, ingle pui deedei loolo lui cotre ge iyeta biname bime tääpume yepä lica iiwäreja biname bime tääpume.” ²⁷Puma cita ca Yeesu jejemige egä, “Acejiyame te biname bine niinäce jewenimuji, piba ecituji Sabade bimu ne teeme diibe oocaname. Tabe lica niinäce ecituji Sabade bimu ne, piba jewenimuji biname bine Sabade cotre bine äcwetname. ²⁸Cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane cuta Yageyame gäne Sabade bimu tääpume. Cäme conocäco pisi nyene iicaname, ngena ne miji wawena ai bimu cabu.”

Biname Lui me Nuuja Poto Ime Duudemu Ge

(Matayo 12:9-14; Luuka 6:6-11)

3 ¹Yeesu cääri abacitige abasecretna mete cabu me. Yepä biname puga ge, lui me nuuja poto ime duudemu ge. ²Poto biname cina puma iregalerage icrajige päpäname, egä Yeesu liba ai biname ne miji jewenenige Sabade bimu cabu, ingle teepi singi ge ingle ne päpäname

teebine aitname, egä tabe cotre ne bii jetropangtige. ³ Yeesu pita biname ne jejige abujengtame niinäce gaabe me otnime, ⁴ piba biname bine itemlimige egä, “Mime cotre te lipu nijenininige Sabade bimu cabu ngena wawename, miji mule wawename coo niiya mule wawename; biname ne äityyerame ireclota me coo teeme ireclota ne sabe wawename?”

Yepä teepi nuuja mene lica ge. ⁵ Yeesu claabe cama teeme bau me ire acitige piiyepu tabe ngenecu mäpu ge, ingle teepi owecu cäco ge pui biname täüpume. Puma cita ca tabe teebine jejige egä, “Määme ime tuuti.” Tabe teeme ime uutige, siige cääri miji me äbitige pui ime te. ⁶ Puma cita ca Parisea sigu biname cina äsecrärige, piba taatu abasecretnigie Heroda me sigu biname cama, siige teepi mene jitranisi Yeesu ne budre me aglime.

Bucurage Biname Sawa Ligi je

⁷⁻⁸ Yeesu abiberäja bägrä cama ädige Galilaya sawa ligi me. Bucurage biname cina Galilaya probins cabu ca teebine ingwe icwisi. Bucurage biname cina cuta seclige babo cewe Yerusalema ca piiyepu nuuja cewe cabu ca Yuudea probins ngalebora piiyepu Idumea probins cabu ca cuta Yoridana baduge nuuja poto doro ca piiyepu cewe maramara cabu ca, lui gemi Turo piiyepu Sidona modamoda cewe mameta. Teepi naace name pi totninisi, ingle teepi ituge ätecija, Yeesu ngena mule bine tewenimumi. ⁹ Biname bucurage name pi Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige poo te amacetnäjäneji lenajame teeme täüpume tabe acenutame piba teepi teebine lica äjwejeräja. ¹⁰ Ingle tabe bucurage biname bine miji me tewenanemumi, peei name pi iyeta pita biname cina lätyepecäjininus Yeesu bau me teeme tääpe ne oomlaname. ¹¹ Lui biname bime trupa cabu niiyaniya cable puga ge, teepi liba Yeesu ne jäapänsi, teepi teeme opo gaabe je yaatrametnemuge, ala labayaninusi egä, “Maane lui Acejiyame me Bägrä gäte.” ¹² Yepä Yeesu cable bine kokre cama jaajemuge egä, “Aitneja gone, egä cane laasi näne.”

Yeesu Twelb Ätyepäneji Biname bine Jejäcrimige (Matayo 10:1-4; Luuka 6:12-16)

¹³ Yeesu puma cita ca podo cabu me jegelige, ala tesoglicmige, tabe lui biname täüpume singi ge, teepi siige eclige teeme bau me. ¹⁴ Tabe twelb bine jejäcrimige teta cama otnetnejame piiyepu tabe teebibine ingwe ca ätyepame Miji Mene jajanename ¹⁵ cuta niiyaniya cable bine äyecrejame. ¹⁶ Age tema pui biname: Simona, Yeesu lui ne einige Peteru ca; ¹⁷ Yakobu piiyepu teeme igane Yoane, Jebedayo me bägrä, Yeesu lui bine aainige Boargenes ca, peei lui egä, ‘Maadubi me bägrä’; ¹⁸ poto lui Andrea, Pilipo, Bartoloma, Matayo, Tooma, Yakobu Alapeus me bägrä, Tadeus, Simona Kanana sigu biname ¹⁹ piiyepu Yuuda Isakariyota, lui te Yeesu ne budre me jewabuji.

Yeesu piiyepu Beelsebul, Satani ca Cuta Lui ne Einenisi
(Matayo 12:22-32; Luuka 11:14-23; 12:10)

²⁰ Yeesu teeme mete me acnenutige. Cääri bucurage biname cina abasecretlige teeme bau me, peei name pi tabe teeme abiberäja bägrä cama padare lica ge deedei äbitame. ²¹ Yeesu me inglewale cina liba itecijemige ai poto cidi me, teepi eclige teebine oomlaname, ingle biname cina jiicisi egä, “Tabe buduma te bii joomlige.”

²² Poto cotre abiberäja biname lui cina Yerusalem ca itu seclumi, teepi apu jiicisi egä, “Yeesu me trupa cabu pisi nyene niiya cable bime mopeyame ngii Beelsebul. Tabe teeme kokre ca niiya cable bine yääyecräjemuge.” ²³ Puma cita ca Yeesu teebibine tesoglicmige, ngene ca agli mene ca jejemige egä, “Satani te baa lipu yääyecräjemuge niiya cable bine? ²⁴ Nuuja gawe biname cina liba labelaninusi teemeteme cubu me, teepi watawata lapirininusi. ²⁵ Cuta yepä ingle te liba labelanuge teemeteme cubu me, pui ingle te lica birige lenaja. ²⁶ Yepä pana gyene, Satani piiyepu tabe lui bine yaawadimuge teepi liba labelaninusi teemeteme cubu me, teeme Satani me kokre te peega lapiruge, siige tabe yaatramuge. ²⁷ Pätä laati te liba singi birige kokre biname me mete me abacita teeme gwidape bine waadename, tabe miji niinäce teebine äitäya. Piba tabe labacituge teeme mete me, yaawadimuge teeme ngena yaacrajuge puma.

²⁸ Cane toraca mene jijenininine: biname cina liba lijalija niiya mule bine jaawenimusi coo lipu bucurage niiyaniya mene jiicemusi, teepi miji gemi kälyä äbitame pui niiya cabu ca. ²⁹ Yepä laati te liba Aceji Seemo poto cidi me niiyaniya mene jiicemuge, pui niiya cabu ca tabe kälyä lica läbituge, ingle pui lui iyeteta niiya gyene.” ³⁰ Yeesu ai mene naace popi jiicige, ingle poto biname cina lipu jiicisi egä, “Teeme trupa ngalebora pisi nyene niiyarage cable. Pui te kokre yääcäruge tabe niiya cable bine äyecrejame.” Teepi opo lica ewatnisi, egä Aceji Seemo name kokre gyene ai.

Yeesu me Ingle Biname poto cidi me
(Matayo 12:46-50; Luuka 8:19-21)

³¹ Yeesu me mage piiyepu iganewale cina tatyarige mete gome, Yeesu luma enajige. Teepi puutucu je jeclajutemige, mene jityepisi teeme bau me, egä teepi singi teebine päpäname. ³² Bucurage biname cina adnatäreji puga ge, Yeesu ne jewaclomtisi, siige teepi jejisi egä, “Eei, määme mage piiyepu iganewale ete nemä puutucu je. Teepi singi määme tääpume.” ³³ Yeesu jejemige egä, “Laatu nwene cäme mage piiyepu laati bemi cäme naane igane?” ³⁴ Tabe piba ire acitanige biname bime cabu me, lui cina adnatäreji icrajige, teebine jewaclomtisi, siige jejemige egä, “Ire, age

tema cäme mage piiyepu cäme naane igane.³⁵ Laati te liba Acejiyame me singi ne jaawenuge, tabe lui cäme naane, cäme igane, cäme ngule, cäme mage.”

Ngene ca Agli Mene Kuu Gije Iisabeja poto cidi me
(Matayo 13:1-9; Luuka 8:4-8)

4 ¹Yeesu cääri gije abacitige abiberäjame Galilaya sawa ligi je. Bucurage biname cina abasecretnige, teebine jewaclomtisi, tabe peeи name pi poo cabu acenutige, adnatige, siige poo ne jityepäntisi. Biname cina sawa ligi je icrajimige. ²Yeesu teebibine ngene ca agli mene ca ebiberäjimige bucurage mule poto cidi me. Tabe apu jicige egä, ³“Itecijinege! Yepä biname te ädige calwacupi me kuu gije bine iisabejame. ⁴Egäcäro tabe kuu gije bine yiisabäjemige, poto cina gaabe cabu itrametnemige, siige ele cina seclige, erwäjimisi. ⁵Poto kuu gije cina itrametnemige kula gawe cabu. Gawe puma paple gyene. Ingle gawe poone lica gyene, peeи name pi gije cina watata tuupletnärige. ⁶Yepä, bimu te liba nuunu täbitige, gije bine ebemimige, siige jedacromtemige, ingle teeme braju gawe ngalebora me lica ebäcnisi. ⁷Cuta poto kuu gije cina itrametnemige pägepäge mete bora. Pägepäge cina uutinisi, gije bine jetäyemisi, siige kuu lica jepänimisi. ⁸Yepä poto kuu gije cina itrametnemige miijirage gawe cabu, tuupletnärige, uutinisi, jeciretnemige, siige kuu jepänimisi. Poto cina lui jepänimisi teeti kuu, poto cina lui siksti kuu, poto cina lui yepä hanred kuu. ⁹Weeme liba tablame piti nemи ätecijame, weene itecijinege umle äbitame.”

Agesa Ingle Yeesu Biname bine Yaabiberäjemuge
Ngene ca Agli Mene ca
(Matayo 13:10-17; Luuka 8:9-10)

¹⁰Yeesu taatu liba enajige, poto lui cina teta cama waatne-tnäjinusi, teepi abiberäja bägrä cama seclige teeme bau me, siige itemlisi ngene ca agli mene ne abocloamtame. ¹¹Yeesu jejemige egä, “Weeme bau me ituge aboclopta, Acejiyame te lipu biname bine waadena, yepä lui cina camu ge teeme mule oomlana, teeme bau me ngene ca agli mene taatu ituge iicema. ¹²Peei name pi toraca gyene, Acejiyame me mename biname lipu ituge iicana teeme poto cidi me egä,

‘Teepi puu jäätävänusи cane ngena jaawenune,
 yepä teepi umle lica ngena tääpu myene.

Cuta teepi puu yäätecijemuge cane lui mene jiicune,
 yepä teepi opo lica yaawatnusi.

Peei name pi teepi lica tatatröngärininus
 Acejiyame te teebibine kälyä wawename teeme niiya mule cabu
 ca.’”

Yeesu Ngene ca Agli Mene ne Eboclomtige Kuu Gije

Iisabeja poto cidi me

(Matayo 13:18-23; Luuka 8:11-15)

¹³Puma cita ca Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene liba lica ngene ca begliye käme mene kuu gije iisabeja poto cidi me, weene cuta piba ngene ca lica pglemepeye poto ngene ca agli mene bine? Yoo siige, cane eboclomtenine. ¹⁴Lui biname te kuu gije bine yiisabäjemuge, tabe Acejiyame me Mene jaajananemuge. ¹⁵Lui kuu gije cina yaatrametnemuge gaabe cabu, pui lui eei biname bime pana gemi, lui cina mene liba yäätecijemuge, piba Satani te täduge, yääsecräremuge pui mene bine. ¹⁶Lui kuu gije cina yaatrametnemuge kula gawe cabu, pui lui eei biname bime pana gemi, lui cina liba Miiji Mene yäätecijemuge, siige gege cama watata joomlusi. ¹⁷Yepä teepi matikäli padare taatu jäätprungusi, ingle teepi epu pana braju käco gije liiyepu. Teepi liba mäpu ne jäätäpnusi coo teeme poto cidi me liba jiicetnäjemusi, ingle teepi pui Miiji Mene ne jäätprungusi, teepi piba taatu teeme ätrunga bine yaabmalicmusi. ¹⁸Lui kuu gije cina yaatrametnemuge pägepäge mete cabu, pui lui eei biname bime pana gemi, lui cina Miiji Mene yäätecijemuge, ¹⁹Yepä mäpu ngene atwanena cina ai gawe ireclota poto cidi me cuta singi rarekaake piiyepu poto gwidape tääpume, teepi peei Mene ne jäätäyusi pägepäge seeasea pana, siige kuu käco läbituge pui mene te. ²⁰Lui kuu gije cina yaatrametnemuge mijirage gawe cabu, pui lui eei biname bime pana gemi, lui cina Miiji Mene yäätecijemuge, opo yaawatnusi, siige teeme cabu kuu jaawenimuge, poto bime cabu teeti kuu, poto bime cabu siksti kuu, poto bime cabu yepä hanred kuu.”

Ngene ca Agli Mene Lampa poto cidi me

(Luuka 8:16-18)

²¹Yeesu cuta nuuja ngene ca agli mene jejemige egä, “Biname te liba lampa ne jaabotuge, tabe diiba ca lica yäätrugäruge coo lica yaacituge dade lolebora me, yepä cabu je yaatecwantuge mete ne apacyerame. ²²Cuta pepu gyene, page biname bime bau ca ngena ämlitänéji gyene, pajecu me pagege äbita teeme tääpume, piiyepu page teepi lui mule umle lica gemi, teepi pagege umle äbita. ²³Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, weene itecijinege umle äbitame.”

²⁴Yeesu cuta jejemige egä, “Weene ngena itecijinuge, weeme mope cabu eciteye. Weene luma ngälu yääcärimuye biname bine, weebibine cuta puma ngälu birige ceera, cuta poto cerämu weebibine birige ceera. ²⁵Lui biname me umle pisi nyene, teebine cerämu ceera. Yepä lui biname umle käco gyene, ingle tabe singi lica gyene umle tääpume, Acejiyame te teeme bau ca pa yaacatepi, teeme lui matikäli umle pisi nyene.

Ngene ca Agli Mene Gije Uutana poto cidi me

²⁶ Yeesu jejemige egä, “Apu gyene, Acejiyame te liba biname bine yaawadimuge. Yepä biname te kuu gije bine yiisabäjemu ge teeme calwacupi cabu. ²⁷Tabe ciyi e cabu ute waagruge, bimu cabu ireclota yaanajuge, cuta ciyi je waagruge. Peei padare cabu gije cina täpletänäruge, siige luutinusi, yepä tabe umle lica birige, egä ai mule te lipu läbituge. ²⁸Gawe te teemämu jaawenimuge gije bine uutaname, kuu wawename. Niinäce ingle cina luutinusi, puma cita ca mope, siige ingwe ca kuu cina täsuge mope cabu ca. ²⁹Kuu cina liba ngade läbitinini usi, tabe ingle bine jaaclanimuge, ingle ärucna padare te bii tatyaramtige.”

Ngene ca Agli Mene Mastad Kuu Gije poto cidi me

(Matayo 13:31-32, 34; Luuka 13:18-19)

³⁰ Yeesu jejemige egä, “Mine ngena mule ca yaatonärusi Acejiyame te biname bine lipu waadena? Mine pui mule ne lipu ngene ca agli mene ca yaaboclomtusi? ³¹Peei lui epu pana gyene mastad kuu gije, lui te matikälirage iyeta poto kuu gije bau ca. Liba jaacnuge gawe ngalebora me, ³²täpletntutuge, luutuge, siige baborage läbituge iyeta calwacupi gije cabu ca. Tabo uli pana jaaguge, modamoda ciipe bine jaawenimuge, siige ele cina saacluge, mete bine pui uuwa cabu yaarangäjemusi.”

³³ Bucurage apu pana ngene ca agli mene ca Yeesu biname bine ebiberäjemu ge. Teepi luma ngälu ibi ge umle äbitame, tabe pui ibi jejananemige. ³⁴Tabe biname bine ngene ca agli mene taatu ca jejananemige, yepä tabe liba teeme abiberäja bägrä cama taatu enajige, tabe piba iyeta pui ngene ca agli mene bine ebocloämäjimige teeme bau me.

Yeesu Sawa cabu Buuwe ne Jiibige

(Matayo 8:23-27; Luuka 8:22-25)

³⁵ Pui bimu mämleteca Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Biiri naclege, yuuresi sawa nuuja poto doro me.” ³⁶Puma cita ca abiberäja bägrä cina biname bine sebmalimisi, acetnärigie poo cabu me, Yeesu luma enajige, siige teepi teta cama abyemärinisi. Nuuja poo cina teebibine ingwe icwemimisi. ³⁷Puma cita ca kokre buuwe te titwige, uule kuu cina tacetneräjinini siige poo cabu me, siige poo te mameta ge niiye ca apana.

³⁸ Yeesu lui waapo jage ute, mope pila papa cabu jage. Puma cita ca abiberäja bägrä cina teebine elotnantisi, jejisi egä, “Abiberäja biname, maane nää owecu lica gäte, egä mine mameta gemi abumetna?” ³⁹Siige tabe abujängtige, kokre cama buuwe ne jejige piiyepu uule kuu bine jejemige egä, “Siige! Bojä jiginege!” Puma cita ca buuwe te äjutige, siige bulubulu mataru te enajige. ⁴⁰Tabe jejemige egä, “Miiji lica gyene weene

wälu äbita. Nää, weene căro camu gemi cebine ätrunga?”⁴¹ Teepi mage wälu me äbitininisi, ätemläjinisi egä, “Baa laasi nyene ai biname? Buuwe piyepu uule cina teeme mene jitecijisi.”

Yeesu Miiji Jewenige Niiya Cable cama Biname ne
(Matayo 8:28-34; Luuka 8:26-39)

5 ¹Yeesu teeme abiberäja bägrä cama yuurige Galilaya sawa nuuja poto doro me Gerasene gawe cabu me. ²Tabe liba poo cabu ca arpatige, tabe opopa eyige biname cama, lui tasatige kula waja cabu ca, budre biname bine luma gape yaacranimusi. Pui biname me trupa ngalebora puga ge niiyarage cable, ³siige tabe kula waja cabu lui gape gemi, pui cabu yaanajuge. Nuuja te äblicäco ge teebine seea ca ätäya. ⁴Bucurage gääbu teeme ernge piyepu ime ituge ätäya ayana ca piyepu seea ca, yepä iyeta padare cabu tabe seea bine jijweclimuge, ayana bine yaagabicmuge. Nuuja te kokre lica ge teebine iibaname. ⁵Tabe iyeta padare, ciiye bimu, kula waja gape cabu ta piyepu podo cabu ta diibe cäco waatnetnäjuge. Tabe niiya ala yaasatuge, kula ca däcu läcärانuge.

⁶ Tabe cudecewe pana ge, Yeesu ne liba jepänige, siige uuwamige teeme bau me, teeme opo gaabe je kokorare ca äapednu-tige. ⁷⁻⁸Yeesu jejige egä, “Niiya cable, ai biname cabu ca tasati!” Tabe babo ala abayige egä, “Yeesu, caburage Acejiyame me Bägrä, maane singi ngeno mätä cäme tääpume? Cane Acejiyame me ngii cabu naawejanenine, gone sabe nawenute cebine.” ⁹Yeesu itemlige egä, “Maane ngii laasi näte?” Tabe jejige egä, “Cane ngii lui Sange gäne, ingle cine bucurage gemi.” ¹⁰Tabe Yeesu ne ewejanige egä, tabe teebibine lica yääyecräjemuge peei gawe cabu ca.

¹¹Baborage ngeerangera blome tomi puga ge teeme mameta, podo wajwa cabu deedei tääpume yuunguretnäjemisi. ¹²Siige niiya cable cina Yeesu ne ewejanisi egä, “Cibibine nityepini blome bime trupa bora äbäcname,” ¹³siige Yeesu jejemige teepi otnime. Puma cita ca niiya cable cina täsecrärigé pui biname me trupa cabu ca, siige blome bime trupa cabu me ebäcnisi. Pui blome tomi lui neenen iausen pana ge, podo wajwa ta uuwamitnige, sawa cabu me uupletnärigé, siige abumetnige.

¹⁴Blome ire atwi biname cina uucratnige, idre ecenanisi babo cewe cabu me piyepu teeme gome lui poto cewe piti nemi. Biname cina eclige päpäname, egä ngene te bäpletntutige. ¹⁵Teepi liba atyarige Yeesu bau me, teepi jepänisi biname ne, lui te niinäce niiya cable bine sewadenanemumi. Tabe puga ge adnatäneji, cäbletäape asigräneji ge, mijirage ngene atwanena cama ge, siige teepi wälu me äbitininisi. ¹⁶Lui cina jepänisi ai mule ne, teepi biname bine jejananemisi, ngene te bäpletntutige niiya cable cama biname tääpume piyepu blome bime tääpume. ¹⁷Siige teepi Yeesu ne jejisi teeme gawe ne abmalame.

¹⁸ Yeesu liba biiri poo cabu me acenutige, niiya cable cina lui biname ne secenenanumesi, tabe Yeesu ne jejige teta cama otnime. ¹⁹ Yepä Yeesu äbwäricige, jejige egä, “Acnenuti määme binamewale bime bau me, jejemepi, määme Yageyame te ngena miji bii naawenige piiyepu tabe lipu owecu ge määme tääpume.” ²⁰ Pui biname te siige abyemäridge, Ten Modamoda Cewe gawe cabu ta otnetnäjige, jejananemige, Yeesu ngena ituge wawena teeme tääpume. Iyeta biname cina mutäcäco äbitininisi.

Yairus me Ngulebägrä piiyepu Pita cama Magebi

(Matayo 9:18-26; Luuka 8:40-56)

²¹ Yeesu sawa ne yuurige, poo cabu ca arpatige, siige bucurage biname cina teeme bau me tabasecretngi, teebine jewaclomtisi sawa ligi je.

²² Yepä rooriye te cuta tädige ngii Yairus, lui yepä babo biname gyene pui cewe me abasecretna mete tääpume. Tabe Yeesu ne liba jepänige, ajarige teeme opo gaabe ernge gome, ²³ ewejanige egä, “Cäme matikäli bägrä budre mameta gwene. Tädi määme ime acitame teeme papa cabu me teebine miji wawename, siige tabe piba ireclota ne jepäninige.”

²⁴ Puma cita ca Yeesu teta cama ädige. Bucurage biname cina teebine ingwe icwisi, siige jidudnecäjisi iyeta poto ta. ²⁵ Puga ge cuta yepä magebi, lui te uudi apira pita cama ge twelb kämäge ngalebora. ²⁶ Tabe magerage mäpu cabu waanajenanepi, liba maramara dokta bime bau me waatnanepi. Tabe puu iyeta teeme rarekaake bine yaaswemepi dokta bime bau me, yepä teepi äblicäco ge teebine ätityera, yepä teeme pita te baborage me läbitepi. ²⁷⁻²⁸ Tabe Yeesu poto cidi me ituge ätecija, siige ngene jotwanige egä, “Cane liba teeme cäbletääpe taatu joomlenine, cane pama miji äbitenine.” Puma cita ca tabe biname bime sobe cabu oclige Yeesu me kaake poto cidi ca, ²⁹ teeme cäbletääpe ne joomlige, siige pita te piba taatu apirige. Tabe asicnantige egä, “Cane miji bäbitine!” ³⁰ Yepä Yeesu piba taatu umle äbitige, egä kokre te basatige teeme cabu ca. Tabe biname bime sobe cabu atatrongtige, jejemige egä, “Cäme cäbletääpe ne laati te bii noomli-ge?” ³¹ Teeme abiberäja bägrä cina jejisi egä, “Maane jepänenemite biname cina lipu näädudnecäjinisi, pee name pi maane ngeno me pepu nijinite, egä laati te cäme cäbletääpe noomlige.” ³² Yepä Yeesu ire acitanige biname bime bau me umle äbitame, egä laati te cebine bii noomlige. ³³ Siige pui magebi, lui te umle ge Yeesu ngena jewenige teeme tääpume, tabe wälu piiyepu aloneca cama toclige Yeesu bau me. Tabe teeme opo gaabe je ernge gawe me ajarige, jejige iyeta ngena cina bäbitininisi teeme tääpume. ³⁴ Yeesu jojige egä, “Bägrä, määme ätrunga te meeble miji bii naawenige. Äte, maane ocli ngenecu poode cama. Määme pita te ingwe ca meeble lica pa noomlepi.”

³⁵ Yeesu liba magebi cama camu mene iicema cabu, Yairus me mete cabu ca mene secanisi teeme bau me egä, “Määme bägrä siige budre

gwene. Maane ngeno me cerämu jewagrijenite abiberäja biname ne maane cama otnime.” ³⁶ Yeesu liba itecijige, tabe Yairus ne jejige egä, “Walu gone, miji ätrunga taatu.” ³⁷ Siige puma cita ca tabe ädige teeme mete me. Tabe nuuja biname ne padare lica ecärigé teta cama otnime yepä Peteru piiyepu Yakobu teeme igane Yoane cama. ³⁸ Teepi liba atyarige, Yeesu jepänige, biname cina lipu papa me äbitininisi, ele jolwisi. ³⁹ Tabe mete cabu abacitige, biname bine jejemige egä, “Weene ngena guugla gemi? Weene ngena ele gemi? Bägrä budre lica gwene, tabe ute gwene.” ⁴⁰ Yepä teepi Yeesu ne ngange ecwänisi, siige tabe teebibine puutucu me isemige. Piba tabe abacitige bägrä me mage, babe piiyepu teeme nesae abiberäja bägrä cama puupu cabu me, bägrä luma ätwitänéji ge. ⁴¹ Tabe ime gome jwoomlige, jojige egä, “Talita kuum,” lui egä, “Matikäli ngulebägrä, arpinanti!” ⁴² Tabe piba taatu arpinantige, siige gije abacitige otnetnejame. Tabe lui twelb kämäge ge. Lui cina ai mule ne jepänisi, teepi mutäcäco äbitininisi. ⁴³ Yeesu kokre cama mene jejemige egä, “Gone biname bine jaajananemuye ai poto cidi me,” yepä tabe jejemige bägrä ne deedei ceerame.

Yeesu ne Nasareta Cewe je Jigyisi
(Matayo 13:53-58; Luuka 4:16-30)

6 ¹ Yeesu teeme abiberäja bägrä cama pui cewe ne sebmalige, teemerage cewe me tacnenutige. ² Sabade bimu cabu tabe gije abacitige abiberäjame abasecretna mete cabu. Bucurage biname puga ge teeme mene itecijemige. Teepi mutäcäco äbitininisi, jiicisi egä, “Ai biname te luga tabiberäjumi iyeta ai? Tabe luma cita ca ai mule ne secatumi? Tabe lipulipu kokre cama mule bine jewenenemige?

³ Egäsu tabe pui mete raranga biname gyene, Mariya me bägrä, Yakobu Yoose Yuuda Simona naabibime naane gyene. Teeme ngulewale aga icrajenanemige mine cama.” Puma cita ca teepi teebine jigyisi. ⁴ Yeesu teebibine jejemige egä, ‘Acejiyame me mename biname ne yaacatusi iyeta poto ta, yepä lica teemerage cewe cabu je, teemerage inglewale cina piiyepu teeme mete biname cina.” ⁵ Tabe puu teeme ime aacitige nesae biname bime papa cabu me, siige teebibine miji me jewenimige, yepä tabe bucurage ciitaca mule äblicäco ge wawena puma, ingle biname cina ätrunga cäco ge. ⁶ Tabe mutäcäco ge teeme ätrunga cäco mule name pi.

Yeesu Teeme Twelb Abiberäja Bägrä bine Jityepäjemige
(Matayo 10:5-15; Luuka 9:1-6)

Puma cita ca Yeesu otnetnäjige mameta cewe gaabegabe ta, biname bine ebiberäjimige. ⁷ Tabe pui twelb abiberäja bägrä bine tesoglicmige, neenení neenení jityepäjemige kaakesea wawename. Tabe kokre ecärimige niiya cable bine äyecrejame, ⁸ piiyepu jejemige egä, “Weeme

otnetneja cabu je weene nuuja gwidape bine gone yaawadimuye yepä otnetneja suru taatu bine. Gone yaawadimuye deedei coo diiba coo rarekaake. ⁹Weene ernge gwidape asigräripeye, yepä gone yaawadimuye tuwängle cäbletääpe.” ¹⁰Tabe cuta jejemige egä, “Weene liba lui cewe me naacluge, inajininuge biname cama, lui cina iwadininus teeme mete me, ngälu weene pui cewe ne liba saabmaluye. ¹¹Yepä lui cewe cabu biname cina liba weebibine lica jiwalininus coo lica jitecijinus, teeme tuuwe bine jäaglubäjemuye weeme ernge cabu ca, siige saabmaluye pui cewe ne. Teepi ai cabu ca umle läbitininusi, egä teepi pagege niiya daremu ne päpäna.”

¹²Siige puma cita ca abiberäja bägrä cina otnetnäjinisi, biname bine jejananemisi, egä teepi miji teeme niiya mule cabu ca atatrongärame.

¹³Teepi bucurage niiya cable bine iyecräjemisi biname bime trupa cabu ca piiyepu pita biname bine oil ca eganimisi, siige teepi miji äbitininisi.

Yoane Niiye ca Äciseja Biname me Budre (Matayo 14:1-12; Luuka 9:7-9)

¹⁴Galilaya probins mope biname Heroda te itecijige Yeesu poto cidi me, ingle teeme ngii babo äbitige. Poto biname cina jiicisi egä, “Yeesu lui Yoane niiye ca äciseja biname sine. Acejiyame te teebine budre cabu ca yaarpinantepi, pui name pi teeme kokre pisi nyene ciitaca mule bine wawenecame.” ¹⁵Poto cina jiicisi egä, “Tabe lui Eliya sine,” poto cina egä, “Tabe lui Acejiyame me yepä mename biname gyene, epu pana teeme sasa mename biname cina liiyepu.” ¹⁶Yepä Heroda liba itecijige Yeesu poto cidi me, tabe jiicige egä, “Tabe Yoane sine, cane lui täüpume jaajemepene mope äläcnutame. Tabe te tacnenutumi ireclota me.”

¹⁷⁻¹⁸Heroda apu jiicige, ingle tabe teeme igane Pilipo me coga Herodiyas ne itu waacatepi. Yoane Heroda ne itu jaajananepi egä, “Peei lui conocono gyene maane määme igane me coga uutecra.” Puma cita ca Herodiyas te Heroda ne jaajepi Yoane ne oomlaname, seea ca ätäyame, krokeciyi mete cabu me acitame, siige Heroda te teeme singi ibi jaawenepi. ¹⁹Herodiyas Yoane ne jäämugetnepi teeme mene name pi. Tabe singi ge teebine budre me acitame, yepä tabe äblicäco ge Heroda name pi. ²⁰Heroda lui wälu ge Yoane täüpume, ingle tabe opo yaawatnepi, egä Yoane lui mijiirage conocäco biname gyene, tabe siige cängenarage ire jaatwepi. Tabe singi ge teeme mene äteciiname, ngänuge tabe puu ngenecu mäpu me läbitanuge, tabe liba jäätécianuge.

²¹Siige Herodiyas te miji padare ne jääpänepi, Heroda liba soriyomu ne jaawenepi teeme ärngi bimu täüpume. Tabe ala taasoglecmepi teeme ingwe gaabe ca lui modamoda biname bine, cubu mope biname bine piiyepu nuuja Galilaya ngii biname bine. ²²Teepi liba deedei cabu jage, Herodiyas me beecma bägrä te piba tabacitige, giire jewäjige,

siige Heroda piiyepu soriyomu biname bime ngenecu gege jewenimige. Heroda ngulebägrä ne jojige egä, "Naji, maane singi ngeno mäte? Cane nääcärenine. ²³Cane Acejiyame me ngii cabu naajenine, egä maane liba ngena täüpume nätinärenite, cane nääcärenine, ngänu gyene puu cäme gawe cobocebo."

²⁴Puma cita ca ngulebägrä te oclige mage ne ätemlame egä, "Cane ngena täüpume itinärenine?" Mage te jojige egä, "Jejepi Yoane niiye ca äciseja biname me mope täüpume." ²⁵Ngulebägrä te piba taatu acnenutige Heroda bau me, jejige egä, "Cane singi gäne maane cebine watata ceerame Yoane niiye ca äciseja biname me mope. Pleito cabu secanepi cäme bau me päpäna täüpume egä tabe budre." ²⁶Ai mene te puu Heroda ne ngenecu mäpu me jewenige, yepä tabe äblicäco ge ngulebägrä me singi ne kaake me wawename, ingle tabe lui mene jojige soriyomu biname bime opo gaabe je. ²⁷Siige tabe piba taatu yepä awamuta biname ne jityepige Yoane me mope ne äläcnutame, acaname. Awamuta biname te ädige krokeciyi mete me, Yoane me mope ne jeläcnutige, ²⁸pleito cabu secanige soriyomu puupu cabu me, siige ngulebägrä ne ocärigie. Ngulebägrä te ocärigie teeme mage ne. ²⁹Yoane me abiberäja bägrä cina liba itecijemige ai poto cidi me, teepi seclige, teeme budrekaake ne ecatisi, siige gape cabu me ecitisi.

Yeesu Faib Tausen Biname bine Engärimige
(Matayo 14:13-21; Luuka 9:10-17; Yoane 6:1-14)

³⁰Yeesu me ätyepäneji biname cina täcnärigie teeme bau me, jejisi, iyeta teepi ngena ituge wawena piiyepu abiberäja. ³¹Puma cita ca Yeesu teebibine jejemige egä, "Mine min taatu naclege taatu cewe me. Weene puma matikolä padare ngene poocineye." Tabé apu naace popi jejemige, ingle bucurage biname cina iyeta padare cabu teeme bau me twaatninusi, peei name pi tabe teeme abiberäja bägrä cama padare lica ge deedei äbitame. ³²Siige teepi taatu eclige poo gaabe biname cäco cewe me.

³³Yepä bucurage biname cina jepänimisi, teepi liba abyemärinisi, siige teepi opo ewatnimisi teebibine. Puma cita ca teepi iyeta maramara cewe cabu ca ernge ta uuwanitnige, niinäce puupu ne joomlis, Yeesu lui puupu cabu me teeme abiberäja bägrä cama ädige. ³⁴Teepi liba atyarige, Yeesu poo cabu ca arpatige, siige baborage biname tomi ne edärigie. Tabé baborage owecu jeglemige teebibine, ingle teepi epu pana icrajige maamoi liiypeu, lui bime ire atwi biname lica gyene. Siige tabe gije abacitige teebibine abiberäjame bucurage mule poto cidi me.

³⁵Liba mämle bimu me äbitige, abiberäja bägrä cina seclige Yeesu bau me, jejisi egä, "Siige mämle gyene, cuta ai lui biname cäco cewe gyene, ³⁶peei name pi ai biname bine jityepimi mameta calwacupi cewe me piiyepu maramara cewe me teepi deedei aletname." ³⁷Yepä

Yeesu jejemige egä, "Weene te deedei ecäremeye teeme loolo me." Teepi itemlisi egä, "Cije cine lipulipu teebibine engärenemisi? Mine liba singi gemi teebibine ngeerame, mine miji neeneni hanred silba rarekaake ca deedei aletna." ³⁸ Yeesu itemlimige egä, "Weeme lija buluduu gemi? Äte, naaclege päpäname!" Teepi jepänimisi, jejisi egä, "Cime faib buluduu gemi piiyepu neeneni cibu bumate gegi."

³⁹ Yeesu puma cita ca abiberäja bägrä bine jejemige biname bine abelename maramara tomi wawename siige adnaterame baace cabu, ⁴⁰ siige teepi maramara tomi cabu adnatärige. Poto tomi lui fifti biname ge, poto cerämu ngälu yepä hanred oomlaname. ⁴¹ Puma cita ca Yeesu pui faib buluduu bine sewadimige neeneni cibu cama, cabu me ire acitige, Acejiyame ne eso ecäriga, itrecimige, siige abiberäja bägrä bine ecärimige biname bine ceeraname. Tabo cuta pui neeneni cibu bine jaabelanige biname bine ceeraname. ⁴² Teepi erwäjimisi, ngene jeglemige. ⁴³ Abiberäja bägrä cina etomlicmisi lui deedei cibu cina cebo abamutinisi, jengärimisi, siige twelb diiba cina tapanininisi. ⁴⁴ Lui rooriye cina erwäjimisi, teepi faib tausen ge.

Yeesu Niiye papa cabu Otnige
(Matayo 14:22-33; Yoane 6:15-21)

⁴⁵ Piba taatu Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige poo cabu acetnerame teeme niinäce gaabe otnime sawa nuuja poto doro me uuraname Betesaida cewe me, piba tabe pui padare cabu biname bine jityepäjemige. ⁴⁶ Yeesu liba biname bine yewo jewenanemige, pui ingwe gaabe ca tabe ädige podo cabu me irecu ätumutame. ⁴⁷ Liba ciiye tumlige, poo lui sawa cunäcäpu jage, Yeesu teeme taatu doro cabu jage. ⁴⁸ Tabo liba jepänige, egä teeme abiberäja bägrä cina niiya ne bii jepänisi poo äwäca cabu, ingle buuwe te opoporage tipwäjige, tabe sewali mameta me teeme bau me ädige niiye papa cabu ta. Tabo singi ge teebibine äsuplengame, ⁴⁹ yepä abiberäja bägrä cina teebine jepänisi niiye papa cabu otni je. Teepi apu jengemige, egä dadrange ge, siige teepi niiya ala abayininisi. ⁵⁰ Teepi iyeta teebine jepänisi, siige babo wälu me äbitininisi.

Puma cita ca Yeesu teebibine jejemige egä, "Wälu gone läbitininuye. Cane sääne." ⁵¹ Puma cita ca tabe poo cabu acenutige, siige buuwe te äjutige. Abiberäja bägrä cina mutäcäco äbitininisi temiji pi. ⁵² Teepi puu jepänisi, Yeesu buluduu piiyepu cibu bine bucurage me lipu jewenimige, yepä teepi opo lica ewatnisi teeme kokre ne, ingle teeme ngene atwanena tuuberage ge.

Yeesu Pita Biname bine Miji Jewenimige Genesareta Gawe cabu
(Matayo 14:34-36)

⁵³ Yeesu teeme abiberäja bägrä cama sawa ne yuurige, atyaramtige Genesareta gawe cabu me, siige poo te puma ipyige. ⁵⁴ Teepi liba poo

cabu ca ärpige, biname cina Yeesu ne piba taatu opo ewatnisi,⁵⁵ siige uwamitnige, cewe gaabegabe ta idre ecenanisi. Biname cina liba itecijemige, egä Yeesu luci yene, teepi siige pita biname bine piiyeme waaku cabu ewadanemisi.⁵⁶ Iyeta poto ta Yeesu luma waatnetnäjuge: modamoda cewe, matimati cewe piiyepu calwacupi cewe cabu ta, puupu luma pajecu ge, piiyeme pita biname bine yaawadanemusi. Teepi Yeesu ne yaawejanusi pita biname cina teeme cäbletääpe pepyämu taatu oomlaname. Iyeta lui cina joomläjusi, miji läbitininusi.

Saarewale bime Abiberäja

(Matayo 15:1-9)

7 ¹Parisea sigu biname piiyepu Yerusalemca lui poto cotre abiberäja biname cina seclumi, teepi abasecretnige Yeesu bau me.²⁻³ Teepi jepänisi, egä teeme abiberäja bägrä cina ime äciseja cäco deedei erwäjemisi. Teepi peeilui saarewale bime mule ne lica jaawenusu Parisea biname piiyepu nuuja Israela biname bime pana, lui cina deedei lica loolo, teepi liba conocäcorage mule ca niinäce ime lica lääcisäjinisu cude gwidape cabu ca kälyä äbitame.⁴ Cuta teepi liba täcnäruge aletna puupu cabu ca deedei cama, teepi pui deedei lica yäärwäjimus, liba niinäce lica jääcisäjemusu. Pitti nemi cuta bucourage poto saarewale bime mule, teepi lui bine jaawenimus, naace teepi lipu conocäcorage mule ca jääcisäjemusu kaapo, pani, piiyepu lijalija ängära gwidape bine cuta piiyepu ute gwidape bine.

⁵ Siige pui Parisea biname piiyepu cotre abiberäja biname cina Yeesu ne itemlisi egä, “Ngena name pi määme abiberäja bägrä cina saarewale bime mule bine lica yääcwetnimusu, yepä teepi äciseja cäco ime ca deedei loolo?”⁶ Yeesu jejemige egä, “Toraca gyene, mename biname Isaya lui niinäce gaabe mene jiicuji weeme poto cidi me. Weene walya biname gemi, tabe lipu soogäruji egä,

‘Ai biname cina cebine, lui Acejiyame gäne, teeme tage miipe ca nawepyeräjusi,
yepä teeme ngene atwanena cudecerverage gyene cäme bau ca.

⁷ Nuuja miji lica gyene teepi cebine opo gaabe me acitame,
ingle teepi biname bine yaabiberäjimus cotre bine äcwetname, lui
cäme cotre lica gemi.’ ”

⁸ Yeesu cuta jejemige egä, “Weene läbwäricinuye wawenecame, Acejiyame te ngena jijinuge, yepä weene saarewale bime mule bine jaawenimuye.

⁹ Weene mage umle gemi Acejiyame me Mene ägyi saarewale bime mule bine cängenarage äcwetname. ¹⁰ Moose te jiicuji egä, ‘Weene miji mage babe bine opo gaabe me acita,’ piiyepu egä, ‘Laati te liba teeme mage babe poto cidi me niiyarage mene jiicemuge, teebine miji budre me acita.’ ¹¹ Yepä weene te yaabiberäjimuye, egä laati te liba teeme mage

babe bine jaajuge egä, ‘Cane äblicäco gäne weebibine ätityera, ingle cane lui gwidape ca ätityerame weebibine, cane itu secitumene Acejiyame tääpume,’¹² siige tabe kälyä läbituge teeme mage babe bine ätityera cabu ca.¹³ Weene Acejiyame me Mene ne kaake me jaawenuye saarewale bime mule ca, weene lui yaabiberäjimuye. Piti nemi bucurage apu pana mule, weene lui bine jaawenimuye.”

Lui Gwidape cina Biname ne Niiya me Jaawenusi
(Matayo 15:10-20)

¹⁴ Yeesu biname bine cääri tesoglicmige teeme bau me, jejemige egä, “Weene iyeta cebine nätecijeye, umle äbitinmeye. ¹⁵ Lui gwidape te labacituge biname me trupa ngalebora me, pui te äblicäco gyene teebine niiya me wawename. Yepä lui te tasatuge teeme ngenecu cabu ca, pui te teebine niiya me jaawenuge. ¹⁶ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, weene itecijinege.”

¹⁷ Puma cita ca Yeesu biname bine sebmalimige, mete me abacitige. Puma teeme abiberäja bägrä cina teebine itemlisi pui ngene ca agli mene ne aboclomtame. ¹⁸ Yeesu jejemige egä, “Baa weene cuta umle lica gemi! Weene nää lica jepäneniye, egä ngena te labacituge biname me trupa cabu me, peei te äblicäco teebine niiya me wawename, ¹⁹ ingle lica labacituge teeme ngenecu bora me yepä teeme came cabu me, siige ingwe ca tasatuge teeme cabu ca.” Ai iicema cabu Yeesu jiicige, egä nuuja deedei cibu cude lica gemi.

²⁰ Puma cita ca tabe jiicige egä, “Lui te tasatuge biname me ngalebora ca, peei te teebine niiya me jaawenuge. ²¹ Ngalebora ca, biname me ngenecu bora ca saacluge niiyarage ngene atwanena cina. Puma cita ca cuta saacluge singi sargi ero mule wawename, singi gwidape ero me, budre me aglime, ²² mule wawename biname cama lui te teeme coga coo rooriye lica birige. Ngenecu bora ca cuta saacluge gwidape singisingi cina, piiyepu singi nuuja maramara niiya mule bine wawentnäjame, angletnejame, ajiri cama mule wawename, ire patre aglime, niiyania mene iicetnejame, teemämu awepyeräjame, budubuduma mule wawenecame. ²³ Iyeta ai niiya singisingi cina, lui ngalebora ca saacluge, biname ne niiya me jaawenusi.”

Yepä Magebi me Ätrunga
(Matayo 15:21-28)

²⁴ Puma cita ca Yeesu abyemäridge, ädige babo cewe Turo gawe cabu me. Tabé yepä mete cabu me abacitige, siige tabe singi lica ge nuuja biname te umle äbitame, egä tabe pisi nyene mete cabu, yepä tabe äblicäco ge ämlitänéji lenaja. ²⁵ Yepä magebi, lui me ngulebägrä niiya cable cama ge, liba utecijige Yeesu poto cidi me, tabe piba taatu teeme

bau me toclige, siige ajarige teeme opo gaabe je ernge gome. ²⁶Ai magebi lui Israela biname lica gwene, tabe Griik meneyame magebi gwene. Taben Poenikiya babo cewe je aplimluji Suriya gawe cabu je. Siige tabe Yeesu ne ewejanige niiya cable ne asatame teeme bägrä me trupa cabu ca. ²⁷Yepä Yeesu ngene ca agli mene ca jojige egä, “Miji niinäce bägrä bime deedei ceera. Niiya gyene teeme deedei acata, drego plongo bime tääpume iisaba.”

²⁸Magebi te Yeesu ne teeme ngene ca agli mene jewecnistige, jejige egä, “Toraca babo biname, yepä dade gawe me lui drego plongo cina läwtitaninusi, teepi yäärwäjimusи pläpupläpu bine, bägrä bime bau ca lui cina saatrametnemuge.” ²⁹Yeesu jojige egä, “Maane mijirage mene ca nawecnistite. Äte ocli mete me. Niiya cable te bii tasatige määme bägrä me trupa cabu ca.” ³⁰Magebi te acnenutige teeme mete me, puma bägrä ne jopänige ätwitänjei ge ute puupu cabu, siige umle äbitige, egä cable te bii basatige.

Yeesu Mene Iicema cäco Tablame Buduma Biname ne Miji Jewenige

³¹Yeesu ebmalige babo cewe Turo gawe ne, Sidona babo cewe ta ädige piiyepu Ten Modamoda Cewe gawe cabu ta, ngälu Galilaya sawa ne joomlige. ³²Puma teeme bau me ecanisi tablame buduma biname ne, lui te mene cängena lica jiicemuge. Teepi Yeesu ne ewejanisi teeme tääpe ne oomlaname. ³³Yeesu teebine ecatige biname bime sobe cabu ca, taatu cewe me ecanige. Puma tabe teeme ime kulkuta aacitige teeme tablame bora me, piba mote eclemutige teeme ime kulkuta cabu me, siige joomlige teeme wätä ne. ³⁴Piba tabe ire acitige cabu me, ngenecu mäpu äbitige owecu name pi, siige jejige Aramea mene ca egä, “Epata” lui egä, “Jitneye”.

³⁵Piba taatu teeme tablame cina iitnäsi, siige tabe cängenarage mene itecijige piiyepu teeme wätä te apinicige, tabe siige piba mene cängena jiicemige. ³⁶Puma cita ca Yeesu biname bine jejemige, egä teepi gone ai poto cidi me mene jajanena. Ngänuge, tabe puu jiibanemige, yepä teepi jejananemisi. ³⁷Siige iyeta biname cina mutäcäco äbitininisi, jiicisi egä, “Iyeta mule tabe lui itu tewenetnäjimumi, babo mijirage gemi. Tabe cuta tablame buduma biname bine jaawenimuge mene ätecijame piiyepu mene iicema cäco biname bine jaawenimuge mene iicemame.”

Yeesu Fooa Tausen Biname bine Engärimige (Matayo 15:32-39)

8 ¹Pui padare cabu bucourage biname cina cääri tabasecretnige Yeesu bau me. Teeme liba nuuja deedei lica abmalige loolo me, Yeesu abiberäja bägrä bine tesoglicmige, jejemige egä, ²“Cane baborage owecu gäne ai biname bime tääpume, ingle teepi cane cama

ituge lenaja nesae bimu cama, siige teeme deedei bämlige. ³Cane liba loolomecewe jityepenemine teeme cewe me, teipi gaabegabe cije irecu labocломäjininus, ingle poto cina cudecewe cewe ca seclumi.” ⁴Abiberäja bägrä cina Yeesu ne mene jewecnistisi egä, “Mine äblicäco gemi ama ai daapo taatu cewe cabu ai biname bine ängära.” ⁵Yeesu itemlimige egä, “Weeme lija buluduu gemi?” Teipi jejisi egä, “Cime seben gemi.”

⁶Puma cita ca Yeesu biname bine jejemige gawe cabu adna-terame, Piba tabe pui seben buluduu bine sewadimige, Acejiyame ne eso ecärigie, itrecimige, ecärimige abiberäja bägrä bine teipi biname bine ceeraname, siige teipi ecäranemisi. ⁷Teeme cuta puga ge nesae matimati cibu bumate. Yeesu eso ecärigie cibu tääpume, jejemige abiberäja bägrä cina biname bine ceeraname. ⁸⁻⁹Iyeta biname cina erwäjimisi, siige ngene jeglemige. Teipi lui fooa tausen biname ge. Abiberäja bägrä cina deedei pacupacu bine etomlicmisi, seben modamoda diiba bine jengärimisi, siige teipi tapanininisi. Puma cita Yeesu biname bine jityepimige teeme cewe me. ¹⁰Pui ingwe gaabe ca tabe piba taatu acenutige poo cabu teeme abiberäja bägrä cama, siige teipi eclige Dalmanuta gawe cabu me.

Parisea Sigu Biname cina Itemlisi Ciitaca Mule tääpume (Matayo 16:1-4)

¹¹Poto Parisea sigu biname cina secliffe, gije abacitinisi Yeesu cama äcelame. Teipi singi teebine apicetnärame, siige jejisi ciitaca mule wawename pui ca awabame, egä Acejiyame te teebine ituge ätyepa. ¹²Yeesu ngenecu mäpu me äbitige, jejemige egä, “Weene puu tepänanemimuye cane lui ciitaca mule bine tewenanemumene, yepä weene nätemläjeniye cane cerämu wawename. Cane toraca jijenininine: cane licarage nuuja ciitaca mule ne wawena weene päpäname.” ¹³Puma cita ca tabe teebibine sebmalimige, acenutige poo cabu teeme abiberäja bägrä cama, siige teipi sawa ne yuurisi nuuja poto doro me.

Parisea Sigu Biname bime piiyepu Heroda me Uutneca Gwidape (Matayo 16:5-12)

¹⁴Abiberäja bägrä cina ngene jitrimalemige buluduu waadename, peei name pi teeme yepä taatu buluduu puga ge poo cabu. ¹⁵Yeesu teebibine umle mene jejemige Heroda piiyepu Parisea sigu biname bime poto cidi me. Tabe ngene ca agli mene ca apu jiicige egä, “Weene cängena ire Parisea biname bime piiyepu Heroda me uutneca gwidape tääpume.” ¹⁶Teipi mene opo lica ewatnisi, siige teemeteme jitranisi egä, “Tabe pama apu nijenininige, ingle mime buluduu lica gemi.”

¹⁷Yeesu umle äbitige, teipi ngena tääpume jiicemisi, siige tabe jejemige egä, “Weene ngena name pi jitraniniye, egä weeme buluduu lica gemi? Weene nää camu gemi căro opo awatna coo umle äbita? Weeme ngene

atwanena nää tuuberage gemi? ¹⁸ Weeme puu tablame piti nemi, yepä weene lica itecijinuge, piiyepu weeme puu irecu piti nemi, yepä weene lica jääpänimuye. Weene nää ngene lica jotwiniye, ¹⁹ cane liba faib buluduu bine yäätrecepene faib tausen biname bime täpume, weene lija diiba apanäneji jäängäremepeye deedei pacupacu ca?” Teepi jejisi egä, “Twelb diiba.” ²⁰ Tabe cuta itemlimige egä, “Cane liba seben buluduu bine sitrecimumene fooa tausen biname bime täpume, lija modamoda diiba apanäneji weene tengärimumeye deedei pacupacu ca?” Teepi jejisi egä, “Seben diiba.” ²¹ Puma cita ca Yeesu jejemige egä, “Weene căro camu gemi umle äbita cäme poto cidi me.”

Yeesu Irecu Määsumäsu Biname ne Miji Jewenige Betesaida je

²² Teepi atyarige cewe ngii Betesaida me. Puma biname cina irecu määsumäsu biname ne secanisi Yeesu bau me, siige ewejanisi teeme tääpe oomlaname. ²³ Yeesu teebine ime gome joomlige, ecanige taatu cewe me. Tabe teeme irecu bine mote ca äätyewärige, ime aacitige teeme papa cabu me, itemlige egä, “Nää, maane gwidape bine jepänenemite?” ²⁴ Tabe ire acitanige, jiicige egä, “Yoo, cane biname bine jepänenemine, yepä teepi epu pana gemi uli, lui cina otnenininisi.” ²⁵ Yeesu cääri ime aacitige teeme irecu cabu me. Puma cita ca pui biname te kokre cama ire acitanige, siige teeme irecu cina aasatäsi, piba tabe iyeta gwidape bine cängena jepänanemige. ²⁶ Yeesu teebine jityepige cewe me apu mene cama egä, “Gone loclomute cewe me biname bine jajanename ai poto cidi me, yepä gaabe ta ädepi määme mete me.”

Peteru Yeesu ne Jewabudnitige, egä Tabe Keriso Sine

(Matayo 16:13-20; Luuka 9:18-21)

²⁷ Yeesu teeme abiberäja bägrä cama ädige Kesarea Pilipo gawe cabu lui cewe gemi, pui cewe cabu ta otnetnejame. Gaabegabe Yeesu teebibine itemlimige egä, “Biname cina lipu jiicusi, egä cane laasi näne?” ²⁸ Teepi jejisi egä, “Poto cina lui jiicusi, egä maane Yoane niiye ca äciseja biname sätä. Poto cina jiicusi, egä maane Acejiyame me mename biname Eliya sätä; poto cina egä, maane teeme nuuja mename biname gäte.” ²⁹ Yeesu teebibine itemlimige egä, “Cije weene, weene lipu jiiceniye, egä cane laasi näne?” Peteru jejige egä, “Maane Keriso sätä, biname bine lui te niiya cabu ca pa yääsecräremepi.” ³⁰ Yeesu kokre cama jejemige, egä teepi nuuja biname bine gone jajanena teeme poto cidi me.

Yeesu Jiicemige Teeme Mäpu Ngalebora Lenaja piiyepu

Budre poto cidi me

(Matayo 16:21-28; Luuka 9:22-27)

³¹ Yeesu gije abacitige abiberäja bägrä bine abiberäjame. Tabe jejemige egä, “Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane

miji mäpurage gwidape bine pagege päpäna piiyepu Israela modamoda biname, modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname cina pagege cebine ägyi. Cebine budre me pagege acita, yepä nesae me lui bimu cabu cane piba pa larpinantepene ireclota me.” ³²Tabe pajecurage jiicige ai poto cidi me. Puma cita ca Peteru Yeesu ne taatu cewe me ecanige, gije jebacitige teeme mene name pi ablawejame. ³³Yepä Yeesu atatrongtige, teeme abiberäja bägrä bime cabu me ire acitige, siige Peteru ne kokre cama mene jejige egä, “Satani, käme opo gaabe ca äyeblingti. Määme ngene atwanena lui Acejiyame bau ca lica gyene, yepä biname bime cabu ca gyene.”

³⁴Puma cita ca Yeesu biname bine piiyepu teeme abiberäja bägrä bine tesoglicmige, jejemige egä, “Biname te liba singi cane cama otnime, tabe miji teemerage singi bine gawe me acrana, teeme baarge uli ne palace cabu acana siige cebine ingwe äcwi. ³⁵Laati te liba singi lica teemerage singi bine abmaläcemame, tabe teeme ireclota ne cirege apesera. Yepä, laati te singi ge teemerage singi bine abmaläcemame ingle cane piiyepu Miji Mene name pi, tabe toraca ireclota ne cirege päpäna. ³⁶Biname te nuuja miji ne lica cire jäätänepe, ngänu gyene tabe puu iyeta ai gawecewe ne yaacatuge, yepä teeme ireclota ne yaapesaruge. ³⁷Nuuja gwidape lica gyene ceerame teeme ireclota awecnista daremu me. ³⁸Laati te liba cebine nägyenige piiyepu käme mene ibi lica äbitenige ai padare cabu, biname cina liba niiya mule bine jaawenimusi piiyepu sargi mule yaacnemusi, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane cuta teebine cirege ägyi, cane liba Babe me jamyacu apacyera cama piiyepu teeme mename seemo cama cire tacnepene ai gawecewe cabu me.”

9 ¹Tabe cuta jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine: ama poto lui cina jeclajutäjenemige, budre lica cire läbitipesi, ngälu teepi niinäce cire jäätänepesi Acejiyame te biname bine waadena kokre cama.”

Yeesu Mara Opo me Äbitige (Matayo 17:1-13; Luuka 9:28-36)

²Siks bimu ingwe gaabe ca Yeesu aacanänige Peteru, Yakobu piiyepu Yoane teta cama, teebibine opo jaawenänige baborage podo cabu me, siige teepi puma taatu ge. Podo cabu abiberäja bägrä bime opo gaabe je Yeesu mara opo me äbitige, ³piiyepu teeme cäbletääpe äbitininisi aiyai me, epu bulu me, egä nuuja te äblicäco gyene äciseja pepu bulu me.

⁴Puma cita ca Eliya naabi Moose taboclomtäsi iyeta teeme bau me, siige teepi mene jiicemäsi Yeesu cama. ⁵Peteru Yeesu ne jejige, “Abiberäja biname, cine mijirage gämi ama. Cine nesae matimati mete bine aarange-nänogo: yepä määme, yepä Moose me, yepä Eliya me.” ⁶Peteru umle lica ge, ngena nuuja mene iicana, ingle teepi iyeta pipu wälu ge.

⁷Piba carbe te tädige, teebibine aacwabänige. Carbe cabu ca tagepogogo te tädige egä, "Ai lui cäme ngenecurage Bägrä gyene. Weene teebine jitecijeye." ⁸Abiberäja bägrä cina liba wata ire acranänisi, teepi yepä Yeesu ne jepänisi.

⁹Teepi liba podo cabu ca täinetnänisi, Yeesu jääljänige egä, "Weene lui mule ne bii jepäniye, gone biname bine jajanena, ngälu cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, budre cabu ca pagege arpinenta." ¹⁰Teepi puu teeme mene jitecijänisi, yepä teemeteme jitranänisi, egä teeme budre cabu ca arpinenta baa ngena gyene? ¹¹Puma cita ca teepi Yeesu ne itemlänisi egä, "Ngena name pi cotre abiberäja biname cina jiicusi, egä Eliya cirege otni Keriso me niinäce gaabe me?" ¹²⁻¹³Yeesu Yoane niiye ca äciseja biname poto cidi me jääljänige egä, "Peei toraca gyene, egä Eliya miji niinäce otni iyeta gwidape amacetnäjame. Cuta cane jijenininine, egä tabe uja itu tädepi, yepä biname cina teebine epu jaawenepesi, teepi lipu singi ituge, Oogäräneji mene te teeme poto cidi me lipu jiicenige. Yepä Oogäräneji mene te ngena name pi jiicenige cäme poto cidi me, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, egä cane miji mäpu cabu lenaja piiyepu biname cina cebine pagege ägyi?"

Yeesu Miji Jewenige Niiya Cable cama Bägrä ne
(Matayo 17:14-21; Luuka 9:37-43a)

¹⁴Teepi liba nuuja abiberäja bägrä bime bau me täcnäränisi, teepi jepänimisi bucurage biname cina teebibine jewaclomtemisi piiyepu poto cotre abiberäja biname cina jicelisi teta cama. ¹⁵Egäcäro biname cina Yeesu ne jepänisi, teepi cälu te jitemige, piba taatu uwamitnige teebine awablame. ¹⁶Yeesu abiberäja bägrä bine itemlimige egä, "Weene teta cama ngeno me jiceliniye?"

¹⁷Siige biname bime sobe cabu ca yepä te jejige egä, "Abiberäja biname, cane cäme bägrä ne secanine määme bau me, ingle niiya cable te teebine mene iicema cäco me jaawenuge. ¹⁸Liba teebine joomluge, gawe me yaajaruge, siige tage cabu ca bulubulu mote cina täsuge, tabe giricu bine yaatebicmuge cuta duudemu te yaagluge. Cane puu määme abiberäja bägrä bine jejamine cable ne äyecrejame, yepä teepi äblicäco ge wawena." ¹⁹Yeesu teebibine jejemige egä, "Oo weene ätrunga cäco biname gemi! Luma ngälu padare cane miji weene cama lenaja? Luma ngälu padare cane miji weeme ätrunga cäco mule päpäna? Peei bägrä ne secaneye."

²⁰Puma cita ca teepi teebine Yeesu bau me ecanisi. Cable te liba Yeesu ne jepänige, tabe bägrä ne came jedenutäjige, siige bägrä te itramige gawe me, adimlicige, bulubulu mote cina täsige teeme tage cabu ca. ²¹Yeesu babe ne itemlige egä, "Tabe luma ngälu padare ituge apu lenaja?" Tabe jewecnistige egä, "Matikäli bägrä cabu ca. ²²Cable te cuta teebine

yaajaräjuge uliobo cabu me piiyepu niiye cabu me teebine budre me acitame. Maane cibibine owecu niweni, nitityäri, liba ibibi gäte.”²³ Yeesu jejige egä, “Maane ngeno me najite, egä cane liba ibibi gäne. Lui me ätrunga pisi nyene, tabe miji gyene iyeta gwidape wawenetnäja.”²⁴ Piba babe te babo tage ca jiicige egä, “Cäme ätrunga pisi nyene, yepä nätityäri cane cerämu ätrungame!”

²⁵ Yeesu liba jepänige, egä biname cina tuuwamitnige teeme bau me, tabe cable ne kokre cama mene jejige egä, “Niiya cable, lui te ai bägrä ne jewenenite tablame buduma me piiyepu mene iicema cäco me, cane naajenine, maane tasati teeme trupa cabu ca piiyepu ingwe ca gone labacitute.”²⁶ Cable te babo ala isatige, bägrä me came kokre cama jedenutäjige, siige ebmalige teebine. Bägrä te apineca cäco enajige budre pana, siige bucurage biname cina jiicisi egä, “Tabe budre gyene.”²⁷ Yepä Yeesu teebine ime gome joomlige, erpinantige, siige tabe jeclajutige.

²⁸ Yeesu liba mete bora me abacitige, abiberäja bägrä cina ogä itemlisi egä, “Cine ngena name pi äblicäco ge niiya cable ne äyecreja?”²⁹ Tabe jejemige egä, “Apuyame ne weene äblicäco nuuja mule ca äyecreja yepä irecu ätumuta ca.”

Yeesu Cääri Mene Jiicemige Teeme Budre poto cidi me
(Matayo 17:22-23; Luuka 9:43b-45)

³⁰ Teepi pui gawe ne sebmälsi, otnetnäjinisi Galilaya gawe cabu ta. Yeesu singi lica ge nuuja biname te umle äbitame, egä teepi puga ge,
³¹ ingle tabe abiberäja bägrä bine ebiberäjimige. Tabe jejemige egä, “Lui te Acejiyame bau ca täduji biname me äbituji pagege acita biname bime ime cabu, siige teepi pa yaacitepesi budre me, yepä nesae me lui bimu cabu tabe piba pagege arpinenta budre cabu ca ireclota me.”³² Teepi ai mene ne opo lica ewatnisi, yepä teepi wälu ge Yeesu ne ätemlame.

Laasi Nyene Baborage
(Matayo 18:1-5; Luuka 9:46-48)

³³ Teepi atyarige Kaprenauma cewe me, siige mete me ebäcnisi. Puma Yeesu abiberäja bägrä bine itemlimige egä, “Weene gaabegabe ngena tääpume titraniye?”³⁴ Yepä teepi bojä ge, ingle teepi gaabegabe je titranisi, egä teeme cabu ca laasi nyene baborage.³⁵ Yeesu adnatige, twelb abiberäja bägrä bine tesoglicmi-ge, jejemige egä, “Laati te liba singi niinäce gaabe me äbitame, tabe miji teemämu ceräcerägääbü me äbita piiyepu iyeta biname bime ätityera biname lenajame.”³⁶ Puma cita ca tabe bägrä ne ecatige, abiberäja bägrä bime cole je ecitige, jejecletnäjige, jejemige egä,³⁷ “Laati te apu bägrä yepä ne jaawabluge käme ngii cabu, tabe cebine nawabluge; piiyepu laati te cebine nawabluge, tabe cebine taatu lica nawabluge, yepä pui ne jaawabluge, lui te cebine nätyepuji.”

Laati te Mibibine Lica Nicisärmutininuge, Tabe Mime tääpu Myene
(Matayo 10:42; Luuka 9:49-50)

³⁸ Yoane te Yeesu ne jejige egä, “Abiberäja biname, cine biname ne jepänisi, lui te niiya cable bine yääyecräjemuge määme ngii cabu. Cine jejisi tabe pui mule ne abmalame, ingle tabe mime yepä lica gyene.”

³⁹ Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Weene teebine gone iibana, ingle lui biname te kokre mule ne jaawenuge cäme ngii cabu, tabe äblicäco watata cäme poto cidi me niiya mene iicana. ⁴⁰ Laati te liba lica nicisärmutininuge, tabe lui mime tääpu myene. ⁴¹ Cane toraca mene jijenininine, laati te liba icärininuge niiye nanime cäme ngii cabu, ingle weene Keriso me abiberäja bägrä gemi, tabe cirege teeme miiji daremu ne päpäna.”

Yeesu Mene Jiicige Angletneja poto cidi me
(Matayo 18:6-9; Luuka 17:1-2)

⁴² “Ai matimati bägrä lui cina cebine nätrungusi, laati te liba teeme yepä ne jaawenuge niiya mule wawename, pui biname te mäpu ne cirege päpäna Acejiyame bau ca. Teeme singicace cabu liba jaaglotusi mäpu kula ne siige malu cabu yaajarusi budre me, peei mäpu lui plowa birige pui mäpu cabu ca, tabe lui ne cirege päpäna. ⁴³ Peei name pi määme ime te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane watatarage yääyeblingtute pui ngene atwana ne, epu pana ime ne lipu jääläcnutute. Miiji gyene, maane yepä ime cama otni iyeteta ireclota cabu me, yepä niiya gyene maane neenení ime cama otni niiya puupu cabu me, uliobo luma ätuma cäco gyene. ⁴⁴ Puma lui cuple cina teebibine yäärnägäjimus, teepi budre lica cirege, piiyepu lui uliobo te teebibine yaabemuge, ätuma cäco cirege. ⁴⁵ Piiyepu määme ernge te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane watatarage pui ngene atwana ne yääyeblingtute, epu pana ernge ne lipu jääläcnutute. Miiji gyene maane yepä ernge cama iyeteta ireclota cabu me otni, yepä niiya gyene maane neenení ernge cama uliobo puupu cabu me otni. ⁴⁶ Puma lui cuple cina teebibine yäärnägäjimus, teepi budre lica cirege, piiyepu lui uliobo te teebibine yaabemuge, ätuma cäco cirege. ⁴⁷ Cuta piiyepu määme irecu te liba naawenuge maane singi ädrime niiya mule wawename, maane watatarage pui ngene atwana ne yääyeblingtute, epu pana irecu ne lipu juungyatute. Miiji gyene maane yepä irecu cama iyeteta ireclota cabu me otni, yepä niiya gyene maane neenení irecu cama uliobo puupu cabu me otni. ⁴⁸ Puma lui cuple cina teebibine yäärnägäjimus, teepi budre lica cirege, piiyepu lui uliobo te teebibine yaabemuge, ätuma cäco cirege.

⁴⁹ Mäpu cabu lenaja lui weebibine jugi cäco me jiwenininusi Acejiyame tääpume, epu pana uliobo te lipu domäji bine yaabemuge piiyepu

iiwäreja cibu bine lipu caapere niiye ca yaamacetnäjimusi Acejiyame me tääpume.

⁵⁰ Caapereniiye me kaakesea pisi nyene, yepä liba teeme mite ne apesera, weene ingwe ca äblicäco wawena caapereniiye mite me. Weene cuta miji caapereniiye pana mitemite lenaja. Cuta weene miji weemeweme poode cama lenaja.” 9 0 9 0

Yeesu Ebiberäjimige Coga Rooriye Ägyi poto cidi me
(Matayo 19:1-12; Luuka 16:18)

10 ¹ Yeesu pui cewe ne sebmalige, Yuudea probins cabu me ädige, siige Yoridana baduge ne yuurige. Bucurage biname cina cääri tabasecretnige teeme bau me, teebine jewaclomtisi, siige tabe teebibine ebiberäjimige teeme mule liiyepu.

² Puma cita ca poto Parisea sigu biname cina seclige teebine apicetnärame. Teipi itemlisi egä, “Nää, Cotre ibi gyene rooriye te teeme coga ne ägyi?” ³ Yeesu teebibine itemlimige egä, “Moose lipu itu jijinuji weene wawename?” ⁴ Teipi jejisi egä, “Moose te rooriye ne conocäco ecäruji peba ne oogärame ägyi ingle poto cidi me, siige piba pui peba cama coga ne jwäätyepute.” ⁵ Yeesu jejemige egä, “Ingle weene äteci jaäco gemi, peei name pi Moose pui mene yoogäruji weeme tääpume. ⁶ Yepä agedna padare cabu Acejiyame te liba biname bine jewenimuji, tabe magebi me piiyepu rooriye me jewenimuji. ⁷ Pui name pi rooriye te miji teeme mage babe bine gomala teeme coga cama atejäclmutame, ⁸ siige teipi neeneni cina yepä me läbitäsi. Teipi page neeneni lica gegi, teipi yepä gegi. ⁹ Peei name pi lui coga cama Acejiyame te rooriye ne yaatejäclmutuge, nuuja biname te gone teebibine mara me wawena.”

¹⁰ Ingwe ca Yeesu liba teeme abiberäja bägrä cama mete cabu jage, teipi cääri itemlisi ai poto cidi me. ¹¹ Tabe jejemige egä, “Rooriye te liba teeme coga ne jwäägyuge, nuuja ne waacatuge, tabe ero mule ne jaawenuge. ¹² Cuta coga te liba teeme rooriye ne jäägyuge, nuuja ne yaacatuge, tabe cuta ero mule ne jaawenuge.”

Yeesu piiyepu Bägrä Matimati
(Matayo 19:13-15; Luuka 18:15-17)

¹³ Biname cina bägrä bine sewadimisi Yeesu bau me tabe ime acitame teeme papa cabu me, yepä abiberäja bägrä cina teebibine jicnecimisi.

¹⁴ Yeesu liba jepänige, abiberäja bägrä cina ngena jewenisi, tabe claabe ge, siige jejemige egä, “Bägrä cina saaclege cäme bau me. Gone jiibemuye, ingle bägrä pana ätrunga cama biname bine Acejiyame te yaawadimuge. ¹⁵ Cane toraca jijenininine: laati te bägrä pana lica yaacatuge Acejiyame ne teeme mopeyame me lenajame, pui biname ne Acejiyame te äblicäco acana.” ¹⁶ Puma cita ca tabe bägrä bine

jejecletnäjimige, teeme ime aacitanige teeme papa cabu me teeme miji tääpume.

Dogwe Biname te Yeesu ne Edäridge
(Matayo 19:16-30; Luuka 18:18-30)

¹⁷Yeesu liba asatige gaabe cabu me, abyemäridge, yepä biname te piba uuwamige teeme bau me, kokorare ca ääpednutige teeme opo gaabe je, itemlige egä, "Mijirage abiberäja biname, cane ngena ne miji wawena iyeteta ireclota ne päpäname?" ¹⁸Yeesu jejige egä, "Maane ngena name pi mijirage ca bii nainite cebine? Acejiyame taatu gyene mijirage, nuuja cina mijirage lica gemi. ¹⁹Yoo siige, maane umle gäte Moose me ten cotre poto cidi me: 'Gone biname ne budre me agli; sargi mule gone wawena; gone gwidape ero; walya aitneja gone; angletneja gone; mage babe bine miji opo gaabe me acita.' " ²⁰Pui biname te Yeesu ne jejige egä, "Abiberäja biname, cane bägrä cabu ca iyeta peei cotre bine itu sicwetnanemumene." ²¹Yeesu ire acitige teeme bau me ngenecu miji cama, siige jejige egä, "Yepä gwidape pisi nyene, maane lui ne lica ituge wawena. Äte ädi, määme iyeta gwidape bine ewademepi aletname, rarekaake ecäranemepi owecumete biname bine, siige maane cabucewe je mijimiji gwidape bine cire jepänemepi. Piba tädepi cane cama otnime." ²²Tabe liba ai mene itecijige, teeme opo te mara opo me äbitige, siige tabe ngenecu mäpu cama ädige, ingle tabe babo dogwe biname ge.

²³Puma cita ca Yeesu ingwe gaabe me ire jetwige, teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, "Dogwe biname bime tääpume mäpu gyene Acejiyame me biname bine waadena cabu äbäcname." ²⁴Abiberäja bägrä cina mutäcäco äbitininisi teeme mene name pi. Yepä Yeesu cerämu jejemige egä, "Cäme binamewale, mäpu gyene biname bime tääpume Acejiyame me biname bine waadena cabu äbäcname. ²⁵Kamela tääpume mäpu birige nilo bora cabu me abacitame siige asatame, yepä baborage mäpu birige dogweyame biname te Acejiyame me waadena cabu abacita." ²⁶Abiberäja bägrä cina mutäcäco ge, teepi ätemläjinisi egä, "Baa laati te piba miji gyene iyeteta ireclota ne päpäname?" ²⁷Yeesu ire acitige teeme bau me, jejemige egä, "Biname cina äblicäco teemämu peei ne wawena, yepä Acejiyame te miji gyene iyeta gwidape bine waweneca."

²⁸Puma cita ca Peteru Yeesu ne jejige egä, "Cije cine lipu gemi, ingle cine iyeta gwidape bine itu saabmalemepesi maane cama otnetneja name pi." ²⁹Yeesu jejemige egä, "Cane toraca mene jijenininine; laati te liba saabmaluge teeme mete ne, saabma-limuge teeme naane igane bine, ngule bine, mage babe bine, bägrä bine coo gawe bine käme name pi piiyepu Miji Mene name pi, ³⁰tabe yepä hanred gääbu tuwängle jääpänimuge mete bine, naane igane bine, ngule bine, mage bine, bägrä bine, cuta gawe bine, piiyepu peei cama biname cina teebine jäägyusi,

yepä tabe ciige padare cabu cirege iyeteta ireclota ne päpäna. ³¹ Yepä bucourage biname lui cina page niinäce gaabe biname gemi, teepi ciige padare cabu ingwe gaabe me cire täcnäripesi; piiyepu bucourage biname lui cina page ingwe gaabe biname gemi, teepi ciige padare cabu niinäce gaabe me cire täbitipesi.”

Yeesu Cääri Mene Jiicemige Teeme Budre poto cidi me
(Matayo 20:17-19; Luuka 18:31-34)

³² Yeesu teeme abiberäja bärgrä cama ädige Yerusalem me. Tabe teeme niinäce gaabe me ädige. Abiberäja bärgrä cina mutäcäco ge pliyepu lui cina ingwe icwemisi, teepi wälu ge. Yeesu abiberäja bärgrä bine biname bime sobe cabu ca mara me ewadimige, cääri jejemige, ngena te pa läpletnutepi teeme tääpume. ³³ Tabe jejemige egä, “Siige mine biiri naclenige Yerusalem me. Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cebine puma pagege ceera modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname bime ime cabu me. Teepi budre me pa natranelipesi, siige pa näcärepesi nuuja gawe cabu ca biname bime cabu me. ³⁴ Teepi cebine ätutena pana pa nawenepesi, mote ca pa nätyewepesi, pa nadnanepesi, budre me pa naglepesi. Yepä nesae me lui bimu cabu cane piba pa larpinantepene ireclota me.”

Yakobu Yoane naabime Ätemla
(Matayo 20:20-28)

³⁵ Puma cita ca Yakobu naabi Yoane, Jebedayo me bärgrä cina Yeesu bau me taaclige, jejäsi egä, “Abiberäja biname, cine singi gegi maane wawename, cine ngena tääpu megi singi.” ³⁶ Yeesu äätemlige egä, “Weene singi cane ngena ne wawename weeme tääpume?” ³⁷ Teepi jejäsi egä, “Maane liba biname bine cirege waadena, maane conocäco nicärepesi cine babo äbitame siige nuuja te adnatame määme camu poto me, nuuja te määme sääwäci poto me.” ³⁸ Yepä Yeesu jaajige egä, “Weene umle lica gegi, weene ngena tääpume nätemleniye. Nää, weene miji gegi cäme pana mäpu cabu lenajame piiyepu cäme pana budre äbitame?” ³⁹ Teepi jejäsi egä, “Cine miji gegi.” Yeesu jaajige egä, “Toraca gyene, weene cäme pana mäpu cabu pagege lenaja piiyepu cäme pana budre cirege äbita. ⁴⁰ Yepä peei lui cäme bau lica gyene jajime, lui te cirege cäme camu poto ca piiyepu sääwäci poto ca adnata. Pui puupu lui teeme tääpu memi, Acejiyame lui bime tääpume ituge amacetnäja.”

⁴¹ Nuuja ten abiberäja bärgrä cina liba itecijemige Yakobu Yoane naabime mene, teepi claabe me äbitininisi. ⁴² Puma cita ca Yeesu iyetä abiberäja bärgrä bine tesoglicmige, jejemige egä, “Weene umle gemi, egä lui cina mope biname me yaacrajuge Acejiyame umle cäco biname bime tääpume, teepi teebibine jaawenimus teeme singi gaabe cabu

otnetnejame. Piiyepu teeme modamoda biname bime conocäco pisi nyene biname bine jajime teepi ngena wawename. ⁴³ Yepä weene apu gone läbitininuye. Weeme yepä te liba singi baborage me äbitame, tabe miji nuuja biname bime ätityera biname me lenajame; ⁴⁴ piiyepu weeme yepä te liba singi niinäce gaabe me äbita, tabe miji weeme tääpume epu matikäli me äbita, aletnäneji biname te lipu läbituge teeme yageyame tääpume. ⁴⁵ Cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane cuta lica itu tädujine biname cina cäme tääpume kaakesea wawename, ceewe, yepä cane te teeme tääpume kaakesea wawename piiyepu cäme ireclota ne cerame daremu tääpume teebibine kälyä wawename.

**Yeesu Miji Jewenige Irecu Määsumäsu Biname ne Ngii Bartima
(Matayo 20:29-34; Luuka 18:35-43)**

⁴⁶ Yeesu piiyepu teeme abiberäja bägrä cina seclige Yeriko cewe me. Teepi liba puma cita ca abyemärinisi, bucurage biname cina teebibine ingwe icwemisi. Gaabe wajwa je yepä irecu määsumäsu biname ngii Bartima, Tiima me bägrä, te adnatäneji enajige, gwidape tääpume yäätinärejimuge. ⁴⁷ Tabe liba itecijige, egä Yeesu Nasaretayame te näsuplingtenige, tabe piba gije abacitige ala abayame egä, “Yeesu Daawida me kaakesaare, maane cebine owecu naweni!” ⁴⁸ Biname cina ligi teebine jiibisi tabe bojä agime, yepä tabe cerämu baborage ala abayige egä, “Daawida me kaakesaare, maane cebine owecu naweni!” ⁴⁹ Puma cita ca Yeesu gaabe cabu imyemutige, jejemige egä, “Tesoglecye teebine.” Siige teepi teebine tesoglicisi, jejisi egä, “Wälu gone! Abujängti, tabe meeble ala naasoglicige.” ⁵⁰ Tabe teeme acwaba cäbletääpe ne ijarige, ädige Yeesu bau me. ⁵¹ Yeesu itemlige egä, “Maane singi cane ngena wawename määme tääpume?” Tabe jejige egä, “Babo biname, cane singi cääri irecu asatame.” ⁵² Yeesu jejige egä, “Äte ädi! Määme ätrunga te miji bii naawenige meeble.” Piba taatu teeme irecu cina aasatäsi, siige tabe Yeesu ne ingwe icwige gaabe cabu.

**Yeesu Yerusalema me Abacitige
(Matayo 21:1-11; Luuka 19:28-40; Yoane 12:12-19)**

11 ¹ Yeesu teeme abiberäja bägrä cama liba Yerusalema ne mameta me jewenisi oomlaname, teepi piba atyarige Olibi Uli Podo cabu me. Pui podo cabu puga ge cewe ngii Betepage piiyepu cewe ngii Betaniya. Yeesu teeme neenenä abiberäja bägrä bine jäätylepige ² apu mene cama egä, “Weene iclege weeme niinäce gaabe ca lui cewe peese nyene, siige liba atyaramteniye, weene jepäneniye mamye dongki ne seea ca ägräräneji gyene. Nuuja biname te camu ge teeme papa cabu adnata. Jilibirepeye teebine, secanepeye aima. ³ Laati te liba itemlenige weebibine

egä, ‘Ngena täüpume peei ne jeweneniye,’ jejepeye egä, ‘Yageyame te singi gyene teeme täüpume, yepä tabe watata pa saawecnistepi.’”

⁴Puma cita ca teipi aaclige, jepänäsi mamye dongki ne babo gaabe cabu seea ca ägräräneji ge yepä mete grana gome, siige jiibiräsi. ⁵Poto biname lui cina puga icrajige, teebibine äatemlisi egä, “Weene ngena name pi peei dongki ne jibireniye?” ⁶Teipi jejemäsi, Yeesu lipu bii jaajige teipi jajime, siige pui biname cina ire taatu jaatwisi teipi dongki ne acaname. ⁷Abiberäja bägrä cina dongki ne ecanäsi Yeesu bau me, teeme cäbletääpe bine eretnemäsi teeme papa cabu, siige Yeesu acenutige, ädige. ⁸Bucurage biname cina cäbletääpe bine eretnimisi gaabe cabu. Poto cina uli ciipe bine icnapimisi, gaabe cabu eretnimisi. ⁹Lui biname cina teeme niinäce gaabe eclige piiyepu lui cina ingwe ca sicwisi, teipi ala abayaninisi egä,

“Acejiyame ne yaawepyeräjesi!

Maane lui tädenite Yageyame me ngii cabu, tabe miji naawenege meebe!

¹⁰Lui te tädenite mime kaakesaare Daawida pana biname bine waadename, Acejiyame te miji naawenege meebe!

Mine yaawepyeräjesi Acejiyame ne, cabucewe je lui te enajenige.”

¹¹Puma cita ca Yeesu atyaramtige babo cewe Yerusalem me, siige abacitige iiwäreja mete cabu me. Tabé ire ecananemige gwidape bine, yepä mämle bimu name pi tabe acnenutige teeme twelb abiberäja bägrä cama Betaniya me.

Yeesu Kokre Mene Jejige Piigi Uli ne

(Matayo 21:18-19)

¹²Nuuja bimu cabu Yeesu liba abiberäja bägrä cama Betaniya ne sebmalige, tabe loolomecewe te joomlige. ¹³Tabe cudecewe ca piigi uli ne jepänige laame cama, ädige uli gome me kuu ireme. Yepä tabe liba atyaramtige, laame taatu jepänimige, ingle kuu padare căro camu ge. ¹⁴Tabe uli ne jejige egä, “Nuuja biname te määme cabu ca lica pagege kuu loolo.” Teeme abiberäja bägrä cina itecijemige, tabe ngena jiicige.

Yeesu Ädige Iiwäreja Mete me

(Matayo 21:12-17; Luuka 19:45-48; Yoane 2:13-22)

¹⁵Teipi atyarige Yerusalem me, siige Yeesu ädige iiwäreja mete caale bora me. Puma tabe gije abacitige biname bine äyecrejame, lui cina piiyeme gwidape bine yaawadanemusi aletna-me piiyepu lui cina jaaletnimusi. Tabe rarekaake äbäsuwäja biname bime dade bine eboclomäjimige. Lui biname cina gimäe ele bine yaawadanemusi aletname, tabe cuta teeme adnatera dade bine eboclomäjimige. ¹⁶Piiyepu lui cina gwidape bine yaawadanemusi, tabe padare lica ecärimige

teepi Acejiyame me mete caale cabu argemelame. ¹⁷Tabe piba biname bine ebiberäjimige, jiicige egä, “Acejiyame te jiicenige Oogäräneji mene cabu egä, ‘Cäme mete ne irecu ätumuta mete ca cirege aina, luma iyeta maramara gawe biname cina cirege irecu ätumuta,’ yepä weene itu setatrongärumeye epu puupu me, eromaame cina luma lämletneräjininusi.”

¹⁸Modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname cina teeme mene liba jitecijisi, teepi siige gaabe ne jirngisi Yeesu ne budre me acitame. Teepi wälu ge teeme täüpume, ingle iyeta biname cina mutäcäco ge teeme abiberäja name pi. ¹⁹Liba tumlige mämletega me, Yeesu abiberäja bägrä cama Yerusalem ne sebma-lisi.

Piigi Uli me Abiberäja
(Matayo 21:20-22)

²⁰Nuuja bimu krokerage Yeesu liba abiberäja bägrä cama gaabe cabu ädige, egäcäro pui piigi uli ne jepänisi, tabe lui cabu ca nuuja kuu ne lica tepänumi. Teeme laame jedacromtige piiyepu braju cina iyeta acalomlinisi, siige budre ge. ²¹Peteru ngene jotwige, ngena te täpletnutumi, siige tabe Yeesu ne jejige egä, “Ire abiberäja biname, maane lui uli ne mene ca seglumete, siige budre gyene.” ²²Yeesu teebibine jejemige, “Weene miji Acejiyame bau ca ätrunga ne joomleye. ²³Cane toraca mene jijenininine, laati te liba jaajuge ai podo ne egä, ‘Awetänti, malu cabu me ajari,’ piiyepu tabe liba lica neeneni ngene atwana cama, yepä jäätprunguge, egä tabe ngena täüpume jaajuge, pa läbitepi, siige peei te pagege äbita teeme täüpume. ²⁴Peei name pi cane jijenininine, egä weene irecu ätumuta cabu liba ngena täüpume yäätinäruye, siige jäätprunguge, egä weene uja ituge päpäna, siige weene piba jääpänuye. ²⁵Weene liba labujengäjininuye irecu ätumutame, weene miji ngene ätrimela weeme täüpume lui niiya mule jiwenininusi, piba weeme Babe cabucewe je weeme niiya mule ngene jäätimaluge. ²⁶Yepä weene liba lica birige ngene ätrimela poto biname bime niiya mule bine, piba weeme Babe cabucewe je cuta lica birige ngene ätrimela weeme niiya mule bine.”

Ätemla Yeesu me Conocäco poto cidi me Tabe Mule bine Wawenecame
(Matayo 21:23-27; Luuka 20:1-8)

²⁷Yeesu teeme abiberäja bägrä cama cääri acnenutige babo cewe Yerusalem me. Egäcäro Yeesu otnetnäjige iiwäreja mete caale bora modamoda iiwäreja biname, cotre abiberäja biname piiyepu nuuja modamoda biname cina seclige teeme bau me, ²⁸itemlisi egä, “Määme ngena conocäco pisi nyene ai mule bine wawenecame? Laati bau ca gyene määme conocäco?” ²⁹Yeesu jejemige egä, “Cane yepä gwidape poto cidi me itemlininine. Weene liba nawecnisteniye, cane piba jijenininine,

laati te conocäco näcärepi cane ai mule bine wawenecame. ³⁰Weene najeye, laati te Yoane ne conocäco yääcärepi tabe biname bine niiye ca äcisejame, Acejiyame te coo biname cina?”

³¹Teepi teemeteme jitranisi egä, “Mine liba jewecnistenisi egä, ‘Acejiyame te Yoane ne conocäco yääcärepi,’ tabe piba apu nijenininige egä, ‘Cije weene piba ngena name pi teebine lica jäätungepeye?’

³²Cuta mine äblicäco gemi iicana egä, ‘Biname cina Yoane ne conocäco yääcärepesi.’” Teepi apu naace popi jiicisi, ingle teepi biname bime tääpume wälu ge, ingle iyeta biname cina ngene jotwananeninisi, egä Yoane lui Acejiyame me mename biname ge. ³³Siige teepi Yeesu ne jejisi egä, “Cine umle lica gemi, laati te Yoane ne conocäco yääcärepi biname bine niiye ca äcisejame.” Yeesu jejemige egä, “Cane cuta piba lica jijenininine, laati te cebine conocäco näcärepi ai mule bine wawenecame.” 11

Ngene ca Agli Mene Calwacupi Ire Atwi Biname bime poto cidi me
(Matayo 21:33-46; Luuka 20:9-19)

12 ¹Yeesu biname bine ngene ca agli mene ca jejemige, teepi ngena ituge wawena Acejiyame me mename biname bime tääpume. Tabe apu jiicige egä, “Yepä biname te waina gije bine itemige. Tabe cotäri ne erangige, cupicu ne juurige waina kuu ämulecame, piiyepu cabucabu mete ne erangige calwacupi ne awamutame. Piba tabe calwacupi ecärimige biname bine ire atwime siige kuu padare cabu teepi yageyame ne poto kuu cerame daremu tääpume. Puma cita ca tabe cewe ne sebmalige, ädige cudecewe cewe me. ²Kuu padare cabu tabe teeme kaakesea bägrä ne jityepige calwacupi ire atwi biname bime bau me poto kuu bine waadename. ³Teepi teebine joomlisi, etemeläjisi, jityepisi ime ta. ⁴Yageyame te cuta nuuja kaakesea bägrä ne jityepige. Teepi dupe ecärisi mope cabu, ajiri me jewenisi. ⁵Ingwe ca tabe cuta cääri jityepige nuuja ne, yepä teepi budre me eglisi. Teepi bucurage bine pepu jewenanemisi, poto bine etemeläjimisi, poto bine eglecimisi budre me. ⁶Siige Yageyame me bägrä taatu te abmalige, teeme ngenecurage bägrä. Ceräcerägääbu tabe teebine jityepige teeme bau me, ingle tabe apu jengige, egä teepi pama käme bägrä ne opo gaabe me ecitenisi. ⁷Yepä calwacupi ire atwi biname cina liba yageyame me bägrä ne jepänisi, teepi teemeteme jitranisi egä, ‘Ai yageyame me bägrä gyene. Tabe te ai calwacupi ne cire yaacatepi. Biiri naclege, yaaglesi, siige calwacupi mime yene.’ ⁸Teepi teebine ecatisi, eglisi, budrekaake ne ijarisi cotäri sici me. ⁹Cane jijenininine weebibine, calwacupi yageyame te ngena cirege wawena. Tabe cirege otni budre me aglecame pui calwacupi ire atwi biname bine piiyepu calwacupi cire yääcäremepi nuuja biname bine ire atwime. ¹⁰Weene ituge acnema Oogäräneji mene egä,

‘Lui kula ne raranga biname cina jigyisi,
baborage bääbitige iyeta nuuja cabu ca.

11 Yageyame te ai ne bii jewenige
piiyepu babo mijirage gyene mine päpäname.’ ”

12 Siige Israela modamoda biname cina Yeesu ne oomlaname
äbitininisi, ingle teepi opo ewatnisi, egä tabe teeme poto cidi me bii
jiicige. Yepä teepi wälu ge bucurage biname name pi, siige teepi teebine
ebmalisi, eclige.

Ätemla Täks Rarekaake Ceera poto cidi me

(Matayo 22:15-22; Luuka 20:20-26)

13 Modamoda biname cina jityepimisi poto Parisea sigu biname
piiyepu Heroda me sigu biname bine Yeesu bau me teebine mene cabu
ca oomlaname. 14 Teepi seclige, jejisi egä, “Abiberäja biname, cine
umle gemi, egä maane toraca mene jiicenenemite piiyepu maane nuuja
ngeneceu lica gäte, biname cina lipu ngene jwaatwananinusi määme poto
cidi me, ingle maane nuuja ne lica yaacatute teeme ngii name pi, yepä
maane toracarage yaabiberäjimute Acejiyame me gaabe poto cidi me.
Siige maane toraca nijini, nää mime cotre te lica niibenininige mine täks
rarekaake cerame Rooma mope biname Siisa ne?”

15 Yepä Yeesu opo ewatnige, egä teepi singi teebine mene cabu ca
oomlaname, siige tabe jejemige egä, “Weene ingle ne jirngeniye cebine
oomlaname. Rarekaake ne secaneye, cane jäätänene.” 16 Teepi secanisi,
siige tabe itemlimige egä, “Laati me opo gyene piiyepu ngii gyene ai
rarekaake cabu?” Teepi jejisi egä, “Siisa me opo gyene piiyepu teeme
ngii gyene.” 17 Yeesu jejemige egä, “Lui gwidape gemi Siisa me, teebine
ecäreye pui; piiyepu lui gwidape gemi Acejiyame me, teebine ecäreye
pui.” Teepi mutäcäco äbitininisi teeme mene name pi.

Ätemla Mene Budre cabu ca Arpinera poto cidi me

(Matayo 22:23-33; Luuka 20:27-40)

18 Poto Sadukea sigu biname cina seclige Yeesu bau me. Teepi eei gemi, lui
cina jiicus, egä biname cina budre cabu ca lica arpinera. Teepi Yeesu ne jejisi
egä, 19 “Abiberäja biname, Moose te cotre ne soogäruji mime täüpume, egä
biname te liba budre läbituge, coga ne bägrä cäco twaabmaluge, teeme igane
te miji cuubla ne acata bägrä wawename teeme naane me ngii täüpume.
20 Yoo, nuuja taje puga ge seben naniganewaleyame. Uuge te coga ne ocatige,
siige bägrä cäco budre äbitige. 21 Teeme gomecayame igane te cuubla ne
ocatige. Tabe cuta budre äbitige bägrä cäco. Cuta pepu äbitige puma cita
ca gomeyame täüpume 22 piiyepu iyeta teeme iganewale bime täüpume.
Iyeta seben naniganewaleyame peei yepä magebi ne ocananisi, siige budre
äbitininisi bägrä cäco. Ingwe ca magebi te cuta budre äbitige. 23 Siige liba pui

seben naniganewaleyame budre cabu ca cirege arpinera, tabe piba laati me coga cirege?”

²⁴ Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene betäjiye, ingle weene umle lica gemi Oogäräneji mene piiyepu weene umle lica gemi Acejiyame me kokre.

²⁵ Budre biname cina liba cirege arpinera, teepi coga rooriye lica awadreca, yepä teepi epu pana cire yaacrajemepi Acejiyame me mename seemo cina cabucewe je liiyepu. ²⁶ Egäsu weene Moose miji Oogäräneji mene cabu ituge acnema, Acejiyame Moose ne ngena jejuji budre cabu ca arpinera poto cidi me. Moose liba aclajuteji enajuji ayeji uli gome, Acejiyame te jejuji egä, ‘Cane Abrahamo, Isacako, Yakobu naabibime Acejiyame gäne.’ ²⁷Tabe nata budre biname bime Acejiyame lica gyene yepä eei bime, lui cina ireclota gemi.

Weene mage betäjiye, egä budre biname cina lica cirege ireclota me arpinera.”

Lui Cotre Gyene Baborage

(Matayo 22:34-40; Luuka 10:25-28)

²⁸ Yepä cotre abiberäja biname te liba itecijige Yeesu piiyepu Sadukea sigu biname cina lipu jicelisi, piiyepu tabe liba jepänige, egä Yeesu teebibine lipu miji mene ca jewecnimige, tabe piba ädige Yeesu bau me, itemlige egä, “Lui cotre gyene baborage?” ²⁹Yeesu jejige egä, “Age sena lui baborage cotre: ‘Israela biname weene itecijinege! Yageyame, lui sine mime Acejiyame, tabe yepä taatu Yageyame gyene. ³⁰Weene miji singi äbita Yageyame, weeme Acejiyame tääpume, siige pui ne aboclopta iyeta weeme owecu mule ca, iyeta weeme ireclota ca, iyeta weeme ngene atwanena ca piiyepu iyeta weeme kokre ca.’ ³¹Pui gomecayame babo cotre lui age sena: ‘Maane miji biname bime tääpume singi lenaja, maane lipu määme tääpume singi birige.’ Nuuja apu baborage cotre lica gyene ai neenen i cina liiyepu.”

³² Piba pui cotre abiberäja biname te Yeesu ne jejige egä, “Abiberäja biname, maane miji jiicite. Maane toraca jiicite, egä Acejiyame lui yepä taatu gyene, nuuja Acejiyame lica gyene. ³³Cuta biname te miji singi Acejiyame tääpume, siige pui ne yaaboclomtuge teeme iyeta owecu mule ca, teeme iyeta ngene atwanena ca piiyepu teeme iyeta kokre ca, cuta tabe miji singi biname bime tääpume, tabe lipu singi teeme tääpume. Ai lui baborage gyene iyeta iiwäreja cibu cabu ca, lui bine juubudäremusi Acejiyame tääpume, piiyepu nuuja iiwäreja gwidape cabu ca.” ³⁴Yeesu lui opo ewatnige, egä tabe umle mene ca jewecnistige, siige tabe jejige egä, “Maane mameta gäte biname me äbita, Acejiyame lui ne yaacanuge.” Ai ingwe gaabe ca biname cina wälu ge Yeesu ne cerämu ätemlejame.

Keriso Laasi Nyene

(Matayo 22:41-46; Luuka 20:41-44)

³⁵ Yeesu liba iiwäreja mete caale bora je ebiberäjimige, tabe jiicige egä, “Peei lipu gyene, egä cotre abiberäja biname cina jiicenisi, egä Keriso

lui Daawida me kaakesaare gyene. ³⁶ Aceji Seemo te Daawida ne ngene atwana ecäruji Keriso poto cidi me iicaname egä,

‘Yageyame te căme Yageyame ne jejuji:

Maane adnati căme camu poto cidi ca,

ngälu cane määme cubuyame bine

määme ernge gawe me cire yaacranemepene.’

³⁷Siige tabe Daawida te liba Keriso ne einuji teeme Yageyame ca, cije tabe piba lipu gyene Daawida me kaakesaare?” Biname cina jitecijisi gege cama Yeesu me mene.

**Yeesu Umle Mene Jejananemige Cotre Abiberäja Biname bime Mule
poto cidi me**

(*Matayo 23:1-36; Luuka 20:45-47*)

³⁸ Yeesu teeme abiberäja mene cabu apu jiicige egä, “Weene ire cängena cotre abiberäja biname bime täüpume, lui cina singi gemi lecaleca căbletääpe cama otnetnejame naace me awabame, egä teepi umlerage biname gemi, piiyepu lui cina singi gemi biname cina teebibine aletna puupu cabu cängena awablame. ³⁹ Abasecretna mete cabu teepi singi ngii biname bime puupu cabu adnaterame, piiyepu soriyomu ne liba yaaclitusi, teepi ladna-täruge mijirage puupu cabu. ⁴⁰ Teepi cuublacubla bime gwidape bine yaawadimusi piiyepu sinäme lecaleca padare irecu lätumutanininusi. Peei name pi teepi Acejiyame bau ca mäpurage daremu ne cirege päpäna.”

Cuubla me Owecu Gwidape

(*Luuka 21:1-4*)

⁴¹ Yeesu liba adnatäneji enajige iiwäreja mete caale bora rarekaake acrana gwidape gome, tabe ire ca ewadanemige biname cina lipu rarekaake ebäcnisi. Bucurage dogwe biname cina ebäcnisi mage rarekaake bine. ⁴² Puma cita ca yepä owecumete cuubla te toclige, neenen matimati rarekaake aacitige. ⁴³ Yeesu abiberäja bägrä bine ala tesoglicmige, jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine, ai owecumete cuubla te magerage becitige, poto cina matimati bicranimisi. ⁴⁴ Naace, teepi matimati rarekaake bine bicranimisi teeme bucurage cabu ca, yepä cuubla te iyeta becitige, teeme lui pisi nyene lenaja täüpume.”

Yeesu me Mene Iiwäreja Mete Iigareca poto cidi me

(*Matayo 24:1-2; Luuka 21:5-6*)

13 ¹ Yeesu liba iiwäreja mete ne sebmalige, teeme yepä abiberäja bägrä te jejige egä, “Abiberäja biname, maane ire lipu modamoda kula gemi piiyepu lipu modamoda mete gemi!” ² Yeesu jejige egä, “Maane jepänenemite ai modamoda mete bine. Ai iyeta iigareca cirege, siige lica yepä kula ne abmala nuuja kula me tumeca.”

Mäpu cina Lipu Cirege Otni
(Matayo 24:3-14; Luuka 21:7-19)

³Pui ingwe gaabe ca Yeesu liba adnatäneji enajige Olibi Uli Podo cabu, iiwäreja mete cabu opire enajige, piba Peteru Yakobu Yoane Andrea naabi tujige teeme bau me, siige ogä itemlännisi egä, ⁴“Nijiini ai mule cina liba cire läbitipesi. Ngena cewecu cina cirege awaba, egä padare te bii tatyaramtige ai mule cina äpletncame?” ⁵Yeesu jääjänige egä, “Weene miji cängena ire, cije nuuja te weebibine ingletnäjinuge. ⁶Bucurage biname cina cire saaclepi cäme ngii cabu, cire jiicemepesi egä, ‘Cane Keriso säne’, siige teepi bucurage biname bine cire yaangletnäjemepesi. ⁷Cuta weene liba cire itecijanipi cubu ala mameta piiyepu liba idre cire itecijanipi cubu poto cidi me cudecewe je, weene călu te gone jitinuge, ingle ai te miji cire läbitepi. Yepä ai padare me ngälugaabe căro camu gyene. ⁸Yepä gawe biname cina cirege cubu iicana nuuja gawe biname cama, cuta yepä gawe mope biname te nuuja gawe mope biname cama. Cuta ocneja cina cirege maramara cewe cabu ta, piiyepu gane cirege. Ai iyeta lui mäpu padare me agedna taatu gyene, epu pana mäpumäpu magebi te lipu cupace laplongamtuge bägrä ärngime.

⁹Pui padare cabu weene ire cängena biname bime tääpume. Teepi weebibine cirege oomlana ablaweja puupu cabu waadename piiyepu weebibine abasecretna mete cabu ta cirege atemeläja. Weene cirege aclajuta gawe mope biname bime opo gaabe je cämiji pi naace tääpume teebibine Miji Mene jajanename. ¹⁰Miji Mene miji niinäce acenena iyeta cewe gaabegabe ta, ingwe ca piba ai padare me ngälugaabe te cire tädepi. ¹¹Weebibine liba cire iwadipesi ablaweja puupu me, weene niinäce gaabe me ngenecu gone, egä weene ngena cire jiicemepeye, yepä weene eei mene jiicuye Acejiyame te ngena mene icärininuge peei padare cabu. Peei lui weeme mene lica cirege, yepä Aceji Seemo te ngene atwana cire icäranipi. ¹²Cuta piiyepu biname cina cirege teeme naane igane bine budre me ceera piiyepu babe cina teeme bägrä bine. Bägrä cina teeme mage babe bine cirege äingeja piiyepu budre me ceera. ¹³Iyeta biname cina weebibine cire jimugitnipesi cämiji pi. Yepä laati te ngenecu kokre cire yaanajepi ngälu ngälugaabe, tabe iyeteta ireclota ne cire jääpänepi.”

Baborage Mäpu
(Matayo 24:15-28; Luuka 21:20-24)

¹⁴Yeesu abiberäja bägrä bine cerämu jejemige egä, “Weene liba niiyarage wälumeteyame ne cire jepänepeye aclajuteji puupu cabu, lui teeme tääpume cude gyene,” (acnema biname tabe miji umle ai ngena tääpu myene) “piba Yuudea gawe cabu lui biname cina miji uucratna podo cabu me. ¹⁵Lui cina mete toro cabu lui puupu cabu diibe loocinus, ”

mete me gone äbäcna gwidape waadename, ¹⁶piiyepu lui cina calwacupi cabu, teepi gone äcnära cewe me cäbletääpe waadename, yepä teepi iyeta miiji watata uucratna. ¹⁷Ogi nemi eei magebi, lui cina mäpumäpu cirege pui padare cabu piiyepu lui cina ngame meeramerä bägrä cama. ¹⁸Irecu ätumutipeye, egä pui mule te gone läpletntuge gäbu padare cabu, ¹⁹ingle pui padare cabu lui mäpu baborage gyene iyeta poto mäpu cabu ca, lui cina ituge äpletntuta ai gawecewe me agedna cabu ca ngälu ai taje, cuta ingwe ca lica cirege äpletntuta. ²⁰Yepä Acejiyame te teeme ngene atwanena cabu pui mäpu padare ne uja tuube me itu jewenuji. Tabé liga pepu lica cire jaaweneji, nuuja te ireclota lica cire yaanajepi, pui mule cina liba cire läpletneräjipesi. Yepä teeme äjäcräneji biname bime name pi tabe ngene itu jotwananuji pui padare ne tuube me wawename. ²¹Pui padare cabu liba nuuja te cire jijipi egä, ‘Ire, age sena Keriso,’ coo egä, ‘Tabé isino,’ gone jäätprunguye. ²²Walya Keriso piiyepu walya mename biname cina cire saaclepi. Teepi ciitaca mule bine piiyepu cälu te äti mule bine cire jaawenanemepesi Acejiyame me äjäcräneji biname bine angletnejame, teepi liba ibibi cirege peeai ne wawename. ²³Weene ireire inajipi, ingle cane niinäce gaabe me weebibine ituge umle mene jajanena.”

Yeesu me Acnenuta poto cidi me
(Matayo 24:29-31; Luuka 21:25-28)

²⁴Yeesu cuta jejemige egä, “Pui mäpu padare me ingwe gaabe ca bimu te krokeciyi me cire läbitipi, piiyepu mabye te lica cire saapacyärepi. ²⁵Wale cina cabu ca cire saatrametnemepi, piiyepu lijalija nuuja gwidape gemi puma, teepi teeme otnetneja gaabe cabu ca cirege äyeblengäja. ²⁶Piba biname cina cire näpänepesi cebine, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, carbe cabu cirege äina baborage kokre piiyepu jamyacu apaclyera cama. ²⁷Puma cita ca cane mename seemo bine cire jäätyepemepene Acejiyame me äjäcräneji biname bine abasecretname iyeta poto ca ai gawecewe cabu.”

Ngene ca Agli Mene Piigi Uli poto cidi me
(Matayo 24:32-35; Luuka 21:29-33)

²⁸“Weene labiberäjininuye piigi uli cabu ca. Teeme ciipe liba migi ca tapanininusi, ngänglä laame tucu taawenimuge, siige weene umle gemi, egä kämäge mameta gyene. ²⁹Cuta weene liba cirege pääpäna, cane lui mule poto cidi me bii jijininine, weene piba umle cire äbitipeye, egä cäme acnenuta padare mameta gyene. Cane grana gome säne. ³⁰Cane toraca mene jijenininine, biname lui cina ireclota page ai taje, teepi iyeta budre lica cirege äbita, ngälu iyeta ai mule cina liba cire läbitipesi. ³¹Dume piiyepu gawe cirege apira, yepä cäme mene te lica cirege apira.”

Nuuja Biname te Umle Lica Bimu coo Padare
(Matayo 24:36-44)

³² “Yepä nuuja biname te umle lica gyene bimu coo padare, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cäme acnenuta tääpume. Cabucewe je lui Acejiyame me mename seemo teepi umle lica gemi, cuta cane Acejiyame me Bägrä cane cuta umle lica gäne, yepä Babe taatu umle gyene. ³³ Peei name pi weene miji cängena ire, ireclota inajipi, ingle weene umle lica gemi ai mule cina liba cire läbitipesi.

³⁴ Ai lui epu pana gyene, lui biname te cewe ne saabmaluge, läduge cudecewe cewe me. Tabé teeme mete piiyepu iyeta gwidape bine saabmalimuge teeme kaakesea bägrä bime ime cabu. Tabé teeme yepäyepä bine maramara kaakesea yääcäranemuge. Grana ire atwi biname ne tabe jaajuge ireire lenajame. ³⁵ Yepä pana weene cuta miji ireire inajipi, ingle weene umle lica gemi mete yageyame te liba tacnenige. Ai lui pama mämleteca me, coo ciiye duusa me, coo sewali mameta me, coo bimu acitame. ³⁶ Weene ireire inajipi! Tabé liba bojäcu tädenige, niiya gyene tabe weebibine ute cabu ädära. ³⁷ Cane aga ngena bii jijenininine weebibine, ai lui iyeta biname bime tääpu myene. Weene ireire inajipi!”

Gläämu Jecijemige Yeesu ne Aglime
(Matayo 26:1-5; Luuka 22:1-2; Yoane 11:45-53)

14 ¹ Neeneni bimu ingwe gaabe ca biname cina äsuplengta trii ne jewenisi piiyepu uutneca cäco buludu bine erwäjanemisi seben bimu ngalebora ngene apecname, teeme saarewale bine liba sisemujisi Aikupito ca. Pui padare cabu modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname cina gläämu jecijemige Yeesu ne lipulipu ogä oomlaname siige budre me aglime. ² Teepi jiicisi egä, “Mine äblicäco teebine oomlana trii biname bime irewale, cije teepi cubu jaagednusi mine cama.”

Magebi te Yeesu ne Oil ca Eganige Betaniya Cewe je
(Matayo 26:6-13; Yoane 12:1-8)

³ Pui padare cabu Yeesu Simona me mete cabu jage Betaniya je. Simona lui lepera pita cama ge niinäce. Yeesu deedei liba äbitige, yepä magebi te tabacitige alabasta kula karpu cama. Karpu ngalebora puga ge mijirage lengo nardus oil, lui ne baborage daremu ca jaaletnusi. Tabé karpu ne etebicige, oil ne epadurige Yeesu me mope cabu. ⁴ Poto biname cina claabe me äbitininisi, ajanininisi egä, “Niiyarage gyene ai oil ne pepu papa apadura. ⁵ Miji cire yaacanejisi aletname trii hanred rarekaake ca, siige pui rarekaake owecumete biname bine cire yääcäremejisi.” Siige teepi teebine ujäclisi.

6 Yepä Yeesu jejemige egä, “Obmaleye teebine. Weene ngeno me ngenecu mäpu me joweneniye? Tabé miijirage mule ne bii jowenige cäme tääpume. **7** Iyeta padare cabu owerumete biname cina weene cama yaacrajimuge, siige weene miji gemi teebibine ätityerame weene lui padare cabu singi, yepä cane weene cama lica pagege iyeta padare cabu lenaja. **8** Peei name pi miji gyene, egä tabe jowenige, tabe lui mule ne ibibi ge wawena. Tabé cäme tääpe ne niinäce gaabe me bii beganige gape me acitame. **9** Cane toraca mene jijenininine, biname cina luma Miji Mene ne yaacenanusi ai gawecewe cabu ta, teepi cirege jajanena ai magebi me ngene apecna tääpume, tabe ngena ne bii jowenige cäme tääpume.”

Yuuda Mene Jowenige Yeesu ne Awabame Budre tääpume
(Matayo 26:14-16; Luuka 22:3-6)

10 Yeesu me twelb abiberäja bägrä bime yepä te ngii Yuuda Isakariyota ädige modamoda iiwäreja biname bime bau me, jejemige tabe Yeesu ne awabame agli tääpume. **11** Teepi liba itecijemige, teepi gege ecisi, siige jejisi Yuuda ne teebine daremu ceerame. Puma cita ca tabe miji gaabe ne jirngige Yeesu ne awabame teeme budre tääpume.

Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä cama Äsuplengta Deedei Erwige
(Matayo 26:17-25; Luuka 22:7-14, 21-23; Yoane 13:21-30)

12 Trii padare puga ge Israela biname cina liba uutneca cäco buluduu bine yäärwäjimusi. Pui padare me niinäce bimu cabu, teepi liba maamoi bine yaaglecimusi äsuplengta deedei tääpume, Yeesu me abiberäja bägrä cina teebine itemlisi egä, “Maane singi luma mäte cine äsuplengta deedei ne amacetnäjame määme tääpume?” **13** Tabé teeme neeneni abiberäja bägrä bine apu mene cama jätyepige egä, “Weene iclege babo cewe me. Weene puma opopa eyeniye rooriye cama, lui te niiye karpu ne secanenige, **14** siige teebine ingwe icwepeye tabe lui mete cabu abacitenige. Jejepeye mete yageyame ne egä, ‘Abiberäja biname te singi umle äbitame, egä lese nyene puupu, tabe luma teeme abiberäja bägrä cama äsuplengta deedei äbitenige?’ **15** Tabé weebibine jiwabenige baborage cabu puupu ne. Pui puupu cabu piti nemí iyeta gwidape, siige puma emacetnäjepeye deedei mime tääpume.” **16** Abiberäja bägrä cina abyemeräsi, aaclige babo cewe me, jepänemäsi iyeta gwidape Yeesu me mene ibi. Teepi äsuplengta deedei puma emacetnäjäsi.

17 Liba mämleteca ge, Yeesu atyaramtige teeme twelb abiberäja bägrä cama pui mete cabu me. **18** Teepi liba deedei äbitininisi, Yeesu jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine, weeme yepä lui te deedei äbitenige cane cama, cebine budre me pa nawabepi.” **19** Teepi ngenecu mäpu me äbitininisi, siige yepäyepä jejananisi egä, “Yageyame, cane lica.” **20** Yeesu

jejemige egä, “Ai lui weene twelb bime yepä gyene, lui te buluduun ne yiiglenutenige cane cama disi cabu. ²¹Cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, budre pa läbitepene, Oogäräneji mene te lipu jiicenige cäme poto cidi me. Yepä oge yene pui biname, cebine lui te nawabenige budre tääpume. Teeme tääpume mijji cirege tabe liba lica cire laplimleji.”

**Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä cama Aareto ne Erwige
(Matayo 26:26-30; Luuka 22:15-20; 1 Korinito 1:23-25)**

²²Teepi liba deedei erwäjisi, Yeesu piba buluduun ne ecatige, Acejiyame ne eso ecärigie, itrecige, abiberäja bägrä bine ecärimige, jejemige egä, “Ecateye. Ai lui cäme tääpe gyene.” ²³Tabe cuta kwäye ne waina niiye cama ecatige, Acejiyame ne eso ecärigie, ecärimige teebibine, siige teepi iyeta pui kwäye cabu ca enisi. ²⁴Yeesu jejemige egä, “Ai lui cäme uudi gyene, lui te mameta gyene apira bucurage biname bime tääpume piiyepu lui te klaje jecnenige Acejiyame lui kirece mene ituge jaji biname bine niiya cabu ca äsecrerame. ²⁵Cane toraca mene ijienininine, cane cääri waina niiye lica cirege nani ngälu pui padare cabu, cane liba kirece waina niiye cire yaanepene Acejiyame me puupu cabu cabucewe je.” ²⁶Puma cita ca teepi uupera ne etangisi, siige äsige, eclige Olibi Uli Podo cabu me.

**Yeesu piiyepu Peteru
(Matayo 26:31-35; Luuka 22:31-34; Yoane 13:36-38)**

²⁷Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Weene page iyeta cebine nabmaleniye, uucratninininiye, ingle mene oogäräneji gyene cäme poto cidi me egä, ‘Acejiyame te maamoi ire atwi biname ne budre me cire yaaglepi, siige maamoi cina maramara cire yaaplidnärepesi.’ ²⁸Yepä cane liba budre cabu ca pa larpinantepene, cane piba weeme niinäce gaabe me Galilaya me pa lädepene.” ²⁹Peteru Yeesu ne jejige egä, “Ngänu gyene liba iyeta poto cina meeble abmala, cane licarage naabmalenine meeble.” ³⁰Yeesu jejige egä, “Cane toraca naajenine, airage ciyi cabu maane cebine niinäce nesae gääbu nainenite, piba paulo te neenen manu ala sengenenige.” ³¹Peteru kokre cama jejige egä, “Ngänu gyene teepi cebine maane cama budre me agli, yepä cane licarage naainenine meeble.” Iyeta abiberäja bägrä cina cuta yepä mene jejanisi.

**Yeesu Irecu Ätumutige Getesemane je
(Matayo 26:36-46; Luuka 22:39-46)**

³²Teepi eclige cewe ngii Getesemane me. Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Weene ama adnatärineye, cane lädene irecu ätumutame. ³³Tabe Peteru Yakobu Yoane naabibine aacanänige teta cama. Yeesu babo

ngeneču mäpu me äbitige piiyepu wälu te joomlige, ³⁴ siige tabe jäätänige egä, "Ai baborage ngenecu mäpu te cebine budre pana nawenenige. Weene ama ireclota sinäjänege, cebine nawagrijeye." ³⁵ Puma cita ca tabe matikäli padare abotäntige, oweowe ajarige gawe cabu me, irecu ätumutige, egä liba miji gyene ai mäpu padare te teebine äsuplengtame. ³⁶ Tabe apu jiicige egä, "Cäme Babe, maane miji gäte iyeta gwidape bine wawenecame. Maane ai mäpu ne käme bau ca iyeblingti. Yepä gone käme singi ne jaawenute, määme singi ne jwenepi."

³⁷ Puma cita ca tabe tacnenutige, abiberäja bärä bine ute cabu täädäränige. Taber Peteru ne jejige egä, "Simona, maane nää ute gäte? Maane nää äblicäco gäte ireclota lenaja matikäli padare? ³⁸ Weene ireclota inajänege piiyepu irecu ätumutänelye, piba apicetnära padare cabu weene lica itrametnenänige. Weeme seemo cina singi gemi käme singi ne wawename, yepä weeme tääpe cina kokre cäco gemi."

³⁹ Tabe cuta cäari acnenutige, pepu pana mene ca irecu ätumutige niinäce liiyepu. ⁴⁰ Tabe liba tacnenutige, cuta ute cabu cäari teebibine täädäränige, ingle teeme irecu mäpurage ge. Teepi liba alotneränisi, teepi umle lica ge teebine ngena mene jajime. ⁴¹ Yeesu nesae me abotäntige irecu ätumutame, siige tabe liba tacnenutige, abiberäja bärä bine jäätänige egä, "Weene ute camu gämi, ngene oocenäniye. Siige, padare te bii tatyaramtige. Cane lui te Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cebine mameta gyene ceera conocono biname bime ime cabu me. ⁴² Arpineränelye, biiri wääjene. Lui biname te cebine nawabenige budre me aglime, tabe mameta gyene."

Yeesu ne Joomlisi

(Matayo 26:47-56; Luuka 22:47-53; Yoane 18:3-12)

⁴³ Yeesu liba camu mene iicema cabu jage, Yuuda teeme twelb abiberäja bärä bime yepä te piba tatyaramtige. Teta cama biname cina seclige cubu turikä piiyepu gabagaba cama. Modamoda iiwäreja biname, cotre abiberäja biname piiyepu poto Israela modamoda biname cina jityepimisi teebibine. ⁴⁴ Yeesu ne budre me awabayame biname te cewecu ne bii becítige pui biname bime tääpume egä, "Cane lui biname ne jetecnenine, peese nyene weene lui tääpume singi gemi. Joomlepeye, weeme ire atwi ngalebora ecanepeye."

⁴⁵ Yuuda liba tatyaramtige, tabe piba conocäco ädige Yeesu bau me, jejige egä, "Abiberäja biname," siige jetecnige teebine. ⁴⁶ Biname cina piba Yeesu ne kokre cama joomlisi. ⁴⁷ Lui cina aclajuteji puga icrajige, teeme yepä te cubu turikä ne sisatige, yoororige, siige yepä biname me tablame ne iyeta jeläcnutige. Pui lui iiwäreja mope biname me kaakesea bärä ge. ⁴⁸ Yeesu biname bine jejemige egä, "Weene naaclige cubu turikä piiyepu gabagaba cama cebine oomlaname epu pana, egä cane cubucubu

biname gäne. ⁴⁹Iyeta bimu gaabegabe cane weene cama ge, iiwäreja mete cabu yaabiberäjimune, weene piba cebine lica noomluye. Apu gyene, ingle lui mene oogäräneji gyene käme poto cidi me, miiji toraca me äbita.” ⁵⁰Puma cita ca iyeta abiberäja bägrä cina teebine ebmalisi, siige uucratnige.

⁵¹Yepä mamye biname te Yeesu ne ingwe icwige. Tabe yepä taatu cäbletääpe ca asigräneji ge. Biname cina liga teebine joomli-si, ⁵²tabe cäbletääpe ne sebmalige, siige cuutacuta uucrige.

Yeesu Israela Mutre Biname bime Opo Gaabe je

(Matayo 26:57-68; Luuka 22:54-55, 63-71; Yoane 18:13-14, 19-24)

⁵³Yeesu ne ecanisi iiwäreja mope biname me mete me, liiyeme iyeta modamoda iiwäreja biname, cotre abiberäja biname piiyepu nuuja Israela modamoda biname cina abasecretnuji. ⁵⁴Peteru seeji cude padare ca Yeesu ne ingwe icwige, siige abacitige iiwäreja mope biname me mete caale bora me. Tabe puga adnatige awamuta biname bime cama, gäbu jemajige uliobo gome.

⁵⁵Modamoda iiwäreja biname piiyepu iyeta mutre biname teepi biname bine jirngemisi Yeesu ne aitnejame budre me agli tääpume, yepä teepi nuuja ne lica jepänisi. ⁵⁶Bucurage biname cina puu Yeesu ne walya jeitnäjisi, yepä teeme mene yepä lica ge. ⁵⁷Piba poto biname cina abujengäjige, walya jeitnäjisi egä, ⁵⁸“Cine jitecijisi tabe iicana je egä, ‘Cane ai iiwäreja mete ne yiigarecenine, biname cina lui ne erangujisi, piba nesae bimu cama cääri cuta pa yaarangepene nuuja ne, lui biname biji arangäneji mete lica ge.’” ⁵⁹Yepä ai biname bime mene cuta yepä ibi lica gemi.

⁶⁰Iiwäreja mope biname te biname bime opo gaabe abujängtige, Yeesu ne itemlige egä, “Baa, määme nuuja daremu mene lica gyene, teepi lipu meebine naitnäjenisi.” ⁶¹Yepä tabe bojäcu enajige. Iiwäreja mope biname te cääri itemlige egä, “Nää, maane Keriso säte, biname bine niiya cabu ca lui te isecränenenemite, cine lui me ngii ne yaawepyeräjusi, teeme Bägrä?” ⁶²Yeesu jejige egä, “Yoo, cane säne. Cuta weene cebine pagege päpäna, Acejiyame bau ca lui te tädjujine biname me äbitujine, kokre Acejiyame me camu poto ca adnatäneji piiyepu carbe cabu äina gawe me.” ⁶³Iiwäreja mope biname te teeme cäbletääpe ne idericige awabame, egä tabe Yeesu ne panyamete jepänige, siige jiicige egä, “Mine nuuja singi lica gemi cerämu poto biname cina teebine aitnejame, ⁶⁴ingle weene bii bitecijinige, tabe lipu Acejiyame me ngii ne sabe bii jewenige, teeme bägrä ca lipu bainige. Weene lipu ngene jotwaninininiye teeme poto cidi me?” Teepi iyeta jiicisi egä, “Teeme niiya pisi nyene, pui name pi teebine miiji budre me agli.” ⁶⁵Piba teeme poto cina gije abacitinisi teebine mote ca ätyewame. Teepi cäbletääpe ca teeme opo icwabisi, yoororisi, jejisi

egä, "Nijini, laati te noororige?" Awamuta biname cina cuta teebine yoororisi.

Peteru Yeesu ne Jeinige

(Matayo 26:69-75; Luuka 22:56-62; Yoane 18:15-18, 25-27)

⁶⁶Peteru liba puga ge pui mete puutucu je, iiwäreja mope biname me kaakesea ngulebägrä te toclige, ⁶⁷teebine jepänige gäbu amaja je uliobo gome. Tabe cängena ire acitige teeme bau me, jejige egä, "Maane cuta totnetnäjumete Yeesu Nasareta biname cama." ⁶⁸Yepä tabe ainige, jojige egä, "Cane umle lica gäne maane ngena poto cidi me jiicenite." Tabe puma cita ca awetäntige, ädige caale grana wajwa me, siige paulo te ala sengenige. ⁶⁹Pui kaakesea ngulebägrä te cuta cääri jepänige teebine, jejemige lui biname cina puga aclajuteji icrajige egä, "Ai biname lui teeme yepä gyene." ⁷⁰Yepä Peteru cääri ainige. Matikäli padare ingwe ca lui cina aclajuteji puga ge Peteru ne jejisi egä, "Toraca gyene, maane teeme yepä gäte, ingle maane Galilaya biname gäte." ⁷¹Peteru jejemige, "Cane Acejiyame me ngii cabu jijenininine, egä cane umle lica gäne pui biname, weene lui poto cidi me jiicenenemiye." ⁷²Piba taatu paulo te neeneni me ala sengenige. Peteru ngene jotwige, Yeesu lipu teebine jejige egä, "Maane cebine niinäce nesae gääbu nainenite, piba paulo te neeneni manu ala sengenenge." Siige tabe ele jiplecmalige.

Yeesu Pilato me Opo Gaabe je

(Matayo 27:1-2, 11-14; Luuka 23:1-5; Yoane 18:28-38)

15 ¹Liba kroke sewalige, piba taatu modamoda iiwäreja biname, cotre abiberäja biname, piiyepu nuuja modamoda Israela biname, iyeta lui mutre biname, cina mene jitranisi Yeesu tääpume ngena wawename. Teipi teebine seea ca jetäysi, Pilato bau me ecanisi. ²Siige, tabe Yeesu ne itemlige egä, "Maane nää Israela biname bime mope biname gäte?" Tabe jejige egä, "Yoo, maane peega bii jiicite." ³Modamoda iiwäreja biname cina Yeesu ne bucourage gwidape poto cidi me jeitnäjisi, ⁴siige Pilato Yeesu ne cääri itemlige egä, "Nää, määme nuuja daremu mene lica gyene? Egäsu maane näätécijenige, teipi lipu meeblee bucourage gwidape poto cidi me naaitnäjenisi." ⁵Yepä Yeesu bojäcu enajige, daremu mene lica jewecnistige, siige Pilato cälu te jitige.

Pilato Yeesu ne Budre me Jitranige

(Matayo 27:15-26; Luuka 23:13-25; Yoane 18:39–19:16)

⁶Israela biname cina liba kämäge gaabegabe äsuplengta soriyomu ne jaawenusi, Pilato piba krokeciyi mete cabu ca yaasatuge teipi lui biname tääpume birige singi. ⁷Pui padare cabu puga ge krokeciyi mete cabu biname ngii Baraba. Tabe poto biname cama cubu itu jiicananepi Rooma

modamoda biname bime tääpume. Teepi biname ne itu yaaglepesi budre me teeme cubu ngalebora, siige krokeciyi mete bora yaacranemepesi.

⁸ Siige, biname cina eclige, Pilato ne itemlisi yepä biname ne krokeciyi mete cabu ca asatame, tabe lipu jaawenuge pui padare cabu iyeta kämäge gaabegabe. ⁹ Pilato itemlige egä, “Nää, weene singi gemi cane Israela mope biname ne asatame weeme tääpume?” ¹⁰ Pilato umle ge, egä modamoda iiwäreja biname cina teebine Yeesu bii becärisi, ingle teepi teebine ire patre jeglisi.

¹¹ Puma cita ca modamoda iiwäreja biname cina biname bine giri jicranimige teepi Pilato ne jajime tabe Baraba ne asatame lica Yeesu ne. ¹² Siige Pilato biname bine cääri itemlimige egä, “Cije cane piba ngena jewenenine teeme tääpume weene lui ne yaainuye Israela biname bime mopeyame ca?” ¹³ Teepi ala abayaninisi egä, “Baarge uli cabu jääbyecresi!” ¹⁴ Pilato itemlimige egä, “Ngena name pi? Tabe ngena niiya ne itu tewenumi?” Yepä teepi baborage ala abayaninisi egä, “Baarge uli cabu jääbyecresi!” ¹⁵ Pilato singi ge biname bime ngenecu miji me wawename, siige tabe Baraba ne sisatige krokeciyi mete cabu ca teeme tääpume. Puma cita ca tabe jejemige Yeesu ne adnaname, siige biname bine ecärimige teepi baarge uli cabu äbyecrame.

Rooma Cubu Biname cina Yeesu ne Ätutena pana Jewenanisi (Matayo 27:27-31; Yoane 19:2-3)

¹⁶ Puma cita ca Rooma cubu biname cina Yeesu ne ecanisi Pilato me mete opo gome me, siige ala tesoglicmisi lui cina yepä sange teta cama. ¹⁷ Teepi Yeesu ne ciriyäciriäy cäbletääpe esigrisi, pägepäge seeasea ne jemlemaltisi, teeme mope cabu ecitisi krauni tääpume. Teepi ai ne ätutena pana jewenisi, egä tabe babo mope biname gyene. ¹⁸ Puma cita ca teepi jewablisi teebine, jejisi egä, “Sebore Israela biname bime mopeyame!” ¹⁹ Teepi teebine suru ca yoororanisi mope gome, mote ca itywäjisi, siige sinäme kokorare ca ipednanemisi teebine opo gaabe me acitame. ²⁰ Teepi teebine apu ätutena pana jewenisi, piba ciriyäciriäy cäbletääpe ne jiiremutisi, teemerage cäbletääpe esigrärisi. Puma cita ca teepi teebine ecanisi baarge uli cabu äbyecrame.

Yeesu ne Baarge Uli cabu Jibyecrisi (Matayo 27:32-44; Luuka 23:26-43; Yoane 19:17-27)

²¹ Puga ge yepä rooriye ngii Simona. Tabe lui Kurene cewe biname gyene, Aleksanda Rupus naabime babe. Tabe calwacupi cewe ca tacnige, siige cubu biname cina giri jecitisi Yeesu me baarge uli ne acaname. ²² Puma cita ca teepi Yeesu ne ecanisi cewe ngii Gologota me, lui me abocломta egä, ‘Mopekaake Cewe’. ²³ Teepi teebine ligi ecärisi miira traci cama alengläcitezji waina niiye, yepä tabe lica enige. ²⁴ Piba teepi teebine

toto ca jibyecrisi baarge uli cabu. Siige puma cita ca teepi matimati kula cabu teeme ngii bine yoogärimisi, piba yiisabäjemisi pui kula bine umle äbitame, egä teepi lipulipu Yeesu me cäbletääpe bine abelename.

²⁵ Peei lui krokebimu ge, teepi liba teebine baarge uli cabu jibyecrisi. ²⁶ Yeesu me mope gome oogäräneji ge teeme budre ingle poto cidi me egä, ISRAELA BINAME BIME MOPE BINAME. ²⁷ Teepi cuta neeneni cubucubu biname bine jäabyecrisi baarge uli cabu. Yepä lui Yeesu me camu poto ca, nuuja lui teeme säwäci poto ca. ²⁸ Apu mule ca ai Oogäräneji mene te toraca me äbitige egä, “Teebine cubucubu biname pana jewenisi.”

²⁹ Lui biname cina Yeesu ne isuplengäjisi, teepi jisädanisi, mope akocnäjinisi, jejisi egä, “Baa, maane age sätte, iiwäreja mete ne lui te yiigarecenite, siige nesae bimu ngalebora cääri erangenite. ³⁰ Maane määmämu miji äbiti, baarge uli cabu ca täini.”

³¹ Cuta modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname cina Yeesu ne pepu jisädanisi. Teepi ajanininisi egä, “Tabe poto bine miji jaawenanemuge, yepä tabe äblicäco teemämu miji äbita. ³² Tabe Keriso ca lainuge, biname bine lui te niiya cabu ca birige äsecrera, piiyepu Israela biname bime mope biname ca, siige tabe täinege baarge uli cabu ca cine päpäname, cine piba jitrunge-nisi teebine.” Lui bine jäabyecrisi teeme gome, teepi cuta teebine jisädenäsi.

Yeesu me Budre

(Matayo 27:45-56; Luuka 23:44-49; Yoane 19:28-30)

³³ Liba bimu duusa ge, krokeciyi te cewe ne iyeta icwabige nesae awa cama. ³⁴ Mämle bimu me Yeesu babo tagepogogo ca ala abayige egä, “Eeli, Eeli lama sabatani,” peei lui egä, “Cäme Acejiyame, cäme Acejiyame, maane ngeno me cebine nägyite?” ³⁵ Poto lui cina aclajuteji icrajige teeme gome, jitecijisi, jiicisi egä, “Itecijinege, tabe Eliya ne ala tesoglecenige.” ³⁶ Puma cita ca yepä te tuuwamige, waarpopale pana gwidape ne caapoco waina niiye cabu yiiglenutige, suru ca jigadige, isinglantige Yeesu me tage cabu me, jiicige egä, “Mine jääpänesi, Eliya liba tädenige teebine ätrungentame.” ³⁷ Piba Yeesu baborage tagepogogo ca ala abayige, siige budre äbitige.

³⁸ Iiwäreja mete cabu lui baborage cäbletääpe adadnäneji ge, äderärigie cabu ca ngälu gawe me. ³⁹ Cubu biname bime mope biname, lui te aclajuteji enajige Yeesu me opo gaabe, liba jepänige tabe lipu budre äbitige, tabe jiicige egä, “Toraca, ai biname lui Acejiyame me Bägrä gyene.”

⁴⁰ Magebi puga ge cudecewe ca ire. Teeme yepä lui Mariya Magadala cewe magebi tage, nuuja lui Mariya tage lui iganerage Yakobu piiyepu Yoose naabime mage, yepä lui Salome tage. ⁴¹ Teepi Yeesu cama jage,

tabe liba Galilaya je waatnetnäjuge, teebine yäätityeräjusi. Cuta poto cerämu magebi puga ge, lui cina saaclepi Yeesu cama Yerusalem me.

Yeesu ne Gape cabu Ecitisi

(Matayo 27:57-61; Luuka 23:50-56; Yoane 19:38-42)

42-43 Mämleteca liba mameta ge, Yoosepa Arimatea cewe biname te tatyaramtige. Tabe yepä mijiirage mutre biname ge, lui te padare ne jewagrijige Acejiyame te biname bine waadename. Ingle peei lui Fraide ge, Sabade bimu me amacetnäja bimu ge, tabe tii ecanige, Pilato bau me ädige Yeesu me budrekaake täüpume. ⁴⁴Pilato cälu te jitige ätecijame, egä Yeesu uja budre bääbitige. Tabe jejige ala asoglecame cubu mope biname ne, siige itemlige egä, “Yeesu nää uja budre bääbitige.” ⁴⁵Tabe liba umle äbitige cubu mope biname bau ca, egä Yeesu budre ge, tabe Yoosepa ne jejige teeme budrekaake ne acatame. ⁴⁶Puma cita ca Yoosepa ädige, bulubulu cäbletääpe ne jeletnige, Yeesu ne sitrungamtige, cäbletääpe ca tope etnige, siige gape cabu me ecitige, lui gape ne ituge uurana baborage kula ngalebora. Piba tabe baborage kula ne epetrengäjige gape grana armime. ⁴⁷Mariya Magadala cewe magebi piiyepu Mariya Yoose me mage teepi jepänäsi, tabe Yeesu ne luma ecitige.

Yeesu Budre cabu ca Arpinantige

(Matayo 28:1-8; Luuka 24:1-12; Yoane 20:1-10)

16 ¹Sabade bimu liba apirige, Mariya Magadala cewe magebi, Mariya Yakobu me mage, piiyepu Salome, teepi mijiirage lengo ngängye bine jeletnemänisi Yeesu me budrekaake ne aganame. ²Sande krokerage, bimu te liba tacitige, teepi ujige gape gome me. ³Gaabe cabu teepi ajanänisi egä, “Laati te pui kula ne epeträngtenige gape grana cabu ca mime täüpume?” ⁴Teepi apu ajanänisi, ingle kula lui baborage ge. Siige teepi liba atyaräninisi, ire acranänisi, siige jepänänisi, egä kula lui apeträngteji ge. ⁵Teepi gape cabu me ebäcnänisi, mamye biname ne jepänänisi bulubulu lecaleca cäbletääpe ca asigräneji ge, camu poto cidi ca adnatäneji ge, siige magebi cina cälu te jäätänige. ⁶Tabe teebibine jääljänige egä, “Gone cälu te jitänuge. Weene Yeesu Nasareta cewe biname ne jirngenäneniyе, lui ne baarge uli cabu tibyecrumesi. Tabe ama lica gyene. Acejiyame te teebine budre cabu ca berpinantige. Weene ire! Agesa lui puupu cabu teebine sitwitumesi. ⁷Äte ujeye! Peteru naabibine jejemeye, egä tabe teeme niinäce gaabe me ädenige Galilaya me. Puma teepi opopa eyenisi teta cama, tabe lipu itu jaajemepi teebibine.” ⁸Magebi cina äsänisi gape cabu ca, siige uucratnänisi, ingle teepi mage cälu te jäätänige piiyepu jaalocnänige wälu name pi. Teepi nuuja biname ne lica jejisi ai poto cidi me, ingle teepi wälu ge.

Yeesu Aboclomtige Teeme Abiberäja Bägrä bime bau me

(*Matayo 28:9-10, 16-20; Luuka 24:13-53; Yoane 20:11-18; 20:19-23; Apostolo 1:6-11*)

⁹ Sande bimu krokerage Yeesu budre cabu ca liba arpinantige, tabe aboclomtige niinäce Mariya Magadala cewe magebi bau me, lui me trupa cabu ca tabe itu yääsecräremepi seben niiya cable bine. ¹⁰ Tabe oclige abiberäja bägrä bime bau me, lui cina Yeesu ne ele jelwisi, jejemige ai poto cidi me. ¹¹ Yepä teepi liba itecijemige, egä Yeesu barpinantige piiyepu tabe teebine bii jepänige, teepi lica jitprungisi.

¹² Ai ingwe gaabe ca Yeesu aboclomtige mara opo ca neenení abiberäja bägrä bime bau me, teepi liba gaabe cabu aalige babo cewe kaake poto cidi ca. ¹³ Siige teepi babo cewe me acnenutäsi poto abiberäja bägrä bime bau me, jejemäsi, egä teepi Yeesu ne bii jepänäsi, yepä teepi lica jäätprungisi teebibine.

¹⁴ Ingwe ca Yeesu aboclomtige lebin abiberäja bägrä bime bau me, teepi liba deedei cabu jage. Tabé teebibine jicnecimige teeme ätrunga cäco piiyepu äteci ja cäco mule name pi, ingle teepi lica pui biname bine titrungimumesi, lui cina teebine tepänanumesi, egä tabe budre cabu ca itu tarpinantumi. ¹⁵ Tabé teebibine jejemige egä, “Äte naaclepi, iyeta cewe gaabegabe ta Miji Mene ne ecananepeye iyeta biname bime bau me ai gawecewe cabu. ¹⁶ Laati te liba Miji Mene ne jäätprunguge piiyepu teebine liba niiye ca cuta jääcisäjuye, tabe cirege iyeteta ireclota ne päpäna. Laati te liba lica jäätprunguge, teeme niiya mule cina yaacrajuge, siige teebine cirege atrana. ¹⁷ Lui biname cina Miji Mene jäätru-ngusi, teepi ai ciitaca mule bine pagege waweneca: teepi käme ngii cabu niiya cable bine pagege äyecreja biname bime trupa cabu ca, piiyepu teepi teeme umle cäco mene ca pagege iicema. ¹⁸ Teepi liba cobyame bine joomlemusi coo piiyepu budre niiye liba yaanus, pui cina äblicäco teebibine sabe wawena. Teepi pagege teeme ime acrana pita biname bime papa cabu me, siige teepi miji läbitininus.”

¹⁹ Yeesu Yageyame te liba ai mene teebibine jejananemige, pui kaake poto cidi ca Acejiyame te teebine ecanige cabucewe me, siige tabe Acejiyame me camu poto cidi ca adnatige. ²⁰ Abiberäja bägrä cina ecluji, Miji Mene ne ecananujisi iyeta poto ta. Yageyame te kokre ecärimuji teepi ciitaca mule bine wawenecame naace tääpume awabame, egä Miji Mene toraca gyene.

LUUKA ME MIIJI MENE

Niinäce Mene

1 ¹Yoo, Babo biname Teopilo, maane umle gäte egä bucurage biname cina ituge gije abacita mene oogärame pui modamoda mule poto cidi me lui cina cime gome täbitenäjimesi. ²Cine peei poto cidi me mene ituge ätecija biname bau ca lui cina teemämu ituge päpäna iyeta peei mule teeme agedna cabu ca, piba peei poto cidi me jaajananemepesi. ³Yoo, ai name pi cane iyeta pui mule poto cidi me cängenarage itu yaabiberäjempene, cane jitranine cängena mene oogärame määme täüpume, ⁴maane ai cabu ca toraca umle äbitame pui mule poto cidi me teepi meebeeñe lui itu naabiberäjepesi.

Umle Mene Yoane Niiye ca Äciseja Biname me Aplimla poto cidi me

⁵Ai mene ne gije jebacitenine Heroda liba Mopeyame täüpume enajuji Israela gawe cabu. Puga ge yepä Acejiyame me iiwäreja biname teeme ngii Sakariya. Tabé yepä iiwäreja babo biname ngii Abija me sange cabu kaakesea jaawenuge. Teeme coga ngii Elisabeta cama teepi neenenli lui Aarona me kaakesaare gegi. ⁶Teepi mijiirage laanajuge Acejiyame me opo gaabe je, iyeta mime Yageyame me singi piiyepu cotre conocäco jaawenäsi. ⁷Yepä teepi bägrä cäco ge, ingle Elisabeta äblicäco bägrä päpäna, cuta piiyepu teepi moda molyege ge.

⁸Nuuja taje teeme padare cabu Sakariya teeme iiwäreja kaakesea jewanaruji Acejiyame täüpume. ⁹Yoo, pui iiwäreja biname bime mule apu ge: teepi matimati kula bine teeme ngii cama yiisabäjemusi teeme maramara kaakesea peema cita ca päpäname. Pui bimu cabu Sakariya lui kaakesea jepänige pui kula yiisabeja cabu ca mijiimiji lengo gwidape Acejiyame täüpume uubuderame. Uubudera padare te tatyaramtige, tabé piba Acejiyame me iiwäreja mete ngalebora me abacitige, ¹⁰bucurage biname cina liba tabasecretnige pui mete caale bora me irecu ätumutame.

¹¹Piba Acejiyame me mename seemo te Sakariya bau me taboclomtige, pui miji lengo gwidape uubudera dade camu poto ca jeclajutige.

¹²Sakariya liba jepänige teebine, cälu te jitige, wälu te joomlige. ¹³Yepä, mename seemo te jejige egä, "Sakariya, wälu gone! Acejiyame te määme awejena ne secatum; määme coga Elisabeta imäbägrä ne pa jääpänepi. Maane teebine ngii ecärepi Yoane ca. ¹⁴Maane ngenecu miji piiyepu gege pa äbitepi, piiyepu bucourage biname cina babo gege pa läbitipesi teeme aplimla name pi. ¹⁵Tabe babo cirege äbita Acejiyame me opo gaabe je. Tabe gone waina niiye, coo nuuja sice pana niiye nänäja. Teeme aplimla cabu ca Aceji Seemo teeme trupa cabu babo pa läbitipi. ¹⁶Tabe bucourage Israela biname bine pa yaatatrongäremepi Acejiyame mime Yageyame bau me. ¹⁷Teeme otni lui mime Yageyame me niinäce gaabe myene. Teeme seemo ireclota piiyepu kokre mename biname Eliya pana pagege äbita. Yoo, tabe te babe bime ngenecu pa jaatatrongäremepi teeme bägrä bime bau me, piiyepu ätecija cäco biname bime ngene atwanena pa jaatatrongäremepi toraca conocäco mule wawename. Tabe Yageyame me biname bine pa yaamacetnäjemepi teeme otni täüpume."

¹⁸Siige, Sakariya piba mename seemo ne mene jejige egä, "Cane lipu ai mene toraca umle äbita? Cane moda gäne; cäme coga cuta molyege gwene."

¹⁹Mename seemo te jejige egä, "Cane Gabriyela säne, Acejiyame me opo gaabe naclajutuge. Tabe te cebine nätyepige ai mijirage mene meebline jajime. ²⁰Yepä, maane cäme mene lica nacatite, peei name pi maane buduma pana äbitenite mene iicemame. Maane bojäcu naanajepi, ngälu pui bimu cabu cäme mene te liba toraca me pa läbitipi. Yoo, peei te teeme padare cabu toraca me pa läbitipi."

²¹Siige, iiwäreja mete caale bora je biname cina Sakariya ne jewagrijisi egä, "Ngena te bääbitige mete ngalebora je? Mage leca padare, tabe ngena name pi enajenige, lica tasatenige?" ²²Siige, tabe liba tasatige, äblicäco teebibine mene jaji. Teepi puma cita ca umle äbitininisi egä tabe pama apacyera gwidape ne bii jepänige puma. Mene cäco tabe ime ca teebibine umle jwenemige.

²³Siige teeme pui kaakesea padare liba apirige, Sakariya acnenutige cewe me. ²⁴Pui ingwe ca teeme coga Elisabeta mäpumäpu äbitige. Tabe mete gome waanajuge faib mabye cama, jiicige egä, ²⁵"Yageyame te cebine nätyärumi apu äbitame. Ingwe ca cane lica nuuja biname cama ajiri pana lenaja bägrä cäco."

Umle Mene Yeesu me Aplimla poto cidi me

²⁶Elisabeta liba siks mabye mäpumäpu cama onajige, pui padare cabu Acejiyame teeme mename seemo Gabriyela ne jityepige Nasareta cewe Galilaya probins cabu me. ²⁷Teeme mene puga ge yepä ngulebägrä täüpume, ngii Mariya. Teeme ciwelooloyame ngii Yoosepa, tabe sasa Mopeyame Daawida me ingle biname ge. ²⁸Yoo, Gabriyela Mariya bau

me ädige, jojige egä, "Sebore Mariya! Acejiyame maane cama gyene. Tabe babo singi gyene määme täüpume meeble miiji ceerame."

²⁹Mariya liba pee i mene utecijige, tabe ngenecu joclonige, mage ngene jotwananige pui mene ngena täüpume. ³⁰Puma cita ca mename seemo teebine jojige egä, "Mariya, wälu gone, ingle Acejiyame te babo ngenecu miiji gyene määme täüpume." ³¹Maane mäpumäpu pa äbitepi, imäbägräne pa jepänepi. Teebine ngii ecärep Yeesu. ³²Tabe lui baborage cirege; Caburage Acejiyame me bägrä ca pa yaainepesi. Yageyame Acejiyame teebine mopeyame me cire jaawenepi epu pana teeme kaakesaare Daawida lipu mopeyame itu enajuji. ³³Tabe te Yakobu me kaakesaare bine iyeteta cire yaawademepi, ingle teeme waadena lui ngälu cäco gyene.

³⁴Mariya mename seemo ne itemlige egä, "Cane mäpumäpu lipu äbita, ingle camu gäne rooriye cama atejäclmuta?"

³⁵Mename seemo te jojige egä, "Aceji Seemo te määme bau me pa tädepi, piba Caburage Acejiyame me kokre määme cabu pa yaanajepi, pee i name pi pee i bägrä maane lui ne pa eplimlepi tabe Acejiyame tääpu myene, piiyepu Acejiyame me bägrä ca pa yaainepesi. ³⁶Yoo, määme ingle biname Elisabeta cuta imäbägrä pa jääpänepi. Teebine lui täüpume biname cina jwaaajusi egä "äblicäco bägrä päpäna," ngänu gwene page molyege, tabe siks mabye cama mäpumäpu gwene. ³⁷Iyeta gwidape Acejiyame täüpume ibibi gemi wawena."

³⁸Siige, Mariya piba jejige egä, "Cane Acejiyame me biname gäne teeme singi wawename. Iyeta miiji gyene cäme täüpume äbita maane lui mene bii najite." Siige, mename seemo piba teebine obmalige.

Mariya Elisabeta ne Ongrärige

³⁹Yoo, pui mene ingwe ca, Mariya gwidape emacetnäjige, wata oclige yepä cewe Yuudea doro gawe cabu me. ⁴⁰Tabe Sakariya me mete me puga abacitige, Elisabeta ne sebore jownenige. ⁴¹Yoo, Elisabeta liba Mariya me mene utecijige, teeme bägrä te piba apinyarige came bora ätni diiba cabu, piiyepu Aceji Seemo Elisabeta me trupa cabu babo äbitige. ⁴²Tabe babo tage ca Mariya ne jojige egä, "Acejiyame te meeble babo miiji naawenige iyeta magebi cabu ca, piiyepu maane lui bägrä ne pa eplimlepi, tabe Acejiyame me babo miiji cama gyene. ⁴³Cane ngeno me ai miiji ne päpäna, cäme Yageyame me mage te cebine näärenige! ⁴⁴Cane liba määme sebore mene näteci jige, piba taatu bägrä te gege cama apinyarige cäme came bora ätni diiba cabu. ⁴⁵Maane ngenecu gege gäte, ingle mime Yageyame me mene maane jaatrungepete egä määme poto cidi me pagege äbita." Siige.

Ai Lui Mariya me Uupera Mene Acejiyame täüpume

⁴⁶Mariya jiicige egä,

“Cane Acejiyame ne ewepyeräjenine iyeta cäme ngenecu cama.

⁴⁷ Cäme seemo te gege äbitenige Acejiyame tääpume, lui te cebine
niiya cabu ca cirege asata.

⁴⁸ Tabé owecu cama cebine näpänumi, cane lui teeme matikolä
kaakesea bägrä gäne.

Ama cita ca iyeta biname cina cebine pa naineperi “gege gwene,”

⁴⁹ peei modamoda gwidape name pi Acejiyame lui bine teeme kokre
ca itu tewenemumi cäme tääpume.

Teeme ngii lui jamyacu conocäco gyene.

⁵⁰ Bägrä bime padare cabu ca pliyepu maramara kaakesaare bime
padare cabu ca, tabe biname bine owecu jaawenemuge,
lui cina teebine opo gaabe me yaacitusi.

⁵¹ Tabé kokre mule bine ime ca itu jaawenemepi;
biname lui cina ngenecu bora teemeteme babo me läbituge,
teebibine jaawenemepi maramara me aplidnerame.

⁵² Tabé modamoda mope biname bine gawe me itu yaajaremepi teeme
mijimiji puupu cabu ca,
yepä matimati biname bine ituge awepenta.

⁵³ Deedei cäco biname bine tabe yäängäremepi mijimiji deedei ca,
yepä dogwe biname bine deedei cäco yääyecräjempeli.

⁵⁴⁻⁵⁵ Tabé cängena jaawenemepi lui mene mime kaakesaare bine ituge
jaji;
mibibine itu nitityäripi lui gemi teeme kaakesea bägrä ngii Israela
cabu ca.

Tabé teeme mene lica ngene jäätrimalepi, owecu wawename
Abrahamo pliyepu teeme kaakesaare bine iyeteta.”

⁵⁶ Siige, Mariya Elisabeta cama onajige nesae mabye cama, piba
acnenutige teeme cewe me.

Yoane Niiye ca Äciseja Biname me Aplimla poto cidi me

⁵⁷ Yoo, Elisabeta me padare liba tatyaramtige, tabe imäbägrä ne
eplimlige. ⁵⁸ Siige, teeme inglewale pliyepu cewe mameta lui biname
cina liba mene itecijemige Yageyame te lipu Elisabeta ne babo owecu
jowenige, teepi ten cama gege äbitinini.

⁵⁹ Imäbägrä te liba eit bimu joomlige, teeme binamewale cina seclige
Acejiyame me cewecu acita mule wawename tääpe matikolä iirputa ca.
Teepi singi bägrä ne babe me ngii ceerame, Sakariya, ⁶⁰ yepä teeme mage
te jejemige egä, “Eewe! Teeme ngii lui Yoane.”

⁶¹ Teepi mage me mene jowecnistisi egä, “Peei ngii weeme ingle cabu
lica gyene.”

⁶² Teepi puma cita ca babe ne ime ca jewenisi teebine ätemlame egä,
“Maane ngena ngii tääpume singi bägrä ceerame?”

⁶³ Sakariya oogära gwidape tääpume jejige, peei cabu yoogärige egä, “Teeme ngii lui Yoane.” Biname cina călu te jitemige. ⁶⁴ Piba taatu Sakariya me wätä te miiji me äbitige, piiyepu teeme tagepogogo te tasatige. Tabe mene me gije abacitige Acejiyame ne awepyeräjame. ⁶⁵ Cewe mameta biname cina wälü äbitininisi; peema cita ca idre ecenanisi Yuudea pelo gawe cabu iyeta poto ta. ⁶⁶ Iyeta lui cina peei mene itecijemige, mage ngene jotwa-naninisi, ätemläjinisi egä, “Ai bägrä tääpume lipu äbitenige?” Yoo, Biname bime tääpume pajecu ge egä Acejiyame me kokre ime puga ge pui bägrä cama.

Sakariya te Acejiyame me Tagepogogo Mene Jiicige

⁶⁷ Aceji Seemo te Yoane me babe Sakariya me trupa cabu me babo äbitige; tabe Acejiyame me tagepogogo mene jiicemige egä,

⁶⁸ “Acejiyame mime Israela biname bime Yageyame ne mine pa yaawepyeräjesi, ingle tabe mibibine bii ningräerininige piiyepu mime niiya cabu ca äsecrera gaabe bii nicärininige.

⁶⁹ Tabé mime tääpume kokre äsecrera biname ne bii tityepige, lui teeme kaakesea bägrä Daawida me kaakesaare gyene.

⁷⁰ Ujarage, tabe teeme conocäco mename biname bime tagepogogo ca jiicugi egä,

⁷¹ tabe mibibine cire niyeblingipi mime cubuyame bau ca, piiyepu teeme ime cabu ca lui cina mibibine nimugetnnininus.

⁷² Tabé te jiicugi egä tabe mime kaakesaare bine owecu wawename, piiyepu teeme conocäco jajeji mene tabe lica ngene ätrimelame.

⁷³ Tabé mime kaakesaare Abrahamo ne teeme kokre ngii cabu jejuji

⁷⁴ egä mibibine cirege äsecrera cubuyame me ime cabu ca, mine piba teeme tääpume kaakesea wälü căco wawenecame,

⁷⁵ piiyepu ngenecu epucäco conocäco lenajame teeme opo gaabe je iyeta mime ireclota ngalebora.

⁷⁶ Yoo, căme bägrä, biname cina meeble pa naainepesi mename biname ca mime Caburage Acejiyame tääpume,

Ingle maane niinäce pa ädepi gaabe amacetnäjame Yageyame tääpume,

⁷⁷ teeme biname bine umle wawename egä äsecrera gaabe pisi nyene, teepi liba kälyä jäätänemusi Acejiyame bau ca teeme niiya mule tääpume.

⁷⁸ Mime Acejiyame lui baborage owecu piiyepu owelaamelame cama; teeme äsecrera biname te bimu me ajara pana, cabucewe ca mime bau me pa tädepi,

⁷⁹ saapaalyärepí biname cabu lui cina krokeciyi mule cabu icrajinige, piiyepu teeme budre mule name pi wälü gemi.

Tabe cuta mibibine pa niwadipi poode ireclota gaabe cabu otnime.”

⁸⁰ Yoo siige, pui bägrä te uutige, babo me äbitige, cuta teeme seemo kokre me äbitige. Tabe daapo taatu cewe cabu enajige, ngälu pui bimu tabe liba teeme kaakesea gije jebacitige Israela biname bime tääpume.

Yeesu me Aplimla poto cidi me
(Matayo 1:18-25)

2 ¹Pui padare cabu, Rooma Babo Mopeyame Siisa Agusto te mene jityepäjemige iyeta cewe cabu ta egä iyeta biname cina miji otni teeme ngii acranecame biname acnema tääpume. ²Yoo, biname ngii Kwairiniyus tabe Suriya probins Mopeyame ge pui mule te liba äbitige. ³Iyeta biname cina otninisi teeme saare bime cewe me teeme ngii acranecame.

⁴Yoo, biname ngii Yoosepa tabe ädige Nasareta cewe cabu ca, piba Galilaya probins ne sebmalige, Yuudea probins abacitige, ädige Betelehema cewe me, sasa Israela Mopeyame Daawida luma aplimluji, ingle tabe Daawida me kaakesaare ge. ⁵Yoo, teeme ciwelooloyame Mariya ten cama oclige ngii acitame. Mariya mäpumäpu gwene. ⁶Egäcäro teepi liba Betelehema cewe cabu puga ge, piba teeme padare te tatyaramtige iigyärame. ⁷Tabe teeme niinäce bägrä ne jepänige, imäbägrä, teebine cäbletääpe ca etnige, kau bime deedei acrana puupu cabu ecwanige, ingle teepi kau mete cabu aanajige. Teeme tääpume puupu lica ge otnetneja biname bime ute mete cabu.

Mename Seemo piiyepu Maamoi Ire Atwi Biname

⁸ Yoo, pui cewe mameta puga ge maamoi ire atwi biname lui cina baace cewe cabu uta cama icrajige teeme maamoi bine cängena ire atwime. ⁹Mime Yageyame me mename seemo te teeme bau aboclomtige, piba taatu mime Yageyame me jamyacu apaclyera te teeme gome tuungepmalige. Babo wälu te teebibine joomlemige, ¹⁰piba pui mename seemo te jejemige egä, “Wälu gone! Cäme babo mjjirage mene agesa weeme tääpume. Peei mene te iyeta biname bine baborage ngenecu gege me pa jaawenemepi. ¹¹Page ai ciyi imäbägrä te aplimlige Daawida me cewe cabu je. Tabe weeme niiya cabu ca äsecrera biname pagege äbita; tabe Keriso sine weeme Yageyame. ¹²Yoo, weene ai cabu ca umle pa äbitineye käme mene toraca gyene: weene bägrä ne jepäneniye cäbletääpe ca tope atneji gyene, siige kau bime deedei acrana puupu cabu acwanäneji gyene.”

¹³Piba taatu bucourage mename seemo cina aboclomäjinis pui niinäce mename seemo gome. Teepi Acejiyame ne uupera ca ewepyeräjisi egä,

¹⁴ “Jamyacu apaclyera lui mime caburage Acejiyame tääpu myene.

Gawe cabu biname cina ngenecu poode pa läbitipesi, tabe lui
bime täüpume ngenecu miji gyene.”

¹⁵ Siige, pui mename seemo cina liba teeme bau ca cabucewe me äcnärige, piba maamoi ire atwi biname cina teemeteme ajananinisi egä, “Biiri naclege Betelehema me ai mule ne päpäname Yageyame te lui poto cidi me mibibine nijinige.” ¹⁶ Siige, puma cita ca teepi watawata eclige, Mariya Yoosepa naabibine jääpänisi piiyepu teeme bägrä ne jepänisi pui kau bime deedei acrana puupu cabu. ¹⁷ Liba bägrä ne jepänisi, piba biname bine pui mene jejananemisi, mename seemo te lipu jejemige teebibine ai bägrä poto cidi me. ¹⁸ Iyeta lui cina itecijemige, cälu te jitemige pui maamoi ire atwi biname bime mene poto cidi me, ¹⁹ yepä Mariya teeme ngenecu bora icranemige iyeta pui mene bine. Tabe baborage ngene jotwananige peei poto cidi me. ²⁰ Pui maamoi ire atwi biname cina piba äcnärige teeme cewe me. Teepi Acejiyame ne uupera ca ewepyeräjisi iyeta gwidape täüpume teepi lui itecijemige piiyepu jepänemisi. Yoo, iyeta pepu äbitige mename seemo te lipu itu tejemumi. Siige.

Teepi Ngii Einäsi Yeesu

²¹ Eit bimu ingwe ca padare te tatyaramtige bägrä täüpume Acejiyame me cewecu mule wawename tääpe matikolä iirputa ca. Teepi teebine ngii einäsi Yeesu. Peese nyene pui ngii mename seemo te lui Mariya ne jwaajepi tabe mäpumäpu piba lica ge pui padare cabu.

Yeesu ne Ecanäsi Babo Iiwäreja Mete me

²² Yoo, padare te piba tatyaramtige Yoosepa naabi Mariya Acejiyame me cotre mule cängena wawename, Moose lui ne itu soogäruji marnga äyeblingta poto cidi me. Teepi pui yepä padare cabu bägrä ne ecanäsi Yerusalem me teebine Yageyame täüpume mara me wawename. ²³ Yoo, mime Yageyame me Oogäräneji Mene pisi nyene egä iyeta niinäce aplimläneji imäbägrä bine miji Acejiyame täüpume mara me wawename, cuta piiyepu niinäce aplimläneji rooriye ngeerangera cibu plongo bine miji Acejiyame Yageyame täüpume mara me wawename. ²⁴ Siige, puga Yeesu me mage babe cina teeme owecu gwidape Acejiyame ne ecäräsi iiwärejame marnga äyeblingta mule apirame, ingle mime Yageyame me Cotre Mene jiicenige egä miji neenenii giwi ele, coo neenenii gimäe plongo ca iiwäreja pui mule me apira täüpume.

²⁵ Yoo, puga ge Yerusalem babo cewe cabu yepä biname ngii Simeona. Tabe mijiirage biname ge; Acejiyame bau irecu lätumutanuge. Tabe Acejiyame me padare ne jewagrijenige Israela biname bine teeme niiya cabu ca äsecrerame. Aceji Seemo lui teeme cabu yaanajuge, ²⁶ teebine ituge jaji egä, “Maane lica budre päpäna ngälu maane Yageyame me

biname ne cire jepänepi, Israela biname cina lui ne jewagrijenisi teebibine niiya cabu ca äsecrerame.”²⁷ Yoo, pui bimu cabu tabe iiwäreja mete caale bora abacitige. Piba Yeesu me mage babe cina bägrä ne ecanäsi pui mete puupu cabu me, Cotre Mene teeme poto cidi me cängena wawename.²⁸ Simeona bägrä ne teeme ime ca ecatige, Acejiyame ne piba eso ecärige egä,

²⁹ “Oo, Yageyame, cane määme kaakesea bägrä ngenecu poode cama budre pagege,

ingle maane lui mene cebine itu najujite page toraca me bäbitige.

³⁰ Cane irecu ca bii jepänine määme biname, cibibine lui te cirege niiya cabu ca äsecrera,

³¹ maane lui poto cidi me ituge jaji tabe aboclomtenige iyeta biname bime opo gaabe.

³² Tabe ngale pana pagege äbita gaabe cerame maramara gawe

biname bine niiya cabu ca äsecrerame,

piiyepu jamyacu apaclyera ne acaname määme Israela biname bime bau me.”

³³ Siige, bägrä me mage babe cina cälu te jäätige Simeona me mene tääpume.³⁴⁻³⁵ Simeona teebibine miiji jaawenänige teeme mene ca, piba bägrä me mage Mariya ne umle mene jojige egä, “Maane ngenecu mäpu cirege päpäna, epu pana turikä te määme ngenecu lipu cire naatrapeli, ingle bucurage Israela biname cina ai bägrä ne cire jäägyepesi piba pee cabu ca teeme mäpu daremu päpäname. Yepä, nuuja cina babo miiji teeme bau ca cirege päpäna. Yoo, Acejiyame teebine pa yaaboclomtepi Israela biname bime tääpume, piiyepu lui cina teebine jääsädusi, teepi teeme niiya ngene atwanena pepu yaaboclomäjemus.”

³⁶ Siige, cuta puga ge yepä Acejiyame me mename biname, magebi gwene, teeme ngii Ana tune. Teeme babe me ngii Panuela, Asera me ingle cabu ca. Tabé molyege gwene, lui te teeme mamye cabu rooriye ne ecatige, ten cama seben kämäge taatu onajige,³⁷ piba tabe cuubla waanajepi ngälu pui padare eitifooa kämäge oomlaname. Tabé lica nuuja gome waaluge, yepä iiwäreja mete caale bora waanajuge ciiye bimu, Acejiyame me ngii ne yaawepäntuge irecu ätumuta ca cuta piiyepu deedeli cäco lenaja ca.³⁸ Tabé mameta me toclige, pui padare Simeona mene jiicemige. Tabé Acejiyame ne eso ecärige teeme Bägrä tääpume, piba mene pui bägrä poto cidi me jejananemige iyeta biname bine, Yerusalemä ngalebora lui cina Acejiyame me padare ne jewagrijenisi teebibine niiya cabu ca äsecrerame.

Teepi Äcnäränisi Nasareta Cewe me

³⁹ Teepi liba iyeta pui cotre mule epiremäsi, lui Yageyame me Oogäräneji Mene cabu, piba Galilaya gawe cabu teeme cewe Nasareta

me äcnäränisi. ⁴⁰Bägrä te uutige, kokre äbitige. Tabe babo umle cama äbitige, piiyepu Acejiyame te teebine babo miji me jewananige.

Yeesu Liba Imäbägrä Jage, Tabe Iiwäreja Mete me Ädige

⁴¹Yoo, iyeta kämäge gaabegabe Yeesu me mage babe cina Yerusalem me waatnetnejäsi Äsuplengta trii täüpume, Israela biname bime äsecrera Aikupito cabu ca ngene apecname. ⁴²Yeesu liba twelb kämäge joomlige, tabe teeme mage babe cama pui trii täüpume ädige, teeme mule lipu ge. ⁴³Yoo, iyeta pui trii mule liba apirininisi, teeme mage babe liba gaabe cabu aalige cewe me acnenutame, teeme bägrä Yeesu lui Yerusalem je puma enajige, yepä mage babe nuuja umle lica ge peei poto cidi me. ⁴⁴Teepi apu jaangige egä tabe niinäce gaabe me biname cama bädige, peei name pi pui bimu teepi papa aalige ngälu mämleteca me, piba gjie jecitäsi teebine ärngime teeme binamewale bau ca, piiyepu gaabe cabu lui nuuja teeme biname cina otninisi teeme bau ca. ⁴⁵Yepä, teepi teebine lica jepänäsi, peei name pi acnenutäsi Yerusalem me teebine puma ärngime. ⁴⁶Neeneni bimu ingwe ca teepi teebine iiwäreja mete caale bora je jepänäsi, poto abiberäja biname cama adnatänéji ge. Tabe teebibine itemläjemige piiyepu teeme mene cängena jitecijemige. ⁴⁷Iyeta biname lui cina teeme mene jitecijisi, cälu te jitemige teeme miji daremu mene piiyepu teeme umle poto cidi me. ⁴⁸Teeme mage babe cina cälu te jäätige liba teebine puma jepänäsi. Mage te jejige egä, "Cäme bägrä, maane ngeno me cibibine pepu niwenite? Määme babe cama cine mage ngenecu mäpu cama meebee näärngenago."

⁴⁹Tabe teebibine mene jaajige egä, "Weene ngena täüpume cebine näärngeniye? Baa, weene umle lica gegi egä cane miji cäme Babe me mete cabu nanajenige?" ⁵⁰Yepä, teepi teeme mene ne opo lica ewatnäsi.

⁵¹Yoo, Yeesu ten cama acnenutige Nasareta cewe me. Tabe teeme mene iyeta padare cängena yäätecijanuge. Teeme mage te iyeta pui mule bine ngenecu bora icranemige. ⁵²Siige, Yeesu babo äbitige, piiyepu toraca umle cama äbitige. Biname cina teeme täüpume ngenecu miji me äbitininisi; Acejiyame cuta piiyepu ngenecu miji ge teeme täüpume.

Yoane Niiye ca Äciseja Biname te Mene Jejananemige (Matayo 3:1-12; Mareko 1:1-8; Yoane 1:19-28)

3 ¹Yoo, padare apu ge: Fiftin kämäge cama Babo Mopeyame Tiberiyu pui gawe ire jetwige Rooma cewe cabu ca. Poto teeme mameta biname ai fooa cina ai gawe maramara ire jetwemisi. Pontiyo Pilato te Yuudea gawe ne ire jetwige, Heroda te Galilaya gawe ne ire jetwige, teeme naane Pilipo te Iturea piiyepu Trakoniti gawe bine ire jaatwige, piiyepu Lusaniya te Abilene gawe ne ire jetwige. ²Pui padare cabu Anas piiyepu Kayapa lui iiwäreja mope biname ge. Yoo, pui padare cabu

Acejiyame me mene te tatyaramtige Sakariya me bägrä Yoane bau me. Tabé lui puga ge daapo taatu cewe cabu je. ³Tabé piba otnetnäjige iyeta cewe maramara Yoridana baduge wajwa ta, biname bine jejananemige egä, “Weene weeme niiya mule cabu ca atatrongärineye Acejiyame bau me, niiye ca äciseja ne ecateye weeme kirece mule ne awabudnitame, siige Acejiyame te weeme niiyaniya mule bine pa yääyeblengemepi.” ⁴Yoo, mename biname Isaya te mene itu soögäremuji Yoane poto cidi me egä,

“Daapo taatu cewe cabu biname te babo tagepogogo ca cire jiicepi egä,

‘Yageyame me gaabe emacetnäjeye,
weeme mule bine conocäco jewenemeye teeme otni tääpume.

⁵ Iyeta payapaya bine miji äclidna,
piiyepu iyeta dorodoro gawe bine miji ämuleca.

Cubecube gaabe bine miji conocäco waweneca,
piiyepu dräcudräcu gaabe bine miji lale wawena.

⁶ Piba iyeta biname cina pa jäätänepesi Acejiyame me niiya cabu ca äsecrera teeme tääpume.’”

⁷Siige, bucurage biname cina Yoane bau totninisi niiye ca äciseja tääpume. Tabé teebibine jejemige egä, “Weeme angletneja lui cobyame pana gyene! Weene ai äciseja mule ca singi uucraname niiya mule cabu ca, piba muye puupu cabu me lica otni, yepä weene lica toraca Acejiyame bau me latatrongärininye. ⁸Weene miji pui mule bine waweneca lui cina yaabocloclomäjininusi egä weene niiya mule cabu ca ituge atatrongära. Gone weemeweme lajananininye egä, ‘Cine Abrahamo me kaakesaare gemi, peei name pi miji gemi. Cane jijenininine egä Acejiyame ibibi gyene nuuja bägrä Abrahamo tääpume wawena ai kula cabu ca, tabe liba singi gyene. ⁹Weene epu pana gemi uli liiyepu. Yäpä acitännejí gyene uli maape je. Iyeta uli lui cina mijiirage kuu lica, yääyemepesi, pa yaargawemepesi, muye cabu me pa yiisabepesi ayime.’”

¹⁰Siige, biname cina teebine itemlisi egä, “Cine ngena ne miji wawena?”

¹¹ Tabé teebibine jejemige egä, “Laati te neenenä cäbletääpe cama, miji gyene yepä ceera biname ne lui teeme cäbletääpe lica gyene, piiyepu lui cina deedei cama yaacrajuge, miji gyene pacupacu ätreca.”

¹² Poto täks rarekaake atomleca biname cina cuta teeme bau otninisi niiye ca äciseja tääpume, siige itemlisi egä, “Abiberäja biname, cine te cuta ngena miji wawena?”

¹³ Tabé teebibine jejemige egä, “Gone rarekaake papa uutecrena, yepä weene biname bime toraca täks rarekaake taatu yaawadanemuye.”

¹⁴ Piba poto cubu biname cina teebine itemlisi egä, “Cine cuta lipu? Cine ngena ne miji wawena?”

Tabe cuta teebibine jejemige egä, “Gone nuuja biname bime rarekaake juutecranemuye, coo rarekaake walya aitneja cabu ca gone yaacatuye, yepä weeme kaakesea daremu pui rarekaake ibibi yaawadanemuye. Gone cerämu poto täapume singi.”

¹⁵ Yoo, iyeta Israela biname cina niiya cabu ca äsecrera biname ne jewagrijenisi. Teepi liba Yoane me umle mene itecijemige, piba ngene jotwananinisi egä pama tabe sine. ¹⁶ Piba Yoane teebi-bine jejemige egä, “Cane weebibine niiye ca jicisäjenininine Acejiyame me ngii cabu, yepä lui biname te tädenige, tabe cäme bau ca epu baborage gyene egä cane ibibi lica gäne teeme ernge gwidape seea bine iibirame. Tabe weebibine Aceji Seemo ca piiyepu muye ca pa jicisäjipi. ¹⁷ Teeme padare cudecewe lica gyene miji mule biname piiyepu niiya mule biname bine abelename. Tabe epu pana gyene calwacupi biname liiyepu lui teeme wiiti kuu ämleceja gwidape pisi nyene ime cabu. Tabe miji kuu bine pa jaabalodnemepi, piba pa yaawademepi mete me, yepä mälwä pa juubudäremepi ätuma cäco muye cabu.”

¹⁸ Yoo, bucurage mene ca Yoane te biname bine cängena yaablawäjemuge, teebibine miji mene jaajananemuge. ¹⁹ Tabe cuta Mopeyame Heroda ne eblawäjige, ingle Heroda teeme naane me coga Herodiyas juutecriga, teeme coga me jowenige, piiyepu bucurage nuuja niiya mule bine jaawenemuge. ²⁰ Piba Heroda nuuja niiyarage mule ne jwenige, tabe liba Yoane ne krokeciyi mete bora ecitige.

Yeesu Niiye ca Äciseja Mule ne Ecatige Yoane bau ca (Matayo 3:13-17; Mareko 1:9-11)

²¹ Iyeta biname liba Yoane bau me seclige, tabe te teebibine niiye ca äcisejame Acejiyame me ngii cabu, cuta Yeesu äciseja ne becatige Yoane bau ca. Egäcäro Yeesu Acejiyame bau irecu ätumutige, cabucewe te äplige, ²² piiyepu Aceji Seemo te täinige teeme papa cabu me gimäe ele pana opo cama. Siige, tagepogogo te cabucewe ca tiicige egä, “Maane cäme ngenecurage bägrä gäte. Cane baborage ngenecu miji gäne määme täapume.”

Yeesu me Kaakesaare poto cidi me (Matayo 1:1-17)

²³ Yeesu liba gije jebacitige teeme abiberäja kaakesea wawename, tabe piba teeti kämäge cama ge. Biname cina apu jengemige tabe Yoosepa me bägrä ge. Yoosepa me babe lui Heli sine; Heli me babe lui Matat sine; ²⁴ Matat me babe lui Leebi sine; Leebi me babe lui Melki sine; Melki me babe lui Yanai sine; Yanai me babe lui Yoosepa sine; ²⁵ Yoosepa me babe lui Matatiya sine; Matatiya me babe lui Aamos sine; Aamos me babe lui Nahuma sine; Nahuma me babe lui Cesili sine; Cesili me babe lui Nagai

sine; Nagai me babe lui Maati sine; ²⁶Maati me babe lui Matatiya sine; Matatiya me babe lui Semei sine; Semei me babe lui Yoseka sine; Yoseka me babe lui Yooda sine; ²⁷Yooda me babe lui Yoanan sine; Yoanan me babe lui Reesa sine; Reesa me babe lui Serubabelu sine; Serubabelu me babe lui Salatiyelu sine; Salatiyelu me babe lui Neeri sine; ²⁸Neeri me babe lui Melki sine; Melki me babe lui Aadi sine; Aadi me babe lui Kosam sine; Kosam me babe lui Elmada sine; Elmada me babe lui Cera sine; ²⁹Cera me babe lui Yosuwa sine; Yosuwa me babe lui Eliyesa sine; Eliyesa me babe lui Yorim sine; Yorim me babe lui Matat sine; Matat me babe lui Leebi sine; ³⁰Leebi me babe lui Simeona sine; Simeona me babe lui Yuuda sine; Yuuda me babe lui Yoosepa sine; Yoosepa me babe lui Yoonam sine; Yoonam me babe lui Eliyakima sine; ³¹Eliyakima me babe lui Melea sine; Melea me babe lui Mena sine; Mena me babe lui Matata sine; Matata me babe lui Natana sine; Natana me babe lui Daawida sine; ³²Daawida me babe lui Yese sine; Yese me babe lui Obeda sine; Obeda me babe lui Boasa sine; Boasa me babe lui Salamona sine; Salamona me babe lui Naasona sine; ³³Naasona me babe lui Aminadaba sine; Aminadaba me babe lui Arama sine; Arama me babe lui Hesoroma sine; Hesoroma me babe lui Perese sine; Perese me babe lui Yuuda sine; Yuuda me babe lui Yakobu sine; ³⁴Yakobu me babe lui Isacako sine; Isacako me babe lui Abrahamo sine; Abrahamo me babe lui Teera sine; Teera me babe lui Nahora sine; Nahora me babe lui Seruge sine; ³⁵Seruge me babe lui Reeu sine; Reeu me babe lui Pelege sine; Pelege me babe lui Ebere sine; Ebere me babe lui Seela sine; ³⁶Seela me babe lui Kainan sine; Kainan me babe lui Arpasada sine; Arpasada me babe lui Seem sine; Seem me babe lui Nooa sine; Nooa me babe lui Laameke sine; ³⁷Laameke me babe lui Metusela sine; Metusela me babe lui Eenoka sine; Eenoka me babe lui Yaarede sine; Yaarede me babe lui Mahalalel sine; Mahalalel me babe lui Kainan sine; ³⁸Kainan me babe lui Enosa sine; Enosa me babe lui Seeta sine; Seeta me babe lui Adamu sine; piiyepu Adamu me babe lui Acejiyame sine.

Satani te Yeesu ne Epicetnäridge (Matayo 4:1-11; Mareko 1:12-13)

4 ¹Yeesu liba acnenutige Yoridana Baduge gome ca, Aceji Seemo te babo äbitige ten cabu, teebine ecanige daapo taatu cewe me. ²Puga Satani te teebine mage epicetneräjige footi bimu cama. Iyeta pui padare tabe nuuja deedei lica erwige, peei name pi pui footi bimu liba apirininisi, tabe baborage loolomecewe ge.

³Satani piba teebine jejige egä, “Maane liba Acejiyame me Bägrä gäte, ai kula ne jeji buludu me atepenglantame.”

⁴Yepä, Yeesu jejige egä, “Oogäräneji Mene te apu jiicenige egä, ‘Deedei taatu te ireclota lica yääcärimuge biname bine’.”

⁵Piba Satani teebine caburage me ecanige, wata jewabäjige iyeta maramara mope biname bime gawe, ⁶jejige egä, “Cane meeblee yageyame pa naawenepene iyeta ai gawecewe tääpume, piiyepu iyeta teeme biname piiyepu iyeta teeme jamyacu gwidape bine määme ime cabu pa yaacranemepene, ingle cane te iyeta ituge waadena, peei name pi cane laati ne singi ceera, cane miji gäne teebine cerame. ⁷Maane liba kokorare ca ääpednutenite cäme tääpume cebine awejename, piba ai gwidape iyeta lui määmi nemi.”

⁸Siige, Yeesu jejige egä, “Oogäräneji Mene te jiicenige, ‘Yageyame määme Acejiyame ne yaawejanuye, cuta teeme taatu singi ne jewenepi.’”

⁹Puma cita ca Satani teebine Yerusalem me ecanige, iiwäreja mete caburage toro cabu etecwamtige, puma jejige egä, “Maane liba Acejiyame me bägrä gäte, maane ama cita ca upplacamti gawe me, ¹⁰ingle Oogäräneji Mene te jiicenige egä, ‘Acejiyame te teeme mename seemo bine pa jaajemepi meeblee cängena ire atwime. ¹¹Teepi meeblee teeme ime cabu pa naacanepesi, piba maane määme ernge ne kula cabu lica pa jimudnärepi.’”

¹²Yepä, Yeesu jejige egä, “Oogäräneji Mene te jiicenige egä, ‘Maane gone läbitute Yageyame määme Acejiyame ne apicetnärame.’”

¹³Siige, Satani liba iyeta eprige Yeesu ne apicetnära, tabe piba teebine ebmalige, ingwe padare ne jewagrijenige.

Yeesu Teeme Kaakesea ne Jegednige Galilaya Probins cabu
(Matayo 4:12-17; Mareko 1:14-15)

¹⁴Puma cita ca Yeesu acnenutige Galilaya probins me; Aceji Seemo me kokre lui ten cama ge. Teeme poto cidi me idre mene ecanisi pui gawe iyeta poto ta. ¹⁵Tabe biname bine ebiberäjemige teeme maramara abasecretna mete cabu, piiyepu iyeta biname cina teebine ewepyeräjisi.

Nasareta Cewe Biname cina Yeesu ne Jigyisi
(Matayo 13:53-58; Mareko 6:1-6)

¹⁶Yeesu ädige Nasareta cewe me, tabe luma babo me äbituji. Israela biname bime Sabade bimu cabu, tabe abasecretna mete me ädige, teeme mule liiyepu. Tabe puma abujäntige Oogäräneji Mene acnemame.

¹⁷Teepi peba ecärisi Isaya lui ne soogäruji. Tabe peba ne jiitnige, jepänige ai mene luma oogäräneji ge, siige ecnemige egä,

¹⁸“Yageyame me Seemo pisi nyene cäme cabu.

Tabe peei name pi cebine itu najepi teeme Miji Mene owecu mete biname bine jajanename.

Tabe cebine itu nätyepepi krokeciyi mete biname bine mene jajanena teeme äsecrera poto cidi me,
 piiyepu irecu määsumäsu biname bine jajanena egä teepi teeme irecu ca cängena cirege päpänena.

Tabe cebine itu nätyepepi biname bine ätityerame teeme mäpu ireclota cabu ca äsecrerame,
 19 piiyepu iicemame egä, 'Yageyame me ätityera padare lui age sena.' "

20 Siige, Yeesu piba peba ne iclubicige, kaakesea biname bau me ewecnistige, adnatige. Iyeta biname pui abasecretna cabu teebine ire jetwisi. 21 Tabeebibine jejemige egä, "Page ai Oogäräneji Mene te toraca me äbitenige weeme ätecija cabu."

22 Siige, teepi iyeta singi ge teeme mule täüpume, cälu te jitemige, ingle babo mijirage mene täsige teeme tage cabu ca. Piba teemeteme ätemläjinisi egä, "Nää, ai lui Yoosepa me bägrä gyene?"

23 Yeesu piba teebibine jejemige egä, "Cane umle gäne weene singi cebine mime sasa mene jajime egä, 'Dokta maane määmämu mijji me äbiti!' Weene cuta singi cebine jajime egä, 'Cine mene nitecijinige egä maane ciitaca mule ne Kaprenauma cewe cabu tewenemumete. Maane peei bine ama jewenemi määmerage cewe cabu!' 24 Cane weebibine jijenininine egä ngänu gyene nuuja cewe biname cina mename biname täüpume singi, teemerage cewe biname cina teeme mene lica jaacatusi. 25 Yoo, weene mename biname Eliya me padare poto cidi me ngene jotwananineye. Puga ngupe te lica seciruji nesae kämäge cebo cama, piiyepu gane te täduji iyeta poto ta. Cane weebibine jijenininine egä cuubla bucurage ge pui padare Israela gawe cabu, 26 yepä Acejiyame te lica Eliya ne jityepuji teeme yepä ne ätityerame. Eewe, Acejiyame teebine jityepuji Sidona gawe cabu, Sarepata cewe me, puga tabe yepä cuubla ne uttyäruji. 27 Yoo, weene ngene jotwananineye cuta nuuja mename biname Elisa me padare poto cidi me. Piba puga ge Israela gawe cabu bucurage biname niyyarage tääpe pita cama, yepä lica teeme yepä te mijji ne jepänuji, yepä Nacamano lui Suriya gawe biname ge, tabe taatu mijji ne jepänuji. Yoo, pui sasa mename biname cina ätrunga ne jepänäsi nuuja gawe cabu, yepä lica teeme Israela biname bime bau ca."

28 Pui abasecretna biname cina liba Yeesu me mene itecijemige, baborage claabe te teebibine joomlemige. 29 Teepi abujänginisi, teebine iyecräjisi cewe cabu ca, ecanisi pui podo papa cabu, teeme cewe lui podo wajwa cabu jage, siige teepi singi teebine puma cita ca ajarame, 30 yepä Yeesu teeme ngalebora ädige, siige ebmalemige teebibine.

Yeesu Niiya Cable ne Iyecräjige *(Mareko 1:21-28)*

31 Yeesu puma cita ca Kaprenauma cewe me ädige, lui gyene Galilaya Probins ngalebora. Tabeebiname bine ebiberäjemige Sabade bimu cabu. 32 Teepi iyeta mutäcäco äbitininisi teeme abiberäja mene name pi, ingle teeme mene kokre piiyepu

conocäco cama ge. ³³Abasecretna mete cabu puga ge yepä biname niiya cable te lui ne yaacananuge. Tabe babo tage ca jejige egä, ³⁴“Yeesu Nasareta ceweyame, maane singi ngena wawename cime täüpume? Maane cibibine sabe wawename? Cane umle gäne maane laasi näte: maane lui Acejiyame me conocäcorage Bägrä gäte!”

³⁵Yeesu niiya cable ne kokre cama jejige egä, “Maane bojä naagege. Tasati teeme trupa cabu ca!” Niiya cable te pui biname ne gawe cabu ijarige, iyeta biname bime opo gaabe piba tasatige teeme cabu ca, yepä teebine lica nuuja niiya jewenige.

³⁶Iyeta peei biname mutäcäco äbitininisi, siige teemeteme ätemläjinisi egä, “Ai lipu mene gyene? Teeme conocäco piiyepu kokre pisi nyene niiya cable bine mene jajime, siige teepi täsige!” ³⁷Siige, teeme poto cidi me idre ecanisi pui gawe iyeta poto ta.

Yeesu Bucurage Biname bine Miiji me Jewenemige
(Matayo 8:14-17; Mareko 1:29-34)

³⁸Yeesu piba abasecretna mete ne sebmalige, Simona me mete me ädige. Simona me gite molyege puga ge gebale cama ge. Pita name pi teepi Yeesu ne jejisi teebine ätityerame. ³⁹Tabe ädige teeme ute puupu gome jeclajutige, teeme gebale pita ne jejige teeme bau ca äyeblingtame. Siige, pita te obmalige teebine, tabe piba taatu abujängtige, teebibine mogobi jewenemige.

⁴⁰Yoo, bimu äpula ingwe ca, iyeta biname cina teeme pita biname bine sewademisi Yeesu bau me. Tabe ime ecitanige teeme papa cabu, iyeta miiji me jewenemige. ⁴¹Niiya cable cina poto pui biname bine sebmalemisi. Teepi babo tage ca jiicemisi egä, “Maane Acejiyame me Bägrä gäte!”

Yeesu teebibine bojä jewenemige, ingle teepi umle ge egä tabe Keriso sine, Israela biname cina lui ne jewagrijenisi teebibine niiya cabu ca äsecerame.

Yeesu Mene Jejananemige Maramara Abasecretna Mete cabu je
(Mareko 1:35-39)

⁴²Baani liba siplige, Yeesu pui cewe ne sebmalige, ädige biname cäco cewe me. Siige, biname cina gije abacitinisi teebine ärngime, siige liba jepänisi, jejisi egä, “Gone cibibine nibmalininate!”

⁴³Yepä, tabe jejemige egä, “Ai Miiji Mene Acejiyame te biname bine Waadena poto cidi me, cane miiji cuta nuuja cewe maramara cabu jajanena, ingle Acejiyame peei täüpume cebine itu nätyepuji.”

⁴⁴Piba Yeesu biname bine mene jejananemige teeme maramara abasecretna mete cabu Yuudea gawe iyeta poto ta.

Yeesu Poto Cibubade Biname bine Ala Tesoglecmige
(Matayo 4:18-22; Mareko 1:16-20)

5 ¹Nuuja taje Yeesu liba Genesareta^a Sawa ligi je jeclajutige, biname cina secliffe, teebine jewaclomtisi, teeme mameta me ätyepecäjinini. Acejiyame me mene teeme bau ca ätecijame. ²Tabe piba neeneni poo bine jäätähnige doro cabu, cibu bade biname lui bine aabmalisi net äcisejame. ³Yeesu piba acenutige yepä pui poo cabu, pui lui Simona me poo ge, siige teebine itemlige poo ne matikolä atyepeitame niiye cabu me. Yeesu poo cabu adnatige, piiyepu puma cita ca biname bine cängena ebiberäjemige. ⁴Tabe liba mene jajanena siige, Simona ne jejige egä, “Piiyeme ai poo ne jewetänti uugle niiye cabu me. Weeme net bine niiye bora icranemeye cibu oomläjecame.”

⁵ Simona piba teebine jejige egä, “Babo biname, cine ciiye baborage kaakesea jewenisi ngälu sewalige, piiyepu nuuja cibu bine lica joomlemisi, yepä määme mene name pi, cane net bine icranenenine.” ⁶Teipi peei jewenisi, piba bucurage cibu bine joomläjemisi, net te mameta ädereca cibu mäpu name pi. ⁷Teipi teeme cibubade binamewale nuuja poo cabu ca ime ca tewenemisi, teebibine ätityerame. Teipi aalige, piba neeneni poo bine cibu ca gigri jäängärisi ngälu poo cina mameta abuma. ⁸Yoo, Simona Peteru liba peei mule ne jepänige, kokorare ääpednutige Yeesu gome, teebine jejige egä, “Yageyame, cäme bau ca äyeblingti, ingle cane conocono mule biname gäne!”

⁹ Tabe peei mene jiicige, ingle tabe teeme biname cama iyeta mutäcäco äbitininisi cibu lipu bucurage jepänemisi. ¹⁰Cuta teeme nuuja cibubade binamewale Yakobu piiyepu Yoane, Jebedayo me bägrä, teipi cuta mutäcäco äbitäsi. Yeesu piba Simona ne jejige egä, “Wälu gone! Weene ingwe ca lica cibu bine joomlemuye, yepä biname bine pa joomlemepeye cäme bau waadename.”

¹¹ Teipi poo neeneni aatecwamtisi doro cabu, piba iyeta gwidape sebmalemisi Yeesu cama otnime.

Yeesu Lepera Pita Biname ne Miji me Jewenige
(Matayo 8:1-4; Mareko 1:40-45)

¹² Nuuja taje Yeesu liba yepä cewe cabu jage, biname puga ge lepera pita cama. Tabe liba Yeesu ne jepänige, teemämu gawe cabu ajarige Yeesu gome, teebine itinärigie egä, “Babo biname, maane liba singi gäte, maane miji gäte cebine pita cäco me wawena!”

¹³ Yeesu ime uitige, teebine joomlige, jejige egä, “Yoo, cane singi gäne. Maane pita cäco äbiti!” Piba taatu pui lepera pita te teebine ebmalige.

^a **5:1** Genesareta: Genesareta lui nuuja ngii gyene Galilaya sawa tääpume.

¹⁴ Yeesu piba teebine kokre cama jejige egä, “Gone nuuja biname bine ai poto cidi me jaajananemute, yepä maane conocäco ädi iiwäreja biname bau me, tabe meeblecäjepi egä maane miji gät. Piba määme owecu gwidape teebine ecäri tabe Acejiyame ne iiwärejame, Moose lipu mule ne ebiberäjemuji. Peei ne jewenepi, piba biname cina umle pa läbitipesi egä määme pita siige.”

¹⁵ Yepä, Yeesu poto cidi me idre ecananisi iyeta poto ta. Bucurage biname cina piba teeme bau me saaluge teeme mene ätecijame piiyepu teeme maramara pita cabu ca miji me äbitame. ¹⁶ Yepä, tabe liba padare bine jääpänanemuge, piba biname cäco cewe me waatnetnäjuge Acejiyame ne puma awejename.

**Yeesu Miji me Jewenige Tääpe Nuuja Poto Budre Biname ne
(Matayo 9:1-8; Mareko 2:1-12)**

¹⁷ Nuuja bimu Yeesu liba biname bine ebiberäjemige, poto Parisea sigu biname piiyepu poto cotre abiberäja biname puga adnatäreji ge. Teepi ituge abasecretna iyeta cewe Galilaya Probins cabu ca piiyepu Yuudea Probins cabu ca cuta poto lui babo cewe Yerusalem ca. Siige, mime Yageyame me kokre puga ge pita biname bine miji me wawenecame.

¹⁸ Yoo, poto biname cina piba waaku cabu secanisi biname ne lui me tääpe nuuja poto budre ge. Teepi liga teebine ecanisi mete ngalebora Yeesu me opo gaabe je acitame, ¹⁹ biname ca mete tapanige, peei name pi äblicäco teebine äsinglenta piiyeme. Yoo, teepi piba teebine ecanisi mete toro cabu me, puma bora cängena jewenisi, teebine waaku cabu puma cita ca siyinisi mete bora biname tomi ngalebora me, Yeesu me opo gaabe je ecitis. ²⁰ Yoo, Yeesu liba jepänemige egä teepi baborage ätrunga cama gemi, piba tääpe nuuja poto budre biname ne jejige egä, “Cäme biname, maane kälyä gät määme niiyaniya mule cabu ca.”

²¹ Siige, pui Parisea sigu biname piiyepu cotre abiberäja biname cina teemeteme ätemläjinisi egä, “Luma cita ca gyene ai biname, lui te Acejiyame me ngii pepu jiseblecäjenige? Nuuja biname te ibibi lica ge biname bime niiya mule äyeblengame, yepä Acejiyame taatu ibibi gyene peei ne wawename.”

²² Yeesu teeme ngene atwanena umle äbitige, teebibine jejemige egä, “Weene ngeno me pepu ngene jotwananiniye weeme ngenecu bora je?

²³ Lui gyene plowa iicana ai pita biname ne jajime egä, ‘Maane kälyä gate määme niiya mule cabu ca,’ coo ‘Arpinanti, abujängti, siige ädi?’ ²⁴ Cane weeme tääpume aboclootenine egä cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cäme conocäco pisi nyene ai gawecewe cabu biname bime niiya mule äyeblengame.” Tabé piba pui tääpe nuuja poto budre biname ne jejige egä, “Cane meeblecäjepi, abujängti, määme waaku ne ecati, mete me ädi!”

²⁵Piba taatu peei biname te iyeta biname bime opo gaabe abujängtige, teeme waaku ne ecatige, gege cama mete me ädige. Tabé Acejiyame ne ewepyeräjenige. ²⁶Biname iyeta mutäcäco äbitininisi. Wálu cama teepi Acejiyame ne ewepyeräjisi egä, “Mararage ciitaca mule ne cine page bii jepänisi.”

Yeesu Leebi ne Ala Tesoglicige
(Matayo 9:9-13; Mareko 2:13-17)

²⁷Peei mule ingwe ca Yeesu asatige sawa ligi me, puga babo gaabe gome yepä täks rarekaake uutecrena biname ne jepänige, ngii Leebi. Tabé adnatäneji ge kaakesea puupu cabu. Yeesu teebine jejige egä, “Tädi cane cama otnime.” ²⁸Piba Leebi abujängtige, teeme kaakesea iyeta gwidape cama ebmalemige Yeesu cama otnime.

²⁹Siige, Leebi babo soriyomu jwenige Yeesu täüpume. Bucurage täks rarekaake uutecrena biname piiyepu nuuja biname cina puga ten cama deedei äbitininisi. ³⁰Puma cita ca poto Parisea sigu biname piiyepu cotre abiberäja biname lui cina teeme yepä sigu cabu, teepi Yeesu me abiberäja bärgrä bine jejemisi egä, “Weene ngeno me deedei äbitinininiye täks rarekaake uutecrena biname piiyepu cotre atropengäja biname cama?”

³¹Yeesu pui mene itecjigje, teebibine jejemige egä, “Biname lui cina mijji birige, teepi singi lica dokta täüpume, yepä biname lui cina pita cama birige, teepi singi dokta täüpume. ³²Yoo, cane lica tädujine biname bine ala asoglecame lui cina apu jaangemuge, egä teepi conocäco biname gemi, yepä cane conocono biname bine ala asoglecame tädujine teeme ngenecu atatrongärame Acejiyame bau me.

Ätemleja Deedei Ärwäja cäco Lenaja poto cidi me
(Matayo 9:14-17; Mareko 2:18-22)

³³Poto biname cina Yeesu ne mene jejisi egä, “Yoane niiye ca äciseja biname me abiberäja bärgrä cina deedei ärwäja cäco yaacrajuge poto bimu cabu Acejiyame ne awejename, piiyepu Parisea sigu biname bime abiberäja bärgrä cina cuta peei yepä mule ne jaawenusi, yepä määme abiberäja bärgrä cina deedei yäärwäjimusi iyeta bimu gaabegabe.”

³⁴Yeesu teebibine jejemige egä, “Yoo, Atejäclmuta soriyomu ne liba yaaclitusi, mamye rooriye me binamewale cina deedei ärwäja cäco lica yaacrajuge. ³⁵Yepä, padare te pa tatyaramtepi liba mamye rooriye ne pa yaacatepesi. Teepi piba pa yaacrajemepi deedei ärwäja cäco.

³⁶Yeesu ngene ca agli mene jejemige, neeneni mule bine aaboclomtige. Tabé jejemige egä, “Biname te licarage pläsu ne yääderäruge kirece cäbletääpe cabu ca sasa cäbletääpe bora cabu acitame, ingle peei mule te neeneni cäbletääpe bine sabe jaawenuge: kirece cäbletääpe piba äderera birige, piiyepu sasa cäbletääpe mijji opo lica birige kirecerage

pläsu cama.” Yeesu pepu jejemige, naace popi tabe singi biname cina umle äbitame egä teepi liba singi Acejiyame me kirece mule ne oomlaname, teepi piba äblicäco sasa saarewale bime mule bine äcwetna. ³⁷Tabe piba jejemige egä, “Piiyepu nuuja te kirece waina niiye ne lica yaapaduruge gouti tääpe ca wawenäneji sasa ängära gwidape cabu. Tabe liba yaapaduruge, kirece waina niiye teeme kokre te sasa tääpe ca wawenäneji gwidape ne yääpluge, ingle tuutnecuge. Siige, waina niiye te lapaduruge gawe me piiyepu ängära gwidape te sabe läbituge. ³⁸Eewe! Umle biname te kirece waina niiye kirece tääpe cabu jäängäruge. ³⁹Yoo, nuuja biname te lica kirece waina niiye tääpume singi, tabe liba sasa ne yaapicnantuge, yepä jiicuge egä, ‘Sasa lui mijirage gyene.’ ” Siige, Yeesu peei mene biname bine jejemige aboclomtame egä biname cina singi lica sasa mule ne abmalalame kirece mule tääpume.

Ätemleja Sabade Cotre poto cidi me
(Matayo 12:1-8; Mareko 2:23-28)

6 ¹Israela biname bime Sabade bimu cabu Yeesu teeme abiberäja bägrä cama wiiti calwacupi ngalebora gaabe cabu ädige. Teeme otni cabu abiberäja bägrä cina wiiti mope bine ecrecimisi, ime ca mälwä bine jimlecäjemisi, kuu taatu bine erwäjemisi, gaabe cabu otnetneja biname bime mule lipu ge. ²Poto Parisea biname cina piba abiberäja bägrä bine jejemisi egä, “Weene ngena ne jeweniye? Mime cotre pisi nyene pepu kaakesea wawena Sabade bimu cabu!”

³Yeesu teebibine jejemige egä, “Nää, weene lica mene ituge acnema Daawida teeme biname cama ngena itu jewenuji, teepi liba loolomecewe icraujuji? ⁴Tabe Acejiyame me iiwäreja mete me abacitiji, buluduu ne ecatiji, lui Acejiyame tääpume iiwäräneji ge, peei ne erwiji, piiyepu lui biname ten cama teebibine ecäremuji teeme deedei tääpume. Yoo, mime tääpume cotre gyene buluduu puma cita ca acata loolo me, yepä iiwäreja biname taatu peei bine yäärwäjimus.” ⁵Siige, Yeesu piba jejemige egä, “Yoo, cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane Yageyame gäne Sabade bimu tääpume. Cäme conocäco pisi nyene jajime ai bimu cabu ngena wawename.”

Biname Lui me Camu Poto Ime Duudem Ge
(Matayo 12:9-14; Mareko 3:1-6)

⁶Cuta nuuja taje Sabade bimu cabu, Yeesu abasecretna mete me abacitige biname bine ebiberäjemige. Biname puga ge lui me camu poto ime duudem ge. ⁷Poto cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname cina singi ingle ne päpäname Yeesu ne aitnejame. Teepi peei name pi Yeesu ne cängena ire jetwisi egä tabe pama pui biname ne mijji me jewenige Sabade bimu cabu. ⁸Yepä, Yeesu teeme ngene atwanena umle

ge, pui biname lui me ime duudemmu ge, teebine jejige egä, "Abujängti, tädi aimaa niinäce gaabe me." Puma cita ca pui biname te abujängtige, Yeesu gome jeclajutige. ⁹Yeesu piba teebibine jejemige egä, "Yoo, cäme ätemla pisi nyene weeme täüpume. Cotre mene te lipu jiicenige, mine ngena miji ge wawena Sabade bimu cabu: biname ne miji wawena, coo biname ne niiya wawena? Biname ne ätityera ireclotame, coo biname me ireclota ne sabe wawena?" ¹⁰Tabe iyeta biname bine cängena ire jetwemige, piba peei ime duudemmu biname ne jejige egä, "Määme ime tuuti." Tabe pepu jewenige, siige teeme ime te miji me äbitige.

¹¹ Yepä, pui cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname teepi iyeta mage claabe te joomlemige, teemeteme ätemläjinisi egä, "Mine ngena jewenenisi ai biname täüpume?"

Yeesu Twelb Ätyepäneji Biname bine Jejäcremige

(Matayo 10:1-4; Mareko 3:13-19)

¹² Nuuja taje Yeesu podo cabu me jegelige irecu ätumutame. ¹³ Tabe iyeta pui ciyi puma enajige Acejiyame bau irecu ätumutanige. Bimu te liba tacitige, tabe teeme abiberäja bägrä bine ala tesoglecmige teeme bau otnime, piba twelb bine jejäcremige pui tomi cabu ca teeme ätyepäneji biname täüpume äbitame. ¹⁴ Age tema pui twelb biname: Simona tabe lui ne einige Peteru ca, piiyepu teeme igane Andrea; Yakobu piiyepu Yoane; Pilipo piiyepu Bartoloma; ¹⁵ Matayo piiyepu Tooma; Yakobu Alapeus me bägrä piiyepu Simona, lui Kanana sigu biname ge; ¹⁶ Yuuda, lui nuuja Yakobu me bägrä ge, piiyepu Yuuda Isakariyota, lui te Yeesu ne budre täüpume awaba biname äbitige.

Yeesu Biname bine Ebiberäjemige piiyepu Pita cabu

ca Miji me Jewenemige

(Matayo 4:23-25)

¹⁷ Yeesu pui biname cama täinige podo cabu ca, jeclajutige gawe miji cabu. Bucurage teeme abiberäja bägrä puga ge ten cama, piiyepu bucurage biname lui cina teeme bau me seclige iyeta Yuudea gawe cabu ca, piiyepu babo cewe Yerusalem cabu ca, cuta piiyepu neeneni malu cewe Turo piiyepu Sidona cabu ca. ¹⁸ Teepi seclige teeme mene ätecijame piiyepu teeme maramara pita cabu ca miji me äbitame. Lui bine niiyaniya cable cina niiyarage ngene atwanena cama yaawadanemusi, teepi cuta miji me äbitininisi. ¹⁹ Yoo, iyeta biname cina singi teebine oomlaname, ingle kokre te teeme cabu ca tasatenige teebibine iyeta miji me wawename.

Ngenecu Miji piiyepu Ngenecu Mäpu

(Matayo 5:1-12)

²⁰ Yeesu teeme abiberäja bägrä bine ire jetwemige, jejemige egä,

“Weene lui owecumete pana inajininige, ngenecu miji äbitineye,
ingle weene Acejiyame me waadena cabu itu yääbäcnepeye.

²¹ Weene lui loolomecewe gemi page, ngenecu miji äbitineye,
ingle weene camuge cirege päpäna.

Weene page lui cina ele ingenininige, ngenecu miji äbitineye,
ingle weene ngange gege cama cirege.

²² Ngenecu miji äbitineye biname cina liba weebibine jimugetninusi,
jigiyinusi, jicnecinusi, coo piyepu weeme ngii sabe jiwenininusi, ai
name pi ingle weene cebine nätrunguye, cane lui te Acejiyame bau
ca tädujine biname me äbitujine.

²³ Yoo, piba ngenecu miji me äbitineye piyepu gege cama
uuplatäjineye, ingle mijiriage daremu pisi nyene weeme tääpume
cabucewe je. Yoo, teepi lui cina weebibine niiya jiwenininusi, teeme
kaakesaare cina pepu mule itu tewenenanemumesi Acejiyame me
mename biname bime tääpume.

²⁴ Yepä, weene lui cina dogwe biname pana inajininige page, weene
ngeneucu mäpu äbitineye,
ingle weeme lui plowa pana ireclota ituge päpäna, siige cirege
apira.

²⁵ Weene lui cina camuge apanininiye page, ngenecu mäpu äbitipeye,
ingle weene loolomecewe cirege lenaja.

Piyepu weene lui cina ngange cama inajininige page, weene
ngeneucu mäpu äbitipeye,
ingle weene ele cire ingenitnipi.

²⁶ Ngenecu mäpu me äbitipeye, weene lui bine iyeta biname cina
jäje iweperäjininusi. Yoo, teeme kaakesaare cina pepu mule itu
tewenenanemumesi walya mename biname bime tääpume.”

Abiberäja Mene Cubuyame poto cidi me

(Matayo 5:38-48; 7:12a)

²⁷ Yeesu cääri biname bine mene jejemige egä, “Cäme mene piti nemi
weeme tääpume lui cina cebine nätecijeniye egä weeme cubuyame
bime tääpume singi inajipi. Lui biname cina weebibine jimugetninusi,
weene teebibine cuta yäätityeräjemuye. ²⁸ Lui biname cina weebibine
mene ca niiya me jiwenininusi, weene Acejiyame ne yaawejanuye teeme
miji tääpume. Cuta teeme tääpume irecu lätumutinuye lui cina weeme
ireclota mäpu me jiwenininusi. ²⁹ Yoo, biname te liba weeme nuuja ne
yororuge lakace cabu, tabe miji cuta atatrongta nuuja poto lakace ne
ceerame. Biname te liba weeme nuuja me ätrugera gwidape ne yaacatuge,
gone teebine iibana cuta soto ne acata. ³⁰ Lui biname te weebibine liba
itinärinuge, weene teeme singi gwidape yääcäruye, piyepu biname
te liba weeme gwidape ne yaacatuge, gone teebine jaajuye pee i ne

awecnistame. ³¹Yoo, weene singi biname cina ngena wawename weeme tääpume, weene miiji pepu wawena teeme tääpume.

³²Weene gone Acejiyame bau ca miiji daremu ne awagrija, weene liba eei biname bime taatu cabu me singi, lui cina weeme tääpume singi, ingle cuta niiya mule biname cina pepu jaawenemusi.

³³Piiyepu gone Acejiyame bau ca miiji daremu ne awagrija, weene liba eei biname bine taatu miiji jaawenemuye lui cina weebibine miiji niwenininuge. Cuta niiya mule biname cina pepu jaawenemusi. ³⁴Piiyepu gone Acejiyame bau ca miiji daremu ne awagrija, weene liba eei biname bine taatu gwidape watawata yääcäremuye lui cina weebibine gwidape pagege awecnista. Cuta niiya mule biname cina teeme gwidape nuuja niiya mule biname bine yääcäremusi, teepi liba yepä pana gwidape teeme bau ca pagege päpäna. ³⁵Pepu mule lica ge ibibi, yepä weene weeme cubuyame bime tääpume singi inajipi, teebibine miiji jaawenemuye, piiyepu gwidape liba watawata yääcäremuye biname bine, gone awagrija peei awecnista tääpume. Acejiyame te piba weebibine babo daremu cire icäripi, piiyepu Caburage Acejiyame me bägrä pagege weene lenaja. Ingle tabe cuta niiya mule biname bine owecu jaawenemuge, piiyepu eei bine lui cina eso mene umle cäco iicana. ³⁶Yoo, weene iyeta biname bine epu pana owecu jaawenemuye, mime Babe Cabu je biname bine owecu lipu jewenininige.”

Abiberäja Mene Biname bine Atrana poto cidi me

(Matayo 7:1-5)

³⁷“Weene gone biname bine jaatranemuye, piba Acejiyame weebibine lica cirege atrana; gone singi nuuja biname te mäpu daremu ne päpäname, piba Acejiyame weebibine lica mäpu daremu cirege ceera. Nuuja biname bime niiya mule bine weeme ngene atwanena cabu ca yääyecräjemuye, piba Acejiyame weeme niiya mule bine cirege äyecreja.

³⁸Nuuja biname bine gwidape yääcäremuye, piba Acejiyame weebibine gwidape pa icäripi. Yoo, tabe bucourage ätityera weebibine pa icäripi. Epu pana diiba te deedei ca lipu tapanuge, weeme ime ibibi lica birige iyeta teeme miiji oomlana, weeme ireclota cuta pa tapanepi teeme miiji ca. Yoo, weene liba nuuja biname ne matimati yäätityäruye coo baborage yäätityäruye, Acejiyame te yepä ibi weebibine pagege ätityera.”

³⁹Yeesu cuta ngene ca agli mene jiicige egä, “Yepä, irecu määsumäsu biname te äblicäco nuuja irecu määsumäsu biname ne gaabe cabu awecluja. Tabe liba peei ne jaawenuge, siige teepi iyeta cäsu cabu me laatramuge. ⁴⁰Yoo, abiberäja bägrä te lica ge baborage teeme abiberäja biname cabu ca, yepä iyeta abiberäja bägrä lui cina iyeta cängena labiberäjininus, piba teepi teeme abiberäja biname pana pagege äbita. ⁴¹Weene ngeno me singi matikolä conocono weeme nuuja biname me

ireclota cabu päpäname, yepä baborage conocono weeme ireclota cabu weene lica päpäna? ⁴² Peei lui epu pana määme irecu cabu baborage uli pargi liba pisi nyene piiyepu maane liba määme biname ne jaji egä, ‘Cäme biname, cane määme irecu cabu ca pläpu ne jaacatene!’ Weene walya biname gemi! Weene miiji niinäce uli pargi ne weeme irecu cabu ca acata, piba weene cängenarage jepäneniye weeme biname me irecu cabu ca pläpu ne acatame.’

Abiberäja Mene Uli piiyepu Teeme Kuu poto cidi me

(Matayo 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ Yeesu piba jiicige egä, “Miijirage uli te lica yääyuge niiyarage kuu cama; cuta piiyepu niiyarage uli te lica miijirage kuu cama yääyuge.

⁴⁴ Yoo, weene iyeta uli bine opo yaawatnemuye teeme kuu cabu ca: weene äblicäco miijirage kuu epu piigi kuu bine äwäcuta gaalegale seea cabu ca, coo waina kuu bine äwäcuta käkäco mete cabu ca. ⁴⁵ Yoo pepu pana gemi, biname lui me mijimiji ngene atwanena teeme ngenecu bora piti nemi, teeme mule piiyepu teeme mene cuta miijirage gemi. Yepä, biname lui me niiyaniya ngene atwanena teeme ngenecu bora piti nemi, teeme mule piiyepu teeme mene cuta niiyarage gemi. Ingle biname bime tage cabu ca lui mene cina täsuge, peei lui teeme ngenecu bora cabu ca saacluge.”

Abiberäja Mene Neeneni Mete Raranga Biname poto cidi me

(Matayo 7:24-27)

⁴⁶ Yeesu cuta jejemige egä, “Weene ngenome cebine nainuye ‘Yageyame’ ca, yepä käme singi mene lica jaawenuye? ⁴⁷ Yoo, iyeta biname lui cina käme bau me saacluge, käme mene yäätecijemuge, piba cuta yaacatusi ibi wawename, ⁴⁸ teepi lui epu pana biname liiyepu lui te miijirage mete ne erangige. Tabé gawe ngalebora me juurige kula luma birige, piba cängena caage bine jermecimige, mete ne peei cabu erangige. Siige, igi te tädige, pui mete ne irmitige, yepä lica apinicige, ingle kokrerge caage cabu rarangäneji ge. ⁴⁹ Yepä, lui biname te käme mene papa yäätecijuge, yepä lica jaawenuge, tabé lui epu pana biname liiyepu lui te caage bine tumerage je jermecimige, cuta peei cabu mete ne erangige. Igi liba tädige, pui mete ne ijarige, mete te itramige, siige iyeta sabe äbitige.”

Yeesu Cubu Mope Biname me Kaakesea Bägrä ne Miiji me Jewenige

(Matayo 8:5-13)

7 ¹ Yeesu liba iyeta mene epiremige biname bine jajanename, piba tabé Kaprenauma cewe me abacitige. ² Pui cewe cabu puga ge yepä Rooma cabu ca cubu mope biname. Teeme ngenecurage kaakesea bägrä

baborage pita cama ge budre mameta. ³Pui Rooma cubu mope biname te liba mene itecijige Yeesu poto cidi me, tabe poto Israela modamoda biname bine Yeesu bau me jityepemige teebine ätemlame teeme kaakesea bägrä ne miiji wawename. ⁴Pui Israela modamoda biname cina seclige, Yeesu ne owecu cama itineräjisi egä, “Maane miiji teebine ätityerame, ingle tabe miiji biname gyene. ⁵Tabe babo owecu mime biname bime tääpume, piiyepu cime abasecretna mete ne eranguji teeme rarekaake ca.”

⁶Yoo, Yeesu piba ten cama ädige. Tabe teeme mete mameta me liba atyaramtige, piba pui Rooma cubu mope biname te poto teeme binamewale bine tityepemige Yeesu bau me mene cama egä, “Babo Biname, gone mäpu me läbitute käme tääpume. Cane ibibi lica gäne maane abacitame käme mete me, ⁷peei name pi cane lica otni määme opo gaabe me. Maane mene taatu jiici, piba käme kaakesea bägrä te miiji pa läbitege. ⁸Yoo, cane umle gäne mene lipu kokre gyene. Cane miiji käme babo biname bime mene ätecija, piiyepu käme ire atwi cabu piti nemi cubu biname. Cane yepä ne jaajune, ‘Ädi,’ siige tabe läduge; cane nuuja ne jaajune, ‘Tädi,’ siige tabe täduge. Cane käme kaakesea bägrä ne jaajune, ‘Ai jeweni,’ siige tabe peei ne jaawenuge. Peei name pi cane umle gäne egä määme mene cabu kokre pisi nyene.”

⁹Yeesu mutäcäco äbitige, pui mene liba itecijige. Tabe ingwe gaabe me tatadrongtige, ten cama lui biname cina seclige, teebibine jejemige egä, “Cane weebibine ijienininine egä apu baborage ätrunga ne cane lica ituge pääpäna Israela biname bime cabu ca, yepä ai biname cabu taatu jepänine.”

¹⁰Pui mename biname cina liba äcnärige Rooma cubu mope biname me mete me, siige teepi pui kaakesea bägrä ne miiji jepänisi.

Yeesu Budre Biname ne Erpinantige

¹¹Peei ingwe ca Yeesu ädige yepä matikolä cewe me, ngii Naina. Teeme abiberäja bägrä piiyepu bucourage nuuja biname cina ten cama eclige.

¹²Tabe liba pui cewe grana gome atyaramtige, biname cina yepä budre biname ne secanisi cewe cabu ca. Tabe mamye biname ge, teeme mage me japurage imäbägrä; cuta mage lui cuubla ge. Bucourage pui cewe biname cina ten cama seclige. ¹³Yageyame liba teebine jopänige, tabe baborage owecu äbitige teeme tääpume, jojige egä, “Ele gone!” ¹⁴Tabe piba awetäntige, budre biname me keeso kaake ne joomlige. Pui keeso acana biname cina piba imyemutemige, siige Yeesu pui budre biname ne jejige egä, “Mamye biname, cane meeble naajenine arpinanti!” ¹⁵Siige, pui budre biname te arpinantige, piba gije abacitige mene me. Yeesu teeme mage ne ocärigie.

¹⁶Iyeta biname cina wälu me äbitininisi, Acejiyame ne ewepyeräjisi egä, “Acejiyame me baborage mename biname te mime bau me

tädige!” Teepi cuta jiicisi egä, “Acejiyame bii tädige teeme biname bine ätityerame.”

¹⁷Yeesu ne idre jecenanisi Yuudea gawe iyeta poto ta piiyepu cuta poto gawe mameta cabu ta.

Mename Biname cina Seclige Yoane Niiye ca Äciseja Biname bau ca
(Matayo 11:2-19)

¹⁸Yoane iyeta peei mule poto cidi me itecijige teeme äbiberäja bägrä bime bau ca. Tabe piba ala taasoglicige teeme neeneni abiberäja bägrä,

¹⁹teebibine Yageyame bau me jäätylepige, teebine ätemlame egä, “Nää, maane säte pui biname, iyeta biname cina lui ne jewagrijenisi otnime, coo cine miji nuuja ne awagrija?”

²⁰Pui neeneni biname cina Yeesu bau me liba atyaramtäsi, jejäsi egä, “Yoane niiye ca äciseja biname te cibibine määme bau me nityepige meeble ätemlame egä, ‘Nää, maane säte pui biname, iyeta biname cina lui ne jewagrijenisi otnime, coo cine pama miji nuuja ne awagrija?’”

²¹Puirage padare cabu Yeesu bucourage biname bine miji me jwenemige maramara pita cabu ca, piiyepu niiya cable bine iyecräjemige, piiyepu bucourage irecu määsumäsu biname bine miji me jwenemige. ²²Pui neeneni biname lui Yoane bau ca tabe teebibine mene jaawecnistige egä, “Weene Yoane bau me acne-nuteye, teebine jejepeye weene ngena ituge päpäna piiyepu ätecija naace irecu määsumäsu biname cina cängena jäätänanemusi; ernge niiyaniya biname cina miji waatninusu; lepera pita biname cina miji me läbitininusu; tablame buduma biname cina cängena yäätecjanemuge; budre biname cina larpineräjininus irecloota me; cuta piiyepu owecumete biname bine Miji Mene jaajananemusi. ²³Yoo, ngenecu miji eei gemi laati bemi ätrunga ne lica yaapesarusi käme bau.”

²⁴Pui biname Yoane bau ca liba acnenutäsi teeme bau me, Yeesu gije abacitige biname bine mene Yoane poto cidi me jajanename. Tabe teebibine itemlemige egä, “Weene liba daapo taatu cewe me läsipeye, weene singi puma ngena päpäname? Weene lica otni duuve baace päpäname buuwe te papa yaacenanuge. ²⁵Liba peei lica, weene ngena päpäname läsipeye peeyeme? Weene lica otni biname ne päpäname, lui te labasogäruge miijimiji käbletääpe cama, ingle pepu pana biname cina modamoda biname bime mete cabu yaacrajuge luma miijimiji gwidape birige. ²⁶Cebine najeye, weene ngena päpäname läsipeye peeyeme? Weene nää Acejiyame me mename biname ne singi päpäname? Yoo, cane weebibine jijenininine egä weene baborage mename biname ne puga ituge päpäna. ²⁷Oogäräneji Mene cabu Acejiyame te Yoane poto cidi me jilcenige egä, ‘Cane käme mename biname ne määme niinäce gaabe me cire jäätylepene. Tabe te gaabe cire yaamacetnäjepi määme

otni tääpume.’”²⁸ Yeesu piba jejemige, “Cane weebibine jijenininine egä Yoane lui baborage gyene iyeta ai gawecewe biname bime cabu ca lui cina ituge ai gawecewe cabu lenaja ngälu Yoane me padare oomlaname, yepä page ai kirece padare cabu, eei cabu ca lui te matikäli gyene Acejiyame te lui bine ewadenemige, tabe baborage gyene Yoane cabu ca.”

²⁹ Yoo, iyeta biname piiyepu cuta täks rarekaake uutecrena biname cina liba Yeesu me mene yäätecijemepi, piba jiicepesi egä, “Acejiyame me gaabe toraca conocäco gyene,” siige teepi peei name pi äciseja mule ne ituge acatena Yoane bau ca.³⁰ Yepä, Parisea sigu biname piiyepu cotre abiberäja biname cina Yoane me äciseja mule ne jäägyusi, pepu pi teepi cuta Acejiyame me teeme tääpume singi gaabe ne jäägyusi.

³¹ Siige, Yeesu jiicige egä, “Cane ngena cabu yaatonäremene biname bine page lui cina ireclota gemi?³² Teepi epu pana gemi matimati bärgrä liiyepu, lui cina adnatäreji yaacrajuge aletnaletna puupu cabu, siige teemeteme ala abayaninusi egä, ‘Cine dobidobi bine jääcnäjemusi, yepä weene giire lica jäwäjuye. Cine ovecumete uupera yaatangusi, yepä weene singi lica ele me.’³³ Yoo, Yoane niiye ca äciseja biname te tädepi piiyepu poto bimu deedei cäco yaanajuge piiyepu waina niiye lica yääänäjuge. Weene singi lica teeme mule tääpume, teeme poto cidi me jiicemuye egä, ‘Niiya cable te teebine ecanenige.’³⁴ Cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane piba tädepene. Cane deedei läbitune piiyepu niiye yääänäjune, yepä weene cuta singi lica cäme mule tääpume, cäme poto cidi me jiicemuye egä, ‘Jepäneye ai biname ne! Tabo mage looloyame gyene piiyepu waina niiye änäjäyame! Täks rarekaake uutecrena biname piiyepu cotre atropengäja biname teepi lui teeme biname gemi!’³⁵ Yoo, weene pepu jiicemuye, yepä lui biname cina yaacatusi Acejiyame me singi mule bine, teeme ireclota cabu ca mine opo yaawatnusi egä Acejiyame lui umlerage gyene.”

Parisea Sigu Biname te Yeesu ne Tesoglicige Teeme Mete me

³⁶ Yepä Parisea sigu biname ngii Simona tabe Yeesu ne ala tesoglicige ten cama deedei äbitame. Yeesu ädige teeme mete me, puga adnatige deedei me.³⁷ Puga ge pui cewe cabu yepä eroero magebi. Tabo liba mene utecijige egä Yeesu deedei äbitenige pui Parisea biname me mete cabu, tabe piba matikolä karpu ne miiji lengo ngedo cama ecatige, peei cama oclige Simona me mete me.³⁸ Puga tabe Yeesu me kaake poto ca joclajutige teeme ernge gome. Tabo ele ongenige piiyepu teeme ele mäcu cina sitrametnemige Yeesu me ernge cabu. Tabo pui ele mäcu bine jicisäjemige, teeme lecaleca edingäli ca, teeme ernge jetecnige, piba pui miiji lengo cama ngedo ne ernge cabu epadurige.³⁹ Yoo, pui Parisea biname lui te Yeesu ne ala tesoglicige, tabe liba peei mule ne jepäniige, teeme ngenecu bora jiicige Yeesu poto cidi me egä, “Ai biname liba toraca

mename biname gyene, tabe piba umle cama gyene ai magebi poto cidi me, lui te teebine joomlemige, egä teeme ireclota lui magerage conocono gyene!"

⁴⁰Piba Yeesu pui Parisea biname ne jejige egä, "Simona, cane singi gäne meeble matikolä mene jajime."

Simona jejige egä, "Abiberäja biname, ngena mene gyene?"

⁴¹Yeesu ngene ca agli mene teebine jejige egä, "Neeneni biname cina rarekaake ituge waadena yepä rarekaake ire atwi biname bau ca. Pui yepä biname te faib hanred rarekaake yaawademepi piiyepu nuuja te fifti taatu rarekaake yaawademepi. Yoo, yepä pui rarekaake me ibi lui daremu gyene yepä bimu me kaakesea täüpume. ⁴²Siige, ingwe ca pui neeneni äblicäco ge pui rarekaake awecnistame, peei name pi rarekaake ire atwi biname te teebibine jaajige egä, 'Ngänu gyene peei bine awecnista. Cane weeme ngii ituge äyeblingta daremu oogäräneji peba cabu ca.' Yoo, Simona cane meeble näätelenine egä pui neeneni cabu ca laasi nyene baborage singi pui rarekaake ire atwi biname täüpume?"

⁴³Simona teebine jejige egä, "Pama pui biname lui me baborage daremu ne ituge äyeblingta."

Yeesu jejige, "Yoo, määme mene toraca gyene." ⁴⁴Tabe piba pui magebi bau me atatrongärige, Simona ne jejige egä, "Jopäni ai magebi? Cane liba määme mete me abacitine, maane cebine niiye lica näärite ernge äciseja täüpume, mime mule lipu gyene, yepä ai magebi cäme ernge teeme ele mäcu ca näcisäjige, piba nebo jicisäjige teeme edingäli ca. ⁴⁵Maane cebine lica natecnite awablame, mime mule liiyepu, yepä cäme abacita cabu ca ai magebi te cäme ernge jäje natecnanige. ⁴⁶Maane cäme mope olibi migi ca lica napyacite, mime mule liiyepu, yepä tabe te cäme ernge miijimiji ngedo ca bii napyacige. ⁴⁷Cane meeble naajenine egä teeme bucourage conocono mule bine ituge äyeblenga, peei name pi teeme owecu baborage gyene cäme täüpume. Yepä, lui biname me nesae taatu niiya mule ituge äyeblenga, teeme matikolä singi taatu pisi nyene."

⁴⁸Yeesu puma cita ca magebi ne jojige egä, "Määme niiyaniya mule bine ituge äyeblenga."

⁴⁹Piba pui nuuja biname lui cina pui dade gome adnatäreji gemi, teepi teemämu ätemläjinisi egä, "Laasi nyene ai biname lui te cuta biname bime niiyaniya mule bine yääyeblengemuge?"

⁵⁰Yeesu piba magebi ne jojige egä, "Acejiyame te meeble näätityärige määme niiya mule cabu ca asatame, ingle maane cebine nätrungite. Äte, ngenecu poode cama ocli."

Poto Magebi cina Yeesu ne Yääätityärus

8 ¹Peei padare ingwe ca Yeesu modamoda cewe piiyepu matimati cewe cabu ta otnetnäjige, puga Miji Mene biname bine jejananemige

Acejiyame te biname bine waadena poto cidi me. Teeme twelb abiberäja bägrä cina ten cama otninisi. ²Cuta ten cama puga ge poto magebi, Yeesu lui bine pita cabu ca miji me itu jaawenemepi piiyepu niiya cable bine itu yääyecräjempa teeme poto cabu ca. Teeme poto ngii age temi: Yepä lui Mariya, teeme nuuja ngii Magadala tage, Yeesu lui me trupa cabu ca seben niiya cable bine itu yääyecräjempa. ³Nuuja teeme ngii Yoana tage. Tabe lui Kusa me coga gwene, Kusa lui te Mopeyame Heroda me mete piiyepu gwidape bine ire jaatwemuge. Cuta nuuja teeme ngii Susana tage, cuta piiyepu bucourage nuuja magebi cina ten cama puga ge. Teepi Yeesu piiyepu teeme abiberäja bägrä bine yäätityäremusi teemerage rarekaake piiyepu gwidape cabu ca.

Ngene ca Agli Mene Kuu Gije Iisabeja poto cidi me
(Matayo 13:1-9; Mareko 4:1-9)

⁴Biname cina Yeesu bau me totninisi maramara cewe cabu ca.
 Liba bucourage biname cina abasecretnige, tabe ai ngene ca agli mene jebaitnemige egä:

⁵“Yepä biname te äduji calwacupi me kuu gije bine iisabejame. Egäcäro tabe kuu bine gweeti cabu yiisabäjempa, poto cina gaabe cabu itrametnemige. Puga biname cina kuu bine jibrecäjemisi piiyepu ele cina erwäjemisi. ⁶Poto kuu cina itrametnemige kula gawe cabu. Kuu cabu ca gije liba tuupletnärige, teepee maaje me äbitininisi, ingle pui kula gawe cabu niiye lica ge. ⁷Poto kuu cina itrametnemige págepäge mete bora me. Págepäge cina gije cama uutinisi, siige gije bine jetäyemisi. ⁸Poto kuu cina itrametnemige mijiirage gawe cabu. Pui cabu ca gije cina tuupletnärige, uutinisi, kuu jepänemisi, nuuja cina yepä hanred kuu jepänemisi.”

Yeesu peei mene jejemige, piba babo tage ca jiicige egä, “Weeme liba tablame piti nemä ätecijame, itecijinege umle äbitame!”

Agesa Ingle Yeesu Biname bine Yaabiberäjemuge Ngene ca Agli Mene ca
(Matayo 13:10-17; Mareko 4:10-12)

⁹Ingwe ca Yeesu me abiberäja bägrä cina teebine itemlisi pui ngene ca agli mene me aboclopta poto cidi me. ¹⁰Yeesu teebibine jejemige egä, “Lui umle niinäce aboclomtäneji lica ge, egä Acejiyame te lipu biname bine waadena, weebibine umle ituge ceera. Yepä nuuja biname bime bau me cane ngene ca agli mene ca jiicune, ai name pi ‘puu ire acita cabu, teepee lica jääpänus, piiyepu puu äteciya cabu, teepee lica umle läbitininus.’”

Yeesu Ngene ca Agli Mene ne Eboclomtige Kuu Gije
Iisabeja poto cidi me
(Matayo 13:18-23; Mareko 4:13-20)

¹¹Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Cane kuu gije iisabeja poto cidi me mene ne eboclomtene: Pui kuu lui epu pana Acejiyame me mene

liiyepu. ¹²Lui kuu cina gaabe cabu itrametnemige, pui gawe epu pana biname lui cina Miji Mene yäätecijemuge, yepä Satani te läduge, pui mene ne wata yääyeblingtuge teeme ngenecu bora ca, ingle tabe singi lica ge teepi pui mene ätrungame, piba teeme niiya cabu ca äsecrerame. ¹³Lui kuu cina kula gawe cabu itrametnemige, pui gawe lui epu pana biname liiyepu lui cina Miji Mene yäätecijemuge, gege cama yaacatusi, yepä epu pana gije me braju te äblicäco kula gawe bora abacitame, pui mene te äblicäco teeme ngenecu bora me abacitame. Matikolä padare teepi jäätprungusi, yepä apicetnära te liba täduge, teepi piba teeme ätrunga ne yaabmalus. ¹⁴Lui kuu cina pägepäge mete cabu itrametnemige, pui gawe lui epu pana biname liiyepu lui cina Miji Mene yäätecijemuge, yepä teeme ngenecu mäpu, coo teeme bucurage gwidape, coo piiyepu teeme singi ai ireclota me gege mule tääpume, peei cina pägepäge seeasea pana Miji Mene ne jäätäyusi. Peei name pi teeme ireclota cabu pui mene te äblicäco nuuja kuu wawename. ¹⁵Lui kuu cina miji gawe cabu itrametnemige, pui gawe lui epu pana biname liiyepu lui cina mijirage piiyepu toraca ngenecu cama Miji Mene yäätecijemuge, ngenecu cabu cängena joomlusi, piiyepu durau cäco mijimiji mule bine jaawenemusi kuu tääpume.”

Ngene ca Agli Mene Lampa poto cidi me

(Mareko 4:21-25)

¹⁶“Nuuja biname te lampa ne lica jaabotuge, piba diiba ca yääätrugäruge coo yaacituge dade lolebora me. Yepä, tabe lampa ne cabu je yaatecwantuge, piba biname lui cina mete me yääbäcnusi, teepi lampa apaclyera ne jääpänusi.

¹⁷Pepu pana ge page biname bime bau ca ngena ämlitänéji gyene, pajecu me pagege äbita teeme tääpume, piiyepu lui mule biname cina umle lica gemi page, teepi pagege umle äbita.

¹⁸Peei name pi weene cängena ngene jotwananineye lipulipu ätecijame, ingle lui biname me umle pisi nyene, Acejiyame teebine cerämu pa yääcärep; piiyepu lui biname me umle lica gyene, Acejiyame teeme bau ca pa yaacatepi lui matikäli umle tabe apu angi egä pisi nyene.”

Mene Yeesu me Ingle Biname poto cidi me

(Matayo 12:46-50; Mareko 3:31-35)

¹⁹Yeesu me mage piiyepu iganewale cina teeme bau seclige, yepä teepi äblicäco teeme mameta me otni biname tomi name pi. ²⁰Yepä biname te Yeesu ne piba jejige egä, “Määme mage piiyepu iganewale mete kaake poto je jeclajutemige. Teepi singi määme tääpume.”

²¹Yeesu piba iyeta biname bine jejemige egä, “Lui cina Acejiyame me mene jäätecijusi piiyepu yaacatusi wawename, teepi cäme tääpume epu pana mage piiyepu iganewale liiyepu.”

Yeesu Sawa cabu Buuwe ne Jiibige
(Matayo 8:23-27; Mareko 4:35-41)

22 Nuuja bimu Yeesu teeme abiberäja bägrä cama acetnärige poo cabu me, teebibine jejemige egä, “Mine sawa ne yuuresi nuuja poto doro me,” siige teepi abyemärinisi. 23 Poo te liba niiye cabu ädige, Yeesu ute ogrige. Piba baborage buuwe te tipwäjige sawa cabu. Pui poo cabu uule kuu cina tatacweräjenisi, poo te mameta abuma. 24 Puma citä ca Yeesu me abiberäja bägrä cina awetenäjinini teeme mameta me, teebine elotnantisi ute cabu ca, jejisi egä, “Abiberäja biname, mine labumetninago!”

Yeesu abujängtige, buuwe piiyepu uule kuu bine kokre mene ca jüibemige, siige sawa te bulubulu mataru enajige. 25 Tabé piba teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Lese nyene weeme ätrunga?”

Teepi wälu piiyepu mutäcäco äbitininisi, siige teemeteme ätemläjinisi egä, “Ai biname tabe laasi nyene? Tabé mene jejemige buuwe piiyepu uule bine, siige teepi jitecijisi teeme mene!”

Yeesu Niiya Cable cama Biname ne Itityärige
(Matayo 8:28-34; Mareko 5:1-20)

26 Teepi poo cabu eclige ngälu atyarininisi Gerasene^b biname bime gawe cabu. Pui gawe lui Galilaya sawa nuuja poto doro ca. 27 Yeesu liba poo cabu ca arpatige doro me, yepä pui cewe biname te opopa eyige ten cama, lui biname ne niiya cable cina yaacananusi. Leca padare cama tabe cäbletääpe cäco waatnetnäjuge, singi lica ge mete cabu lenajame, yepä kula waja cabu yaanajuge, cewe biname cina luma teeme budre biname bine gape yaacranemusi. 28 Pui biname te Yeesu ne liba jepänige, ala abayige, teeme bau me piba itramige, babo tage ca jejige egä, “Yeesu, maane lui Caburage Acejiyame me Bägrä gäte, maane singi gäte cäme tääpume ngena wawename? Cane meebine naawejanenine, maane cebine gone sabe nawenute!” 29 Yoo, tabe peei mene jejige, ingle Yeesu niiya cable ne bii jejige asatame peei biname ne abmalame. Yoo, bucurage padare pui niiya cable te pui biname ne joomlananuge, ngänuge tabe ätäyäneji yaanajuge ayana seea teeme imé piiyepu ernge cama, pepu padare cabu tabe ayana seea bine yaagabicmuge, siige cable te piba teebine yaacanuge daapo taatu cewe cabu me.

30 Yoo, Yeesu teebine itemlige egä, “Maane ngii laasi näte?”

Tabe jejige egä, “Cane ngii lui Sange,” ingle bucurage niiya cable teeme trupa cabu yaacrajuge. 31 Pui cable cina Yeesu ne jejisi egä, “Gone cibibine nityepininate piiyemrage cupicu cabu me.

^b 8:26 Gerasene: Gerasene piiyepu Gadara biname lui yepä biname gemi.

³² Puga ge teeme mameta je baborage ngeerangera blome tomi lui cina podo wajwa cabu deedei tääpume yuunguretnäjemisi. Pui niiya cable cina Yeesu ne jejisi teebibine ätyepame blome bime trupa ngalebora me; siige tabe teebibine piiyeme jityepemige. ³³ Yoo, cable cina pui biname ne ebmalisi, blome cabu me ebäcnisi, siige iyeta pui blome cina podo cabu ca uuwametnige, sawa niiye bora uupletnärige, puga abumitnige, siige.

³⁴ Pui blome ire atwi biname cina liba peei ne jepänisi, teepi cewe me uuwametnige, idre ne ecanenisi matimati cewe cabu ta piyepu pui babo cewe cabu me. ³⁵ Cewe biname cina äsecrärige pui mule ne päpäname. Teepi liba Yeesu bau me eclige, piba pui niiya cable cama biname ne jepänisi Yeesu gome adnatäneji ge, cäbletääpe asigräneji ge, piyepu miji ngene atwanena cama ge. Teepi piba iyeta wälu äbitinini. ³⁶ Lui biname cina peei mule ne jepänisi, teepi nuuja biname bine jejemisi Yeesu lipu peei biname ne miji me jwenenige. ³⁷ Puma cita ca iyeta pui Gerasene gawe biname cina Yeesu ne jejisi teeme bau ca äyeblingtame, ingle teepi mage wälu gemi. Peei name pi Yeesu poo cabu ca acenutige otnime. ³⁸ Piba pui biname, cable cina lui ne ebmalisi, tabe Yeesu ne jejige egä, “Nää, lipu gäne cane maane cama otnime?”

Yepä, Yeesu teebine jityepige apu mene cama egä, ³⁹ “Maane ama. Cewe me acnenuti biname bine jajanename Acejiyame te ngena miji määme tääpume bii naawenige.”

Pui biname te puma cita ca iyeta pui cewe cabu otnetnäjige, biname bine jefananemige Yeesu ngena ne teeme tääpume jwenenige.

Yairus me Ngulebägrä piyepu Pita cama Magebi
(Matayo 9:18-26; Mareko 5:21-43)

⁴⁰ Yeesu liba atyaramtige sawa nuuja poto doro me, biname tomi puga ge teebine jewablisi, ingle teepi iyeta teeme acnenuta tääpume jewagrijenisi. ⁴¹ Piba biname ngii Yairus te teeme bau me atyaramtige. Tabe lui yepä babo biname gyene pui cewe me abasecretna mete tääpume. Tabe teemämu gawe me ajarige Yeesu me ernge gome, teebine ewejanige teeme mete otnime, ⁴² ingle teeme bägrä mameta ge budre. Teeme lui yepä taatu bägrä, twelb kämäge cama gwe, ngulebägrä gwe.

Yoo, Yeesu liba abyemärige Yairus me mete otnime, biname bucourage ge tomi cabu, teepi teebine gaabe cabu jityepcäjisi. ⁴³ Puga ge biname tomi cabu yepä magebi lui te uudi apira pita cama ge twelb kämäge ngalebora. Tabe iyeta teeme rarekaake ituge apira dokta bime bau otnetnejame, yepä teepi äblicäco teebine miji me wawena. ⁴⁴ Tabe Yeesu me kaake poto ca toclige, teeme cäbletääpe pepyämu ne joomlige, siige piba taatu ätecitige teeme uudi pita te. ⁴⁵ Yeesu biname bine itemlemige egä, “Laati te cebine noomlige?”

Iyeta biname cina liba aininisi, Peteru piba jejige egä, “Abiberäja biname, biname piti nemi iyeta poto ta, meeblie naawaclomtisi, teepi te iyeta näädudnecäjisi.”

⁴⁶ Yepä, Yeesu jiicige egä, “Yepä biname te cebine bii noomlige. Cane asicnantine egä käme kokre te basatige.” ⁴⁷Pui magebi liba ngene ca beglige egä tabe äblicäco ge ämlita, ngena te teeme täüpume bäbitige, tabe piba aloneca cama oclige, Yeesu me opo gaabe utramige. Tabe piba biname bime sobe cabu teebine jejige ngena name pi teeme cäbletääpe ne joomlige, piiyepu tabe lipu wata miji me bäbitige. ⁴⁸Yeesu teebine piba jojige egä, “Bägrä, määme ätrunga te meeble miji bii naawenige. Äte, ngenecu poode cama ocli.”

⁴⁹Egäcäro Yeesu peei mene jiicige, biname te mene cama tädige pui babo biname me mete cabu ca. Tabe Yairus ne jejige egä, “Määme ngulebägrä te budre gwene. Gone Abiberäja Biname ne papa yaacanute.”

⁵⁰ Yepä, Yeesu liba peei mene itecijige, Yairus ne jejige egä, “Wälu gone, yepä cebine nätrungi. Määme ngulebägrä te miji pa läbitepi.”

⁵¹ Yeesu liba Yairus me mete me atyaramtige, tabe biname bine jiibemige puutucu je, yepä Peteru, Yoane, Yakobu, piiyepu pui ngulebägrä me mage babe taatu ten cama abacitige. ⁵²Iyeta biname cina ele engenetnemige pui ngulebägrä täüpume. Yeesu teebibine ele jiibemige, jejemige egä, “Ele gone! Bägrä te budre lica, yepä ute gwene.”

⁵³ Teepi teebine ngange ewäcnisi, ingle teepi umle gemi egä peei ngulebägrä toraca budre gwene. ⁵⁴ Yeesu piba ngulebägrä ne ime gome jwoomlige, babo tage ca jojige egä, “Bägrä, arpinanti!” ⁵⁵ Tabe ireclota jepänige, ingle seemo te tacnenutige, siige wata abujäntige. Siige, Yeesu piba teebibine jejemige egä, “Ngulebägrä ne deedei ocäreye!” ⁵⁶ Teeme mage babe cina mutäcäco äbitäsi. Yeesu teebibine jaajige egä, “Gone nuuja biname bine jaajananemuye ai poto cidi me.”

Yeesu Teeme Twelb Abiberäja Bägrä bine Jityepäjemige (Matayo 10:5-15; Mareko 6:7-13)

9 ¹ Yeesu teeme twelb abiberäja bägrä bine teeme gome tebasecretnemige, teebibine kokre piiyepu conocäco ecäranemige iyeta niiya cable bine äyecrejame piiyepu maramara pita bine äyeblengäjame. ² Tabe piba teebibine jityepäjemige Acejiyame te biname bine waadena poto cidi me mene jajanename piiyepu pita biname bine miji me wawenecame. ³ Tabe teebibine jejemige egä, “Weene gone nuuja gwidape bine yaawademuye weeme otni täüpume. Gone yaawademuye otnetneja suru piiyepu diiba. Rarekaake piiyepu deedei gone yaawademuye, cuta tuwângle cäbletääpe gone yaawademuye. ⁴ Lui biname cina weebibine jiwablininus, teeme mete cabu inajininuge ngälu weene pui cewe ne saabmaluye. ⁵ Cewe biname cina liba weebibine lica awabla, pui cewe ne liba saabmaluye, tuuve bine jääglubäjemuye weeme ernge cabu ca. Teepi ai mule cabu ca umle läbitininusi egä teepi pagege niiya daremu ne päpäna.”

⁶Siige, abiberäja bärä cina Yeesu ne puga ebmalisi, teepi otnininisi iyeta pui cewe cabu ta, biname bine Miji Mene jejananemisi piiyepu pita biname bine miji me jewenanemisi iyeta poto ta.

Mopeyame Heroda te Ngenecu Wälu pana Äbitige
(Matayo 14:1-12; Mareko 6:14-29)

⁷Yoo, Galilaya probins mope biname Heroda te mene itecijige iyeta Yeesu me waweneca poto cidi me. Pajecu lica ge teeme täüpume ngena cina äbitenininisi, ingle biname bime mene maramara ge. Poto biname cina jiicusi egä, “Pama Yoane pui niyi ca äciseja biname te budre cabu ca tarpinantige!” ⁸Nuuja cina jiicusi egä, “Pama Eliya te taboclomtige.” Piiyepu nuuja cina jiicusi egä, “Pama yepä sasa mename biname te budre cabu ca tarpinantige.” ⁹Heroda piba jiicige egä, “Peei lui lica ge Yoane, ingle cane te itu jaajemepene teeme mope ne äläcnutame; tabe budre ge. Peei biname tabe baa laasi nyene, cane lui poto cidi me mene nätecijige?” Tabe peei name pi äbitenige Yeesu ne päpäname.

Yeesu Faib Tausen Biname bine Engäremige
(Matayo 14:13-21; Mareko 6:30-44; Yoane 6:1-14)

¹⁰Yoo, ätyepäneji biname cina täcnarinini, Yeesu ne jejisi iyeta teepi ngena ituge wawena. Tabo piba teebibine ewademige, siige teepi taatu eclige yepä cewe me, ngii Betesaida, ¹¹yepä biname cina liba umle äbitinini, teepi Yeesu ne ingwe icwisi. Tabo iyeta teebibine jewablimige, mene jejananemige Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge, piiyepu pita biname bine miji me jewenemige.

¹²Mämle bimu me liba, teeme twelb abiberäja bärä cina Yeesu bau me seclige, teebine jejisi egä, “Maane biname bine jityepemi mameta calwacupi cewe me piiyepu maramara cewe me teeme deedei piiyepu ute puupu bine päpäname, ingle biname cäco cewe gyene ai.”

¹³Yepä, Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene te teebibine deedei ecäremeye.”

Teepi puma cita ca jejisi egä, “Cime nuuja deedei lica gyene, yepä ai faib buluduun piiyepu neenen bumate cibu taatu gemi. Baa, maane singi cine otni deedei aleiname ai bucourage biname täüpume?” ¹⁴Yoo, puga ge pama faib tausen rooriye, magebi bärä cama.

Yeesu teeme abiberäja bärä bine piba jejemige egä, “Weene biname bine jejemeye adnaterame maramara tomi cabu, fifti pana biname yepäyepä tomi cabu.”

¹⁵Abiberäja bärä cina pepu jewenemisi Yeesu me singi liiyepu. Iyeta biname cina liba adnatärinisi, ¹⁶Yeesu piba ewademige pui faib buluduun piiyepu neenen bumate cibu bine. Tabo cabu me ire acitige, Acejiyame ne eso ecärigie, pui deedei cibu bine itrecimige, abiberäja bärä bine piba

ecäremige biname bime bau awadename. ¹⁷Iyeta biname cina teeme ibi jepänisi liba erwäjisi. Piba abiberäja bägrä cina deedei pacupacu diiba bora ebäcnemisi, siige twelb diiba cina tapanininisi.

**Peteru Yeesu ne Jewabudnitige egä Tabe Keriso Sine
(Matayo 16:13-20; Mareko 8:27-30)**

¹⁸Nuuja taje Yeesu liba ten taatu Acejiyame bau irecu ätumutige, piiyepu teeme abiberäja bägrä puga ge teeme gome, tabe piba teebibine itemlemige egä, "Nää, biname cina lipu jiicusi egä cane laasi näne?"

¹⁹Teepi jejisi egä, "Poto cina jiicusi egä maane nliye ca äciseja biname Yoane säte. Nuuja cina jiicusi egä maane Eliya säte. Piiyepu nuuja cina jiicusi egä maane yepä sasa mename biname gäte lui te budre cabu ca tarpinantumete."

²⁰Tabe itemlemige egä, "Cije weene, weene lipu jiiceniye egä cane laasi näne?"

Peteru jejige teebine egä, "Maane Keriso säte, Acejiyame lui ne ituge ätyepa biname bine niiya cabu ca äsecrerame.

**Yeesu Mene Jiicemige Teeme Mäpu Padare piiyepu Budre poto cidi me
(Matayo 16:20-28; Mareko 8:30–9:1)**

²¹Piba Yeesu teeme abiberäja bägrä bine kokre cama jejemige egä, "Ai poto cidi me gonerage nuuja biname ne jaji. ²²Tabe cuta jejemige egä, "Cane lui Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cane miji mäpurage gwidape bine pagege päpäna. Yoo, Israela modamoda biname, piiyepu modamoda iiwäreja biname, piiyepu cotre abiberäja biname, teepi cebine pa nägyepesi, budre me pa nawenepesi, yepä cane ireclota me pa larpinantepene nesae bimu ingwe ca."

²³Yeesu puma cita ca iyeta biname bine jejemige egä, "Biname te liba singi cane cama otnime, tabe miji teemerage singi bine gawe me acrana, teeme baarge uli ne palace cabu bimu gaabegabe acanena, siige cebine ingwe äcwi. ²⁴Ingle lui biname te ai gawecewe ireclota cäme tääpume yaapesaruge, tabe toraca ireclota ne cire jääpänepi, yepä lui te ai gawecewe ireclota tääpume wälu cama ire jaatwuge piiyepu singi lica cäme ime cabu acitame, tabe toraca ireclota ne cire yaapesarepi. ²⁵Yoo, biname te nuuja miji ne lica cire jääpänepi, ngänu gyene tabe puu iyeta ai gawecewe ne yaacatuge, yepä pee cabu ca teeme ireclota ne yaapesaruge. ²⁶Yoo, biname te liba ajiri birige cäme tääpume piiyepu cäme mene tääpume, piba cane lui Acejiyame bau ca tädujine biname me äbitujine, cane teebine cire jäägyepene pui padare cane liba jamyacu apacyera cama cire tacnenutepene ai gawecewe me. Yoo, pui padare cabu Aceji Babe me jamyacu apacyera piiyepu iyeta mename seemo bime jamyacu apacyera cane cama cirege lenaja. ²⁷Cane toraca mene weebibine jijenininine egä

ama poto lui cina jeclajutäjenemige, teepi lica pagege budre äbita, ngälu teepi pa jäätänepele Acejiyame te lipu biname bine yaawademusi.”

Yeesu Mara Opo me Äbitige
(Matayo 17:1-8; Mareko 9:2-8)

²⁸ Yoo, pama eit bimu ingwe ca Yeesu liba peezi mene jaajemepi, tabe Peteru, Yoane, Yakobu naabibine aacanänige podo cabu me irecu ätumutame. ²⁹ Egäcäro tabe irecu ätumutige, teeme opo te piba mara me äbitige piiyepu teeme cäbletääpe bulubulurage äbitige, paamlepamle pana. ³⁰⁻³¹ Piba taatu neeneni biname cina cabucewe apacyera cama puga teeme gome taboclomtäsi. Teepi sasa mename biname Moose naabi Eliya tage. Teepi Yeesu cama mene jiicemäsi egä teeme padare mameta ge budre päpäname Yerusalemabobo cewe cabu je, tabe lipu Acejiyame me singi pa jaawenepi biname bine ätityerame. ³² Yoo, Peteru piiyepu ten cama lui biname teepi ute opo pana aanajänige. Liba peezi cabu ca cängena alotneränänisi, piba Yeesu ne jamyacu apacyera cama jepänänisi, piiyepu peezi neeneni biname bine jäätänepele lui ten cama jeclajutäsi. ³³ Pui neeneni liba mameta gegi Yeesu ne abmala, Peteru te piba Yeesu ne jejige egä, “Abiberäja biname, cine miijirage gämi cama. Cine nesae matimati mete bine pa yaarangemesi: yepä määme täüpume, yepä Moose täüpume, piiyepu yepä Eliya täüpume.” Yoo, Peteru cängena umle lica ge tabe ngena mene jiicemige.

³⁴ Tabe liba mene cabu jage, carbe te piba tädige, teebibine aacwabänige. Abiberäja bägrä cina wälu me äbitininisi carbe te liba icwabemige teebibine. ³⁵ Piba carbe cabu ca tagepogogo te tädige egä, “Ai lui käme bägrä gyene, cane teebine jejujine käme kaakesea wawena täüpume. Weene teebine jitecijeye!”

³⁶ Liba apirige pui tagepogogo te, teepi Yeesu ne taatu jepänänisi. Yoo, abiberäja bägrä cina peezi poto cidi me bojä me äbitininisi. Pui padare cabu teepi lica nuuja biname ne jazzi ngena ne bii jepänisi.

Yeesu Miji Jewenige Niiya Cable cama Bägrä ne
(Matayo 17:14-18; Mareko 9:14-27)

³⁷ Nuuja bimu teepi liba podo cabu ca täinetnänige, bucourage biname cina ten cama opopa eyisi. ³⁸ Biname tomi cabu ca yepä biname te babo tage cama Yeesu ne jejige egä, “Abiberäja biname, käme bägrä ne jepäni. Tabe lui käme yepä taatu imäbägrä gyene. ³⁹ Niiya cable te teebine liba joomluge ala abayename jaawenuge, piba tabe uumanumana me läbituge, teeme tage cabu ca mote acwe cina täsuge. Cable te teebine jäje joomlunge, teeme tääpe ne iyeta sabe jaawenuge. ⁴⁰ Cane määme abiberäja bägrä bine ligaa jaajemune pui cable ne äyeblingtame, siige teepi äblicäco ge.”

⁴¹ Yeesu biname bine jejemige egä, “Weene ätrunga cäco biname gemi, weeme mule lui niiyarage gyene! Luma ngälu padare cane mijji weene cama lenaja? Luma ngälu padare cane mijji weeme ätrunga cäco mule päpäna?” Tabe piba pui biname ne jejige egä, “Bägrä ne secani!”

⁴² Egäcäro bägrä te tädige, cable te teebine ijarige gawe cabu, tabe juumemige. Yeesu piba niiya cable ne jejige äyeblingtame, imäbägrä ne mijji me jwenige, piba teeme babe bau me ewecnistige. ⁴³ Siige, iyeta biname cina mutäcäco äbitininisi Acejiyame me babo kokre name pi.

Yeesu Cääri Mene Jiicemige Teeme Budre poto cidi me

(Matayo 17:22-23; Mareko 9:30-32)

Yoo, biname cina mage ngene jotwananinisi Yeesu me mara mule poto cidi me, ⁴⁴ piba Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Weene cängena ngene jotwananiniye ai mene poto cidi me: Cane lui Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, teepi cebine biname bime ime cabu pa nacitepesi.” ⁴⁵ Yepä, abiberäja bägrä cina teeme mene ne opo lica ewatnisi, ingle teeme täüpume ämlitänjejä pana ge pui mene, peei name pi teepi cängena umle lica ge, piiyepu teepi wälu ge teebine ätemlame.

Laasi Nyene Baborage

(Matayo 18:1-5; Mareko 9:33-37)

⁴⁶ Abiberäja bägrä cina gije jebacitisi atraname egä laati te teeme cabu ca baborage pagege äbita. ⁴⁷ Yeesu teeme ngene atwanena umle ge, peei name pi bägrä matikolä ne ala tosoglicige teeme opo gaabe je aclajutame. ⁴⁸ Tabe piba abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Biname lui te apu matikolä bägrä ne jaawabluge cäme ngii cabu, tabe cuta nawabluge cebine; piiyepu biname lui te cebine nawabluge, tabe Acejiyame ne cuta jaawabluge lui te cebine nätyepuji. Yoo, weeme cabu ca lui te matikolä gyene biname bime opo gaabe, tabe sine baborage Acejiyame me opo gaabe.”

Lui te Mibibine Lica Nicisärmutininuge, Tabe Lui Mime tääpu Myene

(Mareko 9:38-40)

⁴⁹ Yoane te piba jejige egä, “Abiberäja biname, cine biname ne jepänisi lui te niiya cable bine yääyecräjemuge määme ngii cabu. Cine teebine jejisi peei mule ne abmalame, ingle tabe lica mine cama labasutuge.”

⁵⁰ Yeesu piba Yoane piiyepu nuuja abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Teebine gone jiibuye, ingle biname lui te mibibine lica nicisärmutininuge, tabe lui mime tääpu myene.”

Yepä Cewe Samariya Gawe cabu, Puma Biname cina Yeesu ne Jigyisi

⁵¹ Yoo, Yeesu me acnenuta padare cabucewe me seeji mameta me täbitige, tabe ngene piba jotwige Yerusalem me otnime, siige

abyemärige. ⁵²Tabe biname bine niinäce gaabe me jityepemige Samariya gawe cabu yepä cewe me teeme lenaja puupu ne amacetnäjame. ⁵³Yepä, pui cewe biname cina singi lica ge teebibine puupu ceerame, ingle teepi umle ge egä tabe mara iiwäreja mule täüpume Yeruselema me ädenige. ⁵⁴Yoo, abiberäja bägrä Yakobu naabi Yoane liba peei ägyi mule ne jepänäsi, teepi claabe cama jejäsi egä, “Yageyame, nää maane singi gäte cine Acejiyame ne awejename muye ne ätyepame ai biname bine aglecame?”

⁵⁵Yepä, Yeesu atadrengtige, teeme abiberäja bägrä bine jejemige pepu mene gone iicename. ⁵⁶Puma cita ca teepi iyeta abyemärinisi nuuja cewe otnime.

Mene Yeesu ne Ingwe Äcwi poto cidi me
(Matayo 8:19-22)

⁵⁷Teepi liba teeme gaabe cabu otninisi, yepä biname te Yeesu ne jejige egä, “Ngänu gyene maane liiyeme ädenite, cane määme ingwe ädenine!”

⁵⁸Yeesu teebine jejige egä, “Poks bime bora piti nemi lenaja täüpume, piiyepu ele bime mete uli cabu piti nemi, yepä cane lui Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cäme täüpume puupu lica gyene cäme mope acitame. Nää, maane singi gäte pepu otnetnejame cane cama ireclota täüpume?”

⁵⁹Yeesu piba nuuja biname ne jejige egä, “Tädi, cane cama otnime,”

Yepä, pui biname te jejige egä, “Babo biname, cane singi gäne meeagine ingwe äcwime, yepä cane lipu gäne niinäce otni cäme babe ne gape acitame?”

⁶⁰Yeesu teebine jejige egä, “Laati bemi seemo ireclota cabu budre, teeme täüpume ebmalepi budre biname bine gape cabu acraname; yepä maane ädi, biname bine jajanename Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge.”

⁶¹Nuuja biname te jejige, “Babo biname, cane maane cama ädenine, yepä cane niinäce cäme binamewale bine yewo tawenemene.”

⁶²Yeesu teebine jejige egä, “Lui biname te gije labacituge gawe ängwädname cooso piiyepu ängwädna gwidape cama, piba latadrengtuge ingwe gaabe ireme, tabe miiji biname lica birige Acejiyame me biname bine waadena kaakesea täüpume.”

Yeesu Sebentituu Biname bine Jityepäjemige

10 ¹Yoo, peei ingwe ca Yeesu sebentituu biname bine jejäcremige, neeneni neeneni jityepäjemige niinäce otnime iyeta cewe tabe liiyeme singi ingwe ca otnime. ²Tabe teebibine jejemige egä, “Ai padare lui epu pana calwacupi gyene liiyepu, deedei luma bucourage, yepä kaakesea biname nesae gemi pui deedei waadename. Miiji Yageyame ne awejena

egä tabe kaakesea biname bine pa jäätYepemepi biname bine teeme bau me waadename. ³ Äte naaclege! Cane weebibine maamoi plongo pana jityepininine, girigale drego pana biname cina luma icrabenige. ⁴ Gone rarekaake waadena, cuta diiba piiyepu ernge gwidape gone waadena. Awabla je gone aclajutame gaabe cabu. ⁵ Weene lui mete me labacitinuye, niinäce jiicuye egä, ‘Poode yaanajege iyeta ai mete biname cabu.’ ⁶ Yoo, biname liba pisi nyene lui te singi poode cama lenajame, pui poode te piba teeme bau yaanajuge, yepä liba puma pepu biname lica gyene, peei poode te piba pa tacnenutepi weeme cabu me. ⁷ Weene pui yepä mete cabu pa inajipi, gone mete maramara cabu waatninuye. Lipu deedei piiyepu niiye bine teepi icärininusi, weene miji gemi peei bine ärwäja piiyepu änäja, ingle biname miji gemi daremu ne päpäna teeme kaakesea cabu ca. ⁸ Yoo, weene liba nuuja cewe me labacitinuye, piiyepu pui cewe biname cina weebibine jiwablininus, teepi lipu deedei icärininusi, peei bine yäärwäjuye. ⁹ Pita biname bine miji me jaawenemuye pui cewe cabu, piiyepu biname bine jaajemuye egä, ‘Acejiyame mameta gyene weebibine waadename.’ ¹⁰ Yepä, weene liba cewe me labacitinuye, piiyepu cewe biname cina liba lica jiwablininus, piba cewe gaabe cabu jicljatinuge, piba jaajemuye egä, ¹¹ ‘Cine weeme cewe tuuwe bine joglobäjenemisi cime ernge cabu ca awabame egä pepu ätecija cäco mule lui miji lica gyene. Yepä, weene ngene gone ätrimela egä Acejiyame mameta ge weebibine waadename, yepä weene peei ne bii jigyiye.’ ¹² Siige, cane weebibine umle jiwenininine egä atrana bimu cabu Acejiyame me daremu pui cewe tääpume mäpurage cirege äbita Sodoma cewe me daremu cabu ca.”

Ätrunga cäco Cewe poto cidi me

(Matayo 11:20-24)

¹³ “Korasine cewe biname, babo niiyarage cirege weeme tääpume! Betesaida cewe biname cuta piiyepu, babo niiyarage cirege weeme tääpume! Cane lui ciitaca mule bine ituge wawena weeme bau me, liba peei bine Turo piiyepu Sidona cewe biname bime bau me cire jaawenemejine, teepi teeme niiya mule bine cire yaabmalecmejisi, cäme bau cire tatatröngärinejisi. Teepi ragre cire lasigrärinejisi, piiyepu mriibe ca cire lapyacinejisi awabudnitame egä teepi ituge abmaläcema teeme niiya mule bine. Puu weene te ciitaca mule bine ituge päpäna, yepä weene licarage cäme bau me tatatröngäripeye. ¹⁴ Yoo, atrana bimu cabu Acejiyame me owecu Turo piiyepu Sidona cewe biname bime tääpume baborage cirege äbita, teeme owecu cabu ca Korasine piiyepu Betesaida cewe biname bime tääpume. ¹⁵ Cuta weene Kaprenauma cewe biname, nää weene toraca apu jingenininige egä Acejiyame te weebibine cabu me jiwenininige? Eewe, weene gawerage me cirege otni, niiya puupu cabu me, weeme ätrunga cäco mule name pi.”

¹⁶ Yeesu piba teeme abiberäja bärgrä bine jejemige egä, “Yoo, lui cina weeme mene jitecijinusi, teepi cuta cebine nätecijusi, piiyepu weebibine lui cina jigyinusi, teepi cuta cebine nägyusi, cuta piiyepu lui cina cebine nägyusi, teepi cuta teebine jäägyusi lui te cebine itu nätyepuji.”

Sebentituu Biname cina Täcnärininisi

¹⁷ Siige, pui sebentituu biname Yeesu lui bine jäätylepemepi, teepi ngenecu gege cama täcnärininisi, Yeesu ne jejisi egä, “Niiya cable cina biname bime cabu ca läyeblinginus, cine liba teebibine määme ngii cama jaajemus!”

¹⁸ Yeesu teebibine jejemige egä, “Yoo, cane Satani ne jäätäne pene, tabe paamlepamle pana saatramepi cabucewe cabu ca. ¹⁹ Nätecijeye, cane weebibine kokre ituge ceera uutrutame mime cubuyame Satani cabu ca. Weene ibibi gemi cobyame piiyepu potetagetage cabu otni; nuuja gwidape te äblicäco weebibine niiya wawena. ²⁰ Yoo, weene gege gemi, ingle weeme mene te niiya cable bine yääyebengemuge, yepä nuuja gwidape baborage gyene pee cabu ca. Weene miji baborage ngenecu gege läbitininye, ingle naace gyene weeme ngii oogäräneji piti nemi cabucewe je Acejiyame bau.”

Yeesu Eso Ecäridge Teeme Cabucewe Babe ne (Matayo 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Yoo, pui padare cabu Aceji Seemo te babo ngenecu gege me jwenige Yeesu ne. Yeesu jejige egä, “Cäme Babe, maane lui Yageyame gäte cabucewe piiyepu gawecewe tääpume. Cane mee bine bime bao eso nääcärenine naace tääpume egä maane ai gwidape bine ituge ämletna umle biname piiyepu miji miji mope muli biname bime bau ca, siige abiberäja cäco biname bime bau me ituge abocломäja. Yoo, Babe, pee i lui määme miji räge singi gyene.”

²² Yeesu puma cita ca biname bine jejemige egä, “Cäme Babe te iyeta gwidape itu saabmalemepi cäme ime cabu me. Nuuja biname te umle lica gyene cäme tääpume, cane lui Aceji Bärgrä gäne, yepä Babe taatu umle gyene. Piiyepu nuuja biname te umle lica gyene Aceji Babe tääpume, yepä cane teeme Bärgrä taatu umle gäne, cuta piiyepu lui biname tääpume cane singi teebine abocлом-ta, teepi taatu umle gemi.”

²³ Yeesu piba atatrongtige teeme abiberäja bärgrä bime bau me, teebibine taatu jejemige egä, “Babo ngenecu miji weeme tääpume lui cina ai gwidape bine irecu ca jepänenemiye. ²⁴ Cane weebibine jijenininine egä sasa cabu ca bucourage mename biname piiyepu mope biname cina babo singi ge päpäname, weene page lui mule bine jepänenemiye, yepä teepi lica itu jepänenemusi, piiyepu teepi babo singi ge ätecijame weene page lui mene itecijenenige, yepä lica itu itecijinuji.”

Ngene ca Agli Mene Samariya Biname me Miji Mule poto cidi me

25 Yepä cotre abiberäja biname te Yeesu gome jeclajutige. Tabe singi Yeesu me abiberäja ne apicetnerame, peezi name pi itemlige egä, “Abiberäja biname, cane miji ngena ne wawena iyeteta ireclota ne päpäname?”

26 Yeesu teebine jejige egä, “Oogäraneji Mene te lipu jiicenige? Maane ngena mene bine peezi cabu yaacnemute?”

27 Pui biname te jejige egä, “‘Biname te miji Acejiyame teeme Yageyame tääpume singi iyeta teeme ngenecu cama, iyeta teeme seemo cama, iyeta teeme kokre cama, piiyepu iyeta teeme ngene atwanena cama,’ piiyepu, ‘biname te miji teeme nuuja biname ne yepä pana singi cama jaawenuge tabe lipu singi cama teemämu lasicnantuge.’”

28 Yeesu jejige egä, “Määme mene conocäco gyene. Peezi ne liba jaawenute, maane piba iyeteta ireclota cire jepänepi.”

29 Yepä, pui cotre abiberäja biname te singi teeme mene conocäco me wawename biname bime opo gaabe, peezi name pi tabe Yeesu ne cääri itemlige egä, “Cane miji lui biname tääpume pepu wawena?”

30 Yeesu teebine ngene ca agli mene ca umle jewenige apu egä, “Yoo, yepä biname te äduji Yerusalem ca Yeriko me. Gaabe cabu ero biname cina teebine joomlisi, iyeta teeme gwidape bine jiirecimisi, teebine eglisi, gaabe gome ebmalisi ejijejija. 31 Yepä iiwäreja biname te pui gaabe cabu ädige, liba biname ne jepänige ätwitänge, gaabe nuuja poto ca ädige. 32 Cuta yepä iiwäreja biname me ätity-rayame te ädige, pui biname ne liba jepä-nige, mameta me ädige ireme, piba gaabe ne jeclänu-tige, nuuja poto ca ädige. 33 Puma cita ca yepä Samariya gawe biname te pui gaabe cabu cuta ädige, liba pui bina-me ne dupe cama jepänige, siige babo owecu me äbitige. 34 Tabe teeme bau me ädige, olibi migi piiyepu waina niiye dupe cabu icranemige, piba cäbletääpe pläsu ca jetäyemige dupe bine. Tabe piba pui dupe biname ne teeme dongki cabu etecwamtige, otinetneja biname bime mete me ecanige. Tabe puga teebine ire jetwige. 35 Nuuja bimu tabe neenenilisba rarekaake bine aasatige, pui otinetneja mete ire atwi biname ne ecäriga, jejige, ‘Peezi biname ne cängena ire jetwepi! Ai rarekaake liba ibibi lica gyene, cane cerämu meebe pa nääcärepene, cane liba ai gaabe cabu pagege acnenuta.’”

36 Siige, Yeesu puma cita ca cotre abiberäja biname ne itemlige egä, “Lipu gyene määme ngene atwanena? Pui nesae biname cabu ca laati te dupe biname ne toraca biname me jewenige?”

37 Cotre abiberäja biname te jejige egä, “Pui biname lui te teebine owecu cama itityärige.”

Yeesu jejige egä, “Maane ädi, pepu pana mule bine jaawenemute!”

Yeesu Maareta Mariya naabibine Äädäriga

38 Yoo, Yeesu teeme abiberäja bägrä cama gaabe cabu liba eclige, yepä cewe me atyarige. Puga yepä magebi ngii Maareta teebine teeme

mete cabu jewablige. ³⁹Teeme maade Mariya puga ge. Tabu Yeesu gome adnatige, iyeta teeme abiberäja mene cängena utecijige. ⁴⁰Yepä, Maareta iyeta teeme maramara mete kaakesea name pi ngenecu mäpu me äbitige, puma cita ca Yeesu bau me oclige, jejige egä, "Yageyame, maane lica jepänite egä käme maade te iyeta kaakesea käme bau me sebmalemige? Teebine joji cebine ätityerame!"

⁴¹Siige, Yageyame teebine jojige egä, "Maareta, Maareta, bucurage gwidape cina meebee ngenecu mäpu me naawenenisi, ⁴²yepä pisi nyene yepä taatu baborage gwidape. Mariya peei miiji gwidape bii jepänige, siige peei ne lica gyene teeme bau ca uutecra."

Yeesu me Abiberäja Irecu Ätumuta poto cidi me
(Matayo 6:9-13; 7:7-11)

11 ¹Nuuja taje Yeesu Acejiyame bau me irecu ätumutige yepä cewe cabu. Teeme irecu ätumuta liba siige, yepä teeme abiberäja bägrä te teebine jejige egä, "Yageyame, nibiberäjinini cibibine irecu ätumutame, Yoane teeme abiberäja bägrä bine lipu itu sebiberäjemumi."

²Yeesu piba teebibine jejemige egä, "Weene liba irecu lätimutinuye, apu jiicemuye egä:

'Babe,

Määme mijirage ngii ne opo gaabe me naacitesi.

Maane tädepi biname bine waadename.

³Cime bimu gaabegabe deedei nicäranipi.

⁴Cime niiya mule bine yääyeblengemute.

Iyeta nuuja biname bime niiya mule cime täüpume cine cuta iyeblengemepi cime ngene atwanena cabu ca.

Cuta gone cibibine niwadininute mäpurage apicetnära cabu me.' "

⁵Siige, Yeesu piba teeme abiberäja bägrä bine ngene ca agli mene jejemige egä, "Pama weeme yepä te teeme biname bau me läduge ciiye duusa, teebine jaajuge egä, 'Cäme biname, maane nesae buludu watata näcäri. ⁶Cäme yepä biname te teeme gaabe cabu ca bii tatyaramtige. Cäme nuuja deedei lica gemi teebine ceerame.' ⁷Yoo, määme biname te mete cabu ca piba meebee naajuge egä, 'Gone cebine sabe nawenute, ingle cime grana armeji gyene; cine iyeta bägrä cama ute puupu cabu temi. Cane äblicäco gäne arpinenta määme singi gwidape ceerame.'

⁸Yoo, ngänu gyene tabe teeme biname ge, tabe singi lica ciiye duusa arpinentame buludu ceerame, yepä cane weebibine jijenininine egä, tabe pa larpinantege iyeta teeme singi gwidape ceerame, pui nuuja te liba ajiri lica teebine jäje ätineräja. ⁹Yoo, peei name pi cane weebibine jijenininine: Acejiyame ne itinäreye, tabe pa icäripi; jirngeye, weene pa jepänepeye; eyäjeye, piba Acejiyame te gaabe pa jiitnepi weeme täüpume. ¹⁰Ingle iyeta lui cina yäätinärusi, teebibine yääcäremusi; lui

cina jäärnngusi, teepi jääpänusi; piiyepu lui cina yääyäjusi, gaabe teeme tääpume jiitnusi. ¹¹ Yoo, weene lui babe gemi, weeme bägrä cina liba cibu tääpume jaji, weeme nuuja te licarage teeme bägrä ne niiyarage cobyame ne ceera. ¹² Coo, tabe liba paulo kuu tääpume jaji, weeme nuuja te licarage potetagetage ne ceera. ¹³ Toraca gyene, weene mijji biname lica gemi, yepä weene umle gemi mijji gwidape taatu bägrä bine ceera. Siige, mime Babe cabucewe je lui mijjirage gyene iyeta biname cabu ca, tabe Aceji Seemo toraca pa täät耶epepi teeme bau me lui cina teebine yäätineräjusi.

Yeesu piiyepu Beelsebul, Satani ca Lui ne Cuta Einenisi
(Matayo 12:22-30; Mareko 3:20-27)

¹⁴ Yeesu te yepä niiya cable ne biname cabu ca iyecräjige. Pui cable te äblicäco mene iicana, peei name pi liba asatige, tabe pui biname te piba gije abacitige mene iicaname. Tomi cabu lui biname cina mutäcäco äbitininisi, ¹⁵ yepä poto cina walya mene jiicisi egä, “Beelsebul lui niiya cable bime mopeyame gyene, tabe te teebine kokre ecäranenige niiya cable bine äyecrejame.”

¹⁶ Yoo, nuuja biname cina singi Yeesu me kokre ne apicetne-rame, peei name pi teebine jejisi mara ciitaca mule wawename, awabame teeme kokre liba Acejiyame bau ca täduge. ¹⁷ Yepä, Yeesu teeme ngene atwanena umle äbitige, teebibine jejemige egä, “Nuuja gawe biname cina liba labelaninusi teemeteme cubu me, teepi wata lapirininusi, cuta piiyepu ingle biname cina liba teemeteme labelaninusi cubu me, peei ingle te wata lapiruge. ¹⁸ Peei name pi Satani me niiya cable cina liba maramara tomi cabu läbitininisi, teemeteme laglinus, Satani me waadena mule te piba lipulipu kokre lenaja? Yoo, weene apu jiicemuye egä Beelsebul, lui ne Satani ca yaainusi, tabe te cebine kokre näcäruge teeme niiya cable bine äyecrejame. Peei toraca lica gyene, ingle Satani singi lica gyene teeme niiya cable bine biname cabu ca äyecrejame. ¹⁹ Yoo, poto weeme abiberäja bägrä cina niiya cable bine cuta yääyecräjemu. Luma cita ca teeme kokre peei mule ne wawename? Licarage Beelsebul bau ca. Peei name pi weemerage abiberäja bägrä cina jaawabudnitusi egä weeme mene cäme poto cidi me lui conocono gyene. ²⁰ Eewe, cäme kokre lui Beelsebul, coo Satani, bau ca lica gyene. Cäme kokre niiya cable bine äyecrejame lui Acejiyame me ime cabu ca gyene. Peei kokre te jaawabudnituge egä Acejiyame me biname bine waadena mule te ituge atyaramta weeme bau me.

²¹ “Yoo, Satani te apu pana gyene kokre biname, lui te teeme cubu gwidape cama teeme mete gome ire cama yaanajuge, siige iyeta teeme gwidape cängena yaacrajuge, ²² yepä cane lui te teeme cabu ca kokre gyene, cane liba teebine joomlune, cubu cama yuutrutune, iyeta teeme

cubu gwidape bine piba juutecrune, tabe lui bine jäätprungemuge, siige teeme ero ca awadäneji gwidape bine piba jaabelanemune.

23 "Yoo, laati te käme biname lica gyene, tabe cebine näcisärmutuge; piiyepu laati te käme bau me lica taabasecretni-muge, tabe yaaplidnäremuge.

**Yeesu me Mene Niiya Cable me Acnenuta poto cidi me
(Matayo 12:43-45)**

24 "Yoo, niiya cable te liba biname cabu ca lasatuge, tabe niiye käco cewe cabu ta waatnetnäjuge, puupu ne jäärnguge ngene oocaname. Liba lica jääpänuge, tabe jiicuge egä, 'Cane acnenine piiyeme, cane lui mete ne sebmalumene.' 25 Tabe siige lacnuge, mete ne jääpänuge lui apretnäneji piiyepu cängena acranäneji ge. 26 Tabe piba läduge seben mage niiyarage cable bine arwojame, siige teepi iyeta saacluge pui biname cabu lenajame. Niinäce pui biname miji lica birige, yepä page tabe siige mage niiyarage me läbituge."

Toraca Gege

27 Yeesu liba pui mene bine jiidemige, biname tomi cabu ca yepä magebi te babo tage ca jejige egä, "Gege gwene pui magebi lui te mee bine itu naplimluji, ngame näcäranuji!"

28 Yeesu teebine jojige egä, "Teepi toraca gege gemi lui cina Acejiyame me mene cängena yäätecijemuge piiyepu jaawenusi."

**Biname cina Singi Ge Yeesu Ciitaca Mule Wawename
(Matayo 12:38-42)**

29 Biname cina Yeesu gome liba tomi yootisi, tabe piba teebibine jejemige egä, "Weene lipu niiyarage biname gemi page ai padare cabu lui cina ireclota gemi! Weene singi gemi käme bau ca ciitaca mule ne päpäname, yepä weene nuuja ciitaca mule ne lica pa jepänepeye, yepä taatu Acejiyame me mename biname Yoona tääpume lipu mule te äbituji, peei ne pa jääpänepesi. 30 Yoo, Yoona tääpume lipu ituge äbita, peei te Ninewa biname bime tääpume itu jewabudnituji egä teeme mene lui Acejiyame bau ca ge. Cane lui Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, käme tääpume lipu pagege äbita, peei te pa jaawabudnitepi egä käme mene ai padare cabu lui Acejiyame bau ca gyene. 31 Yoo, atrana bimu cabu Siiba gawe mope magebi lui sasa padare cabu onajuji, teebine liba weene cama cire twaarpinantepi atrana tääpume, tabe weebibine cire jiwabipi egä weene ätecija käco biname gemi, ingle tabe mage cudecewe ca tocluji uule poto ca Solomona me umle mene ätecijame. Yoo, cane weebibine jijenininine egä cane age säne baborage Solomona cabu ca. 32 Yoo, atrana bimu cabu Ninewa cewe biname cina cirege abujenga,

weebibine cire jiwabipesi egä weene ätecija cäco gemi, ingle teepi te niiya mule cabu ca itu tatatrongärinuinjisi, liba Yoona me mene itecijemuji. Yoo, cane age säne baborage Yoona cabu ca, yepä weene singi lica gemi cäme mene ätecijame!"

Irecu Lui Tääpe me Lampa Gegi
(Matayo 5:15; 6:22-23)

³³Nuuja biname te lica lampa ne jaabotuge piba yäämlituge, coo diiba ca yäätrugäruge, yepä tabe cabu me yaatecwantuge. Piba biname cina apaclyera ne jäätäpnusi mete cabu me, liba yääbäcnusi. ³⁴Yoo, irecu lui lampa pana gegi tääpe tääpume. Määme irecu liba miji birige, määme tääpe te, iyeta apaclyera taatu birige, yepä määme irecu liba niiya birige, määme tääpe te cuta krokeciyi cabu yaanajuge. ³⁵Yoo, cängena ire egä määme cabu lui apaclyera te lica krokeciyi gyene. ³⁶Siige, määme cabu apaclyera te liba babo läbituge, piiyepu määme cabu nuuja krokeciyi liba lica birige, piba määme ireclota iyeta lui apaclyera cabu birige, epu pana apaclyera te lampa cabu ca meebine lipu naapacyäruge.

**Parisea Sigu Biname piiyepu Cotre Abiberäja Biname
bime Mule poto cidi me**
(Matayo 23:1-36; Mareko 12:38-40)

³⁷Yeesu pui mene bine liba epiremige, yepä Parisea sigu biname te teebine ala tesoglicige ten cama matikolä deedei äbitame. Siige, Yeesu teeme mete me abacitige, deedei tääpume adnatlige. ³⁸Pui Parisea sigu biname älu te jitige, liba jepänige egä Yeesu lica bäcisäjige ingwe ca piba deedei äbitame, Parisea biname bime mule liiyepu. ³⁹Peei name pi Yageyame teebine jejige egä, "Yoo, weene Parisea biname cina weeme tääpe cängena jääcisäjemuye, piiyepu weeme niiye kwäye piiyepu deedei kwäye liiyepu kaakepoto bine jääcisäjemuye, yepä weeme trupa ngalebora niiya singisingi piiyepu conocono piti nemi. ⁴⁰Weene buduma gemi! Acejiyame lui te weeme tääpe bine ituge wawena, tabe cuta weeme trupa bine ituge wawena. ⁴¹Yepä, weeme kwäye ngalebora ngena piti nemi, ecäremepeye owecumete biname bine, siige iyeta jugi cäco pa läbitipi weeme tääpume.

⁴²Yoo, Parisea biname, mage mäpu cirege weeme tääpume! Weene Acejiyame ne yepä yääcäruye weeme iyeta ten deedei mite wawena laame ngii minti, ruu, piiyepu lija nuuja laame cabu ca, ngänu gyene Cotre cabu pui mule lui baborage lica gyene. Yepä, weene lica jaawenemuye lui Cotre mule modamoda gemi apu egä iyeta biname bine yepä pana ire jaatwemuye, piiyepu toraca singi läbitininuye Acejiyame tääpume. Weene miji ai modamoda mule bine wawenetnäja, cuta gone ngene ätrimela poto matimati mule bine wawenetnäjame.

⁴³Parisea biname, mage mäpu cirege weeme täüpume! Weene singi modamoda biname bime puupu cabu adnaterame abasecre-trna mete cabu, piiyepu weene singi gemi biname cina weebibine awablame aletna puupu cabu. ⁴⁴Weene mäpu cirege pääpäna, ingle weene epu pana gemi gape liiyepu lui gawe cabu ämlitänjeji yaanajuge. Lui biname cina peei cabu waatninusi, teepi nuuja umle lica gemi egä ocwääwaneji gwidape pisi nyene gawe bora. Pepu pana, biname lui cina weeme mameta me otni, teepi nuuja umle lica gemi egä ngalebora weene niiya gemi.”

⁴⁵Puma cita ca yepä cotre abiberäja biname te jejige egä, “Abiberäja biname, määme mene te cuta cibibine ngenecu mäpu me niwenininige!”

⁴⁶Yeesu jejemige teebibine egä, “Yoo, cotre abiberäja biname, weene cuta piiyepu mage mäpu cirege pääpäna. Weene biname bine mäpu me jaawenemuye weeme bucurage cotre liba teebibine owecu cäco yääcäremuye, yepä weene singi lica teebibine ätityerame peei cotre bine cängena wawenecame. ⁴⁷Yoo, mage mäpu cirege weeme täüpume! Weene mijimiji kula caale bine yaarangemuye Acejiyame me sasa mename biname bine ngene apecname, puirage mename biname weeme kaakesaare cina lui bine itu eglecimujisi. ⁴⁸Page weeme mule mara lica gyene weeme kaakesaare bime cabu ca. Teepi mename biname itu eglecimujisi, cuta page weene pui mename biname bime ngene apecna kula bine jaawenemuye. ⁴⁹Yoo, Acejiyame umle cama itu jiicemuji egä, ‘Cane maramara mename biname bine teeme bau pa jäätyepemepene. Poto bine teepi niiya pa jaawenemepesi; poto bine budre me pa yaaglecemepesi.’ ⁵⁰Yoo, weene lui gemi ireclota cama page, weene pui mäpu daremu cirege pääpäna iyeta mename biname bime agleca täüpume piiyepu teeme uudi apira täüpume agedna padare cabu ca ngålu page. ⁵¹Abela lui niinäce biname ge lui ne budre egluji, siige puma cita ca agleca mule te enajuji ngålu Sakariya ne budre me eglujsi iiwäreja mete piiyepu iiwäreja dade cole puupu cabu je. Yoo, cane weebibine jijenininine egä page lui biname cina icrajinige, teepi te iyeta ai agleca täüpume daremu ne cire jääpänepesi!

⁵²Yoo, cotre abiberäja biname, mage mäpu cirege weeme täüpume! Weene gaabe ne ituge armi biname cina Acejiyame me singi toraca umle äbitame. Weene weemämu lica umle äbita, piiyepu weene biname bine jibemuye lui cina singi gemi umle äbitame!”

⁵³Siige, teeme mene liba epiremige, Yeesu pui mete ne sebma-lige. Cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname cina teebine jimugetnisi. Pui padare cabu ca teepi bucurage maramara gwidape poto cidi me itemläjisi, ⁵⁴ingle teepi singi teebine giri acita yepä conocono mene iicaname, piba pui cabu ca teebine oomlaname.

Yeesu Mene Jejemige Walya Biname poto cidi me
(Matayo 10:26-27)

12 ¹Pui padare cabu bucurage tausen biname cina abasecretnige; teepi tomi cabu ädudnecäjinini. Siige, Yeesu niinäce teeme

abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Weene walya mule gone, ai Parisea sigu biname liiyepu. Uutneca gwidape te buludu ne lipu joomluge, siige iyeta poto ta juutnecuge, pepu pana walya mule te biname me ireclota ne iyeta joomluge. ²Weene äblicäco walya mule cabu iyeteta lenaja. Ngena gyene ämlitänéji, pagege pajecu me äbita; ngena gemi ogä, pagege awabudnäja. ³Yoo, lui mene bine weene krokeciyi cabu jiicemuye, biname cina bimu cabu pa yäätecijemepi, piiyepu mete bora weene siiyä mene ca biname me tablame cabu ngena ituge jaji, mete toro cabu ca pagege jajanena.”

Laati tääpume Miji Wälu
(Matayo 10:28-31)

⁴“Cäme binamewale, cane weebibine jijenininine egä, “Wälu gone biname tääpume. Biname te nuuja biname ne yaagluge, yepä budre ingwe ca tabe äblicäco pui biname ne nuuja niiya wawena. ⁵Pätä, weene miji Acejiyame tääpume wälu, ingle teeme kokre pisi nyene biname me budre ingwe gaabe ca teeme seemo ne cuta niiya puupu cabu me ajarame. Yoo, pee name pi cane weebibine jijenininine egä weene miji Acejiyame tääpume wälu.

⁶Yoo, faib matimati ele bine biname cina jaaletnemusi neenenä cäsäcäsä rarekaake ca, yepä Acejiyame te lica yepä pui ele poto cidi me ngene jäätimaluge. ⁷Yoo, tabe cuta weeme poto cidi me iyeta umle gyene; tabe umle weeme edingäli lija gemi. Pee name pi weene wälu gone, ingle Acejiyame me singi weeme tääpume lui baborage gyene teeme ele tääpume singi cabu ca.”

Wälu Gone Keriso poto cidi me Mene Jajanename
(Matayo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸“Cane lui Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cane weebibine jijenininine egä lui biname te biname bime sobe cabu jaajemuge egä, ‘Cane Yeesu Keriso me biname gäne,’ cane te Acejiyame me mename seemo bine pa jaajemepene pui biname poto cidi me egä, ‘Tabe käme biname gyene.’ ⁹Yepä, lui biname te cebine biname bime sobe cabu nainuge, cane cuta teebine pa jaajepene Acejiyame me mename seemo bime opo gaabe je.

¹⁰Yoo, lui biname te cebine näciscräjuge, cane lui Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, Acejiyame pui niiya ne cirege äyeblingta, yepä lui biname te niiyarage mene jiicemuge Aceji Seemo poto cidi me, pee niiya ne lica cirege äyeblingta.

¹¹Yoo, weebibine liba ablaweja tääpume iwadininus abasecre-tna mete cabu me, coo nuuja mope biname bime opo gaabe je, piba bucourage ngene atwanena gone egä, ‘Cane ngena mene pa jaajemepene?’ coo, ‘Cane

lipu gäne daremu mene awecnistame?¹² Ingle naace gyene Aceji Seemo pui padare cabu meebine mene pa icäripi iicemame.”

Ngene ca Agli Mene Yepä Buduma Mule Dogwe Biname poto cidi me

¹³ Tomi cabu ca yepä biname te piba jejige egä, “Abiberäja biname, cäme naane ne jeji cäme tääpume abelename cime babe te lui gwidape bine itu saabmalemepi!”

¹⁴ Yeesu teebine jejige egä, “Nuuja biname te lica cebine najepi weeme ablaweja biname coo atrana biname me äbitame. Gone cebine najute gwidape bine abelename weeme tääpume.” ¹⁵ Tabe puma cita ca iyeta biname bine jejemige egä, “Cängena ire, gone singisingi läbitininuye bucourage maramara gwidape tääpume, ingle biname me ireclota baborage gyene gwidape cabu ca, ngänu gemi teeme peei gwidape lipu bucourage.”

¹⁶ Tabe piba teebibine jejemige ai ngene ca agli mene egä, “Yepä gwidape dogwe biname te yaanajepi. Teeme gawe cabu bucourage deedei cina luutipesi. ¹⁷ Tabe ngene jwaatwananepi egä, ‘Cane ngena pa jaawenepene, ingle cäme cumä tääpume mete ibibi lica gemi iyeta ai deedei bine äbäcname?’ ¹⁸ Tabe piba jiicige egä, ‘Cane apu pa jaawenene! Cane cumä tääpume mete bine pa jiitnemepene, piba cuta modamoda bine pa yaarangemepene. Iyeta cäme calwa-cupi deedei piiyepu cäme nuuja gwidape bine peei cabu pa yääbäcnemepene cumä tääpume. ¹⁹ Piba cane cämämu pa jiicepene egä, “Cäme gwidape bucourage gemi, ibibi gemi poto kämäge tääpume. Cane ngene pa loopepene, deedei äbitame, niiye nanime, gege taatu lenajame.” ²⁰ Yepä, Acejiyame teebine jejige, ‘Maane buduma gäte! Ai ciyi cabu määme ireclota te apirenige. Iyeta gwidape maane lui määme tääpume tomitomi tewenemumete, baa laati te pa yaawademepi?’”

²¹ Yeesu pui mene ne epirige egä, “Pepu pana pa läbitepi teeme tääpume lui cina gwidape tomitomi äbitininisi, yepä gwidape singisingi name pi, teeme padare lica gyene Acejiyame tääpume.

**Acejiyame ne Jäätrunguye Weeme Bimu Gaabegabe Deedei piiyepu
Gwidape tääpume
(Matayo 6:25-34)**

²² Yeesu piba teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Yoo, peei name pi ngenecu mäpu gone läbitininuye weeme ireclota tääpume ngena yaarwuye, coo weeme tääpe tääpume ngena lasigrärinuye. ²³ Ingle naace gyene weeme ireclota lui baborage gyene deedei cabu ca, piiyepu weeme tääpe baborage gyene cäbletääpe cabu ca. ²⁴ Yoo, sändäyame bine jepänemeye. Teepi giye lica yäätemusi, lica yäärucnemusi, teeme nuuja puupu lica ge deedei cumä tääpume acraname, yepä Acejiyame te

teebibine cängena ire jetwenenemige. Yoo, ele cabu ca weene modamoda gemi Acejiyame me ngene atwanena cabu! ²⁵Nää, weene ibibi gemi weeme ireclota yepä bimu cerämu leca me wawena weeme bucourage ngene atwanena cabu ca? Weene äblicäco! ²⁶Yoo, weeme bucourage ngene atwanena liba ibibi lica ai matikolä gwidape wawename, piba ngeno me bucourage ngene atwanena iyeta nuuja gwidape poto cidi me? ²⁷Baace popo bine jepänemeye teepi lipu uutенинisi mijiirage. Teepi kaakesea lica jaawenemusi, coo piiyepu cäbletääpe lica yaaterutäjemusi. Yepä, cane weebibine jijenininine egä ngänu gyene mope biname Solomona puu jamyacurage cäbletääpe ca abasögäruji, yepä tabe epu miji opo lica äbituji ai baace popo bime yepä te liiyepu. ²⁸Acejiyame te liba apu yaabasogäremuge baace bine, lui cina page luutinus, ciiyeciyе siige muye cabu me yiisabemusi, egäsu tabe cuta weebibine isigreräjininuge cäbletääpe ca. Weeme ätrunga lipu matimati gemi! ²⁹Weeme ngenecu gone deedei piiyepu niiye cabu me yaacranemuye; gonerage ngenecu mäpu me äbita. ³⁰Acejiyame umle cäco biname teepi te jäärngemusi iyeta ai gwidape bine, yepä weeme Cabucewe je Babe te umle gyene egä weeme singi piti nemi ai gwidape tääpume. ³¹Pätä weene miji äbitipeye tabe te weebibine waadename, siige tabe cuta weeme singi gwidape bine pa icäranipi.”

**Gone Gwidape bine Yaatomlicmuye Ai Gawecewe cabu
(Matayo 6:19-21)**

³²Yeesu jejemige egä, “Weene lui epu pana matikolä maamoi tomi, yepä wälu gone, ingle weeme Babe gege gyene weebibine piiyeme waadename. ³³Weene gwidape bine yaacranemuye aletna tääpume, siige pui cabu ca lui rarekaake owecumete biname bine yääcäremuye. Yoo, rarekaake äbäcna diiba cina sasa me läbitininusi; ai gawecewe gwidape cina lämletnininusi. Peei name pi mijimiji gwidape cabucewe je puupu cabu yaacranimuye. Weene liba miji mule jaawenemuye, peei lui apu gyene weene mijimiji gwidape bine cabucewe je cumä tääpume acraname. Puma teepi lica lämletnininusi, ingle ero biname te äblicäco gyene waadena, piiyepu potäte cina lica jaatecimusi. ³⁴Yoo, määme mijimiji gwidape luma, määme ngenecu cuta puma birige.”

Amacetnäjäneji Inajininuge Mime Yageyame me Acnenuta tääpume

³⁵Yeesu jejemige egä, “Amacetnäjäneji inajininuge, cäbletääpe labasogärininuye, piiyepu weeme lampa bine abötäneji yaacranemuye. ³⁶Weene epu pana läbitininuye kaakesea bägrä liiyepu, lui cina teeme babo biname ne jaawagrijusi soriyomu cabu ca liba acnenutame. Tabo liba tädige, grana cabu soororäjuge, siige teepi grana ne wata jiitnusi teeme tääpume. ³⁷Babo mijiirage teeme tääpume lui bine teeme babo

biname te ireclota cama amacetnäjäneji jäätänemuge teeme acnenuta padare cabu. Cane weebibine toraca jijenininine egä, tabe cäbletääpe pa lasigrepi kaakesea me, teebibine deedei täüpume pa yaawednetäjemepi, teebibine cängena ire pa jaatwemepi. ³⁸ Yoo, babo mijiirage pui kaakesea biname bime täüpume, teeme babo biname liba ciiyedusa täduge, coo sewali mameta liba täduge, yepä teebibine cuta ireclota cama jäätänemuge. ³⁹Cuta ai poto cidi me ngene jwaatwa-naninuye. Mete yageyame liba ero biname me otni padare poto cidi me umle ge, tabe piba ero biname ne jiibuge teeme mete cabu abacitame. ⁴⁰ Yoo, weene miji amacetnäjäneji lenaja, ingle cane lui Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cane lica weeme singi padare cabu acnenuta, yepä weene nuuja umle lica gemi cäme otni padare.”

Miji Kaakesea Bägrä piiyepu Niiya Kaakesea Bägrä

(Matayo 24:45-51)

⁴¹ Peteru Yeesu ne itemlige egä, “Yageyame, maane peei ngene ca agli mene, nää cime täüpume taatu jiicemite, coo iyeta biname bime täüpume jiicemite?”

⁴² Yageyame teebine jejige egä, “Cäme mene lui iyeta toraca ngenecu piiyepu umle cama biname bime täüpume. Teepi lui epu pana gemi kaakesea bägrä liiyepu, teeme babo biname te lui ne mete ire atwi kaakesea pa yääcärepri teeme nuuja kaakesea bägrä bine teeme deedei kupae toracarage padare cabu cerame. ⁴³ Tabe babo biname te piba nuuja cewe me pa lädepi. Yoo, babo miji, babo gege pui kaakesea bägrä täüpume, teeme babo biname lui ne cängenarage kaakesea cabu pa jäätänepi teeme acnenuta padare cabu. ⁴⁴ Yoo, cane weebibine jijenininine egä pui babo biname te piba teebine pa jaajepi iyeta teeme gwidape bine ire atwemame. ⁴⁵ Yepä, pui kaakesea bägrä te liba lajuge egä, ‘Cäme babo biname te pama lica wata pa tacnenutepi,’ piba nuuja kaakesea ngulebägrä imäbägrä bine pa yaatemeläjempeli, bucurage deedei pa läbitepi, sice pa yäänjempeli, siige sice buduma pa läbitepi. ⁴⁶ Yoo, pui babo biname te liba pa tatyaramtepi, kaakesea bägrä piba cälu te pa jäätепи, ingle tabe teeme acnenuta padare umle lica ge. Babo biname te piba teebine pa yaaglepi, pa yaajarepi muye puupu cabu me, mene ätecija cäco biname cina luma cirege lenaja.

⁴⁷ Yoo, lui kaakesea bägrä te umle ge teeme babo biname ngena kaakesea täüpume singi tabe wawename, yepä tabe lica amacetnäjige pui kaakesea wawename, babo biname te teebine mäpu cmecme ca pa yaatemeläjepi. ⁴⁸ Yepä, kaakesea bägrä lui te umle lica ge teeme babo biname ngena kaakesea täüpume singi tabe pui ne wawename, piba teeme umle cäco name pi tabe buduma mule jaawenuge, lui täüpume teebine miji ge atemeläja, piba teeme babo biname teebine däägu

pa yaatemeläjepi. Yoo, lui biname ne bucurate gwidape ituge ceera, bucurate gwidape cuta teeme bau ca pa saacwetnemepi, piiyepu lui biname ne ire atwi kaakesea täüpume itu jaajepi, tabe miji teeme kaakesea mage cängenarage wawename.”

Poode Lica Gyene Ai Gawecewe täüpume
(Matayo 10:34-36)

⁴⁹Yeesu cuta jejemige egä, “Cane tädujine ai gawecewe ne muye ca abotame. Cane baborage singi egä pui muye te gije tabacitumi ayime. ⁵⁰Yepä, niinäce gaabe cane miji mäpurage padare cabu abacitame, epu pana abacita biname liiyepu lui te niiye bora liiglenutuge äcisejame, peei name pi cane ngenecu mäpu cama nanajenige page, ngälu peei mäpu cabu ca pa lasatepene. ⁵¹Nää, weene apu jingenininige egä cane tädujine poode ne ai gawecewe cabu acaname? Eewe, cane weebibine jijenininine egä cane lica poode ne secanujine, yepä biname cina maramara me pagege äbita cäme name pi. ⁵²Yoo, ai padare cabu ca, biname lui cina cebine nätrungenisi piiyepu teeme ätrunga cäco binamewale, teepi maramara pa läbitipesi. Faib biname yepä mete cabu ca teepi neeneni tomi pa jaawenemepesi: nesae cina mara me pagege äbita nuuja neeneni cabu ca, piiyepu neeneni cina mara me pagege äbita pui nesae cabu ca. ⁵³Babe cina mara me pa läbitipesi teeme imäbägrä cabu ca, piiyepu mage cina mara me pa läbitipesi teeme ngulebägrä cabu ca, cuta piiyepu cnaatete cina teepi maramara me pa läbitipesi.”

Ai Padare me Aboclomta poto cidi me
(Matayo 16:2-3)

⁵⁴Yeesu biname bine jejemige egä, “Weene liba cäsäcäsä carbe ne jääpänuye ciiye poto ca tädenige, weene piba jiicuye egä, ‘Ngupe te tädenige aimopo,’ siige pepu läbituge. ⁵⁵Piiyepu weene liba uule buuve jääpänuye, weene piba jiicuye egä, ‘Bimu nuunu me pa läbitege,’ siige pepu läbituge. ⁵⁶Weene walya umleumlle biname gemi! Weene umle gemi gawe piiyepu dume cabu ca bimu ne opo awatname, yepä weene äblicäco gemi opo awatna page ai padare cabu lui mule cina äbitininisi, teepi ngena tääpu memi.”

Weeme Conocono bine Weemämu Yaablawäjuye
(Matayo 5:25-26)

⁵⁷“Weene ngenome lica weemämu atranineye ngena mule gemi conocäco wawename? ⁵⁸Yoo, nuuja biname te liba singi weeme yepä ne ablaweja puupu cabu me acaname, pui neeneni liba gaabe cabu otni, tabe miji apicetnera pui nuuja ne puma gaabe cabu je poode wawename. Piba pui biname te lica teebine yaacanuge ablaweja biname me opo gaabe

me, cuta piba ablaweja biname te teebine teeme ätityera biname me ime cabu lica yaacituge krokeciyi mete bora äsinglentame.⁵⁹ Cane weebibine jijenininine egä tabe liba krokeciyi mete me labacituge, tabe peema cita ca lica tasatuge, ngälu iyeta pui rarekaake yääcäruge lui teeme conocono mule me daremu.”

Weene Niiya Mule cabu ca Latatrongärininuye

13 ¹Pui padare cabu puga ge poto biname lui cina Yeesu ne umle jewenisi yepä mäpu mule poto cidi me. Teepi jejisi egä Mopeyame Pilato te poto Israela biname bine Galilaya probins cabu ca eglecimige iiwäreja mete caale bora je, teepi liba yiwiäräjisi Acejiyame ne. ²Yeesu piba teebibine itemlemige egä, “Weene lipu ngene jotwananiniye, nää pee Galilaya biname cina baborage niiya itu tewenumesi nuuja Galilaya biname bime cabu ca, ingle teepi pepu budre ne tepänumesi? Eewe pepu lica ge. ³Cane weebibine jijenininine egä weene liba lica atatrongäripeye weeme niiya mule cabu ca, piba weene iyeta niiya budre ne pa jepänepeye. ⁴Piiyepu, weene pui eitin Siloama cewe biname bime poto cidi me ngene jotwananineye, lui cina budre ne itu jäätäpänepesi cabu me lecarage mete te teeme cabu liba itu saatramepi. Nää, weene apu jingenininige egä teepi niiyarage biname gemi iyeta nuuja biname cabu ca lui cina Yerusalemabobo cewe cabu icrakenige? ⁵Eewe, teeme niiya baborage lica ge weeme cabu ca. Cane weebibine jijenininine egä weene liba lica atatrongäripeye weeme niiya mule cabu ca, piba weene iyeta niiya budre ne pa jepänepeye.”

Ngene ca Agli Mene Yepä Uli poto cidi me

⁶Yeesu piba jiicemige ai ngene ca agli mene biname bine umle wawename egä Acejiyame te matikolä padare taatu ecärenemige teepi teeme ireclota cängena amacetnäjame. Teeme mene apu ge, “Yepä biname teeme piigi uli puga ge teeme calwacupi cabu je. Yoo, nuuja taje tabe piigi kuu täüpume ädige, yepä kuu lica jepäne. ⁷Tabe puma cita ca teeme calwacupi kaakesea biname ne jejige egä, ‘Ai uli jepäni! Cane liba aima twaatnepene nesae kämäge cama, kuu bine jäärngemepene, yepä lica jäätäpänepesi. Ai uli ne irgi! Miiji lica ai gawe cabu papa kuu cäco lenajame!’ ⁸Yepä, calwacupi kaakesea biname te jejige egä, ‘Babo biname, ai yepä kämäge täüpume ebmali. Cane ai gome gawe calwacalwa pa jaawenepene, piiyepu kau bime liiya ca pa jäätäsicnepene uli ingle ne. ⁹Ai liba kuu bine pa jäätäpänepesi nuuja kämäge, piba babo miiji gyene, yepä liba kuu cäco pa yaanajepi, piba pagege ärgi.’”

Sabade Bimu cabu Yeesu Magebi ne Miiji me Jowenige

¹⁰ Yepä Sabade bimu cabu, Yeesu biname bine ebiberäjemige teeme abasecretna mete cabu je. ¹¹Puga ge yepä magebi lui te niiya cable cama

waanajenanepi eitin kämäge cama. Tabe äpednu-teji uuwe kukuku totnäjumi, ingle tabe äblicäco conocäco aclajuta. ¹²Yeesu liba teebine jopänige, tosoglicige teeme bau otnime, piba jojige egä, “Magebi, maane pita cabu ca miji bäbitite!” ¹³Tabe ime bine teeme papa cabu aacitige, siige magebi te piba taatu conocäco joclajutige, Acejiyame ne piba ewepyeräjige.

¹⁴Yepä, pui abasecretna mete babo biname te claabe me äbitige, ingle Yeesu lipu magebi ne omacetnäjige Sabade bimu cabu. Tabe abasecretna biname bine jejemige egä, “Mime siks bimu piti nemi kaakesea täüpume; weene miji pui bimu cabu weeme tääpe amacetnäja täüpume otnime, yepä Sabade bimu cabu gone!”

¹⁵Yageyame teebine jejige egä, “Maane walya biname gäte! Weene umle gemi weeme kau piiyepu dongki bine iibira piiyepu waadena niiye näänäjame Sabade bimu cabu. ¹⁶Yoo, age tuna weeme biname, Abrahamo me kaakesaare gwene, Satani te lui ne eitin kämäge cama tocenenäjumi. Nää, cane miji gäne Sabade bimu cabu peei pita cabu ca teebine miji me wawename?” ¹⁷Iyeta Yeesu me cubuyame cina ajiri me äbitininisi, teeme mene liba jitecijisi, yepä bucurage biname cina gege äbitininisi iyeta mijirage gwidape name pi tabe lui bine jewenanemige.

Ngene ca Agli Mene Mastad Kuu Gije poto cidi me
(Matayo 13:31-32; Mareko 4:30-32)

¹⁸Yeesu itemlemige egä, “Acejiyame me mule biname bine waadena täüpume lipu pana gyene? Cane lipu peei mule ne etonärenine weeme täüpume? ¹⁹Peei lui epu pana gyene mastad kuu gije liiyepu, biname te lui ne ecatige teeme calwacupi cabu jecnige. Pui gije uutige, uli pana äbitige, siige ele cina ciipe cabu teeme mete bine yaarangemusi. Pepu pana gyene Acejiyame me waadena mule, lui mastad kuu pana matikolärange, peei cabu ca uli pana babo me läbituge.”

Ngene ca Agli Mene Uutneca Gwidape poto cidi me
(Matayo 13:33)

²⁰Yeesu cääri itemlemige egä, “Yoo, cane lipu Acejiyame me biname bine waadena mule weeme täüpume etonärenine? ²¹Peei lui epu pana gyene uutneca gwidape liiyepu, magebi te lui ne ecatige, baborage bulu cama elenglecäjige, ngälu siige peei iyeta te tuutnecuge.”

Grana Susu Gyene Iyeteta Ireclota cabu Abacitame
(Matayo 7:13-14, 21-23)

²²Yeesu liba gaabe cabu ädige Yerusalem me, tabe cewe yepäyepä cabu biname bine ebiberäjemic. ²³Nuuja taje gaabe cabu yepä biname te teebine itemlige egä, “Babo biname, nää Acejiyame te nesae taatu biname bine niiya cabu ca pa yääsecräremepi?”

Yeesu biname bine piba jejemige egä, ²⁴“Weene kokre äbitipeye susurage grana cabu me äbäcname, ingle cane weebibine jijenininine egä bucourage biname cina naabe äbitininisi äbäcname. ²⁵Padare te cire tädepi, mete yageyame te grana ne liba cire saarmepi. Piba weene liba mete kaakepoto ca cire inajipi, grana ne cire seyäjepeye, cire jejepeye egä, ‘Babo biname, grana ne tiitni cime tääpume!’ Yepä, tabe weebibine cire jiwechnistipi egä, ‘Cane umle lica gäne weene. Weene luma cita ca gemi?’ ²⁶Weene piba cire jejepeye egä, ‘Cine ituge deedei äbita piiyepu niiye nänäja maane cama. Maane cime cewe cole puupu cabu itu nibiberäjipete.’ ²⁷Tabe puma cita ca cire jijipi egä, ‘Cane umle lica gäne weeme tääpume, weene luma cita ca gemi! Weene niiya mule biname, iyeta äyeblingineye cäme bau cal’ ²⁸Weene piba ele cire ingenitnipi piiyepu giricu cire etebecmepeye, liba Abrahamo, Isacako, Yakobu, piiyepu iyeta sasa mename biname bine cire jepänemepeye Acejiyame me waadena cabu ge, yepä weene äyeblingeji gemi. ²⁹Yoo, biname cina cire saaclepi bimu acita gome ca piiyepu bimu äpula gome ca, piiyepu kämäge poto ca piiyepu uule poto ca. Teepi cire ladnatärepä soriyomu tääpume Acejiyame me waadena padare cabu je. ³⁰Yoo, poto biname lui ingwe gaabe biname gemi page, teepi niinäce gaabe me cire läbitipesi pui padare cabu, cuta piiyepu poto lui niinäce gaabe biname gemi page, teepi ingwe gaabe me cire läbitipesi.”

**Yeesu Owecu Ge Yerusalema tääpume
(Matayo 23:37-39)**

³¹Puirage padare poto Parisea sigu biname cina Yeesu bau me seclige, jejisi egä, “Maane ama cita ca äyeblingti, nuuja gome ädi, ingle ai Probins Mopeyame Heroda singi meeble aglime.”

³²Yeesu teebibine jejemige egä, “Naclege, pui angletneja biname ne jejeye egä, ‘Cane cäme kaakesea jewenenine: niiya cable bine iyecräjenenemine piiyepu pita biname bine emacetnäjenemine page piiyepu ciiyeciye, piba nesae bimu ingwe ca ai kaakesea ne pa yaapirepene.’ ³³Yoo, cane miji cäme kaakesea gaabe cabu otni ai poto bimu cama, siige Yerusalema ne piba oomlaname, ingle iyeta Acejiyame me mename biname cina Yerusalema je teepi budre jääpänanusi.”

³⁴Yeesu piba ngenecu mäpu cama jiicige egä, “Yerusalema biname, Yerusalema biname, weene lui cina Acejiyame me mename biname bine yaaglecimuye, piiyepu kula ca jääbyecremuye lui bine weeme bau me ätyepäneji gemi! Bucourage padare cama, cane singi ituge weeme biname bine yepä gome waadena, epu pana paulo te lipu teeme plongo bine yepä gome jaabasecretnimuge taame ca ätrugerame, yepä weene singi lica ge. ³⁵Ire, weeme iiwäreja mete lui abmaläneji gyene Acejiyame bau ca. Cane weebibine page jijenininine egä weene cebine ingwe ca lica päpäna ngälu

pui padare weene liba pa jiicepeye egä, ‘Miiji pa läbitege lui te Yageyame me ngii cabu tädenige.’ ”

Yeesu Pita Biname ne Miiji me Jewenige

14 ¹Yepä Sabade bimu cabu, yepä Parisea sigu babo biname te Yeesu ne teeme mete me ala tesoglicige deedei täüpume. Puga iyeta biname cina teebine ire jetwanisi, ²ingle puga ge teeme opo gaabe yepä biname lui me ime piiyepu ernge ädreji ge. ³Yeesu puma cita ca cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname bine itemlemige egä, “Mime cotre mene te lipu jilicenige, nää miji gyene pita biname ne miji me wawena Sabade bimu cabu, coo liiyepu?”

⁴Yepä, teepi nuuja mene lica jejisi. Yeesu piba pui pita biname ne ecatige, teebine miji me jewenige, siige jityepige. ⁵Tabe piba peei biname bine jejemige egä, “Sabade bimu cabu weeme yepä me bährä te, coo kau te, uugle cupicu bora me liba yaatramuge, tabe pui bimu cabu wata cuta saarpatuge, nää toraca?” ⁶Siige, teepi äblicäco nuuja mene teebine jaji.

Umle Mene Ädärena Biname bime poto cidi me

⁷Yeesu biname bine jepänemige egä pui mete cabu lui cina deedei täüpume adnatäreji ge, teepi singi ge modamoda biname bime puupu cabu lenajame. Tabe peei name pi ai ngene ca agli mene teebibine jejemige egä, ⁸“Yoo, biname te liba weebibine soriyomu täüpume ala tisoglicinuge, gone modamoda biname bime puupu cabu adnatera, ingle pama soriyomu ire atwi biname te nuuja biname ne cuta ala taasoglicuge, lui ge baborage weeme cabu ca. ⁹Tabe piba weeme yepä ne pa jaajepi egä, ‘Agesa babo biname, teebine ai mijirage puupu ecäri.’ Piba weeme yepä te ajiri cama puupu ne saabmaluge, läduge papa biname cina luma yaacrajuge. ¹⁰Yepä, weebibine liba ala tisoglicinisi soriyomu täüpume, weene papa biname bime puupu cabu ladnatärinuye. Piba soriyomu ire atwi biname te weebibine pa jijipi egä, ‘Ayo, käme biname, ai miji puupu cabu adnatame.’ Piba weene miji opo pa päbitipeye nuuja biname bime opo gaabe. ¹¹Siige, lui biname te singi teeme ngii babo me wawename, tabe matikolä me pa läbitepi, piiyepu lui biname te teeme ngii ne teemämu matikolä me jaawenuge, tabe babo ngii ne pagege päpäna.”

¹²Piba Yeesu te pui mete yageyame ne jejige egä, “Maane liba biname bine ala tasoglecemute määme mete me niiye nänäjame, coo deedei äbitame, gone määme binamewale, coo dogwe biname taatu ala tasoglecemute, ingle teepi piba meebine cuta pagege ala asogleca määme mule ne awecnistame. ¹³Yepä, maane liba biname bine babo deedei täüpume ala tasoglecemute, maane miji owecumete biname piiyepu tääpe niiyaniya biname, irecu määsumäsu biname, cuta piiyepu ernge niiya biname ala tasoglecemute. ¹⁴Pepu biname cina äblicäco määme

miji mule ne daremu wawena. Piba maane Acejiyame bau ca miji daremu ne cire jäätänepete, tabe liba conocäco biname bine budre cabu ca cire yaarpinärepi.”

Ngene ca Agli Mene Babo Soriyomu poto cidi me
(Matayo 22:1-10)

¹⁵ Yepä te, pui biname cabu ca lui cina Yeesu cama deedei äbitininisi, Yeesu me ngene ca agli mene liba itecijige, teebine piba jejige egä, “Babo miijirage gyene teeme tääpume lui cina cabucewe je cire ladnatäripesi deedei tääpume Acejiyame luma biname bine yaawademuge.”

¹⁶ Yeesu teebine ai nuuja ngene ca agli mene piba jejige egä, “Yepä, biname te babo soriyomu ne jewenige. Tabe bucurage biname bine ala tesoglecmige pui soriyomu cabu otnime. ¹⁷Iyeta liba amacetnäjäneji ge soriyomu tääpume, tabe piba teeme kaakesea biname ne jityepige ala asogläcneji biname bine jajanename egä, ‘Weene iyeta naaclege, cane bamacetnäjine soriyomu tääpume’. ¹⁸ Yepä, iyeta lui bine ituge ala asogleca, teepi yepäyepä gije abacitinisi teeme singi gaabe bine abocломäjame. Niinäce biname te mene jityepige pui kaakesea biname cama soriyomu yageyame bau me egä, ‘Owecu, cane äblicäco gäne otni, ingle cane gawe ne bii jeletnine. Page cane miji otni peei ne päpäname.’ ¹⁹ Nuuja te mene jityepige egä, ‘Owecu, cane äblicäco gäne otni, ingle cane ten kau bine bii jeletnemine cäme kaakesea wawename. Cane page ädenine teeme kokre apicetnärame! ²⁰Cuta nuuja te mene jityepige egä, ‘Owecu, cane äblicäco gäne otni, ingle cane coga ne bii bocatine.’ ²¹ Yoo, pui kaakesea biname te tacne-nutige, iyeta pui mene teeme babo biname ne jejige. Puma cita ca pui mete yageyame te claabe me äbitige, teeme kaakesea biname ne piba jejige egä, ‘Maane wata ädi ai babo cewe iyeta gaabe cabu ta, siige puma cita ca biname bine sewademepi aimopo: owecumete biname piiyepu tääpe niiya biname, ernge niiya biname, irecu määsumäsu biname iyeta sewademepi.’ ²² Matikolä padare ingwe ca pui kaakesea biname te tacnenutige, jejige egä, ‘Babo biname, cine määme singi ne bii jewenisi, yepä puupu cuta pisi nyene.’ ²³ Soriyomu yageyame te piba teebine jejige egä, ‘Maane cewe cabu ca asati iyeta gaabe cabu ta, biname bine jejemepi cewe äbäcname, siige cäme mete te piba tapanenige. ²⁴ Cane meeble naajenine egä pui niinäce ala asogläcneji biname bime cabu ca, nuuja te lica cäme deedei pa läbitepi!’”

Yeesu me Ätrunga Binamewale Miji Teebine Niinäce Gaabe me Acita
(Matayo 10:37-38)

²⁵ Bucurage biname cina Yeesu cama otninisi. Tabe teeme bau me atatrongtige, jejemige egä, ²⁶“Biname te liba cäme bau otni, tabe miji teeme mage babe, coga bägrä, nanigane, cuta piiyepu teemämu, iyeta

ingwe me acrana, tabe liba singi cäme biname me äbitame. ²⁷Tabe miji teeme nuuja singi bine abmalame. Yoo, cane baarge uli cabu budre lipu pagege päpäna, tabe cuta miji amacetnäjäneji lenaja mäpu cämiji pi päpäname. Lui te singi lica cebine pepu pana ingwe äcwime, tabe äblicäco cäme abiberäja bägrä me lenajame. ²⁸Yoo, niinäce cängena ngene jotwanani weeme yepä te, liba singi gyene cäme abiberäja bägrä me äbitame. Pui lui epu pana gyene biname liiyepu, lui te singi cabu me lecarage mete ne rarangame. Tabé niinäce ladnatuge, rarekaake poto cidi me mage ngene jwaatwananuge liba teeme rarekaake ibibi gyene pui mete ne ämlitame. ²⁹Tabé umle ge egä teeme rarekaake liba ibibi lica ge, tabe miji mete kaake ne abmala. Piba iyeta biname lui cina päpäna, teepi teebine ngange pa yääcwäcnenepesi egä, ³⁰'Ai biname te mete ne gije jebacitige rara-ngame, yepä tabe ibibi lica gyene ämlitame!' ³¹Yoo, pepu pana gyene gawe mope biname te liba singi cubu iicaname nuuja gawe mope biname cama. Tabé niinäce ladnatuge, mage ngene jwaatwananuge egä teeme ten tausen cubu biname liba ibibi gemi cubu iicaname nuuja twenti tausen cubu biname cama lui cina saaclenuge. ³²Tabé liba ngene jwaatwananuge egä, 'Cine äblicäco gemi!' piba mename biname bine pa jäätyepemepi pui nuuja mope biname bau me, tabe liba cudecewe gyene, teebine ätemlame egä, 'Mine miji conocäco ngene atwanena pa jäätänago, piba poode ne wawename.' ³³Yoo, pepu pana gyene weeme tääpume. Weene miji cängena ngene atwanena niinäce gaabe me egä weene nää toraca singi gemi iyeta abmalame cäme tääpume? Weene liba singi lica gemi, weene piba äblicäco cäme abiberäja bägrä me lenajame."

Ätrunga Biname te Liba Gege cäco me Läbituge (Matayo 5:13; Mareko 9:50)

³⁴"Yoo, ätrunga biname bime miijurage kaakesea pisi nyene ai gawecewe cabu, cuta caapereniiye tääpume miji kaakesea pisi nyene, yepä teeme mite te liba lapiruge, siige ingwe ca äblicäco caapereniiye ne wawena mite me. ³⁵Piba mite cäco teeme nuuja kaakesea lica birige, cuta gawe tääpume teeme kaakesea lica. Biname cina papa yaajarusi. Weeme liba tablame piti nemí ätecijame, itecijinege umle äbitame."

Ngene ca Agli Mene Apesareji Maamoi poto cidi me (Matayo 18:12-14)

15 ¹Nuuja padare bucurge täks rarekaake uutecrena biname piiyepu nuuja conocono mule biname cina abasecretnige Yeesu me mene ätecijame. ²Piba Parisea sigu biname piiyepu cotre abiberäja biname cina mudru mene jiicemisi egä, "Ai biname te babo singi gyene conocono biname cama lenajame cuta piiyepu deedei äbitame ten cama!" ³Peei name pi Yeesu ai ngene ca agli mene teebibine jejemige egä,

⁴“Weeme yepä me hanred maamoi liba piti nemi, piiyepu yepä maamoi te liba lapesaruge, tabe ngena jaawenuge? Tabe teeme nuuja naintinain maamoi bine yaabmalemuge baace cewe cabu, piba waatnetnäjuge pui yepä ne ärngime ngälu päpäname. ⁵Liba jäätänuge, baborage gege cama saatecwantuge teeme palace cabu, ⁶saacanuge cewe me. Piba teeme binamewale bine ala tasogle-cmuge, teebibine jaajemuge egä, ‘Agesa cäme maamoi lui te tapesarumi, siige bii jepänine teebine. Mine gege pa läbitipago.’ ⁷Yoo, yepä pana mule pisi nyene cabucewe je luma gege baborage birige yepä taatu conocono mule biname täüpume, lui teeme niiya mule cabu ca latatrongtuge. Cane weebibine jijenininine egä pee i gege baborage birige nuuja gege cabu ca naintinain conocäco biname täüpume, lui bime singi lica gyene atatrongärame.”

Ngene ca Agli Mene Apesareji Rarekaake poto cidi me

⁸“Yoo, magebi me liba ten silba rarekaake piti nemi, siige yepä ne liba pa yaapesarepi, tabe ngena jaawenuge? Tabe lampa ne jaabotuge, mete ne yaapretnäjuge, iyeta poto ta cängena jäärnguge, ngälu siige jäätänuge. ⁹Liba jäätänuge, teeme binamewale bine gege cama ala taasoglecmuge, jaajemuge egä, ‘Agesa cäme rarekaake lui ne sepesarumene, bii jepänine!’ ¹⁰Yoo pepu pana, cane weebibine jijenininine egä cabucewe je Acejiyame me mename seemo babo gege me läbitusi, yepä conocono mule biname te liba niiya mule cabu ca latatrongtuge.”

Ngene ca Agli Mene Apesareji Imäägrä poto cidi me

¹¹Yeesu cuta ai mene jejemige: “Yepä, biname teeme neeneni imäägrä puga ge. ¹²Iganeyame te babe ne jejige egä, ‘Cäme babe, määme lui gwidape bine jebelanemi, cäme poto näcäri!’ Puma cita ca teeme babe te gwidape jebelanemige teeme neeneni bägrä täüpume. ¹³Nesae bimu ingwe ca, igane te teeme gwidape tomi iyeta aletna täüpume ewademige, pui rarekaake cama piba abyemärigie otnime cudecewe gawe cabu me. Tabe cudecewe me ädige, puma teeme rarekaake iyeta papapapa jimlemige. ¹⁴Liba teeme rarekaake bine epiremige, mage gane padare te pui gawe cabu me tatyaramtige. Tabe gwidape cäco enajige, ¹⁵pee i name pi kaakesea jepänige yepä pui gawe biname bau ca. Tabe teebine blome bime lenaja puupu me jityepige, blome bine ire atwime. ¹⁶Loolomecewe name pi tabe singi blome bime deedei ärwäjame; yepä, nuuja biname te teebine lica nuuja gwidape yääcäruge. ¹⁷Piba taatu teeme ngene atwanena te tatyaramtige, tabe jiicige egä, ‘Iyeta cäme babe me kaakesea bägrä bime deedei bucourage gemi, yepä cane budre mameta gäne deedei cäco! ¹⁸Cane abyemärenine, cäme babe bau ädenine, teebine pa jaajepene egä, ‘Cäme babe, cane conocono mule itu tewenumene Acejiyame täüpume piiyepu määme täüpume. ¹⁹Cane äblicäco gäne

määäme bägrä me cuta äbita, yepä määäme kaakesea bägrä me cebine naweni.’²⁰ Yoo, tabe piba abujängtige babe bau me acnenutame.

Cudecewe ca teeme babe te teebine gaabe cabu tepänige. Tabe baborage owecu äbitige, teeme bägrä bau me uuwamige, teebine jejecletnäjige, lakace cabu jetecnige.²¹ Puma cita ca bägrä te babe ne jejige egä, ‘Cäme babe, cane conocono mule itu tewenumene Acejiyame tääpume piyepu määäme tääpume. Cane äblicäco gäne määäme bägrä me cuta äbita.’²² Yepä, babe te kaakesea bägrä bine ala tesoglecmige, jejemige egä, ‘Wata, kirece miijirage cäbletääpe secaneye teeme asigrame. Oplacmeläja pana gwidape teeme ime kukluta cabu esigreye, cuta piyepu ernge gwidape esigreye.²³ Piba mime ngeerangera kau plongo ne secaneye aglime. Mine soriyomu ne gege name pi pa jaawenesi!²⁴ Ingle ai bägrä te budre pana itu läbitepi, yepä page ireclota gyene. Tabe mime bau ca lapesarepi, yepä page bii jepänisi.’ Siige, teepi soriyomu jewenisi.

²⁵Pui padare cabu naane te calwacupi cabu jage. Tabe liba tacnenutige, mete mameta liba tatyaramtige, siige giire uupera itecijige puma.²⁶ Tabe puma cita ca yepä kaakesea bägrä ne ala tesoglicige, itemlige egä, ‘Teipi ngena ne jewenenisi?’²⁷Pui kaakesea bägrä te jejige egä, ‘Määäme igane te tatyaramtige page. Määäme babe te nijinige ngeerangera kau plongo ne aglime, ingle teeme bägrä cängenarage bii tacnenutige.’²⁸ Siige, naane te claabe me äbitige, lica mete cabu me abacitige. Piba babe te tasatige, teebine jejige abacitame.²⁹ Naane te babe ne jejige egä, ‘Maane näätecijege! Iyeta kämäge gaabegabe cane baborage kaakesea määäme tääpume jaawenune, iyeta määäme singi cabu waatnune. Maane cäme tääpume ngena ituge wawena? Maane cebine gouti plongo licarage itu näcärepete cane soriyomu ne cäme cegecege cama wawename!³⁰ Yepä, määäme ai bägrä lui te määäme gwidape bine papa itu yaapeseräjemepi eroero magebi cama, teeme rarekaake liba apirininisi, piba tacnenutige. Siige, maane ngeerangera kau plongo ne cuta teeme tääpume eglite!’³¹Babe te jejige egä, ‘Cäme bägrä, maane cane cama naanajenige, iyeta cäme gwidape lui määäme nemi.³² Yepä, mine miiji gemi ai soriyomu wawena gege äbitame, ingle määäme igane te budre pana itu läbitepi, yepä page ireclota gyene. Tabe mime bau ca lämlitepi, page bii tacnenutige.’”

Ngene ca Agli Mene Angletnejayame Ire Atwi Biname poto cidi me

16 ¹Yeesu teeme abiberäja bägrä bine ai ngene ca agli mene jejemige egä, “Yepä dogwe biname me kaakesea bägrä puga ge teeme gwidape bine ire atwime. Tabe mene itecijige egä peei ire atwi kaakesea bägrä te teeme gwidape bine papa yaajaremuge.² Tabe pui kaakesea bägrä ne tesoglicige, jejige egä, ‘Cane ngena ne nätecijumi egä maane cäme gwidape bine papa me tewenemumete. Iyeta määäme peba bine

rarekaake piiyepu gwidape poto cidi me emacetnäjemi käme ire me, ingle cane singi lica gäne maane käme gwidape bine ingwe ca ire atwime.’

³Pui kaakesea biname teemämu jejige egä, ‘Cäme babo biname te cebine pa näyeblingtepi; cane ngena pa jaawenene? Cäme kokre ibibi lica gyene kaakesea wawename cäsu bine äplegecause, piiyepu cane ajiri gäne papa ätinerajame. ⁴Yoo, cane umle gäne ngena ne wawename! Cane liba ai ne cängena jewenenine, cebine liba näyeblingtepi käme ire atwi kaakesea cabu ca, piba käme piti nemi binamewale cebine teeme mete cabu me nacananusi.’ ⁵Puma cita ca tabe iyeta biname bine tesoglecmige lui bime ngii piti nemi teeme peba cabu gwidape coo rarekaake awecna poto cidi me. Tabé niinäceyame ne itemlige egä, ‘Maane lija gwidape bine ituge waadena, yepä daremu camu gäte ceera?’ ⁶Biname te jejige egä, ‘Yepä hanred dram olibi migi cama itu yaawademepene.’ Pui ire atwi biname te piba teebine jejige egä, ‘Yoo, agesa peba pui acnema cama. Maane adnati wata yoogäri fifti taatu peeí hanred me puupu cabu.’ ⁷Pui ire atwi biname te cuta nuuja ne itemlige egä, ‘Maane cuta lija gwidape bine ituge waadena, yepä daremu camu gäte ceera?’ Pui biname te jejige egä, ‘Yepä tausen wiiti kuu baiko.’ Ire atwi biname te jejige, ‘Yoo, peba agesa pui acnema cama, eit hanred yoogäri peeí tausen me puupu cabu!’ ⁸Yoo, ingwe ca pui dogwe biname te teeme conocono kaakesea bägrä poto cidi me jiicige egä, ‘Mage umle gyene pui conocono biname te!’ Siige, peeí conocono biname me mule cabu ca mine opo ewatneye egä ai gawecewe biname cina umle ge lipu nuuja teeme pana biname bine binamewale me wawename, yepä biname lui cina Acejiyame me apacyera cabu yaacrajuge, nuuja taje teepi umle lica gemi nuuja biname bine teeme binamewale me wawena.’

⁹Yeesu cuta jejemige egä, “Cane peeí name pi weebibine jijenininine egä nuuja biname bine itityeräjemeye ai gawecewe me gwidape piiyepu rarekaake ca, teebibine binamewale me wawena weeme conocäco mule ca. Piba ai gawecewe iyeta teeme gwidape cama liba cirege apira, weeme puupu pisi nyene cabucewe je lenajame iyeteta ngälu cäco. ¹⁰Yoo, biname lui te matimati gwidape cängena ire jaatwemuge, tabe cuta modamoda gwidape cängena ire jaatwemuge; cuta piiyepu biname lui te angletneja umle ge matimati gwidape poto cidi me, tabe cuta angletneja umle ge modamoda gwidape poto cidi me. ¹¹Peeí name pi biname lui te ai gawecewe me gwidape bine cängenarage conocäco lica ire jaatwemuge, tabe cuta lipu Acejiyame me toraca gwidape bine cängenarage ire atwema. ¹²Cuta piiyepu biname te liba nuuja biname me gwidape bine cängena lica ire jaatwemuge, nuuja te lica teebine teemerage gwidape pa yääcärepí.

¹³Yoo, kaakesea biname te äbläcäco neenení babo biname tääpume kaakesea wawena yepä padare cabu. Tabé yepä ne jäägyuge; nuuja

tääpume singi läbituge. Tabé yepä ne opo gaabe me yaacituge, nuuja ne kaake ca sääcelyäruge. Weene äblicäco neenení bine acenena: Acejiyame piiyepu rarekaake.”

Yeesu Poto Umle Mene Jiicemige
(Matayo 11:12-13; 5:31-32; Mareko 10:11-12)

¹⁴ Parisea sigu biname cina Yeesu me mene itecijemige, siige teebine ngange ecwänisi, ingle teepi baborage singi rarekaake tääpume. ¹⁵ Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene peete nemí lui babo singi gemi biname cina weebibine pääpäname egä, ‘conocáco biname,’ yepä Acejiyame umle gyene weeme ngenecu lipu gemi. Weene awepyeräja ne biname bau ca jääpänuye sinäme miji mule name pi, yepä Acejiyame pui mule ne jäägyuge.

¹⁶ Moose lui Cotre Mene itu soogäremuji, piiyepu mename biname cina lui mene ituge oogära, peei mene cina weebibine ituge waadena ngälu Yoane niiye ca äciseja biname te tatyaramtige. Teeme padare cabu ca Miji Mene jejananemisi egä Acejiyame te biname bine yaawademuge, siige iyeta biname cina kokre me äbitenininisi teeme waadena mule cabu me äbäcname. ¹⁷ Yepä, Cotre Mene me kaakesea cuta pisi nyene page, lica ituge äyeblingta; iyeta matimati cotre piti nemí page. Yoo, gawecewe piiyepu cabucewe teeme lenaja lipu lecarage, Acejiyame me Cotre Mene me lenaja pepu lecarage gyene.

¹⁸ Page cuta pisi nyene cotre egä biname lui te coga ne jwäägyuge, piba nuuja coga ne waacatuge, tabe sargi ero mule ne jaawenuge; cuta pepu gyene biname lui te pui ägyeji magebi ne waacatuge, tabe cuta sargi ero mule ne jaawenuge.”

Ngene ca Agli Mene Yepä Dogwe Biname piiyepu Lajaro poto cidi me

¹⁹ “Puga ge yepä dogwe biname lui te mararage ududi piiyepu bulubulu cäbletäape bine lasigreräjuge. Tabé iyeta teeme singi gwidape iyeta bimu gaabegabe yaawadanemuge. ²⁰ Cuta puga ge yepä owecumete biname, teeme ngii Lajaro, droobodrobo tääpe cama ge. Biname cina teebine yaacanusi pui dogwe biname me mete grana gome, ²¹ ingle tabe singi deedei pacupacu ärwäja, lui cina dogwe biname me dade cabu ca saatrametnemuge. Yoo, drego cina waatninusi teeme gome teeme tääpe droobo aclotejame. ²² Siige, pui owecumete biname te budre äbitige. Acejiyame me mename seemo cina piba teeme seemo ne ecanisi cabucewe me Abrahamo gome me. Pui dogwe biname te cuta budre äbitige, siige gape cabu ecitisi. ²³ Tabé muye puupu cabu yaanajuge baborage pita cama. Puma cita ca tabe ire cabu me acitige, Abrahamo ne jepänige cudecewe ca, piiyepu Lajaro teeme gome puga ge. ²⁴ Tabé babo tage ca jejige egä, ‘Cäme Babe Abrahamo! Cebine owecu naweni!

Lajaro ne tityepi teeme ime kukluta niiye cabu iiglenutame cäme wätä ne gäbu wawename, ingle cane babo pita gäne ai muye puupu cabu!

²⁵ Yepä, Abrahamo jejige egä, ‘Cäme bägrä, maane ngene jepecni määme gawecewe ireclota padare poto cidi me. Maane mijimiji gwidape cama naanajuge, yepä Lajaro me ireclota puga niiyarage ge. Page teeme lenaja mijirage gyene, yepä maane niiya cabu naanajenige. ²⁶ Cuta piiyepu, pisi nyene mime cole je baborage cäsu, biname te pee name pi ama cita ca äblicäco peeyeme otni, cuta peema cita ca biname cuta piiyepu äblicäco aimopo otni.’ ²⁷ Piba pui dogwe biname te cuta jejige egä, ‘Yoo, cäme babe, cane naajenine, owecu, Lajaro ne gawecewe cabu me jityepi cäme babe me mete me. ²⁸ Cäme faib iganewale puma piti nemi. Lajaro ne jityepi teebibine umle mene jajime, teepi piba lica ai muye puupu cabu me otni.’ ²⁹ Abrahamo jejige egä, ‘Oogäräneji Mene piti nemi määme iganewale tääpume, Moose piiyepu sasa mename biname cina lui mene ituge oogära. Määme iganewale mijji gemi teeme pee mene ätecija.’ ³⁰ Yepä, tabe jejige egä, ‘Cäme babe Abrahamo, pee mene taatu ibibi lica gyene, yepä biname te liba budre cabu ca teeme bau acnenutame, teepi piba teeme niiya mule cabu ca pa latatrongäripesi.’ ³¹ Yepä, Abrahamo jejige egä, ‘Teepi liba singi lica Moose piiyepu mename biname bime oogäräneji mene ätecijame, teepi cuta piiyepu biname ne lica ätecija tabe liba budre cabu ca acnenuta teebibine mene jajime.’ ”

Gone Biname ne Acana Niiya Mule cabu me

(Matayo 18:6-7; Mareko 9:42)

17 ¹ Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Yoo, maramara gwidape cina saacliffe lui biname bine jaawenemusi niiya mule wawenecame, yepä babo niiyarage gyene biname tääpume lui te pui gwidape bine saawademuge. ² Pepu biname mäpu kula ne liba teeme singicace cabu jaaglotusi, siige malu cabu yaajarusi budre me, pee mäpu lui plowa birige pui mäpu cabu ca tabe lui ne cirege päpäna liba ai matimati bägrä yepä ne niiya mule cabu yaacanuge. ³ Peei name pi cängena inajininuge!”

Weeme Binamewale bime Niiya Mule poto cidi me

(Matayo 18:21-22)

“Yoo, määme biname te liba niiya mule jaawenuge, maane teebine umle mene jaajute. Tabe liba tatatrondtuge pui niiya cabu ca, maane mijji teeme niiya mule äyeblingta määme ngene atwanena cabu ca. ⁴ Yoo, tabe liba meeble niiya naawenanuge cuta seben gääbu yepä bimu cabu, cuta seben gääbu määme bau me liba lacnenutanuge, naajananuge egä, ‘Cäme ngeneceu te batatrondtige,’ piba maane mijji iyeta teeme niiya äyeblenga määme ngene atwanena cabu ca.”

Mene Kokre Ätrunga poto cidi me

5 Puma cita ca pui twelb ätyepäneji biname cina Yageyame Yeesu ne jejisi egä, “Cime ätrunga babo me jeweni!”

6 Tabe Yageyame te jejemige egä, “Weeme ätrunga liba epu pana baborage gyene ai matikolä mastad kuu gije liiyepu, weene piba ibibi gemi ai uli ne jaji egä, ‘Määmämu ai gawe cabu ca äpäcuti iyeta braju cama, piba malu cabu acni määmämu!’ Siige, ai uli te weeme mene piba pa jaawenepi.”

Kaakesea Bägrä bime Mule poto cidi me

7 “Weeme yepä me kaakesea bägrä liba pisi nyene, teebine liba jäätäyepuge calwa wawename, coo nuuja taje maamoi ire atwime, tabe liba kaakesea cabu ca mete me tiinuge, teeme babo biname te lica teebine piba jaajuge egä, ‘Määme deedei agesa.’ 8 Yepä, tabe teebine jaajuge egä, ‘Cäme deedei nawenemi, piba määmämu amacetnäji käme deedei piiyepu niiye ceerame. Peei ingwe ca, maane määme deedei äbiti piiyepu niiye nani.’ 9 Nää, pui babo biname teeme kaakesea bägrä ne eso pa jaajepi liba teeme mene cängena jaawenemuge? Eewe, pama lica! 10 Weene pepu pana kaakesea bägrä gemi. Weene liba iyeta Acejiyame me singi kaakesea cängena ituge wawena, piba gone singi awepyeräja teeme bau ca päpäname, yepä apu jiicuye egä, ‘Cine kaakesea bägrä gemi; cine cime kaakesea taatu bine jaawenemusi.’ ”

Yeesu Ten Tääpe Niiyaniya Biname bine Miji me Jewenemige

11 Yeesu liba Yerusalem me ädige, tabe Galilaya piiyepu Samariya gawe teeme ngälugaabe cabu ädige. 12 Tabe liba yepä cewe me atyaramtige, ten biname bine opopa jewenemige lui cina niiyarage tääpe pita, lepera pita, cama ge. Teipi cudecewe ca imyemutenige, 13 puma cita ca babo tage ca jejisi egä, “Yeesu, Babo Biname, cibibine owecu niwenini!”

14 Yeesu teebibine jepänemige, jejemige egä, “Naaclege modamoda iiwäreja biname bime bau me teipi weeme tääpe awatnejame egä miji.”

Siige, gaabe cabu teipi liba eclige, teeme tääpe iyeta miji me äbitininisi. 15 Teeme yepä te liba jepänige egä teeme tääpe miji ge, piba tacnenutige Yeesu bau me, Acejiyame ne babo tage ca ewepyeräjige.

16 Tabe teemämu gawe cabu ajarige Yeesu me ernge gome, teebine baborage eso ecäriga. Pui biname lica Israela biname, yepä Samariya gawe biname ge. 17 Yeesu biname bine itemlemige egä, “Cane ten biname bine miji me jewenemine, cije nain cina lete nemi? 18 Nää, nuuja biname te lica tacnige Acejiyame ne awepyeräjame, yepä ai catecewe biname taatu?” 19 Siige, Yeesu teebine jejige egä, “Abujängti, ädi määme gaabe cabu. Määme ätrunga te meebine miji me bii naawenige.”

**Acejiyame me Biname bine Waadena Padare te Lipulipu Tatyaramtige
(Matayo 24:23-28, 37-41)**

²⁰ Yoo, poto Parisea sigu biname cina Yeesu ne itemlisi egä Acejiyame me biname bine waadena padare te liba pa tatyaramtep? Tabé jejemige egä, “Yoo, biname cina äblicäco Acejiyame me biname bine waadena padare ne irecu ca päpäna egä tatyaramtenige. ²¹ Biname cina äblicäco apu iicana egä, ‘Ire, age senal’, coo ‘Peese nyene!’, ingle Acejiyame te weebibine iwadininige weeme ngenecu cabu.”

²² Tabé piba teeme abiberäja bärgrä bine jejemige egä, “Padare te pa tädepi weene piba babo singi cane cama lenajame yepä bimu taatu, yepä cane lui te Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cane ama lica pagege pui bimu cabu. ²³ Biname cina piba weebibine pa jijipesi egä, ‘Tabé peese,’ coo ‘Tabé age sena,’ yepä teeme ingwe ca gone naacluge cebine ärngime, ²⁴ ingle käme acnenuta te liba cire tatyaramtep, weene piba cängena umle cire äbitipeye. Yoo, pamlepamle te dume cabu lipu tuungepmeläjuge, iyeta poto yaapacyleräjuge, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, käme acnenuta te cuta pepu pana cire läbitepi. ²⁵ Yepä, pee te căro camuge äbita; cane miji niinäce babo mäpurage padare ne päpäna, piiyepu ai padare me biname cina cebine pa nägyepesi. ²⁶ Yoo, ujarage Nooa me padare cabu lipu itu äbituji, pepu pana käme acnenuta padare cabu cirege äbita. ²⁷ Pui padare iyeta biname cina deedei täbitenäjumesi, niiye senäjenäjemumesi, piiyepu biname cina tawadrecanimumesi, ngälü pui bimu cabu Nooa liba baborage buto cabu me acenutuji. Siige, babo igi te piba täduji iyeta biname bine eglecimuji. ²⁸ Yoo, Lotta me padare cabu lipu itu äbituji, cuta pepu pana käme acnenuta padare cabu cirege äbita. Iyeta biname cina deedei täbitenäjumesi, niiye senäjenäjemumesi, gwidape teletne-mäjemumesi, gije sitememäjumesi, piiyepu mete bine serangemäjumesi, ²⁹ ngälü pui bimu Lotta te Sodoma cewe ne liba sebmaluji. Piba muye wiiryere piiyepu matimati nuunurage kula cina cabucewe ca sitrametnemuji, siige iyeta biname bine eglecimuji. ³⁰ Yoo, biname cina pepu pana mule cire jaawenemepesi käme acnenuta bimu cabu, teepi liba iyeteta umle cire läbitipesi egä cane Acejiyame bau ca gäne.

³¹ Pui bimu cabu, lui biname te mete toro cabu, lui puupu cabu yaanajuge, tabé miji lica mete me abacita teeme gwidape äsecrerame, cuta piiyepu biname lui te calwacupi cabu gyene, tabé miji lica cewe me acnenutame. ³² Lotta me coga poto cidi me ngene jotwananineye, tabe lipu teeme ingwe gaabe me ire acituji. Yoo, pui bimu cabu gone pepu pana äbita! ³³ Lui biname te singi teeme ai gawecewe ireclota ne teemämu ire atwime, ingle tabe wälu ge teeme ireclota ne apeserame, tabe toraca ireclota ne cire yaapesarepi; yepä, lui biname te teeme

ireclota ne cäme tääpume yaapesaruge, tabe toraca ireclota ne cire jäätänepi. ³⁴ Yoo, cane weebibine jijinininine egä cäme acnenuta padare cabu, ciiye padare liba, neeneni biname cina piba yepä puupu cabu ute wagräsi: yepä ne cire yaacatepesi, nuuja ne cire yaabmalepesi. ³⁵ Bimu padare liba, neeneni magebi cina wiiti kuu bine kula ca cire jäämulecemepäsi, yepä ne cire waacatepesi, nuuja ne cire waabmalepesi. ³⁶ Neeneni rooriye cina babo calwacupi cabu kaakesea cire jaawenemepäsi: yepä ne cire yaacatepesi, nuuja ne cire yaabmalepesi.”

³⁷ Siige, abiberäja bägrä cina piba teebine itemlisi egä, “Yageyame peei te luma cire läbitipi?”

Yeesu teebibine jejemige egä, “Budrekaake luma, sändäyame cina piyyeme labasecretnuge. Pepu pana pui padare te liba cire tatyaramtepi, weene piba umle cire äbitipeye.”

Ngene ca Agli Mene Cuubla piyyepu Ablaweja Biname poto cidi me

18 ¹Puma cita ca Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige ai ngene ca agli mene umle ceerame egä teepi durau gone äbita Acejiyame ne awejename. ²Tabe apu jiicige egä, “Yepä cewe cabu puga ge ablaweja biname lui te nuuja singi lica ge Acejiyame tääpume, cuta piyyepu nuuja singi lica ge biname bime tääpume. ³Cuta puga ge cuubla, lui te ablaweja biname bau me jäje waatnuge jajanename egä, ‘Cebine näätätyäri cäme cubuyame cabu ca uutrutame.’ ⁴Siige, leca padare cabu pui ablaweja biname te singi lica teebine ätityerame, yepä ingwe ca tabe teemämu jiicige egä, ‘Cane nuuja singi lica gäne biname bime tääpume, coo piyyepu Acejiyame tääpume, ⁵ yepä ai magebi te cebine mage tii nawenenige, peei name pi cane teebine pa wääätätyärepene. Cane liba lica uttyärenine, tabe jäje pa twacnepi aima, ngälu siige gloose te cebine pa noomlepi.’”

⁶ Siige, Yageyame piba jejemige egä, “Yoo, weene pui conocono ablaweja biname me mene jitecijeye. Weene lipu ngene jotwa-naniniye? ⁷Pui conocono biname te liba cuubla ne uttyäriga teeme tii name pi, Acejiyame lui conocäco gyene, tabe piba teemerage binamewale bine pa yääätätyäremepi lui cina teebine ciiye bimu cama yaawejanus? Nää, tabe weebibine wata lica pa itityäripi? ⁸Cane weebibine jijenininine egä tabe wata pa itityäripi conocäco päpäname. Yepä, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cane liba cire tacnenutepene, nää cane biname bine ätrunga cama cire jäätänepi, coo lica?”

Parisea Sigu Biname piyyepu Täks Rarekaake Uutecrena Biname

⁹ Yeesu cuta ngene ca agli mene biname bine jejemige lui cina apu jaangemuge egä teepi conocäco biname gemi, cuta peei name pi iyeta nuuja biname bine gawe me yaapremalemusi. ¹⁰Tabe apu jiicige egä,

“Neeneni biname cina iiwäreja mete me aacluji irecu ätumutame. Yepä lui Parisea sigu biname ge, cuta nuuja lui täks rarekaake uutecrena biname ge. ¹¹ Parisea sigu biname te jeclajutige, teeme poto cidi me irecu ätumutige egä, ‘Acejiyame, cane meebine eso nääcärenine egä cane lica nuuja biname bime pana gäne, lui cina biname bime gwidape juutecranemusi, nuuja conocono mule jaawenemusi, coo piiyepu sargi mule jaawenemusi. Yoo, cane meebine eso nääcärenine egä cane lica gäne ai täks rarekaake uutecrena biname pana. ¹² Iyeta wiik ngalebora cane neeneni bimu cama deedei cäco nanajuge; piiyepu iyeta cäme ten rarekaake cabu ca cane yepä nääcärune, siige.’ ¹³ Yepä, pui täks rarekaake uutecrena biname te matikolä cudecewe padare cuta jeclajutige. Tabé cabu me lica ire äbitige, yepä ergo ecirige irecu ätumutame, cuta jejige egä, ‘Acejiyame, cebine owecu nawenepi, ingle cane conocono biname gäne.’ ¹⁴ Yoo siige, cane weebibine jijenininine egä pui täks rarekaake uutecrena biname te Acejiyame bau ca kälyä jepänige teeme niiyaniya mule cabu ca, siige pui conocäco cama acnenuitige mete me, yepä pui nuuja te kälyä ne lica jepänige. Ai ingle naace gyene lui biname te teemämu babo me läbituge, tabé matikolä me pagege äbita, cuta piiyepu lui biname te teemämu matikolä pana me läbituge, tabé babo me pagege äbita.”

Yeesu Ime Aacitige Bägrä bime papa cabu me Teeme Miji tääpume
(Matayo 19:13-15; Mareko 10:13-16)

¹⁵ Poto biname cina teeme matimati bägrä bine Yeesu bau me sewademisi tabé ime teeme papa cabu acitename bägrä bime miji tääpume. Yepä, abiberäja bägrä cina pee mule ne liba jepänisi, teepi piba biname bine jicnecimisi. ¹⁶ Yepä, Yeesu te bägrä bine teeme bau me ala tesoglecmige, cuta abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Bägrä cina saaclege cäme bau me. Gone jiibemuye, ingle lui biname bime ätrunga ai matimati bägrä pana me, Acejiyame teebibine yaawademuge. ¹⁷ Cane weebibine toraca jijenininine egä lui biname te singi lica gyene Acejiyame me waadena ne matikolä bägrä pana yaacatuge, tabé licarage abacitame.”

Dogwe Biname te Yeesu ne Edärigie
(Matayo 19:16-30; Mareko 10:17-31)

¹⁸ Yepä Israela babo biname te Yeesu ne itemlige egä, “Mijirage abiberäja biname, cane ngena ne miji wawena iyeteta ireclota ne päpäname?”

¹⁹ Yeesu teebine jejige egä, “Maane ngenome cebine nainite mijirage ca? Acejiyame taatu mijirage gyene, nuuja cina mijirage lica gemi.

²⁰ Maane cotre mene umle gäte egä: ‘Sargi mule gone; gone biname ne budre me agli; gone gwidape ero; walya aitneja gone; mage babe bine miji opo gaabe me acita.’”

²¹ Siige, pui biname te jejige egä, “Cane bärgrä cabu ca iyeta peei cotre bine itu sicwetnanemumene.”

²² Siige, Yeesu liba teeme mene itecijige, teebine piba jejige egä, “Yoo, määme yepä gwidape pisi nyene wawename. Määme gwidape iyeta ewademepi aletna täüpume, pui rarekaake owecumete biname bine ecäranemepi, maane peema cita ca mijimiji gwidape bine cirege päpäna cabucewe je. Piba tädepi cane cama otnime.” ²³ Yepä, peei biname te liba Yeesu me mene itecijige, tabe babo ngenecu mäpu me äbitige, ingle tabe babo dogwe biname ge. Tabi singi lica ge teeme gwidape bine abmaläcema Yeesu cama otnime.

²⁴ Yeesu jepänige egä tabe babo ngenecu mäpu ge, piba jiicige egä, “Mage mäpu gyene dogwe biname cina Acejiyame me waadena cabu äbäcname!”

²⁵ Baborage gwidape kamela cibu pana, tabe äblicäco matikolä gaabe epu pana nilo bora me abacita, siige asata, yepä mäpurage gyene cuta peei cabu ca dogwe biname te Acejiyame me waadena cabu abacitame.”

²⁶ Biname lui cina peei mene itecijemige, teepi piba Yeesu ne itemlisi egä, “Piba laati te miiji gyene teeme niiya cabu ca asata iyeteta ireclota ne päpäname?”

²⁷ Yeesu jejemige egä, “Biname cina äblicäco teemämu peei ne wawena, yepä Acejiyame te miiji gyene iyeta gwidape bine wawenecame.”

²⁸ Peteru piba jejige egä, “Cije cine lipu gemi? Cine iyeta ituge abmala maane cama otnime.”

²⁹ Yeesu teebibine jejemige egä, “Yoo, cane toraca mene jjenininine egä lui biname te cewe ne saabmaluge piiyepu coga, bärgrä, mage, babe, naane, iganewale saabmaläcemuge Acejiyame me biname bine waadena name pi, ³⁰ pui biname bucourage cerämu tuwängle pa jääpänemepi ai padare cabu, cuta piiyepu ciige padare cabu iyeteta ireclota ne cire jääpänepi.”

Yeesu Cääri Mene Jiicemige Teeme Budre poto cidi me

(Matayo 20:17-19; Mareko 10:32-34)

³¹ Yeesu teeme twelb abiberäja bärgrä bine biname bime sobe cabu ca mara me ewademige, jejemige egä, “Itecijinege, mine Yerusalem cewe me naclenige. Puma iyeta mene sasa mename biname cina lui ituge oogära cäme poto cidi me toraca me pa läbitipesi. Cane lui te Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, ³² cebine nuuja gawe cabu ca biname bime ime cabu pa nacitepesi. Teepi cebine ätutena pana pa nawenepesi, pa näcnecepesi, piiyepu mote ca pa nätyewepesi. ³³ Teepi cebine pa nadnanepesi, cuta budre me pa naglepesi, yepä nesae me lui bimu cabu cane pa larpinantepene cääri ireclota me.”

³⁴ Siige, abiberäja bärgrä cina cängena lica opo ewatnisi iyeta peei mene bine, ingle teeme aboclomta lui ämlitänéji ge teeme bau ca, peei name pi teeme täüpume pajecu lica ge.

Yeesu Irecu Määsumäsu Biname ne Irecu Asatame Jewenige
(Matayo 20:29-34; Mareko 10:46-52)

³⁵ Yeesu liba Yeriko cewe mameta me atyaramtige, gaabe wajwa je yepä irecu määsumäsu biname adnatäneji enajige, gwidape piiyepu rarekaake täüpume yäätinäräjemuge. ³⁶ Pui biname te liba biname guugla itecijige, itemlemige egä, “Ngena te äbitenige?”

³⁷ Biname cina teebine jejisi egä, “Yeesu Nasareta ceweyame te mime cewe ne isuplingtenige.”

³⁸ Tabo puma cita ca babo tage ca jejige egä, “Yeesu, Daawida me Kaakesaare, cebine owecu nawenepi!”

³⁹ Niinäce gaabe biname cina teebine eblawisi, jejisi bojä agime. Yepä, tabe cuta baborage tage ca jejige egä, “Daawida me Kaakesaare, cebine owecu nawenepi!”

⁴⁰ Yeesu imyemutige, mene jejemige irecu määsumäsu biname ne teeme bau me acaname. Tabo liba teeme mameta me tädige, Yeesu teebine itemlige egä, ⁴¹ “Maane ngeno mätē singi cane määme täüpume wawename?”

Tabe jejige egä, “Babo Biname, cane singi cääri irecu asatame.”

⁴² Yeesu piba teebine jejige egä, “Irecu aasati! Määme ätrunga te miji bii naawenige meeagine.”

⁴³ Piba taatu tabe irecu aasatige päpäname. Tabo piba Yeesu ne ingwe icwige, Acejiyame ne eso ecäranige. Siige, biname cina jepänisi, piba iyeta Acejiyame ne ewepyeräjisi.

Yeesu Sakaiyo ne Edäridge

19 ¹Yeesu peema cita ca Yeriko cewe me abacitige, piiyepu gaabe ta isuplingtenige. ²Cewe cabu puga ge täks rarekaake uutecrena babo biname, ngii Sakaiyo, tabe lui mage dogwe biname ge. ³ Yoo, Sakaiyo baborage singi Yeesu ne irecu ca päpäname, yepä äblicäco ge, biname tomi name pi, ingle tabe tuube biname ge, piiyepu pui niinäce gaabe biname cina teebine jilyengisi. ⁴Tabe peei name pi niinäce gaabe me uuwamige, sukumuro piigi uli ne jegelige Yeesu ne puma cita ca päpäname, tabe peei gaabe cabu liba tädige. ⁵Yeesu liba teeme mameta me atyaramtige, cabu me ire acitige, jepänige, piba jejige egä, “Sakaiyo, wata täini! cane määme mete cabu page nanajenige.”

⁶Siige, Sakaiyo wata täinige, babo gege cama teebine teeme mete me ecanige. ⁷Iyeta biname liba peei ne jepänisi, Yeesu ne jiicetnisi egä, “Ai biname te singi conocono biname ne ädärame. Tabo teeme mete cabu me cuta abacitenige!”

⁸Mete je Sakaiyo abujängtige, Yageyame ne jejige egä, “Babo biname, cebine nätecihi. Cane cebo iyeta cäme gwidape cabu ca pa yääcäremepene

owecumete biname bine, cuta piiyepu cane liba nuuja biname bime rarekaake angletneja mule ca itu yaawadanemepene, cane fooa rarekaake bine pa yaawecnepene tuwängle me iyeta yepäyepä tääpume.”

⁹Piba Yeesu teebine jejige egä, “Yoo, Acejiyame te ai mete biname bine teeme niiya cabu ca page bisecräremige, ingle Sakaiyo lui Abrahamo me kaakesaare lui ituge apesera, yepä page bii tacnenutige teeme ingle cabu me. ¹⁰Yoo, cane lui Acejiyame bau ca ätyepäneji gäne biname me äbitame, cane ai tääpume tädujine: apesäreji biname bine ärngemame teeme niiya mule cabu ca äsecrerame, piba Acejiyame bau me waadename.”

Ngene ca Agli Mene Gol Rarekaake poto cidi me
(Matayo 25:14-30)

¹¹Siige, gaabe cabu biname cina Yeesu me mene itecijemige. Tabé mameta ge atyaramta Yerusalem cewe cabu me, piiyepu biname cina apu jengemige egä Acejiyame me biname bine waadena padare mamerage gyene gije abacitame. Tabé singi biname bine umle wawename egä waadena padare te camurage gyene, yepä kaakesea pisi nyene ai awagrija padare cabu wawename. ¹²Tabé peei name pi ai ngene ca agli mene teebibine jejemige egä, “Yoo, yepä babo biname te enajuji. Tabé abyemäridge cudecewe gawe me otnime mope biname me ngii puma cita ca päpäname, piba teeme gawe me acnenutame. ¹³Camuge abyemera, tabe ten kaakesea bägrä bine tesoglecemige, teebibine yepäyepä gol rarekaake ecäranemige, jejemige egä, ‘Cane liba biiri, cäme looye cabu je weene kaakesea tewenepeye ai rarekaake babo me wawename.’ ¹⁴Yoo, teeme gawe biname cina teebine mage jimugetnisi, peei name pi poto teeme biname bine teeme ingwe jityepemisi mene cama egä, ‘Cine singi lica ai biname te cime mopeyame tääpume lenajame.’

¹⁵Peeli mene ngänuge, tabe mopeyame ngii ne jepänige, piba tacnenutige. Teeme atyaramta ingwe ca tabe wata mene jejemige pui kaakesea bägrä bine, lui cina teeme ten gol rarekaake bine itu sewademumesi, teepi teeme bau otnime. Tabé singi teeme bau ca umle äbitame pui niinäce rarekaake ca teepi lija rarekaake bine bii tepänemumesi. ¹⁶Yoo, niinäce kaakesea bägrä te tädige, jejige egä, ‘Babo biname, cane ten gol rarekaake bine cuta tepänemumene pui yepä cabu ca.’ ¹⁷Babo biname teebine jejige egä, ‘Maane mijji tewenumete. Maane mijji kaakesea bägrä gäte! Ai ingle naace gyene maane kaakesea cängena tewenumete matikolä gwidape ire atwime, peei name pi page cane ten cewe bine määme ire atwi cabu pa yaacranemepene.’ ¹⁸Piba nuuja pui kaakesea bägrä te tädige, jejige egä, ‘Babo biname, cane faib gol rarekaake bine cuta tepänemumene pui yepä rarekaake ca maane lui itu näcärepete.’ ¹⁹Babo biname pui kaakesea bägrä

ne jejige egä, ‘Yoo mijji, cane piba faib cewe bine määme ire atwi cabu pa yaacranemepene.’²⁰ Piba nuuja pui kaakesea bägrä te tädige, jejige egä, ‘Babo biname, agesa määme gol rarekaake. Cane cumä tääpume cäbletääpe cabu yäämlitune.²¹ Cane wälu ge määme tääpume, pui name pi cäbletääpe pläsu ngalebora simlitumene. Cane umle gäne maane mage kokre babo biname gäte. Maane ime kaakesea lica jaawenemute, yepä maane gwidape yaawadanemute nuuja biname bime kaakesea cabu ca, piiyepu maane calwacupi deedei yaawademute maane te luma gije lica ätema.’²² Babo biname te teebine jejige egä, ‘Maane niiyarage kaakesea bägrä gäte! Määmerage mene te meebine naaitnäjige! Maane umle gäte egä cane kokre cama babo biname gäne, lui te gwidape yaawadanemune nuuja biname bime kaakesea cabu ca, piiyepu calwacupi deedei bine yaawademune cane te luma gije lica yäätemune.²³ Yoo, maane piba ngena name pi käme rarekaake lica acita rarekaake ire atwi mete cabu? Piba cane cerämu rarekaake cire jäätnejine pui niinäce rarekaake me kaakesea cabu ca.’²⁴ Babo biname te piba teeme gome kaakesea bägrä bine jejemige egä, ‘Peei gol rarekaake ne teeme bau ca juutecreye, teebine ecäreye lui te ten gol rarekaake cama gyene.’

²⁵ Kaakesea bägrä cina teebine jejisi egä, ‘Babo biname, pui biname me ten gol rarekaake piti nemi!’²⁶ Babo biname te jejige egä, ‘Cane weebibile jijenininine egä biname lui teeme kaakesea cabu ca kuu piti nemi, teebine cuta gaabe pa yääcärepene cerämu kuu waadename, yepä biname lui me kaakesea kuu käco gyene, cuta teeme lui matimati gwidape piti nemi, peei bine teeme bau ca pa yääyeblingemepene.²⁷ Yoo, käme cubuyame poto cidi me, lui cina singi lica cane teeme mope biname tääpume lenaja, teebibile aima sewademeye, eglecemeye käme opo gaabe!’ ”

Yeesu Yerusalem me Abacitige

(Matayo 21:1-11; Mareko 11:1-11; Yoane 12:12-19)

²⁸ Yeesu peei mene jejemige, piba teeme niinäce gaabe me ädige Yerusalem gaabe cabu.²⁹ Tabé liba mameta atyaramta neeneni matimati cewe cabu me, ngii Betepage piiyepu Betaniya, lui puga ge Olibi Uli podo cabu jage, teeme neeneni abiberäja bägrä bine niinäce gaabe me jäätypige.³⁰ Camuge ätyepa tabe teebibile jaajige egä, “Äte, iclege niinäce gaabe me, lui cewe peese. Weene liba abaciteniye, piba jepäneniye mamye dongki ne ägräräneji gyene, pui papa cabu biname te camu ge adnata. Peei ne tiibirepeye, aima secanepeye.³¹ Biname te liba weebibile itemlenige egä, ‘Ngenome jiibireniye?’ piba teebine jejepeye egä, ‘Yageyame te singi gyene teeme tääpume.’ ”

³² Siige, teepi aaclige, iyeta gwidape bine ibibi jepänemäsi Yeesu lipu jaajige.³³ Egä käro teepi pui mamye dongki ne jiibiräsi, dongki yageyame cina teebibile äätemlisi egä, “Weene dongki ne ngeno me jiibireniye?”

³⁴ Teepi piba jejemäsi egä, "Yageyame te singi gyene teeme täüpume." ³⁵ Siige, teepi mamye dongki ne Yeesu bau me ecanäsi, teeme cäbletääpe bine papa cabu eretnemäsi, Yeesu ne piba itityäräsi acenutame mamye dongki papa cabu. ³⁶ Yeesu liba ädenige, biname cina teeme cäbletääpe bine gaabe cabu eretnemisi teeme otni täüpume.

³⁷ Tabé liba Yerusalemameta me tatyaramtige Olibi Uli podo cabu ca, gaabe te luma täinige Yerusalemabacitame, puga teeme bucourage abiberäja bägrä cina gije abacitinisi Acejiyame ne eso ceerame gege cama, piiyepu teebine babo tage ca eweypyeräjisi iyeta miijurage ciitaca mule täüpume, teepi lui bine ituge päpäna Yeesu bau ca. ³⁸ Teepi jiicemisi egä, "Acejiyame te cime mope biname miji naawenege lui te Yageyame me ngii cabu tädenite! Mime poode pisi nyene cabucewe je. Acejiyame lui caburage gyene, jamyacu apaclyera te täduge teeme cabu ca."

³⁹ Piba poto Parisea sigu biname pui tomi cabu ca Yeesu ne jejisi egä, "Abiberäja Biname, määme bägrä bine jejemi bojä agime!"

⁴⁰ Yeesu teebibine jejemige egä, "Cane weebibine jijenininine egä ai biname liba bojä äbitininisi, piba gaabe wajwa lui kula cina ala pa labayipesi!"

Yeesu Ele Engenige Yerusalemameta cewe Biname bime täüpume

⁴¹ Yeesu babo cewe Yerusalemametarage me ädige, cewe ne liba jepänige, tabe owecu cama ele engenige pui cewe biname cina lipu mäpu ne ciige cirege päpäna. ⁴² Tabé jiicemige egä, "Yerusalemameta cewe biname, miji page weene umle cama icrajeji lipu gyene poode ne päpäname, yepä page ämlitänjeji gyene weeme päpäna cabu ca! ⁴³ Yoo, bimu cina cire saaclepi weeme cubuyame cina piba weebibine cire jiwalomtipesi; teepi gawe ca caale cire jaawenepesi, iyeta poto ta pepu weeme bau me cire saaclenepi. ⁴⁴ Teepi weeme cewe ne pa jiibyagecepesi cuta piiyepu iyeta biname bine cewe caale ngalebora lui cina yaacrajuge; licarage yepä raranga kula ne teeme puupu cabu cire yaabmalepesi, ingle weene padare ne lica opo ewatneniye Acejiyame liba weeme bau me otni weebibine niiya cabu ca äsecrerame."

Yeesu Ädige Iiwäreja Mete me

(Matayo 21:12-17; Mareko 11:15-19; Yoane 2:13-22)

⁴⁵ Yeesu ädige iiwäreja mete caale ngalebora me, puma gije abacitige aletnaletna biname bine äyecrejame, ⁴⁶ teebibine jejemige egä, "Acejiyame te jiicenige Oogäränjeji mene cabu egä, 'Cäme mete lui irecu ätumuta mete täüpume cirege lenaja,' yepä weene te itu setatrongärumeye epu puupu me eromaame cina luma lämletneräjininus!"

⁴⁷ Yoo, piba iyeta bimu gaabegabe Yeesu biname bine yaabiberäjemuge iiwäreja mete caale bora puutucu je. Modamoda iiwäreja biname, cotre

abiberäja biname, piiyepu nuuja mope biname cina singi ge teebine aglime, ⁴⁸ yepä teepi padare ne lica jepänisi peei ne wawename, ingle iyeta biname cina baborage singi teeme mene ätecijame.

Ätemla Yeesu me Conocäco poto cidi me Tabe Mule bine Wawenecame
(Matayo 21:23-27; Mareko 11:27-33)

20 ¹Nuuja bimu, Yeesu liba puga ge iiwäreja mete caale bora je biname bine ebiberäjemige piiyepu Miji Mene jejananemige, piba modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname cina nuuja modamoda biname cama teeme bau me seclige, ²jejisi egä, “Cibibine nijini, määme ngena conocäco pisi nyene ai mule bine wawenecame? Laati bau ca gyene määme conocäco?”

³Yeesu jejemige egä, “Yoo, käme ätemla cuta pisi nyene weeme tääpume. Cebine najeye, ⁴laati te Yoane ne conocäco yääcärepı tabe biname bine niiye ca äcisejame, Acejiyame te coo nää biname bine?”

⁵Siige, teepi teemeteme mene jitranisi egä, “Mine lipu jejenisi? Mine liba jejenisi egä, ‘Yoane me conocäco lui Acejiyame bau ca gyene,’ tabe piba nijenininige egä, ‘Cije weene ngena name pi piba Yoane ne lica jäätungepeye?’ ⁶Yepä, mine liba apu jejenisi egä, ‘Yoane me conocäco lui biname bime cabu ca gyene,’ piba ai biname tomi te mibibine kula ca nibyecrininisi, ingle teepi jitru-ngenisi egä Yoane lui Acejiyame me mename biname ge.” ⁷Siige, teepi Yeesu ne jejisi egä, “Cine umle lica gemi laati te Yoane ne conocäco yääcärepı biname bine niiye ca äcisejame.”

⁸Yeesu teebibine jejemige egä, “Piba cane cuta weebibine lica jinenininine laati te cebine conocäco näcärepı ai mule bine wawenecame.”

Ngene ca Agli Mene Calwacupi Ire Atwi Biname bime poto cidi me
(Matayo 21:33-46; Mareko 12:1-12)

⁹Yeesu piba biname bine ai ngene ca agli mene jejemige egä, “Yepä biname te waina gije bine itemige. Tabe kaakesea biname bime ime cabu ecitige ire atwime, kämäge gaabegabe teepi te poto kuu teebine ceeraname. Tabe piba teeme gawe ne sebmalige leca padare cama.

¹⁰Yoo, padare liba tatyaramtige waina kuu ngade awacame, tabe pui yageyame te kaakesea bägrä ne jityepige teeme poto kuu bine waadena calwacupi ire atwi biname cabu ca. Yepä, pui calwacupi ire atwi biname cina pui kaakesea bägrä ne etemeläjisi, piba ime taatu jityepisi teeme babo biname bau me. ¹¹Calwacupi yageyame te piba nuuja kaakesea bägrä ne cuta jityepige, siige calwacupi ire atwi biname cina cuta teebine etemeläjisi, ajiri me jewenisi, piba cuta ime taatu jityepisi. ¹²Calwacupi yageyame cuta nuuja kaakesea bägrä ne jityepige; siige, pui calwacupi ire atwi biname cuta teebine niiya jewenisi, calwacupi cabu ca piba

iyecräjisi.¹³ Piba calwacupi yageyame te jiicige egä, ‘Cane ngena pa jaawenepene? Cäme ngenecurage bägrä ne pama miji cane ätyepa. Teipi pama teebine opo gaabe me ecitenisi.’¹⁴ Yepä, calwacupi ire atwi biname cina yageyame me bägrä ne liba jepänisi, piba teemeteme ajananinisi egä, ‘Age sena yageyame me bägrä. Tabe te ai calwacupi ne cire yaacatepi. Mine pa yaaglesi, siige calwacupi mime yene.’¹⁵ Siige, teipi puma cita ca pui bägrä ne calwacupi cabu ca iyeblingtisi, piba budre me eglisi.”

Yeesu piba itemlemige egä, “Siige, Pui calwacupi yageyame te ngena ne pa jaawenepi calwacupi ire atwi biname bime tääpume?¹⁶ Tabe pa tädepi, pui biname bine budre me pa yaaglecemepi, piba teeme calwacupi ne nuuja biname bine pa jaajemepi ire atwime.”

Siige, biname cina liba peeai mene itecijemige, jiicisi egä, “Peeai te pepu gone äbita!”

¹⁷Yeesu piba teebibine ire jetwemige, itemlemige egä, “Piba ngena gyene ai Oogäräneji Mene me abocломta? Mene egä:

‘Lui kula ne raranga biname cina jigyisi,
baborage bääbitige iyeta nuuja cabu ca.’

¹⁸Cane sâne pui kula piiyepu iyeta biname lui cina cäme papa cabu pa yaatrametnemepesi, teipi cuta pa laglemeläjipesi. Cäme kokre te liba yepä biname cabu kula pana pa saatramepi, pui biname te secre pana pa lapliweräjepi.”

Ätemla Täks Rarekaake Ceera poto cidi me

(Matayo 22:15-22; Mareko 12:13-17)

¹⁹Siige, cotre abiberäja biname piiyepu modamoda iiwäreja biname cina singi Yeesu ne puirage padare cabu oomlaname, ingle teipi opo ewatnisi egä peeai ngene ca agli mene lui teeme poto cidi me. Yepä teipi biname tääpume wälu ge, ingle peeai biname tomi te singi ge Yeesu tääpume.²⁰Teipi peeai name pi teebine ire ca ecananisi, piiyepu teeme poto biname bine jityepemisi Yeesu bau me sinäme abiberäjame. Teipi singi Yeesu ne teeme mene cabu ca oomlaname, piba Rooma cabu ca mope biname me kokre ime cabu acitame.²¹ Peeai name pi pui sinäme abiberäja bägrä cina Yeesu ne itemlisi egä, “Abiberäja biname, cine umle gemi määme mene piiyepu abiberäja lui conocäco gyene. Cine umle gemi egä iyeta biname lui yepä pana gemi määme opo gaabe je, lica nuuja te baborage, yepä maane iyeta biname bine toraca mene yaabiberäjemute Acejiyame me gaabe poto cidi me.²² Yoo, maane cibibine nijini, nää miji gyene cine täks rarekaake Rooma Babo Mope Biname Siisa ne ceerame, coo miji lica gyene ceera?”

²³Yepä, Yeesu opo ewatnige egä teipi singi teebine mene cabu ca oomlaname, siige teebibine jejemige egä,²⁴“Yepä bulubulu rarekaake

secani! Laati me opo piiyepu laati me ngii, laati me cewecu pisi nyene ai rarekaake cabu?”

Teepi jejisi egä, “Siisa teemi yene.”

²⁵Yeesu piba jejemige egä, “Yoo, lui gwidape gemi Siisa me, teebine ecäreye pui, piiyepu lui gwidape gemi Acejiyame me, teebine ecäreye pui.”

²⁶Siige, teepi äblicäco teebine teeme mene cabu ca oomlana puma biname bime sobe cabu. Siige, teepi mutäcäco äbitininisi Yeesu me mene name pi, bojä jegemige.

Ätemla Mene Budre cabu ca Arpinera poto cidi me

(Matayo 22:23-33; Mareko 12:18-27)

²⁷Piba poto Sadukea sigu biname cina Yeesu bau me seclige. Yoo, Sadukea biname cina apu jiicusi egä, “Biname cina lica budre cabu ca cirege arpinera.” Yoo, teepi Yeesu ne itemlisi egä, ²⁸“Abiberäja biname, Moose te cotre ne mime täüpume soogäruji egä, ‘Biname te liba budre läbituge, coga ne bägrä cäco twaabmaluge, teeme igane te miji cuubla ne acata bägrä wawename teeme naane me ngii täüpume.’ ²⁹Yoo, seben naniganewale icrajuji. Naane te coga ne ocatige, siige bägrä cäco budre äbitige. ³⁰Piba teeme gomecayame igane te pui cuubla ne ocatige, siige bägrä cäco cuta budre äbitige. ³¹Pepe cuta äbitige puma cita ca gomeyame täüpume, piiyepu iyeta teeme iganewale bime täüpume, iyeta seben teepi budre äbitininisi bägrä cäco. ³²Ingwe ca pui magebi te cuta budre äbitige. ³³Yoo, pui bimu cabu budre biname cina liba cirege arpinera ireclotame, piba tabe laati me coga cirege lenaja, ingle iyeta pui seben nanigane cina teebine ocananisi teeme coga täüpume?”

³⁴Yeesu teebibine jejemige egä, “Yoo, ai gawecewe ireclota cabu magebi rooriye cama lawadrininus. ³⁵Yepä, pui magebi rooriye lui cina ibibi gemi cirege arpinera ciige ireclota cabu lenajame, teepi puma lica awadreca, ³⁶cuta puma biname cina lica budre cirege äbita. Teeme ireclota lui Acejiyame me mename seemo pana budre cäco. Teepi Acejiyame me bägrä gemi, tabe lui bine ituge budre cabu ca arpinera ten cama iyeteta lenajame. ³⁷Yoo, Oogäräneji Mene, Moose lui itu soogäruji, peei cabu mene cuta pisi nyene budre biname me arpinera poto cidi me. Pui padare cabu Moose te jeclajutuji ayeji uli gome, tabe mime Yageyame me mene itecijuji, ingwe ca yoogäruji egä, ‘Cane Abrahamo, Isacako, Yakobu naabibime Acejiyame gäne.’ ³⁸Yoo, Acejiyame lui ireclota cama biname bime Acejiyame gyene; tabe lica budre biname bime Acejiyame, ingle biname cina lica iyeteta budre, yepä iyeta biname täüpume ireclota cuta pisi nyene.”

³⁹Puma cita ca poto cotre abiberäja biname cina jejisi egä, “Abiberäja biname, maane miji tiicite!” ⁴⁰Yoo, pui padare cabu ca biname cina singi lica teebine cääri ätemlejame.

Keriso Laasi Nyene
(Matayo 22:41-46; Mareko 12:35-37)

41 Yeesu teebibine jejemige egä, “Biname cina lipu jiicemusi egä, ‘Keriso biname bine lui te niiya cabu ca cire yääsecräremepi, tabe Daawida me ingle cabu ca pa tädepi?’ **42** Yepä, Daawida teemämu jiicenige Salamo uupera peba cabu egä,

‘Yageyame te căme Yageyame ne jejuji:

Maane adnati căme camu poto cidi ca,

43 ngälu cane määme cubuyame bine

määme ernge gawe me cire yaacranemepene.’

44 Yoo, Daawida teebine einuji teeme Yageyame ca. Cije Keriso te piba lipu Daawida me kaakesaare gyene?”

**Yeesu Umle Mene Jejananemige Cotre Abiberäja Biname bime Mule
poto cidi me**
(Matayo 23:1-36; Mareko 12:38-40)

45 Iyeta biname cina liba Yeesu me mene jiteciji, tabe teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, **46** “Cängena ire cotre abiberäja biname bime täapume. Teepi singi gemi teeme lecaleca cäbletääpe cama otnetnejame, piiyepu biname bime bau ca awabla piiyepu awepyeräja pääpäna aletna puupu cabu. Teepi singi gemi modamoda biname bime puupu cabu adnaterame abasecretna mete cabu, cuta piiyepu soriyomu ne liba yaaclitusi, teepi ladna-täruge miijirage puupu cabu.

47 Teepi cuublacubla bine baborage rarekaake ngälu yääcäremusi, pepu pi teeme gwidape piiyepu mete iyeta jäämlemusi, piba teepi lecaleca irecu ätumuta jaawenemusi biname bime sobe cabu. Yoo, teepi teeme mage mäpu daremu ne cirege pääpäna!”

Cuubla me Owecu Gwidape
(Mareko 12:41-44)

21 **1** Yeesu ire acitige, jepänemige dogwe biname bine lui cina rarekaake ebäcnemisi iiwäreja mete rarekaake acrana gwidape cabu. **2** Tabe piba yepä owecumete cuubla ne jopänige lui te neenen matimati rarekaake ääsinglantige pui rarekaake acrana gwidape cabu. **3** Siige, tabe abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Cane toraca mene jijenininine, ai owecumete cuubla te baborage becitige iyeta pui nuuja biname cabu ca. **4** Pui nuuja biname bime rarekaake lui bucurage gemi, piiyepu peei cabu ca teepi poto bine ecärisi, yepä cuu-bla te becitige iyeta teeme lui pisi nyene lenaja täapume.”

Yeesu me Mene Iiwäreja Mete Iigareca poto cidi me
(Matayo 24:1-2; Mareko 13:1-2)

5 Poto abiberäja bägrä cina mene abaitninisi iiwäreja mete poto cidi me egä pui mete me opo jamyacu ge, oplacmeläja kula ca rarangä-neji

ge, piiyepu biname cina miijimiji gwidape Acejiyame ne ituge ceera peei mete cängena wawename. Yeesu piba teebibine jejemige egä, ⁶ “Weene ire iyeta ai miiji-miji gwidape, padare te cirege atyaramta liba iyeta ai kula bine teeme puupu cabu ca cirege äyeblenga. Yoo, iyeta cirege iisabeja.”

Mäpu cina Lipu Cirege Otni
(Matayo 24:3-14; Mareko 13:3-13)

⁷Abiberäja bägrä cina teebine itemlisi egä, “Abiberäja biname, ai mule te liba pagege äbita? Mine lipu peei padare ne pagege opo awatna?”

⁸Yeesu jejemige egä, “Cängena ire! Piba nuuja te lica weebibine ingletnäjinuge, ingle bucurage biname cina käme ngii cabu pa twaatnipesi, mene pa jiicemepesi egä, ‘Cane age säne tabel!’ coo piiyepu, ‘Padare bii tatyaramtigel’ Yepä, pepu biname bime mene gone jäätecijemuye. ⁹Cuta piiyepu, weene liba idre pa itecijaniipi egä, ‘Biname cina teeme mopeyame ne cubu cama iyeblingtisi,’ coo, ‘Biname cina cubu jiicenisi,’ piba wälu gone läbitininuye. Pepu mule pa läbitipesi, yepä ai padare me ngälugaabe căro camu gyene.”

¹⁰Tabe piba jejemige egä, “Yepä gawe biname cina nuuja gawe biname cama cubu cire jiicepesi, piiyepu yepä mope biname te nuuja mope biname cama cubu cire jiicepäsi. ¹¹Modamoda ocneja piiyepu gane padare cina cewe maramara cabu ta cire twaatnipesi. Niiya pita cina cire twaatnipesi biname bine oomläjecame. Wälu cama cewecu gwidape dume cabu cirege abocломäja. ¹²Yepä, ai mule cina liba camu ge äbitena, peei niinäce gaabe me, biname cina weebibine pa joomläjicipesi, mäpu cabu pa icranipesi. Teepi weebibine maramara abasecretna mete cabu pa iwadipesi atrana tääpume, piba krokeciyiye mete bora pa ibäcnipesi. Weene mope biname piyyepu nuuja modamoda biname bime opo gaabe pa jicljajutipi käme ngii name pi. ¹³Piba peese nyene weeme padare Miji Mene teebibine jajanename. ¹⁴Yoo, weeme ngene atwanena yaacituye, piba bucurage maramara ngene atwanena gone pui padare cabu egä ngena mene teebibine awecnistame, ¹⁵ingle cane te umle piyyepu mene pa icäripene. Piba iyeta weeme cubuyame cina äblicäco pui mene aina, coo äseblecäja. ¹⁶Yoo, weeme ätrunga căco inglewale piiyepu binamewale cina weebibine weeme cubuyame bime ime cabu pa icäripesi, lui cina weeme poto bine cuta budre me pa yaaglecemepesi. ¹⁷Iyeta biname weebibine pa jimugentipesi weeme käme bau ätrunga name pi. ¹⁸Yepä, teepi äblicäco weeme ireclota papa acata Acejiyame liba singi lica weeme budre tääpume. Teeme kokre epu baborage gyene egä tabe ibibi cuta iyeta weeme edingäli cängena ire atwime. ¹⁹Peei name pi weeme ätrunga cabu cängena jicljajutinuge ngälu weene iyeteta ireclota cabu äbäcname.”

Yeesu Cerämu Mene Jejemige Yerusalemä ne Ligareca poto cidi me
(Matayo 24:15-21; Mareko 13:14-19)

²⁰Yeesu jejemige egä, “Yoo, weene liba bucurage cubu biname bine cire jepänemepeye Yerusalemä cewe ne jewaclomäjenisi, piba weene

umle gemi egä padare te mameta me täbitenige pui cewe ne iigarecame. ²¹Piba pui biname lui cina Yuudea gawe cabu icrajininige, teepi miji podo cabu me uucratna; piiyepu lui cina babo cewe cabu icrajininige, teepi miji cewe abmala; piiyepu lui cina babo cewe kaake poto je icrajininige, teepi miji lica cewe me äbäcname, yepä cudecewe me miji uucratna. ²²Ingle pui padare cabu Yerusalem cewe biname cina mäpu daremu cirege päpäna, piba Oogäräneji Mene te ibibi me cire läbitepi. ²³Ogi nemi pui padare cabu lui mäpumäpu magebi piiyepu bägrä ngame meeramera magebi. Mage mäpu padare cire tädepi ai gawecewe cabu me; ai biname cina mäpu daremu cire jääpänepesi. ²⁴Cubuyame cina poto bine cubu turikä ca cire yaaglecemepesi, piiyepu nuuja bine ätäyäneji cire jäätyepäjemeppesi iyeta gawe maramara cabu me. Siige, nuuja gawe biname cina Yerusalem cewe ne cire yiiglicnäjepesi, piiyepu pui gawe ire jaatwepesi, ngälu pui biname bime padare cire lapirepi.”

Yeesu me Acnenuta poto cidi me

(Matayo 24:29-31; Mareko 13:24-27)

²⁵Yeesu piba jejemige egä, “Maramara cewecu cina cire tateplengäjipesi bimu cabu, piiyepu mabye, wale cabu je. Ai gawecewe cabu, maramara gawe biname cina ngenecu niiya cire läbitipesi. Teepi wälu name pi cuta mutäcäco cire läbitipesi, malu te liba uule mumwämu cama cire tädepi, cuta piiyepu gobe gotäte te babo uule kuu ne cire saacanepi. ²⁶Yoo, poto biname cina irecu cire labocломäjipesi wälu name pi, teepi liba cire jääpänanepesi lui niiya cina totninisi gawecewe iyeta poto ta. Ingle dume cabu lijalija kokre gwidape piti nemi, pui bine teeme otinetnejä gaabe cabu ca cire yääyäyecräjempesi. ²⁷Piba cane sâne lui te Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cane piba carbe cabu cire täinepene baborage kokre piiyepu jamyacu apacyera cama. ²⁸Yoo, ai mule cina liba cire gije labacitipesi, piba weene abujängipeye, piiyepu mope ewepengäjemeppeye, ingle weeme äsecrera piba mameta gyene Acejiyame bau otnime.”

Ngene ca Agli Mene Piigi Uli poto cidi me

(Matayo 24:32-35; Mareko 13:28-31)

²⁹Yeesu teebibine piba ai ngene ca agli mene jejemige egä, “Jepänemeye piigi uli piiyepu iyeta nuuja uli bine. ³⁰Kirece laame cina liba täsuge, weene piba umle egä kämäge mameta birige. ³¹Pepu pana weene liba pui mäpu mule bine cire jääpänemeppeye, weene piba umle cirege äbita egä Acejiyame me biname bine waadena padare te mameta gyene.

³²Cane weebibine toraca jjinenininine egä biname lui cina ireclota page ai taje, teepi iyeta budre lica cirege äbita, ngälu iyeta ai mule cina liba

cire läbitipesi. ³³ Yoo, dume piiyepu gawe cirege apira, yepä käme mene te lica cirege apira.”

Yeesu Jejemige egä Ireire Lenajame

³⁴ Yeesu cuta jejemige egä, “Weene ireire inajipi! Miji lica käme acnenuta bimu te weebibine buduma mule cabu oomlaname. Weeme ngene atwanena gone acrana singisingi mule cabu, coo sice nänäja cabu, coo piiyepu ngenecu mäpu cabu ai gawecewe me gwidape poto cidi me. Piba pui bimu te weebibine lica buduma mule cabu ädära mage, cuta piba dici pana weebibine pa jibrecipi. ³⁵ Ingle pui bimu te cire tädepi iyeta biname bime bau me lui cina ai gawecewe cabu yaacrajuge. ³⁶ Peei name pi ire cama cängena inajipi, piiyepu Acejiyame ne yaawejanuye kokre cerame iyeta pui gwidape cabu ca cängena äsecerame, piba käme opo gaabe je aclajutäjame, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine.”

³⁷ Siige, pui poto bimu gaabegabe Yeesu biname bine yaabiberäjemuge iiwäreja mete caale bora je. Ciiye liba, tabe babo cewe cabu ca tasatuge Olibi Podo cabu lenajame. ³⁸ Kroke gaabegabe, iyeta biname cina iiwäreja mete me cuta yaacluge teeme mene ätecijame.

Gläämu Jecijemige Yeesu ne Aglime

(Matayo 26:1-5; Mareko 14:1-2; Yoane 11:45-53)

22 ¹ Trii padare mameta ge Israela biname cina liba uutneca käco buluduu bine yäärwäjemu. lui deedei teepi Äsuplengta Trii ca yaainusi. ² Yoo, iiwäreja babo biname piiyepu cotre abiberäja biname cina singi gaabe ne päpäname Yeesu ne aglime, yepä biname bime name pi wälu, teepi singi ogä oomlaname.

Yuuda Mene Jewenige Yeesu ne Awabame Budre täüpume

(Matayo 26:14-16; Mareko 14:10-11)

³ Yuuda lui yepä ge Yeesu me twelb abiberäja bägrä cabu ca, teeme nuuja ngii Isakariyota. Satani te Yuuda me ngalebora me abacitige. ⁴ Tabe piba modamoda iiwäreja biname piiyepu iiwäreja mete awamuta mope biname bime bau me ädige, ten cama mene jiicemige lipulipu Yeesu ne teeme ime cabu acitame. ⁵ Siige, teepi gege ge teeme ätityera täüpume, mene jejisi rarekaake daremu teebine cerame. ⁶ Yuuda teeme mene ecatige, mjjirage padare ne jirngige Yeesu ne teeme ime cabu acitame, biname sobe liba lica ge.

Yeesu Teeme Neeneni Abiberäja Bägrä bine

Jäätyepige Äsuplengta Trii Wawename

⁷ Teepi uutneca käco buluduu bine yäärwäjinusi seben bimu ngalebora, siige pui padare me niinäce bimu te tädige teepi liba maamoi plongo bine

yaaglecimusi Äsuplengta Trii deedei wawename. ⁸ Yeesu te Peteru naabi Yoane jaajige egä, “Weene iclege mime deedei amacetnäjame Äsuplengta Trii tääpume.”

⁹ Teepi teebine itemläsi egä, “Maane singi cine ai deedei ne luma wawename?”

¹⁰ Tabé jaajige egä, “Cängena nätecijeye. Weene liba babo cewe me abaciteniye, piba weene biname ne jepäneniye niiye iitana cabu ca lui te tacnenige. Weene teebine ingwe icwepeye, tabe lui mete me abacitenige, weene peei mete me cuta abacitepeye, ¹¹ pui mete yageyame ne jejepeye egä, ‘Cime mene pisi nyene Abiberäja Biname bau ca egä: Puupu lese nyene cane cäme abiberäja bägrä cama Äsuplengta deedei äbitame?’ ¹² Tabé piba baborage cabu puupu ne jiwabenige lui iyeta gwidape cama gyene. Weene puma deedei emacetnäjemepeye!”

¹³ Siige, teepi aaclige, iyeta gwidape ibibi jepänemäsi Yeesu lipu teebibine jaajige. Teepi puga äsuplengta deedei ne emacetnäjäsi.

Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä cama Aareto ne Erwige
(Matayo 26:26-30; Mareko 14:22-26; 1 Korinito 11:23-25)

¹⁴ Yoo, padare liba tatyaramtige, Yeesu dade gome adnatige teeme twelb ätyepäneji biname cama. ¹⁵ Tabé teebibine jejemige egä, “Cane baborage singi ai Äsuplengta deedei weene cama äbitame. Cane ebä jepänenine mäpu padare ne, yepä niinäce cane weene cama deedei äbitenine. ¹⁶ Cane weebibine jijenininine egä cane ai äsuplengta deedei ne ingwe ca lica pa yaarwepene ngälu teeme abocломta toraca me cire läbitipi, cane liba biname bine niiya cabu ca äsecrerame, Acejiyame me waadena cabu äbäcname.

¹⁷ Yeesu kwäye ne ecatige, Acejiyame ne eso ecäridge, piba jejemige egä, “Weene ecateye, iyeta eneye. ¹⁸ Yoo, cane weebibine jijenininine egä cane waina niiye ne cuta cääri lica pa yaanepene ngälu padare te cire tatyaramtepi Acejiyame te biname bine waadename.”

¹⁹ Tabé piba buludu ne ecatige, Acejiyame ne eso ecäridge, itrecige, teebibine ecäremige, jejemige egä, “Ai lui cäme tääpe gyene lui weeme tääpume budre äbitenine. Erweye, cebine ngene apecname.” ²⁰ Deedei ingwe ca, tabe yepä pana mule ca kwäye ne ecatige, jejemige egä, “Ai kwäye te klaje jecnenige weeme tääpume Acejiyame lui kirece mene ituge jaji biname bine niiya cabu ca äsecrerame, cäme uudi liba tapirenige.

²¹ Yepä, ire! Biname lui te cebine cäme cubuyame bime bau me nawabenige, tabe age sena mine cama ai dade cabu. ²² Yoo, cane lui te Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cane budre me ädenine, ingle Acejiyame te singi gyene cane peei ne wawename. Yepä, mage mäpu gyene teeme tääpume lui te cebine cubuyame bime tääpume nawabenige!”

²³ Siige, abiberäja bägrä cina teemeteme ätemläjinisi egä, “Mime tomi cabu ca laasi nyene, lui te peei ne jewenenige?”

Toraca Babo Biname Lipu Gyene

²⁴ Abiberäja bägrä cina jicelisi egä teeme cabu ca lui te babo biname me pagege äbita. ²⁵ Yeesu peei name pi jejemige egä, “Ai gawecewe mope biname cina teeme biname bine babo kokre cama ire jaatwemusi, piiyepu biname cina teebibine yaainemusi ‘Babo Ätityera Biname.’ ²⁶ Yepä, gone teeme pana mule ne yaacatuye. Eewe, weeme cabu ca laasi nyene baborage, tabe miji matikolä pana äbita, piiyepu weeme babo biname tabe miji kaakesea bägrä pana lenajame. ²⁷ Yoo, laasi nyene baborage ai neeneni cabu ca, nää biname lui te ladnatuge deedei äbitame, coo biname lui te deedei teeme bau me yaawaduge? Yoo, tabe sine baborage lui te ladnatuge, yepä cane lui weeme tääpume epu pana gäne weeme kaakesea bägrä liiyepu.

²⁸ Yoo, weene cebine lica ituge abmala mine liba mäpu bine jäälänanemepesi, ²⁹ cuta epu pana cäme Babe te lipu cebine conocäco ituge ceera cane biname bine waadename, cane cuta pepu weebibine conocäco cirege ceera weene biname bine waadename. ³⁰ Weene piba cabucewe je cäme dade cabu deedei cirege äbita piiyepu niiye nänäja cäme waadena padare cabu. Weene babo puupu cabu cire adnatäripeye Israela biname bime twelb ingle biname bine atraname.”

Yeesu piiyepu Peteru

(Matayo 26:31-35; Mareko 14:27-31; Yoane 13:36-38)

³¹ Yeesu jejige egä, “Simona, Simona, cebine näteciji! Satani teeme singi bii jepänige weebibine iyeta apicetnerame, epu pana calwacupi biname te kuu bine mälwä lipu jäämlecäjemuge miji kuu taatu waadename. ³² Yepä, Simona, cane cuta määme tääpume ituge awejena egä maane lica määme ätrunga ne abma-lame. Maane liba pui apicetnera cabu ca pa tacnenutepete, piba maane määme binamewale bine cuta ngencu kokre jewenemepi.”

³³ Peteru jejige egä, “Yageyame, cane amactnäjäneji gäne maane cama otnime krokeciyi mete cabu me, coo budre äbitame.”

³⁴ Yeesu piba jejige egä, “Peteru, cane meeble naajenine egä maane cebine nesae gääbu nainenite, paulo te ingwe ca ala sengenenige.”

Yeesu Abiberäja Bägrä bine Umle Mene Jejemige egä Äsädeca te Teeme bau me Pa Tädepi

³⁵ Yeesu piba teeme abiberäja bägrä bine itemlemige egä, “Pui niinäce padare cabu, cane liba weebibine jityepäjipene rarekaake cäco, bulu diiba cäco, cuta piiyepu ernge gwidape cäco, nää weeme singi puga ge nuuja gwidape tääpume?”

Teepi jejisi egä, "Cine singi lica ge nuuja gwidape täüpume."

³⁶ Yeesu jejemige egä, "Yepä, page laati me bulu diiba piiyepu rarekaake piti nemi, tabe miji ten cama waadena. Piiyepu cuta laati te cubu turikä cäco gyene, tabe miji alepname teeme acwaba cäbletääpe ca. ³⁷Cane weebibine jijenininine egä Oogäräneji Mene te cäme poto cidi me miji ibibi äbitame egä, 'Teebine ecitenisi conocono biname cama yepä.' Yoo, ngena mene cäme poto cidi me oogäräneji gyene, toraca me äbitenige."

³⁸ Abiberäja bägrä cina piba jejisi egä, "Yageyame, age tegi neeneni cubu turikä."

Tabe jejemige egä, "Siige, ibibi gyene!"

Yeesu Olibi Uli Podo cabu Irecu Ätumutige

(Matayo 26:36-46; Mareko 14:32-42)

³⁹ Yeesu piba cewe ne sebmalige, Olibi Uli podo cabu me ädige, teeme bimu gaabegabe mule lipu ge. Teeme abiberäja bägrä cina teeme ingwe ca eclige. ⁴⁰ Tabe liba teeme singi puupu ne joomlige, piba teebibine jejemige egä, "Acejiyame ne ewejaneye egä weene apicetnera cabu ca lica pagege atrametna."

⁴¹ Tabe piba matikolä äyeblingtige teeme bau ca, epu pana kula me ajara leca liiyepu. Tabe kokorare äapednutige, Acejiyame ne ewejanige egä, ⁴² "Cäme babe, maane liba singi gäte, ai mäpu ne iyeblingti cäme bau ca, yepä gone jaawenute cäme singi ne, määme singi ne jewenepi." ⁴³Piba mename seemo te cabucewe ca teeme bau me taboclomtige teebine kokre cerame. ⁴⁴ Yeesu baborage ngenecu mäpu cama ewejanige. Teeme mlage cina uudi ipecu pana sitrametnemige gawe cabu.

⁴⁵ Tabe liba abujängtige teeme irecu ätumuta cabu ca, teeme abiberäja bägrä bime bau me liba ädige, teebibine ute cabu jepänemige, ingle teepi mage ngenecu mäpu ge. ⁴⁶ Tabe teebibine jejemige egä, "Weene ngena ute gemi? Arpinärineye, Acejiyame ne ewejaneye egä weene apicetnera cabu ca lica pagege atrametna."

Yeesu ne Joomlisi

(Matayo 26:47-56; Mareko 14:43-50; Yoane 18:3-11)

⁴⁷ Yeesu liba peei mene cabu jage, piba taatu biname sange te tatyaramtige. Pui biname, ngii Yuuda, lui yepä ge twelb abiberäja bägrä cabu ca, tabe te opo jewenemige teebibine. Tabe Yeesu gome ädige teebine lakace cabu atecname, teeme awabla mule liiyepu ge. ⁴⁸ Yepä, Yeesu jejige egä, "Yuuda, cane lui te Acejiyame cabu ca tädujine, biname me äbitujine, nää maane cebine nawabenite budre me atecna cabu ca?"

⁴⁹ Yoo, Yeesu cama lui abiberäja bägrä cina liba jepänemisi ngena te pa läbitege, teepi jejisi egä, "Yageyame, nää cine miji agleca cubu turikä

ca?" ⁵⁰Puma cita ca teeme yepä te iiwäreja mope biname me kaakesea bägrä ne jemomäntige turikä ca, camu poto tablame ne jeläcnutige.

⁵¹Yepä, Yeesu jejemige egä, "Siige ai mule!" Tabe ime ne ecitige pui kaakesea bägrä me tablame cabu, teebine miiji me jewenige.

⁵²Piba pui modamoda iiwäreja biname piiyepu poto iiwäreja mete awamuta mope biname, piiyepu poto Israela modamoda biname bine, iyeta lui cina seclige Yeesu ne oomlaname, tabe teebibine jejemige egä, "Weene ngenome cubu turikä piiyepu gabagaba cama naaclige, epu pana egä cane cubucubu biname gäne? ⁵³Yoo, cane weene cama liba nanajuge iiwäreja mete caale bora bimu gaabegabe, weene piba singi lica cebine oomlaname. Yepä, ai lui weeme padare gyene, krokeciyi te liba weebibine joomlinige waadename."

Peteru Yeesu ne Jeinige

(*Matayo 26:57-58, 69-75; Mareko 14:53-54, 66-72; Yoane 18:12-18, 25-27*)

⁵⁴Siige, teepi Yeesu ne joomlisi, teebine ecanisi Iiwäreja Mope Biname me mete me. Peteru cudecewe pana teebine ingwe icwige. ⁵⁵Poto biname cina muye yuungisi cole puupu cabu puutucu je, puga adnatäreji icrajige, cuta Peteru teeme gome adnatige. ⁵⁶Yepä mete kaakesea ngulebägrä te teebine jepänige, muye apaclyera cabu adnatäneji ge. Tabe teebine cängena ewatnäjige, piba jiicige egä, "Ai biname te ten cama waatnuge!"

⁵⁷Yepä, Peteru ainige, jojige egä, "Ngulebägrä, cane umle lica gäne tabel!"

⁵⁸Matikolä ingwe ca, nuuja biname te teebine jepänige, jejige egä, "Maane cuta yepä teeme tomi cabu ca gäte!"

Yepä, Peteru jejige egä, "Eewe, cane lica!"

⁵⁹Yepä awa ingwe ca cuta nuuja biname te kokre cama jiicige egä, "Toraca gyene, ai biname ten cama waatnetnäjuge, ingle tabe Galilaya biname gyene."

⁶⁰Yepä, Peteru te jejige egä, "Maane lui tääpume jiicenenite, cane umle lica gäne!"

Tabe liba camu pee mene iicema cabu jage, piba taatu paulo te ala sengenige. ⁶¹Yageyame te tatatrongtige, Peteru ne conocäco ire jetwige, siige Peteru piba ngene jotwige Yageyame lui mene teebine bii jejige egä, "Page paulo te ingwe ca ala sengenenge, niinäce maane nesae gääbu cebine nainenite." ⁶²Siige, Peteru asatige, mage ele engenige.

Awamuta Biname cina Yeesu ne Niiya Bääclena me Jewenisi

(*Matayo 26:67-68; Mareko 14:65*)

⁶³Lui biname cina Yeesu ne jewamutisi, teepi teebine niiya bääclena me jewenisi, piiyepu jidnanenisi. ⁶⁴Teepi teeme irecu icwabisi cäbletääpe

ca, piba jejisi egä, “Nijini, laati te meebine noororige?” ⁶⁵Teepi cuta bucurage nuuja niiya mene ca teebine jicnecisi.

Yeesu Israela Mutre Biname bime Opo Gaabe je
(Matayo 26:59-66; Mareko 14:55-64; Yoane 18:19-24)

⁶⁶Bimu te liba tacitige, Israela mutre biname, epu egä modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname, teepi abasecretnige, piba Yeesu ne ecanisi teeme opo gaabe je aclajutame, ⁶⁷teebine jejisi egä, “Nijini, nää maane Acejiyame bau ca Keriso säte?”

Yeesu teebibine jejemige egä, “Cane liba weebibine jijenininine, weene lica cäme mene ätrunga, ⁶⁸cuta piiyepu, cane liba weebibine itemläjinine, weene lica daremu mene awecnista. ⁶⁹Yepä, ai padare cabu ca cane lui te Acejiyame cabu ca tädujine, biname me äbitujine, cane Kokre Acejiyame me camu poto ime cabu pa ladnatepene.”

⁷⁰Teepi iyeta piba itemlisi egä, “Nää maane jiicite apu egä maane Acejiyame me Bägrä gäte?”

Tabe teebibine jejemige egä, “Yoo, weene toraca jiicemiye egä cane tabe sääne.”

⁷¹Teepi piba ajananinisi egä, “Ngänuge mime nuuja aitneja biname. Cine bii nitecijinige tabe lipu teemämu taitnige!” Siige.

Yeesu Pilato me Opo Gaabe je
(Matayo 27:1-2, 11-14; Mareko 15:1-5; Yoane 18:28-38)

23 ¹Siige, pui abasecretnäneji biname iyeta abujängige, Yeesu ne ecanisi Rooma ca Mope Biname Pilato bau me. ²Puga teepi teebine aitnejame gjie abacitinisi egä, “Cine ai biname ne jepänisi cime biname bine conocono abiberäja cabu ewadernige. Tabe teebibine apu jejemige egä täks rarekaake gone ceera Babo Mope Biname Siisa ne, cuta piiyepu jejemige egä tabe lui nuuja mope biname gyene, lui me ngii Keriso.”

³Pilato teebine itemlige egä, “Nää, maane Israela biname bime mope biname säte?”

Yeesu jeige egä, “Yoo, maane peega bii jiicite.”

⁴Puma cita ca Pilato te modamoda iiwäreja biname piiyepu tomi cabu lui biname bine jejemige egä, “Cane lica nuuja ingle ne jepänine ai biname ne mäpu cabu acitame.”

⁵Yepä, teepi kokre cama Pilato ne jejisi egä, “Teeme mara abiberäja cabu ca Yuudea gawe iyeta poto ta tabe biname bine giri jaacranimuge teeme singi acatame. Tabe mene jajanename gjie itu labacitepi Galilaya gawe cabu, cuta puma cita ca tädumi aimopo.”

Yeesu Mope Biname Heroda me Opo Gaabe je

⁶Pilato liba pee mene itecijige, piba itemlemige egä, “Ai, nää Galilaya biname gyene?” ⁷Tabe liba umle äbitige egä Yeesu lui Galilaya probins cabu ca

ge, Heroda luma mope biname tääpume enajenige, piba teebine Heroda bau me jityepige, ingle pui padare Heroda cuta Yerusalem cewe cabu enajige.⁸ Yoo, Heroda te gege äbitige Yeesu ne päpäname, ingle tabe mene ituge äteciya Yeesu poto cidi me, peei name pi leca padare cama tabe singi ge teebine päpäname. Tabe babo singi ciitaca mule päpäname Yeesu bau ca,⁹ siige teebine bucourage mene ca itemläjige, yepä Yeesu nuuja daremu mene lica jewecnistige.¹⁰ Yoo, modamoda iiwäreja biname piiyepu cotre abiberäja biname cina abujängisi, teebine mage kokre mene ca jeitnäjisi.¹¹ Heroda teeme cubu biname cama piba Yeesu ne niiyarage bääclena me jwenisi piiyepu niiyaniya mene jiicemisi teeme poto cidi me. Teebi mope biname me sasa cäblettääpe ca esigrisi, teebine pui cama sewecnistisi Pilato bau me.¹² Yoo, pui bimu cabu Heroda naabi Pilato biname me äbitäsi. Peei niinäce gaabe me teepi cubuyame ge.

Pilato Yeesu ne Budre me Jitranige

(Matayo 27:15-26; Mareko 15:6-15; Yoane 18:39–19:16)

¹³ Piba Pilato te modamoda iiwäreja biname, mope biname, piiyepu iyeta biname bine ala tesoglecemige abasecretname,¹⁴ teebibine jejemige egä, “Weene ai biname ne secaniye käme bau me, piiyepu cebine naiyi egä tabe biname bine niiya mule bine yaabiberäjemuge lui gemi cotre kaake poto ca. Cane teeme ireclota bii jirngine weeme opo gaabe, yepä lica jepänine nuuja niiya ne teeme bau ca iyeta weeme aitneja mene cabu ca.¹⁵ Cuta Heroda piiyepu, tabe nuuja niiya ne lica jepänige teeme cabu, peei name pi teebine cuta sewecnistige. Ai biname te nuuja niiya ne lica ituge wawena lui ibibi gyene teebine budre daremu cerame.¹⁶ Cane peei name pi käme cubu biname bine pa jaajemene teebine adnaname, piba asatame.”¹⁷ Yoo, Pilato iyeta kämäge gaabegabe apu läbitanuge, tabe yepä biname ne krokeciyi mete cabu ca saasatuge äsuplengta trii padare cabu, Israela biname cina lui biname tääpume singi.

¹⁸ Siige, iyeta biname cina pui tomi cabu ala abayaninisi egä, “Ai biname ne budre me eglepi! Baraba ne sisati cime tääpume!”¹⁹ Yoo, pui biname Baraba te cubu ituge iicana Yerusalem cewe ngalebora cewe mope biname me kaakesea biname cama, cuta piiyepu tabe nuuja biname ne ituge agli, peei name pi krokeciyi mete bora me itu yaacitepi.

²⁰ Siige, Pilato te singi ge Yeesu ne asatame, peei name pi biname bine cääri jejemige peei poto cidi me,²¹ yepä teepi jäje ala abayanenisi egä, “Baarge uli cabu jibyecreye; baarge uli cabu jibyecreye!”

²² Yepä, Pilato teebibine nesae me jejemige egä, “Tabe ngena niiya ne ituge wawena? Cane teeme cabu nuuja niiya ne lica jepänine lui ibibi gyene teebine budre daremu cerame! Cane käme cubu biname bine pa jaajemene teebine adnaname, piba pa yaasatene.”

²³ Yepä, pui biname cina ala abayaninisi egä teebine baarge uli cabu toto ca äbyecrame. Siige, teeme kokre mene te ibibi äbitige,²⁴ Pilato

piba mene jejemige biname bime singi wawename Yeesu ne budre me acitame. ²⁵ Teepi lui biname tääpume singi, tabe teebine isatige, lui ne cubu name pi piiyepu biname agli name pi krokeciyi mete bora me acitäneji ge. Tabi Yeesu ne piba teeme ime cabu ecitige teepi teeme singi ne wawename teeme tääpume.

Yeesu ne Baarge Uli cabu Jibyecrisi

(Matayo 27:32-44; Mareko 15:21-32; Yoane 19:17-27)

²⁶ Siige, Rooma cubu biname cina Yeesu ne liba ecanisi cewe cabu ca, teepi piba opopa eyisi yepä biname cama, teeme ngii Simona. Tabi Kurene cewe biname ge, lui te babo cewe me tabacitenige calwacupi cewe cabu ca. Yoo, cubu biname cina Simona ne joomlisi, Yeesu me baarge uli ne teeme palace cabu ecitisi, teebine jejisi Yeesu me ingwe ca acaname.

²⁷ Bucurage biname cina Yeesu ne ingwe icwisi. Puga ge poto magebi pui biname tomi cabu lui cina mage ele engenetnemige teeme tääpume. ²⁸ Yeesu teeme bau me tatatrongtige, jejemige egä, “Yerusalem magebi, ele gone cäme tääpume, yepä weene miji ele weeme tääpume piiyepu weeme bägrä bime tääpume. ²⁹ Ingle naace gyene padare te cire tatyaramtepi, biname cina piba cire jiicemepesi egä, ‘Lipu gege gemi peei magebi lui cina bägrä cäco gemi, lui cina bägrä bine lica jäärngescusi piiyepu bägrä bine lica ngame meerameria, teepi page cuta lica teeme bägrä bime mäpu jepänanemisi.’ ³⁰ Pui mäpu padare cabu biname cina podo bine cire jaajemepesi egä, ‘Cibibine nitrugärineye!’ piiyepu doro bine cire jaajemepesi egä, ‘Cibibine nicwabärineye!’ ³¹ Yoo, teepi cebine liba apu nawenenisi, cate uli pana närgenisi, teepi piba weebibine lipu cire jiwenipesi, weene lui cina maaje uli pana gemi?”

³² Rooma cubu biname cina cuta nuuja neenenini biname bine aacanisi Yeesu cama yepä padare cabu budre me wawename, yepä pui neenenini lui niiyarage mule biname ge. ³³ Teepi iyeta liba pui puupu cabu me atyarige, ngii Mopekaake, puga Yeesu ne baarge uli cabu toto ca jibyecrisi. Teepi pui neenenini niiya mule biname bine cuta uli cabu jäabyecrisi, yepä biname Yeesu me camu poto ca, cuta nuuja teeme sääwäci poto ca. ³⁴ Yeesu jejige egä, “Cäme Babe, ai niiya mule ne iyeblingti määme ngene atwanena cabu ca, ingle teepi toraca umle lica gemi teepi ngena ne tewenenisi.”

Rooma cubu biname cina matimati kula cabu teeme ngii bine yoogäremisi, piba yiisabäjemisi pui kula bine umle äbitame egä teepi lipulipu Yeesu me cäbletääpe bine abelename. ³⁵ Yoo, biname cina ire tääpume imyemutemige. Israela mope biname cina teebine niiya bääclena me jewenanisi, jejisi egä, “Tabi nuuja biname bine niiya cabu ca yääsecräremuge, tabe miji cuta teemämu ai niiya cabu ca asata, tabe liba toraca Acejiyame bau ca jajeji gyene Keriso tääpume!”

³⁶ Rooma cubu biname cina teebine cuta niiya bääclena me jewenanisi. Teepi teeme mameta me eclige, caapocapo waina niiye singi ge ceerame, ³⁷ piba jejisi egä, “Maane määämämu ai niiya cabu ca asati, maane liba nää toraca Israela biname bime mopeyame gäte!”

³⁸ Yoo, ai oogära mene teepi ecitisi Yeesu me baarge uli cabu mope gome egä, “Ai biname lui Israela biname bime mopeyame gyene.”

³⁹ Siige, yepä pui niiya biname lui Yeesu me wajwa je acitäneji ge, tabe cuta teebine jicnecige egä, “Maane lui Acejiyame me Keriso gäte, nää? Piba ai niiya cabu ca asati, cuta piiyepu cibibine nisati!”

⁴⁰ Yepä, pui nuuja te niinäceyame ne eblawäjige egä, “Nää, maane wälu lica gäte Acejiyame tääpume? Mine iyeta yepä pana daremu cabu temi.

⁴¹ Mime daremu lui conocäco gyene, mime niiya mule ibibi gyene, yepä tabe, nuuja niiya mule ne lica ituge wawena. ⁴² Tabe puma cita ca Yeesu ne jejige egä, “Maane käme tääpume ngene totwepi, maane liba biname bine waadename cire twaatnepi!”

⁴³ Yeesu teebine jejige egä, “Cane meeblee naajenine, maane page cane cama naanajenige Acejiyame me jamjacu lenaja puupu cabu.”

Yeesu me Budre

(Matayo 27:45-56; Mareko 15:33-41; Yoane 19:28-30)

⁴⁴ Yoo, bimu duusa liba äbitige, bimu te gawe me lica sepa-clyärige, krokeciyi te iyeta gawe ne sicwabige nesae awa cama. ⁴⁵ Pui padare cabu baborage cäbletääpe lui iiwäreja mete cabu atecwanteji ge, pui te äderärige, siige neeneni pargi äbitäsi. ⁴⁶ Yeesu piba babo ala abayige egä, “Käme Babe, käme seemo ne määme ime cabu ecitenine!” Tabe peei mene jiicige, siige budre äbitige.

⁴⁷ Yoo, Rooma cubu biname bime mope biname te liba peei mule ne jepänige, Acejiyame ne ewepyeräjige egä, “Toraca, ai lui conocäco biname ge!”

⁴⁸ Yoo, iyeta lui biname cina abasecretnige puma ireme, teepi liba peei mule ne jepänisi, iyeta piba dare adnaninisi, ngenecu mäpu cama äcnärige mete me. ⁴⁹ Yepä, iyeta lui cina umlerage gemi Yeesum tääpume, cuta piiyepu lui magebi cina ten cama seclumi Galilaya Probins cabu ca, teepi cudeceewe pana amyemuteji icrajige peei mule bine päpäname.

Yeesu ne Gape cabu Ecitisi

(Matayo 27:57-61; Mareko 15:42-47; Yoane 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Puga ge yepä biname ngii Yoosepa, lui Israela biname bime matikolä cewe cabu ca, ngii Arimatea. Tabe conocäco, miji biname ge lui Acejiyame me biname bine waadena padare ne jewagrijenige. Tabe Israela mutre biname bime abasecretta cabu ge, yepä singi lica ge teeme atrana piiyepu waweneca Yeesu poto cidi me. ⁵² Tabe Pilato bau ädige, Yeesu me budrekaake tääpume

itinärige. ⁵³Tabe piba Yeesu me budrekaake baarge uli cabu ca sitrungamtige, lecaleca cäbletääpe ca tope etnige, piba gape cabu isinglantige, puupu cabu ecitige. Pui gape lui kula uureji ge, kirece wawenäneji ge, piiyepu lica ituge nuuja biname ne acita puma. ⁵⁴Bimu lui Fraide ge, Sabade bimu me amacetnäja bimu, piiyepu teeme Sabade bimu mameta ge atyaramta.

⁵⁵Pui magebi lui cina Yeesu cama seclumi Galilaya Probins cabu ca, teipi Yoosepa cama eclige, gape ne engrärisi, ewatnäjisi Yeesu me budrekaake lipu ge acitänäji puma. ⁵⁶Teipi piba mete me äcnärige, miji lengo ngängye bine emacetnäjemisi teeme tääpe ne ingwe ca piba apyacame.

Yepä, Israela biname bime Sabade bimu cabu teipi ngene oocinisi teeme cotre lipu jiicusi.

Yeesu Budre cabu ca Arpinantige

(Matayo 28:1-10; Mareko 16:1-8; Yoane 20:1-10)

24 ¹Sande krokerage, pui magebi cina lui miji lengo gwidape bine tewenimumesi, teipi pui cama gape me eclige. ²Teipi puma jepänisi egä kula te apeträngeji ge gape gaabe cabu ca, ³siige ebäncisi, yepä Yageyame Yeesu me budrekaake ne lica jepänisi. ⁴Teipi puga jeclajutemige maramara ngene atwanena cama, piba taatu neeneni biname cina apacyäreji cäbletääpe cama teeme gome jaaclajutige. ⁵Magebi cina wälu name pi ergo eciretnemige gawe me. Pui neeneni cina teebibine jejemäsi egä, “Weene ngenome gape cabu ireclota biname ne jirngeniye? ⁶Tabe ama lica gyene; tabe barpinantige ireclota me! Yoo, weene ngene jotwineye tabe lui mene weebibine ituge jaji weene liba Galilaya je egä, ⁷Cane lui te Acejiyame bau ca tädujine, biname me äbitujine, cane miji niiyaniya mule biname bime ime cabu lenajame. Teipi cebine baarge uli cabu pa näbyecrepesi budre me, yepä nesae me lui bimu cane pa larpinantepene ireclota cama.”

⁸Magebi cina pui mene piba ngene jotwinisi, ⁹gape cabu ca täcnärinini, peei mule ne jeitnäjisi pui lebin abiberäja bägrä bime bau me piiyepu iyeta bime bau me lui cina ten cama ge. ¹⁰Pui magebi lui Mariya Magadala, Yoana, naabi Mariya Yakobu me mage, cuta piiyepu poto lui ten cama ge. Yoo, teipi peei mule poto cidi me ätyepäneji biname bine jejemisi, ¹¹yepä pui magebi bime mene teipi lica jitrungemisi, ingle apu jengemige egä walya mene ge. ¹²Yepä, Peteru te abujäntige, gape gome me uuwamige. Puga gape cabu me äcupige, apepmeläjige, cäbletääpe taatu bine jepänemige lui ca teeme tääpe ne tope setnumesi. Tabe piba mete me acnenutige, mage ngene jotwananige ngena te bii bäbitige.

Yeesu Neeneni Biname cabu me Aboclomtige Emaus Gaabe cabu

(Mareko 16:12-13)

¹³Pui yepä bimu cabu, neeneni Yeesu me biname cina Emaus cewe me aacliffe. Peei lui cebocebo bimu me otni ge Yerusalem cabu ca.

¹⁴Teepi mene abaitnenäsi iyeta gwidape poto cidi me lui cina pui nesae bimu cabu täbitimesi. ¹⁵Egäcäro teepi liba mene ajana piiyepu ätemleja cabu ge, Yeesu piba mameta me tädige, piiyepu ten cama gaabe cabu ädige. ¹⁶Yepä, teepi biname taatu jepänäsi, äblicäco teebine opo awatna. ¹⁷Yeesu teebibine ääte-mlige egä, “Weene ngena poto cidi me jiicenenemiye gaabe cabu?”

Teepi puma cita ca ngenecu mäpu cama äämyemutige. ¹⁸Teeme yepä te, ngii Kleopa, teebine jejige egä, “Maane pama yepä taatu biname gäte Yerusalem cabu ca lui te umle lica ngena mule cina täbitimesi ai nesae bimu ngalebora!”

¹⁹Tabe äätemlige egä, “Ngena mule?”

Teepi jejemige egä, “Pui mule cina Yeesu Nasareta ceweyame tääpume lui cina täbitimesi. Pui biname te Acejiyame me mename biname ge. Tabe kokre ciitaca mule bine jaawenemuge, piiyepu kokre cama mene jaajanemuge. Iyeta biname cina teeme kokre ne opo sewatnumesi egä Acejiyame bau ca ge. ²⁰Cime modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja mope biname cina teebine Rooma ca mope biname me ime cabu secitumesi budre tääpume. Piba Rooma cubu biname cina teebine baarge uli cabu tibyecrumesi. ²¹Yoo, cine cime ngene atwana teeme cabu itu yaacitepesi egä tabe pama peese nyene biname Israela biname bine niiya cabu ca äsecrerame. Cuta peei taatu lica, page lui nesae me bimu gyene peei mule ingwe ca. ²²Page poto magebi cime tomi cabu ca teepi cibibine mutäcäco me niwenininisi. Teepi liba krokerage gape gome eclige, ²³teeme budrekaake ne lica jepänisi puma. Siige, teepi täcnärige, cibibine nijinininisi egä neenen mename seemo bine jääpänisi lui cina teebibine jejemäsi egä Yeesu ireclota gyene. ²⁴Yoo, piba poto cime tomi cabu ca gape ne engrärisi. Teepi iyeta gwidape bine pepu jepänemisi magebi cina lipu jiicemisi, yepä teepi Yeesu ne lica jepänisi.”

²⁵Yeesu piba teebibine jaajige egä, “Weene lipu pi umle cäco gegi?

Weene däägudägurage joomleniye sasa mename biname bime mene!

²⁶Weene cire umle läbitejiye egä biname bime niiya cabu ca äsecrera biname te miiji mäpurage padare ne päpäna, piba peei cabu ca jamyacu apaclyera padare cabu me abacitame.” ²⁷Puma cita ca Yeesu teeme tääpume eboclomäjige iyeta mene lui teeme poto cidi me oogäräneji gemi. Tabe gije abacitige mene cabu ca Moose lui bine itu soogäremuji, puma cita ca teeme mene te otnige iyeta sasa mename biname bime cabu ca.

²⁸Siige, teepi lui cewe me singi otni, pui mameta me atyaränisi, piba Yeesu tabe otni taatu äbitige, ²⁹yepä teepi teebine jiibecläsi, jejäsi egä, “Maane cine cama naanajege! Bimu te mameta gyene äpula, krokciyi me äbitenige.” Peei name pi tabe teeme mete me abacitige ten cama lenajame. ³⁰Tabe ten cama dade cabu adnatige, buludu ne ecatige,

Acejiyame ne eso ecärigé, piba itrecige, ääcärigé teebibine. ³¹Teeme irecu piba pajecu me äbitininisi, siige teebine opo ewatnäsi, yepä tabe puma cita ca teeme bau ca äyeblingtige. ³²Teipi piba teemeteme ajanäsi egä, “Toraca, mime ngenecu cina niclonige gaabe cabu, tabe liba mene nijanige piiyepu Oogäräneji Mene bine mime täüpume eboclomäjemige!”

³³Teipi dade gome ca wata abujengtäsi, Yerusalem cewe me acnenutäsi, puga edäremäsi pui lebin abiberäja bägrä bine piiyepu ten cama lui biname cina abasecretnige. ³⁴Puma iyeta jaajisi teebibine egä, “Yageyame te toraca barpinantige! Tabe Simona bau bii taboclomtige!”

³⁵Piba pui neeneni cina teebibine jejemäsi teeme täüpume ngena te äbitige gaabe cabu, piiyepu teipi lipu Yageyame ne opo ewatnäsi, tabe liba buludu ne itremantige.

Yeesu Aboclomtige Teeme Abiberäja Bägrä bime bau me

(Matayo 28:16-20; Mareko 16:14-18; Yoane 20:19-23; Apostolo 1:6-8)

³⁶Teipi liba peeи mene cabu jage, piba taatu Yageyame Yeesu te teeme gome jeclajutige, teebibine jejemige egä, “Poode weene cama yaanajege!”

³⁷Teipi cälu te jitemige wälu name pi, ingle teipi apu jenge-mige egä, “Cable gyene ail!” ³⁸Yepä, tabe teebibine jejemige egä, “Weene ngenome ngenecu jiclonininige? Ngenome neeneni ngene atwanena cama gemi? ³⁹Jepänemeye käme ime piiyepu käme ernge. Cane sâne! Cebine noomleye, piba umle äbitininiye, ingle cable te lica mäju piiyepu kaake cama ge, weene cebine lipu näpäneniye tääpe cama.”

⁴⁰Tabe peeи mene jejemige, teeme ime ernge jewabemige. ⁴¹Siige, teipi camuge cängena ätrunga, ingle teipi mutäcäco äbitininisi gege name pi. Tabe peeи name pi teebibine itinärigé egä, “Nää, deedei pisi nyene?” ⁴²Teipi teebine toce cibu ecärisi, ⁴³tabe ecatige, siige teeme opo gaabe je erngige.

⁴⁴Tabe piba teebibine jejemige egä, “Age tema pui mule cane lui poto cidi me weebibine ituge jaji liba weene cama nanajepi. Yoo, cane apu jijipene egä iyeta Oogäräneji Mene käme poto cidi me miji ibibi me äbita; apu ge pui mene Moose lui itu soogäremuji, piiyepu mename biname lui mene soogäremujisi, cuta piiyepu iyeta Salamo uupera cabu lui mene.”

⁴⁵Tabe piba teeme ngene atwanena jiitnemige Oogäräneji Mene cängena umle äbitame. ⁴⁶Tabe teebibine jejemige egä, “Apu mene oogäräneji ge egä, Keriso, Israela biname bime niiya cabu ca äsecrera biname te miji mäpu piiyepu budre päpäna, piba nesae bimu ingwe ca cirege arpinenta budre cabu ca. ⁴⁷Cuta apu oogäräneji ge egä, biname cina miji ai mene jajanena iyeta mene maramara biname bine. Pui kaakesea miji Yerusalem cewe cabu gije abacitame, piba cuta jajanena iyeta poto ta. Teipi miji biname bine jajanena egä biname lui cina niiya mule cabu ca latatröngärininuspi piiyepu cebine nätrungusi, Acejiyame

teeme niiya mule bine pa yääyeblingemepi teebibine teeme biname me wawenecame. ⁴⁸Weene lui ire arbi biname gemi iyeta ai mule poto cidi me. ⁴⁹Yoo, cane weeme bau me pa tätyepepene cäme Babe te lui ne ituge jaji weebibine cerame, peei lui Aceji Seemo gyene. Yepä, weene ama ai babo cewe cabu inajininige ngälu teeme kokre te cabucewe ca pa täinepi weeme cabu me.”

Yeesu ne Ecatige Cabu me
(Mareko 16:19-20; Apostolo 1:9-11)

⁵⁰Yeesu teeme abiberäja bärgrä bine ewademige Yerusalem cabu ca Betaniya cewe mameta me. Puma tabe ime aawepäntige miji ne acitame teeme cabu me. ⁵¹Egäcäro teebibine miji ecäremige, tabe teebibine sebmalemige. Acejiyame me kokre te teebine cabu me ewepäntige. ⁵²Abiberäja bärgrä cina teebine ewepyeräjisi, piba babo gege piiyepu ngenecu miji cama äcnäriga Yerusalem cewe me. ⁵³Teepi iiwäreja mete caale bora yaacrajuge, puga Acejiyame ne eso yääcäranusi.

Siige mene ngälu peese.

YOANE ME MIIJI MENE

Mene Lui Biname Gyene

1 ¹Gawecewe te căro camu ge aci, Mene te uja ge. Mene te Acejiyame cama ge, tabe Acejiyame ge. ²Agedna me niinäce gaabe me tabe lui Acejiyame cama ge. ³Iyeta gwidape bine Acejiyame teeme cabu ca jewenimuji; teeme căco je nuuja gwidape te lica äbituji. ⁴Teeme cabu ireclota puga ge; pui ireclota lui apaclyera ge biname bime tääpume. ⁵Pui apaclyera te krokeciyi cabu me tuungepmalenige, yepä biname lui cina krokeciyi cabu je, teepi opo lica ituge awatna pui apaclyera ne.

⁶Acejiyame te tityepuji biname ngii Yoane ne ⁷pui apaclyera ne aitnejame naace tääpume iyeta biname cina teebine ätecijame piiyepu ätrungame. ⁸Tabe te lica ge pui apaclyera, tabe yepä jeitnäjuji teebine. ⁹Toraca apaclyera, lui te iyeta biname bine saapaclyäremuge, täduji gawecewe cabu me. ¹⁰Tabe gawecewe cabu jage, Acejiyame lui ne teeme cabu ca jewenuji, yepä biname cina teebine opo lica ewatnujisi. ¹¹Tabe teemerage gawe cabu me täduji, yepä teemerage biname cina teebine lica ecatujisi. ¹²Yepä lui cina teebine ecatujisi piiyepu jitrungujisi, tabe teebibine conocäco ecärimuji Acejiyame me bägräwale tääpume. ¹³Teepi Acejiyame me bägräwale me epu lica äbitininujisi, biname bime cabu ca lipu laplimlininus i binamerage babe me bägrä me, yepä tabe Acejiyamerage te jewenimuji teeme bägräwale me.

¹⁴Yoo, Mene te äbituji biname me, mine cama senajenäjumi. Tabe lui Babe me japurage Bägrä ge. Mine jepänujisi kokre ne, Babe te lui secäruji teebine. Tabe lui toraca piiyepu owecu biname ge. ¹⁵Yoane te teebine jeitnäjuji, ala abayanuji egä, “Age sena, cane lui tääpume jiicepene egä: Cäme ingwe poto ca lui te pa tädepi, baborage gyene căme bau ca, ingle cane liba camu ge aplimla, tabe piba Babe cama jage.”

¹⁶Tabe baborage owecu mime tääpume, peei name pi tabe bucourage mijimiji mule bine tewenemäjumi mime tääpume. Tabe iyeta padare cabu miiji niwenenanimi. ¹⁷Acejiyame te Cotre mene secäruji Moose ne, yepä Yeesu Keriso te taakanuji owecu mule ne piiyepu toraca mule ne. ¹⁸Nuuja te lica ituge Acejiyame ne päpäna, yepä teeme japurage Bägrä,

lui te Acejiyame cama yepä gyene, piiyepu lui te Babe gome enajenige, tabe te teebine biname bime cabu me seboclomtuji.

Yoane Niiye ca Äciseja Biname te Yeesu ne Jeitnäjige
(Matayo 3:1-12; Mareko 1:1-8; Luuka 3:1-18)

¹⁹Israela biname cina Yerusalem ca jityepimisi iiwäreja biname bine piiyepu Leebi me ingle cabu ca biname bine Yoane bau me teebine ätemlame egä, “Maane laasi näte?” ²⁰Yoane lica ainige, yepä tabe cängenarage awabudnitige egä, “Cane Keriso lica gäne, Acejiyame te lui ne ätyepame tiicuji biname bine niiya cabu ca äsecrerame. Cane pui lica gäne.” ²¹Teepi piba itemlisi egä, “Cije maane laasi näte? Maane nää Acejiyame me mename biname Eliya säte?” Tabo jejemige egä, “Eewe, cane Eliya lica gäne.” Teepi cuta itemlisi egä, “Nää, maane pui mename biname gäte, cine lui ne jewagrijenisi?” Tabo jejemige egä, “Eewe, cane tabe lica gäne.” ²²Teepi puma cita ca jejisi egä, “Nijini toracarage, maane laasi näte, cine piba daremu mene jewecnistenemisi, lui cina cibibine nityepinisi. Maane lipu ngene jotwananenite, egä maane laasi näte?” ²³Yoane jejemige teebibine mename biname Isaya me mene ca egä, “Cane age säne pui biname, lui te ala abayanenine daapo taatu cewe cabu ca egä, ‘Gaabe ne conocäcorage emacetnäjeye Yageyame me otni tääpume!’ ”

²⁴Pui biname cina seclige Yoane bau me, ingle Parisea sigu biname cina tityepimisi. ²⁵Yoo siige, teepi cuta teebine itemlisi egä, “Cije maane piba ngena tääpume biname bine niiye ca jäacisäjemute, maane liba Keriso lica gäte, coo liba Eliya lica gäte coo piiyepu pui Acejiyame me mename biname, cine lui ne jewagrijenisi?” ²⁶Puma cita ca Yoane teebibine jejemige egä, “Cane niiye ca biname bine jicisäjenenemine, yepä weene cama pisi nyene nuuja biname, weene lui tääpume umle lica gemi. ²⁷Tabo käme ingwe gaabe ca teeme kaakesea ne tegedninige, yepä tabe baborage gyene käme cabu ca. Cane ibibi lica gäne teeme ernge gwidape seea bine iibirame.” ²⁸Ai mule te äpletnutige Betaniya cewe je Yoridana baduge me bimu acita gome ca, Yoane luma biname bine niiye ca jicisäjemige.

Acejiyame me Maamoi

²⁹Nuuja bimu cabu Yoane jepänige Yeesu ne otni je teeme bau me, siige tabe jiicige egä, “Ire, Acejiyame me Maamoi peese nyene, gawecewe me niiya ne lui te pa yaacatepi. ³⁰Tabo sine pui biname, cane lui tääpume tiicumene egä, ‘Käme ingwe gaabe ca biname te pa tädepi, yepä tabe baborage gyene käme bau ca, ingle cane liba camu ge aplimla, tabe uja Babe cama jage.’ ³¹Cane cuta niinäce umle lica ge, tabe laati tage, yepä cane puu gije labacitepene Israela biname bine niiye ca äcisejame teepi umle äbitame teeme poto cidi me.”

³²Puma cita ca Yoane Yeesu ne jeitnäjige egä, “Cane jepänine Aceji Seemo ne äina je cabucewe ca gimäe ele pana siige teeme papa cabu lenaja je. ³³Cane umle lica ge tabe, yepä Acejiyame lui te cebine nätyepepi biname bine niiye ca äcisejame, tabe najepi egä, ‘Maane lui me papa cabu pa jepänepi Aceji Seemo te äina je siige teeme papa cabu lenaja je, tabe peese nyene, lui te biname bine Aceji Seemo ca pagege äciseja.’ ³⁴Cane siige ai mule ne tepänumene, siige jeitnäjenine, egä tabe peese nyene Acejiyame me Bägrä.”

Yeesu me Niinäce Abiberäja Bägrä

³⁵Nuuja bimu cabu Yoane niiye ca äciseja biname cääri cuta puga ge teeme neeneni abiberäja bägrä cama. ³⁶Tabe liba Yeesu ne jepänige teebibine äsuplengta je, tabe jaajige egä, “Ire, Acejiyame me Maamoi peese nyene!” ³⁷Teeme neeneni abiberäja bägrä cina liba äätecijige tabe apu iicana je, teepi Yeesu me ingwe poto ca aallige. ³⁸Yeesu tatatrongtige, jäätäpäne teeme bau me otni je, äätemlige egä, “Baa, weene ngena ne jirngeniye?” Teepi jejäsi egä, “Raabi, maane luma naanajinige?” (Raabi me abocломta mene lui ‘Abiberäja biname.’) ³⁹Tabe jaajige egä, “Siclege päpäname.” Teepi aallige, siige jepänäsi teeme lenaja puupu ne. Ai mule te äbitige mämle bimu me, siige teepi pui bimu ne epiräsi Yeesu cama lenaja je.

⁴⁰Yoo, Yoane me mene lui neeneni biname cina äätecijige, siige Yeesu cama aallige, teeme yepä lui Andrea tage. Andrea lui Simona Peteru me igane ge. ⁴¹Teeme otni ingwe ca ge, tabe niinäce teeme naane Simona ne jirngige, jejige egä, “Cine Mesaya ne bii jepänago. Tabe peese nyene biname, lui te biname bine niiya cabu ca cirege äsecrera.” (Mesaya me abocломta lui yepä gyene Keriso cama.) ⁴²Siige Andrea te Simona ne Yeesu bau me ecanige. Yeesu ire acitige teeme cabu me, jejige egä, “Maane lui Simona säte, Yoane me bägrä. Cane meebine ngii naainenine Keepa ca.” (Keepa Griik mene ca lui Peteru, lui me abocломta mene egä ‘Kula’.)

Yeesu Ala Taasoglicige Pilipo naabine Natanaela

⁴³Nuuja bimu Yeesu ngene jotwanige Galilaya probins me otnime. Puma cita ca tabe Pilipo ne jepänige, jejige egä, “Tädi cane cama otnime!” ⁴⁴Pilipo lui Betesaida ceweyame ge, Andrea naabi Simona luma cita ca ge. ⁴⁵Pilipo Natanaela ne jepänige, jejige egä, “Cine pui biname ne jepänisi, Moose lui poto cidi me ituge Cotre cabu mene iicana, piiyepu cuta Acejiyame me mename biname cina lui poto cidi me ituge oogära. Tabe lui Yeesu sine, Yoosepa me bägrä Nasareta babo cewe cabu ca.” ⁴⁶Natanaela Pilipo ne itemlige, “Nää, nuuja miji gwidape miji gyene pepu papa cewe ca otni Nasareta liiyepu?” Pilipo jejige egä, “Maane

tädi aimä päpäname!” ⁴⁷Yeesu liba jepänige Natanaela ne teeme bau me otni je, tabe jiicige teeme poto cidi me egä, “Ai biname lui toraca Israela biname gyene. Teeme cabu nuuja walya lica gyene.” ⁴⁸Natanaela Yeesu ne itemlige egä, “Maane lipu umle gäte cane?” Yeesu jejige egä, “Cane niinäce meeble nääpänine piigi uli gawe je, Pilipo ingwe ca ala naasoglicige.” ⁴⁹Puma cita ca Natanaela teebine jejige egä, “Abiberäja biname, maane Acejiyame me Bägrä gäte! Maane Israela biname bime mope biname gäte!” ⁵⁰Yeesu Natanaela ne jejige, “Maane naace name pi cebine nätrungenite, ingle cane lipu naajine, egä cane meeble nääpänine piigi uli gawe je. Ai puu matikäli mule gyene, yepä ebä pagege maane modamoda mule bine päpänenä. ⁵¹Cane toraca jijenine weebibine, egä weene cabucewe ne pagege päpäna iitneji, siige Acejiyame me mename seemo cina page yaaclepi cabu me cuta puma cita ca page täinetnepi biname cabu me, Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji.”

Atejäclmuta Soriyomu Kaana Cewe je

2 ¹Nesae bimu ingwe gaabe ca atejäclmuta soriyomu puga ge Kaana cewe je Galilaya probins ngalebora. Yeesu me mage puga ge, ²cuta Yeesu ne teeme abiberäja bägrä cama ituge ala asogleca. ³Biname cina liba deedei loolo cabu jage, waina niiye te piba apirige. Puma cita ca Yeesu me mage te teebine jejige egä, “Teeme waina niiye lica gyene.” ⁴Yeesu teeme mage ne jojige, “Magebi, maane cebine gone jaji cane ngena wawename. Cäme padare te lica bii tatyaramtige.” ⁵Yepä mage te kaakesea bägrä bine jejemige egä, “Weene jeweneye, Yeesu ngena tääpume jijenininige.”

⁶Teeme Israela biname bime cotre puga ge teepi lipulipu äcisejame cude gwidape oomlana cabu ca. Ai ingle name pi pui mete cabu puga ge kula ca wawenäneji siks modamoda niiye ängärena gwidape; teepi iyeta ibibi ge yepä hanred liita niiye tääpume. ⁷Puma Yeesu kaakesea bägrä bine jejemige, “Weene ai bine niiye jengäremeye!” Teepi siige jengärimisi, ngälu tapananinisi. ⁸Piba tabe teebibine jejemige, “Weene niiye siiteye ängära gwidape cabu ca, ecaneye deedei ire atwi biname bau me.” Siige kaakesea bägrä cina ängära gwidape cabu ca niiye siitis, ecanisi deedei ire atwi biname bau me. ⁹Tabe liba mite eglige, niiye te uja waina niiye me bäbitige. Laatibi siitis niiye ne, teepi umle ge, egä waina niiye luma cita ca gyene, yepä deedei ire atwi biname te tabe umle lica ge. Peei name pi tabe ala tesoglicige mamye rooriye ne, ¹⁰jejige egä, “Mime mule gyene soriyomu biname bine miiji waina niiye niinäce ceera, siige teepi liba bucourage yääänäjimusi, ingwe ca piba yääcäranemusi papa waina niiye. Maane lipulipu miijirage waina niiye ne ewetnite ceräcerägääbu ceerame?”

¹¹Yeesu ai teeme niinäcerage ciitaca mule ne jewenige Kaana cewe je Galilaya probins ngalebora. Apu pi tabe teeme kokre ne eboclomtige, siige teeme abiberäja bägrä cina teebine jitrunzisi.

¹²Ai ingwe gaabe ca Yeesu ädige Kaprenauma cewe me teeme mage, iganewale piiyepu abiberäja bägrä cama. Teepi puga icrajige nesae bimu cama.

Yeesu Ädige Iiwäreja Mete me

(Matayo 21:12-13; Mareko 11:15-17; Luuka 19:45-46)

¹³Israela biname bime äsup lengta soriyomu padare te liba mameta ge Yeesu piba ädige Yerusalem me. ¹⁴Puma tabe abacitige iiwäreja mete caale bora me, siige jepänimige biname bine kau, maamoi piiyepu gimäe ele bine aletnena je iiwäreja täüpume. Tabe cuta jepänimige rarekaake äbäsuwäja biname adnatärejä ge teeme dade gome. ¹⁵Puma cita ca tabe seea bine sigu jewenimige, siige teebibine teeme kau piiyepu maamoi cama iyecräjemige iiwäreja mete caale bora ca. Piba tabe rarekaake äbäsuwäja biname bime rarekaake bine jeglemäljimige gawe cabu me piiyepu teeme dade bine ebocломäjimige. ¹⁶Gimäe bine lui cina aletname saawadanemusi, tabe teebibine jejemige egä, “Gimäe bine isemeye! Weene käme Babe me mete ne gone jeweneniyе aletnaletna puupu me!” ¹⁷Abiberäja bägrä cina liba jepänisi, Yeesu ngena jewenige, teepi ngene jotwinisi mene lipu oogäräneji gyene egä, “Cäme ngenecu nabenige Acejiyame me mete täüpume.”

¹⁸Israela modamoda biname cina liba jepänisi Yeesu ngena jewenige, teepi itemlisi egä, “Maane ngena ciitaca mule ne jewenenite cine pääpäname, egä määme conocäco pisi nyene ai mule ne wawename?”

¹⁹Yeesu jejemige egä, “Ai iiwäreja mete ne yiigarecepelye. Cane te nesae bimu cama cääri pa yaarangepene.” ²⁰Teepi teeme mene ingle ne opo lica ewatnisi, siige jejisi egä, “Ai iiwäreja mete ne lui footisiks kämäge ngalebora erangujisi. Nää, maane te nesae bimu cama pa perangeipi?”

²¹Yepä Yeesu pui iiwäreja mete poto cidi me lica jiicuji, yepä tabe teeme tääpe poto cidi me jiicuji. ²²Ingwe gaabe ca tabe liba budre cabu ca arpinantuji, teeme abiberäja bägrä cina piba ngene jotwinujisi teeme ai mene, siige teepi jitrungujisi lui mene oogäräneji gyene, cuta teepi jitrungujisi Yeesu ngena ituge iicana.

Yeesu Umle Gyene Biname cina Lipu Gemi

²³Yeesu liba Yerusalem je puga ge äsup lengta trii padare cabu, bucurage biname cina teebine jitrungujisi, teepi lipu jepänisi tabe lui ciitaca mule bine jewenimige. ²⁴Yepä Yeesu lica awabudni-tige biname bime bau me, ingle tabe umle ge, teepi iyeta lipu gemi. ²⁵Yeesu singi lica ge nuuja te teebine umle wawename, egä biname lipu gemi, ingle tabe iyeta umle ge teeme poto cidi me.

Yeesu piiyepu Nikodemo

3 ¹Puga ge yepä Parisea sigu biname ngii Nikodemo. Tabe Israela biname bime yepä mutre biname ge. ²Ciiye cabu tabe Yeesu bau

me ädige, jejige egä, "Raabi, cine umle gemi, egä Acejiyame te meebine näätyepuji abiberäjame. Nuuja te äblicäco gyene apu ciitaca mule bine wawenena maane lui bine jewenenemite, liba Acejiyame lica gyene teta cama." ³Yeesu teebine jejige egä, "Cane toraca naajenine, biname te liba kirece lica laplimluge, tabe äblicäco äbita biname me, Acejiyame lui ne yaacanuge." ⁴Yepä Nikodemo Yeesu me mene opo lica ewatnige, siige itemlige egä, "Babo biname te lipulipu cääri laplimluge? Tabe äblicäco mage me came bora me abacita cuta cääri aplimla tääpume!" ⁵Yeesu jejige egä, "Cane toraca naajenine, biname te liba lica birige aplimla niiye piiyepu Aceji Seemo cabu ca, Acejiyame te lica teebine acana. ⁶Biname me tääpe laplimluge mage cabu ca, yepä Acejiyame me Seemo te teeme seemo ne ireclota yääcäruge. ⁷Peei name pi călu te gone näätuge, cane lipu naajine, egä weene miji kirece aplimla. ⁸Buuwe te singi liiye yene, tabe piiyeme jääpwäjuge. Weene mumwämu itecijinuge, yepä weene umle lica gemi, luma cita ca tädenige coo liiyeme ädenige. Pepu gyene biname bime tääpume, lui cina Aceji Seemo cabu ca laplimli-ninusi."

⁹Nikodemo Yeesu ne itemlige, "Peei lipu gyene?" ¹⁰Yeesu jejige egä, "Maane Israela biname bime abiberäja biname gäte, maane lipulipu umle lica gäte ai poto cidi me! ¹¹Cane toraca naajenine meebine, egä cine jiicemusi, cine lui tääpume umle, cuta jaaitnimusi cine lui bine jääpänimusi, yepä weene lica yaacatuye cime mene ne. ¹²Weene cebine lica nätrunguye, cane liba jijananinune ai gawecewe me mule poto cidi me; weene piba lipulipu cije ätrunga cebine, cane liba jijananinune cabucewe me mule poto cidi me. ¹³Nuuja te lica ituge otni cabucewe me, yepä Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, tabe taatu ge.

¹⁴Moose te daapo taatu cewe cabu cobyame ne ewepäntuji cabu me. Lui cina pui cobyame cabu me ire acranininujisi, teepi ireclota icrajuji. Cuta pepu pana pagege baarge uli cabu awepenta teebine, Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, ¹⁵siige iyeta lui cina teebine jäätrungus, teepi iyeteta ireclota ne birige päpäna. ¹⁶Acejiyame te epu babo singi ge biname bime tääpume, egä tabe teeme japurage Bägrä ne tityepuji, siige laati te liba teebine jäätrunguge, tabe lica birige apesera yepä tabe iyeteta ireclota ne päpäna. ¹⁷Acejiyame te lica teeme Bägrä ne tityepuji ai gawecewe cabu me biname bine atraname niiya puupu cabu me otnime, yepä tabe naace tääpume tityepuji tabe teebibine niiya cabu ca äsecrerame. ¹⁸Laati te teebine jäätrunguge, Acejiyame te lica pui biname ne jaatranuge. Yepä laati te lica jäätrunguge teebine, pui biname ne uja ituge atrana, ingle tabe lica ituge ätrunga acita Acejiyame me japurage Bägrä me ngii cabu me. ¹⁹Teepi atranäneji gemi, ingle apaalyera te itu täduji ai gawecewe cabu me, yepä teepi singi lica ge apaalyera tääpume; teepi krokeciyi tääpume singi, ingle teeme mule lui niiyarage gemi. ²⁰Iyeta lui cina niiyaniya mule bine jaawenimus,

teepi apaclyera ne jäägyusi. Teepi lica saacluge apaclyera cabu me, cije apaclyera te teeme mule bine jaawabudnemuge.²¹ Yepä laatibi toraca mule bine jaawenimusi, teepi apaclyera cabu me saacluge, siige apaclyera te jaawabudne-muge, egä teepi lui mule bine jaawenimusi, Acejiyame me singi ibi gemi.”

Yeesu piiyepu Yoane Niiye ca Äciseja Biname

²² Ai ingwe gaabe ca Yeesu teeme abiberäja bägrä cama ädige Yuudea probins cabu me. Tabe puga teta cama enajige matikolä padare cabu, biname bine niiye ca jicisäjemige.²³ Yoane cuta niiye ca biname bine jicisäjemige cewe ngii Aenona je lui Salima cewe mameta ge, ingle baborage niiye puga ge, siige biname cina totninisi Yoane bau me niiye ca äciseja tääpume.²⁴ Yoane ne camu ge pui padare cabu krokeciyi mete cabu me äsinglenta.

²⁵ Puma cita ca Yoane me abiberäja bägrä cina gije abacitinisi yepä Israela biname cama äcelame teeme Israela biname bime äciseja mule poto cidi me, teepi lipulipu cude gwidape cabu ca kälyä läbitaninusi.²⁶ Siige teepi seclige Yoane bau me, jejisi egä, “Abiberäja biname, maane cama lui biname tage Yoridana baduge nuuja poto doro ca, maane lui ne teitnäjumete, tabe cuta page biname bine niiye ca jicisäjenenemige, siige bucurage cina piiyeme otnenininisi teeme bau me.”²⁷ Yoane jejemige egä, “Nuuja biname te äblicäco pepu mule ne acata, Acejiyame te liba lica yääcärurge teebine.²⁸ Weene weemämu ituge ätecija, cane lipu itu jiicepene, egä cane Keriso lica gäne, Acejiyame te lui ne ätyepa biname bine niiya cabu ca äsecrerame, yepä cebine teeme niinäce gaabe me ituge ätyepa.²⁹ Mamye magebi lui mamye rooriye tääpu mwene. Yepä mamye rooriye me biname lui te jaaclajutuge teeme gome, teeme mene jäätécijuge, tabe gege birige teeme tagepogogo ätecijame. Yeesu lui mamye rooriye pana gyene, peei name pi cane babo gege gäne teeme tääpume.³⁰ Tabi miji baborage me äbita, cane matikolä me äbita.

³¹ Lui te cabucewe ca täduji, tabe sine baborage iyeta bime cabu ca. Lui te gawecewe cabu ca gyene, tabe gawecewe tääpu myene, siige gawecewe mule poto cidi me jiicemimuge. Yepä cabucewe ca lui te täduji, tabe baborage gyene iyeta poto bime bau ca.³² Tabi eei bine jeitnäjenenemige, tabe lui bine ituge päpänena piiyepu tabe lui poto cidi me ituge ätecijana, yepä biname cina lica ecatisi teeme aitneja ne.³³ Yepä laati te liba yaacatuge teeme mene ne, tabe jaawabudnituge, egä Acejiyame lui toraca gyene.³⁴ Acejiyame lui ne tityepuji, tabe Acejiyame me Mene jiicemimuge, ingle Acejiyame te teebine Aceji Seemo iyeta teeme kokre cama ituge ceera.³⁵ Babe te singi gyene teeme Bägrä tääpume, siige iyeta gwidape ituge acrana teeme ime cabu.³⁶ Laati te Bägrä ne jäätprunguge, tabe iyeteta ireclota ne jääpänuge. Yepä laati te Bägrä ne

lica jäätprunguge, tabe pui ireclota ne lica jääpänuge, yepä Acejiyame me claaabe te yaanajuge teeme cabu.”

Yeesu piiyepu Samariya Magebi

4 ¹Parisea sigu biname cina itecijemige, egä Yeesu bucurage biname bine niiye ca jicisäjemige, Yoane nesae bine; cuta teeme abiberäja bägrä bucurage ge, Yoane me nesae ge. ²Puu Yeesurage te biname bine lica jicisäjemige yepä teeme abiberäja bägrä cina. ³Yeesu liba umle äbitige, egä Parisea sigu biname cina umle bääbitininisi ai poto cidi me, tabe Yuudea probins ne ebmalige, ädige Galilaya probins cabu me. ⁴Tabe miji ge Samariya probins cabu ta otni Galilaya probins ne oomlaname.

⁵Tabe liba ädige, tabe atyaramtige yepä Samariya cewe ngii Suuka me. Pui cewe lui calwacupi mameta gyene, Yakobu lui calwacupi teeme bägrä Yoosepa ne ecäruji. ⁶Yakobu me niiye cupicu cuta puga ge. Yeesu worämu te joomlige, ingle lecaleca padare lipu otnige, siige tabe adnatige cupicu gome. Pui lui bimu duusa ge.

⁷Puma cita ca yepä Samariya magebi te toclige niiye iitaname. Yeesu jojige egä, “Cäme niiye niiti nanime!” ⁸Abiberäja bägrä puga lica ge. Teepi cewe me beclige deedei aleiname. ⁹Siige magebi te Yeesu ne jejige egä, “Maane lui Israela biname gäte, maane lipulipu najite cane Samariya magebi te määme niiye iitaname?” Tabe naace popi apu jejige, ingle Israela biname piiyepu Samariya biname teepi cude padare ge. Teepi gigri deedei gwidape bine lica jääbämuyäjimusi.

¹⁰Yeesu magebi ne jojige egä, “Maane liba umle cirege, egä Acejiyame te ngena bine miji gyene ceera piiyepu cane laasi näne lui te mee bine niiye tääpume näätinärine, maane nätinärejite, cane ireclota niiye nääcärejine mee bine.” ¹¹Magebi te jejige, “Babo biname, cupicu lui uuuglerage gyene, cuta määme iitana gwidape lica gyene; luma cita ca pui ireclota niiye ne siitenite? ¹²Nää, maane baborage gäte mime kaakesaare Yakobu bau ca, ai cupicu ne lui te nicärinuji? Tabe ama cita ca niiye ne senajenäjumi, cuta teeme bägrä cina piiyepu cuta teeme ngeerangera cibu cina.” ¹³Yeesu jojige egä, “Iyeta, lui cina ai niiye ne enenisi, pagege cääri niiyemecewe jajwi. ¹⁴Yepä laati te yaanuge, cane lui niiye yääcärune, tabe ingwe ca lica pagege niiyemecewe jajwi. Cane lui niiye yääcärune, teeme cabu waja me läbituge, siige tuudrufe iyeteta ireclota tääpume.” ¹⁵Piba magebi te jejige, “Babo biname, näcäri pui niiye! Piba ingwe ca cane lica pagege niiyemecewe jajwi, cuta lica pa twaatnepene aima niiye iitanename.”

¹⁶Yeesu jojige egä, “Äte, määme rooriye ne serwojuti!” ¹⁷Tabe jejige egä, “Eewe, käme rooriye lica gyene.” Yeesu jojige egä, “Toraca gyene, maane lipu najite, egä määme rooriye lica gyene. ¹⁸Maane niinäce faib rooriye bine yaawadanemepete, page lui rooriye ne ecananenite,

määmerage rooriye lica gyene pee. Maane pee toraca najite.” ¹⁹Magebi te Yeesu ne jejige egä, “Babo biname, cane ngene ca naagline, egä maane Acejiyame me mename biname gät. ²⁰Cine Samariya biname bime kaakesaare cina ai podo cabu irecu lätumutanininusi Acejiyame bau me, yepä weene Israela biname cina jiicuye, egä Acejiyame ne miji Yeruselema taatu je awejena. Maane lipu ngene jotwananenite ai poto cidi me?” ²¹Yeesu jowecnistige egä, “Cäme mene nacati, padare te pa tädepi, biname cina liba lica Acejiyame bau me pagege irecu ätumuta ai podo cabu coo Yeruselema je. ²²Weene Samariya biname toraca umle lica gemi, weene laati bau me irecu lätumutanininuye, yepä cine Israela biname cina umle gemi, cine laati bau me irecu lätumutanininago, ingle Israela biname bime cabu ca gyene biname, lui te pagege biname bine niiya cabu ca äsecrera. ²³Padare te tädenige – siige uja bii tatyaramtige – liba toraca irecu ätumuta biname cina Acejiyame bau me pagege irecu ätumuta teeme seemo ca piiyepu toraca ngene atwanena cama. Apu irecu ätumuta biname tääpume Acejiyame singi gyene. ²⁴Acejiyame lui Seemo gyene, siige laatibi teeme bau me irecu lätumutanininusi, teepi miji irecu ätumuta teeme seemo ca piiyepu toraca ngene atwana cama.”

²⁵Puma cita ca magebi te Yeesu ne jejige egä, “Cane nata umle gäne, egä Mesaya, lui ne yaainusi Keriso ca, pagege otni, siige tabe te iyeta gwidape bine mime bau me pagege abocломäja.” ²⁶Yeesu jojige egä, “Cane age sâne pui biname, lui te mene naajanenine.”

Abiberäja Bägrä cina Täcnärige

²⁷Puirage padare cabu abiberäja bägrä cina tatyarige, cälu te jitemige, liba Yeesu ne jepänisi magebi cama mene iicema je. Yepä nuuja te lica itemlige, egä tabe ngena tääpume singi, cuta magebi cama ngena tääpume mene jiicemenige. ²⁸Puma cita ca magebi te teeme niiye itana gwidape ne ebmalige cupicu gome, oclige babo cewe me, siige biname bine jejemige puma egä, ²⁹“Naaclege biname ne päpäname, lui te umle gyene iyeta, cane ngena ituge wawenennäja. Nää pama Keriso sine, Acejiyame te lui ne ätyepame biname bine äsecrerame niiya cabu ca?” ³⁰Siige teepi babo cewe ne sebmalisi, Yeesu bau me seclige.

³¹Magebi te liba babo cewe jage, abiberäja bägrä cina piba Yeesu ne jejisi egä deedei äbitame. ³²Yepä tabe jejemige egä, “Cäme piti nemideedei loolo me, weene lui tääpume umle cäco gemi.” ³³Abiberäja bägrä cina teemeteme jitranisi, egä nuuja biname te pama bii tewadimige deedei teeme loolo me. ³⁴Yeesu piba jejemige egä, “Cäme deedei lui eei gyene, cane teeme singi ne wawename lui te cebine itu nätyepuji piiyepu ämlitejame tabe lui kaakesea itu näcäruji cane wawename. ³⁵Weene jiiceniye egä, ‘Cerämu fooa mabye piti nemii piiyeme ärucna padare oomla-name.’ Yepä cane jiicenine, egä calwacupi bine jepänemeye!

Iyeta gwidape kuu cama gemi ärucna tääpume. ³⁶ Siige ärucna biname te page daremu ne jepänenige, kuu bine etomlec nemige iyeteta ireclota tääpume. Siige ätema biname piiyepu ärucna biname teepi gigri gege äbitenäsi. ³⁷ Ai iicana lui toraca gyene egä, ‘Nuuja te yäätemuge, nuuja te yäärucnimuge.’ ³⁸ Cane weebibine itu jityepipene ärucname, weene luma kaakesea lica ituge wawena. Poto cina ituge puma kaakesea wawena, weene yepä ärucna taatu memi.”

³⁹ Bucurage biname pui Samariya cewe cabu Yeesu ne jitru-ngisi, ingle pui magebi te lipu teebine jeitnäjige egä, “Tabe umle gyene iyeta cane lui bine ituge wawenetnäjä.” ⁴⁰ Puma cita ca Samariya biname cina liba eclige Yeesu bau me, teepi jejisi teta cama lenajame, siige tabe puma enajige neeneni bimu cama. ⁴¹ Cerämu bucurage biname cina Yeesu ne jitrungisi, teepi liba itecijemige teeme mene. ⁴² Teepi pui magebi ne jojisi egä, “Siige page cine cerämu määme mene name pi taatu teebine lica jitrunge-nisi, ingle cine cinerage te bii nitecijinige teeme mene. Cine siige umle gemi, egä peese nyene biname, lui te biname bine pa yääsecräremepi niiya cabu ca.”

Yeesu Miji Jewenige Babo Biname me Bägrä ne

⁴³ Neeneni bimu ingwe gaabe ca Yeesu Samariya probins ne sebmalige Galilaya probins cabu me ädige, teemerage cewe luma. ⁴⁴ Tabe apu ituge iicana egä, “Acejiyame me mename biname ne yaacatusi iyeta poto ta, yepä lica teemerage cewe cabu je.” ⁴⁵ Yepä ai taje tabe liba Galilaya probins cabu me ädige, biname cina mijirage jewablisi, ingle teepi niinäce itu yaaclepi Yerusalem babo cewe me äsuplengta bimu ne ngene apecname; siige teepi puga jäätänepesi, Yeesu ngena mule bine jaawenemepi.

⁴⁶ Puma cita ca Yeesu Kaana cewe me acnenutige lui Galilaya probins cabu jage. Peese nyene pui cewe, tabe luma niinäce niiyerage ne waina niiye tääpume yaateplingtepi. Galilaya probins cabu Kaprenauma cewe je yepä Rooma gabmani babo biname puga ge, lui me bägrä pita cama ge. ⁴⁷ Tabe liba itecijige, egä Yeesu Yuudea probins cabu ca tacnige Galilaya probins cabu me, tabe ädige, siige jejige tabe Kaprenauma cewe me otnime teeme bägrä, lui te budre mameta ge, teebine pita cabu ca miji wawename. ⁴⁸ Yeesu teebine jejige, “Weene liba ciitaca mule piiyepu kokre mule bine lica jäätänekiye, weene ätrunga lica birige.” ⁴⁹ Yepä tabe Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, tädi watata, cije käme bägrä te budre läbituge.” ⁵⁰ Yeesu jejige egä, “Äte acnenuti, määme bägrä te ireclota gyene!” Siige tabe Yeesu me mene jecatige, acnenutige teeme cewe me. ⁵¹ Tabe liba acnenutige, teeme kaakesea bägrä cina teebine potera jewenisi gaabe lamlecu je, jejisi egä, “Määme bägrä ireclota gyene.” ⁵² Siige tabe itemlimige, egä lui padare cabu tabe gije abacitige

miji äbitame. Teepi jejisi egä, "Birice bimu duusa kaake poto cidi ca gebale te piba sebmalumi teebine." ⁵³Babe te ngene jotwige, egä puirage padare cabu Yeesu piba najumi egä, "Määme bägrä ireclota gyene." Siige tabe teeme binamewale cama Yeesu ne jitrunigie.

⁵⁴Ai lui neeneni manu ciitaca mule gyene Yeesu wawename, tabe liba Yuudea probins cabu ca Galilaya probins cabu me tacnenutige.

Yeesu Yepä Biname ne Miji Jewenige Beteseda Cupicu Gome

5 ¹Ai ingwe gaabe ca Yeesu Yerusalem babo cewe me ädige Israela biname bime yepä soriyomu täüpume. ²Yerusalem lui kula ca atreji ge. Teeme yepä grana ne yaainusi Maamoi grana ca. Pui grana gome cupicu puga ge, lui awaclomteji ge faib caagecage toro mete ca. Heberu mene ca pui cupicu me ngii lui Beteseda. ³Mete gawe me bucurage pita biname ge ätwitänje: irecu määsumäsu biname, ernge niiyaniya biname, nuuja poto tääpe budre biname. Teepi jaawagrijusi niiye apineca padare ne, ⁴ingle nuuja taje Yageyame me mename seemo te tänuge niiye ne iibriname. Lui pita biname te niinäce läglenutuge niiye cabu me, niiye te liba lapinicuge, tabe miji läbituge teeme pita cabu ca.

⁵Yepä biname puga ge, lui te pita cama senajenäjumi teetiet kämäge ngalebora. ⁶Yeesu teebine jepänige ätwitänje puma, siige tabe umle ge, egä tabe lecaleca padare pita cama itu senajenäjumi. Tab puma cita ca itemlige egä, "Nää, maane singi gäte miji äbitame?" ⁷Pita biname te jejige egä, "Babo biname, nuuja biname lica gyene cebine ätyyerame cupicu cabu me acaname, niiye te liba tuudruge. Cane ligä cäme ca otnime läbitune, nuuja te uja luupluge." ⁸Yeesu jejige egä, "Arpinanti, määme waaku ne ecati, siige ädi!" ⁹Tab piba taatu miji äbitige, teeme waaku ne ecatige, siige ädige.

Yepä pui lui Sabade bimu ge. ¹⁰Israela biname cina jejisi, lui te miji äbitige egä, "Ai lui Sabade bimu ge. Egäsu cotre gyene maane waaku ne acaname." ¹¹Tabe jejemige egä, "Lui biname te miji nawenige, tabe te najige cane waaku ne acatame siige otnime." ¹²Teepi itemlisi egä, "Laasi nyene pui biname, lui te naajige maane waaku ne acatame siige otnime?" ¹³Yepä lui te miji äbitige, tabe umle lica ge, egä laati tage, ingle bucurage biname puga ge, piiyepu Yeesu puma cita ca nuuja gome me uja äyeblingtuji. ¹⁴Ingwe ca Yeesu liba teebine jepänige iiwäreja mete caale bora je, tabe jejige egä, "Maane siige miji gäte page. Ingwe ca niiya mule gone jaawenute, cije maane baborage niiya ne jäätänute." ¹⁵Puma cita ca pui biname te ädige, Israela biname bine jejemige egä, "Pui lui Yeesu tage, lui te cebine miji nawenige." ¹⁶Siige puma cita ca Israela biname cina gije abacitinisi Yeesu ne sabe wawename, ingle tabe Sabade bimu cabu pita biname ne miji jewenige. ¹⁷Yepä Yeesu teebibine jejemige egä, "Cäme Babe te iyeta padare cabu kaakesea jewenenige, cane cuta

piiyepu miji kaakesea wawena.” ¹⁸ Yeesu me ai mene name pi Israela biname cina magerage singi äbitininisi teebine budre me aglime, ingle tabe Sabade cotre taatu ne lica jetropangtige, yepä tabe Acejiyame cama yepä me äbitige, teebine lipu Babe ca einige.

Acejiyame me Bägrä me Conocäco Pisi Nyene Gwidape bine Wawename

¹⁹ Yeesu Israela biname bine jejemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä Bägrä te nuuja gwidape teemerage singi ca lica jaawenuge, yepä tabe ngena ne jäätäpänu Babe te wawena je, tabe cuta pui ne jaawenuge. Babe te ngena ne jaawenuge, cuta Bägrä te pui ne jaawenuge. ²⁰ Babe te singi gyene Bägrä tääpume, siige jaawabuge iyeta gwidape, tabe lui bine jaawenimuge. Weene jepäniye Bägrä te pita biname ne lipu miji jwenige, yepä Babe te teebine cerämu poto modamoda kaakesea pagege awaba tabe wawenecame, weene lui cabu ca călu te pa jitäjipi. ²¹ Babe te lipu biname bine budre cabu ca cirege arpinera siige ireclota ceera teebibine, Bägrä te cuta piiyepu biname bine pagege ireclota ceera, tabe lui bime tääpume singi ceerame. ²² Babe te nuuja biname ne lica atrana, yepä tabe Bägrä ne ituge conocäco ceera atrana tääpume ²³ naace tääpume biname cina teebine cuta opo gaabe me acitame, Babe ne lipu opo gaabe me yaacitusi. Laati te Bägrä ne opo gaabe me lica yaacituge, cuta Babe ne piiyepu opo gaabe me lica yaacituge, lui te Bägrä ne tityepuji.

²⁴ Cane toraca mene jijenininine, egä laati te käme mene yäätecijuge, siige jäätätrunguge teebine, lui te nätyepuji cébíne, tabe yeteta ireclota ne jäätäpänu. Pui biname ne lica pagege atrana, ingle tabe uja ituge budre gaabe ne abmala, siige ireclota gaabe cabu ädenige. ²⁵ Cane toraca jijenininine, egä padare te tädenige – siige uja biiri tatyaramtige – budre biname cina liba Acejiyame me Bägrä me tagepogogo ätecija. Laatibi yäätecijemuge, teepi ireclota ne pa jäätäpäneperi. ²⁶ Babe te Bägrä ne yepä kokre ituge ceera, teeme lui pisi nyene biname bine ireclota ceerame. ²⁷ Cuta tabe Bägrä ne conocäco ituge ceera atrana tääpume, ingle tabe Acejiyame bau ca täduji biname me äbituji. ²⁸ Călu te gone jitinuge, egä padare te cire tädepi budre biname cina teeme tagepogogo ne ätecijame teeme gape bora ca, ²⁹ siige cire täsipesi puma cita ca. Laatibi miji miji mule ituge waweneca, teepi ngälu căco ireclota cabu me cire tarpinärep. Yepä laatibi niiyaniya mule bine ituge waweneca, teepi atrana tääpume cire tarpinärep teeme mule ibi daremu ne päpäname.”

Yeesu ne Aitneja

³⁰ “Cane käme singi ca äblicäco gäne nuuja mule ne wawena. Cane jaatranimune, Babe te lipu najuge. Käme atrana lui conocäco gyene, ingle cane käme singi ne lica jaawenune yepä teeme singi ne jaawenune,

cebine lui te nätyepuji. ³¹Cane liba cämämu laitnäjune, cäme aitneja lui toraca lica birige. ³²Yepä pisi nyene nuuja biname, lui te cebine naitnäjenige. Cane umle gäne, egä teeme aitneja cäme poto cidi me lui toraca gyene. ³³Yoo, weene biname bine täätycopemepeye Yoane niiye ca äciseja biname bau me teeme mene ätecijame. Lui toraca gyene, tabe peei ne jaaitnäjepi. ³⁴Cane nuuja singi lica gäne biname me aitneja tääpume, yepä cane ai ne naace name pi jiicenine, egä weene pagege ireclota ne päpäname. ³⁵Yoane lui epu pana ge lampa liiyepu, lui te layenuge, siige yaapaclyäruge. Weene singi ge teeme apaclyera cabu matikolä padare lenajame. ³⁶Tabe cebine naitnäjepi, yepä nuuja aitneja cuta pisi nyene, lui baborage gyene. Babe te lui kaakesea itu näcäruji cane wawename, siige cane lui kaakesea jewenenemine, pui cina naitnäjenisi cebine, egä Babe te cebine itu nätyepuji. ³⁷Cuta piiyepu Babe lui te cebine nätyepuji, tabe cuta naitnäjenige. Weene teeme tagepogogo lica ituge ätecija piiyepu teeme opo lica ituge päpäna. ³⁸Teeme mene te weeme cabu lica yaanajuge, ingle weene lica jäätprunguy Babe te lui ne ituge ätyepa. ³⁹Weene Oogäräneji mene cabu ca abiberäjininiye, siige apu jingenininige, egä weene iyeteta ireclota ne peema cita ca jääpänuye. Yepä weene ngene ca lica egleniye, egä cäme poto cidi me jiicenige. ⁴⁰Weene äbwäricininiye cäme bau me otnime ireclota ne päpäname.

⁴¹Cane nuuja singi lica gäne biname cina cebine awepyeräjame. ⁴²Yepä cane umle gäne weeme poto cidi me; cane umle gäne, weeme ngeneceu bora nuuja singi lica gemi Acejiyame tääpume. ⁴³Cane itu tädepene cäme Babe me ngii cabu, yepä weene lica itu nawablepeye cebine. Nuuja te liba täduge teemerage ngii cabu, teebine weene jaawabluye. ⁴⁴Cuta weene lipulipu ätrungame, ingle weemeweme awepyeräja ne jäärnguye, yepä weene eei awepyeräja ne lica jäärnguye, yepä taatu Acejiyame bau ca lui te täduge. ⁴⁵Weene gone apu jinginuge, egä cane te cirege weebibine Babe me opo gaabe je aitneja. Eewe, weeme aitneja biname lui Moose sine, weene lui cabu me weeme ngene atwanena singi bine ituge acrana. ⁴⁶Weene liga toraca cire jäätungejiye teebine, weene cuta cebine piba nätrungejiye, ingle tabe cäme poto cidi me ituge oogära. ⁴⁷Yepä ingle weene teeme oogäräneji mene ne lica jitrungeniye, peei name pi weene lipulipu ätrungame cäme mene ne.”

Yeesu Faib Tausen Biname bine Engärimige
(Matayo 14:13-21; Mareko 6:30-44; Luuka 9:10-17)

6 ¹Ai ingwe gaabe ca Yeesu Galilaya sawa ne yuurige, Tiberiya sawa ca lui ne cuta einenis. ²Bucurage biname cina teebine ingwe icwisi, ingle teepi itu jääpänanepesi tabe teeme kokre ca pita biname bine miji wawenena. ³Yeesu podo cabu me teeme abiberäja bägrä cama jegelige, siige puga adnatige. ⁴Pui padare Israela biname bime äsupenglenta trii

padare mameta ge. ⁵Yeesu ire acitige, jepänige bucurage biname cina teeme bau me otni je. Tabe puma cita ca Pilipo ne jejige egä, “Mine ai biname bime ibibi deedei luma jeletnenemisi?” ⁶Tabe ai lui naace tääpume jiicige Pilipo ne apicetnärame, yepä tabe umle ge, tabe ngena ne jewenenige. ⁷Pilipo Yeesu ne jejige egä, “Mine puu neeneni hanred silba rarekaake ca buluduu bine liba aletna je, poto cina erwäjinisi, poto cina abamutenisi.” ⁸Piba teeme nuuja abiberäja bägrä, Simona Peteru me igane Andrea te Yeesu ne jejige egä, ⁹“Ama pisi nyene yepä bägrä, lui me piti nemi faib buluduu piiyepu neeneni bumate cibu, yepä puu ibibi lica gemi iyeta ai biname bime tääpume.”

¹⁰Pui cewe cabu puga ge babo baace. Yeesu teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Biname bine jejemeye adnateräjame baace papa cabu,” siige teepi adnateräjige. Teepi iyeta lui faib tausen rooriye ge. ¹¹Yeesu buluduu bine ewadimige, Acejiyame ne eso ecärigi, siige biname bine ecäremige, lui cina adnatäreji icrajimige puma. Tabe cuta cibu ecäremige, siige teepi erwäjimisi, teepi luma ngälu singi ge. ¹²Teepi liba iyeta ngene jeglemige, Yeesu abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Deedei, cibu pacupacu etomle-cmeye iyeta, nuuja ne gone yaabmaluye.” ¹³Teepi siige etomlecmisi, lui deedei pacupacu abmalininisi pui faib buluduu cabu ca, biname cina liba erwäjimisi, siige twelb diiba bine jengärimisi apaname.

¹⁴Biname cina liba jepänisi ai ciitaca mule ne, Yeesu lui jewenige, teepi jiicisi egä, “Toraca, ai lui Acejiyame me pui mename biname gyene, mine lui ne jewagrijenisi otnime.” ¹⁵Yeesu umle ge egä, “Teepi teeme singi ca cebine acitame naweninisi mope biname tääpume, yepä cäme singi lica ge.” Siige tabe cääri taatu ädige podo cabu me.

Yeesu Niiye papa cabu Otnige (Matayo 14:22-33; Mareko 6:45-52)

¹⁶Liba mämleteca me, abiberäja bägrä cina piba podo cabu ca täinitnige, sawa ligi me eclige, ¹⁷poo cabu me acetnärigi, siige sawa ne yuurisi Kaprenauma cewe me äcnärame. Teepi liba sawa cabu jage, ciiye te piba tumlige, yepä Yeesu cäro camu ge teeme bau me atyaramta. ¹⁸Buuwe te kokre cama tipwäjige, siige uule kuu cina modamoda me äbitininisi.

¹⁹Abiberäja bägrä cina liba poo ne biiri ewäcisi faib kilomiita pana padare me doro cabu ca, teepi puma cita ca jepänisi Yeesu ne niiye papa cabu otni je poo gome me, siige teepi mage wälu ge. ²⁰Yepä Yeesu teebibine jejemige egä, “Wälu gone, cane säne!” ²¹Piba teepi singi ge teebine acenutame, siige piba taatu poo te doro ne joomlige, teepi liiyeme singi ge otnime.

Biname cina Yeesu ne Jirngisi

²²Nuuja bimu cabu lui biname cina sawa nuuja poto doro cabu itu tabmalimesi, teepi umle äbitininisi egä, “Yepä taatu poo lui te birice

aga ge, abiberäja bärgrä cina pui gaabe suurumesi sawa nuuja poto doro me, cuta Yeesu teta cama lica tädumi.”²³ Piba poto poo cina seclige Tiberiya cewe cabu ca eeyeme, teepi luma deedei bine serwäjimumesi, Yageyame te lui deedei tääpume Acejiyame ne eso secärumi.²⁴ Lui cina puga ge piiyepu lui cina seclige, teepi liba umle äbitininisi egä, “Yeesu ama lica gyene, cuta abiberäja bärgrä lica gemi,” teepi poo cabu me acetneräjininisi, Kaprenauma cewe me yuurisi Yeesu ne ärngime.

Yeesu Lui Ireclota Deedei Gyene

²⁵ Lui biname cina Yeesu ne jirngisi, teepi teebine puma jepänisi sawa nuuja poto doro je, siige itemlisi egä, “Abiberäja biname, maane cuta liba tädite aimä?”²⁶ Yeesu jejemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä weene cebine naace name pi lica närgeniye, ingle weene ciitaca mule bine itu tepänanemumeye käme bau ca. Yepä weene naace popi närgeniye, ingle weene ibibi deedei bine serwäjimumeye.²⁷ Weene gone watata deedei bine jäärngemuye, yepä eei deedei ne jirngepeye, lui te iyeteta ireclota biname bine yääcäranemuge. Lui te Acejiyame bau ca täduji biname me äbituji, tabe te pa icäripi weebibine pui deedei, ingle Aceji Babe te teebine ituge conocäco ceera peei ne wawename.”²⁸ Teepi Yeesu ne itemlisi egä, “Cine miji ngena wawena, egä cine Acejiyame me kaakesea bine jaawenimusi?”²⁹ Yeesu jejemige egä, “Peei lui Acejiyame me kaakesea gyene weeme cabu, egä weene cebine nätrungeniye, tabe lui ne nätyepuji.”³⁰ Teepi jejisä egä, “Maane ngena ciitaca mule ne jewenenite cine päpäname siige cine piba meeble ätrungame? Maane ngena jewenenite?

³¹ Maane lipu gäte cibibine maana deedei cerame, cime kaakesaare cina lui deedei bine serwäjenanemumesi daapo taatu cewe cabu je. Oogäräneji mene te jiikenige ai poto cidi me egä, ‘Acejiyame te cabucewe ca teebibine deedei secäranemuji.’ ”

³² Yeesu jejemige egä, “Cane toraca jijenininine, egä Moose cabucewe ca weebibine deedei lica icäraninuji, yepä käme Babe te toracarage deedei cabucewe ca sicäraninuge.³³ Acejiyame me deedei lui tabe sine, cabucewe ca lui te täduji biname bine ireclota cerame.”³⁴ Teepi puma cita ca Yeesu ne jejisä egä, “Babo biname, maane pui deedei iyeta padare cabu nicäranipi.”³⁵ Yeesu jejemige egä, “Cane sâne pui ireclota deedei. Lui te käme bau me täduge, tabe lica pagege loolomecewe jajwi. Cuta lui te cebine nätrunguge, tabe lica pagege niiyemecewe jajwi.³⁶ Yepä cane weebibine ituge jaji, egä weene itu näpänanumeye cebine, yepä weene ätrunga lica gemi.³⁷ Iyeta lui käme Babe te näcäranuge, teepi käme bau me saaluge, piiyepu laati te käme bau me täduge, cane lica yääyecräjune.³⁸ Cane cabucewe ca lica tädujine käme singi ne wawename, yepä cane tädujine teeme singi ne wawename, lui te cebine nätyepuji.³⁹ Piiyepu lui te cebine nätyepuji, tabe singi gyene, egä cane

nuuja ne lica apesera tabe lui cebine ituge ceera, yepä cane teebibine ireclota cabu me cire yaarpinäremepene ceräcerägääbu bimu cabu je.

⁴⁰Cäme Babe te singi gyene, egä iyeta lui cina näpänusi cane teeme Bägrä ne piiyepu nätrungusi, teepi iyeteta ireclota ne cire jääpänepesi piiyepu cane teebibine cire yaarpinäremepene ceräcerägääbu bimu cabu je.”

⁴¹Israela biname cina gije abacitinisi Yeesu ne äingejame, ingle tabe lipu jiicige egä, “Cane säne deedei, lui te cabucewe ca tädujine.”

⁴²Teepi jiicisi egä, “Cije ai lui Yeesu lica gyene, Yoosepa me bägrä. Cine umle gemi teeme mage babe. Cije tabe piba lipulipu jiicenige, egä tabe cabucewe ca itu täduji.” ⁴³Yeesu teebibine jejemige egä, “Weene peei äingeja mene ne ebmaleye! ⁴⁴Nuuja te äbläcäco käme bau me otni, liba Babe lui te cebine nätyepuji, teebine lica taawenuge käme bau me otname, siige cane teebine ireclota cabu me cire yaarpinantepene ceräcerägääbu bimu cabu je. ⁴⁵Acejiyame me mename biname cina itu yoogärujisi egä, ‘Acejiyame te iyeta biname bine pagege abiberäja.’ Iyeta lui cina Babe ne jäätcejusi, teeme bau ca labiberäjininus, teepi käme bau me saacluge.

⁴⁶Ai lui naace tääpume lica gyene, egä nuuja te ituge Babe ne pääpäna, yepä tabe taatu lui te Babe bau ca täduji, tabe te teebine ituge pääpäna.

⁴⁷Cane toraca jijenininine: laati te birige ätrunga, tabe ireclota ne jääpänuge.

⁴⁸Cane lui ireclota deedei gäne. ⁴⁹Weeme kaakesaare cina daapo taatu cewe cabu puu maana deedei ne serwäjenanemumesi, yepä teepi budre täbitenäjimesi. ⁵⁰Yepä laati te liba yaarwuge cabucewe ca lui deedei te täduge, tabe budre ne lica jääpänuge. ⁵¹Cane age säne pui ireclota deedei, cabucewe ca lui te tädujine. Laati te liba ai deedei yaarwuge, tabe iyeteta yaanajuge. Cane lui deedei ceera, käme tääpe gyene, cane lui ne pagege äyemela biname cina iyeteta ireclota ne pääpäname.”

⁵²Puma cita ca Israela biname cina gije abacitinisi teemeteme atraname egä, “Tabe lipulipu mibibine teeme tääpe ceera mine arwime?”

⁵³Yeesu jejemige egä, “Cane toraca jijenininine: weene liba käme tääpe ne lica yaarwuye, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, piiyepu liba lica käme uudi ne yaanuye, weeme cabu ireclota lica birige.

⁵⁴Yepä laati te käme tääpe ne yaarwuge piiyepu käme uudi ne yaanuge, tabe iyeteta ireclota ne jääpänuge, siige cane teebine ireclota cabu me cire yaarpinantepene ceräcerägääbu bimu cabu je. ⁵⁵Cäme tääpe lui toraca deedei gyene, käme uudi lui toraca niiye gyene. ⁵⁶Laati te käme tääpe ne yaarwuge, käme uudi ne yaanuge, tabe käme cabu yaanajuge, cane teeme cabu nanajuge. ⁵⁷Ireclota Babe te cebine nätyepuji, siige cane teeme cabu ca ireclota ituge pääpäna. Pipu pi laati te käme tääpe ne yaarwuge, tabe käme bau ca ireclota ne jääpänuge. ⁵⁸Ai pui deedei gyene, cabucewe ca lui ituge otni. Ai lui epu deedei lica gyene, weeme

kaakesaare cina lui ne serwanenanumesi, yepä teepi äblicäco ge budre cabu ca uucratna. Yepä laati te ai deedei yaarwuge, tabe iyeteta yaanajuge.”

⁵⁹Yeesu iyeta ai mene jiicemige Kaprenauma cewe je, tabe liba biname bine ebiberäjimige teeme abasecretna mete cabu.

Mene Iyeteta Ireclota tääpume

⁶⁰Yeesu ne lui cina ingwe icwisi, teepi liba itecijemige ai mene, teeme bucourage cina jiicisi egä, “Ai abiberäja lui mage mäpurage gyene. Laati te mili gyene ai ne acatame?” ⁶¹Nuuja te Yeesu ne lica jejige, yepä tabe umle äbitige, teepi ngena poto cidi me jitranisi, siige tabe itemlimige egä, “Nää, cäme abiberäja te weebibine niiya opo me jiwenininige? ⁶²Cije piba lipu gyene, weene liba äpäna je Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji acnenuta cabucewe me, tabe luma niinäce ituge. ⁶³Aceji Seemo te biname bine ireclota me jaawenimuge, teepi teeme ca äblicäco nuuja gwidape wawena. Cane lui mene bii jijanananine, Aceji Seemo piiyepu ireclota cama. ⁶⁴Yepä weene poto cina cebine lica nätrungeniye.” Yeesu ai mene naace name pi jiicige, ingle tabe ujarage umle äbituji, laati bemi lica teebine ätrunga piiyepu laati te teebine budre me pa jaawabepi. ⁶⁵Puma cita ca tabe cääri jiicige egä, “Ai ingle name pi cane bii jijinine weebibine, egä nuuja te äblicäco gyene cäme bau me otni, Babe te liba lica teebine jaawenuge otnime.”

⁶⁶Yeesu me ai mene name pi bucourage teeme ingwe ca äcwi biname cina teebine ebmalisi, siige teta cama lica otninis. ⁶⁷Piba Yeesu teeme twelb abiberäja bägrä bine itemlimige egä, “Weene nää cuta singi gemi cebine abmalame?” ⁶⁸Simona Peteru te jewecnistige teeme mene egä, “Yageyame, cije cine ingwe ca laati bau me otni? Määme piti nemi mene iyeteta ireclota tääpume! ⁶⁹Cine siige näätrungenisi piiyepu umle gemi, egä maane peese näte, Acejiyame te lui ne mara me ituge wawena teeme tääpume.” ⁷⁰Yeesu teebibine jejemige egä, “Cane weene twelb bine puu iyeta itu jijäcripene, yepä weeme yepä cabu pisi nyene Satani.” ⁷¹Yeesu Yuuda, Simona Isakariyota me bägrä tääpume jiicige. Ngänuge, tabe puu teeme twelb abiberäja bägrä cabu ca yepä ge, tabe te teebine budre me pa jaawabepi.

Yeesu piiyepu Teeme Iganewale

7 ¹Ai ingwe gaabe ca Yeesu Galilaya probins cabu ta otnetnäjige. Tabe singi lica ge cääri cuta Yuudea probins me otnime, ingle Israela biname cina puma padare ne jirngisi teebine budre me acitame. ²Padare te mameta me äbitige Israela biname bime Wäbuyaga mete trii tääpume. ³Siige iganewale cina Yeesu ne jejisi egä, “Ai cewe ne ebmali, Yuudea me ädi, piba määme ingwe äcwiyame biname cina jepänenemisi maane lui

mule bine jewenenemite, ⁴ingle laati te singi birige biname cina teeme poto cidi me umle äbitame, tabe nuuja mule ne ogä lica jaawenuge. Yoo, ingle maane apu mule bine jaawenanemute, maane miji pajecu me äbita biname cina määme poto cidi me umle äbitame.” ⁵Teeme iganewale cina naace popi ai mene jiicisi, ingle cuta teepi teebine lica jitrungisi. ⁶Yeesu jejemige egä, “Iyeta padare cabu weeme täüpume papa gyene otni, yepä cäme padare te camu gyene atyaramta. ⁷Ai gawecewe biname bime nuuja ingle lica gyene weebibine ämugetname, yepä teepi cebine nämugetnusi, ingle cane jeitnäjenenemine, egä teeme mule lui niiyarage gemi. ⁸Äte naaclege weene ai trii täüpume. Cane lica ädenine, ingle cäme täüpume miji padare lica gyene otnime.” ⁹Tabe apu jiicige, siige Galilaya je enajige.

Yeesu Wäbuyaga Mete Trii cabu

¹⁰Yepä iganewale cina liba beclige trii täüpume, Yeesu teeme ingwe ca piba ogä ädige, ingle tabe singi lica ge biname cina umle äbitame teeme otni poto cidi me. ¹¹Yerusalem je puma Israela biname cina teebine trii biname bime sobe cabu jirngisi. Teepi biname bine itemläjemisi egä, “Lese nyene pui biname?” ¹²Biname cina siiyä mene ca ajananinisi teeme poto cidi me. Poto cina jiicisi egä, “Tabe lui miji biname gyene.” Poto cina jiicisi egä, “Eewe, tabe miji biname lica gyene. Tabe biname bine yaangletnäjemuge.” ¹³Yepä teepi cabucabu lica jiicemisi teeme poto cidi me, ingle teepi wälu ge Israela biname bime täüpume.

¹⁴Trii padare lamlecu je Yeesu iiwäreja mete me abacitige biname bine abiberäjame. ¹⁵Israela biname cina cälu te jitemige, jiicisi egä, “Tabe lipulipu baborage umle gyene. Tabe nuuja abiberäja cabu me lica ituge otni.” ¹⁶Yeesu jejemige egä, “Cäme abiberäja lui cäme lica gyene, yepä Acejiyame myene, lui te cebine itu nätyepuji. ¹⁷Laasi nyene liba singi Acejiyame me singi ne wawename, tabe umle pa läbitepi, egä cäme abiberäja lui Acejiyame te itu näcäruji coo cane nää cämerage mene jiicemenine. ¹⁸Laati te liba teemerage ngene atwanena mene jiicemuge, tabe teeme täüpume awepyeräja ne jäärnguge. Yepä laati te teeme täüpume awepyeräja ne jäärnguge, teebine lui te itu tityepuji, tabe lui conocäco gyene piiyepu teeme cabu nuuja walya lica gyene. ¹⁹Egäsu Moose nata weebibine Cotre icärininuji, yepä weeme nuuja te lica Cotre bine yääcwetnimuge. Weene ngena name pi cebine aglime naweniniye?”

²⁰Biname cina teebine jejisi egä, “Eewe, cine meeble aglime lica naawenenisi. Määme niiya cable pisi nyene!” ²¹Yeesu jejemige egä, “Weene cälu te jitipi, cane lipu yepä gääbu Sabade bimu cabu kaakesea jaawenepene. ²²Moose te cotre icärininuji weene weeme tääpe matikolä iirputame Acejiyame me cewecu acata täüpume. (Puu toraca Moose te lica ge, yepä mime kaakesaare cina jegednu-jisi pui mule ne.) Siige

weene pui cewecu bägrä ne jaawenuye tääpe iirputa ca, ngänu gyene liba Sabade bimu. ²³ Yoo siige, weene liba bägrä me tääpe cabu cewecu jaawenuye Sabade bimu cabu naace tääpume Moose me cotre ne äcwetname, weene piba ngeno memi claabe, cane liba biname ne iyeta miji jaawenepene Sabade bimu cabu. ²⁴ Ätecitipeye papapapa atrana mule, miji weene niinäce cängena ingle ne ärngi, piba atrana.”

Yeesu nää Keriso Sine?

²⁵ Poto Yerusalem biname cina jiicisi egä, “Cije ai lui pui biname lica gyene, teipi lui ne aglime jewenenisi? ²⁶ Weene jepäneye, tabe lipu pajecurage jiicemenige, yepä teipi nuuja mene lica ge! Ire taatu jetwisi! Pama modamoda biname cina umle bäbitininisi, egä toraca tabe Keriso sine biname bine niiya cabu ca äsecrerame? ²⁷ Yepä tabe äblicäco gyene Keriso lenaja, ingle mine umle gemi, egä tabe luma cita ca gyene. Keriso te liba otni, nuuja biname te umle lica gyene, egä tabe luma cita ca gyene.”

²⁸ Yeesu iiwäreja mete caale bora je biname bine ebiberäjimige. Tabe baborage tagepogogo ca jiicemige egä, “Yoo, weene umle gemi cane, piiyepu weene umle gemi cane luma cita ca gäne. Yepä cane cäme singi ca lica itu tädujine. Lui te cebine itu nätyepuji, tabe sine toraca, yepä weene umle lica gemi tabe. ²⁹ Cane umle gäne tabe, ingle cane teeme bau ca itu tädujine. Tabe te cebine nätyepuji.” ³⁰ Piba teipi singi ge teebine oomlaname, yepä nuuja te ime ne lica ecitige teeme papa cabu me, ingle teemerage padare te camu ge atyaramta. ³¹ Bucurage biname cina teebine jitprungisi, siige teemeteme ätemläjinisi egä, “Keriso liba cire tädepi, nää tabe pama cerämu apu poto ciitaca mule bine cire jaawenemepi ai biname te lipu jewenenemige?”

Iiwäreja Mete Awamuta Biname bine Jityepimisi Yeesu ne Oomlaname

³² Parisea sigu biname cina itecijemige, biname cina lipu siiyä mene ca jiicemisi Yeesu poto cidi me, siige teipi modamoda iiwäreja biname cama poto iiwäreja mete awamuta biname bine jityepimisi Yeesu ne oomlaname. ³³ Yeesu biname bine jejemige egä, “Cane matikäli padare cerämu nanajinige weene cama, piba cane teeme bau me pa lacnenutepene, cebine lui te nätyepuji. ³⁴ Weene piba cebine pa närngepeye, yepä weene lica pa näpänepeyeye, ingle weene äblicäco gemi otni, cane lui puupu cabu me pa lädepene lenajame.”

³⁵ Puma cita ca Israela modamoda biname cina teemeteme jitranisi egä, “Tabe baa liiyeme otnime äbitinige, siige piba mine äblicäco teebine pääpäna? Nää, tabe pama ngene jotwanenige Griik gawe cabu me otnime, Israela biname cina luma icrajinige, siige puma Griik biname bine abiberäjame? ³⁶ Ngena tääpume tabe apu jiicige egä, ‘Weene cebine pa

närngepeye, lica pa näpänepeye,’ cuta egä ‘Cane liiyeme pa lädepene lenajame, weene äblicäco piiyeme otni.’ Tabe ngena täüpume pepu jiicige?’

Ireclota Niiye

³⁷Trii padare me ngälugaabe bimu lui baborage gyene. Yeesu piba abujängtige, baborage tagepogogo ca jiicige egä, “Laati te liba niiyemecewe, tabe miji käme bau me otni niiye nanime! ³⁸Mene oogäräneji gyene, egä laati te cebine nätrunguge, ireclota niiye te teeme ngenecu cabu ca tuudruge.” ³⁹Yeesu ai mene Aceji Seemo poto cidi me jiicige. Laatibi Yeesu ne jäätprungusi, teepi pagege Aceji Seemo ne päpäna. Pui padare cabu teebine käro camu ge ätyepa, ingle Yeesu camu ge acnenuta cabucewe me teeme apacyera cabu me.

Biname cina Abelaninisi Yeesu name pi

⁴⁰Laatibi Yeesu me ai mene itecijemige, teeme poto cina jiicisi egä, “Toraca, ai biname lui pui mename biname gyene, mine lui ne jewagrijenisi.” ⁴¹Poto bime ngene atwanena apu ge egä Yeesu lui Keriso sine, Acejiyame te lui ne cirege ätyepa biname bine niiya cabu ca äsecrerame. Yepä poto cina jiicemisi egä, “Keriso äblicäco Galilaya probins cabu ca otni, ⁴²ingle Oogäräneji mene te jiicenige egä tabe Daawida me kaakesaare gyene, siige tabe Daawida me cewe Betelehema cabu ca cire tädepi.” ⁴³Puma cita ca biname cina abelaninisi Yeesu miji pi. ⁴⁴Poto cina singi ge teebine oomlaname, yepä nuuja te ime ne lica ecitige teeme papa cabu.

Israela Modamoda Biname Ätrunga käco Ge

⁴⁵Iiwäreja mete ne lui cina jaawamutusi, modamoda iiwäreja biname piiyepu Parisea sigu biname cina lui bine jityepimisi Yeesu ne oomlana täüpume, siige teepi ime taatu äcnărige. Lui cina teebibine jityepimisi, teepi itemlimisi egä, “Weene ngena name pi teebine lica secaniye aim?” ⁴⁶Awamuta biname cina jejemisi egä, “Cine nuuja biname ne niinäce lica ituge ätecija apu mene iicema cabu je.” ⁴⁷Piba Parisea sigu biname cina jejemisi egä, “Oo siige, tabe cuta weebibine bingletnäjinige? ⁴⁸Weene nää ituge ätecija, egä Parisea biname bime yepä te coo modamoda biname bime yepä te teebine jitrunenige? ⁴⁹Yepä ai papa biname, lui bime cabu Acejiyame me claabe pisi nyene, ingle teepi umle lica gemi Moose me Cotre, teepi te jitrunenisi teebine.” ⁵⁰Nikodemo, lui pui Parisea biname bime cabu ca yepä ge piiyepu lui te Yeesu ne niinäce yäädärepä ciiye cabu je, tabe jejemige egä, ⁵¹“Mime Cotre te nijenininige, egä mine äblicäco biname ne papa atrana. Mine miji niinäce teebine ätecija piiyepu umle äbita, egä tabe ngena ne ituge wawena.” ⁵²Puma cita ca teepi jejisi egä,

“Cuta maane peese näte nuuja Galilaya biname! Maane Oogäräneji mene mijji abiberäjepi umle äbitame, egä Acejiyame me nuuja mename biname te Galilaya probins cabu ca lica cire tädepi.”⁵³ Siige puma cita ca teepi iyeta mete me etengläjisi.

Sargi Magebi

8 ¹Yeesu Olibi Uli podo cabu me ädige. ²Nuuja bimu krokerage tabe cuta cääri acnenutige iiwäreja mete cabu me. Biname cina abasecretlige teeme bau me, siige tabe adnatige, gije abacitige teebibine abiberäjame. ³Puma cita ca cotre abiberäja biname piiyepu Parisea sigu biname cina yepä magebi ne tocanisi, lui ne jwoomlisi sargi mule wawena cabu, biname sobe cabu ocitisi, ⁴siige Yeesu ne jejisi egä, “Abiberäja biname, cine ai magebi ne sargi mule wawena cabu twoomlisi. ⁵Moose me Cotre te apu nijinininige, egä apu muleyame biname bine mijji kula ca äbyecra budre me aglime. Maane lipu ngene jotwanenite ai poto cidi me?” ⁶Teepi ai mene naace name pi jejisi, ingle teepi singi ge teebine mene cabu oomlaname, siige ingle ne päpäname teebine aitnejame. Yeesu äcupige, ime kukluta ca mene yoogärige gawe cabu. ⁷Teepi liga teebine tii jewenanisi, tabe jeclajutige, jejemige egä, “Weeme cabu liba biname pisi nyene, lui te umle cäco niiya mule wawena, tabe te niinäce kula ne yaajarege teeme cabu me.” ⁸Tabe cuta cääri äcupige, gawe cabu ngii yoogärige. ⁹Teepi liba Yeesu me mene itecijemige, teepi ngene ca eglisi egä cime niiya mule piti nemi. Siige teepi gije abacitinisi yepäyepä atenglejame, modamoda biname cabu ca ngälu matimati biname, ngälu Yeesu taatu te ityepurige pui magebi cama, teeme opo gaabe je lui te jocljutige. ¹⁰Piba Yeesu jeclajutige, utemlige egä, “Magebi, lete nemi teepi, lui cina meeble naakanisi aima kula ca äbyecrame? Cije teepi lica jewenisi peei mule ne?” ¹¹Tabe jejige egä, “Eewe babo biname.” Puma cita ca Yeesu jojige egä, “Cane cuta meeble kula ca lica naacnenine. Äte ocli, ingwe ca niiya mule gone jaawenute!”

Yeesu Apaclyera Gyene Biname bime tääpume

¹²Yeesu liba biname bine cääri ebiberäjimige, tabe jejemige apu egä, “Cane age säne apaclryera ai gawecewe tääpume. Laati te cebine ingwe näcwuge, tabe krokeciyee cabu lica waatnuge, ingle tabe apaclryera ne jäätänuge teeme ireclota tääpume.” ¹³Puma cita ca Parisea sigu biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Maane määmämu aitnäjenite, pipu pi määme aitneja lui toraca lica gyene.” ¹⁴Yeesu jejemige egä, “Cane puu cämämu aitnäjenine, yepä cäme aitneja lui papa me lica äbitenige, ingle cane umle gäne, cane luma cita ca gäne piiyepu liiyeme ädenine. Yepä weene nuuja umle lica gemi, cane luma cita ca gäne piiyepu liiyeme ädenine. ¹⁵Weeme atrana lui biname bime pana gyene. Cane nuuja biname ne

licarage pa jaatranepene. ¹⁶ Yepä cane liba atrana je, käme atrana lui conocäcorage ge, ingle cane taatu lica gäne. Babe lui te cebine nätyepuji, tabe cane cama gyene. ¹⁷ Nata weeme Cotre mene te cuta jiicenige, egä neeneni biname bime aitneja lui ibibi birige. ¹⁸ Yoo siige, cane cämämu aitnäjenine piiyepu Babe, lui te cebine nätyepuji, tabe cuta naitnäjenige cebine.” ¹⁹ Puma cita ca teepi Yeesu ne itemlisi egä, “Baa, lese nyene määme babe?” Yeesu jejemige egä, “Weene umle lica gemi cane piiyepu käme Babe. Weene liga umle cirege cane, weene cuta piba umle cirege tabe.”

²⁰ Yeesu ai mene jiicemige, tabe liba biname bine ebiberäjimige iiwäreja mete caale bora je rarekaake acrana puupu gome. Siige nuuja te teebine lica joomlige, ingle teeme padare te camu ge atyaramta.

“Weene Äblicäco Gemi Otni, Cane Liiyeme Ädenine”

²¹ Yeesu biname bine cääri mene jejanemige. Tabe apu jiicige egä, “Cane ama cita ca äyeblingtenine. Weene pa närngepeye cebine, yepä weene weeme niiya mule cabu budre cire äbitipeye. Weene äblicäco gemi otni, cane liiyeme ädenine.”

²² Puma cita ca Israela biname cina jiicisi egä, “Nää, tabe pama teemämu aglime pa läbitepi, ingle tabe jiicige egä, ‘Weene äblicäco gemi otni, cane liiyeme pa lädepene?’” ²³ Yeesu jejemige egä, “Weene lui gawecewe cabu ca gemi, yepä cane lui cabucewe cabu ca gäne. Weene ai gawecewe tääpu memi, yepä cane lica gäne ai gawecewe tääpume.”

²⁴ Cane jijinine, egä weene budre läbitininuye weeme niiya mule cabu. Weene liba ätrunga lica birige, egä cane pui biname gäne, cane lui poto cidi me jiicenemine, weene toraca budre cire äbitipeye.” ²⁵ Teepi puma cita ca teebine itemlisi, “Baa, maane laasi näte?” Yeesu jejemige egä, “Cane uja weebibine lipu ituge jaj? ²⁶ Cäme bucurage mene piti nemi weeme poto cidi me iicemame piiyepu weebibine ablajejame. Yepä cane pee i peei taatu mene jaajanamemune biname bine, cane lui mene nätecijanuge teeme bau ca, cebine lui te nätyepuji. Tabe lui toraca gyene.”

²⁷ Teepi opo lica ewatnisi, egä Yeesu Babe poto cidi me jiicige. ²⁸ Puma cita ca Yeesu teebibine cuta cääri jejemige egä, “Weene liba pa nawepäntepeye cebine, Acejiyame bau ca lui te tädujine biname me äbitujine, piba weene umle pa äbitipeye, egä cane pui biname gäne, cane lui poto cidi me jiicemimune. Cane nuuja gwidape ne käme singi ca lica jaawenune, yepä Babe te ngena ituge abiberäja cebine, cane pee i poto cidi me taatu jiicemimune. ²⁹ Lui te cebine nätyepuji, tabe pisi nyene cane cama. Tabe cebine taatu lica ituge abmala, ingle cane ngena bine jaawenettäjimune, pee i cina teebine ngenecu mijji me jaawenusi.” ³⁰ Bucurage biname cina Yeesu ne jitrungisi, teepi liba itecijemige tabe apu iicema je.

Laati Bemi Toraca Abrahamo me Bägräwale

³¹ Lui Israela biname cina Yeesu ne jitprungisi, tabe teebibine jejemige egä, "Weene liba käme abiberäja ne kokre cama joomle-niye, weene käme toracarage abiberäja bärä gemi piba. ³² Piba weene umle läbitininuye, toraca ngena gyene, siige pui toraca te weebibine kälyä jiwenininuge." ³³ Teepi opo lica jewatnisi, Yeesu ngena täüpume jejemige, siige teepi jejisi egä, "Cine lui Abrahamo me kaakesaare gemi. Cine nuuja biname me aletnäneji biname lica gemi, cije maane ngena name pi nijinite cine kälyä äbitame?"

³⁴ Yeesu jejemige egä, "Cäme mene nacateye: iyeta lui cina niiya mule bine yaacnemusi, pui niiya mule cina teebibine kokre joomle-musi epu pana, aletnäneji biname ne teeme yageyame te lipu kokre joomluge.

³⁵ Aletnäneji^a biname te iyeteta lica yaanajuge teeme babo biname me mete cabu. Yepä bärä te iyeteta teeme babe me mete cabu yaanajuge.

³⁶ Siige Bärä te liba weebibine kälyä jiwenininuge niiya mule cabu ca, weene piba toraca kälyä birige. ³⁷ Yoo, cane umle gäne, egä weene Abrahamo me kaakesaare gemi. Yepä weene cebine aglime naweniniye, ingle weene singi lica gemi käme mene ätecijsame. ³⁸ Cane jijananinune, cane ngena ituge päpäna Babe me gome. Weene cuta piiyepu jaawenimuye, weeme babe te ngeno me jijananinuge weebibine."

³⁹ Teepi jejisi egä, "Cime babe Abrahamo sine." Yeesu jejemige egä, "Weene liga Abrahamo me bärä cirege, weene epu mule bine cire jaawenemejiye tabe liiyepu. ⁴⁰ Yepä weene siige cebine aglime naweniniye, ingle cane toraca mene poto cidi me ituge jajanena, Babe bau ca cane lui mene ituge ätecijsana. Abrahamo weeme pana lica äbituji.

⁴¹ Weene weemerage babe ne jitutaneniye." Teepi puma cita ca Yeesu ne jejisi egä, "Cine babe cäco biname lica gemi. Cime yepä taatu Babe pisi nyene. Tabe lui Acejiyame sine." ⁴² Yeesu jejemige egä, "Liga Acejiyame weeme Babe cirege, weene piba käme täüpume singi cirege, ingle cane teeme bau ca tädijine, siige cane page age sâne. Cane käme singi ca lica tädijine, yepä tabe te cebine nätyepuji. ⁴³ Weene ngena name pi käme mene umle lica gemi? Weene naace name pi umle lica gemi käme mene, ingle weeme tablame bermemiyé käme mene ätecijsa wâlu name pi. ⁴⁴ Satani peese nyene weeme babe, siige weene weeme babe me singi bine jaawenemuye. Tabe lui agliyame gyene agedna cabu ca ngâlu page. Tabe toraca mene ne jigyenige, ingle teeme bau ca cude padare gyene. Tabe liba walya waatromuge, tabe teemerage mule ne jaawenuge; tabe walya biname gyene, babe gyene iyeta walya täüpume. ⁴⁵ Cebine weene

^a 8:35 aletnäneji biname: Nuuja taje cuta nuuja te jaaltnuge pui biname ne coo yageyame te jaajuge egä, "Maane siige käme cabu ca, määme singi gaabe ädepi."

pui name pi lica nätrunguye, ingle cane jiicemimune, ngena gyene toraca. ⁴⁶Baa, weeme nuuja te jaawabudnитеge, egä cane ngena niiya ne ituge wawena. Cane liba toraca mene poto cidi me jiicemune, weene piba ngena name pi lica cebine nätrunguye. ⁴⁷Laati te Acejiyame bau ca gyene, tabe te teeme mene jäätécijuge. Yepä weene Acejiyame me bägräwale lica gemi, peei name pi weene lica teebine jäätécijuye.”

Yeesu piiyepu Abrahamo

⁴⁸Israela biname cina Yeesu ne jejisi egä, “Cime mene pama toraca gyene, egä maane Samariya biname gäte, cuta määme niiya cable pama pisi nyene?” ⁴⁹Yeesu teebibine icisäremige egä, “Eewe, cane niiya cable cama lica gäne. Cane cäme Babe ne opo gaabe me ecitenine, yepä weene cebine opo gaabe me lica naciteniye. ⁵⁰Cane singi lica gäne cäme ngii te babo äbitame. Nuuja te pisi nyene, lui te singi ge cäme ngii te babo äbitame. Tabe te biname bine cirege atrana. ⁵¹Cane toraca jijenininine weebibine, egä laati te cebine nätrunguge, tabe budre lica läbituge.” ⁵²Puma cita ca Israela biname cina jejisi egä, “Siige cine aga toraca umle bääbitininago, egä määme niiya cable pisi nyene. Abrahamo uja budre äbituji, piiyepu Acejiyame me mename biname cina uja budre äbitininujisi, siige maane piba cije lipu jiicenite, egä laati te liba määme mene yäätecijuge, tabe budre lica läbituge. ⁵³Nata maane baborage lica gäte mime kaakesaare Abrahamo bau ca, lui te budre itu läbitepi. Piiyepu mename biname cina budre ituge äbita. Maane lipu ngene jotwaninite, egä maane baa laasi näte?”

⁵⁴Yeesu teebibine jejemige, “Cane liba cämämu babo läbitune, peei lui toraca lica ge. Yepä Babe te cäme ngii ne babo jaawenuge, weene lui ne weeme Acejiyame ca eineniye. ⁵⁵Weene lica ituge umle äbita teeme poto cidi me, yepä cane umle gäne tabe. Cane liba iicana je, egä cane umle lica gäne tabe, cane piba weeme pana walya biname gäne. Yepä cane umle gäne tabe piiyepu teeme mene jäätécijune. ⁵⁶Weeme kaakesaare Abrahamo gege ge, ingle tabe umle ge, egä tabe cebine cirege päpäna. Tabe näpänuji, siige mage gege äbituji.” ⁵⁷Israela biname cina jejisi egä, “Maane camu gäte fifty kämäge oomlana, maane piba cije lipu pi jiicenite, egä maane Abrahamo ne ituge päpäna?” ⁵⁸Yeesu jejemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä cane uja ge, Abrahamo ingwe ca aplimluji.”

⁵⁹Puma cita ca Israela biname cina kula bine ewadimisi teebine äbyecrame, yepä Yeesu ämlitige, siige iiwäreja mete ne sebmalige.

Yeesu Miji Jewenige Irecu Määsumäsu Biname ne

9 ¹Yeesu otni cabu irecu määsumäsu biname ne jepänige, lui te pepu ärngeji ge. ²Abiberäja bägrä cina Yeesu ne itemlisi egä, “Abiberäja

biname, laati me niiya mule name pi tabe apu gyene, teeme coo teeme mage babe bime?" ³ Tabe jejemige egä, "Tabe irecu määsumäsu ärngeji lica gyene teeme niiya mule ingle name pi coo teeme mage babe bime niiya mule name pi. Tabe naace name pi irecu määsumäsu gyene egä Acejiyame me kokre ne teeme cabu ca päpäname. ⁴ Bimu apaclyera te liba enajenige, mine miji teeme kaakesea wawena, cebine lui te nätyepuji. Ciiye te tädenige, piba nuuja te äblicäco kaakesea wawena. ⁵ Cane liba gawecewe cabu sâne, cane apaclyera gäne gawecewe tääpume."

⁶ Ai mene ingwe gaabe ca Yeesu mote ne eclemutige gawe cabu me, gawe cama elengläcitige, siige pui ngate ne ecatige, teeme irecu bine aaganige. ⁷ Piba tabe jejige egä, "Äte ädi, opo äcisäji Siloama cupicu cabu." (Siloama me abocломta lui 'Ätyepäneji') Tabe ädige, opo äcisäjige, siige irecu aasatänejii tacnige.

⁸ Puma cita ca lui biname cina teeme gome icrajige, cuta lui cina teebine niinäce ituge päpänena ätinera je, teipi ätemläjinisi egä, "Nää, age sena pui biname, mine lui ne ätinera je jääpänanusi?" ⁹ Poto cina jiicisi egä, "Yoo, tabe sine," poto cina egä, "Eewe, tabe lica gyene, yepä teeme opo pui biname me pana gyene." Yepä tabe pui biname te teemämu jiicige egä, "Cane age sâne pui biname." ¹⁰ Teipi itemlisi egä, "Määme irecu cina lipulipu baasatäsi?" ¹¹ Tabe jejemige egä, "Biname ngii Yeesu, tabe te mote ne elengläcitige gawe cama, siige pui ngate ca naganige cäme irecu, nätyepige Siloama cupicu cabu cane opo äcisejame. Cane liba ädine, siige jicisäjine, piba cäme irecu cina aasatäsi." ¹² Teipi teebine itemlisi egä, "Lese nyene tabe?" Tabe jejemige egä, "Cane umle lica gäne."

Parisea Sigu Biname cina Itemläjisi Lui Irecu Määsumäsu Biname te Miji Äbitige

¹³ Lui irecu määsumäsu biname te miji bäbitige, teebine ecanisi Parisea sigu biname bime cabu me. ¹⁴ Lui bimu cabu Yeesu gawe ne mote cama elengläcitige, siige teeme irecu bine miji jaawenige, pui lui Sabade bimu ge. ¹⁵ Puma cita ca Parisea sigu biname cina teebine itemlisi egä, "Määme irecu lipulipu miji bäbitäsi?" Tabe jejemige egä, "Pui biname, tabe gawe ne teeme mote cama elengläcitige, pui ngate ca cäme irecu naganige. Cane opo äcisäjine, siige page cane gwidape bine jepänenemine." ¹⁶ Piba poto Parisea sigu biname cina apu jiicisi egä, "Lui biname te pepu mule ne jewenige, tabe äblicäco ge Acejiyame bau ca otni, ingle Sabade cotre ne jetropangtige." Yepä poto cina jiicisi egä, "Lipu miji gyene conocono biname te apu ciitaca mule bine waweneca?" Siige teipi yepä ngene atwana lica ge Yeesu poto cidi me.

¹⁷ Parisea sigu biname cina cuta cääri itemlisi pui biname ne egä, "Maane lipu ngene jotwaninite pui biname poto cidi me, meebine lui te

miji naawenige?" Tabe jejemige egä, "Cane apu ngene jotwaninine, egä tabe lui Acejiyame me mename biname gyene." ¹⁸ Yepä Israela biname cina ätrunga lica ge, egä tabe irecu määsumäsu ärngeji ge, siige page jepänenemige, peei name pi teepi teeme mage babe bine ala taasoglicisi, ¹⁹ äätemlisi egä, "Nää, ai lui weeme bägrä gyene? Lipu, tabe irecu määsumäsu ärngeji ge? Tabe page siige lipulipu jepänenemige?" ²⁰ Mage babe cina jejemäsi egä, "Yoo, cine umle gegrä egä tabe cime bägrä gyene, cuta irecu määsumäsu ärngeji ge, ²¹ yepä cine nuuja umle lica gegrä, tabe lipulipu irecu bii baasatige coo laati te miji bii jewenige teebine. Weene teebine itemleye. Tabe baborage gyene weebibine daremu mene jajime." ²² Teepi naace popi apu jiicäsi, ingle teepi wälu ge Israela modamoda biname bime täüpume. Israela biname cina apu ituge iicana, egä laati te jaawabudniture Yeesu ne, egä tabe Keriso sine, Acejiyame lui ne cirege ätyepa biname bine niiya cabu ca äsecrera, piba pui biname ne yääyeblingtusi teeme irecu ätumuta cabu ca. ²³ Peei name pi teeme mage babe cina jiicäsi egä, "Tabe baborage gyene. Teebine itemleye."

²⁴ Puma cita ca Parisea sigu biname cina cuta cääri ala tesoglicisi irecu määsumäsu ärngeji biname ne, jejisi egä, "Cine umle gegrä, egä lui biname te meeble miji naawenige, tabe conocono biname gyene. Maane lipu ngene jotwaninite teeme poto cidi me? Maane ngene gone näätimaluge, egä Acejiyame te näätetijenige, peei name pi maane toraca mene nijini." ²⁵ Tabe jejemige egä, "Cane umle lica gäne, egä tabe conocono biname gyene coo liiyepu, yepä cane umle gäne, cane irecu määsumäsu ge niinäce, siige page jepänenemine." ²⁶ Puma cita ca Parisea sigu biname cina itemlisi egä, "Tabe ngena jewenige määme irecu cabu? Tabi lipulipu meeble irecu miji naawenige?" ²⁷ Tabe jejemige egä, "Cane uja bii jijinile, yepä weene lica bitecijinile. Weene ngena täüpume singi gegrä peei yepä gwidape täüpume cääri ätecijaname? Pama weene singi gegrä cuta teeme abiberäja bägrä me äbitame!" ²⁸ Parisea biname cina teebine jisädisi, jejisi egä, "Maane peese näte teeme abiberäja bägrä. Cine Moose me abiberäja bägrä gegrä. ²⁹ Cine umle gegrä, egä Acejiyamerage te Moose ne jejanuji, yepä cine peei biname poto cidi me umle lica gegrä, egä tabe luma cita ca gyene." ³⁰ Pui biname te jejemige, "Tabe käme irecu bii napatnige, yepä weene umle lica gegrä, tabe laasi nyene. Cane cälu te näätige wemiji pi. ³¹ Mine umle gegrä, egä Acejiyame te conocono biname ne lica jäätetijuge, yepä tabe eei biname ne jäätetijuge, lui te teebine opo gaabe me yaacitanuge piiyepu teeme singi ibibi jaawenimuge. ³² Agedna cabu ca ngälu page nuuja biname te lica ituge ätecija, egä biname te irecu määsumäsu ärngeji biname me irecu bine jaapatnige. ³³ Acejiyame te peei biname ne liga lica cire täätpeje, tabe ibibi lica gyene apu mule bine wawenecame." ³⁴ Parisea biname cina jejisi teebine egä, "Maane niiyarage biname gäte määme aplimla cabu ca ngälu page. Maane ngena

miji gäte cibibine abiberäjame!” Siige teepi teebine teeme abasecretna mete cabu ca ijarisi.

Seemo Ireclota Ngalebora Lui Irecu Määsumäsu Gemi

³⁵ Yeesu itecijige, egä tabe lui biname ne miji jwenige, teebine sijarisi abasecretna mete cabu ca. Tabe liba teebine jepänige, tabe jejige egä, “Maane nää jitrungenite Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji?” ³⁶ Tabe pui biname te Yeesu ne jejige egä, “Babo biname, naji cebine, tabe laasi nyene, cane teebine piba jitrungenine?” ³⁷ Yeesu jejige egä, “Maane uja biiri jepänite teebine. Tabe page maane cama mene jiicemenige.” ³⁸ Tabe Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, cane näätrungenine meebee.” Piba tabe kokorare ca ääpednutige teeme opo gaabe je. ³⁹ Yeesu puma cita ca jiicige egä, “Cane naace täüpume ai gawecewe cabu me itu tädujine biname bine atraname siige piba irecu määsumäsu cina päpänenename, cuta lui cina jäätänanemusi teepi irecu määsumäsu me äbitame.” ⁴⁰ Poto Parisea sigu biname lui cina teta cama puga ge, itecijemige Yeesu ai mene iicema je, siige teepi teebine itemlisi egä, “Nää, maane apu naangeninige, egä cine cuta irecu määsumäsu gemi?” ⁴¹ Yeesu jejemige egä, “Weene liba toraca irecu määsumäsu lenaja je, piba nuuja te äblicäco weebibine niiya mule poto cidi me aitneja; yepä weene jiicenenemiye, egä weene cängena jepänenemiye, siige weebibine cirege atrana, ingle weeme niiya mule piti nemi.”

Ngene ca Agli Mene Maamoi poto cidi me

10 ¹ Yeesu jiicemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä lui biname te maamoi caale bora me lica labacituge grana cabu, yepä tabe jaageluge caale nuuja poto ca, tabe lui eromaame birige piiyepu cuta agliyame birige. ² Yepä lui biname te labacituge caale granarage cabu, tabe peese nyene maamoi ire atwi biname. ³ Teeme täüpume grana ire atwi biname te grana ne jiitnuge, piiyepu maamoi cina umle gemi teeme tagepogogo, siige tabe teemerage maamoi bine ngiirage ca jäätäcrimuge, caale cabu ca yääsemuge. ⁴ Tabe liba teebibine yääsemuge, tabe niinäce gaabe me läduge. Maamoi cina teebine ingwe yääcwusi, ingle teepi umle birige teeme tagepogogo. ⁵ Teepi idne biname ne ingwe lica yääcwusi. Teepi teeme bau ca luucratnuge, ingle teepi umle lica birige teeme tagepogogo.”

⁶ Yeesu teebibine ai ngene ca agli mene jejemige, yepä teepi opo lica ewatnisi, egä ngena tääpu myene.

Mijirage Maamoi Ire Atwi Biname

⁷ Yeesu cääri jiicemige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä cane age säne grana maamoi bime täüpume. ⁸ Iyeta lui cina cäme niinäce

gaabe ca itu saaclepi, teepi lui eromaame gemi piiyepu aglecayame gemi, yepä maamoi cina teebibine lica jäätécijemusi. ⁹Cane age sâne grana. Laati te cäme cabu ca tabacituge, tabe ireclota ne jääpänuge. Tabe tabacituge caale ngalebora me, cuta lasatuge, siige tabe jääpänimuge baace loolo me. ¹⁰Eromaame te yepä täduge acatame, sabe wawename piiyepu budre me aglime. Yepä cane te tädujine naace tääpume egä maamoi cina toraca mijirage ireclota ne päpäname.

¹¹Cane age sâne mijirage maamoi ire atwi biname, lui te teeme ireclota ne yääyemaluge maamoi name pi. ¹²Liba daremu cama biname te maamoi bine ire jaatwemuge, lui te toraca ire atwi biname lica birige piiyepu lui me maamoi lica birige, tabe liba jääpänuge wulp ne otni je, tabe maamoi bine yaabmalimuge, luucrufe. Puma cita ca wulp te maamoi bine jäängeerjeräjimuge, maamoi cina maramara yaaplidnärusi. ¹³Daremu cama lui ire atwi biname te luucrufe, ingle teeme toracarage ngenecu lica gyene maamoi bime tääpume. ¹⁴Cane sâne mijirage maamoi ire atwi biname. Cane umle gäne cäme maamoi, teepi umle gemi cane, ¹⁵epu pana Babe te lipu umle gyene cane, cane lipu umle gäne tabe. Cane cäme ireclota ne pa yääyemalipene maamoi name pi. ¹⁶Cäme piti nemi poto maamoi ai caale cabu lui lica gemi. Cane cuta miji teebibine awecetnära, siige teepi cäme tagepogogo cire nätecijepesi. Siige yepä maamoi tomi cirege, cuta teeme tääpume yepä ire atwi biname cirege.

¹⁷Babe te singi gyene cäme tääpume, ingle cane singi gäne cäme ireclota ne äyemelame naace tääpume cuta cääri päpäname. ¹⁸Nuuja biname te lica pagege cebine teeme singi ca agli, yepä cane cämämu pagege cäme ireclota ceera budre tääpume. Cäme conocäco pisi nyene cäme ireclota ceerame cuta cääri päpäname. Cäme Babe te apu ituge jaji cane wawename.”

¹⁹Yeesu me ai mene te Israela biname bine cuta cääri maramara ngene atwanena me jewenimige. ²⁰Teeme bucurage cina jiicisi egä, “Teeme niiya cable pisi nyene. Tabe buduma biname gyene. Weene teebine ngeno me jitecijeniye?” ²¹Yepä poto cina jiicisi egä, “Niiya cable cama biname te äblicäco apu mene iicema. Ingle naace gyene, niiya cable cama biname te lipulipu irecu määsumäsu biname bine jaawenimuge teepi päpänename.”

Israel Biname cina Yeesu ne Jigysi

²²Padare te tatyaramtige Yerusalem je iiwäreja mete ne ngene apecname. Pui lui gäbu padare ge. ²³Yeesu liba ädige Solomona me caagecage toro mete gawe cabu Acejiyame me iiwäreja mete caale bora je, ²⁴piba Israela biname cina teebine jewaclomtisi, jejisi egä, “Maane lipu lecaleca padare naanajinige cibibine jaji cäco, egä maane laasi näte? Nijini conocäco, maane liba Keriso säte, Acejiyame te lui ne ätyepame

tiicuji biname bine mäpu cabu ca äsecrerame.” ²⁵Yeesu jejemige, “Cane uja ituge jaji weebibine, yepä weene lica itu nätrungepeye cebine. Cane lui ciitaca mule bine ituge waweneca cäme Babe me ngii cabu je, pui cina cebine naitnäjenisi. ²⁶Yepä weene lica nätrungeniye cebine, ingle weene cäme maamoi lica gemi. ²⁷Cäme maamoi cina cäme tagepogogo nätecijsi, siige cane umle gäne teepi. Teepi cäme ingwe poto ca saacluge. ²⁸Nuuja te äblicäco teebibine cäme bau ca äsecrera, yepä cane teebibine iyeteta ireclota cire yääcäremepene, siige teepi budre ne lica cire jääpänepesi. ²⁹Cäme Babe lui te ituge cebine ai maamoi ceera, tabe sine baborage. Nuuja te äblicäco gyene teebibine Babe me ime cabu ca äsecrera. ³⁰Cine Babe cama yepä gegi.”

³¹Piba Israela biname cina cuta cääri kula bine etomlicmisi Yeesu ne äbyecrame. ³²Yeesu teebibine jejemige egä, “Cane weeme opo gaabe bucurate muijimiji mule ituge waweneca, Babe te lui tääpume ituge jaji. Lui mule name pi weene cebine kula ca äbyecrame naweniniye?” ³³Israela biname cina jejisi egä, “Cine määme miji mule name pi kula ca äbyecrame lica naaweninisi, yepä maane lipu Acejiyame me ngii ne sabe itu tewenumete. Maane binamerage gäte, yepä maane Acejiyame me äbitenite!” ³⁴Yeesu jejemige egä, “Weeme Cotre cabu oogäräneji gyene, egä Acejiyame te jiicuji, ‘Weene acejiyame gemi!’ ³⁵Mine umle gemi, egä Oogäräneji mene te ngena jiicenige, iyeteta toraca enajenige. Siige Acejiyame te liba acejiyame ca einemuji pui biname bine, Acejiyame me Mene lui bine ecäremujisi, ³⁶cije weene piba ngena name pi najeniye cebine, Babe te lui ne teeme tääpume mara me nawenuji, siige gawecewe cabu me nätyepuji, egä cane Acejiyame me ngii ne sabe jaawenune, teeme Bägrä ca liba lainune. ³⁷Cane liba cäme Babe me kaakesea bine lica jaawenimune, piba weene gone cebine nätrunguye. ³⁸Yepä cane liba jaawenimune, weene miji cäme kaakesea poto cidi me ätrunga, ngänu gyene liba weene cebine lica nätrunguye. Piba weene umle läbitininuye, egä Babe te cäme cabu pisi nyene, cane Babe cabu pisi näne.”

³⁹Israela biname cina cuta cääri äbitininisi Yeesu ne oomla-name, yepä tabe uucrige.

⁴⁰Puma cita ca Yeesu cääri acnenutige Yoridana baduge nuuja poto doro me, pui puupu cabu me, Yoane luma niinäce biname bine niiye ca jääcisäjempa, siige tabe puga enajige. ⁴¹Bucurate biname cina totminisi teeme bau me. Teepi jiicisi egä, “Yoane nuuja ciitaca mule ne lica itu jaawenepi, yepä tabe lui mene jiicemepi ai biname poto cidi me, toraca gyene.” ⁴²Bucurate biname cina Yeesu ne puma jitprungisi.

Lajaro me Budre

11 ¹Yepä biname ngii Lajaro pita cama ge. Tabe Betaniya cewe je enajige teeme neeneni ngule cama Maareta piiyepu Mariya.

² Age ton a pui Mariya, lui te miiji lengo oil ne yaapadurepi Yageyame me erner ge cabu, siige teeme edingäli ca jääcisäjepi. Teeme wate Lajaro tage, lui te pita cama ge. ³ Siige ngule cina mene jityepäsi Yeesu bau me egä, "Yageyame, määme miijirage biname te pita cama gyene." ⁴ Yeesu liba peei mene itecijige, tabe jiicige egä, "Ai pita te Lajaro ne budre me lica pa jaawenepi, yepä biname bine pa jaawenemepi Acejiyame me jamyacu apaclyera ne awepyeräjame. Piiyepu ai cabu ca Acejiyame me Bägrä me jamyacu apaclyera ne pa jääpänepesi." ⁵ Yeesu babo singi ge Maareta teeme maade cama piiyepu teeme wate Lajaro täüpume.

⁶ Yoo, Yeesu liba itecijige, egä Lajaro pita cama ge, tabe căro camu puga enajige neenení bimu cama. ⁷ Puma cita ca tabe teeme abiberäja bägrä bine jejemige, "Biiri naclege Yuudea probins cabu me." ⁸ Teepi jejisi egä, "Abiberäja biname, cemacema Israela biname cina meeble kula ca puga liga nääbyecrinumesi budre me, nää maane cuta piiyeme otnime äbitinite?" ⁹ Yeesu jejemige egä, "Cije bimu me ngalebora twelb awa lica gemi kroke cabu ca ngälu mämleoteca oomlaname? Laati te bimu apaclyera cabu läduge, tabe lica yaatramuge, ingle tabe ai gawecewe me apaclyera ne jääpänuge. ¹⁰ Yepä ciiye cabu laati te liba läduge, tabe yaatramuge, ingle teeme cabu nuuja apaclyera lica birige." ¹¹ Puma cita ca tabe abiberäja bägrä bine jejemige, "Mime biname Lajaro ute gyene, yepä cane ädenine teebine alotnentame." ¹² Teepi jejisi egä, "Yageyame, tabe liba ute ogrenige, miiji äbitenige teeme pita cabu ca." ¹³ Yeesu ai mene Lajaro me budre poto cidi me jiicige, yepä abiberäja bägrä cina apu jengemige, egä papa ute me jiicige. ¹⁴ Piba Yeesu pajecurage jejemige teebibine egä, "Lajaro budre gyene. ¹⁵ Cane wemiji pi gege gäne, egä cane puga lica ge, tabe lui padare cabu budre täbitumi, ingle peei cabu ca weene umle päbitipeye cebine ätrungame. Biiri naclege teeme bau mel!" ¹⁶ Puma cita ca Tooma, 'Päädepäde' ca lui ne einenis, nuuja abiberäja bägrä bine jejemige egä, "Yoo siige, mine biiri naclege iyeta Yeesu cama budre me."

Yeesu Lui Ireclota Ceera Biname Gyene

¹⁷ Yeesu liba Betaniya me atyaramtige, tabe umle äbitige, egä Lajaro ne uja secitumesi, siige gape ngalebora fooa bimu cama senajumi.

¹⁸ Betaniya lui trii kilomiita padare ge Yerusalem ca. ¹⁹ Bucurage Israela biname cina itu tabasecretnumi Maareta Mariya naabi bau me sigita täüpume teeme wate me budre name pi.

²⁰ Maareta liba utecijige, egä Yeesu biiri tädenige, tabe oclige teebine awacletnäjame, yepä Mariya mete cabu je onajige. ²¹ Maareta liba Yeesu ne jepänige, tabe jejige egä, "Yageyame, maane liga ama cirege, cäme wate te budre lica cire läbitezji. ²² Yoo, tabe puu budre gyene, yepä cane umle gäne, egä Acejiyame te nääcärenige, maane ngeno me

jejenite.” ²³Yeesu Maareta ne jojige, “Määme wate te budre cabu ca alotnantenige ireclota me.” ²⁴Tabe jejige egä, “Yoo, cane umle gäne, egä ceräcerägäabu bimu cabu iyeta biname cina liba budre cabu ca ireclota me cire larpinäripesi, tabe cuta piba cirege arpinenta.” ²⁵Yeesu jojige egä, “Cane age säne budre cabu ca lui te biname bine cirege arpinera piiyepu ireclota ceera. Laati te cebine nätrunguge, ngänuge tabe puu budre gyene, yepä tabe ireclota gyene. ²⁶Piiyepu laati te ai ireclota cabu nätrunguge cebine, tabe iyeteta budre ne lica jäätäpnuge. Nää, maane cäme mene nätrungenite?” ²⁷Tabe jejige egä, “Yoo Yageyame, cane näätärunge, egä maane Keriso säte, Acejiyame lui ne itu näätäyepuji biname bine äsecrerame mäpu cabu ca. Maane lui Acejiyame me Bägrä gäte, lui ne jewagrijenisi otnime.”

Yeesu Ele Engenige

²⁸Puma cita ca Maareta Yeesu ne ebmalige, acnenutige cewe me, teeme igane Mariya ne ogä jojige egä, “Abiberäja biname te bii tädige, tabe määme tääpume nätemlige cebine.” ²⁹Mariya liba utecijige, tabe watatarage mete cabu ca asatige, oclige teebine päpäname. ³⁰Yeesu cäro camu ge cewe ngalebora me abacita, yepä tabe camu puga ge Maareta luma teebine niinäce edärige. ³¹Sigita me lui Israela biname cina seclumi, teepi liba jopänisi Mariya ne abujengta je watatarage asata je, siige teepi teebine ingwe ucwisi, ingle teepi apu jengemige, egä tabe gape cabu me oclenige ele me.

³²Mariya liba pui puupu cabu me atyaramtige, Yeesu luma enajige, siige teebine liba jepänige puma, tabe teeme opo gaabe je utramige, jejige egä, “Yageyame, maane ama liga cirege, cäme wate te budre lica cire läbitiji.” ³³Yeesu liba jopänige teebine ele angena je cuta liba jepänimige teta cama lui Israela biname cina seclige ele angenetna je, tabe ngenecu mäpu me äbitige. ³⁴Tabe itemli-mige egä, “Weene teebine luma secitumeye?” Teepi jejisi egä, “Yageyame, maane tädi ire me.” ³⁵Puma cita ca Yeesu ele enge-nige. ³⁶Israela biname cina jiicisi egä, “Jepäneye, tabe lipu baborage singi ge teeme tääpume!” ³⁷Yepä poto cina jiicisi egä, “Tabe irecu määsumäsu biname ne miiji jaawenepi. Tabe ama liga cirege, tabe pama Lajaro me budre gaabe ne cuta cire yaarmeji.”

Yeesu Lajaro ne Budre cabu ca Erpinantige

³⁸Yeesu cääri ngenecu mäpu me äbitige, siige ädige gape gome me. Pui gape lui kula bora uureji ge. Grana kula ca armeji ge. ³⁹Yeesu biname bine jejemige kula ne apetrengtame. Puma cita ca budre biname me ngule Maareta te jejige egä, “Yageyame gone, tabe niiyarage lengo cama gyene, ingle fooa bimu cama gape bora senajumi!” ⁴⁰Yeesu jojige, “Egäsu nata cane naajine meeble, egä maane liba ätrunga cama gäte,

maane Acejiyame me kokre ne jepänenite.” ⁴¹Puma cita ca teipi kula ne epeträngtisi. Yeesu piba cabu me ire acitige, jiicige egä, “Babe, cane eso nääcärenine, egä maane cebine nätecijenite. ⁴²Cane umle gäne, egä maane iyeta padare cabu cebine nätecijanute, yepä cane ai mene biname bime name pi jiicenine piba teipi ätrungame, egä maane te cebine itu nätyepujite.” ⁴³Ai mene iicana ingwe gaabe ca tabe baborage tagepogogo ca ala abayige egä, “Lajaro, tasati peema cita ca!” ⁴⁴Siige tabe tasatige gape cabu ca, teeme ime ernge cäbletääpe ca tope atneji ge piiyepu opo cäbletääpe ca acwabäneji ge. Yeesu piba biname bine jejemige, “Jiibiremeye, siige lädege tabe.”

Gläämu Jecijemige Yeesu ne Aglime
(Matayo 26:1-5; Mareko 14:1-2; Luuka 22:1-2)

⁴⁵Mariya bau me lui Israela biname cina sigita me saaclepi, teipi jepäni Yeesu ngena mule ne jewenige, siige teeme bucourage cina jitrungisi teebine. ⁴⁶Yepä teeme nesae cina äcnärigi Parisea sigu biname bime bau me, teebibine jejemisi, Yeesu ngena mule ne jewenige. ⁴⁷Puma cita ca Parisea sigu biname piiyepu modamoda iiwäreja biname cina, teipi iyeta mutre biname bine ala tesoglicmisi mene atraname, siige jejemisi egä, “Mine ngena ne jewenenisi? Ai biname te bucourage ciitaca mule bine jewenetenäjenemige. ⁴⁸Mine liba ire taatu jecitenisi tabe apu mule wawenecame, piba iyeta biname cina teebine jitrungenisi, siige teeme bau me eclenige. Piba Rooma cubu biname cina pa saaclepi iiwäreja mete ne sabe wawename piiyepu cuta iyeta biname bine sabe wawename, ingle Rooma gabmani^b te singi lica gyene nuuja biname te mope me äbitame.”

⁴⁹Teeme yepä te ngii Kayapa, lui tage iiwäreja mope biname pui padare cabu, jejemige egä, “Weene lipu buduma gemi! ⁵⁰Nää, weene umle lica gemi, egä yepä biname te miiji budre äbita iyeta biname bime täüpume, lica iyeta biname cina?” ⁵¹Ai lui teeme ngene atwanena mene lica ge. Yepä pui padare cabu tabe tage iiwäreja mope biname, siige Acejiyame te piba ngene atwanena ecärigi, egä Yeesu te miiji budre äbita iyeta Israela biname bime täüpume. ⁵²Cuta tabe teeme taatu täüpume lica budre yepä iyeta Acejiyame me bägräwale bime täüpume, lui cina aplidnäreji gemi ai gawecewe cabu iyeta poto ta, naace name pi teebibine yepä gome me abasecretname. ⁵³Pui padare cabu ca Israela mutre biname cina gläämu jecijemige Yeesu ne budre me acitame. ⁵⁴Peei ingwe gaabe ca Yeesu cabucabu lica otnetnäjige Yuudea probins cabu. Tabe pui gawe ne piba sebmalige, ädige yepä cewe me ngii Eperema, lui daapo taatu cewe gome jage. Tabe puga teeme abiberäja bägrä cama enajige.

^b 11:48 Rooma gabmani: Rooma gabmani te Yeesu me padare cabu Israela gawe ne ecenanige.

⁵⁵Israela biname bime äsuplengta trii mameta ge, siige bucourage biname cina abasecretnige cewe maramara cabu ca Yerusalem me. Trii padare camuge, teepi niinäce eclige naace tääpume cude gwidape cabu ca kälyä äbitame piba ingwe ca trii cabu me äbäcname. ⁵⁶Teepi puma Yeesu ne jirngisi, siige iiwäreja mete cabu ätemläjinisi egä, “Weene lipu ngene jotwanininiye, nää tabe pama tädenige ai trii padare tääpume coo lica?” ⁵⁷Modamoda iiwäreja biname piiyepu Parisea sigu biname cina jicisi egä, “Laati te liba päpäna je, egä tabe luma enajenige, pui biname te mijji cibibine umle wawename, cine piba teebine oomlana.”

Mariya te Yeesu ne Oil ca Eganige Betaniya Cewe je
(Matayo 26:6-13; Mareko 14:3-9)

12 ¹Piiyeme siks bimu ge äsuplengta trii padare oomlaname, Yeesu piba Betaniya cewe me ädige, Lajaro luma senajenäjumi, tabe lui ne budre cabu ca yaarpenantepi. ²Yeesu ne deedei puga ecärisi. Lajaro pui bime yepä ge, lui cina teta cama deedei äbitininisi. Maareta mogobi jewenimige. ³Piba Mariya ecatige mijji lengo camlecamlle nardus oil karpu ne, babo daremu ca lui oil ne jaaletnusi, epadurige Yeesu me ernge cabu, piba edingäli ca jicisäjige. Mijirage lengo te mete ne iyeta joomlige.

⁴Yeesu me yepä abiberäja bägrä ngii Yuuda Isakariyota, lui te teebine pagege budre me awaba, tabe Yeesu ne jejige egä, ⁵“Ngena name pi mine ai oil ne acata cäco aletname trii hanred silba rarekaake ca, siige pui rarekaake owecumete biname bine ceerame?” ⁶Tabe ai mene naace name pi lica jiicige, egä tabe owecumete biname bime tääpume owecu ge, yepä tabe naace popi jiicige, ingle tabe eromaame ge. Tabe te teeme iyeta bime rarekaake ire jaatwemuge, siige peema cita ca yaawadimuge rarekaake bine teeme singi gaabe wawenetnäjame. ⁷Yeesu Yuuda ne jejige egä, “Obmali teebine. Tabe ewetnenige teeme lui oil cebo pisi nyene cebine gape cabu acita bimu tääpume. ⁸Owecumete biname cina weene cama iyeteta pa yaacrajepi, yepä cane weene cama iyeteta lica pagege lenaja.”

Mene Jewenisi Lajaro ne Aglime Budre me

⁹Bucourage Israela biname cina itecijemige, egä Yeesu Betaniya sine. Puma cita ca teepi eclige Betaniya cewe me lica Yeesu taatu name pi, yepä teepi cuta singi Lajaro ne päpäname, Yeesu lui ne budre cabu ca itu yaarpinanantepi. ¹⁰Siige modamoda iiwäreja biname cina gläämu jicrajige Lajaro ne cuta budre me aglime, ¹¹ingle temiji pi bucourage Israela biname cina Yeesu me poto cidi me äbitininisi, teebine jitprungisi.

Yeesu Yerusalem me Abacitige

¹²Nuuja bimu cabu äsuplengta trii tääpume lui biname cina itu tabasecretnumi, teepi itecijemige, egä Yeesu biiri tädenige Yerusalem

me. ¹³Teepi uli ciipe bine icnapimisi, eclige teebine awacletnäjame. Teepi baborage tagepogogo ca abayininisi egä,

“Acejiyame ne yaawepyeräjesi!

Yageyame me ngii cabu lui te tädenite, tabe miji naawenege meeagine!

Acejiyame te Israela mope biname ne miji naawenege!”

¹⁴Yeesu mamye dongki ne jepänige, siige acenutige teeme papa cabu me. Apu ibibi äbitige Oogäräneji mene, lui te jiicenige egä,

¹⁵“Babo cewe lui Siyyona podo cabu, maane wälu gone!

Määme mope biname te aga tädenige mamye dongki papa cabu.”

¹⁶Pui padare cabu abiberäja bägrä cina ai mule ne opo lica ewatnūjisi, yepä Acejiyame te liba Yeesu ne budre cabu ca erpinan-tuji, teepi piba ngene jotwinujisi, egä apu oogäräneji gyene teeme poto cidi me, cuta teepi apu ituge wawena teeme tääpume.

¹⁷Lui biname cina jäätänepesi Yeesu lipu Lajaro ne gape cabu ca ala taasoglecepi, siige budre cabu ca yaarpinantepī ireclota me, teepi biname bine umle jaawenanemepesi. ¹⁸Siige biname cina secliffe Yeesu ne awacletnäjame, ingle teepi peei ciitaca mule poto cidi me ituge ätecija. ¹⁹Puma cita ca Parisea sigu biname cina teemeteme ajananinisi egä, “Jepäneye! Mine äblicäco gemi nuuja mule ne wawena! Iyeta biname cina teebine ingwe icwenisi!”

Poto Griik Biname cina Yeesu ne Jirngisi

²⁰Poto Griik biname cina cuta puga ge pui biname bime sobe cabu, lui cina Yerusalem me seclumi äsuplengta trii padare cabu Acejiyame ne aweiename. ²¹Teepi Pilipo bau me secliffe. Tabi lui Betesaida cewe biname ge, lui cewe Galilaya probins ngalebora jage. Teepi Pilipo ne jejisi egä, “Babo biname, cine singi gemi Yeesu ne päpäname.” ²²Puma cita ca Pilipo ädige, Andrea ne jejige, siige teepi gigri aaclige Yeesu ne umle wawename. ²³Yeesu teebibine jaajige egä, “Padare te bii tatyaramtige Acejiyame te awabudni-tame, egä teeme bau ca lui te täduji biname me äbituji, tabe lipu jamyacu apacyera cama gyene. ²⁴Cane toracarage jijenine weebibine: wiiti kuu te liba gawe cabu me lica yaatramuge, siige budre liba lica läbituge, teeme cabu ca äblicäco nuuja gwidape te agi. Yepä liba budre läbituge, siige bucurage kuu cina täpletnäruge.

²⁵Laati te teeme ireclota tääpume singi yaanajuge, tabe teeme ireclota ne yaapesaruge. Yepä laati te liba teeme ireclota tääpume singi lica birige ai gawecewe cabu, tabe teeme ireclota ne yaamacetnäjuge iyeteta ireclota tääpume. ²⁶Laati te liba singi käme kaakesea wawename, tabe cane cama tädenige naace name pi egä käme kaakesea bägrä te emä lenajame cane luma. Käme Babe te eei ne opo gaabe me yaacituge, lui te käme kaakesea ne jaawenuge.”

Yeesu Teeme Budre poto cidi me Jiicenige

²⁷“Page căme ngenecu mäpu gyene, siige cane mijji ngena iicaname! Nää, cane apu irecu lätumutene egä, ‘Babe, lui mäpu te tädenige căme niinäce gaabe me, maane iyeblingtepi.’ Eewe, cane äblicäco pepu irecu ätumuta, ingle cane aimă tädujine ai mäpu cabu cewe oocaname.

²⁸ Babe, määme ngii me jamyacu apaclyera ne seboclomtepi!” Puma cita ca tagepogogo te cabucewe ca tädige egä, “Cane căme ngii me jamyacu apaclyera ne ituge aboclomta, cuta cane pagege cääri aboclomta!”

²⁹Lui biname cina puma aclajuteji icrajige, teepi liba ai tagepogogo itecijemige, teepi jiicisi egä, “Maadubi ala ge pama,” yepä poto cina jiicisi egä, “Acejiyame me mename seemo te mene tejige teebine.” ³⁰Yeesu puma cita ca teebibine jejemige egä, “Ai tagepogogo te lica tädige căme name pi, yepä weeme name pi. ³¹Siige page padare gyene ai gawecewe ne atraname. Ai gawecewe ne lui te ecanenige, teebine iyeblingtenisi page. ³²Cebine liba gawe cabu ca atecwenta cabu me, cane iyeta biname bine pa saawademepene căme bau me.” ³³Ai mene iicema ca tabe eboclomtige, tabe lipulipu gaabe cabu budre pa läbitepi.

³⁴Puma cita ca biname cina jejisi teebine egä, “Mime Cotre te nijenininige, egä Keriso, biname bine mäpu cabu ca lui te cirege äsecrera, tabe iyeteta lenaja myene. Maane cije piba lipulipu jiicite, egä Acejiyame bau ca lui te otni biname me äbitame, teebine mijji cabu me atecwenta? Laasi nyene ai, lui te Acejiyame bau ca cirege otni biname me äbitame?” ³⁵Yeesu jejemige egä, “Apaclyera te cerämu matikolä padare weene cama pa yaanajepi. Weene otni-neye, apaclyera liba taatu camu pisi nyene weene cama, cije krokeciyi te itrugärinuge weebibine. Krokeciyi cabu lui te waatnuge, tabe umle lica gyene liiyeme otni. ³⁶Weene ätrunga eciteye apaclyera cabu me, tabe liba pisi nyene weene cama, piba weene apaclyera cama biname birige.”

Israela Biname cina Ätrunga cäco Gemi

Ai mene ingwe gaabe ca Yeesu piba ädige, ämlitige biname bime bau ca. ³⁷Yeesu puu bucourage ciitaca mule bine ituge waweneca Israela biname bime irewale je, yepä teepi lica jitprungisi teebine ³⁸naace täüpume Acejiyame me mename biname Isaya me mene te toraca me äbitame egä,

“Yageyame, biname cina ätrunga cäco ituge cime mene poto cidi me, piiyepu teepi umle cäco määme kokre.”

³⁹Teepi naace popi äblicäco ge ätrungame, ingle Isaya cuta itu jiicuji egä,

⁴⁰“Acejiyame te teeme irecu bine iredärimme me jewenimuji, egä teepi cije cängena jääpänusi.

Tabe teebibine mopemuli cäco me jewenemuji,

egä teepi cije umle läbitininusi,
 piiyepu cuta tatatrongäruge cäme bau me lui Acejiyame gäne
 naace name pi egä cane teebibine mijji wawename.”

⁴¹ Isaya ai mene jiicuji, ingle tabe niinäce gaabe me Yeesu me kokre ne
 jepänaji, peei name pi tabe teeme poto cidi me apu jiicuji.

⁴² Ngänuge puu iyeta ai mule cina äpletnera, yepä cuta bucourage
 modamoda Israela biname cina Yeesu ne jitprungisi. Yepä Parisea sigu
 biname bime wälu name pi teepi cabucabu lica jitprungisi, cije teebibine
 äyeblengäja mage teeme irecu ätumuta cabu ca. ⁴³ Teepi singi biname
 cina teeme täüpume mijjirage ngene atwana cama lenajame, yepä lica
 Acejiyame te.

Yeesu Mene Jiicige Atrana poto cidi me

⁴⁴ Yeesu baborage tagepogogo ca jiicemige egä, “Laati te nätrunguge
 cebine, tabe cebine taatu lica nätrunguge, yepä cuta teebine jäätprunguge,
 cebine lui te nätyepuji. ⁴⁵ Laati te cebine näpänuge, tabe cuta jäätprunguge
 eei ne, cebine lui te nätyepuji. ⁴⁶ Cane tädujine ai gawecewe cabu
 biname bine apaclyera täüpume, egä iyeta lui cina cebine nätrungusi,
 teepi krokeciyi cabu lica page yaacrajemepi. ⁴⁷ Laati te yäätecijuge
 cäme mene, yepä lica yaacatuge, cane teeme atrana biname lica gäne,
 ingle cane lica itu tädujine aimä biname bine atraname yepä niiya cabu
 ca äsecrerame. ⁴⁸ Atrana pisi nyene pui biname täüpume, lui te cebine
 nägyuge piiyepu cäme mene jäägymuge. Cane lui mene bine ituge
 iicema, pui cina teebine cirege atrana. ⁴⁹ Cane cämerage ngii cabu lica
 ituge iicema, yepä Babe lui te cebine nätyepuji, tabe te ituge ajanena
 cane ngena jajanename piiyepu iicemame. ⁵⁰ Cuta cane umle gäne, egä
 Acejiyame lui mene jiicemimuge, iyeteta ireclota yääcäranemuge biname
 bine pui mene te. Yoo siige, cane jiicemimune, Babe te ngena ituge
 jajanena cebine.”

Yeesu Teeme Abiberäja Bägrä bime Ernge Jicisäjemige

13 ¹ Äsup lengta trii liba nuuja bimu ge, Yeesu tabe umle ge, egä
 teeme padare te bii tatyaramtige ai gawecewe ne abmalame
 siige Babe bau me acnenutame. Tabé iyeta padare singi ituge pui bime
 täüpume, ai gawecewe cabu lui teemi nemi. Teeme budre te liba mameta
 me täbitige, tabe lica teebibine jigyemige, yepä tabe singi ge teeme
 täüpume ngälu ngälugaabe oomlaname.

² Yeesu teeme abiberäja bägrä cama liba deedei cabu jage, Satani te uja
 ngene atwana ecäruji Yuuda ne, lui Simona Isakariyota me bägrä ge, tabe
 Yeesu ne awabame budre me aglime. ³ Yeesu umle ge, egä Babe te iyeta
 kokre teebine ituge ceera. Tabé cuta umle ge, egä tabe Acejiyame bau ca itu
 täduji cuta teeme bau me acnenutenige. ⁴ Siige tabe abujängtige deedei loolo

dade cabu ca, teeme cäbletääpe ne iyeblingtige, taweli ca amlemaltige ibi cabu. ⁵Piba tabe niiye ne disi cabu epadurige, siige gije abacitige abiberäja bärä bine ernge äcisejame. Liba yepä ne jäacisäjuge, pui taweli ca cuta nebo jäacisäjuge, lui te teeme ibi cabu amlemalteji ge. ⁶Tabe liba Simona Peteru gome tädige teeme ernge äcisejame, Peteru jejige egä, “Yageyame, nää maane te äbitenite cäme ernge äcisejame?” ⁷Yeesu jejige egä, “Maane page umle lica gäte, cane ai lui ngena ne jewenenine, yepä maane ingwe ca umle pagege äbita.” ⁸Peteru jejige egä, “Eewe, pipu padare te lica tädenige egä maane cäme ernge äcisejame!” Yeesu jejige egä, “Cane liba määme ernge lica näacisäjenine, maane piba cäme abiberäja bärä lica gäte.” ⁹Simona Peteru te jejige egä, “Yageyame, piba cäme ernge taatu gone näacisäjute, yepä ime piiyepu mope cama näacisäjepi!” ¹⁰Yeesu jejige egä, “Laati te liba gooni loowanguge, tabe nuuja gwidape tääpume singi lica, yepä tabe ernge taatu jäacisäjuge, siige tabe piba jugi cäco birige. Weene jugi cäco gemi, yepä weeme iyeta cina lica.” ¹¹Yeesu umle ge, egä laati te teebine budre me pa jaawabepi, peei name pi tabe jiicige, egä teepi iyeta jugi cäco lica gemi.

¹²Yeesu liba apirige abiberäja bärä bine ernge äciseja ca, tabe teeme cäbletääpe asigrige, acnenutige teeme puupu cabu me adnatame, piba abiberäja bärä bine itemlimige egä, “Weene nää umle bäbitininiye, cane ngena bii jewenine weeme tääpume? ¹³Weene naininiye Abiberäja biname ca piiyepu Yageyame ca. Weene peei lui toraca mene jiiceniye, ingle cane pipu gäne. ¹⁴Siige liba cane, weeme Yageyame piiyepu Abiberäja biname te weeme ernge bii jicisäjemine, weene cuta miiji pepu weemeweme ernge äcisejana. ¹⁵Cane ai ne naace tääpume bii jewenine weene cebine ätutename. ¹⁶Cane toraca jijenininine, egä kaakesea bärä te lica birige baborage teeme babo biname bau ca, cuta mename biname te babo lica birige teeme bau ca, teebine lui te jäätsepuge. ¹⁷Weene aga umle bäbitininiye ai mule poto cidi me, siige lipu gege gemi weene, liba apu läbitininyue.

¹⁸Cane weeme iyeta poto cidi me ai mene lica jiicenine, ingle cane umle gäne weene lipu biname gemi, cane lui bine ituge äjäcra. Oogäräneji mene te lipu jiicenige egä, ‘Lui te cane cama deedei äbitenige, tabe cebine pa näacisärmutepi,’ ai mene te miiji toraca me äbitame. ¹⁹Cane ai mene naace name pi niinäce gaabe me jijenininine weebibine, egä ai mule te liba pa läbitipi weene piba ätrungame, egä cane pui biname gäne, lui tääpume cane jijananinune weebibine. ²⁰Cane toraca jijenininine, egä laati te yaacatuge, cane lui ne jäätsepune, tabe cebine nacatuge. Piiyepu laati te cebine nacatuge, tabe cuta teebine yaacatuge, cebine lui te nätyepuji.’

Yeesu piiyepu Yuuda

(Matayo 26:20-25; Mareko 14:17-21; Luuka 22:21-23)

²¹Ai mene iicema ingwe gaabe ca Yeesu mage ngenecu mäpu me äbitige, pajecurage jiicige egä, “Cane toraca jijenininine weebibine, egä

weeme yepä te page nawabenige cebine budre tääpume!” ²² Abiberäja bägrä cina teemeteme ire atwananinisi umle căco, egä tabe laati poto cidi me jiicige ai mene.

²³ Abiberäja bägrä bime yepä te, Yeesu lui tääpume babo singi, tabe teeme gome adnatänäjeji ge. ²⁴ Simona Peteru teebine irecu cubu ca jewanige Yeesu ne ätemlame, egä tabe laati poto cidi me jiicige peei mene. ²⁵ Siige pui abiberäja bägrä te äbyenutige Yeesu bau me, itemlige egä, “Yageyame, maane laati tääpume jiicite peei mene?” ²⁶ Yeesu teebine jejige egä, “Cane liba buludu pacu ne yiiglenutenine jurä cabu me, siige liba laati ne ecärenine, peese nyene pui biname.” Siige tabe buludu pacu ne ecatige, yiiglenutige, ecärige Yuuda ne, lui Simona Isakariyota me bägrä ge. ²⁷ Liba Yuuda buludu ne juutecriga, piba taatu Satani te abacitige teeme trupa cabu me. Yeesu Yuuda ne jejige egä, “Maane ngena wawena mäte singi, watawata jweneni.” ²⁸ Nuuja abiberäja bägrä cina nuuja umle lica ge, egä Yeesu ngena tääpume teebine apu jejige. ²⁹ Ingle Yuuda lui teeme rarekaake ire atwi biname ge, poto abiberäja bägrä cina apu jengemige, egä Yeesu teebine jejige ai soriyomu tääpume gwidape aleiname coo owecumete biname bine rarekaake ceerame. ³⁰ Siige Yuuda liba buludu pacu juutecriga, tabe piba taatu asatige. Pui lui ciiye ge.

Kirece Cotre

³¹ Yuuda liba asatige, Yeesu piba abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Siige Acejiyame bau ca lui te täduji biname me äbituji, teeme jamyacu apacyera ne page jepänenisi, cuta Acejiyame me jamyacu apacyera ne jepänenisi teeme cabu ca. ³² Siige Acejiyame me jamyacu apacyera ne liba jepänenisi teeme cabu ca, piba Acejiyame te teeme Acejiyamerage cabu ca pajecu me jewanenige pui me jamyacu apacyera ne, teeme bau ca lui te täduji biname me äbituji. Tabe peei ne watatarage jewanenige.

³³ Cäme mijjirage bägräwale, cane matikäli padare taatu cerämu nanajinige weene cama. Weene cebine pa närngepeye, yepä cane peei yepä mene jijenininine weebibine, cane lipu Israela biname bine ituge jaji, egä cane liiyeme ädenine, weene peeyeme äblicäco gemi otni.

³⁴ Cane weebibine kirece cotre icärininine: weene mijji weemeweme singi äbitena. Cane lipu weeme tääpume singi ituge, weene cuta mijji pepu weemeweme singi äbitena. ³⁵ Weene liba weemeweme singi läbitaninuye, pui cabu ca biname cina umle birige, egä weene käme abiberäja bägrä gemi.”

Yeesu piyepu Peteru

(Matayo 26:31-35; Mareko 14:27-31; Luuka 22:31-34)

³⁶ Simona Peteru te Yeesu ne itemlige egä, “Yageyame, maane liiyeme ädenite?” Yeesu jejige egä, “Page maane äblicäco gäte cane cama otni,

cane liiyeme ädenine, yepä maane ingwe ca cire tädepi.”³⁷ Peteru jejige egä, “Yageyame, ngena name pi cane äbläcäco gäne page maane cama otnime? Cane bamactnäjine mämiji pi budre äbitame.”³⁸ Yeesu jejige egä, “Maane nää toraca bamactnäjite cämiji pi budre äbitame? Cane toraca mene naajenine, airage ciiye cabu maane niinäce cebine nesae gääbu nainenite, paulo te ingwe ca ala piba sengenenige.”

Yeesu Gaabe Gyene Babe bau me

14 ¹“Weene ngenecu mäpu gone! Acejiyame ne jitrungeye cuta cebine nätrungeye. ²Cäme Babe me mete cabu bucurage puupu piti nemí, siige cane ädenine weeme tääpume amactnäjame. Puupu liga lica cirege, cane piba weebibine apu lica cire jijinejine. ³Cane puu niinäce ädenine weeme tääpume puupu ne amactnäjame, cane cuta cire tacnepene weebibine arwojame käme bau me. Weene puma cire inajipi, cane luma. ⁴Weene umle gemi gaabe, pui puupu cabu me lui gaabe te ädenige, cane luma pagege lenaja.”

⁵Tooma Yeesu ne jejige, “Yageyame, cine umle lica gemi, maane liiyeme ädenite, cine piba lipulipu pagege umle äbita gaabe piiyeme otnime?”⁶ Yeesu Tooma ne jejige egä, “Cane age säne gaabe, cane age säne toraca, cane age säne ireclota. Nuuja gaabe lica gyene Babe bau me otni me, yepä cane säne gaabe. ⁷Weene liba toraca umle cirege cane, weene piba cuta umle cirege Babe. Siige page ama cita ca weene umle gemi tabe; weene ituge teebine päpäna.”

⁸Pilipo Yeesu ne jejige, “Yageyame, Babe niwabini cibibine! Cine peeí taatu memi singi.”⁹ Yeesu teebine jejige egä, “Pilipo, maane nää toraca umle cäco gäte cane, ngänuge cane puu lecaleca padare weene cama itu nanajenamumi. Laati te liba cebine näpänuge, tabe cuta Babe ne jäapänuge, peeí name pi maane lipulipu jiicite egä, ‘Babe niwabini cibibine.’¹⁰ Maane nää ätrunga lica gäte, egä cane pisi näne Babe cabu, Babe pisi nyene käme cabu. Cane käme ngene atwana mene lica jiicemimune, yepä Babe te käme cabu sine, siige käme cabu ca kaakesea jewenenige.¹¹ Weene miji ätrunga, egä cane Babe cabu säne, Babe käme cabu sine. Weene liba nuuja ingle name pi lica birige ätrunga, weene miji käme kaakesea miji pi ätrunga.¹² Cane toraca jijenininine weebibine, egä laati te cebine nätrunguge, tabe epu mule bine jaawenimuge cane liiyepu. Cuta cerämu poto jaawenimuge, ingle cane Babe bau me ädenine.¹³ Iyeta weene lui tääpume yäätemluye käme ngii cabu, cane jaawenune weeme tääpume naace name pi biname cina piba Bägrä cabu ca päpäname Babe me jamyacu apaclyera ne.¹⁴ Weene liba ngena tääpume yäätemluye käme ngii cabu, cane icärininune.”

Yeesu Abiberäja Bägrä bine Jejemige Aceji Seemo ne Ätyepame

¹⁵“Weene liba singi käme tääpume, weene käme mene ibi jaawenimuye.¹⁶ Cane Babe ne itemlenine, tabe te nuuja Ätityerayame

pa sicäripi weebibine. Pui te weene cama iyeteta pa yaanajepi. Tabe lui Seemo gyene, lui te saaboclomtuge, ngena gyene toraca.¹⁷ Ätrunga cäco biname cina äblicäco teebine acata, ingle teepi äblicäco teebine pääna coo teeme poto cidi me umle äbita. Yepä weene umle gemi tabe, ingle tabe weene cama enajenige piiyepu tabe weeme cabu pagege lenaja.

¹⁸ Cane weebibine taatu lica pa sibmalipene, yepä cane cuta pa tacnenutepene weeme bau me. ¹⁹ Matikäli padare ingwe gaabe ca ätrunga cäco biname cina cebine lica pa näpänepesi, yepä weene pa näpänepeye. Ingle naace popi cane ireclota nanajinige, weene cuta ireclota pinajipi. ²⁰ Pui bimu cabu weene umle page äbitipeye, egä cane Babe cabu säne, weene cäme cabu temi, cane weeme cabu säne.

²¹ Laati te cäme mene ne yaacatuge, siige yääcwetnuge, tabe peese nyene biname, lui te cäme tääpume singi. Laati te cäme tääpume singi, cäme Babe te teeme tääpume singi birige. Cane cuta singi gäne teeme tääpume, siige teeme bau me pa laboclomtepene.” ²² Yuuda, lica Isakariyota me bägrä yepä nuuja Yuuda, tabe Yeesu ne jejige egä, “Yageyame, peeilipu gyene, egä maane cime bau me pa taboclomtepi, lica ätrunga cäco biname bime bau me?” ²³ Yeesu Yuuda ne jejige, “Laati te liba cäme tääpume singi, tabe cäme abiberäja mene bine yääcwetnimuge. Cäme Babe te teeme tääpume singi, siige cine cäme Babe cama pa niclepi teeme bau me teeme cabu lenajame. ²⁴ Yepä laati te liba cäme tääpume singi lica, tabe cäme abiberäja mene bine lica yääcwetnimuge. Weene lui abiberäja mene bine ituge ätecija, cäme lica gemi, yepä cäme Babe memi, lui te cebine nätyepuji.

²⁵ Cane ai mene bii jijananinine weebibine, page cane liba weene cama camu pisi näne. ²⁶ Yepä Aceji Seemo, Acejiyame te lui ne cäme ngii cabu pagege ätyepa weebibine ätityeraname, tabe te iyeta mule poto cidi me pa sibiberäjipi piiyepu cääri umle pa tiwenanipi, cane ngena poto cidi me itu jijananipene.

²⁷ Cane poode ne sebmalenine weeme bau me. Cane cämerage poode icärininine weebibine, peeilipu name pi ngenecu mäpu gone, wälu gone! Pepu pana poode ne weene äblicäco pääna ai gawecewe cabu ca. ²⁸ Weene bii näteciyiwe cane iicana je egä, ‘Cane weebibine page sibmalipene, cuta page tacnenutepene weeme bau me.’ Weene liba cäme tääpume toraca singi gemi, weene gege gemi, egä cane Babe bau me ädenine, ingle tabe baborage gyene cäme bau ca. ²⁹ Cane aga niinäce gaabe me iyeta bii jijananinine weebibine naace tääpume, egä ai cina liba pa läbitipesi, weene piba pagege ätrunga. ³⁰ Cane äblicäco gäne cerämu weene cama mene iicema, ingle ai gawecewe ne lui te ecaninige, tabe te tädenige. Tabenuuja kokre lica gyene cäme tääpume, ³¹ yepä ätrunga cäco biname cina miji gemi umle äbita, egä cane singi gäne Babe tääpume piiyepu jaawenimune iyeta, tabe ngena tääpume cebine ituge jaji.

Abujängineye! Biiri läsinago, naclege ama cita ca.”

Waina Uli piiyepu Teeme Ciipe

15 ¹“Cane age säne toraca waina uli, piiyepu cäme Babe te calwacupi ire atwiyame gyene. ²Tabe cäme cabu ca yaacnapimuge iyeta ciipe bine, lui cina kuu cäco gemi. Yepä lui ciipe cina kuu cama birige, tabe cängenerage yaamacetnäjimuge, jugi bine jääglubäjemuge naace tääpume teepi cerämu kuu päpäname. ³Cäme mene te uja weebibine jugi cäco me ituge wawena. ⁴Inajinege cäme cabu, piba cane cuta weeme cabu pagege lenaja. Ciipe te liba lica mage cabu birige lenaja, tabe äblicäco kuu päpäna. Pepu gemi weene cuta äblicäco kuu päpäna, weene liba cäme cabu lica birige lenaja.

⁵Cane waina uli gäne, weene ciipe gemi. Laati te cäme cabu yaanajuge, cane lui me cabu nanajuge, tabe bucourage kuu jääpänimuge. Cäme cäco je weene nuuja gwidape ne äblicäco wawena. ⁶Laati te cäme cabu lica yaanajuge, teebine yaajarusi uli ciipe ne liiyepu, siige maaje me läbituge. Maaje ciipe bine yaatomli-cmusi, uliobo cabu me yiisabimusi, siige teepi puma layinusi. ⁷Weene liba cäme cabu inajininuge piiyepu cäme mene te liba weeme cabu pisi nyene, piba weene jääpänimuye iyeta, weene lui tääpume cebine nätinäruye. ⁸Weene liba bucourage kuu bine jääpänimuye, peei cabu ca cäme Babe me jamyacu apacyera te babo läbituge, siige weene lawabudnitininuye, egä weene cäme abiberäja bägrä gemi. ⁹Cäme Babe te lipu singi gyene cäme tääpume, cane cuta pipu singi gäne weeme tääpume. Weene cäme singi cabu inajipi. ¹⁰Weene liba cäme mene bine yääcwetnimuye, cäme singi te weeme cabu yaanajuge, epu pana cane lipu cäme Babe me mene bine yääcwetnimune, siige teeme singi te cäme cabu yaanajuge.

¹¹Cane ai mene naace tääpume jijananinine egä cäme gege te weeme cabu lenajame, cuta weeme gege te babo äbitame. ¹²Cane weebibine jijenininine, egä weene weemämu singi äbitanipeye, cane lipu weeme tääpume singi ituge. ¹³Eei gyene baborage singi, biname te liba teeme ireclota ne yääyemaluge budre me teeme binamewale bime tääpume. ¹⁴Weene liba cäme mene ibi jaawenimuye, weene cäme binamewale gemi. ¹⁵Cane ingwe ca lica iyinininine weebibine kaakesea bägrä ca, ingle kaakesea bägrä te umle cäco teeme babo biname te ngena jewenenige. Yepä cane iyinininine cäme binamewale ca, ingle cane ituge weebibine jajanena iyeta, cane cäme Babe bau ca ngena ituge ätecijana. ¹⁶Weene te cebine lica itu noomlepeye, yepä cane te weebibine itu joomlipene. Cane weebibine joomlipene, jijipene otnime bucourage kuu bine päpäname, pepu kuu lui cina iyeteta gemi. Piba Babe te page icäripi iyeta gwidape, weene lui tääpume yäätinäruye cäme ngii cabu. ¹⁷Ai lui cäme singi gyene, egä weene miji weemämu singi äbitanipeye.”

Ätrunga cäco Biname cina Jäägyemusi Yeesu me Binamewale bine

¹⁸“Liba ätrunga cäco biname cina weebibine jimugitninus, weene gone ngene jitrimalinuge, egä teepi cebine niinäce pepu ituge ämugetnua.

¹⁹Weene liga ai gawecewe biname cama yepä cirege, teepi piba singi cirege weeme täüpume, teepi lipu singi teeme täüpume. Yepä weene teta cama yepä lica gemi, ingle cane te ituge weebibine teeme cabu ca oomlana, peei name pi teepi weebibine jimugitninus.

²⁰Weene ngene gone jitrimalinuge, cane lipu jijininine egä, ‘Kaakesea bägrä te baborage lica gyene teeme babo biname bau ca.’ Peei name pi cebine liba ituge sabe wawena, cuta weebibine piba pagege sabe wawena. Biname cina liba cäme mene ituge ätecija, teepi cuta weeme mene piba pepu pagege ätecija. ²¹Yepä teepi weebibine iyeta ai pa jiwenanipesi cämiji pi, ingle teepi umle lica gemi tabe, cebine lui te nätyepuji.

²²Cane liga lica cire tädejine teebibine mene jajanename, piba teepi umle lica cirege, egä teepi niiya mule biname gemi. Yepä page teepi äblicäco iicanä, egä teepi niiya mule biname lica gemi. ²³Laati te cebine nämugitnuge, tabe cuta cäme Babe ne jäämugetnuge. ²⁴Cane liga biname bime sobe cabu epu mule lica cire jaawenememajine, lui bine nuuja te lica ituge waweneca, teepi piba umle lica cirege, egä teepi niiya mule biname gemi. Yepä teepi ituge päpäna, cane ngena ituge wawenena, siige teepi nimugetnusi cibibine Babe cama. ²⁵Apu ibibi äbitenige teeme Cotre mene te egä, ‘Teepi papa taatu cewe je cebine nämugitnusi.’

²⁶Cane pa täätylepepene weeme bau me Aceji Seemo ne weebibine ätityeräjame piiyepu aboclomtame, ngena gyene toraca. Tabé Babe bau ca pa tädepi, siige cebine pa naitnäjepi. ²⁷Weene cuta pagege cebine aitneja, ingle weene cane cama ituge lenaja cäme kaakesea agedna cabu ca.”

16 ¹“Cane naace täüpume ai mene jijanininine egä weene ätrunga ne lica apesera. ²Israela biname cina weebibine teeme irecu ätumuta cabu ca pagege äyecreja. Cuta padare te page tädepi, liba lui cina weebibine budre me pa iglecipesi, teepi apu pa jaangemepi egä, ‘Cine miji mule ne jewenisä Acejiyame täüpume.’ ³Teepi naace name pi apu pagege wawena, ingle teepi umle lica ituge Babe piiyepu cane. ⁴Yepä cane ai mene naace täüpume jijanininine egä weene cäme mene ngene apecname, ai cina liba pagege äbita.”

Aceji Seemo me Kaakesea

“Cane niinäce ai poto cidi me lica jijipene weebibine, ingle cane weene cama ge. ⁵Siige page cane teeme bau me ädenine, lui te cebine itu nätyepuji; yepä weeme nuuja te lica nätemlenige egä, ‘Maane liiyeme ädenite?’ ⁶Siige page cane lipu jijanininine weebibine, pui name pi weene ngenecu mäpu gemi. ⁷Cane toraca mene jijenininine weebibine,

egä ai lui miji gyene cane weeme bau ca äyeblingtame, ingle cane liba lica äyeblingtenine, piba Aceji Seemo te lica pagege weeme bau me otni weebibine ätityerame. Yepä cane liba äyeblingtenine, cane pa täätylepepene teebine weeme bau me. ⁸ Siige Ätityerayame te liba pa tädepi, tabe te pagege awabudnäja ai gawecewe biname bime täüpume niiya mule piyepu ngena gyene conocäco piyepu Acejiyame te lipu biname bine atrana. ⁹ Teepi cängena umle lica gemi, niiya mule ngena gyene, ingle teepi cebine lica nätrungenisi. ¹⁰ Teepi cängena umle lica gemi, ngena gyene conocäco, ingle cane ädenine Babe bau me, siige weene cebine ingwe ca lica pa näpänepeye. ¹¹ Piiyepu teepi atrana poto cidi me cängena umle lica gemi, ingle ai gawecewe ne lui te ecanenige, teebine uja ituge atrana.

¹² Cäme bucurage mene piti nemi weebibine jajanename, yepä page weene ibibi lica gemi umle äbitame. ¹³ Yepä Aceji Seemo, lui toraca gyene, liba pagege otni, tabe te pa sibiberäjipi iyeta ngena gyene toraca. Tabte teemerage ngii cabu lica pagege iicema, yepä tabe eei mene pa jiicemepi, tabe ngena ituge ätecija. Tabte ciige gwidape poto cidi me pa jijananipi. ¹⁴ Tabte te weeme täüpume pagege awaba, egä cane lipu jamyacu apacyera cama gäne, ingle tabe käme bau ca ngena mene pa yäätecijanepi, pui mene pa jijananipi weebibine. ¹⁵ Iyeta lui cina käme Babe memi, teepi cuta kämi nemi. Peei name pi cane apu jiicine, egä Aceji Seemo te pa yaacatepi, cane teebine ngena pagege ceera, siige piba weebibine pa jijananipi.”

Mäpu Ngene Atwana te Pa Lateplingtepi Gege Me

¹⁶ “Matikäli padare ingwe gaabe ca weene cebine lica page näpänepeye. Cuta puma cita ca matikäli padare ingwe gaabe ca weene cuta cääri cebine page näpänepeye.” ¹⁷ Poto abiberäja bägrä cina teemeteme ätemläjinisi egä, “Tabe baa ngena täüpume nijinige egä, ‘Matikolä padare ingwe gaabe ca weene lica page näpänepeye cebine. Cuta puma cita ca matikolä padare ingwe gaabe ca weene cääri cuta page näpänepeye cebine.’ Tabte cuta jiicige egä, ‘Apu gyene, ingle cane Babe bau me ädenine.’” ¹⁸ Ngena gyene ingle teeme ai ‘matikäli padare ingwe gaabe ca’ mene täüpume. Mine umle lica gemi, tabe ngena täüpume jiicenige.” ¹⁹ Yeesu umle äbitige, egä teepi singi peei poto cidi me ätemlame, siige tabe jejemige egä, “Weene nää pui poto cidi me ngena jotwaninininiye, cane lipu jijininine egä, ‘Matikäli padare ingwe gaabe ca weene cuta cääri cebine pa näpänepeye.’” ²⁰ Cane toraca jijenininine, egä weene ele pingeni-tnipi, yepä ätrunga cäco biname cina gege pagege. Weene ngenecu mäpu cama pinajipi, yepä weeme peei ngenecu mäpu te gege me pa lateplingtepi. ²¹ Magebi te liba bägrä

ärngime läbituge, tabe ngenecu mäpu birige, ingle pui padare cabu baborage pita ne jaasicnantuge. Yepä liba bägrä ne jäärnguge, tabe pita ngene jwäätrimaluge, ingle tabe gege birige, bägrä te lipu laplimluge ai gawecewe cabu me. ²²Cuta pepu gyene weeme tääpume, weene page ngenecu mäpu cama gemi, yepä cane weebibine cääri pa jipänipene. Piba weene gege taatu pinajipi, siige nuuja te äbläcäco gyene weebibine pui gege uutecra.

²³Pui padare cabu weene cebine lica pagege ätemla nuuja gwidape poto cidi me. Cane toraca jijenininine, egä weene liba ngena tääpume yäätinäruye Babe ne cäme ngii cabu, tabe icärininuge. ²⁴Weene Babe ne lica ituge ätinera nuuja gwidape tääpume cäme ngii cabu ngälu page. Itinärepeye, siige weene pa jepänepeye piba weeme gege te babo pa läbitepi.”

Yeesu Gawecewe Mule bine Epremalemige

²⁵“Cane ngene ca agli mene ca bii jijanininine weebibine ai mule poto cidi me. Yepä padare te pa tädepi, cane liba ngene ca agli mene ca lica pagege jajanena weebibine yepä cane pajecurage page jijanipene cäme Babe poto cidi me. ²⁶Pui padare cabu weene weemämu irecu pa päatumutanipeye Babe bau me cäme ngii cabu; siige cane lica jijenininine, egä cane pagege weeme tääpume irecu ätumuta Babe bau me, ²⁷ingle Babe te teemämu singi gyene weeme tääpume. Tabe naace popi singi gyene weeme tääpume, ingle weene singi ituge cäme tääpume piiyepu weene ituge ätru-nga, egä cane Acejiyame bau ca tädujine. ²⁸Cane Babe bau ca tädujine ai gawecewe cabu me, siige page cane ai gawecewe ne sebmalenine, acnenutenine Babe bau me.”

²⁹Puma cita ca abiberäja bägrä cina Yeesu ne jejisi egä, “Maane siige page pajecurage jiicenenemite, lica ngene ca agli mene ca. ³⁰Page cine siige umle bääbitinago, egä maane umle grote iyeta gwidape. Maane niinäce umle läbitute biname cina singi ngena tääpume ätemlame. Peei name pi cine siige jitrungenisi, egä maane Acejiyame bau ca itu tädujite.” ³¹Yeesu jejemige teebibine egä, “Weene siige page jitrungeniye. ³²Padare te tädenige – siige uja bii tatyaramtige – weene liba eplidnäreniye weeme yepäyepä bime mete me, cebine taatu nabmaleniye. Yepä cane taatu lica gäne, cäme Babe pisi nyene cane cama. ³³Cane naace name pi weebibine iyeta ai mene bii jijanininine egä weene cäme cabu ca poode ne päpäname. Ai gawecewe cabu weene mäpu bine jäätäpananemuye, yepä wälu gone äbita, cane gawecewe mule bine ituge apremela.”

Yeesu Irecu Ätumutenige Abiberäja Bägrä bime tääpume

17 ¹Yeesu liba mene iicema iyeta apirige, tabe ire acitige cabucewe me, jiicige egä, “Babe, cäme padare te biiri tatyaramtige. Maane

biname bime bau me eboclomtepi, egä cane määme Bägrä lipu jamyacu apaclyera cama gäne piba cane biname bime cabu me pagege aboclomta, egä maane lipu jamyacu apaclyera cama gäte. ²Maane cebine conocäco itu näcärepete iyeta biname bine waadename naace täüpume cane iyeteta ireclota ceerame iyeta eei biname bine, maane lui ituge ceera cebine. ³Lui cina umle gemi maane, lui säte yepä taatu toraca Acejiyame piiyepu cuta lui cina umle gemi cane, Yeesu Keriso, maane lui ne ai gawecewe cabu me nätyepujite, teepi uja iyeteta ireclota cabu me bebäcnisi.

⁴Babe, cane määme jamyacu apaclyera ne ituge aboclomta ai gawecewe cabu, ingle cane siige bepirine, maane lui kaakesea itu näcärepete cane te wawename. ⁵Babe, määme opo gaabe je maane pui yepä jamyacu apaclyera näcärepri, cäme lui apaclyera puga ge, cane liba maane cama jage agedname niinäce gaabe me.

⁶Cane ai biname bine umle ituge wawena määme poto cidi me, maane lui ituge äjäcra cäme täüpume ai gawecewe cabu ca. Teepi lui määme biname ge, yepä cebine itu näcärepete maane. Teepi määme mene ituge ätrunga, ⁷siige page teepi umle gemi, egä iyeta maane lui ituge ceera cebine, määme bau ca gemi. ⁸Maane lui mene itu näcärepete cebine, cane teebibine ituge jajanena, siige teepi becatisi. Teepi umle gemi, egä toraca gyene, egä cane määme bau ca itu tädujine. Teepi jitrungenisi, egä maane te cebine itu nätyepujite.

⁹Cane irecu ätumutenine teeme täüpume. Cane lica irecu ätumutenine biname bime täüpume, lui cina icrulenige gawecewe mule cabu, yepä cane ai bime täüpume irecu ätumutenine, maane lui ituge cebine ceera, ingle teepi määmi nemi. ¹⁰Iyeta lui cina cämi nemi, cuta määmi nemi; piiyepu lui cina määmi nemi, cuta cämi nemi. Biname cina teeme cabu ca jäätäpänsi, egä cane lipu jamyacu apaclyera cama gäne. ¹¹Babe, cane siige page määme bau me ädenine. Cane ai gawecewe cabu lica pa nanajepi, yepä teepi ama pagege. Miijirage Babe, maane miji määme ngii me kokre ca ire atwemame teebibine, lui ngii maane ituge cebine ceera, piba teepi yepä äbitame, mine liiyepu yepä gegi. ¹²Cane liba taatu aga ge teta cama, cane teebibine cängena ire jaatwemune määme ngii me kokre ca, maane lui ngii cebine ituge ceera. Cane ituge cängenarage teebibine ire atwema, siige nuija te lica ituge apesera, yepä pui taatu gyene, lui te miji otni niiya puupu cabu me naace täüpume Oogäräneji mene te toraca me äbitame.

¹³Babe, cane page ädenine määme bau me. Cane ai mene naace täüpume jicenenemine, cane liba taatu ai gawecewe cabu je, egä cäme gege te teeme cabu babo äbitame. ¹⁴Cane määme mene ituge jajanena teebibine, siige ai gawecewe muleyame biname cina teebibine jäätämugetnemusi, ingle teepi gawecewe me lica gemi epu pana, cane lipu ai gawecewe me lica gäne. ¹⁵Cane lica naawejanenine maane teebibine

äsecrerame ai gawecewe cabu ca, yepä cane naawejanenine maane teebibine awecetnärame Satani te oomlana wälu pi. ¹⁶ Teipi ai gawecewe me lica gemi cane liiyepu. ¹⁷ Määme mene ca lui toraca gyene, maane teebibine mara me jewenemepi määme tääpume. ¹⁸ Maane cebine lipu itu nätyepujite ai gawecewe cabu me, cane cuta piiyepu teebibine ituge ätyepa ai gawecewe cabu me. ¹⁹ Cane temiji pi cäme ireclota ecitenine määme ime cabu naace tääpume teepi cuta toracarage mara me äbitame määme tääpume.”

Yeesu Irecu Ätumutenige Iyeta Ätrunga Biname bime tääpume

²⁰ “Cane ai abiberäja bägrä bime tääpume taatu irecu lica ätumutenine, yepä cane cuta irecu ätumutenine eei bime tääpume, lui cina cebine pa nätrungepesi teeme aitneja name pi. ²¹ Cane irecu ätumutenine naace tääpume teepi yepä me äbitame epu pana maane Babe te lipu cäme cabu, cuta cane liiyepu määme cabu. Cane irecu ätumutenine, egä teepi cuta mine cama yepä me äbitame naace tääpume ai gawecewe muleyame biname cina piba ätrungame, egä maane te nätyepujite cebine.

²² Cane teebibine yepä jamyacu apaclyera ituge ceera, maane lui näcärujite cebine, naace tääpume teepi yepä me äbitame mine lipu yepä gegi. ²³ Cane teeme cabu pisi näne, maane cäme cabu pisi näte teepi piba toraca yepä äbitame. Siige piba ai gawecewe muleyame biname cina umle äbitininisi, egä maane te itu nätyepujite cebine piiyepu maane te singi ituge teeme tääpume, maane lipu singi ituge cäme tääpume.

²⁴ Babe, maane cebine ai abiberäja bägrä itu näcärepete, siige cane singi gäne teepi cane cama lenajame, cane luma pagege lenaja, cuta cane singi gäne teepi päpäname jamyacu apaclyera ne, maane lui cebine ituge ceera, ingle maane niinäce singi ituge cäme tääpume, ingwe ca ai gawecewe ne jewenujite. ²⁵ Conocäco Babe, ai gawecewe muleyame biname cina umle lica gemi maane, yepä cane umle gäne maane piiyepu ai cina umle gemi, egä maane te cebine itu nätyepujite. ²⁶ Cane meeble ituge awabudnita teeme bau me, cuta cerämu naawabudnäjinine naace name pi, egä määme lui singi pisi nyene cäme tääpume teeme cabu cuta lenajame cuta cane teeme cabu lenajame.”

Yeesu ne Joomlisi

(Matayo 26:47-56; Mareko 14:43-50; Luuka 22:47-53)

18 ¹ Ai irecu ätumuta mene ingwe gaabe ca Yeesu piba ädige teeme abiberäja bägrä cama, siige teepi Kidrona calame ne yuurisi. Calame nuuja poto doro ca puga ge calwacupi cewe. Yeesu abiberäja bägrä cama piiyeme ädige. ² Teeme budre me awaba biname Yuuda, tabe cuta umle ge pui cewe, ingle Yeesu teeme abiberäja bägrä cama bucourage gääbu labasecretnininiusni puma. ³ Puma cita ca Yuuda tädige

pui calwacupi cabu me. Modamoda iiwäreja biname piiyepu Parisea sigu biname cina teta cama jityepimisi yepä sange cubu biname bine piiyepu poto iiwäreja mete awamuta biname bine. Teepi lampa piiyepu ngale bine ewadimisi. Teeme cuta cubu gwidape puga ge.

⁴Yeesu umle ge ngena te äbitenige teeme tääpume, peei name pi tabe niinäce gaabe me awetäntige, jejemige egä, “Weene laati ne jirngeniye?”

⁵Teepi jejisi egä, “Cine Yeesu Nasareta cewe biname ne jirngenis.” Yeesu jejemige egä, “Cane age säne.”

Pui biname bime sobe cabu cuta Yuuda puga ge, Yeesu ne budre tääpume awabayame biname te. ⁶Yeesu liba apu jejemige egä, “Cane age säne,” teepi ingwe gaabe me äsinininisi, siige itrametne-malemigie gawe cabu me. ⁷Yeesu cääri itemlimige egä, “Weene laati ne jirngeniye?” Teepi jejisi egä, “Cine Yeesu Nasareta cewe biname ne jirngenis.” ⁸Yeesu jejemige egä, “Cane nata uja bii jijinine, egä cane age säne. Yoo, weene liba cebine närgeniye, weene ire taatu jicranemeye ai cina otnime.” ⁹Apu toraca me bäbitige teeme niinäce gaabe mene te egä, “Cane nuuja ne lica ituge apesera, maane lui ituge cebine ceera.”

¹⁰Simona Peteru me cubu turikä puga ge, siige tabe sisatige, jeläcnutige yepä biname me camu poto tablame ne iyeta. Tabo lui iiwäreja mope biname me kaakesea bägrä, ngii Malkus tage. ¹¹Yepä Yeesu Peteru ne jejige egä, “Isinglanti cubu turikä ne siiti bora me. Nää, maane apu naangenenige, egä cane singi gäne uucraname ai mäpu cabu ca, cäme Babe te lui mäpu cebine ituge ceera?”

Yeesu ne Ecanisi Anas bau me Ätemleja tääpume

¹²Cubu biname, teeme mope biname piiyepu iiwäreja mete awamuta biname, teepi Yeesu ne joomlisi, seea ca jetäysi, ¹³siige ecanisi Anas bau me. Anas lui sasa mope iiwäreja biname ge, Kayapa me gite ge. Kayapa tage pui kämäge cabu iiwäreja mope biname. ¹⁴Tabo peese nyene biname, lui te Israela biname bine jejemige egä, “Ai lui miiji gyene yepä biname te budre äbitame iyeta biname bime tääpume.”

Peteru Yeesu ne Jeinige

(Matayo 26:69-70; Mareko 14:66-68; Luuka 22:55-57)

¹⁵Simona Peteru piiyepu nuuja abiberäja bägrä, teepi Yeesu ne ingwe icwäsi. Iiwäreja mope biname te umle ge pui nuuja abiberäja bägrä, peei name pi tabe Yeesu cama abacitige iiwäreja mope biname me mete caale ngalebora me. ¹⁶Peteru caale kaake poto ca imyemutige. Puma cita ca pui nuuja abiberäja bägrä, iiwäreja mope biname te lui poto cidi me umle ge, tabe tacnenutige, grana ire atwi ngulevägrä ne jojige, siige Peteru ne sisinglantige caale ngalebora me. ¹⁷Puma cita ca pui grana ire atwi ngulevägrä te Peteru ne itemlige egä, “Nää, maane pui biname me abiberäja bägrä yepä gäte?” Peteru jojige egä, “Eewe, cane lica.”

¹⁸ Pui lui gäbu padare ge. Kaakesea bägrä piiyepu iiwäreja mete awamuta biname cina uliobo yuungisi, siige gäbu jemajimige. Peteru cuta puga ge teeme sobe cabu gäbu jemajige.

Iiwäreja Mope Biname te Yeesu ne Itemläjige
(Matayo 26:59-66; Mareko 14:55-64; Luuka 22:66-71)

¹⁹ Iiwäreja mope biname te Yeesu ne itemläjige teeme abiberäja bägrä poto cidi me piiyepu teeme abiberäja mene poto cidi me. ²⁰ Yeesu teebine jejige egä, “Cane pajecurage biname bine jaajananemune piiyepu yaabiberäjimune abasecretna mete cabu ta piiyepu iiwäreja mete cabu, iyeta Israela biname cina liiyeme labasecretnaninus. Cane nuuja mene ogä lica ituge iicana. ²¹ Peei name pi maane ngeno me cebine nätemlite? Pui bine itemlimi, lui cina yäätecijanimuge, cane ngena ituge jajanena. Teepi umle gemi, cane ngena ituge iicema.”

²² Yeesu ai mene liba jiicige, yepä awamuta biname lui tage teeme gome, ime ca maapace gome yoororige, jejige egä, “Iiwäreja mope biname gyene tabe. Maane lipulipu mene jejite teebine!” ²³ Yeesu jejige egä, “Cane liba niiyaniya jiicine, nawabudniti, ngena gyene niiya. Yepä cane liba conocäco jiicine, maane piba ngeno me cebine noororite?”

²⁴ Piba Anas Yeesu ne ätäyäneji jityepige iiwäreja mope biname Kayapa bau me.

Peteru Cääri Yeesu ne Jeinige
(Matayo 26:71-75; Mareko 14:69-72; Luuka 22:58-62)

²⁵ Simona Peteru camu aclajuteji ge puga uliobo gome, gäbu jemajige. Lui biname cina aclajuteji ge teta cama, jejisi egä, “Nää, maane age säte nuuja teeme abiberäja bägrä?” Yepä tabe jeinige, jejemige egä, “Eewe, cane lica.” ²⁶ Iiwäreja mope biname me kaakesea biname bime yepä te, pui me ingle biname Peteru lui me tablame jeläcnutige, tabe Peteru ne itemlige egä, “Cije cane meeble lica nääpänine teta cama calwacupi je?” ²⁷ Peteru cääri jeinige, siige piba taatu paulo te ala sengenige.

Pilato Yeesu ne Itemläjige
(Matayo 27:1-2; Mareko 15:1-5; Luuka 23:1-5)

²⁸ Yeesu ne iiwäreja mope biname Kayapa me mete cabu ca isatisi, Rooma gabmani babo biname ngii Pilato bau me ecanisi. Pui lui krokerage ge. Israela biname cina lica ebäcnisi Pilato me mete cabu me, ingle teeme tääpume cude gyene äsup lengta deedei loolo, teepli liba yääbäcnusi biname me mete cabu me, lui Israela biname lica ge. ²⁹ Siige Pilato asatige mete cabu ca teeme bau me, itemlimige egä, “Weene ai biname ne ngeno me secaniye cäme bau me? Tabe ngena niiya ne ituge wawena?” ³⁰ Teepli jejisi egä, “Tabe liga conocäco cirege, cine piba määme

bau me lica cire saacanejisi.” ³¹Pilato jejemige egä, “Yoo siige, weene ecaneye, weemämu eblawäjepeye weeme cotre ibi.” Israela biname cina Pilato ne jejisi egä, “Cime conocäco lica gyene biname ne budre me acitame.” ³²Ai te naace täüpume äbitige Yeesu me niinäce gaabe mene teeme budre gaabe poto cidi me toraca me äbitame.

³³Piba Pilato acnenutige teeme mete cabu me, Yeesu ne ala tesoglicige teeme bau me otnime, siige itemlige egä, “Nää, maane Israela biname bime mope biname gäte?” ³⁴Yeesu jejige egä, “Maane nää määme ngene atwanena mene jiicite, coo nuuja cina bii naajisi meeagine?” ³⁵Pilato jejige egä, “Ebägä cane Israela biname gäne. Peei lui weemerage biname piiyepu teeme modamoda iiwäreja biname, lui cina naacanisi meeagine käme bau me. Maane ngena niiya ne itu tewenumete?” ³⁶Yeesu jejige Pilato ne egä, “Cane ai gawecewe mope biname bime pana lica gäne. Cane liga teeme pana cirege, käme kaakesea bägrä cina cire larnginejisi, cebine lica cire nabmalejisi Israela biname bime ime cabu. Yepä cane ai gawecewe mope biname bime pana lica gäne.” ³⁷Piba Pilato Yeesu ne itemlige egä, “Nää siige toraca gyene, egä maane mope biname gäte?” Yeesu jejige egä, “Maane nata peega bii najite egä, ‘Maane mope biname gäte’. Cane aplimlujine piiyepu ai gawecewe cabu me naace täüpume tädujine biname bine jajanename, egä ngena gyene toraca. Laatibi toraca mene ibi yaacrajuge, teipi nätecijusi cebine.”

³⁸Pilato Yeesu ne jejige egä, “Ngena gyene toraca?”

Pilato Yeesu ne Budre me Jitranige (Matayo 27:15-31; Mareko 15:6-20; Luuka 23:13-25)

Puma cita ca Pilato asatige mete cabu ca biname bime bau me, jejemige egä, “Cane nuuja ingle ne lica jepänine teebine budre me atraname. ³⁹Yepä ai lui mule gyene egä cane äsuplenpta soriyomu padare cabu yepä biname ne asatame krokeciyiye mete cabu ca weeme täüpume. Weene nää singi gemi cane Israela biname bime mope biname ne asatame?” ⁴⁰Biname cina ala abayanini egä, “Eewe, tabe lica! Cine singi maane Baraba ne asatame!” Baraba lui cubucubu biname ge.

19 ¹Piba Pilato jejemige Yeesu ne acaname adnana täüpume. ²Cubu biname cina pägepäge seeasea ne jemlemaltisi, teeme mope cabu ecitisi krauni täüpume piiyepu ciriyäciriyyä cäbletääpe ca esigreräjisi. Teipi ai ne ätutena pana jewenisi, egä tabe babo mope biname gyene. ³Piba teipi seclige teeme bau me, jewablisi egä, “Sebore Israela biname bime mope biname,” siige ime ca yoororisi.

⁴Puma cita ca Pilato cuta cääri asatige teeme mete cabu ca, biname bine puutucu je jejemige egä, “Weene ire! Cane teebine sisatenine weene pääpäname, egä cane nuuja ingle ne lica jepäninen teebine atraname budre täüpume.” ⁵Puma cita ca Yeesu tasatige. Pägepäge seeasea puga ge

teeme mope cabu piiyepu pui ciriyäciriyyä cäbletääpe cama ge tabe. Pilato jejemige egä, "Jepäneye, age sena biname!"

⁶Liba modamoda iiwäreja biname piiyepu iiwäreja mete awamuta biname cina teebine jepänisi, teepi ala abayaninisi egä, "Baarge uli cabu jibyecreye! Baarge uli cabu jibyecreye!" Pilato teebibine jejemige egä, "Weene weemämu ecaneye teebine, baarge uli cabu jibyecreye. Cane nuuja ingle ne lica jepänenine teebine budre me acitame." ⁷Israela biname cina Pilato ne jejisi egä, "Cime cotre te jiicenige, egä tabe miiji budre äbita, ingle tabe itu tainanumi Acejiyame me Bägrä ca."

⁸Pilato liba itecijige ai mene, tabe baborage wälu äbitige, ⁹abacitige mete bora me. Tabo puga Yeesu ne itemlige, "Maane luma cita ca gäte?" Yepä Yeesu bojäcu ge, nuuja mene lica jiicige. ¹⁰Pilato jejige egä, "Nää, maane singi lica gäte cäme mene awecnistame? Cije maane umle lica gäte, egä cäme conocäco pisi nyene meebee asatame coo baarge uli cabu acitame?" ¹¹Yeesu jejige egä, "Määme conocäco ebä lica cirege, Acejiyame te liba lica cire nääcäreji meebee, peei name pi laati te cebine nacitige määme ime cabu, teeme niiya lui baborage gyene."

¹²Pilato liba ai mene itecijige, tabe naabe liga äbitanige Yeesu ne asatame, yepä Israela biname cina ala abayaninisi egä, "Maane liba teebine sisatenite, maane Rooma gawe babo mope biname Siisa me biname lica gäte. Lui biname te lainuge mope biname ca, tabe Siisa ne yääcisärmutuge."

¹³Pilato liba itecijige biname cina apu ala abayena je, tabe puma cita ca Yeesu ne sisatige, ädige, adnatige emä, biname bine luma jaatranimusi. Pui puupu lui kula ca acwabäneji ge, peei name pi einenisi 'Kula Puupu' ca. Heberu mene ca lui egä 'Gabata'.

¹⁴Ai mule te äpletntugte bimu duusa poto cidi me, äsuplengta trii bimu me niinäce gaabe ca lui bimu ge. Pilato Israela biname bine jejemige egä, "Peese nyene weeme mope biname." ¹⁵Teepi ala abayaninisi Pilato bau me egä, "Budre me egli, budre me egli! Baarge uli cabu jibyecreye!" Pilato teebibine itemlimige egä, "Cije weene singi gemi cane weeme mope biname ne baarge uli cabu me äbyecrame?" Modamoda iiwäreja biname cina jejisi egä, "Cime nuuja mope biname lica gyene, yepä Siisa sine!"

¹⁶Puma cita ca Pilato Yeesu ne ecitige teeme ime cabu teepi teebine baarge uli cabu acitame.

Yeesu ne Baarge Uli cabu Jibyecrisi

(Matayo 27:32-44; Mareko 15:21-32; Luuka 23:26-43)

Puma cita ca teepi Yeesu ne ecanisi. ¹⁷Tabe teeme baarge uli ne teemämu ecanige. Teepi atyarige cewe me lui ne einenisi 'Mopekaake Cewe' ca, Heberu mene ca lui 'Gologota'. ¹⁸Teepi puga teebine toto ca jibyecrisi

baarge uli cabu. Neeneni biname bine cuta puga jäabyecrisi teeme gome, yepä lui nuuja poto ca cuta yepä lui nuuja poto ca, siige Yeesu teeme cole je. ¹⁹Pilato jejemige oogäräme egä, YEESU NASARETA CEWEYAME, ISRAELA BINAME BIME MOPE BINAME, siige pui mene äbyecrane baarge uli cabu Yeesu me mope gome. ²⁰Bucurage Israela biname cina ecnemisi pui mene bine, ingle lui puupu cabu jibyecrisi, cudecewe lica ge babo cewe gome ca. Pui mene lui oogäräneji ge Heberu mene ca, Latin mene ca, Griik mene ca. ²¹Modamoda iiwäreja biname cina jejisi Pilato ne, “Maane ngeno me yoogärite egä, ‘Israela biname bime mope biname.’ Maane cire yoogärejite egä ‘Ai biname te teemämu lainuge Israela biname bime mope biname ca.’” ²²Pilato jejemige egä, “Cane ngena bii byoogärine, pepu yaanajepi!”

²³Cubu biname cina liba Yeesu ne baarge uli cabu toto ca jibyecrisi, peei ingwe gaabe ca teepi teeme cäbletääpe bine jewadimisi, jebelanemisi, fooa tomi bine jewenimisi, ingle teepi fooa biname ge. Puga ge nuuja cäbletääpe, lui mucmucu ge, äswäräneji deedi lica ge, Yeesu lui asigräneji yaacananuge ngalebora ca. ²⁴Teepi jiicisi egä, “Mine ai ne gone yäädericus, yepä mine ngii cama kula bine yiisabäjenenemisi päpäname, egä laati te ecatenige.” Apu ibibi äbitige Oogäräneji mene te egä, “Teepi cäme cäbletääpe bine jebelanemisi, piiyepu bääclena äbäclaninisi cäme yepä cäbletääpe tääpume.” Yoo, cubu biname cina pepu jewenisi.

²⁵Yeesu me baarge uli gome jeclajutemige teeme mage, piiyepu teeme mage me maade, cuta Kloopa me coga Mariya piiyepu Mariya Magadala ceweyame magebi. ²⁶Yeesu liba jopänige teeme mage ne ämyemuteji teeme baarge uli gawe me pui abiberäja bägrä cama, tabe lui tääpume babo singi, siige tabe teeme mage ne piba jojige egä, “Yääye, ire määme bägrä peese nyene määme gome!” ²⁷Piba tabe pui abiberäja bägrä ne jejige, “Ire, määme mage peeto nwene!” Peema cita ca pui abiberäja bägrä te ocanige Yeesu me mage ne teeme mete me lenajame.

Yeesu me Budre

(Matayo 27:45-56; Mareko 15:33-41; Luuka 23:44-49)

²⁸Yeesu umle ge, egä teeme kaakesea ne bepirige. Naace tääpume Oogäräneji mene te toraca me äbitame tabe jiicige egä, “Cane niiye mäne.” ²⁹Caapocapo waina niiye puga ge. Puma cita ca yepä biname te waarpopale pana gwidape ne yiiglenutige pui waina niiye cabu me, cusopi suru ca jidadige, ewepäntige, Yeesu me tage cabu ecitige, ³⁰siige tabe enige. Piba ingwe ca tabe jiicige egä, “Iyeta cäme kaakesea bine siige biiri bepirimine.” Piba teeme mope te ergo ecirige, siige tabe budre äbitige.

Yeesu ne Drawace Gome Jigadisi

³¹Pui lui Israela biname bime Sabade amacetnäja bimu ge, peei name pi teepi eclige Pilato ne jajime, egä lipu gyene baarge uli cabu lui nesae

biname bime pupuwace kaake bine acnapecame piiyepu budrekaake bine ätrungame. Teipi singi lica Sabade bimu te puma wawename budrekaake bine atacwäneji baarge uli cabu, ingle pui Sabade lui baborage bimu ge teeme tääpume. ³²Puma cita ca cubu biname cina eclige, Yeesu cama lui neeneni biname bine jääbyecrisi, teipi teeme pupuwace kaake bine icnapimisi. ³³Teipi liba seclige Yeesu bau me, teipi teebine jepänisi budre, peei name pi teeme pupuwace kaake bine lica ääcnäputisi. ³⁴Piba teeme yepä te kalaku ca jigmoide teebine drawace gome. Pui dupe cabu ca uudi piiyepu niiye cina tapiräsi. ³⁵Yoo lui te ai ne jepänuji, tabe jeitnäjenige naace tääpume weene cuta piba ätrungame. Tabe ngena jeitnäjenige, toraca gyene. Tabe umle gyene, egä tabe toraca mene jiicenige. ³⁶Peei cina äbitininisi ai Oogäräneji mene te ibibi äbitame egä, “Teeme nuuja kaake ne lica pagege ägäbuta.” ³⁷Cuta nuuja gome jiicenige egä, “Teipi teebine ire jetwenisi, kalaku ca lui ne drawace gome jigmoidi.”

Yeesu ne Gape cabu Ecitisi

(Matayo 27:57-61; Mareko 15:42-47; Luuka 23:50-56)

³⁸Ai ingwe gaabe ca yepä biname ngii Yoosepa, Arimatea cewe biname, te ädige Pilato bau me. Tabe cuta peese nyene yepä Yeesu me abiberäja bägrä. Yepä tabe cabucabu lica jitprungige, ingle tabe wälu ge Israela modamoda biname bime tääpume. Tabe Pilato ne itinäridge Yeesu me budrekaake ne ätrungentame. Pilato teebine ‘yoo’ mene jejige, siige Yoosepa ädige Yeesu me budrekaake ne ätrungentame. ³⁹Yepä biname ngii Nikodemo, tabe peese nyene Yeesu ne lui te ciiye cabu yäädärepä, tabe cuta tädige piiyeme. Tabe secanige teeti kilo mijirage lengolengo ngängye, lui wawenäneji ge miira uli ngedo ca piiyepu aloe uli migi ca. ⁴⁰Teipi Yeesu ne itrungentäsi, cäbletääpe bine ipyacemäsi pui ngängye ca, siige tope etnäsi. Israela biname cina apu jaawenimus teeme budrekaake bine gape cabu acraname. ⁴¹Pui puupu gome Yeesu ne luma baarge uli cabu ecitisi, calwacupi puga ge. Pui calwacupi cabu kula bora uureji ätruna cäco gape puga ge. ⁴²Ingle Sabade bimu me amacetnäja bimu ge, peei name pi teipi puma ecitisi, ingle pui gape lui teeme budre puupu mameta ge.

Yeesu Budre cabu ca Arpinantige

(Matayo 28:1-8; Mareko 16:1-8; Luuka 24:1-12)

20 ¹Sande krokerage baani te liba seclitige, Mariya Magadala cewe magebi te piba oclige gape ängrärame, siige jepänige, egä baborage kula te apeträngteji gyene gape grana gome ca. ²Puma cita ca tabe uuwanenamena oclige Simona Peteru piiyepu pui nuuja abiberäja bägrä bau me, Yeesu lui tääpume baborage singi, siige jaajige egä, “Teipi mime Yageyame ne becatisi gape cabu ca. Cine umle lica gemi, teebine luma bii becitisi?”

³Piba Peteru piiyepu pui nuuja abiberäja bägrä aalige gape cabu me.
⁴Teipi niinäce yepä ibi uuwamäsi, yepä pui nuuja abiberäja bägrä te Peteru ne itucärigé, siige niinäce atyaramtige gape gome me. ⁵Tabe äcupige, apepmalige gape bora me, bulubulu cäbletääpe bine jepänimige, yepä tabe lica abacitige. ⁶Teeme ingwe ca Simona Peteru te tädige, siige gaabe ta abacitige gape bora me. Tabé jepänimige bulubulu cäbletääpe bine puma, Yeesu ne lui ca tope setnumesi, ⁷cuta cäbletääpe ne jepänige, teeme mope ne lui ca tope setnumesi. Pui cäbletääpe lui mara gome enajige, lica foto cäbletääpe luma. Pepu tope enajige, Yeesu me mope ne lipu setnumesi. ⁸Piba pui nuuja abiberäja bägrä, lui te niinäce atyaramtige, tabe cuta abacitige. Tabé liba jepänige iyeta, siige tabe piba jitrunlige. ⁹Teipi camu umle cäco aanajige, Oogäräneji mene te lipu jiicenige, egä tabe budre cabu ca cirege arpinenta. ¹⁰Puma cita ca abiberäja bägrä cina acnenutäsi mete me.

**Yeesu Aboclostige Mariya Magadala Ceweyame Magebi bau me
*(Matayo 28:9-10; Mareko 16:9-11)***

¹¹Mariya puga ge ele cama aclajuteji gape grana gome. Tabé liba ele cabu camu ge, tabe piba apepmalige gape cabu me, ¹²neenení Acejiyame me mename seemo bine jäapänige adnatäneji ge pui puupu cabu, Yeesu ne luma secitumesi. Teipi bulubulu cäbletääpe asigräreiji ge. Nuuja te lui mopingle jage, nuuja te lui ernge gome jage, siige teipi Mariya ne jojäsi egä, ¹³“Magebi, maane ngeno mäte ele?” Tabé jaajige egä, “Teipi cäme Yageyame ne becatisi. Cane umle lica gäne baa luma becitisi.”

¹⁴Ai mene ingwe gaabe ca tabe atatrongtige, jepänige Yeesu ne aclajuteji, yepä tabe teebine opo lica ewatnige. ¹⁵Yeesu utemlige egä, “Magebi, maane ngeno mäte ele? Laati ne jirngene?” Mariya apu jongige, egä calwacupi ire atwi biname ge, peei name pi tabe jejige egä, “Babo biname, maane liga Yageyame ne becatite, cebine naji, maane luma bii becitite, cane piba oclenine acatame.” ¹⁶Yeesu jojige teebine egä, “Mariya!” Piba Mariya cääri atatrongtige, teebine jejige Heberu mene ca egä, “Raboni.” Peei lui egä ‘Abiberäja biname.’ ¹⁷Yeesu Mariya ne jojige egä, “Gone cebine noomlute, ingle cane camu gäne cäro Babe bau me otni. Maane äte ocli cäme abiberäja bägrä bime bau me, jejemepi, egä cane ädenine teeme bau me, lui sine cäme Babe piiyepu teeme Babe, cäme Acejiyame piiyepu teeme Acejiyame.” ¹⁸Piba Mariya Magadala cewe magebi te oclige, teeme abiberäja bägrä bine jejemige egä, “Cane Yageyame ne bii jepänine,” piiyepu tabe jejemige Yeesu teebine ngena jojige.

**Yeesu Aboclostige Teeme Abiberäja Bägrä bime bau me
*(Matayo 28:16-20; Mareko 16:14-18; Luuka 24:36-49)***

¹⁹Pui Sande mämleoteca me abiberäja bägrä cina abasecretnige yepä mete cabu me, siige gaabe armeji ge Israela modamoda biname bime

wälu name pi. Yeesu puma cita ca tädige, teeme cole je jeclajutige, jejemige egä, "Poode weene cama yaanajege!" ²⁰Ai mene iicema ingwe gaabe ca tabe teeme ime aaboclomtige teeme bau me cuta drawace ne eboclomtige. Abiberäja bägrä cina babo gege ge, teepi lipu Yageyame ne jepänisi. ²¹Piba Yeesu cääri jejemige egä, "Poode weene cama yaanajege! Cäme Babe te lipu cebine nätyepuji, cane pepu jityepininine weebibine." ²²Puma cita ca tabe buuwemope ne jipwälutige teeme bau me, jejemige egä, "Aceji Seemo ne ecateye! ²³Weene liba biname ne jaajuye egä 'Määme niiya mule äcisäjeji gemi,' siige tabe kälyä läbituge. Yepä weene liba jaji cäco peei mene, tabe piba kälyä lica läbituge."

Tooma me Ätrunga cäco Mule

²⁴Tooma, twelb abiberäja bägrä bime yepä, lui ne einenisi 'Päädepäde' ca, tabe poto abiberäja bägrä cama lica ge pui tomi cabu, Yeesu liba teeme bau me aboclomtige. ²⁵Teepi Tooma ne jejisi egä, "Cine Yageyame ne biiri jepänisi." Tooma jejemige egä, "Cane ebä jitrungininine weebibine, cane liba toto dupe bine jäätänenine teeme ime cabu, piiyepu ime kukluta aacitenine piiyeme, cuta liba ime ecitenine teeme drawace cabu."

²⁶Seben bimu ingwe gaabe ca abiberäja bägrä cina cääri abasecretnige yepä mete me. Tooma cuta puga ge. Gaabe armeji ge, yepä Yeesu abacitige, jeclajutige teeme cole je, jejemige egä, "Poode weene cama yaanajege!" ²⁷Puma cita ca tabe Tooma ne jejige egä, "Maane ire cäme ime cabu me! Määme ime kukluta taaciti ama cäme ime dupe cabu, cuta drawace cabu määme ime seciti. Gone ätrunga cäco naanajuge, yepä maane miji ätrunga!" ²⁸Tooma Yeesu ne jejige, "Cäme Yageyame, cäme Acejiyame!" ²⁹Yeesu teebine jejige egä, "Maane ätrunga gäte page, maane lipu näpänite cebine. Gege gemi eei biname, päpäna cäco je lui cina ätrunga."

Ai Peba me Ingle Ngena Gyene

³⁰Yeesu bucourage poto ciitaca mule bine jewenimige teeme abiberäja bägrä bime irewale je, yepä teepi oogäräneji lica gemi ai peba cabu. ³¹Ai bine ituge oogärettnäja weene piba ätrungame, egä Yeesu lui Keriso sine, Acejiyame me Bägrä gyene, siige weene liba birige ätrunga, weene piba yeteta ireclota ne jäätänyue.

Yeesu Aboclomtige Seben Abiberäja Bägrä bime bau me

21 ¹Ai ingwe gaabe ca Yeesu teeme abiberäja bägrä bime bau me cääri aboclomtige Tiberiya sawa gome. Peei mule lui apu gyene: ²Simona Peteru piiyepu Tooma, lui ne 'Päädepäde' ca einenisi, piiyepu Natanaela Kaana cewe biname Galilaya probins cabu ca piiyepu Jebedayo

me bägrä neeneni, cuta nuuja abiberäja bägrä neeneni, iyeta teepi puga ge.³ Simona Peteru poto bine jejemige egä, "Cane cibubade me lädene." Teepi jejisi egä, "Cine cuta naclenige maane cama." Piba teepi eclige, poo cabu me acetnärige, yepä pui ciiye cabu teepi nuuja cibu ne lica joomlisi.

⁴Krokerage bimu te liba tajarige, Yeesu niiye ligiligi jeclajutige, yepä abiberäja bägrä cina opo lica ewatnisi teebine. ⁵Piba tabe itemlimige egä, "Cäme binamewale, cibu bine weene lica bii joomlemiye?" Teepi jejisi egä, "Eewe, cime nuuja gwidape lica gyene." ⁶Tabe jejemige egä, "Weeme net ne ijareye poo camu poto cidi ca, piba weene cibu bine joomlenenemiye," siige teepi net ne pui poto cidi me ijarisi piiyeme. Mäpu name pi teepi äblicäco ge net ne aswecla poo cabu me acenutame, ingle bucurage cibu bine joomlemige.

⁷Puma cita ca pui abiberäja bägrä, Yeesu lui tääpume babo singi ge, Peteru ne jejige egä, "Ai lui Yageyame sine." Simona Peteru liba itecijige, egä Yageyame sine ai, tabe cäbletääpe ca amlemaltige, ingle tabe cäbletääpe bine iirecäneji ge, siige piba niiye cabu me uuplige doro atwangame. ⁸Poto abiberäja bägrä cina poo ne sewäcisi doro me, net ne cuta selädnisi teeme cibu cama, ingle teepi cudecewe lica ge doro cabu ca, yepä hanred miita pana padare ge doro oomlaname. ⁹Teepi liba poo cabu ca ärpige, teepi jepänisi egä cibu muye wiiryere cabu puga ge piiyepu buluduutu cuta puga ge. ¹⁰Yeesu jejemige egä, "Sewademeye poto cibu, weene lui bine joomlemiye."

¹¹Yoo, poo liba doro jage, Simona Peteru acenutige poo cabu me, net ne piba selädnige doro me bucurage modamoda cibu cama. Pui lui yepä hanred fiftitri cibu ge. Ngänuge puu bucurage cibu, yepä net te lica äderärige. ¹²Yeesu jejemige egä, "Naaclege deedei äbitame." Abiberäja bägrä cina wälu ge ätemlame egä, "Maane laasi näte?" ingle teepi umle ge, egä ai lui Yageyame sine. ¹³Puma cita ca Yeesu ädige, buluduutu sewadige, teebibine ecäranemige piiyepu cibu ecäranemige. ¹⁴Ai lui Yeesu nesae me aboclomtige abiberäja bägrä bime bau me, tabe liba budre cabu ca arpinantige.

Yeesu piiyepu Peteru

¹⁵Teepi liba deedei äbita siige, piba Yeesu Simona Peteru ne itemlige, "Simona Yoane me bägrä, määme singi käme tääpume nää baborage gyene ai poto bime singi cabu ca?" Tabe jejige egä, "Yoo Yageyame! Maane umle gäte, egä cane singi gäne määme tääpume." Yeesu teebine cuta jejige, "Maane käme maamoi bine cängena engäremepi!" ¹⁶Puma cita ca tabe neeneni me itemlige egä, "Simona Yoane me bägrä, äi nää maane singi gäte käme tääpume?" Peteru jejige, "Yoo Yageyame! Maane umle gäte, egä cane singi gäne määme tääpume." Yeesu jejige, "Maane käme maamoi bine ire natwemepi." ¹⁷Puma cita ca tabe nesae gääbu

me cuta itemlige egä, "Simona Yoane me bägrä, äi nää maane singi gäte cäme tääpume?" Peteru ngenecu mäpu me äbitige, ingle Yeesu lipu nesae gääbu teebine itemläjige yepä mene ca. Puma cita ca tabe Yeesu ne jejige egä, "Yageyame, maane umle gäte iyeta gwidape, cije maane umle gäte, egä cane singi gäne määme tääpume!" Yeesu jejige teebine, "Cäme maamoi bine engäremepi. ¹⁸ Cane toraca naajenine, maane liba mamye biname ge, maane lamacetnäjute, siige lädute maane liiyeme singi otnime. Yepä maane liba moda je cirege, maane ime cire uutepi, siige nuuja te cire naamacetnäjepi otnime, cire naacanepi, maane liiyeme singi lica gäte otnime."

¹⁹ Ai iicema ca Yeesu eboclomtige Peteru lipulipu gaabe ca cirege budre pääpäna Acejiyame me ngii ne awepentame. Piba Yeesu Peteru ne jejige egä, "Cebine ingwe näcwepi!"

Yeesu piiyepu Nuuja Abiberäja Bägrä

²⁰ Puma cita ca Peteru atatrongtige ingwe gaabe me, pui nuuja abiberäja bägrä ne jepänige, Yeesu lui tääpume babo singi ge. Tabe peese nyene, lui te Yeesu cabu me läbyenutepi, teepi liba deedei äbita cabu jage, yäätemlepi egä, "Yageyame, laati te meeble naawabenige budre me?" ²¹ Yoo siige, Peteru liba teebine jepänige, tabe Yeesu ne jejige egä, "Yageyame, ai biname tääpume ngena te cire läbitepi?" ²² Yeesu Peteru ne jejige egä, "Cane liba singi gäne tabe ama lenajame ngälu cane cire tacnenutepene, peeи määme bau lica gyene. Maane cebine yepä ingwe näcwepi!"

²³ Siige mene te iyeta otnetnäjige eei biname bime cabu me, Yeesu ne lui cina jitrungenisi, egä ai abiberäja bägrä te lica budre cire läbitepi. Yepä Yeesu lica jiicige, egä tabe budre lica cire läbitepi, yepä tabe jiicige egä, "Cane liba singi gäne tabe ama lenajame ngälu cane cire tacnenutepene, peeи määme bau lica gyene."

²⁴ Tabe sine pui abiberäja bägrä, lui te jeitnäjemige iyeta ai mule bine, cuta tabe te yoogäremige iyeta ai mene bine. Mine umle gemi, egä tabe ngena jiicemige, toraca gyene.

²⁵ Yeesu bucurage poto mule bine jewenimige. Iyeta peeи bine liba oogära je yepäyepä, cane apu ngene jotwanenine, egä puupu ibi lica gyene ai gawecewe cabu iyeta peeи peba bine acraname. Cäme mene ngälu peese nyene.

APOSTOLO:

YEESU ME ÄTYEPÄNEJI BINAME BIME KAAKESEA POTO CIDI ME

1 ¹Yoo Teopilo, cane niinäce lui mene ne itu yogärepene, pui cabu puga ge mene Yeesu me kaakesea piiyepu abiberäja poto cidi me, teeme kaakesea me gije abacita cabu ca ²ngälu Acejiyame te teebine cabucewe me ecatuji. Yeesu camuge cabucewe me otni, tabe lui biname bine ituge jäjäcra teeme ätyepäneji biname me äbitame, teebibine bäärmijegednemige Aceji Seemo me kokre ca. ³Yoo, teeme budre ingwe ca, Yeesu lui footi bimu ngalebora bucourage padare cabu awabudnitanige teeme opo gaabe, pipu pi teepi toraca umle äbitininisi egä tabe lui ireclota ge. Teepi teebine jepänanisi, tabe mene teebibine jejananemige Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge. ⁴Tabe liba ten cama enajige, jejemige teebibine egä, “Gone saabmaluye Yerusalem ne, yepä puma jewagrijepeye Babe te lui ätityera poto cidi me umle ituge wawena, piiyepu cane lui poto cidi me jijipene. ⁵Yoo, Yoane niiye yaacituge biname bime cabu teeme niiya mule äcisejame, yepä nesae pana bimu ingwe ca Acejiyame pa yaacitepi Aceji Seemo weeme yepäyepä trupa cabu me.

Yeesu Ädige Cabucewe me

⁶Yeesu me ätyepäneji biname cina ten cama liba abasecretnige, teebine itemlisi egä, “Yageyame, nää maane ai padare cabu Israela biname cääri padare nicärininite cimyägämu ire atwime?”

⁷Yeesu teebibine jejemige egä, “Peei lui weeme cabu lica gyene umle äbitame Babe te lui bimu piiyepu lui padare ituge acrana, ingle iyeta mule lui teeme ime cabu temi. ⁸Yepä, Aceji Seemo liba pa tädepi weeme yepäyepä trupa cabu me, weene piba kokre ne pa jepänepeye teeme bau ca, siige mene pa jiicemepeye cebine aitnejame Yerusalem cewe ngalebora, piiyepu iyeta Yuudea gawe cabu ta, Samariya gawe cabu ta,

cuta piyepu iyeta gawecewe cabu ta.” ⁹Ai mene liba siige, Acejiyame te Yeesu ne ecatige cabu me teeme ätyepäneji biname bime opo gaabe je. Carbe te teebine piba icwabig teeme päpäna ca.

¹⁰Yoo, tabe liba ädige cabu me, teepi ire ca ecanisi. Piba taatu neeneni biname bulubulu cäbletääpe cama tawabudnitäsi, jaaclajutige teeme gome, ¹¹jejemäsi egä, “Galilaya biname, weene ngena täüpume aclajuteji gemi ire cabu me? Peei Yeesu lui Acejiyame becatige weeme bau ca, tabe cire tacnenutepi yepä pana mule ca weene lipu jepäniye tabe otni cabu me.”

Biname Lui te Yuuda me Kaakesea Puupu ne Jecatige

¹²Siige, piba Yeesu me ätyepäneji biname cina Olibi Uli podo cabu ca äcnärige Yerusalem me. Peei podo lui babo cewe mameta ge. ¹³Teepi liba atyarige babo cewe cabu me, yepä mete cabu puupu cabu me eclige, teepi luma icrajinige: Peteru, Yoane, Yakobu piyepu Andrea, Pilipo piyepu Tooma, Bartoloma piyepu Matayo, Yakobu lui Alapeus me bägrä, Simona lui Kanana sigu biname ge, piyepu Yuuda lui nuuja Yakobu me bägrä ge. ¹⁴Teepi jäje labasecretnuge yepä gome irecu ätumutame, cuta ten cama puga ge poto magebi piyepu Yeesu me mage Mariya piyepu Yeesu me iganewale.

¹⁵Poto bimu ingwe ca Yeesu bau me ätrunga biname cina abasecretnige, iyeta lui pama yepä hanred twenti biname ge. Puma cita ca Peteru abujäntige mene jajanename. Tabe jejemige egä, ¹⁶“Cäme binamewale, Acejiyame me Oogäräneji Mene te ibibi bäbitige, Aceji Seemo lui mene jiicuji Daawida me tage cabu ca ciige ngena cire läbitepesi Yuuda poto cidi me, lui Yeesu ne jaawabepi cubuyame bau me. ¹⁷Yuuda mime tomi cabu ge, ingle Yeesu teebine itu ecatuji mime gigri kaakesea wawename.”

¹⁸Yoo, Yuuda lui rarekaake ecatuji teeme niiya kaakesea täüpume, tabe peeи ca yepä gawe ne jeletnuji. Puga pui gawe cabu tabe itramuji, camuge ipluji, came iyeta täsuji, siige budre äbituji. ¹⁹Iyeta biname lui cina icrajuji Yerusalem cabu je, mene itecijemuji peeи poto cidi me. Peei name pi teepi pui gawe ne teeme mene ca einujisi Akeladama ca, peeи me abocломта lui Uudi Gawe.

²⁰Siige, Peteru puma cita ca jejemige egä, “Salamo uupera peba cabu mene pisi nyene Yuuda poto cidi me egä,

‘Teeme mete te kaake läbitege;
nuuja te puma gone yaanajuge.’

Cuta nuuja mene egä:

‘Nuuja te teeme kaakesea puupu ne yaacatege.’

²¹⁻²²Siige, pepu pi miji nuuja biname te mine cama abasuta mene iicaname Yeesu me arpinenta poto cidi me. Miji yepä ne acata mime

tomi cabu ca; yepä lui te mine cama waatnetnäjuge iyeta pui padare cabu, Yageyame Yeesu liba mine cama ge. Pui padare ne gije jebacituji, Yoane liba niiye ca äciseja mene jiicemuji; siige pui padare teeme ngälu gaabe gyene, Yeesu liba lädepi mime bau ca cabucewe me.”

²³Teipi puma cita ca jaajisi neeneni rooriye bine ngii: Yoosepa lui ne yaainusi Barsaba ca, teeme nuuja ngii lui Yuustus sine. Tabé yepä biname gyene, cuta nuuja biname ngii lui Matiya sine. ²⁴Teipi piba irecu ätumutinisi egä, “Yageyame, maane umle gäte iyeta biname bime ngene atwanena, peei name pi ai neeneni biname cabu ca niwabinini, maane lui ne ituge jaji. ²⁵Nää, maane singi laati te ai ätyepäneji biname me kaakesea pa yaacatege Yuuda lui ne itu saabmalepi, tabe liba budre täbitumi, niiyarage puupu cabu me tädumi?” ²⁶Yoo siige, teipi peei neeneni biname ngii bine yoogärisi matimati kula cabu. Matiya me kula te yuutrutige, siige teebine ecitisi pui lebin ätyepäneji biname cama abasutame.

Aceji Seemo me Otni poto cidi me

2 ¹Pentikos bimu liba tädige, iyeta Yeesu bau me ätrunga biname cina abasecretnige yepä mete cabu me. ²Teipi piba taatu itecijemige babo mumwämu carbe cabu ca. Pui mumvämu lui babo kokre buuwe pana ge, mete iyeta ngalebora tabacitige teipi luma icrajige. ³Teipi puma cita ca jepänisi muye wädräji pana gwidape bine lui cina äpletänärigie, otninisi iyeta biname bime mope papa cabu. ⁴Aceji Seemo te abacitanige teeme yepäyepä trupa ngalebora iyeta poto cabu lenajame. Teipi mene maramara jiicemisi. Aceji Seemo te lui mene ecäremige, teipi papa jiicemisi.

⁵Puga ge Yerusalem je Israela biname lui cina itu saaclepi iyeta gawe maramara cabu ca. Teipi iyeta Acejiyame ne yaawejanusi. ⁶Bucurage biname cina abasecretnige peei mene maramara liba itecijemige. Teipi iyeta ngenecu jelonecmige mene ätecijame, ingle Yeesu bau me ätrunga biname cina mene jiicemisi pui biname bime yepäyepä tagepogogo ca. ⁷Teipi mutäcäco äbitininisi, piba jiicemisi egä, “Lui biname cina mene jiicenemisi, teipi iyeta Galilaya biname gemi! ⁸Peei lipu gyene egä mine teebibine jitecijenemisi mimerage cewe mene iicema cabu ca? ⁹Mine Partiya gawe cabu ca, Mediya cabu ca, piiyepu Elama cabu ca; Mesopotamiya gawe cabu ca, Yuudea piiyepu Kapadokiya gawe cabu ca gemi; Pontus piiyepu Asiya cabu ca gemi; ¹⁰Pirugiya piiyepu Pampuliyi cabu ca gemi; cuta piiyepu Aikupito cabu ca, piiyepu poto Libiya cewe cabu ca gemi, lui Kurene cewe mameta gyene. Poto mine lui Rooma cabu ca gemi; ¹¹cuta piiyepu pui tomi cabu ca poto lui Israela biname gemi, poto lui Israela biname lica gemi, yepä mine iyeta Israela biname bime mule jäätprungemusi; cuta piiyepu poto mine lui Krete curä cabu

ca piiyepu Arabia gawe cabu ca gemi; yepä mine iyeta jitecijemisi teipi mimerage mene maramara ca jiicetnäjemisi. Teeme mene lui peei babe miji mule poto cidi me Acejiyame lui bine itu jaawenemepi.”¹² Yoo siige, biname cina mutäcäco äbitininisi piiyepu maramara ngene atwananena jepänemisi, piba teemeteme ätemläjinisi egä, “Ai ngena mule gyene?”

¹³ Yepä, poto cina ätrunga biname bine bääclena me jewenemisi, jiicemisi egä, “Ai biname lui sice buduma gemi!”

Peteru me Mene

¹⁴ Peteru puma cita ca jeclajutige pui lebin ätyepäneji biname cama, piiyepu babo tage ca gije abacitige mene jajanename biname bine egä, “Israela biname piiyepu weene iyeta lui cina Yerusalema cabu je inajininige, käme mene nätecijeye! Cane weebibine umle jiwenininine ai mule lui ngena tääpu myene.¹⁵ Ai biname sice buduma lica gemi, weene lipu jiiceniniye, ingle bimu lui nain oklok kroke gyene. Peei lui sice nänäja padare lica gyene.¹⁶ Yepä, ai mule lui eei tääpu myene Acejiyame me mename biname Yoele lipu itu jiicuji egä,

¹⁷ ‘Acejiyame jiicige: Age sena mene cane ngena cire jaawenepene ceräcerägääbu padare cabu.

Cane käme Seemo ne cire yaacitepene iyeta biname bime trupa cabu.

Weeme imäbägrä piiyepu ngulebägrä cina käme tagepogogo mene cirege iicema;

weeme mamye rooriye cina maramara mule bine wama pana cirege päpäna;

piiyepu weeme moda cina wama bine cirege päpäna.

¹⁸ Yoo, käme kaakesea biname, rooriye cuta magebi piiyepu, pui padare cabu käme Seemo cane cire yaacitepene teeme yepäyepä trupa cabu.

Teeki cuta piiyepu käme tagepogogo mene cirege iicema.

¹⁹ Cane owowä gwidape cirege wawena dume cabu, piiyepu kokre mule gwidape cirege wawena gawe cabu.

Uudi, muyemuye, piiyepu waaniwaniba kloka weene cirege päpäna;

²⁰ bimu te cäsä me cirege äbita, cuta mabye te uudi pana uuududi me cirege äbita.

Iyeta ai mule cina niinäce cirege äbita,

piba ingwe ca mime Yageyame me babo ceräcerägääbu bimu te cire tädepi.

²¹ Siige, iyeta biname lui cina Yageyame me ngii yaaweanusi, tabe teebibine niiya cabu ca cire yääsecräremepi.’ Siige.

²² Israela biname, ai mene itecijinegi! Acejiyame ciitaca mule, cälu täti gwidape, piiyepu owowä gwidape bine cängena jaawabäjempa weeme

opo gaabe; tabe pui bine Yeesu Nasaretayame cabu ca jaawenanemepi. Weene pui umle gemi, ingle weeme gome jaawenanemepi. Tabe pepu pi singi weebibine umle wawename egä Yeesu lui ätyepäneji ge teeme bau ca. ²³Acejiyame teeme singi ca itu iyemaluji Yeesu ne weeme bau me ätyepame. Tabe pui padare umle ge ngena cirege äbita. Weene teebine piba budre me jaawenepeye, liba niiya mule biname bine gri jaacranemepeye teebine baarge uli cabu äbyecrame. ²⁴Yepä, Acejiyame teebine budre cabu ca yaarpinantepi, teeme budre mäpu cabu ca yääyeblingtepi, ingle naace gyene budre te teebine äblicäco cängena gawe me apremela. ²⁵Yoo, Daawida te mene jiicuji teeme poto cidi me egä,

‘Iyeta padare cane Yageyame ne jäätänune käme niinäce gaabe je; cane niiya päpäna äblicäco gäne, ingle tabe iyeta padare cane cama gyene.

²⁶ Peei name pi cane ngenecu miji gäne, piiyepu gege cama mene jiicune.

Yoo, Acejiyame, cane budre cire läbitepene, yepä cane määme trämä papa nanajenige,

²⁷ ingle maane licarage käme seemo ne cire nabmalepi biname bime cable cewe cabu je,
cuta piiyepu lica cirege käme trupa ne abmala gape cabu
ocwähwame, cane lui määme mijirage kaakesea biname gäne.

²⁸ Maane ireclota gaabe itu nawabepete;
piiypu cane määme gome gege cama nanajenige.’”

²⁹ Siige, Peteru piba jejemige, “Käme binamewale, lui mene mime kaakesaare Daawida poto cidi me, cane miji weeme täüpume pajecu me wawena. Tabe budre ge, gape cabu ecitujisi; teeme gape pisi nyene ama mime gome. ³⁰Tabe Acejiyame me mename biname ge. Tabe umle ge Acejiyame lui mene teeme kokre ngii cama teebine ituge jaji egä, ‘Yepä määme kaakesaare cane mope biname ne cire jaawenepene maane liiyepu.’ ³¹Siige, Daawida ngene ca egluji Acejiyame ngena singi cirege wawena, peeи name pi tabe mene jiicuji Keriso me arpinenta poto cidi me egä,

‘Acejiyame teebine lica ebmalige biname bime cable cewe cabu je;
teeme trupa te lica gape cabu ocwähwige.’

³² Siige, ai mene lui Yeesu poto cidi me. Acejiyame teebine yaarpinantepi budre cabu ca. Cine iyeta teebine tepänanumesi ireclota ge. ³³Acejiyame liba teebine yaarpinantepi, puupu teeme gome yääcärep, piba teebine Aceji Seemo cuta yääcärep, teeme Babe te lipu itu jejuji wawename. Yoo, page weene lui bine jepänemiye piiyepu lui maramara mene itecijenininige, peeи iyeta lui Yeesu bau ca gyene. ³⁴Siige, Daawida lica Yeesu pana äduji cabucewe me, yepä tabe apu mene jiicuji egä,

‘Yageyame te käme Yageyame ne jejuji:

Ama adnati cäme camu poto cidi ca,
 35 ngälu cane määme cubuyame bine määme ernge gawe me cire
 yaacranemepene.'

36 Yoo, Israela biname iyeta, weene miji cängena umle egä peese
 nyene pui Yeesu weene lui ne itu yaacitepeye baarge uli cabu. Acejiyame
 teebine itu jaawenepi Yageyame piiyepu Keriso."

Cine Ngena ne Miji Wawena

37 Siige, biname cina Peteru me mene liba itecijemige, teepi mage
 ngenecu mäpu äbitininisi teeme conocono mule name pi. Teepi Peteru
 piiyepu nuuja ätyepäneji biname bine itemlemisi egä, "Binamewale, cine
 ngena ne miji wawena?"

38 Peteru teebibine jejemige egä, "Atatrongärineye weeme niiyaniya
 mule cabu ca, piiyepu niiye ca äciseja ne ecateye Yeesu Keriso me ngii
 cabu. Piba Acejiyame te weebibine niiya cabu ca pa isecräripi, cuta teeme
 mijiirage owecu gwidape pa täätylepepi weeme bau me, peeilui Aceji
 Seemo gyene. 39 Peeilui Acejiyame bau ca lui weeme tääpume, piiyepu
 weeme bägrä, weeme saarewale tääpume, cuta piiyepu iyeta biname
 bime tääpume lui cina cudecewe cabu icrulenige, iyeta biname Acejiyame
 mime Yageyame lui bine cire taasoglecmepi teeme bau otnime."

40 Peteru jegednemige peei bäärmii, piiyepu bucurage nuuja mene
 ca teebibine sewadanemige egä, "Täsecräripeye conocono mule cabu
 ca, ingle mäpu daremu te tädenige ai niiyarage biname bime bau me!"

41 Bucurage biname cina ätrunga ca ecatisi teeme mene ne, piiyepu niiye
 ca äciseja ne ecatisi Yeesu me ngii cabu. Pui yepä bimu cabu pama trii
 tausen biname cina ätrunga biname bime tomi cabu ebäcnisi. 42 Bucurage
 padare teepi singi ge Yeesu me ätyepäneji biname bime bau ca mene
 abiberäjame. Teepi labasecretininius mene abaitname, deedei gigri
 läbitininusi, piiyepu cuta Acejiyame bau gigri irecu lätumutinusi.

Ätrunga Biname bime Mule

43 Acejiyame me ätyepäneji biname cina bucurage ciitaca mule piiyepu
 kokre mule gwidape Acejiyame me kokre ca jaawenemusi. Biname iyeta
 mutäcäco läbitaninus. 44 Iyeta lui cina Yeesu ne jitrungisi, teepi yepä
 gome labasecretnuge piiyepu teeme gwidape lui gigri. 45 Teepi poto
 gwidape piiyepu gawe bine aletnename jaawenemusi, siige rarekaake
 jääpänemusi. Lui bime singi piti nemii, teeme tääpume jaabelanemusi.

46 Iyeta bimu teepi labasecretnuge Acejiyame me iiwäreja mete caale
 ngalebora, puma cita ca toraca gege cama yaaluge teeme mete me
 deedei gigri äbitame. 47 Teepi eso yääcärusi egä, "Acejiyame lui babo
 miji gyene!" Iyeta biname teeme ngenecu miji ge pui ätrunga biname
 bime bau me. Iyeta bimu gaabegabe Yageyame Yeesu te biname bine

yääbäcnanemuge teeme tomi cabu me, lui cina niiya cabu ca äsecräreji gemi.

Ernge Niiyaniya Biname te Miiji Äbitige

3 ¹Nuuja bimu Peteru Yoane naabi aaclige Acejiyame me iiwäreja mete me teeme mämle irecu ätumuta padare trii oklok. ²Puga ge iiwäreja mete caale cabu yepä grana, ngii Jamyacu. Cuta puga ge peei grana gaabe gome yepä rooriye lui me ernge niiyaniya ge. Tabe otnetneja äblicäco, ingle pepu ärngeji ge. Iyeta bimu gaabegabe biname cina teebine yaacananusi, peei grana gome yaabmalusi biname bine rarekaake tääpume ätineräjame, lui cina yääbäcnusi iiwäreja mete caale ngalebora me. ³Tabe liba Peteru Yoane naabibine jääpänige abacita je, teebibine äätinäroji rarekaake tääpume. ⁴Teipi ire acitäsi teeme bau me, Peteru piba jejige, “Ire cime bau me!” ⁵Tabe puma cita ca ire jaatwige teebibine, teemämu ngene jotwanige egä, “Teipi pama ceera me singi gegi.” ⁶Peteru jejige, “Cäme rarekaake licarage gyene, yepä käme lui pisi nyene, cane pa nääcärene: Yeesu Keriso Nasareta ceweyame me ngii cabu, cane meeble naajenine egä abujängti otnime!” ⁷Tabe teeme camu poto ime ca joomlige, teebine ewejängtige. Piba taatu pui biname me ernge dugulace kokre äbitige. ⁸Tabe piba abujängtige, jeclajutige teeme ernge ca, piba gije abacitige otnetnejame. Tabe ten cama iiwäreja mete caale ngalebora me abacitige. Tabe otnetnäjige, uuplatäjige, piiyepu Acejiyame ne ewepyeräjige. ⁹Biname cina teebine jepänisi otni je piiyepu Acejiyame ne awepyeräja je. ¹⁰Teipi liba umle äbitininisi egä pui ätineräja biname peese nyene, lui te ladnatuge iiwäreja mete caale grana ngii Jamyacu gome, teipi cälu te jitemige, lui miiji te tädige teeme bau me.

Peteru te Mene Jejemige Iiwäreja Mete Puutucu je

¹¹Pui ernge niiyaniya biname egäcäro Peteru Yoane naabibime ime joomlige, iyeta biname ngenecu aloneca cama tuuwametnige teeme bau me. Teipi iiwäreja mete caale ngalebora pui puupu cabu jage, lui ne ngii yaainusi “Solomona me Caagecage Toro Mete” ca. ¹²Peteru te liba biname bine jepänemige, jejemige egä, “Israela biname, weene ngena name pi cälu te jitemige? Weene ngena tääpume cime bau me ire sinajininige? Nää, weene apu jinge-nininige egä cime kokre ca, coo cime miiji mule ca, ai biname ne otnetnejame jewenago? Licarage! ¹³Acejiyame peese nyene lui ne Abrahamo, Isacako, piiyepu Yakobu yaaweanus; Acejiyame peese lui ne mime sasa kaakesaare cina yaaweanus. Tabe te peei ne bii jewenige, teeme miiji kaakeseayame Yeesu ne jamyacu apacyera ceerame. Yoo, weene Yeesu ne yääcärepeye Israela modamoda biname bime bau me, piiyepu teebine jäägyepeye Pilato me opo gaabe, ngänu gyene tabe itu ngene jwaatwanepi teebine asatame. ¹⁴Yeesu lui mara conocäco biname

gyene, yepä weene teebine jäätägepeye, Pilato ne jaajepeye cubucubu biname weebibine ceerame, lica Yeesu. ¹⁵Weene pepu pi teebine budre me jaawenepeye, lui te biname bine ireclota gaabe jaawabäjemuge, yepä Acejiyame teebine yaarpinatepi budre cabu ca. Cine ire arbi biname gemi peei poto cidi me. ¹⁶Peei Yeesu me ngii te ai biname ne kokre becärige. Yoo ai biname weene lui ne jepäneniye piiyepu sasa umle gemi, teeme ernge dugulace kokre bääbitige teeme ätrunga ca Yeesu me ngii cabu. Yeesu bau ätrunga te teebine miji bii jewenige weeme opo gaabe je.

¹⁷Yoo käme binamewale, cane umle gäne, weene liba Yeesu ne niiya jaawenepeye, weene umle lica gemi weene ngena jaawenepeye. Weeme modamoda biname piiyepu, teepi umle lica gemi. ¹⁸Yepä, peeи mule ca Acejiyame te teeme sasa mene ibibi itu jaawenepi. Sasa cabu ca iyeta teeme mename biname cina peei mene jaaitnäjusi egä teeme Keriso mage mäpu cire jäätäpänepi. ¹⁹Yoo, ebmaleye page weeme niiyaniya ngene atwanena Yeesu poto cidi me, atatrongärlinaye Acejiyame bau me. Tabe piba weeme niiyaniya mule pa yääyebenglengemepi. Peei jewenepeye, ²⁰piba ngenecu plowa pa tädepi Yageyame bau ca, piiyepu tabe cire täätäyepopi Yeesu Keriso, lui ne ituge jaji weeme bau ätyepame. ²¹Page tabe miji cabucewe je yaanajuge, ngälu pui padare te cire tädepi Acejiyame liba iyeta gwidape bine kirece me cire jaawenemepi. Ujarage Acejiyame te mene jiicuji peei poto cidi me, piiyepu teeme miji mename biname cina jaaitnäjusi pui mene bine. ²²Moose jiicenige Oogäräneji Mene cabu egä, ‘Acejiyame weeme Yageyame te nuuja mename biname cire täätäyepopi, cebine liiyepu itu nätyepuji. Tabe lui weeme biname cabu ca cirege otni. Weene iyeta teeme mene miji jewenepeye. ²³Laati te teeme mene lica yaacatuge, teebine yääyebblingtusi Acejiyame me biname bime bau ca iyeteta.’ ²⁴Iyeta mename biname, Samwela piiyepu iyeta teeme ingwe ca lui cina secluji, iyeta lui cina Acejiyame me tagepogogo mene jiicemusi, teepi mene jiicemujisi ngena cina täbitimesi ai padare cabu. ²⁵Acejiyame me sasa mename biname cina jeitnūjisi tabe ngena cire jaawenepi. Teeme pui mene lui weeme tääpu myene. Cuta piiyepu weeme tääpu myene ai nuuja mene, Acejiyame te weeme sasa kaakesaare bine lui ecäranemuji, tabe liba Abrahamo ne jejuji egä, ‘Cane iyeta biname bine ai gawecewe cabu je miji cire jaawenemepene määme ingwe kaakesaare cabu ca.’ ²⁶Yoo, Acejiyame liba teeme kaakesea bägrä Yeesu ne yaarpinanepi, siige teebine tityepopi niinäce weeme bau me weebibine miji ceerame, tabe liba weebibine iyeta pa itatrongäripi weeme niiya mule cabu ca.”

Peteru Yoane naabi Israela Modamoda Biname bime Opo Gaabe je Jaaclajutige

4 ¹Peteru Yoane naabi liba mene jejämäsi biname bine, poto Acejiyame tääpume iiwäreja biname, piiyepu iiwäreja mete awamuta

mope biname, cuta piiyepu poto Sadukea sigu biname, teipi iyeta piba atyarininisi. ² Teipi ngenecu niiya cama itecijemige Peteru naabi Yoane biname bine ebiberäjemäsi egä, "Yeesu lui budre cabu ca itu larpinantepi, peei name pi teeme kokre pisi nyene cuta biname bine budre cabu ca arpinerame." ³ Yoo, pui biname cina singi lica teeme peei mene ätecijame, peei name pi Peteru Yoane naabibine joomlisi. Mämlerage ge, peei name pi krokeciyiye mete bora me ääsinglantisi ngälu nuuja kroke. ⁴ Yepä, bucurage biname cina lui Peteru Yoane naabibime mene itecijemige, teipi peei mene jitprungisi, siige ätrunga biname cina bucurage äbitininisi, faib tausen joomlige.

⁵ Nuuja bimu cabu, poto Israela mope biname, nuuja modamoda biname, piiyepu cotre abiberäja biname cina yepä gome me abasecretnige Yerusalem cewe cabu je. ⁶ Teipi mene ajananinisi iiwäreja babo biname Anas cama piiyepu Kayapa cama, Yoane piiyepu Aleksanda cama, cuta piiyepu Anas me poto ingle biname cama. ⁷ Teipi piba Peteru Yoane naabibine taasoglicisi teeme opo gaabe je aclajutame, piba teebibine äätemlisi egä, "Weene peei biname ne lipu miji tewenumeye? Nää, ngena kokre ca piiyepu laati me ngii cama tewenumeye?"

⁸ Siige, Aceji Seemo te babo äbitige Peteru me trupa cabu. Tabé puma cita ca teebibine jejemige egä, "Mope biname piiyepu nuuja modamoda biname, ⁹ weene nää cibibine nitemleniye pui mule poto cidi me lui te täbitumi ernge niiyaniya biname tääpume? Nää, weene singi umle äbitame cine lipu tewenumago peei mule ne? ¹⁰ Weene iyeta miji umle äbita, piiyepu Israela biname iyeta miji umle, egä Yeesu miji kokre te ai biname ne iyeta miji me tewenumi, lui biname te aclajuteji gyene weeme opo gaabe je. Yeesu Keriso Nasareta ceweyame peese nyene, weene lui ne baarge uli cabu itu yaatecwamtepeye. Acejiyame teebine budre cabu ca itu yaarpinanterpi. ¹¹ Tabé peese nyene lui poto cidi me Oogäräneji mene te jiicenige egä,

'Lui kula ne weene raranga biname cina jigyisi, baborage bäbitige iyeta nuuja cabu ca.'

¹² Siige, Yeesu peese nyene lui taatu ibibi gyene biname bine niiya cabu ca äsecrerame. Ai gawecewe cabu Acejiyame te nuuja biname me ngii lica ituge ceera lui te ibibi gyene mibibine niiya cabu ca äsecrerame."

¹³ Siige, pui mutre biname cina mutäcäco äbitininisi Peteru naabibine Yoane päpäname egä teipi lui wälu umle käco gegi, cuta umle äbitame egä teipi papa biname gegi, sukulu käco. Teipi puma cita ca umle äbitininisi Peteru naabi Yoane Yeesu cama cuta waatnetnejäsi. ¹⁴ Yepä, teipi nuuja mene äblicäco ge iicana, ingle teipi ernge niiyaniya biname ne jepänisi Peteru Yoane cama aclajuteji ge, lui ne miji me tewenumäsi. ¹⁵ Siige, teipi Peteru Yoane naabibine jaajisi pui mutre biname tomi äyeblengame puutucu me asatame puma awagrijame. Puma cita ca

teemeteme mene ajananinisi egä, ¹⁶“Mine ngena ne jaawenesi ai neenenii biname poto cidi me? Iyeta biname Yerusalem cabu umle gemi egä teepi peei mara ciitaca mule ne tewenumäsi. Mine äblicäco peei ne aina. ¹⁷Yepä, mine singi lica ai mene te otnetnejame, peei name pi mine miiji teebibine ablawejame egä, ‘Ingwe ca gone Yeesu me ngii cabu nuuja biname ne mene jaji.’”

¹⁸Siige, teepi Peteru Yoane naabibine cääri taasoglecisi, jaajisi egä, “Gone Yeesu me ngii cabu mene jaajanemuye, coo biname bine yaabiberäjimuye!” ¹⁹Yepä, Peteru naabi Yoane jejemäsi egä, “Weene weemämu atranineye egä Acejiyame me opo gaabe je lui gyene conocäco, nää weebibine ätrungame, coo Acejiyame ne ätrungame. ²⁰Cine ngena ituge päpäna piiyepu ätecija, cine äblicäco bojä lenaja peei poto cidi me.” ²¹Puma cita ca pui mutre biname cina teebibine kokre mene camaaablawäjisi, siige jäätylepsi. Teepi äblicäco teebibine niiya cabu acita, ingle biname täüpume wälu ge. Biname iyeta Acejiyame me ngii ne eweperäjisi pui gwidape täüpume lui cina ituge äbita. ²²Lui biname te ciitaca mule cabu ca miiji me täbitumi, tabe footi kämäge cama senajumi piiyepu cerämu poto.

Ätrunga Biname cina Irecu Ätumutinisi Acejiyame bau me

²³Peteru naabi Yoane liba tasatäsi, teepi acnenutäsi teeme ätrunga binamewale bime bau me, teebibine jeitnemäsi ngena mene modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja modamoda biname cina bii jaajisi teebibine. ²⁴Ätrunga biname cina teeme mene liba itecijemige, teepi iyeta irecu ätumutinisi Acejiyame bau me egä, “Yageyame, maane lui tewenemujite cabucewe, gawecewe, malu, piiyepu iyeta lui peei cabu temi, maane mene itu jejujite määme kaakesea biname, cime kaakesaare Daawida ne. ²⁵Tabe piba Aceji Seemo me ätityera ca peei mene jeitnuji apu egä,

‘Ngena name pi maramara gawe biname cina babo claabe gemi?

Teepi ngena name pi gläämu bine papapa jewenemisi?

²⁶Gawe maramara mope biname cina cubu gwidape bine emacetnäjenemisi.

Modamoda biname cina yepä gome abasecretnenige cubu
agedname Yageyame piiyepu teeme jaji biname Keriso cama.’

²⁷Siige, ai mene te ibibi läbitepi Heroda piiyepu Pontiyo Pilato liba ai cewe ngalebora nuuja gawe biname piiyepu poto Israela biname cama labasecretnipesi määme conocäco kaakesayame Yeesu ne äciseräjame, maane lui ne ituge jaji biname bine niiya cabu ca äsecrerame. ²⁸Teepi labasecretnepi iyeta määme singi wawename, maane lipu uja ngene jotwanujite Yeesu bau ngena te äbitame. ²⁹Yoo, Yageyame, cuta page maane mene bii näätcejigje, teepi lipu opo cabu nirmäjininisi. Gone

ätecija taatu, yepä maane määme kaakesea bägrä bine nitityäripi määme mene wälu cäco iicemame. ³⁰Määme kokre niwabinini pita biname bine miiji me wawenecame, piiyepu owowä piiyepu ciitaca mule bine wawenecame Yeesu määme conocäco kaakeseayame me ngii cabu.”

³¹Teeme irecu ätumuta mene liba siige, piba taatu pui mete teepi luma tabasecretnige, peei te akocnäjige. Aceji Seemo te babo äbitige iyeta teeme yepäyepä trupa cabu. Teepi gije abacitinisi Acejiyame me mene wälu cäco iicemame.

Ätrunga Biname cina Jebelanemisi Gwidape bine

³²Iyeta ätrunga biname teeme ngenecu piiyepu teeme singi lui yepä ge. Nuuja biname te lica jiicige egä, “Cäme gwidape lui cämi nemi,” yepä teepi iyeta teemeteme jebelanemisi. ³³Yeesu me ätyepäneji biname cina babo kokre cama ire jerbisi Yageyame Yeesu me arpinenta poto cidi me, piiyepu Acejiyame me baborage miiji ten cama ge. ³⁴Teeme tomi cabu nuuja biname lica ge lui te singi cama enajige bimu gaabegabe gwidape tääpume. Laatibi yageyame ge gawe coo mete tääpume, teepi aletname jaawenimusi, aletna rarekaake saawecnemusi, ³⁵piba ätyepäneji biname bine yääcäremusi. Teepi peei rarekaake jaabelanemusi teeme yepäyepä laati bemi gwidape cäco.

³⁶Biname ngii Yoosepa pepu jwenenige. Tabé Leebi me ingle cabu ca ge; teeme aplimla puupu lui Kupro curä cabu. Ätyepäneji biname cina teebine yaainusi Banaba ca, peei me aboclomta lui kokre ne ceerayame biname ge. ³⁷Yoosepa poto gawe aletname jwenenige, gawe aletnäneji rarekaake bine ewademige, puma cita ca ätyepäneji biname bime ime cabu icranemige.

Ananiya naabi Sapira

5 ¹Yepä, puga ge rooriye ngii Ananiya lui teeme coga Sapira cama poto teeme gawe aletname jwenäsi. ²Yepä, tabé poto aletnäneji rarekaake mara gome icranemige teeme tääpume, poto taatu ecäremige ätyepäneji biname bine, engletnäjemige egä, “Camle-camle daremu gyene ai pui gawe tääpume.” Teeme coga iyeta umle ge peei poto cidi me. ³Peteru rooriye ne jejige, “Ananiya, maane ngenome ire taatu jecitite Satani te meebine acaname. Maane angletneja mule bii jwenenite Aceji Seemo bau me, maane liba poto gawe aletna rarekaake ne cumä tewenumete. ⁴Pui gawe liba aletna cäco ge, määme yene piba, cuta peei gawe tääpume lui rarekaake sewademumete, määmi nemi iyeta. Peei name pi maane ngenome ngene totwananumete peei angletneja mene iicemame? Maane walya mene lica jiicite biname bau me, yepä maane Acejiyame bau me walya bii jiicitel!” ⁵Ananiya liba peei mene itecijige, puirage padare cabu budre tama itramige. Siige, iyeta lui cina itecijemige

peei poto cidi me, teepi mage wälu. ⁶Mamye rooriye cina mete ne sebäcnisi, Ananiya me budrekaake ne etnisi, ecanisi, gape piba ecitisi.

⁷Matikolä padare ingwe gaabe ca, Sapira te peei mete me tabacitige, yepä tabe umle lica ge ngena te bääbitige teeme rooriye poto cidi me. ⁸Peteru teebine utemlige egä, “Cebine naji, nää ai rarekaake lui camlecamle daremu gyene, maane piiyepu määme rooriye lui secatumeye weeme gawe täüpume?” Tabe jejige egä, “Yoo, camlecamle daremu peese nyene.”

⁹Siige, Peteru jojige teebine, “Maane piiyepu määme rooriye weene ngenome mene tewenumeye Aceji Seemo ne walya mene ca apicnentame? Pui biname cina lui määme rooriye ne gape me becitis, age tema mete grana gome, cuta meebline naasatenisi!” ¹⁰Piba taatu tabe utramige Peteru me ernge gome, siige budre äbitige. Pui mamye rooriye cina mete ne sebäcnisi, jopänisi budre, puma cita ca teebine usatisi, cuta gape ocitisi teeme rooriye gome. ¹¹Iyeta Yeesu bau ätrunga biname piiyepu iyeta nuuja biname lui ai mule poto cidi me itecijemige, teepi iyeta mage wälu äbitininisi.

Ciitaca Mule Gwidape poto cidi me

¹²Yeesu me ätyepäneji biname cina bucourage owowä mule piiyepu ciitaca mule bine jaawenemusi biname sobe cabu. Ätrunga biname iyeta yepä gome labasecretnuge iiwäreja mete caale ngalebora me, Solomona me Caagecage Toro Mete cabu je. ¹³Nuuja laatibi ätrunga biname lica, teepi wälu ge ten cama abasecretname, ngänu gyene iyeta biname cina miji mene taatu jiucusi teeme poto cidi me. ¹⁴Yepä bucourage magebi piiyepu rooriye cina mime Yageyame Yeesu ne jäätprungusi, piiyepu ätrunga biname bime tomi cabu ebäcnisi. ¹⁵Ätyepäneji biname bime ätityera mule name pi, biname cina pita biname bine yaawademusi babo gaabe gome, waaku coo tiire cabu yaabmalemusi, ingle naace popi teepi singi Peteru me ceege teebibine awabame, tabe liba peei pita biname bine yääsuplingtemuge. ¹⁶Bucourage biname lui yaacrajemuge Yerusalemma mameta, cewe matimati cabu, teepi babo cewe me yääbäcnusi ätyepäneji biname bime bau me yaaluge, pita biname yaawademusi piiyepu poto biname lui niiya cable cama gemi. Siige, teepi iyeta miji me läbitininisi.

Ätyepäneji Biname cina Mäpu Padare Jepänisi

¹⁷Iiwäreja babo biname piiyepu iyeta lui cina ten cama ge, teepi iyeta lui Sadukea sigu biname ge. Teepi claabemete jepänanemisi, ingle biname cina babo singi ätyepäneji biname bime täüpume. Teepi peei claae name pi mene jitranisi ätyepäneji biname bine niiya wawename. ¹⁸Teepi teebibine joomlemisi, babo cewe krokeciyiye mete cabu me ebäcnemisi. ¹⁹Yepä, mime Yageyame me mename seemo te peei cikiye cabu tädige,

krokeciyi mete gaabe ne jiitnige, ätyepäneji biname bine pui mete cabu ca ewademige, teebibine piba jejemige egä, ²⁰ “Weene biiri, naaclege iiwäreja mete me. Puma jicljatupi, biname bine ebiberäjemepeye iyeta mene ai kirece ireclota poto cidi me.” ²¹ Ätyepäneji biname cina peei ne jewenisi. Bimu liba tacitige, teepi iiwäreja mete me ebäcnisi, gije abacitinisi biname bine abiberäjame.

Pui iiwäreja babo biname piiyepu teeme binamewale tesoglecimisi iyeta Israela modamoda biname cina abasecretname mutre biname tomi tääpume. Teepi piba teeme ätityera biname bine krokeciyi mete me jityepemisi ätyepäneji biname bine teeme bau me waadename. ²² Yepä, pui biname cina liba atyarige, teepi lica krokeciyi mete cabu jepänemisi teebibine, peei name pi cuta äcnärige, abasecretna biname bime bau jeitnemisi egä, ²³ “Cine liba krokeciyi mete me atyarinago, gaabe jepänisi armeji ge, iyeta awamuta biname gaabe bine jewamutemisi, yepä cine liba gaabe jiitnisi, mete ngalebora pui biname bine lica jepänemisi!” ²⁴ Modamoda iiwäreja biname piiyepu iiwäreja mete awamuta mope biname, teepi liba peei itecijemige, cälu te jitemige egä, “Baa, ngena te bääbitige? Lete nemi pui biname?” ²⁵ Puma cita ca yepä biname te tabacitige, teebibine jejemige egä, “Cäme mene nätecijeye! Peei rooriye weene lui bine krokeciyi mete me sebäcnimumeye, teepi iiwäreja mete cabu temi, biname bine puma ebiberäjenemisi!” ²⁶ Pui awamuta mope biname te piba ädige teeme ätityera biname cama, ätyepäneji biname bine sewademisi, yepä teepi ime ca lica joomlemisi, ingle teepi wälu ge egä biname cina pama teebibine kula ca äbyecra mage, ai name pi teepi owecu gemi ätyepäneji biname bime tääpume.

²⁷ Teepi ätyepäneji biname bine ebäcnemisi mutre biname bime opo gaabe je aclajutame. Iiwäreja babo biname te piba teebibine jejemige egä, ²⁸ “Cine weebibine uja itu jijanipago kokre mene ca egä, ‘Gone peei biname me ngii cabu yaabiberäjemuye,’ yepä weene cime mene lica ituge ätecija, siige iyeta biname bine Yerusalem ngalebora je ebiberäjanemiye, piiyepu weene singi cibibine aitna-me egä cine te Yeesu ne budre me itu yaacitepesi.”

²⁹ Peteru piiyepu nuuja Acejiyame me ätyepäneji biname cina mene jewecnistisi egä, “Cine miji Acejiyame me singi wawena, lica biname bime singi ne. ³⁰ Acejiyame peese nyene laati ne mime sasa kaakesaare cina yaaweanusi. Tabe te Yeesu ne budre cabu ca yaarpinanantepi, weene liba teebine budre me itu yaacitepeye baarge uli cabu. ³¹ Acejiyame teebine itu yaarpinanantepi teeme camu poto me, teebine biname bine Waadena Biname piiyepu niiya cabu ca Äsecrera Biname me itu jaawenepi. Yoo, tabe singi Israela biname bine padare ceerame teeme niiya mule abmaläcemame piiyepu pui niiya cabu ca äsecrerame. ³² Cine ire arbi biname gemi gwidape poto cidi me, cuta Aceji Seemo

piiyepu, Acejiyame lui ne täätylepuge biname bime cabu me, laatibi teeme singi jaawenusi.”

Gamaliya te Mutre Biname bine Bäärmij Jegednemige

³³Siige, peei mutre biname cina ai mene liba itecijemige, teepi mage claaabe ge, singi ge ätyepäneji biname bine budre me wawename. ³⁴Yepä, puga ge yepä Parisea biname teeme ngii Gamaliya. Tabé cotre abiberäja biname ge, lui te baborage ge iyeta biname bime ngene atwanena cabu. Tabé abujängtige pui mutre biname bime sobe cabu, jejemige egä ätyepäneji biname bine miji äsime puutucu me. ³⁵Siige, tabe piba mutre biname bine bäärmij jegednemige egä, “Cäme Israela binamewale, weene miji cängena ngene jotwananineye weene singi peei biname poto cidi me ngene wawename. ³⁶Weene ngene jepecneye biname ngii Tiyudas poto cidi me. Poto kämäge niinäce gaabe me tabe täduji, biname bine jejemugi egä, ‘Cane babo biname gäne.’ Pama fooa hanred rooriye cina ten cama abasutinujisi. Yepä, tabe budre jepänuji, teeme biname cina piba maramara äbitininujisi, siige wata apiruji teeme sigu te. ³⁷Tiyudas me ingwe ca, biname bime ngii acnema padare cabu, Yuuda Galilaya ceweyame te piba täduji. Tabé cuta bucourage biname ewademugi ten cama otnetnejame, yepä tabe cuta budre jepänuji, siige teeme biname cina maramara äbitininujisi. ³⁸Yoo, peei name pi ai biname bime poto cidi me cane weebibine jijenininine, gone teebibine niiya jaawenemuye, yepä ebmalemepeye! Liba biname bau ca gyene teeme ngene atwanena piiyepu teeme waweneca, piba peei te papa me pagege äbita, ³⁹yepä liba Acejiyame bau ca gyene, weene äblicäco teebibine iibana. Weene piba Acejiyame cama pa aglipeye!”

Siige, mutre biname cina Gamaliya me mene jecatisi. ⁴⁰Teepi tesoglecemisi ätyepäneji biname bine, teebibine etemeläjemisi, piba jejemisi, “Gone mene cääri jiicemuye Yeesu me ngii cabu,” siige teebibine jityepemisi. ⁴¹Ätyepäneji biname cina peei mutre biname bine ebmalemisi gege cama, ingle naace popi Acejiyame ngene jotwanige egä teepi miji ge Yeesu me ngii name pi mäpu päpäname. ⁴²Iyeta bimu teepi iiwäreja mete cabu piiyepu biname bime mete maramara cabu mene jaajananemusi, biname bine yaabiberäjemusi Miji Mene Yeesu Keriso poto cidi me.

Seben Ätityera Biname poto cidi me

6 ¹Ingwe ca Yeesu me ätrunga biname cina liba bucourage äbitininisi, Israela biname lui cina Griik mene jiicemusi, teepi jicnecimisi Heberu mene biname bine egä, “Teepi liba cuublacubla bine rarekaake yääcäranemusi, cime cuublacubla bine kupae lica jaawenemusi.” ²Puma cita ca pui twelb ätyepäneji biname cina tesoglecemisi iyeta ätrunga

biname bine yepä gome abasecretna-me, jejemisi teebibine egä, "Miji lica gyene cine liba Acejiyame me bäärmi mene jajanena kaakesea ne abmalame rarekaake ire atwi täüpume. ³Cime binamewale, peeи name pi weeme cabu ca jejäcremeye seben rooriye bine, lui cina umle biname gemi, piiyepu Aceji Seemo ne cängena jäätprungusi, cuta piiyepu iyeta biname cina lui täüpume ngenecu miji gemi. Cine teebibine rarekaake ire atwi kaakesea pa yääcäremepesi. ⁴Siige, cine piba iyeta padare irecu ätumuta piiyepu bäärmi kaakesea cabu pa lacranipago."

⁵Siige, iyeta ätrunga biname singi ge pepu wawename. Teepi seben rooriye bine ngii jejäcremisi. Age temi teeme ngii: Setepano lui me ätrunga baborage ge piiyepu lui me trupa cabu Aceji Seemo te baborage ge, cuta Pilipo, Prokora, Nikano, Timona, Parmenas, piiyepu Nikolas lui Antiyoka ceweyame ge. Tabе Israela biname lica, yepä tabе Israela biname bime irecu ätumuta mule ne ituge acata. ⁶Siige, ätrunga biname cina teebibine ewademisi ätyepäneji biname bime bau me. Teepi irecu ätumutinisi piiyepu ime etacwe-misi peeи seben biname bime papa cabu.

⁷Siige, Acejiyame me Miji Mene te otnetnäjige iyeta poto ta. Yeesu bau ätrunga biname cina ablinisi Yerusalem ngalebora, cuta piiyepu bucurage Acejiyame täüpume iiwäreja biname cina peeи Miji Mene ne jitprungisi.

Israela Modamoda Biname cina Setepano ne Joomlisi

⁸Setepano lui te baborage ätityera piiyepu kokre jääpänuge Acejiyame bau ca, tabe ciitaca mule piiyepu owovä mule bine jaawenemuge Aceji Seemo me kokre ca biname bime opo gaabe je. ⁹Yepä, poto biname cina Setepano cama mene abajininisi. Teepi lui Israela biname bime yepä abasecretna mete cabu ca, pui mete ngii yaainusi egä 'abasecretna mete asatäneji biname bime täüpume.' Puga ge pui abasecretna cabu Israela biname lui Kurene piiyepu Aleksandriya cewe cabu ca gemi, piiyepu poto nuuja Israela biname Kilikiya piiyepu Asiya Probins cabu ca. Teepi iyeta gije abacitinini Setepano cama mene abajame. ¹⁰Yepä, Aceji Seemo te Setepano ne babo umle ecärigе. Peeи umle cama tabe liba mene jiicemuge, teepi äblicäco daremu mene iicana. ¹¹Teepi peeи name pi poto biname bine ogä rarekaake ecäremisi walya mene jajime. Teepi apu jiicisi egä, "Cine Setepano ne jitecijisi, tabe Moose me cotre mene bine jiseblecäjemige, cuta piiyepu Acejiyame ne jiseblecäjige." ¹²Pepu pana teepi ngenecu alonecame jewenemisi biname bine, piiyepu modamoda biname, cuta piiyepu cotre abiberäja biname. Teepi Setepano ne joomlisi, ecanisi mutre biname bime opo gaabe me. ¹³Teepi piba poto biname bine ebäcnemisi walya mene iicaname Setepano poto cidi me. Pui cina jejemisi egä, "Ai biname te jääseblecäjemuge ai cudege iiwäreja mete poto cidi me piiyepu Moose me cotre mene poto cidi me. ¹⁴Cine ituge

ätecija tabe jaji je egä Yeesu pui Nasareta ceweyame te ai iiwäreja mete ne pagege iibyageca, piiyepu mime sasa mule lui Moose bau ca gyene, peeи ne mara me pagege wawena!”¹⁵ Iyeta lui cina mutre biname tomi cabu adnatärenige, teepi ire jetwa-nanisi Setepano ne, jepänisi egä teeme opo lui mename seemo pana ge.

Setepano me Mene

7 ¹Iiwäreja babo biname te Setepano ne itemlige egä, “Nää, teeme mene toraca gyene määme poto cidi me?”

² Setepano jejemige egä, “Cäme babewale, binamewale, käme mene nätecijeye! Ujarage mime kaakesaare Abrahamo liba camuge Harana cewe me otni, Acejiyame lui jamyacu apacyera cama ge, tabe teemämu aboclomtuji Abrahamo bau. Pui padare tabe Mesopotamiya gawe cabu enajuji. ³Acejiyame teebine jejige egä, ‘Ebmalemi määme inglewale bine, piiyepu määme gawecewe ne ebmali, nuuja gawe cabu me ädi, cane lui gawe ne pagege awaba määme tääpume.’ ⁴Siige, Abrahamo piba ebmaluji Kaladea gawe ne, äduji Harana cewe me lenajame. Liba Abrahamo me babe budre äbituji, Acejiyame piba teebine jityepuji otnime ai Kanana gawe cabu me, weene page luma inajininige. ⁵Yepä, pui padare Acejiyame te yepä gawe matikolä lica ecäruji Abrahamo ne teemerage gawe lenaja tääpume, yepä Acejiyame teebine mene jejuji gawe ceera teeme tääpume piiyepu teeme kaakesaare tääpume ingwe ca. Yoo, pui padare Acejiyame liba peeи mene jejuji, Abrahamo bägrä käco enajuji. ⁶Age Acejiyame me mene teeme bau me: ‘Määme ingwe kaakesaare cina cirege otni mage cudecewe me nuuja biname bime gawe cabu lenajame, puma mäpurage daremu käco kaakesea cirege wawena. Teeme ireclota mäpu cirege fooa hanred kämäge cama. ⁷Yepä, pui gawe biname lui bime tääpume teepi mäpurage kaakesea cire jaawenepesi, cane teebibine teeme mäpu daremu cirege ceera. Ingwe ca määme kaakesaare cirege äsecrera peeи gawecewe cabu ca. Teepi käme bau piba cirege ajejena airage gawe cabu.’ ⁸Siige liba peeи mene apiruji, Acejiyame piba Abrahamo ne jejuji teeme cewecu acitame teeme tääpe matikolä iirputa ca. Peeи cewecu ca Abrahamo te Acejiyame me jajeji mene ecatuji teeme tääpume teeme biname me äbitame. Pui name pi Abrahamo, Isacako te liba aplimluji, teeme tääpe matikolä jiirputuji seben bimu teeme aplimla ingwe ca; piiyepu ingwerage Isacako teeme bägrä Yakobu me tääpe matikolä cuta jiirputuji. Yakobu me padare liba, tabe cuta teeme twelb imäbägrä bime tääpe matimati cuta jiirpeclimuji pui cewecu acitame. Pui twelb imäbägrä cina kaakesaare me äbitinininujisi mime twelb ingle lenajame.

⁹Pui bägrä cina clabemete jepänujisi Yoosepa ne lui teeme yepä ge, siige teebine aleurname ecanujisi daremu käco kaakesea wawename Aikupito gawe cabu je. Yepä, Acejiyame puga ge ten cama, ¹⁰teebine

cängena isatuji iyeta teeme peei mäpu cabu ca. Yoosepa liba jeclajutuji Aikupito gawe Mopeyame Parao me opo gaabe je, Acejiyame te Parao ne ngenecu miiji jewenuji Yoosepa tääpume, piiyepu Yoosepa ne babo umle ecäruji. Parao piba Yoosepa ne ecituji Aikupito gawe piiyepu iyeta Parao me mete bine ire atwime. ¹¹ Gane padare piba täduji Aikupito piiyepu Kanana gawe cabu iyeta; biname cina mage loolo me cewe icrajuji. Mime kaakesaare licarage nuuja deedei bine jepänemujisi. ¹² Peei name pi Yakobu liba itecijuji egä deedei puga ge Aikupito je, tabe teeme bägräwale, lui gemi mime kaakesaare, teebibine jityepemuji teeme niinäce gaabe me piyeme. ¹³ Ingwe ca teepi liba cääri äcnäruji, Yoosepa teeme naniganewale bime bau abocломтуji. Parao pui padare cabu umle äbituji Yoosepa me ingle biname poto cidi me. ¹⁴ Yoosepa piba mene jityepuji teeme babe Yakobu te otnime teeme inglewale cama Aikupito me. Teepi iyeta lui sebenti faib biname ge. ¹⁵ Puma cita ca Yakobu äduji Aikupito me. Tabe puga ge budre, cuta teeme bägrä iyeta budre puga ge. ¹⁶ Ingwe ca teeme kaakesaare cina pui saarewale bime budrekaake ewademujisi Kanana gawe cabu me cewe ngii Sekem me, puga kaake bine gape jerbemujisi, lui gapecewe ne Abrahamo te rarekaake ca itu jeletnuji Hamora biname bime bau ca.”

¹⁷ Setepano mene jiicemige egä, “Acejiyame me padare liba mameta ge atyaramta teeme jajeji mene toraca me äbitame, lui mene Abrahamo ne itu jejuji, mime biname cina piba Aikupito gawe cabu bucurage itu ablinujisi. ¹⁸ Pui padare cabu kirece mope biname te gije abacitiji Aikupito gawe ne ire atwime; tabe umle lica ge Yoosepa poto cidi me. ¹⁹ Pui mopeyame piiyepu teeme biname cina mime biname bine engletnäjemujisi, mime kaakesaare bime ireclota mäpu me jwenemujisi. Teepi teebibine giri jicranemujisi teeme engäbägrä bine puutucu abmalame budre äbitame. ²⁰ Siige, Moose pui padare cabu aplimluji; tabe jamyacu bägrä ge. Nesae mabye teeme mage babe cina teebine mete cabu ire jetwüjäsi. ²¹ Moose ne liba nuuja puupu cabu me imlitäsi, pui Parao me ngulebägrä te teebine esicrutuji, joomluji teeme bägrä tääpume. ²² Aikupito umleumle biname cina Moose ne ebiberäjujisi. Tabe babo me äbituji teeme mene piiyepu teeme waweneca cabu.

²³ Moose liba footi kämäge joomluji, tabe ngene jotwananuji teeme Israela binamewale bine ärärame. ²⁴ Tabe jepäniji Aikupito biname te yepä Israela biname ne egluji. Moose pui ne itityäruji, Aikupitoyame ne daremu jewecnistuji, budre tama egluji, siige. ²⁵ Moose apu jengenuji egä teemerage Israela biname cina umle ge egä Acejiyame te teebine pa jaajepi teebibine äsecrerame teeme mäpu ireclota cabu ca, yepä Israela biname umle lica ge peei poto cidi me. ²⁶ Nuuja bimu tabe jääpänuji neeneni Israela biname arngi cabu jage. Moose singi teeme claabe ne agawame, jaajuji egä, ‘Siige, weene yepä biname gegi. Weene ngenome

weemämu arngeniye?’²⁷ Yepä, lui te nuuja ne egluji, tabe Moose ne iyebplingäjuji, teebine itemluji egä, ‘Meebine laati te bii naajige cime ire atwi biname piiyepu ablaweja biname äbitame?’²⁸ Wää, maane singi cebine agli mäte, maane lipu birice Aikupito biname yepä ne seglumete?’²⁹ Siige, Moose liba peei mene itecijuji, tabe Aikupito gawe cabu ca äyeblingtuji cudecewe me, siige Midian gawe cabu gije abacituji lenajame. Puga teeme coga te neeneni imäbägrä bine aaplimluji.”

Setepano cerämu cuta jiicemige egä,³⁰ “Footi kämäge liba apirininujisi, Moose piba Sinai podo wajwa je daapo taatu gawe cabu enajuji, siige Acejiyame me mename seemo te teeme bau taboclomtuji. Uli te puga ayige, pui wädräji cabu peei mename seemo ne jepänuji.³¹ Moose cälu te jituji peei uli ne liba jepänuji ayi je, äduji mameta me cängena ireme. Tabé piba Acejiyame me tagepogogo itecijuji egä,³² ‘Cane Acejiyame sâne, lui ne määme kaakesaare Abrahamo, Isacako, piiyepu Yakobu yaawejänusi.’ Moose me tääpe te wälu name pi jeclonuji, tabe wälu ge ireme.³³ Acejiyame teebine jejuji, ‘Määme ernge gwidape yiirecimi, ingle maane aclajuteji gäte cude puupu cabu.³⁴ Yoo, cane jäätäpnemune cäme biname bime ireclota Aikupito je lui mage mäpurage ge. Cane teeme mäpu cabu cewe oocanena nätecijanuge; cane bii täinine teebibine mäpu cabu ca äsecrerame. Ayo, cane meebee Aikupito me pa näätypene.’

³⁵ Siige, Moose peese Israela biname cina lui ne itu jigyujisi, teebine jejujisi egä, ‘Laati te meebeine naajige cibibine ire atwime piiyepu ablaweja?’ Yepä, Moose peese nyene lui ne Acejiyame te itu tityepuji Israela biname bine ire atwime piiyepu teebibine teeme mäpu ireclota cabu ca äsecrerame. Pui mename seemo lui te ayeji uli cabu taboclomtuji, tabe Moose ne itityäruji.³⁶ Moose peese nyene lui te biname bine ewademuji Aikupito gawe cabu ca. Footi kämäge cama tabe ciitaca gwidape bine jewenanemuji Aikupito ngalebora piiyepu Uududi Malu gome piiyepu pui daapo taatu cewe cabu.³⁷ Moose peese nyene lui te Israela biname bine jejemugi egä, ‘Acejiyame nuuja mename biname ne cire täätýepeli, tabe cebine liiyepu itu nätyepuji. Tabé weeme cabu ca yepä cirege.’³⁸ Siige, Moose peese nyene lui puga ge Israela biname cama pui daapo taatu cewe cabu je. Tabé puga ge mime sasa kaakesaare cama piiyepu pui mename seemo cama, lui teebine mene jejuji Sinai Podo cabu je. Tabé puga sewademuji Acejiyame miji ireclota mene mibibine jajanename.

³⁹ Yepä, mime kaakesaare cina äbwäricninizisi teeme mene ätecijame, siige Moose ne jigyujisi. Teepi singi ge cuta Aikupito me äcnäramme.⁴⁰ Peei name pi teepi Moose me naane Aarona ne jejujisi egä, ‘Mime uuje bine jewenemi mime niinäce gaabe otnime. Mine nuuja umle lica gemi ngena te itu täbitumi Moose tääpume podo cabu je, lui te mibibine Aikupito gawe cabu ca niwadipi.’⁴¹ Teepi puma cita ca uuje

ne jewenujisi awejename, teeme opo lui kau plongo pana ge. Teepi peei ne yiiwäräjujisi, babo deedei jewenujisi, lui teeme ime ca wawenäneji gwidape ge. ⁴² Peei name pi Acejiyame te kaake ca icelyäremuji teebibine, ire ta jicranemuji teeme peei singi gaabe cabu otnime dume piiyepu wale bine iiwärejame. Mene pisi nyene Oogäräneji Mene cabu Acejiyame me mename biname bime bau ca egä,

‘Israela biname, peei lui cäme tääpume lica gyene
weene lui footi kämäge cabu cibucibu gwidape yaaglecimuye,
yiiwäräjemuye pui daapo taatu cewe cabu je.

⁴³ Yepä, Moloko uuje tääpume weene cäbletääpe ca mete ne eranguiyi, pui ne ecanujiye,
cuta piiyepu weeme uuje Rapana, teeme ämyeji wale ne ecanujiye.
Teepi lui ime ca wawenäneji gwidape ge iiwäreja tääpume.

Cane peei name pi weebibine cudecewe me cirege ätyepa Babloniya nuuja poto me.’

⁴⁴ Siige, mime kaakesaare bime iiwäreja mete puga ge pui daapo taatu cewe cabu je. Peei watata rarangäneji mete lui cäbletääpe ca wawenäneji ge. Peei lui Acejiyame me mete ge biname cama lenajame. Teepi peei ne cängena jewenujisi epu pana Acejiyame te Moose bau me lipu eboclomtuji mene taatu ca mete raranga tääpume. ⁴⁵ Ingwe ca teepi peei mete teeme bägrä bine ecäremuji. Teeme bägrä cina pui mete ne piba ecanuji ten cama, teepi liba Yosuwa cama ecluji ai Kanana gawe bine waadename, Acejiyame te teeme niinäce gaabe ca liba iyecräjemuji maramara biname bine. Pui mete te ten cama enajuji ngälu Daawida me padare. ⁴⁶ Yoo, Acejiyame ngenecu miji ge Daawida tääpume. Tabé Acejiyame ne itemluji tabe te meterage wawename Acejiyame tääpume, lui ne iyeta mine Yakobu me kaakesaare cina yaaweanusi. ⁴⁷ Yepä, Daawida me bägrä Solomona te peei mete ne eranganuji.

⁴⁸ Yepä, Caburage Acejiyame tabe lica yaanajuge mete cabu lui ne biname cina yaarangusi, teeme mename biname te lipu jiicuji egä,

⁴⁹ ‘Yageyame te jicenige: cäme puupu gyene cabucewe je,
cane biname bine puma cita ca ire pa taatwemepene.

Gawecewe lui cäme ernge acita puupu gyene.

Lipu mete ne weene singi cäme tääpume rarangame?

Lese nyene puupu cäme lenajame?

⁵⁰ Cije cane iyeta gwidape cämämu lica jewenemujine?’ ”

⁵¹ Siige, puma cita ca Setepano cuta jejemige egä, “Weene ätrunga cäco gemi. Weene ngene atwana Acejiyame bau lica gemi. Weene Acejiyame me mene ätecija cäco gemi. Weeme sasa kaakesaare liiyepu weene pepu gemi. Teepi lipu singi lica Aceji Seemo ne ätecijame, weene cuta piiyepu. ⁵² Wää, nuuja mename biname puga ge weeme kaakesaare cina lui ne niiya lica jaawenusi? Eewe, teepi niiya jaawenemusi iyeta

mename biname bine! Teepi Acejiyame me mename biname bine budre me jaawenemusi lui cina mene jeitnäjujisi teeme Conocäco Kaakeseayame Yeesu me otni poto cidi me. Siige, ai padare weene walya mule ca teebine budre me itu yaaglepeye. ⁵³Weene peete nemí lui cina Acejiyame me cotre mene ewademujije, mename seemo cina lui cotre weebibine icärinujisi, yepä weene lica peei cotre bine jaawenemuye!”

Biname cina Setepano ne Kula ca Jibyecrisi

⁵⁴Siige, pui mutre biname cina liba Setepano me mene itecijemige, teepi claabemete jepänisi, gircu bine etebecmisi teeme claabe name pi. ⁵⁵Yepä, Aceji Seemo Setepano me trupa cabu baborage ge. Setepano cabu me ire acitige, Acejiyame me jamyacu apaclyera ne jepänige piiyepu Yeesu ne jepänige aclajuteji ge Acejiyame me camu poto ca.

⁵⁶Tabe jiicige, “Ire cabu me! Cane jepänenine dume äpäcuteji ge piiyepu teebine, lui Acejiyame bau ca täduji biname me äbituji, tabe aclajuteji ge Acejiyame me camu poto ime je!”

⁵⁷Baborage ala cama pui mutre biname cina teeme tablame bine ime ca ermemisi, piba taatu Setepano bau me tuuwametnige, ⁵⁸teebine babo cewe cabu ca wata iyeblingtisi, kula ca jibyecrisi. Teepi teeme acwabeja cäbletääpe ebmalemisi yepä mamye biname gome je, teeme ngii Saulo. ⁵⁹Teepi Setepano ne jäje jibyecranisi, siige tabe mime Yageyame ne jejige egä, “Yageyame Yeesu, nacati cäme seemo!” ⁶⁰Tabe kokorare ca ääpednutige, piba babo tage ca jejige egä, “Yageyame, gone ngene taapecnute teeme poto cidi me ai niiya mule ne.” Tabe ai mene jiicige, siige budre äbitige.

8 ¹Yoo, Saulo singi ge Setepano me budre tääpume.

Saulo te Ätrunga Biname bine Mage Niiya Jaawenanemuge

Puirage bimu cabu poto biname cina gije abacitinisi ätrunga ingle biname bime ireclota mäpurage wawename Yerusalem je. Teepi iyeta ätrunga biname bine iyecräjemisi, siige teepi uucratni-ge cewe maramara me Yuudea piiyepu Samariya probins ngalebora me. Ätyepäneji biname taatu icrajige Yerusalem je. ²Poto cängena ätrunga biname cina Setepano ne gape me ecisisi, mage ele ewäyisi.

³Yepä, Saulo gije abacitige ätrunga biname bine äyeblengame. Tabe mete yepäyepä ngalebora abacitanige, ätrunga biname bine sisecräjemige, siige magebi rooriye bine icranemige krokeciyiye mete bora me.

Samariya Cewe cabu ta Miji Mene Jaajananemusi

⁴Lui ätrunga biname bine iyecräjemisi, teepi otninisí cewe gaabegabe ta, Miji Mene iyeta poto ta jejananemisi. ⁵Pilipo ädige babo cewe

Samariya me, puga biname bine umle jwenemige Keriso poto cidi me, lui te biname bine niiya cabu ca yääsecräremuge. ⁶Bucurage biname tomitomi cabu teepi cängena itecijemige Pilipo ngena mene jejananemige. Teepi iyeta teeme mene jitecijanisi, piiyepu ciitaca mule bine jepänemisi, tabe lui bine jwenemige. ⁷Niiya cable cina mage ala cama äsinisi bucurage biname cabu ca; piiyepu biname lui bime ime ernge apineca cäco ge, piiyepu biname lui eepanepana otni, teepi miiji me äbitininisi. ⁸Yoo, peei name pi baborage gege puga ge Samariya cewe cabu je.

⁹Pui babo cewe cabu yepä biname ngii Simona te enajige. Mage padare cama tabe Samariya biname bine cälu te ätime jaawenemuge teeme piiseba mule ca. Tabi jiicemige egä tabe babo biname ge. ¹⁰Iyeta biname pui babo cewe Samariya cabu, matimati cabu ca ngälu modamoda me, teepi teeme mene jäätcejusi, jiicusi egä, "Tabe peese nyene biname lui Acejiyame me kokre cama gyene, lui ne yaainusi Babo Kokreyame ca." ¹¹Lecaleca padare cama teeme piiseba mule name pi biname cina mutäcäco läbitininisi, peei name pi teeme mene jäätcejianusi. ¹²Yepä, teepi liba Pilipo me mene jitecijisi, Miiji Mene Acejiyame te biname bine waadena poto cidi me piiyepu Yeesu Keriso poto cidi me, teepi piba niiye ca äciseja ne ecatisi, rooriye magebi iyeta. ¹³Simona cuta peei mene liba itecijige, teebine cuta niiye ca jicisäjisi Yeesu me ngii cabu. Peei ingwe gaabe ca, tabe Pilipo me mameta je enajige, piba cälu te jitige kokre mule gwidape piiyepu ciitaca mule bine liba jepänemige, Pilipo lui bine jaawenemuge Aceji Seemo me kokre ca.

¹⁴Yerusalem cabu lui ätyepäneji biname cina liba itecijemige egä Samariya biname cina itu yaacatepesi Acejiyame me mene ne, siige teepi piba Peteru Yoane naabibine jäätypesi teeme bau me. ¹⁵Teepi liba atyaramtäsi, Acejiyame ne puma ewejenäsi pui ätrunga biname bime tääpume egä Aceji Seemo te pa labacitaneg teeme yepäyepä trupa cabu me, ¹⁶ingle naace popi Aceji Seemo te camuge abacitana teeme nuuja biname cabu, yepä teepi niiye ca äciseja taatu itu yaacatepesi mime Yageyame Yeesu me ngii cabu. ¹⁷Puma cita ca Peteru naabi Yoane ime icranemäsi teeme papa cabu, siige Aceji Seemo te piba teeme yepäyepä trupa cabu abacitanige.

¹⁸Simona liba jepänige egä Aceji Seemo te ätrunga biname bime trupa cabu babacitanige, ätyepäneji biname cina liba ime icranemäsi teeme papa cabu, tabe piba singi rarekaake cerame Peteru Yoane naabibine, ¹⁹jaajige teebibine egä, "Cuta cebine näcäreye peei kokre, egä cane lui biname cabu cäme ime laacitune, Aceji Seemo te piba labacituge teeme cabu me."

²⁰Yepä, Peteru teebine jejige egä, "Maane äte, määme rarekaake cama ädi ngälu cäco niiya puupu me, ingle naace popi maane ngene

bii jowtanite Acejiyame me owecu gwidape ne aleiname rarekaake ca! ²¹ Maane äblicäco gäte cine cama gigri kaakesea wawename, ingle määme ngene atwana conocono gyene Acejiyame me opo gaabe.

²² Ebmali page ai niiya mule ne, Acejiyame ne ewejani määme niiya ngene atwanena poto cidi me. Tabe pama meebee kälyä pa naawenege.

²³ Cane nääpänenine egä maane niiya claabe gäte cime kokre poto cidi me. Määme niiya mule te meebee bii noomlige.”

²⁴ Puma cita ca Simona te Peteru Yoane naabibine jaajige egä, “Owecu, weene Yageyame ne ewejaneye käme tääpume egä nuuja pee i niiya gwidape te, weene lui poto cidi me bii naiyi, lica pagege äbita käme tääpume.”

²⁵ Siige, Peteru naabi Yoane Yeesu me ireclota poto cidi me liba jiicemäsi, piiyepu Yageyame me mene liba jejananemäsi, teepi pee ingwe ca acnenutäsi Yerusalem me. Cuta gaabe cabu liba aaclige, Miji Mene jejananemäsi Samariya gawe biname yepäyepä cewe cabu ta.

Pilipo Miji Mene Jejige Yepä Etiyopiya Gawe Biname ne

²⁶ Acejiyame me mename seemo te Pilipo ne jejige, “Maane amacnepi, uule poto me ädi, ngälu gaabe cabu atyaramtepi, lui gaabe gyene Yerusalem ca Gaasa me.” Yoo, ai taje biname lica waatnetnäjinusi pee gaabe cabu. ²⁷⁻²⁸ Siige, Pilipo amacetnäjige, abyemäridge. Yepä Etiyopiya gawe ngii biname puga ge gaabe cabu teeme cewe otnime. Tabe lui rarekaake ire atwi mope biname ge magebi tääpume lui te Etiyopiya gawe ne ire jaatwuge. Tabe itu lädepi Yerusalem me Acejiyame ne iiwärejame; tabe tacne-nutenige cewe me teeme älädnalädna gwidape cabu. Gaabegabe liba tädige, tabe Oogäräneji Mene bine secnemige, Acejiyame me menameyame Isaya lui bine soogäruji. ²⁹ Aceji Seemo te Pilipo ne jejige egä, “Ädi älädnalädna gwidape gome me.” ³⁰ Puma cita ca Pilipo uuwamige Etiyopiya biname mameta me, teebine jitecijige Isaya me Oogäräneji Mene acnema cabu. Tabe teebine itemlige egä, “Nää, iyeta umle gäte ai mene lui ecnenenemite maane?”

³¹ Etiyopiya biname te jejige egä, “Cane lipu umle äbita; nuuja biname liba lica pisi nyene cebine abiberäjame?” Tabe piba Pilipo ne jejige, “Tacenuti älädnalädna gwidape cabu, käme gome adna-ti!” ³² Age pee i neenen Oogäräneji Mene pargi Yeesu poto cidi me tabe lui bine aacnenige:

“Tabe epu maamoi pana, aglime lui ne ecanisi.

Tabe maamoi plongo pana, lui te bojäcu yaanajuge teeme ngäli liba jaaclanimusi.

Tabe nuuja mene lica.

³³ Teepi ajiri me jewenisi teebine, yepä äwärimta biname lica ge teeme tääpume.

Nuuja biname te äblicäco mene iicana teeme ingwe kaakesaare poto
cidi me,
ingle naace popi teeme ireclota ai gawecewe cabu ngälu bii
joomlige.”

³⁴ Siige, pui biname te Pilipo ne jejige, “Cebine naji, laati ne peei mename biname te jeitnenige? Teeme tääpume aitnäjenige, coo nuuja biname ne jeitnäjenige?” ³⁵ Pilipo piba gije abacitige mene me. Tabe jegednige peeirage mene pargi cabu ca, piba teebine jejanige Miiji Mene Yeesu poto cidi me. ³⁶ Teepi liba gaabe cabu aaclige, niiye gome atyaramtäsi, piba pui biname te jejige egä, “Agesa niiye. Nää, maane lipu gäte cebine niiye ca äcisejame Yeesu me ngii cabu?” ³⁷ Pilipo te jejige teebine egä, “Yoo, cane miiji gäne meeble niiye ca äcisejame määme ngenecu bora liba ätrunga pisi nyene.” Tabe jejige egä, “Yoo, cane jitruningenine egä Yeesu Keriso lui Acejiyame me bägrä gyene.”

³⁸ Pui biname liba mene jejige teeme kaakeseayame te älädnalädna gwidape iibaname, piba Pilipo piiyepu Etiyopiya biname niiye cabu me äglenutäsi, siige Pilipo piba Yeesu me ngii cabu jicisäjige teebine. ³⁹ Teepi liba tarpatäsi niiye cabu ca, mime Yageyame me Seemo te Pilipo ne ecatige. Pui biname te teebine ingwe ca lica jepänige; yepä, gege cama teeme gaabe cabu ädige. ⁴⁰ Pilipo piba jepänige egä tabe lui babo cewe ngii Asotus cabu jage. Puma cita ca tabe ädige, iyeta cewe cabu ta Miji Mene jejanemige, ngälu siige Kesarea cewe me atyaramtige.

Saulo Ätrunga Biname me Äbitige

9 ¹ Peei padare cabu Saulo te biname bine drämä ca jewenemige egä tabe singi Yageyame me ätrunga biname bine budre me aglecame. Tabe iiwäreja mope biname bau me ädige, ² teebine itemlige peba ceerame egä tabe peei peba cama miiji gyene Israela biname bime abasecretna mete yepäyepä cabu me abacitaname, lui cina babo cewe Damaseko ngalebora jage. Saulo singi ge peei peba bine naace tääpume pääpäname, egä tabe liba biname bine jääpänemuge lui cina Yageyame me gaabe cabu waatninusi, magebi piiyepu rooriye, siige peei peba te conocäco yääcärufe oomlemame, Yerusalem me waadename.

³ Saulo liba babo cewe Damaseko mameta atyaramtige, piba taatu apaclyera te carbe cabu ca teebine tuungepmalige. ⁴ Tabe itramige gawe cabu me, tagepogogo piba itecijige egä, “Saulo, Saulo, maane ngenome cebine niiya nawenanenite?”

⁵ “Babo Biname, baa maane laasi näte?”

“Cane Yeesu säne, maane lui ne niiya nawenanenite. ⁶ Abujängti, ädi babo cewe me, cane puma mene pa naajene maane ngena wawename.”

⁷ Saulo cama lui biname cina eclige, teepi imyemutemige mene cäco. Teepi tagepogogo itecijemige, yepä nuuja biname ne lica jepänisi.

⁸Siige, Saulo gawe cabu ca abujängtige, irecu aasatige, yepä äblicäco ge pääna gwidape bine. Teepi pee name pi teeme ime joomlisi, eweclujisi, Damaseko cewe me ecanisi. ⁹Nesae bimu ngalebora tabe äblicäco ge pääna. Pui padare cabu tabe deedei piiyepu niiye cäco enajige.

¹⁰Puga ge Damaseko cewe je yepä ätrunga biname ngii Ananiya. Yageyame teebine wama pana jejige egä, "Ananiya!"

Tabe jejige, "Yageyame, cane age sâne."

¹¹Yageyame piba teebine jejige egä, "Abujängti, ädi yepä gaabe cabu me, pui gaabe ngii Conocäco ge. Puma Yuuda me mete cabu je maane itemlepi yepä Taasu cewe biname täüpume, teeme ngii Saulo. Tabe irecu ätumutenige. ¹²Tabe Saulo te wama pana yepä biname ne bii jepänige, ngii Ananiya, teeme mete me lui te tabacitige, ime aacitige teeme papa cabu, piba tabe cääri irecu aasatige."

¹³Ananiya jejige, "Eewe, Yageyame! Bucurage biname cebine itu najanepesi ai biname poto cidi me, tabe lipu baborage niiya jaawenemuge määme biname bine Yerusalema ngalebora je. ¹⁴Tabe peba cama Damaseko me tädumi, cuta pee peba cabu conocäco pisi nyene modamoda iiwäreja biname bime bau ca iyeta biname bine oomläjecame Acejiyame me ngii lui cina yaawejanusi."

¹⁵Puma cita ca Yageyame te jejige, "Maane äte, teeme bau me ädi, ingle naace popi cane teebine itu jaajepene cäme kaakesea wawename, cäme ngii aitnejame nuuja gawe biname bime bau me, piiyepu maramara gawecewe mope biname bime bau me, cuta piiyepu Israela biname bime bau me. ¹⁶Cane cämämu teebine pa jaawabepene iyeta mäpu tabe lui pagege pääna cämiji pi."

¹⁷Siige, Ananiya ädige, pui mete me abacitige, piba ime aacitige Saulo me papa cabu. Tabe jejige egä, "Cäme biname Saulo, Yageyame Yeesu lui määme bau me tabocloktumi gaabe cabu maane liba aima tädumete, tabe te cebine bii nätyepige, ingle naace täüpume maane cääri pääname piiyepu Aceji Seemo te määme trupa cabu abacitame." ¹⁸Piba taatu cibu idre pana gwidape cina taatramige Saulo me irecu cabu ca. Tabe piba irecu aasatige ireme. Tabe abujängtige; piba Ananiya teebine niiye ca jicisäjige Yeesu me ngii cabu. ¹⁹Tabe liba deedei äbitige, teeme kokre te cääri piba tacnenutige.

Saulo te Miji Mene Jejananemige poto Damaseko Abasecretna Mete cabu je

Nesae bimu cama Saulo ätrunga biname cama enajige Damaseko cewe je. ²⁰Tabe conocäco ädige poto abasecretna mete me, gije abacitige mene jajanename egä Yeesu lui Acejiyame me Bägrä gyene.

²¹Iyeta lui cina itecijemige, cälu te jitemige, teemeteme ätemläjinisi egä, "Baa, agesa tabe lui te Yerusalema je pui biname bine yaaglecimuge

lui cina Yeesu me ngii yaawejanus? Tabe pama aimä tädumi, ingle naace popi tabe singi ätrunga biname bine oomläjecame modamoda iiwäreja biname bime bau waadename!”

²²Yepä, Saulo me mene kokreraage äbitige. Tabe toraca conocäco Yeesu ne jewabudnitige, jejemige egä, “Tabe peese nyene lui ne Israela biname cina jewagrijanisi teebibine niiya cabu ca äsecrerame.” Siige, Damaseko cewe je lui Israela biname, teepi äblicäco ge teeme mene awecnista.

²³Bucurage bimu ingwe ca, poto Israela biname cina abasecre-tnige, mene jitranisi Saulo ne aglime. ²⁴Yepä, nuuja biname te teebine jejige teepi ngena mene jitranisi. Ciye bimu teepi cewe grana gome ire jetwisi teebine aglime. ²⁵Yepä, ciyi cabu Saulo me binamewale cina teebine ecanisi cewe kula caale gome me. Puma cita ca teebine baborage diiba ngalebora isinglantisi, kula gaga cabu ca iyinisi gawe me.

Saulo Yerusalem Ngalebora je

²⁶Saulo piba Yerusalem me ädige. Tabe singi ätrunga biname cama alenglecäjame, yepä teepi Saulo me mene lica jecatisi egä tabe lui toraca ätrungayame gyene. Teepi iyeta wälu ge teeme tääpume. ²⁷Puma cita ca Banaba teebine itityärige, ecanige ätyepäneji biname bime bau me. Banaba teebibine jejananemige Saulo lipu mime Yageyame ne itu jääpänepi Damaseko gaabe cabu, piiyepu Yageyame te ngena mene itu jaajepi teebine. Tabe cuta piiyepu jeitnige Saulo te mene Yeesu me ngii cabu lipu wälu cäco jaajananemepi Damaseko cewe cabu je. ²⁸Saulo pee name pi ten cama enajige piiyepu Yerusalem ngalebora ta otnetnäjige. Tabe mene wälu cäco jiicemige mime Yageyame me ngii cabu. ²⁹Puga ge Israela biname lui Griik mene ca jiicemusi. Tabe ten cama mene jiicemige, teebibine jiseblecäjemige, yepä teepi singi ge teebine aglime. ³⁰Ätrunga biname liba umle äbitininisi ai poto cidi me, teepi Saulo ne ecanisi Kesarea malu cewe me, puma cita ca teebine jityepisi Taasu cewe me.

³¹Siige, piba iyeta ätrunga ingle biname cina Yuudea, Galilaya, piiyepu Samariya gawe cabu poode jepänanisi. Teepi kokre äbitininisi, piiyepu bucurage me äbitininisi Aceji Seemo me ätityera name pi, piiyepu Yageyame me opo gaabe je teepi cängenarage icrajige.

Peteru Ädige Cewe Neeneni Luuda piiyepu Yoopa me

³²Peteru iyeta cewe ta otnetnäjige. Nuuja taje tabe ädige Luuda me, Acejiyame me biname bine puma engräjemige. ³³Puga tabe biname ne jepänige ngii Aenea lui me ime ernge apineca cäco ge. Eit kämäge ngalebora tabe äblicäco ge teeme ute puupu cabu ca arpinenta. ³⁴Peteru teebine jejige egä, “Aenea, Yeesu Keriso te meeblie miji naawenenige. Arpinanti, määme ute gwidape emacetnäjemi!” Siige, Aenea piba

taatu arpinantige. ³⁵Iyeta biname cina lui Luuda piiyepu Sarona cewe ngalebora icrajige, Aenea ne jepänisi. Teepi piba mime Yageyame bau tatatröngäräninisi.

³⁶Puga ge Yoopa cewe cabu yepä magebi ngii Tabita lui ätrunga biname gwene. Yoo, teeme Griik ngii lui Dooka, peeи me abocломта lui diiya. Iyeta padare tabe mijimiji kaakesea jaawenemuge, oweсумете biname bine yääтийäremuge. ³⁷Peeи padare cabu teebine pita te jwoomlige, siige budre äbitige. Teepi teeme budrekaake ne jucisäjisi, cabu je lui mete puupu, pui cabu ocitisi. ³⁸Yoopa cewe cudecewe lica ge Luuda cewe ca. Peeи name pi Yoopa je ätrunga biname liba umle äbitininisi egä Peteru lui Luuda cewe cabu jage, teepi neeneni biname bine jääтиyepi teeme bau me mene cama egä, “Owecu, wata tädepi cime bau me.”

³⁹Siige, Peteru piba amacetnäjige, ten cama ädige. Tabе liba Yoopa me atyaramtige, teepi ecanisi pui cabu puupu me. Iyeta cuublacubla cina teebine jowaclomtisi, ele jolwisi, maramara asigreräja gwidape Peteru ne piba jewabäjisi, Dooka lui bine itu yaaterutäjemepi tabe liba ireclota ge. ⁴⁰Siige, Peteru iyeta biname bine iyeblengemige peeи puupu cabu ca, kokorare ca piba äpednu-tige Acejiyame bau irecu ätumutame. Puma cita ca tabe atatröngtige budrekaake bau me, jojige teebine egä, “Tabita, arpinanti!” Tabе irecu aasatige, Peteru ne liba jepänige, piba adnatige. ⁴¹Peteru teebine ime ca jwoomlige, owejängtige. Tabе piba tesoglecemige ätrunga biname bine cuta cuublacubla bine iyeta, teebibine jewabemige egä Tabita ireclota gwene. ⁴²Iyeta Yoopa ngalebora biname cina itecijemige ai poto cidi me, siige bucurage biname cina Yageyame ne jitprungisi. ⁴³Peteru poto bimu cama Yoopa je enajige, biname ngii Simona teeme mete cabu. Simona me kaakesea lui cibu tääpe bine yaamacetnäjemuge maramara kaakesea tääpume.

Koroneliyo te Peteru ne Ala Tesoglige

10 ¹Puga ge Kesarea cewe je yepä biname ngii Koroneliyo lui ge mope biname Rooma cubu biname bime yepä sange tääpume. Pui sange ne yaainusi ‘Italiya Sange’ ca. ²Tabе babo singi irecu ätumuta mule tääpume. Tabе piiyepu teeme ingle biname iyeta Acejiyame ne yaawejanusi. Teeme ätityera baborage ge Israela oweсумете biname bime tääpume, piiyepu tabe jäje irecu lätumutanuge Acejiyame bau me. ³Yoo, yepä mämlebimu me trii oklok poto cidi me, tabe wama pana pajecurage jepänige mename seemo ne, lui tädige, teebine jejige egä, “Koroneliyo!”

⁴Tabе pui mename seemo ne wäluwälu ire jetwige, piba jejige egä, “Yageyame, ngena gyene?”

Mename seemo te jejige egä, “Acejiyame te ngenecu miji gyene määme irecu ätumuta tääpume piiyepu määme owecu mule tääpume. Tabе singi ge meeбine miji mene jajime. ⁵Page Yoopa me määme biname bine

jityepimi yepä biname ne ärngime teeme ngii Simona Peteru. ⁶Nuuja biname ngii Simona lui te cibu tääpe bine yaamacetnäjemuge, tabe teeme mete cabu enajenige. Pui mete lui malu ligi jage.” ⁷Siige, mename seemo te liba peei mene teebine bii jejige, piba abyemärige. Puma cita ca Koroneliyo ala taasoglicige teeme neenen mete kaakesea biname bine piiyepu yepä cubu biname ne, lui tage teeme mijji kaakeseayame, cuta lui te Acejiyame ne yaawejanuge. ⁸Koroneliyo teebibine jäätänige ngena te bii bääbitige, siige piba Yoopa me jäätypänige.

Peteru Babo Gwidape ne Wama pana Jepänige

⁹Nuuja bimu teepi liba gaabe cabu jage Yoopa cewe mameta atyara, peei padare Peteru piba jegelige mete toro cabu lui puupu cabu me irecu ätumutame. Bimu duusa mameta ge. ¹⁰Peteru loolo me cewe te joomlige, tabe singi deedei tääpu mage. Deedei gädnäja trämä, tabe wama pana jepänige, ¹¹dume te iitnige, puma cita ca yepä gwidape te gawe me täinige, lui babo daamledamle cäbletääpe pana ge; teeme foo mutre ca siyinisi gawe me. ¹²Puga ge pui gwidape papa cabu maramara cibu piiyepu biicwale piiyepu glunubora ele. ¹³Piba tagepogogo te jejige teebine egä, “Peteru, arpinanti, eglecemi, erngäjemi!”

¹⁴Yepä, Peteru jejige, “Eewe, Yageyame, cude gemi! Cane umle cäco gäne gwidape ärngäja lui gemi cude cime tääpume, coo piiyepu lui gemi cibucibu lica.”

¹⁵Pui tagepogogo te cuta jejige, “Maane gone gwidape bine yaainemute cude ca, Acejiyame lui bine cibu me itu jaawenemepi!” ¹⁶Nesae gääbu liba pepu äbitige, peei cäbletääpe ne gwidape cama piba cabu me ewecnistisi.

¹⁷Peteru mage ngene jotwananige teeme wama pana mule me abocломta poto cidi me. Puirage padare lui biname bine Koroneliyo itu täätypämi, teepi Simona me mete ne jepänäni, siige mete gaabe gome jaaclajutänige. ¹⁸Teepi ala abayänisi, biname ne itemläni egä, “Pisi nyene, nää, biname ngii Simona Peteru?”

¹⁹Peteru te liba ngene jotwananenige peei wama pana mule me abocломta poto cidi me, Aceji Seemo te piba teebine jejige egä, “Ire! Nesae biname age tämi, meeбine näärngenänisi. ²⁰Maane amacetnäji, äini, gone däägudägu läbitute ten cama otnime, ingle cane te bii jäätypänine teebibine.” ²¹Siige, Peteru äinige, pui biname bine jejemige, “Cane age säne weene lui biname ne jirngeniye. Weene ngenome tuiyiye?”

²²Teepi jejänisi egä, “Cubu mope biname Koroneliyo te nityepämi. Tabe miijirage biname gyene, lui te umle gyene Acejiyame ne awejena, piiyepu iyeta Israela biname ngenecu mijji gemi teeme poto cidi me. Acejiyame me conocäco mename seemo te Koroneliyo ne tejumi meeбine asoglecame teeme mete me otnime, naace tääpume tabe määme mene

ätecijame.”²³ Siige, Peteru pui biname bine mete me ääsinglentänige yepä ciiye cama ute me.

Peteru Atyaramtige Koroneliyo me Mete me

Nuuja bimu tabe amacettäjige, siige ten cama ädige. Poto ätrunga biname Yoopa cewe cabu ca ten cama eclige.²⁴ Yepä bimu ingwe ca, Peteru atyaramtige Kesarea cewe me, Koroneliyo luma teebine jewagrijige. Koroneliyo cama puga ge teeme inglewale piiyepu poto binamewale, tabe lui bine tesoglecemige.²⁵ Peteru liga mete me abacitige, Koroneliyo teeme bau ädige, kokorare ca teeme gome äpednutige,²⁶ yepä, Peteru teebine ewejängtige, jejige egä, “Abujängti! Cane cuta biname gäne.”²⁷ Peteru Koroneliyo ne mene jejanige egäcäro teepi mete me abacitäsi. Tabe puma pui biname bine jepänemige.²⁸ Tabe jejemige egä, “Weene umle gemi egä cime Israela biname bime cotre pisi nyene egä, cine lica ädära coo abasuta nuuja gawe biname cama. Yepä, Acejiyame cebine nabiberäjumi egä: ‘Gone nuuja biname ne jäägyuye, gone teebine cuude me jaawenuye.’²⁹ Peei name pi maane liba cebine nasoglumete, cane tädine meeblee ädärame, ngänu gyene maane Israela biname lica gäte. Siige, cane page näätelenine, maane cebine ngenome nasoglumete?”

³⁰ Koroneliyo jejige, “Nesae bimu liba bapirige, cane piba mämlebimu me trii oklok poto cidi me, page liiyepu ge, cäme mete cabu irecu tätumutanumene. Piba taatu yepä biname te, lui me cäbletääpe apacyäreji cama ge, cäme opo gaabe teclajutumi,³¹ najumi egä, ‘Koroneliyo, Acejiyame te määme irecu ätumuta mene bii bitecijige, cuta nääpänige maane ovecumete biname bine lipu yäätityäremute.³² Maane Yoopa me määme biname bine jityepemepi, yepä biname ngii Simona Peteru bau me. Tabe lui nuuja Simona me mete cabu jage, lui te cibu tääpe yaamacettäjemu. Teeme mete lui malu ligi jage.’³³ Puma cita ca cane biname bine tityepemumene meeblee lowejutame, siige baborage eso maane lipu tädite. Page cine age temi Acejiyame me opo gaabe je, meeblee naawagrijenisi maane cibibine umle wawename Yageyame te ngena mene naajumi jajime.”

Peteru me Mene

³⁴ Siige, Peteru Koroneliyo naabibine mene jejemige egä, “Cane page umle bäbitine lipu toraca gyene egä Acejiyame te yepä pana ire nitweninini. ³⁵ Tabe singi iyeta gawecewe biname bime tääpume, lui cina teeme ngii yaaweanusi piiyepu miji taatu mule bine jaawenemusi. ³⁶ Weene umle gemi Acejiyame lui mene Israela biname bime bau itu jityepuji egä poode pisi nyene Acejiyame cama Yeesu Keriso name pi. Tabe Yageyame gyene iyeta biname bime tääpume. ³⁷ Weene umle gemi

ngena itu äbituji Galilaya je piiyepu iyeta poto Israela gawe cabu ta pui padare ingwe gaabe ca, Yoane liba mene jejemuji niiye ca äciseja poto cidi me.³⁸ Weene umle gemi Yeesu Nasareta ceweyame poto cidi me, Acejiyame te lipu teeme cabu Aceji Seemo ne ecituji cuta kokre ne ecituji. Yeesu iyeta poto ta waatnetnäjuge, mijimiji mule jaawenemuge, piiyepu iyeta biname bine mijji me jaawenemuge lui cina Satani me kokre cabu yaacrajuge, ingle Acejiyame lui ten cama ge.³⁹ Cine ire arbi biname gemi iyeta mule tääpume Yeesu lui bine itu jewenemuji Israela biname bime gawe cabu cuta piiyepu Yerusalem ngalebora je. Teipi teebine budre me jewenujisi baarge uli cabu äbyera ca.⁴⁰ Yepä, nesae bimu ingwe gaabe ca Acejiyame teebine budre cabu ca erpinantuji, piiyepu cuta eboclomtuji,⁴¹ lica iyeta biname bime bau me, yepä cime bau me. Cine ire arbi biname gemi, tabe lui bine itu nijinuji ai kaakesea tääpume. Yeesu me budre piiyepu arpinenta ingwe ca cine ten cama deedei erwäjujisi cuta piiyepu niiye enujisi.⁴² Yeesu cibibine nijinuji biname bine Miiji Mene jajanename, piiyepu aitnejame egä tabe peese nyene Acejiyame lui ne atrana biname me jewenuji ireclota biname piiyepu budre biname bime tääpume.⁴³ Iyeta sasa mename biname cina mene jeitnujisi teeme poto cidi me, jiicemujisi egä iyeta biname lui cina teebine jäätrungus, Acejiyame teeme niiyaniya mule cabu ca kälyä cire jaawenemepi Yeesu me kokre name pi.”

Aceji Seemo te Nuuja Gawe Biname bime Yepäyepä Trupa cabu Abacitanige

⁴⁴ Peteru liba mene iicema cabu je, Aceji Seemo te abacitanige iyeta lui cina teeme mene jitecijisi. ⁴⁵ Israela ätrunga biname lui cina Peteru cama seclige Yoopa ca, teipi cälu te jitemige Acejiyame liba teeme ätityerayame Aceji Seemo ne cuta nuuja gawe biname bime cabu ecitanige. ⁴⁶ Teipi teebibine jitecijemisi maramara tagepogogo ca iicema je piiyepu Acejiyame me kokre ne awepyeräja je. Peteru piba jejemige egä,⁴⁷ “Aceji Seemo te ai biname bime cabu babacitige tabe uja lipu tabacitanuji mime cabu me. Nää, mijji gyene nuuja biname te teebibine iibaname, teipi liba niiye ca äciseja ne acatame Yeesu me ngii cabu niiye ca äciseja acatame. Teipi pui kaake poto ca Peteru ne jejisí poto bimu cama ten cama lenajame.

Peteru Mene ne Jeitnige Yerusalem Ätrunga Biname bime bau me

11 ¹ Yuudea gawe cabu ta ätyepäneji biname piiyepu iyeta ätrunga biname cina itecijemige egä nuuja gawe biname cina Acejiyame me Miiji Mene ne itu secatumesi. ² Peteru liba ädige Yerusalem me, puga ge poto ätrunga biname lui singi gemi nuuja gawe biname cina Acejiyame

me cewecu ne acatame, teeme tääpe matikolä iirputa ca Israela biname pana äbitame. Teepi peei name pi Peteru ne jiyingäjisi egä, ³“Maane lipulipu labacitepete nuuja gawe biname me mete cabu me, lui Israela biname lica gyene piiyepu lui me tääpe ne lica ituge iirputa mime pana. Maane cuta piiyepu deedei teta cama läbitepete? Maane peei lui mime cotre ne jaatropangtepetel!” ⁴Peeli äingeja mene name pi Peteru teebibine jejananemige iyeta lui itu läbitepesi pui mule me agedna cabu ca. Tabe apu jiicige egä:

⁵“Yoo, cane liba Yoopa cewe cabu irecu lätumutepene, cane piba yepä gwidape ne wama pana jäätänepene. Peeli gwidape lui daamledamle cäblelääpe pana ge, teeme fooa mutre ca säinepesi gawe me, siige cäme mameta me liibepi. ⁶Cane piba ngalebora me cängena ire jaatwananepene. Puga cibu gwidape bine piiyepu cibu cäco gwidape, biicwale, glunubora ele bine jäätänemepene. ⁷Cane puma cita ca tagepogogo näteci jepi, cebine lui najepi egä, ‘Peteru, arpinanti, eglecemi, erngäjemi!’ ⁸Yepä, cane jaajepene, ‘Eewe, Yageyame, cane umle cäco gäne nuuja cude cibu piiyepu cibu cäco gwidape cäme tage cabu acita.’ ⁹Pui tagepogogo mene cabucewe ca piba neeneni me najepi, ‘Gone yaainute cibu cäco gwidape ca Acejiyame lui ne cibu me jaawenuge.’ ¹⁰Nesae gääbu pepu läbitepi, siige piba pui gwidape bine iyeta yaawecnemepi cabu me. ¹¹Puirage padare nesae biname lui bine cäme bau täättyepämepi Kesarea cewe cabu ca, teepi mete me tatyaräpesi, cane lui mete cabu nanajepi. ¹²Aceji Seemo te cebine najepi pui biname cama wata otname. Siige, ai siks ätrunga biname cina Yoopa ca cane cama yaaclepi Kesarea me. Puga cine iyeta Koroneliyo me mete me yääbäcnenepi. ¹³Koroneliyo piba cibibine nijipi tabe lipu mename seemo ne jäätänepi, teeme mete cabu lui aclajuteji, jaajepi teebine egä, ‘Maane biname bine jityepemepi Yoopa me yepä biname ne arwojutame, teeme ngii Simona-Peteru. ¹⁴Tabe meebine mene pa naajepi maane piiyepu määme inglewale lipulipu niiya mule cabu ca äsecrerame.’ ¹⁵Siige, cane liba gije labacitepene mene me, Aceji Seemo te piba teeme yepäyepä trupa cabu me labacitanepi, ai ätrunga mule agedna cabu je mime trupa cabu lipu abacitanuji.

¹⁶Cane piba mime Yageyame me mene ngene jaapenepene tabe lipu tiicuji egä, ‘Yoane lipu niiye yaacituge biname bime papa cabu niiye ca äciseja tääpume, Acejiyame te pepu Aceji Seemo weeme trupa cabu pa yaacitanepi.’ ¹⁷Cäme tääpume pajecu gyene egä Acejiyame pui nuuja gawe biname bime trupa cabu yepä pana Ätityerayame ne yaacitanepi tabe lui ne mime cabu itu ecitanuji, mine liba Yageyame Yeesu Keriso ne niinäce jitrungujisi. Nää, cäme kokre pisi nyene Acejiyame ne iibaname teeme Ätityerayame ne cerame? Eewe, äblicäco!”

¹⁸Siige, ätrunga biname cina Peteru me mene liba jitecijisi, teepi pui äingeja mule ne piba ebmalisi, Acejiyame me ngii ewepäntisi,

jiicisi egä, "Acejiyame padare cuta yääcäremepi nuuja gawe biname bine atatrongärame teeme niiyaniya mule cabu ca toraca ireclota ne pápäname lui ngälu cäco gyene."

Mene Antiyoka Ätrunga Ingle Biname bime poto cidi me

¹⁹Ätrunga biname cina Yerusalem cabu ca uucratnuji maramara gawe cabu me, teeme mäpu ireclota name pi Setepano me budre ingwe ca. Poto cina cudeceewe me eclige Poenikiya, Kupro, piiyepu Antiyoka me. Teepi Israela biname taatu bine Miji Mene jejananemisi. ²⁰Yepä, poto ätrunga biname cina Kupro curä piiyepu Kurene gawe cabu ca cuta Antiyoka cewe me eclige. Teepi puga mene jejananemisi biname bine lui Israela biname lica gemi, teebibine umle jewenemisi Miji Mene mime Yageyame Yeesu poto cidi me. ²¹Mime Yageyame me kokre ten cama ge, peei name pi bucurage biname cina mime Yageyame bau me tatatrongärinini, teebine jitprungisi.

²²Idre ecanisi peei mule poto cidi me Yerusalem ätrunga biname bime bau me. Teepi puma cita ca Banaba ne Antiyoka cewe me jityepisi. ²³Siige, Banaba liba atyaramtige Antiyoka me, jepänige Acejiyame te biname bine lipu miji itu jaawenemepi. Tabé Banaba te piba gege äbitige, teebibine iyeta bäärmi jegedne-mige mime Yageyame ne toraca ätrungame, teeme gome cängena lenajame. ²⁴Yoo, Banaba mijiirage biname ge, teeme ätrunga baborage, piiyepu Aceji Seemo me kaakesea te teeme cabu babo äbitige. Siige, bucurage biname cina Yageyame ne jitprungisi teeme mene name pi.

²⁵Banaba puma cita ca Taasu cewe me ädige Saulo ne ärngime, ²⁶liba jepänige teebine, ecanige Antiyoka cewe me. Yepä kämäge ngalebora teepi puga ätrunga biname cama abasutinisi, bucurage biname bine ebiberäjämäsi. Antiyoka je teepi Keriso me binamewale bine ciitacarage einemisi egä 'Kristiyan'.

²⁷Pui padare poto Acejiyame me mename biname cina Yerusalem ca eclige Antiyoka me. ²⁸Teeme yepä te ngii Agabu abujäntige, Aceji Seemo me kokre ca mene jiicige egä, "Gane padare mameta gyene ot ni iyeta gawe cabu ta." Yoo, pui gane padare te täduji Klaudiyus liba enajuji Rooma Mopeyame tääpume. ²⁹Ätrunga biname cina mene jitranisi rarekaake ätyepame teeme biname bine Yuudea gawe cabu ätityerame. Laatibi rarekaake cama, teepi yootonisi. Bucurage rarekaake cama biname cina, teepi bucurage icranemisi; rarekaake cäco biname lui, teepi nesae icranemisi. ³⁰Siige, pui rarekaake jityepemisi Banaba piiyepu Saulo cama Yuudea ätrunga ingle mutre biname bime bau me.

Heroda te Ätrunga Biname bine Mäpu cabu Icranemige

12 ¹Pui padare Mope Biname Heroda gije abacitige poto ätrunga biname bine mäpu cabu acranecame. ²Tabé cubu biname bine

jejemige Yoane me naane Yakobu ne budre me aglime cubu turikä ca.³ Heroda liba umle äbitige egä poto Israela biname cina singi ge pepu agleca mule täüpume, tabe piba cuta Peteru ne joomlige. Pui te äbitige Israela biname bime trii padare ngalebora, teepi liba uutneca cäco buluduu bine yäärwäjusi.⁴ Yoo, Peteru ne liba joomlisi, teepi piba teebine krokeciyi mete cabu me isinglantisi, awamuta biname bime ime cabu ecitisi. Yoo, puga ge fooa sigu awamuta biname; yepä sigu lui fooa biname cama, cuta iyeta nuuja sigu piiyepu. Siige, Heroda ngene jotwanige Peteru ne atraname biname sobe cabu Israela biname bime Äsuplenpta trii ingwe poto ca.⁵ Siige, Peteru krokeciyi mete cabu enajige, yepä ätrunga biname cina Acejiyame ne jäje yaawejanusi teeme poto cidi me.

Peteru Krokeciyi Mete cabu ca Tasatige

⁶Lui bimu cabu Heroda singi ge Peteru ne acaname krokeciyi mete cabu ca biname sobe cabu atraname, pui bimu me niinäce gaabe ciyi cabu, Peteru ute ogrige neeneni awamuta biname bime cole je. Tabé ätäyäneji ge neeneni ayana seea ca, piiyepu cuta poto awamuta biname puga ge krokeciyi mete grana gome.⁷ Piba taatu Yageyame me mename seemo puga aclajuteji ge Peteru mameta gome, piiyepu apaclyera te tuungempalige puupu cabu me tabe luma enajige. Pui mename seemo te Peteru ne palace gome joomlige, elotnicige arpinentame, jejige egä, "Wata arpinanti!" Puirage padare ayana seea cina aatramige Peteru me ime cabu ca.⁸ Mename seemo piba jejige, "Määme baagi ca amlemalti, ernge gwidape aasigräri!" Peteru pui jaawenige, siige mename seemo piba jejige, "Määme acwabeja cäblettääpe ca ätrugäri, cane cama tädi!"⁹ Peteru teebine ingwe icwige krokeciyi mete cabu ca, yepä tabe umle lica ge egä mename seemo te ngena jewenenige, nää toraca gyene coo lipu. Tabé apu jengenige egä, "Cane pama wama ogrenine."¹⁰ Teepi niinäce sigu awamuta biname bine sisuplenge-mäsi, puma cita ca nuuja sigu ne sisuplengemäsi, siige ceräcerägääbu tatyaramtäsi ayana grana gome me cewerage abacitame. Pui gaabe te teemämu äpäcutige, siige teepi asatäsi, mete me otni gaabe cabu aalige, piba taatu mename seemo te Peteru ne ebmalige.

¹¹ Peema cita ca Peteru toraca umle äbitige ngena te bääbitige teeme täüpume. Tabé jiicige egä, "Ai lui toraca ge! Yageyame te teeme mename seemo ne tityepige, cebine Heroda me ime cabu ca nasatige piiyepu iyeta niiya gwidape cabu ca Israela biname cina lui singi gemi cäme bau wawename."

¹² Peteru pui ingwe ca ädige Yoane-Mareko me mage Mariya teeme mete me. Bucurage biname puga tabasecretnumi, irecu ätumutanisi.

¹³ Peteru puutucu gaabe ne seyäjige, piba mete kaakesea ngulebägrä ngii

Rooda toclige ireme. ¹⁴ Tabe liba Peteru me tagepogogo opo ewatnige, tabe gege name pi uwamige, puutucu gaabe ne lica jiitnige, yepä mete me cääri abacitige, jejemige egä, "Peteru pisi nyene puutucu je." ¹⁵ Teipi jojisi egä, "Buduma gäte maane!" Yepä, Rooda jejemige, "Ai lui toraca mene gyene!" Puma cita ca teipi jowecnistisi, "Peei lui pama teeme mename seemo gyene!"

¹⁶ Iyeta pui padare Peteru gaabe ne seyäjanige. Siige, teipi liba gaabe ne jiitnisi, cälu te jitemige Peteru ne päpäname. ¹⁷ Peteru teebibine ime ca bojä jewenemige, jejemige Yageyame te lipu teebine sisatige krokeciyiye mete cabu ca. Peteru piba jejemige egä, "Yakobu" naabibine jejemepeye ai mule poto cidi me." Siige, tabe teebibine ebmalemige, nuuja gome me ädige.

¹⁸ Krokerage liba, awamuta biname cina mage teemeteme äcnechinisi egä, "Peteru liiyeme bädige?" ¹⁹ Piba Heroda teebibine jejemige Peteru ne ärngime, yepä teipi lica jepänisi. Puma cita ca Heroda awamuta biname bine itemlemige, siige teeme cubu biname bine jejemige pui awamuta biname budre me acraname.

Pui ingwe gaabe ca, Heroda Yuudea gawe cabu ca ädige Kesarea gawe cabu me puma matikolä lenajame.

Heroda me Budre poto cidi me

²⁰ Heroda mage claabe ge Turo piiyepu Sidona cewe biname cama, peei name pi teipi gigri otninisi Heroda cama mene me. Teipi Heroda me mete ire atwiyame ngii Blasto bau me niinäce seclige, teebine teeme biname me jewenisi. Siige, piba Heroda bau me eclige, teebine itemlisi poode ten cama äbitame, ingle naace popi teipi teeme deedei gwidape yaawadanemusi Heroda me gawecewe cabu ca.

²¹ Puma cita ca Heroda bimu ne ecitige, siige teeme mararage cäbletääpe ne pui bimu cabu asigräriga, adnatige teeme atrana puupu cabu, puma cita ca biname bine mene jejananemige. ²² Biname cina ala cama jiicemisi egä, "Biname pana mene lica gyene peei, yepä uuje gyene!" ²³ Piba taatu Yageyame te mename seemo ne tityepige. Tabe Heroda ne budre pita ecäriga, ingle naace popi Heroda singi lica ge Acejiyame ne opo gaabe me acitame, yepä biname bime awepyeräja bine tabe ewademige teeme tääpume. Cuple cina teeme tääpe erwisi, budre me itwitisi.

²⁴ Yoo siige, iyeta padare bucourage biname cina Acejiyame me Miji Mene yäätecijemuge, Yeesu ne piba jäätprungusi.

²⁵ Banaba naabi Saulo rarekaake waadena ne liba epiräsi, teipi Yerusalemca tacnenutäsi, mamye biname ngii Yoane-Mareko ne ten cama secanäsi.

^a **12:17** Yakobu: Pui Yakobu lui Yeesu me igane gyene. Ire Matayo 13:55.

**Antiyoka Ätrunga Biname cina Banaba Saulo
naabibine Kaakesea täüpume Jäätyepisi**

13

¹Puga ge Antiyoka ätrunga biname cama poto Acejiyame me tagepogogo mene iicana biname piiyepu abiberäja biname: Banaba; Simeona, lui yaainusi cäsäcäsä tääpe biname ca; Lukiyus, lui Kurene ceweyame ge; Manena, lui Mopeyame Heroda me keege ge teepi liba bärgrä je; cuta piiyepu Saulo. ²Teepi liba Yageyame ne ewepyeräjisi piiyepu deedei cäco icrajige Acejiyame ne ngene apecname, Aceji Seemo piba teebibine jejemige egä, “Weene Banaba Saulo naabibine cäme gome täayeblingteye kaakesea wawename cane lui täüpume teebibine ituge jaji.”

³Peei ingwe ca teepi iyeta deedei cäco cuta cääri icrajige, irecu ätumutanininisi, piba ime icranemisi Banaba Saulo naabibime papa cabu, piba jäätylepi teebibine.

Kupro Curä je

⁴Aceji Seemo te Banaba Saulo naabibine jäätylepige. Teepi asatäsi Selukiya malu cewe me, puma cita ca poo gaabe aalige Kupro curä me. ⁵Teepi liba pui curä cabu Salami cewe me atyaramtäsi, teepi puga Acejiyame me mene Israela biname bime abasecretna mete cabu jejananemäsi. Puga ge ten cama Yoane-Mareko teeme kaakesea cabu ätyyerame.

⁶Teepi curä ne piba jeclänutäsi nuuja poto malu me, Paapos cewe me atyaramtäsi. Teepi puga opopa jewenäsi yepä piiseba biname lui me ngii Bar-Yeesu. Tabi Israela biname ge lui te walya jiicuge egä, “Cane Acejiyame me mename biname gäne.” ⁷Bar-Yeesu lui curä Mopeyame Sargiyu-Paulu me biname ge. Mopeyame Sargiyu-Paulu lui mage ngene atwanena biname ge. Tabi Banaba Saulo naabibine taasoglicige teeme opo gaabe otni-me, ingle naace popi tabe singi Acejiyame me mene ätecijame. ⁸Yepä, pui piiseba biname, teeme nuuja ngii Griik mene ca lui Eluma, tabe singi Saulo Banaba naabibime mene iibaname, cuta singi Mopeyame Sargiyu-Paulu me gaabe armime Yeesu bau ätrungame. ⁹Saulo lui teeme nuuja ngii Paulo, Aceji Seemo me kokre te babo äbitige teeme cabu. Paulo piba pui piiseba biname conocäco ire jetwige, ¹⁰jejige egä, “Maane Satani me bärgrä gäte! Maane cubuyame gäte iyeta conocäco mule täüpume. Määme angletneja mule bucurage gemi. Maane singi gäte cime Yageyame me toraca mene aboclomtame walya mene me!” ¹¹Yageyame te teeme ime yaacitege määme cabu me, siige määme irecu cina määsumäsu page läbitäsi. Teeme singi padare ngalebora maane bimu apacylera ne lica pa jepänanepi.”

Siige, piba taatu krokeciyiye pana klokakloka te teeme irecu aacwabige. Tabi otnetnäjige biname ne ärngime teebine ime ca aweclujame.

12 Mopeyame Sargiyu-Paulu liba peei ne jepänige, Paulo me mene jitrunlige. Tabe ngenecu jelonicige mime Yageyame poto cidi me abiberäja name pi.

Antiyoka Cewe Pisidiya Gawe cabu je

13 Paulo piiyepu ten cama lui biname, teipi Paapos cewe ca poo gaabe eclige cewe ngii Perga me, lui Pampuliya gawe cabu. Puga teeme ätityerayame Yoane-Mareko teebibine taabmalige, Yerusalem me acnenutige. 14 Teipi Perga cewe ca doro gaabe aaclige, Antiyoka cewe me atyaramtäsi, lui Pisidiya gawe cabu. Sabade bimu cabu teipi abasecretna mete me abacitäsi, adnatäsi. 15 Puga biname cina poto cotre mene ecnemisi Oogäräneji Mene cabu ca, Moose lui mene sogäremuji, cuta piiyepu poto Oogäräneji Mene mename biname cina lui sogäremuji. Peei liba siige, abasecretna mete modamoda biname cina piba mene jityepisi Paulo Banaba naabibime bau me egä, "Cime biname, cine singi weene biname bine bäärmii agedname, weeme mene liba pisi nyene cibibine kokre ceerame." 16 Puma cita ca Paulo jeclajutige, ime ewejängtige, piba gije abacitige mene jajanename. Agesa teeme mene:

Paulo me Mene Israela biname bime tääpume

"Ama lui Israela biname piiyepu iyeta nuuja gawecewe biname lui cina Acejiyame bau me irecu lätumutanininusi, weene cäme mene nätecijeye! 17 Acejiyame lui ne Israela biname cina yaawejanus, mime sasa kaakesaare bine jejäcremuji, teebibine piba ablime jewenemuji pui padare cabu teipi liba säärpe biname icrajuji Aikupito gawe cabu je. Acejiyame teeme babo kokre ca teebibine Aikupito cabu ca sewademuji. 18 Footi kämäge ngalebora Israela biname ätecija cäco icrajuji, yepä tabe teebibine cängena ire jetwemuji pui daapo taatu cewe cabu je. 19 Taben seben maramara biname tomi bine Kanana gawe cabu ca iyekräjemuji, piba teeme Israela biname bine yageyame me jewenemuji Kanana gawe tääpume. 20 Taben pama fooa hanred fifti kämäge ngalebora peei bine epiremuji.

Pui padare ingwe ca tabe ablaweja biname ecäranemuji Israela biname bine teeme ire atwime, ngälu mename biname Samwela me padare te tatyaramtuji. 21 Siige, teipi liba Acejiyame ne mope biname tääpume itinärujisi, tabe piba Saulo teeme mopeyame tääpume ecäremuji. Saulo lui Kiisa me bägrä ge Benjamin me ingle cabu ca. Taben Israela biname bime mopeyame enajuji footi kämäge cama, 22 siige Acejiyame teebine iyebingtuji, piba Daawida ne mopeyame me jewenuji. Age Acejiyame me mene Daawida poto cidi me: 'Cane asicnantine Yese me bägrä Daawida lui cäme singirage biname gyene, lui te iyeta cäme singi jaawenemuge.' 23 Yepä Daawida me kaakesaare Yeesu peese nyene, Acejiyame lui ne

jewenuji Israela biname bine niiya mule cabu ca äsecrerame, tabe lipu itu jiicuji. ²⁴Yeesu liba camuge gije abacita teeme kaakesea, piba Yoane niiye ca äciseja biname te iyeta Israela biname bine bäärmí mene jegednemuji teeme niiyaniya mule cabu ca atatrongäramē piiyepu niiye ca äciseja ne acatame. ²⁵Yoane teeme kaakesea ne apirame liba äbitige, tabe biname bine jejemuji egä, ‘Weene lipu ngene jotwaniniye egä cane laasi näne? Weene lui ne jewagrijeniye, cane tabe lica gäne. Yepä, weene ire! Tabe tädenige cäme ingwe poto ca. Cane mijji lica gäne teeme ernge gwidape iirecame teeme ernge cabu ca.’ Siige.

²⁶Yoo, cäme binamewale, weene lui Abrahamo me kaakesaare gemi, piiyepu weene lui cina Acejiyame ne yaawejanuye, yepä Abrahamo me kaakesaare lica gemi, mime tääpume Acejiyame te mene tityepuji egä äsecrera pisi nyene niiyaniya mule cabu ca. ²⁷Peei mene lui mime tääpume, ingle naace gyene Israela biname lui cina Yerusalemga ngalebora icrulenige piiyepu teeme mutre biname, teepi umle lica ge egä Yeesu peese nyene pui biname teebibine niiya cabu ca äsecrerame. Cuta piiyepu teepi cängena umle lica ge mename biname bime mene, teepi lui Oogäräneji Mene cabu yaacnemusi iyeta Sabade bimu cabu. Yepä, teepi pui mename biname bime mene toraca me jewanemujisi, teepi liba Yeesu ne jigyujisi. ²⁸Ngänu gyene teepi äblicäco toraca ingle ne päpäna Yeesu me agli tääpume, yepä teepi Pilato ne itemlujisi teebine budre me acitame. ²⁹Teepi liba iyeta mene ibibi jewanemujisi, lui piti nemisa sasa Oogäräneji Mene cabu Yeesu poto cidi me, piba teebine baarge uli cabu ca itrungantujisi, gape me ecitujisi. ³⁰Yepä, Acejiyame teebine budre cabu ca erpinantuji, ³¹siige bucourage bimu cabu taboclomtanuji teeme bau me, lui cina Galilaya ca itu ecluji ten cama Yerusalem me. Pui cina page ire arbi biname gemi teebine aitname mime Israela biname bine umle wawename. ³²⁻³³Cine age temi page, ai mene cuta weeme bau acaname egä Acejiyame lui mene mime kaakesaare bine jejemuji tabe pagege wawena, tabe mime padare cabu itu jewenuji mime tääpume, lui teeme kaakesaare gemi, tabe liba Yeesu ne budre cabu ca erpinantuji. Pui poto cidi me mene pisi nyene Salamo uupera peba poce neenení cabu egä,

‘Maane cäme bägrä gäte;
cane page määme Babe me bääbitine.’

³⁴Cuta agesa nuuja mene Acejiyame lui jiicuji Yeesu me budre cabu ca arpinenta piiyepu teeme tääpe ocwäwa cäco poto cidi me egä,

‘Cane weebibine toraca cängena mijji cire jiwenipene, cane lipu mene Daawida ne jejjujine.’

³⁵Daawida pee mene jeitnuji egä,

‘Maane cäme trupa ne licarage cirege abmala gape cabu ocwäwame,
cane lui määme mijjirage kaakesea biname gäne.’

³⁶ Daawida lui padare cabu ireclota enajuji, tabe Acejiyame me singi jewenemuji, piba budre äbituji. Teepi gape me teebine ecitujisi teeme kaakesaare gome, siige teeme tääpe gape cabu ocwåwiji. ³⁷ Yepä, pepu lica äbituji teeme tääpume Acejiyame lui ne budre cabu ca erpinantuji. Peei lui Yeesu sine. ³⁸⁻³⁹ Yoo, cäme binamewale, weene iyeta miji toraca umle egä peei lui Yeesu me cabu ca gyene cane weebibine jijenininine ai Miji Mene niiyaniya mule cabu ca kälyä äbita poto cidi me. Weene miji umle egä iyeta biname lui cina Yeesu ne jäätprungusi, teepi iyeta äseji gemi teeme niiyaniya mule cabu ca, lui mule cabu ca Moose me cotre äblicäco weebibine äsecrera. ⁴⁰⁻⁴¹ Oogäräneji Mene te apu jiicenige egä,

‘Ire, weene laatibi Acejiyame ne jäägyuye!

Cäro, weene călu te pa jitipi, piba budre päbitipeye,
ingle naace popi page cane ngena jeweneninie, weene lica jitrungeyi,
ngänu gyene cuta nuuja te liba weebibine ibiberäjininuge!’

Yoo, weene cängena inajininige, piba peei mename biname bime sasa
mene weeme bau lica pa läbitepi!”

⁴² Siige mene, Paulo naabi Banaba liba abasecretna mete ne sebmaläsi, biname cina teebibine jaajisi acnenutame nuuja Sabade cabu teebibine cuta cerämu abiberäjame peei mene poto cidi me. ⁴³ Ingwe ca biname cina abasecretna mete ne liba sebmalisi, poto Israela biname piiyepu poto nuuja gawe biname lui cina Israela biname bime irecu ätumuta mule itu yaacatepesi, teepi Paulo Banaba naabibine ingwe ääcwisi. Peei neenenä ätyepäneji biname piba teebibine mene jejemäsi piiyepu bäärmä jegednemäsi teepi Acejiyame me baborage miji cabu cängena lenajame.

Paulo piiyepu Banaba bime Mene Acejiyame Umle căco biname bime tääpume

⁴⁴ Nuuja Sabade bimu cabu, pama iyeta biname pui cewe cabu tabasecretinige mime Yageyame poto cidi me mene ätecijame. ⁴⁵ Yepä, poto Israela biname cina biname tomi ne liba jepänisi, teepi ire patre eglemisä egä, “Cime biname bine bewadimige,” piba Paulo me mene jeclanisi, teebine jicnecisi. ⁴⁶ Yepä, Paulo naabi Banaba wälu căco jejemäsi egä, “Miji ge cine Acejiyame me mene niinäce weeme bau iicana, yepä ingle weene jigyenije peei mene ne, apu egä weene ibibi lica gemi iyeteta ireclota tääpume, peei name pi cine weebibine ibmalininago, nuuja gawe biname bime bau me niclenige. ⁴⁷ Cine apu jewenenago, ingle Yageyame cibibine ituge jaji egä,

‘Cane weebibine apaclyera pana icitenine nuuja gawe biname bime tääpume,

toraca ireclota gaabe iyeta gawecewe biname bine awabame.’ ”

⁴⁸ Siige, nuuja gawe biname liba peei mene jitecijisi, teepi gege ge, Yageyame me mene ewepyeräjisi. Laati bine Acejiyame ituge jäjäcrä toraca ireclota lui ngälu căco päpäname, teepi Yeesu ne jitrungeysi.

⁴⁹Bucurage biname lui cina Antiyoka cewe mameta icrajige, mime Yageyame me mene itecijemige. ⁵⁰Yepä, poto Israela biname cina cewe modamoda biname bine ngenecu alonecame jewenemisi, cuta piiyepu poto dogwe magebi bine ngenecu alonecame jewenemisi, lui cina Acejiyame ne yaawejanusi. Pui Israela biname piba gije abacitinisi Paulo Banaba naabibine mäpu cabu acitame, siige teeme gawe cabu ca ääyecräjisi. ⁵¹Pui neeneni ätyepäneji biname cina teeme ernge cabu ca secre äglubejäsi. Teepi singi pepu mule ca awabame egä biname bime ätrunga cäco mule name pi teepi cewe ne sebmaläsi. Teepi puma cita ca Ikonya cewe me aaclige. ⁵²Siige, Paulo me mene name pi Antiyoka ätrunga biname cina mage gege cama icrajige, piiyepu Aceji Seemo me kokre ten cama ge.

Ikonya Cewe je

14 ¹Peei yepä mule te äbitige Ikonya cewe je. Paulo naabi Banaba aaclige Israela biname bime abasecretna mete cabu me, puga mene jejananemäsi kokre cama. Siige, bucurage Israela biname piiyepu nuuja gawe biname piba Yeesu ne jitprungisi. ²Yepä, poto Israela biname lui cina singi lica ge Yeesu ne ätrungame, teepi poto nuuja gawe biname bine ngenecu alonecame jewenemisi, niiya mene ca teeme ngene atwanena jetatrongtemisi ätrunga biname bime bau ca. ³Yoo, Paulo naabi Banaba puga aanajige lecaleca padare cama. Teepi mene wälu cäco jejananemäsi Yageyame poto cidi me. Tabé te kokre ääcäridge teebibine ciitaca mule bine wawename. Tabé pepu jewenige awabame egä teeme mene lui toraca ge, egä Acejiyame owecu gyene biname bime tääpume cuta singi teebibine ätityerame. ⁴Ikonya cewe biname cina äplinisi: poto cina singi Israela modamoda biname bime tääpume; poto cina singi pui neeneni ätyepäneji biname bime tääpume.

⁵Puma cita ca poto Israela biname piiyepu poto nuuja gawe biname teeme modamoda biname cama mene jitranisi ätyepäneji biname bine niiya wawename piiyepu kula ca budre me äbyecrame. ⁶Paulo naabi Banaba peeи poto cidi me liba umle äbitäsi, teepi uucräsi Lukaniya gawe cabu me, luga ge neeneni cewe ngii Lustra piiyepu Derbe cuta piiyepu poto matimati cewe. ⁷Teepi puga Miji Mene biname bine jejananemäsi.

Lustra Cewe piiyepu Derbe Cewe je

⁸Puga ge Lustra cewe je yepä biname lui teeme ernge niiyaniya ge. Tabé pepu aplimpläneji ge, äblicäco otnetneja. ⁹Tabé adnatäneji ge, Paulo me mene jitecijige. Paulo teebine opo ewatnige egä tabe teeme mene jitrunenige, siige peeи ätrunga name pi tabe miji ge miji me äbita. Paulo piba teebine conocäco ire jetwige, ¹⁰babo tage ca jejige, "Abujängti, määme ernge ca conocäco naaclajutege!" Peei rooriye te

wata abujängtige, siige otnetnäjige. ¹¹ Biname cina jepänisi Paulo lui ne jwenenige, teepi piba ala abayisi teeme Lukaniya gawe mene ca egä, “Cabucewe uuje cina ai gawecewe biname pana me bateplengtäsi, täinäsi mime bau me!” ¹² Teepi Banaba ne ngii ecärisi Jeeu piiyepu Paulo ne ngii ecärisi Hermes, ingle Paulo te mene jiicige. Teepi apu jwenenisi, ingle teepi jengemige egä cabu je piti nemi neenení uuje Jeeu piiyepu Hermes. ¹³ Yoo, Jeeu me iiwäreja mete puga ge cewe wajwa je. Siige, Jeeu tääpume iiwäreja biname te rooriye kau bine piiyepu uli popo sewadige cewe grana gome me. Piba pui iiwäreja biname piiyepu biname tomi cina singi kau aglime ätyepäneji biname bine iiwärejame, ingle teepi apu jengemige egä Paulo piiyepu Banaba lui Jeeu piiyepu Hermes naabi tegi.

¹⁴ Banaba naabi Paulo biname bime mene liba äätecijige, teepi ngenecu mäpu name pi teeme cäbletääpe iderecmäsi piiyepu uuwamäsi biname tomi cabu me, siige baborage tage ca mene jejemisi egä, ¹⁵ “Biname, weene ngena jweneneniye? Cine ai gawe biname gegi, weene liiyepu! Cine age tegi Miji Mene aitname, weebibine ai walya gwidape cabu ca atatrongärame Acejiyame bau me opire wawename, tabe lui toraca ireclota gyene. Peese nyene Acejiyame lui te cabucewe, gawecewe, piiyepu malu bine jwenemuji iyeta teeme gwidape cama. ¹⁶ Sasa cabu ca tabe biname bine ire ta jaacitanemuge teepi biname cina teeme singi gaabe cabu otnetnejame. ¹⁷ Yepä, iyeta padare tabe teemämu conocäco taboclomtuge teeme miji ätityera mule cabu. Tabé ngupe ne weeme bau me täatyepuge dume cabu ca, piiyepu gije bine jaawenemuge kuu wawenecame teeme maramara äyi padare cabu kämäge ngalebora. Tabé pepu weebibine deedei icäraninuge weeme ngenecu ne gege wawename.” ¹⁸ Paulo ai mene ca jiibemige biname bine lui cina singi teebibine kau ca iiwärejame, yepä plowa lica ge teebibine iibaname peei mule cabu ca.

¹⁹ Piba seclige poto Israela biname cina Pisidiya gawe Aniyoka cewe cabu ca piiyepu Ikoniyä cewe cabu ca. Teepi biname bine giri jecitanemisi teeme singi wawename. Teepi Paulo ne kula ca jibyecrisi, piba teebine elädnisi pui babo cewe Lustra cabu ca. Teepi apu jengemige tabe budre ge. ²⁰ Yepä, ätrunga biname cina liba seclige, Paulo ne jewaclomtisi, tabe piba arpinantige, acne-nutige pui cewe me. Siige, nuuja bimu Paulo naabi Banaba aaclige Derbe cewe me.

Paulo naabi Banaba Suriya Gawe Antiyoka Cewe me Acnenutäsi

²¹ Paulo naabi Banaba Derbe cewe biname bine Miji Mene jejananemäsi. Puga bucurage biname teeme mene jitprungisi. Teepi piba acnenutäsi Lustra cewe me, puma cita ca Ikoniyä cewe me, puma cita ca matikolä Antiyoka cewe me Pisidiya gawe cabu. ²² Iyeta peei cewe cabu teepi ätrunga biname bine ngenecu kokre ecäremäsi piiyepu teebibine bäärmi jegednemäsi conocäco Yeesu bau ätrungame. Teepi biname bine

ebiberäjämäsi egä, "Ai ireclota cabu mine iyeta bucurage mäpu cabu ca täsinago, ingwe ca piba Acejiyame me biname bine waadena cabu me cire yääbäcnepepsi." ²³ Ätrunga ingle yepäyepä cabu Paulo naabi Banaba biname bine jejäcremäsi mope biname me äbitame ätrunga biname bine waadename. Iyeta cewe cabu teepi irecu ätumutanäsi piiyepu deedei cäco aanajige Acejiyame ne ngene apecname, piba pui cewe ätrunga biname bine mime Yageyame me ime cabu icranemäsi, teepi lui bau me teeme ngenecu ituge acita.

²⁴ Pisidiya gawe liba jeläcnutäsi, teepi cääri atyaramtäsi Pampuliya gawe cabu me. ²⁵ Teepi Miji Mene Perga cewe cabu jejananemäsi, puma cita ca Ataliya cewe me aacliffe. ²⁶ Teepi puma cita ca poo gaabe abyemeräsi Antiyoka babo cewe otnime, luma ätrunga biname cina teebibine Acejiyame me mijji ire atwi cabu ituge acita peei kaakesea tääpume, page lui ne bii jimlitäsi.

²⁷ Teepi liba Antiyoka babo cewe me atyaramtäsi, ätrunga biname bine tebasecretnemäsi, jejanemäsi iyeta Acejiyame te ten cabu ca lui itu jaawenemepi, piiyepu tabe gaabe ne lipu itu jiitnepi gawe maramara biname bime tääpume Yeesu ne ätrungame. ²⁸ Siige, teepi leca padare cama Antiyoka ätrunga biname cama aanajige.

Babo Abasecretna Puga Ge Yerusalem je

15 ¹Poto biname Yuudea ca seclige Antiyoka me, puga gije abacitinisi ätrunga biname bine walya abiberäjame egä, "Weene äblicäco weeme niiya mule cabu ca äsi weene liba lica acata Israela biname bime cotre Moose lui sogäremuji, egä imäbägrä bime tääpe matikolä iirpeclame Acejiyame me cewecu acitame." ²Siige, Paulo naabi Banaba pui Yuudea ca biname bime mene jisädemäsi, ten cama mage äciseräjinini tääpe iirputa mule poto cidi me. Siige, teepi iyeta mene jitranisi Paulo Banaba naabibine piiyepu poto nuuja Antiyoka ätrunga biname bine Yerusalem me ätyepame, puma ätyepäneji biname piiyepu nuuja ätrunga mope biname cama mene atraname tääpe iirputa cotre poto cidi me egä lui biname cina mijji acatame.

³ Siige, ätrunga biname piba teebibine jityepemisi Yerusalem me otnime. Teepi gaabe cabu eclige, Poenikiya piiyepu Samariya gawe liba ääsuplangtisi, gaabegabe ätrunga biname bine jejemisi egä, "Gawe maramara biname cina Acejiyame bau me ituge atatrongära." Ai mene te babo ngenecu gege me jewenemige iyeta ätrunga biname bine. ⁴Teepi liba atyarige Yerusalem me, ätyepäneji biname piiyepu nuuja mope biname, piiyepu iyeta ätrunga ingle biname cina teebibine jewacletnäjemisi. Teepi teebibine jeitnemisi iyeta Acejiyame te ten cabu ca ngena bine ituge wawena. ⁵ Yepä, poto ätrunga biname lui Parisea sigu biname gemi, teepi jeclajutemige, jejemige egä, "Cuta nuuja gawe ätrunga

biname miji teeme tääpe matikolä iirpecla. Weene miji teebibine jaji iyeta Moose me cotre mene wawename.”

6 Ätyepäneji biname piiyepu nuuja ätrunga mope biname cina piba abasecretnige mene atraname pui tääpe iirputa cotre poto cidi me.

7 Lecarage padare teepi mene äciseräjinisni.

Peteru me Mene

Peei ingwe ca Peteru abujängtige, jejemige egä, “Cäme ätrunga binamewale, weene umle gemi egä ujarage Acejiyame te cebine weeme cabu ca nätränutuji Miji Mene Yeesu poto cidi me jajaname nuuja gawe biname bine teepi ätecijsame piiyepu ätrunga-me. 8 Acejiyame lui iyeta biname bime ngene atwanena umle gyene. Tabi Aceji Seemo ne jityepuji cuta nuuja gawe biname bime bau me, tabi teebine mime bau me lipu itu tityepuji. Tabi pepu jewabuji egä, cuta nuuja gawe biname miji gemi teeme bau otnime. 9 Tabi nuuja mara lica jewenemuji cime tääpume piiyepu teeme tääpume. Tabi cuta teeme ngenecu cabu ca niiya mule iyebengemuji teeme ätrunga name pi. 10 Yoo siige, weene page ngenome singi gemi Acejiyame ne apicetnärame? Lui ätrunga biname Israela biname lica gemi, teeme palace cabu weene cotre bine icranemeye, lui bine mine piiyepu mime kaakesaare äblicäco ge wawena. 11 Pepu gone! Mine jäätprungusi egä pui lui Yeesu Keriso me owecu piiyepu mijiirage ätityera miji pi mine niiyaniya mule cabu ca läsecrarinago, teepi liiyepu, lica cotre wawena name pi.”

12 Siige, teepi iyeta bojäcu piba icrajige Banaba Paulo naabibime mene ätecijsame, teepi liba mene jeitnemäsi iyeta ciitaca mule piiyepu kokre mule gwidape poto cidi me, Acejiyame lui bine ten cabu ca itu jewenemuji nuuja gawe biname bime tääpume.

Yakobu me Mene

13 Teeme mene liba siige, Yakobu piba abujängtige mene me egä, “Cäme ätrunga binamewale, cäme mene nätecijeye! 14 Simona-Peteru bii nijinige, Acejiyame teeme owecu niinäce lipu jewabemuji pui biname bine lui Israela biname lica gemi, teeme poto bine liba sewademuji teeme biname me äbitame. 15 Ai Simona-Peteru me mene ibibi gyene Acejiyame me sasa mename biname bime mene cama, ingle Oogäräneji Mene cabu pisi nyene egä,

16 ‘Yageyame te Daawida me ingle ne mete ca etonäriga, jiicige egä:

Ingwe ca cane liba cire tacnepene,

cane piba Daawida me atramäneji mete cire yaawejängtepene;

poto pui sasa pargi cama cääri cire yaarangepene;

kokrerge me cire jaawenepene.

17 Piba iyeta nuuja biname cäme bau cire saaclepi, iyeta lui Israela biname lica gemi,

cane lui bine ituge äjäcra cäme biname me äbitame.

18 Apu jiicenige Yageyame te, lui ujarage biname bine umle jwenemiju ai poto cidi me.’”

19 Siige, Yakobu piba jejemige ätrunga biname bine egä, “Cäme ngene atwanena apu egä mine miji lica ngenecu mäpu ceera pui biname bine lui Israela biname lica gemi, lui cina Acejiyame bau tatatröngärinini.

20 Yepä, mine miji mene oogära teeme bau teebibine jajime egä: Gone deedei yäärwäjimuye lui cude ge, ingle iiwäräneji ge uuje bine; piiyepu gone cibu yäärnäjimuye lui teeme mäju cabu uudi yaanajuge; piiyepu gone uudi yääänäjuye; cuta piiyepu sargi mule gone wawena. **21** Slige, teepi miji ai cotre bine wawena, ingle naace popi bucourage kämäge ngalebora biname cina Moose me Cotre bine yaacnemusi iyeta Israela biname bime abasecretna mete cabu iyeta Sabade bimu, cuta piiyepu Moose me Cotre mene jajanäneji ge iyeta cewe cabu ta.”

Teepi Nuuja Gawe Ätrunga Biname bime bau Mene Jityepemisi

22 Siige, pui ätyepäneji biname piiyepu nuuja ätrunga mope biname cina iyeta ätrunga ingle biname cama mene jitranisi poto biname bine äjäcrame teeme cabu ca, teebibine ätyepame Antiyoka cewe me Paulo naabi Banaba cama otname. Teepi neeneni biname bine jaajisi: yepä lui Yuuda, lui ne yainusi Barsaba ca, cuta nuuja lui Siila. Pui neeneni cina lui modamoda ätrunga biname gegi. **23** Teepi apu leta ne yoogärisi, ten cama jityepisi egä:

“Ätrunga biname lui Israela biname lica gemi, lui cina icrabenige Antiyoka babo cewe cabu, piiyepu Suriya, Kilikiya gawe cabu je, cine weebibine sebore jiweninago.

Cine weeme biname gemi, ätyepäneji biname piiyepu nuuja mope biname.

24 Cine mene nitecijinige egä cime poto biname weeme bau me itu saaclepi, lui cina teeme kokre mene ca weebibine ngenecu mäpu itu icäripesi. Yepä, teepi cime bau ca lica mene jäätänepesi peei ne wawename. **25** Yoo, cine pui name pi yepä gome tabasecretninago. Cine yepä ngene atwanena cama mename biname bine jaajisi weeme bau ätyepame. Teepi Banaba naabi Paulo cama aaclenige, lui cime ngenecurage biname gegi, **26** lui cina mäpu ireclota jepänanujäsi mime Yageyame Yeesu Keriso me kaakesea name pi. **27** Yoo, cine Yuuda naabi Siila jäätäyepenisi weeme bau me. Teepi weeme opo gaabe pa jiicepäsi cine lui mene ne yoogärenago. **28** Cine Aceji Seemo cama mene jitranisi nuuja mäpu cotre lica weebibine ceerame, yepä ai taatu cotre egä: **29** Gone deedei yäärwäjimuye lui iiwäräneji ge uuje bine; gone uudi yääänäjuye; gone cibu yäärnäjimuye lui teeme mäju

cabu uudi yaanajuge; piiyepu sargi mule gone jaawenuye. Siige, weene miji pagege lenaja, weene liba ai cotre bine cängena jaawenemuye.

Mene peese. Ato.”

³⁰ Yerusalemä ätrunga biname puma cita ca Yuuda Siila naabibine pui mene cama jäätyepisi Antiyoka me. Puga teepi iyeta ätrunga biname bine jebasecretnemäsi, teebibine pui oogäräneji mene ecäremäsi. ³¹ Antiyoka ätrunga biname pui mene liba ecne-misi, teepi mage gege ge, ingle naace popi peei mene te teeme ngene atwanena plowa me jwenemige. ³² Yuuda naabi Siila lui Acejiyame me tagepogogo mene iicema biname gegi, teepi leca padare cama ten cama mene jiicemäsi teebibine kokre piiyepu miji ngenecu ceerame. ³³ Teepi poto bimu ten cama liba aanajige, piba Antiyoka ätrunga biname cina teebibine aawecnistisi poode cama. Teepi teeme bau me acnenutäsi lui cina teebibine ituge ätyepa. ³⁴ Yepä, Siila ngene jotwanige puma lenajame Antiyoka cewe cabu je.

³⁵ Paulo naabi Banaba poto mabye cama aanajige Antiyoka je. Teepi piiyepu poto nuuja ätrunga biname teta cama mene jejananemisi piiyepu biname bine ebiberäjemisi Yageyame Yeesu poto cidi me.

Paulo naabi Banaba Maramara me Äbitäsi

³⁶ Poto mabye ingwe ca Paulo jejige Banaba ne egä, “Mine biiri, lacnenutago, mime ätrunga biname bine yäängräremago iyeta cewe cabu ta, mine luma mene tejanemumago mime Yageyame Yeesu poto cidi me. Mine miji umle äbita teepi page lipu icrabenige.” ³⁷ Siige, Banaba singi Yoane, teeme nuuja ngii Mareko, ten cama otnime. ³⁸ Yepä, Paulo ngene jotwanige egä miji lica gyene teebine acana, ingle pui niinäce otni cabu Yoane-Mareko lica ten cama enajuji teeme kaakesea ngälu gaabe oomlaname, yepä tabe atatrongtuji, teebibine aabmaluji Pampuliya gawe cabu je. ³⁹ Paulo naabi Banaba mene äciseräjäsi, siige maramara me äbitäsi. Banaba Mareko cama poo gaabe Kupro curä me ädige. ⁴⁰ Paulo Siila ne jejige, siige ten cama abyemäridge. Antiyoka ätrunga biname teebibine mime Yageyame me ime cabu aacitisi teebibine ire atwime. ⁴¹ Paulo doro ta ädige, Suriya piiyepu Kilikiya gawe cabu ta otnige, ätrunga ingle bine kokre me jwenemige.

Timoti te Paulo naabi Siila cama Otnetnäjige

16 ¹ Paulo puma cita ca ädige Derbe piba Lustra cewe me. Puga ge Lustra cewe cabu yepä ätrunga biname ngii Timoti. Teeme mage cuta ätrunga magebi gwene, piiyepu Israela cabu ca gwene, yepä teeme babe lui Griik biname gyene. ² Iyeta ätrunga biname Lustra piiyepu Ikoniya cewe cabu miji taatu mene jiicus Timoti poto cidi me. ³ Paulo singi ge Timoti ten cama otnime, tabe peei name pi Timoti me tääpe ne

matikolä jiirputige Acejiyame me cewecu acitame. Tabé peeí ne jewenige, ingle iyeta Israela biname lui cina icrajinige pui cewe maramara cabu, teepi umle ge egä Timoti me babe lui Griik biname gyene. ⁴Teepi liba otnänisi cewe gaabegabe ta, Paulo naabi Siila ätrunga biname bine ecäremäsi pui cotre lui poto cidi me ätyepäneji biname piiyepu ätrunga mope biname cina Yerusalem je itu jaatranepesi. Teepi biname bine jejemäsi pui cotre bine ätrungame. ⁵Yoo, ätrunga ingle cina peeí ätityera name pi ätrunga kokre äbitininisi, piiyepu iyeta bimu cerämu poto biname sebäcnisi peeí ingle yepäyepä ngalebora me.

Trooasi Cewe je Paulo Wama Ogrige

⁶Teepi Pirugiyi piiyepu Galatiya gawe cabu ta aaclige, ingle naace popi Aceji Seemo teebibine lica jäätyepige Asiya Probins ngalebora Miji Mene puma iicemame. ⁷Teepi liba atyaramtäsi Musiya gawemutre, Bituniya Probins liga abacitäsi, Yeesu me Seemo te gaabe äbäclige teeme otni täüpume. ⁸Peeí name pi teepi gaabe ta aaclige Musiya gawe cabu, ngälu malu cewe Trooasi ne joomläsi. ⁹Peeí ciyi cabu Paulo wama ogrige, lui wama cabu yepä Makedoniya gawe biname ne jepänige. Tabé jeclajutige, teebine itinärige egä, "Tädi Makedoniya gawe cabu me cibibine ätityeramel!" ¹⁰Paulo liba peeí wama ogrige, cine^b piba taatu amacetnäjinago poo gaabe otnime Makedoniya me, ingle naace popi cine mene jitranisi egä Acejiyame pui wama cabu nijinige Miji Mene puma iicemame.

Pilipi Cewe je: Ludiya te Ätrungayame me Äbitige

¹¹Cine Trooasi ne sebmalisi, poo gaabe conocäco naclige Samotrake curä cabu me, puma cita ca nuuja bimu naclige, ärpinago malu ligi cewe Neapoli me. ¹²Cine puma cita ca doro ta naclige Pilipi cewe me. Yoo, Makedoniya Probins me pui cube cabu Pilipi cewe lui niinäce gaabe cewe gyene. Pilipi cudecewe gyene Rooma cabu ca, yepä Rooma biname cina itu jewenujisi peeí cewe ne, piiyepu cewe mopeyame cina lui Rooma ca taacluji. Siige, cine nesae bimu cama Pilipi cewe cabu ninajige. ¹³Sabade bimu cine cewe cabu ca naclige baduge ligi me. Cine apu ningениниге egä Israela biname bime irecu ätumuta puupu pisi nyene puma. Cine puga adnatärinago, mene abaitninago magebi cama lui cina babasecretnige baduge ligi me irecu ätumutame. ¹⁴Teeme yepä lui te cibibine nitcijeninige Ludiya tage. Tabé Tiyatira cewe magebi gwene, lui aleiname yaawademuge mage daremu cama ciriyäciriyä ududi cäblettääpe bine. Ai magebi te Acejiyame ne yaawejanuge Israela biname bime mule ca. Yageyame te teebine ngene atwana tocärigé Paulo me mene ätecijame

^b 16:10 cine: Luuka puma Paulo cama abasutige.

piiyepu ätrunga-me. ¹⁵Tabe piiyepu teeme mete biname cina niiye ca äciseja liba ecatisi Yeesu me ngii cabu, tabe piba cibibine nisoglicninige egä, “Naclege cime mete cabu lenajame, weene liba ngene jotwa-naniniye egä cane lui Yageyame ne toraca jäätzungune.” Siige, cine teeme singi ne becatisi, teeme mete me naclige.

Pilipi je Paulo naabi Siila Krokeciyi Mete cabu Aanajige

¹⁶Yepä bimu cine pui irecu ätumuta puupu me liba naclige, cine kaakesea täüpume aletnäneji ngulebägrä cama opopa oyisi, lui me cabu niiya cable puga ge. Peei cable te teebine mene iicemame jwaawenuge ciige gwidape poto cidi me. Teeme yageyame cina bucourage rarekaake jääpänemusi teeme pui mule cabu ca. ¹⁷Siige, pui ngulebägrä te Paulo cama cibibine ingwe nicwenige, ala abayige egä, “Age tema biname lui cina Caburage Acejiyame me kaakesea jaawenusi! Teepi mene jiicenemisi niiyaniya mule cabu ca äsecrera poto cidi me!” ¹⁸Tabe bucourage bimu pepu mule tewenäjumi, ngälu Paulo babo ngenecu mäpu äbitige teeme poto cidi me. Tabe atatrongtige, niiya cable ne jejige egä, “Yeesu Keriso me ngii cabu cane meebee naajenine egä tasati ai ngulebägrä cabu ca!” Siige, niiya cable te peeirage padare cabu asatige.

¹⁹Ngulebägrä me yageyame cina liba umle äbitininisi egä teeme rarekaake päpäna gaabe lui sabe babitige, teepi Paulo Siila naabibine joomlisi, äälädnisi neeneni cewe mope biname bime bau me cole puupu cabu me. ²⁰Teepi liba teebibine aacanisi pui neeneni cewe mope biname bime cabu me, jaajisi egä, “Ai biname lui Israela biname gegi. Teepi niiya bii jewenäsi mime cewe cabu. ²¹Teepi biname bine mule ebiberäjemäsi lui cotre gemi mime täüpume. Mine lui Rooma biname gemi, mine teeme mule äblicäco acata piiyepu wawena.” ²²Biname tomi cabu teebibine claabe cama joomlisi, piba cewe mope biname cina teeme cubu biname bine jejemisi Paulo Siila naabibime cäbletääpe äderecame, teebibine adnaname. ²³Teepi Paulo Siila naabibine oräre jaadna-nisi, piba krokeciyi mete awamuta biname ne jejisi teebibine cängena ireme. ²⁴Awamuta biname peei mene liba itecijige, tabe teebibine aacanige mete cole puupu me, borabora uli cabu ernge ääsinglantige, siige jäätäyige.

Paulo naabi Siila Krokeciyi Mete cabu ca Asatäsi

²⁵Ciye duusa mameta Paulo naabi Siila irecu ätumutäsi piiyepu uupera etangäsi Acejiyame bau me. Nuuja krokeciyi mete biname cina jäätécijisi teebibine. ²⁶Piba taatu babo ocneja te krokeciyi mete me kula caage bine jekocnäjemige. Puirage padare cabu iyeta grana cina iiinetnäjinisi, piiyepu ayana seea cina gawe me itrametnemige iyeta krokeciyi mete biname cabu ca. ²⁷Awamuta biname te ute cabu ca arpinantige. Tabe liba jepänemige mete grana bine iitnemäneji, tabe apu jengenige egä

krokeciyi mete biname iyeta buucratnige. Siige, tabe teeme cubu turikä ne isatige teemämu aglime, ingle naace popi peei krokeciyi mete biname cina liba uucratna, piba teebine pa yaaglepesi. ²⁸ Yepä, Paulo babo tage ca jejige, “Gone laglute maane! Cine iyeta age temal!”

²⁹ Puma cita ca pui awamuta biname te ngale tääpumeala abayige, puupu cabu me wata abacitige, tääpe aloneca cama kokorare ääpednutige Paulo Siila naabibime ernge gome. ³⁰ Tabe piba teebibine taasatige, äatemlige egä, “Babo biname, cane miji ngena ne wawena cäme niiya mule cabu ca asatame?”

³¹ Teepi jewecnistäsi egä, “Jitrungi Yageyame Yeesu ne, piba niiya cabu ca pa asatepi, maane piiyepu määme mete biname cama.” ³² Teepi piba Yageyame poto cidi me mene jejanemäsi teebine piiyepu iyeta biname bine lui teeme mete cabu puga ge. ³³ Pui padare ciiye cabu, krokeciyi mete awamuta biname te Paulo Siila naabibine nuuja puupu cabu me aacanige teeme adnana dupe äcisejame. Siige, Paulo naabi Siila pui awamuta biname piiyepu iyeta teeme mete biname bine niiye ca jicisäjämäsi Yeesu me ngii cabu. ³⁴ Puma cita ca tabe Paulo Siila naabibine aacanige teeme mete cabu me, teebibine deedei ääcärigie loolome. Tabe teeme mete biname cama mage gege ge, ingle teepi pui ciiye cabu Acejiyame ne jitrungisi. Siige, deedei kaake poto ca Paulo naabi Siila cääri abacitäsi krokeciyi mete bora me.

³⁵ Nuuja krokerage pui neeneni cewe mope biname cina teeme cubu biname bine jityepemäsi krokeciyi mete awamuta biname bau me mene cama egä, “Peei neenenin biname bine aasatepi!”

³⁶ Puma cita ca awamuta biname te Paulo ne jejige egä, “Cewe mope biname cina mene tityepäsi cäme bau me maane Siila cama asatame. Weene miji asateye, siige poode cama laaclege.”

³⁷ Yepä, Paulo pui cubu biname bine jejemige egä, “Birice cibibine nuuja niiya cabu lica nipänumesi, yepä atrana cäco cibibine sobe cabu mage nidnanumesi, ngänu gyene cine Rooma ngii cama biname gegi. Teepi miji cibibine cängena ire atwi iyeta nuuja Rooma ngii cama biname bine liiyepu, yepä teepi cibibine nisinglantumesi krokeciyi mete bora me. Nää, page teepi singi cibibine ogä ätyepame? Eewe, äblicäco! Cewe mope biname cina miji teepirage te otni cibibine asatame.”

³⁸ Siige, cubu biname cina Paulo me mene jeitnisi cewe mope biname bime bau me. Teepi liba äätecijige egä Paulo naabi Siila lui Rooma ngii cama biname gegi, teepi wälu ge, ingle naace gyene teeme cotre pisi nyene egä Rooma ngii cama biname ne atrana cäco gone niiya jaawenuye. ³⁹ Teepi peei name pi Paulo Siila naabi bau me aaclige poode mene jajime. Teepi piba teebibine aasatäsi krokeciyi mete cabu ca, teebibine äatemlisi cewe ne gomalame. ⁴⁰ Siige, Paulo naabi Siila krokeciyi mete cabu ca piba asatäsi, aaclige Ludiya me mete me. Puga

teipi ätrunga biname bine edäremäsi, mene jejemäsi cängena ätrungame Yeesu ne, siige cewe ne ebmaläsi.

Tesalonika Cewe je

17 ¹Paulo naabi Siila neeneni cewe Amapipoli piiyepu Apoloniya täasuplingtäsi, aalige Tesalonika cewe me, luga ge Israela biname bime abasecretna mete. ²Paulo ädige pui abasecretna mete cabu me, ingle teeme mule pepu ge. Puga nesae Sabade bimu cabu tabe biname cama mene äciseräjige Oogäräneji Mene cabu ca. ³Tabe pui mene teebibine ebiberäjemige, piiyepu pui cabu ca eboclomtige egä Keriso te mijji mäpu padare piiyepu budre päpäna, piba budre cabu ca arpinenta. Paulo jejemige egä, “Ai Yeesu cane lui poto cidi me jijenininine, tabe peese nyene Keriso, biname bime niiya cabu ca äsecererayame.” ⁴Poto pui biname cina Paulo me mene jecatisi piiyepu Paulo naabi Siila cama abasutininisi. Bucurage Griik biname lui cina Acejiyame bau irecu lätumutininusi piiyepu bucurage mope magebi teopi cuta Paulo me mene jecatisi.

⁵Yepä poto Israela biname cina ire patre jeglisi, ingle bucurage biname Paulo bau me otninisi. Teipi jebasecretnemisi poto kaakesea umle cäco niiya biname bine gaabe gome ca, tomi jewenisi. Teipi cewe biname bine giri jecitemisi, piba Yasona me mete me claabe cama eclige, ebäcnisi. Teipi singi Paulo Siila naabibine oomlaname, biname tomi cabu me acaname, ⁶yepä lica jääpänisi teebibine. Teipi piba Yasona piiyepu poto nuuja ätrunga biname bine oomleji ewademisi babo cewe mope biname bime bau me, piiyepu babo tage ca jiicemisi egä, “Peei biname Paulo naabi Siila, lui cina mage niiya mule jaawenemepäsi iyeta poto ta, teipi mime cewe me taaclumi. ⁷Siige, Yasona te teebibine ire jaatwenige teeme mete cabu. Teipi iyeta cina Rooma Mopeyame me cotre bine jetropengäjenemisi, jiicenemisi egä kirece mope biname pisi nyene, teeme ngii Yeesu sine.” ⁸Siige, biname tomi piiyepu cewe mope biname ai mene liba itecijemige, teipi ngenecu niiya me äbitininisi. ⁹Siige, cewe mope biname cina asata rarekaake bine etomlecmisi Yasona piiyepu ten cama lui biname teeme bau ca, piba teebibine jityepemisi.

Berea Cewe je

¹⁰Ciiye te liba tuumlige, piba taatu Tesalonika cewe ätrunga biname cina Paulo Siila naabibine jäätylepisi Berea cewe me claabeclabe biname wälu name pi. Teipi liba atyaramtäsi Berea cewe me, Israela biname bime abasecretna mete me aalige. ¹¹Berea cewe cabu lui Israela biname teipi lica Tesalonika cewe cabu Israela biname pana ätecija cäco ge. Teipi babo singi Paulo me mene ätecijame, piiyepu iyeta bimu teipi Acejiyame me Oogäräneji Mene labiberäjininus umle äbitame egä Paulo me mene

liba toraca ge. ¹² Teeme bucourage cina teeme mene jitrungi-si, cuta piiyepu bucourage dogwe Griik magebi piiyepu bucourage Griik rooriye. ¹³ Yepä, Tesalonika cewe cabu lui Israela biname, teepi liba itecijemige egä Paulo Acejiyame me mene jiicemuge Berea cewe cabu je, teepi piiyeme eclige, puga biname bine ngenecu jelonecmisi piiyepu tomi cabu lui biname bine claabe me jewenemisi Paulo täüpume. ¹⁴ Siige, Berea cewe ätrunga biname cina Paulo ne wata jityepisi malu me, yepä Siila naabi Timoti Berea je aanajige. ¹⁵ Lui ätrunga biname cina Paulo ne malu me jewecitisi, teepi ten cama poo gaabe eclige ngälu Atena babo cewe me atyarige. Puma cita ca teepi Berea me täcnärige Paulo me mene cama egä Siila naabi Timoti mijji wata teeme bau otnime.

Atena Babo Cewe je

¹⁶ Paulo liba jaawagrijige Siila Timoti naabibine Atena cewe cabu je, tabe ngenecu mäpu äbitige, liba jepänemige ime ca wawenäneji uuje, biname cina lui bine yaawejanusi piiyepu yiwiräjemu. Tabé ngenecu mäpu gyene, ingle pui gwidape lui bucourage ge Atena cewe ngalebora je. ¹⁷ Tabé mene läciseräjuge Israela biname cama piiyepu nuuja gawe biname cama lui cina Acejiyame ne yaawejanusi, tabe liba Israela biname bime abasecretna mete cabu. Cuta piiyepu iyeta bimu gaabegabe tabe eei biname cama mene läciseräjuge cewe cole puupu cabu, lui cina piiyeme yaacluge. ¹⁸ Poto abiberäja biname lui cina Epikuro sigu cabu piiyepu poto lui cina Stowika sigu cabu, teepi Paulo cama mene äciseräjinini. Poto cina jiicisi egä, “Ai biname te gena buduma mene singi iicaname?”

Yepä, nuuja cina jiicisi egä, “Teeme mene lui nuuja gawe biname bime uuje poto cidi me.” Teepi naace name pi pepu jiicemisi, ingle Paulo lui Yeesu poto cidi me jiicige, cuta piiyepu teeme budre cabu ca alotnenta poto cidi me. ¹⁹ Teepi puma cita ca Paulo ne ecanisi Atena cewe modamoda biname bime abasecre-tna cabu me Areo podo cabu me. Puga teepi Paulo ne jejisi egä, “Cine singi umle me ai kirece abiberäja maane lui jiicenemene. ²⁰ Poto määme mene cine lui nitecijinige, mara opo gemi cime täüpume. Cine singi umle me teeme aboclomta lipu ge.” ²¹ Yoo, iyeta Atena cewe biname piiyepu ten cama lui catecewe biname, teepi singi iyeta padare mene iicaname piiyepu ätecijame ciitaca kirece ngene atwanena poto cidi me.

Paulo me Mene Cewe Modamoda Biname bime Abasecretna cabu

²² Paulo jeclajutige cewe modamoda biname bime abasecretna cabu, teebibine jejemige egä, “Atena cewe biname, cane jepänemine egä weeme uuje iiwäreja mule nesae lica gemi. ²³ Cane liba totnumene weeme cewe cabu piiyepu weeme uuje iiwäreja puupu bine sengräjemu. cane yepä iiwäreja dade tepänumene apu oogäräneji mene cama egä, MINE

LUI BABO BINAME POTO CIDI ME CAMUGE UMLE ÄBITA, TEEME TÄÄPUME AI DADE. Yoo, weene lui ne yiäräjuye, yepä lui poto cidi me weene camu gemi umle äbita, cane page umle jiwenininine. ²⁴Acejiyame lui te gawecewe ne tewenuji iyeta teeme gwidape cama, tabe peese nyene Yageyame cabucewe piiyepu gawecewe tääpume. Tabe lica yaanajuge uuje iiwäreja mete cabu, biname cina lui ne yaarangusi. ²⁵Cuta piiyepu tabe nuuja singi lica ge gwidape tääpume biname cina lui teeme ime ca yääcärusi, ingle tabe peese nyene lui te iyeta biname bine yääcäremuge teeme ireclota, piiyepu buuwemope, piiyepu iyeta nuuja gwidape. ²⁶Tabe yepä biname cabu ca iyeta tääpe maramara biname bine jewenemuj, siige eplidnärujisi iyeta gawe maramara cabu lenajame. Camuge biname bine wawena, tabe ngene ca egluji lui padare piiyepu lui gawe cabu teipi cirege lenaja. ²⁷Tabe apu jewenuji naace tääpume iyeta biname cina teebine ärngime piiyepu teeme bau me awetentame, teipi piba pama teebine päpäname. Yepä, toraca gyene egä Acejiyame cudecewe lica gyene mime yepäyepä cabu ca, ²⁸yepä biname te lipu jiicuji egä:

‘Mine teeme kokre cabu ninajinlige, otnetnäjininago, piiyepu ireclota jepäninisi.’

Yoo, poto weeme oogära biname cina ai poto cidi me jiicuji egä,

‘Cuta mine teeme bägrä gemi.’

²⁹Yoo, ingle naace popi mine Acejiyame me bägrä gemi, mine mijji lica gemi apu angi egä tabe lui gol, silba, coo kula ca wawenäneji uuje pana ge, lui bine biname cina yootonutemusi, cängena jäämyeremusi. ³⁰Yoo, lui padare cabu biname cina umle cäco Acejiyame poto cidi me, tabe piba teeme niiyaniya mule bine lica yaacnemuge, yepä page tabe iyeta biname bine iyeta poto ta jejananemige teeme niiya mule cabu ca atatrongärame, ³¹ingle naace popi tabe bimu ne ngene ca itu egluji, lui cabu tabe iyeta gawecewe biname bine cirege conocäco atrana. Tabe peei tääpume teeme biname ne ituge jaji, cuta peei biname ne itu eboclomäjuji iyeta biname bime tääpume, tabe liba teebine budre cabu ca erpinantuij.

³²Siige, teipi liba Paulo me mene itecijemige biname budre cabu ca arpinenta poto cidi me, poto cina teebine jitutanisi, yepä poto cina teebine jejisi egä, “Cine singi cääri ätecijsame ai poto cidi me nuuja padare cabu.” ³³Siige, puma cita ca Paulo peei abasecretna ne sebmalige. ³⁴Poto biname cina ten cama abasutanininisi, teeme mene jitprungisi. Teeme yepä, ngii Diyonisiyus, lui peei modamoda biname bime abasecretna cabu ca, cuta nuuja lui magebi gwene, teeme ngii Damari, cuta piti nemi cerämu poto biname.

Korinito Babo Cewe je

18 ¹Peei ingwe ca Paulo Atena cewe ne sebmalige, ädige Korinito babo cewe me. ²Puga tabe jepänige yepä Israela biname ngii

Akwila, lui me ärngi gawe Pontus ge. Tabo Rooma babo cewe Italiya gawe cabu ca piba taatu tädige coga ngii Prisila cama, ingle Rooma Mopeyame Klaudiyus mene itu jiicepi iyeta Israela biname cina Rooma babo cewe ne gomalame. Yoo, Paulo teebibine äädärige, ³ siige ten cama enajanige, kaakesea ten cama jewenemige, ingle naace popi Paulo teeme rarekaake jäätäpäne yepä kaakesea cabu ca Akwila naabi Prisila lui kaakesea jaawenäsi. Teepi kokre cäbletäape bine yaaterutäjemusi watawata mete wawena tääpume. ⁴ Iyeta Sabade bimu gaabegabe, Paulo ädige Israela biname bime abasecretna mete me, puga mene iciseräjemige. Tabo singi ge Israela piiyepu Griik biname cina teeme mene acatame.

⁵ Siila naabi Timoti Makedoniya gawe cabu ca liba taaclige, tatyaramtäsi Korinito cewe me, Paulo pui rarekaake tääpume kaakesea ne sebmalige, piba iyeta padare Miiji Mene jaajananemuge, Israela biname bine cängena yaabiberäjemuge egä Yeesu peese nyene Keriso, teepi lui ne jewagrijenisi otnime teebibine niiya cabu ca äsecererame. ⁶ Israela biname cina liba teeme mene lica jecatisi piiyepu teebine jelwisi, tabe teeme cäbletäape bine jiglubäjémige, piba teebibine kokre mene ca jejémige egä, “Weene Acejiyame bau ca liba cudecewe läbitininuye, peei lui weeme niiya birige. Weene liba käme mene tääpume ätecija käco läbitinanuye, peei lui käme ingle lica ge! Page cabu ca cane ädenine nuuja gawe biname bime bau me.” ⁷ Siige, tabe pui abasecretna mete ne ebmalige, ädige nuuja mete cabu lenajame, lui peei abasecretna mete wajwa jage. Pui mete yageyame, ngii Titiyu-Yuustus, tabe Israela biname lica ge, yepä nuuja gawe biname, lui te Acejiyame ne yaaweanuge. ⁸ Yepä Israela biname ngii Krispo, lui pui abasecretna mete mope biname ge, tabe piiyepu iyeta teeme ingle biname cina Yageyame ne jitprungisi. Cuta piiyepu bucurage nuuja Korinito cewe biname lui cina Miiji Mene itecijemige puga, teepi jitprungisi, piba niiye ca äciseja ne ecatisi Yeesu me ngii cabu.

⁹ Nuuja ciiye Yageyame te Paulo ne wama ca jejige egä, “Wälu gone läbitute, yepä mene jiicemepi! Glose te gone noomluge, ¹⁰ ingle cane maane cama gäne. Nuuja biname te äblicäco ge meebine niiya wawena, ingle naace gyene bucurage biname ai cewe cabu lui käme biname gemi.” ¹¹ Peei mene name pi Paulo puga enajige yepä kämäge cebo cama, biname bine yaabiberäjemuge Acejiyame me mene poto cidi me.

¹² Rooma Babo Mope Biname te liba biname ngii Galiyo ne mopeyame me jewenige Griik biname bime Akaya gawe tääpume, Israela biname cina piba Paulo ne gigri joomlisi, ecanisi teebine atrana puupu me.

¹³ Teepi jejisi egä, “Ai biname singi biname bine atatrongärame Acejiyame ne awejena mara mule ca, lui mule te Rooma cotre ne jaatropangtuge.”

¹⁴ Paulo mene me liga äbitige, Mopeyame Galiyo te piba Israela biname bine jejémige egä, “Ai biname te liga babo niiya mule ne jaaweneji, coo

Rooma biname bime cotre liga jaatropangteji, cane piba weene Israela biname bine cängena jitecijinejine,¹⁵ yepä ai gwidape lui weeme papa abaja mene gemi, weeme mule, weeme ngii, piiyepu weeme cotre poto cidi me. Peei name pi weene weemämu jeweneye atraname. Cane singi lica gäne atraname pepu mule poto cidi me!”¹⁶ Tabé puma cita ca teebibine siiyebengemige atrana puupu cabu ca.¹⁷ Siige, teepi iyeta piba Israela biname ngii Sostene ne joomlisi. Tabé lui kirece mopeyame ge pui Israela biname bime abasecretna mete täüpume. Teepi teebine eglisi atrana puupu opo gaabe je, yepä Mopeyame Galiyo tabé nuuja singi lica ge teebibine iibaname.

Paulo Babo Antiyoka Cewe me Acnenutige

¹⁸ Peei ingwe poto ca Paulo Korinito cewe cabu enajanige bucurage bimu ätrunga biname cama, teebibine piba sebmalemige, Akwila naabi Prisila cama ädige poo gaabe Suriya gawe me. Puga Kenekrea malu cewe je, teepi liba camuge babo poo cabu me acetnera, Paulo teeme edingäli jeclanemige, ingle naace popi Israela biname bime mule apu ge egä biname te padare yaacituge, lui cabu tabé mage ngene jotwananuge Acejiyame poto cidi me. Tabé edingäli lica äläcnuta ngälu peeí padare te lapiruge, siige piba edingäli jaaclanimuge piiyepu gwidape Acejiyame ne yiwäräjuge.¹⁹ Yoo siige, teepi liba atyarige Epeso cewe me, tabé Israela biname bime abasecretna mete me abacitige, mene äciseräjige Israela biname cama.²⁰ Biname cina teebine tesoglicisi tabé leca padare ten cama lenajame, yepä tabé singi lica ge.²¹ Pätä tabé liba sebmalemige, jejemige teebibine egä, “Liba Acejiyame singi gyene, cane cire tacnepene weeme bau me.” Siige, tabé Akwila naabi Prisila puga taabmalige, poo gaabe Epeso cewe ca abyemäridge.

²² Tabé liba atyaramtige Kesarea malu cewe me, tabé doro ta ädige Yerusalem me, ätrunga biname bine jewablemige, piba ädige Antiyoka cewe me.²³ Tabé poto bimu enajige Antiyoka cewe je, piba abyemäridge, otnige Galatiya piiyepu Pirugiya gawe cabu ta, puga iyeta ätrunga biname bine ngene atwana kokre jewenemige.

Apolo te Ädige Epeso piiyepu Korinito Cewe me

²⁴ Yepä Israela biname, teeme ngii Apolo, lui aplimpläneji ge Aleksandriya cewe je Aikupito gawe cabu, tabé tädige Epeso cewe me. Tabé lui mopemuli biname ge piiyepu babo umle ge Acejiyame me Oogäräneji Mene poto cidi me.²⁵ Tabé ituge abiberäja mime Yageyame me gaabe poto cidi me. Tabé mene jiicuge drämä cama, piiyepu biname bine conocäco ebiberäjemige Yeesu poto cidi me. Yepä gwidape, tabé umle Yoane me niiye ca äciseja mule taatu; tabé nuuja umle lica ge egä biname cina äciseja yaacatusi Yeesu Keriso me ngii cabu.²⁶ Yoo, Apolo

gije abacitige mene wälu cäco iicemame Israela biname bime abasecretna mete cabu Epeso je. Prisila naabi Akwila liba äätecijige teeme mene, teepi piba teebine teeme mete me ecanäsi, teebine cängena pajecurage ebiberäjsi Acejiyame me gaabe poto cidi me. ²⁷Yoo, Apolo liba singi ge Griik biname bime Akaya gawe cabu otnime, Epeso ätrunga biname cina teebine itityärisi. Teepi teeme Griik ätrunga binamewale bime bau me mene yoogärisi egä teepi Apolo ne awacletnäjame. Siige, Apolo liba Griik biname bime gawe cabu atyaramtige, tabe babo ätityeräja biname ge teeme täüpume, lui cina Acejiyame me owecu piiyepu ätityera ca Yeesu ne ituge ätrunga. ²⁸Tabe kokre mene ca Israela biname bine epremainmige sobe cabu. Tabe eboclomtige Yeesu ne Oogärännejí Mene cabu ca egä tabe peese nyene Keriso, lui ne Israela biname cina jaawagrijusi teebibine niiya cabu ca äsecrerame.

Paulo Epeso Cewe je

19 ¹Apolo liba Korinto cewe cabu enajige, Paulo doro gaabe ädige Pirugiya probins cabu ta, ngälu atyaramtige Epeso cewe cabu me. Tabe puga jepänemige poto ätrunga biname bine, ²itemlemige egä, “Nää, Aceji Seemo weeme bau itu labacitanepi, weene lui padare cabu niinäce liba jäätrungepeye?”

Teepi jejisi egä, “Cine nuuja umle lica gemi Aceji Seemo poto cidi me.”

³Puma cita ca Paulo teebibine itemlemige egä, “Weene ngena ätrunga ne piba yaacatepeye, weene liba niiye ca äciseja ne yaacatepeye?”

Teepi jejisi egä, “Pui niiye ca äciseja biname Yoane, cine teeme mene yaacatepesi.”

⁴Paulo piba jejemige egä, “Yoane me äciseja eei bime tääpu myene, lui cina teeme niiya mule cabu ca latatrongärinini Acejiyame bau me. Tabe Israela biname bine jaajemuge ätrungame teeme bau me lui te teeme ingwe ca tädenige. Peei lui Yeesu sine.”

⁵Epeso ätrunga biname cina liba peei mene itecijemige, teepi niiye ca äciseja ne ecatisi Yageyame Yeesu me ngii cabu. ⁶Siige, Paulo liba ime aacitanige teeme papa cabu, piba Aceji Seemo te abacitanige teeme yepäyepä trupa cabu. Teepi teeme umle cäco mene ca jiicemisi, cuta piiyepu Acejiyame me tagepogogo mene jiicemisi. ⁷Teepi iyeta pama twelb rooriye ge.

⁸Nesae mabye ngalebora Paulo Israela biname bime abasecretna mete me labacitanuge, mene wälu cäco jiicemuge biname cama, piiyepu teebibine mene yääciseräjemuge, ingle tabe singi teebibine umle wawename Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge. ⁹Yepä, poto cina ätecija cäco ge. Teepi singi lica ge ätrungame, piiyepu niiya mene jiicemusi abasecretna cabu je mime Yageyame me gaabe poto cidi me. Paulo peei name pi teebibine ebmalemige, siige ätrunga biname bine

ewademige ten cama. Puma cita ca iyeta bimu gaabegabe tabe läduge biname ngii Turanus me abiberäja mete cabu, puga biname cama mene labaitnuge. ¹⁰Tabe peei ne jaawenuge neeneni kämäge cama. Peei name pi iyeta biname lui cina yaacrajuge Asiya probins ngalebora, Israela biname piiyepu nuuja gawe cabu ca lui biname iyeta, teepi yäätecijemuge mene Yageyame poto cidi me.

Sekewa me Imäbägrä

¹¹Acejiyame te mararage ciitaca mule bine jaawenemuge Paulo me ime ca. ¹²Nuuja taje biname cina Paulo me cäbletääpe pläsu bine yaawademusi, lui bine ituge äitäya teeme mope cabu coo ibi cabu, siige pita biname bime cabu me yaarpetnemusi. Piba teeme pita cina teeme bau ca läyeblenguge, piiyepu niiya cable cina teeme trupa cabu ca läsuge. ¹³Yoo, poto Israela biname lui cina waatne-tnäjinusi niiyaniya cable bine äyecrejame biname bime trupa cabu ca, teepi läbitininusi Yageyame Yeesu me ngii jajime peei mule wawename. Teepi jejemisi niiya cable bine egä, “Cine weebibine jijenininago Yeesu me ngii cabu, lui ne Paulo jeitnäjenige, weene äyeblingineye!” ¹⁴Yoo, puga ge seben naniganewale lui cina peei mule ne jaawenusi. Teepi yepä Israela iiwäreja babo biname Sekewa me bägrä gemi.

¹⁵Teepi liba niiya cable cama biname ne Yeesu me ngii cabu pepu mene jejisi, tabe niiya cable te teebibine jejemige egä, “Cane umle gäne Yeesu, piiyepu cane umle gäne Paulo poto cidi me, yepä weene baa laati bemi?”

¹⁶Lui biname niiya cable cama ge, tabe girigale cama ädige pui seben naniganewale cabu me, teebibine iyecrijämige. Teepi iyeta teeme mete cabu ca uucratnige dupe cama, teeme cäbletääpe mage äsupleceji ge. ¹⁷Israela biname piiyepu Griik biname Epeso cewe ngalebora, teepi liba itecijemige peei poto cidi me, iyeta mage wälu ge, siige Yageyame Yeesu me ngii te babo äbitige teeme täüpume. ¹⁸Bucurage ätrunga biname cina totninisi Paulo naabibime bau me, sobe cabu teepi teeme piiseba mule aitnäjinisi. ¹⁹Bucurage lui cina piiseba täüpume labiberäjininus teepi teeme oogäräneji mene piiseba mule poto cidi me sewademisi, sobe cabu juubuderäjemisi. Teepi elenglecäjämisi pui peba bime daremu iyeta, ngälu fifti tausen silba rarekaake bine joomlemisi. ²⁰Pepu kokre mule ca Yageyame me mene te babo äbitige iyeta poto ta, cuta piiyepu cerämu kokre me äbitige.

Claabeclabe Biname Epeso je

²¹Ai mule cina liba täbitimesi, Paulo ingwe ca piba ngene jotwanige Griik biname bime gawe Makedoniya piiyepu Akaya cabu me otnime, puma cita ca piba Yerusalem me otni. Tabo jiicige egä, “Peei padare ingwe ca cane miji Rooma babo cewe ne päpäname.” ²²Tabe jäätylepige

Makedoniya gawe me neeneni teeme ätityera biname Timoti Erasto naabibine, yepä tabe cerämu enajige Asiya probins cabu.

²³ Yoo, puga ge Epeso cewe cabu pui padare mäpurage mule Yageyame me gaabe poto cidi me. ²⁴ Yepä biname puga ge teeme ngii Demetriyus lui te silba ca ceegecege gwidape bine jaawenemuge. Tabe silba iiwäreja mete ceegecege bine jaawenemuge teeme uuje magebi tääpume, ngii Artemi. Demetriyus piiyepu teeme kaakesea biname cina bucourage rarekaake jääpänemusi peei mete ceegecege wawena cabu ca. ²⁵ Yoo, Demetriyus tesoglecemige teeme kaakesea biname bine piiyepu poto nuuja biname lui cina yepä pana kaakesea jaawenusi, teebibine jejemige egä, “Binamewale, weene umle gemi egä mine ai kaakesea name pi dogweyame gemi. ²⁶ Page weene jepäneniye, jitecjeniye ai biname Paulo te ngena jewenenige. Tabe jiicenemige egä, ‘Ime ca wawenäneji uuje lui toraca lica gemi.’ Bucourage biname cina peei mene bii jitprungisi mime cewe Epeso je piiyepu Asiya probins iyeta poto ta. ²⁷ Pama mime kaakesea te niiya ngii pagege päpäna Paulo me mene name pi, cuta piiyepu pama niiya pa tädepi mime uuje magebi Artemi bau me. Biname cina pama ngene pa jäätrimalemepi teeme iiwäreja mete poto cidi me. Puma cita ca Artemi, lui tääpume iyeta Asiya biname piiyepu biname cina iyeta gawecewe cabu ta yiiwäräjusi, teeme babo ngii pama pa lapesarepi.”

²⁸ Biname cina liba Demetriyus me mene itecijemige, teepi claaibe me äbitininisi, babo tage ca jiicemisi egä, “Baborage gwene mime Epeso biname bime uuje magebi Artemi!” ²⁹ Biname cina teeme guugla itecijemige Epeso cewe iyeta poto ta. Tomi cabu lui biname cina neeneni Makedoniya biname bine claaibe cama joomli-si, teeme ngii Gayus naabi Aristakus, lui cina Paulo cama totnumäsi. Teepi teebibine wata aacanisi Epeso cewe babo abasecretna puupu me. ³⁰ Paulo singi otnime abasecretna biname bime opo gaabe me, yepä ätrunga biname cina teebine jiibisi. ³¹ Cuta piiyepu poto Epeso cewe modamoda ngii biname, lui cina singi gemi Paulo tääpume, teepi mene jityepisi teeme bau me egä, “Gone lädute peei claaibe biname bime opo gaabel!” ³² Peei padare biname cina abasecretna puupu cabu mage guugla ecisi, yepä bucourage pui biname cina nuuja umle lica gemi teepi ngena tääpume babasecretnige. Poto singi gemi yepä gwidape tääpume; nuuja cina singi nuuja gwidape tääpume. ³³ Poto biname cina apu jengemige egä yepä Israela biname ngii Aleksanda name pi peei tomi bäbitininisi, ingle naace gyene Israela biname cina teebine jewenisni niinäce gaabe otnime. Puma cita ca Aleksanda te singi gyene biname bine ime ca bojä wawename. Tabe liga gije abacitige mene me egä peei guugla lui teeme ingle lica ge, ³⁴ biname cina teebine opo ewatnisi egä tabe lui Israela biname ge, piba lecaleca padare cabu teepi gigri jiicanisi babo tage ca egä, “Baborage gwene mime Epeso cewe biname bime uuje magebi Artemi!” Teepi peei yepä mene jiicanisi mage leca padare ngalebora.

³⁵Ingwe ca yepä cewe mope biname te pui biname tomi ne bojä jewenige. Tabé biname bine walya mene jejemige egä, “Epeso ceweyame, iyeta biname umle gemi egä Epeso lui ire atwi cewe gyene Artemi me iiwäreja mete täüpume piiyepu pui cudege kula täüpume, lui te sitramuji dume cabu ca. ³⁶Nuuja biname te äblicäco aina ai poto cidi me. Pipu pi weene mijji bojä agi, cängena ngene atwana cama inajipi. ³⁷Weene ai neenení biname bine aima bii taacaniye, yepä teepi nuuja gwidape lica ero ca isatäsi iiwäreja mete cabu ca, piiyepu lica niiya mene jiicemäsi mime uuje magebi poto cidi me. ³⁸Demetriiyus piiyepu ten cama lui kaakesea biname cina liba singi gemi mene aitname nuuja biname poto cidi me, atrana bimu piti nemí piiyepu cuta ablaweja biname. Teepi mijji puma teemeteme pa latranipesi. ³⁹Yepä, weene liba cerämu nuuja gwidape täüpume singi, weene mijji cewe ngii biname bime abasecretna cabu peei iicana. ⁴⁰Page ai guugla mule te lui bääbitige, mäpu gyene mime täüpume, ingle Rooma biname cina pama mibibine pa niytnipesi ai mule poto cidi me. Mime nuuja ingle lica gyene ai guugla täüpume. Mine äblicäco teebibine mijji ingle ceera ai mule poto cidi me.” ⁴¹Yoo, teeme mene liba siige, tabé biname bine jityepäjemige.

Paulo Ädige Makedoniya piiyepu Akaya Gawe cabu me

20 ¹Siige, Epeso cewe biname liba bojä icrajige, Paulo piba ätrunga biname bine tebasecretnemige, mene jejemige teeme ngene atwana kokre wawename, siige yewo jewenemige. Puma cita ca tabé sebmalemige teebibine, poo gaabe ädige Makedoniya gawe me. ²Tabé pui gawe cabu ta otnige, bucourage mene jejananemige ätrunga biname bine kokre ceerame. Puma cita ca tabé ädige Akaya gawe cabu me, ³puga enajige nesae mabye cama. Tabé liga abyemerame äbitige poo gaabe Suriya gawe cabu otnime, piba umle äbitige egä poto Israela biname cina mene jitranenisi teebine gaabe cabu aglime, pee name pi tabe tacnenutige Makedoniya gawe cabu me, piba puma cita ca otni Suriya me. ⁴Yoo, ätrunga biname ngii Sopata, lui Purus me bägrä ge Berea cewe cabu ca, tabé Paulo ne jewecitige. Cuta puga ge ten cama Aristakus naabi Sekundu, lui Tesalonika cewe biname, piiyepu Gayus lui Derbeyame, piiyepu Tukikus naabi Tropimus, lui Asiya probins cabu ca, cuta piiyepu Timoti. ⁵Teepi iyeta niinäce eclige, cibibine niwagrijinisi Trooasi cewe je. ⁶Israela biname bime Uutneca căco Buludu Trii kaake poto ca, cine poo gaabe naclige Pilipi cewe cabu ca. Siige, faib bimu ingwe ca cine ten cama abasecretninago Trooasi cewe cabu. Cine puga Trooasi je seben bimu ninajjininige.

Paulo Trooasi Ätrunga Biname bine Ceräcerägääbu Edäremige

⁷Sabade mämleteca me cine tabasecretninago deedei matikolä gigri äbitame. Paulo biname bine mene jejemige ngälu ciiye duusa, ingle naace

popi nuuja kroke tabe singi teebibine abmaläcemame. ⁸Cine lui caburage puupu cabu tabasecretninago, bucurage lampa cina puma ayenininisi. ⁹Yepä mamye rooriye, teeme ngii Yuutikus adnatäneji enajige mete traapi uli cabu. Paulo liba mene camu jiicemige, Yuutikus ute me jicriranige, ngälu tabe toraca ute te jewenige, siige pui caburage puupu cabu ca puma cita ca sitramige gawe me. Biname cina liba teebine ecatisi, piba jepänisi egä tabe budre ge. ¹⁰Yepä, Paulo äinige gawe me, budre biname papa cabu ätwitige, teebine jejecletnäjige. Tabe biname bine jejemige egä, “Ngenecu mäpu gone. Tabe ireclota gyene!” ¹¹Siige, Paulo piba jegelige, pui caburage puupu cabu me cääri abacitige, puma buluduu ne itrecige, biname cama erwäjige. Tabe piba cääri mene abaitnige lecarage padare cabu ngälu bimu te tacitige, piba abyemärigie. ¹²Teipi jewecitisi pui mamye rooriye ne ireclota cama teeme mete me, siige babo ngenecu miji äbitininisi.

Paulo Trooasi Cewe ca Ädige Miletu Cewe me

¹³Cine babo poo cabu me niinäce acetnärinago, abyemärinago Asos cewe me, Paulo luma singi ge poo cabu me acenutame. Tabe cibibine itu nijipi pepu gaabe wawename, ingle tabe singi ge doro ta otnime Asos cewe me. ¹⁴Tabe liba cibibine opopa niwenininige Asos cewe je, cine teebine ecenutisi, piba naclige Mitulene curä me. ¹⁵Cine puma cita ca naclige, nuuja bimu Kiyosa curä mameta me atyarinago, cuta nuuja bimu Samo curä me atyarinago, piba cuta nuuja bimu cabu atyarinago Miletu malu cewe me. ¹⁶Paulo mene itu titranumi Epeso cewe ne äsuplengtame, ingle naace popi tabe singi lica padare te apirame Asiya probins ngalebora, yepä tabe singi ge Yerusalem ne wata oomlaname Pentikos bimu täüpume, liba ibibi ge poo me uuwama.

Paulo Yewo Mene Jejemige Epeso Ätrunga Ingle Mope Biname bine

¹⁷Miletu cewe ca Paulo mene jityepige Epeso me, ätrunga ingle mope biname bine jajime ten cama opopa ayime Miletu je. ¹⁸Teipi liba atyarige, tabe teebibine jejemige egä, “Yoo, weene umle gemi egä iyeta padare cane liba weene cama itu nanajepi, pui niinäce bimu cabu ca cane itu latyaramtepene Asiya probins cabu, ngälu cane probins ne saabmalepene, ¹⁹cämämu awepyeräja cäco piiyepu ele cama, cane Yageyame me kaakesea jaawenune mäpu padare cabu, lui bine jääpänemune Israela biname bime cabu ca, teeme ämugetna mule name pi. ²⁰Weene umle gemi egä cane durau äbita lica weebibine mene jajanename lui weeme miji täüpume birige, cane liba mene jijananipene piiyepu weebibine ibiberäjipene biname sobe cabu cuta piiyepu weeme maramara mete cabu ta. ²¹Israela biname piiyepu nuuja gawe biname bine cane kokre cama bäärmi jaagednemepene teeme niiya mule cabu

ca Acejiyame bau me atatrongärame piiyepu mime Yageyame Yeesu ne ätrungame. ²² Siige, page cane Yerusalema me ädenine, ingle Aceji Seemo nätyepenige cebine. Cane umle lica ngena pa läbitepi puma cäme tääpume. ²³ Cane pui taatu umle gäne egä iyeta cewe cabu ta Aceji Seemo cebine itu najananumi egä krokeciyi mete piiyepu poto mäpu cina puma nawagrijenis. ²⁴ Yepä, cane ngene jotwanenine egä cäme ireclota lui babo gwidape lica gyene, cane liba taatu epirenine pui kaakesea ne Yageyame Yeesu lui itu näcäruji wawename. Peei kaakesea lui Miji Mene iicaname Acejiyame me owecu piiyepu singi poto cidi me.

²⁵ Yoo, cane iyeta weeme bau waatnetnäjepene, biname bine mene jaajananemepene Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge. Siige, page cane umle gäne egä weeme nuuja te lica cääri pa näpänepi cebine. ²⁶ Cane peei name pi page ai bimu cabu jijenininine weebibine egä weeme yepä te Acejiyame bau ca liba lapesaruge, peei lui cäme ingle lica ge, ²⁷ ingle naace popi cane lica durau läbitune weebibine mene jajanename, yepä cängena jijinune iyeta Acejiyame lui singi gyene wawename. ²⁸ Weene cängena ire atwipeye weeme ireclota poto cidi me, cuta piiyepu pui biname bime ireclota cängena ire jetwemepeye Aceji Seemo te lui bine weeme bau me itu yaawademepi weene ire atwime. Yoo, maamoi ire atwi biname pana, weene ätrunga ingle biname bine cängena ewademepeye, ingle naace popi Acejiyame teebibine itu jaaletn-mepi teeme bägrä Yeesu me uudi piiyepu budre ca. ²⁹ Cane umle gäne egä cäme otni ingwe gaabe ca, niiyaniya biname cina weeme bau me pa twaatnipesi, girigale drego pana teepi niiya pa jaawenemepesi poto biname bine weeme tomi cabu. ³⁰ Yoo, padare cire tädepi, poto biname cina weeme tomi cabu ca piba walya mene cire jiicemepesi poto ätrunga biname bine teeme bau me äyble-ngame. ³¹ Peei name pi ire! Cuta piiyepu ngene napecnepeye cane lipu ciiye bimu ele mäcu cama iyeta weebibine ibiberäjipene nesae kämäge cama.

³² Yoo, page cane weebibine icranininine Acejiyame me ime cabu. Pisi nyene weene cama Miji Mene Acejiyame me owecu piiyepu singi poto cidi me, lui mene ibibi gyene weeme ngene atwana kokre wawename piiyepu weebibine teeme miji cabu acraname. Peei miji lui pisi nyene iyeta Acejiyame me biname bime tääpume. ³³ Yoo, weene miji cäme mule ingwe äcwime. Cane singi lica ituge äbita nuuja biname bime silba coo gol rarekaake, piiyepu cäbletääpe tääpume. ³⁴ Weene weemämu umle gemi cane lipu rarekaake kaakesea cäme ime ca itu jaawenepene iyeta gwidape päpäname, cane piiyepu lui biname cane cama cime tääpume. ³⁵ Iyeta cäme mule ca cane weebibine ibiberäjininune egä lui biname pisi nyene kokre cäco, mine miji pepu kokre kaakesea cama teebine ätityerame. Mine miji ngene jwaatwa-naninago lui mene Yageyame Yeesu teemämu itu jejuji egä, ‘Lui biname te gwidape yääcäruge, teeme gege baborage gyene peei me gege cabu ca lui te saacatuge.’ ”

³⁶ Paulo me mene siige liba, teepi iyeta kokorare ipednemisi, Acejiyame bau me irecu ätumutinisi. ³⁷Teepi iyeta ele engenetne-mige teebine liba yewo tääpume jejecletnäjisi, jetechnisi. ³⁸Teepi mage owecu jewenisi, ingle tabe bii jejemige egä, “Weene ingwe ca opo lica pa näpänepeye.” Pipu pi teepi Paulo ne englecitisi babo poo cabu me.

Paulo Yerusalem me Ädige

21 ¹Cine ätrunga biname bine yewo jewenemisi Miletu je, piba teebibine ebmalemisi. Cine babo poo gaabe malu ne conocäco yuurisi, Kosa curä je atyarinago. Nuuja bimu cine Roos curä ne joomlisi. Puma cita ca malu cewe Patara me naclige. ²Puga cine jepänisi yepä babo poo ne lui te Poenikiya gawe me ädenige. Cine peei babo poo cabu me acetnärinago, malu cabu naclige. ³Poto bimu ingwe ca cine Kupro curä ne jepänisi, yepä poo te malu gaabe ta ädige Suriya gawe me. Turo malu cewe je cine ärpetnäjinago, pui padare tääpume poo biname cina liba gwidape bine irpetnäjemisi. ⁴Cine poto ätrunga biname puga jepänemisi, seben bimu ten cama ninajininige poo trämä. Aceji Seemo me umle cabu teepi Paulo ne jejisi egä, “Gone lädute Yerusalem me!” ⁵Yepä, cime padare ten cama liba apirige, piba cine gaabe cabu abyemärinago. Iyeta ätrunga biname teeme coga bägrä cina cine cama äsige cewe cabu ca malu me. Cine iyeta kokorare koriyo cabu ipednemisi, irecu ätumutinago. ⁶Puma cita ca cine yewo äbitinago, siige babo poo cabu cääri acetnärinago, cuta teepi äcnärigé cewe me.

⁷Cine Turo ca poo gaabe naclige Petoleaisa cewe me. Puga cine ätrunga biname bine sebore jewenemisi, piiyepu yepä bimu ten cama ninajininige. ⁸Nuuja bimu cine teebibine sebmalemisi, Kesarea cewe me atyarinago. Puga ge yepä biname ngii Pilipo lui te Miji Mene jiicemuge. Cine teeme bau naclige teeme mete cabu lenajame. Tabé lui yepä ge pui seben^c cabu ca Yerusalem ätrunga biname lui bine jejäcremuji ätyepäneji biname bine ätityerame. ⁹Teeme puga ge fooa ngulebägrä lui cina Acejiyame me tagepogogo mene jiicemusi. ¹⁰Cine puga liba poto bimu cama ninajininige, piba yepä mename biname te tatyaramtige Yuudea gawe cabu ca, teeme ngii Agabu. ¹¹Tabé cime bau me tädige, Paulo me baagi ecatige, peei ca teeme ernge ime ätäyige, piba nijinige egä, “Aceji Seemo te apu jiicenige: Ai baagi yageyame ne Israela biname cina Yerusalem je apu pana pa jäätäyepesi, siige pa yaacitepesi nuuja gawe biname bime ime cabu.” ¹²Ai mene liba nitcijininige, cine piiyepu puga lui biname, cine iyeta Paulo ne ele cama jejananisi egä, “Gone otni Yerusalem me!” ¹³Yepä, tabé mene niwecnistinige egä, “Weene ngena jeweneniye? Ele ingen-i-tninige, cebine ngenecu mäpu me naweniye!

^c 21:8 pui seben: Pui seben biname bime ngii tääpume ire Apostolo 6:1-6.

Cane amacetnäjäneji gäne lica ätäya taatu me, yepä cuta budre äbitame Yerusalem ja Yageyame Yeesu täüpume."

¹⁴Cine liba äblicäco ge teebine mara ngene atwanena ceera, piba mene ebmalisi, jiicisi egä, "Mime Yageyame me singi pa läbitepi."

¹⁵Cine poto bimu ninajininige Kesarea cewe je, piba cime gwidape emacetnäjemisi doro ta otni Yerusalem me, siige abyemärinago. ¹⁶Poto Kesarea ätrunga biname cina cine cama eclige, cibibine niwadininisi mete me, cine luma pa ninajipi. Pui mete yageyame ngii Manasona, tabe Kupro curä cabu ca ge, lecarage padare ätrunga cama yaanajepi.

Paulo te Ätrunga Mope Biname Yakobu ne Edäridge

¹⁷Cine liba atyarinago Yerusalem me, ätrunga biname cina cibibine niwacletnäjinini gege cama. ¹⁸Nuuja bimu Paulo cibibine niwecitinige, Yakobu ne edärisi. Iyeta modamoda ätrunga biname cine cama puga ge. ¹⁹Paulo teebibine sebore jewenemige, iyeta cängena jeitnäjemige Acejiyame te ngena bine ituge waweneca teeme Paulo me kaakesea cabu ca nuuja gawe biname bime täüpume. ²⁰Teeme mene liba itecijemige, teepi iyeta cina Acejiyame ne ewepyeräjisi, puma cita ca Paulo ne jejisi egä, "Cime biname, maane jepänenite lija tausen Israela biname cina Yeesu ne ituge ätrunga, piiyepu teepi iyeta mime Israela biname bime cotre bine cängena jaawenemusi. ²¹Teepi idre ituge ätecija määme poto cidi me egä, iyeta Israela biname lui cina yaacrajuge nuuja biname bime gawe maramara cabu, maane teebibine yaabiberäjimute Moose me cotre mule gomalame, piiyepu jaajanemute teeme imäbägrä bime matikolä tääpe lica iirputame Acejiyame me cewecu acatame, coo piiyepu teebibine jaajanemute Israela biname bime mule lica wawename. ²²Yoo, teepi pama pa yäätecijemepi egä maane age säte cewe je. Mine ngena ne pa jaawenepesi piba? ²³Yoo, maane miji apu wawena cine lipu naajenisi! Piti nämi cine cama fooa biname, lui cina Acejiyame ne mene ituge jaji mime Israela biname bime mule ibibi, egä poto mabye ngalebora teepi singi gwidape wawena Acejiyame täüpume. Siige pui padare cabu teepi edingäli äswi cäco yaacrajuge. ²⁴Maane ten cama ädepi, gigri Acejiyame ne cibu ca yiiwäräjepeye teepi teeme mene ibi wawename, siige kälyä äbitame. Maane te peei cibu bine teeme täüpume jeletnemepi! Siige, iiwäreja ingwe gaabe ca teepi piba miji gämi teeme edingäli äswime. Yoo, maane liba apu jewenenite, piba iyeta biname cina pa jääpänepesi egä toraca lica gyene teepi lui mene ituge ätecija määme poto cidi me, yepä teepi umle pa läbitipesi egä maane Moose me Cotre Mene cabu naanajuge. ²⁵Yepä, lui biname Israela cabu ca lica gemi, lui cina Yeesu ne jäätprungusi, cine teeme poto cidi me ituge atrana, piiyepu mene teeme bau me itu jäätypipesi teeme umle me egä: Gone deedei yäärwäjemuje lui cuude ge, ingle uuje täüpume iiwäräjeji gemi, piiyepu gone cibu

yäärnägäjemuye lui bime mäju cabu uudi yaanajuge, piiyepu uudi gone yääänäjuye, cuta piiyepu sargi mule gone jaawenimuye. Siige.”

²⁶ Yoo, puma cita ca nuuja bimu Paulo pui fooa biname bine ewademige, ten cama Acejiyame ne iiwäräjisi kälyä äbitame. Peei liba siige, Paulo piba Acejiyame me iiwäreja mete gomerage me ädige. Tabe puga mene jejemige lui bimu cabu pui fooa biname bime kälyä wawena padare pagege apira, piiyepu jejemige egä tabe pui bimu cabu pagege cibu bine aletna teeme yepäyepä iiwäreja mule bine apirame.

Teepi Paulo ne Joomlisi Iiwäreja Mete cabu

²⁷ Seben bimu ingwe ca teeme kälyä äbita padare te liba mameta ge apira, poto Israela biname lui Asiya Probins cabu ca ge, teepi Paulo ne jepänisi Acejiyame me iiwäreja mete cabu je. Teepi biname bine giri jicranemisi, siige Paulo ne joomlisi, ²⁸ babo tage ca jiicemisi egä, “Israela biname, nitityärineye! Agesa biname lui te iyeta poto ta waatnetnäjuge, biname bine yaabiberäjemuge Israela biname bine äciseräjame, piiyepu Moose me cotre bine, cuta piiyepu ai iiwäreja mete ne. Cuta piiyepu page tabe poto Griik biname bine iiwäreja mete caale bora me sewademige, siige pepu pi niiya bii jewenige ai cudege puupu ne!” ²⁹ Yoo, teepi apu jiicisi, ingle naace popi teepi yepä Epeso cewe biname ne, ngii Tropimus, Paulo cama jepänisi Yerusalem cewe ngalebora, piiyepu teepi apu jengemige egä Paulo teebine ecanige iiwäreja mete caale bora me.

³⁰ Siige, babo cewe iyeta poto ta biname cina buduma äbitininisi, yepä gome uuwametnige iiwäreja mete caale bora me. Teepi Paulo ne joomlisi, piba elädnisi pui puupu cabu ca. Piba taatu iiwäreja mete caale grana bine ermemisi, ingle teepi singi lica uudi wawename pui puupu ne.

³¹ Claabe biname bime tomi cina liga Paulo ne budre me jewenisi, piba cubu biname lui Rooma cewe cabu ca, teeme mope biname te itecijige egä iyeta Yerusalem ngalebora teepi cubu jiicenisi. ³² Piba taatu peei cubu mope biname te poto cubu modamoda biname piiyepu poto cubu biname bine sewademige, wata eclige pui tomi cabu me. Biname cina liba cubu mopeyame jepänisi teeme cubu biname cama, teepi ebmalisi Paulo ne aglime. ³³ Cubu mope biname te piba Paulo bau me ädige, joomlige, mene jejemige teebine ätäyame neenen ayana seea ca. Puma cita ca tabe biname bine itemlemige egä, “Laasi nyene ai biname; tabe ngena bii jewenige?” ³⁴ Poto biname yepä mene jiicisi; nuuja cina mara mene jiicisi. Mene maramara name pi, cubu mopeyame äblicäco cängena umle äbita ngena bii bääbitige. Tabi peei name pi teeme biname bine jejemige Paulo ne acaname teeme cubu biname bime kokre mete cabu me. ³⁵ Paulo cama cubu biname cina mete bääbleta ne liba joomlisi, teepi piba teebine cabu ta ecanisi, ingle puga ge poto mage drowäyame biname. ³⁶ Teepi iyeta teebine ingwe icwisi, ala cama jiicisi egä, “Egleye teebine budre me!”

Paulo Teeme poto cidi me Mene Jejemige

³⁷Paulo cama lui cubu biname cina teeme kokre mete me mameta liba äbäcna, Paulo piba mene jejige cubu mopeyame ne egä, “Nää, cane mene naajene?”

Puma cita ca mopeyame te itemlige, “Baa, maane Griik mene umle gäte? ³⁸Maane piba pui Aikupitoyame lica gäte, lui te ai padare niinäce gaabe je gije itu labacitepi Rooma gabmani cama cubu iicaname. Tabe lui fooa tausen girigale biname bine cubu turikä cama ewademige daapo taatu cewe cabu me.”

³⁹Paulo jejige egä, “Eewe lica, cane Israela biname gäne, aplimlujine Taasu cewe je Kilikiya gawe cabu. Cane ngii biname gäne pui babo cewe Taasu cabu je. Owecu, cane singi gäne mene jajime biname bine.”

⁴⁰Piba cubu mopeyame teebine mene me padare ecäriga. Puma cita ca Paulo mete bäbleta cabu jeclajutige, teeme ime ca biname bine bojä jewenemige. Teepi liba bojä jegemige, Paulo teebibine jejemige Israela biname bime Heberu mene ca egä:

22 ¹“Cäme babewale, käme binamewale, cebine nätecijeye! Cane cämämu ai jiicenine egä käme mule niiya lica gyene.” ²Siige, biname cina liba itecijemige tabe Heberu mene ca teebibine jaji, teepi piba toraca bojä äbitininisi. Paulo piba jejemige egä,

³“Cane Israela biname gäne, aplimlujine Taasu cewe je Kilikiya gawe cabu, yepä aimä Yerusalem me tädijine abiberäja tääpume. Cane Gamaliya me abiberäja bärgrä gäne. Tabe cebine cängena nabiberäjuji mime kaakesaare bime cotre cabu, piiyepu cane babo singi Acejiyame tääpume, weene page liiyepu. ⁴Cane cuta niiya jaawenemune ngälu budre me biname bine, lui cina ai Gaabe cabu waatnininus. Cane magebi piiyepu rooriye bine ewademujine krokeciyiye mete cabu me. ⁵Iiwäreja mope biname piiyepu iyeta mutre biname teepi ibibi gemi ire arbime egä käme mene toraca gyene. Cane teeme bau ca peba bine jepänemujine Damaseko je lui Israela biname bime bau me waadename, naace tääpume puma Keriso lui cina jäätprungusi, pui bine oomlemame. Cane piiyeme ädujine teebibine oomläjecame, ayana seea cama Yerusalem me awecname mäpu daremu päpäname teeme mara ätrunga tääpume.”

Paulo Jejemige Tabe Lipu Äbitige Ätrunga Biname me

⁶“Yoo, cane liba gaabe cabu ädenujine, Damaseko cewe me mameta atyaramta, piba taatu bimu duusa padare cabu, babo apacyera te dume cabu ca tuungepmaliji käme gome. ⁷Cane natramuji gawe me, siige tagepogogo te cebine najuji egä, ‘Saulo, Saulo! Maane ngenome cebine mäpu näcäranenite?’ ⁸Cane itemlu-jine, ‘Babo biname, maane laasi näte?’ Tabe najuji egä, ‘Cane Yeesu Nasareta ceweyame gäne, maane

lui ne mäpu näcäranenite.' ⁹Lui biname cane cama secluji, apaclyera te jepänujisi, yepä teepi lica itecijemuji peeii tagepogogo lui te mene cebine najaniji. ¹⁰Puma cita ca cane itemlujine egä, 'Babo Biname, cane ngena jewenenine?' Yageyame piba cebine najuji egä, 'Arpinanti, ädi Damaseko cewe cabu me. Puma yepä biname te meeblee iyeta gwidape pa naajepi Acejiyame lui ituge jaji maane te wawename.' ¹¹Pui babo apaclyera name pi cane äblicäco ge pui padare cabu gwidape päpäna. Cane cama lui biname cina cebine ime ca nacanujisi Damaseko cewe cabu me.

¹²Yoo, puga ge Damaseko cewe je yepä biname, teeme ngii Ananiya. Tabe mime cotre bine cängenarage jaawenemuge. Tabe baborage ge Damaseko cewe Israela biname bime ngene atwanena cabu. ¹³Tabe cäme bau me täduji, cäme gome jeclajutuji, najuji egä, 'Cäme biname Saulo, maane irecu ca jepäni!' Piba taatu cane miji ge teebine päpäname. ¹⁴Tabe najuji egä, 'Acejiyame lui bau me mime kaakesaare cina irecu lätumutanininus, meeblee ituge jaji teeme singi poto cidi me umle äbitame, teeme Conocäco Kaakesea Biname ne päpäname, piiyepu teemerage tagepogogo mene ätecijame. ¹⁵Maane peeii name pi ire arbi biname me pa päbitepi teeme tääpume iyeta biname bine jajime, maane ngena itu tepänumete piiyepu näätécijumi. ¹⁶Siige, maane ngena tääpume jewagrijenite? Arpinanti, niiye ca äciseja ne ecati teeme ngii cabu määme niiya mule äyeblingtame, maane liba Yageyame me ngii ne yaaweanute.' "

Acejiyame Paulo ne Jejige Nuuja Gawe Biname bime bau Otnime

¹⁷"Yoo, cane Yerusalem me acnenutujine, egäcäro iiwäreja mete cabu irecu ätumutujine, piba wama pana jepänujine Yageyame ne. ¹⁸Tabe cebine najuji egä, 'Wata Yerusalem ne page sebmali, ingle naace popi ama biname cina lica pa yaacatepesi määme aitneja mene cäme poto cidi me.' ¹⁹Cane teebine jejujine, 'Yageyame, teepi umlerage gemi egä cane cime Israela biname bime abasecretna mete cabu ta waatnetnäjune, meeblee lui cina näätprungusi, teebibine joomläjecmune, yaaglecimune. ²⁰Piiyepu, määme miji aitneja biname Setepano ne liba budre me jewenujisi, cane puga ge, "yoo" mene jajime teebine budre me acitame, teeme cubuyame bime cäbletääpe bine cane ire jetwemujine.' ²¹Piba Yageyame cebine najuji egä, 'Äte, ädi, cane meeblee cudecewe me pa näätýepepene biname bime bau me lui cina Israela biname lica gemi.' "

²²Siige, biname cina Paulo ne jitecijanisi ngälu tabe peeii mene jiicige, yepä teepi piba gije abacitinisi ala cama mene me egä, "Iyeblingteye! Egleye budre me! Miji lica tabe ireclota me lenaja!" ²³Teepi ala abayaninisi, cäbletääpe bine ewewutäjemisi, piiyepu secre bine cabu me eyäremisi. ²⁴Siige, pui cubu mopeyame te piba mene jejemige teeme biname bine Paulo ne acaname cubu biname bime kokre mete cabu

me. Tabé teebibine jejemige Paulo ne adnaname teeme bau ca umle pääpäname Israela biname cina ngena täüpumeala abayaninisi teeme poto cidi me. ²⁵ Yepä, teepi liga teebine jetäysi adnaname, Paulo puma cita ca jejige yepä cubu babo biname ne, lui te teeme gome aclajuteji ge egä, "Nää, cotre lica gyene weene Rooma ngii cama biname ne adnaname, teebine liba căro camuge atrana teeme mule täüpume?"

²⁶ Cubu babo biname te liba pee iitecijige, tabé teeme mopeyame bau me ädige, teebine itemlige egä, "Maane ngena jewenenite? Tabé lui Rooma ngii cama biname gyene!"

²⁷ Puma cita ca pui cubu mopeyame te Paulo bau me ädige, itemlige egä, "Maane naji, nää maane Rooma ngii cama biname gäte?"

Paulo jejige egä, "Yoo!"

²⁸ Cubu mopeyame te piba jejige, "Cane babo rarekaake itu ecärujine Rooma ngii cama biname me äbitame."

Paulo jejige egä, "Yepä, cane Rooma ngii cama aplimlujine."

²⁹ Cubu biname lui cina singi Paulo ne mene me wawename, teepi piba taatu teeme bau ca äyeblingige. Siige, cubu mopeyame wälu te joomlige liba umle äbitige egä Paulo Rooma ngii cama biname enajenige, piiyepu tabe ayana seea ca teebine bii besigrige.

Paulo Jeclajutige Israela Mutre Biname Tomi cabu je

³⁰ Cubu mopeyame te singi toraca umle äbitame ngena niiya täüpume Israela biname cina Paulo ne jeitnäjisi. Tabé pee name pi nuuja bimu cubu biname bine jejemige Paulo ne iibirame. Tabé jejemige modamoda iiwäreja biname piiyepu iyeta Israela mutre biname abasecretname. Tabé piba Paulo ne ecanige teeme opo gaabe aclajutame.

23 ¹ Paulo conocäco ire acitige pui Israela mutre biname bime bau me, teebibine jejemige egä, "Cäme binamewale, cane ngene ca begline egä käme mule lui conocäco gyene, ingle iyeta padare cane cängenarage watnetnäjenune Acejiyame me opo gaabe je ngälu page." ² Siige, puma cita ca iiwäreja mope biname ngii Ananiya tabe Paulo me mameta lui biname bine jejemige teebine tage ayemeltame. ³ Siige, Paulo teebine jejige egä, "Meebine Acejiyame pa naayemaltep! Maane peema adnatenite cebine cotre ibi atraname, yepä maane määmämu pee iitecijige ne jetropangtite, maane mene liba jejite cebine ayemeltame! Maane epu pana gäte bulubulu atreji liiyepu, biname te lui ne yaaganuge jugijugi ne acwabame, yepä pui jugi cerämu pisi nyene sungabe je."

⁴ Siige, Paulo gome biname cina teebine jejisi, "Maane jicnecite Acejiyame me iiwäreja mope biname ne!"

⁵ Paulo jejemige egä, "Cäme binamewale, cane umle lica ge egä tabe iiwäreja mope biname gyene. Oogäräneji Mene te jiicenige egä, 'Gone niiya mene jiicute määme biname bime mopeyame poto cidi me.' "

⁶ Yoo, Paulo liba ngene ca eglige egä pui mutre biname tomi cabu poto lui Sadukea sigu biname ge, piiyepu nuuja poto lui Parisea sigu biname ge, tabe piba babo tage ca jejemige teebibine egä, “Cäme binamewale, cane Pariseayame gäne piiyepu Parisea biname bime bägrä gäne. Cebine nacanisi weeme bau me atraname, ingle naace gyene cäme ngene atwanena pisi nyene egä budre biname cina cirege arpinera ireclota tääpume!”

⁷ Tabe liba peeи mene jiicige, piba Parisea sigu piiyepu Sadukea sigu biname cina gije abacitinisi mene abajame. Pui mutre biname cina neenení sigu äbitinini. ⁸ Yoo, Sadukea sigu biname cina apu jiicusi egä budre biname lica cirege budre cabu ca arpinera, piiyepu teepi jiicusi egä Acejiyame me mename seemo piiyepu iyeta poto seemo toraca lica gemi, yepä Parisea sigu biname cina iyeta peeи gwidape bine jitrungemisi.

⁹ Teeme guugla te baborage me äbitige, siige poto cotre abiberäja biname lui cina Parisea sigu biname ge, teepi abujängige, kokre cama peeи mene ne jisädanemisi egä, “Cine äblicäco nuuja niiya päpäna ai biname cabu. Pama toraca gyene egä mename seemo te coo nuuja seemo te mene tejumi teebine.”

¹⁰ Siige, mene äsädena te epu babo me äbitige egä cubu mopeyame wälu äbitige egä biname cina pama Paulo ne piicwapi-cwa jaawenusi. Tabe peeи name pi teeme cubu biname bine pui mutre biname bime tomi cabu me jityepemige Paulo ne teeme bau ca asatame, teebine cääri acaname cubu biname bime kokre mete cabu me.

¹¹ Nuuja ciiye Yageyame te Paulo gome jeclajutige, teebine jejige egä, “Wälu gone! Maane cebine lipu ituge aitna Yerusalem je, maane miji cuta cebine pepu aitname Rooma babo cewe je.”

Israela Biname cina Gläämu Jicrajige Paulo ne Aglime

¹² Nuuja krokerage poto Israela biname cina abasecretnige, gläämu jicrajige. Teepi mene yepä gome ecitisi Acejiyame me opo gaabe je egä teepi deedei lica äbita piiyepu niiye lica nänäja, ngälu liba Paulo ne pa yaaglepesi. ¹³ Teepi iyeta footi biname cuta cerämu, lui cina icrajige peeи gläämu cabu. ¹⁴ Teepi piba eclige modamoda iiwäreja biname piiyepu nuuja modamoda biname bime bau me, teebibine jejemisi egä, “Cine mene Acejiyame me opo gaabe jejisi egä cine deedei lica äbita, ngälu cine Paulo ne liba pa yaaglepesi. ¹⁵ Yoo, weene piiyepu iyeta lui cina mutre biname tomi cabu, weene mene jityepepeye peeи cubu mopeyame bau me tabe Paulo ne ätyepame weeme bau me, epu tääpume egä weene singi gemi cängena umle äbitame teeme poto cidi me. Cine pa lamacetnäjjipago teebine gaabegabe aglime budre me.”

¹⁶ Yepä, Paulo me ngango bägrä te ai gläämu mene itecijige. Tabe piba ädige cubu biname bime kokre mete me, Paulo ne pui mene jejige.

¹⁷Puma cita ca Paulo ala tesoglicige yepä cubu babo biname ne, jejige teebine egä, “Ecani mopeyame bau me ai mamye biname ne. Teeme mene pisi nyene jajime.” ¹⁸Siige, pui yepä hanred cubu biname bime babo biname te teebine ecanige teeme mopeyame bau me, jejige egä, “Ama lui krokeciye mete biname ngii Paulo, tabe cebine nätemlige ai mamye biname ne määme bau acaname, ingle teeme mene pisi nyene meeagine jajime.”

¹⁹Siige, cubu mope biname te teebine ime joomlige, ecanige teeme taatu puupu me, piba itemlige egä, “Maane cebine ngena mene tääpu mäte singi jajime?”

²⁰Tabe jejige egä, “Israela modamoda biname cina mene yepä cabu becitsi. Ciyyeciye teepi meeagine näätinärenisi Paulo ne cääri acaname Israela mutre biname tomi cabu me, epu tääpume egä teepi singi gemi teeme poto cidi me cerämu cängena umle äbitame. ²¹Yepä, gone jäätecijemute, ingle naace popi footi biname, cerämu poto piti nemi, teepi ämletnäreji icrakenige, Paulo ne jewagrienisi. Teepi gläämu bii jicrajige deedei lica äbita piiyepu niiye lica nänäja, ngälu teepi liba Paulo ne pa yaaglepesi. Teepi amacetnäjäneji gemi peei ne wawename, yepä määme mene ne jewagrienisi.”

²²Siige, cubu mope biname te piba pui mamye biname ne jejige, “Gone nuuja biname ne jaajute maane lui mene bii tiicite käme bau.” Siige, pui mamye biname ne jityepige.

Paulo ne Jityepige Yuudea Probins Mopeyame Peliki bau me

²³Puma cita ca cubu mope biname te ala taasoglicige teeme neeneni cubu sigu babo biname bine, teebibine jaajige egä, “Weene jejemepeye neeneni hanred cubu biname bine, piiyepu sebenti cubu biname bine cooso cama, cuta piiyepu neeneni hanred cubu biname bine kalaku cama, teepi Kesarea cewe me otnime. Amacetnäjineye, weene nain oklok ciiye abyemerame. ²⁴Cooso bine cuta ewadeniye Paulo me otni tääpume, teebine cängena ecaneye Mope Biname Peliki bau me.” ²⁵Cubu mope biname te piba apu mene yoogärige:

²⁶“Sebore, Yuudea Probins Mope Biname Peliki!

Cubu mope biname Klaudiyus-Lusiyus, cane määme bau me yoogärenine.

²⁷Israela biname cina ai biname ne toomlumesi, piiyepu mameta ge teebine budre me agli. Cane umle täbitumene egä tabe Rooma ngii cama enajenige. Siige cane peei name pi käme cubu biname cama tädumene, teebine teeme bau ca sewepläcitumene. ²⁸Yoo, cane singi ge umle äbitame, teepi ngenome tiicetnumesi teebine, cane peei name pi secanumene teeme Israela mutre biname tomi cabu me. ²⁹Cane puga umle täbitumene egä tabe nuuja niiya

mule lica itu jaawenepi lui tääpume budre me wawename, coo krokeciyi mete me acitame. Teepi teebine tiicetnumesi teemerage cotre atropengta poto cidi me. ³⁰Siige, cane liba umle äbitine egä poto Israela biname cina singi Paulo ne ngatna wawena budre me, cane piba ngene jotwanine teebine wata määme bau ätyepame. Cane teeme iicetna biname bine jejemine määme opo gaabe teeme mene iicemame. Siige.”

³¹Cubu biname cina teeme mopeyame me mene jwenisi. Teepi pui ciiye cabu Paulo ne ecanisi cewe ngii Antipatiri me. ³²Nuuja bimu lui cubu biname cina ernge ta waatninusi, teepi äcnärige cubu biname bime kokre mete me. Teepi cooso cama lui cubu biname bine sebmalemisi Paulo ne piyyeme acaname. ³³Teepi teebine ecanisi Kesarea cewe me, puma pui Mopeyame ne peba ecärisi, piba Paulo ne ecitisi teeme ime cabu. ³⁴Siige, Peei Mopeyame te peba cabu lui mene bine ecnemige, piba Paulo ne itemlige egä, “Maane ngena probins cabu ca gäte?” Tabé liba umle äbitige egä Paulo lui Kilikiya probins cabu ca ge, tabé jejige egä, ³⁵“Cane määme mene pa näätcejepene, määme iicetna biname cina liba pa tatyarepi.” Tabé piba poto cubu biname bine mene jejemige Paulo ne awamutame Mopeyame Heroda me babo mete cabu.

Israela Biname cina Paulo ne Jeitnäjisi

24 ¹Faib bimu ingwe ca iiwäreja mope biname Ananiya atyaramtige Kesarea cewe je, poto modamoda biname cama piyyepu teeme mene iicema biname, ngii Teretus. Teepi Mopeyame Peliki me opo gaabe jeclajutemige Paulo ne aitnejame. ²Mopeyame te piba Paulo ne tesoglicige teeme bau otnime, puma cita ca Teretus te gije abacitige Paulo ne aitnejame egä,

“Babo Biname Peliki, cine poode cama ninajininige leca padare määme miijirage ire atwi name pi, cuta piyyepu weene poto cotre bine cängena itu yaamacetnäjemepeye cime gawecewe miji tääpume. ³Cine singi pepu miji mule tääpume iyeta padare cabu iyeta poto ta, peei name pi baborage eso! ⁴Yoo, cane singi lica määme babo padare acata, peei name pi cane näätelenine cime matikolä mene cängena ätecijsame. ⁵Cine umle äbitinago egä ai biname te niiya mule jaawenuge ai gawecewe tääpume. Tabé Israela biname bine claabe me jaawenemuge iyeta maramara gawe cabu ta. Tabé mopeyame gyene Nasareta sigu biname tääpume, ⁶piyyepu tabe ligi tapicetnärumi iiwäreja mete ne sabe wawename, siige cine piba teebine toomlumesi. Yoo, cine singi ge teebine atraname cimerage cotre ibibi, ⁷yepä cubu mopeyame Lusiyus piba tädumi, babo drowä cama teebine secatum cime bau ca. ⁸Lusiyus puma cita ca mene tiicumi egä aitneja biname cina miji määme opo gaabe me otnime. Maane liba ai biname ne yäätemläjute, maane teeme bau ca piba umle päbitempi iyeta

gwidape poto cidi me, cine lui täüpume jeitnäjenisi.” ⁹Yoo, Teretulus me mene liba siige, pui Israela biname cina piba jejisi egä iyeta pui aitneja mene lui toraca ge.

Paulo Mene Jiicige Peliki me Opo Gaabe je

¹⁰Probins Mopeyame Peliki puma cita ca Paulo ne ime ca jwenige mene me. Paulo piba jejige egä,

“Babo Biname Peliki, cane umle gäne egä maane ai gawe biname bine jaatranemute bucurate kämäge cama. Cane peei name pi ngenecu miji gäne cämämu aitname määme opo gaabe. ¹¹Maane liba singi, maane ibibi gäte umle äbitame egä twelb bimu ingwe gaabe ca, cane piba itu lädepene Yerusalem me puma iiwäreja mete cabu irecu ätumutame. ¹²Cane liba iiwäreja mete cabu jage, Israela biname cina lica puma itu näpänepesi nuuja biname cama äcela je, piiyepu cuta lica itu näpänepesi biname bine giri acrana cabu Israela biname bime abasecretna mete cabu ta coo cewe nuuja poto ta, ¹³piiyepu teepi äblicäco gemi teeme pui aitneja mene ne toraca me wawena. ¹⁴Yoo, page cane määme bau me cämämu aitnenine. Cane cime kaakesaare bime Acejiyame ne mara mule ca yaaweanune, teepi lui mule ne yaainusi egä toraca mule lica gyene. Yepä, cane cuta iyeta Oogäräneji Mene jäätprungemune, lui pisi nyene Cotre Mene ngalebora piiyepu sasa mename biname bime oogäräneji mene ngalebora. ¹⁵Cane piiyepu iyeta nuuja Parisea biname cine Acejiyame me padare ne jewagrijenisi, lui padare cabu iyeta miji mule biname piiyepu iyeta niiya mule biname piba budre cabu ca cirege arpinera. ¹⁶Cane pui name pi cängenarage nanajuge cämämu conocäco me ngene ca agli biname bime opo gaabe piiyepu Acejiyame me opo gaabe je.

¹⁷Cane nesae kämäge cama Yerusalem ca itu äyeblingtujine. Cema cane piiyeme cääri lädepene poto rarekaake cäme binamewale bime bau me waadename, cuta piiyepu Acejiyame ne iiwärejame. ¹⁸Ai neenení mule bine liba jaawenepene, teepi cebine näpänepesi iiwäreja mete cabu. Cane niinäce kälyä läbitepene iyeta cudege gwidape cabu ca, ingwe ca piba Acejiyame me mete puupu cabu me labacitepene. Biname tomi lica ge cäme gome, cuta piiyepu guugla lica ge piba. ¹⁹Yepä, puga ge poto Israela biname Asiya probins cabu ca. Teepi teemämu määme opo gaabe cire saacleji, teeme liba pisi nyene mene cebine aitnejame. ²⁰Coo, age temi lui biname, teepi miji jiicesi teepi ngena conocono ne cäme cabu tepänumesi, cane liba naclajutumi atrana täüpume pui mutre biname tomi cabu je. ²¹Coo, pama teeme täüpume conocono gyene pui yepä mene babo tage ca lui tiicumene, cane liba teeme opo gaabe naclajutumi. Agesa pui mene: ‘Cebine nacanisi weeme bau atraname, ingle naace gyene cane jitrungenine egä budre biname cirege arpinera ireclota täüpume.’ ”

²² Siige, Peliki lui te cängena umle ge ätrunga gaabe poto cidi me, tabe piba peei atrana padare ne epirige. Tabé pui Israela modamoda biname bine jejemige egä, “Cane ingwe ca atrana pagege weeme poto cidi me, cubu mopeyame Lusiyus te liba pa tatyaramtepi.” ²³ Siige, tabe mene yepä cubu babo biname ne jejige Paulo ne awamutame, yepä Paulo miji ge asatame abacitame pui mete cabu, piiyepu teeme binamewale miji ge teeme singi gwidape teebine ceerame.

Paulo Jeclajutige Peliki naabi Drusila Teeme Opo Gaabe je

²⁴ Poto bimu ingwe ca Peliki coga cama taaclige. Teeme coga, ngii Drusila, lui Israela magebi gwene. Mopeyame Peliki Paulo ne tesoglicige, teeme mene jitecijige Yeesu Keriso ne ätrunga poto cidi me. ²⁵ Yepä, Paulo liba teebibine mene jaajanige conocäco mule poto cidi me, piiyepu tääpe singisingi abmala poto cidi me, cuta piiyepu atrana bimu poto cidi me, lui te cirege otni, Peliki wälu te piba joomlige, tabe Paulo ne jejige, “Siige, page ai padare cabu maane cibibine nibmali! Cane liba miji padare ne pa jääpänepene, cane piba cääri pa naasoglecepene.” ²⁶ Yoo, Peliki apu jengenige egä, “Paulo pama rarekaake cebine näcärenige teeme asata tääpume.” Tabé peei name pi poto padare Paulo ne taasoglicuge ten cama mene abaitname.

²⁷ Neeneni kämäge ingwe ca, kirece biname teeme ngii Porokyo-Peesto, tabe Peliki me puupu jecatige Probins Mope biname tääpume. Peliki liba äyeblingtige puma cita ca, tabe Paulo ne sebmalige puga awamuta biname cama krokeciyiye mete cabu, ingle naace popi tabe singi Israela biname bine ngenecu miji me wawename teeme poto cidi me.

Paulo Singi Rooma Babo Mope Biname te Teebine Atraname

25 ¹ Peesto atyaramtige peei probins ngalebora, piba nesae bimu ingwe ca ädige Kesarea ca Yerusalem me. ² Puga modamoda iiwäreja biname piiyepu Israela mutre biname cina kirece Mopeyame Peesto bau eclige Paulo ne aitnejame. Teepi mene itu titranumesi Paulo ne gaabegabe aglime, peei name pi teepi Peesto ne itemlisi ³ teeme singi wawename egä Paulo ne awecnistame Yerusalem me. ⁴ Peesto jejemige egä, “Paulo ne jewamutenisi krokeciyiye mete bora Kesarea je. Cane mameta gäne acnenuta piiyeme. ⁵ Weene miji ge weeme poto mutre biname cane cama ätyepame Kesarea me puma Paulo ne aitnejame, tabe liba niiyaniya mule ituge wawena.”

⁶ Peesto Yerusalem je enajige cerämu eit coo ten bimu cama, piba acnenutige Kesarea me. Nuuja bimu tabe adnatige atrana puupu cabu, mene jejemige Paulo ne teeme bau acaname. ⁷ Paulo liba puma atyaramtige, Yerusalem ca lui Israela biname cina seclumi, teepi teeme gome jeclajutemige, gije abacitinisi mäpu mene iicemame Paulo poto cidi

me, yepä teepi äblicäco ge teeme mene awaba egä toraca gyene. ⁸ Siige, Paulo piba teemämu aitnäjige egä, “Cane nuuja niiya lica ituge wawena Israela biname bime cotre poto cidi me, cuta piiyepu nuuja niiya ne lica ituge wawena iiwäreja mete täüpume, cuta piiyepu Rooma Babo Mope Biname täüpume.”

⁹ Siige, Peesto singi Israela biname cina ngenecu miji äbitame teeme poto cidi me, peei name pi Paulo ne itemlige egä, “Näää, maane singi gäte Yerusalem me otni, puma cäme opo gaabe meeble atraname ai biname bime aitneja mene poto cidi me?”

¹⁰ Paulo jejige, “Cane page naclajutenege Rooma Babo Mope Biname bime yepä atrana puupu cabu, lui cabu cebine miji pa natranepeye. Cane nuuja niiya lica ituge wawena Israela biname bine. Maane peei umlerage gäte! ¹¹ Cane liba cotre ne jaatropangtune niiya mule wawename, cuta pui niiya mule cabu ca cane liba ibibi ge budre daremu päpäname, cane piba singi lica uucraname. Yepä, teeme aitna mene toraca lica gyene, peei name pi nuuja biname te lica cebine pa nacitepi teeme ime cabu. Cane singi gäne Rooma Babo Mope Biname te cebine atraname.”

¹² Siige, Peesto teeme atrana ätityera biname cama mene ajanininisi, piba Paulo ne jejige egä, “Maane singi gäte Babo Mope Biname te meeble atraname, yoo siige, maane Babo Mope Biname bau pa ädepi.”

Paulo Jeclajutige Agripa naabi Berenike bime Opo Gaabe

¹³ Poto bimu ingwe ca Israela biname bime mopeyame Agripa piiyepu teeme ngule Berenike teepi Kesarea me taaclige peei probins me kirece mopeyame Peesto ne ängrärame. ¹⁴ Teepi nesae bimu icrajige, piba Peesto Paulo poto cidi me mene jejanige Agripa ne egä, “Ama pisi nyene yepä biname Peliki lui ne saabmalepi awamuta biname cama, tabe liba ama cita ca läyeblingtepi. ¹⁵ Cane liba Yerusalem me itu lädepene, Israela modamoda iiwäreja biname piiyepu teeme nuuja modamoda biname cina teebine jaaitnäjepesi, nätemlepesi cane teebine mäpu cabu acitame. ¹⁶ Yepä, cane teebibine jaajemepene egä cime Rooma biname bime mule lica gyene, biname ne teeme aitneja biname bime ime cabu papa acitame, yepä niinäce tabe miji teeme aitneja biname cama opopa ayi piiyepu padare päpäna teemämu aitname. ¹⁷ Yoo, teepi liba aima cane ama saaclepi, cane padare ne papa lica yaapirepene, yepä nuuja bimu cabu atrana puupu cabu ladnatepene, mene jaajemepene Paulo ne acaname. ¹⁸ Siige, teeme aitna biname cina piba jaaclajutemepi mene me, yepä teepi epu niiyarage mule poto cidi me lica jaaitnepesi. cane lipu nangenepi. ¹⁹ Iyeta teeme aitna lui äciseräja mene teemerage iiwäreja mule poto cidi me piiyepu yepä biname ngii Yeesu poto cidi me, lui budre ge, yepä Paulo jiicenige egä tabe ireclota gyene. ²⁰ Cane liba umle lica gäne lipu umle mene päpäname peei poto cidi me, cane piba Paulo ne yäätemlepene tabe

lipu gyene Yerusalem me otnime puma atraname teebine teeme aitneja poto cidi me. ²¹ Yepä, Paulo singi lica ge. Tabo cebine nätemlepi awamuta tääpume cuta Rooma Babo Mope Biname te teebine atraname. Siige, cane peei name pi mene jaajemepene teebine awamutame ngälu gaabe ne liba päpäna teebine Babo Mope Biname bau me ätyepame.”

²² Siige, Agripa te Peesto ne jejige egä, “Cane singi gäne ätecijame ai biname me mene.”

Peesto jejige egä, “Yoo, ciiyeciyi maane pa näätecijepi.”

²³ Nuuja bimu Agripa naabi Berenike mage awamla cama aaclige, babo abasecretna puupu me abacitäsi; cubu modamoda biname piiyepu cewe modamoda biname ten cama ge. Peesto piba mene ecäremige Paulo ne äsinglentame. ²⁴ Peesto jejemige egä, “Israela biname bime mopeyame Agripa piiyepu iyeta lui cina cine cama tabasecretniniye, weene ai biname ne jepäneye. Ama iyeta Israela biname cuta piiyepu Yerusalem je iyeta Israela biname, teipi aitna mene cäme bau itu saawademepesi ai biname poto cidi me. Teipi cuta ala cama mene jiicanemepesi teebine budre me wawename. ²⁵ Yepä, cane jäätäpäne pene egä tabe nuuja niiya mule lica ituge wawena lui tääpume teebine budre me agli. Siige, tabe cebine nätemlepi Rooma Babo Mope Biname bau otnime, peei ingle pi cane ngene jotwanine piiyeme ätyepame. ²⁶ Yepä, cäme nuuja cängenarage mene lica gyene teeme poto cidi me Rooma Babo Mope Biname bau me oogärame. Cane peei name pi teebine secanenine weeme bau me, piiyepu toraca määme bau me, Agripa, teeme mene ätecijame, pipu pi mene pisi nyene ingwe ca oogärame, ²⁷ ingle naace gyene cane äblicäco biname ne papa ätyepa, liba peba mene lica ge teeme aitna poto cidi me.”

Paulo Teemämu Aitnige Agripa bau me

26 ¹ Agripa te Paulo ne mene jejige egä, “Yoo, maane miji määme poto cidi me mene iicana.” Paulo piba ime uutige, gije abacitige teemämu aitnejame egä:

² “Agripa Mopeyame, page babo mijirage gyene cäme tääpume egä cane määme opo gaabe je naclajutenige cäme ngii cängena wawename Israela biname bime aitneja poto cidi me, ³ ingle naace popi maane babo umle gäte Israela biname bime mule piiyepu teeme äciseräja mene poto cidi me. Peei name pi cane meeble näätelenine cäme mene cängenarage ätecijame.

⁴ Iyeta Israela biname umle gemi cäme ireclota lipu ge matikolä bägrä cabu ca. Teipi umle gemi cane lipu nanajuji niinäce cäme gawecewe cabu cuta piiyepu ingwe ca Yerusalem je. ⁵ Teipi sasa cabu ca umle gemi cane, siige teipi liba singi gemi, teipi miji gemi aitname egä cane lipu niinäce cabu ca yepä sigu cabu nanajuji, lui Parisea sigu biname

cina Acejiyame ne yaawejanusi mäpu cotre mule ca. ⁶Yoo, page cane naclajutenige atrana tääpume, ingle cane ngene atwana ne ecitenine peei mene cabu Acejiyame cime kaakesaare bine lui mene itu jejemuji. ⁷Yoo, cime biname lui iyeta twelb ingle cabu ca gemi, teepi liba Acejiyame ne ciiye bimu yaawejanusi, teepi cuta jaawagrijusi peei jajeji mule ne päpäname. Yoo, Mopeyame, cäme peei ngene atwana name pi Israela biname cina cebine naitnenisi. ⁸Nää, weene ngena name pi äblicäco gemi ätrunga egä Acejiyame te biname bine budre cabu ca cire yaarpinäremepi?

⁹Yoo, cane cuta pliyepu apu nanguji egä cane miji iyeta gwidape wawena Yeesu Nasareta ceweyame me ngii ne äyeblingtame. ¹⁰Cane pepu jewenanujine Yerusalem je. Cane mene ecanujine modamoda iiwäreja biname bime bau ca, bucurage Acejiyame me biname bine icranemuji krokeciyi mete cabu me. Ingwe ca biname liba singi ge teebibine budre me acraname, cane cuta singi ge teepi budre me. ¹¹Bucurage padare cane teebibine mäpu cabu yaacranune iyeta Israela biname bime abasecretna mete cabu ta. Cane pepu pi singi teebibine giri acraname teeme mara ätrunga mule ne abmalame. Yoo, cane epu mage claabe teeme tääpume egä cane nuuja gawe biname bime cewe cabu ta otnujine teebibine mäpu cabu acraname.”

Paulo Jejemige Tabe Lipu Ätrungayame me Äbituji

¹²“Cane peei name pi Damaseko me ädujine modamoda iiwäreja biname bime peba mene cama. ¹³Yoo, Mopeyame, bimu duusa gaabe cabu jage, cane apacyera ne jepänujine lui baborage ge bimu cabu ca, dume cabu tuungepmaljuji cäme gome piiyepu teeme gome lui cina cane cama secluji. ¹⁴Cine iyeta gawe me nitramitnimuji. Cane tagepogogo näteciyuji, Heberu mene ca lui najuji egä, ‘Saulo, Saulo! Maane ngenome cebine mäpu näcäranenite? Maane määmämu niiya cabu äbitenite peei mule cabu ca, ingle maane toraca gaabe ne jigyenite, nuuja gaabe cabu otnenite.’ ¹⁵Cane puma cita ca itemlujine egä, ‘Babo Biname, maane laasi näte?’ Yageyame te najuji egä, ‘Cane Yeesu säne, maane lui ne mäpu näcäranenite. ¹⁶Maane abujängti, ernge ca naaclajutege. Cane määme bau baboclomtine meeble jajime cäme kaakesea biname me äbitame. Maane biname bine cire jejanemepi, maane ngena page bii jepänite cäme poto cidi me, piiyepu ciige cane ngena cire nawabepene. ¹⁷Cane määme Israela biname bime ime cabu ca meeble cire naasatepene, piiyepu nuuja gawe biname bime ime cabu ca, cane lui biname bime bau me cire näätylepene. ¹⁸Maane teeme irecu cire jiitnemepi, teebibine etatrongäremepi krokeciyi cabu ca apacyera cabu me, cuta piiyepu etatrongäremepi Satani me kokre cabu ca Acejiyame bau me. Pipu pi teeme cäme bau ätrunga name pi, teepi teeme niiya mule cabu ca cire

läsecräripesi, teepi puupu ne piba cire jäätänepesi Acejiyame me miji biname cama.’”

Paulo Teebibine Cuta Jejemige Teeme Kaakesea poto cidi me

19“Yoo, Agripa Mopeyame, cane lica ibwärujine ätecijame cäme Babo Biname cabucewe ca lui mene seboclomtuji. **20** Yepä, cane mene jiicemune niinäce Damaseko je, puma cita ca Yerusalem je, puma cita ca iyeta Israela biname bime gawe cabu ta, piba cuta piiyepu nuuja gawe biname bime bau me. Cane apu jiicemune egä, ‘Weeme niiya mule ebmalemepeye, Acejiyame bau me atatrongäripeye. Piba miji mule jwenemepeye awabudnitame egä weene niiya mule bine ituge abmala.’

21 Peei mene pi Israela biname cina cebine itu noomlepesi, cane liba iiwäreja mete cabu jage, siige läbitipesi cebine aglime. **22** Yepä, iyeta padare ngälu page ai bimu Acejiyame cebine nätiyräge. Pipu pi cane page naclajutenige toraca mene iyeta biname bine jajanename, matimati biname cuta piiyepu modamoda biname. Piyyepu cane nuuja mene lica jjineniniline, yepä pui mene taatu Moose piiyepu mename biname cina lui poto cidi me jiicemujisi egä toraca me cirege äbita. **23** Peei mene apu egä, ‘Israela biname bime niiya cabu ca äsecrera biname te miji mäpu päpäna, budre äbita, siige niinäce me cirege äbita budre cabu ca arpinentame, mene iicemame piiyepu ireclota gaabe pepu apacyerame Israela biname bime tääpume piiyepu nuuja gawe biname bime tääpume.’”

24 Siige, Paulo liba pepu teemämu aitnäjige, Probins Mopeyame Peesto babo tage ca jejige, “Paulo, maane buduma gäte; määme oräre abiberäja te buduma me naawenige!”

25 Paulo jejige egä, “Mopeyame, cane buduma lica gäne. Cane toraca mene miji ngene atwana cama jiicemenine. **26** Yoo, Agripa Mopeyame, cane wälu lica gäne ai mene meeble jajime, ingle maane umle gäte ai mule poto cidi me, ingle naace gyene ai mule ämlitänje lica gyene, yepä biname bime sobe cabu wawenäneji ge. **27** Agripa Mopeyame, nää maane Acejiyame me sasa mename biname bime mene jitrungenemite? Cane umle gäne, maane peeи ne jwenenite!”

28 Siige, Agripa Paulo ne jejige, “Nää, maane apu naangenenige egä ai matikolä padare cabu cebine Yeesu Keriso me biname me nawenenite?”

29 Paulo jejige egä, “Ngänu gyene liba matikolä padare coo leca padare, cane Acejiyame ne ewejanenine egä maane piiyepu weene iyeta lui cina page cebine nätecjeniye, weene cäme pana ätrunga-yame me äbitame, yepä cane singi lica weeme tääpume ai ayana seea!”

30 Mene liba siige, Mopeyame Peesto, Mopeyame Agripa, Berenike, piiyepu iyeta cina abujängige. **31** Teebi liba abyemärigie, teemeteme ajananinisi egä, “Ai biname nuuja niiya lica ituge wawena lui daremu me

teebine miji budre me acita coo krokeciyi mete me äsinglenta.” ³²Puma cita ca Agripa te Peesto ne jejige egä, “Ai biname cire lasateji, yepä tabe Rooma Babo Mope Biname bau me otnime meebline itu näätlemepi.”

Paulo Poo Gaabe Ädige Rooma me

27 ¹Teipi mene liba jitranisi egä cine Rooma cewe Italiya gawe me poo gaabe pa naclepi, piba Paulo piiyepu poto nuuja krokeciyi mete biname bine yepä biname, ngii Juliyo, me ime cabu icranemisi. Yoo, Juliyo lui cubu babo biname ge yepä hanred cubu biname teeme sigu tääpume, peei sigu lui ne yaainusi ‘Rooma Babo Mope Biname me Sigu’ ca. ²Siige, cine Kesarea cewe cabu ca babo poo cabu me acetnärinago, lui poo ne Adramutiyu cewe cabu ca emegisi otnime poto malu cewe me Asiya probins ngalebora. Siige, cine abyemärinago. Yoo, cine cama puga ge poo cabu yepä Makedoniya gawe biname Tesalonika cewe cabu ca, teeme ngii Aristakus. ³Siige, nuuja bimu cine Sidona cewe je atyarinago. Cubu babo biname Juliyo owecu ge Paulo tääpume, teebine jejige egä tabe otnime teeme binamewale ädärame gaabegabe deedei waadename teeme bau ca. ⁴Siige, cine puma cita ca malurage naclige, piba Kupro curä uuwa cabu naclige, ingle opopo buuwe te kokrerage tipwäjige. ⁵Cine Kupro ca malu ne yuurisi Kilikiya piiyepu Pampuliya gawe mameta me, siige Muura cewe me atyarinago lui Lukiya gawe cabu je. ⁶Puga cubu babo biname Juliyo nuuja poo ne jepänige Aleksandriya cewe cabu ca, lui poo te äbitenige Italiya me otnime. Puma cita ca tabe peei cabu cibibine nicetneräjininige.

⁷Cine däagu naclige poto bimu cama, mage mäpu padare ne jepänisi ngälu matikolä cewe Niido mameta me atyarinago. Peei opopo buuwe te cime gaabe ne jiibige piiyeme otnime, peei name pi cine Krete curä uuwa cabu ta naclige, Salamone Mubä ne sisuplingtisi. ⁸Cine doro ligi ta naclige, cuta cääri mage mäpu padare ne jepänisi, ngälu cewe me atyarinago lui ne yaainusi ‘Mijirage Poo Lenaja Puupu’, lui cudeceewe lica ge Lasea cewe ca.

⁹Cine puga babo padare ninajininige, ngälu babo buuwe me padare te tatyaramtige. Yoo, pui bimu ituge otni lui cabu Israela biname cina ngene jaapecnusi teeme niyyaniya cabu ca äsecrera poto cidi me. Pui bimu kaake poto ca biname cina äblicäco poo gaabe otni buuwe name pi. Yoo, peei name pi Paulo teebibine umle mene jejemige egä, ¹⁰“Biname, cane umle bäbitine egä mine mage wälu cama pagege otni ama cita ca. Babo niyya te pa tädepi mime poo piiyepu gwidape tääpume, cuta piiyepu mime ireclota tääpume.” ¹¹Yepä, cubu babo biname Juliyo poo waapo biname piiyepu poo yageyame bime mene jäätprungige, lica Paulo me mene ne. ¹²Pui poo lenaja puupu toraca miji lica ge buuwe padare cabu puma lenajame, peei name pi bucourage pui poo biname cina singi

poo ne malu ta acaname Poenika cewe ne oomlaname, buuwe liba ibibi gyene. Yoo, puga ge Poenika cewe cabu babo miijirage lenaja puupu poo tääpume Krete curä cabu, ingle naace gyene kokre ciiye buuwe piiyepu baarge buuwe cina peeи puupu ne lica joomlusi. Siige, teepi puma ibibi gemi awagrijame buuwe me apira padare ne.

Malu cabu Kokre Buuwe te Tipwäjige

¹³ Lädrirage buuwe te liba gije abacitige äpwäjame uule poto ca, biname cina apu jengenemige egä, "Ibibi gyene cime otni tääpume." Teepi peeи name pi cangka ne tesweclisi, Krete curä wajwa ta eclige. ¹⁴ Matikolä padare ingwe ca, babo kokre buuwe te, lui ne yaainusi 'Baarge Buuwe' ca, tädige curä poto ca. ¹⁵ Pui kokrerage buuwe te poo ne liba toomlige, cine äblicäco buuwe ne äträja. Cine gloose te niglinige, siige ire ta jeitisi poo ne, buuwe te liba secwenistige. ¹⁶ Cine matikolä uuwa ne jepänisi, liba sisuplingtige uule poto ca yepä matikolä curä ne, ngii Kauda. Puga peeи uuwa cabu cine baborage poo me tataku ne cängena joomlisi, yepä mäpu ge peeи wawename. ¹⁷ Teepi tataku ne setecwantisi babo poo cabu me, piba poo ne jetäyisi seea ca kokre wawename, ingle uli ca wawenäneji ge peeи poo. Teepi wälu äbitininisi egä poo te pama yäätyecnuge korio doro cabu Libiya malu je. Teepi peeи name pi äwä bine iyinetnemisi gawe me, poo ne ire ta jecitisi eewaname. ¹⁸ Kokrerage buuwe te tipwäjanige, siige nuuja bimu teepi gije abacitinisi acenetna gwidape bine niyi cabu me iisabejame, ¹⁹ cuta nuuja bimu teeme ime ca yiisabäjemisi poorage me gwidape bine. ²⁰ Bucurage bimu cama cine äblicäco bimu piiyepu wale päpäna, piiyepu buuwe te cääri tipwäjanige kokre cama. Siige, cine iyeta apu ninginige egä cine budre memi.

²¹ Biname cina liba leca padare icrajenige deedei cäco, piba Paulo teeme opo gaabe jeclajutige, jejemige egä, "Binamewale, weene cebine cire nätecijeyi, piiyepu Krete ca lica cire naacleji. Piba mime gwidape cina lica sabe läbitinejisi. ²² Yepä, page cane weebibine jijenininine, wälu gone! Weeme nuuja me ireclota te lica sabe äbitinige, yepä poo taatu te niiya äbitenige. ²³ Cane peeи umle gäne, ingle birice ciiye cabu Acejiyame lui cäme yageyame, cane lui ne yaawejanune, teeme mename seemo te cäme bau tädumi, ²⁴ cebine najumi egä, 'Paulo, wälu gone! Maane miji Rooma Babo Mope Biname me opo gaabe je aclajuta, cuta piiyepu iyeta lui cina maane cama eclenige, Acejiyame te owecu name pi teeme ireclota meeagine nääcärenige.' ²⁵ Yoo, binamewale, weene peeи name pi wälu gone, yepä ngenecu kokre äbitipeye! Cane ätrunga ne ecitenine Acejiyame cabu me egä peeи te pa läbitepi, tabe lipu cebine itu najumi. ²⁶ Yepä, buuwe te mibibine pa niwadipi yepä curä cabu me." Siige.

²⁷ Teetin ciiye kaake poto ca, pui babo buuwe te cibibine cääri niwadininige Meditareniya Malu cabu. Liba ciiye duusa mameta ge, poo

cabu kaakesea biname cina apu jengenemige egä, "Cine doro mameta me naclenige." ²⁸ Teepi peei name pi mäpu gwidape ne seea ca jemlemaltisi, niiye bora me englecantisi, piba jepänisi niiye lui yepä hanred twenty ngälu uugle ge. Matikolä padare ingwe ca teepi cääri tesweclisi, cabu me secenutisi, jepänisi niiye lui nainti ngälu uugle ge. ²⁹ Teepi wälu äbitininisi egä poo te latecwamtuge kula cabu, peei name pi teepi poo waapo cabu ca fooa cangka bine niiye ngalebora me iyinetnemisi, siige teepi irecu ätumutinisi awala tääpume. ³⁰ Yoo, poo cabu lui kaakesea biname cina singi uucratname babo poo cabu ca. Teepi tataku ne iyinisi niiye cabu me seea ca, piba sinäme jewenisi egä teepi singi poto cangka bine äinetname cuta poo me niinäce gaabe ca. ³¹ Yepä, Paulo jejemige cubu babo biname Juliyo piiyepu teeme cubu biname bine egä, "Poo cabu kaakesea biname cina liba poo cabu lica yaacrajuge, weene äblicäco doro ne oomlana ireclota cama." ³² Cubu biname cina peei name pi tataku oomlana seea bine jeclanemisi, siige tataku ne ire ta jecitisi eewaname.

³³ Bimu äpula mameta liba, Paulo giri jicranemige teebibine deedei äbitame. Tabé jejemige egä, "Weene page footin bimu wälu cama inajininige, piiyepu iyeta pui padare weene deedei cäco inajipi. ³⁴ Page cane weebibine jijenininine deedei äbitame. Weene deedei äbitineye ireclota cama lenajame. Yoo, weeme nuuja te niiya lica jepänenige, weeme yepä edingäli te lica apesarenige." ³⁵ Teeme mene ingwe ca, Paulo buluduun ne ecatige, Acejiyame ne eso ecärigé iyeta biname bime opo gaabe, peei deedei piba itremaltige, erwige. ³⁶ Peema cita ca iyeta biname cina ngenecu kokre äbitininisi, piba deedei erwäjisi. ³⁷ Yoo, cine iyeta lui neenení hanred sebenti siks biname ge pui babo poo cabu. ³⁸ Iyeta biname liba erwäjisi ibibi ge, teepi piba wiiti kuu bine malu me yiisabemisi poo ne plowa wawename.

Babo Uule te Poo ne Iplegicige

³⁹ Bimu liba tädige, poo cabu kaakesea biname cina peei doro ne lica opo ewatnisi, yepä teepi miji poo lenaja puupu ne jepänisi, niiye te luma labacituge cube cabu me, cuta piiyepu koriyo puga ge. Teepi mene jitranisi poo ne acaname koriyo cabu me, liba ibibi ge peei ne wawename. ⁴⁰ Teepi peei name pi cangka seea bine jeclanemisi, cangka bine ebmalemisi niiye bora je. Pui yepä padare cabu nuuja cina pui seea bine jiitnemisi lui cina waapo joomlisi. Teepi piba niinäce gaabe äwä ne jecitisi, ingle naace popi buuwe te poo ne niinäce gaabe me ecanige, siige cine doro me abyemärinago. ⁴¹ Yepä, poo te koriyo doro cabu me atecwamtige, ityecnige. Siige, poo niinäce gaabe te koriyo cabu lipu batecwamtige, teepi äblicäco poo ne älädna. Poo waapo ne kokre uule kuu cina luma jidnanisi, iyeta iplegicisi poo ne, siige.

⁴² Yoo, cubu biname cina mene jitranisi iyeta krokeciyi mete biname bine aglecame, ingle naace popi teepi singi lica teepi atwangetna doro

oomlaname, puma cita ca uucratname. ⁴³Yepä, cubu babo biname Juliyo tabe singi lica ge Paulo ne budre me aglime. Tabé peeí name pi teebibine jiibemige peeí ne wawename. Tabé mene jiicemige egä, “Laatibi atwangetna umle gemi, weene niinäce uupletnärineye doro me atwangetname. ⁴⁴Iyeta nuuja weene teebibine ingwe icwemeye. Weene ime icranemeye uli cabu, coo poto poo cabu ca agabeceji uli bine joomläjecmeye!” Yoo, cine iyeta pepu naclige, siige doro ne cängena joomlisi.

Malta Curä cabu je

28 ¹Cine liba cängenarage doro me atyarinago, cine umle äbitinago egä curä ngii lui Malta ge. ²Pui curä biname cina cibibine biname me niwenininisi. Teepi muye ne yuungisi, piba cibibine pui gome me ala nisoglicinisi, ingle ngupe te gije tabacitige atramame piiyepu gäbu ge. ³Paulo uli pargi bine ime cabu ewademige, siige muye cabu liba icranemige, niiya cobyame te piba tasatige nuunu name pi. Siige, cobyame te Paulo me ime ne bii jetäyige. ⁴Curä biname cina liba cobyame ne jepänisi Paulo me ime cabu je, teepi teemeteme ajananinisi egä, “Ai biname pama niiyarage agliagli biname gyene, siige Daremu te singi lica tabe ireclota cama lenajame. Ngänu gyene tabe malu ca uucrana, budre pa jäätänege.” ⁵Yepä, Paulo cobyame ne ijarige, muye cabu eceratige. Tabé pita ne lica jesicnantige. ⁶Curä biname cina liga teebine ire jetwisi teeme ime ädrime coo tabe budre tama atramame, teepi liga lecaleca padare ire jetwanisi, nuuja gwidape ne lica jepänisi teeme bau äpletanutame. Teepi piba ngenecu atatröngäjininisi, jiicisi egä, “Tabe pama uuje biname gyene.”

⁷Puga ge yepä biname me calwacupi gawe, lui cudecewe lica ge pui muye puupu cabu ca. Pui gawe yageyame, ngii Publiyo, tabe cuta peeí curä biname bime mopeyame ge. Tabé cibibine niwacletnäjininige, cängena niwadininige teeme cewe cabu me. Cine ten cama ninajininige nesae bimu cama. ⁸Yoo, Publiyo me babe ute puupu cabu jage. Tabé pita cama enajige, gebale piiyepu ecni cama ge. Paulo abacitige teeme ute puupu cabu me, Acejiyame ne ewejanige, ime piba aacitige teeme papa cabu, siige teebine miji me jewanige. ⁹Peeí te liba äbitige, iyeta pita biname pui curä cabu piba totninisi, siige Paulo teebibine miji jewanemige. ¹⁰Teepi nicärininisi bucourage owecu gwidape, cuta piiyepu ingwe ca cine liba abyemärinago, teepi ecetnäremisi nuuja poo cabu cine lui gwidape gaabegabe tääpume singi ge.

Cine Malta Curä ca Naclige Rooma me

¹¹Nesae mabye ingwe ca, cine nuuja babo poo gaabe abyemärinago. Peeí poo cuta Aleksandriya cewe cabu ca ge, lui te kokre buuwe padare ne

jewagrijige Malta curä cabu. Poo me ngii lui ‘Uuje Päädepäde’ ge. ¹²Cine malu cabu naclige, Surakusa cewe me atyarinago, puga ninajininige nesae bimu cama. ¹³Puma cita ca cine cääri naclige, siige Regiyo cewe me atyarinago. Nuuja bimu uule buuwe te gije tabacitige äpwäjame, siige neeneni bimu ingwe ca cine atyarinago Puteoli matikolä cewe me. ¹⁴Puga cine poto Yeesu ne ätrunga biname bine edäremisi. Teepi cibibine niwadinini ten cama lenajame seben bimu cama. Cine piba doro ta abyemärinago Rooma cewe me otnime. ¹⁵Rooma ätrunga biname cina liba itecijemige cime poto cidi me, cine cama opopa ayime seclige neeneni cewe mameta me, cewe ngii Aapi Aletna Puupu piiyepu Nesae Ute Mete. Paulo liba pui ätrunga biname bine jepänemige, Acejiyame ne eso ecäridge binamewale täüpume, siige ngenecu kokre me äbitige.

Babo Cewe Rooma je

¹⁶Cine liba atyarinago Rooma cewe me, Rooma krokeciyi mete ire atwi biname te jiicige egä Paulo miji ge mara mete cabu lenajame, yepä cubu biname te teebine awamutame.

¹⁷Rooma cewe cabu lui Israela modamoda biname cina icrajige, nesae bimu ingwe gaabe ca Paulo teebibine ala tesoglecemige teeme bau abasecretname. Teepi liba abasecretnige, tabe jejemige teebibine egä, “Cäme binamewale, cane nuuja niiya ne lica ituge wawena mime biname täüpume, piiyepu nuuja niiya ne lica mime babewale bime mule poto cidi me, yepä teepi cebine noomlujisi, krokeciyi mete cabu nacituji Yerusalem je, piba Rooma biname bime ime cabu nacituji. ¹⁸Pui liba cebine nätemlepesi käme ireclota poto cidi me, teepi singi cebine asatame, ingle peei ne jääpänepesi egä cane lica ituge nuuja niiya ne wawena lui täüpume cebine budre me wawename. ¹⁹Yepä, poto Israela biname cina singi lica ge cane papa asatame. Cane peei name pi mene jaajemepene egä cane singi ge Rooma Babo Mope Biname bau otnime tabe te cebine atraname. Yepä, käme nuuja aitna mene lica gyene käme Israela binamewale poto cidi me. ²⁰Cane peei name pi weebibine ala bii tisoglicinine weebibine päpäname piiyepu weene cama mene me. Yoo, ai ayana seea pisi nyene käme ime cabu pui biname name pi Israela biname cina lui ne jewagrijenisi mibibine niiya cabu ca äsecerame.”

²¹Siige, Israela biname cina teebine jejisi egä, “Cine nuuja peba ne Yuudea cabu ca lica ituge päpäna määme poto cidi me, piiyepu cime nuuja biname lica itu tädepi puma cita ca idre mene cama coo aitna mene cama määme poto cidi me. ²²Yepä, cine singi gemi määme ngene atwana poto cidi me umle äbitame, ingle naace popi iyeta poto ta biname cina jääcelusi määme peei sigu ne.”

²³Siige, teepi bimu ne ecitisí Paulo cama, piiyepu pui bimu liba joomlige, piba bucurage biname cina seclige Paulo luma enajige.

Krokerage ca ngälu ciiye tabe mene cängena jejananemige, teebibine ebiberäjemige mene Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge. Tabe singi teebibine ätrunga abiberäjame Yeesu poto cidi me, peei name pi mene jewabemige Moose me Cotre mene piiyepu sasa mename biname bime oogäräneji mene cabu ca.²⁴ Poto biname cina singi teeme mene acatame, yepä nuuja poto cina singi lica ätrungame.²⁵ Teepi äblicäco yepä ngene atwana oomlana, siige gije abacitinisi Paulo ne abmalame, yepä niinäce gaabe teeme otni, Paulo cuta yepä mene jejemige egä, "Toraca gyene Aceji Seemo me mene weeme kaakesaare bime bau me, mename biname Isaya me tagepogogo cabu ca,²⁶ tabe lui jiicuji egä:

'Äte, ädi, ai biname bine jejemepi:

Weene itecijinuge cuta itecijinuge, yepä lica umle läbitininuye.

Weene ire lacitaninuye piiyepu ire lacitaninuye, yepä weene lica jäätäpänuye.

²⁷ Ingle naace gyene ai biname bime ngene atwanena krokecikiye gemi;
teepi tablame buduma gemi;
teepi irecu ätumuteji gemi.
Teepi apu liga lica cire läbitininezisi,
teepi piba irecu ca jäätäpänemusi,
tablame ca yäätecijanemuge,
piiyyepu ngene atwanena ca opo yaawatnusi,
siige käme bau me tatatrongärininusi,
siige cane Acejiyame te teebibine miiji me jaawenemune.'"

²⁸ Siige, Paulo piba jejemige egä, "Page weene miiji gemi umle äbitame egä Acejiyame me Miiji Mene biname bine niiya mule cabu ca äsecrera poto cidi me, peei ne ituge ätyepa gawe maramara biname bime bau me, piiyepu teepi singi gemi ätecijame."

²⁹ Paulo peei mene jejemige, piba Israela biname cina teebine sebmaliisi, yepä gaabe cabu ta teemeteme jicelisi.

³⁰ Yoo, neeneni kämäge ngalebora Paulo puga Rooma cewe cabu je enajige, rarekaake yääcäremuge teeme lenaja mete täüpume. Tabe iyeta biname bine jaawablemuge lui cina teeme bau me saacluge.³¹ Tabe mene jaajanemuge Acejiyame te lipu biname bine yaawademuge; tabe cuta piiyepu biname bine yaabiberäjemuge Yageyame Yeesu Keriso poto cidi me. Tabe wälu cäco mene jaajanemuge iyeta biname bine. Nuuja te lica teebine jiibige.

Siige, ai peba me mene ngälu agesa.

PAULO ME LETA ROOMA ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

1 ¹Cane Paulo, Yeesu Keriso me kaakesea bägrä gäne. Acejiyame cebine najuji teeme ätyepäneji biname me äbitame piiyepu mara me nawenuji teeme Miji Mene biname bine jajanename.

²Peei Miji Mene tabe teeme sasa mename biname bine ituge jajanena teipi Oogäräneji Mene cabu oogärame egä cirege äbita. ³Peei Miji Mene lui Acejiyame me Bägrä mime Yageyame Yeesu Keriso poto cidi me. Tabe lui ai gawecewe cabu je biname me äbituji, Daawida me ingle cabu liba aplimpluji, ⁴tabe cuta Acejiyame bau ca gyene. Tabe budre cabu ca liba arpinantuji, pui kokre ca biname bine jewabemuji egä tabe Acejiyame me conocäco Bägrä gyene. ⁵Cane teeme miji ne jepänujine, tabe liba cebine teeme ätyepäneji biname me nawenuji naace tääpume cane iyeta maramara gawe biname bine gaabe awabejame teipi Yeesu Keriso me ngii poto cidi me mene ätecijame teebine ätrungame. ⁶Weene cuta poto peei biname gemi, lui bine Acejiyame te itu tisoglicipi Yeesu Keriso me biname me äbitame.

⁷Yoo, cäme mene agesa iyeta weeme tääpume lui cina babo cewe Rooma je ätrunga cama inajininige, ingle Acejiyame baborage singi weeme tääpume, weebibine ituge asogleca teeme biname me äbitame.

Acejiyame mime Babe piiyepu mime Yageyame Yeesu Keriso, cane teebibine aawejanenine teemi miji te lenajame weeme cabu piiyepu poode weebibine ceerame.

Paulo Eso Mene Jiicige

⁸ Yoo, niinäce cane cäme Acejiyame ne eso ecärine Yeesu Keriso cabu ca iyeta weeme tääpume, ingle naace gyene iyeta ai gawecewe cabu biname cina itecijenemige weeme ätrunga poto cidi me. ⁹Cane Acejiyame me kaakesea iyeta cäme ngenecu cama jaawenemune, liba teeme Miji Mene jaajanemune Yeesu Keriso poto cidi me. Teeme opo gaabe ai mene

jiicenine egä cane Acejiyame ne ewejanenine weeme täüpume,¹⁰ iyeta padare cane liba teeme bau irecu lätumutune. Cane teebine ewejanenine egä cane gaabe päpäna ai padare cabu weeme bau otnime, tabe liba singi gyene.¹¹ Yoo, cane baborage singi gäne weebibine päpäname kokre ceerame weeme seemo ireclota täüpume.¹² Cane ai jijanininine, ingle cane singi gäne weeme ätrunga ne kokre me wawename cuta piiyepu kokre päpäname weeme bau ca cäme ätrunga täüpume.

¹³ Cäme ätrunga binamewale, cane singi gäne weene umle äbitame egä bucourage padare cane ngene ituge atwanena weebibine ädärame, yepä cane äblicäco ge otni ngälu page. Cane singi gäne weebibine ätityera ceerame piiyepu peeai ätityera cabu ca weeme miji ätrunga mule ne päpäname, cane lipu nuuja gawecewe biname bine pepu pana ätityera ituge ceera.¹⁴ Cane ngenecu ca asicnantine egä cäme kaakesea gyene iyeta biname bine toraca gaabe awabame, iyeta lui cina Griik biname bime mene piiyepu mule umle gemi, cuta lui cina teeme nuuja glunubora mene taatu jiicemusi; biname lui cina umleumle cama gemi, piiyepu biname lui cina umle cäco gemi.¹⁵ Yoo, cane peeai name pi singi gäne Miji Mene cuta weebibine jajanename, weene lui cina babo cewe Rooma je inajininige.

Miji Mene Lui Kokre Gyene

¹⁶ Cane ngene jotwananine egä Miji Mene lui babo kokre cama gyene, ingle Acejiyame bau ca gyene peeai mene. Peeai cabu kokre pisi nyene biname bine ngenecu atatrongärame teeme niiya mule cabu ca äsecrera gaabe ceerame, iyeta lui cina peeai Miji Mene jäätprungusi. Peeai mene niinäce Israela biname bime bau jajeji ge, puma cita ca cuta nuuja gawe biname bime bau me.¹⁷ Yoo, peeai Miji Mene te jiicenige Acejiyame lipu pui biname bine conocäco me jaawenemuge lui cina teebine jäätprungusi. Biname te toraca ireclota cabu me labacituge, teeme ätrunga liba Yeesu Keriso me kaakesea cabu gyene, piiyepu tabe peeai ireclota cabu cängena yaanajuge teeme ätrunga name pi, Oogäräneji Mene te lipu jiicenige egä,

“Pui biname me ireclota iyeteta gyene,

Acejiyame lui ne conocäco me jaawenuge teeme ätrunga cabu ca.

Iyeta Biname Conocono Gemi

¹⁸ Acejiyame te biname bine umle jaawenanemuge egä tabe teebibine mäpu daremu yääcäranemuge teeme niiyaniya ngene atwanena täüpume piiyepu teeme niiyaniya waweneca täüpume, ingle teeme niiyaniya mule cina Acejiyame poto cidi me toraca ngene atwanena bine jiibemusi.

¹⁹ Acejiyame teebibine mäpu daremu yääcäranemuge, ingle naace popi biname bime täüpume pajecu gyene teepi Acejiyame poto cidi me ngena umle cire läbitejisi, ingle tabe peeai ne teeme täüpume pajecu me ituge

wawena. ²⁰ Yoo, pui padare cabu ca Acejiyame liba gawecewe ne tewenuji ngälu page, biname cina miji gemi umle äbita egä Acejiyame pisi nyene piiyepu teeme kokre iyeteta gyene. Ngänu gyene biname cina puu äblicäco teebine päpäna, yepä teepi miji gemi iyeta gwidape päpäname Acejiyame lui bine ituge wawena, piba pui cabu ca teeme mule poto cidi me umle äbitame. Peei name pi teeme nuuja ingle lica gyene teeme umle cäco piiyepu niiyaniya mule täüpume. ²¹ Biname umle gemi egä Acejiyame pisi nyene, yepä teepi lica teebine yaawejanusi egä, "Maane peese näte cime caburage Acejiyame, cime ire atwiyame," piiyepu lica teebine eso yääcärusi iyeta gwidape täüpume. Peei name pi teeme ngene atwanena mage käkäco me ituge äbita, teeme mope cabu nuuja miji ngene atwana lica gyene, yepä iyeta teeme ngene atwanena krokeciyi gemi. ²² Teepi jiicenisi, "Cine umle cama gemi," yepä teepi buduma gemi. ²³ Yoo, teepi lica Acejiyame ne yaawejanusi, lui iyeteta gyene, yepä teepi biname pana ceege bine jaawenemusi pui bine awejename, lui bime ireclota lica iyeteta gyene. Nuuja cina ceege bine jaawenemusi lui gawe cabu otnetneja gwidape pana, piiyepu ele, piiyepu biicwale pana, peeи bine awejename.

²⁴ Peei buduma mule name pi Acejiyame biname bine papa ire taatu jaacitemuge teepi teeme conocono singisingi mule wawenecame. Teepi ajiri cama mule bine teemeteme jaawenemusi. ²⁵ Teepi toraca ngene atwana ne Acejiyame poto cidi me yääyeblingtusi, piba tuwängle walya ngene atwana ne yaacatusi. Teepi yaawejanemusi piiyepu teeme täüpume yiiwäräjemu si lui gwidape bine Acejiyame te itu tewenemuji, lica Acejiyamerage ne yaawejanusi. Yepä, mine miji Acejiyame ne awepyeräjame iyeteta. Yoo, mine pepu pa jaawenepesi!

²⁶ Biname bime buduma awejena mule name pi Acejiyame teebibine ire taatu jaacitemuge teeme niiyarage ajiri cama mule wawenecame. Pepu pi magebi cina singisingi läbitininusi nuuja magebi me tääpe täüpume. Peei lui babo niiyarage gyene, lica magebi bime toraca mule. ²⁷ Cuta rooriye cina pepu pana niiyarage mule bine jaawenemusi. Teepi lica coga täüpume singi, yepä singisingi läbitininusi nuuja rooriye me tääpe täüpume. Teepi teeme tääpe me niiyarage singi bine jaawenemusi, pepu pi mäpurage daremu ne jääpänu si teeme tääpe piiyepu teeme ngene atwanena liba pui mule cina sabe jaawenemusi. Peei lui conocäco daremu gyene.

²⁸ Ingle naace popi biname cina singi lica gemi ngene atwanename Acejiyame poto cidi me, tabe peeи name pi teebibine ire taatu jaacitemuge, piba teeme Acejiyame cäco ngene atwanena cina iyeta niiyarage me läbitininusi niiya singisingi bine wawename, teepi lui bine cire lica jaawenemejisi. ²⁹ Teeme niiyaniya mule cina babo läbitininusi, teepi nuuja singi lica conocäco mule täüpume, iyeta teeme ngene

atwanena nuuja biname poto cidi me lui claaabe taatu. Teepi ire patre yaaglemusi, biname bine walya yaangletnäjemusi, larginininusi, piiyepu nuuja biname bine budre me yaaglecimusi. Teepi nuuja biname bine teeme ngenecu bora jäämugetnemusi. Teepi nuuja bine yäärmärimusi,
³⁰ cuta teeme poto cidi me niiya mene jiicetnäjemusi. Teepi Acejiyame ne jäämugetnusni, piiyepu teemeteme jääcelusni. Teepi lasicnanticinusni egä teepi baborage gemi nuuja biname bime cabu ca, piba teemämu lawepyeräjininusni. Teepi ngene jwaatwananinusni cerämu cuta poto niiya mule bine wawenecame; teepi cuta mage babe bime singi bine lica yaawademusni.
³¹ Teepi geäji gemi niiya mule wawenecame, peei name pi lica ngene ca agli egä, "Ai lui niiya mule gyene." Teepi lica teeme mene toraca me jaawenemusni, teepi lica asicnenta owecu nuuja biname bime tääpume, piiyepu nuuja singi lica gemi teeme binamewale tääpume.
³² Teepi iyeta umle gemi Acejiyame me cotre pisi nyene peei mule tääpume egä laati te peei mule bine jaawenemuge, tabe miji budre pääna, yepä teepi peei bine jaawenanemusni. Teepi cuta singi gemi nuuja cina peei bine wawenecame.

Acejiyame te Iyeta Biname bine Cirege Atrana

2 ¹Gone weene ngene jwaatwananinuye egä, "Yoo, poto biname pepu niiyarage gemi," ingle weene lica conocäco gemi, ngänu gyene weene laati bemi. Weene liba nuuja biname ne aitneja egä, "Niiyarage mule biname gyene," piba teeme pana mule pa jewenepeye, weene weemämu laitnäjinuye. ²Mine iyeta umle gemi egä Acejiyame conocäco gyene biname bine atraname lui cina peei niiyarage mule jaawenemusni. ³Yepä, weene lui nuuja biname bine jaaitnäjemuye, cuta peei yepä niiya mule jaawenemuye, weene gone ngene jwaatwananinuye egä Acejiyame te nuuja biname bine mäpu daremu pa yääcäremepi, yepä weene pagege äsecrera teeme atrana cabu ca. Eewe, weene licarage cirege äsecrera!
⁴Gone ngene jwaatwananinuye egä Acejiyame me owecu lui papa gwidape gyene, ingle tabe owecu baborage gyene piiyepu lica watawata mäpu daremu weebibine ceera. Weene miji umle gemi egä Acejiyame weeme bau babo owecu gyene, ai name pi tabe singi weene niiya mule cabu ca atatrongärame teeme bau me. ⁵Yepä, weene liba ätecija cäco gemi, piba babo mäpurage cirege weeme daremu pui Ceräcerägääbu Bimu cabu, Acejiyame te liba biname bine conocäco cire jaatranemepi mäpu daremu ceerame. ⁶Yoo, Acejiyame piba iyeta biname bine teeme daremu cirege ceera teeme mule ibibi. ⁷Tabe iyeteta ireclota teebibine cirege ceera lui cina miji mule jaawenemusi gloose cäco, ingle teepi lui singi gemi teeme jamyacu apaclyera, awepyeräja, piiyepu ngälu cäco ireclota pääpäname. ⁸Yepä, nuuja biname cina teeme singisingi bine taatu jaawenemusni; teepi toraca gaabe ne jäägyusi teeme conocono gaabe cabu

otnime, siige Acejiyame teebibine teeme mäpurage daremu cirege ceera. ⁹Teepi babo ngenecu mäpu piiyepu cewe cire loocaninipesi. Iyeta lui cina niiya mule bine jaawenemusi, teepi teeme mäpu daremu cirege päpäna, Israela biname niinäce piiyepu nuuja gawe biname iyeta. ¹⁰Yepä, iyeta lui cina miji mule bine jaawenemusi, Israela biname niinäce piiyepu nuuja gawe biname iyeta, Acejiyame te jamyacu apaclyera, awepyeräja, piiyepu poode teebibine cirege ceera. ¹¹Ingle naace popi iyeta biname lui yepä pana gemi Acejiyame me opo gaabe je.

¹²⁻¹⁵Yoo, iyeta lui cina Acejiyame me singi jaatropangtusi, teepi mäpu daremu cirege päpäna. Acejiyame te mäpu daremu cirege ceera maramara gawe biname bine, teepi liba teeme singi ne jaatropangtusi niiya mule wawename. Ngänu gyene teeme bau oogäräneji lica ge Acejiyame me Cotre Mene Moose lui bine soogäremuji, ingle naace gyene teeme ngenecu bora teepi umle gemi lui mule conocono gyene, lui mule conocäco. Teeme ireclota cabu ca mine opo yaawatnusi egä Acejiyame me cotre piti nemi teeme trupa ngalebora. Teepi cuta ngene ca laglinusi egä miji mule, coo niiya mule, ingle nuuja taje teepi ngenecu miji birige teeme mule poto cidi me, cuta nuuja taje ngenecu niiya birige. Acejiyame cuta Israela biname bine teeme mäpu daremu cirege ceera teeme niiya mule täüpume, ingle naace gyene teeme bau piti nemi oogäräneji Cotre Mene, yepä teepi peei bine lica jaawenemusi. Teepi umle gemi lui gaabe toraca gyene, yepä teepi lica conocäco peei gaabe cabu otni. Yoo, biname te lica conocäco läbituge Acejiyame me opo gaabe, tabe liba umle taatu ngena ne wawename, yepä tabe cuta miji peei ne toraca wawena. ¹⁶Yoo, pui bimu cirege otni, lui cabu Acejiyame te Yeesu Keriso ne cire jaajepi biname bime ogä ngene atwanena bine atraname, cane lipu Miji Mene cabu jiicenine.

Cotre Mule Lica Gyene Äsecrera Gaabe Israela Biname bime täüpume

¹⁷Yoo, weene lui cina jiicuye egä, "Cine Israela biname gemi," weene apu jingenininige egä weeme ätityera pisi nyene Cotre Mene cabu, piiyepu weeme mene nesae lica gemi egä, "Acejiyame lui cime yene."

¹⁸Weene iyeta umle gemi Acejiyame te ngena singi weene wawename, piiyepu weene Cotre Mene cabu ca umle ituge äbita toraca gaabe luci yene. ¹⁹Weene biname bine jäje jaajananemuye egä, "Cine age temi awecluja irecu määsumäsu biname täüpume," piiyepu egä, "Cine apaclyera gemi biname täüpume lui cina krokeciye cabu icrulenige."

²⁰"Cine age temi ablaweja biname buduma mule biname bime täüpume piiyepu abiberäja biname bägrä pana biname bime täüpume." Weene apu jingenininige, "Cine iyeta gwidape umle gemi, ingle Cotre Mene cime bau piti nemi, piiyepu peei Cotre Mene toraca gyene." ²¹Yoo, weene babo singi nuuja biname bine abiberäjame, ngena name pi weene

weemämu lica abiberäja? Weene bäärmí mene birige jajanena egä, “Ero gone!” Yepä, weene ero mule umle gemi. ²²Weene jiiceniye egä, “Sargi mule gone!” Yepä, weene cuta umle gemi peei mule. Weene uuje bine jäägyemuye, lica peei bine yiiwäräjemuye, yepä weene gwidape bine ero ca yaawademuye peei uuje bime iiwäreja mete maramara cabu ca. ²³Weene jäje jaajananuye egä, “Cime bau piti nemi Acejiyame me Mene,” yepä weene Acejiyame me miiji ngii sabe jaawenuye, weene liba teeme cotre bine jaatropangtemuye. ²⁴Oogäräneji Cotre Mene te jiicenige egä, “Weene Israela biname bime mule name pi nuuja gawe biname cina niiya mene jiicemusi Acejiyame poto cidi me.”

²⁵Yoo, weene Acejiyame me Cotre Mene liba cängena jaawenemuye, piba cuta mijirage birige teeme cewecu weeme tääpe cabu lenajame, yepä weene teeme Cotre Mene liba cängena lica birige wawena, piba weeme Acejiyame tääpume cewecu lui papa gyene weeme tääpe cabu. ²⁶Nuuja gawe biname, lui bime cewecu lica birige, teepi peei Cotre Mene liba jaawenemusi, Acejiyame teebibine pa yaawademepi, epu pana teepi cewecu cama gemi liiyepu. ²⁷Yoo, weene Israela biname lui cina Cotre Mene jaatropangtuye, ngänu gyene peei mene weeme bau piti nemi oogäräneji, piiyepu ngänu gyene weene cewecu cama gemi, weene weeme mäpu daremu cuta cirege päpäna, ingle naace popi poto nuuja gawe maramara biname cina Cotre bine toraca jaawenemusi, ngänu gyene Acejiyame me cewecu teeme tääpe cabu lica gyene. ²⁸Yoo, tääpe iirputa taatu te lica biname ne Israela biname me jaawenuge, ingle cewecu lui biname me tääpe papa cabu. ²⁹Yepä, tabe Acejiyame me toraca Israela biname gyene lui te teeme trupa piiyepu teeme ngenecu Acejiyame bau me ituge ceera. Siige, peei lui Aceji Seemo me kaakesea cabu ca gyene, lica Oogäräneji Cotre Mene cabu ca. Pepu biname te lica nuuja biname bau ca awepyeräja yaacatuge yepä teeme awepyeräja lui Acejiyame bau ca gyene.

Acejiyame lui Toraca piiyepu Conocäco Gyene

3 ¹Weeme nuuja biname te pama ngene jotwananenige egä, “Nää, Israela biname niinäce gaabe gemi nuuja gawe biname bime cabu ca?” coo egä, “Teeme tääpume, nää, lipu ätityera gyene teeme tääpe cabu cewecu?” ²Yoo, teeme tääpume mijirage birige. Pui lui babo gwidape gyene egä Acejiyame teeme mene Israela biname bine ecäremuji ire atwime iyeta nuuja biname bime tääpume. ³Yoo, toraca gyene egä poto Israela biname cina peei mene cängena lica ire jaawenemusi. Yepä, weene gone ngene jwaatwa-naninuye egä Acejiyame teeme mene cängena lica jaawenemuge ai ingle naace popi poto biname cina cängena lica peei mene bine jaawenemusi. ⁴Eewe, pepu lica! Acejiyame lui toraca gyene. Ngänu gyene iyeta biname cina walya mene jaajananemusi, Acejiyame

iyeta padare teeme mene toraca me jaawenemuge. Oogäräneji Mene teeme poto cidi me jiicenige egä,

“Maane lui mene jiicemute, peei mene cina meeble naawabusi egä conocäco gäte.

Maane cuta conocäco yuutrutute atrana cabu ca.”

⁵ Yoo, page weeme nuuja te pama ngene jotwananenige egä, “Nää, cine Israela biname cina liba conocono mule jaawenemusi, biname piba taatu jäätäpnusi egä, ‘Acejiyame me mule lui mara gyene; tabe conocäco gyene! Ai name pi Acejiyame te miiji ngii puma cita ca jäätäpnuge cime niiya mule cabu ca, tabe peei name pi conocono gyene cibibine mäpu daremu peei tääpume cerame.’ Pepu binamerage ngene atwanena gone! ⁶Peei lui walya gyene! Acejiyame äblicäco poto conocono mule äsuceja, ingle naace popi tabe toraca conocäco gyene. Tabe liba conocono gyene, tabe piba äblicäco ai gawecewe biname bine cängena atrana, yepä tabe miiji gyene biname bine atraname, ingle tabe conocäco gyene.

⁷Gonerage apu ngene jwaatwananinuye egä, “Nää, cine liba walya mule bine jaawenemusi, piba Acejiyame me mara toraca mule te babo me läbituge, siige tabe puma cita ca jamyacu apacyera ne jäätäpnuge cime walya mule name pi. Acejiyame peei name pi miiji lica cibibine jaji egä, ‘Weene niiya mule biname gemi.’ Yepä, weene gonerage pepu ngene atwanena! ⁸Yoo, poto biname cina buduma ngene atwanena name pi jiicemusi egä, “Mine niiya mule pa jaawenemepesi, ingle peei cabu ca Acejiyame me miiji ngii caburage pa läbitepi.” Yoo, poto biname cina cebine naitnäjusi walya mene ca egä cane te peei buduma mene jiicine. Peei walya cabu ca teepi teeme mäpu daremu cirege päpäna. Eso!

Nuuja Biname te Lica Iyeta Padare Conocäco Mule Jaawenemuge

⁹ Yoo, peei cabu ca mine umle gemi egä Acejiyame me opo gaabe mine lui Israela biname gemi, mine miiji lica gemi nuuja biname cabu ca. Cane weebibine ituge jaji egä iyeta Israela biname piiyepu iyeta nuuja gawe biname yepä pana gemi. Mine iyeta niiya mule me kokre cabu ninajininige. ¹⁰Oogäräneji Mene te pepu jiicenige egä:

“Nuuja biname te conocäco lica gyene Acejiyame me opo gaabe je.

¹¹ Nuuja biname te lica toraca umle cama gyene.

Nuuja biname te lica toraca singi läbituge Acejiyame gome lenajame.

¹² Iyeta biname cina Acejiyame bau ca itu latatrongäripesi.

Teepi iyeta niiya me itu läbitipesi.

Nuuja biname lica gyene lui te toraca mule jaawenuge, lica yepä te wawena.

¹³ Babo walya mene te täduge teeme tage cabu ca, epu pana niiya lengo te lipu tasatuge gape cabu ca, gape te liba ätrugera cäco.

Niiya mene te cobyame me niiya uudi pana täduge teeme tage cabu ca nuuja biname bine sabe wawename.

¹⁴ Teepi claabe name pi alwi mene jiicemusi.

¹⁵ Teepi wata nuuja biname bine niiya jaawenemusi; budre me yaaglecemusi.

¹⁶ Ngänu gyene teepi cewe ne liba yaabmalusi, pita piiyepu mäpu puma birige teeme niiya mule name pi.

¹⁷ Teepi umle cäco gemi poode cama lenaja.

¹⁸ Teepi cuta umle cäco gemi wälu pana äbita Acejiyame me opo gaabe je."

¹⁹ Siige, mine umle gemi egä iyeta mene Cotre Mene cabu lui eei biname täüpume lui cina Cotre Mene ngalebora yaacrajimuge. Pepu aitneja mene lui iyeta ai gawecewe biname bime täüpume mine bojä agime mime niiya mule name pi, ingle mine iyeta cirege aclajuta Acejiyame me opo gaabe je atrana täüpume. ²⁰ Nuuja biname te licarage Acejiyame me opo gaabe je conocäco läbituge teeme Cotre Mene waweneca cabu ca, yepä Cotre Mene me kaakesea agesa: Biname bine umle wawename egä teepi niiya mule cuta jaawenemusi.

Acejiyame Lipu Biname bine Conocäco me Jaawenemuge

²¹ Yoo, Acejiyame gaabe ne ituge awabudnita egä biname cina lipu Acejiyame me opo gaabe je conocäco me läbitininusi, piiyepu ai gaabe lica birige cotre wawena. Cotre Mene piiyepu mename biname bime mene cina itu teitnäjujisi peeii gaabe ne. ²² Biname cina Acejiyame cama conocäco läbitininusi, teepi liba Yeesu Keriso ne jäätprungusi. Peese nyene yepä taatu gaabe. Nuuja mara gaabe lica gyene Israela biname bime täüpume piiyepu nuuja gawe biname bime täüpume, ²³ ingle naace gyene iyeta biname cina niiya mule bine jaawenemusi. Iyeta biname lui toraca ingwe gaaberage gemi Acejiyame bau ca, tabe lui conocäco piiyepu jamyacu apaclyera cama gyene. ²⁴ Yepä, Acejiyame te biname bine papa itityeräjenemige teeme babo miji cabu ca. Tabi teebibine teeme täüpume kälyä jaawenemuge Yeesu Keriso me kaakesea name pi, lui kaakesea te biname bime mäpu daremu yääyeblingmuge. ²⁵ Acejiyame Yeesu ne jityepuji biname cabu me teeme tääpe piiyepu uudi ca Acejiyame ne iiwärejame biname bine teeme niiyaniya mule cabu ca äsecrерame. Yeesu Keriso me uudi tapiruji, tabe budre jepänaji, siige biname bime äsecrера gaabe pepu jewenuji. Yoo, biname cina ai äsecrера gaabe ne jääpänsi, teepi liba Yeesu ne jäätprungusi. Acejiyame peeii äsecrера gaabe ne jewenuji, pepu pi jewabemuji egä teeme mule uja niinäce padare cabu lui conocäco ge, tabe lui padare cabu biname bime niiya mule bine yääsuväjämuge, ²⁶ ingle tabe ingwe padare ne jewagrijenuji Keriso liba tatyaramtepi biname bime mäpu daremu ne äyeblingtame. Tabi ai padare cabu teemämu awabudnitenge egä tabe conocäco gyene, ingle peeii lui conocäco mule gyene tabe biname bine mäpu daremu cabu ca lipu conocäco me jaawenemuge, lui cina Yeesu ne jäätprungusi.

27 Yoo, nuuja miji lica gyene biname teemämu awepyeräjame, ingle naace popi puu biname cina umle gemi awepyeräja waadename cotre waweneca täüpume, yepä teepi umle cäco awepyeräja waadename ätrunga täüpume. 28 Yoo, pajecu gyene egä biname te Acejiyame cama conocäco läbituge ätrunga cabu ca, lica cotre waweneca cabu ca.

29-30 Acejiyame peese nyene yepä taatu Israela biname bime täüpume piiyepu nuuja gawe biname bime täüpume. Tabi Israela biname bine conocäco me cire jaawenemepi teeme ätrunga name pi, cuta piiyepu nuuja gawe biname bine conocäco me cire jaawenemepi teeme ätrunga name pi. 31 Yoo, cane lica peei mene jiicenine mime Cotre Mene äyeblingtame, ingle naace gyene mine liba Yeesu ne jäätprungusi, mine piba taatu miji gemi teeme cotre cängena wawename.

**Abrahamo me Ätrunga cabu ca Mine Umle Äbitininago
egä Ätrunga Lui Baborage Gwidape Gyene**

4 1 Mine ngene jwaatwananinago Abrahamo poto cidi me, tabe lui mime Israela biname bime kaakesaare gyene. 2 Abrahamo Acejiyame me opo gaabe liba conocäco me läbituge teeme kaakesea ca, piba teeme ingle pisi nyene teemämu awepyeräja, yepä pepu lica ge. Abrahamo äblicäco teeme kaakesea ne awepyeräja, ingle naace gyene 3 Oogäränjei Mene te jiicenige egä, "Abrahamo Acejiyame ne jitprungige, siige teeme ätrunga name pi Acejiyame teebine einige conocäco ca." 4 Yoo, biname te liba rarekaake jääpänuge teeme kaakesea cabu ca, tabe lica teeme rarekaake poto cidi me ngene jwaatwananuge egä, "Agesa owecu gwidape cäme täüpume." Eewe, tabe ngene jwaatwananuge egä, "Agesa cäme daremu cäme kaakesea täüpume." 5 Yepä, biname te liba Acejiyame ne jäätprunguge, Acejiyame piba peei cabu ca teebine conocäco me jaawenuge. Peei ätityera lui daremu lica gyene, ingle pui biname te lica teeme kaakesea cabu ca Acejiyame cama conocäco läbituge. Yoo, Acejiyame te conocono biname bine yaainemuge conocäco ca, eei biname lui cina teebine jäätprungusi. 6 Ai mene lui cäme taatu lica gyene, yepä ujarage Daawida te mene jiicuji pui biname me gege poto cidi me, Acejiyame lui ne conocäco me jaawenuge teeme waweneca kaake poto ca. 7 Daawida mene bine yoogäremuji peei poto cidi me Salamo uupera peba cabu egä:

"Babo ngenecu gege gemi pui biname lui bime conocono Acejiyame te yiisibricmuge,
lui cina kälyä gemi teeme conocono mule cabu ca.

8 Teepi babo ngenecu gege gemi,
ingle siige, Acejiyame te lica ingwe ca acnema teeme conocono bine."

9 Yoo, Daawida me mene poto cidi me mine ngene jwaatwa-naninago egä pui babo ngenecu gege laati bem? Nää, pui biname täüpume taatu

peei mene, lui bime tääpe matikolä iirputänéji gemi Acejiyame me cewecu acatame? Eewe, lica teeme taatu me. Peei ngenecu gege cuta teeme tääpume lui cina jäätprungusi, yepä teeme tääpe cabu cewecu lica gyene, ingle mine umle gemi egä Acejiyame Abrahamo ne einige conocäco ca teeme ätrunga name pi.¹⁰ Tabe lui padare cabu peei ne jwenenige, nää Abrahamo me tääpe iirputa kaakesea niinäce gaabe, coo ingwe gaabe ca? Yoo, Abrahamo liba camuge teeme tääpe iirputa, Acejiyame teebine einige egä, "Conocäco biname gyene."¹¹ Abrahamo ingwe ca teeme tääpe matikolä ne jiirputuji cewecu tääpume egä Acejiyame teebine ituge acata teeme ätrunga name pi. Yoo, peei name pi weene iyeta lui cina Acejiyame ne jäätprunguye piiyepu tabe lui bine conocäco me niwenininuge, Abrahamo lui weeme ätrunga kaakesaare gyene, ngänu gyene cewecu liba lica yaacatu. ¹²Cuta mime poto cidi me lui cewecu cama gemi, Abrahamo cuta mime kaakesaare gyene, ingle mine page Acejiyame ne jäätprungusi, Abrahamo lipu teebine itu jitrunguji, tabe liba camuge cewecu ne acata.

Abrahamo Acejiyame me Miji ne Ecatuji Teeme Ätrunga cabu ca

¹³Ujarage Acejiyame liba Abrahamo ne jejuji egä, "Weene ai gawecewe ne cirege acata, maane piiyepu määme kaakesaare cama," pui padare cabu Abrahamo nuuja umle lica ge Oogäräneji Cotre Mene poto cidi me, ingle pui cotre me padare camuge atyaramta. Yoo, Acejiyame Abrahamo ne peei mene jejuji lica teeme cotre wawena name pi, yepä naace name pi egä tabe Acejiyame ne jitrunguji, piba teeme bau ca mene itecijuji egä, "Maane käme tääpume conocäco biname gäte."¹⁴ Yepä biname te liba Acejiyame me miji ne jääpänuge cotre wawena ca, piba nuuja ingle lica gyene ätrunga tääpume, cuta piba papa gyene Acejiyame lui mene ituge jaji.¹⁵ Yoo, mine liba cotre ne atropengta, mime mäpu daremu pisi nyene peei tääpume, yepä cotre liba lica ge, piba cuta lica gyene cotre atropengta.

¹⁶Yoo siige, Acejiyame ngena miji ituge jaji cerame, mine ätrunga ca jääpänusi, naace tääpume egä Acejiyame owecu name pi papa cerame, piiyepu naace tääpume tabe iyeta Abrahamo me kaakesaare bine cerame. Lica Israela biname taatu cina jääpänusi, lui cotre bine jaawenemusi, yepä cuta eei cina lui Abrahamo pana Acejiyame ne jäätprungusi. Abrahamo peese nyene lui ätrunga cabu mine iyeta bime babe,¹⁷ Acejiyame Abrahamo ne lipu jejuji Oogäräneji Mene cabu egä, "Cane meebine babe me naawenepene bucourage gawe maramara biname bime tääpume." Yoo, Acejiyame me opo gaabe, Abrahamo lui epu pana babe liiyepu mime tääpume. Tabe Acejiyame ne jitrunguji lui me kokre pisi nyene budre biname arpinerame, piiyepu lui te mene ca gwidape bine jaawenemuge, lui cina lica ituge lenaja.¹⁸ Abrahamo teebine jewagrijuji

teeme mene bägrä poto cidi me toraca me wawename, ngänu gyene tabe puu umle lica ge Acejiyame te peei ne lipu pagege wawena, tabe papa jewagrijuji. Siige, ingwe ca tabe kaakesaare ngii jepäniji maramara gawe biname bime bau ca, epu pana Acejiyame teebine lipu itu jejuji egä, "Määme kaakesaare bucourage cirege äbita." ¹⁹Mine Abrahamo me ätrunga poto cidi me ngene jwaatwananinago. Tabe yepä hanred kämäge mameta joomluji, yepä teeme ätrunga te enajuji kokre cama. Tabe ngene jotwanuji egä, "Cane moda gäne; cane budre mameta gäne, cuta piiyepu cäme coga Saara tabe äblicäco bägrä päpäna," ²⁰yepä tabe lica jejuji egä, "Acejiyame me mene äblicäco äbita." Tabe teeme ätrunga cabu kokre äbituji, siige Acejiyame ne ewepyeräjuji, ²¹jejuji egä, "Acejiyame me mene toraca me pa läbitepi. Cine bägrä ne pagege päpäna." ²²Peei name pi Acejiyame liba teeme ätrunga ne jepäniji, tabe jejuji egä, "Maane cäme tääpume conocäco biname gäte." ²³Yoo, peei mene egä "Maane cäme tääpume conocäco biname gäte," lui lica oogäräneji ge Abrahamo tääpume taatu, ²⁴yepä cuta mime tääpume oogäräneji ge, Acejiyame lui bine cirege jaji egä, "Weene cäme tääpume conocäco biname gemi," mime tääpume lui cina teebine jäätprungusi, lui te mime Yageyame Yeesu ne budre cabu ca erpinantuji. ²⁵Yoo, mime conocono mule name pi tabe budre äbituji, piiyepu budre cabu ca arpinanteji gyene naace tääpume mine conocäco äbitame Acejiyame cama.

Acejiyame me Ätityera Mime tääpume

5 ¹Ai ingle naace gyene mine ätrunga ca conocäco me ituge äbita Acejiyame me opo gaabe je, mime poode pisi nyene Acejiyame cama mime Yageyame Yeesu Keriso me kaakesea name pi. ²Tabe mime ätrunga ca mibibine niwadininige teeme babo miji cabu lenajame. Mime babo ngenecu gege pisi nyene, ingle mine umle gemi egä mine Acejiyame me jamyacu apacyera cabu cirege lenaja. ³Mine liba mäpu jäätäpänsi, mime ngenecu gege cuta pisi nyene, ingle naace popi mine umle gemi egä peei mäpu te mibibine niwenininuge bojäcu lenajame, ⁴piiyepu peei bojäcu lenaja te mime ngenecu bine kokre me jaawenemuge, piiyepu ngenecu kokre cama mine jaawagrijusi Acejiyame ne tabe mibibine äsecrerame. ⁵Peei awagrija lica papa me läbituge, ingle tabe Aceji Seemo ne ituge ätyepa mime yepäyepä trupa cabu lenajame mime ngenecu bine umle wawenename egä teeme baborage singi pisi nyene mime tääpume.

⁶Yoo, mine liba äblicäco mimämu ätityeräja, Acejiyame me mijirage padare cabu, Keriso te piba budre äbituji mibibine ätityerame, lui niiya conocono biname gemi. ⁷Yoo, mime gawe biname bime mule cabu, nuuja biname te pama lica gyene budre äbita nuuja biname ne ätityerame, ngänu gyene tabe conocäco biname coo piiyepu miji biname birige, yepä Acejiyame me mule mara gyene. ⁸Teeme singi epu baborage gyene

mime tääpume egä pui padare mine liba conocono biname ge, tabe piba teeme Bägrä Yeesu ne tityepuji budre äbitame mibibine ätityerame.⁹ Yoo, Yeesu liba budre äbituji, teeme uudi te tapiruji mibibine Acejiyame me opo gaabe je conocäco wawename, cuta piiyepu teeme peei ätityera ca mine cirege äsecrera mäpu daremu cabu ca, Acejiyame lui biname bine cirege ceera teeme niiya mule tääpume.¹⁰ Mine niinäce Acejiyame cama cubuyame pana ninajenäjimi, yepä teeme Bägrä me budre cabu ca Acejiyame te mibibine teeme biname me itu niwenipi. Yoo, page mine teeme biname gemi, piiyepu tabe mibibine niiya mule cabu ca toraca cire nisecräripi teeme Bägrä me ireclota name pi.¹¹ Peei name pi mime baborage ngenecu gege pisi nyene Acejiyame tääpume, lui te mime Yageyame Yeesu Keriso name pi mibibine teeme biname me itu niwenininuju.

**Adamu cabu ca Biname cina Budre ne Jepänujisi; Yepä,
Keriso cabu ca Teepi Ireclota ne Jepänenisi**

¹² Yepä biname Adamu te conocono mule ne jewenuji, piba budre äbituji teeme niiya name pi. Pepu pi iyeta biname budre läbitininusi, ingle naace gyene teepi conocono mule cuta jaawenemusi.¹³ Acejiyame te Cotre Mene Moose ne liba camuge ceera, biname cina piba niiya mule bine tewenemäjumesi. Yoo, peei biname cina Cotre Mene bine lica yaabiberäjemusi, ingle Cotre Mene camuge atyaramta, peei name pi Acejiyame teeme niiya mule bine lica ecnemuji Atrana Bimu tääpume.¹⁴ Biname Adamu cabu ca ngälu Moose me padare teepi niiya mule bine jaawenemusi, piba peei cabu ca budre jääpänanusi, ngänu ge teeme peei niiya mule lui cotre atropangta lica ge Adamu me liiyepu, tabe liba cude uli kuu ne erwiji.

Adamu me niiya mule te lipu joomlemige iyeta biname bine, pepu pana Keriso miji pi miji mule te totnenige iyeta biname bine ätityerame.¹⁵ Acejiyame me owecu mule mara gyene Adamu me conocono mule cabu ca. Toraca gyene egä bucourage biname cina budre läbitininusi pui yepä biname Adamu me conocono mule name pi, yepä bucourage biname cina conocono mule tääpume kälyä läbitininusi pui nuuja biname Yeesu Keriso me ätityera name pi, ingle naace gyene Acejiyame babo owecu gyene biname bime tääpume.¹⁶ Cuta piiyepu Acejiyame me owecu piiyepu ätityera mule baborage gyene Adamu me conocono mule cabu ca. Niinäce Adamu yepä conocono mule ne jewenuji, piba Acejiyame teebine jejuji egä, “Maane conocono biname gäte!” Yepä, ingwe ca bucourage biname liba conocono jaawenemusi, Acejiyame piba teebibine yäätitäyäremuge, jaajemuge egä, “Weeme conocono piti nemi, yepä weene kälyä gemi peei cabu ca Yeesu Keriso me miji kaakesea name pi.”¹⁷ Cuta piiyepu Acejiyame me ätityera mule kokre gyene Adamu me conocono mule

cabu ca. Toraca gyene egä pui yepä biname me conocono mule name pi budre me kokre te joomlemuge iyeta biname bine, yepä peei nuuja biname Yeesu Keriso teeme ätityera mule lui babo kokre gyene budre me kokre cabu ca. Iyeta biname lui cina Acejiyame me owecu gwidape ne yaacatusi, piiyepu teeme baborage miji cabu ca teeme täüpume conocäco me läbitininusi, teepi ngälu cäco ireclota cabu yaacrajuge Yeesu Keriso me kokre cabu je.

¹⁸ Yoo, Adamu me conocono cabu ca iyeta biname conocono jaawenemusi, piba teeme mäpu daremu yaawademusi, yepä Yeesu Keriso me conocäco ireclota cabu ca tabe äsecrera gaabe ne jewenuji iyeta biname bime täüpume teepi ngälu cäco ireclota ne päpäname.
¹⁹ Adamu me ätecija cäco mule cabu ca bucurage biname cina ätecija cäco läbitininusi, yepä Yeesu Keriso biname bine Acejiyame täüpume conocäco cire jaawenemepi, ingle tabe Acejiyame me singi mene itecijuji, siige budre me äbituji biname bine ätityerame.

²⁰ Moose te biname bine jejananemuji Acejiyame me Cotre Mene, naace täüpume Cotre Mene te teebibine awabame teeme niiya mule lipu bucurage gemi. Siige, biname cina liba umle läbitininusi teeme niiya lipu baborage gyene, teepi piba cuta umle läbitininusi Acejiyame me miji lipu baborage gyene biname bime täüpume. ²¹ Niinäce, biname bime niiya mule te teebibine yaawademuge teeme budre me, yepä page Acejiyame me miji mule te biname bine yaawademuge teepi teeme opo gaabe je conocäco äbitame, piba ngälu cäco ireclota ne jäätänsi mime Yageyame Yeesu Keriso me kaakesea name pi.

Mine Yepä me Läbitinago Keriso cama Lenajame

6 ¹Nää, weene pama apu jingenininige egä, “Nuuja niiya lica gyene mine liba conocono mule wawename, ingle piba Acejiyame me miji mule mime täüpume cuta babo me läbituge.” ²Pepu ngene gone jwaatwananinuye. Mime täüpume conocono mule te ituge apira, siige mine äblicäco conocono mule cabu cääri lenaja. ³Weene miji umle gemi egä mine liba niiye ca äciseja ne ituge acata Yeesu Keriso me ngii cabu, mine epu pana egä ten cama yepä me itu äbitininujago. Yoo, mine epu pana gemi ten cama gigri budre ituge. ⁴Peei niiye ca äciseja cabu ca mine ten cama gigri budre, piiyepu gape cabu gigri acranäneji gemi, siige mime Babe te Keriso ne budre cabu ca lipu erpi-nantuji teeme babo kokre ca, mine cuta pepu miji gemi arpinera kirece ireclota cabu lenajame.

⁵ Yoo, mine liba ten cama yepä me äbitini-nujago teeme budre cabu, mine cuta ten cama yepä budre cabu ca cirege arpinera. ⁶Mine umle gemi ngena ge ingle ai budre mene täüpume. Mime sasa trupa agleji pana ge pui padare cabu teepi Yeesu ne baarge uli cabu liba etecwamtujisi. Pepu pi Acejiyame cuta miji gyene agli mime trupa me kokre singi ne

niiyaniya mule täüpume mine niiya mule me kokre cabu ca äsecrerame. ⁷Ingle biname te liba budre pana birige, tabe piba asatäneji gyene niiya mule me kokre cabu ca. ⁸Yoo, mine liba Keriso cama ituge budre, mine jitrungenisi egä mine ten cama cuta ireclota me cire larpinäripago. ⁹Yoo, mine umle gemi egä Keriso itu arpinantuji budre cabu ca, siige tabe lica budre ingwe ca. Budre me kokre te äblicäco teebine cääri oomlana. ¹⁰Tabe yepä gääbu budre äbituji biname bime niiya mule täüpume, yepä page tabe Acejiyame täüpume ireclota cama enajenige. ¹¹Yoo, weene pepu ngene jotwananineye egä, “Cine budre gemi conocono mule waweneca täüpume, yepä Keriso Yeesu cama äengläcita miji pi cine ireclota gemi Acejiyame täüpume.”

¹²Peei name pi gone weebibine niiya mule te iwadininuge, weeme conocono singi wawename. ¹³Cuta piiyepu weeme tääpe gone ceera niiya kaakesea wawename, yepä weemämu äcärineye Acejiyame bau me. Weene epu pana biname gemi lui cina budre cabu ca ituge äsecrera ireclota cabu me, peei name pi weene weemämu äcärineye Acejiyame bau me teeme miji kaakesea wawename. ¹⁴Weene lica Cotre Mule cabu inajininige, luma conocono mule te ibibi gyene weebibine oomlaname, yepä weene Acejiyame me miji cabu page inajininige. Peei name pi gone niiya mule ne padare ceera.

Mine Miji Conocäco Lenajame

¹⁵Weene gone apu jingenininuge egä, “Ngänu gyene mine liba cotre bine jaatropangtemusi, ingle mine lica cotre mule cabu ninajininige, yepä mine lui Acejiyame me miji cabu temi.” Pepu ngene gone jwaatwananinuye, ¹⁶ingle weene umle gemi egä lui me kokre cabu weene singi lenajame, pui kokre te weebibine iwadininige. Peei name pi weene liba conocono mule me kokre cabu singi lenajame, pui te weebibine iwadininuge budre me, coo weene liba singi Acejiyame me kokre cabu lenajame teeme mene ätecijame, pui te weebibine iwadininuge conocäco me äbitame teeme opo gaabe je. ¹⁷⁻¹⁸Yoo, niinäce weene niiya mule me kokre cabu itu inajininuji, yepä page weene kokre ngenecu cama yaacatuye pui toraca mene ne, weene lui ituge ätecija. Acejiyame weebibine niiya mule me kokre cabu ca itu isecräruji teeme singi cabu ibäcchinuji teeme toraca mule cabu lenajame. Peei name pi baborage eso Acejiyame täüpume. ¹⁹Cane ai mene weeme ireclota cabu ca eboclomtenine weeme täüpume pajecu wawename. Niinäce weene tääpe piiyepu ngene atwanena niiya mule täüpume itu icranemujiye. Weeme niiya mule piiyepu jugi mule baborage äbitininujisi. Siige, page weene weemämu äbitineye toraca mule täüpume miji pliyepu conocäco mule taatu wawenecame.

²⁰Niinäce weene liba itu inajininuji conocono mule cabu, weene piba Acejiyame me singi cabu lica inajininuji piiyepu conocäco mule bine lica

jewenemijiye. ²¹ Page weene ajiri gemi peei niiya mule poto cidi me. Nää, weene ngena mijji daremu ne ituge päpäna pui niinäce mule cabu ca? Teeme daremu lui budre piyepu niiya puupu cabu lenajame. ²² Yepä, page weene äsecräreji gemi niiya mule cabu ca. Weeme niiya singi bine weene lica jaawenemuye, yepä weene weemämu Acejiyame bau me ituge ceera teeme singi wawename. Page weeme daremu gyene conocäco mule wawenecame ngälu iyeteta ireclota weene cirege päpäna. ²³ Yoo, niiya mule me daremu gyene budre piyepu niiya puupu cabu lenajame iyeteta. Yepä, Acejiyame owecu gyene mime tääpume piyepu mibibine iyeteta ireclota ne nicärinlige mime Yageyame Yeesu Keriso cama ngälu cäco lenajame.

Keriso me Biname bine Cotre Mule te Lica Joomlenemige

7 ¹Cäme ätrunga binamewale, weene ngene pa jiglipi ai mene, ingle weene umle gemi cotre poto cidi me. Biname te liba cotre mule cabu yaanajuge, cotre te teebine yaacanuge ngälu tabe budre läbituge, cotre me kokre piba siige. ²Peei lui epu pana rooriye cama magebi te lipu cotre cabu waanajuge, tabe mijji teeme rooriye cama yepä lenajame teeme ireclota ngälu gaabe, yepä teeme rooriye liba budre, siige peei cotre teeme tääpume. Tabe piba mijji gwene cuta nuuja rooriye ne acata. ³ Yoo, tabe liba nuuja rooriye cama onajige, piyepu teeme niinäce rooriye te liba ireclota gyene, biname cina waainusi, “ero magebi” ca, yepä rooriye te liba budre, tabe asatäneji gwene pui cotre cabu ca. Tabe piba ero magebi lica gwene, liba nuuja rooriye ne yaacatuge. ⁴ Yoo, käme binamewale, cotre mule poto cidi me weene peei magebi pana gemi. Cotre mule lui weeme tääpume epu pana pui magebi me niinäce rooriye liiyepu. Yepä, weene Keriso me budre ituge acata cuta weeme tääpume, siige weene epu pana gemi budre biname liiyepu cotre mule poto cidi me. Peei te lica gyene weebibine waadena. Keriso lipu budre cabu ca arpinantji, weene pepu pana ituge arpinera kirece ireclota cabu me. Page tabe epu pana kirece rooriye liiyepu weeme tääpume; weene teemi nemi. Weene mijji teeme kaakesea wawena Acejiyame tääpume. ⁵ Niinäce mime ngene atwanena lui ai gawe me mule cabu. Mine liba umle äbitinujago cotre poto cidi me mene egä, “Gone apu pana mule wawena,” piba mime singi te babo me äbituji pui niiya mule tääpume, siige mime tääpe me singisingi mine cuta jaawenemusi budre gaabe cabu abacitame. ⁶ Yepä, page mine äsecräreji gemi cotre mule cabu ca. Mine epu pana budre biname liiyepu cotre mule poto cidi me. Cotre mule äblicäco mibibine cääri oomlana. Siige mime tääpume pui sasa mule, pui Oogäräneji Cotre Mene te lica mibibine niwadininuge. Page kirece mule te mibibine niwadininige, peei lui Aceji Seemo me.

Mijji Ngene Atwanena piyepu Niiya Ngene Atwanena Cubuyame pana Gegi Biname bime Trupa Ngalebora

⁷Peei mene name pi pama poto biname cina pa jiicemepesi egä, “Cotre lui niiya gwidape gyene,” yepä peei lui toraca lica. Cotre liba lica, mine

piba umle lica lui mule gyene niiya, coo lui mule gyene mijji. Yoo, cotre mene pisi nyene egä, "Gone gwidape täüpume singisingi läbitininuye." Peei cotre cabu ca cane umle itu äbitujine pepu singi poto cidi me.⁸ Peei cotre mene name pi käme niiya ngene atwanena piba tasatige, piba käme baborage singi pisi nyene nuuja biname bime gwidape täüpume. Cane liba umle lica peeи cotre mene, piba käme niiya ngene atwanena papa kaakesea käco yaanajuge käme ngenecu bora.⁹ Yoo, niinäce cane mijji asicnautjine, ingle cane nuuja umle lica gäne cotre mene poto cidi me egä, "Gone peeи niiya bine jaawenemute!" Yepä, cane liba umle äbitujine peeи cotre mene poto cidi me, cane piba baborage singi äbitujine pui niiya mule wawename.¹⁰ Cuta piba taatu umle äbitujine egä cane budre gaabe cabu me ituge abacita, ingle niiya mule me daremu lui budre gyene. Peeи cotre Acejiyame lui ca singi cebine ätityerame ireclota gaabe cabu lenajame, peeи ca cane umle äbitujine egä cane budre gaabe cabu sâne.¹¹ Cane liba apu nangenige egä cotre mene wawena lui gaabe gyene iyeteta ireclota täüpume, piba käme niiya ngene atwanena te tasatenige piiyepu peeи cotre ca cebine singisingi me nawenige. Piba peeи te cebine nawabenige egä cane budre gaabe cabu abacitenine.

¹² Yoo siige, cotre mene lui Acejiyame bau ca gyene, peeи name pi iyeta teeme maramara cotre lui epucäco, mijji, piiyepu conocäco gemi.¹³ Cotre te lica cebine budre gaabe cabu nacitenige, yepä käme niiya ngene atwana te peeи ne jewenenige. Käme niiya ngene atwana te mijji cotre ne ecatenige, cebine peeи ca nangletnäjenige, piba nawabenige egä cane budre gaabe cabu sâne. Niiya mule lui pepu gyene. Yoo, cotre mene cabu ca mine opo yaawatnusi lipu toraca niiyarage gyene mime niiya ngene atwanena.

¹⁴ Mine umle gemi egä Cotre Mene lui Acejiyame bau ca gyene, yepä cane binamerage gäne. Niiya mule te käme ngenecu ne joomluge.¹⁵ Käme mule poto cidi me cane toraca umle lica gäne: cane käme toraca singi bine lica jaawenemune, yepä lui mule täüpume cane singi lica gäne, peeи bine jaawenemune.¹⁶ Yoo, cane liba jaawenune cane lui mule singi lica wawename, peeи mule ca cane jewabenine käme toraca asicnenta ne egä, "Cotre mene lui mijji gyene."¹⁷ Siige, peeи lui käme toraca singi lica gyene egä cane niiya mule bine jaawenemune, yepä käme niiya ngene atwana te tasatuge käme ngenecu cabu ca, cane puma cita ca peeи niiya bine jaawenemune.¹⁸ Cane umle gäne egä käme trupa cabu nuuja mijji lica gyene. Cane kämämu äblicäco gäne käme tääpe ne giri acita mijji mule wawename. Cane singi gäne, yepä äblicäco!¹⁹ Käme singi pisi nyene mijji mule wawename, yepä cane lica peeи bine jaawenemune. Cane singi lica gäne niiya mule wawename, yepä cane peeи bine jaawenemune.²⁰ Cane liba peeи bine jaawenemune lui täüpume cane singi lica gäne, piba lica canerage te peeи bine wawena, yepä pui niiya ngene atwanena cina peeи bine jaawenemusi lui cina täsuge käme ngenecu bora ca.

²¹ Yoo, cäme mule apu gyene: Cane liba singi miji wawename, niiya ngene atwanena te piba tasatuge, cebine nacanuge niiya cabu me.
²² Pisi nyene cäme ngenecu bora baborage singi Acejiyame me Cotre wawename, ²³ yepä cane asicnantenine cuta mara kokre ngene atwanena piti nemä cäme cabu. Peei cina cäme miji singi ne jääläcnutusi, cebine kokre cama noomlusi cäme tääpe me niiya singi mule wawename. ²⁴ Cane peei name pi babo ngenecu mäpu gäne. Laati te ibibi gyene cebine asatame ai niiya mule cabu ca, lui te cebine nacanuge cäme budre me?
²⁵ Peese nyene Yeesu Keriso! Tabé te äsecrera gaabe ne itu jewenuji. Baborage eso Acejiyame tääpume, lui te Yeesu ne tityepuji mibibine ätityerame!

Yoo siige, mimerage kokre ca mine äblicäco Acejiyame me Cotre wawename, ngänu gyene mime singi pisi nyene, ingle mime tääpe me niiya singi te mibibine niwadininuge niiya gaabe cabu me.

Aceji Seemo me Ätityera ca Mime Ireclota Miji Gemi

8 ¹ Yoo, ai ingle naace gyene Acejiyame mibibine nijinuge, "Weene kälyä gemi," page lui biname cina Keriso Yeesu cabu temi, teepi lica teeme niiya mule me daremu cirege päpäna Acejiyame bau ca. ² Aceji Seemo mibibine ire nitwinuge, niwadininuge Yeesu Keriso me toraca ireclota gaabe cabu. Peei name pi page niiya ngene atwanena teepi kokre lica gemi cebine acaname niiya gaabe cabu me, piiyepu cane asatäneji gäne niiya mule me budre daremu cabu ca. ³ Yoo, Acejiyame me Cotre Mene te äblicäco biname bine miji gaabe cabu me waadena, ingle binamerage bime kokre ibibi lica gyene teeme niiya ngene atwanena äyecrejame. Acejiyame peei name pi nuuja gaabe ne itu jewenuji, teemerage Bägrä ne itu tityepuji budre äbitame mime niiya mule daremu ne äyeblingtame. Yeesu täduji biname pana, biname pana ngenecu cama, yepä teeme mara kokre puga ge niiya ngene atwanena bine ägyemame. Tabé conocäco enajuji biname bime niiya mule äyeblengame. ⁴ Puma cita ca mine miji gemi Acejiyame me conocäco cotre bine wawename, mine liba kokre ne acata Aceji Seemo bau ca mime niiya ngene atwanena bine äyeblengame. ⁵ Biname lui cina yaacrajuge teeme tääpe me singisingi mule cabu, teepi jääe ngene jwaatwananinus teeme tääpe me singi wawename, yepä biname lui cina yaacrajuge Aceji Seemo lipu jaajemuge teebibine, teepi jääe ngene jwaatwananinus Aceji Seemo me singi wawename. ⁶ Biname lui cina teeme tääpe me singi jaawenusi teepi budre gaabe cabu temi. Biname lui cina Aceji Seemo me singi jaawenusi, teepi toraca ireclota gaabe cabu temi, piiyepu ngenecu poode pa jääpänepesi. ⁷ Yoo, biname te liba teeme singi mene yäätecijuge, tabé cubuyame pana läbituge Acejiyame tääpume, ingle naace gyene tabé Acejiyame me Cotre Mene lica yaacatuge, piiyepu peei ätecija cäco gaabe cabu tabé

äblicäco Cotre Mene wawena. ⁸ Yoo, teepi lui cina teemerage singi bine jaawenemusi, teepi äblicäco Acejiyame ne ngenecu miji me wawena.

⁹ Yepä, weene pepu lica gemi. Weene weemerage singi lica jaawenemuye, yepä weene Aceji Seemo me singi jaawenemuye, liba toraca pisi nyene Aceji Seemo weeme trupa cabu je. Yoo, laati bau Keriso me Seemo lica gyene, pui biname cuta lica gyene Keriso me biname.

¹⁰ Yepä, Keriso me Seemo liba pisi nyene weeme yepäyepä trupa cabu, weeme tääpe puu budre pagege niiya mule name pi, yepä weeme seemo toraca ireclota cama gyene page piiyepu iyeteta, ingle naace gyene Acejiyame weebibine teeme tääpume conocäco me ituge wawena. ¹¹ Cuta piiyepu, liba Acejiyame me Seemo pisi nyene weeme cabu, Acejiyame lui te Yeesu ne budre cabu ca itu erpinantuji, tabe cuta weeme budre tääpe arpinera cirege. Aceji Seemo lui te weeme cabu yaanajuge teeme kokre pisi nyene peei ne wawename.

¹² Yoo, käme binamewale, ai name pi mine miji Aceji Seemo me gaabe ne yaacatusi, gone weeme tääpe me singi ne yaacatuye, ¹³ ingle weene liba peei mule ne jaawenuye, weene budre daremu cirege pääpäna. Yepä, weene liba weeme tääpe me singi ne jäägyuye Aceji Seemo me kokre ca, cuta lica peei niiya mule wawename, weene toraca ireclota ne cirege pääpäna iyeteta. ¹⁴ Lui cina Aceji Seemo me singi yaacatusi, teepi Acejiyame me bägrä gemi. ¹⁵ Yoo, Acejiyame Aceji Seemo ne tityepuji weeme cabu lenajame lica weebibine ädretnecame piiyepu cääri wälu me wawename, yepä mibibine teeme ingle cabu me waadename. Mine piba miji gemi teebine awejena egä, “Babe, cime babe.” ¹⁶ Aceji Seemo te mime yepäyepä seemo bine jaajananemuge egä, “Maane toraca Acejiyame me bägrä gäte.” ¹⁷ Mine lui Acejiyame me bägrä gemi, mine Babe me babo miji ne teeme bau ca cirege pääpäna. Keriso mijiirage puupu ne ituge acata teeme Babe bau ca, piiyepu mine ten cama gigri cirege lenaja. Page mine poto mäpu bine jääpänemusi mime miji kaakesea name pi, Keriso lipu mäpu ituge pääpäna. Yepä, mine liba teeme tääpume mäpu bine jääpänemusi ai gawecewe cabu, mine cuta teeme jamyacu apaclyera cabu cirege lenaja.

Mine Teeme Jamyacu Apaclyera cabu Cirege Lenaja

¹⁸ Cane ngene jotwananenine egä page mime mäpu lui matimatirage gemi jamyacu apaclyera cabu ca, Acejiyame lui ne cirege awabudnita mime tääpume. ¹⁹ Iyeta gwidape Acejiyame lui bine itu tewenemuji, teepi cängenarage jewagrijenisi ngälugaabe bimu ne, Acejiyame lui bimu cabu cirege awabudnita teeme jäjäcräneji bägrä bine. ²⁰ Ai ingle naace gyene pui sasa padare cabu ca biname cina liba conocono mule ne niinäce jewenujisi, iyeta gawecewe gwidape cina ocwähwaneji cabu icrajuji. Iyeta gwidape cina singi cängena lenajame, yepä biname bime conocono mule

name pi Acejiyame teebibine pepu ireclota ecäremuji, ingle tabe singi gyene iyeta gwidape cina cängena awagrijame pui bimu täüpume teepi Acejiyame me binamewale cama gigri äsecrera ne päpäname ai mäpu ireclota cabu ca.²¹ Yoo, iyeta ai gawecewe gwidape cina cirege äsecrera teeme ocwawäneji cabu ca, piba mine lui cina Acejiyame me bägrä gemi, teepi mine cama pui jamyacu äsecrera cabu cirege lenaja.²² Ingle mine umle gemi egä iyeta ai gawecewe gwidape cina keke mene cama cewe loocanininusi, epu pana magebi te lipu bägrä aplimla täüpume cewe loocanuge ngälu page.²³ Lica gawecewe gwidape taatu, yepä cuta mine te cewe loocaninininago, pui padare ne cängena jewagrijenisi, Acejiyame liba mibibine teeme jäjäcräneji bägrä me toraca wawename, mime tääpe tabe liba äsecrera ai gawecewe mäpu cabu ca. Aceji Seemo lui page mime cabu enajenige, tabe niinäce gwidape gyene pui jamyacu ireclota cabu ca mine lui ne cirege päpäna.²⁴ Mine ätrunga cama teeme padare ne jewagrijenisi, cuta peei ätrunga ca mine äsecräreji ituge äbita peei jamyacu ireclota ne cirege päpäname. Yoo, mine liba gwidape ne cirege päpäna, siige mine lica ingwe ca awagrija peei gwidape täüpume, ingle pisi nyene page.²⁵ Yepä, mine liba camuge päpäna, mine piba cängena ätrunga cama jewagrijenisi.

²⁶ Yoo, mine liba kokre lica piiyepu umle lica gemi lipu mene Acejiyame bau jajime, piba Aceji Seemo te mibibine nitityärinuinuge. Tabe te Acejiyame ne yaawanuge mime täüpume mara pana mule ca. Teeme irecu ätumuta mule lui mijirage gyene mene cabu ca,²⁷ piiyepu Acejiyame lui te jääpänemuge biname bime singi bine teeme ngenecu bora, tabe cuta piiyepu umle gyene Aceji Seemo ngena singi gyene mime täüpume. Aceji Seemo te teebine yaawanuge pui gwidape piiyepu mule täüpume Acejiyame lui singi gyene teeme ätrunga biname bine ceerame.²⁸ Yoo, mine umle gemi egä iyeta lui te läbituge, peei cabu Acejiyame kaakesea jaawenuge mime miji täüpume, lui cina babo singi gemi teeme täüpume, piiyepu lui bine tabe biname me itu niwenininiji ten cama iyeteta lenajame.²⁹ Tabe lui biname bine niinäce jejäcremuji, teebibine cuta mara me jwenemuji teeme Bägrä Yeesu pana äbitame. Yoo, teeme Bägrä naane me läbituge mime täüpume, cuta mine teeme täüpume igane gemi.³⁰ Yoo, Acejiyame lui bine mara me ituge wawena, teebibine cuta ala taasoglecemepi, piiyepu tabe lui bine ituge ala asogleca, tabe cuta teebibine teeme täüpume conocäco me jaawenemepi, piiyepu lui bine conocäco me ituge wawena, tabe cuta teebibine teeme jamyacu apaclyera cabu itu yaacranemepi.

Lipu Baborage Gyene Acejiyame me Owecu piiyyepu Singi Mime täüpume

³¹ Yoo siige, mine ngena mene jiicusi iyeta peei ätityera poto cidi me? Acejiyame liba mine cama gyene, laati te piba ibibi gyene mibibine

toraca niiya wawename? ³²Tabe teemerage Bägrä ne lica sewecnistuji, yepä teebine owecu gaabe cabu tityepuji budre äbitame iyeta mime tääpume. Peei cabu ca mine umle gemi egä tabe singi iyeta gwidape Bägrä cama mibibine cerame. ³³Biname cina äblicäco Acejiyame me jäjäcräneji biname bine jaji egä, “Weene äblicäco Acejiyame gome lenaja, ingle weene conocono gemi.” Teepi äblicäco gemi pepu iicana, ingle Acejiyame te ituge jaji egä, “Weene cäme opo gaabe je conocäco biname gemi.” ³⁴Cuta Yeesu Keriso tabe licarage mibibine aina, yepä tabe lui budre äbituji, piba cuta arpinantuji Acejiyame me camu poto ime gome lenajame, siige tabe Acejiyame ne ewejanenige mime mijji tääpume. ³⁵Mine liba mäpu piiyepu pita jääpänusi, coo ämugetna nuuja biname bau ca; mine liba loolo me cewe piiyepu gwidape cäco; coo mine liba drowä biname coo piiyepu budre jääpänusi, nää pui padare Keriso me singi cuta pisi nyene mime tääpume? Yoo, pisi nyene. ³⁶Oogäräneji Mene te jiicenige egä,

“Määme tääpume teepi singi cibibine budre me agleca iyeta padare bimu gaabegabe.

Mibibine epu niwenininusi maamoi liiyepu, lui me agleca padare mameta gyene.”

³⁷Siige, ngänu gyene ngena te tädenige, Keriso me baborage singi pisi nyene mime bau; tabe nitityäripi mine toraca uutrutame. ³⁸⁻³⁹Cane umle gäne egä nuuja gwidape te äblicäco mibibine äyeblenga Acejiyame me singi cabu ca. Mime budre cabu piiyepu mime ireclota cabu teeme singi pisi nyene. Nuuja kokreyame gwidape epu pana mename seemo coo piiyepu cable coo maadubi, teepi äblicäco mibibine äyeblenga Acejiyame me singi cabu ca. Piiyepu page ngena cina äbitininisi cuta ciige ngena cina cire läbitipesi, piiyepu ngena pisi nyene dume cabu, coo ngena pisi nyene gawe ngalebora, teepi cuta äblicäco mibibine äyeblenga Acejiyame me singi cabu ca. Yoo, iyeta Acejiyame lui bine tewenemuji, peei bime nuuja te äblicäco mibibine äyeblenga Acejiyame me singi cabu ca, mine lui ne jääpänusi mime Yageyame Keriso Yeesu name pi.

Israela Biname bime Äjäcra poto cidi me

9 ¹Cane toraca mene jjenininine, lica walya, ingle cane lui Keriso me biname gäne. Cäme ngenecu bora Aceji Seemo te lui ire natwenige, peei cabu ca cane ngene ca eglenine egä cane walya lica gäne. ²Cäme toraca mene agesa: Cane baborage ngenecu mäpu piiyepu baborage owecu gäne cämerage Israela binamewale poto cidi me, ingle teepi singi lica gemi Keriso me ätityera ne acatame. ³Cane liba ibibi gäne teebibine ätityerame, cane singi cäme puupu Keriso me biname cama teebibine cerame cane niiya puupu me äyeblingtame, yepä peei äblicäco gyene. ⁴Bucurage Israela biname cina Keriso ne jäägyusi, puu teepi lui

Acejiyame me sasa cabu ca jäjäcräneji biname gemi; cuta tabe jamyacu apacyera teeme bau itu eboclomtuji, teebibine jäje tejanenanemumi egä, "Cane weeme Acejiyame gäne; weene cäme biname gemi;" puu tabe teebibine cotre mene piiyepu iiwäreja mule itu ecäremuji, cuta piiyepu tabe teebibine mene jejemuji ingwe ca äsecrera biname ne ätyepame; 5 puu modamoda biname Abrahamo, Isacako, piiyepu Yakobu teeme kaakesaare gemi, cuta piiyepu Keriso liba biname me äbituji, tabe Israela biname ge, yepä teepi teeme Keriso ne jäätgyusi. Yoo, Acejiyame lui te iyeta biname bine yaawademuge, miji teeme ngii ne awepyeräjame ngälu cäco. Eso!

6 Peei lui lica epu egä Acejiyame me jajeji mene toraca lica läbituge, yepä apu egä lica iyeta Israela biname lui Acejiyame me toraca Israela biname gemi. 7Piiyepu, lica iyeta Abrahamo me kaakesaare lui Acejiyame me bägrä gemi. Acejiyame Abrahamo ne jejuji egä, "Määme toraca kaakesaare eei gemi lui määme bägrä Isacako bau ca." 8 Yoo, lica iyeta Abrahamo me kaakesaare lui Acejiyame me bägrä gemi, yepä teepi taatu lui cina Isacako me kaakesaare gemi, ingle Isacako itu aplimluji Acejiyame me jajeji mene ibibi me äbitame. 9Pui mene lui egä, "Toraca padare te liba tatyaramtenige, cane piba tacnenutenine, siige Saara imäbägrä cama pa waanajepi."

10 Cuta piiyepu ingwe ca Isacako babo äbituji, coga ocatuji, siige teeme coga Rebeka me padare te liba mameta ge pääddepäde imäbägrä päpäname, 11-12 Acejiyame piba teebine jojuji egä, "Igane te naane ne cire jaatwepi." Tabe niinäce peei mene Rebeka ne jojuji; Rebeka ingwe ca imäbägrä bine jääpänuji. Yoo, ingle naace gyene camuge teeme aplimla, peei neeneni imäbägrä lica nuuja miji coo piiyepu niiya mule ituge wawena pui padare cabu Acejiyame liba teeme mage ne pui mene jojuji. Yoo, lui te äbituji, Acejiyame ngene ca itu egluji peei ne wawename, lica bägrä bime mule name pi, yepä Acejiyame tabe singi ge pepu wawename. 13 Oogäräneji Mene pisi nyene peei poto cidi me Acejiyame lui jiicuji egä, "Cane Yakobu tääpume singi äbitujine, yepä Esau ne jigyujine."

14 Nää, weene ngene jotwananiniye egä Acejiyame me mule conocono gyene? Pepu gone! 15 Ingle Acejiyame Moose ne itu jejuji egä, "Cane laati ne singi ätityerame, cane peei biname ne yäätityärune. Cäme bau sine laati me tääpume cane owecu läbitune." 16 Yoo, Acejiyame liba biname ne jaajuge, coo lica jaajuge, peei lui biname me singi piiyepu wawena cabu ca lica birige, yepä naace name pi egä Acejiyame singi pui biname ne owecu wawename. 17 Oogäräneji Mene cabu Acejiyame te Aikupito Mopeyame ne jejuji egä, "Cane meeble Mopeyame me naawenujine, ai ingle naace popi cane singi maane cäme kokre ne awabudnitame biname bime tääpume, cuta piiyepu ai ingle naace popi egä iyeta biname ai gawecewe cabu umle äbitame cäme ngii poto cidi me." 18 Yoo, peei mene

cabu ca mine umle läbitinago egä Acejiyame liba singi biname ne owecu wawename, tabe jaawenuge; coo piiyepu tabe liba singi nuuja biname ne äteciya cäco wawename, tabe cuta peeii ne jaawenuge.

**Acejiyame Umle Gyene Mäpu Daremu Ceera Biname bine;
coo Cuta Umle Gyene Owecu Wawename Biname bine**

¹⁹Cäme binamewale, pama weeme yepä te singi gyene cebine ätemlame egä, "Acejiyame me mule liba pepu gyene, tabe piba äblicäco biname ne aitna teeme äteciya cäco mule täüpume, ingle biname te äblicäco Acejiyame me singi äsäda." ²⁰Yoo, käme biname, maane laasi näte? Nää, maane ibibi gäte Acejiyame ne äseblecäjame? Maane biname gäte. Määme ireclota epu pana gyene diiba liiyepu. Diiba te miiji lica teeme raranga biname ne ätemla egä, "Maane cebine apu ngenome nawenite?" ²¹Ingle naace gyene diiba raranga biname te miiji ge teeme singi gwidape ne wawena teeme laame cabu ca. Tabi miiji ge neenenii diiba raranga yepä laame tomi cabu ca, yepä diiba ne raranga mjjimiji kaakesea täüpume cuta nuuja ne raranga domäji täüpume.

²²Yoo, Acejiyame me mule pepu pana gyene. Tabi miiji gyene biname bine awabeja egä tabe singi lica gyene niiya mule täüpume, cuta teeme kokre pisi nyene niiya mule biname bine äyeblengame. Yepä, tabe wata lica yääyeblengemuge. Tabi däägudägu läbitanuge biname bime täüpume lui bime niiya mule name pi tabe teebibine miiji gyene äyeblengame.

²³Tabi cuta singi gyene teeme jamyacu apaclyera ne aboclomtame mime täüpume, tabe lui bine owecu niwenininige, lui bine tabe ituge miiji me waweneca teeme apaclyera täüpume. ²⁴Mine peete nemii tabe lui bine itu ala nisoglicipi: lica eei taatu bine lui cina Israela biname bime cabu ca gemi, yepä cuta eei bine lui cina nuuja gawe biname bime cabu ca gemi. ²⁵Agesa teeme mene jäjacra poto cidi me teeme mename biname Hosea lui soogäruji egä,

"Cane nuuja biname bine käme bägrä me cire jaawenemepene,
lui cina lica käme ingle cabu ituge.
Cane teebibine owecu cire jaawenemepene,
lui cina käme owecu cabu lica ituge lenaja.

²⁶Cuta lui gawe cabu biname bine ituge jaji egä,
'Weene lica gemi käme ingle biname,'
puma cane teebibine cirege jaji egä,

'Cane lui Iyeteta Lenajayame gäne, weene käme bägrä gemi.' "

²⁷Cuta nuuja mene pisi nyene Oogäräneji Mene cabu mename biname Isaya te jiicuji Israela biname bime poto cidi me egä, "Israela biname cina bucourage cire läbitipesi epu pana secre liiyepu, yepä mime Yageyame te teeme cabu ca nesae pana biname taatu cire yaawademepi; ²⁸ingle tabe biname bine cirege jaatranemepi poto biname piba wata äyeblenga

teeme opo gaabe ca.” ²⁹Yoo, Isaya cuta nuuja ciige mene ituge jaji egä, “Yageyame teeme kokre baborage gyene. Tabe liba owecu lica gyene mine Israela biname bime täüpume, tabe mibibine iyeta cire nibyageceji, epu pana tabe Sodoma piiyepu Gomora cewe biname bine lipu itu jiibyagecemuji. Yoo, piba mime nuuja kaakesaare lica cirege.”

Acejiyame me Miiji Mene ne Israela Biname cina Lica Jäätrungusi

³⁰Yoo, cane ngena poto cidi me jiicenine agesa: Gawe maramara biname lui cina lica teemämu läbitinininus Acejiyame täüpume conocäco äbitame, Acejiyame teebibine conocäco me itu jaawenemepi, ingle naace gyene teepi teebine jäätrungepesi, ³¹yepä Israela biname teepi cotre mule ne liba jäärngusi peeи cabu ca Acejiyame täüpume conocäco äbitame, teepi conocäco lica jääpänusi. ³²Ingle agesa: Teepi teeme waweneca mule ne jäätru-ngusi, cuta lica Yeesu ne jäätrungusi teeme conocäco täüpume. Peeи toraca mene Yeesu me budre poto cidi me, teepi lui ne opo lica yaawatnepesi, epu pana gyene teeme gaabe cabu kula liiyepu, teepi lui ne lica jääpänusi, piba peeи cabu ca yaatrametnemuge. ³³Pisi nyene Oogäräneji Mene peeи poto cidi me egä Yeesu lui epu pana gyene kula liiyepu Israela biname bime täüpume. Mene agesa:

“Ire, cane kula ne yaacitene Yerusalem cewe cabu Siyyona podo cabu je,
lui te jaawenemuge biname bine naabe atropengäja,
eei kula lui te teebibine jaawenemuge atrametname.

Yepä, lui cina teebine jäätrungusi,
teepi lica birige ajiri me äbita,
yepä miiji lenaja ne jääpänusi.”

10 ¹Cäme ätrunga binamewale, käme babo singi pisi nyene cämerage Israela biname cina conocono mule cabu ca äsecrera iyeteta ireclota ne päpäname. Cane Acejiyame ne peeи täüpume ewejanenine. ²Cane teeme mule poto cidi me weebibine umle jiwenininine egä teeme toraca singi pisi nyene miiji kaakesea Acejiyame täüpume wawename, yepä teepi toraca umle lica gemi lipu gyene Acejiyame me biname me äbitame. ³Teepi toraca gaabe ne opo lica yaawatnusi Acejiyame te lipu biname bine teeme täüpume conocäco me jaawenemuge. Teepi singi gemi teemämu gaabe wawename cuta singi lica Acejiyame te teebibine teeme täüpume conocäco wawename teeme gaabe ca. ⁴Yoo, Keriso te cotre wawena mule ne ngälu me ituge acita biname cina peeи ca conocäco me äbitame, ai ingle naace popi iyeta biname lui cina teebine jäätrungusi, siige teepi conocäco läbitininusi Acejiyame me opo gaabe je.

Äsecrera Gaabe Pisi Nyene Iyeta Biname bime täüpume

⁵Siige, Moose te mene itu soogäremuji cotre wawena mule ca Acejiyame me opo gaabe je conocäco me äbitame apu egä, “Laati te

cängena jaawenemuge iyeta gwidape lui poto cidi me cotre mene te jiicenige, tabe peei cabu ca iyeteta ireclota cirege päpäna.” Yepä, biname cina äblicäco peeи ne wawena. ⁶ Yepä, nuuja mene pisi nyene ätrunga ca conocäco äbitame apu egä: “Biname te äblicäco otni cabucewe me Keriso ne äiname, ⁷piiyepu biname te äblicäco otni piiyemrage cupicu cabu me Keriso ne puma cita ca acaname.” ⁸ Yoo siige, teeme nuuja ingle lica gyene pepu wawename, ingle Keriso itu täinuji biname bine ätityerame piiyepu cuta itu arpinantuji budre cabu ca. Biname lui cina cime mene Keriso poto cidi me jäätprungusi, teepi peei ca Acejiyame tääpume conocäco läbitininusi. Moose te jiicuji egä, “Acejiyame me mene cudecewe lica gyene, yepä weeme ngenecu bora piiyepu weeme tage cabu pisi nyene.” ⁹ Peei name pi weene liba tage ca jiicemuye egä, “Yeesu lui cäme Yageyame,” piiyepu ngenecu cama jäätprunguye egä, “Acejiyame te Yeesu ne budre cabu ca erpinantuji,” weene piba äsecräreji gemi iyeteta ireclota päpäname. ¹⁰ Ingle naace gyene mine liba ngenecu cama jäätprungusi, mine Acejiyame tääpume conocäco läbitininusi, cuta liba tage ca peei ätrunga poto cidi me jiicemusi, mine äsecrärejaabe ne jääpänsi. ¹¹ Yoo, Oogäräneji Mene te jiicenige Keriso poto cidi me egä, “Lui cina teebine jäätprungusi, teepi lica ajiri me äbita, yepä miiji lenaja ne jääpänsi.” ¹² Peei mene lui iyeta biname bime tääpu myene, ingle naace gyene gaabe mara lica gyene Israela biname bime tääpume piiyepu nuuja gawe biname bime tääpume. Keriso lui yepä Yageyame gyene iyeta ätrunga biname bime tääpume. Tabe babo miiji jaawenemuge iyeta lui cina teebine yaaweanusi. ¹³ Oogäräneji Mene cuta jiicenige egä, “Iyeta biname lui cina Yageyame me ngii yaaweanusi, tabe teebibine niiya cabu ca cire yääsecräremepi.”

¹⁴ Yepä, biname cina teebine lipulipu yaaweanusi, liba teeme ätrunga lica? Piiyepu teepi lipulipu jäätprungusi, liba peei mene lica ituge ätecija? Cuta piiyepu teepi lipulipu yäätecijemuge, teebibine liba mene lica ituge jaji? ¹⁵ Piiyepu biname cina peei mene teebibine lipulipu jaajemusi, teepi liba lica ätyepäneji gemi? Oogäräneji Mene pisi nyene egä, “Babo miijirage gyene teeme otni lui cina Miiji Mene yaacatusi.” ¹⁶ Yepä, lica iyeta biname cina peei Miiji Mene ne yaacatusi. Sasa mename biname Isaya te jiicuji egä, “Yageyame, laati te cime mene jäätungepesi?” ¹⁷ Yoo, biname cina niinäce mene yäätecijemuge, piba jäätprungusi, piiyepu biname cina miiji Keriso poto cidi me mene jajanena nuuja biname cina ätecijame.

¹⁸ Yoo, Israela biname bime poto cidi me, cane singi gäne jajime egä teepi peei mene itu itecijemuji. Oogäräneji Mene pisi nyene peei poto cidi me egä,

“Mename biname cina ituge otni iyeta poto ta.

Pui Miiji Mene itu waatneträjepi iyeta gawecewe cabu teepi luma icrajuji.”

19 Cuta piiyepu Israela biname bime padare puga ge cängena umle äbitame. Niinäce Moose te Acejiyame me mene Israela biname bine jejemuji egä,

“Cane gawe maramara biname bine miji cire jaawenemepene,
weene piba ngenecu bora claabe me cire äbitipeye teeme miji
poto cidi me,
biname lui bine weene yaainemuye ‘umle cäco biname’ ca.”

20 Cuta Isaya Acejiyame me mene nuuja gawe biname bime umle poto cidi me wälu cäco jiicemuji egä,

“Biname cina cebine ituge päpäna,
lui cina lica närngenusi.

Cane teeme bau me itu labocломtepene,
lui cina cäme tääpume lica nätemlusi.”

21 Yepä, Israela biname bime poto cidi me tabe jiicemuji egä,

“Iyeta bimu cane ime uutanujine ngälu mämle teebibine cäme bau
awecname,
yepä teepi ätecija cäco piiyepu ägyägyi biname gemi.”

Acejiyame Israela Biname bine Owecu Jaawenemuge

11 ¹Cane weebibine itemlininine egä Acejiyame nää teeme Israela biname bine ituge jägyi? Eewe, licarage! Cane age säne yepä Israela biname, Abrahamo me kaakesaare gäne, Benamina me ingle cabu ca. ²Yoo, Acejiyame lui bine niinäce jejäcremuji, teebibine lica iyeblengemuji. Weene umle gemi Oogäräneji Mene Eliya poto cidi me, tabe Israela biname bine lipu jeitnäjemuji, Acejiyame ne jejuji egä, ³“Yageyame, teepi määme mename biname bine ituge agleca piiyepu määme iiwäreja dade bine ituge iiglicneja. Cane taatu ätrunga cama gäne, piiyepu teepi singi cuta cebine aglime.” ⁴Agesa Acejiyame me daremu mene: “Eewe, maane taatu lica gäte. Cäme seben tausen biname piti nemi, lui cina kokorare lica ituge äpedna pui uuje ngii Baala tääpume teebine awejename.” ⁵Page cuta pepu gyene: mine nesae pana biname piti nemi Acejiyame lui bine ituge jäjäcra teeme owecu name pi. ⁶Tabe biname bine jäjäcremuge owecu name pi, lica pui biname bime miji mule name pi. Yoo, Acejiyame liba yepä biname ne jaajuge miji mule name pi, peei jaji lui daremu pana birige miji mule tääpume, yepä pepu lica gyene. Acejiyame biname bine jäjäcremuge toraca owecu name pi.

⁷Yoo, Israela biname cina lica jääpänusi teepi ngena tääpume jäärngusi, yepä pui nesae pana biname Acejiyame lui bine jejäcremuji, teepi jääpänusi. Nuuja Israela biname cina ätecija cäco läbitininusi. ⁸Peesi ätecija cäco mule poto cidi me Oogäräneji Mene pisi nyene egä,

“Acejiyame teebibine ngene atwanena dumä itu jewenemuji.

Teepi irecu ca lica päpäna,

tablame ca lica ätecija Keriso poto cidi me, ngälu page.”

⁹Cuta peeи poto cidi me Daawida te jiicuji Oogäräneji Mene cabu nuuja poto ca egä,

“Teipi dade cabu adnatäreji gemi deedei täüpume.

Teipi ngene pa jwaatwananipesi egä, ‘Poode pisi nyene Acejiyame cama,’

yepä teeme ätecija cäco mule te teebibine pa joomlemepi.

Dici abrenuteji gyene.

Teipi pa yaatrametnemepesi, teeme mäpu daremu pa jäätänepesi.

¹⁰ Teipi irecu määsumäasu pa läbitipesi,

piba teipi äblicäco päpänena.

Teipi äcupenapena otni teeme mäpu name pi.”

¹¹ Yoo, Israela biname cina teeme ätecija cäco mule name pi yaatrametnemuge, yepä teeme atrametna iyeteta lica gyene. Israela biname bime mule name pi Acejiyame te nuuja gawe biname bine padare ecäremuji teeme biname me äbitame. Israela biname cina piba ire patre pa yaaglecemepesi nuuja gawe biname bine teeme miji name pi, cuta teipi piba singi pui Miji Mene ätecijame. ¹² Yoo, Israela biname bime niiya mule name pi nuuja gawe biname cina babo miji ne ituge päpäna. Peei miji cuta baborage cire läbitipi, iyeta pui jäätäneji Israela biname liba ireclota biname bime tomi cabu cirege äbäcna.

Olibi Uli cabu ca Mine Acejiyame me Mule Opo Yaawatnusi

¹³ Yoo, weene gawe maramara biname, ai mene lui weeme täüpume. Cane lui Acejiyame me ätyepäneji biname gäne weene gawe maramara biname bime bau me, cuta piiyepu peeи kaakesea cäme täüpume babo mijiirage gyene. ¹⁴ Cane yaapicetnärune cäme Israela biname bine ire patre agli me wawename pama poto cina Acejiyame me owecu mule cabu äbäcname iyeteta ireclota ne päpäname. ¹⁵ Acejiyame Israela biname bine liba ebmalemuji teeme ätecija cäco mule name pi, tabe piba nuuja gawe biname bine teeme biname me jewenemuji. Yepä, Israela biname cina teeme ätecija cäco mule ne liba cire yaabmalepesi, Acejiyame cuta teebibine cire yaawadempesi. Teipi piba epu pana budre biname liiyepu lui cina täcnärep i reclota me.

¹⁶ Calwacupi ire acita mule pisi nyene yepäyepä deedei waadename iyeta deedei abocломäjame miji täüpume. Yoo, pepu pana Israela biname bime täüpume cirege äbita. Abrahamo lui Acejiyame me ingle cabu ge, piiyepu teeme kaakesaare Acejiyame me ingle biname cirege äbita. Yoo, Israela biname lui epu pana gemi uli liiyepu: teeme braju liba Acejiyame memi, teeme ciipe cuta teemi nemii. ¹⁷ Yoo, Olibi uli cabu ca mine Acejiyame me mule ne opo ewatnenisi. Biname te poto ciipe bine yaacnapecmuge teeme ätemäneji olibi uli cabu ca, piba pui ciipe bime puupu cabu tuwângle

me glunu bora olibi uli me ciipe bine jäätäyemuge puma uutaname pui calwacupi uli cabu. Weene nuuja gawe biname lui epu pana peei glunu bora olibi uli me ciipe gemi. Page weene kokre piiyepu miji bine jääpänemuye Israela biname cama, peei glunu bora olibi uli me ciipe teeme ngedo ne lipu yaacatusi ätemäneji uli me braju cabu ca. ¹⁸ Weene gone gawe me jaawenemuye Israela biname bine, lui bime puupu weene ituge waadena. Weeme nuuja ingle lica gyene weemämu awepyeräja. Weene ciipe pana gemi, lica braju pana. Weene weeme kokre yaacatuye braju cabu ca.

¹⁹ Pama weene apu ngene jotwananiniye egä, "Yoo, peei niinäce ciipe bine ituge acnapa cime tääpume puupu wawename." ²⁰ Peei toraca gyene. Teepi acnapäneji ge, ingle naace popi teepi ätrunga cäco gemi, egäcäro weene teeme puupu cabu inajaninuge, ingle naace popi weene Keriso ne jäätrunguye. Yepä, weene gone ngenecu pudupudu; weene ire cängena inajipi! ²¹ Acejiyame te lica Israela biname bime ätrunga cäco mule ne ire taatu jaacituge, yepä teebibine ituge äyeblenga teeme puupu cabu ca, ngänu gyene teepi lui ätemäneji uli me ciipe pana gemi. Peei name pi tabe cuta lica weebibine papa ire taatu jicitininuge. ²² Weene miji peei cabu ca abiberäja egä Acejiyame me owecu pisi nyene cuta piiyepu teeme ablaweja. Tabe Israela biname bine kokre cama yaablawemuge lui cina ätecija cäco gemi, yepä tabe weebibine owecu jiwenininuge weene liba teebine jäätrunguye. Yepä, weeme ätrunga mule weene liba abmala, weene acnapäneji ciipe pana pagege äbita. ²³ Israela biname cina liba teeme ätecija cäco mule ne yaabmalusi Yeesu ne ätrungame, Acejiyame piba teebibine teeme puupu cabu cääri pa yaacranemepi weene cama. Teeme kokre pisi nyene peei ne wawename. ²⁴ Yoo, weene nuuja gawe biname lui glunu bora olibi uli ciipe pana gemi, biname te lui ciipe bine icnapemige, ewademige, puu opopo gyene, siige teeme ätemäneji uli cabu erpecnemige. Yepä, Israela biname lui ätemäneji uli ciipe pana gemi. Acnapäneji ciipe seeji plowa gyene cääri arpetna pui yepä uli cabu.

Acejiyame te Iyeta Biname bine Owecu Jaawenemuge

²⁵ Cäme ätrunga binamewale, pisi nyene mene lui ne lica ituge awabudnita, yepä cane singi gäne weebibine umle wawename naace tääpume weene piba weemämu lica awepyeräjame. Agesa peei mene: Israela biname bime ätecija cäco mule lica gyene iyeteta, yepä peei mule me ngälu gaabe pisi nyene. Iyeta nuuja gawe biname Acejiyame lui bine ituge jäjäcra, teepi liba teeme bau cirege atyareca, ²⁶ piba iyeta jäjäcräneji Israela biname cina cire latatrongäripesi Yeesu Keriso bau me. Acejiyame cuta teebibine cire yääsecräremepi iyeteta ireclota cabu me waadename. Teeme Oogäräneji Mene cuta pisi nyene peei poto cidi me egä,

"Äsecrera biname te cire tädepi Siyonia podo cabu ca Yerusalem
cewe je.

Tabe Yakobu me kaakesaare bine cire yaatatröngäremepi teeme
niiya mule cabu ca.

²⁷Cane ai jajeji mene cire jaawenemepene teeme täüpume,
cane liba teeme niiya mule bine cire yääyeblengäjemepene.”

²⁸Yoo, page bucurage Israela biname lui cubuyame pana gemi Acejiyame
me Miji Mene poto cidi me, siige weene nuuja gawe biname cina babo
miji ne peei cabu ca ituge päpäna. Yepä, Acejiyame me owecu pisi
nyene Israela biname bime täüpume, ingle tabe teebibine ituge jäjäcra,
cuta mene itu ecäranemuji teeme sasa kaakesaare bine egä, “Weeme
kaakesaare cina cäme singi biname me cirege lenaja.” ²⁹Yoo, Acejiyame
me jäjäcra lui iyeteta gyene; tabe lica teeme miji ne acwecnista, cuta
lica teeme mene ne mara me wawena. ³⁰Yoo, niinäce padare cabu weene
nuuja gawe biname cina Acejiyame me singi lica jaawenuye, yepä page
weene Acejiyame me owecu ne ituge päpäna, ingle Israela biname cina
teeme mene lica itu jecatujisi. ³¹Yoo, page teepi ätecija cäco gemi, ingle
Acejiyame me owecu pisi nyene weene nuuja gawe biname bime bau,
yepä teepi teeme niiya mule ne cire yaabma-lepesi cuta Acejiyame me
owecu weene cama cirege päpäna. ³²Ingle naace gyene Acejiyame iyeta
biname bine joomlemuge niiyaniya mule cabu, naace täüpume tabe
teebibine iyeta owecu cama yäätitäremuge.

Mine Miji Acejiyame ne Awepyeräja

³³Acejiyame babo mijiirage gyene biname bime täüpume. Tabe babo
ngene atwanena cama piiyepu babo umle gyene. Nuuja biname te
äblicäco gyene teeme ngene atwanena abocломäja. Nuuja biname te
äblicäco gyene ingle ne päpäna teeme mule poto cidi me. ³⁴Oogäräneji
Mene pisi nyene egä,

“Laasi nyene biname lui te umle gyene Yageyame me ngene
atwanena?

Laati te ibibi gyene teebine umle mene jajanename?

³⁵Laati te teebine nuuja gwidape ituge ceera,
tabe lui täüpume miji daremu awecnistame?

Nuuja biname te äblicäco pee mule bine waweneca.”

³⁶Yoo, iyeta gwidape cina seclenige teeme bau ca, iyeta gwidape cina
teeme kokre cabu icrajinige, piiyepu iyeta gwidape teeme awepyeräja
täüpume icrajinige. Mine miji teebine yaawepyeräjesi ngälu cäco. Siige,
pepu yaanajege!

Mine Lipulipu Lenaja Acejiyame täüpume

12 ¹Yoo, cäme binamewale, Acejiyame te babo owecu cama
mibibine maramara ätityera nicärininuge, pee name pi cane
weebibine jijenininine weeme ireclota teebine toraca cerame. Weene

liba ai ireclota cabu weeme tääpe piiyepu weeme ngenecu teebine ceera teeme singi taatu wawenecame, Acejiyame piba ngenecu miji gyene weeme tääpume. Peese nyene toraca gaabe teebine awepyeräjame. ²Ai gawecewe me mule bine gone jaawenemuye! Gawecewe biname bime singi weemämu gone yaawaduye! Yepä, weeme ngene atwanena Acejiyame ne yääcäruye tabe kirece me wawename. Weene piba taatu miji gemi teeme singi poto cidi me umle äbitame egä ngena mule gyene miji, ngena gyene toraca teeme tääpume, piiyepu ngena gyene conocäo.

³Cane ai mene iyeta weebibine jijenininine, ingle naace gyene Acejiyame baborage owecu piiyepu ätityera cebine ituge ceera. Gone ngene jwaatwananinuye egä weene baborage gemi, yepä weene miji weemämu cängena atrana egä weeme Acejiyame miji ätrunga liba babo gyene. ⁴Yoo, biname me tääpe cabu maramara piicwa gemi. Pui piicwa maramara teeme cuta maramara kaakesea piti nemi. ⁵Yoo, Keriso bau ätrunga biname teepi bucourage gemi, yepä mine iyeta lui epu pana gemi yepä biname me tääpe liiyepu. Yeesu Keriso lui mope gyene, piiyepu mine lui teeme tääpe me piicwa pana gemi. ⁶Acejiyame mibibine kaakesea maramara ituge ceera, piiyepu kokre peei kaakesea cängena wawename. Epu pana maramara piicwa bime kaakesea lipu maramara gemi, mine cuta pepu gemi. Mine miji mimerage kaakesea cängena wawena Acejiyame te lipu kokre nicäranininige. Nuuja me kaakesea lui Acejiyame me mene jajanename, tabe miji iyeta teeme ätrunga ca cängena jaajananemuge. ⁷Cuta nuuja me kaakesea lui ätrunga biname bine ätityeräjame, tabe miji teebibine cängena yäätityäremuge. Nuuja me kaakesea lui biname bine abiberäjame, tabe miji cängena yaabiberäjemuge teebibine. ⁸Nuuja me kaakesea lui biname bine bäärmii agedname, tabe miji bäärmii mene cuta cängena jaajananemuge. Nuuja me kaakesea lui teeme poto gwidape cerame, tabe miji camlecamlle yääcäruge. Nuuja me kaakesea lui biname bine waadename, tabe miji teebibine cängena yaawademuge gloose cäco. Cuta nuuja me kaakesea lui owecu cama ätityerame biname bine lui cina ngenecu mäpu cama gemi, tabe miji gege ngene atwanena cama toraca yäätityäremuge.

Toraca Owecu Lipu Gyene

⁹Sinäme owecu gone! Weene iyeta niiya mule jäägyemuye, yepä miji mule bine ewademeye ireclota tääpume. ¹⁰Nanigane wäsi lipu singi gegi, weene pepu pana owecu jaawenemuye weeme ätrunga binamewale bine, piiyepu nuuja ne opo gaabe me wata yaacituye. ¹¹Weene durau gone, yepä kaakesea kokre cama jaawenemuye; iyeta weeme ngenecu piiyepu seemo cama jaawenemuye Acejiyame tääpume. ¹²Weene gege ngeneecu cama inajininuge, ingle weene umle gemi egä Acejiyame me babo miji pisi nyene weeme tääpume. Mäpu liba weeme bau me läduge, weene miji

bojäcu cama awagrijame Acejiyame me ätityera täüpume, piiyepu iyeta padare Acejiyame ne yaawejanuye. ¹³Weeme nuuja ätrunga biname cina liba gwidape singisingi yaacrajuge, weene teeme mäpu cabu teeme singi gwidape yääcäremuye, cuta piiyepu gaabe cabu otnetneja biname bine ala taasoglecemuye teeme deedei piiyepu ute puupu ceerame.

¹⁴Nuuja biname liba weeme täüpume conocono piiyepu claabe, weene Acejiyame ne yaawejanuye teeme miji täüpume, gone awejena teeme niiya daremu täüpume. ¹⁵Nuuja cina liba gege gemi, weene miji cuta gege äbita ten cama. Nuuja cina liba ele yaangenetnemuge, weene miji ele angenetna ten cama. ¹⁶Weeme owecu te miji yepä pana äbita iyeta biname bime täüpume. Weene apu gone ngene jwaatwananinuye egä, “Cane baborage gäne poto biname cabu ca,” yepä ajiri gone läbitininuye matikolä biname cama lenajame, piiyepu durau gone weeme singi cäco kaakesea ne wawename. Cuta weene gone apu ngene jwaatwananinuye egä, “Cane taatu sâne umle cama biname.”

¹⁷Nuuja biname te liba weebibine conocono jiwenininuge, weene gone daremu jaawenuye. Weene miji mule taatu jaawenuye, piba biname cina äblicäco gemi weeme mule aitneja. ¹⁸Gone nuuja biname ne claabe me wawena piiyepu gone teeme claabe ne daremu wawena. Yoo, iyeta biname cama weene poode cama inajininuge. ¹⁹Cäme ngenecurage binamewale, niiya mule daremu awecnista gone, yepä peei awecnista yaabmaluye Acejiyame bau me. Oogäräneji Mene pisi nyene egä, “Yageyame te jiicenige: ‘Niiya mule daremu lui käme ime cabu sine; cane te cirege ceera.’” ²⁰Peei name pi weeme cubuyame te liba loolomecewe, weene teebine deedei yääcäruye. Tabi liba niiye täüpume singi, weene teebine niiye yääcäruye nanime. Yoo, weeme miji mule name pi tabe piba ajiri me läbituge. ²¹Gone niiya ne padare ceera weebibine apremelame, päti weene niiya cabu ca yuutrutuye miji mule ca.

Weeme Mope Biname bime Mene Itecijinuge

13 ¹Iyeta mope biname lui cina biname bine ire jaatwemusi, Acejiyame te teebibine pui kaakesea cabu yaacrajemuge, peei name pi mine miji teeme kaakesea mene ätecijame. Yoo, iyeta kokre nuuja biname bine ire atwime lui Acejiyame bau ca gyene. ²Laatibi teeme mope biname bime mene jäägyusi, teepi cuta Acejiyame me singi ne jäägyusi. Teepi teeme mäpu daremu pagege päpäna. ³Miji mule biname cina wälu lica gemi teeme ire atwi biname bime täüpume, yepä conocono mule biname teepi wälu gemi. Weene liba singi lica ire atwi biname täüpume wälu äbita, weene piba conocäco mule jaawenemuye. Teepi piba weebibine pa iwepyeräjipesi. ⁴Acejiyame te ire atwi biname bine teeme kaakesea yääcäremuge weeme miji täüpume. Yepä, weene liba conocono jaawenemuye, weene miji wälu, ingle naace gyene teeme kokre cuta pisi

nyene biname bine mäpu cabu acraname. Teepi Acejiyame me kaakesea bägrä gemi niiya mule daremu ceerame. ⁵Peei name pi weene pui biname bime cotre bine cängena jaawenemuye, piba teeme mäpu daremu ne lica jäätäpänuye. Cuta nuuja ingle pisi nyene cotre bine wawenecame: Weene ngene ca yaagluye egä peei mule lui toraca gyene.

⁶Peei neeneni ingle name pi weene cuta weeme täks rarekaake yaacranemuye. Peei täks rarekaake cabu ca weeme ire atwi biname cina teeme kaakesea daremu jäätäpänu. Piba teepi teeme kaakesea cängena jaawenemusi, Acejiyame lui ire atwi kaakesea ne teebibine ituge ceera. ⁷Yoo, lui cotre piti nemi rarekaake uutecrena poto cidi me, weene peei cotre bine jaawenemuye, rarekaake yääcäremuye. Cuta opo gaabe yaacranemuye weeme ire atwi biname bine piiyepu matimati ätityera teebibine yääcäremuye.

Biname cina Miji Owecu cama Lenaja

⁸Weene yaawecnemuye gwidape bine piiyepu rarekaake bine teeme padare cabu, päätä weene äblicäco singi me ibi awecnista, peei name pi iyeta padare weene miji weemeweme singi läbitaninago. Yoo, lui biname te teeme nuuja biname tääpume singi läbitanuge, pui mule cabu tabe Acejiyame me cotre mene birige wawena. ⁹Acejiyame me cotre mene lui apu egä: "Sargi mule gone jaawenuye; gone nuuja biname ne budre me yaagluye; gone gwidape ero ca yaawaduye; piiyepu gone gwidape tääpume singisingi läbitininuye," cuta pepu pana cotre iyeta, teepi yepä babo cotre ngalebora gemi. Agesa pui babo cotre: "Maane miji nuuja biname bime tääpume epu singi äbitena, maane lipu määme tääpume singi läbitanute." ¹⁰Apu gyene, ingle biname te liba nuuja biname bime tääpume singi läbitanuge, tabe teebibine lica nuuja niiya jaawenemuge. Yoo, peei name pi liba biname te biname tääpume singi läbituge, tabe iyeta cotre bine cuta jaawenemuge.

¹¹Yoo, mine miji cängena lenaja, ingle mine umle lica luma ngänu cerämu padare pisi nyene. Padare te itu tatyaramtumi weene ute pana lenaja cabu ca arpinerame, ingle mime äsecrera ai ireclota cabu ca iyeteta ireclota cabu me lui mametarage gyene pui padare cabu ca mine liba Yeesu ne niinäce jäätätrungujisi. ¹²Yoo, ciiye pana padare mameta gyene awala, Yeesu me acnenuta padare te mameta gyene atyaramta. Miji mine krokeciyiye pana mule ne yaabmalesi, apacyera pana mule ne yaacatesi, lui cabu kokre aclajutame. ¹³Mine miji epu pana cängena lenaja, biname cina apacyera cabu lipu yaacrajuge. Siige iyeta sice buduma mule; siige iyeta sargasargi mule, siige iyeta mene abaja cuta piiyepu iyeta ämugetna. ¹⁴Yoo siige, page mine Yageyame Yeesu Keriso me mule bine ewademeye, peei name pi weene niiya singisingi ngene atwanena gone padare ceera.

Mime Ätrunga Binamewale Gone Äingeja

14 ¹Lui Ätrunga biname ngenecu onyaonya pana gemi, teebibine weeme ingle cabu yääbäcnuye, piiyepu gone mene ca jäingäjinuye teeme singi mule poto cidi me. ²Poto ätrunga biname apu jiicenisi egä, "Iyeta maramara cibu deedei miji mime täüpume ärwäjame, ingle iyeta deedei iyeta cibu lui Acejiyame bau ca gemi." Nuuja poto ätrunga biname apu ngene jotwananinisi egä, "Poto cibu aletna puupu cabu ca lui uuje bine iiwäräjeji gemi, peei name pi cine singi lica gemi cibu mäju ärngäjame, yepä calwacupi deedei taatu ärwäja." ³Yoo, ätrunga biname lui cina umle gemi cibu cama deedei ärwäja, teepi miji lica nuuja ätrunga biname ne aina egä, "Tabe onyaonya ngenecu biname gyene." Cuta piiyepu lui cina umle cäco cibu cama deedei äbita, teepi miji lica teeme nuuja poto biname bine, lui cibu umle gemi, aitneja egä, "Conocono mule biname gemi." Teepi miji lica nuuja biname ne pepu aitneja, ingle naace gyene pui lui Acejiyame me biname gyene. ⁴Yoo, biname te äblicäco nuuja biname me kaakesea bägrä ne ablaweja. Peei lui teeme yageyame me kaakesea gyene. Tabe te teebine jaatranuge egä miji gyene coo niiya gyene. Yoo, yepä pana gyene: mine miji lica nuuja biname poto cidi me aitneja egä, "Tabe conocono biname gyene," ai ingle naace gyene teeme yageyame lui Acejiyame sine. Teebine Acejiyame bau ebmalepeye! Tabe te teebine umle pa jaawenepi teeme mule liba conocono gyene. Tabe ätrunga cabu cängena pa jaaclajutepi, ingle Acejiyame te miji gyene teebine toraca gaabe awabame.

⁵Yoo, yepä ätrunga biname te singi poto bimu bine mara me wawename teeme mule ca Acejiyame täüpume, yepä nuuja ätrunga biname te singi lica gyene pepu mule wawenecame, ingle tabe apu ngene jwaatwananuge egä nuuja bimu te mara lica gyene Acejiyame täüpume. Yoo bimu maramara poto cidi me, iyeta biname cina miji cängena ngene atwanena, piba ngene ca agli lui mule miji gyene teeme täüpume. ⁶Lui ätrunga biname cina singi gemi poto bimu mara me wawename, teepi pepu jaawenemusi Acejiyame ne awepyeräjame, piiyepu lui ätrunga biname cina umle gemi cibu cama deedei äbitame, teepi cuta Acejiyame ne yaawepyeräjusi, liba teebine eso yääcärusi teeme deedei täüpume. Yoo, lui ätrunga biname cina umle cäco gemi poto cibu ärngäja, ingle teepi singi lica peei cabu ca uuje ne awepyeräjame, teepi cuta Acejiyame ne yaawepyeräjusi teeme mule ca, ingle naace popi teepi teebine cuta eso yääcärusi teeme deedei täüpume. ⁷⁻⁸Mine lui ätrunga biname gemi, iyeta mime ireclota cabu cuta piiyepu mime budre padare cabu mine miji Acejiyame taatu ne awepyeräjame piiyepu teeme singi wawename, lica mime singi. Mine lipu ireclota cabu ninajininige, peei ireclota lui Acejiyame täüpume, cuta piiyepu mine liba budre jääpänusi, peei budre

lui teeme täüpume, peei name pi ireclota cabu coo budre cabu mine Yageyame tääpu memi. ⁹Keriso budre itu äbituji piiyepu budre cabu ca arpinantiji Yageyame me äbitame iyeta teeme ätrunga binamewale täüpume. Mine iyeta teeme ime cabu temi: lui cina ireclota cama page, cuta piiyepu teepi lui cina budre ituge äbita. ¹⁰Yoo, peei name pi weene ngeno memi singi weeme ätrunga binamewale bine aitneja? Cuta weene ngeno memi singi teebibine jajime egä, “Weene camu gemi cime pana babo umle cama äbitame?” Pepu iicana lui weeme kaakesea lica gyene. Mine iyeta cirege aclajuta Acejiyame me opo gaabe je tabe te mibibine atraname. ¹¹Yageyame te Oogäraneji Mene cabu jiicenige egä,

“Ai ingle naace gyene cane toraca ireclota cama gäne, cäme mene cuta toraca gyene egä:

Iyeta biname kokorare ca cire yääpednemepesi cäme opo gaabe je.

Iyeta biname cuta cire jiicemepesi egä, ‘Peese nyene Acejiyame!’ ¹²Yoo siige, mine yepäyepä mime ireclota cirege aitneja Acejiyame täüpume.

Mime Poto Binamewale bime Ätrunga Gone Sabe Wawena

¹³Yoo, peei name pi mine gone mimemime aitneja. Mine päätä kirece ngene atwanena pa yaacatesi egä, “Mine gone epu mule wawena lui te nuuja ätrunga biname ne jaawenuge atramame coo niiya mule wawename.” ¹⁴Yoo, Yageyame Yeesu cabu ca cane toraca umle gäne egä nuuja deedei coo cibu gwidape lica gyene cude, yepä biname te liba gwidape poto cidi me ngene jwaatwa-nanuge egä, “Ai lui cude gyene,” siige piba teeme täüpume cude me läbituge. ¹⁵Weene liba weeme poto binamewale bine weeme cibu ärngäja ca ngenecu mäpu me jaawenemuye, weene piba owecu lica gemi teeme täüpume. Keriso cuta peei biname bime täüpume budre ituge äbita; gone teeme Yeesu bau ätrunga ne sabe wawena weeme deedei äbita mule ca. ¹⁶Ngänu gyene weene umle egä weeme mule conocäco gyene, yepä weene gone mara mule biname bime sobe cabu peei ne wawena! Teepi piba weebibine lica birige aitneja weeme mule täüpume. ¹⁷Yoo, Acejiyame me waadena lui lica ärwäja piiyepu änäja cotre poto cidi me, ingle peei lui matimati gwidape gemi. Yepä, teeme waadena lui conocäco mule poto cidi me, piiyepu poode nuuja biname cama, piiyepu ngenecu gege poto cidi me. Aceji Seemo te mibibine nitityärinuge ai bine wawenecame. ¹⁸Weene liba Keriso täüpume pepu inajininuge, piba Acejiyame ngenecu miji gyene weeme täüpume, piiyepu biname cina ngenecu miji gemi.

¹⁹Yoo, peei name pi mine miji apicetnera peei mule taatu wawenecame lui cina mibibine poode cabu me niwadininusi piiyepu lui cina mimemime kokre me niweninininus. ²⁰Yoo, Acejiyame me kaakesea nuuja ätrunga biname cabu gone sabe jaawenemuye weeme cibu ärngäja

mule ca. Iyeta deedei piiyepu cibu miji gemi ärwäjame, yepä conocono gyene cibu coo deedei äbita, liba peei mule te nuuja biname ne jaawenuge niiya mule wawename. ²¹ Miji mule agesa: Gone cibu ärngäja coo waina niiye änäja, coo nuuja gwidape ne wawena, liba peei te weeme ätrunga biname ne atrama me jaawenusi. ²² Yoo, miji gyene liba Acejiyame taatu umle gyene weeme ätrunga peei mule poto cidi me. Yoo, biname te liba apu ngene jwaatwananuge egä, “Cane lui mule ne jewenenine, peei miji gyene cäme tääpume,” piiyepu tabe liba lica niiya lasicnantuge peei poto cidi me, tabe piba miji taatu yaanajuge. ²³ Yepä, tabe liba neeneni ngene atwanena cama jiicuge egä, “Baa, cane yäärwäjene, coo lica?” tabe piba conocono mule ne jaawenuge liba yäärwäjuge, ingle tabe ätrunga cabu ca lica jaawenuge. Yoo, iyeta mule lui lica ätrunga cabu ca wawenäneji, peei lui conocono mule gemi.

**Mine Miji Cängena Ngene Atwanena cuta Nuuja
Biname bime tääpume; Lica Mime Taatu**

15 ¹ Mine lui bime ätrunga kokre gyene Yeesu cabu, mine miji cängena gigri lenaja ngenecu onyaonya biname cama, teepi liba ngenecu maramara läbitininusi Acejiyame me singi mule poto cidi me. Mine gone mime miji taatu tääpume lenaja, ² yepä mine miji mime nuuja binamewale poto cidi me cuta ngene atwanena teeme miji tääpume teeme ätrunga ne kokre ceerame. ³ Keriso cuta piiyepu, tabe teeme miji tääpume lica enajuji, päätä Oogäräneji Mene te jiicenige egä, “Biname lui cina niiya mene jiicemusi määme poto cidi me, teeme peei niiya mule te cuta cebine niiya nawenuge.” ⁴ Yoo, iyeta Acejiyame me Oogäräneji Mene lui mime ätityera tääpume. Peei te mibibine nibiberäjininige kokre ngene atwanena cama lenajame piiyepu cängena awagrijame Acejiyame me ätityera padare ne. ⁵ Mime kokre piiyepu mime ätityera tädenige Acejiyame cabu ca. Cane Acejiyame ne ewejanenine tabe weebibine yepä ngene atwanena ceerame Yeesu Keriso me ngene atwanena liiyepu, ⁶ naace tääpume weeme yepä ngene atwanena cama piiyepu yepä mene ca Acejiyame ne awepyeräjame, lui gyene mime Yageyame Yeesu Keriso me Babe piiyepu teeme Acejiyame.

**Acejiyame me Miji Mene Lui Iyeta Gawe
Maramara Biname bime tääpume**

⁷ Yoo, peei name pi weeme ätrunga binamewale bine toraca biname me jaawenemuye owecu cama, epu pana Keriso weebibine lipu teeme biname me ituge wawena. Nuuja biname cina peei mule ne liba pa jääpänepesi, teepi Acejiyame ne pa yaawepyeräjepesi. ⁸ Yoo, Yeesu Keriso täduji Israela biname bine ätityerame biname bine awabame egä Acejiyame teeme mene toraca me jaawenuge, tabe lui mene itu jejemuji Israela biname

bime kaakesaare bine egä tabe teeme ätityera biname ne pa täätupepepi.

⁹Tabe cuta piiyepu täduji nuuja gawe biname bine ätityerame teepi piba Acejiyame ne awepyeräjame teeme owecu täüpume. Pisi nyene Oogäräneji Mene cabu Daawida te lui mene Acejiyame ne jejuji egä,

“Cane meebine eso nääcärenine nuuja gawe biname cama teeme sobe cabu.

Cane määme ngii uupera ca naawepänteneine.”

¹⁰Oogäräneji Mene te nuuja poto cabu jiicenige egä,

“Gawe maramara biname, weene babo gege äbitineye Acejiyame me jääjäcräneji biname cama.”

¹¹Cuta nuuja mene te egä,

“Gawe maramara biname, weene iyeta Acejiyame ne ewepyeräjeye.

Yoo, iyeta ai gawecewe biname, weene teebine eso ecäreye!”

¹²Cuta Isaya nuuja Oogäräneji Mene cabu jiicuji egä,

“Ingwe ca yepä biname cire tädepi Yese^a me ingle cabu ca.

Acejiyame teebine cire yaacitepi nuuja gawe biname bine waadename.

Teepi ätrunga cire yaacitepesi teeme cabu.”

¹³Yoo siige, Acejiyame lui cabu mine ngene atwanena bine yaacranemusi, cane teebine ewejanenine tabe weebibine baborage gege piiyepu poode cerame weene liba teebine jitrungeniye, weene piba baborage ätrunga cama jewagrijeniye teeme ätityera täüpume. Aceji Seemo teeme kokre ca pepu ngene atwanena pa icäripi.

Paulo Rooma Biname bine Jejemige Ai Leta Ngena Tääpu Myene

¹⁴Cäme ätrunga binamewale, cane käme ca umle gäne egä weene miiji mule biname gemi, piiyepu weene umle cama gemi lui mule bine wawenecame, cuta piiyepu weene miiji gemi nuuja biname bine bäärmi mene jajanename. ¹⁵Yepä, cane weeme bau conocäcorage yoogärenine weene poto gwidape bine ngene apecna-me. Cane conocäco jijananininine weebibine, ingle naace gyene Acejiyame te cebine ai mijiirage kaakesea itu näcaruji ¹⁶Yeesu Keriso me ätyepäneji biname me äbitame gawe maramara biname bine ätityerame. Cane epu pana gäne Acejiyame me iiwäreja biname liiyepu. Cane teeme Miji Mene gawe maramara biname bine jaajananemune teepi te owecu gwidape pana äbitame Acejiyame tääpume, lui poto cidi me tabe ngenecu miiji me pa läbitepi, Aceji Seemo liba teebibine teeme tääpume mara me jaawenemuge. ¹⁷Yoo, cane gege gäne, ingle cane baborage kaakesea Acejiyame tääpume ituge wawena Keriso Yeesu cama. ¹⁸Cane weebibine jijenininine egä lica käme kokre name pi käme kaakesea baborage gyene,

^a 15:12 Yese: Yese lui Daawida me babe ge, piiyepu Daawida lui Yeesu me kaakesaare ge.

yepä Keriso babo kokre cebine itu näcärepi gawe maramara biname bine waadename teepi Acejiyame täüpume ätrungame teeme gaabe cabu otnime. Peei te itu läbitepi cäme mene piiyepu cäme kaakesea cabu ca,¹⁹ kokre owowä piiyepu ciitaca mule cabu ca, piiyepu Aceji Seemo me kokre cabu ca. Yoo, Yerusalem cewe cabu ca ngälu Iluriku gawe ne oomlaname, cane iyeta pui gawe cabu itu totnäjumene biname bine iyeta poto ta jajanename Miji Mene Keriso poto cidi me.²⁰ Niinäce cabu ca cäme singi puga ge Miji Mene jajanename cewe maramara biname bine, lui cina lica ituge ätecija Keriso poto cidi me. Cäme singi lui pui maramara cewe cabu puma kaakesea agedname, cuta lica otni nuuja biname te luma Acejiyame me mene itu jaajananemepi.²¹ Oogäräneji Mene te ai poto cidi me jiicenige egä,

“Lui biname bime bau lica ituge jajanena teeme poto cidi me,
teepi Miji Mene ca pa jäätänepesi teebine,
piiyepu lui biname cina lica ituge ätecija,
teepi umle pa läbitipesi.”

Paulo Rooma Biname bine Jejemige Teeme Singi Teebibine Ädärame

²² Yoo, bucourage padare cane liba singi ge otni weeme bau me, cäme nuuja cewe cabu kaakesea name pi, cane pui padare äblicäco weeme bau me otni.²³ Yepä, ai padare peeii maramara cewe cabu lui kaakesea ne cane bepirine. Yoo, bucourage kämäge cama cäme singi puga ge weebibine ädärame,²⁴ cuta piiyepu ai padare cabu cane otni mäne. Cane Spaniya gawe cabu me ädenine. Cane singi gäne weebibine gaabe je päpäname, piiyepu weeme bau ca ätityera päpäname cäme otni täüpume piiyeme. Yepä, niinäce cane singi gäne matikolä mijirage padare cuta weene cama lenajame.²⁵ Yepä cäro, cane niinäce ädenine Yerusalem me Acejiyame me biname bine puma ätityerame,²⁶ ingle naace gyene maramara ätrunga ingle Makedoniya piiyepu Akaya gawe cabu teepi ngenecu gege cama mene itu jaatraneperi rarekaake ootoname piiyepu ätyepame owecumete biname bime bau me, lui piti nemii Yerusalem ätrunga biname bime ingle cabu.²⁷ Teepi teeme singi cabu peeii ne itu jaatraneperi, piiyepu teepi miji pepu wawename, ingle Israela biname cabu ca nuuja gawe biname cina ituge päpäna Acejiyame me miji teeme seemo bime täüpume. Teepi peeii name pi miji cuta Israela biname bine ätityerame mijimiji gwidape ca teeme tääpe täüpume.²⁸ Yoo, cane liba peeii kaakesea ne pa yaapirepene piiyepu iyeta ootona rarekaake cängena teebibine pa yääcäremepene, cane piba pa labyemärepene Spaniya gawe me otnime piiyepu weebibine gaabe cabu ädärame.²⁹ Piiyepu cane umle gäne egä cane liba pa tädepene, cane weeme bau me pa tatyaramtepene iyeta Keriso me miji cama.

³⁰ Cäme binamewale, mime Yageyame Yeesu Keriso name pi piiyepu mime singi name pi, Aceji Seemo te lui mibibine itu nicäripi, cane

weebibine jijenininine Acejiyame ne cane cama awejename käme miji tääpume. ³¹Teebine ewejaneye egä pui Israela biname Yuudea gawe cabu lui cina lica Yeesu Keriso tääpume birige ätrunga, teepi lica cebine niiya me wawena. Acejiyame ne cuta ewejaneye egä teeme biname Yerusalem cewe cabu je, teepi ngenecu miji cama pa yaawadepesi pui rarekaake bine lui cime ätityera gyene teeme tääpume. ³²Acejiyame liba singi gyene, cane piba babo gege cama pa tädepene weeme bau me mime ngenecu apretnemalame. ³³Yoo, Acejiyame lui te mibibine ngenecu poode nicärininuge, cane teebine ewejanenine iyeta weeme gome lenajame. Pepu pa läbitege.

Paulo Sebore Jewenemige Poto Rooma Ätrunga Biname bine

16 ¹Mime yepä ätrunga biname ngii Poebe tabe pa twaaclepi Rooma me. Tabe mijirage magebi gwene, lui te cängenarage kaakesea jaawenemuge Kenekrea ätrunga ingle cabu je. ²Weene teebine sebore jowenepeye, piba cängena tocanepeye weeme ätru-nga ingle cabu me. Mine Acejiyame me binamewale miji mime yepä ne pepu ire jaatwusi. Teeme singi gwidape tääpume weene uttyäreye, ingle tabe bucurage biname bine ituge ätityera, cebine piiyepu.

³Sebore Akwila piiyepu teeme coga Prisila tääpume. Teepi cane cama gigri kaakesea jaawenäsi Yeesu Keriso tääpume. ⁴Teepi mameta budre jääpänäsi cebine ätityera name pi. Cane singi teebibine baborage eso ceerame, lica cane taatu, yepä ätrunga biname iyeta gawe maramara biname bime ingle cabu teepi cuta piiyepu. ⁵Cuta sebore pui ätrunga ingle biname bime tääpume, lui cina teeme mete cabu labasecretnininusi irecu ätumutame.

Sebore käme singi biname Epaenetus tääpume. Tabe niinäce biname gyene Asiya Probins cabu lui te Keriso ne itu jitrunguji. ⁶Sebore cuta Mariya tääpume, tabe lui baborage kaakesea ituge wawena weeme tääpume. ⁷Sebore cuta Andronikus naabi Juniyas tääpume. Teepi käme Israela biname gegi, lui cina krokeciyi mete cabu cane cama itu aanajuji mime ätrunga mule name pi. Teepi baborage ätyepäneji biname gegi, lui cina ätrunga biname me ituge äbita käme niinäce gaabe me.

⁸Sebore Ampliyatus tääpume. Tabe käme singirage biname gyene mime Yageyame tääpume. ⁹Sebore Urbanus tääpume, tabe lui mine cama kaakesea biname gyene Keriso tääpume. Piiyepu sebore käme ngenecurage biname Stakus tääpume. ¹⁰Sebore Apeles tääpume, lui te Keriso ne ätrunga me apicetnera cabu ca tasatuji kokre cama. Sebore iyeta biname tääpume lui cina Aristobulus me mete cabu yaacrajuge. ¹¹Sebore Herodio tääpume. Tabe cuta käme Israela biname gyene. Cuta sebore ätrunga biname bime tääpume lui cina Narkisus me mete cabu yaacrajuge.

¹² Sebore Trupaena naabi Truposa bime tääpume. Ai neeneni magebi cina mime Yageyame me kaakesea cängena jaawenäsi. Cuta sebore käme ngenecurage biname Perisis tääpume. Tabo miijurage magebi gwene, lui baborage kaakesea ituge wawena mime Yageyame tääpume. ¹³ Sebore Rupus tääpume. Tabo mime Yageyame me babo miijurage kaakeseayame gyene. Cuta sebore teeme mage tääpume, lui te käme mage pana cebine itu ire natwepi. ¹⁴ Sebore Asunkritus, Plego, Hermes, Patrobas, piiyepu Hermas tääpume, piiyepu iyeta ätrunga biname lui teeme ingle cabu temi. ¹⁵ Sebore Pilologus naabi Juliya; Nereus piiyepu teeme ngule; cuta Olimpas piiyepu iyeta Acejiyame me biname lui teeme ätrunga ingle cabu temi.

¹⁶ Weene weemeweme ajecletnäjineye gege cama. Keriso me biname cina iyeta maramara ätrunga ingle cabu ca, teepi weeme tääpume sebore mene ne jityepenisi.

Paulo Leta ne Umle Mene ca Ermuji

¹⁷ Käme binamewale, cane weebibine toraca jijenininine, cängena ire pui biname tääpume lui cina biname bine maramara me jaawenemusi. Teepi biname bine mara walya gaabe yääcäremusi Acejiyame poto cidi me, siige poto biname bime ätrunga sabe jaawenemusi. Yepä, weebibine pepu lica ituge abiberäja; weene ten cama abasuta gone! ¹⁸ Biname lui cina pepu yaabiberäjemusi, teepi lica mime Yageyame Keriso tääpume kaakesea jaawenemusi, yepä teeme kaakesea lui teeme singisingi mule tääpume. Poto ngenecu onyaonya biname bine teepi yaangletnäjemusi teeme mitemite mene ca. ¹⁹ Yoo, iyeta biname cina cebine najanusi egä Miji Mene te kokre cama yaanajuge weene Rooma ätrunga biname cama. Cane peei name pi mati gege lica gäne weeme poto cidi me. Cane singi gäne weene umle cama lenajame miji mule poto cidi me, yepä umle käco pana lenajame niiya mule tääpume. ²⁰ Piba Acejiyame lui te mibibine poode nicärininuge, tabe Satani me kokre ne pa yaapremalepi teebine gawe me wawename weeme tääpume. Mime Yageyame Yeesu me miji te weene cama yaanajege.

²¹ Timoti lui te cane cama kaakesea jaawenemuge, tabe jiicenige sebore weeme tääpume. Käme Israela binamewale Lukiyus, Yasona, piiyepu Sosipata teepi cuta sebore jiwenininisi.

²² Yoo, cane säne Tertiyus cuta piiyepu weebibine sebore jiwenininine mime Yageyame me ngii cabu. Paulo lui mene jiicenige, cane te yoogärenine weeme tääpume.

²³ Gayus lui me mete cabu cime ätrunga ingle biname cina labasecretinago, tabe cuta sebore weebibine jiwenininige, cuta piiyepu Eratus, lui te rarekaake ire jaatwemuge ai babo cewe tääpume, cuta piiyepu mime biname Kwartas, teepi weebibine sebore jiwenininisi.

[²⁴Mime Yageyame Yeesu Keriso me babo mijji te iyeta weene cama yaanajege.]

Paulo te Acejiyame ne Ewepyeräjige

²⁵Mine mijji Acejiyame ne awepyeräja. Teeme kokre pisi nyene mibibine ätityerame mine ätrunga cabu cängena lenajame. Teeme kokre tädenige pui Miiji Mene cabu ca, cane lui jiicemune Yeesu Keriso poto cidi me. Peei Miiji Mene te Acejiyame me singi ne jaawabudnituge, lui singi poto cidi me biname cina umle cäco yaacrajuge teeme niinäce kaakesaare cabu ca. ²⁶Yepä, ai padare cabu Acejiyame me singi awabudnitäneji gyene. Teeme mename biname cina teeme singi itu jiicemujisi Acejiyame me Oogäräneji Mene cabu. Acejiyame lui iyeteta gyene, tabe ätrunga biname bine ituge jaji teepi iyeta gawecewe biname bine jajanename egä: Acejiyame singi iyeta biname bine waadename. Tabe singi iyeta biname cina teeme mene acatame teebine ätrungame.

²⁷Yoo, Acejiyame taatu umle cama gyene iyeta gwidape poto cidi me. Jamyacu apaclyera lui teeme yene iyeteta Yeesu Keriso me kaakesea cabu ca. Pepu pa yaanajege!

Cane ngii Paulo, siige käme mene ngälu peese.

PAULO ME NIINÄCE LETA KORINITO ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

Sebore Mene

1 ¹Cane, Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne, Acejiyame lui ne teeme singi miji pi najuji ai kaakesea täüpume. Cane piiyepu mine cama yepä ätrunga biname Sostene, cine te yoogärenago ²Acejiyame me ätrunga ingle cabu me Korinito babo cewe ngalebora. Cine weebibine jiwalinago, lui bine ala ituge asogleca mara me äbitame Acejiyame täüpume, lui cina teemi nemi Yeesu Keriso cama yepä me äbita miji pi. Ai leta cuta iyeta biname bime bau me iyeta poto ta, lui cina yaawejanusi mime iyeta bime Yageyame Yeesu Keriso ne.

³Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te weeme cabu lenajame piiyepu teepi weebibine poode cerame.

Acejiyame te Yeesu Keriso me cabu ca Mibibine Miji Niwenanenininige

⁴Cane Acejiyame ne eso yääcäranune weeme täüpume, ingle tabe lipu owecu ituge äbita weeme täüpume Yeesu Keriso cabu ca. ⁵Keriso cama yepä äbita miji pi weene kokre ituge äbita iyeta mule cabu, cuta piiyepu iyeta iicema cabu piiyepu iyeta umle cabu. ⁶Keriso poto cidi me mene te weeme cabu braju itu jaawenepi epu kokre cama, ⁷egä weene itu jäätänanemepeye iyeta miijimiji gwidape weeme seemo ireclota täüpume, weene liba jewagrijeniye Yageyame Yeesu Keriso me acnenuta ne. ⁸Tabe te cuta weebibine kokre me cire jiwenipi ngälu ngälugaabe me, piba weeme cabu nuuja niiya ne lica cirege päpäna teeme acnenuta bimu cabu. ⁹Acejiyame lui te weebibine tisoglicipi teeme Bägrä Yeesu Keriso, mime Yageyame cama yepä me äbitame, weene toraca ätrunga ecitepeye teeme cabu, egä tabe cirege wawena tabe ngena täüpume ituge jaji.

Korinito Ätrunga Biname cina Maramara Abelaninisi

¹⁰Cäme ätrunga binamewale, cane Yageyame Yeesu Keriso me ngii cabu jijenininine weene yepä ngene atwana cama lenajame, piba weene

mara me lica päbitipeye. Weene miji gigri yepä ngene atwana cama lenaja. ¹¹Kloe me ingle cabu ca poto biname cina cebine najepesi, egä weene, cäme ätrunga binamewale, jiceliniye peema, egä laasi nyene babo biname. ¹²Cane naace täüpume egä weeme yepä te jiicenige egä, "Cane Paulo me biname gäne," nuuja te jiicenige egä, "Cane Apolo me biname gäne," nuuja te egä, "Cane Peteru me biname gäne," cuta nuuja te egä, "Cane Keriso me biname gäne." ¹³Yeesu me binamewale lui teeme tääpe gemi. Ingle teeme tääpe lui yepä gyene, peei name pi teepi äblicäco maramara äbita. Nää Paulo tage, lui te baarge uli cabu budre äbituji weeme täüpume? Nää, Paulo me ngii cabu weebibine niiye ca ituge äciseja? ¹⁴Cane Acejiyame ne eso ecärenine, egä cane te lica weebibine niiye ca jicsäjipene, yepä Krispo naabine taatu Gayus jääcisäjepene. ¹⁵Siige nuuja te äblicäco iicana, egä weebibine cäme abiberäja bägrä täüpume ituge niiye ca äciseja. ¹⁶Yoo, cane cuta Setepano teeme ingle biname cama niiye ca jääcisäjemepene. Yepä cane ngene lica jotwenine, egä cane cuta poto bine ituge niiye ca äciseja coo liiyepu. ¹⁷Keriso cebine lica nätyepuji niiye ca äcisejame, yepä tabe nätyepuji Miji Mene jajanename. Cane ai gawecewe umle biname bime pana lica jiicemimune, ingle cane singi lica gäne Keriso me budre me kokre te papa me äbitame.

Acejiyame me Kokre piiyepu Umle Lui Keriso Sine

¹⁸Mene Keriso me budre poto cidi me baarge uli cabu papa gyene eei bime täüpume, budre gaabe cabu lui cina yaacluge. Yepä mine lui cina ireclota gaabe cabu naclenige, mime täüpume Acejiyame me kokre pisi nyene pui mene cabu. ¹⁹Oogäräneji mene te jiicenige apu egä,

"Cane ai gawecewe umle biname bime umle ne cire yiigarecepene;
cuta laatibi bucourage mule poto cidi me labiberäjininus,
cane teeme peei abiberäja ne papa me cire jaawenepene."

²⁰Siige ai gawecewe umle biname cina teepi ngena miji gemi; piiyepu laatibi labiberäjininus bucurage mule poto cidi me, teepi cuta ngena miji gemi; piiyepu laatibi cängena jaatranimusai ai gawecewe me gwidape poto cidi me, teepi cuta ngena miji gemi? Acejiyame te ituge aboclomta, egä ai gawecewe me umle lui buduma umle gyene. ²¹Acejiyame teeme baborage umle ngalebora apu ngene jotwananuji, egä biname cina lica birige teemerage umle ca Acejiyame täüpume umle äbita. Eewe, pätä tabe ngene jotwa-nanuji, egä cine lui Miji Mene jaajananemusi, gawecewe muleyame biname cina lui mene ne buduma mene ca einenis, laatibi jäätprungusi pui mene ne, teepi te ireclota ne jääpänusi. ²²Israela biname cina singi ciitaca mule bine pääpänename, Griik biname cina umle ne jirngenisi, ²³yepä cine te Yeesu Keriso poto cidi me mene jejanenemisi, baarge uli cabu lui te budre äbituji. Israela biname cina ai mene ne jigyenisi piiyepu Griik biname bime täüpume papa gyene.

²⁴ Yepä Acejiyame lui bine ala ituge asogleca teeme binamewale tääpume, Israela biname coo poto biname, teepi Keriso ne jääpänsi ai mene cabu. Tabe sine Acejiyame me kokre piiyepu umle. ²⁵ Acejiyame lui mule ne jaawenuge, biname cina lui mule poto cidi me jiicusi egä, "Buduma mule gyene," pui mule te yäätucäruge biname bime umle ne. Piiyepu Acejiyame me ngena mule poto cidi me jiicusi egä, "Kokre cäco mule gyene," pui mule te yäätucäruge biname bime kokre ne.

²⁶ Cäme ätrunga binamewale, weene ngene jotwineye, weene lipu biname ge, Acejiyame te liba weebibine ala tisoglicipi. Weeme cabu nesae taatu ge, lui poto cidi me jiicusi egä, "Umle biname, kokre cama biname, babo ngii biname." ²⁷ Acejiyame naace tääpume eei bine jejäcrimuji, gawecewe muleyame cina lui bime poto cidi me ngene jwaatwananinus, egä teepi papa gemi, ingle tabe singi ai gawecewe umle biname bine ajiri me wawename. Cuta eei bine naace tääpume jejäcrimuji, gawecewe muleyame cina lui bime poto cidi me ngene jwaatwananinus, egä teepi kokre cäco gemi, ingle tabe singi ai gawecewe kokreyame biname bine ajiri me wawename. ²⁸ Tabe eei biname bine jejäcrimuji, biname cina lui bine gawe me yaapremalemusi, jäägyemusi, jiicusi, egä papa gemi, naace tääpume eei bine iigarecame gawecewe muleyame cina lui bime tääpume ngene jwaatwananinus, egä teepi modamoda biname gemi. ²⁹ Tabe ai ne naace popi jewenuji, egä nuuja biname te äblicäco Acejiyame me opo gaabe je teemämu awepyeräja. ³⁰ Yepä weebibine Acejiyame te yepä me itu jiwenipi Keriso cama piiyepu teebine jaawenepi mime umleyame me. Tabe te niwenipi mine conocabo äbitame Acejiyame me opo gaabe je, siige mine mara me itu läbitipago Acejiyame tääpume, piiyepu mine kälyä gemi niiya mule cabu ca. ³¹ Yoo siige, mine miiji wawena, Oogäräneji mene te lipu jiicenige egä, "Laati te singi awepyeräjame, tabe miiji eei mule bine awepyeräja, Yageyame te lui mule bine ituge wawena."

**Cine Miiji Mene Keriso poto cidi me Jaajananemusi,
Baarge Uli cabu Lui ne Jibyecrujisi**

2 ¹ Cäme ätrunga binamewale, cane liba lädepene weeme bau me jajanename, egä ngena gyene toraca Acejiyame poto cidi me, lui toraca te niinäce ämlitänéji ge biname bime bau ca, cane epu lica lädepene, egä cane baborage gäne iicema cabu piiyepu umle cabu. ² Cäme ngene atwanena puga ge, egä cane nuuja gwidape poto cidi me lica iicema, yepä Yeesu Keriso poto cidi me piiyepu teeme budre poto cidi me baarge uli cabu. ³ Yoo, cane liba weene cama puga ge, cane mage wälu ge, kokre cäco läbítapene, siige nalonecepi wälu miji pi. ⁴ Piiyepu cane liba mene jijananipene, weebibine ibiberäjipene, epu lica ai gawecewe umle biname cina lipu mijimiji tagepogogo ca jaajananemusi piiyepu

yaabiberäjimus. Yepä Acejiyame te jaawabudnitepi, egä cäme jajanena piiyepu abiberäja lui toraca ge, ingle Aceji Seemo me kokre puga ge.
5 Pipu pi biname bime umle te lica jiwenipi weene Keriso cabu me ätrunga acitame, yepä Acejiyame me kokre te jiwenipi.

Acejiyame me Umle Lipu Gyene

6 Cane cuta umle mene jaajananemune eei biname bine, lui cina ätrunga cabu kokre gemi. Yepä pui umle lui mara gyene ai gawecewe me umle cabu ca; cuta mara gyene pui biname bime umle cabu ca, ai gawecewe ne lui cina ecanenisi, lui bime kokre gemi mameta apira. **7** Cane jaajananemune Acejiyame me umle poto cidi me, lui ge ämlitänéji, teeme ämlitänéji ngene atwanena poto cidi me, tabe lui ne ecituji agedna me niinäce gaabe ca naace tääpume mine teeme apacyera cabu me äbäcname. **8** Lui cina ai gawecewe ne ecanenisi, teepi umle lica ge Acejiyame me pui ngene atwana poto cidi me. Teepi liga umle cirege, teepi piba mime Yageyame, lui te jamyacu apacyera cama, teebine baarge uli cabu lica cire jäabyecrejisi. **9** Oogäränéji mene te ai poto cidi me jiicenige egä,

“Lui ne nuuja te lica ituge päpäna coo ätecija,
 lui ne ngene atwana ca äblicäco oomlana,
 peese nyene pui gwidape, Acejiyame lui ne ituge amacetnäja biname
 bime tääpume,
 lui cina teeme tääpume singi.”

10 Yepä mime tääpume Acejiyame te ituge Aceji Seemo ca teeme pui ämlitänéji ngene atwana ne abocломta. Aceji Seemo te iyeta gwidape bine jäärngeuge, cuta eei bine lui cina ämlitänéji gemi Acejiyame me sungaberage. **11** Biname me seemo tabe taatu umle gyene pui biname me sungaberage. Pepu pana gyene, Acejiyame me Seemo tabe taatu umle gyene, Acejiyame lipu gyene. **12** Mine ai gawecewe me seemo ne lica ituge acata, pätä mine pui Seemo ne ituge acata, Acejiyame te lui täätyepepi naace tääpume, mine piba umle iyeta Acejiyame ngena ituge ceera mibibine. **13** Peei name pi cine lica jiicemusi mene, biname bime umle cabu ca lui ituge abiberäja, yepä cine jiicemusi Aceji Seemo te ngena nibiberäjininuge, cine liba yaabocломäjimus seemo ireclota gwidape bine pui biname bime bau me, laati bime cabu pisi nyene Aceji Seemo. **14** Yepä laati me cabu lica gyene Aceji Seemo, tabe äblicäco nuuja gwidape ne Acejiyame me Seemo bau ca acata. Pepu gwidape cine teeme tääpume opo lica lacitininusii piiyepu mäpurage yaanajuge, ingle Aceji Seemo lica gyene teeme cabu pui gwidape bine abocломäjame. **15** Yepä laati me cabu pisi nyene Aceji Seemo, tabe ibibi gyene iyeta gwidape bine atraname, yepä teebine äblicäco nuuja te atrana. **16** Oogäränéji mene te jiicenige egä,

“Laasi nyene biname, lui te umle gyene Yageyame me ngene
 atwanena?

Laati te ibibi gyene teebine umle mene jajanename?"
 Mine age tema biname, lui bime cabu pisi nyene Keriso me ngene
 atwanena.

Acejiyame me Kaakesea Biname

3 ¹Cäme ätrunga binamewale, cane liba weene cama puga ge, cane äblicäco ge epu mene iicema, lipu mene jaajananemusi pui biname bine, lui bime cabu Aceji Seemo pisi nyene. Cane miiji epu jijananipene Aceji Seemo cäco biname bine liiyepu, epu ätrunga cabu bägrä bime pana biname bine liiyepu. ²Cane weebibine deedeirage lica ingäränipene, yepä ngame migi taatu icäranipene, ingle weeme iguwace kokre lica ge deedeirage tääpume. Cuta page piiyepu weene deedeirage tääpume iguwace kokre lica gemi, ³ingle weemerage singisingi cina camu jitruwetnäjenenemisi. Weeme cabu liba pisi nyene ämugetna mule, mene abaja mule, nää peei te lica jiwabininige, egä weeme singi cina weebibine jitruwetnäjenenemisi; weene epu inajininige ai gawecewe mule cabu lenajayame biname liiyepu. ⁴Weeme yepä te lipu jicenige egä, "Cane Paulo me biname gäne," cuta nuuja te lipu jicenige egä, "Cane Apolo me biname gäne," egäsu peei te nata jiwabininige, egä weene ai gawecewe muleyame biname bime pana gemi?

⁵Cije Apolo laasi nyene? Cuta Paulo laasi nyene? Cine Apolo cama Acejiyame me kaakesea bägrä gegi, lui cina weebibine itityeräjipago weene ätrungame. Cine yepäyepä cina cime kaakesea ne jewenenisi pui umle ca, Acejiyame lui näcärep. ⁶Cane te gije bine itu yäätemepene, Apolo te niiye ca itu jaacnanga-nemepi, yepä Acejiyame te uutaname itu jaawenemepi. ⁷Liteta biname papa gyene, acnanga biname papa gyene, yepä Acejiyame lui baborage gyene, ingle tabe te gije bine uutaname jaawenimuge. ⁸Liteta biname piiyepu acnanga biname, teepi puu yepä kaakesea ne jewenenäsi, yepä Acejiyame teeme kaakesea ibi teeme yepäyepä bine daremu pa lääcäranepi. ⁹Cine Apolo cama yepä kaakesea ne jewenenago Acejiyame tääpume. Weene peete nemi teeme calwa-cupi.

Cuta weene peete nemi Acejiyame me mete. ¹⁰Acejiyame lui umle näcärep, cane pui umle ca mijirage raranga biname pana ingle ne jaacnepene, siige nuuja te pui ingle cabu erangenige. Yepä iyeta raranga biname bime cabu sine ireme, egä teepi lipu erange-nisi. ¹¹Lui ingle ne uja ituge acni, pui ingle papa cabu äblicäco nuuja ne atecwenta. Pui ingle lui Yeesu Keriso sine. ¹²Siige ai ingle cabu yepäyepä biname cina miiji gemi raranga, teepi ngena gwidape ca rarangame singi: gol ca, silba ca, modamoda daremu kula ca, uli ca, tune ca, dage ca. ¹³Atrana bimu cabu pajecu me cirege äbita, biname yepäyepä cina lipu mete ne ituge raranga. Pui bimu cabu iyeta peei maramara mete bine uliobo ca cirege apiceträra. ¹⁴Lui biname me mete lica cire layepi, tabe daremu ne cire

yaacatepi. ¹⁵ Yepä lui biname me mete te cire layepi, tabe daremu ne lica cire yaacatepi, yepä taberage te ireclota ne cire jääpänepi epu pana, biname te lipu uliobo wädräji cabu ca lasatuge. ¹⁶ Egäsu nata weene umle gemi, egä weene peete nemı Acejiyame me mete. Teeme Seemo te weeme cabu enajenige. ¹⁷ Laati te liba sabe jaawenuge Acejiyame me mete ne, Acejiyame cuta teebine sabe jaawenuge. Acejiyame me mete mara me awenäneji gyene teeme tääpume, piiyepu pui mete lui weene peete nemı.

¹⁸ Weene gone langletnäjininuye. Weeme nuuja te liba ngene jwaatwananuge, egä tabe ai gawecewe umle biname bime pana umleyame gyene, tabe miji niinäce pui umle ne abmalame, piba tabe toraca umle biname me äbita. ¹⁹ Ai gawecewe muleyame biname cina lui poto cidi me jiicenisi, egä umle gyene, Acejiyame tääpume pui lui buduma gyene. Oogäräneji mene te jiicenige egä, "Acejiyame te umle biname bine teeme pui umle ca jääbrecimuge." ²⁰ Cuta apu jiicenige egä, "Acejiyame umle gyene, egä umle biname bime ngene atwanena lui papa gemi." ²¹ Peei name pi weene gone apu iicana, egä weene Apolo me coo Paulo me biname gemi. Cine iyeta weeme tääpu memi, ²² cane Paulo, Apolo, Peteru, ai gawecewe, ireclota, budre, page ngena cina äbitininisi piiyepu ingwe ca ngena cina cire läbitipesi, iyeta ai lui weeme tääpu memi, ²³ yepä weene lui Keriso memi piiyepu Keriso lui Acejiyame myene.

Keriso me Ätyepäneji Biname

4 ¹ Weene miji cime poto cidi me apu ngene atwana, egä cine Keriso me kaakesea bägrä gemi, Acejiyame lui bine itu nijinuji mene jajanename teeme toraca mene piiyepu mule poto cidi me, lui cina ämletnäreji gemi. ² Ai kaakesea ne cine miji toraca ngenecu cama wawena. ³ Cane nuuja ngene atwana lica gäne, egä biname cina lipu cebine natranusi, coo weene lipu natranuye, cuta cane cämämu lica atraninine. ⁴ Cäme asicnenta miji gyene, yepä căro pee te lica nawabenige, egä cane toraca conocäco gäne. Acejiyame tabe taatu gyene, lui te cebine atrana. ⁵ Peei name pi weene gone nuuja ne atrana ngälu toraca atrana padare te cire tädepi. Atrana me padare ebä cirege, Yageyame te liba cire tacnepi. Tabe te cire yaawademepi apaclyera cabu me gwidape bine, lui cina krokeciyi cabu ämletnäreji gemi, piiyepu tabe te cire jaawabudnitemepi biname bime ngene atwanena bine. Piba Acejiyame te biname bine yepäyepä cire yaawepyeräjempı teeme mule ibi.

⁶ Cäme ätrunga binamewale, cane aga ngena bii jijinine cime poto cidi me Apolo cama, ai lui cuta weeme tääpu myene. Cime cabu ca weene abiberäjame, egä ai mene iicana ngeno myene egä, "Gone uutruta lui mene oogäräneji gemi!" Peei name pi weene gone lawepyeräjininuye, egä

weene cime yepä ne yaacatuye, nuuja ne cuta yaabmaluye. ⁷Määme nuuja conocäco lica gyene babo äbitame. Määme nuuja gwidape lica gyene, Acejiyame te lui lica ituge ceera. Peei name pi määme liba iyeta gwidape Acejiyame bau ca gemi, maane ngena name pi lawepyeräjute epu pana, egä maane te itu saawademepete?

⁸Weeme nää iyeta seemo ireclota gwidape uja piti nemi, weene lui tääpume singi? Weene nää uja bewadimiye iyeta miijimiji mule seemo ireclota tääpume? Weene nää mope biname me bäätininiye, ngänu gemi cine lica? Oo, weene mope biname me liga cire läbitininejiye, piba cine cuta yepä cirege weene cama mope biname me lenaja. ⁹Cane apu ngene jotwaninine, egä Acejiyame te cine ätyepärneji biname bine ingwe gaabe me ituge acrana. Cine epu biname pana gemi, budre me lui bine ituge atrana, siige iyeta cina cime bau me ire sicrajinige, biname piiyepu mename seemo cina. ¹⁰Cine Keriso miji pi buduma gemi, weene ten cama yepä äbita miji pi umle cama gemi! Cine kokre cäco gemi, weene kokre gemi! Cibibine gawe me ire nitwenininisi, weebibine opo gaabe me icranininisi. ¹¹Cine camu loolomecewe piiyepu niiyemecewe gemi; cime cäbletääpe iyeta niiyarage gemi; cibibine nitemeläjininis; cine mete cäco gemi, otnetnäjenininago yepä cewe cabu ca nuuja cewe me. ¹²Cine cimerage ime ca baborage kaakesea jewenanenisi cime lenaja tääpume. Biname cina liba cibibine niiya mene nijinininusi, cine teebibine jaajemusi egä, "Acejiyame te weebibine miji mule pa jiwenipi." Cibibine liba sabe niwenininusi, cine nimyemutinuge. ¹³Liba niiya mene nijinininusi, cine owelaamelame mene jaajemusi. Gawecewe muleyame cina cibibine domäji pana niwenininusi. Teepi cibibine epu ire nitwinininusi, egä cine singi cäco gwidape gemi.

¹⁴Cane ai mene naace tääpume lica yoogärinine egä weebibine ajiri me wawename, cane yepä singi gäne weebibine awecetnärame cäme ngenecurage bägrä bine liiyepu. ¹⁵Ngänu gemi, weeme bucourage awecetnära biname piti nemi, yepä weeme yepä taatu babe pisi nyene lui cane säne. Weene pui padare cabu äbitininujiye Keriso me binamewale me, cane liba Miji Mene jijananinujine weebibine. ¹⁶Peei name pi cane singi gäne weene cäme pana lenajame. ¹⁷Cane Timoti ne jityepenine weeme bau me. Tabé lui ätrunga cabu ca cäme miijurage bägrä gyene cuta teeme kaakesea ne toraca ngenecu cama jaawenuge. Tabé te pa cääri umle jiwenipi cane lui mule bine yääcwetnimune, cane liba Keriso Yeesu cama lalenglecäjune, piiyepu cane lui yaabiberäjimune iyeta ätrunga ingle bine.

¹⁸Weene poto cina mope modamoda me itu läbitipeye, ingle weene apu ituge angi, egä cane ingwe ca lica pagege weeme bau me otni.

¹⁹Yepä cäro, mime Yageyame liba singi gyene, cane watata pa lädepene peeyeme, siige pa jääpänemepene, egä pui mope modamoda biname

cina lipu piige jaangenetnemuge gwidape bine wawenecame, nää teeme kokre pisi nyene peei ibi wawename? ²⁰Acejiyame lui bine yaawadimuge, teepi gone mene taatu iicana, teepi cuta miji Acejiyame me kokre ne abocломta teeme ireclota ngalebora. ²¹Nää, weene ngena tääpu memi singi, cane liba peeyeme pa lädepene, cane cubu suru cama otnime coo owecu cama otnime?

Ätrunga Biname bime Sargi Mule poto cidi me

5 ¹Cane ituge ätecija, egä weeme sobe cabu epu sargi mule biname pisi nyene, egä Acejiyame umle căco biname cina umle căco pepu mule acni. Naace, cebine ituge jaji, egä weeme yepä te teeme acenuteji mage cama gigri ecijanenige. ²Weene nää ai tääpume gege gemi? Weene miji ajiri lenaja! Lui biname te peei mule ne yaacnepi, weene miji teebine äyeblingta weeme ätrunga ingle cabu ca. ³Cane puu weeme bau ca cude padare gäne, yepä căme ngenecu pisi nyene weeme cabu. Yoo, cane epu pana gäne, egä cane weeme sobe cabu pisi näne, siige ngene uja itu totwa-nanumene ngena wawename pui niiya mule biname tääpume. ⁴Weene mime Yageyame Yeesu me ngii cabu liba pagege abascre-tna peema, piiyepu căme ngenecu weeme cabu liba puma pagege piiyepu mime Yageyame Yeesu me kokre liba pisi nyene weeme cabu, ⁵weene piba Satani ne pui biname ceera naace tääpume tabe te teeme tääpe ne sabe wawename. Yepä tabe pui biname te liba teeme tääpu cabu Acejiyame bau me cire latatrongtepi, Acejiyame te teeme seemo ne ireclota cire yääcärepi Yageyame me acnenuta bimu cabu.

⁶Weeme awepyeräja lui nuuja miji lica gyene! Egäsu weene umle gemi egä, "Matikäli uutneca gwidape te iyeta buluduun ne juutnecuge." ⁷Weene miji niiya mule bine abmaläcemä, ingle uutneca gwidape pana gemi, iyeta buluduun ne lui te joomluge. Piba weene kirece biname gemi epu pana kirece buluduun, lui cabu nuuja uutneca gwidape lica gyene. Weene nata pepuyame gemi, weene uutneca gwidape căco buluduun pana gemi epu pana äsuplengta deedei buluduun liiyepu. Cuta toraca gyene, egä mime äsuplengta bimu uja ituge atyaramta, ingle mime äsuplengta Maamoi Keriso ne uja itu eglujisi. ⁸Siige mine liba ngene jaape-cnusi äsuplengta bimu ne, mine gone niiyarage piiyepu conocono ngene atwanena cama wawena, lui cina uutneca gwidape cama wawenäneji buluduun pana gemi, päätä mine miji toraca piiyepu conocăco ngene atwanena cama wawena, lui cina epu pana uutne-ca gwidape căco buluduun liiyepu.

⁹Cäme niinäce leta cabu cane yoogärerepene, egä weene gone lalenglecäjininuye biname cama, lui cina umle gemi biname ero coo piiyepu sargi mule wawena. ¹⁰Yepä cane ätrunga căco biname tääpume lica jiicepene, lui cina sargi mule biname, singi ädri biname, eromaame

coo uuje awejena biname, ingle weene teebibine liba ägyema, weene mijji ai gawecewe ne abmala. ¹¹ Cane naace me jiicepene, egä weene gone lalenglecäjininuye biname cama, ätrunga biname ca lui te lainuge, yepä tabe sargi mule yaacnuge, singi yäädruge, uuje bine yaawejanemuge piiyepu tabe eromaame birige. Pepu biname cama weene gone lalenglecäjininuye coo deedei gone yäärwäjimuye. ¹²⁻¹³ Peei lui cäme bau lica gyene ätrunga cäco biname bine atraname. Acejiyame te teebibine cire jaatranemepi. Yepä weene mijji weeme ätrunga ingle ngalebora weemämu latranninuye. Oogäräneji mene te jiicenige egä, "Niiyarage mule biname ne iyeblingtepeye weeme sobe cabu ca."

Ätrunga Biname ne Gone Yaacanuye Ätrunga cäco Biname cina Teebibe Ablawame

6 ¹ Peei lipu gyene, egä weeme ätrunga ingle biname te liba nuuja cama jääceluge, teipi lipulipu laacluge ätrunga cäco biname bime bau me ablaweja tääpume. Ngena name pi ätrunga ingle biname cina lica teebibine ablaweja? ² Egäsu weene umle gemi, egä Acejiyame me binamewale cina ai gawecewe ne cirege ablaweja. Siige weene liba ai gawecewe ne cirege ablaweja, weene cuta ibibi gemi apu matimati mule bine ablaweja. ³ Egäsu nata weene umle gemi, egä mine cuta Acejiyame me mename seemo bine cirege ablaweja. Peei name pi mine cuta ibibi gemi iyeta bimu gaabegabe mule bine ablaweja. ⁴ Yepä weene liba jääceluye papa mule poto cidi me, lui cina bimu gaabegabe läbitininusi, weene siige ätrunga cäco biname bime bau me naacluge ablaweja tääpume, lui bime nuuja kokre lica gyene ätrunga ingle ngalebora. ⁵ Weene mijji ajiri lenaja! Egäsu nata weeme ätrunga ingle ngalebora pisi nyene umle biname, lui te ibibi gyene ätrunga biname bime äceläcela mule bine ablaweja. ⁶ Yepä weene lica teeme bau me naacluge, weene mene iiwana puupu cabu me naacluge ätrunga cäco biname cina puma weebibine ablaweja.

⁷Weene lipu weemeweme ablaweja puupu me lawadaninuye, peei te jiwabininuge, egä weene bitramitninige. Mijji gyene weene ire taatu acita nuuja ne tabe niiya mule wawename weeme tääpume cuta piiyepu waadename, weeme ngena gwidape piti nemi. ⁸Pätä weene weemeweme niiyarage mule yaacnemimuye piiyepu weeme yepäyepä bime bau ca gwidape angletneja mule ca yaawadimuye. Weene apu läbitaninuye weeme poto ätrunga biname bime cama! ⁹Egäsu weene umle gemi, egä Acejiyame te lica cirege niiya mule biname bine conocäco ceera teta cama biname bine waadename. Weene gone langletnäjinuye. Laatibi sargi mule bine jaawenimus, laatibi uuje bine yaawejanemus, laatibi mule jaawenusi nuuja biname cama lui teeme coga coo rooriye lica birige, rooriye imäbägrä laatibi teemeteme lacananinus, magebi ngulebägrä laatibi pui yepä mule

yaacnusi; ¹⁰ coo piiyepu laati bemi gwidape eroyame, singi ädri biname, sice nänäja biname, iicetneja biname, eromaame, apu mule biname bine Acejiyame te lica cirege conocäco ceera teta cama biname bine waadename. ¹¹ Weeme poto cina niinäce pepu ituge. Yepä page weeme niiya mule äcisäjeji gemi, weebibine mara me ituge wawena Acejiyame tääpume, mime Yageyame Yeesu Keriso piiyepu mime Acejiyame me Seemo teepi te weebibine conocäco ituge wawena Acejiyame me opo gaabe je.

Weeme Tääpe cina Miiji Acejiyame me Ngii ne Babo Wawena

¹² Weeme yepä te pama jiicuge egä, "Iyeta mule papa gemi cane wawenettäjäme." Yoo, yepä iyeta mule miiji lica gemi määme tääpume. Cane naace tääpume jiicenine, egä iyeta gwidape puu papa gemi cäme tääpume, yepä cane singi lica gäne nuuja mule te cebine acaname. ¹³ Cuta nuuja te pama jiicuge egä, "Deedei lui camuge tääpu myene, camuge lui deedei tääpu myene." Peei toraca gyene, yepä teepi iyeta cire lapirepäsi. Tääpe lica naace tääpu myene ero sargi mule wawenettäjäme yepä Yageyame me kaakesea wawenecame, piiyepu Yageyame te tääpe ne ire jetwe-nige. ¹⁴ Acejiyame te Yageyame ne budre cabu ca erpinantuji, cuta tabe mibibine teeme kokre ca cire nirpinäripi.

¹⁵ Egäsu nata weene umle gemi, egä weeme tääpe lui Keriso me tääpe piicwa gemi. Peei name pi mine liba rarekaake yääcäranemusi magebi bine teta cama sargi mule wawename, peeи lui mine Keriso me tääpe piicwa bine sabe jaawenimusi. Mine licarage pepu mule wawena! ¹⁶ Coo weene pama umle lica gemi, egä lui biname te rarekaake wääcärugе magebi coo ngulebägrä ne teta cama sargi mule wawename, teepi siige yepä me läbitäsi. Oogäräneji mene te pajecurage jiicenige ai poto cidi me egä, "Laatibi magebi rooriye bime mule jaawenäsi, teepi yepä me läbitäsi." ¹⁷ Yepä, Yageyame cama yepä äbita lui mara gyene. Laati te teta cama yepä läbituge, peeи lui egä teepi seemo ireclota cabu yepä gegi.

¹⁸ Weene miiji sargi mule cabu ca cude padare äbita. Laati te liba nuuja niiya mule ne yaacnuge, teeme tääpe ne sabe lica jaawenuge, yepä sargi mule ne liba yaacnuge, peeи te teeme tääpe ne sabe jaawenuge. ¹⁹ Weene umle gemi, egä weeme tääpe lui mete gemi Aceji Seemo tääpume, lui te weeme cabu yaanajuge, Acejiyame lui Seemo ituge weebibine ceera. Weene weeme lica gemi, weene Acejiyame memi, ²⁰ ingle tabe te weebibine baborage daremu ca jiletnininuji. Peei name pi weene miiji epu lenaja, egä weeme tääpe ireclota cabu ca weene Acejiyame me ngii ne babo wawename.

Ätemla Coga Rooriye bime Ireclota poto cidi me

7 ¹ Niinäce weene lui gwidape poto cidi me leta soogärepeye cäme bau me, siige cane page pui daremu mene jiwecnistenininine. Nuuja

niiya lica gyene biname te liba coga cäco lenaja. ² Yepä ero piiyepu sargi mule wälu name pi biname cina miiji coga rooriye awadreca. ³ Siige rooriye te miiji teeme coga bau me läcäruge piiyepu coga te teeme rooriye bau me läcäruge. Teepi miiji yepäyepä teeme singi ngene aglime. ⁴ Coga te yageyame lica gwene teeme tääpe tääpume, yepä rooriye sine yageyame. Cuta pepu gyene, rooriye te yageyame lica gyene teeme tääpe tääpume, yepä coga tune yageyame. ⁵ Weene nuuja ingle name pi gone äbwäreca coga rooriye bime mule cabu ca, yepä ebä läbwäricuye, weene liba gigri singi yaanajuge padare acatename irecu ätumutame. Cuta weeme peei irecu ätumuta padare te liba siige, weene cuta piba gigri icijuge, siige Satani te piba weebibine lica angletneja ingle weeme singisingi name pi.

⁶ Cane ai lui naace tääpume lica jiicenine, egä cane weebibine giri jicitinine coga rooriye awadrecame. Yepä weene liba singi gemi, cane lica jiibenininine. ⁷ Cane gege cirege, weene iyeta liba epu cirege cane lipu coga acata cäco. Yepä mime yepäyepä cina maramara mule tääpume kokre ne jäätäpänius Acejiyame bau ca. Yepä me kokre lui yepä gwidape tääpume, nuuja me kokre lui nuuja gwidape tääpume.

⁸ Yepä atejäclmuta cäco biname piiyepu cuublacubla bime tääpume cane käme ngene atwana mene jiicenine, egä teepi miiji atejäclmuta cäco lenaja cane liiyepu. ⁹ Yepä weene liba singi idrinuge coga rooriye awadrecame, siige äblicäco weeme singi bine iibaname, weene lawadricinuye. Weeme singi ädri cabu ca miiji gyene weene atejäclmuta.

¹⁰ Piiyepu cuta laatibi ituge atejäclmuta, weeme tääpume mene age sena. Ai käme mene lica gyene, Yageyame miiji mene gyene. Coga te gone teeme rooriye ne ägyi. ¹¹ Yepä tabe liba jäätägyuge, tabe miiji taatu lenaja coo tabe miiji acnenuta teeme rooriye bau me. Cuta rooriye te gone teeme coga ne ägyi.

¹² Poto bime tääpume Yageyame bau ca mene lica gyene, yepä cane te jiicenine. Liba ätrunga biname me coga pitu nwene, tabe lui ätrunga cäco gwene, gone jwäägyute, tabe liba singi maane cama lenajame. ¹³ Cuta ätrunga magebi, määme liba rooriye ätrunga cäco, tabe liba singi maane cama lenajame, gone jäätägyute. ¹⁴ Cane ai mene naace name pi jiicenine, ingle ätrunga cäco rooriye te ätrunga biname cama lalenglecäjuge teeme coga me ätrunga miiji pi; cuta ätrunga cäco magebi te teeme rooriye me ätrunga miiji pi lalenglecäjuge ätrunga biname cama. Liba apu lica cirege, piba teeme bägrä eei biname bime bägrä pana cirege, laatibi Acejiyame ne lica jäätäprungusi. Yepä liba apu cirege, teeme bägrä cina cuta ätrunga biname cama lalenglecäjininus. ¹⁵ Yepä lui te ätrunga cäco birige, tabe liba singi teeme ätrunga coga ne coo rooriye ne abmalame, tabe jaawenuge. Piba ätrunga coga coo rooriye kälyä birige pui atejäclmuta cotre cabu ca, ingle Yageyame te weebibine itu tisoglicipi weene poode

cama lenajame. ¹⁶Ätrunga coga, maane toraca umle lica grote, egä määme mule te nää määme rooriye ne singi me jaawenuge ireclota gaabe cabu me atatrongtame, piiyepu ätrunga rooriye maane cuta toraca umle lica grote, egä määme mule te määme coga ne singi me jwaawenuge ireclota gaabe cabu me atatrongtame.

Ätrunga Biname cina Miji Acejiyame me Singi cabu Lenajame

¹⁷Ätrunga biname cina miji eei ireclota cabu lenajame, Yageyame te luma itu icranimuji piiyepu luma cita ca tabe ituge ala asogleca teeme bägrä tääpume. Cane apu yaabilberäjimune iyeta ätrunga ingle ngalebora. ¹⁸Laati te liba tääpe cewecu cama birige, Yageyame te liba ala taasoglicuge, tabe gone läbituge pui cewecu ne äyeblingtame. Cuta piiyepu laati te liba tääpe cabu cewecu cäco birige, Yageyame te liba ala taasoglicuge, tabe gone läbituge pui cewecu ne acatame. ¹⁹Nuuja gwidape lica gyene biname te liba tääpe cewecu cama coo tääpe cewecu cäco, yepä eei gyene baborage gwidape tabe Acejiyame me Mene ne ätecijame. ²⁰Biname te lipu ireclota cabu yaanajuge, Acejiyame te liba ala taasoglicuge teeme biname tääpume, tabe miji pepu lenaja. ²¹Maane liba aletnäneji biname grote, Acejiyame te liba ala naasoglicuge, ngänu gyene, maane pepu naanajepi. Yepä maane liba ibibi grote pui ireclota cabu ca kälyä äbitame, yoo maane kälyä äbitepi. ²²Yageyame te liba ala taasoglicuge aletnäneji biname ne, tabe kälyä läbituge Keriso me miji pi. Cuta pepu gyene, laati te liba lica gyene aletnäneji biname, Acejiyame te liba ala taasoglicuge, tabe Keriso me aletnäneji biname me läbituge. ²³Weebibine ituge babo daremu ca aletna, peei name pi ire taatu gone acrana biname cina weebibine cääri ätyäyame. ²⁴Cäme ätru-nga binamewale, weene lui ireclota cabu inajipi, Acejiyame te liba ala tisoglicipi teeme binamewale tääpume, weene peema inajipi.

Ätemleja Atejäclmuta cäco Biname piiyepu Cuublacubla bime poto cidi me

²⁵Mime Yageyame te lica ituge mene iicema atejäclmuta cäco biname bime poto cidi me, yepä cane käme ngene atwana mene jiicenine. Ai puu käme mene gyene, yepä weene miji ngenecu ceera, ingle Yageyame te ngene atwana näcäranuge cane umle cama mene iicemame.

²⁶Ingle naace popi ai lui mäpu padare gyene, peei name pi käme ngene atwanena apu gyene, egä rooriye te miji epu lenaja, tabe lipu yaanajuge. ²⁷Määme liba coga pitu nwene, gone waabmalute. Maane liba coga cäco grote, gone läbitute coga ne acatame. ²⁸Yepä maane liba coga waacatute, maane nuuja niiya mule ne lica jaawenute. Cuta ngulevägrä te liba rooriye acata je, tabe niiya mule lica jaawenuge. Yepä laatibi latejäclmutäsi, pui cabu cuta mäpu pisi nyene, cije cane singi lica gäne weene pui mäpu cabu me abacitame.

²⁹Cäme ätrunga binamewale, cane naace täüpume jiicenine, egä babo padare lica gyene ngälugaabe oomlaname, peei name pi coga rooriye cama biname, teepi puu atejäclmuta biname gemi, yepä teepi miji ama cita ca epu yepä ngene atwana cama lenajame atejäclmuta cäco biname liiyepu. ³⁰Piiyepu laatibi ele yaangene-tnemuge, teeme puu ngenecu mäpu piti nemi, yepä teepi miji epu lenaja ele cäco biname liiyepu. Piiyepu laati bemi ngange, teepi puu gege gemi, yepä teepi miji epu lenaja ngange cäco biname liiyepu. Cuta piiyepu laatibi gwidape bine jaaletnanemusi, teeme puu gwidape piti nemi, yepä teepi miji epu lenaja gwidape cäco biname liiyepu. ³¹Yoo, laatibi gawecewe ireclota mule täüpume kaakesea jaawenusi, teepi ngene atwanena oräre gone peei cabu lenajame, ingle ai gawe te lecaleca padare apu lica cirege lenaja.

³²Cäme singi apu gyene, egä weene ngenecu mäpu cäco lenajame. Ätrunga cama cusucusi me nuuja ngene atwanena lica gyene, yepä tabe singi Yageyame ne ngenecu miji me wawename. ³³Yepä coga cama biname te, tabe ngene jwaatwananuge ai gawecewe ireclota poto cidi me, ingle tabe singi teeme coga ne ngenecu miji me wawename, ³⁴siige tabe neeneni poto ire jaatwu-ge. Cuta piiyepu rooriye cäco magebi coo ngulebägrä cina, teepi ngene jwaatwananinusi Yageyame poto cidi me taatu, ingle teepi singi teeme täüpume mara me äbita teeme seemo ireclota piiyepu tääpe ireclota ngalebora. Yepä rooriye cama magebi te, tabe ngene jwaatwananuge ai gawecewe ireclota poto cidi me, ingle tabe singi birige teeme rooriye ne ngenecu miji me wawename.

³⁵Cane naace täüpume jiicenine egä weebibine ätityerame, lica iibaname coga rooriye awadreca cabu ca. Cane singi gäne weene eei bine wawenetnäjame, ngena gemi miji piiyepu conocäco, piiyepu yepä ngene atwana cama äcärame Yageyame me kaakesea wawename.

³⁶Liba ciwelooleyame wäsi piti negi, siige teepi liba niinäce apu egä, "Cine lica atejäclmuta," yepä ingwe ca liba cusucusi te apu egä, "Ai atejäclmuta cäco mule lui miji lica gyene ngulebägrä täüpume," coo piiyepu teeme singi cina ngulebägrä täüpume liba kokre yaacrajuge, tabe siige lasicnantuge egä, "Cane miji atejäclmuta," siige teepi latejäclmutäsi. Ai mule lui niiya mule lica gyene. ³⁷Yepä, cusucusi me liba ciwelooleyame pitu nwene, siige nuuja te liba lica jiibuge egä, "Maane gone waacatute," yepä tabe teemämu ngene jwaatwanuge coga cäco lenajame, siige pui ngene atwana cabu kokre yaanajuge, tabe peei lui miji mule jaawenuge. ³⁸Pipu pi laati te coga waacatuge, peei lui niiya lica gyene, yepä laati te lica waacatuge, peei lui mijiirage gyene.

³⁹Piiyepu rooriye cama magebi te miji teeme rooriye cama lenaja. Yepä rooriye te liba budre, tabe piba kälyä läbituge. Siige tabe liba singi nuuja rooriye ne acatame, tabe yaacatuge, yepä pui rooriye te miji ätrunga biname. ⁴⁰Yepä cäme ngene atwana te apu jiicenige, egä tabe

liba rooriye cäco waanajuge, peei miji gyene. Ai puu käme mene gyene, yepä Acejiyame me Seemo käme cabu pisi nyene.

Ätemleja Cibu Deedei poto cidi me, Lui ca Uuje bine Ituge Iiwäreja

8 ¹Cane singi cuta mene jajime weene lui soogärepeye käme bau me cibu deedei poto cidi me, uuje bine lui ca ituge iiwäreja. Yoo mine umle gemi iyeta ai poto cidi me. Yepä pepu umle te biname ne jaawenuge mope babo me, yepä owecu te yäätityäruge nuuja biname ne. ²Laati te liba apu ang, egä teeme umle pisi nyene poto gwidape poto cidi me, tabe cäro camu ge umle äbita, tabe lipu cirege. ³Yepä laati te liba Acejiyame tääpume singi, Acejiyame te umle gyene tabe.

⁴Yoo siige käme mene age sena pui cibu deedei poto cidi me, lui cina iiwäräneji gemi uuje bine. Mine umle gemi, egä uuje lui toraca gwidape lica gemi, piiyepu mine umle gemi, egä yepä taatu pisi nyene lui Acejiyame gyene. ⁵Toraca gyene, egä biname cina einenisi poto gwidape bine cabu je piiyepu gawe cabu uuje ca; piiyepu toraca gyene, egä pepu uuje piiyepu yageyame bucurate gemi. ⁶Yepä mime tääpume yepä taatu "Uuje" pisi nyene, lui sine Babe piiyepu lui sine Acejiyame iyeta gwidape tääpume, piiyepu lui tääpume mine ninajininige. Piiyepu cuta yepä taatu Yageyame pisi nyene, Yeesu Keriso, lui cabu ca iyeta gwidape cina acinujisi piiyepu lui cabu ca mine ninajininige.

⁷Yepä poto ätrunga biname cina umle lica gemi, egä uuje lui toraca gwidape lica gemi. Teepi teeme sasa ireclota cabu epu geäji gemi uuje bine cibu deedei ca iiwärejame, egä cuta page teepi liba pepu cibu deedei bine yäärwäjimusi, teepi camu puga ngene jotwanininisi, egä uuje bine äcäräneji gemi ai cibu deedei. Ingle naace popi teepi cängena lica ngene ca agli, egä ngena gyene toraca, ngena gyene walya, teepi pee name pi lasicnatinusi, egä cine niiya mule jewenisi pipu cibu deedei liba yäärwäjusi. ⁸Yepä, cibu deedei papa gyene loolo; pee te äblicäco mibibine Acejiyame gome waadena. Mine liba ärwäja cäco, mine nuuja niiya ne lica jääpänusi, cuta mine liba yäärwäjusi, nuuja miji ne lica jääpänusi.

⁹Yoo, weene umle gemi, egä iyeta cibu deedei papa gemi, yepä weene gone ärwäja, liba umle cäco biname ne ire jaarmetnuye atramame. ¹⁰Weene lui umle gemi, egä uuje bine iiwäräneji cibu deedei papa gemi, ingle uuje lui toraca gwidape lica gemi, siige nuuja ätrunga biname lui te ai poto cidi me cängena umle lica birige, liba jipänininuge loolo cabu, nää ai te lica opo jaarmetnuge tabe cuta loolo me, ngänuge tabe teeme asicnenta ne yääcisäruge. ¹¹Siige weeme pee umle te sabe jaawenuge weeme nuuja ätrunga biname ne, lui te umle cäco yaanajuge piiyepu Keriso lui tääpume budre äbituji. ¹²Weene liba apu niiya mule jaawenuye weeme ätrunga biname yepä ne, teebine lipu jaawenuye tabe teeme

asicnenta ne äciserame, weene peei lui Keriso tääpume niiya mule ne jaawenuye. ¹³ Yoo siige, cane liba cibu deedei ärwäja ca ire jaarmetnune cäme biname ne, siige cane ingwe ca lica pui cibu deedei loolo, ingle cane singi lica gäne teebine ire armetname.

Paulo Ngena Ingle cabu Keriso me Ätyepäneji Biname Gyene

9 ¹Nuuja biname te äblicäco cebine giri acitame egä cane ngena wawename. Cane Keriso me ätyepäneji biname gäne. Cane mime Yageyame Yeesu ne irecurage ca jepänujine. Cane lui kaakesea jaawenune Yageyame tääpume, weene pui kuu gemi. ² Ngänu gyene, poto cina lica nacatusi, egä cane ätyepäneji biname gäne, yepä weene te nacatuye! Weene lipu yepä me läbitipeye mime Yageyame cama, peei te jaawabudnituge, egä cane Keriso me ätyepäneji biname gäne.

³ Laatibi singi cebine ablawejame, cane cämeväme apu jiicenine ⁴egä cäme conocäco pisi nyene biname bime bau ca deedei päpäname cäme kaakesea daremu me. ⁵Cuta cäme conocäco pisi nyene ätrunga magebi ne coga me acatame siige teta cama gigri otnetneja poto Keriso me ätyepäneji biname cina liiyepu, Yageyame me iganewale liiyepu coo Peteru liiyepu? ⁶Cine nää Banaba cama taatu gegi epu ätyepäneji biname, lui cina miji kaakesea wawena cime lenaja tääpume? ⁷Nata caami biname te daremu lica yääcärufe teeme lenaja tääpume? Cuta calwacupi yageyame te tabe waina kuu loolo teeme calwacupi cabu ca. Piiyepu maamoi ire atwi biname te tabe maamoi bime ngame migi yääänäjimuge.

⁸ Binamerage bime ngene atwanena mene taatu lica gemi ai, cuta Acejiyame me cotre te pepu jiicenige. ⁹Moose me Cotre cabu apu oogäräneji gyene egä, “Gone kau me tage jäätäyumi, tabe liba wiiti mope bine jäämungäjemuge.” Nää Acejiyame kau bime tääpume taatu jiicenige, cime tääpume lica gyene? ¹⁰Ngenä pi, tabe cuta cime tääpume jiicenige. Ai mene toraca cime tääpume oogäräneji gyene. Laati te gawe ne yäängwädnuge piiyepu laati te gije bine yäätemuge, teipi kaakesea jaawenimuskuu päpäna tääpume. ¹¹Siige cine seemo ireclota tääpume gije bine ituge ätema weeme cabu, peei name pi bucu lica gemi cine weeme bau ca daremu me gwidape päpäname tääpe ireclota tääpume. ¹²Poto bime conocäco liba pisi nyene weeme bau ca gwidape päpäname, cime conocäco piba baborage gyene.

Yoo, cime puu conocäco pisi nyene, yepä cine apu lica ituge äbita. Cine iyeta mule cabu ituge ämyemutana naace tääpume egä cine lica iibana Miji Mene ne Keriso poto cidi me daamledamle äbitame. ¹³Egäsu weene umle gemi, egä lui biname cina Acejiyame me mete cabu kaakesea jaawenusi, teipi puma cita ca deedei bine jääpänimusi. Piiyepu lui cina Acejiyame ne cibu ca yiiwäräjusi iiwäreja dade cabu, teipi puma cita ca

teemanu kupae bine yaawadimusi. ¹⁴Cuta pepu gyene, Yageyame te ituge iicana, egä laatibi Miji Mene jajanena kaakesea jaawenusi, teepi miji peema cita ca daremu päpäna teeme lenaja täüpume. ¹⁵Yepä cane pepu lica ituge äbita. Cuta cane ai ne naace täüpume lica bii byoogärine egä cane weeme bau ca daremu päpäname. Cane singi lica gäne weebibine ätineräjame, ngänuge cane loolomecewe budre. Nuuja te äblicäco gyene cäme ai awepyeräja ingle ne acata cäme bau ca. ¹⁶Miji Mene acenena name pi cane äblicäco awepyeräja, ingle cane cäme singi ca lica jewenenine ai kaakesea ne, yepä Acejiyame te itu najuji cane wawename. Miji Mene cane miji jajanena, cije cane niiya ne jääpänune. ¹⁷Cane liba cäme singi ca ai kaakesea ne cire jaawenejine, piba cane miji cirege daremu täüpume ätemlame. Yepä cane Acejiyame täüpume ai kaakesea ne jewenenine, ingle tabe te itu najuji. ¹⁸Siige cane ngena daremu ne acata ai kaakesea cabu ca? Cäme daremu lui eei gyene, egä cane Miji Mene daremu cäco jaajananemune. Cäme puu conocäco pisi nyene daremu päpäname ai kaakesea cabu ca, yepä cane pepu lica äbitenine.

¹⁹Cane puu nuuja biname me aletnäeji biname lica gäne, yepä cane cämämu äbitujine iyeta biname bime täüpume aletnäeji biname pana lenajame naace täüpume egä bucurage biname bine piba Yageyame bau me waadename. ²⁰Cane liba Israela biname cama birige, cane teeme pana nanajuge naace täüpume teebibine Yageyame bau me waadename. Cane puu Moose me Cotre cabu ca äyeblingtujine, yepä cane liba Israela biname cama kaakesea jaawenune, cane epu nanajuge, egä cane pui cotre bine icwetnenemine naace täüpume teebibine Yageyame bau me waadename. ²¹Cuta cane liba biname cama birige lui Israela biname lica, cane teeme pana nanajuge Moose me Cotre äcwetna cäco naace täüpume teebibine cuta waadename Yageyame bau me. Cane naace me lica jilicenine, egä cane Acejiyame me cotre cabu ca kälyä gäne; eewe, cane Keriso me cotre ngalebora säre pätä. ²²Laati bemi ätrunga cabu kokre liba lica, cane liba ten cama birige, cane teeme pana läbitune teebibine Yageyame bau me waadename. Yoo, cane lipu biname cama nanajuge, cane teeme pana läbitune naace täüpume cane lipu maramara gaabe ca teeme poto bine waadename Yageyame bau me. ²³Cane iyeta gwidape bine Miji Mene miji pi jaawenimune naace täüpume mine iyeta pui Mene cabu ca miji ne päpäname.

²⁴Weene nata umle gemi, egä puu bucurage cina luuwamitnu-ge daremu täüpume, yepä teeme yepä taatu te yuutrutuge, siige tabe daremu ne yaacatuge. Peei name pi weene miji pepu uuwamitnipeye, egä weene daremu ne cirege päpäna. ²⁵Laati bemi singi apu bääclena cabu me äbäcname, teepi miji eei mule bine ägyema, lui cina teeme tääpe bine kokre cäco me jaawenimusi naace täüpume teepi piba niinäce daremu ne acata. Teepi lui daremu ne yaacatusi iyeteta lica gyene, yepä mine

lui daremu tääpume uuwametnenininago, peei lui iyeteta gyene. ²⁶Peei name pi cane conocäco uuwamenine ngälu ngälugaabe me. Piiyepu cane eei biname pana gäne, lui te imecubu bääclena cabu kuutamarage yoororuge. ²⁷Cane naace name pi cäme tääpe ne egletnäjenine egä tabe kokre me äbitame piiyepu cäme singi ibi lenajame, cije Acejiyame te cebine, lui te poto bine Miji Mene ituge jajanena, pama äyeblingta mage.

Umle Mene Uuje bine Iiwäreja poto cidi me

10 ¹Cäme ätrunga binamewale, weene ngene gone jitrimalinuge, ngena te äbituji mime kaakesaare bime tääpume, teepi liba Moose cama Aikupito ca secluji. Carbe te gaabe tewabimuji teepi luma otnime, piiyepu teepi iyeta Ududi Malu ne cängenarage ernge ta suurujisi. ²Teepi carbe uuwa cabu lipu secluji piiyepu malu ne lipu ernge ta suurujisi, teepi peei lui Moose cama yepä me äbitininujisi cotre bine äcwetname. ³⁻⁴Teepi yepä deedei ne serwa-nenanumesi piiyepu yepä niiye ne senäjumesi teeme seemo ireclota tääpume. Teepi ireclota kula cabu ca niiye ne senäjumesi, teta cama lui kula te äduji. Pui kula lui Keriso tage. ⁵Ngänuge apu, yepä Acejiyame te ngenecu miji lica ge teeme iyeta bime tääpume, siige teeme bucourage cina budre äbitininujisi daapo taatu cewe cabu.

⁶Yoo siige, ai lui umle mene gyene mime tääpume, egä mine gone singi ädri niiyaniya mule wawename teepi liiyepu. ⁷Cuta mine gone uuje bine awejena teeme poto cina liiyepu. Oogäräneji mene te ai poto cidi me jiicenige, egä teepi soriyomu eclitujisi, giire jewäjanujisi ime ca wawenäneji uuje gwidape ne opo gaabe me acitame. ⁸Mine cuta ero piiyepu sargi gaabe cabu gone otnetneja teeme poto cina liiyepu, siige yepä taatu bimu cabu twentitrii tausen biname cina budre itrametnemalemuji. ⁹Piiyepu mine gone Yageyame ne apicetnära, egä mine luma ngälu niiya mule acni tabe piba daremu ceerame mibibine, teeme poto cina lipu jewenujisi, siige cobyame cina teebibine budre me eglecanemujisi. ¹⁰Piiyepu mine gone Acejiyame bau me yaaratusi teeme poto cina liiyepu, siige teebibine sabe wawenayame mename seemo te budre me eglecanemuji.

¹¹Iyeta ai gwidape cina äpletñäruji teeme tääpume naace tääpume teepi peema cita ca ngene ca aglanename; siige oogäräneji gemi mime umle tääpume, lui cina ireclota gemi page ai padare cabu, ngälugaabe liba mameta gyene atyaramta. ¹²Peei name pi laati te ngene apu jwaatwananuge, egä tabe ätrunga cabu kokre cama jeclajutenige, tabe miji cängena ire, cije tabe yaatramuge. ¹³Iyeta apicetnära weene lui bine jääpänanemuye, weeme taatu cabu lica, cuta iyeta biname cina peei bine jääpänanemusi. Yepä Acejiyame te teeme mene ibi jaawenuge, tabe epu taatu apicetnära bine täätylepäjemuge weeme bau me, weene lui cabu

ca miji gemi uutruta. Apicetnära te liba täduge, tabe kokre icärininuge weene ämyemutame siige äsime.

¹⁴Peei name pi cäme mijirage binamewale, weene uucratni-peye uuje bine awejena cabu ca. ¹⁵Weene ngene atwanena cama biname gemi, weene jitranemepeye cane lui jijananenininine. ¹⁶Mine liba aareto yaarwusi, siige eso yääcärusi kwäye tääpume, mine liba pui kwäye cabu ca nani, mine piba gigri yepä me läbitininago Keriso cama teeme uudi nani name pi. Cuta mine liba yäätrecusi buluduu ne, siige yaarwusi, mine piba gigri yepä me läbitininago Keriso cama teeme tääpe arwi name pi. ¹⁷Aareto buluduu lui yepä gyene. Mine puu bucurage gemi, yepä mine yepä tääpe gemi, ingle mine iyeta peei yepä buluduu ne yaarwusi.

¹⁸Weene ngene jotwananineye Israela biname bime poto cidi me. Teeme apu mule pisi nyene, egä laatibi yäärwäjimusi cibu deedei bine, lui ca Acejiyame ne yiwiärupi, teepi iiwäreja dade cabu ca gigri yäärwäjimusi, siige teepi gigri Acejiyame cama yepä me läbitininusi. ¹⁹Cane naace tääpume lica jiicenine, egä lui cibu deedei uuje bine iiwäräneji gemi, mara gemi poto cibu deedei cabu ca, piiyepu cane naace me lica jiicenine, egä uuje lui toraca gwidape gemi. ²⁰Yepä cane naace me jiicenine, egä Acejiyame umle cäco biname cina liba uuje bine yiwiäräjemusi, teepi niiya cable bine yiwiäräjemusi, lica Acejiyame ne. Cane singi lica gäne weene peei mule cabu ätenglecäjame niiya cable bime cama yepä äbitame. ²¹Weene äblicäco gemi Yageyame me aareto kwäye cabu ca nani piiyepu cuta niiya cable bime kwäye cabu ca nani. Weene cuta äblicäco gemi Yageyame me dade cabu ca loolo cuta piiyepu niiya cable bime dade cabu ca loolo. ²²Mine liba apu läbitininago mine peei lui Acejiyame ne yaapicetnärusi, egä lipu, tabe ire taatu nicranininige mine ai mule wawename? Mine nää apu ninge-nininuge, egä mine kokre cäco gyene?

Weene Jaawenimuye Iyeta Gwidape bine Acejiyame me Ngii Babo Wawename

²³Biname cina apu jiicusi egä, “Iyeta mule lui papa gemi wawenetnäjame.” Yoo toraca gyene, yepä iyeta mule lui miji lica gemi. Cuta apu jiicusi egä, “Cine papa gemi iyeta mule bine wawenetnäjame.” Yoo, yepä iyeta mule lui biname bine lica yäätityeräjimusi. ²⁴Nuuja te gone teeme taatu miji ne jäärnguge, yepä miji tabe poto bime miji ne ärngi.

²⁵Weene miji gemi loolo me iyeta cibu deedei bine, lui bine jaaletnimusi aletna puupu cabu. Pepu cibu deedei ärwäja cabu ca weene gone niiyaniya lasicnantinuye, egä pama uuje bine iiwäräneji deedei gemi. ²⁶Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, “Gawecewe piiyepu iyeta teeme gwidape Yageyame memi.”

²⁷Piiyepu ätrunga cäco biname te liba weebibine ala tisoglicininuge deedei loolo me, weene liba singi otnime, piba naaclepi, erwäjemepeye, tabe ngena icärininuge. Weeme nuuja ingle lica birige niiya asicnentame pui cibu deedei name pi. ²⁸Yepä pui abasecretna cabu liba nuuja te jijinuge egä, "Ai cibu lui uuje bine iiwäräneji gemi," piba pui biname name pi gone yäärngäjuye, lui te jijinuge pui mene. Cuta piiyepu teeme asicnenta name pi gone yäärngäjuye, ingle tabe lasicnantuge egä niiya mule gyene. ²⁹Yoo, cane weeme asicnenta name pi lica jiicenine ai mene, ingle pui cibu ärngäja te äblicäco weeme asicnenta ne sabe wawena, yepä pui nuuja me asicnenta name pi cane jiicenine.

Siige weeme yepä te pama jiicenige egä, "Nuuja biname me asicnenta te ngeno me niibenige cane gwidape wawename, lui cäme tääpume papa gemi. ³⁰Cane liba Acejiyame ne eso yääcärune deedei tääpume, siige yäärwäjune, piba ngena name pi poto cina cebine niicetnusi deedei poto cidi me, cane lui tääpume eso yääcärune Acejiyame ne?" ³¹Agesa cäme mene pui biname tääpume: weene ngena liba jaawenuye, yäärwäjuye coo yääänäjuye, weene iyeta jaawenimuye Acejiyame me ngii babo wawename. ³²Weene epu inajipi, egä weene Israela biname bine atramame gone jaawenimuye, coo piiyepu lui cina Israela biname lica gemi, coo piiyepu Keriso ne lui cina jäätprungusi. ³³Weene epu äbitininelye cane liiyepu, lui te äbitiniline iyeta biname bine ngenecu miji me wawename. Cane cäme miji tääpume lica äbitiniline, yepä iyeta biname bime miji tääpume naace tääpume piba iyeta cina ireclota ne päpäname Yeesu cabu ca.

11

¹Cebine nätureye epu, cane lipu Keriso ne jitutenine.

Magebi Rooriye cina Lipulipu Lenajame Irecu Ätumuta Padare cabu

²Cane weebibine iwepyeräjininine, ingle weene ngene lica jitrimalinuge cäme poto cidi me, piiyepu weene icwetenenemiye, cane lui itu ibiberäjipene weebibine. ³Yepä cane singi gäne weene umle äbitame, egä Keriso sine mope iyeta rooriye bime tääpume, rooriye sine mope teeme coga tääpume, piiyepu Acejiyame sine mope Keriso tääpume. ⁴Pipu pi rooriye te liba ätrunga ingle abasecretna cabu irecu lätumutuge coo Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge mope acwabäneji, tabe Keriso ne opo gaabe me lica yaacituge, lui sine teeme mope biname. ⁵Piiyepu cuta lui magebi te mope acwaba cäco ätrunga ingle abasecretna cabu irecu lätumutuge coo Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, tabe teeme rooriye ne opo gaabe me lica yaacituge. Pui lui epu pana gyene, egä teeme mope äsweji ge. ⁶Magebi te liba teeme mope lica yaacwabuge, tabe cuta miji teeme edingäli alacna. Yepä, ingle ajiri mule gyene magebi tääpume edingäli alacname coo mope äsweji lenajame, tabe miji teeme mope ne acwaba. ⁷Yepä rooriye te gone teeme mope ne acwaba, ingle Acejiyame te ituge teebine teeme pana me wawena piiyepu teeme pana

ireclota ituge ceera. Yepä magebi ne rooriye me pana ireclota ituge ceera, ⁸ ingle rooriye ne lica ituge magebi cabu ca wawena, yepä magebi ne ituge rooriye cabu ca wawena.^a ⁹Cuta piiyepu rooriye ne lica ituge wawena magebi täüpume yepä magebi ne ituge wawena rooriye täüpume. ¹⁰Peei name pi magebi te miji teeme mope ne cängena acwaba naace täüpume Acejiyame me mename seemo cina päpäname, egä tabe teeme rooriye ne opo gaabe me yaacituge. ¹¹Yepä Yageyame me ätrunga ingle cabu magebi te taatu lica gwene cuta piiyepu rooriye te taatu lica gyene. Magebi me lipu singi pisi nyene rooriye me ätityera täüpume, rooriye me cuta singi pisi nyene magebi me ätityera täüpume. ¹²Magebi ne lipu ituge rooriye me cabu ca wawena, cuta pepu gyene, rooriye te magebi me cabu ca lapli-mluge, piiyepu Acejiyame agednayame gyene iyeta gwidape täüpume.

¹³Siige weene weemämu atranipeye, egä nää miji gyene magebi te ätrunga ingle abasecretna cabu irecu ätumuta mope acwaba cäco. ¹⁴Acejiyame te lipu biname bine icranuji ai gawe cabu lenajame, peeit birige abiberäja, egä rooriye täüpume lecaleca edingäli lui ajiri cama birige, ¹⁵yepä magebi ne lui miji opo me jwaawenuge. Teebine lecaleca edingäli ituge ceera acwaba täüpume. ¹⁶Liba biname piti nemi, laati bemi singi ai poto cidi me äcelame, cäme nuuja mene lica gyene iicemame, yepä cine piiyepu iyeta ätrunga ingle cina apu läbitininusi.

Korinito Ätrunga Biname cina Aareto ne Niiyarage Yaarwusi

¹⁷Cane liba ai umle mene jijananeninime, cane miji cuta weebibine ablaweja. Weene liba labasecretnininuye irecu ätumutame, weene nuuja ätityera ne puma cita ca lica jäätäpänu, yepä sabe jiwenininuge weebibine. ¹⁸Yoo, cane ituge ätecija, egä weene liba labasecretnininuye irecu ätumuta täüpume, weene yepä ngene atwanena cama lica birige. Cuta cane jitrungenime, egä ai mene lui toraca gyene, ¹⁹ ingle cane umle gäne, egä weeme maramara äbita lui papa lica gyene. Peei lui weebibine apicetnärame weene piba opo awatname, egä weeme sobe cabu laati bemi toracarage ngenecu cama. ²⁰Yoo siige, weene liba labasecretnininuye, weene aareto^b ne cängena lica yaarwuye puma. ²¹Ingle weene liba läbitininuye deedei loolo me, weeme yepäyepä cina jilonicininuge watawata teeme gome waadename weeme yepäyepä cina lui deedei piiyepu waina niiye saawadimuye. Peei name pi owecumete biname cina loolomecwee birige piiyepu laatibi bucourage waina niiye saawadimusi, teepi pui cabu ca buduma me läbitininusi. ²²Weeme

^a 11:8 magebi rooriye: Ire Genesis 2:21-23 ^b 11:20 aareto: Pui padare cabu ätrunga biname cina liba labasecretnininusi aareto loolome, teepi pui padare cabu cuta deedei läbitininusi.

nää weemerage mete lica gemi pepu loolo me coo näwäjame? Weeme tääpume nää papa gyene Acejiyame me binamewale bime abasecretna cabu buduma mule acnetnejame? Coo piiyepu weene nää singi gemi owecumete biname bine ajiri me wawename? Cane nää mijji weebibine awepyeräja? Ai poto cidi me cane licarage iwepyeräjininine!

Yageyame me Aareto

²³ Cane Yageyame bau ca ituge acata cane lui weebibine cuta itu ibiberäjipene, egä Yageyame Yeesu ne lui ciiye cabu jewabudni-tujisi budre tääpume, tabe piba buludu ne ecatige, ²⁴ Acejiyame ne eso ecärigé, itrecige, jiicige egä, “Ai lui cäme tääpe gyene, lui weeme tääpu myene. Weene erweye cebine ngene apecname.” ²⁵ Cuta pepu gyene, deedei ingwe gaabe ca tabe kwäye ne ecatige, jiicige egä, “Ai kwäye te klaje jecnenige Acejiyame lui kirece mene ituge jaji biname bine niiya cabu ca äsecrerame, cäme uudi liba tapirenige. Weene liba yaanuye, cebine ngene napecnuye.”

²⁶ Siige iyeta padare cabu weene liba ai buludu ne yaarwuye piiyepu ai kwäye cabu ca yaanuye, weene peei lui Yageyame me budre ne jaaitnäjuye, ngälu tabe liba cire tacnenutepi. ²⁷ Peei name pi laati te liba papapapa yaarwuge Yageyame me buludu ne cuta yaanuge teeme kwäye cabu ca, tabe teeme tääpe piiyepu uudi bine sabe jaawenimuge. ²⁸ Yoo, pipu pi iyeta biname cina mijji niinäce teemämu lablawäjinuye, ingwe ca piba yaarwuye pui buludu ne cuta yaanuye pui kwäye cabu ca. ²⁹ Laati te liba aareto cabu buludu ne yaarwuge piiyepu kwäye cabu ca yaanuge opo awatna cäco, egä Yageyame me tääpe ngena tääpu myene, peei biname te mäpu ne jääpänuge. ³⁰ Peei name pi weeme bucourage cina pita gemi piiyepu bleela gemi, nesae cina budre ituge äbita. ³¹ Yepä mine liba mimämu niinäce lablawäjinago, piba Yageyame te nuuja singi lica mibibine pui mäpu daremu ceerame. ³² Yepä Yageyame te nitranininuge, niblawäjinuge naace tääpume ngälugaabe je piba tabe singi lica mibibine mäpu daremu ceerame gawecewe muleyame biname cama yepä.

³³ Yoo siige, cäme ätrunga binamewale weene liba naacluge aareto loolo me, weene mijji nuuja bine awagrija, piba gigri loolo. ³⁴ Liba laasi nyene loolomecewe, tabe mijji niinäce mete cabu säärwäjuge, siige Acejiyame te piba weebibine lica ablaweja weeme niiyarage mule name pi weeme abasecretna ngalebora. Yepä poto mule poto cidi me cane ebä umle pa jiwenipene, cane liba pa lädepene peeyeme.

Aceji Seemo te Kokre Yääcäranemuge Maramara Kaakesea Wawenecame

12 ¹ Cäme ätrunga binamewale, cane singi gäne weene toraca umle äbitame, egä Aceji Seemo te ngena maramara kaakesea tääpume

kokre ceera. ²Weene umle gemi, egä weene liba camu Acejiyame umle cäco inajininuji, mene cäco uuje cina weebibine conocono gaabe cabu me iwadininuji weene teebibine awejename. ³Peei name pi weene miji cängena ire lui gyene miji seemo, cuta lui gyene niiya seemo. Liba Acejiyame me Seemo te biname ne yaacenanuge, tabe äblicäco iicana egä, "Yeesu, maane nääglumege!" Cuta nuuja poto me, nuuja te äblicäco iicana egä, "Yeesu lui cäme Yageyame gyene," liba teeme cabu Aceji Seemo te lica yaanajuge.

⁴Maramara kokre piti nemí maramara kaakesea wawename, yepä lui Seemo te biname bine yääcäranemuge peeí kokre, tabe yepä taatu gyene. ⁵Cuta kaakesea maramara gemi, yepä Yageyame lui tääpume jaawenimusi, tabe yepä taatu gyene. ⁶Kokre mule lui maramara gemi, yepä Acejiyame lui te umle yääcäranemuge, tabe yepä taatu gyene. ⁷Acejiyame te biname bime yepäyepä cabu maramara gaabe ca yaabocломäjuge, egä teeme Seemo pisi nyene teeme cabu. Siige iyeta mule, lui maramara biname cabu läpletneräjuge, teepi iyeta biname bime miji tääpume. ⁸Yoo, teeme Seemo te yepä ne umle yääcärurge tabe mäpu cabu ca asata gaabe ne päpäname; cuta nuuja ne ngene atwana yääcärurge tabe ämletnäreji gwidape coo mule poto cidi me umle äbitame. ⁹Tabe cuta nuuja ne ätrunga yääcärurge poto gwidape poto cidi me egä pagege äbita; cuta nuuja ne kokre yääcärurge biname bine pita cabu ca miji wawenename. ¹⁰Piiyepu nuuja ne yääcärurge kokre tabe kokre cama ciitaca mule bine wawenecame; cuta nuuja ne kokre yääcärurge Acejiyame me tagepogogo mene iicemame; cuta nuuja ne kokre yääcärurge tabe ngene ca aglime, egä nuuja biname ne lui seemo te ecanenige, nää tabe Aceji Seemo gyene coo niiyarage seemo gyene; cuta nuuja ne kokre yääcärurge tabe teeme umle cäco mene ca iicemame; cuta nuuja ne kokre yääcärurge pui mene ne aboclomtame.

¹¹Iyeta ai mule bine yepä Seemo te jaawenimuge, lui te maramara kaakesea yääcäranemuge biname yepäyepä bine, tabe lipu tääpume singi ceerame.

Yepä Tääpe, Bucurage Piicwa

¹²Ätrunga ingle cina lui Keriso me tääpe gemi. Ätrunga biname cina lui maramara piicwa gemi, lui cina yepä tääpe ne jewenenisi. ¹³Mine puu maramara biname gemi, Israela biname coo nuuja gawe biname, aletnäneji biname coo poto biname, yepä mibibine iyeta yepä Seemo ca ituge äciseja, siige mine yepä tääpe me ituge äbita. Piiyepu Acejiyame pui yepä Seemo ne ituge acitena mime yepäyepä cabu tabe lenajame.

¹⁴Tääpe cabu yepä taatu piicwa lica gyene, yepä bucurage piicwa gemi. ¹⁵Ernge te liba jiicuge egä, "Cane ime lica gäne, peeí name pi cane tääpe me piicwa lica gäne," peeí te lica jiibuge tabe tääpe me piicwa lenajame.

¹⁶Cuta tablame te liba jiicuge egä, “Cane irecu lica gäne, peei name pi cane tääpe me piicwa lica gäne,” peei te cuta lica jiibuge tabe tääpe me piicwa lenajame. ¹⁷Tääpe te liga iyeta irecu taatu cirege, tabe piba lipulipu ätecijana. Piiyepu tääpe te liga iyeta tablame taatu cirege, tabe piba lipulipu lengo ärmetneja. ¹⁸Yepä Acejiyame te piicwa maramara bine icranimuji tääpe cabu, tabe lipu ituge singi. ¹⁹Liga iyeta yepä taatu piicwa cirege, piba tääpe te lica cirege. ²⁰Yepä pepu lica gyene. Piicwa maramara gemi, tääpe lui yepä gyene.

²¹Peei name pi irecu te äblicäco ime ne jaji egä, “Cane singi lica gäne määme tääpume.” Cuta mope te äblicäco ernge bine jaji egä, “Cane singi lica gäne weeme tääpume.” ²²Cuta piiyepu tääpe te äblicäco eei piicwa cäco lenaja, mine lui poto cidi me ngene jwaatwananinago, egä kokre cäco gemi. ²³Piiyepu lui piicwa poto cidi me ngene jwaatwananinago, egä papa gemi, mine cängenarage ire jwaatwemusi; cuta lui piicwa bine äblicäco awabudnita, mine cängenarage yaacwabimusi. ²⁴Yepä lui piicwa bine biname cina miiji pääpäname, teepi acwaba cäco yaacrajimuge. Acejiyame te tääpe ne epu jewenuji, egä mine lui piicwa tääpume lasicnanti-nago, egä papa gemi, tabe singi peei piicwa bine opo gaabe me acraname. ²⁵Yoo siige, tääpe me maramara piicwa cina äblicäco teemeteme ägyi, yepä teepi teemeteme ire latwinusi. ²⁶Yepä piicwa te liba mäpu cabu yaanajuge, teepi iyeta pui mäpu cabu yaacrajuge ten cama. Cuta yepä piicwa ne liba yaawepyeräjusi, teepi iyeta yepä gege teta cama.

²⁷Yoo, weene peete nemi Keriso me tääpe; weene yepäyepä cina lui teeme yepäyepä piicwa gemi. ²⁸Ätrunga ingle ngalebora Acejiyame te biname bine ituge maramara kaakesea tääpume acranetnäja. Tabe poto bine ätyepäneji biname me ituge acrana, poto bine ituge acrana Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, poto bine abiberäjame, poto bine kokre cama ciitaca mule bine wawenecame, poto bine kokre ituge ceera pita biname bine miiji wawenename, poto bine nuuja biname bine ätityeräjame, poto bine ituge acrana mope biname me, cuta poto bine kokre ituge ceera teepi teeme umle cäco mene ca iicemame. ²⁹Yepä iyeta ätrunga biname cina ätyepäneji biname lica gemi, coo teepi iyeta cina Acejiyame me tagepogogo mene lica jiicemusi, iyeta cina lica yaabiberäjimus, ciitaca mule bine lica jaawenimus, ³⁰coo pita biname bine miiji lica jaawenanemusi, coo teeme umle cäco mene ca lica jiicemusi, coo teepi iyeta cina ibibi lica gemi pui mene aboclottame. ³¹Yoo, weene äbitininelye kokre pääpäname modamoda mule bine wawenecame. Yepä, yepä taatu gwidape pisi nyene, lui gyene baborage. Peei lui singi gyene biname bime tääpume.

Toraca Singi Lipu Gyene

13 ¹Cane liba ibibi birige iicema biname bime maramara mene ca coo mename seemo bime maramara mene ca, yepä cane liba

singi lica biname bime täüpume, cäme mene lui epu pana birige paate ala coo gogogo ala liiyepu. ² Ngänu gyene, cane liba ibibi birige Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, piiyepu cuta cäme liba umle piti nemi iyeta mule poto cidi me, piiyepu cane liba umle birige iyeta ämletnäreji gwidape piiyepu mule poto cidi me, cuta cäme liba ätrunga pisi nyene podo bine äyeblengame teeme puupu cabu ca, yepä cane liba singi cäco nanajuge biname bime täüpume, iyeta peei mule lui papa birige. ³ Ngänu gyene cane puu iyeta cäme gwidape ceerana owecumete biname bine coo cäme tääpe ne ceera uubuderame, yepä cane liba singi lica biname bime täüpume, peei mule cina nuuja miji lica birige cäme tääpume.

⁴ Toraca singi cama lui biname te mäpu cabu bojäcu yaanajuge, tabe owelaamelame gyene, ire patre lica yaagluge, lica lawepyeräjuge, mope babo me lica läbituge. ⁵ Toraca singi cama biname te cängena yaanajuge, teeme taatu miji ne lica jäärnguge, claabe me wata lica läbituge, biname bime niiya mule bine lica yaawadimuge, yepä ngene jäätimaluge teeme niiya mule poto cidi me. ⁶ Toraca singi lui gege lica birige walya tääpume, yepä tabe gege birige toraca tääpume. ⁷ Biname te liba toraca singi cama, ngänuge lipulipu teebine sabe jaawenusi, tabe yäämyemutuge. Toraca singi cama biname te teeme ätrunga ne lica yaapesaruge, tabe wälu lica birige, piiyepu tabe gloose lica läbituge mäpu cabu bojäcu lenajame.

⁸ Toraca singi te iyeteta gyene. Acejiyame me tagepogogo mene iicema cina cire lapiripesi, piiyepu biname bime umle cäco mene iicema cire lapiripesi, cuta umle te cire lapirepi. ⁹ Mime umle lui cängena lica gyene, piiyepu mine lui Acejiyame me tagepogogo mene jiicemusi, poto bine jäätibäjemusi; ¹⁰ yepä eei te liba tädenige lui te epucäco gyene, piba iyeta lui cina epucäco lica teepi cire lapiripesi.

¹¹ Cane liba bägrä je, cane bägrä pana mene jiicemujine piiyepu ngene jotwananujine. Cane liba babo me äbitujine, cane bägrä bime mule bine ebmalimujine. ¹² Mine page Acejiyame ne jepänanenisi owovä pana, lica pajecurage, siige ingwe ca mine teebinerge cire jääpänepesi. Page cane teebine cängena umle lica, yepä piba cirege cane cängena iyeta umle äbita teeme poto cidi me, tabe lipu umle iyeta cäme poto cidi me.

¹³ Yoo siige, ai nesae cina cire yaacrajemepi, ätrunga, ngene atwanena ca oomlana piiyepu singi, yepä ai bime cabu ca singi lui baborage gyene.

Lipu Maramara Kaakesea tääpume Aceji Seemo Kokre Ceera

14 ¹ Weene kokre äbitipeye toraca singi cama lenajame, cuta kokre äbitipeye Aceji Seemo bau ca kokre päpäname maramara kaakesea wawename, toracarage lui Acejiyame me tagepogogo mene iicemame. ² Laati te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe biname bine lica jaajanamemuge, yepä Acejiyame ne jaajanuge, ingle nuuja biname te äblicäco teeme mene ätecija. Tabe Aceji Seemo me kokre ca

mene jiicemuge ogä gwidape poto cidi me. ³ Yepä laati te Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, tabe biname bine yäätityeräjimuge, kokre yääcärimuge piiyepu ngenecu plowa me jaawenimuge. ⁴ Yepä laati te liba teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe teeme taatu miji täpume jiicemuge. Yepä laati te Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, tabe ätrunga ingle ne yäätityeräjuge.

⁵ Cane singi gäne weene iyeta weeme umle cäco mene ca iicemame; yepä cane toraca singi gäne weene kokre ne acatame Acejiyame me tagepogogo mene biname bine jajanename. Laati te Acejiyame me tagepogogo mene biname bine jaajananemuge, tabe baborage gyene, ingle biname cina yäätecijemuge tabe ngena täpume jiicemuge. Yepä laati te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe matikäli gyene, ingle biname cina lica yäätecijemuge, tabe ngena täpume jiicemuge. Tabe ebä babo läbituge, liba biname pisi nyene peei mene ne aboclomtame naace täpume ätrunga ingle biname cina piba pui mene cabu ca ätityera ne päpäname. ⁶ Yoo, cäme ätrunga binamewale, cane cäme cabu ca etonärenine ai mule ne. Cane liba lädune peeyeme, siige mime umle cäco mene ca jiicemune, cane piba lipulipu itityärinune weebibine? Cane licarage itityärinune, cane liba lica saawadimune Acejiyame te ngena cäme bau me saaboclomtuge cane weebibine jajanename, coo liba lica saawadimune umle mene, coo piiyepu Acejiyame me tagepogogo mene, coo abiberäja mene.

⁷ Cuta pepu gyene, laati te liba jääcnäjuge dobidobi ne coo gogogo ne papapapa, biname cina umle lica birige, egä ngena uupera täpume jecnäjenige. ⁸ Piiyepu laati te liba moole ne däägurage cubu täpume jääcnäjuge, biname cina lica birige amacetnäja. ⁹ Cuta pepu gyene, maane liba määme umle cäco mene ca jiicemute, biname cina lipulipu ätecija, maane ngena täpume jiicemute. Määme mene te papa me läbituge. ¹⁰ Ai gawecewe cabu lui bucurate maramara mene gemi, yepä teepi papa lica gemi, ngene atwana cama gemi. ¹¹ Yepä laati te liba cäme umle cäco mene ca cebine najananuge, pui biname te catecewe biname pana birige cäme täpume, cane cuta piiyepu catecewe biname pana birige teeme täpume. ¹² Siige weene liba äbitininiye Aceji Seemo me kokre päpäname maramara kaakesea wawename, weene miji eei kaakesea täpume oräre singi, lui cina yäätityeräjimus ätrunga biname cina kokre äbitame.

¹³ Peei name pi lui biname te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, tabe miji irecu ätumuta Acejiyame bau me tabe teebine kokre ceerame pui mene ne cuta aboclomtame. ¹⁴ Cane liba cäme umle cäco mene ca irecu lätumutanune, cäme seemo te cäme cabu irecu lätumutanuge, yepä cäme ngene atwana te pui mene ne lica joomluge. ¹⁵ Cane siige miji ngena wawena? Cane singi gäne cäme seemo te cäme cabu cäme umle cäco mene ca irecu ätumuta piiyepu uupera atanga, yepä cane cuta singi gäne cämerage mene ca irecu ätumutame

piiyepu uupera atangame, cane lui mene tääpume umle. ¹⁶ Maane liba weeme abasecretna ngalebora Acejiyame ne yaawepyeräjute määme umle cäco mene ca, Aceji Seemo lui mene yääcäruge määme seemo ne, pui mene umle cäco biname cina lipulipu “Amen” mene iicana, ingle teepi nuuja umle lica birige, maane ngena tääpume jiicemute? ¹⁷ Maane puu mijirage yaawepyeräjute Acejiyame ne, yepä poto bine lica yäätityeräjimute.

¹⁸ Cane Acejiyame ne eso ecärenine, egä cane käme umle cäco mene ca magerage jiicananemune weeme iyeta cabu ca. ¹⁹ Cane puu mijji gäne ätrunga ingle me abasecretna ngalebora bucurage mene iicemame käme umle cäco mene ca, yepä weene lica itecijinuge, peei name pi cane singi gäne mimerage mene ca iicema. Ngänuge cane matikäli taatu jiicemune, yepä weene liba umle, weene peei cabu ca labiberäjininuye.

²⁰ Käme ätrunga binamewale, weene bägrä bime pana ngene gone jwaatwananinuye. Matimati bägrä cina lipu umle cäco bucurage gwidape poto cidi me, weene mijji pepu umle cäco inajipi niiya mule wawenecame, yepä weeme ngene atwanena mijji epu lenaja modamoda biname bime liiyepu. ²¹ Oogäräneji mene te apu jiicenige egä,

“Yageyame te jiicenige:

cane idne mene biname bine cire jaawenemepene
käme binamewale bine jajanename;
cane catecewe biname bime tage cabu ca cire jiicemepene,
yepä teepi puu singi lica ätecijame cebine.”

²² Yoo siige, biname te liba teeme umle cäco mene ca jiicemuge, peei lui cewecu gyene ätrunga cäco biname bime tääpume, lica ätrunga biname bime tääpume. Yepä Acejiyame me tagepogogo mene iicema lui cewecu gyene ätrunga biname bime tääpume, lica ätrunga cäco biname bime tääpume. ²³ Siige weeme ätrunga ingle me abasecretna ngalebora liba iyeta biname cina weeme umle cäco mene ca jiicemusi, siige lui ätrunga biname bine lica ituge abiberäja ai mule poto cidi me coo piiyepu ätrunga cäco biname, teeme poto cina liba sääbäcnusi, siige yäätecijemuge weene iicema je, teepi apu jaangemuge, egä weene iyeta buduma gemi. ²⁴ Yepä weene iyeta liba Acejiyame me tagepogogo mene jiicemimuge, siige ätrunga cäco biname coo piiyepu ätrunga biname te, lui nuuja umle lica gyene ai mule poto cidi me, liba tabacituge, liba yäätecijuge pui mene, tabe lasicnantuge, egä tabe niiya mule ituge waweneca. Tabe lui mene yäätecijuge teebine yaablawäjuge, ²⁵ siige teeme ngena gemi ämletnäreiji, iyeta sääsemuge. Tabe piba kokorare ca lääpednutuge, Acejiyame ne opo gaabe yaacituge, siige teeme niiya mule bine jaawabudnitemuge, jiicuge egä, “Toraca, Acejiyame pisi nyene weene cama.”

Irecu Ätumuta Kaakesea Miji Cängena Wawena

²⁶ Yoo, käme ätrunga binamewale, mine ngena abiberäjame ai cabu ca? Weene liba labasecretnininuye irecu ätumutame, yepä te uupera

ne yaacatuge, nuuja te ibiberäjininuge, nuuja te jijinuge Acejiyame te ngena yaaboclomtuge teeme bau me, nuuja te teeme umle cäco mene ca jiicemuge, cuta nuuja te peei mene ne yaaboclomtuge. Iyeta weene lui mule jaawenimuye, miji weeme ätrunga ingle ne ätityera. ²⁷Weeme abasecretna ngalebora liba pisi nyene weeme umle cäco mene ca iicema mule, neeneni coo nesae cina miji iicema; yepä te liba lätecituge, nuuja te piba gije labacituge. Cuta nuuja te miji abocломäja peei mene bine. ²⁸Yepä aboclopta biname liba lica birige, pepu biname cina miji abasecretna ngalebora bojä agime. Teepi miji teeme taatu täpume iicema pliyepu Acejiyame täpume. ²⁹Neeneni coo nesae biname cina miji Acejiyame me tagepogogo mene iicema, cuta poto cina miji atrana, egä ngena tääpu myene peei mene. ³⁰Biname te liba pisi nyene Acejiyame me tagepogogo mene iicema cabu, siige nuuja te liba pui padare cabu yäätecijuge Acejiyame bau ca, niinäce lui te jiicemuge, tabe miji ätecita padare cerame pui nuuja ne tabe cuta iicemame. ³¹Apu gaabe ca weene iyeta miji gemi padare päpäname Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, siige piba iyeta biname cina labiberäjininusi, kokre läbitininusi. ³²Acejiyame me tagepogogo mene iicema biname te teemämu lawecetnäruge, ³³ingle Acejiyame tabe singi lica weene apu mule papapapa wawenetnäjame irecu ätumuta padare cabu, yepä cängenarage poode cama.

Iyeta poto ta ätrunga maramara ingle cabu luma biname cina labasecretnininusi irecu ätumutame, ³⁴magebi cina miji bojäcu lenaja. Peei lui miji lica gyene teepi mene iicema, pliyepu teepi gone niinäce gaabe me äbita, Israela biname bime Cotre te cuta lipu jiicenige. ³⁵Teepi liba singi ngena täpume umle äbitame, teepi miji irecu ätumuta kaake poto cidi ca teeme rooriye bine ätemleja mete cabu, ingle niiya gyene teepi irecu ätumuta padare cabu mene iicema. ³⁶Acejiyame me mene te weeme cabu ca lica täduge, coo weeme taatu täpume lica täduge?

³⁷Laati te liba ngene jwaatwananuge, egä tabe Acejiyame me tagepogogo mene iicema biname gyene, coo pliyepu Aceji Seemo te teebine kokre yääcäranuge poto kaakesea wawename, tabe miji umle, egä cane ngena yoogärenine, Acejiyame bau ca gyene. ³⁸Tabe liba ai mene ne lica jäätecijuge, weene gone cuta teebine ätecija.

³⁹Yoo, käme ätrunga biname, weene kokre äbitipeye Acejiyame me tagepogogo mene iicemame. Yepä weene cuta gone jiibemuye, laatibi teeme umle cäco mene ca jiicemusi. ⁴⁰Yepä weene ngena jaawenuye weeme irecu ätumuta ngalebora, miji cängena wawena.

Keriso me Budre cabu ca Arpinenta

15 ¹Cäme ätrunga binamewale, cane singi gäne weene cuta cääri ngena atwaname cane lui Miji Mene itu jijananipene weebibine,

weene lui mene ne yaacatepeye piiyepu weeme ätrunga te lui mene cabu kokre jeclajutenige. ²Pui Miji Mene cabu ca weene ireclota ne jepäniniye, weene liba kokre cama joomleniye, cane lipu jijananipene, cije weeme ätrunga te papa me läbituge.

³Yoo, cane lui mene niinäce itu ecatujine, lui niinäce gaabe gwidape gyene, siige cane weebibine pui mene jijananipene, egä Keriso te budre äbituji mime niiya mule täüpume, Oogäräneji mene te lipu jiicenige.

⁴Teebine gape cabu me ecitujisi, siige nesae me lui bimu piba Acejiyame te teebine erpinantuji, Oogäräneji mene te lipu jiicenige. ⁵Tabe Peteru bau me niinäce aboclomtuji, puma cita ca teeme iyeta twelb bau me.

⁶Piba tabe cuta faib hanred cerämu poto cama ätrunga biname cabu me yepä gääbu taboclomtuji. Teeme bucourage cina camu ireclota gemi, puu poto cina budre gemi. ⁷Puma cita ca tabe cuta aboclomtuji Yakobu bau me piiyepu iyeta teeme ätyepäneji biname bime bau me.

⁸Ingwerage ca tabe cuta cäme bau me taboclomtuji, lui epu pana gäne, egä cane toracarage padare cabu lica aplimlujine. ⁹Cane matikäli gäne iyeta poto teeme ätyepäneji biname bime cabu ca. Cuta cane miji lica gäne teeme ätyepäneji biname ngii ne acenename, ingle cane Acejiyame me biname bine sabe itu tewenenäjemumene. ¹⁰Yepä Acejiyame te owecu nawenuji, siige cane page age säne, cane lipu nanajinige. Tabe lui owecu nawenuji papa me lica äbituji, yepä cane mage kaakesea ituge wawena poto ätyepäneji biname bime cabu ca. Puu toraca gyene, egä cane cäme ca ai kaakesea ne lica ituge wawena, yepä Acejiyame me owecu ca ituge, lui te cäme cabu kaakesea jewenenige. ¹¹Yoo siige, ngänu gyene laati te weebibine Miji Mene jajanena, cane te coo poto ätyepäneji biname cina, ingle cine biname bine yepä mene jaajananemusi, siige weene peei mene ne ituge ätrunga.

Budre cabu ca Arpinenta

¹²Yoo, cine jaajananemusi, egä Keriso budre cabu ca itu arpinantuji, cije lipu pi weeme poto cina piba jiicuye, egä budre cabu ca arpinera lica gyene. ¹³Peei liba toraca gyene, piba Keriso budre cabu ca lica itu arpinantuji. ¹⁴Cuta tabe liba lica itu arpinantuji, piba cime mene jajanena kaakesea papa gyene, weeme ätrunga cuta papa gemi. ¹⁵Pui taatu lica, cuta piba cibibine nipänininisi, egä cine walya otrometnenininago Acejiyame poto cidi me, ingle cine ituge iicana, egä tabe Keriso ne budre cabu ca itu erpinantuji. Yepä liba toraca gyene, egä budre cabu ca arpi-nenta lica gyene, tabe piba Keriso ne lica itu erpinantuji. ¹⁶Ingle budre cabu ca arpinenta liba lica gyene, piba Keriso ne cuta lica ituge arpinenta. ¹⁷Piiyepu Keriso ne liba lica ituge arpinenta, piba weeme ätrunga te papa me äbitenige, siige weene camu niiya mule cabu inajininige. ¹⁸Piba cuta budre biname lui cina Keriso ne itu

jäätrungepesi, iyeteta ituge apeseräja. ¹⁹ Mine liba Keriso cabu me ngene atwana yaacranusi ai taatu ireclota täüpume ätityera päpäname, lica ciige ireclota täüpume, cine piba owecumete gemi iyeta biname bime cabu ca.

²⁰ Yepä toraca gyene, egä Acejiyame te Keriso ne budre cabu ca erpinantuji, siige ai te niwabininige, egä tabe cuta eei bine cire yaarpinäremepi, lui cina budre ituge äbita. ²¹ Budre te lipu biname cabu ca täduji, cuta budre cabu ca arpinenta te piiyepu biname cabu ca täduji. ²² Iyeta biname cina lipu Adamu miji pi budre läbitininusi, teepi pepu Keriso miji pi cuta budre cabu ca cirege arpinera. ²³ Yepä Acejiyame te iyeta biname bine teemerage padare cabu cire yaarpineräjemepi: tabe Keriso ne niinäce gaabe me itu erpinantuji, siige Keriso te liba cire tacnenutepi, Acejiyame Keriso me biname bine piba cire yaarpinäremepi. ²⁴ Peei ingwe gaabe ca ai padare me ngälugaabe te ebä cire tädepi, Keriso te liba cire yaapremalemepi teeme cubuyame seemo bine piiyepu teeme poto cubuyame kokre bine, siige iyeta gwidape Aceji Babe ne cire yääcärepri tabe te waadename. ²⁵ Ingle naace gyene Keriso te miiji babo biname me lenaja, ngälu Acejiyame te iyeta cubuyame bine cire yaapremalemepi, siige cire yaacranemepi Keriso me ernge gawe me. ²⁶ Budre lui ceräcerägäbü cubuyame gyene tabe apremelame. ²⁷ Oogäräneji mene te jiicenige egä, “Acejiyame te ituge iyeta gwidape bine acrana teeme ernge gawe me.” Yepä mine umle gemi, egä ai “iyeta gwidape” ngalebora Acejiyame lica gyene, lui te iyeta gwidape bine cire yaacranemepi Keriso me ernge gawe me. ²⁸ Siige Bägrä te liba mope biname me cire yaanajepi iyeta gwidape täüpume, piba tabe cire läcärepri teemämu Acejiyame te ire atwime, siige piba Acejiyame te iyeta ire cire jaatwemepi.

²⁹ Cije lipu gyene lui biname cina niiye ca äciseja ne ituge acata budre biname bime puupu cabu? Teepi ngena name pi pui mule ne itu jaawenepesi, liba budre biname bine lica cirege arpinera. ³⁰ Piiyepu cuta budre cabu ca arpinera liba lica cirege, cije cine piba ngena name pi iyeta padare cabu ai kaakesea name pi mäpu cabu ninajinlige. ³¹ Cäme ätrunga binamewale, peeи lipu toraca gyene, egä cane mime Yageyame Yeesu Keriso me opo gaabe je babo gege gäne wemiji pi, peeи cuta toraca gyene, egä cane iyeta bimu gaabegabe cabu budre mametarage cama waatnune. ³² Ngena miji gyene käme täüpume, cane liba Epeso je larngepene biname bime cama lui cina girigale gwidape bime pana ge, cane liba lica jäätrungepene, egä ireclota pisi nyene budre me ingwe gaabe ca. Liba budre cabu ca arpinera lica cirege, piba “Mine yäärwäjemesi, yääänäjemesi, ingle ciiyeciye siige mine budre.”

³³ Gone langletnäjinuye. “Niiyarage abasutanayame cina biname bime miji mule bine sabe jaawenimusi.” ³⁴ Weene miji täcnäripeye weemerage

ngene atwanena cabu me, niiyaniya mule bine ebmaläcemepeye. Cane ai lui weeme ajiri me jiicenine, egä weeme poto cina Acejiyame umle căco gemi.

Biname cina Lipulipu Budre cabu ca Arpinera

³⁵ Yoo, biname yepä te pama apu birige ätemla egä, “Budre cabu ca biname cina lipulipu larpinäruge, piiyepu lipulipu tääpe bine teepi yaawadanemusi?” ³⁶ Maane lipulipu pepu ätemla! Maane liba kuu gije ne jaacnute, tabe ebä lica agi, tabe liba budre niinäce lica läbituge. ³⁷ Maane gijerage ne lica jaacnute, yepä kuu ne jaacnute, wiiti kuu ne coo ngena nuuja kuu ne, siige pui cabu ca gije te taaguge. ³⁸ Siige Acejiyame te kuu ne jaawenuge teemerage tääpe cama gije te agime. Cuta maramara kuu bine jaawenimuge maramara tääpe cama gije cina agime.

³⁹ Gije bime tääpe lipu maramara gemi, poto gwidape bime tääpe cuta pepu maramara gemi. Biname bime tääpe mara gyene, glunubora otinetneja gwidape bime tääpe mara gyene, niiye bora cibu bime tääpe mara gyene, ele bime tääpe mara gyene.

⁴⁰ Piiyepu lui cina cabucewe je icrabenemige, teeme tääpe lui mara gyene, cuta gawecewe cabu lui cina icrabenemige, teeme tääpe mara gyene. Cabu tääpe me jamyacu mara gyene, gawe tääpe me jamyacu mara gyene. ⁴¹ Cuta dume cabu je lui gwidape teepi maramara gemi: bimu me apaclyera mara gyene, mabye me mara gyene, wale bime mara gyene. Cuta wale cina lica gemi yepä apaclyera cama, poto cina babo apaclyera cama, poto cina matikäli apaclyera cama gemi.

⁴² Apu cirege, biname cina liba budre cabu ca arpinera. Biname ne liba yaacitusi, teeme tääpe te locwawuge; yepä tabe lui tääpe cama cirege arpinenta, budre căco tääpe cirege. ⁴³ Liba yaacitusi, niiyarage piiyepu kokre căco; liba larpinantuge, mijirage piiyepu kokre cama. ⁴⁴ Liba yaacitusi, peei lui gawe me tääpe gyene, liba larpinantuge, seemo me tääpe cirege. Gawe me tääpe lipu pisi nyene, cuta pipu ge seemo me tääpe pisi nyene. ⁴⁵ Apu oogäräneji gyene egä, “Acejiyame te niinäce Adamu ne gawe ca jewenuji, buuwemope ecäruji, siige tabe ireclota ge.” Yepä Keriso lui ingwe ca Adamu gyene, tabe seemo gyene, lui te gwidape bine ireclota yääcäranemuge. ⁴⁶ Yepä, seemo me tääpe lui niinäce tääpe lica birige, yepä ai gawe me tääpe niinäce birige, siige piba seemo me tääpe ingwe ca birige. ⁴⁷ Niinäce Adamu ne Acejiyame te gawe ca jewenuji, siige tabe gawecewe cabu ca gyene, ingwe ca Adamu lui cabucewe ca gyene. ⁴⁸ Ai gawe cabu lui biname cina icrajinige, teepi gawe ca wawenäneji biname pana gemi, yepä laatibi cirege otni cabucewe me, teepi puma pui biname pana cirege äbita, cabucewe ca lui te täduji. ⁴⁹ Yoo, page mine gawe ca awenäneji biname pana gemi, yepä mine cire läbitipago teeme pana me, cabucewe ca lui te täduji.

⁵⁰ Cäme ätrunga binamewale, cane naace täüpume jiicemenine, egä page mine lui tääpe bine ewadanemenisi, teepi äblicäco otni Acejiyame me puupu cabu me; watawata gwidape äblicäco iyeteta lenaja.

⁵¹⁻⁵² Itecijinege, cane ogä mene jijenininine: mine iyeta budre lica cirege äbita, liba ceräcerägääbu moole te cire saangeneipi, yepä mine watawata taaturage mara me cire läbitipago, epu pana biname te lipu teeme irecu ne watawata taaturage lätumuge. Yoo, pui moole te liba ala cire saangeneipi, budre biname cina cire tarpinäripesi, siige ingwe ca budre lica cire läbitipesi. Yepä mine lui cina camu ireclota gemi, mine kirece tääpe ne cire yaacatepesi. ⁵³ Ai tääpe lui watawata piiyepu budre myene, mijji ateplingta budre cäco tääpe me, lui te iyeteta gyene. ⁵⁴ Siige ai mule te liba cire läpletnutepi, watawata tääpe te liba cire lateplingtepi budre cäco tääpe me, piba ai Oogäräneji mene te ibibi cire läbitepi egä, "Budre iigareceji gyene; tabe uutrutäneji gyene."

⁵⁵ "Budre, määme kokre siige bapirige;

määme biigu iyeta siige bämliche!"

⁵⁶ Yoo, lui biigu te jaawenuge biname ne budre me, pui lui niiya mule gyene; piiyepu niiya mule te teeme kokre ne yaacatuge Cotre cabu ca biname bine mäpu ceerame, ingle Cotre te jaawabuge, egä biname te niiya mule ne bii becnige. ⁵⁷ Yepä mine mijji Acejiyame ne eso ceera, lui te niwenininuge uutrutame mime Yageyame Yeesu Keriso me kaakesea miji pi.

⁵⁸ Yoo, cäme mijjirage ätrunga binamewale, weene kokre cama jicljajutipi. Weene gloose cäco kaakesea jewenepeye Yageyame täüpume, ingle weene umle gemi, egä weene ngena kaakesea jaawenuye teeme täüpume, papa me lica läbituge.

Rarekaake Ootona Ätrunga Biname bime täüpume

16 ¹ Yoo, cane jijenininine, weene lui soogärepeye rarekaake ootona täüpume ätrunga biname bime täüpume Yuudea gawe ngalebora. Weene epu jewenepeye, cane Galatiya gawe cabu lui ätrunga ingle bine lipu jaajemepene. ² Iyeta Sande gaabegabe weeme yepäyepä cina mijji rarekaake äyeblenga weene luma ngälu ibibi gemi ceerame, siige ingwe ca piba weene nuuja singi lica rarekaake ootoname, cane liba pa lädepene peeyeme. ³ Cane liba pa latyaramtepene, cane leta cama piba pa jäätypemepene biname bine, weene lui bine tejäcrimumeye, weeme owecu gwidape ne acaname Yerusalem me. ⁴ Cuta cane liba pa jääpäneepene, egä mijji gyene cane teta cama otname, cane pa lädepene.

Paulo Gläämu Jecijige

⁵ Cane apu gläämu nacijige, egä cane weebibine ebä pa pidäripene, cane liba niinäce Makedoniya probins cabu ta pa lädepene, ingle cane

ngene jotwananenine Makedoniya probins cabu ta otnime. ⁶Cane weene cama pa nanajepi seeji lecaleca padare, pama iyeta gäbu padare. Siige piba weene cebine pa nätityärepeye käme otni täüpume, cane liba liiyeme pa lädepene. ⁷Cane singi lica gäne weebibine watatarage äsuplengtame. Cäme singi apu gyene, egä cane lecaleca padare weene cama lenajame, liba Yageyame singi gyene.

⁸Cane Epeso je pa nanajepi ngälu Pentikos bimu ne oomla-name, ⁹ingle gaabe iitneji gyene cane Epeso babo cewe je miijirage kaakesea wawename, puu bucurage biname cina cuta cebine näciseräjenisi.

¹⁰Timoti liba otni je peeyeme, weene miiji teebine awabla, cängenarage ire atwi, ingle tabe Yageyame me kaakesea jewenenige cane liiyepu. ¹¹Weene gone teebine ägyi pana jaawenuye, yepä weene teebine itityärepeye poode cama tabe otnime, siige tabe piba pa tacnenutepi käme bau me. Cane teebine jewagrijenine poto ätrunga biname cama.

¹²Cuta mime biname Apolo, cane teebine jaajananune tabe poto ätrunga biname cama weebibine ädärame, yepä căro tabe camu gyene cängena ngene atwanena, egä tabe ai padare cabu pa lädepi. Yepä tabe liba miiji padare ne pa jäätäne, tabe piba pa lädepi.

Ceräcerägääbü Mene

¹³Weene ireire inajipi, piiyepu kokre cama imyemutipi ätrunga cabu. Weene miiji wälu cäco piiyepu kokre. ¹⁴Weene iyeta mule bine owecu cama jewenemepeye.

¹⁵Weene umle gemi Setepanus piiyepu teeme ingle biname; teepi lui niinäce biname gemi ätrunga acitame Yeesu Keriso cabu me Akaya probins ngalebora. Teepi teemeteme läcäripesi Acejiyame me binamewale bime täüpume kaakesea wawename. Cäme ätrunga binamewale, pee name pi cane jijenininine, ¹⁶weene miiji apu biname bine ätecija, cuta laatibi teta cama kaakesea jeweninisi.

¹⁷Cane gege gäne Setepanus, Portunatus, Akaikus, teeme otni name pi, ingle teepi ituge wawena käme täüpume, weene ngena ne äblicäco ge wawena. ¹⁸Teepi cebine ngenecu plowa me ituge wawena, weebibine lipu ngenecu plowa me itu jiwenipesi, pee name pi weene miiji apu biname bine opo gaabe me acrana.

¹⁹Asiya probins ngalebora ätrunga ingle cina weebibine jiwalinini. Piiyepu Akwila naabi Prisila piiyepu teeme mete cabu lui ätrunga biname cina labasecretnuge, teepi cuta weebibine jiwalinini Yageyame me ngii cabu. ²⁰Cuta ama lui ätrunga biname cina, teepi jiwalinini weebibine. Weene peema weemeweme ajeclenäjipeye ätrunga biname bime mule liiyepu.

²¹Cane lui mene aga biiri jiicmine, nuuja biname te yoogärimige käme täüpume. Yepä canerage te ama yoogärinine egä: Cane Paulo te weebibine jiwalinini.

²² Laati te Yageyame täüpume singi lica, tabe niiya puupu ne pa
jääpänepi. “Maranata” – Mime Yageyame, maane tädi!

²³ Yageyame Yeesu me miji te lenajame weeme cabu.

²⁴ Cäme singi pisi nyene weeme täüpume. Yeesu Keriso me miji pi mine
iyeta yepä gemi.

Cane ngii Paulo. Cäme mene ngälu peese.

PAULO ME NEENENI MANU LETA KORINITO ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

Sebore Mene

1 ¹Cane, Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne, Acejiyame te lui ne najuji ai kaakesea täpume. Cane piiyepu mine cama yepä ätrunga biname Timoti, cine te yoogärenago Korinito babo cewe ätrunga ingle cabu me piiyepu Akaya probins ngalebora iyeta Acejiyame me binamewale bime bau me. ²Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te weeme cabu lenajame piiyepu teepi weebibine poode ceerame.

Paulo Acejiyame ne Eso Ecäridge

³Mine eso yääcäresi Yageyame Yeesu Keriso me Acejiyame piiyepu Babe ne. Tabé babo owecuyame Babe gyene piiyepu Acejiyame, lui cabu ca iyeta ätityera cina totnenininisi! ⁴Tabé nitityeräjininuge iyeta mäpu cabu, siige pui ätityera ca, mine lui ne teeme bau ca jepäninisi, mine miji gemi poto bine ätityera, laatibi maramara mäpu bine jäätäpanemusi. ⁵Keriso lipu mäpu cabu senajenäjumi, mine cuta pepu mäpu cabu ninajininige; Keriso ne lipu Acejiyame te itityäruji, tabe cuta mibibine Keriso cabu ca nitityeräjininige. ⁶Cine liba mäpu cabu ninajininuge, peei lui weene Korinito biname bime miji täpume piiyepu weeme seemo ireclota ne kokre me wawename; piiyepu cine liba ätityera ne jäätäpanusi, weene cuta peei yepä ätityera ne jäätäpanuye, siige weene kokre läbitininuye epu mäpu cabu ämyemutaname, cine lipu mäpu cabu ninajininige. ⁷Peei name pi cine wälu lica gemi weeme täpume; cine umle gemi, egä weene lipu cime pana inajininige mäpu cabu, Acejiyame te weebibine pa itityeräjipi epu, tabe lipu nitityeräjininige cibibine.

⁸Cime ätrunga binamewale, cine singi lica gemi weene umle cäco lenajame, cine lipu mäpu bine jääpänanemepesi Asiya probins ngalebora. Teepi epu babo niyyarage ge, egä cine apu ningipi egä, "Siige ai cime ngälugaabe gyene." ⁹Cine lasicnanti-pago, egä cine budre cabu ca äblicäco uucratna. Yepä ai mäpu te naace täüpume läbitipi cibibine abiberäjame, egä cine cime cabu gone ngene atwana yaacranimus i yepä Acejiyame taatu cabu me, lui te biname bine budre cabu ca birige arpinera. ¹⁰Yoo, tabe cibibine pepu budre mäpu cabu ca itu nisecräripi, cuta tabe pagege äsecrera. Cine teeme cabu me cime ngene atwana ituge acrana, egä tabe cuta ciige cirege äsecrera, ¹¹weene liba weeme irecu ätumuta ca cibibine nitityeräjininuye. Yoo siige bucourage biname cina pa irecu lätumutanipesi Acejiyame bau me cime täüpume, Acejiyame te teeme irecu ätumuta daremu pa jaawecnistemepi, siige cibibine mijji pa niwenipi. Piba bucourage cina Acejiyame ne eso pa yääcäranepesi, egä cine ätityera ne ituge päpäna.

Paulo me Mene Teeme Otni Gläämu poto cidi me

¹²Cine ai täüpume gege gemi, egä cine ngene ca eglenisi, egä cine iyeta padare cängenarage ninajininuge iyeta biname cama, toracarage lui weene Korinito biname cama. Cine Acejiyame mijji conocäco mule cama piiyepu Acejiyame mijji yepä taatu ngene atwana cama ituge lenaja. Cimerage umle te cibibine lica ituge awecetnära, yepä Acejiyame me owecu te niwecetnärininuge cibibine. ¹³⁻¹⁴Cine lui leta bine yoogärimus i weeme bau me, mäpu lica gemi acnemame piiyepu opo awatname. Yepä ai padare cabu weene cängena umle lica bääbitininiye iyeta cime poto cidi me, yepä cane ngene atwana icrananine weeme cabu me, egä weene ingwe ca cängena umle pääbitipeye iyeta cime poto cidi me. Siige mime Yageyame Yeesu Keriso me acnenuta bimu cabu weene epu gege cire inajipi cime täüpume cine liiyepu weeme täüpume.

¹⁵Yoo, cäme toraca ätrunga puga ge ai poto cidi me, siige cane niinäce gläämu nacijepi peeyeme Korinito cewe me otnime weebibine ängrärame weene piba neenenä gääbu gege äbitame. ¹⁶Cane naace me jiicenine, egä cane gläämu nacijepi weebibine neenenä gääbu ängrärame: niinäce ängrärame Makedoniya me liba pa pa lädepene, cuta cääri ängrärame puma cita ca liba pa tacnepene naace täüpume cane piba weeme bau ca ätityera ne pääpaname cäme Yuudea me otni täüpume. ¹⁷Cane acinacina biname lica ge, cane liba cäme gläämu ne mara me jaawenepene. Cane epu biname lica gäne, lui te papa gläämu jaacijuge, lui te mene taatu jiicuge yepä wawename lica. ¹⁸Acejiyame te lipu toraca mene jiicuge, cäme mene cuta toraca ge, weeme bau me otni poto cidi me liba jijipene. ¹⁹Yeesu Keriso Acejiyame me Bägrä, lui poto cidi me Silla, Timoti piiyepu cane mene jijananinago, tabe lica gyene epu biname liiyepu, lui te

jiicuge, yepä lica jaawenuge. Tabé acinacina biname lica gyene. ²⁰Teeme cabu ca Acejiyame me iyeta mene cina toraca me läbitininusi. Peei name pi mine teeme ngii cabu 'Amen' mene jiicus, mine liba Acejiyame ne yaawepyeräjusi. ²¹Weene Korinito cewe ätrunga biname piiyepu cine, Acejiyame te gigri niwenininuge mine kokre cama aclajutame Keriso bau. Tabé mibibine mara me itu niwenipi teeme kaakesea wawename. ²²Tabé cuta teeme cewecu ne itu yaacitanepi mime cabu me awabame, egä tabe mime Yageyame gyene, piiyepu Aceji Seemo itu nicäripi klaje wawename, egä mine cirege päpäna iyeta, teeme ngena piti nemí mime täüpume.

²³Acejiyame lui te umle gyene cane, tabe naitnenige, egä cane pui name pi otni cäco läbitepene peeyeme Korinito me, ingle cane singi lica ge weebibine ngenecu mäpu me wawename. ²⁴Cine lica äbitininago weebibine jajanename, egä weene ngena ätrungame, ingle cine umle gemi, egä weene ätrunga cabu kokre gemi. Eewe, pätä cine singi gemi weene cama kaakesea wawename weeme miji täüpume.

2 ¹Yoo, peeи name pi cane otni cäco läbitepene peeyemopo Korinito cewe me, ingle cane liga cire lädejine, cane cuta cääri ngenecu mäpu me cire jiweninejine weebibine. ²Ingle naace gyene, cane liba ngenecu mäpu me wawena je weebibine, piba laati te cebine gege me pa nawenepi, ingle weene iyeta ngenecu mäpu gemi. ³Yoo, cane naace name pi peeи leta yoogärepene, ingle cane singi lica ge weebibine ängrärame. Ingle naace popi pui padare cabu cane liga cire lädejine, cane ngenecu mäpu cire jääpänejine wemiji pi. Cuta weene peete nemí pui biname, lui cina cebine gege me nawenuye! Cuta cane toraca umle gäne, egä cane liba gege birige, weene iyeta cuta piiyepu gege birige. ⁴Yoo, cane peeи leta ne mage ngenecu mäpu piiyepu ele mäcu cama yoogärepene. Cane naace name pi lica yoogärepene, egä weebibine ngenecu mäpu me wawename, yepä weebibine umle wawename egä cäme singi lipu baborage gyene weeme täüpume.

Paulo Singi Gyene Ngene Ätrimelame Yepä Biname me Niiya Mule ne

⁵Lui biname te weeme sobe cabu niiya mule ne itu jaawenepi, tabe cebine ngenecu mäpu me lica nawenepi yepä weebibine — yoo weeme poto bine. Cane singi lica teebine lipu wawename, ⁶naace popi ibibi gyene, weene lui teebine seblawäjumeye piiyepu daremu secärumeye. ⁷Page weene siige ngene jitrimalinege teeme niiya mule, ngenecu kokre me jeweneye, cije tabe ngenecu mäpu name pi niiya ne jääpänuge. ⁸Peeи name pi cane jijenininine weene teebine umle wawename, egä weene singi gemi teeme täüpume. ⁹Cane peeи leta ne naace täüpume yoogärepene weebibine apicetnärame. Cane singi umle äbitame, egä weene iyeta mule cabu cäme mene ibi naaclenige coo lica. ¹⁰Weene liba ngene jitrimalinuge biname me niiya mule, cane cuta pipu ngene

nätrimaluge. Ingle cane singi gäne weeme täüpume, peei name pi cane Keriso me opo gaabe je ngene ituge ätrimela niiya mule poto cidi me, liba toraca gyene egä niiya mule pisi nyene, cane lui poto cidi me miji ngene ätrimelame. ¹¹Cane ai ne naace täüpume jaawenune, egä Satani te piba äblicäco mibibine oomlana, ingle mine umle gemi, teeme gläämu lipu gemi.

Paulo Mage Ngenecu Mäpu Yaanajepi Trooasi je

¹²Cane liba Trooasi me latyaramtepene Keriso poto cidi me Miji Mene jajanename, cane jäätäpäne, egä Yageyame te gaabe ne ituge iitnana cane puma kaakesea wawename. ¹³Yepä käme babo ngenecu mäpu puga ge, ingle cane mime biname Taitus ne lica jäätäpäne puma. Peei name pi cane pui cewe ne yaabma-lepene, siige Makedoniya me lädepene.

Keriso te Niwenininige Mine Uutrutame

¹⁴Yepä mine miji Acejiyame ne eso ceerame! Ingle naace gyene, mine liba Keriso cama yepä gemi, Acejiyame te lipu jewenuji Keriso ne uutrutame teeme cubuyame bime cabu ca, tabe cuta cine ätyepäneji biname bine niwenininuge Keriso cama gigri uutrutame. Acejiyame te niwenininuge cine iyeta poto ta biname bine mene jajanename Keriso poto cidi me. Pui mene lui miji lengo pana gyene, lui te cewe ne iyeta yaacwabuge. ¹⁵Cine miji lengo gwidape pana gemi, Keriso lui ne juubudäruge Acejiyame ne iiwärejame, ingle cime cabu ca Miji Mene te Keriso poto cidi me otnenige iyeta biname bime cabu me; eei bime cabu me, lui cina cirege iyeteta ireclota ne päpäna, cuta eei bime cabu me, lui cina cirege iyeteta budre ne päpäna. ¹⁶Apesareji biname bime täüpume Keriso poto cidi me mene lui budre lengo cama birige, yepä lui bine niiya cabu ca ituge äsecrera, teeme täüpume ireclota lengo cama birige. Nää, baa laasi nyene ibibi ai kaakesea wawename? ¹⁷Cine eei bucourage biname bime pana lica gemi, lui cina toraca ngenecu cama ai kaakesea ne lica jaawenusi. Teepi Miji Mene yaacenanusi rarekaake päpäna taatu name pi. Yepä cine toraca gemi, toraca ngenecu cama ai kaakesea ne jewenenisi; cine Miji Mene jaajananemusi Acejiyame me awecetnära ngalebora. Tabo te cibibine nityepipi, siige cine Keriso me kaakesea bägrä gemi.

Acejiyame Lui Kirece Jajeji Mene ne Secituji

3 ¹Cane ngena bii byoogärine, naace täüpume lica gyene, egä cine cääri cimämu awepyeräjininago, poto cina lipu iicana mage. Cine poto biname bime pana lica gemi; cine nuuja singi lica gemi leta täüpume cibibine weeme bau me awabudnitame, egä cine toraca Keriso me mename biname gemi. Cine cuta nuuja singi lica gemi weene te leta

oogärame cibibine aitname nuuja biname bime bau me. ²Weene peete nemi leta cibibine aitnejame, lui cime ngenecu cabu oogäräneji gemi iyeta biname cina acnemame, umle äbitame. ³Weene lui leta pana gemi, Keriso lui soogärumi cime kaakesea ca. Ai lui epu pana leta lica gyene, lui bine yoogärimusi ingki ca peba cabu, yepä epu pana gyene, egä Keriso te yoogäremepi biname bime ngenecu cabu me Ireclota Acejiyame me Seemo ca.

⁴Cine apu jiicenisi, ingle cime ätrunga pisi nyene Acejiyame cabu weeme poto cidi me, Keriso lui ätrunga ituge ceera cibibine. ⁵Cime cabu nuuja gwidape lica gyene cibibine lui te niwenininuge jajime, egä cine ibibi gemi ai kaakesea wawename. Eewe, cime lui umle pisi nyene, Acejiyame bau ca gyene. ⁶Pui lui tabe sine, lui te ibibi niwenimi cine kirece jajeji mene ne acenename, Acejiyame te lui mene ituge ceera biname bine niiya cabu ca äsecrerame. Ai kirece gaabe me ingle lui oogäräneji cotre lica gyene yepä Aceji Seemo gyene, ingle oogäräneji cotre lui budre ne saacanuge, yepä Aceji Seemo te ireclota ne saacanuge.

⁷Cotre lui kula cabu oogäräneji gyene, piiyepu lui padare cabu ceereji ge, Acejiyame me babo apaclyera te puga taboclomtuji. Pui apaclyera te Moose me opo cabu ca sepacyäruji. Tabe puu äyeblingtenuji, yepä epu kokre ge, egä Israela biname cina äblicäco Moose bau me ire acita. Siige cotre lui te budre ne saacanuge, apu apaclyera cama liba taboclomtuji, ⁸piba lipu baborage apaclyera cama birige, Aceji Seemo te liba kaakesea jaawenuge biname bime cabu. ⁹Cotre mene, lui te biname bine jaatranimuge teeme niiya mule cabu, liba apaclyera cama ge, piba lipu baborage apaclyera cama gyene pui Miji Mene, lui te ireclota ne saacanuge. ¹⁰Page padare me baborage apaclyera te itucärenige pui sasa padare me apaclyera ne. ¹¹Acejiyame te lui sasa mene ecäruji watata mene gyene, yepä apaclyera cama ge, piba lipu baborage apaclyera cama gyene, tabe lui kirece mene ne ecituji, lui te iyeteta mene gyene.

¹²Ingle ai kirece mene me apaclyera lui baborage gyene, peei name pi cine wälu cäco gemi. ¹³Cine Moose pana lica gemi, lui te teeme opo ne icwabuji naace tääpume Israela biname cina piba lica päpäna pui apaclyera te äyeblingta teeme cabu ca. ¹⁴Pui padare cabu Israela biname bime mopemuli armeji ge; cuta ai taje pepu gyene, teeme mopemuli acwabäneji gemi, teepi liba yaacne-musi sasa cotre bine. Yepä Keriso te miji gyene peei acwabäneji ne äyeblingtame. ¹⁵Cuta page teepi liba yaacnemusi Moose me cotre bine, teeme mopemuli acwabäneji gemi; ¹⁶yepä ebä läyeblingtuge biname te liba latatrongtuge Yageyame bau me. ¹⁷Yoo, Yageyame lui Seemo gyene. Siige laati cabu pisi nyene Yageyame me Seemo, tabe kälyä gyene sasa cotre cabu ca, niiya mule cabu ca piiyepu budre cabu ca. ¹⁸Mime opo lui acwabäneji lica gemi, peei name pi mine Acejiyame me apaclyera ne jääpänsi. Siige mine iyeta Yageyame me

apaclyera ne opo acwaba cäco epaclyärenisi; cuta pui yepä apaclyera lui te tädenige Yageyame bau ca lui te Seemo gyene, tabe te niwenininuge teeme pana me, siige mime cabu baborage me äbitenige teeme apaclyera te.

Biname Lui Kokre cäco, Acejiyame Lui Kokre

4 ¹Peei name pi cine ngenecu onya lica äbitininago, ingle cine umle gemi, egä Acejiyame te teeme miji name pi nicärinini ai kaakesea cine wawename. ²Lui ajiri mule bine ogä jaawenimus, cine peei mule kaake ca ituge äcelyera; siige cine biname bine lica yaangletnäjemusi, piiyepu cine Acejiyame me Mene ne mara me lica jaawenusi. Acejiyame me opo gaabe je cine pajecurage piiyepu toracarage jiicemusi Miji Mene. Cine ai ne naace name pi jaawenusi, cine singi gemi biname cina miijirage asicnentame cime poto cidi me. ³Cine lui mene jiicemusi poto biname bime tääpume mäpurage umle äbitame, yepä eei biname bime tääpume taatu mäpurage ge, lui cina apesareji gemi. ⁴Teipi Miji Mene ne lica jäätrungusi, ingle Satani lui te ai gawecewe ne ecanenige, tabe te teeme irecu bine itu yaacwabemepi. Teipi äblicäco päpäna, lui apaclyera te sepaclyärenige cime mene cabu ca, lui mene te jiicenige Keriso me apaclyera poto cidi me. Pui apaclyera lui Acejiyame me apaclyera pana gyene. ⁵Cine cime poto cidi me lica jijananenininago, yepä cine jijananenininago, egä Keriso Yeesu lui Yageyame sine piiyepu cine weeme tääpume kaakesea jewenenisi temiji pi. ⁶Acejiyame lui te jiicuji egä, "Krokeciyi cabu me apaclyera te saapaclyärege," tabe cuta jewenenige teeme apaclyera ne mime cabu me apaclyerame. Ai apaclyera te Keriso cabu ca sepaclyärenige, siige umle niwenininige, egä Acejiyame te lipu miijirage gyene piiyepu kokrerge gyene.

⁷Cine lui bime cabu ai baborage seemo ireclota gwidape te yaanajuge, cine papa gemi, epu gemi gawe ca wawenäneji disi liiyepu naace tääpume awabame, egä iyeta kokre lui Acejiyame myene, cime lica gyene. ⁸Cine mäpu cama opopa yaayanusi, yepä teipi äblicäco cibibine ämungeja. Cine poto padare cabu toracarage umle lica gemi egä ngena wawename, yepä cine ngenecu onya lica läbitininago. ⁹Biname cina cibibine sabe niwenininusi, yepä Acejiyame te lica nibmalininuge. Cibibine gawe me niyärininus, yepä budre tama lica nglecininus. ¹⁰Iyeta padare cabu cine wälu birige budre päpäname Yeesu liiyepu, yepä cine lipu camu ireclota gemi, peei te jewabudnitene, egä Yeesu cuta ireclota gyene. ¹¹Yoo, iyeta padare cime ireclota ngalebora cine wälu birige budre päpäname Yeesu name pi, yepä cime ai gawe ireclota tääpe cina lipu camu ireclota cama gemi, peei te jewabudnitene, egä Yeesu cuta ireclota gyene. ¹²Pipu pi cine ätyepäneji biname cina iyeta padare cabu birige budre mäpu päpänenä, siige peei name pi Acejiyame me ireclota te weeme seemo cabu kaakesea jaawenuge.

¹³ Oogäräneji mene te jiicenige egä, "Cane Acejiyame ne jitru-ngenine, peei name pi cane mene jiicemune." Cine cuta peei yepä ätrunga cama Acejiyame ne jäätrungusi, siige peei name pi Miji Mene jiicemusi. ¹⁴ Cine umle gemi, egä Acejiyame te Yageyame Yeesu ne budre cabu ca itu erpinantuji, cine cuta umle gemi, egä tabe mibibine pipu cirege budre cabu ca cuta arpinera. Siige tabe te cine piiyepu weene yepä cire niwadipi Yeesu bau me. ¹⁵ Yoo, iyeta ai cina weeme miji täüpume läbitininusi. Piiyepu Acejiyame liba teeme owecu name pi bucurage biname bine yääsecreräjimuge niiya cabu ca, siige bucurage cina teebine eso yääcärusi teeme jamyacu apaclyera ne awepyeräjame.

Keriso me Binamewale cina Ätrunga cama Icrainige

¹⁶ Peei name pi cine ngenecu onya lica äbita. Cine puu kokre te nigletnäjenige, yepä cime seemo cina kirece kokre jepänanenisi bimu gaabegabe. ¹⁷ Cine lui mäpu cabu ninajinuge, pui lui baborage padare lica birige, piiyepu pui mäpu lui matikolä gwene. Tab e cire saacanepi baborage gwidape ne cime täüpume, lui te iyeteta gyene. Pui lui Acejiyame me jamyacu apaclyera gyene. ¹⁸ Cine eei täüpume ire lica gemi, lui bine jääpänimusi, yepä päpäna cäco tääpu memi cine ire, ingle lui bine jääpänimusi, watawata gemi, lui cina päpäna cäco, iyeteta gemi.

5 ¹ Yoo, mine umle gemi, egä mime ai gawetääpe, mine lui cama page ninajinige, liba cire lapesarepi, Acejiyame te kirece tääpe cire nicäripi cabucewe je mine pui cama lenajame. Tab e pui tääpe ne teemämu ituge amactnäja piiyepu pui tääpe lui iyeteta gyene. ² Mine liba ai gawetääpe cama ninajinige, mine gege lica gemi, ingle mine babo singi gemi cabutääpe ne acatame. ³ Mine singi pui kirece tääpe ne acatame, siige piba mine tääpe cäco lica cirege budre biname liiyepu. ⁴ Mine liba ai gawetääpe cama ninajinige, mine ngenecu mäpu cama piiyepu ala cama. Ai lui naace name pi lica gyene, egä mine singi gemi gawetääpe ne abmalame, yepä mine singi gemi watawatarage cabutääpe mime cabu me acitame, piba mine budre lica cirege, yepä iyeteta ireclota te mime ai gawetääpe ne mara me cire jaawenepi. ⁵ Acejiyame te apu mule tääpume mibibine ituge amactnäja. Tab e nicäripi teeme Seemo cewecu tääpume, egä tabe pipu cirege mibibine wawena.

⁶ Siige peei name pi cine ngenecu onya lica äbitininago piiyepu cine umle gemi, egä ai ireclota cabu mime mete lui ai gawetääpe gemi; nuuja ireclota cabu mime mete lui Yeesu Keriso cama cirege. ⁷ Mine ai ireclota cabu ätrunga ca joomlemusi Acejiyame ngena tääpume ituge jaji wawename, ngänu gyene mine päpäna lica. ⁸ Mine siige wälu lica gemi, piiyepu mime singi pisi nyene ai gawetääpe ne abmalame piba otnime Yageyame cama lenajame. ⁹ Yepä mime toracarage singi naace gyene teebine ngenecu miji me wawename, ngänu gyene mine ama

ai gawetääpe cama ninajininuge, coo ten cama kirece ireclota cabu je.
10 Ingle naace gyene, mine miji iyeta cirege mime atrana biname Yeesu Keriso me opo gaabe je aclajuta. Tabé te cire nitranipi, siige miji coo niiya daremu cire nicäranipi eei mule ibi, mine lui ituge waweneca ai gawe ireclota ngalebora.

Poode Mene

11 Cine wälu gemi, ingle cine umle gemi, egä Keriso te mibibine iyeta cirege atrana. Peei name pi cine biname bine owe yääswemusi teepi ätrungame, egä cine toraca piiyepu yepä ngene atwana cama biname gemi. Acejiyame te umle gyene iyeta cäme poto cidi me, cuta piiyepu cane ngene atwana icranininine weeme cabu me, egä weene cuta pepu umle äbitame iyeta cäme poto cidi me. **12** Weene apu gone jinginuge, egä cine cääri äbitininago cimämu aitnejame, egä cine miji biname gemi. Eewe, cine päätä pui name pi jiicenisi, ingle cine singi gemi weebibine ingle ceerame weene gege äbitame cimiji pi. Siige weene piba umle birige, lipu mene awecnistame pui biname bine, lui cina gege me läbitininusi biname bime papa awepyeräja mule name pi lica teeme ngenecu borarage mule name pi. **13** Nää cane toraca buduma gäne, biname cina lipu jiicenisi? Yoo, cane liba buduma gäne, peeи lui Acejiyame name pi. Yepä toraca gyene, egä cane miji ngene atwana cama gäne, siige peeи lui weeme miji tääpume. **14** Cine apu läbitininago, ingle Keriso me singi te cibibine niwadininuge. Tabé iyeta biname bime tääpume budre äbituji, siige cine toraca jitrunenisi, egä ai yepä biname lipu budre iyeta biname bime tääpume, peeи te jewabdnitenige, egä teepi iyeta teta cama budre ituge äbita teeme sasa ireclota cabu ca. **15** Keriso te iyeta biname bime tääpume budre äbituji naace tääpume, egä laati te kirece ireclota cama yaanajuge, tabe gone teeme miji ne jäärnguge, yepä tabe miji Keriso tääpume lenaja. Ingle naace gyene, Keriso temiji pi budre äbituji, siige arpinantuji.

16 Cine liba ätrunga biname me äbitininujago, cine biname bine lica jaatranimusai gawe mule cabu. Toraca gyene, egä padare puga ge, cine liba Keriso ne jitranujisi ai gawe mule biname cina lipu jaatranusi, yepä page cine siige lica jewenenisi peeи ne. **17** Laati te liba Keriso cama yepä me läbituge, tabe siige kirece biname gyene. Teeme sasa ireclota ne yaabmaluge, siige kirece ne yaacatuge. **18** Ai mule lui Acejiyame bau ca gyene, lui te Yeesu Keriso miji pi gäbu äbituji mime tääpume, tabe lui bime tääpume claaibe ge niinäce. Siige tabe kaakesea mibibine ituge ceera mine iyeta biname bine teeme binamewale me wawename. **19** Cane naace me jiicenine, egä Keriso me kaakesea name pi Acejiyame te äbitenige iyeta biname bine teeme binamewale tääpume wawename. Tabe teeme niiya mule bine lica yaawadimuge, cuta tabe cine ätyepäneji biname

bine mene ituge ceera cine iyeta biname bine jajanename, egä tabe singi teebibine teeme binamewale me wawename.

²⁰Cine siige Keriso me mename biname gemi. Cine te puu jiicemusi, yepä Acejiyame te cime cabu ca jijananinuge. Cine Keriso me puupu ne becatisi, weebibine jijenininago, egä weene Acejiyame ne padare ecäreye tabe weebibine waadename teeme bau me. ²¹Keriso lui conocäco gyene, yepä mime name pi Acejiyame te teebine epu pana jewenuji, egä tabe lui niiya mule biname gyene. Siige mine liba Yeesu cama yepä läbitininago, mine conocäco läbitininago Acejiyame me opo gaabe je.

6 ¹Cine Acejiyame cama gigri kaakesea jaawenanusi, siige cine jijenininago, egä Acejiyame lui owecu ne itu yaaboclomtapi weeme bau me, papa gone yaasacluye. ²Naace, Acejiyame te ituge iicana egä, “Cane jitecijipene weebibile,
padare liba tädepi cane weebibile ätityerame.

Cane itityäripene,
padare liba tädepi cane weebibile niiya cabu ca äsecrerame.”

Itecijinege, page padare gyene Acejiyame te weebibile ätityerame! Page padare gyene Acejiyame te weebibile niiya cabu ca äsecrerame!

³Cine singi lica gemi nuuja biname ne niiyarage asicnentame wawename cime poto cidi me, cije teepi cime kaakesea ne jäängäjusi.

⁴Eewe, cine ngena bine jaawenimusi, peei cina niwabudnitininusi, egä cine Acejiyame me kaakesea bägrä gemi. Age tema pui gwidape: cine mäpu cabu bojäcu cewe loocaninago, nimiymutanininuge mäpu biijabija cabu. ⁵Cibibine ituge adnana, krokeciyiye mete cabu äbäcna, biname sange cina cubu gije ituge abacita cime mene name pi, cine gloose cama ituge kaakesea wawena, ute cäco piiyepu deedei cäco.

⁶Cine ituge awabudnita, egä cine Acejiyame me kaakesea bägrä gemi, ingle cine conocäco ninajininuge, piiyepu cine umle gemi, egä toraca ngena gyene; cine mäpu cabu bojäcu ninajininuge piiyepu cine mijirage muleyame biname gemi; Aceji Seemo te cibibine niwecetnärininuge; cime singi biname bime täüpume lui toracarage gyene. ⁷Cine lui mene ne yaacenanusi, toraca gyene; Acejiyame te teeme kokre ne cime cabu yaaboclomtanuge; cime conocäco ireclota lui cubu gwidape pana gyene, cine lui ca laglinago piiyepu lälyenganinago. ⁸Poto cina lui cibibine opo gaabe me nicranininusi, poto cina lui niicetnarinusi. Poto cina lui sabe niwenininusi, poto cina lui niwepyeräjininus. Poto cina cuta apu jiicusi, egä cine walya biname gemi, yepä cime mene lui toraca gyene.

⁹Poto cina puu apu jiicusi egä, cine papa biname gemi, yepä iyeta poto ta biname cina umle gemi cine. Cine puu puga ge budre me, yepä weene jepäneneniye, egä cine ireclota gemi; cibibine niiya me niwenininusi, niglecininus, yepä cine budre lica gemi. ¹⁰Cine puu ngenecu mäpu cama, yepä cine gege gemi. Cime puu nuuja gwidape lica gemi, yepä cime cabu

ca seemo ireclota tääpume bucurage mijimiji gwidape jääpänimus. Cine puu owecumete biname gemi, yepä cime iyeta gwidape piti nemi.

¹¹ Cime binamewale Korinito cewe ngalebora! Cine conocäcorage aga biiri jijanininago. Cine cime ngene atwanena bine aga biiri jepatnimisi weeme bau me. ¹² Peei lui cine te lica ge, lui cina ngenecu yaarmemus weeme bau ca, yepä weene te ngenecu saarmemuye cime bau me. ¹³ Babe te lipu teeme bägrä bine jaajananemuge, cane cuta pepu jijenininine weebibine: cime lipu singi pisi nyene weeme tääpume, weene cuta miji pepu singi lenaja cime tääpume. Weene weeme ngenecu bine jepatnemepeye cime tääpume!

Cine Ireclota Acejiyame me Mete Gemi

¹⁴ Weene gone alenglecäja ätrunga cäco biname cama ireclota poto cidi me kaakesea wawename. Conocäco piiyepu conocono äblicäco yepä me äbita, piiyepu apaclyera te äblicäco krokeciyi e cama alengläcita. ¹⁵ Keriso naabi Satani, teepi lui yepä ngene atwana cama lica gegi. Ätrunga biname piiyepu ätrunga cäco biname, teepi cuta äblicäco yepä me äbita. ¹⁶ Acejiyame me awejena mete piiyepu uuje bime awejena mete äblicäco gigri äbita. Mine temi Acejiyame me mete. Tabe apu ituge iicana egä,

“Cane cäme binamewale bime cabu nanajinige,
ten cama otnenine.

Cane teeme Acejiyame gäne,
teepi cäme binamewale gemi.”

¹⁷ Peei name pi Yageyame te teeme binamewale bine cuta apu jejenemige egä,

“Weene miji teebibine ebmaläcemepeye,
cude padare äbitipeye teeme bau ca.

Conocono mule cabu gone lalenglecäjininuye,
cane piba weebibine piwadipene.”

¹⁸ Piba cane weeme Babe gäne,
weene cäme bägräwale gemi.

Babo kokre Yageyame te jiicenige ai mene.”

7 ¹ Cäme mijirage binamewale, Acejiyame te ituge mibibine pepu mene ceera, pee name pi mine miji abmaläcema, lui mule cina jaawenimusi mime tääpe piiyepu seemo bine jugi me. Mine miji wälu cama lenaja piiyepu mara me äbita Acejiyame tääpume.

Paulo Gege Gyene Korinito Biname bime tääpume

² Weeme ngenecu bine jepatnemepeye cime tääpume. Cine nuuja biname ne lica ituge niiya wawena. Cine nuuja biname me ätrunga ne lica ituge sabe wawena, piiyepu cine nuuja ne lica ituge giri acita kaakesea wawename cime miji tääpume. ³ Cane ai mene naace tääpume lica

jiicenine egä weebibine äingejame. Eewe, pätä cane uja ituge weebibine jaji, egä cine epu babo singi gemi weeme täüpume, egä nuuja te mibibine mara me äblicäco wawena, budre te coo ireclota cabu nuuja gwidape te. ⁴Cane toraca ätrunga gäne weeme täüpume piiyepu babo gege gäne. Iyeta mäpu biijabija cabu cine lipu ituge otni, teepi cebine ngenecu onya me lica nawenumesi. Eewe, cane iyeta padare cabu baborage gege gäne.

⁵Cine liba Makedoniya gawe cabu me latyaripago, cine cängena lica ninajipi puma. Cine bucurage mäpu bine jäätänemepesi. Iyeta poto ta cime cubuyame puga ge, siige cine mage wälu ge. ⁶Yepä Acejiyame lui te kokre sääcäranemuge lui cina ngenecu onya me läbitininus, tabe ngenecu kokre me niwenipi, Taitus ne lipu täätylepepi. ⁷Teeme otni taatu te cibibine ngenecu kokre me lica niwenipi, yepä cuta tabe lipu weebibine tiyitnipi, egä weene lipu teebine ngenecu kokre me jaawenepeye. Tabe cuta nijipi, egä weene baborage singi gemi cebine päpäname, piiyepu weene babo ngenecu mäpu gemi, ngena te läbitepi puma, cuta piiyepu weene singi gemi cebine ätityerame. Iyeta peei cina cebine cerämu gege me nawenepesi.

⁸Cane lui leta ne yoogärepene weeme bau me, puu ngenecu mäpu me jiwenipi, yepä cane apu egä, "Ngänu gyene, weeme miji me." Cane puu puga ge ngenecu mäpu me äbita, liba jäätänepene, egä weebibine matikolä ngenecu mäpu me jiwenipi pui leta te, ⁹Yepä page cane siige gege gäne. Naace name pi lica, egä cane weebibine ngenecu mäpu me jiwenipene, yepä weeme ngenecu mäpu cina itatröngäripesi miji mule cabu me. Weeme pui ngenecu mäpu lui Acejiyame me singi miji pi, siige peei name pi cine ngena itu jaawenepesi weeme täüpume, sabe lica jiwenipi weebibine. ¹⁰Ingle naace gyene, lui ngenecu mäpu Acejiyame me singi birige, peei ngenecu mäpu te yaatatrongtuge biname ne Acejiyame bau me, siige ireclota ne saacanuge. Siige peei ne lica yaaratusi. Yepä lui mäpu te lica birige Acejiyame me singi, yepä binamerage bime mäpu, peei te seemo ireclota ne jaawenuge budre me. ¹¹Yoo, weeme peei ngenecu mäpu lui Acejiyame me singi ge weeme täüpume, siige weene jepäneye tabe ngena jaawenepi weeme täüpume. Tabe jiwenipi weene aclajutame piiyepu awabudnitame, egä weene nuuja conocono lica ituge wawena. Weene claabe me läbitipeye, ngena te itu läbitepi; wälu me läbitipeye, ciige ngena te läbituge. Peei te cuta jiwenipi egä weene singi cebine päpäname piiyepu cebine äwäräintame piiyepu cuta pui biname ne daremu wawename, lui te niiya mule jaawenepi weeme sobe cabu. Siige weene ai lui ituge awabudnita, egä weeme niiya lica ge, ngena te itu läbitepi.

¹²Cane liba peei leta ne yoogärepene, pui biname name pi lica, lui te niiya mule yaacnepi, coo lui täüpume jaawenepi, yepä cane naace name pi yoogärepene egä weene Acejiyame me opo gaabe je opo awatname,

egä weene toracarage singi gemi cime täüpume. ¹³ Siige peei name pi cine ngenecu gege gemi. Cuta peei taatu lica, yepä Taitus me gege te magerage gege me niwenipi, tabe liba nijipi weene lipu teebine ngenecu plowa me itu jaawenepeye. ¹⁴ Cane weebibine iwepyeräjipene Taitus bau me, cuta cane ajiri ne lica ituge päpäna wemiji pi. Cine walya mene lica ituge otroma weeme bau me, cuta cine Taitus ne ngena ituge jajanena weeme poto cidi me, walya lica gyene. ¹⁵ Taitus weebibine ngene jipecnininuge, egä weene lipu wälu cama teebine yaacatepeye piiyepu weene lipu singi ge teeme mene ätecijame, siige teeme singi te weeme täüpume babo me äbitenige. ¹⁶ Siige cane mage gege gäne weeme täüpume. Cane nuuja ngenecu lica gäne, ingle cäme ätrunga pisi nyene, egä weene cebine nätecijuye.

Rarekaake Ootona Owecumete Biname bime täüpume

8 ¹ Cime ätrunga binamewale, cine singi weene umle äbitame, Acejiyame me owecu te ngena ituge wawena Makedoniya gawe ngalebora maramara ätrunga ingle bime täüpume. ² Mäpu bijabija cina puu ituge otni teeme bau me teebibine apicetnärame, yepä teeme gege ne äblicäco sabe wawena. Teepi cuta babo owecumete gemi, yepä teepi ceera cäco lica gemi. ³ Cane toraca jijenininine, teepi rarekaake yaacranemepesi teepi luma ngälu acraname, piiyepu cuta teepi cerämu poto yaacranemepesi. Teepi ai ne teeme singi ca jaawenepesi, ⁴ siige nitemläjipesi cibibine, egä teepi lipu ge cuta ätityerame Acejiyame me binamewale bine Yuudea probins ngalebora. ⁵ Teepi yäätucäremepesi, cine lui täüpume jaawagrijemepesi: teepi niinäce Acejiyame bau me ireclota yaacranepesi, ingwe ca cuta cime bau me Acejiyame me singi miji pi. ⁶ Taitus te gije jaabacitepi baborage rarekaake ne owecu gwidape täüpume otoname weeme bau ca, siige cine teebine jaajepesi peei kaakesea ne ämlitejame. ⁷ Iyeta mule cabu weene niinäce gaabe gemi poto ätrunga biname bime bau ca: weeme ätrunga cabu piiyepu Miji Mene acenena cabu weene niinäce gaabe gemi, piiyepu weeme umle lui baborage gyene toraca mene poto cidi me, weene gloose lica gemi ätityerame, cuta weeme singi cime täüpume lui baborage gyene. Peei name pi cane singi gäne weene cuta niinäce gaabe me äbitame ai owecu mule wawename rarekaake otoname.

⁸ Cane ai lui weebibine lica idretnininine. Yepä cane naace name pi jeitnäjenine, Makedoniya biname cina lipu babo singi ge rarekaake ceerame, ingle cane singi päpäname egä weene nää cuta toraca singi gemi ceerame. ⁹ Weene umle gemi, mime Yageyame Yeesu Keriso lipu baborage singi ge mime täüpume. Tabe liba Acejiyame cama cabucewe je, tabe dogweyame ge, yepä tabe mime name pi täduji gawecewe cabu me, owecumete biname pana äbituji. Tabe ai ne naace täüpume jewenuji mine piba seemo ireclota ngalebora dogwe äbitame.

¹⁰Cäme ngene atwanena apu gyene, egä pui lui weeme miji tääpu myene weene page ämlitejame, niinäce kämäge weene lui rarekaake ootona ne gije ituge abacita. Weene magerage singi puga ge, cuta kaakesea jaawenepeye pui tääpume, ¹¹siige jimlitepeye pui kaakesea ne. Weene lipu baborage singi cama taagednepeye, cuta pipu singi cama jimlitepeye. Weeme ibi ecärepeye. ¹²Weeme liba singi pisi nyene ceerame, Acejiyame ne ngenecu miji me jaawenuye, weene liba yääcäruye, weeme ngena piti nemí ceerame. Tabé lica jiwagrijenininige, weeme liba ngena lica gyene, pui ne ceerame. ¹³Cane naace tääpume lica jiicenine egä weebibine mäpu cabu acraname siige poto cina piba kälýä äbitame. ¹⁴Eewe, pätä cane naace me jiicenine, egä ai padare cabu weeme lipu iyeta gwidape bucourage gemi, weene miji pui bine ceera, laati bemi owecumete page. Siige nuuja taje weene liba owecumete lenaja je, teeme liba bucourage birige, teepi piba pa pitityäripesi. Apu mule ca weene neenení yepä ibi inajuge. ¹⁵Oogäräneji mene te ai poto cidi me jiicenige egä,

“Laati te magerage deedei yaatomlecemepi,
teeme bucourage lica ge.

Laati te nesae deedei bine yaatomlecemepi,
tabe ngene jaaglepi.”

Taitus piiyepu Ten cama Lui Biname

¹⁶Cine Acejiyame ne eso ecärenisi, egä Taitus ne ngene atwana sääcärepí tabe weebibine ätityerame cine liiyepu. ¹⁷Tabe yaacatepi cane lui jaajepene tabe weeme bau me otnime. Yoo, tabe epu baborage singi ge otnime, egä tabe te niinäce otni mene tiicepi, cane ingwe ca jaajepene otnime. ¹⁸Cine teta cama jityepensi mime yepä ätrunga biname ne, ätrunga ingle cina lui ne yaawepyeräjusi teeme Miji Mene jajanena name pi. ¹⁹Peei taatu lica, yepä teebine ätrunga ingle cina cuta itu jaajepesi cine cama otnime, cine liba ai owecu gwidape tääpume yootoninisi, lui owecu gwidape name pi bucourage biname cina Yageyame Yeesu Keriso ne pagege awepyeräja piiyepu cuta lui owecu gwidape te pagege awabudnita, egä cine toraca singi gemi cime owecumete ätrunga biname bine ätityerame.

²⁰Cine singi lica nuuja mule wawename, lui te biname bine jaawenimuge cibibine äingejame, egä cine ai baborage owecu gwidape ne lipilipu yootoninisi piiyepu ceera pagege. ²¹Cine singi gemi iyeta gwidape conocäco wawenettäjame, lica Acejiyame me taatu opo gaabe je piiyepu cuta biname bime opo gaabe je.

²²Cine siige ai neenení biname cama cuta cime nuuja ätrunga biname ne jityepini. Cine teebine itu yaapicetnärepesi, siige jääpänepesi, egä tabe babo singi gyene ätityerame. Teeme baborage ätrunga pisi nyene

weeme tääpume, siige tabe singi gyene weebibine ätityerame. ²³ Yoo, weene umle Taitus. Tabe cane cama kaakesea biname gyene weeme miji tääpume. Cuta peei neeneni biname, ten cama lui aaclenige, ätrunga ingle cina lui bine jaajepesi, teeme kaakesea te Keriso me ngii ne babo jaawenuge. ²⁴ Weeme singi ne jewabudnitepeye teeme tääpume. Lui ätrunga ingle cina teebibine pa jäätyepemepesi, teepi liba pa yäätecijemepi weeme singi poto cidi me, siige peei te pa jaawabudnитеpi teeme bau me, egä cime awepyeräja lui weeme poto cidi me papa lica gyene.

Ätrunga Biname bine Miiji Ätityera

9 ¹Nuuja singi lica gyene cane cuta cääri weeme bau me oogärame rarekaake ootona poto cidi me Acejiyame me binamewale bine ceerame, Yuudea probins cabu je lui cina icrajenige. ²Cane umle gäne, egä weene singi gemi ätityerame, siige cane ituge weebibine awepyeräja Makedoniya biname bime cabu. Cane jaajemepene teebibine egä, “Akaya gawe cabu lui ätrunga biname, teepi niinäce kämäge cabu ca amacetnäjäneji gemi ätityerame.” Siige weeme baborage singi ätityerame ituge poto bine cuta singi me wawena ätityerame. ³Siige page cane jäätyepenänine cime ai nesae ätrunga biname bine naace tääpume egä cime awepyeräja te papa me lica äbita weeme poto cidi me, yepä cane lipu Makedoniya biname bine ituge jajanena, weene pepu amacetnäjäneji gemi ätityerame. ⁴Cije cane liba pa lädepene peeyeme, cuta poto Makedoniya ätrunga biname cina liba cane cama otni je, cane singi lica teepi päpäname, egä weene amacetnäjäneji lica gemi. Ai te liba äbita je, cane lipu ajiri pa nanajepi cäme awepyeräja name pi weeme poto cidi me! Piiyepu cane nuuja singi lica gäne iicaname, egä weene te cuta babo ajiri ne pecatepeye. ⁵Siige peei name pi cane jääjäpene ai biname bine teepi cäme niinäce gaabe otnime amacetnäjame, weene lui owecu gwidape tääpume ituge iicana. Apu mule ca pui owecu gwidape amacetnäjäneji pagege, cane liba pa latyaramtepene peeyeme. Piiyepu weene weeme singi ca pecäremepeye, lica ädretneca name pi.

⁶Weene gone ngene ätrimela, egä laati te nesae gije jääcnänuge, tabe cuta nesae kuu bine jääpänimuge. Cuta laati te bucurate yäätemuge, tabe cuta bucurate jääpänimuge. ⁷Biname cina, teepi miji teemämu ngene atwanena, egä teepi luma ngälu ceerame; yepä teepi ngena yääcärusi, gege cama miji ceera, ingle lui biname te gege cama birige ceera, Acejiyame te singi gyene teeme tääpume. ⁸Acejiyame te miji gyene weeme singi ibi ceera cuta poto ceera, siige piba weeme iyeta piti nemí weene lui tääpume singi. Piiyepu peei taatu lica, cuta weene miji gemi nuuja biname bine bucurate ceerame ätityera tääpume. ⁹Oogäräneji mene te jiicenige ai poto cidi me egä,

“Tabe owecumete biname bine papa yääcäranemuge,
teeme owecu lui ngälu cäco gyene.”

¹⁰Acejiyame te gije yääcäruge liteta biname ne, siige pui biname te deedei jäätäpäni muge teeme loolo me. Tabe cuta weebibine gije icäraninuge weene ätemame siige teepi uutaname. Yepä pana gyene, weeme ceera mule cabu ca weene bucourage kuu bine jäätäpäni muge.
¹¹Tabe iyeta padare cabu dogwe me jiwenininuge piba weene ceera biname lenajame, siige bucourage biname cina Acejiyame ne eso pagege ceera wemiji ootonäneji owecu gwidape tääpume, cine lui ne pa yaacanepesi teeme bau me. ¹²Ingle naace gyene, ai kaakesea weene lui jaaweneye, eei taatu me lica gyene owecumete biname bine ätityerame, piiyepu cuta jaawenimuge bucourage biname bine Acejiyame ne awepyeräjame piiyepu eso ceeraname. ¹³Weeme ai kaakesea te jaawabudnituge, egä weene lui Miiji Mene ne secatujiye, weene weeme ireclota ngalebora pui ibi inajininuge, siige lui cina weeme owecu gwidape ne pa jäätäpäne pesi, teepi weeme Miiji Mene äcwetna name pi Acejiyame ne pa yaawepyeräjepesi cuta piiyepu weeme owecu gwidape name pi teeme tääpume piiyepu poto ätrunga biname bime tääpume.
¹⁴Siige teepi baborage ngenecu miiji cama irecu pa lätumutipesi weeme tääpume, ingle Acejiyame te lipu baborage singi ne itu saabocломtepi weeme tääpume. ¹⁵Mine Acejiyame ne eso yääcäresi teeme owecu mule tääpume, lui epu baborage gyene, egä äblicäco mene iicana.

Paulo me Conocäco Keriso me Ätyepäneji Biname me Lenajame

10 ¹Cane Paulo singi gäne weebibine mene jajime. Weene apu jiicuye, egä cane liba weene cama cane owelaamelame birige, yepä cane liba weene cama lica, cane drämä cama jiwenininune. Cane singi epu owelaamelame piiyepu cängena cama lenajame Keriso liiyepu, ²siige cane itemlininine, egä weene gone giri naweneye drämä tääpume, cane liba pa lädepene peeyeme, ingle cane umle gäne, egä cane miiji gäne eei bine drämä cama wawename, lui cina walya naitnäjusi, egä cane gawe ireclota mule bine yääcwteti-mune. ³Puu toraca gyene, egä cine gawe cabu ninajininuge, yepä cine ai gawecewe biname bime pana cubu lica jiicusi. ⁴Cine lui gwidape ca cubu jiicusi, ai gawe ireclota me cubu gwidape lica gemi, yepä Acejiyame me kokre cubu gwidape gemi, cine lui ca sabe jaawenimusi Satani ne teeme cubuyame cama. ⁵Cine yääyeblengemusi iyeta walya mene bine; cine jiibemusi iyeta mule bine, mope modamoda biname cina lipu yääciseräjusi toraca umle ne Acejiyame poto cidi me; cine biname bine yaatatröngärimusi teepi Keriso me singi ibi ngene atwaname. ⁶Weene liba lawabudnäjininuye, egä cibibine nitecijeniniye, siige cine piba taatu eei bine mäpu daremu pa yääcäranemepesi, lui cina lica nitecijinusi cibibine.

⁷Weene ngene atwana ngalebora me lica gemi. Biname peeci yene lui te jiicenige, egä tabe sine biname lui te Keriso bau ca mene saawadäjemuge. Pui biname te miiji cääri ngene atwana, siige tabe ngene ca pa laglepi, egä tabe lipu mene saawadimuge Keriso bau ca, cane cuta piiyepu. ⁸Mime Yageyame Yeesu Keriso te cebine conocäco näcärepí weebibine waadename, lica weebibine gawe me wawename yepä cabu me wawename. Ngänu gyene, cane lipu baborage lawepyeräjune cäme conocäco poto cidi me, yepä cäme nuuja ingle lica gyene pui poto cidi me ajiri lenajame. ⁹Cane singi lica gäne weene ngene atwaname, egä cane lui leta bine weeme bau me itu jäätäyepäjempene naace me weebibine wälu me wawename. ¹⁰Poto cina jiicusi egä, “Paulo me leta mene lui trängäli piiyepu kokre cama gemi, yepä tabe liba mine cama yaanajuge, tabe bleelablela birige piiyepu kokre cäco mene jiicemuge.” ¹¹Pui biname cina miiji umle, egä cane ngena yoogärune cudecewe ca, cane jaawenune, cane liba peema birige.

¹²Cane lica ajenine epu biname ca, lui cina teemämu leta bine yoogärimusi teeme miiji mule awabudnitame. Cane singi lica gäne pepu biname cama atonerame. Teepi teemämu jaawenimus atonera gwidape bine teeme singi ibi, siige pui ca latoneräjininus. Teepi buduma biname gemi! ¹³Cane liba lawepyeräjune, cane äblicäco piiyeme papa iicetneja, yepä cane eei kaakesea ibi lawepyeräjune Acejiyame lui cebine näcäruji, cuta weene peei kaakesea ngalebora gemi. ¹⁴Weene pui gawe ngalebora ina-jininuge, Acejiyame lui najuji, siige cane gawe ngälü ne lica jaatropangtepene, liba peeyeme Korinito me lädepene Miiji Mene jajanename Keriso poto cidi me. ¹⁵Siige cane lica lawepyeräjune nuuja biname bime kaakesea tääpume, teepi lui ne ituge wawena cäme caale kaake poto ca, Acejiyame lui näcäruji. Weeme ätrunga cina liba babo läbitininusi, cäme singi pisi nyene cuta cäme kaakesea te babo äbitame, yepä cane singi gäne pui gawe cabu taatu wawena Acejiyame lui itu najuji. ¹⁶Acejiyame te liba cäme ai singi ne toraca me jaawenuge, cane miiji gäne otni Korinito cewe nuuja poto cidi me puma cuta Miiji Mene jajanename. Cane singi lica nuuja biname me kaakesea ne acatame, tabe lui cewe cabu ituge wawena, Acejiyame lui teeme tääpume ituge jaji.

¹⁷Oogäräneji mene te apu jiicenige egä, “Laati te singi awepyeräjame, tabe miiji eei tääpume awepyeräja, Yageyame lui bine ituge waweneca.” ¹⁸Ingle naace gyene, Yageyame eei biname ne lica yaacatuge, lui te teemämu lawepyeräjuge; yepä eei ne yaacatuge, tabe lui ne yaawepyeräjuge.

Paulo piiyepu Keriso me Walya Mename Biname

11 ¹Cane singi gäne weene ire taatu acitame cane matikäli buduma mene iicemame. Yoo ngenä popi, weene ire taatu nacitiniye cane

buduma mene iicemame. ²Cane ngenecu gäne weeme poto cidi me; epu asicnantenine weeme poto cidi me Acejiyame liiyepu. Cane weebibine simacetnäjimene weene Keriso cama atejäclmutame. Cane singi gäne weene epucäco lenajame, siige atejäclmuta bimu cabu piba picäripene teeme bau me epu pana, camu ngulebägrä lipu yääcärusi ciwelooleyame ne. ³Yepä cane wälu pisi näne, egä Satani te lipu ongletnäjuji Eeba ne teeme walya mene ca, weeme ngene atwanena cina cuta pepu conocono me pama läbitininusi, siige weene piba toraca singi lica birige Keriso tääpume. ⁴Cane naace name pi wälu gäne, ingle cane jepänenine, weene lipulipu watatarage biname bine yaawadimuye, lui cina weeme bau me saacluge. Weene jäätprunguye teepi lui mene Keriso poto cidi me jiicemusi, ngänu gyene teeme mene mara cäme mene cabu ca. Cuta teepi lui seemo poto cidi me jiicemusi, weene yaacatuye, ngänu gyene tabe Aceji Seemo lica, weene lui ne yaacatuye cäme bau ca. Cuta teepi lui miji mene yaacenanusi weene yaacatuye, ngänu gyene pui mene mara, cane lui Miji Mene itu jiiananipene weebibine. ⁵Cane apu ngene jotwananenine, egä cane yepä ibi gäne pui biname cama, weene lui tääpume jinge-ninlige, egä teepi modamoda ätyepäneji biname gemi. ⁶Cane pama mijirage mene iicema biname lica gäne, yepä cäme umle baborage gyene, siige cane maramara gaabe ca peei ne ituge abocломäja weeme bau me.

⁷Cane jiiananipene Acejiyame me Mijirage Mene, piiyepu cane daremu tääpume weebibine lica itinäripene. Cane cämämu matikäli läbitepene naace tääpume weene piba baborage me äbitame. Nää, cane peei lui niiya mule jaawenepene? ⁸Cane poto ätrunga biname bime bau ca rarekaake jääpänanemune weeme tääpume kaakesea wawename. Ai lui egä cane teebibine juutecrimune weebibine ätityerame. ⁹Cane liba weene cama jage, cäme rarekaake cina lämlipesi, yepä cane lica itinäripene weebibine rarekaake cerame. Yepä Makedoniya ca lui ätrunga biname cina saaclepi, teepi te näcärepesi iyeta cane lui tääpume singi. Cane umle cäco gäne weebibine nuuja gwidape tääpume ätinera, cuta lica pa itinäripene. Eewe, licarage! ¹⁰Keriso iyeta padare cabu lipu toraca mene jiicemimuge, cane cuta piiyepu cane liba jiicenine, egä Akaya gawe cabu nuuja te äblicäco cebine iibana apu awepyeräjame. ¹¹Cane ai ne naace name pi lica jiicenine, egä cane singi lica gäne weeme tääpume? Acejiyame umle gyene, egä cane singi gäne.

¹²Yoo, cane lipu weebibine lica ituge rarekaake tääpume ätinera ja ngälu page, cane cuta pepu pagege äbita, naace name pi egä lui cina Keriso me ätyepäneji biname ca lainininusi, teepi piba äblicäco teemämu awepyeräja piiyepu iicana egä teepi cane cama yepä opo kaakesea jewenenisi. ¹³Teepi walya kaakesea biname gemi, Keriso te teebibine lica ituge ätyepa. Teepi walya laininusni Keriso me ätyepäneji biname ca,

siige weebibine ingletnäjinusi. ¹⁴Cane cälu te lica äti. Pui lui ciitaca mule lica gyene. Satani te cuta lateplingtuge, läbituge epu pana Acejiyame me mename seemo liiyepu. ¹⁵Peei name pi ciitaca lica gyene, egä teeme kaakesea bägrä cina cuta läbitininusi Acejiyame, lui conocäco gyene, teeme kaakesea bägrä bime pana me. Yepä ngälugaabe je teepi teeme mule ibi daremu ne cire jääpänepesi.

Paulo Awepyeräjenige Teeme Mäpu cabu Lenaja poto cidi me

¹⁶Cane cuta cääri jiicenine, egä nuuja te apu gone angi, egä cane toraca buduma gäne. Yepä weene liba pepu jaawenuye, weene piba gone yaacatuye cane liba buduma biname pana matikäli awepyeräjenine. ¹⁷Cane liba apu awepyeräjenine, cane mime Yageyame Yeesu Keriso me mene lica icwetnenine; cane mage buduma mule jewenenine. ¹⁸Yepä ingle bucourage biname piti nemi, laatibi lawepyeräjininus biname bime pana, lui cina gawe ireclota mule cabu yaacrajuge, cane cuta teeme pana äbitenine. ¹⁹Weene peete nemi umle biname, peeи name pi gege cama ire taatu jaacranimuye buduma biname bine. ²⁰Weene ire taatu jaacranimuye biname cina weebibine aletnäneji biname pana me wawename; piiyepu weene ire taatu gemi teepi weebibine giri acraname teeme kaakesea wawenäjame; piiyepu weene ire taatu gemi teepi weebibine angletnejame, äingejame, niiyaniya tagepogogo iicemame. ²¹Cane ajiri gäne, egä cane toraca drowä lica ge pepu äbitame weeme tääpume.

Cane buduma pana jiicenemine poto buduma cina liiyepu, awepyeräjinine eei tääpume, teepi lui tääpume lawepyeräjininus. ²²Teepi jiicusi egä, "Cine Heberu biname gemi." Yoo, cane cuta piiyepu. Teepi apu egä, "Cine Israela biname gemi." Yoo, cane cuta piiyepu. ²³Teepi jiicusi egä, "Cine Keriso me kaakesea biname gemi." Cane buduma pana awepyeräjinine, yepä cane age säne teeme bau ca mijirage Keriso me kaakesea biname. Teepi puu kaakesea jaawenusi, yepä cane te magerage kaakesea ituge wawena. Cane teeme bau ca magerage ituge lenaja krokeciyi mete cabu, cebine magerage ituge adnana, cuta cane magerage teeme bau ca puga ge cuta budre päpäname. ²⁴Israela biname cina cebine teetinain gääbu ituge adnana faib maramara padare cabu. ²⁵Cuta nesae maramara padare cabu Rooma biname cina nadnanepesi. Yepä gääbu cuta kula ca nacnepesi. Cane liba malu cabu waatnetnäjepene, nesae gääbu buto cina sabe läbitanipesi, cuta yepä gääbu cane yepä bimu cebocebo padare cama niiye papa cabu nanajepi malu cabu. ²⁶Cäme otnetneja cabu iyeta poto ta mäpu puga ge. Cane igi cabu labumäjune, cane wälu puga ge ero biname bime name pi, cuta cane wälu cämerage Israela biname bime name pi piiyepu nuuja gawe biname bime name pi. Mäpu puga ge

modamoda cewe cabu ta, glunubora ta, malu cabu ta piiyepu eei biname bime bau ca, lui cina ätrunga biname ca lainininusi, yepä teepi lica gemi ätrunga biname.²⁷ Cane magerage kaakesea ituge wawena gloose căco, ute căco. Cane umle gäne loolomecewe piiyepu niiyemecewe lenaja. Cäme otnetneja ngalebora käme deedei ibibi lica ge, käme mete lica ge, cane niiyarage käbletäape cama ge.²⁸ Ai taatu lica, cuta käme ngenecu mäpu pisi nyene iyeta padare, egä ätrunga biname cina lipu icrajinige.²⁹ Laati te liba ätrunga cabu onya yaanajuge, cane cuta pepu lasicnantune; laati te liba niiya mule jaawenuge, käme ngenecu mäpu me läbituge.

³⁰ Ingle weene cebine giri nacitiye cane awepyeräjame, cane ai mule poto cidi me bawepyeräjine, lui cina nawabudnitusi, egä cane matikolä gäne.³¹ Acejiyame, mime Yageyame Yeesu Keriso me Babe, mine lui ne yaawepyeräjesi, tabe umle gyene, egä cane walya lica otrominine.³² Cane liba Damaseko babo cewe jage, mope biname Areta me ingwe gaabe biname, lui te pui cewe ne ire jaatwuge, tabe yaacranemepi teeme awamuta biname bine pui cewe caale grana gome cebine oomlaname.³³ Yepä pui caale atreji cabu traapi puga ge, siige ätrunga biname cina cebine diiba bora näsinglantepesi, pui traapi cabu ca näinepesi caale kaake poto cidi me, siige cane luucrepene.

Paulo Gwidape bine Jepänimige Cabucewe je

12 ¹ Ai awepyeräja mule puu nuuja miji lica gyene, yepä cane miji cerämu awepyeräja. Siige cane page jiicemenine mime Yageyame te lipu taboclomtuji piiyepu teeme singi ne lipu seboclomtuji käme bau me.² Cane umle gäne yepä ätrunga biname, Acejiyame te lui ne cabucewe me caburage me ecanuji, footin kämäge liba ituge apira. Yoo, cane age säne pui biname. Yepä cane toraca umle lica gäne, egä cane toraca cabucewe me caburage jage, coo cane wama pana jepänimujine. Acejiyame tabe taatu umle gyene.³ Cane căäri jiicenine, egä cebine Acejiyame me lenaja puupu cabu me nacanujisi – yoo siige cane umle lica gäne, egä cane toraca puga ge, coo wama pana jepänimujine. Acejiyame taatu umle gyene.⁴ Cane puga näteciujuji maramara gwidape poto cidi me, lui tääpume mene lica gyene piiyepu lui poto cidi me cudege iicana.⁵ Siige cane ai cabucewe mijirage mule tääpume awepyeräjinine, cuta iyeta poto mule cabu ca lui cina ituge äpletnera käme tääpume, cane eei taatu mule tääpume awepyeräjinine lui cina cebine nawabudnitusi, egä cane matikolä gäne.⁶ Cane liba awepyeräja je, cane buduma lica cirege, ingle cane toraca mene cire jiicemejine. Yepä cane siige ingwe ca lica awepyeräjenine pui cabucewe mule poto cidi me, ingle cane singi lica gäne biname cina cebine opo gaabe me acitame pui mule name pi, yepä eei taatu name pi teepi ngena jääpänusi cane wawena je piiyepu ngena yäätecijemuge cane iicema je.

⁷Acejiyame lui gwidape bine seboclomäjimuji cäme bau me cabucewe je, ingle babo miijirage gwidape gemi, peei name pi cane cije awepyeräja mage; yepä tabe mäpu ne cäme tääpe cabu itu secituji, lui te gaale pana cebine nagadäjenige. Ai lui Satani me kaakesea gwidape gyene cebine aglime, siige niibenige cane mope babo me äbitame. ⁸Cane nesae gääbu Acejiyame bau me irecu ätumutanujine ai mäpu ne äyeblingtame, yepä tabe singi lica ge. ⁹Tabe apu najuji egä, “Cäme baborage owecu määme tääpume ibibi gyene iyeta maane lui tääpume singi gäte, ingle cäme kokre te babo läbituge määme cabu, maane liba kokre cäco gäte.” Siige peei name pi cane gege gäne, egä cane kokre cäco gäne naace tääpume piba cäme cabu Keriso me kokre te lenajame. ¹⁰Peei name pi cane gege gäne Keriso miji pi mäpu cabu lenajame, ngänu gyene cane lipu kokre cäco, niiyaniya nawenusi, coo gwidape cäco; ngänu gyene lipu sabe nawenanusi coo lipu mäpu bine jäätäpananemune. Ingle naace gyene, cäme kokre cina liba lämluge, Keriso me kokre te piba yaanajuge cäme cabu.

Paulo Ngenecu Mäpu Gyene Korinito Ätrunga Ingle name pi

¹¹Cane buduma pana bääbitine cämämu awepyeräjame, yepä weene te giri naweniye. Weene te cebine cire nawepyeräjejiye. Cane puu papa gäne, yepä weeme pui mararage ätyepäneji biname bime cabu ca cane gawe me lica gäne. ¹²Acejiyame te bucourage owowä piiyepu cälu täti gwidape piiyepu ciitaca mule bine weeme sobe cabu yaaboclomäjanemepi cäme bau ca, cane liba gloose cäco cäme kaakesea jaawenepene peema. Peei ciitaca mule cina cebine pajecu me nawenepesi, egä cane Keriso me ätyepäneji biname gäne. ¹³Cane lipulipu weebibine niiyaniya ire jitwipene poto ätrunga ingle bime bau ca? Nää peei ge niiya, cane lipu weeme bau ca rarekaake lica yaawadanemepene? Siige ngänu gyene, gone yaacatuye peei poto cidi me.

¹⁴Siige cane ai lui nesae me otnime äbitiniline peeyeme Korinito cewe me. Cane singi lica gäne nuuja rarekaake tääpume weeme bau ca, yepä cane singi weeme tääpu mäne. Mule lica gyene bägrä cina teeme mage babe bine ire atwemame, yepä mage babe cina miji bägrä bine ire atwemame. ¹⁵Cane gege gäne, cäme ngena piti nemii weebibine ceerame, cuta cäme ireclota piiyepu ceerame weebibine ätityerame. Weene nää pui name pi matikolä singi gemi cäme tääpume, ingle cane baborage singi gäne weeme tääpume?

¹⁶Siige ai lui pama mime gigri ngene atwana gyene, egä cane weebibine mäpu me lica jiwenipene, cane liba puma Korinito jage. Yepä poto cina pama jiicenisi, egä cane weebibine ingletnäjipene piiyepu walya waatromepene. ¹⁷Peei lipu gyene? Cane lui biname bine jäätäyepemepene weeme bau me, teepi nää weebibine jiwenipesi cäme miji tääpume kaakesea wawename? ¹⁸Cane jaajepene Taitus ne peeyeme otnime

weeme bau me, cuta jäätpeepene nuuja ätrunga biname ne teta cama. Taitus nää nuuja gwidape ne yaacatepi weeme bau ca? Eewe, licarage! Cine Taitus cama yepä ngene atwanena cama kaakesea jaawenenago piiyepu cime mule yepä ibi ge.

¹⁹ Weene gone apu angi, egä cane weeme cabu ca cämeväriagine. Acejiyame me opo gaabe je cane jijenininine, egä cane Keriso me kaakesea liba jaawenune, cane toraca mene jiicemune. Piiyepu cäme biname, iyeta cane lui bine jaawenimune, peei lui weeme ätityera tääpu memi. ²⁰ Cäme wälu pisi nyene, egä cane peeyeme liba pa lädepene, cane pama epu pa pidäripene weebibine, cane lipu tääpume singi lica gäne. Cuta weene pama epu pa näpänepeye cebine, weene lipu tääpume singi lica gemi. Cane wälu gäne, egä cane weebibine pidäripene mene abaja cabu, ire patre agli cabu, watata claaibe cabu, weemämu ngene atwanena cabu, niiyaniya mene cabu, iicetneja cabu, weemämu awepyeräja cabu, ätecija cäco mule cabu. ²¹ Cane wälu gäne, egä nuuja taje cane peeyeme liba pa lädepene, Acejiyame te cebine cuta cääri ajiri me pa nawenepi weeme name pi. Siige cane ele pa nangenepi eei biname bime name pi, lui cina niiyaniya mule itu yaacnemepesi niinäce gaabe me, yepä lica itu tatatrongäripesi teeme sargi mule cabu ca, magebi rooriye cina teeme sargi ero mule cabu ca, ngulebägrä imäbägrä cina teeme sargi ero mule cabu ca piiyepu poto ajiri mule cabu ca.

Ceräcerägääbu Umle Mene piiyepu Yewo Mene

13 ¹ Cane ai lui nesae me otnime äbitenine weeme bau me. Oogäräneji mene te jiicenige egä, "Weene mijji neeneni coo cerämu poto bime aitneja mene ätecija biname me niiya mule poto cidi me, piba weene mijji gemi teebine ablawayjame." ² Cane lui padare cabu neeneni me lädepene peeyeme, cane piba umle mene jijipene weebibine. Cuta page cane liba cude padare gäne weeme bau ca, cane cääri pui yepä mene jijenininine, egä ingwe ca cane liba pa lädepene peeyeme, lui biname cina niiya mule niinäce gaabe me itu tewenimumesi piiyepu iyeta poto cina, teepi lica pa luucratni-pesi daremu päpäna cäco pi. ³ Siige weene piba pagege umle äbita, egä toraca gyene, Keriso te cäme bau ca mene jiicemuge. Tabé weeme opo gaabe je riiberibe lica pagege, pätä tabé teemerage kokre page yaaboclomtapi weeme bau me. ⁴ Biname cina puu teebine baarge uli cabu jibyecrujisi, tabé liba kokre cäco enajuji, yepä tabé Acejiyame me kokre mijji pi page siige ireclota enajenige. Tabé lipu kokre cäco enajuji, cine teeme ätyepäneji biname cuta pepu kokre cäco gemi. Yepä cine liba peeyeme Korinito me pa naclepi, ingle cine ireclota Keriso cama yepä gemi, siige cine Acejiyame me kokre cama pa niclajutipi weeme opo gaabe je.

⁵ Weene weemämu apicetnäriipeye päpäname, egä weene nää toraca Yeesu Keriso ne jitrunjeniye. Weene liba birige äsecrera peei apicetnera

cabu ca, weene piba umle gemi, egä tabe pisi nyene weeme cabu. ⁶Cäme ätrunga pisi nyene, egä weene umle itu läbitipeye, egä cebine pepu ituge apicetnera, siige jäätänepesi, egä cane toraca Keriso me ätyepäneji biname gäne. ⁷Cane Acejiyame bau me irecu lätumutanune, egä weene nuuja niiya ne lica pagege wawena. Cane naace name pi weeme tääpume lica irecu lätumutanune, egä biname cina piba päpäname egä cane toraca ätyepäneji biname gäne. Yepä cane pui name pi weeme tääpume irecu lätumutanune egä weene mijji mule bine wawenettäjame, ngänu gyene biname cina liba apu jiicusi, egä cane toraca ätyepäneji biname lica gäne. ⁸Cine eei taatu mule bine jaawenimusi, lui gemi toraca, lica eei bine toraca gwidape bine lui cina sabe jaawenimusi. ⁹Cine gege gemi, cine liba kokre cäco gemi, yepä weene kokre gemi. Siige cine irecu ätumutanininago egä weene epucäco me äbitame. ¹⁰Cane ama cita ca naace tääpume yoogärenine, egä cane liba pa lädepene peeyeme, cane piba lica pagege drämä cama weebibine wawena, lui tääpume käme conocäco pisi nyene, Acejiyame lui conocäco itu näcäruji cane weebibine ablajejame. Pui conocäco lui eei tääpu myene weebibine cabu me wawename, lica gawe me wawename.

¹¹Yoo, käme ätrunga binamewale, yewo! Weeme mule bine eblawäjemepeye; käme mene ibi jewenemepeye, yepä ngene atwa-na cama inajipi, poode cama. Siige Acejiyame lui te owecu niwenininuge piiyepu poode nicäraninuge, tabe weene cama pagege lenaja.

¹²Weene mijji weemeweme ajecltnäjipeye ätrunga biname bime mule liiyepu!

¹³Iyeta Acejiyame me binamewale cina ama cita ca jiwablininisi weebibine.

¹⁴Yageyame Yeesu Keriso me mijji piiyepu Acejiyame me singi teepi weeme cabu lenajame. Piiyepu Aceji Seemo te weebibine wawename weene yepä äbitame!

Cane ngii Paulo. Käme mene ngälu peese.

PAULO ME LETA GALATIYA PROBINS ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

1 ¹Cane säne Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne. Biname cina cebine lica nätyepepesi, cuta piiyepu cane lica biname bime singi cabu otni, yepä cane Yeesu Keriso bau ca ätyepäneji gäne piiyepu mime Aceji Babe bau ca, lui te Keriso ne erpinantuji budre cabu ca.
²Iyeta cine lui ama abasecretnänej gemi, cine gigri jiicepesi egä, “Sebore iyeta ätrunga ingle cewe maramara cabu ta Galatiya Probins ngalebora.”

³Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te weeme cabu lenajame piiyepu teepi weebibine poode ceerame.

⁴Yoo, Aceji Babe me singi cabu Keriso te budre äbituji mibibine mime niiya mule cabu ca äsecrerame, naace täüpume mine piba niiyaniya mule bine abmaläcemame, piiyepu lica ai gawecewe me gwidape täüpume singisingi äbitename. ⁵Mine miji Acejiyame ne awepyeräja iyeteta ngälu căco. Pepu pa yaanajege!

Pisi Nyene Yepä Taatu Miji Mene

⁶Cane călu te nätige mene ätecijame weeme poto cidi me. Matikolä padare te liba apirige, weene piba Acejiyame ne ebmaleniye, lui te weebibine itu ala tisoglicipi Keriso me mijirage owecu mule ca. Page weene nuuja mene itecijenininige lui ne yaainusi “miji mene” ca, ⁷yepä peei lui miji mene lica gyene. Cane ai mene jiicenine, ingle naace gyene poto biname piti nemí weene cama lui cina weebibine maramara ngene atwanename jiwenininisi. Teepi singi Keriso me Miji Mene mara me wawename. ⁸Yepä, ngänu gyene liba cine coo cabucewe ca mename seemo te weebibine mene birige jajanena, lui mara gyene Miji Mene cabu ca, weene lui ituge ätecija cime bau ca, tabe miji teeme mäpu daremu päpäna muye puupu cabu iyeteta. ⁹Cine pepu itu jijipago, cuta page cane weebibine cääri jijenininine egä, liba nuuja te weebibine mene jijaninuge lui mara gyene Miji Mene cabu ca, weene lui ne itu yaacatepeye, tabe miji mäpu daremu päpäna muye puupu cabu iyeteta.

¹⁰ Nää, weene page apu jingenininige egä cane äbitenine biname cina singi käme tääpume lenajame? Licarage! Yepä, cane singi Acejiyame te käme tääpume singi lenajame. Weene pama apu jingenininige egä cane singi gäne biname cina cebine awepyeräjame? Eewe, cane liba peei tääpume singi gäne, cane piba Keriso me toraca kaakesea biname lica birige.

Yeesu Keriso Lipu Eboclomtige Miji Mene ne Paulo bau me

¹¹ Cäme ätrunga binamewale, cane singi weebibine umle wawename egä, lui Miji Mene cane jaajanemune, biname bau ca lica gyene, ¹² ingle cane lica secatujine nuuja biname bau ca; coo piiyepu nuuja biname te lica nabiberäjuji, yepä Yeesu Keriso te seboclomtuji pui Miji Mene ne käme tääpume. ¹³ Yoo, weene mene ituge ätecijana käme ireclota poto cidi me pui padare cabu, cane liba Acejiyame tääpume nanajuji Israela biname bime irecu ätumuta mule cabu. Cane Yeesu me ätrunga ingle biname bine niiya me owecu cäco jaawenimune, cuta piiyepu singi ge peei biname bine budre me äyeblengame. ¹⁴ Pui padare cabu cane iyeta käme kokre ca cängena tewenäjumene cime saarewale bime mule; cane niinäce gaabe biname ge käme poto ceege cabu ca Israela biname bime mule waweneca cabu je.

¹⁵ Yepä, Acejiyame te babo owecu gyene käme tääpume, tabe cebine itu nujuji, cane camuge piba aplimla, piiyepu ala nasogluji naace me teeme biname me äbitame. ¹⁶ Ingwe ca tabe liba ngene jotwananuji teeme Bägrä Yeesu ne aboclomtame käme tääpume cane gawe maramara biname bine teeme poto cidi me jajanename, yoo pui padare cabu cane piba nuuja biname bau me lica ädujine abiberäja tääpume, ¹⁷ cuta Yerusalem me lica ädujine käme niinäce gaabe ätyepäneji biname cama mene abaitname. Yepä, cane conocäco ädujine Arabiya gawe cabu me, piiyepu puma cita ca acnenutujine Damaseko cewe me. ¹⁸ Nesae kämäge ingwe ca, cane piba Yerusalem me ädujine Peteru ne ädärame, piiyepu fiftin bimu taatu ten cama nanajuji. ¹⁹ Cane puga lica jepänujine nuuja ätyepäneji biname ne, yepä Yakobu ne jepänujine, lui mime Yageyame me igane gyene.

²⁰ Acejiyame me opo gaabe je cane jijenininine egä ai mene, cane lui weeme bau yoogärenine, toraca gyene.

²¹ Pui Yerusalem me otni ingwe ca, cane otnujine poto cewe me Suriya piiyepu Kilikiya gawe cabu. ²² Pui padare Keriso bau ätrunga ingle biname Yuudea gawe cabu, teipi käme tääpume cängena umle lica ge. ²³ Teipi ai taatu umle, poto cina lui naitnäjuji cebine egä, "Lui biname te cibibine niiya cabu nicranininuge, page tabe biname bine jejanenemige Yeesu ne ätrugname. Yepä, niinäce padare cabu tabe singi ge biname bine pui ätrunga cabu ca äyeblengäjame!" ²⁴ Yoo, teipi Acejiyame me ngii ewepäntujisi tabe lipu käme ireclota mara me nawenuji.

Paulo piiyepu Nuuja Ätyepäneji Biname

2 ¹Footin kämäge kaake poto ca, cane piba Banaba cama lacnenutepene Yerusalem me, piiyepu Taitus piba cine cama ge.

²Cane naace name pi lacnenutepene, ingle Acejiyame te cebine umle itu nawenepi piiyeme otnime. Puga ätrunga mope biname bime abasecretna cabu cane teeme täpume cängena yaabocloptepe pui Miji Mene, cane lui nuuja gawe biname bine jaajaninemune. Cane peeи ne jaawenepene, ingle naace gyene lui kaakesea cane ituge wawena piiyepu lui kaakesea cane page jewenenine, cane singi lica gäne peeи te papa me äbitame.

³Taitus lui cine cama ge tabe Israela biname lica, yepä Griik biname gyene. Ätrunga mope biname cina cotre ne lica yaacitepesi teeme tääpe ne matikolä iirputame cewecu acatame Israela biname liiyepu, ⁴yepä poto puga ge, lui cina singi ge tabe peeи ne wawename. Teepi walya mene jiicemepesi egä teepi cime biname gemi. Teepi ogä pana itu yääbäcnepesi ätrunga ingle cabu me cime mule ireme. Teepi singi ge umle äbitame egä Israela biname bime cotre cabu ca cine lipu äsecräreji gemi cime Yeesu Keriso cabu lenaja name pi, ingle naace gyene teepi singi cine Israela biname bime cotre ngalebora cääri cuta äbäcname. ⁵Yepä, cine lica teeme singi ne itu yaacatepesi, licarage matikolä padare cabu acata, ingle naace name pi cine singi ge Miji Mene ne cängena ire atwime weeme täpume egä peeи toracarage mene te lica mara me äbitame.

⁶Yepä, teepi lui cina epu pana mope biname ge, yoo cane pepu jilicenine, ingle nuuja mara lica gyene cäme täpume teepi ngena ngii cama ge. Acejiyame täpume modamoda biname lica mara gemi nuuja biname cabu ca. Yoo, pui mope biname cina cebine lica najepesi Miji Mene ne mara me wawename. ⁷Yepä, teepi umle läbitipesi egä Acejiyame te cebine epu pana kaakesea itu näcäruji Miji Mene jajanename nuuja gawe biname bine, lui cina Israela biname lica gemi, tabe lipu kaakesea Peteru ne itu ecäruji Miji Mene jajanename Israela biname bine. ⁸Yoo, Acejiyame lui me kokre puga ge Peteru me kaakesea cabu, tabe lui ätyepäneji biname gyene Israela biname bime täpume, teeme kokre cuta puga ge cäme kaakesea cabu, cane lui ätyepäneji gäne nuuja gawe biname bime täpume. ⁹Yakobu, Peteru, cuta Yoane lui cina epu pana egä teepi ätrunga mope biname gemi, teepi liba opo yaawatnäpesi egä Acejiyame te singi gyene cane peeи kaakesea ne wawename, teepi Banaba piiyepu cane cama ime lacranäpogo, awabame egä cine iyeta yepä kaakesea ne jewenenisi. Cine mene jaatraneperi egä Banaba piiyepu cane gawe maramara biname bine Miji Mene jajanename, piiyepu teepi Israela biname bine jajanename. ¹⁰Puga ge teeme yepä singi taatu egä cine miji owecumete biname bine ätityerame, siige pepu ätityera ne cane babo singi ge ceerame.

Paulo Peteru ne Jicnecige Antiyoka je

¹¹Peteru liba Antiyoka ätrunga biname bine yäädäremepi, cane teebine mene jaajepene ätrunga biname bime opo gaabe egä tabe conocono ne jenewenige, ingle teeme conocono mule lui pajecurage ge. ¹²Puma cita ca poto Israela biname cina tatyaripesi piiyeme Yakobu bau ca Yerusalemca. Yoo, teeme atyara niinäce gaabe ca, Peteru gigri deedeli itu läbitanepi ätrunga biname cama lui Israela biname lica gemi, yepä teeme atyara ingwe ca, tabe gije labacitepi teeme bau ca äyeblingtame piiyepu nuuja gawe ätrunga biname cama lica deedeli loolo, ingle tabe wälu ge pui biname bime tääpume, lui cina jiicepesi egä: "Cuta nuuja gawe ätrunga biname cina miiji teeme tääpe matikolä iirputame Israela biname pana äbitame." ¹³Siige, poto ätrunga biname lui cina Israela biname ge, teepi cuta Peteru cama yepä pana walya mule jaawenaneppesi, siige teeme pui walya mule te Banaba ne cuta joomlepi, walya gaabe cabu me yaacanepi. ¹⁴Cane liba teebibine jääpänemepene egä teepi lica Miiji Mene me toraca mule cabu yaacrajuge, cane piba Peteru ne jaajepene iyeta biname bime opo gaabe je egä, "Toraca, maane Israela biname gäte, yepä maane nuuja gawe ätrunga biname bime mule cabu naanajenige, lica Israela biname bime mule cabu. Yoo, maane gone läyeblingtute deedeli äbitame nuuja gawe ätrunga biname cama, lui määme Israela biname lica gemi. Gone teebibine pepu giri jaacranimute Israela biname bime mule cabu lenajame!"

Biname, cina Conocäco Äbitena Yeesu ne Ätrunga name pi

¹⁵Yoo, cine lui Israela biname gemi aplimla cabu ca, piiyepu lica nuuja gawe cabu ca niiya mule biname liiyepu, ¹⁶cine umle gemi egä biname te conocäco läbituge Acejiyame me opo gaabe je lica cotre wawena cabu ca, yepä tabe liba Yeesu Keriso ne jäätprunguge. Cine cuta piiyepu Keriso Yeesu cabu itu jäätprungujisi naace tääpume cine conocäco äbitame Acejiyame me opo gaabe je ätrunga name pi, lica cotre wawena name pi. Ingle naace gyene nuuja te äblicäco birige Acejiyame me opo gaabe je conocäco äbita cotre wawena cabu ca. ¹⁷Yoo siige, cine gaabe ne jepänujisi Acejiyame me opo gaabe je conocäco äbitame Yeesu Keriso cabu ätrunga miji pi lica cotre wawena name pi. Piba peei gaabe cabu cine liba jääpänusi egä cine conocono gemi Israela biname bime cotre mule poto cidi me, cine nää piba miiji ge iicana egä, "Cime Yeesu ne ätrunga name pi cine conocono gemi?" Licarage! ¹⁸Yepä, cane liba cääri labacitune pui cotre wawena gaabe cabu me, cane lui ne itu sebmalujine, cane piba lawabudnitune egä cane conocono biname gäne pui cotre mule tääpume. ¹⁹Ingle naace gyene cotre mene te cebine nawabudnituge egä cotre wawena ca cane äblicäco Acejiyame me opo gaabe je conocäco äbita

iyeteta ireclota päpäname. Siige, cane cotre miji pi budre gäne, cuta peei budre cabu ca ireclota gäne Acejiyame tääpume lenajame.²⁰ Keriso liba baarge uli cabu budre äbituji, peei lui epu gyene egä cebine ten cama ituge budre wawena. Siige, page peei lui cane säne lica lui te ireclota, yepä Keriso te ireclota gyene cäme cabu. Piiyepu ai kirece ireclota cabu cane lica cäme kokre cama nanajenige, yepä Keriso me kokre pisi nyene cäme trupa cabu. Page cane Acejiyame me Bägrä Keriso ne jitrungenine cebine ätityerame ai gawecewe ireclota cabu, lui te cebine epu singi ge egä tabe teeme ireclota ecäruji cäme tääpume.²¹ Yoo, cane Acejiyame me owecu mule ne papa me lica jaawenune cotre mule äcwetna ca, ingle biname te liba ibibi gyene conocäco äbitame Acejiyame me opo gaabe je cotre wawena cabu ca, piba Keriso me budre lui ingle cäco gyene.

Cotre Mule piiyepu Ätrunga Mule

3 ¹Galatiya gawe biname weene buduma gemi! Luma cita ca gemi weeme buduma ngene atwanena? Cane weebibine cängena itu jijananipene Yeesu Keriso me budre poto cidi me baarge uli cabu. Weene peei ne itu joomlepeye, irecu ca päpäna pana weene itu jäätänepeye, siige pajecu ge weeme tääpume. ²Yoo, page cebine najepeye yepä gwidape poto cidi me. Ngena name pi Aceji Seemo te weeme yepäyepä trupa cabu labacitanepi? Nää, naace name pi labacitanepi, ingle weene cängena jaawenanepeye iyeta Israela biname bime cotre mene? Licarage! Yepä, tabe naace name pi labacitanepi weeme yepäyepä trupa cabu, ingle weene Miji Mene itecijipi piiyepu jäätärungepeye. ³Weene lipulipu pepu buduma gemi? Aceji Seemo te weebibine icranipi kirece ireclota cabu me; page nää weene ngene jotwananenininiye egä weene ibibi gemi weemerage kaakesea ca peei ireclota cabu cängena lenajame ngälugaabe oomlaname? Weene äblicäco gemi! ⁴Weene ngene jitrimalenige egä Aceji Seemo te ituge ätityera weebibine iyeta weeme mäpu cabu ca. Nää, papa gyene peei ätityera? Weene nää page singi gemi ätrunga gaabe ne abmalame? ⁵Nää, Acejiyame te Aceji Seemo ne weeme cabu me täätäyepäjepi piiyepu ciitaca mule bine weeme tääpume sabocломäjemepi, ingle naace popi weene Israela biname bime cotre bine jaawenemuye, coo ingle weene Miji Mene itecijinuge piiyepu jäätäitunguy?

⁶Abrahamo poto cidi me ngene jotwananineye, tabe lipu mule uja jewenemuji. Oogäräneji Mene te jiicenige egä, “Abrahamo Acejiyame ne jitrunge, siige teeme ätrunga name pi Acejiyame teebine einige conocäco ca.” ⁷Weene miji opo awatna egä lui cina Acejiyame ne jäätäprungusi, teepi Abrahamo me toraca kaakesaare gemi. ⁸Oogäräneji Mene cabu ciige poto cidi me mene pisi nyene egä Acejiyame te gawe maramara biname bine ten cama cire conocäco jaawenemepi teeme ätrunga name pi. Yoo, pepu pana Miji Mene pisi nyene Oogäräneji Mene

cabu, Acejiyame luma Abrahamo ne niinäce gaabe me jejuji egä, "Mämiji pi cane cire miji jaawenemepene iyeta gawe maramara biname bine."

⁹Siige, Abrahamo Acejiyame ne jitrunguji, jepänaji miji ne teeme bau ca. Pepu pana Acejiyame cuta miji jaawenemuge iyeta biname bine lui cina teebine jäätprungusi, tabe Abrahamo ne lipu miji jewenanuji.

¹⁰Yoo, Oogäräneji Mene te jiicenige egä, "Laati te iyeta Israela biname bime cotre cängena lica jaawenemuge iyeta padare, Moose lui cotre bine soogäremuji, tabe niiya daremu cirege päpäna Acejiyame bau ca!" Peei name pi laati te walya jiicuge egä, "Cane iyeta cotre bine cängena jaawenemune, Acejiyame ngenecu miji wawename cäme tääpume," pui biname te mäpu daremu cabu ca lica birige asata, ingle biname te äblicäco iyeta cotre bine cängena wawenettäja. ¹¹Yoo, pajecu gyene egä nuuja te lica Acejiyame me opo gaabe je conocäco läbituge cotre wawena ca, ingle naace gyene Oogäräneji Mene te cuta jiicenige egä, "Pui biname me ireclota iyeteta gyene, Acejiyame lui ne conocäco me jaawenuge teeme ätruna cabu ca." ¹²Yepä, cotre wawena lui mara ge ätrunga cabu ca; teepi gigri lica gegi, ingle Oogäräneji Mene te cotre poto cidi me apu jiicenige egä, "Laati te cängena jaawenemuge iyeta gwidape lui poto cidi me cotre mene te jiicenige, tabe peeи cabu ca iyeteta ireclota cirege päpäna." Yepä, biname cina äblicäco ge peeи ne wawena.

¹³Yoo, Oogäräneji Mene cuta nuuja poto ca jiicenige egä, "Lui biname ne uli cabu yaatecwamtusi budre me, tabe niiyarage daremu jääpänuge Acejiyame bau ca." Siige, Keriso pepu pana mäpu daremu itu jepänaji mime tääpume mibibine äsecererame daremu cabu ca lui te tädenige ingle naace gyene mine äblicäco cotre mene cängena wawena. ¹⁴Keriso mibibine nisecräripi naace tääpume egä lui miji Acejiyame Abrahamo ne ecäruji, peeи miji ne cuta nuuja gawe biname lui Israela biname lica gemi, teepi te päpäname Keriso Yeesu cabu ca, cuta naace tääpume Aceji Seemo mime yepäyepä trupa cabu abacitaname, Acejiyame lipu ituge jaji ceerame mime ätrunga cabu ca.

Lui Mene Acejiyame Ituge Jaji, Cotre Mene te Äblicäco Mara me Wawena

¹⁵Cäme ätrunga binamewale, cane etonärenine cäme mene ne nuuja mule cabu: Neeneni biname liba mene ne conocäco yaacitäsi, siige peeи mule lui klaje pana gyene, piiyepu nuuja biname te äblicäco peei jajeji mene ne mara me wawena coo piiyepu äyeblingta. ¹⁶Yoo, Acejiyame te mene jejanuji Abrahamo ne cuta teeme yepä kaakesaare ne ciige miji poto cidi me. Peeи mene pisi nyene Oogäräneji Mene cabu apu egä, "yepä teeme kaakesaare," lica gyene epu egä, "teeme kaakesaare iyeta," piiyepu peeи yepä kaakesaare lui Yeesu Keriso sine. ¹⁷Cane naace me jiicenine egä Acejiyame Abrahamo ne mene jejuji, piba cuta jejuji egä, "Cane te ingwe

ca conocäco cirege wawena.” Siige, fooa hanred teeti kämäge ingwe ca tabe biname bine Cotre Mene ecäremuji, Moose lui bine soogäremuji, yepä peei mene te äblicäco teeme niinäce jajeji mene ne mara me wawena. Siige, cotre mene te äblicäco pui mene ciige miji poto cidi me äyeblingta.¹⁸ Yoo, biname te liba Acejiyame me ciige miji ne jääpänuge cotre wawena name pi, tabe piba peei miji ne lica jääpänuge Acejiyame me jajeji mene name pi. Yepä, Acejiyame peei ciige miji Abrahamo ne ecäruji naace tääpume tabe teebine mene ituge jaji pepu wawename.

¹⁹Yoo, piba ngena tääpu myene peei Cotre Mene? Abrahamo me padare ingwe ca Acejiyame Cotre Mene Israela biname bine ecäremuji teebibine umle wawename egä teeme niiya mule lui toraca conocono gemi. Acejiyame cuta ngälugaabe ne ecituji Israela biname cina Cotre Mene cabu lenajame, siige peei ngälugaabe lui Abrahamo me yepä kaakesaare Keriso te liba atyaramta, lui ne tabe peei mene jejuji ciige miji poto cidi me. Yoo, Acejiyame Cotre Mene lica conocäco gaabe ca ecäremuji biname bine, yepä teeme mename seemo bine ecäremuji, piba mename seemo cina Moose ne ecärujisi, piiyepu Moose lui menameyame ge, tabe iyeta Israela biname bine ecäremuji.²⁰ Yoo, menameyame biname me kaakesea pisi nyene liba neeneni poto biname cina singi ätityera tääpume, yepä jajeji mene poto cidi me, Acejiyame taatu ge, tabe singi lica ätityera biname, yepä tabe mene Abrahamo ne conocäco jejuji.

Acejiyame me Cotre Mene Ngeno Myene

²¹Cotre Mene te nää jisädenige Acejiyame me jajeji mene bine? Eewe, licarage ge, ingle cotre mene liba ibibi gyene iyeteta ireclota cerame, piba cotre gaabe ca biname cina conocäco läbitininusi Acejiyame me opo gaabe je,²² yepä cotre mene te jiicenige egä, “Niiya mule me kokre te joomlenemige iyeta ai gawecewe biname bine,” peei name pi Acejiyame Abrahamo ne mene jejuji teeme ätityera cerame pui biname bine lui cina Acejiyame ne jäätprungusi. Page lui cina Yeesu Keriso ne jitrungenisi, tabe teebibine itityärenenemige, ingle Acejiyame te singi gyene toraca ireclota cerame biname bine teeme ätrunga name pi.

²³Acejiyame me Cotre Mene, Moose lui soogäruji, peei te äbituji awamuta biname pana me, lui te biname bine joomlemuge ngälu ätrunga padare te tatyaramtepi. Siige, biname cina piba Acejiyame bau ca umle läbitipesi Yeesu Keriso poto cidi me teebine ätrungame.²⁴ Yoo, Cotre Mene te epu pana gyene ire atwi biname liiyepu mime tääpume mibibine conocäco gaabe cabu waadename ngälu Keriso te tatyaramtepi, naace tääpume mine teebine ätrungame mibibine conocäco me wawename Acejiyame me opo gaabe je.²⁵ Siige, ai padare cabu biname cina miji Yeesu ne ätrungame, ingle itu lapirepi Cotre Mene me ire atwi padare te.

²⁶Weene Keriso Yeesu ne jäätprunguye, peei name pi weene iyeta Acejiyame me bägräwale gemi.²⁷ Weebibine niiye ca itu jicisäjipesi Yeesu

me ngii cabu teta cama yepä äbitame piiyepu teeme pana miji mule bine waadename. ²⁸ Yoo, mime Yeesu cama yepä äbita name pi Israela biname piiyepu nuuja gawe biname teepi mara lica gemi; cuta lui bine jaaletnemusi kaakesea cabu lenajame piiyepu lui cina äsecräreji teeme singi gaabe cabu otnetnejame, teepi mara lica gemi; cuta rooriye piiyepu magebi teepi mara lica gemi, ingle mine iyeta yepä gemi Keriso Yeesu cama yepä äbita miji pi. ²⁹ Mine liba Keriso me binamewale gemi, mine piba cuta Abrahamo me kaakesaare gemi, siige mine cirege päpäna Acejiyame ngena täüpume mene ituge jaji ceerame.

4 ¹Cane cerämu jiicenenemine mine lui cina Acejiyame me bägrä gemi mime poto cidi me. Agesa ngene ca agli mene. Imäbägrä lui te teeme babe me gawe piiyepu gwidape bine cirege waadena, tabe liba bägrä yaanajuge tabe papa kaakesea biname pana birige, äblicäco tabe mene iicana biname bime abasecretna cabu je; ngänu gyene tabe yageyame gwidape täüpume, yepä tabe mene äblicäco iicana, ingle tabe lui bägrä gyene. ²Cuta piiyepu tabe liba bägrä gyene, nuuja biname cina piba ire jaatwusi teebine, piiyepu teeme gawe piiyepu gwidape cina nuuja biname bime ime cabu yaacrajuge ngälu babe te lui padare ne ituge acita, peei te atyaramtige. ³Mine peei bägrä pana ituge lenaja nuuja biname bime singi wawename, ingle naace gyene cotre pana mule cina mibibine noomlinujisi. Mime poto cina lui Israela biname bime cotre mule cabu ninajininuge; cuta piiyepu mime nuuja poto cina lui uuje bime mule cabu ninajininuge. ⁴Yepä, Acejiyame me padare te liba tatyaramtuji, tabe teemerage Bägrä ne tityepuji gawecewe me. Tabe magebi cabu ca eplimluji, Israela biname bime cotre ngalebora senajenäjumi. ⁵Yeesu Keriso täduji äsecrera gaabe ne wawename biname bime täüpume, lui bine cotre mule te tewamutemäjemumi, naace täüpume mine Acejiyame me jäjäcräneji bägrä me läbitipago.

⁶ Yoo, Acejiyame teeme Bägrä me Seemo ne ituge ätyepa mime yepäyepä trupa cabu, mibibine umle wawename egä mine teeme bägrä gemi. Siige, Aceji Seemo te mibibine niwenininige Acejiyame ne awejename egä, "Cime Babe." ⁷Yoo siige, page cotre mene te weebibine lica iwadininige. Page weene lui Acejiyame me bägräwale gemi. Acejiyame te weebibine iyeta gwidape cirege ceera, tabe lui poto cidi me Abrahamo ne jejuji, ingle weene iyeta lui Acejiyame me bägräwale gemi.

Paulo Ngenecu Mäpu Ge Galatiya Ätrunga Biname bime täüpume

⁸ Uja weene liba camuge Acejiyame poto cidi me umle äbita, weene piba uuje bime singi bine jaawenenanemepeye, lui cina toraca ire atwi biname lica gemi. ⁹Yepä, page weene umle gemi Acejiyame. Yoo cäro, cane miji iicana aipu egä, page Acejiyame te umle gyene weene. Siige, weene geno memi singi atatrongärame cuta pui uuje bime singi cääri

wawenecame, lui cina kokre cäco piiyepu äblicäco weebibine toraca ireclota ceera? Weene ngeno memi singi cääri cuta teeme ire atwi cabu me äbäcname teeme singi piiyepu cotre bine wawenecame? ¹⁰Cuta page weene poto bimu bine yaacranemuye weeme iiwäreja mule wawenecame conocäco äbitame, cuta piiyepu poto trii mule teeme mabye coo kämäge padare cabu jaawenemuye. Weene cuta poto kämäge cabu pui mule bine babo jaawenemuye. ¹¹Cäme ngene atwanena lui baborage mäpu gyene weeme täüpume! Ingle naace gyene cane singi licarage gäne käme kaakesea te weeme cabu papa me äbitame.

¹²Yoo, käme ätrunga binamewale, cane kokre cama weebibine jijananinine egä weene mene jitranepeye iyeta maramara cotre mule bine abmaläcemame, cane lipu Israela biname bime cotre mule ituge abmala weeme täüpume, ingle weene äblicäco cotre wawena ca conocäco me äbita. Yoo, weene nuuja niiya ne lica käme täüpume itu jaawenepeye, niinäce padare cabu ca ngälu page. ¹³Weene umle gemi, peei lui käme pita name pi cane uja weene cama nanajepi, puga Miji Mene weebibine jijananipene. ¹⁴Cäme pita te weebibine mäpu icäripi, yepä weene lica cebine kaake ca näcelyärepeye käme pita bleela cabu; weene lica käme mene nägyepeye. Yepä, weene cebine cängenarage ire natwepeye, epu pana weene cabucewe mename seemo ne liiyepu mijirage ire atwi; coo epu pana Yeesu Keriso ne lipu ire atwi, tabe liba weeme bau me otni je. ¹⁵Pui padare cabu weene gege ge käme mene ätecijame. Nää, ngena te täbitumi weeme ireclota ne mara me wawename? Cane weeme owecu poto cidi me jiicenine egä, pui padare cabu weene lica nuuja gwidape ne jaainuye lui käme mijji täüpume. Weene cuta weeme irecu cebine näcäruye, weene liba ibibi ge ceerame. ¹⁶Yepä, page weeme ngene atwanena käme täüpume pama mara gyene. Cane nää pama cubuyame pana täbitumene weeme täüpume, ingle cane Acejijame me toraca mene weebibine conocäco itu jijananipene?

¹⁷Pui biname lui cina singi gemi toraca mene mara me wawename, teepi cuta babo singi gemi weebibine teeme biname täüpume wawename, yepä teeme mara ingle pisi nyene lui lica weeme mijji täüpume. Teepi weebibine opire mara cewe me jiwenininisi käme bau ca, ingle teepi singi gemi weene cebine abmalame puma cita ca weene babo singi äbitame teeme mene ätecijame. ¹⁸Yoo, weeme babo singi poto cidi me, peei mule cabu nuuja niiya lica gyene, liba mijji ingle pisi nyene peei singi täüpume. Pepu singi mijji ge iyeteta lenajame, peei name pi gone abmala cane liba weene cama lica ge. ¹⁹Cämerage bägräwale, mage te bägrä aplimla pita ne lipu jääpänuge, pepu pana pita cama cane cääri asicnantenine weeme täüpume, ngälu weeme mule te toraca conocäco Keriso pana läbituge. ²⁰Cäme toraca singi gyene page weene cama lenajame; cane pama piba umle gäne lipulipu mene weebibine jajime, ingle cane ngenecu mäpu gäne weeme poto cidi me.

**Mine Hagara Saara naabibime Ireclota cabu
ca Etonärenisi Toraca Mene ne**

²¹ Cäme ätemla pisi nyene weeme täüpume lui cina singi gemi Israela biname bime cotre mule cabu lenajame: Nää, Acejiyame me Cotre Mene Moose lui bine soogäremuji, weene pama umle gemi pee i lipu jijenininige? ²² Ai Cotre Mene ngalebora mine mene ecnenenemisi Abrahamo piiyepu teeme neeneni imäbägrä poto cidi me. Teeme yepä imäbägrä aplimpläneji ge ngulebägrä cabu ca. Pui ngulebägrä ngii Hagara ne teepi ituge aletna Abrahamo me coga me kaakesea wawename. Nuuja imäbägrä lui igane ge, tabe Abrahamo me coga Saara cabu ca aplimpläneji ge. ²³ Yoo, Abrahamo me yepä imäbägrä ngii Ismaela, lui pui aletnäneji ngulebägrä cabu ca aplimpluji, teeme aplimla lui mara lica ge poto bägrä bime aplimla cabu ca, yepä Abrahamo Isacako ne jepänige teeme bägrä cäco coga Saara cabu ca, ingle Acejiyame uja mene itu jejuji bägrä teebine ceerame. ²⁴ Lipu itu äbituji Abrahamo me neeneni imäbägrä bime täüpume, peei mule cabu ca mine neeneni jajeji mene bine opo aawatnenisi. Cotre mene piiyepu lui mene Acejiyame Abrahamo ne jejuji lui epu pana gegi pui neeneni imäbägrä bime mage liiyepu. Yepä mage, Hagara tage, aletnäneji ge kaakesea cabu iyeteta lenajame, peei name pi biname bime cotre te teebine teeme bägrä cama joomluge. Hagara piiyepu teeme bägrä bime ireclota cabu ca mine opo ewatnenisi pui cotre mene Acejiyame te Sinai podo cabu je secäruji Moose ne, biname bine waadename. ²⁵ Yoo, Hagara piiyepu teeme bägrä cabu ca mine opo ewatnenisi mule lui te täbituji Sinai podo cabu je, Sinai podo lui Arabiya gawe cabu sine. Piiyepu mine cuta opo ewatnenisi Yerusalem ne piiyepu lui cina page icrakinige pui babo cewe cabu. Page Yerusalem cewe biname lui epu pana gemi Hagara me bägrä liiyepu, ingle cotre mene te teebibine joomlemuge. ²⁶ Yepä, Acejiyame Abrahamo ne lui mene jejuji, tabe peei mene cuta jejuji biname bime täüpume lui cina cabucewe je kirece Yerusalem cabu cirege lenaja. Biname cina puma lica icrakinige maramara cotre mene ngalebora, piiyepu teepi äsecräreji icrakinige iyeta niiyaniya mule cabu ca. Cabucewe Yerusalem lui mime täüpume mage pana gwene, mine iyeta lui cina Yeesu ne jitrungenisi. ²⁷ Pisi nyene mene Oogäräneji Mene cabu pui neeneni Yerusalem poto cidi me egä teepi lui neeneni magebi pana gegi. Yepä magebi lui Cabucewe Yerusalem pana gwene, lui te ätrunga biname bime mage. Niinäce tabe bägrä cäco onajige, yepä ingwe ca teeme bägrä bucourage gemi pui nuuja magebi cabu ca, lui te ai gawecewe Yerusalem pana gwene. Agesa peei Oogäräneji Mene:

“Bägrä cäco magebi, lui te lica bägrä aplimla pita itu jepänaji,
maane miji gege, uupera cama naanajuge!

Ingle maane lui ne abmaläneji gäte,
 määme bägrä bucurage cirege äbita pui nuuja magebi cabu ca,
 lui ne teeme rooriye te lica twaabmaluge.”

²⁸ Yoo, cäme ätrunga binamewale, mine Acejiyame me bägrä gemi, ingle Acejiyame mene itu jejuji pepu cirege äbita. Mine epu pana Isacako liiyepu, ingle naace gyene Acejiyame Abrahamo ne mene itu jejuji egä pui bägrä te pagege äbita. ²⁹ Yoo, pui sasa padare cabu Abrahamo me bägrä lui Hagara cabu ca aplimluji, teeme ngii Ismaela, tabe niiya jaawenuge Isacako ne lui me aplimla poto cidi me Aceji Seemo mene ituge jaji. Cuta page piiyepu, Israela cotre cabu lui biname cina, teepi niiya jaawenemusi biname bine lui cina Acejiyame me mene ne jäätprungusi piiyepu lica Israela biname bime cotre mene cabu icrabenige. ³⁰ Yepä, Oogäräneji Mene te lipu jiicenige? Peei te jiicenige apu egä: “Pui aletnäneji kaakesea magebi ne jutyepi teeme bägrä cama, ingle naace gyene aletnäneji magebi me bägrä tabe lica teeme babe me miijimiji gwidape pa yaawademepi; yepä pui bägrä lui babe me cogarage cabu ca ge, tabe te iyeta pa yaawademepi.” ³¹ Yoo, cäme ätrunga binamewale, mine lica epu pana gemi aletnäneji kaakesea magebi me bägrä liiyepu, ingle cotre mene te mibibine lica noomleninlige, yepä mine Saara me bägrä pana gemi, ingle mine Acejiyame me jajeji mene jäätprungusi mibibine äsecrerame.

Keriso te Mibibine Itu Nisecräripi

5 ¹Keriso te mibibine itu nisecräripi, siige tabe singi mine äsecräreji lenajame. Weene kokre cama jicljatipi! Gone cotre mule ne cuta cääri yaacatuye peei cabu lenajame!

²Ai mene itecijinege! Cane Paulo te weebibine jijenininine egä weene liba Israela biname bime cewecu yaawademuye tääpe iirputa ca, ingle naace popi weene pepu singi gemi conocäco äbitame Acejiyame me opo gaabe je, weene peei mule ca Keriso me ätityera ne jäägyuye. ³ Yoo, cane cuta cääri jijenininine egä nuuja biname te liba Israela biname bime cewecu yaacatuge tääpe iirputa ca, tabe pepu pi Israela biname bime cotre mule cabu labacituge, siige tabe piba miji iyeta cotre bine cängena jaawenemuge. ⁴Weene liba singi Acejiyame me opo gaabe je conocäco äbitame weeme cotre waweneca cabu ca, weene piba weemämu läyeblinginuye Keriso bau ca cuta piiyepu Acejiyame me miji cabu ca. ⁵ Yepä, cine ätrunga ca Acejiyame ne jewagrijenis teeme Seemo ca cibibine teeme opo gaabe je conocäco me cire wawename, lui tääpume cine ngene atwanena bine icranenemisi. ⁶ Ingle mine liba Yeesu Keriso cama yepä me läbitinago, piba biname lui me tääpe pui cewecu cäco, teepi nuuja mara lica gemi, yepä Yeesu ne ätrunga lui teeme tääpume babo gwidape gyene, piiyepu ai ätrunga te laboclomtuge nuuja biname ne owecu wawena cabu ca.

⁷Pui niinäce padare cabu weeme ireclota mijirage ge, weene Yeesu ne cängena jäätungepeye. Weebibine laati te tiibinige toraca gaabe cabu otnime? Tabe lipulipu ngene atwanena bine biyebenglémige toraca gaabe cabu ca? ⁸Licarage Acejiyame pa jiibipi, ingle tabe te weebibine ituge ala asogleca teeme biname me äbitame. ⁹Yoo, mene pisi nyene egä: "Matikolä uutneca gwidape taatu te baborage buluduun ne juutnecuge." Walya mene pepu pana gyene. Matikäli conocono te wata baborage me läbituge. ¹⁰Yepä, mine yepä me ituge äbita mime Yageyame Yeesu Keriso cama, peei name pi cane umle gäne egä weene lica mara ngene atwanena ne pa pecatepeye. Acejiyame mäpu daremu pagege ceera pui biname ne lui te weebibine walya ngene atwanena itu nicäripi, ngänu gyene tabe laasi nyene.

¹¹Cäme ätrunga binamewale, käme poto cidi me poto cina walya jiicenisi egä, "Paulo te biname bine yaabiberäjemuge Israela biname bime cewecu ne teeme tääpe iirputa ca acatename." Peei mene toraca lica gyene. Liba toraca ge, ngena tääpume biname cina singi gemi cebine jääje niiya cabu acitename? Yepä, poto Israela biname cina cebine niiya nawenusi, ingle teepi singi lica ai mene ätecijame egä Keriso te budre äbituji baarge uli cabu mibibine Acejiyame me opo gaabe je conocäco wawename tääpe cewecu cäco. ¹²Pui biname lui cina weeme ngene atwanena maramara jiwenininisi, cane singi gäne teepi teeme tääpe ne ablitame!

¹³Cäme ätrunga binamewale, Acejiyame weebibine tisoglicipi niiya cabu ca äsime, siige weene äsecräreji gemi. Yepä, gone weene äsecrera name pi apu jinginuge egä miji gyene weeme tääpe me singisingi cina weebibine waadena. Pätä Acejiyame me singi cabu ca weeme nuuja bine itityeräjemye! ¹⁴Yoo, Moose lui cotre bine soogäremuji, iyeta peei cotre piti nemi yepä taatu cotre ngalebora. Agesa peei cotre: "Maane miji biname bime tääpume singi lenaja, maane lipu määme tääpume singi birige." ¹⁵Yepä, weene liba weemeweme jääceluye piiyepu labajininuye, piba ire! Weene weeme binamewale cama piba pagege iyeta weene papirikeye.

Aceji Seemo cama Ireclota

¹⁶Cane ngena tääpume jiicenine age sena: Aceji Seemo te weebibine iwecetnärininige; teeme singi ne weene jeweneye, piiyepu gone weeme tääpe me singisingi bine jaawenemuye! ¹⁷Ingle naace gyene biname bime tääpe me singisingi te jääsäduge Aceji Seemo me singi ne, piiyepu Aceji Seemo me singi te biname bime tääpe singisingi bine jääsädemuge. Peei neenen singi cina cubuyame pana gegi, peei name pi mine äblicäco mime singi waweneca. ¹⁸Yoo, Aceji Seemo liba weebibine iwecetnäjininuge, piba cotre mule te weebibine lica birige waadena.

¹⁹ Yoo, mine tääpe me singisingi bine opo yaawatnemusi apu mule ca: Biname cina sargi ero mule bine jaawenemusi; biname cina jugijugi ngene atwanena piiyepu mene cama yaacrajuge; teemeteme singi laglanininusi. ²⁰ Biname cina uuje bine yiiwäräjemusi, cuta piiyepu maramara angodnera piiyepu mowä mule bine jaawenemusi. Biname cina cubuyame me läbitininusi, labajininusi; teepi nuuja biname bime gwidape tääpume ire patre yaaglusi, piiyepu claaberage te teebibine joomlemuge. Teepi nuuja biname bime tääpume lica laatadrongäjininus, yepä teeme miji taatu ne jäärngusi. Teepi maramara tomi läbitininusi, piba läingäjinusi. ²¹ Nuuja biname te liba miji jääpänuge, peezi te teebibine claabe me jaawenemuge. Teepi sice buduma yaacrajuge, piba lui niiya mule tääpume singi, teepi peezi bine oräre jaawenemusi. Teepi iyeta ai bine jaawenemusi cuta poto cerämu. Cane page weebibine umle jiwenininine, cane lipu niinäce itu jijipene egä: Lui cina ai mule bine jaawenemusi, Acejiyame te lica teebibine cire yaawademepi.

²² Yepä, Aceji Seemo te biname bine jaawenemuge teepi singi cama, gege cama, piiyepu poode cama lenajame. Tabé biname bine jaawenemuge mäpu cabu bojäcu lenajame, teeme nuuja biname ne owecu cama ätityerame, piiyepu conocäco piiyepu toraca mule cama lenajame. ²³ Tabé cuta biname bine jaawenemuge teeme nuuja ne niinäce gaabe me acraname; cuta piiyepu teemämu awesongärame. Yoo, biname lui cina pepu jaawenemusi, nuuja cotre te lica teebibine joomlemuge. ²⁴ Laati bemi Yeesu Keriso me biname, teepi teeme tääpe me niiyarage singisingi piiyepu niiyarage ngene atwanena bine Keriso me baarge uli cabu ituge abmaleca. ²⁵ Yoo, Aceji Seemo mibibine toraca ireclota nicärinini, peezi name pi mine miji mime ai ireclota ne teeme ime cabu acitame iyeta teeme singi wawename. ²⁶ Mine gone mimämu lawepyeräjinago, gone mime nuuja ne claabe me jaawenusi, piiyepu gone mime nuuja biname ne ire patre yaaglusi, tabé liba miji ne jääpänuge.

Ätrunga Biname bime Miji Mule

6 ¹Cäme ätrunga binamewale, lui bime trupa cabu Aceji Seemo te enajenige, weene nuuja biname ne conocono mule cabu liba jääpänuye, teebine owecu cama umle mene jaajanuye. Piiyepu weene ire! Weene liba cängena lica gemi, weene cuta singi ne pa jepänepeye conocono mule ne wawename. ²Weeme nuuja te liba mäpu jääpänuge, teebine yäätityärue, piiyepu weene pepu jaawenuye Keriso me cotre ne. ³Yoo, liba biname te apu jaangenuge egä tabe baborage gyene, yepä tabe lica, tabe teemämu langletnäjuge. ⁴Iyeta yepäyepä biname cina miji teemämu ireclota mule bine jaatranemusi egä miji gemi, coo niiya gemi. Liba miji gemi, tabe piba ngenecu miji läbituge. Yepä, tabe miji lica gyene nuuja biname me ireclota mule poto cidi me iicana egä: “Teeme

niiya gyene, cäme miji gyene.” ⁵Ingle naace gyene iyeta biname bime ireclota cabu poto mäpu piti nemi.

⁶Weene miji deedei ecäremepeye piiyepu nuuja mijimiji gwidape pui biname bine lui cina weebibine ibiberäjininus Acejiyame me Mene poto cidi me.

⁷Buduma ngene atwana gone, ingle weene äblicäco Acejiyame ne angletneja. Biname te lipu gije bine yäätemuge, tabe pepu kuu tääpume ire yaacituge. ⁸Biname me ireclota lui epu pana ge calwacupi gweeti liiyepu. Tabo teeme tääpe me singisingi bine gije pana liba yäätemuge, tabe pee i cabu ca kuu cirege päpäna, lui teeme budre gyene. Nuuja calwacupi biname te teeme miji mule bine gije pana yäätemuge Aceji Seemo me ätityera ca. Tabo cuta kuu cirege päpäna Aceji Seemo bau ca. Peei lui iyeteta ireclota gyene. ⁹Yoo, mine gone gloose me läbitinago miji mule wawename, ingle naace gyene padare te cire tädepi mine pui cabu ca miji kuu päpäname, mine liba wata lica birige äyeblenga. ¹⁰Peei name pi iyeta mime padare liba piti nemi, mine iyeta biname bine miji jaawenemusi, cuta toraca teebibine lui mime ätrunga binamewale gemi.

Paulo Teeme Leta ne Umle Mene ca Ermuji

¹¹Weene ire cäme oogära lipu baborage gyene, cane lui bine cämerage ime ca yoogärenine. ¹²Yoo, pui biname lui cina weebibine giri jicranininisi tääpe cabu cewecu ne acatename, teepi singi gemi biname bine ngenecu miji me wawename teeme tääpume, ingle teepi wälu gemi egä pama mäpu ne jääpänusi poto biname bime bau ca, liba Israela biname bime mule yaabmalusi piiyepu mene jaajananemusi egä cewecu ngänu gyene, ingle Keriso te budre äbituji baarge uli cabu mime niiya mule bine äyeblengame. ¹³Lui cina puu cewecu itu ewademujisi tääpe iirputa ca, teepi lica Cotre Mene bine jaawenemusi. Teepi singi gemi weene pui yepä mule taatu wawename, piba teepi miji gemi teemämu awepyeräja egä, “Cine te Israela biname pana me tewenimumesi teebibine.” ¹⁴Yepä, cane te singi lica pepu awepyeräja tääpume. Cane singi gäne mime Yageyame Yeesu Keriso me ngii awepentame, tabe lipu budre äbituji baarge uli cabu mime tääpume. Iyeta cäme ngene atwanena lui teeme cabu, pee i name pi ai gawecewe me mule piiyepu gwidape cäme tääpume papa gemi. Epu pana budre biname liiyepu lui nuuja singi lica birige gawecewe gwidape tääpume, pee i mule piiyepu gwidape baborage lica gemi cäme tääpume. ¹⁵Yoo, lui biname cina tääpe cabu cewecu ne ituge acata, coo lui cina lica ituge acata, teepi nuuja mara lica gemi, ingle pee i cewecu lui babo gwidape lica birige. Agesa babo gwidape: Biname te kirece ireclota ne ätrunga ca yaacatuge Acejiyame bau ca. ¹⁶Laati te yääcwetnuge ai gaabe ne teeme ireclota cabu, poode piiyepu owecu teeme cabu lenaja. Cane pepu ewejanenine iyeta

Acejiyame me biname bime täüpume. Teepi temi Acejiyame me toraca Israela biname.

¹⁷Yoo siige, epu pana aletnäneji kaakesea biname teeme yageyame me cewecu lipu pisi nyene teeme tääpe cabu, cuta käme tääpe cabu dupe ngabu piti nemi, ingle biname cina cebine naglumesi, cane liba Miiji Mene käme Yageyame Yeesu poto cidi me jaajananemune. Peei name pi ingwe ca gone nuuja biname te cebine cääri mäpu näcäruge!

¹⁸Cäme ätrunga binamewale, mime Yageyame Yeesu Keriso me miji te weeme seemo bime cabu lenajame. Yoo siige, pepu yaanajepi!

Cane ngii Paulo. Siige käme mene ngälu peese.

PAULO ME LETA EPESO ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

1 ¹Cane, Paulo, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne Acejiyame me singi miji pi. Cane yoogärenine Acejiyame me binamewale bime bau me Epeso cewe je, lui cina toraca ngenecu cama iyeta padare cabu Keriso Yeesu cabu inajininuge. ²Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te lenajame weeme cabu piiyepu teepi poode ceerame weebibine.

Keriso Mime Seemo bine Miji Jewenenemige

³Mine eso yääcäranesi Acejiyame ne, lui gyene mime Yageyame Yeesu Keriso me Acejiyame piiyepu Babe. Ingle naace popi mine Keriso cama yepä gemi, tabe ituge mibibine miji wawena mime seemo ireclota cabu iyeta maramara mule ca cabucewe ca lui cina totneninisi. ⁴Keriso cama yepä äbita miji pi Acejiyame te agedna me niinäce gaabe ca uja itu ngene ca niglinuji mibibine teeme binamewale me äbitame, naace name pi egä mine teeme täüpume mara me äbitame piiyepu teeme opo gaabe je conocäco lenajame. Ingle Acejiyame babo singi ge mime täüpume, ⁵peei name pi tabe ngene uja itu jotwananuji mibibine äjäcramē teeme bägrä täüpume lenajame ingle Yeesu Keriso me kaakesea miji pi. Ai lui teeme singi ge, teebine ngenecu miji me jewenuji. ⁶Siige mine Acejiyame ne yaawepyeräjesi teeme babo owecu name pi, tabe lipu teeme ngenecurage Bägrä papa itu nicärininiugi, daremu căco. ⁷Keriso me uudi te lipu itu tapiruji, mime niiya mule daremu ne ecatuji, siige Acejiyame te mime niiya mule niisibrecäjimuge. Lipu baborage gyene Acejiyame me owecu, ⁸tabe lui ne ituge abocломäja mime täüpume.

Ingle Acejiyame babo umle gyene iyeta mule poto cidi me, ⁹tabe jewenuji tabe ngene täüpume ngene itu jotwanuji wawename. Tabe teeme ogä ngene atwana ne seboclomtuji cime täüpume, tabe lui poto cidi me ngene uja jotwanuji toraca me wawename Keriso cabu

ca. ¹⁰Acejiyame me pui ogä ngene atwana, tabe lui ne toraca me cire jaawenepi toracarage padare cabu, apu gyene egä tabe lui gwidape bine ituge wawenetnäja cabucewe piiyepu gawecewe je, tabe pui bine iyeta cire jaawenemepi yepä me äbitame piiyepu Keriso teeme mope biname me lenajame.

¹¹Acejiyame lui te iyeta gwidape bine teeme ngene atwanena piiyepu singi ibi jaawenimuge, tabe te mibibine nijäcrinuju teeme binamewale täüpume lenajame ingle Keriso cama yepä äbita name pi. Tabe ujarage ngene jotwanuji apu wawename, ingle ai lui teeme singi ge. ¹²Peei name pi cine lui cina niinäce biname gemi ngene atwanena singi Keriso cabu me acraname, cine Acejiyame ne yaawepyeräjesi, egä tabe lipu mijirage gyene.

¹³Cuta weene piiyepu liba itecijinuji toraca mene, peeii Miji Mene lui te ireclota ne secanuji weeme bau me, weene piba ätrunga ne ecituijiye Keriso bau me. Piba Acejiyame ecijuji Aceji Seemo ne weeme cabu me cewecu täüpume, egä weene teemi nemi, tabe lipu ituge jaji wawename. ¹⁴Ingle Aceji Seemo pisi nyene mime cabu, peeii name pi mine umle gemi egä mine cirege päpäna, Acejiyame ngena ituge jaji teeme bägräwale bine ceerame. Ai te niwabininige, egä Acejiyame te iyeta mäpu cabu ca kälyä cirege wawena pui biname bine, lui cina teemi nemi. Mine teebine yaawepyeräjesi teeme mijji name pi!

Irecu Ätumuta Mene Acnema Biname bime täüpume

¹⁵Cane liba nätecijepi, egä weene Yageyame Yeesu ne jitrunge-niye, cuta piiyepu weene singi gemi iyeta Acejiyame me binamewale bime täüpume, ¹⁶cane lica ituge ätecita Acejiyame ne eso ceeraname weeme poto cidi me. Cäme irecu ätumuta ngalebora cane weeme poto cidi me jaajaninemune, ¹⁷cane yäätinärune mime Yageyame Yeesu Keriso me Acejiyame, jamyacu apacyera cama Babe ne tabe weebibile eei Seemo ceerame, lui Seemo te weebibile umle biname me jiwenininuge piiyepu Acejiyame ne weeme bau me yaaboclomtuge, siige weene piba umle läbitininuye tabe. ¹⁸Cane irecu lätumutanune, egä Acejiyame te weeme mopemuli apatname teeme apacyera ne päpäna täüpume, piba weene umle läbitininuye, egä ngena cabu me tabe weebibile ituge ala asogleca weene weeme ngene atwanena singi bine acraname; piiyepu cuta lipu bucourage mijimiji mule poto cidi me tabe ituge teeme bägräwale bine jaji teipi teeme bau ca päpäname; ¹⁹piiyepu cuta lipu baborage gyene teeme kokre, lui te kaakesea äbitenige mine ätrunga biname bime cabu. Ai lui pui yepä baborage kokre gyene, ²⁰lui ca Acejiyame te Keriso ne itu erpinantuji budre cabu ca, siige ecanuji cabucewe me, ecijuji teeme camu poto cidi me. ²¹Tabe bucourage gyene iyeta seemo bime bau ca, cabu je lui cina mopeyame gemi piiyepu kokreyame gemi. Teeme ngii baborage gyene iyeta ngii cabu ca ai gawecewe cabu je. Cuta ciige padare cabu teeme ngii te baborage cire saanajepi. ²²Acejiyame te iyeta gwidape bine teeme ernge gawe

me ituge acrana, piiyepu tabe ätrunga biname bine Keriso itu yääcäremepi tabe teeme mope biname me lenajame.²³ Ätrunga biname lui Yeesu Keriso me tääpe gemi. Teepi te Keriso ne camlecamlle me jewenenisi. Cuta tabe te iyeta gwidape bine iyeta poto ta camlecamlle me jewenenemige.

Budre cabu ca Ireclota me

2 ¹Padare puga ge, weene liba seemo ireclota cabu budre ge ingle weeme niiyaniya mule piiyepu ätecija cäco mule name pi. ²Pui padare cabu weene icwetnimujiye ai gawecewe me niiyaniya mule bine; weene jitecijujiye laasi nyene mopeyame niiyaniya seemo bime tääpume, lui cina buuwemope cabu otnenininisi. Tabe eei seemo gyene, page lui te ewadenemige Acejiyame ne lui biname cina lica birige ätecija. ³Niinäce mine iyeta pepu ituge lenaja, ätecija cäco. Mine biname bime singisingi mule bine icwetnimujisi. Mine jewenimujisi mime tääpe cina piiyepu ngene atwanena cina ngena tääpume singi. Peei name pi Acejiyame me claabe te pui padare cabu piba enajuji mime tääpume, eei biname bime tääpume lipu page enajenige, lui cina camu binamerage bime singisingi mule bine icwetnenemisi.

⁴Yepä Acejiyame epu baborage owecu ge piiyepu singi ge mime tääpume, ⁵egä mibibine, lui cina mime niiya mule cabu budre ge, tabe ireclota me niweninuji Keriso me cabu ca. Peei lui teeme owecu name pi egä Acejiyame te weebibine ituge äsecrera niiya cabu ca. ⁶Ingle mine Keriso Yeesu cama yepä gemi, pui name pi Acejiyame te mibibine ituge ten cama budre cabu ca arpineräja naace tääpume mine ten cama iyeta gwidape bine waadename cabucewe je. ⁷Acejiyame ai ne naace tääpume ituge wawena iyeta biname cina iyeta padare cabu päpäname teeme babo miijirage ätytyera ne, tabe lipu teeme singi ne seboclomtuji mime tääpume Keriso Yeesu cabu ca. ⁸Ingle Acejiyame babo singi gyene ätytyerame, tabe weebibine niiya cabu ca itu isecrärinuji ingle weeme ätrunga name pi. Ai lui wemiji wawenäneji lica gyene, yepä Acejiyame me owecu gyene weeme tääpume. ⁹Ai lui weeme kaakesea daremu lica gyene, peeи name pi nuuja te äblicäco teemämu awepyeräja. ¹⁰Acejiyame te niweninuji page mine lipu gemi. Tabe itu niweninuji mine Keriso Yeesu cama lenajame siige miijirage kaakesea wawename, tabe lui kaakesea ituge amacetnäja mime tääpume.

Keriso me Binamewale Ten cama Yepä Gemi

¹¹Weene Israela biname bime cabu ca ärngecäneji lica gemi, piiyepu Israela biname, lui cina lainininusi tääpe iirputänéji biname ca,^a teepi

^a 2:11 tääpe iirputänéji biname: Israela biname bime mule apu egä imäbägrä te liba laplimluge, eit bimu ingwe gaabe ca teeme imäbägrä bime gwidape cabu ca matikäli tääpe jiirputusi. Ai tääpe iirputa lui cewecu gyene, Acejiyame lui ecärimuji Israela biname bine, egä teepi teeme biname gemi.

weebibine iyinininus tääpe iirputa cäco biname ca. Weene gone ngene jitrimalinuge, weene lipu biname ge niinäce. ¹²Weene cude padare ge Keriso bau ca, piiyepu weene cude padare ge Israela biname bime bau ca, Acejiyame lui bine jejäcrimuji teeme biname me. Jajeji mene Acejiyame lui ecäremuji Israela biname bine, pui lui weeme tääpume lica ge. Weene Acejiyame umle cäco inajininuji, piiyepu weene nuuja ngene atwana lica ge, egä weene lipulipu miji ne päpäname. ¹³Pui padare cabu weene cude padare ge Acejiyame bau ca, yepä page weene lipu Keriso Yeesu cama yepä gemi, weebibine Acejiyame bau me ituge waadena, ingle baarge uli cabu Keriso me uudi te tapiruji Acejiyame ne iiwärejame weeme niiya mule äciseja tääpume.

¹⁴⁻¹⁵Siige Keriso taberage te poode ne secituji mime tääpume, cine Israela biname piiyepu weene nuuja biname, tabe lipu niwenininuji mine yepä me äbitame. Mine niinäce claabelabe ninajininuji, ingle weene lica icwetnimujiye cime Israela biname bime cotre bine, lui cotre cina birige jaji biname cina ngena wawename. Pui Cotre lui atreji pana ge, mibibine maramara me niwenininuji. Yepä Keriso me budre te pui Cotre ne iyebilnguji naace tääpume cine Israela biname piiyepu weene nuuja biname mine yepä äbitame ten cama kirece ingle wawename. Ai mule ca tabe poode ne secituji mine neeneni maramara sigu biname bime tääpume. ¹⁶Tabe lipu budre äbituji baarge uli cabu, siige mime claabe mule bine peega epremainmuji. Tabe teeme budre ca niwenininuji yepä me, siige niwecnininuji Acejiyame bau me. ¹⁷Pipu pi Keriso täduji, poode mene secanuji iyeta biname bime tääpume: cine Israela biname tääpume, lui cina Acejiyame gome jage piiyepu weene nuuja biname tääpume, lui cina niinäce cude padare ge teeme bau ca. ¹⁸Keriso me kaakesea miji pi cine Israela biname, weene nuuja biname, mine iyeta ibibi gemi yepä Seemo me ätityera ca Babe bau me otnime.

¹⁹Siige page weene catecewe biname coo idne cewe biname lica gemi, yepä weene Acejiyame me binamewale cama yepä gemi, teeme ingle cabu inajininige. ²⁰Weene uli gemi Acejiyame me mete raranga tääpume. Caage lui Keriso me ätyepäneji biname piiyepu sasa menameyame biname gemi. Cunäcäpu caage lui Keriso sine. ²¹Tabe te iyeta ai caage piiyepu uli bine jitwetnecäjenemige naace tääpume mete me äbitame, Acejiyame tääpume lui mete te mara me äbitenige. ²²Weene liba Keriso cabu inajininuge, Aceji Seemo te cuta weebibine jitwetnecäjinuge poto biname cama mete ne aweiengtame, Acejiyame te luma enajenige.

Keriso me Ätyepäneji Biname me Kaakesea

3 ¹Acejiyame te lipu Israela biname piiyepu nuuja gawe biname bine yepä me ituge wawena, cane Paulo te pui name pi irecu ätumutenine weeme tääpume, lui Israela biname lica gemi. Cane krokeciyiye mete cabu

säne, ingle cane Keriso Yeesu me kaakesea ne jaawenune weeme miji täüpume. ²Weene ituge ätecija Acejiyame lipu miji ge cäme täüpume, siige ai kaakesea näcäruji cane te wawename weeme miji täüpume. ³Acejiyame te sebo-clomtuji teeme ogä ngene atwanena ne, siige cebine umle nawenuji. Cane ai leta cabu matikäli uja bii byoogärine pui poto cidi me. ⁴Weene liba pecnepeye, weene umle päbitipeye, egä cane toraca umle gäne Acejiyame me ogä ngene atwanena Keriso poto cidi me. ⁵Niinäce padare cabu biname bine umle lica ituge wawena pui poto cidi me, yepä page siige Aceji Seemo te umle itu jaawenemepi Keriso me ätyepäneji biname piiyepu Acejiyame me mename biname bine, lui cina teeme ireclota yaacranepesi Acejiyame me kaakesea wawename. ⁶Pui ogä ngene atwanena lui naace gyene, egä laati bemi Israela biname lica, teepi liba yaacatusi Miji Mene ne Yeesu Keriso poto cidi me, teepi piba yaawadimusi cine Israela biname cama yepä Acejiyame ngena ceera teeme bägräwale bine. Teepi Israela biname cama yepä birige, siige gigri yaawadimusi Acejiyame ngena ituge jaji Keriso Yeesu cabu ca ceerame.

⁷Acejiyame te cebine nawenuji Miji Mene acenename, siige teeme kokre ne secituji cäme cabu kaakesea wawename piiyepu cebine umle ceerame ai kaakesea täüpume. ⁸Cane puu matikolärange gäne iyeta Acejiyame me binamewale bau ca, yepä tabe miji mule nawenuji, näcäruji ai kaakesea cane Miji Mene Keriso me ngälu cäco dogwe poto cidi me jajanename biname bine, lui Israela biname lica gemi. ⁹Cäme kaakesea gyene iyeta biname bine umle wawename, egä Acejiyame me ogä ngene atwana te toraca me lipu cirege äbita. Acejiyame lui iyeta gwidape bine itu jewenimuji, tabe ai ne niinäce lui padare cabu imlituji. ¹⁰Tabe naace täüpume imlituji, mope mename seemo cina piiyepu cabu je lui teeme pana kokreyame gemi, teepi ai padare cabu ätrunga ingle biname bime cabu ca umle äbitame, egä Acejiyame me umle lipu baborage gyene. ¹¹Acejiyame te ai ne jewenuji teeme ngene atwana ibi, teeme lui puga ge padare me niinäce gaabe me, tabe lui ne toraca me jewenuji mime Yageyame Yeesu Keriso cabu ca. ¹²Mine liba Keriso cama yepä gemi, piiyepu teebine jitrungenisi, mine siige temiji pi ajiri wälu cäco nacluge Acejiyame bau me. ¹³Peei name pi cane jijenininine, weene ngenecu mäpu gone, egä cane weeme täüpume aga mäpu cabu nanajinige. Cäme ai mäpu te weeme miji täüpume äbitenige.

Paulo Irecu Ätumutenige Epeso Biname bime täüpume

¹⁴Cane liba ngene jotwananenine Aceji Babe te lipulipu biname bine awecna teeme bau me, cane kokorare ca ääpednutenine teeme opo gaabe je. ¹⁵Tabe lui toraca Babe gyene. Tabe lui iyeta ingle bime Acejiyame gyene lui cabucewe je coo piiyepu gawecewe cabu je. ¹⁶Cane irecu ätumutenine Acejiyame bau me, egä teeme bucurage mijimiji mule cabu

ca Aceji Seemo te weebibine kokre ceerame naace tääpume weene piba ngenecu kokre cama lenajame.¹⁷ Piiyepu cane irecu ätumutenine, egä weeme ätrunga ca Keriso te lenajame weeme cabu. Piiyepu cuta cane irecu ätumutenine, egä weene iyeta gwidape naace popi wawename, ingle weeme singi pisi nyene Acejiyame piiyepu biname bime tääpume.¹⁸ Piba weene Acejiyame me binamewale cama ibibi birige cängena umle äbitame, Yeesu me singi luma ngälu leca gyene, luma ngälu daamle gyene, luma ngälu caburage gyene, lipu uugle gyene; ¹⁹ cuta weene teeme peei singi cabu lenajame, ngänu gyene weeme ngene atwana tuube gemi iyeta teeme peei singi ne oomlaname, siige weene piba cängena Acejiyame pana läbitininuye iyeta weeme ireclota cabu.

²⁰ Acejiyame me kokre lui te mime cabu kaakesea jaawenuge, tabe pui kokre ca miji gyene baborage wawena, mine lui tääpume yäätinärusi coo ngene jwaatwananinusi ätinerame.²¹ Mine lui cina ätrunga ingle biname gemi piiyepu Keriso Yeesu cama yepä gemi, mine teebine yaawepyeräjesi, yepä padare me biname cina cuta nuuja padare me biname cina, iyeteta. Ai mene toraca gyene.

Ätrunga Biname Miji Yepä

4 ¹Cane lui te krokciyi mete cabu nanajinige, ingle cane Yageyame me kaakesea jaawenune, cane jijenininine weene epu lenajame, Acejiyame lipu ituge jaji, tabe liba weebibine ala tisoglicinuji. ²Mope modamoda me gone läbitininuye, miji owelaamelame piiyepu cängena lenaja. Worämu te gone iglinuge weeme poto biname bime mule name pi, yepä weene miji weemämu singi äbitanipeye. ³Acejiyame me Seemo te icärininuge poode. Peei poode te jiwenininuge yepä äbitame, siige weene kokre äbitipeye yepä lenajame. ⁴Tääpe yepä gyene, Seemo yepä gyene epu pana, yepä taatu gwidape lipu pisi nyene Acejiyame lui cabu ituge ala asogleca weene ngene atwana singi acraname. ⁵Yepä taatu Yageyame gyene, yepä taatu ätrunga gyene, yepä taatu biname gyene lui me ngii cabu biname bine nikiye ca jääcisäjemuji. ⁶Yepä taatu Acejiyame gyene, lui sine iyeta biname bime Babe. Tabe iyeta biname bine yaawadimuge, teeme cabu kaakesea jaawenuge piiyepu teeme cabu yaanajuge.

⁷Keriso mine yepäyepä bine kokre itu nicäranipi maramara kaakesea wawenetnäjame. Mine teeme baborage kokre cabu ca maramara pargi bine ituge waadenena. ⁸Oogäräneji mene te ai poto cidi me jiicenige egä,

“Tabe äduji caburage me,
teeme cubuyame bine ätäyäneji ewadimuji ten cama.
Tabe biname bine owecu gwidape ecäranemuji.”

⁹Ai mene egä “Tabe caburage me äduji” jewabenige, egä tabe niinäce ituge gawe cabu me äina. ¹⁰Siige lui te täinuji gawe me, tabe peese nyene, lui te äduji cabu me, iyeta caburage puupu bime cabu me naace

tääpume tabe piba iyeta poto ta lenajame iyeta gwidape cabu.¹¹ Peei lui tabe sine, lui te “biname bine owecu gwidape ecäranemuji.” Pui owecu gwidape lui naace myene, egä tabe kokre ecäranemuji teepi maramara kaakesea wawenecame. Tabe poto bine jewenimuji teeme ätyepäneji biname me, poto bine jewenimuji Acejiyame me tagepogogo mene iicemame, poto bine Miji Mene acenename iyeta poto ta, poto bine ätrunga ingle mope biname me lenajame piiyepu teebibine abiberäjame.¹² Tabe ai ne naace name pi jewenuji Acejiyame me binamewale bine amacetnäjame teepi kaakesea wawename naace tääpume ätrunga biname, lui Keriso me tääpe gemi, teebibine kokre wawename.¹³ Ciige mine iyeta piba yepä me läbitininago yepä ätrunga cabu ca piiyepu eei cabu ca, egä mine umle gemi Acejiyame me Bägrä. Mine modamoda biname bime ngene atwanena cama ninajinujuge, epu pana Yeesu lipu enajuji.¹⁴ Ingwe ca piba mine bägrä bime pana lica gemi, lui bine angletneja biname bime maramara abiberäja cina yaawedanemusi buuwe pana coo malu pana. Pui angletneja biname cina lui teeme walya mene ca poto bine yaangletnäjemusi conocono gaabe cabu otnime.¹⁵ Mine päätä miji biname bine jajanena ngena gyene toraca piiyepu mine miji mimemime singi lenaja, piba mine läbitininago iyeta mule cabu Keriso cama yepä äbitame, lui sine ätrunga biname bime mopeyame.¹⁶ Tabe liba mope yaanajuge, tääpe me maramara piicwa teemerage puupu cabu lacranuge, piiyepu piicwa maramara cina yepä mage ne jaawenusi, umeli cina liba teebibine yaatengecäjimus. Siige iyeta maramara piicwa liba teeme kaakesea jaawenusi, teepi lipu miji birige wawena, piba tääpe te cängenarage luutuge, kokre me läbituge, piicwa bime singi te liba teemeteme babo läbituge.

Yeesu cabu Lui Kirece Ireclota Gyene

¹⁷Mime Yageyame me ngii cabu cane jijenininine weebibine umle wawename, egä ingwe ca gone cääri lenaja Acejiyame umle cäco biname pana, lui cina papa gwidape poto cidi me ngene jwaatwananinus,¹⁸ piiyepu lui bime mopemuli cabu krokeciyi birige. Teepi cude padare gemi ireclota cabu ca, Acejiyame te lui ireclota ceera, ingle teepi umle cäco piiyepu ätecija cäco gemi.¹⁹ Nuuja gwidape te äblicäco teebibine ajiri me wawena. Teepi nuuja gwidape wawena tääpume singi lica yepä sice buduma äbitename piiyepu sargi ero mule wawenecame. Teepi ätecita cäco iyeta jugijugi mule bine jaawenimus.²⁰ Yepä weene Keriso bau ca pepu mule lica itu labiberäjipeye.²¹ Egäsu weene itu itecijipi teeme poto cidi me, piiyepu ingle weene teerme ingwe äcwi biname gemi, peei name pi weebibine ituge abiberäja toraca mene poto cidi me, Yeesu cabu lui pisi nyene.²² Peei name pi weene miji weeme sasa ngene atwanena bine abmaläcemame, lui cina jiweninujisi epu lenajame, weene

lipu niinäce ituge. Pui sasa ngene atwanena bine teemerage angletneja singisingi cina sabe jaawenimusi. ²³Weene pätä miji kirece singi piiyepu kirece ngene atwana cama lenaja. ²⁴Weene miji kirece muleyame biname me äbitame, Acejiyame lui bine ituge wawena teeme pana me naace tääpume weene toraca conocäco lenajame piiyepu Acejiyame tääpume mara me äbitame.

²⁵Peei name pi ingwe ca walya mene gone otrometnäja, yepä toraca mene ajanipeye weemämu, ingle naace popi mine iyeta picwa gemi Keriso me tääpe cabu. ²⁶Weene liba claabe läbitininuye, peei claabe te gone iwadininuge niiya mule wawename. Weene niinäce claabe cabu ca etecrutepeye, ingwe ca bimu te piba läpulepi. ²⁷Gone Satani ne padare yääcäruye tabe weebibine angletnejame niiya mule wawename. ²⁸Laati te läbituge gwidape ero me, tabe miji peei mule ne abmala, gije abacita kaakesea wawename teeme lenaja tääpume piiyepu owecumete biname bine ätityerame. ²⁹Gone niiya mene iicana, yepä epu mene jiicemuye, lui te miji gyene biname bine ätityerame teeme ngena singi pisi nyene, siige piba weeme mene te ngenecu miji me jaawenimuge laatibi yäätecijemuge. ³⁰Piiyepu gone Aceji Seemo ne ngenecu mäpu me jaawenuye, ingle tabe lui cewecu gyene, egä weene Acejiyame memi. Tabe klaje jiwenininuge weebibine naace tääpume Acejiyame te weebibine kälyä wawename iyeta mäpu cabu ca, peei bimu te liba cire tädepi. ³¹Gone niiyaniya ngene jwaatwananinuye poto biname bime poto cidi me. Gone claabe te weebibine ätucera, ämugetna gone. Drämä gone piiyepu niiya mene gone biname bine jaji, coo poto claabeclabe mule gone. ³²Weene pätä miji weemeweme owelaamelame lenaja piiyepu owecu cama. Piiyepu weene miji weemeweme niiya mule ngene ätrimela, Acejiyame te lipu weeme niiya mule bine itu yääyeblengemepi Keriso name pi.

Apaclyera cabu Miji Lenaja

5 ¹Ingle weene Acejiyame me ngenecurage bägrä gemi, weene miji äbitipeye teeme pana lenajame. ²Weene weemämu singi äbitaniipeye, epu pana Keriso lipu singi mime tääpume, siige teeme ireclota ne iyemaliji mime tääpume. Teeme ireclota epu pana ge owecu gwidape Acejiyame ne ceerame coo piiyepu mijiirage gwidape lui ca yiiwäräjusi Acejiyame ne teebine ngenecu miji me wawename. ³Weene gone nuuja biname tääpume singi äbita liba määme coga coo rooriye lica teta cama sargi mule wawename; cuta iyeta jugijugi mule wawena gone. Piiyepu weene gone singi ädri nuuja gwidape coo mule poto cidi me. Ai mule bine gone waweneca, cuta apu mule poto cidi me gone iicema, ingle weene Acejiyame me binamewale gemi. ⁴Gone iicetnejä ajiri mule poto cidi me, niiyarage ceepe gone coo nuuja budubuduma mene gone

iicetneja, yepä weene pätä miji Acejiyame ne awepyeräja. ⁵Weene miji umle äbita, egä lui te sargi mule jaawenuge coo lui te nuuja jugijugi mule jaawenuge, tabe lica läbituge biname me Keriso piiyepu Acejiyame lui ne yaacanäsi. Singi ädri biname te cuta äblicäco pepu biname me äbita, ingle tabe lui tääpume singi yäädruge, pui te yaacatuge Acejiyame me puupu ne teeme ireclota ngalebora.

⁶Gone ire taatu jaacituye nuuja biname te weebibine budubuduma mene ca angletnejame, ingle apurage mule name pi Acejiyame te pagege claabe me äbita, lui cina teebine lica jäätcejusi. ⁷Peei name pi pipu biname cama gone abasuta. ⁸Nlinäce weene krokeciye cabu jage, yepä page weene siige apaclyera cabu temi, ingle weene mime Yageyame memi. Weene miji epu lenaja, apaclyera cabu biname cina lipu yaacrajuge, ⁹ingle apaclyera luma, puma mijiimiji mule, conocäco mule piiyepu toraca mule piti nemi. ¹⁰Weene miji äbitipeye abiberäjame, egä ngena te Yageyame ne ngenecu miji me jaawenuge. ¹¹Weene gone krokeciye mule cabu abasutana, lui cabu ca nuuja miji ne lica päpäna, weene pätä apaclyera cabu me pepu mule bine isemepeye. ¹²Teipi lui mule bine jaawenimus krokeciyi cabu, babo ajiri cama mule gemi, lica wawena taatu cuta iicema piiyepu ajiri cama gyene. ¹³Yepä iyeta mule bine liba apaclyera cabu me yaawadimus, siige apaclyera te jaawabudne-muge, lipu mule gemi; piiyepu apaclyera te liba krokeciye ne yaapaclyäruge, siige apaclyera me läbituge. ¹⁴Peei name pi apu ituge iicana egä,

“Arpinanti ute cabu ca,
alotnanti budre cabu ca,
piba Keriso te meeble naapaclyäruge.”

¹⁵Pipu pi weene miji ire, egä weene lipulipu inajininuge. Weene miji cängena lenaja lica budubuduma. ¹⁶Weene liba padare ne jääpänuye miji mule wawename, weene jewenepeye, ingle ai bimu cina niiyarage gemi. ¹⁷Peei name pi weene buduma gone lenaja, yepä umle äbitipeye, Acejiyame me singi ngena gyene.

¹⁸Weene sice buduma gone läbitininye, ingle weeme ireclota ne sabe jaawenuge, Aceji Seemo te pätä miji weeme cabu babo äbitame. ¹⁹Weene weemeweme etangemepeye salamo uupera bine, poto irecu ätumuta uupera bine piiyepu Aceji Seemo te ngena uupera icärininye. Weene weeme iyeta ngenecu cama uupera bine piiyepu salamo bine etangemepeye Yageyame tääpume teebine awepyeräjame. ²⁰Weene miji eso ceeraname Aceji Babe ne iyeta padare cabu iyeta gwidape poto cidi me mime Yageyame Yeesu Keriso me ngii cabu.

Mene Coga Rooriye bime tääpume

²¹Weene miji weemeweme ätecjana, ingle Keriso lui weeme Yageyame gyene. ²²Coga cina miji rooriye bine ätecija, teipi lipu Yageyame ne

jäätecijusi,²³ ingle rooriye sine mope biname coga tääpume epu pana, Keriso lipu mope biname ge ätrunga ingle biname bime tääpume. Tabe peese nyene, lui te niiya cabu ca ituge äsecrera ätrunga ingle biname bine, lui gemi teeme tääpe. ²⁴ Peei name pi ätrunga ingle biname cina lipu Keriso ne jäätecijusi, coga te miji teeme rooriye ne iyeta mule cabu pepu ätecija.

²⁵ Piiyepu rooriye cina miji teeme coga bime tääpume singi epu pana, Keriso lipu singi ätrunga ingle biname bime tääpume, siige teeme ireclota ne iyemaliji teeme tääpume. ²⁶ Tabe ai ne naace tääpume jewenuji teebibine mara me wawename Acejiyame tääpume Miji Mene abiberäja ca, niiye ca liba teebibine niinäce jugi cäco ituge äciseja. ²⁷ Tabe singi ge ätrunga ingle biname cina teeme tääpume lenaja teeme Keriso me mijiirage jamyacu cama, jugi cäco, epucäco. Teeme cabu nuuja pläpu coo acalomla lica gyene, coo nuuja pepuyame.

²⁸ Yoo, rooriye cina miji singi teeme coga bime tääpume, teepi lipu singi teemerage tääpe tääpume. Rooriye te liba singi teeme coga tääpume, pui lui tabe cuta singi birige teeme tääpume, ingle teepi yepä gegi. ²⁹ Nata nuuja te lica teeme tääpe ne ägyi, yepä cängenarage deedei yääcäranuge, ire jaatwuge, Keriso lipu ätru-nga ingle biname bine cängena ire jaatwemuge. ³⁰ Mine umle gemi ai poto cidi me, ingle mine teeme tääpe me piicwa gemi. ³¹ Oogäräneji mene te jiicenige egä, "Yoo, rooriye te miji teeme mage babe bine abmala coga cama atejäclmutame, siige teepi yepä me läbitäsi." ³² Ai mene te baborage gwidape ne eboclomtenige. Cane ngene ca begline, egä ai mene lui Keriso piiyepu ätrunga ingle biname bime poto cidi me. ³³ Yepä ai mene cuta weeme tääpu myene. Rooriye cina, weene miji singi weeme coga bime tääpume, weene lipu singi weeme tääpume. Coga cina, weene cuta miji weeme rooriye bine ätecija.

Mene Bägrä piiyepu Mage Babe bime tääpume

6 ¹Bägrä, weene miji weeme mage babe bine ätecija, ingle ai lui conocäco mule gyene. ²"Weene miji mage babe bine opo gaabe me acrana." Ai lui niinäcerage cotre gyene ten cotre cabu ca, Acejiyame te lui cama mene ecituji egä, ³"Piba iyeta gwidape cina mijiirage yaacluge weene cama, piiyepu weene lecaleca ireclota ne jääpänuye ai gawecewe cabu."

⁴Mage babe, weene gone bägrä bine epu mule ca ire atwi, lui te teebibine claabe me jaawenimuge. Yepä weene teebibine yaabiberäjimuye teepi cängena lenajame piiyepu yaablawažemuye Yageyame me singi ibi.

Mene Aletnäneji Biname piiyepu Teeme Modamoda Biname bime tääpume

⁵Aletnäneji biname, weene miji weeme modamoda biname bine toraca ngenecu cama, wälu cama ätecija. Weene peei ne yepä ngene atwana

cama jeweneye, epu pana Keriso ne lipu jäätécijuye yepä ngene atwana cama. ⁶Weene teeme irewale taatu cabu gone apu äbitena naace name pi teepi piba ngenecu miji cama lenajame weeme tääpume. Yepä weene miji iyeta weeme ngenecu ca wawena, Acejiyame ngena tääpume singi, ingle weene Keriso me aletnäneji biname gemi. ⁷Weene gege cama weeme kaakesea jaawenuye, epu pana egä weene biname bime tääpume taatu lica jaawenuye, yepä weene cuta Yageyame tääpume jaawenuye. ⁸Gone ngene ätrimela, egä biname bime mijiirage kaakesea name pi Yageyame te daremu yääcäranemuge, ngänu gyene teepi aletnäneji biname coo nuuja biname.

⁹Modamoda biname, weene cuta pepu miji weeme aletnäneji biname bine cängena ire atwime. Weene cerämu opo cabu gone yäärmäjimuye. Weene gone ngene ätrimela, egä weene piiyepu weeme kaakesea bägrä weeme yepä Yageyame gyene cabucewe je, lui te iyeta biname bine yepä ibi cire jitranipi.

Ngena Gwidape ca Cubu Iicaname Niiyaniya Cable cama

¹⁰Yoo siige, weene kokre äbitipeye Yageyame miji ba-borage kokre ca piiyepu ten cama lenaja name pi! ¹¹Cubu gwidape iyeta asi-gräripeye Acejiyame te lui icärininuge, piba weene lica itrametninuge Satani me angletneja cabu. ¹²Mine bi-namerage cama cubu lica jiicenisi, yepä mine cubu jii-cenisi niiyaniya cable cama, lui cina mopeyame gemi, pii-yepu lui cina kokreyame gemi, cuta lui cina ai gawe-cewe ne ecanenisi ai krokciyi padare cabu piiyepu cuta buuwemope cabu lui cina otnenininisi. ¹³Peei name pi cubu gwidape asigräripeye, Acejiyame lui icärininuge. Niiya padare te liba täduge, weene piba ibibi birige weeme cubuyame bine daremu wawename, piiyepu cubu liba siige, weene piba camu ämyemuteji inajininuge.

¹⁴Weene miji iyeta padare cabu amacetnäjäneji lenajame. Acejiyame poto cidi me lui toraca mene, weene peei ne ecatepeye baagi tääpume weeme ibi cabu asigrame. Conocäco mule ne ecateye weeme moobe tääpume dare älyengame. ¹⁵Cuta weeme singi Miji Mene jajanename poode poto cidi me lui weeme ernge gwidape gemi. ¹⁶Weene iyeta padare cabu ätrunga ne ecateye, ime cabu lipu älyenga gwidape ne yaacenanute, siige weene peei ca yäätumimuye Satani me muye cama biigu bine.

¹⁷Acejiyame lipu weebibine niiya cabu ca ituge äsecrera, pui lui mope älyenga gwidape gyene weeme tääpume. Acejiyame me Mene ecatepeye, Aceji Seemo lui Mene icärininuge. Peei lui weeme cubuturikä gyene.

¹⁸Weene iyeta ai mule bine irecu ätumuta cama jaawenimuye, Acejiyame ne yaaweanjuye tabe weebibine ätityerame. Iyeta padare cabu irecu lätumutanininuye, Aceji Seemo te lipu opo jiwenaninuge. Peei name pi weene gone lätecitinuye, ngänu gyene ngena te läbituge, yepä irecu

lätumutanininuye iyeta padare cabu Acejiyame me iyeta binamewale bime täüpume. ¹⁹Cäme täüpume cuta irecu ätumutanipeye, egä mene iicana padare cabu Acejiyame te ngene atwana ceerame cane piba wälu cäco biname bine umle wawename teepi lui poto cidi me niinäce umle lica ge, egä Miji Mene cabu pisi nyene. ²⁰Ai Miji Mene ne acanename Keriso te cebine nätyepuji, siige cane page age säne krokeciyi mete cabu. Weene irecu ätumutanipeye, egä cane wälu cäco jajanename Miji Mene, cane lipu miji jajanena.

Paulo me Yewo Mene Epeso Biname bime täüpume

²¹Tukikus, mime miijirage ätrunga biname gyene, mime Yageyame me kaakesea lui te toraca jewenenige, tabe pa lädepi peeyeme weeme bau me. Weene teeme cabu ca pitecijipi iyeta, egä cane ama lipu nanajinige piiyepu ngena jewenenine. ²²Yoo, cane teebine naace täüpume jityepenine weene teeme bau ca ätecijame, egä cine iyeta lipu gemi ama piiyepu cuta tabe weebibine kokre ceerame.

²³Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso teepi iyeta ätrunga biname bine poode piiyepu singi ceerame ätrunga cama.

²⁴Acejiyame me miji te lenajame iyeta eei biname bime cabu je, lui cina singi mime Yageyame Yeesu Keriso täüpume apira cäco singi cama.

Cane ngii Paulo. Siige käme mene ngälu peese.

PAULO ME LETA PILIPI ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

1 ¹Cane Paulo säne lui te yoogärenine ai leta ne. Timoti agesa cane cama; cine lui Yeesu Keriso me kaakesea bägrä gegi.

Agesa käme mene iyeta Pilipi cewe ätrunga ingle biname bime bau me, weene lui cina Keriso Yeesu cabu inajininige, piiyepu ai mene cuta ätrunga ingle mope biname piiyepu nuuja ätityera biname bime bau me.

²Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme mijji te weeme cabu lenajame piiyepu teepi weebibine poode cerame.

Paulo Irecu Ätumutige Pilipi Cewe Ätrunga Ingle Biname bime tääpume

³Iyeta padare cane liba weeme tääpume ngene jwaatwananune, cane Acejiyame ne eso yääcärune weeme tääpume. ⁴Cuta piiyepu iyeta padare cane liba iyeta weeme tääpume irecu lätumutanune, cane ngenecu gege cama jaawenune, ⁵ingle weene cebine lipu nätinyäruye Mijji Mene cängena jajanename pui bimu cabu ca weene liba niinäce itu jitrungujiye ngälu page. Eso! ⁶Yoo, cane toraca umle gäne egä Acejiyame lui te jedenuji ai mijji kaakesea ne weeme cabu, tabe cuta jewenenige ngälu teeme apira Yeesu Keriso me acnenuta bimu cabu. ⁷Weene käme ngenecurage binamewale gemi, cuta cane mijji gyene pepu asicnentame weene iyeta poto cidi me, ingle weene ai mijjirage kaakesea ne cane cama gigri jaawenanuye, Acejiyame lui kaakesea cebine ituge ceera page wawename krokciyiye mete cabu, cuta piiyepu niinäce padare cabu, cane liba waatnetnäjepene Mijji Mene ne toraca me awabu-dnitame biname cina cängena ätrungame. ⁸Acejiyame umle ai mene lui toraca gyene egä käme singi iyeta weeme tääpume lui Yeesu Keriso me singi pana gyene.

⁹Cane weeme tääpume irecu lätumutanune egä weeme owecu te baborage äbitame, piiyepu umleumle cama egä lui mule gemi toraca conocäco, ¹⁰naace tääpume weene piba ibibi läbitinuye mule bine cängena atraname. Weene piba conocäco cirege aclajuta Keriso

me acnenuta bimu padare cabu, ¹¹cuta piba weeme cabu pití nemí toraca miijirage mule Yeesu Keriso taatu lui bine weeme ireclota cabu yaacranemuge, naace tääpume biname cina Acejiyame ne awepyeräjame piiyepu teeme jamyacu apaclyera peei mule cabu päpäname.

Toraca Ireclota Agesa Keriso me Kaakesea Wawename

¹²Cäme ätrunga binamewale, cane singi gäne weene umle äbitame egä iyeta gwidape lui cina käme bau ituge äbita, Miji Mene te peei cabu ca babo itu läbitepi. ¹³Siige, peei name pi iyeta awamuta biname piiyepu iyeta nuuja biname lui ama, teepi umle gemi egä cane krokeciyi mete cabu säne, ingle cane Keriso tääpume kaakesea jewenenenine. ¹⁴Yoo, käme krokeciyi mete lenaja cabu ca mime bucourage binamewale cina Yageyame cabu ngenecu kokre itu läbitipesi, siige teepi wälu käco äbitininisi Acejiyame me mene iicaname.

¹⁵Yoo toraca, poto cina mene jaajananemusi Keriso poto cidi me teeme niiyarage asicnenta cabu ca, ingle teepi gege lica käme kaakesea lipu baborage itu läbitepi, piiyepu teepi mene ca läsädaninusi. Yepä, nuuja cina asicnenta miji cabu ca teeme mene jaajananemusi. ¹⁶Teepi miijirage singi cabu ca jaajananemusi, ingle teepi umle gemi egä Acejiyame te cebine ama itu nacitepi Miji Mene ne toraca me awabudnitame. ¹⁷Yoo, pui asicnenta niiya biname poto cidi me, teepi Keriso poto cidi me mene jaajananemusi conocono ngene atwanena cama. Teepi singi lica nuuja biname te awepyeräja ne päpäname, yepä teepi taatu. Teepi apu jaangemuge egä teeme peei mule cabu ca, cebine ngenecu mäpu me pa nawenepi, cane liba ama krokeciyi mete cabu säne.

¹⁸Yepä, pepu lica gyene. Cane gege gäne teeme kaakesea poto cidi me, ingle cane singi gäne bucourage biname cina mene jajanena Keriso poto cidi me, ngänu gyene conocono liba pisi nyene teeme mule cabu. Yoo, cane gege cama pa nanajepene, ¹⁹ingle cane umle gäne weeme irecu ätumuta name pi, cuta piiyepu pui ätityera name pi lui tädenige Yeesu Keriso me Seemo cabu ca, cane pa lasatepene. ²⁰Yoo, käme toraca singi agesa käme kaakesea cängena wawename, piiyepu airage padare piiyepu iyeta padare cane kokre cama wälu käco lenajame, naace tääpume iyeta käme mule name pi biname cina Keriso ne awepyeräjame, käme ireclota cabu ca, coo käme budre cabu ca. ²¹Yoo, ireclota ngena gyene? Käme tääpume toraca ireclota lui Keriso gome lenajame, cuta käme budre lui abacita gaabe ten cama iyeteta lenajame. ²²Yepä, cane liba ireclota cama nanajenige käme cerämu padare piba pisi nyene teeme miji kaakesea wawename. Yoo, cane ngena tääpume singi gäne? ²³Käme singi neenenigegi. Cane baborage singi ai ireclota cabu ca asatame Keriso cama iyeteta lenajame, ingle peei lui käme tääpume babo miijirage gyene. ²⁴Yepä, cane cuta singi gäne weebibine ätityerame, peei name pi käme

singi gyene ireclota cama lenajame. ²⁵Yoo, cäme ätityera pisi nyene weeme täüpume, peei name pi cane umle gäne egä cane ireclota cama pa nanajepi. Cane weene cama nanajenige weebibine ätityerame weeme ätrunga babo äbitame piiyepu peei ätrunga cabu ca weene ngenecu gege äbitame. ²⁶Yoo, cane liba weene cama pa nanajepi, weeme cuta nuuja ingle piba pagege Yeesu Keriso ne awepyeräjame teeme ätityera täüpume cäme bau me.

²⁷Agesa babo gwidape, weene cängena inajininige Keriso poto cidi me Miji Mene te lipu jiicenige. Weene piba cängena ätrunga cama jicljutenininige, weeme ngene atwanena yepä egä iyeta weeme kokre cama weene Miji Mene cabu cängena ätrungame. Cane singi pepu pana mule weeme poto cidi me ätecijame, ngänu gyene cane otni weeme bau me, coo otni lica. ²⁸Wälu gone pui biname bime täüpume lui cina weebibine mäpu cabu icranininusi, yepä weene miji ngenecu kokre cama inajipi. Pepu cabu ca pui biname cina ngene ca pa yaaglepesi egä teepi te cirege apesera, yepä weene te weeme mäpu cabu ca cirege äsecrera, ingle Acejiyame weene cama gyene. ²⁹Pepu cirege äbita, ingle Keriso name pi tabe weebibine mjjirage padare ne ituge ceera, lica teebine ätrunga taatu me, yepä cuta teeme täüpume mäpu cabu lenajame. ³⁰Yoo, weene piiyepu cane, cine yepä mäpu cabu cewe oocananenago, weene lui cabu cebine ituge pääpäna, piiyepu lui cabu cane cuta page nanajenige, weene lipu itecijenininige.

Iyeta Biname cina Keriso ne Cire Yaawepyeräjepesi

2 ¹Weeme ngenecu kokre liba pisi nyene, ingle weene Keriso me singi yaacatanuye weeme ireclota mule cabu; cuta weeme ngenecu miji liba pisi nyene, ingle weene umle gemi teeme owecu pääpäname; Aceji Seemo te weeme cabu liba enajenige; cuta piiyepu weene liba weeme nuuja bine owecu jaawenemuye; ²piba page cäme gege ne babo jeweneye. Weene yepä ngene atwanena piiyepu yepä owecu cama inajinege. Yoo, weeme singi piiyepu ngenecu yepä me äbitineye. ³Nuuja mule ne gone jaawenuye weeme taatu miji täüpume, coo weemämu babo me äbita täüpume. Nuuja biname bine niinäce gaabe me icranemeye, piba weemämu teeme ingwe gaabe me äbitineye. ⁴Weeme nuuja biname bime miji täüpume ire cängena, gone singi weeme taatu miji täüpume. ⁵Weene Keriso pana mule ne ecateye egä:

⁶ Niinäce cabu ca tabe Acejiyame cama yepä ge,

yepä tabe pui Acejiyame cama ibibi ne lica noomluji.

⁷ Pui name pi tabe teeme caburage puupu ne teeme singi ca ebmaluji, ätityera biname me äbitame biname bime täüpume.

Tabe ai gawecewe biname pana äbituji, biname pana tääpe cama lenajame.

8 Tabe teemämu gawe me äbituji,
 Acejiyame me singi gaabe cabu otnuji,
 teeme ireclota piba ecäroji baarge uli cabu me budre äbitame.

9 Peei name pi Acejiyame teebine ewepäntuji caburage puupu cabu
 me, cuta piiyepu teebine babo ngii ecäroji.

Teeme peeii ngii lui baborage gyene iyeta poto ngii cabu ca.

10 Piba iyeta lui cina cabucewe je, lui cina ai gawecewe cabu je,
 piiyepu lui cina gawe ngalebora je,
 teepi kokorare cire yääpednäremepesi Yeesu me ngii ne
 awepyeräjame,

11 piiyepu iyeta cina cire jiicepesi egä Yeesu Keriso lui Yageyame
 gyene.

Aceji Babe siige jamyacu apaclyera ne cire jääpänepi peeii cabu ca.

Weene Ngale pana Gemi Ai Gawecewe Biname bime tääpume

12 Cäme ngenecurage binamewale, weene käme singi lipu itu
 nacatepeye, cane liba weene cama ge, yoo, cuta page käme singi mene
 ne weene ecateye, cane liba weene cama lica gäne. Acejiyame lui
 caburage gyene, peeii name pi weene cängena teeme tääpume inajipi, pui
 mule taatu jaawenemuye lui cina iyeteta ireclota gaabe cabu weebibine
 iwadininus. 13 Ingle naace gyene Acejiyame me kaakesea pisi nyene
 weeme cabu, weebibine singi piiyepu kokre cerame teeme singi ne
 cängenarage wawename.

14 Weene weeme kaakesea ngenecu miji cama jeweneye, äcela piiyepu
 äciseräja cäco. 15 Weene pepu Acejiyame me jamyacu bägrä me pa
 äbitipeye, lui cina ibibi gemi ai gawecewe niiya conocono mule biname
 gome epucäco conocäco lenajame. Weene miji teeme tääpume wale pana
 ungepmeläja teeme krokeciyi ne äyeblingtame, 16 weene liba teebibine
 mene jaajananemuye ireclota gaabe poto cidi me. Weene liba pepu
 jaawenuye, Keriso me acnenuta bimu cabu, cane piba ngenecu gege cama
 cire nanajepi weeme poto cidi me, ingle piba awabudnita cirege egä käme
 kaakesea papa me lica ituge äbita.

17 Cane gege gäne, ngänu gyene cebine liba pama budre me naglumi,
 siige käme uudi te tapiruge kau bime liiyepu Acejiyame ne iiwärejame.
 Käme uudi te piba weeme ätrunga cama yepä läduge Acejiyame bau me
 teebine iiwärejame. Yoo, apu liba wawena je, cane gege birige äbita, cane
 iyeta weene cama gege birige. 18 Piba weene cuta miji gege läbitininuye,
 weene cane cama gege läbitininuye.

Cane Epaproditus naabi Timoti Pa Jäätyepene Weeme bau me

19 Cane käme ngene atwanena Yageyame Yeesu cabu me itu yaacitepene
 egä cane ibibi pa läbitepene Timoti ne weeme bau me wata ätyepame,

naace tääpume cane piba teeme bau ca mene päpäname weeme poto cidi me cebine ngenecu plowa me wawename. ²⁰Cäme nuuja biname lica gyene lui te cane cama yepä ngene atwanena cama gyene, piiyepu lui te toraca singi weebibine ätityerame. ²¹Iyeta nuuja biname cina singi gemi teeme taatu miji tääpume, lica Yeesu Keriso me kaakesea tääpume. ²²Yepä, Timoti me miji mule poto cidi me weene umle gemi. Tabe cane cama kaakesea jaawenuge, epu pana bägrä te teeme babe ne lipu yäätityäruge, ingle cine singi bucurage biname cina Miji Mene ne ätrungame. ²³Peei name pi cane singi gäne teebine weeme bau me ätyepame, yepä tabe käme trämä pa yaanajepi ngälu cine umle pa läbitipago käme tääpume lipu pa läbitepi. ²⁴Cane umle gäne egä Acejiyame liba singi gyene, cane cämämu mameta gäne weeme bau me otni.

²⁵Page cane jitränutene mime ätrunga biname Epaproditus ne weeme bau me ätyepame. Tabe cane cama kaakesea cängena jewenenige cuta cubu jiicenige Miji Mene tääpume. Tabe weeme bau ca ätyepäneji gyene cebine ätityerame. ²⁶Tabe baborage singi gyene iyeta weebibine cääri päpäname, piiyepu tabe ngenecu mäpu cama gyene, ingle mene weeme bau me itu lädepi egä tabe pita cama ge. ²⁷Toraca gyene egä tabe pita cama ge, budre mameta, yepä Acejiyame te owecu ge teeme tääpume, piiyepu owecu ge käme tääpume, peeи name pi teebine miji itu jaawenepi, peeи ngenecu mäpu ne käme bau ca äyeblingtame. ²⁸Cane peeи name pi babo singi gäne teebine weeme bau me ätyepame egä weene piba ngenecu gege cääri pa äbitipeye, teebine liba pa jepänepeye, cuta piiyepu käme ngenecu mäpu te teeme poto cidi me piba pa läyeblingtepi. ²⁹Miji weene teebine babo gege cama pa ecatepeye mime Yageyame me ngii cabu, piiyepu opo gaabe me icraneye iyeta biname bine lui cina teeme pana mule bine jaawenemusi, ³⁰ingle tabe teeme ireclota taatu me lica ngene jotwananige, yepä mameta ge budre päpäna Keriso me kaakesea name pi. Tabe apu läbitepi, weeme puupu ne liba yaacatepi cebine ätityerame, ingle weene pui ne äblicäco ge wawename.

Acejiyame Mibibine Teeme tääpume Conocäco Niwenininuge

3 ¹Käme ätrunga binamewale, cane singi cerämu mene jajime egä weene Yageyame cabu gege inajininege. Cane gloose lica gäne gwidape poto cidi me oögärame, cane lui bime poto cidi me ituge oögära, weene piba cängenarage lenajame cane liba ai mene cääri jijenininine. ²Cängena ire biname bime poto cidi me lui cina niiya mule bine jaawenemusi, peeи drego bime tääpume lui cina singi gemi nuuja ätrunga biname bime tääpe matikolä iirputame Acejiyame me cewecu acatame. Teepi walya jiicusi egä lui biname me tääpe cabu cewecu lica birige, tabe äblicäco Acejiyame me biname me äbita. ³Yepä, mine lui cina Acejiyame

ne ngene jepecnäjenisi Aceji Seemo me ätityera ca, piiyepu babo gege cama Keriso Yeesu ne jitrungenisi mibibine waadename, mine age temi Acejiyame me toraca binamewale. Tääpe cabu lui cewecu ngänu gyene, ingle peeи cabu ca mine äblicäco Acejiyame me binamewale me äbita, ingle mine äblicäco mime tääpe mule bine ätrunga mibibine Acejiyame bau me waadename. ⁴Yoo, niinäce cane liba Yeesu ne lica jitrungujine, pui padare cabu cane käme tääpe mule cabu me ätrunga ecitujine. Pui sasa padare cabu cane pepu mule bine baborage jitrungemujine nuuja biname bime cabu ca, ⁵ingle naace popi cane liba aplimlujine seben bimu liba nanajuji, käme tääpe matikolä nirputujisi cewecu wawename. Cuta käme mage babe Israela biname ge Benjamina me ingle cabu ca, piiyepu käme kaakesaare iyeta lui Heberu mene jiicemusi. Cuta piiyepu cotre bine cane Parisea biname bime mäpu gaabe ca jewanemujine. ⁶Cäme singi baborage ge Acejiyame me kaakesea wawename, siige cane Yeesu me ätrunga biname bine mäpu me jaawenemune. Yoo, cane iyeta mule cotre mene ibibi ituge wawena, naace tääpume cane peeи gaabe ca conocäco äbitame Acejiyame me opo gaabe je. ⁷Yepä, iyeta peeи mule bine cane lui poto cidi me apu nangenuji egä mijirage gemi käme tääpume, page cane opo ewatnenine egä teepi nuuja miiji lica gemi, Keriso me ätityera name pi. ⁸Toraca cane opo ewatnenine egä iyeta papa ge, yepä taatu gwidape baborage gyene. Peeи babo gwidape lui naace gyene cane umle gäne Yeesu Keriso käme Yageyame. Yoo, Yeesu Keriso name pi iyeta käme sasa mule bine domäji pana cane itu ebmalemujine Keriso me ingle cabu me abacitame, ⁹ten cabu lenajame. Page cane licarage käme miiji mule piiyepu cotre waweneca bine jitrungenemine Acejiyame tääpume conocäco äbitame, yepä cane Keriso ne jitrungenine cebine Acejiyame tääpume conocäco wawename. Peeи ätrunga gaabe Acejiyame cama conocäco äbitame lui teeme bau ca gyene, piiyepu biname cina peeи ne jääpänsi, Keriso ne liba jäätprungusi. ¹⁰Page käme nuuja singi lica gyene, yepä Keriso tääpume toraca umle äbitame, piiyepu lui babo kokre te teebine budre cabu ca itu erpinantuji, peeи te käme ireclota cabu lenajame. Cane singi gäne teeme pana ngene cewe oocanena päpäname ireclota cabu piiyepu teeme pana äbitame tabe lipu teeme budre padare cabu ge, ¹¹ingle cane singi gäne Acejiyame te piba cuta cebine budre cabu ca arpinentame yeteta ireclota me.

Acejiyame te Mibibine Ituge Asogleca Yeesu pana Mule Wawename

¹²Cane lica jiicenine egä cane uja conocäco me ituge äbita; camu gyene käme ireclota mule toraca miiji me äbita. Yepä, cane cängena apicetnärenine conocäco ireclota mule ne oomlaname, ingle Yeesu Keriso te cebine teeme tääpume ituge oomlana. ¹³Yoo, käme ätrunga binamewale, cane apu lica nangeninige egä cane conocäco ireclota cama

gäne, yepä cane apu jewenenine: iyeta poto cidi me lui ituge niinäce äpletnera, cane singi ngene ätrimela, pui ne oomlaname lui te niinäce gaabe gyene.¹⁴ Cane uwama bääclena biname pana gäne. Cane niinäce gaabe me ire nacijinige ngälu gaabe ne oomlaname, naace täüpume cäme miji daremu ne acatame. Peei daremu lui iyeteta ireclota gyene cabucewe je, Acejiyame lui täüpume cebine ituge ala asogleca cane Yeesu Keriso bau ca päpäname.¹⁵ Yoo, mine iyeta lui cina Seemo ireclota cabu ninajininige, mine miji pepu pana ngene atwana cama lenajame, piiyepu weene liba mara ngene atwana cama gemi yepä gwidape poto cidi me, Acejiyame cuta peeи ne pajecu me pa jaawenepi weeme täüpume.¹⁶ Yoo siige, mine niinäce gaabe me naclege pui umle cabu lui pisi nyene page.

¹⁷Cäme ätrunga binamewale, cäme pana mule weene gigri jwenemeye. Teeme mule abiberäjineye lui cina toraca gaabe cabu otni, cine lui gaabe weeme täüpume ituge awabudnita.¹⁸ Cane lui täüpume weebibine bucourage padare ituge jajanena, cuta page ele mäcu cama cääri jijenininine egä bucourage biname piti nemı lui cina cubuyame gemi Keriso me budre täüpume baarge uli cabu teeme conocono ireclota name pi.¹⁹ Teepi niiya puupu me cirege otni, ingle teeme yepä taatu ngene atwanena pisi nyene, teeme tääpe me singi bine wawenecame. Teepi gege gemi mule poto cidi me, teepi lui poto cidi me ajiri cire läbitinejisi. Iyeta teeme ngene atwanena lui singi taatu ai gawecewe me gwidape täüpume.²⁰ Yepä, mime täüpume ireclota mara gyene. Mime toraca cewe lui cabu sine. Mine mime niiya cabu ca äsecrera biname ne cängena jewagrijenis cabucewe ca mime bau otname, peeи lui Yageyame Yeesu Keriso sine.²¹ Tabe te mime gawecewe tääpe bine cirege ateplengäja teeme jamyacu apaclyera cama tääpe pana äbitame, pui kokre ca tabe lui ca ibibi gyene iyeta gwidape bine teeme ime cabu acraname.

Paulo te Bäärmı Mene Jegednemige

4 ¹Cäme ngenecurage binamewale, cane baborage singi weeme täüpume weene cama lenajame. Weene cebine ngenecu gege me naweneniye, piiyepu cane awepyeräja ne jepänenine weeme name pi. Yoo, cäme ätrunga binamewale, weene miji kokre aclajutame Yageyame cabu.

² Yoo, neeneni magebi Ewodiya piiyepu Suntuke, owecu, cäme singi weene ecateye yepä ngene atwanena cama Yageyame cabu lenajame.³ Yoo, piiyepu Sujugu, lui cane cama mijiirage kaakesea ituge wawena, cane singi gäne maane ai neeneni magebi bine ätityerame teeme miise mule ne abmalame, teepi lui cina cane cama baborage kaakesea ituge wawena biname bine Miji Mene jajanename. Teepi gigri kaakeseayame gegi Klemente cama piiyepu iyeta nuuja biname cama lui cina cane cama kaakesea ituge jaawenemepesi, lui bime ngii Acejiyame bau oogäräneji

gemi teeme peba cabu, iyeta lui cina kirece ireclota Keriso bau ca cire jäätänepesi.

⁴ Ngenecu gege äbitineye weeme Yageyame cabu ireclota tääpume. Cane cääri jijenine, weene ngenecu gege!

⁵ Weene miji owelaamelame lenaja iyeta biname bime tääpume. Yageyame me acnenuta lui mameta gyene. ⁶ Gone ngenecu mäpu läbitinuyue nuuja gwidape tääpume, yepä weene liba Acejiyame ne yaawejanuye, teebine yäätinäruye iyeta weeme singi gwidape tääpume, piiyepu ngenecubora ca teebine eso yääcäruye. ⁷ Piiyepu weene liba ngenecu poode Acejiyame bau ca jäätänuye, piba weeme ngene atwanena piiyepu weeme singi Yeesu Keriso cabu cängenarage birige. Yoo, biname cina äbläca gemi cängena umle äbita pepu ngenecu poode ne.

⁸ Ceräcerägääbu bäärmi mene age sena. Cäme ätrunga binamewale, weene ai gwidape poto cidi me ngene jwaatwa-naninuye: iyeta lui toraca gemi, lui bine opo gaabe me yaacranemusi, lui gwidape conocäco gemi, lui bine jugi cäco ngene atwana cama gemi, lui jamyacu gemi, lui bine jäätäpäremusi egä miijirage gemi, lui epucäco gemi, piiyepu lui bine ibibi gemi awepyeräja tääpume. ⁹ Cane lui abiberäja weebibine ituge ceera käme mene piiyepu käme mule cabu ca, weene pepu jaawenemuye. Piba Acejiyame, lui te mibibine ngenecu miji niwenininige, mine cama pa yaanajepi.

Paulo te Pilipi Ätrunga Ingle Biname bine Eso Jejemige Teeme Ätityera tääpume

¹⁰ Cane ngenecu gege gäne piiyepu cane Yageyame ne ewepyeräjenine egä padare te tatyaramtumi weene cebine cääri ätityerame. Weeme puu singi puga ge pui ne wawename, yepä leca padare cabu weeme gaabe ätityerame lica ge. ¹¹ Cane ai mene naace name pi lica jijenininine ingle cane gwidape tääpume singi gäne. Pepu lica ge, ingle cane umle ituge äbita ngenecu gege cama lenajame, ngänu gyene käme gwidape liba nesae. ¹² Cane umle gäne owecumete pana lenajame piiyepu cane cuta nuuja taje umle gäne bucourage gwidape cama lenaja. Cane umle gäne iyeta padare iyeta poto ta ngenecu gege cama lenajame. Ngänu gyene käme deedei liba bucourage, coo käme deedei liba nesae; käme gwidape liba bucourage, coo käme singi gwidape liba lica gemi, käme ngenecu gege cuta pisi nyene. ¹³ Keriso te cebine kokre me nawenenige iyeta gwidape tääpume.

¹⁴ Yepä, weeme mule babo miijirage gyene cebine käme mäpu cabu ätityerame. ¹⁵ Yoo, weene Pilipi biname umle gemi egä lui padare cabu cine gije jebacitujisi Miji Mene jajanename, cane pui padare cabu liba Makedoniya probins ne sebmalujine pui Miji Mene nuuja poto jajanename, weeme ätrunga ingle te taatu nätitäruji cebine, weene liba

rarekaake näcärujiye. ¹⁶Cane liba Tesalonika cewe cabu je, weene cuta piba cebine nätityäruchiye lica yepä gääbu taatu, yepä cuta nuuja taje weene nätityäruchiye. ¹⁷Yoo, cäme singi lui lica gyene owecu gwidape päpäna taatu me, yepä cane singi gäne weene pepu mule wawenecame, piba miji daremu peei cabu ca päpäname. ¹⁸Yoo, cane age eso mene ne yoogärenine iyeta weeme ätityera tääpume. Peei ätityera lui ibibi gyene. Cäme singi gwidape ibi piti nemí page, ingle Epaproditus te bii sewadenemige wemiji gwidape bine. Weeme ätityera gwidape lui epu pana iiwäreja mule liiyepu Acejiyame tääpume. Tabe baborage singi gyene pepu ätityera mule päpäname. ¹⁹Yoo, Yeesu Keriso me kaakesea name pi mime tääpume, Acejiyame te iyeta weeme singi gwidape bine icärininuge teeme jamyacu dogwe cabu ca. ²⁰Mine miji Acejiyame mime Babe ne awepyeräja iyeteta ngälu cäco teeme jamyacu apaclyera tääpume. Pepu pa yaanajeg!

Ai Peba me Apira Mene

²¹Cane sebore jiwenininine iyeta Acejiyame me biname bine lui cina Yeesu Keriso memi. Mime ätrunga binamewale lui cina age temi cane cama, teepi te weebibine sebore jiwenininisi. ²²Iyeta Acejiyame me biname cina weebibine sebore jiwenininisi, yepä toraca teepi lui gemi Rooma Babo Mopeyame me mete cabu kaakesea jewenenisi.

²³Yageyame Yeesu Keriso me miji te weeme seemo bime cabu lenajame.

Cane ngii Paulo; cäme mene ngälu peese.

PAULO ME LETA KOLOSE ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

1 ¹Cane Paulo säne. Acejiyame te cebine Yeesu Keriso me ätyepäneji biname me itu nawenuji. Mime biname Timoti lui cane cama gyene.

²Cine weeme bau yoogärenago, lui cina Acejiyame me biname gemi Kolose cewe cabu je piiyepu cime ätrunga binamewale Keriso cabu.

Acejiyame mime Babe me miji te weeme cabu lenajame piiyepu tabe weebibine poode ceerame.

Paulo naabi Irecu Ätumutinisi Kolose Ätrunga Ingle tääpume

³Iyeta padare cine liba weeme tääpume irecu lätumutinago, cine cuta Acejiyame ne eso yääcärusi. Tabu lui Babe gyene mime Yageyame Yeesu Keriso tääpume. ⁴Yoo, cine mene nitecijinininige egä weene Yeesu Keriso ne lipu jitrungeniye, cuta piiyepu nitecijinininige egä weeme singi lipu baborage gyene iyeta Acejiyame me biname bime tääpume. ⁵Pepu ätrunga piiyepu singi cina taacluge weeme miji ngene atwanena cabu ca, ingle weene cängena umle gemi egä ingwe ca babo miji pisi nyene weeme tääpume cabucewe je. Peei umle weene ituge oomlana Acejiyame me Miji Mene niinäce liba itu itecijipi. ⁶Page peei toraca mene te otnenige iyeta poto ta, biname bime ireclota bine eboclomäjenemige miji me, epu pana weeme ireclota lipu laboclomtepi pui niinäce bimu, weene liba itecijipi piiyepu ngene ca yaaglepeye egä Acejiyame te biname bine babo owecu cama yäättityäremuge. ⁷Yoo, Epapras te weebibine itu jijipi Acejiyame me owecu cama ätityera poto cidi me. Tabu cime ngenecurage biname gyene, lui te Keriso me kaakesea weeme gome cängena jewenenige cime tääpume. ⁸Yoo, tabe cibibine bii nijinige weeme mijirage singi poto cidi me, Aceji Seemo te lui itu icäripi.

⁹Yoo, peei name pi pui padare cabu ca, cine niinäce weeme poto cidi me mene liba nitecijipi, ngälu page, cine weeme tääpume irecu lätumutinago. Cine Acejiyame ne ewejanenisi weebibine tora-ca umle

ceerame teeme singi poto cidi me teeme Seemo te weeme gaabe ne cängena awa-bame. ¹⁰Weene peei cabu ca ibibi äbitinininiye mime Yageyame me gaabe cabu otnime iyeta teeme singi wawenecame. Piba weeme ireclota cabu ca miijimiji mule cina twaatni-nusi. Cuta piba weeme umle Acejiyame poto cidi me babo pa läbitepi. ¹¹Cine teebine cuta ewejanenisi weebibine kokre cerame teeme mararage kokre cabu ca, weene mäpu cabu cäng-ena ngenecu miji cama lenajame, ¹²piiyepu weene mime Aceji Babe ne gege cama eso cerame, tabe mibibine lipu ibibi itu niwenipi iyeta päpäname, tabe lui ne ituge jaji teeme biname bine cerame, lui bine teeme apacyera cabu yaawademuge. ¹³Tabe mibibine ituge äsecrera krokeciyiye me kokre cabu ca, piiyepu itu niwadipi teeme ngenecurage Bägrä te luma mibibine cängena niwadininuge, ¹⁴lui me kaakesea ca mine äsecräreji gemi, egä mine kälyä gemi mime niiya mule cabu ca.

Yeesu Keriso me Kaakesea poto cidi me

¹⁵Keriso cabu biname cina Acejiyame me opo ituge päpäna, lui cina Acejiyame ne äblicäco päpäna. Keriso lui Acejiyame me uuge Bägrä gyene; tabe sine caburage iyeta wawenäneji gwidape cabu ca. ¹⁶Bägrä cama Acejiyame iyeta gwidape itu jewenemujäsi, cabucewe je lui gwidape piiyepu gawecewe cabu lui gwidape gemi; iyeta gwidape mine lui bine ibibi gemi päpäname piiyepu lui bine mine äblicäco päpäna, cuta peei ngalebora iyeta cable, iyeta kokre, iyeta mope biname, piiyepu iyeta ire atwi puupu bine. Yoo, Acejiyame iyetarage Keriso cama ituge wawena, cuta iyeta cina teeme tääpume icrajenige. ¹⁷Yoo, agedna cabu Acejiyame gwidape bine liba camuge waweneca, Keriso piba puga ge, cuta page temiji pi iyeta gwidape cina puupu cabu cängena icrajenige. ¹⁸Tabe mopeyame gyene iyeta ätrunga ingle biname bime tääpume. Yoo, epu pana biname bime piicwa maramara cina teeme ireclota ne lipu mope cabu ca yaacatusi, ätrunga biname cina teeme ireclota Keriso bau ca pepu pana yaacatusi. Taber Acejiyame me uuge Bägrä gyene; Acejiyame te teebine itu erpinantuji budre cabu ca niinäce me äbitame iyeta gwidape tääpume. ¹⁹Yoo, Acejiyame me singi name pi Aceji Bägrä lui toraca teeme pana Acejiyame gyene. ²⁰Teeme Bägrä me kaakesea ca tabe gaabe ne itu jewenuji teeme bau me awecname iyeta lui cabucewe je yaacrajemuge piiyepu gawecewe cabu lui biname piiyepu gwidape yaacrajemuge. Keriso me budre baarge uli cabu, teeme uudi liba tapiruji, peei te mibibine poode itu nicärininiyuji Acejiyame cama.

²¹Yoo, weene cuta piiyepu, weene liba camuge Keriso ne ätrunga, piiyepu weene liba cudecewriterage ge Acejiyame bau ca, pui padare cabu weene cubuyame pana ge Acejiyame tääpume weeme niiyaniya ngene atwanena piiyepu waweneca name pi. ²²Yepä, page tabe weebibine teeme biname me itu jiwenipi teeme Bägrä Keriso liba biname pana tääpe cama

budre äbituji, naace tääpume weene teeme opo gaabe je aclajutame epucäco, jugi cäco, piiyepu conocäco. ²³Weene apu läbitininuye liba ätrunga cabu cängena umle cama inajininige. Yoo, weene niinäce liba itecijinuji Miji Mene Yeesu me ätityera poto cidi me, weene puma cita ca weeme ngene atwanena ecitijiye pui ingwe ca miji ireclota cabu je. Peei mule gone yaabmaluye! Yoo, Miji Mene weene lui ituge ätecija, page jajanäneji gyene iyeta biname bine ai gawecewe cabu. Cane Paulo käme kaakesea cuta pisi nyene Miji Mene jajanename.

Paulo me Kaakesea Ätrunga Ingle Biname bime tääpume

²⁴ Yoo, cane ngenecu gege gäne käme mäpu ireclota poto cidi me weeme tääpume, ingle käme ireclota cabu lui cewe oocanena piti nem, peei lui cerämu mäpu Keriso lipu ituge päpäna teeme tääpe cabu, cuta peei tääpe lui teeme ätrunga ingle gyene. ²⁵Yoo, Acejiyame te cebine ai miji kaakesea näcäruji teeme ätrunga ingle biname bine ätityerame, iyeta teeme mene cängena iicetnejame, cuta weeme bau jajanename. ²⁶Ai mene tabe sasa padare cabu ca iyeta biname bime bau ca imlituji, ngälu ai padare teeme biname bime tääpume seboclomtenige. ²⁷Page tabe singi gyene teeme biname bine iyeta gawe cabu umle wawename ai toraca mijirage mene poto cidi me. Agesa peei mene: Ingle naace popi Keriso lui weene cabu enajenige, peei name pi weene teeme jamyacu apaclyera cabu cirege lenaja. ²⁸Yoo, ai umle name pi cine iyeta biname bine mene jejananenenemisi Keriso poto cidi me, piiyepu iyeta cime umle cama teebibine eblawäjenemisi conocono mule abmalame, piiyepu ebiberäjenemisi toraca mule poto cidi me. Cine singi iyeta biname cina conocäco me äbitame Acejiyame me opo gaabe je, teepi liba Yeesu Keriso me kaakesea teeme tääpume yaacatusi. ²⁹Yoo, peei tääpume cane kaakesea jaawenune Keriso miji babo kokre ca, tabe lui ne käme cabu yaacituge.

2 ¹Cane singi weebibine umle wawename cane lipu babo kaakesea jaawenune weebibine ätityerame, cuta piiyepu weeme ätrunga binamewale bine lui Laodikea cewe cabu je, cuta piiyepu iyeta ätrunga biname bine lui cina camu gemi cebine päpäna. ²Cane pui lui irecu ätumuta kaakesea jaawenune weene piiyepu teepi ngenecu kokre äbitame, piiyepu weene iyeta yepä me äbitame weene liba weemeweme singi läbitaninuye, piiyepu iyeta weeme ngene atwanena bine weene toraca umle cabu acraname. Piba pepu pana ireclota cabu weene cängena umle päbitipeye lui ngene atwanena ne Acejiyame te eboclomtenige, lui Keriso sine. ³Yoo, iyeta toraca umle piiyepu toraca ngene atwanena lui Keriso me ireclota cabu yaaboclomtuge.

⁴Peei name pi gone nuuja biname ne ire taatu jaacituye walya mene ca weebibine angletneja. ⁵Yoo, ngänu gyene cane cudecewe gäne weeme

bau ca, cäme ngene atwanena pisi nyene weeme cabu. Cane ngenecu gege cama umle äbitine weeme ätrunga te lipu kokre gyene, cuta piiyepu weene lipu yepä pana jäätprunguye Keriso ne.

Weeme Keriso cama Ireclota te Lipu Pagege Lenaja

6 Yoo, weene Yeesu Keriso weeme Yageyame tääpume ituge acata, siige ten cama cängena inajininige! **7** Epu pana apineca cäco uli me braju te lipu gawe ngaleborarage me labacituge, weeme ätrunga miji pepu pana Keriso cabu lenaja! Epu pana biname te mete ne mijjirage caage cabu lipu yaaranguge, weeme ireclota Keriso cabu pepu icranemeye teeme bau ca iyeta bimu gaabegabe weeme gaabe ne päpänenename. Piba weeme Keriso cabu ätrunga te kokre pa läbitepi pui mene cabu, weebibine lui mene ituge abiberäja. Piba Acejiyame ne ngenecu cabu ca eso yääcäranuye.

8 Yoo, weene cängena ire egä nuuja biname te lica weebibine waadena teeme angletneja mene ca. Pepu walya umle lui pití nemí, lica gemí Keriso bau ca, yepä biname bime sasa mule cabu ca saacluge. Cuta piiyepu niiya cable lui cina ai gawecewe ne ire jetwenisi, teepi biname bine mara walya ngene atwanena ecäranenemisi. **9** Yepä, Keriso cabu pití nemí iyeta toraca umle piiyepu iyeta kokre, ingle tabe lui Acejiyame gyene binamerage me trupa cabu sine. **10** Yoo, toraca umle piiyepu toraca ireclota cuta weeme bau pití nemí, ingle Keriso lui weeme cabu sine. Tabé caburage gyene iyeta ire atwi seemo piiyepu kokre cabu ca.

11 Mine liba Keriso ne ituge ätrunga, tabe te mime ngenecu me niiyaniya singi bine ituge äyeblenga mime trupa cabu ca. Tabé lica Israela biname bime cewecu mule ca yääyebenglengemuge, teepi imäbägrä bime matikolä tääpe ne liba iirputa, ingle Keriso me mule mara gyene. **12** Yoo, mine liba niiye ca äciseja ne ituge acatena Keriso me ngii cabu, peei cabu ca mine teeme budre piiyepu arpinenta cuta mime tääpume ituge acata. Mime niiya mule ireclota ne budre pana me ituge wawena, piiyepu kirece ireclota te teeme arpinenta pana ituge gije abacita, mine liba Acejiyame ne itu jitrungujisi mibibine pepu pana ätityerame, tabe lui te Keriso ne budre cabu ca itu erpinantju.

13 Niinäce weene epu pana ge budre biname liiyepu weeme niiyaniya mule name pi, piiyepu weeme tääpe me niiyaniya singi bine camuge äyeblenga. Yepä, page Acejiyame weebibine ituge arpinera kirece ireclota cabu me Keriso cama lenajame. Tabé iyeta mime niiya mule bine ituge äyeblenga. **14** Tabé pui cotre mene ne yiisibrecmuji, lui te mibibine noomlinuge, ingle peei te singi daremu mime niiya mule tääpume. Yepä, Acejiyame pui mene ne iyeblingtuji mime tääpume, ingle naace popi Keriso me budre baarge uli cabu peei te mime daremu ituge apira. Mime tääpume cotre mene siige kokre lica gyene. **15** Yoo, Keriso lui budre äbituju baarge uli cabu, tabe peei cabu ca ai gawecewe me niiyarage ire atwi

seemo bine piiyepu kokre bine itu epemalemuji. Biname bime opo gaabe je tabe peei iyeta cabu ca yuutrutuji, egä teeme kokre ibibi lica ge.

¹⁶ Yoo, peei name pi weene gone nuuja biname ne padare yääcäruye jajime egä weene ngena loolome piiyepu nänäjame, coo weene lui bimu bine baborage me wawename kämäge gaabegabe irecu ätumuta täüpume, piiyepu kirece mabye me bimu ne babo me wawename, coo weene lipulipu mule wawename Sabade bimu cabu. ¹⁷Iyeta pepu mule lui owowä pana gemi Keriso me toraca mule täüpume. Peei name pi gone pepu mule bine cotre me wawena. Babo gwidape lui eei gyene egä weene Keriso ne cängena jitrungeniye. ¹⁸Yoo, nuuja taje biname te jiicuge egä tabe baborage gyene Acejiyame me opo gaabe je, ingle tabe mule bine wama pana jääpänemuge. Pepu biname me mene gone jäätécijuye, tabe liba biname bine yaabiberäjemuge egä teepi miji teemämu gawe me äbita peei cabu ca awepyeräja ne päpäname. Coo, tabe liba biname bine yaabiberäjemuge mename seemo bine awejename, teeme mene gone jäätécijuye. Pepu biname te apu jaangenuge egä tabe babo umle cama gyene, yepä teeme ngene atwanena lui papa gemi, biname bime ngene atwanena gemi, peei name pi gone yaawademuye. ¹⁹Pepu biname te teeme ngene atwana ne lica Keriso cabu ca yaacatuge. Yoo, Keriso lui mopeyame gyene iyeta ätrunga ingle bime täüpume, epu pana biname me mope te liiyepu iyeta teeme tääpe piicwa bine ire jaatwemuge. Ätrunga biname cina miji teeme kokre, teeme ireclota, piiyepu teeme mule Keriso bau ca yaawadanemusi. Mine piba yepä tääpe pana gigri luutinago, yepä pana läbitinago Acejiyame te lipu mibibine niwadininige.

Keriso me Budre piiyepu Arpinenta Lipu Gemi Mime täüpume

²⁰Keriso liba budre äbituji, weeme sasa ireclota ten cama budre ge, siige weene äsecrera gemi ai gawecewe me mule cabu ca. Cije piba weene ngena täüpume cerämu inajininige ai gawecewe me ireclota mule cabu? Weene ngena täüpume gawecewe me cotre bine singi gemi wawename apu egä, ²¹“Gone ai gwidape ne ime ca oomlana,” coo piiyepu, “Gone ai deedei äbita”, coo, “Gone sui acata”. ²²Iyeta pepu cotre lui deedei piiyepu gwidape poto cidi me, lui bime lenaja leca lica gyene, yepä watata lapirininus, biname cina liba yäärwäjusi. Binamerage cina pui cotre bine jaawenemusi piiyepu yaabiberäjemusi. ²³Yoo, poto biname cina apu jengenenemige egä pepu cotre pama miji gemi, ingle peei cina biname bine yaabiberäjemuge teeme bucourage irecu ätumuta mule wawenecame, piiyepu yaabiberäjemuge sinäme teemämu matikolä me äbitame, cuta piiyepu yaabiberäjemuge teeme tääpe bine niiya me wawename. Yepä, pepu cotre cina äblicäco biname bine ätityera teeme tääpe me niiya singi bine ägyemame.

3 ¹Yoo, Acejiyame liba Keriso ne budre cabu ca itu erpinantuji, tabe ten cama weebibine cuta irpinäripi weeme sasa ireclota cabu ca

kirece ireclota ne päpäname. Peei name pi weeme ngene atwanena icranemeye pui gwidape cabu me lui pití nemí cabucewe je. Keriso te adnatäneji enajenige puma Acejiyame me camu poto ime ca iyeta gwidape bine waadename. ² Yoo, weene cabucewe gwidape poto cidi me ngene jotwananineye, gone ai gawecewe gwidape poto cidi me ngene atwanena, ³ ingle weeme sasa gawecewe ireclota te budre gyene. Siige, weeme toraca ireclota lui cabucewe sine, Acejiyame cabu ämlitänéji gyene Keriso cama. ⁴ Yoo, tabe lui weeme toraca ireclota gyene, piiyepu tabe liba gawecewe me cire tacnenutepi, weene piba teeme jamyacu apacyera cabu cirege lenaja.

Sasa Ireclota piiyepu Kirece Ireclota poto cidi me

⁵ Ai gawecewe me niiyarage singisingi bine iyecräjemeye weeme ireclota cabu ca. Cane naace me jiicenine egä sargi mule gone, jugijugi mule gone, niiya singisingi gone äbitena, gone conocono mule tääpume singi, piiyepu gone baborage singi äbita ai gawecewe me gwidape tääpume egä weene Acejiyame tääpume singi cäco äbitame. ⁶ Acejiyame te singi lica gyene iyeta peei mule tääpume. Teeme mäpu daremu pisi nyene teeme tääpume lui cina singi lica teeme mene wawename. ⁷ Yoo, niinäce padare cabu weene pepu mule tewenenäjenimumeye, cuta peei niiyarage ngene atwanena cina piba weeme ireclota bine ewademujisi.

⁸ Yepä, page iyeta ai mule bine iyeblengemeye. Gone claabe cama lenaja, piiyepu gone wata drowä me läbitininuye, cuta piiyepu gone nuuja biname bine ämugetna. Äcela piiyepu jugijugi mene weeme tage cabu ca yääyeblengemuye. ⁹ Walya mene gone jajanena, ingle weene weeme sasa ireclota mule bine ituge abmaläcema, ¹⁰ kirece ireclota mule ne ituge acata. Yoo, Acejiyame lui te weebibine kirece me itu jiwenipi, tabe weebibine cuta teeme pana me imacetnäjininige weene teebine cängena umle äbitame. ¹¹ Apu ireclota cabu nuuja gawe biname cina mara lica gemi Israela biname bime cabu ca, piiyepu lui biname cina ituge acata Acejiyame me cewecu teeme tääpe cabu, teepi mara lica gemi biname cabu ca lui cina cewecu cäco gemi. Maramara mene biname cuta piiyepu glunuborarage biname Acejiyame me opo gaabe je teepi mara lica gemi. Cuta epu biname mara lica gemi lui cina aletnäneji gemi kaakesea daremu cäco wawename piiyepu biname lui teemämu ire latwinusi. Teepi iyeta lui yepä gemi Acejiyame me opo gaabe je. Keriso taatu baborage gyene, piiyepu tabe iyeta teeme biname cabu enajenige.

¹² Yoo, weene Acejiyame me biname gemi. Tabe baborage singi ge weeme tääpume, weebibine itu jijäcrinini teeme biname me äbitame. Peei name pi weene miji weeme nuuja bine owecu jaawenemuye, teebibine yäätityäremuye. Weene weemämu matikolä me läbitininuye, gaawida me läbitininuye, cuta piiyepu wata durau me gone äbita.

¹³Nuuja biname te liba matikolä conocono jaawenuge weeme yepä ne, gone peei ne babo me wawena. Nuuja biname te liba meeblee niiya mule naawenuge, peei tääpume gone niiya ngene jwaatwananute, yepä ngene jaape-cnute Keriso lipu määme niiya mule bine teeme cabu ca itu iyebengemugi, piba cuta pui biname poto cidi me niiya ngene atwanena ne yääyeblingtute. ¹⁴Piiyepu iyeta peei mule cabu weene biname bime tääpume singi läbitininuye, ingle singi te iyeta gwidape bine toraca yepä me jaawenemuge. ¹⁵Keriso bau ca lui poode ne weene padare yääcäruye weeme ngenecu cabu cängena lenaja weebibine waadename, ingle Acejiyame te weebibine ituge ala asogleca weene peei poode cabu yepä tääpe pana gigri lenajame. Yoo, Acejiyame ne eso yääcäruye.

¹⁶Miji Mene ne Keriso me miji ätityera poto cidi me, weeme ngenecu cabu yaacituye puma lenajame. Piba umle cama weeme yepäyepä bine yaabiberäjemuye piiyepu toraca gaabe jaawabäjemuye. Uupera bine yaatangemuye: poto Salamo peba cabu ca, poto irecu ätumuta uupera, piiyepu Aceji Seemo te ngena uupera icärininuge. Weene uupera bine yaatangemuye iyeta weeme ngenecu cama Acejiyame ne eso ceerame.

¹⁷Piba weene ngena jiicuye, coo ngena jaawenuye, iyeta Yageyame Yeesu me ngii cabu jaawenemuye, piiyepu teeme ätityera cama weene eso yääcäruye Acejiyame mime Babe ne.

Poto Miji Mule

¹⁸Magebi, maane määme rooriye ne yäätecijuge teeme singi wawename, ingle naace popi Keriso me biname cina miji pepu pana lenaja.

¹⁹Rooriye, maane coga ne owecu jwaawenute, cuta teeme tääpume gaawida pana naanajuge.

²⁰Bägrä, iyeta padare weene weeme mage babe bime mene cängena jäätecijemuye, ingle naace popi Acejiyame singi gyene teeme biname cina pepu lenajame.

²¹Mage babe, gone weeme bägrä bine ngenecu niiya me jaawenemuye, ingle miji lica teepi ocinyerame äbita.

²²Aletnäeji biname, weeme ai gawecewe yageyame me mene jäätecijuye iyeta padare cabu, lica eei taatu padare teepi liba weebibine jipäninibusi, teebibine ngenecu miji me wawena tääpume, yepä iyeta padare weeme kaakesea iyeta ngenecu cama jaawenuye mime cabucewe Yageyame ne pepu opo gaabe me acitame. ²³Yoo, iyeta weeme kaakesea weene miji cängena jaawenemuye, ingle weene mime cabucewe Yageyame tääpume jaawenemuye, lica gawecewe biname tääpume taatu jaawenemuye. ²⁴Weene ngene jwaatwinuye egä mime Yageyame me mijiirage daremu pisi nyene, tabe lui teeme biname bine cirege ceera. Yoo, weeme toraca Yageyame lui Keriso peese nyene. ²⁵Piiyepu lui

biname te conocono jaawenuge, tabe cuta teeme mäpu daremu cirege acata, ingle Acejiyame iyeta biname bine yepä pana cire jaatranemepi.

4 ¹Yoo, aletnäneji biname bime yageyame, weene mijji conocäco piiyepu toraca mule cama ire jaatwemuye weeme aletnäneji kaakesea me biname bine, ingle weene umle gemi egä cuta weeme Yageyame pisi nyene cabucewe je.

Poto Umleumle Mene

² Weeme irecu ätumuta mule ne gone yaabmaluye, yepä Acejiyame ne mene cängena jaajananuye, piiyepu teebine eso mene yääcäranuye.

³ Weene liba irecu lätumutinuye, Acejiyame cuta cime täüpume ewejanineye egä tabe cibibine miijirage gaabe cerame teeme mene Keriso poto cidi me cängena biname bine jajanename, lui mene ai padare cabu abocломteji gyene jajanena täüpume, piiyepu lui mene jajanena name pi cane krokeciyiye mete cabu nanajenige. ⁴ Yoo, Acejiyame ne yaaweanusi cane pee mene cängena, pajecurage iicaname, cane lipu mijji cirege iicana.

⁵ Umleumle inajipi biname gome lui cina ätrunga biname lica gemi, piiyepu cängena ire padare täüpume teebibine umle mene jajanename Keriso poto cidi me. ⁶ Weeme mene cabu ca teebibine mijji ngene atwanena piiyepu ngenecu mijji yääcäremuye; weene liba teeme yepäyepä bine toraca ätityera cama mene jaawecniste-muye.

Sebore Mene Poto Biname bime tääpume

⁷ Cime ngenecurage biname Tukikus te weebibine iyeta mene pa jijananepi cime lenaja poto cidi me. Tabe te kaakesea cine cama cängenarage jaawenuge mime Yageyame täüpume. ⁸ Cane naace name pi teebine weeme bau me jityepenine weebibine ngenecu mijji wawename cime poto cidi me. ⁹ Onesimus ten cama ädenige weeme bau me. Tabe mime cängena piiyepu ngenecurage biname gyene; lui gyene weeme ätrunga ingle cabu ca. Teepi mene pa jijanepäsi iyeta gwidape poto cidi me ama lui cina äbitininisi.

¹⁰ Aristakus lui cane cama krokeciyiye mete cabu sine, tabe weebibine sebore jiwenininige. Mareko cuta piiyepu sebore jiwenininige. Ai Mareko lui Banaba me ingle cabu ca gyene. Yoo, weene mene ituge ätecija Mareko ne cängena ire atwime, tabe liba weeme bau me läduge. ¹¹ Yosuwa, teeme nuuja ngii lui Yuustus, tabe cuta weebibine sebore jiwenininige. Peei nesae taatu Israela cabu ca biname cina cane cama kaakesea jewenenänisi naace tääpume egä Acejiyame te biname bine ama waadename. Teepi cebine baborage nätyeränisi.

¹² Epapras te weebibine sebore jiwenininige. Tabe sine weeme ätrunga ingle cabu ca, piiyepu Yeesu Keriso tääpume kaakesea jewenenige. Tabe

Acejiyame ne iyeta ngenecu cama yaawejanuge weeme täüpume egä tabe weebibine itityärinininige weene cängena aclajutame ätrunga cama. Tabe singi lica gyene nuuja te weebibine waadename weeme ätrunga cabu ca, yepä weene te conocäco Keriso me singi cabu lenajame.¹³ Cane cämämu itu tepänumene, tabe cängena kaakesea lipu jewenenige weeme täüpume piiyepu weeme binamewale täüpume, lui cina Laodikea piiyepu Hirapoli cewe mameta cabu gemi.¹⁴ Yoo, Luuka cime miijirage dokta piiyepu Deemas teepi cuta weebibine sebore jiwenininäsi.

¹⁵ Weene mime ätrunga binamewale bine Laodikea cewe cabu jejemepeye egä cine miji gemi teeme täüpume, cuta piiyepu mime ätrunga ingle binamewale lui cina Numpa me mete cabu tabasecretnige irecu ätumutame, pepu cuta teebibine jejemepeye.¹⁶ Weene liba ai mene ne weeme ätrunga ingle cabu niinäce pagege acnema, piba Laodikea cewe ätrunga ingle cabu me ecanepeye teepi puma cuta acnemame. Cuta pepu weene pui mene weeme ätrunga ingle cabu ecnemepeye, Laodikea cewe binamewale cina lui ne weeme bau me tityepumesi.¹⁷ Cuta Arkipus ne jejepeye egä, “Maane miji määme kaakesea mime Yageyame täüpume cängena apirame.”

¹⁸ Cane cämerage ime ca ai mene ne yoogärenine egä cane PAULO te weebibine jiwablininine. Gone ngene jitrimalinuge egä cane krokeciyi mete cabu nanajenige, yepä Acejiyame ne cäme täüpume ewejaneye weene.

Acejiyame me miji te weeme cabu lenajame.

Cane ngii Paulo, siige cäme mene ngälu peese nyene.

PAULO ME NIINÄCE LETA TESALONIKA ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

1 ¹Cane Paulo, Siila piiyepu Timoti cama, yoogärenänogo weeme bau me lui cina inajininige Keriso me ätrunga biname bime ingle cabu Tesalonika babo cewe je. Weene mime Aceji Babe me biname gemi, cuta piiyepu Yeesu Keriso weeme Yageyame gyene.

Acejiyame me miji te weeme cabu lenajame piiyepu tabe weebibine poode ceerame.

Tesalonika Cewe Ätrunga Biname bime Ireclota Apu Gyene

²Iyeta padare cine liba Acejiyame bau irecu lätumutänogo, cine cuta weeme täüpume yaawejänogo, piiyepu teebine eso mene yääcäränogo weeme täüpume. ³Cine weebibine ngene jipecnii-ninago Acejiyame mime Babe me opo gaabe je, weeme ätrunga te lipu laboclomtuge miji mule cama. Cine ngene jipecninilago weeme singi lipu gyene Yeesu Keriso täüpume, ingle weene baborage kaakesea ituge wawena teeme täüpume, piiyepu teeme acnenuta ne cängena jewagrijeniye. ⁴Cime binamewale, cine umle gemi egä Acejiyame te singi gyene weeme täüpume, piiyepu weebibine itu jijäcripi teeme binamewale me äbitame. ⁵Cine Miji Mene Yeesu Keriso poto cidi me weeme bau me saacanepesi, lica mene taatu ca, yepä cuta kokre cama piiyepu Aceji Seemo cama. Pepu pi cine pui mene ne yaaboclomtusi weeme bau me egä toraca gyene. Weene umle gemi cime ireclota lipu ge cine liba weene cama ituge lenaja, peei lui weeme miji täüpume. ⁶Weene cime mule piiyepu Yageyame me mule bine itu jäätutanemepeye. Weene Miji Mene ne Aceji Seemo miji gege cama itu yaacatepeye, ngänuge weene mäpu bine peei cabu ca jääpänemepeye. ⁷Weeme mijirage ireclota cabu ca weene toraca ireclota gaabe ne yaaboclomtuye iyeta Makedoniya piiyepu Akaya gawe ätrunga biname bime bau me. ⁸Yoo, lica Makedoniya piiyepu Akaya probins cabu taatu, yepä iyeta poto ta biname cina umle läbitininusi Miji Mene Yageyame

poto cidi me weeme mijirage mule name pi. Biname cina mene ituge ätecija weeme Acejiyame bau me ätrunga poto cidi me, peei name pi cime nuuja mene lica gyene peei tääpume. ⁹Iyeta pui biname cina mene jaajananusi weene lipu cibibine itu niwablipeye, siige weeme uuje cabu ca latatrongäripeye Acejiyame bau me, naace tääpume weene Acejiyame ne awejename, lui gyene toraca piiyepu ireclota cama, ¹⁰piiyepu teeme Bägrä ne awagrijame cabucewe ca äiname. Peei lui Yeesu Keriso sine, tabe lui ne erpinantuji budre cabu ca. Yoo, Keriso te mibibine nisecräneninlige mäpu cabu ca lui te cire tädepi, Acejiyame liba niiya mule biname bine cirege ablawa.

Paulo me Kaakesea poto cidi me Tesalonika Cewe cabu je

2 ¹Cime binamewale, weene weemämu umle gemi egä cime otni weeme bau me papa me lica läbitepi. ²Weene umle gemi cine mäpu ireclota piiyepu äcneca lipu itu jäätäpänepesi Pilipi babo cewe cabu je. Cine puma cita ca weeme bau me naclepi. Yoo, puma poto biname cina singi ge cime mene iibaname, yepä mime Acejiyame te cibibine kokre itu nicäripi Miji Mene weebibine jajanename. ³Yoo, cine liba biname bine jaajananemusi Miji Mene ne acatame, cine walya mene lica jiicemusi. Cime ngenecu muge lica piiyepu toraca birige, piiyepu cine lica äbitenänogo nuuja biname ne angletnejame. ⁴Iyeta padare cine jiicemusi Acejiyame lui mene tääpume singi, ingle tabe cibibine ituge apicetnera, piiyepu cime toraca ngene atwana itu jepänuji, piba ai kaakesea nicärinini Miji Mene Yeesu Keriso poto cidi me jajanename. Cine mene lica jaajananemusi biname cina singi äbitame cime tääpume, yepä Acejiyame te singi äbitame, lui te cime ngenecu nipicnanticuge. ⁵Yoo, weene umle gemi egä cine weebibine lica itu owe iswipago, piiyepu Acejiyame umle gyene egä cine lica Miji Mene jaajananemepesi gwidape päpänename weeme bau ca. ⁶Cine nuuja singi lica ge awepyeräja päpäname weeme bau ca, coo nuuja biname bime bau ca. ⁷Cine Keriso me ätyepäneji biname gämi, peei name pi cine miji ge weebibine jaji cime singi gwidape cerame, yepä cine pepu ätinera lica birige. Cine weebibine owelaamelame itu itityäripago, epu pana mage te lipu teeme bägrä ne cängena ire jaatwuge. ⁸Peei weeme tääpume baborage singi name pi, cine gege ge weebibine lica Acejiyame me Miji Mene jajanename taatu, yepä iyeta cime ireclota cama jajanename. Cine pepu baborage singi ge weeme tääpume. ⁹Cime binamewale, weene ngene nipecniniye cine lipu ime ca kaakesea ne itu jaawenepesi kokre cama. Ciiye bimu cine kaakesea bine cängena jaawenemusi cime lenaja tääpume, ingle cine singi lica ge weeme nuuja ne mäpu cerame peei poto cidi me, pui padare cine liba Acejiyame me Miji Mene weebibine jijananinus.

¹⁰Weene weemämu umle ituge piiyepu Acejiyame umle gyene egä cime mule weeme bau me lui conocäco ge. Weene lui cina Acejiyame ne jäätprunguye, cime mule weeme tääpume toraca piiyepu cängena ge. ¹¹Weene umle gemi egä epu pana babe te teeme bägrä bine lipu yäätitäyäremuge, cine weebibine iyeta pepu itu itityäripago. ¹²Cine weebibine ngenecu kokre itu jiwenipago piiyepu nuuja taje ngenecu plowa me jiwenipago. Cine jijananipago weene epu cängena lenajame Acejiyame lipu ireclota tääpume singi, tabe lui weebibine ituge jäjäcrä teeme jamyacu apaclyera cabu lenajame piiyepu tabe te weebibine waadename.

¹³Yoo, cine liba Acejiyame me mene weebibine jijanipago, weene cängena piba itecijipi, siige yaacatepeye. Cine peei tääpume Acejiyame ne eso yääcärusi. Weene peei mene ne itu yaacatepeye egä Acejiyame me toraca mene gyene, lica biname bime mene. Peei te kaakesea weeme cabu jaawenanuge, lui cina ätrunga biname gemi. ¹⁴Cime binamewale, ngena te itu läbitipi Acejiyame me ätrunga ingle biname bime tääpume Yuudea gawe cabu, peei te cuta weeme tääpume ituge äbita, ingle weene iyeta lui Yeesu Keriso me biname gemi. Poto weemerage biname cina weebibine mäpu ituge ceera, epu pana Israela biname cina lipu Yuudea gawe ätrunga biname bine mäpu padare ituge ceera. ¹⁵Yoo, sasarage poto Israela biname cina Acejiyame me mename biname bine eglecimujisi; ingwe ca nuuja cina Yageyame Yeesu ne agli me jewenujisi; piiyepu page poto cina cibibine mage mäpu nicäraninus. Teepi Acejiyame me singi cäco mule bine jaawenemusi, cuta piiyepu cubuyame me läbitininusi iyeta biname bime tääpume. ¹⁶Teepi cuta cibibine iibaname läbitininusi, cine liba gawe maramara biname bine jaajananemusi teepi lipulipu teeme niiya cabu ca äsecrerame. Pepu pi teepi teeme niiya mule bine babo jaawenemusi, siige page teeme mäpu daremu te tädenige Acejiyame bau ca.

Paulo Singi Ge Teebibine Ängrärame

¹⁷Yoo binamewale, cine liba weebibine itu ibmalipago matikolä padare poto drowä biname name pi, cine mage ngene jipecnipago, piiyepu bucourage padare cine lapicnantipago weebibine ängrärame, yepä äblicäco ge. Ngänuge cine cudecewe weeme bau ca, cime ngene atwana lui weeme cabu sine. ¹⁸Cine baborage singi puga ge weebibine ängrärame. Bucourage gääbu cane Paulo te lapicnantune weeme bau otnime, yepä Satani te cime gaabe cabu larmentanuge. ¹⁹Yoo, weeme bau ca cine ngenecu gege jääpänsi. Weene peete nemí lui poto cidi me cine mene cire jiicepesi mime Yageyame Yeesu me opo gaabe je, tabe liba cire tacnenutepi, egä, "Cime kaakesea cabu ca biname age temi." Weene peei abasecretna cabu cirege. ²⁰Toraca, weene peete nemí cibibine ngenecu gege me lui

cina niweninininuye. Weeme ätrunga cabu ca cime kaakesea te miiji me läbituge.

3 ¹Yoo, cime singi te baborage itu läbitepi mene ätecijame weeme poto cidi me. Peei name pi cine mene jaatranepepsi cine neeneni cina ama lenajame Atena cewe cabu je, ²piba Timoti ne ätyepame peeyeme weeme bau me. Timoti mime biname gyene. Tabe lui Acejiyame me kaakesea cine cama jaawenuge Miiji Mene Keriso poto cidi me jajanename. Yoo siige, cine teebine itu jäätyepepesi weebibine ätityerame weeme ätrunga kokre wawename, ³piba weeme nuuja te ätrunga gaabe ne lica abmala, mäpu ne liba jääpänuge. Yoo, weene umle gemi egä Acejiyame te singi mine mäpu cabu matikolä lenajame mime ätrunga ne kokre wawename. ⁴Cine liba weene cama ituge lenaja, cine niinäce gaabe itu jjipago egä mine mäpu padare ne pagege päpäna. Siige, weene page umle gemi egä pepu pana ituge äbita. ⁵Peei name pi cane Timoti ne itu jäätyepepene, ingle cane baborage singi ge mene ätecijame weeme ätrunga poto cidi me. Cane ngenecu mäpu ge egä pui angletneja biname Satani te pama weebibine itu ingletnäjipi iyeta cime kaakesea weeme cabu sabe wawename.

⁶ Yoo siige, Timoti bii tacnenutige gege mene cama, egä weene Acejiyame ne camu jitrungeniye, cuta piiyepu weemeweme owecu läbitaniniye. Tabe cuta nijinige egä weene cibibine gege cama ngene nipecnininuye. Tabe nijinige egä weeme singi cibibine opo päpäname lui epu gyene cine lipu singi opo päpäname weebibine. ⁷Binamewale, iyeta cime mäpu piiyepu ngene cewe oocanena cabu, page cine ngenecu plowa bii jepäni weeme poto cidi me, ingle weeme Keriso bau ätrunga miji pi. ⁸Yoo, page cime ireclota toraca mijirage gyene, weene liba Yageyame cabu kokre cama imyemutenininige. ⁹Yoo, cine lipulipu Acejiyame ne ibibirage eso ceerame, ingle page cime ngenecu gege baborage gyene teeme opo gaabe weeme name pi! ¹⁰Ciyye bimu cabu cine Acejiyame ne ewejanenisi egä cine weebibine päpäname piiyepu ceerame weene lui tääpume singi weeme ätrunga kokre me wawename.

¹¹ Mime Aceji Babe piiyepu mime Yageyame Yeesu, cine teebibine aawejanenisi gaabe amacelnäjame cine weeme bau otni-me. ¹²Cine singi gemi Yageyame te weeme singi ne baborage wawename weeme yepäyepä bime tääpume cuta piiyepu iyeta nuuja biname bime tääpume. Weeme singi nuuja biname bime tääpume piba yepä pana pa läbitepi cime singi te lipu baborage gyene weeme tääpume. ¹³Tabe ngenecu kokre pa icäripi, piba mime Yageyame Yeesu te liba cire tacnenutepi iyeta teeme conocäco biname cama, weene piba epu cäco piiyepu conocäco cirege, weene liba mime Aceji Babe me opo gaabe je cire niclajutipi.

Acejiyame Apu Ireclota Tääpu Myene Singi

4 ¹Cime binamewale, cine weebibine ituge jaji Acejiyame te lipu ireclota mule tääpume singi, piiyepu cine umle gämi egä weene

pepu mule ne ituge acata. Page cine weebibine cängena itemli-ninago piiyepu jijaninago Yageyame Keriso me ngii cabu, weene pui ireclota mule ne cerämu babo me wawename. ²Ingle weene umle gemi lui mene cine weebibine ituge jaji ireclota mule poto cidi me, egä peei mene lui Yageyame Yeesu bau ca gyene. ³Agesa Acejiyame me singi weeme tääpume: Tabé singi gyene weene weeme ireclota iyeta teeme cabu acraname, piiyepu iyeta sargi mule bine ägyemame. ⁴Weene yepäyepä cina miji umle äbitineye lipu gyene coga awadreca conocäco piiyepu ajiri cäco mule ca, ⁵piba weene niiya singisingi lica läbitininuye, epu pana biname liiyepu lui cina Acejiyame umle lica gemi. ⁶Weeme nuuja te gonerage teeme ätrunga biname ne niiya jaawenute teeme coga awepläcita ca, ingle Yageyame te mäpu daremu cirege ceera biname ne lui te pepu mule ne jaawenuge, cine lipu weebibine ituge umle cama jaji. ⁷Yoo, Acejiyame mibibine lica ituge äjäcrä sargi mule wawename, yepä teeme conocäco biname lenajame. ⁸Peei name pi lui te ai mene jäägyuge, tabe lica biname ne ägyi, yepä Acejiyame ne jäägyuge, lui te weebibine Aceji Seemo icärinininuge.

⁹Yoo, cine lica mene yoogärenago owecu poto cidi me weeme ätrunga binamewale bime tääpume, ingle weene peei abiberäja ituge acata Acejiyame bau ca. ¹⁰Piiyepu toraca gyene egä weene owecu cama jaawenemuye iyeta weeme ätrunga binamewale bine ai Makedoniya probins cabu je. Page cine singi gemi weene weeme owecu mule ne cerämu babo me wawename. ¹¹Weene miji ngene atwanena bojäcu lenajame, poto bime mule cabu gone papa labrabitinuye, cuta piiyepu weeme singi gwidape bine weemämu kaakesea cabu ca jääpänemuye, cine lipu weebibine ituge jaji. ¹²Piba weene lica nuuja biname bine ätineräja, cuta piba nuuja biname lui ätrunga biname lica gemi, teepi weebibine opo gaabe me icranininusi.

Mime Yageyame me Acnenuta poto cidi me

¹³Cime binamewale, cine singi weebibine toraca umle wawename biname poto cidi me, lui cina ai ireclota cabu ca ituge apira. Piba weene ngenecu mäpu lica birige, epu biname liiyepu lui cina lica jewagrijenisi ingwe ca ireclota ne. ¹⁴Mine jäätprungusi egä Yeesu tabe budre ge, piiyepu budre cabu ca itu arpinantuji, peei name pi mine cuta jäätprungusi egä lui biname cina ätrunga cama ituge budre äbita, Acejiyame teebibine Yeesu cama gigri cire yaawademepi teeme acnenuta padare cabu.

¹⁵Ai lui Yageyame me abiberäja mene gyene cine lui jijenininago. Mine lui cina ireclota cabu ninajininige Yageyame me acnenuta bimu cabu, lica niinäce gaabe me äbita mime ätrunga binamewale cabu ca lui cina ai ireclota cabu ca ituge apira. ¹⁶Yoo, pui bimu cabu Yageyame te babo tage ca mene cirege jaji, cuta piiyepu babo mename seemo me tagepogogo

puma cirege, piiyepu Acejiyame me moole pana gwidape te cirege angi, piba Yageyame te teemämu cire täinepi cabucewe ca gawe mameta me. Piba Keriso ne ätrunga biname lui cina ai ireclota cabu ca ituge apira, teepi budre cabu ca cire tarpinäripesi. ¹⁷Piba mine lui cina ireclota cama cirege, Acejiyame te mibibine piiyepu teebibine iyeta cire niwadipi carbe cabu me mime Yageyame cama opopa äyime puma lamlecu je buuwemope cabu. Siige, mine Yageyame cama piba gigri ninajininuge iyeteta ngälu cäco. ¹⁸Yoo, weene peei mene lajananinuye ngenecu miji me äbitame.

**Weene Miji Amacetnäjäneji Lenaja Mime
Yageyame me Acnenuta tääpume**

5 ¹Binamewale, cine bucurage mene lica yoogärenisi mime Yageyame me acnenuta bimu piiyepu padare poto cidi me, ²ingle weene umle ituge äbita egä mime Yageyame liba cire tacnenutepi biname cina călu te cirege äti, epu pana teepi călu te lipu jäätémuge ero biname te liba krokeciyi cabu tatyaramtuge. ³Yoo, biname cina liba cire jiicepesi egä, “Cewe bojäcu gyene, mine cängena gemi,” piba taatu teepi baborage mäpu ne cirege päpäna. Pui mäpu te cire tatyaramtepi, epu pana pita te lipu tatyaramtuge magebi te iigyärame liba läbituge. Biname cina licarage uucratna peei mäpu cabu ca. ⁴Yepä, cime binamewale, weene lica krokeciyi cabu inajininige, peei name pi pui bimu te weebibine lica epu pana călu te jitinuge ero biname te liiyepu. ⁵Yoo, mine lica gemi epu biname pana lui cina ciiye me krokeciyi cabu yaacrajuge, yepä mine iyeta lui epu pana gemi bimu me apaclyera cabu lui cina ninajininige. ⁶Peei name pi mine miji cängena ireclota lenaja conocäco ngene atwana cama, piiyepu lica nuuja biname pana liiyepu lui cina ute pana lenaja. ⁷Yoo, ciiye cabu biname cina ute waagraruge, cuta piiyepu ciiye cabu nuuja cina sice buduma pana waatninusi. ⁸Yepä, mine bimu me apaclyera cabu waatninago, peei name pi mine miji cängenarage lenaja. Mine mime singi yaacranusi Acejiyame bau me piiyepu teebine cängena jäätprungu-si. Peei lui mime seemo tääpume epu pana älyenga gwidape birige mime tääpe tääpume. Mine cängena jewagrijenisi pui padare ne Acejiyame liba mibibine cirege waadena. Peei awagrija lui mime tääpume epu pana älyenga gwidape birige mope tääpume. ⁹Acejiyame te mibibine nijäcrinini lica mäpu daremu päpäname, yepä iyeteta ireclota päpäname mime Yageyame Yeesu Keriso me ätityera name pi. ¹⁰Tabe te budre ituge päpäna piba arpinantuji ai ingle name pi mine ten cama ngälu cäco lenajame. Mara pana lica gyene mine liba ireclota cama, coo, mine liba ireclota ituge apira teeme acnenuta padare. ¹¹Yoo, peei name pi weene yepäyepä bine itityäremeye piiyepu ngenecu kokre ecäremeye, page lipu jeweneneniye.

Paulo Teeme Leta ne Umleumle Mene ca Ermuji

¹² Cime binamewale, cine cängena jijinago weene teebibine niinäce gaabe me wawename lui cina Acejiyame me kaakesea weeme ätrunga ingle cabu cängena jaawenusi, lui cina weebibine iwadininusi piiyepu ibiberäjininusi Keriso me ireclota gaabe cabu lenajame. ¹³ Yoo, teebibine opo gaabe me yaacranemuye piiyepu baborage singi läbitininuye teeme tääpume, teeme kaakesea name pi. Weene iyeta poode cama inajininuge.

¹⁴ Cime binamewale, cine weebibine cängena jijinago egä ai mule bine wawenecame: Biname bine yaablawajemuye lui cina singi lica kaakesea wawename; wäluwälu mule biname bine kokre me jaawenuye; laatibi ätrunga cabu bleela birige, teebibine yäätitäremuye; piiyepu iyeta biname bine owelaamelame jaawenemuye. ¹⁵ Weene ire egä nuuja te gone niiya ne jaawenute daremu awecnistame, teebine liba niiya mule jaawenusi, yepä iyeta padare weene lapicnatinuye weeme yepäyepä bine miji mule wawenecame cuta piiyepu iyeta biname bine pepu miji wawenecame.

¹⁶ Ngenecu gege inajininuge iyeta padare cabu; ¹⁷ piiyepu iyeta padare weene miji Acejiyame bau me mene iicemame; ¹⁸ cuta piiyepu ngänuge weene lipu ireclota cabu inajininuge, weene eso yääcäruye Acejiyame ne. Yoo, Acejiyame te singi gyene weene peei mule bine weeme ireclota cabu wawenecame, ingle weene Yeesu Keriso me binamewale gemi.

¹⁹ Aceji Seemo lui kaakesea ne weeme cabu jaawenuge, gone iibana teebine. ²⁰ Biname te liba Acejiyame me tagepogogo mene jiicemuge, gone teeme mene wata ägyi, yepä jäätecijuye, ²¹ jaatranuye egä nää toraca Acejiyame bau ca gyene, coo lica. Lui miji gyene, weene peei ne joomluye, ²² yepä iyeta lui niiya gyene, peei bine jäägyemuye.

²³ Acejiyame lui te mibibine poode nicärininuge, cine teebine ewejanenisi tabe weebibine teeme tääpume mara me wawename iyeta weeme ireclota ngalebora, piiyepu tabe weeme seemo, trupa, piiyepu tääpe bine cängena ire atwime weene epu cäco äbitame mime Yageyame Yeesu Keriso me acnenuta padare cabu. ²⁴ Yoo, Acejiyame lui te weebibine ala tisogleceninuge, tabe ai mule bine pa jaawenemepi, ingle iyeta teeme mene tabe toraca jaawenemuge.

²⁵ Ätrunga binamewale, cine singi weene Acejiyame ne awejena cuta cime tääpume.

²⁶ Iyeta cime binamewale peema sebore mene cama jajecletnäjineye.

²⁷ Cane Paulo weebibine jijenininine Yageyame me ngii cabu ai leta ne acnemame iyeta ätrunga binamewale bime bau me.

²⁸ Mime Yageyame Yeesu Keriso me miji te weeme cabu lenajame.

Cane ngii Paulo, käme mene ngälu peese.

PAULO ME NEENENI MANU LETA TESALONIKA ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME

1 ¹Cane Paulo, Siila piiyepu Timoti cama cane yoogärenänogo weeme bau me, lui cina inajininige Keriso me ätrunga biname bime ingle cabu Tesalonika babo cewe je. Weene mime Aceji Babe me biname gemi cuta piiyepu Yeesu Keriso weeme Yageyame gyene.

²Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te weeme cabu lenajame piiyepu teepi weebibine poode cerame.

Acejiyame te Biname bine Toraca Cirege Atrana

³Cime ätrunga binamewale, iyeta padare cine miji Acejiyame ne eso ceera weeme poto cidi me. Conocäco gyene cine peei ne wawename, ingle weeme ätrunga baborage me äbitenige piiyepu weeme singi weeme yepäyepä tääpume cuta äbitenige baborage me. ⁴Peei name pi cine liba Acejiyame me ätrunga ingle maramara cabu wäätnänogo, cine biname bine jejananemisi weeme poto cidi me egä weene lipu ngenecu kokre cama inajininige weeme ätrunga cabu. Biname cina liba weebibine niiya jiwenininusi piiyepu weene liba mäpu padare jäätäpänuye, peei te weeme ätrunga ne licarage yääyeblingtuge.

⁵Peei iyeta cina jaawabusi egä Acejiyame me atrana lui conocäco gyene, ingle peei cabu ca weene miji me pa läbitipeye teeme waadena cabu äbäcname, lui tääpume weene mäpu cabu page ngene oocaniniye.

⁶Yoo, Acejiyame iyeta gwidape conocäco cire jaawenemepi. Lui biname cina weebibine mäpu jiwenininisi, tabe teebibine mäpu cabu cire yaacranemepi. ⁷Piiyepu tabe weebibine weeme mäpu cabu ca cire isecräripi, cuta cibibine cime mäpu cabu ca cire nisecräripi, Yageyame Yeesu liba cire tabo-clomtepi cabucewe ca teeme kokre mename seemo cama. ⁸Muye wädräji ca tabe biname bine mäpu daremu cire

yääcäremepi lui cina umle lica gemi Acejiyame, piiyepu Miji Mene ne mime Yageyame Yeesu poto cidi me lica yaacatusi. ⁹Pui mäpu daremu lui egä teepi Yageyame bau ca cirege äyeblengäja niiya puupu cabu lenajame iyeteta. Teepi piba äblicäco Yageyame gome lenajame, coo piiyepu teeme jamyacu kokre pääpäname, ¹⁰tabe liba cire tacnenutepi ai gawecewe me ceräcerägäbü bimu cabu, teeme apaclyera te abocloamtame iyeta teeme binamewale cabu ca, piiyepu iyeta lui cina teebine jäätprungusi teepi teebine awepyeräjame. Weene cuta piiyepu pui biname cama cirege, ingle weene jäätprunguye cine lui mene weebibine ituge jaji.

¹¹Peei name pi cine Acejiyame ne weeme tääpume yaawejanusi tabe te weebibine peei ireclota tääpume miji me wawename lui tääpume weebibine ituge jäjäcra. Cine teebine ewejanenisi tabe teeme kokre ca iyeta weeme singi bine miji mule tääpume wawenecame, piiyepu weeme ätrunga mule ne babo me wawename. ¹²Pepu pi mime Yageyame Yeesu me ngii te jamyacu apaclyera cama laboclomtuge weeme cabu ca, cuta piiyepu weene jamyacu apaclyera ne cirege pääpäna teeme cabu ca. Peei te cire läbitepi mime Acejiyame piiyepu Yageyame Yeesu Keriso bime owecu cabu ca.

Ai Mene Lui Babo Niiyarage Biname poto cidi me

2 ¹Yoo, cane singi mene jajime mime Yageyame Yeesu Keriso me acnenuta poto cidi me, piiyepu tabe mibibine lipu waadena ten cama lenajame peei poto cidi me. Cäme binamewale, owecu, cane weebibine jijenininine egä ²gonerage ai walya mene ne padare yääcäruye weeme ngene atwana ne atatrongärame piiyepu weebibine ngenecu mäpu me wawename, lui mene egä, "Mime Yageyame me acnenuta bimu te ituge atyaramta." Biname te liba Acejiyame me tagepogogo mene iicema cabu pepu jiicuge, coo bäärmi mene cabu liba jiicuge, coo liba jiicuge egä cine te pepu mene ituge oögära weeme bau me, gone jäätprunguye. ³Nuuja biname bime walya mene weene papa gone yaacatuye, yepä page umle äbitineye egä mime Yageyame me acnenuta bimu te lica atyaramta ngälu bucurage biname cina liba niinäce cire latatrongäripesi Acejiyame bau ca, piiyepu babo niiyarage biname te cire taboclomtapi. Peei ingwe ca Acejiyame teebine mäpu daremu cirege ceera tabe muye puupu cabu iyeteta lenajame. ⁴Peei babo niiyarage biname te iyeta uuje bine cire yääciseräjemepi piiyepu iyeta lui bine acejiyame ca yaainemusi, iyeta biname cina lui bine yaawejanemusi. Tabe cire jiicepi egä tabe baborage gyene iyeta peei cabu ca. Tabe cuta Acejiyame me iiwäreja mete me cire labacitepi puma adnatame walya mene cama egä, "Cane age säne Acejiyame."

⁵Nää, weene ngene lica jotwiniye egä cane weebibine ituge jaji peei poto cidi me, cane liba puga ge weene cama. ⁶Yepä, peei mule te camuge äbita,

ingle weene umle gemi ngena pisi nyene peei niiya mule ne iibaname ai padare cabu. Pui babo niiyarage biname te cirege abocломта Acejiyame me singi padare cabu, piba taatu. ⁷Yoo, pui niiya mule te uja ituge гже abacita ogä pana, yepä peei mule te lica babo cire läbitipi ngälu Acejiyame teeme biname ne cire yääyeblingtepi lui te peei babo niiya mule ne page jiibenige. ⁸Piba taatu pui babo niiyarage biname te cire tabocломtepi, piiyepu Yageyame Yeesu teebine budre me cire yaaglepi. Yoo, Yeesu me buuwemope piiyepu teeme jamyacu apaclyera cama opo cina teebine cire yiisibrecepi. ⁹Pui babo niiyarage biname teeme kokre ne Satani bau ca cire jääpänepi maramara ciitaca mule, piiyepu walya owovä, piiyepu cälu täti gwidape bine wawenecame. ¹⁰Tabe babo niiyarage mule bine cire jaawenemepi egä biname bine baborage cire yaangletnäjemepi, lui cina niiya puupu me cirege otni. Teepi niiya puupu cabu me otni, ai ingle naace popi teepi singi lica ge acatame pui toraca mene Yageyame Yeesu poto cidi me Acejiyame teebibine piba waadename. ¹¹Naace name pi teepi singi lica toraca mene tääpume, ingle Acejiyame te teebibine kokre singi yääcäremuge walya tääpume teepi piba walya mene ätrungame. ¹²Piba iyeta lui cina babo singi ituge äbita niiyania mule tääpume, piiyepu toraca mene ne Yeesu poto cidi me lica jäätrungusi, Acejiyame te teebibine cirege jaji egä, "Weene niiya conocono biname gemi, siige äyeblingineye!"

Acejiyame te Weebibine Ituge Jääcra Toraca Irclotha Päpäname

¹³Binamewale, cine mijji Acejiyame ne eso ceera weeme tääpume, tabe lui bime tääpume singi, ingle agedna cabu ca tabe weebibine itu jijiniji toraca ireclota päpäname. Tabe weebibine teeme mijji binamewale me ituge wawena Aceji Seemo me ätityera ca, weene liba toraca mene ne jitrungujiye. ¹⁴Cine liba Mijji Mene Yeesu Keriso poto cidi me weebibine itu jijananinujago, Acejiyame te peei cabu ca weebibine ala tisoglicinuji mime Yageyame Yeesu Keriso me jamyacu apaclyera cabu lenajame. ¹⁵Peei name pi, cime binamewale, peei ätrunga cabu weene kokre cama jicljutepi, piiyepu cängena joomlemepeye cine lui poto cidi me weebibine ituge abiberäja cime bäärmi cabu piiyepu cime oogära mene cabu.

¹⁶⁻¹⁷Mime Aceji Babe te mibibine baborage owecu cama ituge ätityera. Tabe mibibine iyeteta ngenecu kokre itu nicärininiyi ciige poto cidi me, piiyepu ngenecu kokre pui padare ne cängena awagrijame. Cine teebine ewejanenisi, piiyepu mime Yageyame Yeesu Keriso taberage ne ewejanenisi, teepi weeme ngenecu kokre me wawename piiyepu weebibine kokre ceerame iyeta mijimiji mene piiyepu mule wawenecame.

Paulo Singi Gyene Teepi Irecu Ätumutame Teeme tääpume

3 ¹Yoo, cime ätrunga binamewale, Acejiyame ne ewejaneye cime tääpume egä Yageyame me Mijji Mene wata babo me äbitame iyeta poto ta piiyepu

biname cina peei mene opo acitame, weeme gome lipu ituge äbita. ²Cuta ewejaneye tabe cibibine ätityerame niiya conocono biname bime cabu ca äsecrerame, ingle naace gyene poto biname cina singi lica gemi ätrungame.

³Yepä, Yageyame toraca gyene. Tabe weeme ngenecu kokre icärininige piiyepu weebibine iwärimtininige Satani cabu ca. ⁴Yoo, Yageyame me ätityera name pi cine umle gemi egä weene page piiyepu ingwe padare cabu jeweneneniye cine ngena jijenininisi weene wawename.

⁵Cine Yageyame ne ewejanenisi tabe weeme ngenecu bine waadename Acejiyame me singi cabu me piiyepu Keriso me ngenecu kokre cabu me lenajame.

Iyeta Biname cina Miji Kaakesea Waweneca

⁶Cime binamewale, cine weebibine jijeninago Yageyame Yeesu Keriso me ngii cabu weene cudecewe padare lenajame iyeta weeme ätrunga biname cabu ca lui cina singi lica kaakesea wawename piiyepu singi lica cime abiberäja ngalebora lenajame. ⁷Weene cängena umle gemi egä weene miji cime pana mule wawena. Cine liba weene cama ninajinuji, cine durau lica birige kaakesea me. ⁸Cine nuuja biname bau ca daremu cäco deedei piiyepu gwidape lica ewademujago, pätä cine mage kaakesea ituge wawena. Ciiye bimu cine kaakesea jewenujago ngälu ciyi duusa, ingle cine singi lica ge weeme nuuja ne mäpu ceera. ⁹Cime conocäco pisi nyene weebibine ätinerame cime deedei piiyepu ute puupu tääpume cime abiberäja kaakesea daremu tääpume, yepä cine pepu lica jewenujis, ingle cine singi ge weene cibibine ingwe äcwime. ¹⁰Yoo, cine liba weene cama ninajinuji, cine piba weebibine jijananinujago egä, 'Lui te liba singi lica kaakesea wawename, tabe cuta gone deedei äbita.'

¹¹Cine ai mene weebibine jijenininago, ingle mene ituge ätecija egä weeme poto biname cina durau gemi kaakesea tääpume. Teeme nuuja kaakesea lica gyene, yepä teipi nuuja biname bime kaakesea tääpume labrabitnininusi.

¹²Pui biname tääpume cine weebibine kokre jijeninago Yageyame Yeesu Keriso me ngii cabu teipi cängena lenajame piiyepu teeme singi deedei piiyepu gwidape bine kaakesea gaabe cabu päpäname.

¹³Yoo, cime binamewale, gloose me gone äbita miijimiji mule wawenecame. ¹⁴Liba biname pisi nyene weene cama lui te singi lica gyene ai oogära mene acatame, weene teebine opo ewatneniye, piba ten cama gone abasuta teebine ajiri me wawename egä teeme mule conocono gyene. ¹⁵Yepä, gone pui biname ne cubuyame pana jaawenuye, pätä teebine cängena umle jewenepeye teeme cono-cono mule abmalame.

Paulo Teeme Leta ne Ai Mene ca Ermuji

¹⁶Mime poode te tädenige Yageyame bau ca, peei name pi cine teebine ewejanenago weebibine poode ceerame iyeta padare piiyepu iyeta mule cabu. Yoo, Yageyame te weeme iyeta bime cabu lenajame.

¹⁷Cane cämerage ime ca ai mene ne yoogärenine egä cane PAULO te weebibine jiwablininine. Iyeta käme leta cabu cane apu käme ngii yoogärune; käme oogära apu gyene.

¹⁸Yoo, cane mime Yageyame Yeesu Keriso ne ewejanenine weebibine owecu cama ätityerame.

Cane ngii Paulo. Cäme mene ngälu peese.

PAULO ME NIINÄCE LETA TIMOTI BAU ME

Paulo Timoti ne Jewablenige

1 ¹Cane, Paulo, Keriso Yeesu me ätyepäneji biname gäne. Acejiyame, lui te mibibine niiya cabu ca nisecrärinuge, piiyepu Yeesu Keriso, mine lui cabu me ngene atwana singi yaacranimus, teepi te najujäsi cane ai kaakesea wawename. ²Timoti, ätrunga cabu ca lui cäme bägrä gäte, cane määme bau me yoogärenine. Acejiyame mime Babe piiyepu Keriso Yeesu mime Yageyame, teeme miji te määme cabu lenajame, teepi owecu äbitame määme täüpume piiyepu poode ceerame meebine.

Ire Cängena Walya Abiberäja täüpume

³Cane cääri naajenine maane Epeso babo cewe je lenajame, cane lipu uja naajepene, Makedoniya probins me liba lädepene. Poto biname cina peema Epeso je walya abiberäja ne ecenanenisi, maane miji jiibemepi teebibine. ⁴Jejemepi teepi abmaläcemame teeme singi gidä mene täüpume piiyepu uuje saare bime ngii täüpume, ingle naace popi teepi biname bine jaawenimus pui poto cidi me mene atraname. Teepi puma cita ca lica jäätäpänsi Acejiyame me singi ne mime täüpume, mine lui ne ätrunga taatu ca jäätäpänsi. ⁵Cane ai mene naace name pi jiicenine, egä mine miji mimämu singi äbitename epu singi cama, lui te täduge jugi cäco ngene atwana cabu ca, ngenecu poode cabu ca piiyepu toraca ätrunga cabu ca. ⁶Poto biname cina kaake ca itu sicelyäremumesi ai mule bine, siige kuu cäco mene bine jitranenemisi. ⁷Teepi puu singi abiberäja biname me äbitame Acejiyame me cotre ngalebora, nuija gwidape teepi umle lica gemi, teepi ngene täüpume jiicemusi. Teepi supra cäco jiicemusi, yepä teepi mene me ingle umle cäco.

⁸Mine umle gemi, egä Moose me Cotre lui miji gyene liba cängena yääcwetnusi. ⁹Mine gone ngene ätrimela, egä cotre cina lui miji mule biname bime täüpume lica gemi, yepä eei bime täüpume lui cina cotre bine jaatropengäjimusi, ätecija cäco biname bime täüpume, Acejiyame

umle cäco piiyepu niiyaniya muleyame biname bime tääpume, cuta eei bime tääpume lui cina Acejiyame ne piiyepu teeme gwidape opo gaabe me lica yaacitusi, cuta eei bime tääpume teeme mage babe bine lui cina budre me yaaglecimusi coo poto biname bine lui cina yaaglecimusi budre me,¹⁰ cuta eei bime tääpume lui cina magebi rooriye bime mule yaacnusi nuuja biname cama lui teeme coga coo rooriye lica birige. Cotre cina cuta rooriye imäbägrä bime tääpume lui cina teemeteme lacananinusi, piiyepu magebi ngulebägrä bime tääpume lui cina peei yepä mule jaawenusi, cuta eei bime tääpume lui cina biname bine aletname yaawadimus, cuta lui cina walya waatromininusi, lui cina walya aitneja ne jiicusi, piiyepu iyeta lui cina poto mule jaawenimus, lui mara gemi toraca abiberäja cabu ca.¹¹ Weene toracarage abiberäja ne Miji Mene cabu ca jääpänuye, Acejiyame lui Mene näcäroji cane jajanemame. Miji Mene lui babo jamyacu gyene, epucäco Acejiyame bau ca tädenige.

Acejiyame ne Eso Yääcäresi Teeme Owecu name pi

¹² Cane eso ecärenine Keriso Yeesu mime Yageyame ne, lui te kokre ituge ceera cane ai kaakesea wawename. Tabé nacatuji, egä cane toraca biname gäne, siige najuji teeme kaakesea wawename. ¹³ Cane puu niinäcerage niiya mene tiicemäjemumene teeme poto cidi me, teeme binamewale bine sabe tewenenanemumene piiyepu seglecenanemumene, yepä Acejiyame te cebine owecu nawenuji, niiya daremu lica näcäroji, ingle pui padare cabu cäme ätrunga lica ge, peei name pi cane umle lica ge, cane ngena ne jewenujine. ¹⁴ Mime Yageyame babo owecu ge cäme tääpume, siige teeme pui owecu cabu ca cane kokre äbitujine Keriso ne ätrungame piiyepu singi äbitame iyeta ätrunga biname tääpume. Ätrunga piiyepu singi lui eei biname bime tääpu myene, Keriso Yeesu cama lui cina yepä gemi. ¹⁵ Ai lui toraca mene gyene, biname cina miji acata, egä Keriso Yeesu lui täduji ai gawecewe cabu me niiya mule biname bine äsecrerame teeme mäpu cabu ca. Cane age sâne baborage iyeta niiya mule biname bime cabu ca. ¹⁶ Yepä Acejiyame te owecu nawenuji cebine, lui tage babo niiyarage biname, naace tääpume Yeesu Keriso te cäme cabu ca aboclomtame, egä teeme owecu lipu baborage gyene. Yoo, lui biname cina pagege ätrunga acita Yeesu cabu siige iyeteta ireclota ne pääna, teepi cäme cabu ca pa jääpänepesi Yeesu me owecu ne. ¹⁷ Tabé lui te iyeteta enajenige mope biname me, lui gyene yepä taatu Acejiyame, budre cäco piiyepu pääna cäco, mine miji teebine opo gaabe me acita piiyepu awepyeräja iyeta padare cabu. Ai mene lui toraca gyene.

¹⁸ Timoti, cäme bägrä, määme kaakesea gyene biname bine abiberäjame, cane ai leta cabu ngena yoogärinine. Maane liba ai ne jewenenite, piba toraca me äbitenige, biname cina lui Acejiyame me tagepogogo mene niinäce gaabe me jiicemepesi määme poto cidi

me. Maane miji teeme pui mene kokre cama oomlaname, siige piba maane miji gäte cängena cubu iicaname walya abiberäja biname bine apremelame. ¹⁹Kokre cama joomlepi ätrunga ne piiyepu niiya mule gone jaawenute määme ngenecu poode ne sabe wawename. Poto biname cina teeme ngenecu niiya me ingle bine lica jäärngemusi ngene ca aglime, egä cine ngena niiya ne ituge wawena, siige teepi teeme ätrunga bine yaabmalimusi. ²⁰Ai mule te itu läbitepi Humenus piiyepu Aleksanda tääpume. Cane teebibine itu läyebelingtepene ätrunga ingle cabu ca, Satani me ime cabu laacitepene teepi piba abiberäjame, egä teepi niiyaniya mene gone iicema Acejiyame poto cidi me.

Irecu Ätumutipeye Iyeta Biname bime tääpume

2 ¹Yoo siige, cane baborage singi gäne weene Acejiyame bau me irecu ätumutame, teebine awejename cuta eso ceerame iyeta biname bime tääpume. ²Weene miji irecu ätumuta gawe mope biname bime tääpume piiyepu poto modamoda biname bime tääpume mine piba bojäcu lenajame piiyepu poode cama. Mine piba miji Acejiyame ne cabu me wawena piiyepu biname bine opo gaabe me acrana. ³Apu irecu ätumuta lui miji gyene, piiyepu Acejiyame mime Äsecrerayame ne ngenecu miji me jaawenuge. ⁴Tabe singi gyene iyeta biname bine niiya cabu ca äsecrerame piiyepu teepi umle äbitame, egä ngena gyene toraca. ⁵Yepä taatu Acejiyame pisi nyene, piiyepu yepä taatu gyene, lui te biname bine teeme bau me ewadenemige. Pui lui biname gyene, Keriso Yeesu. ⁶Tabe teeme ireclota ne iyemaliji iyeta biname bine kälyä wawename teeme niiya mule cabu ca. Siige ai mule ca tabe toraca padare cabu jewabudnitiji, egä Acejiyame singi gyene iyeta biname bine niiya cabu ca äsecrerame. ⁷Peei name pi Acejiyame te cebine najuji ätyepäneji biname tääpume cane Miji Mene ne acaname biname bime bau me, lui Israela biname lica gemi, piiyepu teebibine abiberäjame, egä toraca ätrunga lipu gyene. Cane toraca mene jijenininine, walya lica otrominine.

⁸Cane singi gäne rooriye cina iyeta ätrunga maramara ingle cabu irecu ätumutame Acejiyame bau me; cane singi teepi ime awepengäjame toraca ngenecu cama irecu ätumutame, claabe cäco piiyepu niiyarage ngene atwanena cäco. ⁹Cuta piiyepu ätrunga magebi cina gone oräre abasogära. Teepi miji cängena cäblettääpe asigrera. Teepi gone abasogära bucourage kusa piiyepu oplacmeläja gwidape ca, poto edingäli abasogära gwidape ca coo babo daremu cäblettääpe ca. ¹⁰Pätä ätrunga magebi cina miji miji miji mule waweneca, siige peei te teebibine jamyacu me jaawenimuge piiyepu peei lui conocäco gyene magebi bime tääpume, lui cina Acejiyame tääpume mara me ituge äbita. ¹¹Magebi cina miji bojäcu lenaja abiberäja padare cabu piiyepu teepi miji ätrunga ingle modamoda biname bine ätecija. ¹²Cane singi lica magebi te irecu ätumuta ngalebora

abiberäjame coo mope biname me äbitame rooriye bime täüpume, yepä tabe miji bojäcu lenaja. ¹³ Ingle naace popi Acejiyame te Adamu ne niinäce jewenuji, Eeba ne ingwe ca jowenuji, peei name pi rooriye te miji mope biname me lenaja. ¹⁴ Cuta Adamu ne lica engletnäjuji Satani te, yepä Eeba ne ongletnäjuji, siige tabe te Acejiyame me cotre ne jetropangtuji. ¹⁵ Yepä, biname lui te ai gawecewe me niiya ne ecatuji, tabe magebi me cabu ca gyene, peei name pi magebi cina teeme cabu ca ireclota ne birige päpäna, teepi liba ätrunga cama, owecu cama, epucäco piiyepu cängena ngene atwana cama.

Mene Ätrunga Ingle Mope Biname täüpume

3 ¹Ai iicana lui toraca gyene egä, “Laati te liba singi ätrunga ingle mope biname me äbitame, tabe singi mijirage kaakesea täüpume.” ² Teeme cabu gone nuuja niiya ne päpäna. Tabe miji yepä taatu coga cama biname, tabe miji teemämu awesongära piiyepu mijirage ngene atwanena cama lenaja, tabe miji mijirage muleyame biname, tabe miji biname bine mogobi waweneca piiyepu tabe miji mijirage abiberäja biname. ³ Tabe gone bucurage sice nänäja biname piiyepu arngi biname coo trängäli cama biname, yepä tabe miji owecu cama piiyepu poode cama. Tabe rarekaake singisingi gone. ⁴ Tabe miji teeme mete biname bine cängena ire atwi, cuta teeme bägrä bine wawena teebine ätecijame piiyepu opo gaabe me acitame. ⁵ Rooriye te liba äblicäco teeme mete biname bine ire atwi, tabe piba lipulipu Acejiyame me ätrunga ingle ne ire atwi. ⁶ Tabe gone kirece ätrunga biname, ingle naace popi pepu biname te liba läbituge ätrunga ingle mope biname me, tabe mope babo läbituge, siige teebine Acejiyame te jaatranuge, Satani ne lipu jitranuji, tabe liba mope babo me äbituji. ⁷ Cuta tabe miji epu lenaja, egä ätrunga cäco biname cina teebine opo gaabe me yaacitusi. Tabe liba cängena lica lenaja, piba niiya mene jiicemusi teeme poto cidi me, siige Satani me dici te joomluge.

Mene Ätrunga Ingle Ätityera Biname bime täüpume

⁸ Ätrunga ingle ätityera biname cina miji mijirage muleyame lenaja ätrunga ingle mope biname te liiyepu. Teepi miji toraca ngenecu cama biname. Teepi gone bucurage sice nänäja, gone rarekaake singisingi. ⁹ Teepi miji yepä taatu ngene atwana cama oomlana toraca mene ne, Acejiyame te lui ne tewabudnituji ätrunga poto cidi me. ¹⁰ Teebibine miji niinäce apicetnära. Teepi liba äsi pui cabu ca, siige teepi piba miji birige peei kaakesea ne wawename. ¹¹ Teeme cogawale cina cuta miji mijirage muleyame cängena biname, conocäco taatu iyeta mule cabu. Teepi gone iicetna mule wawena. ¹² Ätrunga ingle ätityera biname cina miji yepä taatu coga cama. Teepi miji cängena ire atwi teeme bägrä bine piiyepu

iyeta mete biname bine. ¹³Lui ätityera biname cina teeme kaakeseaa
cängena jaawenusi, biname cina teebibine opo gaabe me yaacranimus,
teepi siige piba wälu cäco birige mene iicema Yeesu Keriso ne ätrungame.

Toraca Mene Ätrunga poto cidi me

¹⁴Cane ai mene liba yoogärenine, käme ngene atwana singi pisi nyene
määme bau me watawata otname. ¹⁵Yepä käme otni liba däägudägu
gyene, ai leta te piba meebee umle naawenenige egä mine Keriso me
binamewale lipu lenajame. Mine ireclota Acejiyame me binamewale
gemi, teeme ätrunga ingle gyene, lui te jibyetnininige pliyepu
ewärimtenige toraca mene ne Acejiyame poto cidi me. ¹⁶Mine iyeta umle
gemi, lipu baborage gyene ai toraca mene Acejiyame lui ne seboclomtuji
mime ätrunga poto cidi me egä,

Keriso biname me tääpe ne ecatuji,
teeme budre cabu ca arpinenta te jewabudnitiji,
egä tabe Yageyame gyene.

Acejiyame me mename seemo cina teebine jepänanujisi.

Teeme poto cidi me mene jejananemujisi iyeta poto ta.

Bucurage biname cina teebine jitrunujisi
iyeta poto ta ai gawecewe cabu.

Acejiyame te teebine ecatuji cabu me.

Walya Abiberäja Biname

4 ¹Aceji Seemo te pajecurage jiicenige, egä ceräcerägääbu padare cabu
poto biname cina teeme ätrunga bine cire yaabmalecmepe, siige
gije cire labacitipesi walya seemo bine ätecijaname pliyepu niiya cable
bime abiberäja ne ingwe äcwime. ²Apu abiberäja ne cire yaacenanepe
walya angletnejayame biname, lui cina ngene ca lica yaaglus, egä teepi
niiya mule biname gemi. ³Teepi biname bine cire jiibananemepesi coga
rooriye awadrecame cuta cire jaawenemepesi poto deedei cibu cude me.
Yepä Acejiyame te iyeta deedei cibu bine ituge wawena loolo pliyepu cibu
täapume. Mine lui cina ätrunga biname gemi pliyepu umle ituge äbita
toraca mene poto cidi me, mine eso cama ärngäjame pliyepu ärwäjame,
⁴ingle iyeta, Acejiyame lui bine ituge wawenetnäja, miji gemi. Nuuja
ne gone ägyi, yepä miji eso cama iyeta waadena. ⁵Acejiyame te lipu
ituge cude cäco me wawena iyeta cibu deedei bine pliyepu mine liba eso
yääcärusi, ai neenen iingle name pi iyeta cibu deedei miji gemi cibu me
pliyepu loolo me.

Umle Mene Timoti bau me

⁶Timoti, maane liba umleumle jaawenimute ai walya abiberäja
poto cidi me ätrunga biname bine peema, piba maane Keriso Yeesu

me mijirage kaakesea bägrä gäte. Maane miji cängena abiberäjepi Keriso bau ätrunga lipu gyene piiyepu kokre joomlepi, maane lui toraca abiberäja ne ituge äcwetna, siige piba maane seemo ireclota cabu miji naanajepi. ⁷Maane gone emä, gidä mene luma jiicemimus, ingle Acejiyame cäco papa mene gemi. Yepä maane miji eei mule bine waweneca, lui cina määme ätrunga ne babo jaawenusi. ⁸Biname te teeme tääpe ne liba jaapinicuge, peei lui miji birige ai ireclota tääpume. Yepä tabe liba eei mule bine waweneca, lui cina teeme ätrunga ne babo me jaawenusi, pui lui iyeteta miji gyene, ingle pee te ireclota yääcäruge page padare tääpume piiyepu ciige padare tääpume. ⁹Ai mene lui toraca gyene, miji acata. ¹⁰Mine lagletnäjinago, mage kaakesea jaawenusi, ingle mine ituge mime ngene atwanena singi bine acrana ireclota Acejiyame bau me, lui te iyeta biname bine birige äsecrera niiya cabu ca, yepä toraca eei bine lui cina ätrunga cama gemi.

¹¹Jejananemepi, ebiberäjemepi ai poto cidi me. ¹²Nuuja te gone meebine mamye biname name pi äsädena. Pätä maane määme ireclota cabu ca eboclomtepi teepi ngena iicaname piiyepu wawename, teepi lipu owecu äbitame, ätrungame piiyepu epucäco lenajame. ¹³Maane määme kaakesea cabu ngenecu ecitepi, Oogäräneji mene ecnemepi ätrunga biname bime cabu me, bäärmä mene jegednemepi, ebiberäjemepi, ngälu cane pa lädepene peeyeme. ¹⁴Gone ai kaakesea ne yaabmalute, Aceji Seemo lui tääpume umle piiyepu kokre nääcärep, niinäce gaabe ätrunga biname cina liba ime yaacraneperi määme papa cabu me piiyepu Acejiyame me tagepogogo mene iicaname biname cina liba jiicemepi ai poto cidi me. ¹⁵Maane gone durau läbitute iyeta ai kaakesea wawename, yepä maane toraca ngenecu cama jewenepi, piba biname cina päpäname egä maane babo äbitenite. ¹⁶Maane ire, egä maane cängena naanajenige piiyepu toraca mene ebiberäjenemite biname bine. Maane liba ai ne jaawenute iyeta padare cabu, maane ngälu cäco ireclota ne cire jepänepi piiyepu lui cina määme mene yäätecijemuge, teepi cuta ngälu cäco ireclota ne ire jääpänenepi.

Timoti Lipu Lenajame Ätrunga Biname cama

5 ¹Moda ne gone drämä cama ablawa, yepä cängenarage eblawepi, ²epu määme babe ne lipu yaablawute. Mamye rooriye bine epu jewenemepi määme naane igane bine liiyepu, ³molyge bine määme mage ne liiyepu, mamye magebi bine määme ngulewale bine liiyepu, epucäco.

³Maane itityäremepi cuublacubla bine, lui bime binamewale lica gemi. ⁴Yepä liba cuubla me bägräwale coo daadewale piti nem, teepi miji abiberäja teeme inglewale bine ire atwime, Acejiyame te lipu ituge jaji. Mage babe cina lipu bägrä bine ire jaatwemusi, teepi cuta miji peei ne

daremu wawena teebibine ire atwime, ingle ai lui Acejiyame me singi gyene. ⁵Lui cuubla me binamewale lica gemi teebine ire atwime, tabe teeme ngene atwanena Acejiyame bau me yaacituge, siige iyeta padare, ciiye bimu, irecu lätumutanuge Acejiyame bau me ätityera ne päpäname. ⁶Yepä lui cuubla teeme singisingi täüpume waanajuge, tabe puu ireclota onajenige, yepä seemo ireclota ngalebora tabe budre gwene. ⁷Maane ai mene jejananemepi teebibine, piba nuuja te äblicäco niiya mene iicana teeme poto cidi me. ⁸Laati te liba lica ire atwema teeme inglewale bine, toraca eei bine teeme mete cabu lui cina icrulenige, tabe teeme ätrunga ne jäägyuge, siige teeme mule niiyarage gyene ätrunga cäco biname bime mule cabu ca.

⁹Maane epu cuubla bine ngii acranecame ätityera päpäname, lui cina siksti kämäge cama piiyepu yepä taatu rooriye cama ituge. ¹⁰Teeki miji epu magebi, lui bime poto cidi me jicus, egä teepi miijirage mule bine ituge waweneca, teeme bägrä bine cängena ituge waadena, cuta miijirage mogobiyame, gloose cäco owecu mule ituge waweneca poto ätrunga biname bime täüpume, cuta ituge ätityera lui cina mäpu cabu yaacrajuge. Teeki siige epu cuubla gemi, lui cina teeme ireclota yaacranepesi iyeta miijimiji mule bine wawenecame.

¹¹Yepä gone mamye cuubla bine ngii yaacranimute ätrunga ingle cabu ca ätityera ne päpäname, ingle singisingi ngene atwa-nena te liba joomlemuge, teepi Keriso ne kaake ca yääcelyärusi, siige latejecläjininus. ¹²Teepi apu kaake me jaawenusi teeme niinäce mene Keriso me kaakesea wawenecame piiyepu rooriye cäco lenajame, siige teebibine cirege ablaweja. ¹³Teepi cuta mete bine yaacnemusi, papa lenaja ca padare ne yaapirusi. Cuta peei taatu lica, teepi iicetna mule yaacnusi, poto biname bime mule cabu labrabitininus. Piiyepu teepi mene jiicemusi, lui bine teepi lica cirege iicema. ¹⁴Peei name pi cane singi gäne mamye cuubla cina cääri rooriye awadrecame, bägrä ärngecame piiyepu mete gwidape bine ire atwime, piba mime äciseräjayame biname cina äblicäco mibibine aitneja. ¹⁵Cane ai naace name pi bii jiicine, ingle poto cuubla cina uja ituge teeme ätrunga bine abmaläcema, siige Satani ne icwetenenis. ¹⁶Liba ätrunga magebi yepä me coo ätrunga rooriye yepä me cuublacubla piti nem teeme ingle cabu, teepi miji teebibine ire atwema. Ai mäpu gone ätrunga ingle biname bine ceera, piba teepi kälyä gemi ire atwemame lui cuublacubla taatu gemi.

¹⁷Niinäce gaabe ätrunga biname lui cina miijirage mope biname me yaacrajuge, teepi ibibi gemi neenenä gääbu daremu acata, toracarage eei biname lui cina bäärmä jaagednanemusi piiyepu yaabiberäjimusi. ¹⁸Oogäräneji mene te nata jiicenige egä, “Lui kau te wiiti kuu bine jäämungäjemuge, gone tage jäätäyuye tabe loolo cäco kaakesea wawename,” piiyepu cuta jiicenige egä, “Kaakesea biname te miji ge teeme daremu ne päpäna.”

¹⁹Lui biname te ätrunga ingle babo biname ne jaaitnäjuge, gone teebine ätecija, liba neeneni coo nesae biname lica gemi aitnejame, egä toraca gyene. ²⁰Lui biname cina niiya mule jaawenimus, biname bime sobe cabu yaablawimute, piba poto cina wälu läbitininusi.

²¹Acejiyame piiyepu Keriso Yeesu piiyepu äjäcräneji mename seemo, teeme opo gaabe cane naajenine maane käme mene ibi wawename. Gone nuuja ne owelale jaawenute, yepä maane miiji iyeta ätrunga biname bine yepä ibi yaablawäjemute. ²²Gone naalocnicuge ime acitame biname cabu me teebine babo biname me wawename. Gone lalenglecäjute nuuja biname bime niiya mule cama, yepä maane epucäco naanajepi.

²³Niiye taatu gone yääänäjimute, waina niiye cuta mati yaanute määme came niiya name pi piiyepu pitapita name pi.

²⁴Bucurage biname cina pajecurage niiya mule yaacnemus, siige teeme niiya mule bine niinäcke gaabe me jaatranimus. Lui cina niiya mule ogä yaacnemus, ingwe ca pajecu me läbitininusi atrana täüpume. ²⁵Cuta pepu gyene, poto biname bime miiji mule bine pajecurage jääpänimus, cuta lui cina pääpäna käco gemi page, teepi äblicäco ämlitänjeji lenaja.

Mene Aletnäneji Biname bime poto cidi me

6 ¹Ätrunga biname lui cina aletnäneji biname gemi, teepi miiji teeme modamoda biname bine opo gaabe me acrana, piba nuuja te äblicäco niiya mene iicana Acejiyame poto cidi me piiyepu mime abiberäja poto cidi me. ²Laati bime modamoda biname ätrunga biname, teepi gone ätecija käco äbita teeme täüpume, ingle teepi yepä ätrunga cama gemi. Pätä teepi miiji teeme kaakesea cängena wawena, ingle teeme modamoda biname teeme kaakesea cabu ca lui daremu jääpänusi, teepi teeme miijirage ätrunga binamewale gemi.

Maane miiji biname bine apu ebiberäjemp, kokre ecäremepi teepi wawenetnäjame.

Walya Abiberäja piiyepu Toraca Dogwe

³Laati te liba yaabiberäjimuge mara abiberäja, lui yepä lica gyene mime Yageyame Yeesu Keriso me toraca mene cama cuta mime abiberäja cama ätrunga poto cidi me, ⁴tabe mope babo me läbituge piiyepu tabe umle käco biname birige. Teeme niiyarage singi pisi nyene mene poto cidi me äcelame piiyepu mene abajame. Ai te biname bine jaawenimuge ire patre aglime, arngi me, niiyanira mene nuuja biname ne jajime, niiyarage ngene atwa-name, ⁵äcelename. Apu mulayame biname cina mopemuli käco gemi; teepi toraca mule ne ituge abmala. Teepi apu angi ge, egä ätrunga lui gaabe gyene dogwe pääpäna täüpume.

⁶Yoo, ätrunga gaabe te biname ne toraca dogwe me jaawenuge, tabe liba ngene ca jaagluge, teeme ngena pisi nyene. ⁷Mine liba aplimla,

mine nuuja gwidape cama lica otni; mine liba budre pagege, mine nuuja gwidape ne lica acana, ⁸pee name pi mime liba deedei piiyepu cäbletääpe piti nemi, mine miji bojä agi. ⁹Yepä lui cina singi bucourage gwidape tääpume, teebibine birige angle-tneja piiyepu Satani me dici te jaabaletnecimuge. Budubuduma piiyepu niiyarage singi cina teebibine joomleminus, ngälu siige iyeta niiya cabu yaacranuge. ¹⁰Rarekaake singisingi lui ingle gyene iyeta maramara niiya mule bime tääpume. Rarekaake ärngema cabu bucourage cina ituge teeme ätrunga bine apesera, siige bucourage mäpu cina teeme ngenecu bine jaagadäjemusi.

Ätrunga Biname me Ireclota

¹¹Timoti, maane lui Acejiyame me biname gäte, cude padare naanajepi apu mule cabu ca. Maane ecrinäjemepi conocäco lenajame, Acejiyame ne opo gaabe me acitame, Keriso ne ätrunga-me, owecu me, ämyemutaname cewe oocana cabu, owelaamelame biname me lenajame. ¹²Maane ätrunga gaabe cabu cängena uuwamepi, siige iyeteta ireclota ne ecatepi, lui ireclota tääpume meebine ituge ala asogleca, maane liba biname bime sobe cabu määme ätrunga ne cängena eboclomtujite. ¹³Acejiyame lui te iyeta gwidape bine ireclota ecäranenenenmige, piiyepu Yeesu Keriso lui te Pontiyo Pilato me opo gaabe ätrunga ne jewabudnitiji, cane teeme opo gaabe naajenine ¹⁴egä maane ätecijame, meebine ngena ituge jaji. Gone naatramuge ai cängena wawenecame ngälu mime Yageyame Yeesu Keriso te cire tacnenutepi. ¹⁵Acejiyame lui te miji gyene, lui yepä taatu gyene biname bine waadename, iyeta mope biname bime Mopeyame gyene, iyeta yageyame bime Yageyame gyene, tabe lui padare ne ecitiji, tabe piba cirege teebine cääri ätyepa. ¹⁶Acejiyame, tabe taatu gyene budre cäco. Tabepu apaclyera cabu enajenige, egä nuuja te äblicäco teeme gome otni. Nuuja biname te lica ituge teebine päpäna cuta äblicäco päpäna. Mine miji teebine opo gaabe me acitename, piiyepu tabe kokre cama lenajame iyeteta. Ai lui toraca mene gyene.

¹⁷Jejemepi ätrunga ingle cabu lui gwidape dogweyame gemi, teepi gone mope modamoda me äbita piiyepu gone ngene atwa-nena acrana watawata dogwe cabu me. Pätä teepi miji teeme ngene atwana acrana Acejiyame cabu me, lui te nicäraninuge iyeta, mine lui tääpume singi mine gege lenajame. ¹⁸Maane jejemepi teepi miji mule wawenecame, siige piba pui miji mule lui teeme dogwe gemi. Teepi miji ceera biname lenaja, temiji kupae wawena poto biname bine. ¹⁹Teeme apu mule lui dogwe pana gemi teeme ciige lenaja tääpume, siige teepi toraca ireclota ne jääpänusi.

²⁰Timoti, maane kokre joomlepi meebine ngena ituge ceera maane ire atwime. Maane cude padare lenajame budubuduma mene cabu ca piiyepu cuta walya abiberäja cabu ca, lui tääpume biname cina jaangemuge, egä

umle mene gemi. ²¹Poto cina ituge iicana, egä teeme pui umle puga ge,
yepä teipi siige teeme ätrunga bine ituge apesera. Acejiyame me miji te
weeme cabu lenajame.

Cane ngii Paulo. Siige käme mene ngälu peese.

PAULO ME NEENENI MANU LETA TIMOTI BAU ME

Paulo Jewablenige Timoti ne

1 ¹Cane, Paulo, Keriso Yeesu me ätyepäneji biname gäne Acejiyame me singi miji pi. Cane ätyepäneji gäne ireclota poto cidi me mene jajanename, lui ireclota Acejiyame te ituge jaji cerame piiyepu lui ireclota mime yene, mine liba Keriso Yeesu cama yepä gemi. ²Timoti, ätrunga cabu ca lui cäme miijirage bägrä gäte, cane määme bau me yoogärenine. Acejiyame mime Babe piiyepu Keriso Yeesu mime Yageyame, teeme miji te määme cabu lenajame, teepi owecu äbitame määme täüpume piiyepu poode cerame meebine.

Paulo me Eso Mene piiyepu Kokre Ceera Mene

³Cane Acejiyame ne eso yääcärune, cane lui täüpume kaakesea jewenenine toraca ngenecu piiyepu miijirage asicnenta cama epu pana cäme saarewale cina liiyepu. Cane teebine eso yääcärune iyeta padare, ciiye bimu, cäme irecu ätumuta ngalebora liba meebine ngii naajananune. ⁴Cane ngene jottwine määme ele mäcu poto cidi me, siige cane baborage singi gäne meebinerage pääpäname, piba cane baborage gege lenajame. ⁵Cane cuta ngene jottwine määme toraca ätrunga poto cidi me, epu ätrunga määme daade Loisi me piiyepu määme mage Yuunis me ätrunga liiyepu. Cane umle gäne, egä määme cuta pepu ätrunga pisi nyene. ⁶Peei name pi cane naajenine, maane gone yaabmalute pui kaakesea ne, Acejiyame lui nääcärepı meebee, cane liba ime laacitepene määme papa cabu me. ⁷Ingle Acejiyame te lui Seemo itu nicärininuji mibibine, lica niwenininuge wälu me, pätä kokre nicärininuge, niwenininuge singi äbitename poto biname bime täüpume piiyepu cängena lenajame.

⁸Peei name pi wälu ajiri gone läbitumi mime Yageyame ne aitnejame, cuta cäme täüpume ajiri gone, lui te krokeciyiye mete cabu nanajinige

ingle teeme kaakesea name pi. Eewe, pätä maane cane cama mäpu cabu näämyemutepi Miji Mene name pi. Acejiyame te kokre nääcärenige maane peei ne wawename. ⁹Tabe niiya cabu ca nisecrärinuji mibibine, siige nisoglicinuji teeme binamewale täüpume, lica mime kaakesea name pi yepä teeme singi piiyepu owecu name pi. Agedna me niinäe gaabe me tabe uja ngene jotwananuji mibibine owecu wawename Yeesu Keriso me cabu ca. ¹⁰Siige page ai padare cabu mine teeme pui owecu ne ituge päpäna, Keriso Yeesu mime ireclota ceera biname te lipu täduji. Miji Mene cabu ca mine umle gemi, egä Keriso ituge budre me kokre ne agli pliyepu ngälu cäco ireclota ne aboclopta mime täüpume.

¹¹Acejiyame te cebine itu najuji Keriso me ätyepäneji biname me lenajame cuta Miji Mene ne acenename cuta piiyepu abiberäjame, ¹²peei name pi cane cewe oocaninine ai mäpu cabu. Yepä cane ajiri wälu lica gäne, ingle cane umle gäne, cane laati cabu me ätrunga ne ituge acita; siige cane umle gäne, egä tabe lui Miji Mene näcäruji, teeme kokre pisi nyene pui mene ne ire atwime ngälu ngälugaabe me. ¹³Cane lipu naabiberäjepene maane bäärmi agedname piiyepu biname bine abiberäjame, maane pepu jewenepi. Kokre joomlepi ätrunga piiyepu singi bine, lui mimi negi, mine liba Keriso Yeesu cama yepä gemi. ¹⁴Aceji Seemo lui te mime cabu enajenige, maane teeme kokre ca Miji Mene ne joomlepi, meeblee lui mene ituge ceera jajanename.

¹⁵Maane umle gäte, egä iyeta ätrunga biname cina Asiya probins ngalebora cebine ituge abmala, cuta Pugelus Hermogenes. ¹⁶Yageyame te Onesiporus ne teeme ingle cama owecu jaawenepi, ingle tabe cebine bucourage gääbu ngenecu miji me itu naawenanepi. Ngänu gyene, cane krokeciyi mete cabu nanajenige, tabe ajiri lica ge, ¹⁷yepä tabe liba tatyaramtepi Rooma babo cewe me, tabe närngepi, ngälu näpänepi. ¹⁸Yageyame te teebine owecu jaawenepi atrana bimu cabu! Maane iyeta umle gäte, tabe Epeso babo cewe je cebine lipu bucourage mule ca näitäryärei.

Mäpu cabu Lipu Lenajame Wälu cäco

2 ¹Timoti, ätrunga cabu lui cäme bägrä gäte, maane kokre äbitepi Acejiyame me baborage miji cabu ca, lui mime yene, mine liba Keriso Yeesu cabu ninajininuge. ²Maane lui abiberäja ne ituge ätecija cäme bau ca biname bime irewale, ecäremepi toraca biname bine, lui cina miji gemi poto bine abiberäjame.

³Mijirage cubu biname te mäpu cabu lipu yäämyemutuge, maane cuta miji mäpu cabu pepu näämyemutepi Keriso Yeesu miji pi. ⁴Cubu biname te eei taatu ne jaawenuge, teeme cubu mope biname te lui täüpume jaajuge. Tabe lica cewe kaakesea cabu labrabituge, ingle tabe singi gyene teeme mope biname ne ngenecu miji me wawename. ⁵Coo piiyepu lui biname

te luuwamuge daremu acatame, tabe äblicäco päpäna, liba bääclena me toracarage mule bine lica yääcwetnimuge. ⁶Piiyepu lui calwacupi biname te baborage kaakesea birige wawena, tabe miji niinäce kuu bine ärucna. ⁷Maane miji ngene jotwananepi ai poto cidi me, siige mime Yageyame te page naawenepi maane umle äbitame iyeta gwidape poto cidi me.

⁸Yeesu Keriso, Acejiyame te lui ne erpinantuji budre cabu ca, lui tage Daawida me kaakesaare, cane lipu ituge abiberäja Miji Mene cabu ca, tabe miji puma määme ngenecu cabu. ⁹Ingle naace popi cane Miji Mene jaajananemune, peei name pi cane cewe oocanenine, ätäyäneji gäne niiyania mule biname bime pana. Yepä Acejiyame me Mene ätäyäneji lica gyene, ¹⁰peei name pi cane nämyemutenige iyeta cewe oocanena cabu je Acejiyame me äjäcräneji biname bime name pi naace täüpume Keriso Yeesu teebibine niiya cabu ca äsecerame siige iyeteta ireclota ceerame. ¹¹Ai lui toraca icana gyene egä,

“Mine liba Keriso cama budre,
mine cuta teta cama ireclota lenaja.

¹²Mine liba mäpu cabu ämyemutana,
mine cuta teta cama biname bine waadena.
Mine liba teebine aina,
tabe cuta mibibine aina.

¹³Ngänu gyene, mine liba toraca ngenecu cama lica teeme täüpume,
yepä tabe toracarage mime täüpume,
ingle tabe pipuyame gyene.”

Keriso me Toraca Kaakesea Bägrä

¹⁴Määme ätrunga ingle biname bine cääri jejemepi ai poto cidi me. Acejiyame me opo gaabe je jejemepi teepi abmalame äcela mule ne mene poto cidi me. Teepi pui mule cabu ca nuuja miji ne lica jäapänsi, yepä sabe jaawenimusi, lui biname cina yäätecijemuge. ¹⁵Kokre äbitepi maane Acejiyame me opo gaabe je toracarage kaakesea bägrä lenajame, lui te ajiri lica birige teeme kaakesea täüpume, yepä conocäco yaabiberäjimuge toraca mene Keriso poto cidi me. ¹⁶Gone emä lenaja, luma Acejiyame cäco budubuduma mene jaatranimusi, ingle biname bine cuude padare jaawenimusi Acejiyame bau ca pui mene cina. ¹⁷Pepu mene lui babo droobo pana gyene, tääpe ne lui te yaarwenuge. Pipu muleyame biname gegi lui Humenus piiyepu Piletus. ¹⁸Teepi toraca gaabe ne yaabmalepäsi, jiicemenäsi, egä mine uja budre cabu ca ituge arpinera, siige nuuja biname bime ätrunga ne sabe jewenenäsi. ¹⁹Yepä lui caage ingle bine Acejiyame te ituge ätecra, akocneja lica. Pui cabu apu oogäräneji gyene egä, “Yageyame umle gyene, teeme binamewale laati bemi,” cuta apu oogäräneji gyene egä, “Laati te liba jiicuge, egä tabe Yageyame me biname gyene, tabe miji ätecita niiya mule wawena cabu ca.”

²⁰Baborage mete cabu silba piiyepu gol disi taatu lica gemi, yepä uli ca piiyepu gawe ca wawenäneji disi cuta piti nemi. Poto lui modamoda mule tääpu memi, poto lui papa mule tääpu memi. ²¹Lui biname te luucranuge walya abiberäja cabu ca, cane lui tääpume bii jiicine, tabe ibibi birige toraca mule tääpume epu silba, gol disi liiyepu. Tabe ituge mara me äbita teeme Yageyame tääpume. Tabe mijji birige teeme tääpume, ireire yaanajuge iyeta mijjimiji mule bine wawenetnäjame. ²²Jigyemepi mamye biname bime singisingi mule bine, ericnemepi conocäco lenajame, ätrungame, singi lenajame ätrunga biname tääpume piiyepu teta cama lenajame poode cama. Maane ai mule bine gigri jwenemepi biname cama, ätrunga cabu lui toraca gemi. ²³Yepä emä gone, luma biname cina budubuduma piiyepu ngene atwanena cäco mene jaatranimus. Maane umle gäte, egä teepi mene abaja cabu me latyaruge. ²⁴Yageyame me kaakesea biname te gone mene abaja, pätä tabe mijji owelaamelame lenaja iyeta biname bime tääpume. Tabe mijji mijirage piiyepu cängena abiberäja biname lenaja, ²⁵cängena lui te yaablawajemuge teeme äciseräjayame bine. Acejiyame te pama teebibine pagege atatrongära teepi umle äbitame, ngene gyene toraca. ²⁶Piba teepi täcnärininusi teeme mopemuli cabu me, luucratnininus Satani bau ca, lui te teebibine itu jaabaletnecemepi teeme dici ca, siige itu jaawenemepi teeme singi ibi otnime.

Mene Ceräcerägääbu Padare poto cidi me

3 ¹Timoti, maane ngene gone ätrimela, egä ceräcerägääbu padare cabu mage mäpu cirege. ²Piba biname cina teeme tääpume taatu singi cirege, piiyepu rarekaake singisingi, mope modamoda, teemämu awepyeräja. Teepi niiya mene ca nuuja biname bine sabe jaawenimusi, mage babe bime tääpume ätecija cäco, eso mene umle cäco, ätrunga cäco, ³asicnenta cäco, owecu cäco. Teepi niiya mene jiicemusi nuuja biname bime poto cidi me, cängena lenaja umle cäco, asabla cäco. Teepi jäägyemusi iyeta ngena gemi mijji. ⁴Teepi angletnejayame birige, mage aglecayame, teepi teemämu babo läbitininusi. Teepi tääpe gwidape tääpume magerage singi, lica Acejiyame tääpume. ⁵Teepi puu jiicus, egä teepi ätrunga biname gemi, yepä teeme ireclota cabu ca jääpänusi, egä pui toraca lica gyene. Maane pepu muleyame biname bime cabu ca cude padare äbitepi.

⁶Teeme poto cina biname bime mete cabu me yääbäcnusi opo ire awename ngenecu onyaonya magebi bine, lui cina niiya mule sigu cama, teeme singisingi cina lui bine ewadanemenisi. ⁷Teepi pui magebi cina puu itecijanenemige abiberäja mene, yepä gwidape teepi äblicäco gemi umle äbita toraca mene piiyepu mule poto cidi me. ⁸Yanes Yambres naabi Moose ne lipu iciseräjüjäsi, pui rooriye cina pepu iciseräjinisi toraca

mene ne. Teepi mopemuli cäco gemi, ätrunga bine ituge abmaläcema.

⁹Yepä teepi äblicäco lecaleca padare pepu mule acnetneja, ingle nata iyeta biname cina teeme buduma ne jäätäpäni, pepu pana Yanes Yambres naabime buduma te lipu pajecu me äbituji.

Paulo me Ceräcerägääbu Umle Mene Timoti tääpume

¹⁰Timoti, maane käme abiberäja ne piiyepu ireclota mule ne ituge äcwetna. Cane liiyeme ericnenine, maane cuta piiyeme. Maane cebine ingwe ituge äcwi ätrunga mule cabu, cängena lenaja cabu, owecu mule cabu, mäpu cabu ämyemutana cabu, ¹¹cewe oocanena cabu. Cebine lipu ituge sabe wawena meeblee cuta piiyepu. Maane umle gäte, ngena mule cina läbitipesi käme tääpume Antiyoka je, Ikoniya je, Lustra je, biname cina lipu mage sabe nawenanepesi puma, yepä Acejiyame te cebine nasatanepi iyeta cabu ca. ¹²Yoo iyeta laati bemi singi Acejiyame me singi ibi lenajame Keriso Yeesu cama alenglecäjame, teebibine pepu sabe wawena birige. ¹³Yepä conocono biname piiyepu walya angletnejayame, teepi niiya cabu ca iyeta niiyarage me läbitinini. Teepi poto biname bine yaangletnäjemusi piiyepu teemämu langletnäjinusi. ¹⁴Yepä maane te gone toraca mene ne yaabma-lute, meeblee lui mene ituge abiberäja, piiyepu maane lui mene ne jäätungepete. Maane umle gäte määme abiberäja biname laati bage. ¹⁵Maane ngene gone ätrimela, egä bägrä matikäli cabu ca maane umle äbitujite Oogäräneji mene. Teepi ibibi gemi meeblee abiberäjame ireclota poto cidi me, lui ireclota ne biname cina jäätäpäni, ätrunga ne liba yaacitusi Keriso Yeesu cabu me. ¹⁶Iyeta Oogäräneji mene lui tääpume Acejiyame te ituge ngene atwanena ceera, miiji gemi abiberäjame, niiya mule awabudnitame, ablawaejame, gaabe awabame conocäco ireclota cabu me. ¹⁷Siige lui biname te Acejiyame me kaakesea jaawenuge, tabe mage umle cama piiyepu cängena amacetnäjäneji birige miijimiji mule bine wawenetnäjame.

4 ¹Acejiyame piiyepu Keriso Yeesu, lui te cirege budre biname piiyepu

ireclota biname bine atrana, cane teeme opo gaabe je ai umle mene naajenine! Ingle Keriso Yeesu te cire tacnenutepi biname bine waadename, cane peei name pi naajenine ²maane bäärmä agedname, mene jajanename, ngänu gyene miji padare coo lica. Maane biname bine ätrunga me jewenemepi, egä määme mene lui toraca gyene; maane teebibine eblawäjempeli, kokre ecäremepi, cängena ebiberäjempeli.

³Padare te tädenige, biname cina liba singi lica ätecijame toraca mene ne Keriso poto cidi me, yepä teepi teeme singi bine pa yääcwetnemepesi, pa jäärngemepesi abiberäja biname bine, teeme singi ibi lui cina yaabiberäjimusi. ⁴Teepi toraca mene ne kaake ca pa yääcelyärepesi, pa latatrongäripesi gidä mene ätecijame. ⁵Yepä maane te ireire lenajame iyeta padare cabu; näämyemutepi cewe oocanena cabu, määme bäärmä

kaakesea jewenepi, piiyepu Acejiyame me kaakesea bägrä te ngena bine wawename, maane iyeta peei bine jewenemepi.

⁶Padare te bii tatyaramtige cane uudi apirame, epu pana Acejiyame ne lipu gwidape ca yiwäräjusi. Siige padare age sena cane ai ireclota ne abmalame. ⁷Cane mijjirage cubu itu tiicumene, cäme uuwama ne itu timlitumene, ätrunga ne lica itu sebma-lumene. ⁸Siige Acejiyame te cäme daremu ne itu secitumi, siige joomlenige. Pui lui niinäce manu daremu gyene, tabe lui yääcäranemuge iyeta biname bine, lui cina conocäco gemi Acejiyame me opo gaabe je Keriso me kaakesea name pi. Yageyame Yeesu Keriso lui te conocäco atrana biname gyene, tabe te cäme daremu cire näcärepi atrana bimu cabu piiyepu cuta cire yääcäranemepi pui yepä daremu iyeta eei bine, lui cina baborage singi gemi tabe acnenutame.

Mene Timotirage bau me

⁹Ngena ne gone taawenumi, watata tädepi cebine päpäname. ¹⁰Deemas singi läbitepi gawecewe mule tääpume, siige nabmalepi cebine, lädepi Tesalonika me. Kreskes lädepi Galatiya me, piiyepu Taitus lädepi Dalmatiya me. ¹¹Yepä Luuka taatu sine cane cama. Toomlepi Mareko ne, secanepi aima, ingle tabe mijjirage gyene cebine ätityerame. ¹²Yepä Tukikus ne cane ituge ätyepa Epeso me. ¹³Maane liba tädepi, cäme gäbu gwidape naicanepi, Trooasi je lui saabmalepene Karpus cama. Cäme peba cuta nawademepi, cuta maamoi tääpe cabu lui oogäräneji nawademepi.

¹⁴Aleksanda, laati te gwidape bine jaawenimuge kopa ayana ca, cebine mage niiyarage nawenumi. Yageyame te pagege ceera teeme peei niiya daremu. ¹⁵Maane cängena ire teeme tääpume, ingle tabe magerage mime mene niciseräjipi.

¹⁶Cebine liba ciitacarage atrana puupu me naicanepesi, nuuja te lica nätityärep, yepä teepi iyeta nabmalepesi cebine. Cane irecu ätumutenine, egä Acejiyame te gone daremu jaawenimuge. ¹⁷Yepä Acejiyame cane cama puga ge, kokre näcärepi cane Miji Mene iyeta jajanename iyeta Acejiyame umle cäco biname bine, lui puga ge mene iiwana puupu cabu; siige Acejiyame te nasatepi budre cabu ca. ¹⁸Piiyepu Yageyame te pa nasatepi iyeta niiyania gwidape cabu ca, siige cängenarage cire naicanepi cabu me, tabe luma mope biname me enajenige. Teebine yaawepyeräjesi iyeteta, iyeteta. Ai mene toraca gyene.

Paulo me Yewo Mene Timoti bau me

¹⁹Prisila teeme rooriye Akwila naabine jaawablepi. Cuta jewablepi Onesiporus ne teeme ingle cama. ²⁰Eratus Korinito jage, yepä Tropimus ne cane saabmalepene Miletu je, ingle tabe pita cama ge. ²¹Ngena ne gone taawenumi, watata tädepi aima, ingwe ca gäbu padare te page tädepi.

Ebulus naawablenige meebee, Pudenus, Linus, Klaudiya piiyepu iyeta poto ätrunga biname lui cina ama, teepi naawablenisi meebee.

22 Yageyame yaanajepi määme seemo cama. Acejiyame me miji te weeme iyeta bime cabu lenajame.

Cane ngii Paulo. Siige käme mene ngälu peese.

PAULO ME LETA TAITUS BAU ME

Paulo Tatus ne Jewablenige

1 ¹Cane Paulo Acejiyame me kaakesea bāgrā gāne, piiyepu Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gāne. Cäme kaakesea lui teeme jääcräneji biname bine ätityerame Yeesu ne cängena ätrungame, piiyepu toraca mene poto cidi me teebibine cängena umle wawename peei cabu teepi otname, ²cuta piiyepu teeme ngene atwanena bine Yeesu cabu acraname iyeteta ireclota täüpume. Yoo, Acejiyame me mene iyeta lui toraca gyene; tabe lui agedna cabu ca mene jejuji peei ireclota mibibine ceerame. ³Piba teeme singi padare cabu ca tabe peei ne jewabudnitiji Miji Mene ca. Yoo, Acejiyame mime niiya cabu ca Äsecrerayame tabe te cebine ituge jaji egä Miji Mene biname bine jajanename.

⁴Tatus, cane yoogärenine määme bau me. Maane käme toracarage bāgrā pana gäte, ingle mime ätrunga yepä gyene Acejiyame bau. Acejiyame mime Babe piiyepu Keriso Yeesu mime niiya cabu ca Äsecrerayame, teeme miji te määme cabu lenajame piiyepu teepi poode meeble ceerame.

Tatus me Kaakesea poto cidi me Krete Curä cabu

⁵ Yoo, cane peema meeble itu naabmalepene Krete Curä cabu mime kaakesea ne cängena apirame. Maane mope biname bine jejäcremepi iyeta ätrunga ingle täüpume lui cewe maramara cabu ta teepi te ätrunga biname bine opo wawename. Pui mene cane meeble itu naajepene, pepu pana jewenepi. ⁶Epu biname bine jejäcremepi ätrunga ingle mope biname me lenajame lui cina conocäco mule taatu jaawenemusi; biname lui te yepä taatu coga cama cängena yaanajuge, piiyepu lui me bāgrā ätrunga cama gemi, piiyepu mage babe bime mene cängena jäätecijemusi. ⁷Yoo, ai ingle naace gyene pepu opo wawena biname te Acejiyame täüpume teeme kaakesea jaawenuge, tabe mijijä conocäco lenaja, nuuja biname cina piba äblicäco teebine aitneja. Tabé miji nuuja biname bime mene

ätecija, lica teeme singi taatu wawena. Tabé miji lica watata claabe me äbita, coo sice buduma lenaja, coo biname bine papa agleca. Tabé miji lica conocono singi cama lenaja rarekaake täüpume. ⁸ Yepä, tabé miji catecewe biname bine cängena ire jaatwemuge, piiyepu iyeta nuuja miji mule täüpume singi. Tabé miji cängena ngene atwanena cama piiyepu conocäco mule cama yaanajuge. Tabé miji teeme ngenecu Acejiyame bau yaacituge teeme singi taatu ngenecu kokre cama wawename. ⁹ Tabé miji toraca mene ne cängenarage jäätprunguge, pui mene ne lipu ituge abiberäja. Peei ätrunga cabu ca tabe ibibi pa läbitepi poto bine kokre cerame toraca abiberäja ca, cuta piiyepu eei biname bime mule bine awabudnitame egä conocono, lui cina toraca mene ne jiciseräjinisi.

¹⁰ Bucurage äciseräja biname piti nemí puma, maane lui bine miji cängena ablawaaja. Teepi mene papapapa jiicemusi, nuuja biname bine angletnejame. Bucurage pui angletneja biname lui Israela biname bime sasa cotre mule cabu itu yaacrajepi, piiyepu teeme täüpume Acejiyame me tääpe cabu cewecu lui baborage gwidape gyene. ¹¹ Maane teebibine bojä jewenemepi, ingle teepi biname yepäyepä teeme bägräwale cama ngenecu mäpu me jaawenemusi teeme abiberäja ca. Teepi ai ne naace name pi jaawenusi, ingle teepi singisingi gemi rarekaake päpäname. ¹² Yoo, yepä Krete curä babo biname te toraca mene itu jiicemuji teeme binamewale poto cidi me egä, "Krete biname lui babo walya biname gemi. Teepi niiya girigale biname gemi. Ngänu gyene teepi kaakesea täüpume durau gemi, yepä teepi baborage singi deedei täüpume." ¹³ Yoo, peeи mene toraca gyene, peeи name pi Krete biname bine kokre cama eblawäjemepi teeme ätrunga cängena me wawename. ¹⁴ Teepi miji Israela biname bime itemene bine abmala toraca mene taatu oomlaname, cuta piiyepu pui biname bime cotre mene abmala, lui cina toraca gaabe ne ituge ägyi. ¹⁵ Yoo, biname lui te epucäco ngenecu cama birige, tabe miji ne jääpänuge iyeta gwidape cabu, yepä lui biname me ngenecu niiya piiyepu ätrunga cäco birige, tabe niiya ne jääpänuge iyeta gwidape cabu, ingle naace popi teeme niiya ngene atwanena piiyepu asicnenta cabu ca, tabe äblicäco miji ne päpäna. ¹⁶ Pepu biname cina jiicusi egä, "Cine umle gemi Acejiyame," yepä teeme niiya ireclota cabu ca biname cina opo yaawatnusi egä teepi toraca umle lica gemi. Teepi niiyarage piiyepu ätecija cäco biname gemi, äblicäco nuuja miji mule ne wawena.

Toraca Abiberäja Agesa

2 ¹Yoo, maane teebibine umle jewenemepi lui mule miji gyene ätrunga biname bime täüpume. ²Modamoda rooriye bine maane ebiberäjemepi teepi sice buduma gone äbitame, yepä cängena ngene atwanena piiyepu ngenecu kokre cama lenajame. Teebibine jejemepi egä toraca ätrunga cama cängena lenajame, biname bine owecu wawename,

piiyepu lica ätrunga gaabe ne abmala mäpu te liba teeme bau me täduge.
 3 Pepu pana maane molyege bine jejemepi teepi Acejiyame me jäjäcräneji
 biname pana lenajame, lica niiya mene iicemame nuuja biname poto cidi
 me, piiyepu lica sice täüpume singi lenajame, yepä mijirage abiberäja
 biname täüpume lenajame. Teepi miiji mamyte magebi bine abiberäjame
 4 teeme rooriye piiyepu bägrä bine teeme ngenecu cabu acraname,
 5 piiyepu cängena ngene atwanena cama lenajame. Teepi miiji teeme
 mene piiyepu teeme mule ire atwemame ngenecu epucäco lenajame,
 teeme mete kaakesea cängenarage wawename, piiyepu teeme bägrä bine
 cuta teeme nuuja binamewale bine cängena owecu cama ätityerame.
 Teepi miiji teeme rooriye bime singi ne jaawenusi. Piba nuuja biname te
 äblicäco niiya mene iicema Acejiyame me mene poto cidi me.

6 Cuta pepu pana maane mamyte rooriye bine jejemepi cängena ngene
 atwanena cama lenajame. 7 Yoo, teeme täüpume miiji gaabe ne maane
 määme ireclota cabu ca eboclomtepi. Maane singi äbitepi toraca ngene
 atwanena täüpume, piiyepu määme abiberäja kaakesea ne cängenarage
 jewenepi. 8 Maane toraca umle cama mene jiicemepi, siige nuuja biname
 te piba määme mene äblicäco äsäda, piiyepu lui te singi määme kaakesea
 äseblecäjame, tabe opo yaanajuge ingle teeme nuuja aitna mene lica
 gyene mime poto cidi me.

9 Biname lui cina aletnäneji gemi daremu cäco kaakesea wawename,
 maane pui biname bine jejemepi ai gawecewe yageyame bime mene
 ätecijame, teebibine ngenecu miiji me wawename. Teepi miiji lica teeme
 mene äciseräja, 10 piiyepu miiji lica teeme poto gwidape ero ca waadena,
 pätä teepi miiji teemämu awabudnita egä teepi mijirage gemi, piiyepu
 toraca ngenecu cama kaakesea jaawenusi. Piba teepi Acejiyame mime
 niiya cabu ca Äsecrerayame me mule babo me jaawenusi iyeta teeme
 ireclota cabu ca.

11 Acejiyame teeme miiji mule ne itu jewabudnituji Yeesu Keriso
 me kaakesea cabu ca, iyeta biname bine äsecrerame niiya mule
 cabu ca kirece ireclota ne päpäname. 12 Peei miiji mule te mibibine
 nibiberäjininuge Acejiyame cäco lenaja ne piiyepu niiya singi bine
 ägyemame, piiyepu nibiberäjininuge ai gawecewe me ireclota cabu
 toraca ngene atwanena cama conocäco lenajame Acejiyame täüpume.
 13 Mine cuta pepu jewagrijenisi pui mijirage bimu ne, Yeesu Keriso
 mime caburage Acejiyame piiyepu niiya cabu ca Äsecrerayame te liba
 cire tacnenutepi jamyacu apacyera cama. 14 Tabe teemämu mime
 täüpume äyemaluji naace täüpume mibibine iyeta conocono mule cabu
 ca äsecrerame, piiyepu ngenecu epucäco me wawename mine teeme
 täüpume lenajame, piiyepu singi äbitame miiji mule bine wawename.
 15 Yoo, maane biname bine cängena ebiberäjemepi pee mule poto
 cidi me, piiyepu jejemepi pepu wawename. Wälu gone biname bine

ablawejamē piiyepu nuuja bine ngenecu kokre ceerame, ingle Acejiyame te meeble ai kaakesea itu nääcärepī, peei name pi biname cina miji umle äbitame egä määme kaakesea poto cidi me mene lui conocäco gyene.

Keriso me Biname cina Miji Apu Mule Acata

3 ¹Yoo, maane biname bine puma cääri umle jewenemepi teepi mope biname piiyepu teeme ätityera biname bime mene ätecijame piiyepu wawename. Mope biname ngena mijimiji kaakesea täüpume singi, biname cina miji peei ne ngenecu poode cama wawename. ²Teebibine jejemepi egä äingeja mene gone, nuuja biname ne uudunyera gone, yepä miji owelaamelame lenajame, piiyepu nuuja biname ne niinäce gaabe me acitame. ³Yoo, ujarage mine cuta piiyepu buduma, ätecija cäco, toraca gaabe umle cäco ge. Bucurage niiya singi cina mibibine itu niwadininusi. Mine ngenecu niiya cama cuta ninajininuge mime nuuja biname poto cidi me, piiyepu teebine ire patre yaaglus. Nuuja biname cina mibibine nimugettinusi piiyepu mine teebibine cuta jäämugetne-musi. ⁴Yepä, Acejiyame mime niiya cabu ca Äsecrerayame me padare te liba tatyaramtuji mine teeme owecu piiyepu ätityera cama lenajame, ⁵tabe piba mibibine niscräruji pui niiya ireclota cabu ca. Yoo, lica ge mime miji waweneca name pi tabe mibibine nitityärinuji, yepä tabe owecu ge mime täüpume. Tabē mime niiya mule nicisäjinuji, mine piba kirece ireclota cabu me ebäcnujisi. Peei lui Aceji Seemo me kaakesea mime yepäyepä cabu. ⁶Acejiyame te teebine mime bau me ituge ätyepa Yeesu Keriso mime Äsecrerayame me miji kaakesea name pi, ⁷naace täüpume egä mine teeme owecu mule ca conocäco äbitame Acejiyame me opo gaabe je, piiyepu iyeteta ireclota ne päpäname, lui ireclota täüpume mine mime ngene atwanena teeme cabu ituge acrana. ⁸Mine umle gemi egä peei mene toraca gyene.

Yoo, Taitus, cane singi maane mene cängena jajanename iyeta peei gwidape poto cidi me. Piba lui cina Acejiyame ne jäätrungusi teepi teeme ireclota teebine yääcärusi miji mule teeme täüpume wawename. Piba teeme ai gawecewe ireclota lica papa me äbita, yepä peei cabu ca miji te tädenige iyeta biname bime cabu me. ⁹Papa äciseräja cabu gone abacita, piiyepu bucourage mene gone ätecija Israela biname bime kaakesaare poto cidi me. Drowä mene piiyepu äciseräja Israela biname bime cotre poto cidi me jigyemepi, ingle naace gyene nuuja miji te lica tädenige pepu mule cabu ca. ¹⁰Biname lui te weeme ingle biname bine yääplegicmuge, maane teebine umle mene jejepi teeme peei mule ne abmalame. Yoo, tabe liba määme mene lica pa näätecijepi, teebine cääri jejepi, siige tabe liba cerämu ätecija cäco yaanajuge, piba ingwe ca ten cama gone abasuta. ¹¹Weene umle gemi egä pepu biname me mule baborage conocono gyene.

Teeme niiya mule te teebine jaawabudnituge egä conocono biname gyene tabe.

Ai Peba me Apira Mene

¹² Yoo, cane liba mime biname Artema, coo pama Tukikus ne, määme bau me pa jäätylepepene, maane piba wata tädepi käme bau me Nikopoli cewe me. Cane ngene bii jotwananine ai kämäge me buuve padare puma lenajame. ¹³ Jenas, pui cotre abiberäja biname, cuta piiyepu Apolo weene teebibine cängena äätityärepi teeme kaakesea gaabe cabu otnime, piiyepu teeme singi gwidape cängena ääcärepeye. ¹⁴ Yoo, mime ätrunga binamewale miji amactnäjäneji lenaja iyeta miji mule wawenecame, biname lui cina singi cama icrajinige teebibine cängena ätityerame, ingle miji lica gyene teepi kaakesea cäco lenaja.

¹⁵ Yoo, cane cama lui biname teepi iyeta meeble sebore naawenisi. Cuta piiyepu cime ätrunga binamewale puma, maane cime täüpume sebore jewenemepi.

Acejiyame me miji te weeme iyeta bime cabu lenajame.
Cane ngii Paulo, siige käme mene.

PAULO ME LETA PILIMON BAU ME

Sebore Mene

1Cane Paulo, lui te nanajinige krokeciyi mete cabu Keriso Yeesu me name pi, piiyepu mime yepä ätrunga biname Timoti, cine te yoogärenago ai mene ne cime biname Pilimon bau me, cine cama yepä kaakesea ne lui te jwenenige. **2**Yoo Pilimon, ai mene cuta ätrunga ingle biname bime bau me, lui cina labasecretnuge määme mete cabu piiyepu cime yepä ätrunga magebi Apiya bau me cuta piiyepu Arkipus bau me, lui te cine cama yepä cubu jiicenige Keriso täüpume.

3Acejiyame mime Babe piiyepu Yageyame Yeesu Keriso, teeme miji te weeme cabu lenajame piiyepu teepi meebine poode cerame.

Pilimon me Singi piiyepu Ätrunga

4Pilimon, cane liba irecu lätumutanune, cane meebine ngii naajanunne piiyepu cäme Acejiyame ne eso yääcäranune määme täüpume, **5**ingle cane itu nätecijumi, maane lipu baborage singi gäte Acejiyame me binamewale bime täüpume piiyepu maane lipu Yageyame Yeesu ne jitrungenite. **6**Cane irecu ätumutenine, egä weene lipu alenglecäjininiye cine cama yepä ätrunga cabu, peei te pa niwenipi mine cängenarage umle äbitame iyeta miji mule poto cidi me, lui cina saacluge Acejiyame bau ca, mine liba Keriso cabu ninajininige. **7**Cäme ätrunga biname, maane lipu singi gäte ätru-nga biname bime täüpume, peei te cebine babo gege me piiyepu ngenecu kokre me nawenenige. Maane te iyeta Acejiyame me binamewale bine ngenecu miji me itu jaawenemepete.

Paulo Pilimon ne Jejenige Tabe Onesimus ne Cängena Acatame

8Maane lipu singi gäte ätrunga biname bime täüpume, peei name pi cane lui te weene cama yepä ätrunga biname gäne, cane miji gäne meebine giri acita maane ngena wawename, yepä cane giri lica

nacitenine. ⁹Cäme puu conocäco pisi nyene meebine giri acitame maane ngena wawename, ingle cane Keriso me mename biname gäne piiyepu page cane age säne krokeciyi mete cabu teeme name pi, yepä cane giri lica naacitenine pätä cängena naajenine, ingle cane määme tääpume singi gäne. ¹⁰Yoo, cane meebine naajenine Onesimus poto cidi me, lui te ätrunga cabu käme bärgrä gyene. Cane ama krokeciyi mete cabu teeme tääpume epu pana läbitepene babe liiyepu. ¹¹Niinäce padare cabu tabe nuuja miji lica ge määme tääpume, yepä page tabe miji gyene määme tääpume piiyepu käme tääpume. ¹²Cane teebine määme bau me jityepenine piiyepu tabe käme ngenecu nacanenige. ¹³Cäme singi pisi nyene tabe ama lenajame määme puupu ne acatame cebine ätityerame, cane liba taatu nanajenige krokeciyi mete cabu Miji Mene name pi. ¹⁴Yepä cane singi lica gäne meebine giri acitame cebine ätityerame, pätä käme singi pisi nyene maane määme singi ca ätityerame. Yoo, cane määme singi cäco je nuuja gwidape ne lica jewenenine Onesimus tääpume.

¹⁵Pama Onesimus naace name pi matikäli padare taatu cabu mara me läbitipi määme bau ca, egä tabe piba maane cama iyeteta lenajame. ¹⁶Siige page tabe papa aletnäeji biname lica gyene, yepä tabe baborage gyene aletnäeji biname cabu ca: tabe page määme ngenecurage biname gyene ätrunga cabu. Tabe puu babo mijiirage gyene käme tääpume, yepä tabe määme tääpume cerämu mijiirage gyene, ingle tabe määme aletnäeji biname gyene cuta tabe maane cama yepä Yageyame ne jitrunenige.

¹⁷Peei name pi maane liba cebine nacatenite, egä cane maane cama yepä kaakesea jewenenine Yageyame tääpume, maane Onesimus ne epu jewablepi, maane lipu cebine nawablute. ¹⁸Tabe liba ngena niiya itu naawenepi coo määme bau ca nuuja gwidape itu yaacatepi, maane cebine piba najepi, cane pa naawecnistepene. ¹⁹Cane ama kämerage ime ca yoogärenine egä: Cane Paulo te meebine pa naawecnistepene, Onesimus liba ngena ne itu yaacatepi määme bau ca. (Yoo, nata cane nuuja singi lica gäne meebine jajime, egä maane käme bau ca yaacatepete Keriso cabu kirece ireclota ne.) ²⁰Peei name pi käme yepä ätrunga biname, maane owecu nawenepi apu cabu cebine ätityerame ätrunga biname bime mule liiyepu. Maane lipu cane cama yepä ätrunga biname gäte, maane cebine gege me nawenepi.

²¹Cane liba ai ne yoogärenine, cane umle gäne, egä cane ngena tääpume naajenine, maane jewenenite. Cuta cane umle gäne, egä maane itucärenite cane lui wawena tääpume naajenine. ²²Cane cuta nuuja gwidape tääpume meebine näätinärenine: maane puupu emacetnäjepi käme tääpume, ingle cane käme ngene atwana ne Acejiyame bau me becetine, egä tabe weeme irecu ätumuta daremu jiweecnistenininige, siige cebine weeme bau me pa nawe-cnistepi.

²³Epapras lui te cane cama krokeciyiye mete cabu enajenige Keriso Yeesu name pi, tabe weebibine jiwablininige. ²⁴Cuta Mareko, Aristakus, Deemas piiyepu Luuka, lui cine cama gigri kaakesea ne jewenenisi, teepi weebibine jiwablininisi.

²⁵Yageyame Yeesu Keriso me mijji te määme seemo cabu lenajame. Cane ngii Paulo. Cäme mene ngälu peese nyene.

LETA ÄTRUNGA BINAME BIME BAU ME LUI CINA HEBERU MENE JIICEMUSI

**Acejiyame me Mene Abocломteji Gyene
Teeme Bägrä me Ireclota cabu ca**

1 ¹Sasa cabu ca Acejiyame te bucurage padare piiyepu bucurage maramara gaabe ca mime kaakesaare bine mene jaajananemuge teeme mename biname bime cabu ca. ²Yepä, ai ceräcerägääbü padare cabu tabe mibibine mene nijananinige teeme Bägrä cabu ca. Teeme Bägrä peese nyene lui me kaakesea ca tabe ai gawecewe piiyepu iyeta cabucewe apaclyera gwidape bine itu tewenemuji. Piiyepu teeme Bägrä peese nyene lui ne Acejiyame itu jejuji yageyame äbitame iyeta gwidape tääpume ceräcerägääbü padare cabu. ³Tabe saapacyäruge Acejiyame me jamyacu apaclyera cama; cuta tabe Acejiyame cama yepä pana opo gyene. Tabe teeme kokrerage mene cama iyeta gawecewe piiyepu cabucewe gwidape bine teeme maramara gaabe cabu ire jetwenenemige. Tabe biname bine kälyä jwenemuji teeme niiyaniya mule cabu ca, piba cabucewe je adnatuji Iyeta Kokre cama Acejiyame me camu poto je.

Aceji Bägrä Lui Baborage Gyene Mename Seemo cabu ca

⁴Aceji Bägrä pui name pi baborage äbituji iyeta mename seemo cabu ca, epu pana pui ngii Acejiyame lui teebine ecäruji lipu baborage gyene mename seemo bime ngii cabu ca. ⁵Yoo, Acejiyame licarage nuuja mename seemo ne jejuji, yepä Bägrä ne taatu jejuji egä,

“Maane căme Bägrä gäte;
cane page määme Babe me bääbitine.”

Cuta piiyepu tabe lica nuuja mename seemo poto cidi me jejuji, yepä Bägrä poto cidi me egä,

“Cane teeme Babe me pagege äbita;
piiyepu tabe căme Bägrä me pagege lenaja.”

6 Yoo, padare liba mameta ge Acejiyame teeme uuge Bägrä ne ätyepame ai gawecewe cabu me, tabe piba jejuji egä,

“Iyeta Acejiyame me mename seemo cina miji Bägrä ne awepyeräja.”

7 Siige, agesa Acejiyame me mene teeme mename seemo poto cidi me,

“Cane käme mename seemo bine buuwemope pana me jaawenemune;

Yoo, teepi lui käme kaakeseayame gemi,
cane teebibine muye wädräji pana me jaawenemune.”

8 Yepä, teeme Bägrä poto cidi me tabe jiilenege egä,

“Maane lui Acejiyame grote, lui puupu ne jepänenite biname bine peema cita ca waadename,
peei puupu lui määme yene iyeteta ngälu käco.

Maane biname bine conocäco yaawadanemute.

9 Maane toracarage singi conocäco mule tääpume, yepä niiya mule bine jäägyemute.

Peei name pi cane, määme Acejiyame, meeblee itu naajujine,
piiyepu ngenecu gege nääcärujine,
cane liba caburage naawenujine iyeta weeme nuuja bime cabu ca.”

Siige.

10 Acejiyame te Bägrä poto cidi me cuta nuuja taje jejuji egä,

“Maane lui Yageyame grote, maane ai gawecewe ne itu jewenujite niinäce padare cabu.

Maane cuta cabucewe ne jewenujite määmerage ime ca.

11 Teepi iyeta cirege apesera, yepä maane taatu cire naanajepi.

Teepi iyeta sasa cire läbitipesi käbletääpe pana.

12 Maane teebibine cire iyeblengemepi tuwängle tääpume,

epu pana biname te käbletääpe ne lipu yiiremutuge, yääclubicuge.

Yepä, maane iyeteta grote; lica cirege sasa me äbita.”

13 Yoo, Acejiyame apu mene licarage jaajuge teeme nuuja mename seemo ne egä,

“Adnati käme camu poto cidi ca,
ngälu cane määme cubuyame bine
määme ernge gawe me cire yaacranemepene.”

14 Yoo, mename seemo teepi ngena pana gemi? Teepi iyeta seemo gemi lui cina Acejiyame tääpume kaakesea jewenenemisi. Tabe teebibine jäätylepemuge pui biname bine ätityeräjame lui cina niiya cabu ca cirege äsecrera iyeteta ireclota teeme cabu ca cirege päpäname.

Mine Miji Acejiyame me Mene ne Yaacatusi

2 **1** Yoo, mine miji mime ngene atwanena kängena acrana peei toraca mene cabu mine lui ituge äteciija, naace tääpume mine

piba lica mime gaabe ne pagege abmala. ² Yoo, sasa mene cotre poto cidi me, mename seemo cina lui bine ituge waadena piiyepu Moose lui soogäremuji, biname lui cina peei cotre mene lica itecijemuji wawename, teepi teeme mäpu daremu jepänemujisi. ³ Cuta page Acejiyame me nuuja mene pisi nyene tabe lipu owecu gyene biname bime täüpume, teebibine äsecrera me gaabe ituge wawena peei mäpu daremu cabu ca. Mine mijji peei mene ne ätrunga. Yepä, mine liba apu ningeninige egä peei mene lui papa gyene, piiyepu lica yaacatusi, mine piba lipulipu äsecrera mime mäpurage daremu cabu ca, ingle mime nuuja äsecrera gaabe lica ge. Yoo, peei Miji Mene Acejiyame me owecu poto cidi me, mime Yageyame Yeesu te biname bine niinäce jejemuji. Puga lui cina itecijemuji, teepi mibibine umle niwenininujisi egä peei mene lui toraca ge. ⁴ Cuta Acejiyame peei mene toraca me jewabemuji liba kokre ecäremuji pui ire arbi biname bine teepi maramara kokre, ciitaca, piiyepu owowä mule bine wawenecäjame, cuta piiyepu Aceji Seemo me maramara kokre liba biname yepäyepä bine ecäranemuji, tabe laati bime täüpume singi ceerame.

Yeesu Taatu Miji Gyene Mibibine Äsecrera Gaabe Ceerame

⁵ Ai mene lui ciige gawecewe poto cidi me. Acejiyame teeme mename seemo bine lica icranemige ciige gawecewe ne acaname. ⁶ Yepä, mene pisi nyene Oogäräneji Mene cabu gawecewe ne acana biname poto cidi me egä,

“Acejiyame, maane caburage gäte. Maane ngenome biname bime täüpume ngene jwaatwananenute?

Ngenome papa biname bine yäängräremute?

⁷ Maane teebine jewenujite matikolä gawe me mename seemo bime cabu ca.

Maane piba jamyacu apaclyera cabu teebine itu ecitujite mijji ngii päpäname.

⁸ Maane teebine mope biname me jewenujite iyeta gwidape täüpume.”

Yoo, ai name pi peei mene te jiicenige egä Acejiyame biname ne mope biname me jewenuji iyeta ai gawecewe gwidape waadename, piba biname, gwidape, piiyepu iyeta lui teeme ime cabu temi. Yepä, camu gyene page pui padare, biname te liba iyeta gwidape cirege waadena. ⁹ Yepä, peese nyene Yeesu lui te biname me äbituji. Tabe matikolä gawe me äbituji mename seemo cabu ca, pui matikolä padare liba ai gawecewe cabu enajuji, yepä page tabe jamyacu apaclyera cabu enajenige piiyepu teeme ngii caburage gyene, ai ingle naace popi tabe cewe itu oocananuji piiyepu budre itu jepänuji. Yoo, peei cabu ca mine umle gemi lipu baborage gyene Acejiyame me owecu biname bime täüpume, ingle Yeesu me budre lui iyeta biname bime niiya mule äyeblengame.

¹⁰Iyeta gwidape lui Acejiyame tääpu memi, piiyepu teeme bau ca wawenäneji gemi. Peei name pi mijji gyene egä tabe cuta Yeesu ne mäpu cabu ecituji, ingle Yeesu liba conocäco asatujji peei mäpu cabu ca, tabe piba ibibi ge nuuja biname bine ätityerame teeme mäpu cabu ca äsecrera tääpume. Tabe bucurage Acejiyame me bägräwale saawadanemuge teeme jamyacu apacyera cabu lenajame. ¹¹Yoo, Yeesu lui te biname bine conocäco jaawenemuge, piiyepu teepi lui cina conocäco pepu läbitininusi, teepi iyeta yepä ingle cabu temi. Peei name pi Yeesu ajiri lica gyene mibibine ainame egä, “cäme binamewale gemi.” ¹²Tabe Oogäräneji Mene cabu Acejiyame ne jejige egä,

“Cane määme ngii poto cidi me käme binamewale bine pa jaajajanemepene.

Biname bime abasecretna cabu uupera bine pa yaatangemepene meeagine awepyeräjame.”

¹³Tabe cuta jiicenige egä,

“Cane Acejiyame ne pa jäätrungene.”

Tabe cuta nuuja mene jiicige egä,

“Cane age säne igane bägrä cama Acejiyame te lui cebine itu näcärepi.”

¹⁴Yoo, ingle naace popi peei bägrä lui binamerage tääpe cama ge, peei name pi Yeesu teeme pana tääpe ecatuji biname me äbituji, naace tääpume egä biname pana tääpe cama tabe mijji ge budre päpäname. Peei budre ca tabe Satani ne epremaliji, Satani lui ingle gyene budre tääpume, ¹⁵piiypu biname bine isemuji lui cina wälu cama yaacrajanemuge budre poto cidi me. ¹⁶Yoo, pajecu gyene egä teepi mename seemo lica gemi, tabe lui bine yäättityäremuge, yepä Oogäräneji Mene apu jiicenige egä, “Tabe Abrahamo me kaakesaare bine yäättityäremuge.” ¹⁷Yeesu peese nyene ätityerayame teeme iganewale tääpume, peei name pi tabe mijji ge teeme binamewale pana äbitame iyeta gwidape cabu, naace tääpume tabe teebibine owecu cama waawename, ingle tabe cuta teeme mäpu ireclota cabu itu enajuji. Tabe epu pana gyene iiwäreja babo biname Israela biname bime irecu ätumuta mule ngalebora, lui teeme kaakesea cängenarage jaawenanuge Acejiyame tääpume biname bine kälyä wawenecame teeme niiya mule cabu ca.

¹⁸Yoo, Yeesu umle ge biname bime mäpu ireclota cabu lenaja. Tabe mijji gyene biname bine ätityerame, Satani liba teebibine giri jaacitemuge niiya mule wawename, ingle Satani cuta teebine itu giri jecituji, yepä tabe kokre ge.

Yeesu Baborage Gyene Moose cabu ca

3 ¹Yoo, käme ätrunga binamewale lui Acejiyame mijji jäjäcräneji gemi, weeme ngene atwanena ecitepeye Yeesu bau me! Acejiyame teebine

jityepuji iiwäreja mope biname pana äbitame mime ätru-nga mule cabu. ² Tabe teeme kaakesea cängenarage jewenuji Acejiyame tääpume, lui te teebine itu jejuji peeii kaakesea wawename. Moose cuta piiyepu teeme kaakesea cängena jewenuji, tabe liba iyeta Acejiyame me biname bine ewademuji. ³ Yoo, mete raranga biname me ngii ne lipu baborage yaawepyeräjujisi mete cabu ca, pepu pana Yeesu me ngii baborage gyene Moose me ngii cabu ca. ⁴ Iyeta mete lui biname cabu ca wawenäneji ge, yepä Acejiyame te iyeta gwidape bine jewenemuji. ⁵ Yoo, Moose teeme kaakesea cängenarage jewenemuji Acejiyame me binamewale tääpume, lui cina epu pana Acejiyame me mete gemi, piiyepu Moose lui epu pana kaakesea bägrä gyene pui mete tääpume. Cuta lui gwidape poto cidi me tabe jiicemuji, Acejiyame ingwe padare cabu babo mene peeii poto cidi me jiicemuji. ⁶ Yepä, Acejiyame me mjjirage Bägrä, mime Keriso, tabe epu pana gyene mete yageyame liiyepu, mime tääpume lui gemi Acejiyame me mete. Yeesu mime yepäyepä cabu enajenige, mine liba ngenecu kokre cama mime ätrunga cabu cängena ninajininige piiyepu ngenecu mijii cama jewagrijenisi teeme padare tääpume.

Weene Gone Gloose Läbitininuye Acejiyame me Mene tääpume

⁷Aceji Seemo te Oogäräneji Mene cabu jiicenige egä,

“Page weene liba Acejiyame me tagepogogo itecijinuge,

⁸⁻⁹ ätecija căco gone läbitininuye,
epu pana weeme kaakesaare lipu singi căco äbitininujisi
Acejiyame poto cidi me.

Puga ge pui daapo taatu cewe cabu je weeme kaakesaare cina cäme ngenecu mijii teeme tääpume napicetnärujisi.

Ngänu ge teepi cäme mjjirage kaakesea teeme tääpume
tepänäjumesi footi kämäge ngalebora,
yepä cuta pui padare cabu napicetnärujisi.

¹⁰ Peei name pi cane claabe me äbitujine, jiicujine egä,
‘Iyeta padare teepi ätecija căco gemi;
teepi singi lica cäme mene acatame!’

¹¹ Pui padare cane claabe me äbitujine, puma cita ca teebibine cäme kokre ngii ca jejemujine egä,
‘Weene licarage ai mijii gawe cabu me ebäcniniye cane cama lenajame! ’

¹² Yoo, cäme binamewale, weene cängena ire egä weeme yepä me ngene atwanena te lica niiyarage me läbituge, siige tabe piba ätrunga căco me läbituge, puma cita ca lapesaruge mime Ireclota Acejiyame bau ca. ¹³ Miji lica weeme nuuja me niiya mule te teebine yaangletnäjuge, tabe piba ätecija căco läbituge, peeii name pi weene mijii weemeweme ätityeräjipeye iyeta bimu gaabegabe, ingle pui mene egä “page”

Oogäräneji Mene cabu lui cuta mime tääpu myene ai padare cabu.

¹⁴ Mine liba kokre cama jäätprungusi ngälu gaabe oomlaname, epu ätrunga cama mime lui niinäce padare cabu puga ge Acejiyame tääpume, mine piba Acejiyame me miji ne Keriso cama jääpänusi.

¹⁵ Weene ai Oogäräneji Mene gone ngene jitrimalinuge egä,

“Page weene liba Acejiyame me tagepogogo itecijinuge,

ätecija cäco gone läbitininuye,

epu pana weeme kaakesaare lipu singi cäco äbitininujisi

Acejiyame poto cidi me.”

¹⁶ Nää, laatibi Acejiyame me tagepogogo yäätecijemuge, piba teeme tääpume singi cäco äbitininujisi? Teipi peete nem ijeta pui biname Moose lui bine ewadimuji Aikupito gawe cabu ca. ¹⁷ Acejiyame nää laati bime tääpume ngenecu niiya me täbitenäjumi footi kämäge ngalebora? Teipi peete nem pui biname lui cina niiya mule cabu icrajuji. Siige, teipi pui daapo taatu cewe cabu puga budre äbitininujisi. ¹⁸ Cuta laati bime poto cidi me Acejiyame te kokre cama jiicuji egä, “Weene licarage ai miji gawe cabu me ebäcniniye cane cama lenajame?” Tab eei bime poto cidi me jiicuji lui cina ätecija cäco ge. ¹⁹ Yoo, pajecu gyene egä teipi äblicäco ge peei miji gawe cabu äbäcna, ingle teipi ätrunga cäco gemi.

4 ¹ Yoo, Acejiyame umle mene itu ecituji mine lipu ten cama miji lenaja cirege. Pisi nyene pui mene. Mine miji peei mene poto cidi me cängena ngene jwaatwananinago, piba Acejiyame te lica mime yepäne cire jaajepi egä, “Maane lica cäme miji lenaja cewe me abacitame.”

² Mine ituge ätecija peei Miji Mene, sasa Israela biname liiyepu teeme padare cabu, yepä teeme tääpume nuuja miji lica ge, ingle lui cina itecijemuji, teipi lica ätrunga cama ecatujisi. ³ Yepä, mine ätrunga cama peei mene ne ituge acata Acejiyame bau me äbäcname mijirage lenaja tääpume, ingle mine umle teeme mene pui ätrunga cäco biname bime poto cidi me egä,

“Cane claabe me äbitujine, puma cita ca teebibine jejemujine egä,

“Weene licarage ai miji gawe cabu me ebäcniniye cane cama lenajame!” ”

Yoo, tabe pepu jiicuji, ngänu ge pui lenaja gawe puu puga wawenäneji ge ai gawecewe agedna padare cabu ca. ⁴ Oogäräneji Mene pisi nyene peei poto cidi me egä, “Acejiyame seben me lui bimu cabu ngene ocuji, ingle siige teeme iyeta pui kaakesea.” ⁵ Yepä, ngänu ge iyeta gwidape amacetnäjäneji icrajemuji, pui Israela biname cina licarage äbäcnujisi pui gawe cabu lenajame, ingle Acejiyame peei mene itu jiicuji egä, “Weene licarage ai miji gawe cabu me ebäcniniye cane cama lenajame.” ⁶ Acejiyame me Miji Mene cuta page pisi nyene biname cina ätrungame, äbäcname Acejiyame me mijirage lenaja cewe cabucewe me. Yoo, pui biname lui cina Miji Mene ne niinäce gaabe je ituge ätecija, teipi puma lica ebäcnujisi teeme ätecija cäco mule name pi. ⁷ Yoo,

Acejiyame peei name pi nuuja padare ecituji biname cina äbäcname, piiyepu agesa peei padare. Pui biname lui cina äblicäco äbäcna, teeme ingwe ca Acejiyame biname bine umle jewenemuji Mopeyame Daawida me tagepogogo ca kirece padare poto cidi me. Cane uja bii jiicine teeme mene egä,

“Page, weene liba Acejiyame me tagepogogo itecijinuge,
ätecija cäco gone läbitininuye!”

⁸ Yoo, pui miji lenaja cewe Acejiyame cama lica gyene Israela gawe cabu, ingle ujarage Yosuwa biname bine ewademuji pui gawe cabu me, yepä Yosuwa me padare ingwe ca Acejiyame me mene cuta pisi nyene pui äbäcna padare poto cidi me pui miji lenaja cewe täüpume. ⁹⁻¹⁰ Yoo, miji lenaja cewe Acejiyame cama cuta page pisi nyene teeme binamewale täüpume. Mine pui ne cirege päpäna, cuta puma ngene cirege oocana ai gawecewe me kaakesea poto cidi me, epu pana Acejiyame te lipu ngene itu oocuji pui seben me lui bimu cabu, tabe liba iyeta teeme pui kaakesea epiremuji. ¹¹ Yoo siige, mine miji kokre ngenecu cama teeme mene toracarage ätrungame, naace täüpume mine pui miji lenaja cewe cirege äbäcna Acejiyame cama lenajame. Mine gonerage mime yepä te ätecija cäco läbituge pui sasa biname liiyepu, lui cina lica ebäcnujisi.

¹² Yoo, weene cängena inajipi! Acejiyame me mene lui ireclota cama piiyepu kokre gyene. Äswei turikä lipu girirage gyene, teeme mene pepu gyene. Turikä te lipu mäju jääläcnutuge kaake piiyepu umeli oomlaname, Acejiyame me kokre mene pepu jääläcnutuge biname bime trupa piiyepu seemo maramara wawename. Teeme mene te biname bime singi piiyepu ngene atwanena bine jaatranemuge. ¹³ Biname te äblicäco nuuja gwidape coo piiyepu nuuja ngene atwanena ämlita Acejiyame bau ca. Iyeta lui acwaba cäco, pajecu taatu gemi Acejiyame me opo gaabe je, lui bau me biname cina teemämu cire laitnäjipesi.

Yeesu Lui Mime täápume IIwäreja Babo Mope Biname Gyene

¹⁴ Yepä, mime täápume pisi nyene ätityerayame. Yeesu Acejiyame me Bägrä itu acnenutuji cabucewe me, Babe ne awejename mime kälyä täápume. Peese nyene teeme iiwäreja mope biname pana kaakesea mime täápume. Peei name pi mine miji ai ätrunga cabu cängena lenaja. ¹⁵ Yeesu mime kälyä wawena biname te umle gyene mine lipu ngenecu onyaonya gemi, Satani te liba mibibine ningletnäjinuge. Teeme owecu pisi nyene, ingle Satani cuta singi ge teebine angletnejame iyeta mule cabu, mibibine liiyepu, tabe ai gawecewe cabu liba enajuji, yepä tabe lica Satani me singi bine jewenemuji; tabe conocäcorage enajuji. ¹⁶ Yoo, mine miji wälu cäco Acejiyame bau me otni teeme babo owecu päpäname cuta piiyepu teeme ätityera, mine liba mäpu cabu ninajininuge.

5 ¹ Yoo, Israela biname bime iiwäreja mope biname tabe lui yepä ge teeme binamewale cabu ca. Teeme kaakesea lui Acejiyame ne mene

jajanena teeme binamewale täüpume. Tabe owecu gwidape Acejiyame ne yääcäruge cuta piiyepu cibu gwidape ca Acejiyame ne yiiwäräjuge biname bine kälyä wawename teeme niiya mule cabu ca. ²Ai ingle naace popi tabe lui binamerage gyene, nuuja taje tabe ngenecu onya birige. Peei name pi tabe teeme binamewale bine liba jäätämäge buduma piiyepu niiya mule cabu, tabe teebibine owecu cama jaasicnanemuge, ngene jwaatwanuge egä, “Nuuja taje cane pepu ngenecu onya cama birige.”

³Cuta peeи name pi tabe liba cibu ca Acejiyame ne yiiwäräjuge biname bime niiya mule äyeblengame, tabe cuta teeme niiya mule äyeblengame yiiwäräjuge. ⁴Cuta piiyepu nuuja biname te äblicäco peeи miji kaakesea ngii ne teemämu acata, yepä Acejiyame te biname ne jaajuge iiwäreja mope biname me äbitame, Aarona ne lipu ituge jaji iiwäreja mope biname me kaakesea acatame.

⁵Cuta pepu gyene, Keriso iiwäreja mope biname me miji ngii ne lica teemämu ecatuji, yepä Acejiyame teebine itu jejuji acatame. Tabе apu jejuji egä,

“Maane cäme Bägrä gäte;
cane page määme Babe me bääbitine.”

⁶Cuta nuuja gome Acejiyame teebine jejuji egä,

“Maane iiwäreja biname gäte epu pana Melkisideke liiyepu,
piiypu määme kaakesea lui ngälu cäco gyene.”

⁷Yoo, pui padare Keriso liba biname ge ai gawecewe cabu, tabe Acejiyame ne yaaweanuge nuuja taje ele cama. Nuuja taje babo tagepogogo cama ala labayanuge teeme bau me lui te ibibi gyene teebine asatame budre cabu ca. Acejiyame teebine jiteciuju, ingle iyeta padare Keriso singi ge teeme Babe me singi ne acatame. ⁸Yeesu Acejiyame me Bägrä ngänu ge, ai gawecewe cabu tabe umle äbituji Acejiyame me singi wawename teeme mäpu ireclota cewe oocanena cabu ca. ⁹Peei mäpu lenaja cabu ca tabe liba tasatuji conocäcorage, lui biname cina teebine jäätécijusi, teipi teeme cabu ca iyeteta ireclota ne jäätämäsi. ¹⁰Acejiyame teebine iiwäreja mope biname ngii ecäruji, epu pana tabe Melkisideke ne yepä kaakesea ngii lipu ituge ceera.

Acejiyame me Mene Gone Abmala

¹¹Mime mene cerämu pisi nyene peeи poto cidi me, yepä mäpurage gyene weeme täüpume abocломäjame, ingle weeme umle däägurage gyene. ¹²Weeme padare bucourage ituge Acejiyame me Mene ätecijame, weene umle cire läbitinejiye, weene nuuja bine cire yaabiberäjemejiye, yepä weene cuta cängena umle lica gemi. Biname te miji weebibine cääri abiberäja peeи niinäce mene Acejiyame poto cidi me. Weene epu pana bägrä matimati gemi lui cina ngame migi yääänäjimus, camu gemi teeme deedeirage padare. ¹³Yoo, lui cina ngame migi yääänäjimus, teipi

matimati bärägä gemi. Camu gemi teepi umle äbitena conocäco mule poto cidi me. ¹⁴ Yepä, deedeirage lui modamoda biname bime tääpume. Peei lui epu pana mäpu cama abiberäja liiyepu biname bime tääpume lui cina geäji gemi Acejiyame me singi wawename. Teepi ibibi gemi opo awatname lui mule gyene miiji, lui gyene niiya.

6 ¹ Yoo, peeи name pi mine gone leca padare lenaja mime niinäce abiberäja cabu taatu, yepä mine miiji cuta mäpu cama abiberäja ne acata. Miiji lica mine jäje abiberäja ai niinäce gwidape poto cidi me egä: miiji Acejiyame ne taatu ätrunga, cuta miiji atatrongära niiya mule cabu ca, piiyepu lica mime kaakesea cabu ätrunga mime äsecrera tääpume. ² Mine miiji lica jäje abiberäja maramara niiye ca äciseja mule poto cidi me, coo ime acita poto cidi me biname bime papa cabu Aceji Seemo teeme trupa cabu piba abacitaname. Uja ge mime abiberäja budre biname bime arpinera poto cidi me, piiyepu ceräcerägäabu bimu me atrana poto cidi me. ³ Acejiyame liba singi gyene, mine cuta mäpu cama mene pa yaabi-beräjempesi.

⁴ Yoo, mine äblicäco peeи niinäce abiberäja cabu lenaja iyeta padare peeи cabu ca biname bine ätityerame lui cina teemämu ituge äyeblenga Acejiyame bau ca. Teepi licarage cääri latatrongärugе pui niinäce mene lipu yaabiberäjemuge. Pui biname cina umle ituge pui Miiji Mene Yeesu me ätityera poto cidi me. Teepi Acejiyame me miiji cabu ituge lenaja, piiyepu Aceji Seemo teeme trupa yepäyepä cabu ituge abacitena. ⁵ Teepi ituge umle äbitena Acejiyame me mene poto cidi me egä peeи lui babo muijirage gyene, teepi piiyepu Acejiyame me kokre ne teeme biname bine waadena mule cabu ituge päpäna. ⁶ Yoo, biname te pepu umle cama liba teemämu läyeblingtuge Acejiyame bau ca, tabe äblicäco cääri atatrongära. Teeme äyeblingta lui epu pana niiyarage gyene tabe liba Aceji Bägrä ne baarge uli cabu cääri acita liiyepu, piiyepu teebine jäägyuge biname bime opo gaabe.

⁷ Yoo, mine biname bime mule opo pa yaawatnipesi ai gawe poto cidi me mene cabu ca. Poto gawe te ngupe niiye ne yaanuge, piba muijirage gije bine uutaname jaawenemuge teeme gije liteta biname tääpume. Siige, Acejiyame peeи gawe ne miiji jaawenuge. ⁸ Yepä, nuuja gawe lui gaalegale seeasea bine uutaname jaawenemuge, siige gije liteta biname te peeи gawe ne yaainuge niiyarage gawe ca, cuta pagege uubudera. Yoo, pepu pana cirege äbita miiji mule biname piiyepu niiya mule biname bime tääpume.

⁹ Cime miiji binamewale, cine peeи mene jijenininago weebibine umle ceerame, yepä cine umle gemi egä Acejiyame weene cama gyene. Cine weeme muijirage mule pagege päpäna, epu pana mule biname te jaawenemuge lui äsecräreji ge niiya mule cabu ca. ¹⁰ Yoo, Acejiyame lui cängenarage gyene. Tabе lica pagege ngene ätrimela weeme kaakesea

piiyepu weeme singi poto cidi me teeme täüpume, weene liba teeme binamewale bine ituge ätityera cuta piiyepu page itityeräjenemiye.

¹¹ Peei ätityera mule mijji gyene, piiyepu cine babo singi weene yepäyepä pepu cängenarage lenajame ngälu pui mijji gwidape weene lui täüpume jewagrijeniye liba weeme täüpume cirege äbita. ¹² Weene durau gone, yepä niinäce ätrunga biname bime mule jitutemeye. Teeme ätrunga baborage birige piiyepu teepi cängena umle cama jaawagrijenusi Acejiyame lui täüpume ituge jaji teebibine cerame, siige teepi peeи name pi Acejiyame me Mene teeme täüpume toraca jäapänsi.

Acejiyame me Toraca Mene name pi Mine Gone Umle căco Lenaja

¹³ Niinäce gaabe ätrunga biname Abrahamo lui teeme yepä ge. Acejiyame liba umle mene Abrahamo ne jejuji, tabe teemerage ngii cama jejuji peeи mene ne kokre me wawename. Ai ingle naace popi nuuja te lica birige caburage Acejiyame cabu ca, tabe peeи name pi teemerage ngii cama peeи mene jejuji. ¹⁴ Tabе Abrahamo ne jejuji egä, “Cane meeбine umle mene nääcärenine. Cane meeбine baborage mijji cire naawenepene, cuta piiyepu määme kaakesaare bucurate cirege äbita.” ¹⁵ Yoo, Abrahamo ngenecu kokre cama tewagrijäjumi, siige Acejiyame me mene teeme bau me ibibi äbituji.

¹⁶ Yoo, biname te liba singi teeme mene kokre wawename, tabe babo biname me ngii cabu jaajuge, piba äcela mene ingwe ca äblicăco. ¹⁷ Acejiyame teeme caburage ngii cama pui mene jejuji, peeи name pi tabe lui biname bine pui mijji mene jejemuji, teepi toraca umle ge egä tabe licarage teeme mene mara me wawena. ¹⁸ Peete negi neeneni baborage gwidape: Acejiyame me jajeji mene piiyepu teeme caburage ngii, cuta peeи neeneni tabe äblicăco mara me wawena piiyepu peeи poto cidi me tabe äblicăco walya mene iicana. Peeи gwidape cabu ca mine umle gemi egä cuta mime täüpume Acejiyame me Mene toraca gyene iyeteta. Mine lui teeme bau otni äsecrera täüpume, mine umle egä tabe mibibine lica abmala ätityera căco, yepä ciige cire nisecräripi. Peeи name pi mime ätrunga teeme bau lui kokre gyene. ¹⁹⁻²⁰ Peeи umle lui epu pana cangka ne liiyepu yaajarusi mime ngene atwanena cabu. Mine äblicăco apu iicana egä, “Teeme mene pama toraca gyene mime täüpume,” yepä mine umle gemi egä peeи mene lui toraca gyene. Mine umle egä Yeesu pisi nyene cabucewe je Babe ne awejename mime mijji täüpume. Yeesu me Aceji Babe bau me otni lui epu gyene iiwäreja mope biname te iiwäreja mete lui cabucewe je pui me cuderage puupu cabu me lipu abacita Acejiyame ne awejename biname bime mijji täüpume. Yoo, Yeesu mime niinäce gaabe me Babe bau äduji, pui cabucewe iiwäreja mete cabu peeи babo căbletääpe ne cuderage puupu gome tabe itu iyebplingtuji, peeи name pi mine ibibi gemi teeme ingwe ca Babe bau otnime. Yoo, Yeesu iiwäreja mope biname me ituge äbita mime täüpume piiyepu teeme kaakesea iyeteta gyene, Melkisideke me liiyepu.

Mene Iiwäreja Biname Melkisideke poto cidi me

7 ¹Melkisideke lui Mopeyame ge babo cewe Salema tääpume. Tab
cuta iiwäreja biname ge mime Caburage Acejiyame tääpume.
Ujarage, Abrahamo cubu cabu ca liba tacnenutuji, lui cubu cabu je tabe
fooa gawe maramara mopeyame cabu ca yuutrutuji, Melkisideke teebine
gaabe cabu piba opopa jewenuji, jejuji egä, “Acejiyame te mee bine
baborage miji pa naawenepi.” ²Abrahamo piba cubu cabu ca gwidape
bine setomlecmuji ten kupae jenenemuji, siige yepä kupae Melkisideke ne
ecäruji. Yoo, Melkisideke me ngii poto cidi me, abocломta lui “Conocáco
Mopeyame” ge. Biname cina teebine nuuja taje yaainusi “Poode me
Mopeyame” ca, ingle tabe Mopeyame ge Salema cewe tääpume, piiyepu
Salema me abocломta lui “poode”. ³Mime nuuja mene lica teeme mage
babe poto cidi me, cuta mene lica ge teeme niinäce kaakesaare poto
cidi me. Peei name pi mine umle lica gemi aplimla, teeme budre.
Epu pana Aceji Bägrä liiyepu, tabe Acejiyame me iiwäreja biname gyene
iyeteta.

⁴Mine ngene jwaatwananinago Melkisideke lipu baborage ge. Tab
baborage ge Abrahamo cabu ca, lui Israela biname bime ingle kaakesaare
ge, peeи name pi Abrahamo te yepä kupae teebine ecäruji, lui gwidape
bine sewademuji cubu cabu ca. ⁵Yoo, Abrahamo me kaakesaare bägrä
Leebi me kaakesaare bägrä lui cina iiwäreja biname ge Acejiyame
tääpume, sasa cotre mene te jiicenige egä teipi owe cu gwidape bine miji
waadena teeme Israela binamewale cabu ca. Mule apu ge: iyeta Israela
biname lui cina gwidape piiyepu deedei jääpänemusi teeme kaakesea
cabu ca, teipi miji iyeta ten gwidape cabu ca yepä ceera. Iiwäreja
biname cina miji pui gwidape waadena, ngänuge teipi piiyepu teeme
binamewale iyeta lui Abrahamo me kaakesaare gemi. ⁶Yoo, Melkisideke
lica Leebi me ingle cabu ca, yepä Abrahamo teebine yepä kupae ecäruji.
Melkisideke piba Abrahamo ne mene jejuji teeme miji tääpume,
Acejiyame lui ne temiji jajeji mene ituge ceera. ⁷Yoo, Melkisideke lui
baborage ge Abrahamo cabu ca, ingle mine umle gemi egä lui te ibibi
birige Acejiyame me miji ne ceera, tabe baborage gyene teeme cabu ca
lui te peeи miji ne yaacatuge. ⁸Age nuuja mene Melkisideke poto cidi
me. Israela biname bime iiwäreja biname lui cina kupae yaawadanemusi
teeme binamewale cabu ca, teipi binamerage gemi; teeme lenaja lica
iyeteta. Yepä, Melkisideke poto cidi me, Abrahamo lui ne teeme kupae
ecäruji, Oogäräneji Mene te jiicenige egä teeme cuta pisi nyene ireclota.
⁹Yoo, apu pana gyene: Leebi, lui me kaakesaare bägrä cina kupae
yaawadanemusi Acejiyame tääpume, tabe te kupae ecäruji Melkisideke
ne pui yepä padare Abrahamo liba kupae teebine ecäruji, ¹⁰ingle ngänu
ge puu pui padare Leebi lui camuge aplimla, yepä tabe puga ge teeme

kaakesaare Abrahamo me tääpe cabu. Yepä, Melkisideke taatu tabe lica nuuja biname ne kupae yääcäruge. Yoo, peei name pi Melkisideke cuta baborage iyeta nuuja iiwäreja biname cabu ca.

¹¹Acejiyame teeme cotre mene Israela biname bine ecäremuji, peei cabu biname cina iiwäreja biname bime ätityera cabu ca conocäco me äbitame, yepä Israela iiwäreja biname cina äblicäco biname bine toraca conocäco me wawena. Peei name pi Acejiyame Keriso ne tityepuji biname bine toraca ätityerame, ingle mime iiwäreja mope biname Keriso lica peei nuuja iiwäreja biname pana gyene, lui cina Leebi piiyepu teeme kaakesaare bägrä Aarona me ingle cabu ca ge. Keriso baborage gyene iyeta teeme cabu ca Melkisideke liiyepu. ¹²Yoo, Keriso lui mara iiwäreja biname gyene, peei name pi Acejiyame cuta cotre mene mara me jewenuji iiwäreja poto cidi me. ¹³⁻¹⁴Yoo, pajecu gyene egä mime Yageyame Keriso tabe lica Leebi me ingle cabu ca ge. Mine iyeta umle gemi egä tabe Yuuda me ingle cabu ca ge, piiyepu Yuuda me inglewale cina iiwäreja kaakesea lica ituge wawena, ingle nuuja mene lica ge Acejiyame bau ca Moose bau me peei kaakesea teebibine ceerame.

Yeesu me Kaakesea Lui Melkisideke pana Gyene

¹⁵Yoo, pajecurage gyene egä Acejiyame te kirece mara iiwäreja biname ne ituge acata. Page Yeesu pisi nyene mime iiwärejayame. Tabe lui Melkisideke pana gyene, ¹⁶lica Leebi me inglewale cabu ca sasa mule liiyepu. Tabe teeme iiwäreja biname me ngii piiyepu teeme kokre lica yaacatuge pui sasa cotre mule cabu ca, lui gyene biname bime ingle poto cidi me, yepä teeme kokre pisi nyene teeme ngälu cäco ireclota cabu ca. ¹⁷Oogäräneji Mene te teeme poto cidi me jiicenige egä,

“Maane iiwäreja biname gäte epu pana Melkisideke liiyepu,
piiypu määme kaakesea lui ngälu cäco gyene.”

¹⁸Yoo, siige gyene pui sasa cotre mene iiwäreja poto cidi me, ingle kokre cäco ¹⁹piiypu ibibi lica gyene biname bine toraca conocäco wawename Acejiyame me opo gaabe je. Page mime ätrunga pisi nyene Yeesu me kaakesea cabu, lui te ibibi gyene mibibine cängena waadena Acejiyame bau me.

²⁰Yoo, Acejiyame teeme iiwäreja kaakesea lica papa ecäruji Yeesu ne, yepä pui padare tabe cuta teeme caburage ngii jiicuji teeme mene kokre me wawename. Pui nuuja iiwäreja biname cina lica pepu kokre mene cabu ca yaawadanemusi teeme kaakesea bine. ²¹Yeesu taatu iiwäreja biname me äbituji pepu ngii cama mene cabu ca, Acejiyame liba teebine jejuji egä,

“Cane lui Yageyame gäne, cane cäme ngii cama ai mene pa nääcärene,
piba ai mene licarage mara me wawena.

‘Maane iiwäreja biname gäte iyeteta ngälu cäco.’ ”

²² Siige, ai Acejiyame me ngii cama mene name pi, Yeesu ibibi gyene iiwäreja kaakesea wawename, peei name pi tabe cuta ibibi gyene kirece jajeji mene toraca me wawename niiya mule cabu ca äsecrera poto cidi me.

²³ Yoo, nuuja iiwäreja biname teepi bucourage ge pui sasa mule cabu, ingle teeme ireclota ngälu cama ge. Nuuja cina teeme niinäce me puupu ne jaacatanusi. ²⁴ Yepä, Yeesu me ireclota lui ngälu cäco gyene, piiyepu teeme iiwäreja kaakesea nuuja te lica cire juutecrepi. ²⁵ Yeesu peei name pi ibibi gyene biname bine iyeta cängena äsecrerame teeme niiya mule daremu cabu ca, lui cina Yeesu me kaakesea miji pi Acejiyame bau me otni, ingle tabe puma enajenige iyeteta Acejiyame ne awejename teeme miji tääpume.

²⁶ Yeesu peese nyene mijirage iiwäreja babo biname lui mime singi ibibi nitityärininuge. Tabe conocäco gyene, epucäco, piiyepu mara gyene iyeta biname cabu ca, lui cina niiya mule jaawenemus. Page tabe pisi nyene cabucewe je, cuta teeme ngii cabu me awepäntejí gyene. ²⁷ Tabe lica gyene nuuja iiwäreja biname liiyepu lui cina miji iyeta bimu gaabegabe cibu gwidape ca yiwäräjemusi niinäce teeme niiya mule tääpume, piba cuta iyeta biname bime niiya mule tääpume. Tabe yepä gääbu taatu yiwäräjuji, tabe liba teeme tääpe ecäruji budre tääpume. Siige, peei lui ibibi gyene biname bine kälyä wawename iyeteta. ²⁸ Yoo, Acejiyame me cotre mene Moose lui bine sewademuji, peei te iiwäreja kaakesea poto biname bine yääcäremuge, lui cina iyeta binamerage gemi, piiyepu kokrecäco gemi, yepä pui cotre mene ingwe gaabe ca Acejiyame te kirece mene jeujuji, piba teeme ngii cama pui mene ne babo kokre me jewenuji. Tabe peei mene cabu teeme Bägrä ne iiwäreja kaakesea ecäruji, tabe lui epucäco piiyepu ibibi gyene ai kaakesea wawename iyeteta.

Yeesu me Iiwäreja Kaakesea Mime tääpume Apu Gyene

8 ¹ Yoo, iyeta mene cabu ca cine weebibine bii jijinago, ai ngene atwanena baborage gyene egä mime tääpume pisi nyene cabucewe je iiwäreja babo biname lui te adnatänéji enajenige Acejiyame me camu poto teeme miji puupu cabu. ² Tabe iiwäreja biname gyene Acejiyame ne awejename mime tääpume pui cabucewe puupu cabu. Peei lui Acejiyame me toraca iiwäreja puupu, ingle peema pisi nyene Acejiyame me toraca mete, lica biname bime ime ca wawenäneji, yepä Acejiyame miji wawenäneji gyene peei mete.

³ Yoo, iyeta iiwäreja babo biname teeme kaakesea lui cibu mäju ca Acejiyame ne yiwäräjusi piiyepu nuuja owecu gwidape teebine yääcärusi. Pui name pi cuta Yeesu mime Iiwäreja Babo Biname te miji Acejiyame tääpume owecu gwidape ceera, siige tabe teeme tääpe ne ecäruji. ⁴ Yoo,

Yeesu liba ai gawecewe cabu enajuji, tabe iiwäreja biname lica ge, ingle ama ibibi iiwäreja biname piti nemi, lui cina Israela biname bime cotre mene cabu ca yiwiräjemuji. ⁵Pui iiwäreja biname bime kaakesea lui owowä pana gyene Yeesu me toraca iiwäreja kaakesea tääpume lui gyene cabucewe je. Teeme iiwäreja mete cuta piiyepu owowä pana gyene toracarage mete cabu ca lui cabucewe je. Pui name pi Moose liba gwidape jebasecretnemuji mete wawename Acejiyame tääpume, lui mete cibu tääpe ca wawenäneji ge, Acejiyame piba teebine jejuji egä, “Maane iyeta gwidape pui ootonuta pana cängena jewenemepi, cane lipu meebine itu naawabepene Sinai Podo cabu.” Yoo, peei mene cabu ca mine umle egä pui mete lui owowä pana ge cabucewe mete tääpume. ⁶Yepä, Yeesu me kaakesea lui baborage gyene Israela iiwäreja biname bime kaakesea cabu ca, piiyepu kirece jajeji mene Yeesu lui ne mime tääpume toraca me jaawenuji, baborage gyene sasa mene cabu ca, ingle pui mene toraca ibibi gyene egä Yeesu te mibibine niiya mule cabu ca nisecräinuge ten cama iyeteta lenajame.

⁷Sasa jajeji mene, cotre waweneca piiyepu jäje iiwäreja poto cidi me, ibibi lica ge biname bine kälyä wawenecame. Peei liba ibibi gyene, Acejiyame piba singi lica kirece jajeji mene ceerame. ⁸Yepä, sasa mene ibibi lica ge, ingle biname bime niiya mule cuta piti nemi. Acejiyame peei poto cidi me jiicuji Oogäräneji Mene cabu egä,

“Cane lui Yageyame gäne, cane jijenininine egä, ‘Padare te pa tädepi,
cane piba kirece jajeji mene cire jaawenepene
Israelia biname bime kaakesaare tääpume,
cuta piiyepu Yuuda me ingle biname tääpume.

⁹Ai kirece jajeji mene mara gyene sasa jajeji mene cabu ca,
cane lui ne jewenujine teeme niinäce kaakesaare tääpume,
cane liba teebibine ime ca sewecnemujine Aikupito gawe cabu ca.
Yepä, teepi cäme jajeji mene lica cängena acata wawenecame.
Cane peei name pi teebibine kaake me jewenemujine.’”

¹⁰Mime Yageyame cuta jiicenige egä,
“Yoo, agesa kirece jajeji mene cane ingwe ca cire jaawenepene
Israelia biname bime tääpume.
Cäme cotre bine cane cire yoogäremepene teeme ngenecu bora;
teeme ngene atwanena cabu cire yaacitepene.
Cane teeme tääpume Acejiyame cirege äbita,
cuta teepi cäme biname cirege lenaja.

¹¹Pui padare cabu piba nuuja te lica teeme binamewale bine,
coo teeme naniganewale bine cire yaabiberäjempesi egä,
‘Acejiyame tääpume umle äbitepeye,’
ingle matimati cabu ca modamoda biname me

teepi iyeta käme täüpume umle cama cire yaacrajemepi.

12 Yoo, cane teebibine kälyä cire jaawenemepene;

cane ingwe ca lica teeme niiya mule bine ngene jaapecnemepene.”

13 Siige, peeи mene cabu Acejiyame jiicenige egä teeme kirece jajeji mene tuwängle gyene sasa jajeji mene täüpume. Page pui sasa mene te mameta ge ämlita.

Sasa Iiwäreja Mule Mara Gyene Yeesu me Iiwäreja Mule cabu ca

9 ¹Niinäce jajeji mene cabu puga ge cotre mene irecu ätumuta mule täüpume. Cuta piyepu puga ge cäbletääpe ca wawenäneji mete teeme maramara irecu ätumuta piyepu iiwäreja mule täüpume. ²Pui iiwäreja mete ngalebora neeneni puupu puga ge. Pui niinäce puupu lui ne yaainusi Cude Puupu ca, peeи ngalebora nesae gwidape puga ge: ngale me atecwamta puupu, piyepu dade, cuta piyepu bulduu pui dade papa cabu. Peeи bulduu ceerajäneji ge Acejiyame ne. ³Pui mete cole je jeclänutujisi baborage cäbletääpe ca atri täüpume. Pui cäbletääpe nuuja poto ca lui puupu ne yaainusi Cuderage Puupu ca. ⁴Cuderage Puupu ngalebora puga ge dade lui gol ca acwabäneji ge. Pui cabu iiwäreja babo biname te miji lengo gwidape bine juubudäremuge Acejiyame täüpume. Cuta puga ge gwidape niinäce jajeji mene täüpume jamyacurage uli boks ngalebora. Peeи boks lui gol ca acwabäneji ge. Boks ngalebora me laacitusi neeneni kula lui papa cabu Acejiyame me ten cotre mene oogäräneji ge. Jajeji mene täüpume boks ngalebora cuta puga ge gol karpu. Peeи karpu bora je bulduu pana gwidape ge teepi yaainusi “maana” ca, lui deedei ca Acejiyame biname bine engäremuji deedei cäco gawe cabu. Peeи boks ngalebora cuta puga ge Aarona me otnetneja suru lui te laame bine itu sisemuji awabejame egä Aarona lui Acejiyame me singi biname ge iiwäreja babo biname täüpume. ⁵Peeи boks papa cabu puga ge neeneni owowä pana gwidape lui mename seemo pana opo cama, cuta taame cama ge. Teepi boks ne cäangena jaawabäsi egä agesa Acejiyame me lenaja puupu. Iiwäreja babo biname te peeи puupu ne cibu uudi ca yää-trupicuge Acejiyame ne awejename biname bime niiya mule äcise-jame. Yoo siige, page lui miji padare lica gyene peeи gwidape poto cidi me cängena-cängena abocломäjame.

⁶Iyeta gwidape pepu ge pui sasa mete cabu, teepi luma irecu lätu mutinusi Acejiyame ne awejename. Iiwäreja biname cina peeи nii-näce puupu cabu me yääbäcnusi cuta täsuge iyeta bimu gaabegabe teeme kaakesea wawename. ⁷Yepä, iiwäreja babo biname te taatu labacituge pui ngaleborarage puupu me. Tabе yepä taatu padare cabu kämäge gaabegabe labacitanuge. Tabе miji cibu uudi acana ten cama, pui ca niinäce teeme niiya mule äcisejame, piba cuta iyeta biname bime niiya äcisejame. ⁸Yoo, pajecu gyene Aceji Seemo me abiberäja cabu ca egä

gaabe camuge iitnana toraca mete me toraca Cuderage Puupu cabu me abacitame teeme täüpume lui cina pui sasa gawecewe iiwäreja mete cabu cuta yiwiäräjusi. ⁹Mine piba peei cabu ca umle läbitinago egä owecu gwidape piiyepu cibu mäju Acejiyame täüpume acrejetame, peei cina äblicäco biname bime ngenecu conocäco piiyepu plowa me wawename. ¹⁰Peei iiwäreja mule lui deedei äbita piiyepu niiye nänäja poto cidi me taatu, cuta piiyepu maramara äciseja mule täüpume. Iyeta peei mule lui tääpe poto cidi me, cuta lica ngenecu poto cidi me. Mime saarewale cina miiji peei mule bine waweneca kälyä me äbitame Acejiyame me opo gaabe je. Teeme ngälu lui Acejiyame liba kirece ireclota pa yääcäremepi.

¹¹Siige, Yeesu itu täduji, iiwäreja babo biname me itu äbituji miijurage kirece mule ne abocloamtame. Yepä, page tabe kaakesea lica jewenenige ai gawecewe mete cabu, lui ne biname cina erangujisi, piiyepu lui ge gawecewe gwidape ca wawenäneji. Page tabe kaakesea jewenenige toraca miijurage puupu cabu, lui gyene cabucewe je. ¹²Yeesu Acejiyame me Cuderage Puupu cabu me yepä gääbu abacitiji, lica gouti piiyepu kau plongo bime uudi cama, yepä teemerage uudi ca Acejiyame ne yiwiäräjiji mibibine kälyä me wawename niiya mule daremu cabu ca iyeteta ireclota cabu äbäcname. ¹³Sasa mule cabu biname liba traci lica ge, piba iiwäreja biname te teebine yäätrupicuge gouti piiyepu rooriye kau bime uudi ca, cuta piiyepu tabe kau plongo ne juubudäruge. Cuta pui me tuuwe mriibe ca piba jääsicmaluge. Peei ca biname te miiji me läbituge Acejiyame me binamewale cama abasutame piiyepu Acejiyame bau me irecu ätumutame. ¹⁴Peei mule te biname me tääpe ne taatu jugi cäco me jaawenuge, yepä Keriso me uudi ibibi gyene mime trupa ngalebora ne äcisejame. Piba mime ngene atwanena lica mime niiya mule daremu cabu, yepä mime ngene atwanena iyeta lui Acejiyame cabu gyene teeme singi wawename. Yoo, Aceji Seemo lui iyeteta gyene, teeme ätityera ca Keriso teemämu owecu gwidape pana ituge ceera Acejiyame ne. Tabe budre me äbituji mime niiya mule bine äyeblengäjame, tabe lui epucäco gyene piiyepu teeme nuuja niiya mule lica ge.

¹⁵Yoo, Keriso gaabe jiitnuji kirece jajeji mene täüpume, ai ingle naace popi lui biname cina ala asogläcnejji gemi, teepi piba ibibi gemi miijurage iyeteta ireclota cabu lenajame, Acejiyame te lipu itu jiicuji, ingle Keriso me budre pisi nyene teeme niiya mule bime daremu äyeblengame, lui wawenäneji gemi sasa jajeji mene padare cabu.

¹⁶⁻¹⁷Yoo, iyeta modamoda biname cina teeme budre niinäce gaabe, teepi mene jaajemusi teeme gwidape poto cidi me egä lui te pagege waadena. Peei budracame me mene ibibi läbituge teeme budre ingwe gaabe ca taatu. ¹⁸Peei name pi cuta Acejiyame me niinäce jajeji mene poto cidi me teepi miiji cibu eglujisi, piba cibu uudi ca peei mene ne ibibi me wawename. ¹⁹Cuta peei name pi Moose liba iyeta Acejiyame

me cotre mene biname bine jejananemuji, peei ingwe gaabe ca tabe kau plongo me uudi piiyepu gouti me uudi niiye cama elenglecäjemuji, piba maamoi ngäli bine uli ciipe cabu jesoplecäjemuji. Pui ududi ngäli ca Oogäräneji Cotre Mene bine uudi ca itrupecmuji, piba iyeta biname bine cuta itrupecmuji. ²⁰Tabe jejemuji egä, “Ai uudi te Acejiyame me jajeji mene toraca kokre me jewenenige, peei name pi weene miji ai mene ne wawename.” ²¹Yepä pana mule ca Moose te iiwäreja mete ne, iyeta iiwäreja kwäye piiyepu nuuja gwidape cama, uudi ca cuta itrupecmuji. ²²Yoo, sasa cotre mene cabu, pama iyeta gwidape uudi ca äcisäjeji ge kälyä me wawename. Niiya mule cuta pepu gyene, miji uudi asata peei cabu ca kälyä päpäname.

Yeesu Keriso me Budre Ibibi Gyene Niiya Mule Äyeblengame

²³Lui gwidape owowä gemi toraca cabucewe gwidape tääpume, miji peei bine kälyä me wawena sasa iiwäreja mule ca, yepä pepu gawecewe iiwäreja mule ibibi lica gemi cabucerage gwidape tääpume. Mara jamyacu iiwäreja mule taatu ibibi gyene cabucewe gwidape tääpume. ²⁴Peei name pi Keriso lica gawecewe Cuderage Puupu cabu abacitiji, ingle peei biname biji rarangäneji mete lui owowä taatu ge Acejiyame me toraca puupu tääpume. Yepä, Keriso cabucewe puupu me abacitiji. Tabe puma enajenige Acejiyame me opo gaabe teebine awejename mime tääpume. ²⁵Tabe cabucewe puupu me licarage jäje abacitanuge teeme tääpe bucurage gääbu ceerame, epu pana Israela iiwäreja babo biname te gawecewe mete Cuderage Puupu cabu me lipu kämäge gaabegabe labacitanuge uudi cama, lui teeme uudi lica ge. ²⁶Eewe, ingle pepu liga cirege äbita, Keriso pita piiyepu budre cire läbitaneji bucurage gääbu ai gawecewe me agedna cabu ca, yepä pepu lica gyene. Ai gawecewe liba mameta ge apira, piba tabe yepä gääbu taatu äduji iyeta niiya mule bine äyeblengame, teeme tääpe liba budre me äbitiji. ²⁷Yoo, biname cina lipu yepä gääbu taatu budre äbita, siige Acejiyame peei ingwe gaabe ca teebibine cirege atrana, ²⁸Keriso cuta piiyepu yepä gääbu taatu budre äbitiji daremu ceerame iyeta biname bime niiya mule tääpume, siige tabe cire tacnenutepi, yepä tabe lica cääri biname bime niiya mule bine äyeblengame. Tabe cire tacnenutepi biname bine waadename iyeteta ten cama lenajame, lui cina teebine jewagrijenisi teeme äsecrera tääpume.

10 ¹Yoo, Israela biname bime cotre mene lui cuta owowä pana ge. Peei te läbitanuge aboclomtame Keriso te lui miji mibibine cire nicäripi. Sasa mule cabu iiwäreja bucurage ge iyeta kämäge gaabegabe, yepä peei iyeta ibibi lica ge biname bine kälyä wawename lui cina singi Acejiyame bau otnime. ²Teeme iiwäreja liga ibibi cirege teeme niiya mule poto cidi me kälyä ceerame, biname cina piba lica ingwe ca asicnenta teeme niiya ne; cuta siige piba iyeta iiwäreja. ³Yepä, teeme ngenecu bora

asicnenta lui miji lica ge, peei name pi teeme iiwäreja iyeta kämäge gaabegabe lui teeme tääpume ngene apecna pana ge teeme niiya mule poto cidi me, ⁴ingle naace gyene uudi rooriye kau piiyepu gouti cabu ca äblicäco niiya mule toraca äyeblenga.

⁵Peei name pi Keriso me gawecewe cabu me otni padare liba mameta ge, tabe Acejiyame ne mene jejuji egä,

“Maane singi lica grote cibu mäju, cibu uudi, piiyepu nuuja iiwäreja gwidape tääpume,
yepä maane singi grote cane käme binamerage tääpe ne ceera budre me.

⁶ Maane ngenecu miji lica grote teepi liba camlecamle cibu bine kula dade cabu juubudäremusi teeme niiya mule daremu tääpume.

⁷Cane peei name pi meebee naajenine egä,

‘Cane age sâne otnime määme singi wawename;
käme poto cidi me lipu oogäraneji ge.’”

⁸Siige, peei mene cabu Keriso niinäce jejuji egä, “Maane singi lica grote maramara iiwäreja mule tääpume; maane gege lica grote iingäja cibu tääpume coo piiyepu iyeta nuuja mule bine äyeblenga tääpume.” Tabe pepu jejuji, ngänu gyene puu cotre mene te jiicenige peei bine wawenecame. ⁹Keriso piba jejuji egä, “Cane age sâne otnime määme singi wawename.” Siige, Acejiyame iyeta sasa iiwäreja mule bine iyeblengemuji, piba Keriso ne tuwângle ecituji teeme puupu cabu. ¹⁰Ai ingle naace popi Yeesu Keriso itu jewenuji Acejiyame me singi bine, mine iyeta kälyä gemi mime niiya mule cabu ca. Tabe liba teemämu iiwäreja pana ecäruji budre tääpume pui yepä padare, peei lui ibibi gyene iyeteta ngälu cäco.

¹¹ Israelia iiwäreja biname cina yepä pana iiwäreja birige waweneca iyeta bimu gaabegabe, yepä pui iiwäreja äblicäco niiya mule bine toraca äyeblenga. ¹²Keriso yepä taatu padare yepä gwidape, teeme tääpe ne, ecäruji. Siige, peei lui ibibi gyene niiya mule äyeblengame ngälu cäco. Tabe piba adnatuji Acejiyame me camu poto ime cabu. ¹³Page tabe puma jewagrijenige Acejiyame te teeme cubuyame bine teeme ernge gawe me acraname. ¹⁴Peei yepä wawena ca tabe biname bine epucäco me jewenemuji iyeteta, tabe lui bine mara me jewenenemige teeme pana äbitame.

¹⁵ Mine umle gemi egä peei mene toraca gyene, ingle Aceji Seemo te Oogäraneji Mene cabu itu jiicuji egä,

¹⁶ “Yageyame te apu jiicenige, ‘Cane ai jajeji mene käme biname tääpume cire jaawenepene.

Käme cotre bine cane cire yoogäremepene teeme ngenecu bora,
cuta teeme ngene atwanena cabu cire yaacitanepene.’”

¹⁷Tabe cuta jiicuji egä, “Cane lica teeme niiya conocono mule bine cire ngene jaapecnemepene.” ¹⁸Pui name pi page siige, nuuja ingle lica gyene gwidape cääri cuta iiwärejame niiya mule äyeblengame.

Mine Miji Acejiyame bau Otni Peei Kälyä Acatename

¹⁹Cäme ätrunga binamewale, mine miji gemi wälu cäco Acejiyame me Cuderage Puupu cabu äbäcname teeme opo gaabe aclajutame, ingle Yeesu teeme uudi ituge apira mine Acejiyame me biname me äbitame. ²⁰Teeme tääpe liba budre, peeи te Acejiyame me Cuderage Puupu ne jiitnuji mime tääpume. Teeme budre padare cabu pui babo cäbletääpe, lui te iiwäreja mete cabu Cuderage Puupu ne jäälenguge, peeи te cole je äderäruji.

Siige, mime kirece Acejiyame bau me otni gaabe peese nyene Yeesu, lui te page ireclota cama enajenige cabucewe je. ²¹Tabe mime tääpume iiwäreja babo biname gyene Acejiyame me mete ne ire atwime. ²²Peeи name pi mine miji wälu cäco otni Acejiyame bau yepä taatu ngene atwanena cama, teebine toraca ätrunga cama, plowa ngenecu cama lui niiya mule cabu ca äcisäjeji gemi, piiyepu jugi cäco tääpe cama lui mijiirage niiye ca äcisäjeji gemi. ²³Mine ätrunga cama cängena ninajininuge, ingle mine umle gemi iyeta Acejiyame me mene toraca me läbituge. ²⁴Mine mime nuuja bime poto cidi me ngene pa jwaatwananinago lipu teebibine ätityera ceerame teepi owecu cama lenajame piiyepu miji taatu mule wawename. ²⁵Mine gonerage yaabmalusi mime abasecretna mule ne, poto cina liiyepu, yepä mine mimemime cerämu kokre läcäraninago, ingle mine umle gemi egä Acejiyame me ceräcerägääbu bimu cudecewerage lica gyene.

²⁶Yoo, biname te liba Acejiyame me Miji Mene äsecrera poto cidi me yäätecijure, piba ingwe ca teeme niiya singisingi mule cääri jaawenemuge, teeme tääpume nuuja mara ätityera coo piiyepu iiwäreja lica gyene teeme niiya mule daremu äyeblengame. ²⁷Yepä, pepu biname lui cina Acejiyame ne jäägyusi, teepi miji wälu cama lenaja, ingle teeme tääpume pisi nyene atrana piba muye puupu cabu otnime puma iyeteta lenajame. ²⁸Yoo, sasa mule cabu apu gyene: Cotre bine Moose lui sogäremuji, lui biname te jaatropangtuge, tabe budre jepänuji owecu cäco, liba piti negi neeneni coo nesae ire arbi biname teebine aitnejame. ²⁹Peeи cabu ca baborage gyene mäpu daremu biname tääpume lui te Aceji Seemo me ätityera ne jäägyuge, lui te gawe me yaacituge Aceji Bägrä ne, piiyepu papa me jaawenuge Yeesu me uudi ne, lui uudi te teeme niiya mule bine ituge äyeblenga Acejiyame me jajeji mene name pi. Pepu biname tääpume mäpurage daremu pisi nyene. ³⁰Mine umle gemi Acejiyame lui te jiicuji egä, “Niiya mule daremu lui cäme ime cabu sine; cane te cirege ceera,” tabe cuta jiicuji egä, “Yageyame te biname bine cirege atrana.” ³¹Yoo, magerage mäpu teeme tääpume lui cina niiya mule daremu cirege päpäna mime Ireclota Acejiyame bau ca.

³²Siige, weene ngene jepecneye pui niinäce padare, weene Acejiyame me Miji Mene liba ngale pana ecatushiye. Weeme ireclota mäpu ge pui

padare, yepä weene lica weeme ätrunga ne ebma-lujiye. ³³Nuuja taje biname cina weebibine niiyarage jicnecininusi piiyepu niiya jiwenininusi. Nuuja taje weeme binamewale bine liba jääpänemuye pepu mäpu cabu, weene wälu lica birige ten cama peei mäpu cabu gigri lenajame. ³⁴Weene owecu jaawenemuye lui bine yaacranemusi krokeciyiye mete bora. Weeme gwidape liba weeme bau ca yääyebplingusi, weene cuta ngenecu miji birige, ingle weene umle gemi teepi äblicäco weeme bau ca äyeblenga weeme toraca miji cabucewe je puupu ne, peei lui weemi nemi iyeteta. ³⁵Yoo, cuta ai padare cabu weene wälu gone! Weeme miji cängena kokre cama inajininuge weeme ätrunga cabu, piba weeme babo miji daremu cirege päpäna. ³⁶Weene miji ngenecu kokre cama lenajame, naace tääpume Acejiyame me singi ne wawename, piba teeme mene weeme tääpume toraca me cire läbitipi. ³⁷Oogäräneji Mene te jiicenige egä,

“Matikolä taatu padare piiyeme,
piba lui te otnime äbitenige, tabe pa tädepi,
lica däägudägu äbita otnime.

³⁸Cäme conocäco biname cina teepi pa jäätrungepesi, piba peei cabu icrulenige iyeteta.

Yepä, liba nuuja te latatrongäruge, cane lica ngenecu miji teeme tääpume.”

³⁹Siige, mine lica gemi pui biname lui cina gaabe cabu ca täcnäruge cuta lapesarinusi, yepä mine jäätrungus, piba miji ireclota ne ten cama cirege päpäna iyeteta.

Mime Niinäce Kaakesaare cina Miji Ireclota ne Cire Jääpänepesi Teeme Ätrunga cabu ca

11 ¹Ngena gyene ätrunga? Yoo, ätrunga lui apu pana gyene: Mine jaawagrijusi toraca umle cama egä mine lui gwidape tääpume singi, peei te pagege äbita. Mine toraca umle gemi egä mime singi gwidape pisi nyene niinäce gaabe je, mine pagege oomlana, ngänuge puu ai padare cabu mime cudecewe name pi mine äblicäco päpäna. ²Yoo, Acejiyame te sasa ätrunga biname bine ewepyeräjemuji teeme ätrunga tääpume.

³Ätrunga ca mine umle läbitinago egä ai gawecewe piiyepu cabu je wale bine, iyeta Acejiyame te mene ca jewenemuji, yepä lui cabu ca tabe jewenemuji, mine pui bine äblicäco gemi päpäna.

⁴Ujarage Abela me iiwäreja Acejiyame tääpume lui miji ge teeme naane Kaino me iiwäreja cabu ca teeme ätrunga name pi. Acejiyame Abela me iiwäreja gwidape bine ewademuji awabejame egä Abela me ätrunga mule miji ge. Yoo, Abela uja ge budre, yepä mine teeme bau ca pa labiberäjipesi.

⁵Eenoka Acejiyame ne jitrunguji, peei name pi Acejiyame teebine cabu me ecituchi budre cäco; tabe papa apesaruji. Biname cina ligi teebine

jirnganujisi, teepi äblicäco ingwe ca päpäna, ingle Acejiyame itu ecatuji teebine. Acejiyame me Oogäräneji Mene te jiicenige egä, Eenoka me acatäneji niinäce gaabe me tabe Acejiyame ne ngenecu miji me jewenuji. ⁶ Yoo, biname te äblicäco Acejiyame ne ngenecu miji me wawena ätrunga cäco. Ingle naace gyene lui cina singi Acejiyame bau otnime, teepi miji jäätprungusi egä pisi nyene Acejiyame piiyepu tabe babo miji daremu teebibine yääcäremuge, lui cina toraca jäärngusi teebine.

⁷ Nooa peese nyene nuuja biname lui te Acejiyame ne jäättru-nguge. Acejiyame teebine umle mene jejuji ingwe gwidape poto cidi me. Nooa teeme mene jecatuji. Ngänuge tabe lica igi niiye ne jepänuji, tabe babo poo ne eranguji, teeme coga bägrä cama peeи ca isecräremuji babo niiye cabu ca. Nooa me ätrunga mule mara ge nuuja teeme binamewale bime ätecija cäco mule cabu ca. Acejiyame teebine teeme biname me jewenuji teeme ätrunga name pi.

⁸ Abrahamo Acejiyame ne jäätprunguge. Acejiyame teebine jejuji cewe ne abmalame cudecewe gawe cabu otnime, tabe lui gawe teebine cirege ceera. Abrahamo peeи mene jecatuji otnime. Tabе gaabe cabu äduji, yepä umle lica ge liiyeme ädenige. ⁹ Tabе lui gawe cabu enajuji catecewe biname pana, Acejiyame me mene peeи poto cidi me jäätprunguge egä tabe pui gawe teebine cirege ceera. Tabе cäbletääpe ca wawenäneji mete bine sewademäjemumi, peeи cabu senajenäjumi tabe, piba Isacako, cuta ingwe ca Yakobu. Teepi iyeta yepä mene ne ecatanujisi Acejiyame bau ca. ¹⁰ Abrahamo lica babo cewe cabu yaanajuge, yepä tabe ngene jwaatwananuge iyeteta lenaja cewe poto cidi me, lica ai gawecewe cabu, yepä Acejiyame lui cewe ne yootonutuji piiyepu eranguji cabucewe je.

¹¹ Abrahamo babe me äbituji tabe liba sasarage ge, cuta piiyepu teeme coga Saara te bägrä ne jepänuji, lui te ngälu pui padare äblicäco ge bägrä päpäna. Abrahamo Acejiyame ne jitrunguji teeme mene bägrä poto cidi me toraca me äbitame, siige teeme kokre te tacnenutuji, tabe imäbägrä ne jepänuji. ¹² Peeи name pi Abrahamo, lui te mameta ge bägrä cäco budre, teeme bau ca secluji bucurage kaakesaare, epu pana bucurage cabu je wale lipu gemi. Secre pana bucurage gemi teepi, biname te äblicäco acnema.

¹³ Iyeta peeи biname cina teeme ätrunga cama budre. Acejiyame me mene camuge toraca me äbita teeme tääpume, yepä teepi umle ge egä miji pisi nyene ingwe ca, peeи name pi ngenecu miji cama budre. Teepi jiicujisi egä, "Cime toraca cewe ama lica gyene; cine catecewe biname pana ninajininige ai gawecewe cabu." ¹⁴ Peeи mene cabu ca mine umle gemi egä teepi singi toraca cewe tääpume lui gyene cabu je. ¹⁵ Teeme ngene atwanena lica teeme sasa cewe cabu je, lui ne ituge abmala. Teepi liba singi cirege peeи tääpume, teeme padare puga ge äcnärame, ¹⁶ yepä teepi singi lica. Iyeta teeme singi lui cabucewe tääpume, lui mijijirage

gyene iyeta nuuja cewe cabu ca. Peei ätrunga name pi Acejiyame ajiri lica gyene teeme tääpume, yepä tabe singi egä ätrunga biname cina teebine yaainusi teeme Acejiyame ca, ingle naace gyene tabe miijirage cewe ne itu emacetnäjuji teeme tääpume.

¹⁷Acejiyame liba Abrahamo me ätrunga epicnantuji, Abrahamo teeme mene cuta jitrunguji, teeme yepä taatu bägrä Isacako ne kula dade cabu etecwamtuji Acejiyame ne ceerame. ¹⁸Tabe ngene jotwananuji Acejiyame me mene poto cidi me egä, “Määme toraca kaakesaare eei gemi lui määme bägrä Isacako bau ca,” ¹⁹piba ngene ca egluji egä Acejiyame ibibi ge Isacako ne budre cabu ca awecnistame. Pepu pana äbituji. Acejiyame Isacako ne Abrahamo bau me secwenistuji, Isacako liba mameta ge budre päpäna.

²⁰Ingwe ca Isacako ätrunga cama teeme bägrä Yakobu piiyepu Esau naabibine jaajuji teeme miji poto cidi me ciige padare cabu.

²¹Cuta Yakobu teeme budre mameta, tabe mene jaajuji teeme neenen saare bine, Yoosepa me bägrä. Tabe ätrunga ca jaajuji teeme miji poto cidi me ciige padare cabu. Tabe suru cama arpinantuji, irecu ätumutuji Acejiyame ne awepyeräjame.

²²Yoosepa cuta piiyepu teeme budre mameta mene jiicuji egä Acejiyame te Israela biname bine cire yaawademepi Aikupito gawe cabu ca. Teeme ätrunga baborage ge, pee name pi mene jejemuji egä, “Ingwe ca cäme kaake bine ama cita ca cire ewecnemepeye piiyeme mime Kanana gawe cabu me.”

²³Yoo, Moose me mage babe Acejiyame ne cuta jitrunujäsi. Teepi jamyacu opo bägrä ne jepänujäsi, piba ätrunga ecitujäsi Acejiyame bau me teeme bägrä asatame Aikupito gawe Mope Biname me cotre cabu ca, lui cotre imäbägrä agleca tääpume. Teepi wälu lica ge Moose ne ämlitame nesae mabye cama.

²⁴Moose liba uutige, tabe singi lica ge Aikupito gawe Mope Biname me ingle cabu lenajame, ²⁵pätä tabe singi ge Acejiyame me biname cama abasutame teeme mäpu ireclota cabu lenajame, lica ge pui niiya mule biname cama matikolä padare otnetneja teeme miji ireclota cabu. ²⁶Tabe ngene ca egluji egä miijirage cirege, tabe liba iicetna päpäna teeme äsecrera biname Keriso name pi. Peei name pi tabe Aikupito gawe biname bime miji miji gwidape iyeta jigyemuji, ätrunga cama jewagrijuji miji daremu ne päpäname ciige.

²⁷Tabe Acejiyame ne jitrunuji ätityerame teebine. Aikupito gawe ne liba sebmaluji, tabe wälu lica Mope Biname me claaibe tääpume. Tabe licarage tacnenutuji, yepä Acejiyame cama äduji epu pana tabe teebine opo awatna ten cama lui ne biname cina äblicäco päpäna. ²⁸Moose Acejiyame ne jäätprunguge teeme binamewale äsecrera teeme mäpu ireclota cabu ca Aikupito gawe je. Tabe pee name pi biname bine

jejemuji maamoi plongo ne agli Äsup lengta deedei wawename, piba pui me uudi ca mete grana bine apyacame. Piba Acejiyame me agleca mename seemo te teeme mete bine isup lengemiji, uuge bägrä bine lica eglecimuji pee i mete cabu, yepä Aikupito gawe biname bime mete cabu taatu.

²⁹ Israela biname cina Acejiyame me ätityera cabu jitru ngujisi, teepi conocäco yuuru jisi malu lui ne yaainusi Ududi Malu ca. Peei lui epu pana teepi doro gawe cabu ecluji. Yepä, Aikupito gawe biname cina liga yuuru jisi Israela biname bine äcwetname, teepi iyeta abumitnuji, siige.

³⁰ Israela biname bime ätrunga name pi babo cewe Yeriko me kula caale te itramuji. Camuge atrama, Israela biname cina pee i caale ne piba jewaclomäjenujisi iyeta seben bimu cama, Acejiyame lipu teebibine itu jejemuji. ³¹ Yepä ero magebi teeme ngii Rahaba, tabe lica budre ne jepänuji nuuja Yeriko cewe biname cama. Teepi te singi lica ge Acejiyame me mene ätecijame, yepä Rahaba jitru ngujisi Acejiyame ne. Israela biname cabu ca neenen i ire tääpume biname bine tabe te jaawabuji piiyepu äätityäruji.

³² Yoo siige, cerämu biname piti nemi pepu pana, yepä padare ibibi lica gyene mene jaajanename Gideona, Baraka, Samson, Yepeta, Daawida, Samwela, piiyepu iyeta sasa mename biname poto cidi me. ³³ Peei biname iyeta Acejiyame ne jäätprungusi tabe te teebibine ätityerame. Teepi yuutrutujisi nuuja gawe cubuyame biname cabu ca, teeme biname bine cängena ire jetwemujisi, piiyepu pui miiji bine jepänanemujisi, Acejiyame lui poto cidi me ituge jaji. Layani cina äblicäco teebibine agleca, ³⁴ myue wädräji äblicäco oomlana teebibine, cuta piiyepu teepi cubu turikä budre cabu ca äsecräruji. Poto cina teeme tääpe liba bleela, teepi cuta cääri kokre jääpänusi. Poto cina cubu me kokre cama yaacluge, piba nuuja gawe cabu ca biname cina temiji pi luucratnuge. ³⁵ Poto magebi ätrunga name pi teeme budre biname ewademujisi ireclota cama.

Nuuja pui biname cina mage pita piiyepu budre jepänujisi, ingle teepi singi lica ge Acejiyame bau ca äyeblengame pee i pita piiyepu budre cabu ca äsecrärame, yepä teepi Acejiyame ne jäätprungusi tabe te teebibine cirege arpinera mijirage cabucewe ireclota tääpume. ³⁶ Teeme poto bine niiyarage bääclena me jaawenemusi, jidnanininusi, nuuja bine jaamlemeläjemu siige krokeciyi mete bora me yaacranimusi. ³⁷ Poto bine kula ca eglecimuji, poto bine cole je jeclanimuji, cubu turikä ca teepi budre jepänujisi. Poto cina cäbletääpe cäco, maamoi piiyepu gouti tääpe bine asigrärinuji. Teeme deedei piiyepu gwidape lica ge; poto cina pita piiyepu mäpurage ireclota jepänujisi nuuja biname cabu ca. ³⁸ Teepi uucratnugi daapo taatu cewe cabu me piiyepu podo cabu me, kula waja piiyepu cupicu bora je ämletnärinuji. Pui biname iyeta Acejiyame ne jäätprungusi, yepä ai gawecewe me ireclota lui miiji lica ge teeme tääpume.

³⁹ Acejiyame teebibine iyeta ewepyeräjemuji teeme ätrunga tääpume, yepä teepi camuge päpäna iyeta pui miji ne Acejiyame lui ituge jaji teebibine cerame, ⁴⁰ ingle Acejiyame singi gyene teepi mime ireclota padare ne awagrijame, piba teepi mine cama gigri cirege päpäna pui yeteta epucäco ireclota ne.

Acejiyame Iyeta Teeme Bägrä bine Yaablawäjemuge

12 ¹ Yoo siige, bucurage ätrunga biname cina ituge uutruta. Mine epu pana uuwamena biname gemi liiyepu teeme sobe cabu. Miji mine iyeta mime mäpu äyeblenga piiyepu poto niiya mule lui cina mibibine cuta noomlenininisi. Mine piba gaabe cabu cängena uuwametna. ² Mine irecu yaacranemesi Yeesu bau me. Tabé mibibine niwadanenininige mime ätrunga cabu, ngälu peei te epucäco me cire läbitepi cabucewe je. Tabé teeme gaabe ne lica ebmaluji baarge uli cabu budre äbita name pi, yepä tabé baarge uli ne ecatuji, ajiri ngänuge tabé budre äbituji mime tääpume, ingle tabé budre gaabe cabu ngene jotwananuji egä teeme niinäce gaabe me babo gege pisi nyene. Siige, tabé budre cabu ca arpinan-tuji, page tabé pisi nyene adnatäneji Acejiyame me camu poto ime cabu je.

³ Mime gaabe liba mäpu, liba worämu me läbitinago, mine piba ngene pa jwaatwananinago Yeesu me mäpurage ireclota poto cidi me. Niiya mule biname liba teebine jimugentujisi, tabé cängena enajuji. Mine cuta gone worämu name pi toraca gaabe ne yaabma-lusi. ⁴ Toraca, weene niiya mule cama läciseräjininuye, yepä peei cabu ca weene lica budre ne ituge päpäna. ⁵ Nää, weene pama ngene jitrimalinininige Acejiyame me miji mene weeme tääpume egä,

“Cäme bägräwale, imyemutinege weeme Yageyame me ablaweja mene ätecijame.

Cane liba weeme niiya mule yaabocломäjimune, gone mäpu ngene atwanena yaacatuaye.

⁶ Ingle naace gyene käme singi biname bine cane yaablawäjemune. Cane bägräwale bine poto mäpu cabu yääbäcnimune, cuta yääsecräremune.”

⁷ Weene ablaweja yaacatuaye Acejiyame bau ca, ingle tabé epu pana weebibine jiwenininuge bägrä bine liiyepu. Yoo, iyeta bägrä yepäyepä teeme babe te yaablawäjuge. ⁸ Acejiyame liba weebibine lica iblawäjininuge, teeme nuuja bägrä bine lipu yaablawäjemuge, piba weene lica gemi teeme toraca ingle biname. ⁹ Mime uudi babe cina mibibine niblawäjinusi, piiyepu mine teebibine opo gaabe me yaacranimus. Piba mine miji cuta mime Aceji Babe me ablaweja ne ngenecu miji cama acata cuta peei cabu ca mijiirage ireclota ne päpäname. ¹⁰ Mine liba bägrä je, mime babe cina piba nibiberäjininujisi

teepi lipu ngene jwaatwa-nimusi egä miji ge, yepä Acejiyame me ablaweja lui iyeta padare conocäco gyene piiyepu mime miji tääpume. Tabé singi mine teeme pana mara conocäco me äbitame. ¹¹Ablaweja padare cabu mine gege lica birige, yepä ngenecu mäpu, yepä ingwe ca mine ngenecu poode birige piiyepu miji mule cabu ninajininuge.

Gone Acejiyame me Mene Ägyi

¹²Yoo, kaakesea biname te liba gloose me läbituge, tabe miji teeme kaakesea gwidape teeme ime ca cängena oomlana, piiyepu teeme ernge liba diibe läbituge, tabe piba miji cängena aclajuta, pepu pana mine miji cängena lenaja gloose cäco. ¹³Weene conocäco gaabe cabu pa naaclepi, piba lui kokre cäco biname cina weeme ingwe ca otni, teepi lica weeme conocono gaabe name pi atrametna niiya päpäname, yepä conocäco gaabe cabu teepi miji me läbitininusi.

¹⁴Weene singi läbitininuye iyeta biname cama poode lenajame. Weene conocäco ireclota yaabiberäjimuye, ingle laati te conocäco ireclota ne jäägyuge, tabe lica mime Yageyame ne cirege päpäna. ¹⁵Weene iyeta weemeweme cängena ire atwikeye, piba weeme nuuja te lica pagege atatrongära Acejiyame me miji cabu ca. Weene cuta cängena ire egä gonerage ngenecu niiya me äbita. Gonerage weeme yepä te pee mule ne gije jaabacituge, ingle pee mule te wata birige babo äbita. Ngenecu niiya te mime nuuja biname bime ätrunga mule ne sabe jaawenuge. ¹⁶Cuta cängena ire sargi mule poto cidi me. Gonerage acata pee mule ne. Piiyepu gone Acejiyame ne kaake me wawena, Esau liiyepu. Yoo, teeme yene Acejiyame me babo muijirage mene uuge bägrä tääpume, yepä tabe liba loolomecewe te joomluji, piba teeme singi deedei tääpume lui baborage ge, yepä teeme singi Acejiyame me miji tääpume matikolä ge. Tabé Acejiyame me babo miji uuge bägrä tääpume igane ne ecärigé yepä deedei päpäname. ¹⁷Weene umle gemi egä ingwe ca tabe lipu baborage singi äbituji uuge bägrä me babo miji ne päpäname, yepä lica jepänuji, ingle tabe äblicäco teeme niinäce singi cäco mule ne mara me wawena. Tabé däbume ele engenuji.

Sasa Jajeji Mene Lui Sinai Podo cabu ca piiyepu Kirece Jajeji Mene Lui Siiyona Podo cabu ca

¹⁸Yoo, sasa Israela biname poto cidi me weene ngene jotwa-nanineye. Teepi liba Sinai podo wajwa jeclajutemuji Acejiyame me cotre mene baborage wälu cama ätecijame, puga muye kloka te wädräji cama tasatuji. Piba krokeciyi me äbituji; babo buuwe te tipwäjuji. ¹⁹Baborage ala sengenuji moole pana gwidape cabu ca. Puma cita ca babo tagepogogo tasatuji epu mage mäpu mene cama egä lui cina itecijemuji, teepi jejujisi ätecitame. ²⁰Teepi baborage wälu ge Acejiyame me mene

tääpume egä, "Laati te podo ne joomluge, ngänu gyene biname coo cibu gwidape, peei ne miiji kula ca budre me agli." ²¹ Peei iyeta epu babo wälu cama ge Moose te jiicuji egä, "Cane naclonecnige piiyepu babo wälu gäne."

²² Yoo, weene lica Sinai podo gome wälu cama naaclige, yepä weene wälu cäco ituge otni Acejiyame me puupu mameta me, lui puupu epu pana gyene Siiyona podo liiyepu. Weene naaclige Ireclota Acejiyame me cewe mameta me, lui Cabucewe Yerusalem. Puma teeme toraca bucourage mename seemo babo gege cama abasecretnige. ²³ Weene ituge otni Acejiyame me ätru-nga ingle cabu abasecretname, luma iyeta biname uuge bägrä pana gemi, lui bime ngii oogäränjeji gemi cabucewe je. Weene Acejiyame bau ituge otni, lui te jaatranemuge iyeta biname bine. Peema weene abasecretnige conocäco biname bime seemo cama, Acejiyame lui bine epucäco me ituge wawena. ²⁴ Peema Yeesu pisi nyene, lui te gaabe ne jiitnuji kirece jajeji mene tääpume, teeme uudi ne liba yiwäräjuji weeme niiya mule bine äcisejame. Yoo, Yeesu me uudi lica ge epu pana Abela me uudi liiyepu. Abela me uudi te singi ge budre daremu tääpume, yepä Yeesu me uudi te biname bime budre daremu ne yääyeblingtuge.

²⁵ Ai ätityera name pi, weene cängena ire inajipi. Acejiyame me mene tääpume gone ätecija cäco läbitininuye. Yoo, pui sasa Israela biname lui cina singi lica ge Acejiyame me cotre mene ätecijame gawecewe podo cabu ca, teeme tääpume äsecrera gaabe lica ge. Mine piiyepu, mime äsecrera gaabe lica gyene, mine liba Acejiyame me mene ne kaake me wawena, lui mene te twaatnuge cabucewe cabu ca. ²⁶ Yoo, Acejiyame liba mene jejemuji Sinai podo cabu ca, teeme tagepogogo te ai gawe ne jekocnäjuji, yepä page ai ingwe ca padare cabu tabe jiicuji egä, "Cäro, cane nuuja taje ai gawecewe cuta piiyepu cabucewe cääri cire jaakocnäjepene." ²⁷ Teeme "nuuja taje" mene me aboclomta agesa: Lui gwidape Acejiyame jewenemuji, nuuja taje tabe peei bine cire yääyeblenge-mepi akocneja ca, piba lui gwidape äblicäco akocneja, peei cina cire yaacrajepi.

²⁸⁻²⁹ Yoo, mime cabucewe puupu, Acejiyame luma mibibine cirege waadena ten cama lenajame, peei ne äblicäco akocneja coo äyeblingta, peei name pi mine miiji Acejiyame ne baborage eso yääcäresi. Yoo, Acejiyame me kokre baborage gyene, epu pana budni me kokre te biname bine lipu yaabemuge. Peei name pi mine miiji teebine wälu piiyepu cängena cama awepyeräja teeme singi mule ca.

Acejiyame te Singi Ai Mule tääpume

13 ¹Mimemime singi läbitinago Keriso me toraca nanigane pana.
²Mine cuta miiji ngene japecnimusi catecewe biname bine awablame cuta deedei piiyepu ngene oocana puupu cerame. Yoo, poto

cina pepu ituge wawena Acejiyame me mename seemo täüpume, yepä teepi pui bine cängena opo lica awatnujisi. ³Krokeciyi mete biname mine gone ngene nirimalinuge teebibine ire atwemame. Mime owecu teeme täüpume miji epu baborage äbita mine lui owecu ne singi birige pääna, mine liba ten cama krokeciyi mete cabu ninajinuge. Nuuja biname lui cina niiya jääpänusi biname bau ca, mine miji teebibine owecu jaawenemusi, epu pana mine pui mäpu cabu cewe loocaninus teepi liiyepu, ingle mine iyeta yepä tääpe gemi.

⁴Magebi rooriye me gigri ireclota mijirage gyene Acejiyame me opo gaabe je. Peei gigri lenaja ne gone sabe wawena. Acejiyame te mäpu daremu cirege ceera biname lui te ero jaawenuge nuuja magebi coo rooriye cama, coo lui cina nuuja sargi mule bine jaawenemusi.

⁵Mime ireclota cabu gone singi äbita baborage rarekaake täüpume, yepä mime ibibi gwidape cama ngenecu gege cama ninajinige, ingle Acejiyame mibibine itu nijinugi egä, “Cane licarage weebibine abmala; cane age säne weebibine ätityerame.” ⁶Peei name pi mine wälu cäco jiicemusi,

“Yageyame lui cäme ätityerayame gyene.

Cane lica wälu pa läbitepene biname bime täüpume.”

⁷Mine niinäce gaabe mope biname bime täüpume ngene jaape-cnemusi, lui cina Acejiyame me mene mime täüpume seboclomtujisi. Teepi ätrunga cama icrajemuji piiyepu ätrunga cama budre. Mine miji teeme pana ätrunga ne yaacatesi. ⁸Yoo, Yeesu Keriso lica mara me läbituge; teeme mule yepä pana cema, page, piiyepu iyeteta. ⁹Gone maramara kirece abiberäja cina padare ceera weebibine mara gaabe cabu waadename. Mine miji mime ngenecu kokre pääna Acejiyame me miji cabu ca, piiyepu miji lica gyene apicetnera mime ngenecu kokre pääname maramara deedei mule cabu ca. Lui cina peeи mule bine jaawenemusi, teepi lica miji pääna peeи cabu ca.

¹⁰Yeesu me baarge uli lui mime täüpume epu pana iiwäreja dade liiyepu, yepä lui cina Israela biname bime cäbletääpe mete cabu iiwäräjusi, teeme conocäco lica gyene mime dade cabu ca teeme kälyä pääname. ¹¹Pui Israela biname bime mule ca, iiwäreja babo biname te cibu uudi yaacanuge iiwäreja mete Cuderage Puupu ngalebora me iiwärejame niiya mule bine äyeblengame, yepä peeи cibu kaake bine juubudäremusi cewe cidecära je. ¹²Peei name pi Yeesu budre äbituji cewe kaake poto ca biname bime niiya mule teeme uudi ca puma äcisejame. ¹³Yoo, mine miji mime sasa iiwäreja mule abmala teeme bau otnime, ingle tabe lui Israela biname bime iiwäreja mule kaake poto ca gyene. Tabe mage äcneca mene ituge ätecija teeme mara mule name pi. Mine cuta piiyepu teeme pana äcneca mene nitecijinuge. ¹⁴Peei ngänu gyene, ingle mime iyeteta lenaja cewe lica gyene ai gawecewe cabu je, yepä

mine ama jewagrijenisi lui cewe ne mine cabu je cirege päpäna. ¹⁵ Peei name pi mine miji iyeta padare cabu Acejiyame ne awepyeräjame Yeesu me ätityera cabu ca. Pepu pana awepyeräja mime tagepogogo cina liba Yeesu me ngii jajanena, peeи lui Acejiyame me singirage iiwäreja mule gyene. ¹⁶ Mine gone yaabmalusi miji mule wawenecame piiyepu ätityera ceerame mime yepäyepä, ingle naace popi cuta peeи mule lui Acejiyame me singi iiwäreja gemi.

¹⁷ Weeme ätrunga mope biname bime mene itecijipi teeme singi wawename, ingle weeme seemo ireclota lui teeme ire atwi cabu gemi. Teepi miji Acejiyame bau me teeme kaakesea poto cidi me aboclomtame. Teeme mene weene liba yaacatuye, teepi piba ngenecu gege cama teeme kaakesea jaawenemusi, yepä weene liba ätecija cäco läbitininuye, teepi piba ngenecu mäpu cama teeme kaakesea jaawenemusi. Pepu cabu ca weene lica ätityera ne jäapänye.

¹⁸ Cuta weene irecu lätumutinuye cime tääpume. Cine ngene ca eglenisi egä cime ngenecu pajecu gemi, ingle cine toraca singi gemi miji mule taatu wawenecame. ¹⁹ Cane baborage singi gäne weene apu irecu ätumutame egä cane wata acnenutame weeme bau me.

²⁰ Acejiyame mime Yageyame Yeesu ne budre cabu ca serpinan-tuji. Teeme budre cabu ca tabe itu asatiji mime mijiirage Ire Atwi Biname tääpume, mine lui epu pana teeme maamoi gemi. Teeme uudi liba tapiruji peeи te jajeji mene ne ngälu cäco ibibi me jewenuji. ²¹ Mime Poode cama Acejiyame cane teebine ewejanenine iyeta weeme singi gwidape ceerame teeme singi cängena wawename. Cane teebine cuta ewejanenine tabe teeme singi ne acitename weeme yepäyepä trupa cabu. Tabе Yeesu Keriso me kaakesea ca peeи ne jaawenuge. Yoo, jamyacu apaclyera lui teeme yene iyeteta ngälu cäco. Eso!

Ceräcerägääbü Mene

²² Cäme binamewale, weene iyeta käme umle mene cängena itecijipi weeme ngenecu kokre wawename, ingle käme bucurage mene lica gemi. ²³ Cane weebibine umle jiwenininine egä mime biname Timoti basatige krokeciyiye mete cabu ca. Tabе liba wata atyaramta aimä, piba yepä pa niclege weeme bau me.

²⁴ Cane sebore jiwenininine iyeta weeme mope biname cuta piiyepu iyeta Acejiyame me binamewale. Italiya gawe cabu ca ätrunga binamewale cina weebibine cuta sebore jiwenininisi.

²⁵ Yoo, Acejiyame me miji te weeme iyeta bime cabu lenajame. Siige käme mene.

YAKOBU ME LETA

1 ¹Cane Yakobu säne, Acejiyame piiyepu mime Yageyame Yeesu Keriso teeme kaakesea bägrä gäne.

Sebore iyeta Acejiyame me binamewale! Weene lui weeme gawe ne ituge abmala, page gawe maramara cabu inajininige, agesa cäme mene weeme täüpume.

Weene Apicetnera ne Ngenecu Miji cama Jääpänuye

²Cäme ätrunga binamewale, maramara apicetnera bine liba jääpänemuye, piba ngenecu gege läbitininuye, ³ingle weene umle gemi egä weene liba pui mäpu cabu ca läsecrärinuye, weeme ätrunga te peei cabu ca kokre me läbituge mäpu cabu ämyemutename. ⁴Peei name pi ngenecu kokre cama imyemutepi ngälu pui mäpu cabu ca äsecrera. Weene piba amacetnäjäneji inajininuge, piiyepu kokre ätrunga cama weene miji gemi nuuja apicetnera cabu ca cuta äsecrera. ⁵Weeme yepä te liba singi umle äbitame Acejiyame me singi poto cidi me, tabe miji Acejiyame ne ätemla, lui te baborage singi gyene iyeta biname bine umle ceerame. Tabe peei umle ne owecu cama papa yääcäruge. ⁶Apu gone ngene jwaatwananinuye egä, “Acejiyame pama singi lica gyene cebine ätityerame,” yepä Acejiyame ne toraca jäätrunguye, piba taatu yäätemluye teebine. Lui te liba ätrunga cäco, teeme ngene atwanena piba epu pana yaanajuge malu cabu uule baawe liiyepu. Gobe te yaacenanuge puma cita ca cuta saawecnistuge. ⁷⁻⁸Pui biname me ngene atwanena äblicäco cängenarage äbita. Tabe ngene jwaatwananuge egä, “Pama toraca gyene, coo piiyepu pama walya gyene.” Pepu ngenecu onya biname te äblicäco Acejiyame bau ca teeme singi ne päpäna.

⁹Yoo, ätrunga biname lui cina babo lica gemi ai gawecewe biname bime ngene atwanena cabu, teepi miji ngenecu gege cama yaacrajuge, ingle naace popi teepi matimati lica gemi Acejiyame me opo gaabe je. ¹⁰Cuta piiyepu ätrunga biname lui cina dogwe yaacrajuge gwidape täüpume, teepi miji umle cama lenajame egä teeme bucurage rarekaake piiyepu gwidape iyeta lui papa gemi Acejiyame me opo gaabe. Peei ngene atwana te miji teebibine ngenecu gege me wawena. Dogwe biname

bime lenaja lui epu pana tuube birige baace popo me liiyepu.¹¹ Yoo, liba bimu te nuunu cama tuungenutuge, gije ne jaadaromtuge, popo cina tamyanuge, piba teeme miijirage opo lica birige, siige. Dogwe biname cuta pepu gemi; teeme ai gawecewe cabu ireclota lui lecarage lica gyene. Teepi budre pa läbitipesi teeme kaakesea gaabe cabu liba waatni-nusi rarekaake päpäname.

¹² Baborage ngenecu miji pisi nyene pui biname bime täüpume, lui cina toraca gaabe ne lica yaabmalusi niiya mule wawename, teepi liba apicetnera cabu je. Teepi iyeteta ireclota ne cirege päpäna, Acejiyame lipu ituge jaji eei bine ceerame, lui cina babo singi gemi teeme täüpume.

¹³ Apicetnera cabu ca, liba biname te angletneja jäätänuge niiya mule wawename, tabe äblicäco piba apu iicana egä, "Ai angletneja lui Acejiyame bau ca gyene." Acejiyame pepu muleyame lica gyene. Niiya mule te äblicäco teebine angletneja, cuta piiyepu tabe licarage nuuja biname ne yaangletnäjuge.¹⁴ Yepä, angletneja te täduge biname me ngene atwanena cabu ca, biname me niiyarage singi te liba teebine toraca gaabe cabu ca yääyeblingtuge.¹⁵ Peei niiyarage ngene atwana cama biname te puma cita ca niiya mule bine jaawenemuge. Pui niiya mule bime daremu lui budre gyene, cuta peeи ingwe ca pui biname te niiya puupu cabu me läduge.

¹⁶ Yoo, cäme ngenecurage ätrunga binamewale, gone weemämu langletnäjinuye egä, "Acejiyame bau ca gyene ai niiya." Eewe, mine iyeta umle gemi egä Acejiyame pepu muleyame lica gyene.¹⁷ Lui gwidape gemi miji piiyepu epucäco, peeи cina saacluge cabu ca Acejiyame bau ca. Tabе lui te iyeta cabucewe apaclyera gwidape bine itu tewenemuji, tabe äblicäco mara pana äbita. Tabе cuta äblicäco mibibine kaake ca äcelyerame.¹⁸ Teeme singi cabu tabe mibibine teeme bägräwale täüpume ituge wawena, mine liba teeme toraca mene nitecijinininuji. Mine lui niinäce gaabe temi iyeta teeme nuuja waweneca gwidape cabu ca teeme singi pana äbitame.

¹⁹ Yoo, cäme ngenecurage ätrunga binamewale, weene ai mule ne ecateye egä, iyeta biname cina miji mene wata ätecijame, yepä gone mene wata jiicemusi, cuta piiyepu gone claabe me wata läbitininusi,²⁰ ingle naace popi claabe biname te äblicäco Acejiyame me singi ne conocäco wawena.²¹ Peei name pi iyeta jugijugi mule piiyepu iyeta niiya mule weene iyebengemeye. Ngenecu plowa cama teeme mene yaacatuye, tabe lui mene singi gyene weeme ngenecu cabu acitame, ingle pui mene te piba weebibine niiya cabu ca äsecrera gaabe jiwabininuge.

²² Mine umle gemi egä mine miji pui mene ibi jaawenesi, lica ätecija taatu. Gone weemämu langletnäjinuye egä ätecija taatu lui ibibi gyene.

²³ Pui biname lui te ätecija taatu läbituge, yepä lica jaawenuge, tabe epu pana biname te opo lipu määli cabu läpänuge.²⁴ Tabе liba nuuja gome

me läduge, piba wata ngene jäätimaluge teeme opo lipu gyene. Yoo, biname lui te mene yäätecijuge, yepä tabe singi lica wawename, tabe piba peei opo pana pui mene ne wata ngene jäätimaluge. ²⁵ Yepä, lui biname te conocäco cotre cabu cängenarage läwecetnärufe lui cotre te biname bine yääsecräremuge, piiyepu tabe pui mene jäje labiberäjemuge, tabe piba lica ingwe ca ngene jäätimaluge, yepä peei mene pa jaawenepi. Acejiyame teebine pa yäätityärepi iyeta teeme miiji waweneca cabu.

²⁶Lui te jiicuge egä, “Cane Acejiyame me biname gäne,” yepä lica teeme tage mene cängena ire, tabe teemämu langletnäjuge; teeme mule toraca lica gyene. ²⁷Mime Aceji Babe me opo gaabe lui mule toraca gyene piiyepu conocäco agesa: emlame bägrä piiyepu cuublacubla bine teeme mäpu cabu ca ätityerame, cuta piiyepu ai gawecewe lenaja cabu ngenecu iyeta Acejiyame bau me acitame.

Iyeta Biname bine Yepä pana Ire Jaatwemuye

2 ¹Cäme ätrunga binamewale, lui cina mime jamyacu apaclyera cama Yageyame Yeesu Keriso ne jitrunjeniye, weene iyeta biname bine yepä pana ire jaatwemuye. ²Apu mule gone. Dogwe biname te weeme abasecretna mete cabu me liba labacituge, miijimiji cäblettäape cama piiyepu oplacmeläja gwidape cama teeme ime kukluta cabu; piiyepu nuuja biname te liba ränderände cäblettäape cama labacituge, ³weene liba dogwe biname ne cängena ire jaatwuye, teebine jaajuye egä, “Agesa miiji puupu adnatame,” yepä pui gwidape cäco biname ne jaajuye egä, “Miiji adnata puupu ibibi lica gyene, maane nää äblicäco peema aclajuteji lenajame, coo gawe cabu adnatame käme ernge gome?” ⁴Weene liba pepu mule jaawenuye, weene biname bine piba maramara tomi me jaabelanemuye. Pepu mule lui miiji lica gyene. Weene gone biname bine jaatranimuye teeme gwidape poto cidi me. Pepu ngene atwanena lui conocono gyene.

⁵Cäme ätrunga binamewale, käme mene nätecijeye. Lui biname cina ai gawecewe poto cidi me dogweyame lica gemi, Acejiyame teebibine ituge jääcra ätrunga cabu dogwe ne pa jääpänepesi. Teepi miiji puupu cabu Acejiyame cama cirege lenaja, tabe lipu ituge jaji ceerame iyeta lui cina teeme tääpume singi. ⁶Yepä, weene poto biname bine gawe me ituge acrana, ingle teepi gwidape cäco gemi. Pepu mule lui conocono gyene. Yoo, weene babo singi gemi dogwe biname tääpume, yepä teepi laati bemi, lui cina weeme ireclota ne mäpu me jaawenusi? Cuta teepi laati bemi, lui cina weebibine atraname iwadininus rarekaake awecna poto cidi me? Teepi lui dogwe biname gemi! ⁷Teepi peete nemí lui cina niiya mene jiicemusi weeme Yageyame me miiji ngii poto cidi me.

⁸ Yoo, toraca mule pisi nyene Oogäräneji Mene cabu egä, “Maane miiji biname bime tääpume singi lenaja, maane lipu määme tääpume

singi birige.” Weene peei cotre mene cängena liba jaawenuye, peei lui miijirage gyene,⁹ yepä weene biname bine liba jaabelanemuye miijimiji cäbletääpe poto cidi me, weene peei cotre mene ne jaatropangtuye. Pui lui niiya mule gyene.¹⁰ Pui yepä matikolä cotre atropangta name pi, weene epu pana gemi egä weene iyeta cotre bine jaatropangtemuye,¹¹ ingle Acejiyame lui te itu jiicuji egä, “Sargi mule gone,” tabe cuta jiicuji egä, “Gone biname ne budre me yaagluye.” Weeme nuuja lui te licarage sargi mule jaawenuge, yepä tabe liba nuuja biname ne yaagluge, tabe peei lui cotre ne jaatropangtuge.¹² Yoo, weeme atrana cirege pui cotre cabu me lui te biname bine yääsecräremuge. Peei name pi cängena ire weene ngena ne jaawenuye piiyepu ngena jiicuye.¹³ Ingle naace popi laati te biname ne owecu liba lica jaawenuge, pui te owecu ne lica cirege pääna atrana padare cabu. Yepä, lui cina nuuja biname bine owecu jaawenemusi, Acejiyame me owecu cuta pisi nyene teeme täüpume.

Ätrunga Abocломtäneji Gyene Miji Waweneca cabu ca

¹⁴ Cäme ätrunga binamewale, ngena miji gyene biname te iicaname egä, “Cane ätrunga biname gäne,” teeme waweneca liba miji lica gemi? Ätrunga liba mene taatu, pepu ätrunga ibibi lica gyene biname ne niiya cabu ca asatame.¹⁵ Yoo, mime ätrunga watewale piiyepu ngulewale liba piti nemi deedei piiyepu cäbletääpe cäco,¹⁶ ngenome weeme yepä te teebibine jaajemuge egä, “Yewo! Acejiyame weene cama gyene. Weene deedei cängena läbitininuye, cängena inajininuge,” yepä tabe te lica yääcäremuge cäbletääpe piiyepu deedei? Peei nuuja miji lica gyene.¹⁷ Yoo, lui biname te Acejiyame poto cidi me jaatrunguge, yepä teeme mene lica jaawenuge, teeme peei ätrunga papa gyene, toraca lica gyene.

¹⁸ Gone apu jiicemuye egä, “Yepä biname teeme miji ätrunga pisi nyene, yepä nuuja teeme miijirage wawena pisi nyene.” Eewe, weene äblicäco ätrunga ne abocломta waweneca cäco ca. Siige, cane käme ätrunga ne weeme täüpume ebocломtenine käme miijirage waweneca cabu ca.¹⁹ Weene jäätprunguye egä, “Yepä taatu Acejiyame pisi nyene.” Yoo, peei miji gyene. Niiyaniya cable cina cuta peei umle cama icrajinige, siige teepi wälu gemi, yepä nuuja singi lica gemi Acejiyame me singi wawename.²⁰ Weene buduma gone! Nää, pajecu lica gyene egä wawena cäco ätrunga lui papa gyene?²¹ Weene mime kaakesaare Abrahamo poto cidi me ngene jotwananineye, tabe lipu Acejiyame me singi ne jewenuji, siige piba conocäco me äbituji Acejiyame me opo gaabe je. Tabe teeme bägrä Isacako Acejiyame ne ecäruji, kula dade papa cabu eciituji.²² Abrahamo Acejiyame ne toraca jitrunguji, peei name pi Acejiyame me mene ne ecatuji teeme singi wawename. Teeme ätrunga epucäco me äbituji teeme wawena cabu ca.²³ Pipu pi toraca me äbituji Oogäräneji Mene lui jiicenige egä, “Abrahamo Acejiyame ne jitrunlige,

siige teeme ätrunga name pi Acejiyame teebine einige conocäco ca.” Yoo, biname cina teebine yaainusi “Acejiyame me biname” ca. ²⁴Piba mine umle egä biname cina Acejiyame tääpume kälyä läbitininusi teeme waweneca cabu ca. Mine äblicäco waweneca mime ätrunga cabu ca äyeblengta.

²⁵Cuta pepu äbituji ero magebi Rahaba tääpume. Tabé Acejiyame me opo gaabe conocäco äbituji teeme wawena cabu ca, tabé liba Israela biname bime neenení cubu ire biname bine teeme mete cabu me aacanuji ämlitame, piba teebibine teeme cubuyame bau ca aasatuji, jäätylepuji nuuja gaabe cabu.

²⁶Yoo, biname me tääpe liba seemo cäco gyene, pui biname te budre. Cuta pui biname me ätrunga liba miji waweneca cäco gyene, peei ätrunga te budre.

Mage Mäpu Gyene Wätä ne Cängena Ire Atwime

3 ¹Cäme ätrunga binamewale, miji weeme nesae biname taatu abiberäja kaakesea pa yaacatepesi, ingle cine lui abiberäja biname gemi, cine toraca mule umle cire läbitinijago. Peei name pi cine liba nuuja mule wawena, cime mäpu daremu baborage cirege nuuja biname bime daremu cabu ca. ²Yoo, mine iyeta conocono jaawenemusi. Biname lui te conocono mene lica jiicemuge, tabé conocäco gyene, piiyepu ibibi gyene teeme tääpe iyeta cängena ire atwime. ³Yoo, mine matikolä ayana gwidape ne cooso me tage cabu yaacitusi, amlemanteji nee-neni seea ca. Mine peei seea bine joomlemusi cooso ne pui ca yaablawäjusi. Cooso te piba mime singi gaabe ne yaacatuge otnime. ⁴Cuta poo poto cidi me ngene jwaatwananinago. Poo lui babo-rage gwidape gyene, cuta babo buuwe te poo ne yaacananuge, yepä pisi nyene waapo wäregä. Peei matikolä gwidape ca waapo biname te baborage poo ne yaablawäjuge teeme singi gaabe cabu otnime. ⁵Biname me wätä pepu pana gyene. Ngänuge matikolä gwidape, teeme kaakesea lui baborage gyene.

Yoo, muye wiiryere cuta matikolärage gwidape gyene, yepä ibibi gyene babo glunu ne uubuderame. ⁶Nuuja taje mime wätä lui muye wädräji pana gyene. Mime wätä cabu ca tasatanuge bucourage niiyaniya mene. Yoo, epu pana muye wädräji lipu pisi nyene muye ngalebora, mime wätä cuta pisi nyene mime trupa ngalebora. Mine äblicäco uucratna teeme niiyaniya mene cabu ca. Niiya mene te iyeta mime ireclota ne sabe jaawenuge, epu pana budni te iyeta gwidape bine lipu teeme gaabe cabu yaabemuge. Satani mage umle gyene biname bime wätä oomlaname teeme niiya kaakesea wawename. ⁷Iyeta maramara opoyame cibu piiyepu ele, piiyepu biicwale, biname cina umle peei bine oomläjeca teeme singi wawename, ⁸yepä biname te licarage teeme wätä ne cängena ire atwi. Mine ibibi lica gemi mime wätä mene bine iibaname. Mime niiya mene

te mime nuuja biname bine ngenecu mäpu me jaawenemuge. ⁹Nuuja taje mine wätä mene ca mime Yageyame Babe ne eso yääcärusi. Piba nuuja taje mine peei yepä wätä ca mime binamewale cama jääcelusi, Acejiyame lui bine teeme pana me itu jewenemuji. ¹⁰Mijimiji mene niiyaniya mene yepä tage cabu ca täsuge. Cäme binamewale, peei mule miiji lica gyene. ¹¹Mite niiye piiyepu cärmecärme niiye licarage yepä waja cabu ca tasatäsi. ¹²Mine äblicäco neeneni maramara opo kuu bine yepä uli cabu ca päpäna. Mine äblicäco uli kuu ne seeasea cabu ca äwäcuta. Piiyepu mine äblicäco mite niiye ne iitana malu cabu ca caapereniiye luma. Yoo, miiji lica gyene miiji mene pliyepu niiya mene yepä tage cabu ca äsecrera.

Toraca Umle Lui Apu Gyene

¹³Weene liba toraca umle cama gemi, cängena inajipi miiji mule taatu wawename. Cuta piiyepu weene liba lica nuuja biname bine jaajananemuye weeme miiji waweneca poto cidi me, weene piba toraca umleumle biname gemi. ¹⁴Yepä, weene liba claabe läbitininuye nuuja biname me miiji tääpume, coo weene liba jäje ngene jwaatwananinuye weeme taatu miiji tääpume, piba weene gone apu jiicuye egä, “Cine temi umlerage biname.” Peei lui walya gyene. ¹⁵Pepu umle te lica täduge cabucewe ca, yepä peei lui ai gawecewe me ngene atwanena gyene. Pepu umle lica gyene Aceji Seemo bau ca, yepä Satani bau ca gyene. ¹⁶Yoo, pui cewe cabu luma biname cina claabe piiyepu ämugetna läbitininusi teeme nuuja biname te liba miiji jäätänuge, piiyepu iyeta biname bime ngene atwanena luma teeme poto cidi me yaacrajuge, äcela puma birige piiyepu iyeta nuuja niiyaniya mule. ¹⁷Yepä, pui umle lui Acejiyame bau ca conocäco gyene. Peei umle te singi gyene biname cina poode cama lenajame, peei umle te owecu gyene nuuja biname bime tääpume, cuta peei umle te nuuja biname bime mene yäätecijemuge, nuuja biname ne owecu cama yäätityäruge, mijimiji mule jaawenemuge. Peei toraca umle te lica biname bine maramara ire jaatwemuge teeme tääpe liba mara coo teeme gwidape liba nesae. Peei toraca umle te lica mara ngene atwanena yaacwabuge mene mitemite ca. ¹⁸Biname lui cina singi poode cama lenajame teepi nuuja biname bine owecu jaawenimus, piba pui biname bime bau ca miiji mule ne jäätänusi.

Gone Ai Gawecewe ne Biname me Jaawenuye

4 ¹Ngena gyene ingle weene claabeclabe lenajame piiyepu mene abajame? Peei mule cina saacluge weeme ngene atwanena cabu ca, iyeta lui gemi weeme singi cabu je. Cuta peei cina laglinusi weeme cabu. ²Weeme poto biname cina singi gemi gwidape tääpume, yepä äblicäco waadena, peei name pi teepi singi nuuja biname ne aglime. Poto biname

cina gwidape tääpume baborage singi läbitininusi, yepä teeme tääpume gaabe lica birige päpäname. Teipi piba claabe cama yaacrajuge, nuuja cama jääcelusi. Yoo, teipi teeme singi gwidape ne lica jääpänusi, ingle teipi peei tääpume Acejiyame ne lica yäätineräjusi. ³Nuuja taje teipi Acejiyame ne yäätineräjusi, yepä cuta lica jääpänusi, ingle teeme ngene atwanena lui conoconorage gemi, teeme taatu singi cabu yaacrajuge. ⁴Weene liba pepu mule bine jaawenemuye, weene piba epu pana gemi ätecija cäco magebi liiyepu lui te baborage singi gwene teeme rooriye ne abmalame nuuja ne acatame. Nää, weene umle lica gemi egä lui biname te ai gawecewe ne biname me jaawenuge, tabe cuta pui padare cabu Acejiyame ne cubuyame me jaawenuge. Ingle lui te baborage singi gyene ai gawecewe me mule tääpume, tabe äblicäco cuta Acejiyame me biname me lenaja. ⁵Coo, weene pama apu jingenige egä Oogäräneji Mene te papa jiicenige egä, “Lui seemo ne Acejiyame mime trupa ngalebora itu secituji, pui te kokre singisingi cama gyene.” ⁶Yepä, teeme babo miji, lui nicärininige, kokre gyene cuta peei cabu ca. Oogäräneji Mene apu jiicenige egä, “Lui biname te singi teemämu babo me äbitame, Acejiyame teebine jäägyuge, yepä lui biname te Acejiyame ne opo gaabe me yaacituge, Acejiyame teebine yäätitäruge.”

⁷Yoo, peei name pi weene Acejiyame ne weeme trupa ecäreye teeme singi wawename. Satani ne kaake ca icelyäreye, tabe piba weeme bau ca pa luucrepi. Weene Acejiyame gome me naaclege, Acejiyame piba weeme bau pa yaanajege. ⁸Yoo, niiya mule biname, weene weemämu äcisäjipeye! Lui cina neenenigene atwanena cama gemi, weeme ngenecu emacetnäjemeye Acejiyame tääpume singi äbitame. ⁹Weeme niiya mule name pi weene miji ngenecu mäpu äbitipeye, ele ingenitninege. Weeme papa ngange äwäcna ebmaleye, mäpu ngene atwanena tääpume ngene jotwanineye. Weeme gege siige, ingle babo mäpu pisi nyene. ¹⁰Weeme umle äbitineye egä Yageyame me opo gaabe je weeme miji lica gemi, tabe puma cita ca weebibine toraca ngenecu miji me pa jiwenipi, toraca gege piba picäripi.

Mime Binamewale bine Iicetna Gone

¹¹Cäme ätrunga binamewale, gone niiya mene jaji weeme nuuja poto cidi me. Lui te teeme biname ne jiicetnuge, tabe cuta Acejiyame me cotre mene conocono me jaawenuge, ingle cotre mene te jiicenige egä weeme miji biname bine owecu wawena, yepä iicetna lui owecu lica gyene. Peei lui weeme kaakesea lica gyene cotre ne atraname egä miji gyene acatame, coo niiya gyene peei name pi miji abmalame. Yepä, weeme miji cotre ne cängena jaawenuye. ¹²Pisi nyene yepä taatu cotre oogära biname, lui te ibibi gyene biname bine toraca atraname, piba poto biname bine niiya cabu ca äsecrerame waadename, cuta nuuja poto bine

äyeblengame. Peei name pi maane, baa laasi näte lui te määme biname ne jaatranute?

Gone Mene Papa Iicema Weeme Miji Kaakesea poto cidi me

¹³ Yoo, cäme mene matikolä pisi nyene teeme täüpume lui cina Acejiyame cäco teeme kaakesea poto cidi me jaatranusi, piba jiicemusi egä, “Page coo pama ciiyeciy, cine piiyemopo pui babo cewe me naclenige. Cine yepä kämäge puma pa ninajipi aletnale-tna kaakesea wawena täüpume. Cine bucourage rarekaake pa jäätänemepesi.” ¹⁴ Agesa cäme mene pepu biname täüpume; weene umle lica gemi ciiyeciy ngena te äbitenige! Weeme ireclota leca lui kroke glääsi pana gyene, lui pisi nyene matikolä padare piba läyeblingtuge. ¹⁵ Weene apu cire jiicejiye egä, “Mime Yageyame te liba singi gyene, cine piba ninajininige, ai kaakesea ne jewenenisi, peeii ne piiyepu cuta.” ¹⁶ Weeme kaakesea piiyepu weeme ireclota lui Acejiyame me ime cabu temi. Gone weeme kaakesea täüpume papa iicetneja, epu pana egä weeme ireclota lui weeme ime cabu sine. Acejiyame singi lica gyene pepu mule täüpume.

¹⁷ Yoo, lui biname te liba umle gyene egä, “Cane miji gäne peeii gaabe cabu otnime,” yepä tabe lica läduge, tabe peeii lui niiya mule ne jaawenuge.

Cuta Dogwe Biname cina Teeme Daremu Cirege Päpäna

5 ¹Cäme mene cuta pisi nyene gwidape dogwe biname bime täüpume. ²Weene ele ingenitninege ajij mene cama, ingle mäpurage daremu pisi nyene weeme täüpume. ³Weeme gwidapegwidape sabe läbitininusi, weeme mijimiji cäbletääpe potäte cina jaatecimusi. ³Weeme rarekaake juju läbitininusi. Peei juju te weebibine opo iwatnininuge egä weene ceera cäco biname gemi. Muye te gwidape ne lipu yaataclomuge, peeii rarekaake te waniba pana weebibine sabe cire jiwenipi. Gwidape rarekaake weene tomitomi jaawenemuye ai ceräcerägääbu poto bimu täüpume. ⁴Weene lica toraca daremu yääcäremuye pui biname lui cina weeme calwacupi cabu kaakesea jaawenemusi. Teeme aitna mene itecijinege! Acejiyame mime Kokrerrage Yageyame ituge äteciija teeme ala. ⁵Ai gawecewe cabu weene iyeta weeme singi deedei piiyepu gwidape ituge aletna. Weene weemämu ngeerangera cibu pana ire latwinuye. Yoo, agli täüpume bimu te bii tatyaramtige. ⁶Weene biname bine ablaweja biname bau me papa yaawademuye, teeme gaabe liba lica gyene asatame. Poto cina cuta budre weeme bau ca itu jäätänemepesi, siige.

Mene Awagrija piiyepu Irecu Ätumuta poto cidi me

⁷ Yoo, cäme ätrunga binamewale, agesa mene weeme täüpume lui cina mime Yageyame me acnenuta täüpume jewagrijenisi. Teeme trämä

cängena inajipi, epu pana gije liteta biname liiyepu, lui te calwacupi kuu ne jaawagrijuge. Niinäce ngupe te täduge, gije ne uutaname jaawenuge. Ingwe ca ngupe te liba täduge, gije cepa ne piba yoororuge, siige kuu jaawenuge.⁸ Weene pepu pana jewagrijeniye, umle cama egä mime Yageyame me acnenuta bimu lui cudecewe lica gyene.

⁹Cäme ätrunga binamewale, gone weeme nuuja bine jääingäjemuye, piba Acejiyame te weebibine lica birige atrana. Weene umle egä mime atrana biname cudecewerage lica gyene. ¹⁰Cäme ätrunga binamewale, sasa mename biname poto cidi me ngene jwaatwananinago, lui cina mime Yageyame me ngii cabu mene jiicemusi. Teeme pana mule ecateye lipu cewe oocana cabu ämyemutename. Teepi lica nuuja biname ne jääingäjusi, yepä cängena jaawagrijusi teeme äsecrera tääpume. ¹¹Page teepee babo mijirage gemi, ingle teeme ireclota cabu teepee ätrunga gaabe ne lica ebmalujisi, mäpu ne liba jääpänusi. Yoobu lui pepu biname ge. Maramara mäpu cina teeme bau me secluji, yepä tabe Acejiyame ne jitrunguji teebine asatame. Teeme ireclota cabu ca mine opo yaawatnusi Yageyame ne, tabe lipu babo miji ireclota ingwe ca Yoobu ne ecäruji. Mime Yageyame me waadena mule pepu pana gyene babo owecu cama.

¹²Cäme ätrunga binamewale, agesa baborage gwidape: Weene liba toraca mene singi iicaname, gone nuuja ngii cama awejena weeme mene toraca me äbitame, gone gawecewe ngii cama iicana, piiyepu gone cabucewe ngii cama iicana, coo cuta nuuja ngii cama gone iicana. Weene miji iicana egä, “yoo,” coo “lica”. Peei mene taatu jiicuye, piba weebibine lica atrana birige egä ‘niiya mule biname gemi.’

¹³Weeme yepä te liba mäpu cabu yaanajuge, tabe miji Acejiyame bau irecu ätumutame. Weeme yepä te liba gege cama, tabe miji Acejiyame ne awepyeräja uupera cama. ¹⁴Weeme yepä te liba pita cama yaanajuge, tabe miji ätrunga ingle modamoda biname bine ala asogleca teeme gome irecu ätumutame. Teepee te migi ca yaaganusi mime Yageyame me ngii cabu. ¹⁵Teeme irecu ätumuta te pita biname ne miji me pa jaawenepi, teepee liba ätrunga cama jaawenusi. Mime Yageyame te piba pita biname ne pa yaarpinanepi, piiyepu teeme niiya mule bine yääyebenglengemepi teeme cabu ca. ¹⁶Peei name pi weeme niiya mule weemeweme ajanipeye piiyepu weemeweme tääpume irecu ätumutanipeye weene miji me äbitame. Baborage kokre te täduge Acejiyame bau ca, biname te teeme ngenecu bora liba lamacetnäjuge, piba cängena irecu lätumutuge tabe. ¹⁷Eliya me irecu ätumuta lui pepu kokre cama ge. Tabe binamerage ge mine liiyepu, yepä tabe liba Acejiyame bau irecu ätumutuji ngupe ne iibaname, piba ngupe te lica pui gawe cabu seciruji nesae kämäge cebo ngalebora. ¹⁸Pui padare te liba apiruji, tabe cuta irecu ätumutuji. Ngupe te dume cabu ca piba sitramuji, piba pui gawe cabu gije cina cängenarage uitinujisi.

¹⁹Cäme ätrunga binamewale, weeme yepä te liba läyeblingtuge Acejiyame me toraca gaabe cabu ca, weeme nuuja te liba teebine yaawecnistuge toraca gaabe cabu me, peei lui babo mijiirage gyene. ²⁰Ai poto cidi me ngene ca egleye egä biname lui te nuuja ne teeme niiya gaabe cabu ca saawecnistuge, pui biname me seemo ne cuta saasatuge niiya puupu cabu me otnime, cuta piiyepu teeme bucourage niiya mule bine yiisibrecmuge.

Yoo siige, cane ngii Yakobu, käme mene ngälu peecwi yene.

PETERU ME NIINÄCE LETA

1 ¹Cane Peteru säne; Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne. Cane weeme bau me yoogärenine lui gemi Acejiyame me jäjäcräneji biname, weene lui cina tuucratnininujiye ai maramara probins cabu lenajame: naace Pontus me, Galatiya me, Kapadokiya me, Asiya me, cuta piiyepu Bituniya me. ²Ujarage, Aceji Babe te weebibine itu jijäcrinuji teeme biname me äbitame. Aceji Seemo peei kaakesea weeme yepäyepä trupa cabu ituge wawena, weene Yeesu Keriso me mene äcwetname piiyepu teeme uudi ca kälyä päpäname, ingle tabe budre äbituji, siige teeme uudi te tapiruji weeme niiya mule äcisejame.

Acejiyame me mijji te weeme cabu lenajame piiyepu tabe weebibine baborage poode ceerame.

Toraca Ireclota Cabucewe je Pisi Nyene Mime tääpume

³Mine Acejiyame ne eso pa yääcäresi, lui mime Yageyame Yeesu Keriso me Babe piiyepu Acejiyame gyene. Tabe baborage owecu gyene mime tääpume, mibibine kirece ireclota itu nicärininuji, tabe liba Yeesu Keriso ne budre cabu ca erpinantuji. Yeesu me arpinenta cabu ca mine umle gemi egä tabe cuta mibibine cirege arpinera ten cama iyeteta lenajame. ⁴Mine cuta umle egä mijimiji gwidape piti nemí cabucewe je mime tääpume, ingle mine Acejiyame me bägräwale gemi. Peei gwidape lica gawecewe gwidape pana gemi, yepä ngälu căco gemi, piiyepu ocwäwa căco, piiyepu peei cina äblicăco sabe me äbita. ⁵Acejiyame me kokre pisi nyene mibibine cängena waadename peei toraca ireclota cabu me iyeteta ten cama lenajame, ingle mine teebine jäätrungusi. Mime puupu pisi nyene cabucewe je amacetnäjäneji, piiyepu peei äsecrera puupu ne cirege abocломta ceräcerägääbu padare cabu.

⁶Peei name pi mine ngenecu gege cama ninajininige, ingle mine toraca gege puma cirege lenaja. Ngänu gyene mine page puu ngenecu mäpu cama matikolä padare ninajininige, ingle maramara apicetnera cina mime bau me seclenige. ⁷Mine naace popi peei apicetnera bine jääpänemusi egä peei cina mime Acejiyame cabu ätrunga ne toraca kokre me wawename. Yoo, mime ätrunga me apicetnera bine mine ngene ca

eglemisi kula pana gwidape cabu ca, ngii gol. Nuuja taje biname cina gol kula bine baborage nuunu jaawenemusi daglamete äyeblengame. Piba mijiirage gol taatu tasatuge muye cabu ca. Ngänu gyene puu gol me lenaja lica iyeteta gyene, yepä muye ca mijiirage jaawenemusi, piba cuta mime ätrunga bine lui baborage gemi gol cabu ca, miji apicetnera kokre lenajame. Piba ceräcerägääbü bimu cabu Yeesu Keriso teemämu liba cire laboclomtapi, baborage miji pisi nyene mime tääpume lui cina pepu ätrunga cama gemi. Acejiyame bau ca mine piba awepyeräja, jamyacu apacyera, piiyepu mijiirage ngii cire jääpänemepesi. ⁸ Mine puu Acejiyame ne lica ituge päpäna, yepä mime baborage singi pisi nyene teeme tääpume; cuta page mine puu äblicäco teebine päpäna, yepä mine teebine cängena jäätrungus. Peei name pi mime ngenecu gege epu baborage gyene, siige mine peei poto cidi me mene äblicäco. ⁹ Peei gege eei name pi gyene, Acejiyame mibibine niiya cabu ca nisecränenininge, niwadininige cabucewe me ten cama iyeteta lenajame. Peese nyene ingle mine teebine ätrungame.

¹⁰ Mime äsecerera niiya cabu ca iyeteta ireclota cabu me, Acejiyame me sasa mename biname cina baborage singi peei poto cidi me umle äbitame. Teepi biname bine ingwerage padare tääpume mene jejemujisi Acejiyame me owecu piiyepu ätityera mule poto cidi me mime tääpume, yepä teepi umle äbitame liga läbitininusi, pajecu lica ge teeme tääpume. ¹¹ Keriso me Seemo teebibine mene jejananemuji egä, "Ciige Acejiyame me jajeji biname Keriso te mage mäpu padare ne cire jääpänepi, peei cabu ca cire lasatepi, siige jamyacu apacyera ne cire jääpänepi." Teepi peei mene poto cidi me mage ngene jotwanininujisi, ingle teepi babo singi ge umle äbitame egä lipulipu piiyepu lui padare cabu peei mule te cirege äbitame. ¹² Acejiyame piba teebibine umle jewenanemuji egä pui mule te licarage teeme ireclota padare cabu cirege äbitame, yepä ingwerage padare mime ireclota cabu mime tääpume. Yoo, page Miji Mene pajecurage jajanäneji gyene iyeta mime cabu me. Lui biname cina ai mene weebibine ituge jajanena, teepi cabucewe ca Aceji Seemo bau ca teeme umle itu jepänujisi. Peei mule pepu mijiirage gyene egä Acejiyame me mename seemo cina cuta singi gemi cerämu umle äbitame peei tääpume.

Weene Cängenarage Conocäco Inajipi!

¹³ Yoo, mine Acejiyame me miji mule poto cidi me umle gemi, peei name pi mine ngene atwanena bine pa yaamacetnäjemepesi, cängenarage lenajame. Mime ngene atwanena bine pa yaacranemepesi Acejiyame me owecu piiyepu miji cabu me, mine lui bine teeme bau ca cirege päpäna Yeesu Keriso me acnenuta bimu cabu. ¹⁴ Page mine Acejiyame me bägrä gemi, peei name pi mine teeme singi pa jaawenepesi. Gonerage weeme

sasa singi bine waadena, epu pana pui padare cabu lipu yaawadimuye, weene toraca gaabe poto cidi me liba umle căco inajininiji. ¹⁵ Acejiyame lui te mibibine ituge jäjäcra, tabe conocäcorage gyene, peei name pi cuta mine mijji conocäco mule taatu jaawenemepesi. ¹⁶ Yoo, Oogäräneji Mene te apu jiicenige egä, “Weene cängena epucäco inajipi, ingle cane epucäco gäne.”

¹⁷ Acejiyame te iyeta biname bine yepä ibi cirege atrana teeme waweneca poto cidi me, nuuja te lica cirege asata atrana cabu ca. Peei name pi mine lui cina teebine yaainusi Babe ca, mine mijji cuta teebine cängenarage opo gaabe me acita iyeta mime lenaja cabu ai gawecewe cabu je. ¹⁸ Acejiyame weebibine ituge äsecrera weeme kaakesaarewale bime krokeciye mule cabu ca. Mine umle gemi egä tabe lica rarekaake ecäruji mime äsecrera tääpume. Rarekaake me daremu lui nuuja taje gawe me läbituge. ¹⁹ Yepä, tabe teeme ngenecurage bägrä Keriso ne ecäruji. Keriso budre äbituji, teeme uudi tapiruji mibibine äsecrerame. Yoo, Israela biname bime sasa mule cabu teepi mijirage maamoi plongo ca yiwiärusi teeme niiya mule bine äyeblengame. Peei plongo lui jamyacurage yaanajuge, teeme nuuja dupe lica birige. Yoo, Keriso pepu maamoi pana conocäco gyene. Tabe teemämu itu iiwäräjuji mime niiya mule äyeblengame. ²⁰ Acejiyame camuge ai gawecewe ne wawena tabe liba Keriso ne jejuji mime niiya cabu ca äsecrera biname me äbitame, siige ai padare cabu teebine ituge abocломta mime tääpume. ²¹ Yoo, Keriso me mijji kaakesea name pi mime ngene atwanena cina Acejiyame cabu yaacrajuge. Tabe te teebine budre cabu ca erpinantiji, piba cabucewe me ecanuji jamyacu apaclyera cabu lenajame. Peei name pi mine Acejiyame ne jäätru-ngusi piiyepu mime ngene atwana teeme cabu yaacranusi.

²² Mine Acejiyame me toraca mene ne ituge ätecija mime trupa bine amacetnäjame, ngälu siige page mine toraca singi me ituge äbita mime ätrunga binamewale bime tääpume. Yoo, mine mime biname bime tääpume baborage singi pa läbitipago iyeta mime ngenecu cama. ²³ Page mime kirece ireclota pisi nyene. Peei ireclota lica ge mime mage babe bime cabu ca, ingle teeme bau ca ireclota lui ngälu cama gyene. Yoo, Acejiyame lui ngälu căco gyene; tabe te ai kirece ngälu căco ireclota mibibine itu nicärinijuji pui padare cabu mine liba teeme mene jitprungujisi, ingle teeme iyeteta mene cabu kokre pisi nyene iyeteta ireclota ceerame. ²⁴ Oogäräneji mene te ai poto cidi me jiicenige egä,

“Iyeta biname bime ireclota lui baace pana gemi;
iyeta teeme mijji lui epu pana gyene baace popo me liiyepu.
Yoo, baace te budre läbituge,
cuta teeme popo cina saatrametnemuge,
²⁵ yepä Yageyame me mene lui iyeteta ngälu căco gyene.”

Yoo, peei Miji Mene ituge weebibine jajanena.

Mine Äjäcräneji Gemi Acejiyame bau ca

2 ¹Yoo, Acejiyame mibibine kirece ireclota nicärininuji, peei name pi mine miji iyeta niiya mule bine abmala. Walya mene iicana gone, piiyepu walya mule gone wawena, äcneca gone, cuta piiyepu gone nuuja biname me gwidape ire patre agli. ²Epu pana matimati bägrä liiyepu iyeta padare singi ngame miji nänäjame, weene miji Acejiyame me mene täüpume pepu pana baborage singi äbitame, naace täüpume weeme ätrunga te uutaname ngälu weene iyeteta ireclota ne päpäname. ³Yoo, mine ituge päpäna egä Yageyame lui mijirage, owecu cama biname gyene.

⁴Mine Yageyame bau me pa naclege, ingle mime ireclota teeme cabu ca gyene. Tabé epu pana gyene kula caage liiyepu, poto biname cina lui ne jäägyusi egä raranga täüpume miji lica gyene, yepä Acejiyame te lui ne jejuji egä babo mijirage teeme täüpume. ⁵Tabé lui bine iyeteta ireclota nicärininige, mine lui mete kula pana gemi teeme täüpume. Epu pana mete raranga biname te liiyepu kula bine yaawademuge teeme kula mete rarangame, Acejiyame mibibine niwadininige teeme ätrunga ingle bine wawename. Acejiyame singi gyene mine teeme kirece muleyame iiwäreja biname me äbitame teeme singi mule Yeesu Keriso me ätityera cabu ca wawename. ⁶Oogäräneji Mene pisi nyene pui kula poto cidi me, lui Keriso sine, egä,

“Ire, cane babo mijirage kula jitränutenine,
sipe caage täüpume jecnenine Yerusalem cewe cabu Siyyona podo
cabu je.

Lui cina teebine jäätprungusi,

teepi lica birige ajiri me äbita, yepä miji lenaja ne jääpänsi.”

⁷Siige, Keriso lui babo mijirage gyene mime täüpume lui cina teebine jäätprungusi. Yepä, lui cina singi lica teebine ätrungame, teepi cuta umle cirege tabe lipu baborage gyene! Oogäräneji Mene te peei poto cidi me jiicenige egä,

“Lui kula ne raranga biname cina jigysi,
baborage bääbitige iyeta nuuja cabu ca.”

⁸Oogäräneji Mene nuuja gome cuta jiicenige egä,

“Ai kula te jaawenemuge biname bine naabe atropengäja,
eei kula lui te teebibine jaawenemuge atrametname.”

Yoo, teepi naace name pi yaatrametnemuge, ingle teepi lica Acejiyame me mene jäätprungusi peei kula poto cidi me, lui Keriso sine. Pepu ge Acejiyame me singi teeme täüpume.

⁹Yepä, mine teeme pana lica gemi, mine Acejiyame me jääcräneji biname gemi, lui miji kaakesea biname gemi mime Mope Biname Keriso

tääpume irecu ätumuta kaakesea wawename. Mine mara tomi cabu temi nuuja biname cabu ca, ingle mine Acejiyame tääpume mara me ituge äbita. Mine Acejiyame me inglewale gemi, mine jäjäcräneji gemi mene jajanename iyeta teeme mijimiji mule poto cidi me. Toraca, teeme mule mime tääpume babo mijirage gyene. Tabe mibibine krokeciyi cabu ca ala nisoglicipi teeme mijirage apaclyera cabu lenajame. ¹⁰Niinäce mine Acejiyame me ingle cabu lica ge, yepä page mine pui cabu temi. Niinäce mine nuuja umle lica ge Acejiyame me owecu poto cidi me, yepä page mine teeme owecu ne ituge pääpäna.

Acejiyame me Kaakesea Mine Jaawenusi Toraca Ngenecu cama

¹¹Cäme binamewale, mine catecewe biname pana gemi ai gawecewe cabu. Peei name pi mine miiji mime tääpe me niiya singi bine ägyema, ingle peei cina mime toraca singi ne Acejiyame tääpume sabe jaawenusi. ¹²Mine miiji iyeta padare cabu epu cängena lenajame teeme gome lui cina Acejiyame umle cäco gemi, egä teepi liba apu jaangemuge egä, “Teeme mule mara gyene peeи name pi conocono,” pui biname cina mime miiji taatu waweneca pa jääpänepesi. Teepi piba Acejiyame ne cire yaawepyeräjepesi teeme acnenuta bimu cabu.

¹³Yageyame me singi name pi, iyeta ai gawecewe mope biname bime cotre mine miiji jaawenemusi, egä miiji mime gawecewe babo mopeyame me mene cängena ätecijame. ¹⁴Cuta piiyepu teeme ingwe gaabe ca mope biname bime mene mine miiji ätecija, ingle babo mope biname te teebibine jäätäyepäjämuge niiya mule biname bine teeme daremu cerame piiyepu miiji mule biname bine awepyeräjame. ¹⁵Acejiyame singi gyene mine cängena lenajame naace tääpume pui biname lui cina buduma gemi Acejiyame me mule poto cidi me, teepi mime miiji taatu ireclota ne liba jääpänu si, piba teepi icetneja mene äblicäco. ¹⁶Yoo, mime toraca Mopeyame lui cabucewe je yaanajuge, piiyepu mine äsecräreji gemi ai gawecewe mule cabu ca. Yepä, mine äblicäco apu angi egä, “Cane asatäneji gäne gawecewe biname bime cotre cabu ca, siige miiji gäne ai niiya mule wawename.” Eewe, pepu gone! Mine miiji iyeta mime ireclota cabu ca abocломäja egä mine Acejiyame me biname gemi teeme singi bine wawenecame. ¹⁷Mine iyeta biname bine cängena opo gaabe me yaacranemusi, iyeta ätrunga biname bine owecu jaawenemusi, mime gawecewe mopeyame me mene cängena jäätäcijusi, piiyepu lui mule tääpume Acejiyame singi lica gyene, mine miiji wälu peeи ne wawename.

Keriso pana Mule Mine Miiji Jaawenemepesi

¹⁸Weeme poto lui cina nuuja biname bime kaakesea jaawenemusi, teepi miiji teeme babo biname me mene cängenarage ätecija; lica eei taatu me lui owecu cama teeme kaakesea bägrä bine ire jaatwemuge, yepä

cuta owecu cäco babo biname me mene miiji ätecija. ¹⁹ Yoo, miiji gyene weeme nuuja tääpume tabe liba poode ngene atwanena cama mäpu cabu cewe loocananuge, liba peei mäpu lica toraca daremu teeme niiya mule tääpume, piiyepu tabe liba ngene jwaatwananuge apu egä, “Acejiyame singi gyene cane apu lenajame liba mäpu cabu.” ²⁰ Siige, ngena miiji gyene weeme tääpume, weene liba cmecme ne bojäcu jääpänuye weeme niiya wawena tääpume? Yepä, weene liba miiji mule taatu jaawenemuye, puma cita ca cewe oocana bojäcu jääpänuye, piba Acejiyame weebibine miiji pa jiwenipi. ²¹ Yoo, peei tääpume Acejiyame te mibibine ituge ala asogleca, ingle Keriso mäpu cabu itu cewe oocananuji mime niiya mule äyeblengame. Tabe mibibine niwabininuji lipulipu teebine ingwe äcwime. ²² Teeme nuuja niiya mule lica ge, piiyepu nuuja walya mene teeme tage cabu ca lica ituge asata. ²³ Teepi liba teebine jääcneclusi, tabe lica teeme mene jewecnistemugi. Teepi liba teebine niiya me jaawenusi, tabe lica jaajemuge egä, “Cane ai ne pa yaawecnistepene.” Eewe, tabe iyeta teeme ngene atwanena Acejiyame me ime cabu icranemuji, lui te biname bine conocäco jaatranemuge. ²⁴ Keriso mime niiya mule bine teeme tääpe cabu ewademuji baarge uli cabu me, naace tääpume mine iyeta niiya mule abmalame, piiyepu conocäco mule cina mime ireclota cabu lenajame. Tabe dupe bine jepänemuji mibibine miiji me wawename. ²⁵ Yoo, mine lui epu pana gemi maamoi liiyepu, lui te gaabe cabu ca lapesaruge, yepä Acejiyame mibibine gaabe cabu me cuta niwecnininuji mime seemo me Ire Atwiyame piiyepu Yageyame ne ingwe äcwime.

Ai Mene Lui Coga Rooriye tääpume

3 ¹Cuta agesa cäme mene magebi tääpume. Weeme rooriye bine yäätecijemuye piiyepu teeme singi weene cängena jaawenemuye. Yoo, poto weeme rooriye liba Acejiyame me mene lica jäätprungusi, teepi weeme mijimiji mule liba jääpänemusi, puma cita ca Acejiyame tääpume cuta singi läbitininusi. ²Mene ngänu gyene, ingle teepi pa jääpänepesi weeme jugi cäco mule bine, piiyepu weene teebibine lipu opo gaabe me yaacranemusi. ³Yoo, weene liba singi gemi jamyacurage lenajame, edingäli amactnäjame, mijimiji cäbletääpe piiyepu oplacmeläja gwidape asigrerame peei lui babo gwidape lica gyene. ⁴Pätä, weeme ngenecu bine yaamacetnäjemuye ngenecu bojäcu piiyepu owelaamelame lenajame. Pepu jamyacu te sasa me lica läbituge. Peei lui baborage gwidape gyene Acejiyame me opo gaabe je. ⁵Sasa cabu ca magebi lui cina Acejiyame tääpume mara me läbitininusi piiyepu Acejiyame cabu teeme ngene atwanena bine yaacranemusi, teepi ngenecu cabu ca jamyacu ge, piiyepu teeme rooriye me singi cängena sewademujisi. ⁶Saara pepu magebi ge. Tabe Abrahamo me mene jäätecijuge piiyepu teebine yageyame ca yaainuge. Weene miiji gemi Saara ne ingwe äcwime, weene liba conocäco

mule jaawenemuye piiyepu lica wälu ne padare ceera weeme jamyacu ngenecu ne sabe wawename.

⁷Age käme mene rooriye täüpume. Weeme coga bime kokre lica gyene weeme pana baborage, peei name pi teebibine owecu cama opo gaabe me yaacranemuye. Weene umle gemi egä weene iyeteta ireclota ne ten cama cirege pääpäna Acejiyame me owecu name pi. Weene pepu cängena inajininuge naace täüpume nuuja gwidape te lica weeme irecu ätumuta mene bine iibecla.

Lipu Mule Gyene Miji Biname Liba Mäpu cabu Yaanajuge

⁸ Age käme mene weeme iyeta täüpume. Weene yepä ngene atwanena cama inajipi, weemämu owecu piiyepu singi läbitininuye, ingle mine iyeta Acejiyame me inglewale gemi. Peei name pi weeme nuuja bine owecu cama yäätitäremuye, piiyepu niinäce gaabe me jaawenemuye. ⁹Yoo, nuuja biname te liba weeme yepä ne niiya jaawenuge, gone teeme daremu ne awecnista. Nuuja te liba niiya mene teebine jaajuge, gone niiya mene ne jaawecnis-tute, pätä weene Acejiyame bau irecu lätumutinuye pui me miji täüpume, ingle Acejiyame weebibine ituge ala asogleca pepu lenajame teeme bau ca miji pääpäname. ¹⁰Oogäräneji Mene te jiicenige egä,

“Lui te singi gyene gege

 piiyepu mijirage ireclota täüpume,
 tabe miji teeme wätä ne cängena ire jaatwuge
 niiya mene iicema cabu ca,
 piiyepu walya mene te gone teeme tage cabu ca asata.

¹¹ Tabi miji niiya mule cabu ca latatrongäruge miji taatu mule wawename.

 Tabi miji poode täüpume singi piiyepu peei cabu lenajame.

¹² Ingle mime Yageyame te conocäco mule biname bine cängena ire jaatwemuge,
 piiyepu teeme irecu ätumuta mene cängenarage yäätecijuge.
 Yepä, biname lui cina niiya mule jaawenemusi,
 tabe teebibine kaake ca yääcelyäremuge.”

¹³ Siige, pama nuuja te lica weebibine niiya pa jiwenipi, weene liba singi gemi miji mule taatu wawename. ¹⁴ Yepä, liba biname te weebibine niiya pa jiwenipi weeme miji mule name pi, weene miji taatu peei cabu ca pagege pääpäna. Wälu gone biname täüpume, cuta piiyepu mäpu ngene atwanena gone yaacatu. ¹⁵ Yepä, weene miji Keriso ne niinäce puupu ecärepeye weeme ngenecu cabu, piiyepu teebine Yageyame me jaawenepeye weeme täüpume. Yoo, biname te liba weeme yepä ne yäätemluge aboclom-tame tabe ngena ne ngene atwana ca joomluge, tabe miji amacetnäjäneji lenajame mijirage daremu mene awecnistame.

¹⁶ Weene owecu cama weeme ätrunga ne cängena eboclomteye nuuja biname bime täüpume. Weene cängena inajininuge, piba weeme ngenecu te lica mäpu läbituge niiya mule name pi, yepä weeme mule ne weene ngene ca yaagluye egä miiji taatu gyene. Piba biname lui cina niiya mene jiicemusi weeme Keriso cabu miiji mule poto cidi me, teepi ajiri me pa läbitipesi teeme mene poto cidi me. ¹⁷ Yoo, weene liba mäpu jääpänuye weeme niiya mule name pi, peei weeme yene ingle. Yepä, weene liba mäpu jääpänuye weeme miiji mule name pi, peei liba Acejiyame me singi birige, piba peei cabu pisi nyene miiji weeme täüpume. ¹⁸ Yoo, Keriso cuta mäpu jepänaji, tabe liba budre äbituji weeme niiya mule äyeblengame. Tabe lui conocäco biname ge, tabe yepä gääbu budre äbituji, iyeta conocono biname bime niiya mule daremu ne peega ecatuji, gaabe mime täüpume jewenuji Acejiyame bau otname. Tabe binamerage tääpe cama budre, yepä cabucewe tääpe cama arpinantuji. ¹⁹ Tabe piba gawecewe ne ebmaluji, piiyeme äduji Miji Mene jajime pui sasa budre biname bime seemo bine, lui cina awamuta puupu cabu yaacrajuge atrana trämä. ²⁰ Peei lui eei bime seemo gemi, lui cina ujarrage Nooa me padare cabu singi lica Acejiyame me mene ätecijame. Yoo, Acejiyame leca padare teebibine jewagrijemuji teeme mene ätecijame, Nooa liba pui poo ne eranguji. Yepä, eit biname taatu cina teeme mene jitecijuji, pui poo bora me ebäcnujisi, pepu äsecräruji babo igi niiye cabu ca. ²¹ Yoo, mime niiye ca äciseja Yeesu me ngii cabu lui seeji pepu pana gyene. Mine niiye ca äciseja ne ituge acata Yeesu me ngii cabu niiya mule daremu cabu ca äsecrerame, ingle mine Yeesu Keriso ne jitprunguji lui te budre cabu ca itu arpinantuji. Peei äciseja tääpe jugi ne lica birige äyeblingta, yepä peei ca mine Acejiyame bau me latatrongärinago, teebine yaaweanusi mime ngenecu amacetnäja täüpume. ²² Yeesu Keriso ituge otni cabu me; tabe puma cabucewe je Acejiyame me camu poto cidi me enajenige. Tabe iyeta mename seemo bine ire jetwenenemige piiyepu iyeta nuuja kokre gwidape piiyepu maramara mopeyame bine.

Acejiyame täüpume Inajipi

4 ¹Naace name pi Keriso cewe oocananuji teeme ai gawecewe tääpe cabu, mine miiji teeme pana ngenecu kokre äbita, ingle lui te teeme tääpe cabu cewe loocanuge, teeme täüpume siige gyene niiya mule me kokre. ²Peei name pi ai gawecewe lenaja cabu weeme niiya singisingi mule gone jaawenemuye, yepä Acejiyame me singi taatu jaawenuye. ³Uja baborage padare cabu weene epu biname bime niiya singisingi mule bine jewenemujiye lui cina lica Acejiyame ne jäätrungusi. Naace ge weeme poto bime ireclota cabu peega ge jugijugi mule piiyepu singisingi niiya mule täüpume. Nesaæ padare lica ge weene liba umle ge sice buduma äbita, piba buduma piiyepu niiyarage mule bine

jaawenemuye. Weene uuje bine ituge ätrunga piiyepu teeme tääpume gogecupi itu jaawenemepeye. ⁴Yoo, page weeme ceegewale cälu te jittenenemige, weene liba singi lica gemi ten cama abasutame pui mule cerämu wawename. Teepi peei name pi weebibine jisädininus. ⁵Peei ngänu gyene, teepi Acejiyame me opo gaabe cire laitnipesi iyeta peei mule tääpume. Tabé amacetnäjäneji gyene iyeta biname bine atraname, teebibine lui cina ireclota gemi piiyepu lui cina ituge budre äbita. ⁶Yoo, ngena tääpume pui toraca mene Keriso poto cidi me ituge jaji sasa budre biname bime seemo bine? Agesa ingle: Teepi ituge budre päpäna, ingle budre lui Acejiyame me daremu gyene iyeta biname bime niiya mule tääpume. Yoo, teeme tääpe ituge budre, yepä Acejiyame te singi ge pui seemo bine cuta padare ceera Miji Mene ätecijame teepi piba teeme pana ireclota cabu lenajame.

Acejiyame te Mibibine Mijimiji Kaakesea Nicärininuge

⁷Ai gawecewe me ngälugaabe cudecewe lica gyene. Peei name pi weemämu cängena bojäcu ire latwinuye, weeme ngene atwa-nena bine amacetnäjäneji irecu ätumuta tääpume. ⁸Ai lui baborage gwidape gyene egä weene mijji weemeweme singi lenaja, ingle singi liba pisi nyene, weene mijji gemi biname bime bucurage conocono mule bine ngene ätrimelame. ⁹Weemeweme awabläjipeye mete cabu äsinglentame, piiyepu mogobi wee-meweme awenäjipeye gege cama. ¹⁰Yoo, Acejiyame iyeta mibibine maramara kaakesea ituge ceera. Mine peei kaakesea cängena jaawenemusi mime yepäyepä bine ätityerame. ¹¹Acejiyame bäärmi kaakesea lui ne yääcäruge, mijji tabe Acejiyame me mene ne cängena yaaboclotuge. Acejiyame ätityera kaakesea lui ne yääcäruge, tabe mijji Acejiyame me kokre cama nuuja biname bine ätityerame, naace tääpume iyeta mime kaakesea cabu Acejiyame me ngii awepäntoji lenajame. Piba pajecu gyene egä mine Yeesu Keriso me biname gemi. Yoo, jamyacu apaclyera piiyepu kokre lui teeme yene iyeteta ngälu căco. Eso.

Mäpu cabu Cängena Lenaja

¹²Cäme ngenecurage binamewale, mäpu apicetnära liba mime bau täduge, cälu te äti gone, piiyepu ngenecu niiya gone läbitininago. Pepu mäpu lui mime bau taatu lica gemi. ¹³Peei name pi mine ngenecu gege äbitininago, ingle mime mäpu lui epu pana gemi Keriso lipu mäpu bine jepänemuji. Ceräcerägääbu bimu te liba cire tädepi, piiyepu iyeta biname cina Keriso me jamyacu apaclyera ne liba cire jääpänepesi, mine piba baborage gege cama cire ninajipi. ¹⁴Yoo, mine liba äcneca nitecijinuge, ingle mine Keriso me binamewale gemi, mine ngenecu gege pa läbitipago, ingle naace popi Acejiyame me Seemo piba mime trupa cabu jamyacu apaclyera cama yaanajuge. ¹⁵Miji lica gyene egä mine

mäpu bine jäätämämu ingle naace name pi mine biname ne budre me yaaglusi, gwidape ne ero ca yaacatusi, coo nuuja niiya mule bine jaawenemusi, coo piiyepu nuuja biname bime kaakesea jäätämämu. Pepu mule cabu ca täpäni ingle mine Keriso me biname gemi, piba ajiri gone, yepä Acejiyame ne baborage eso yääcäru si egä mine Keriso me ngii cama gemi.

¹⁷Acejiyame me atrana padare mameta gyene. Tabi teeme biname bine niinäce gaabe pa jaatranemepi. Yoo, tabi liba teeme atrana kaakesea ne gjie pa labacitepi mime bau, piba mage täpäume lui cina Acejiyame me mene lica jäätämämu, ¹⁸Oogäräneji Mene te jilienige egä,

“Miiji mule biname cina täpäni ingle peei lui Acejiyame me

“piba pa läsecräepi Acejiyame cama lenajame.

Yoo, piba lipu gyene teeme täpäume,

“lui cina Acejiyame me biname lica gemi,

“piiyyepu niiya mule bine jäje jaawenemusi?”

¹⁹Peei name pi mine lui cina täpäni ingle peei lui Acejiyame me singi gyene mime täpäume, mine miiji mule ne gone yaabmalusi. Yepä, mimämu Acejiyame me ime cabu lacraninago mime miiji täpäume. Tabi lui te iyeta biname bine itu jewenemuji, tabi lica mibibine ätityera cäco pa nibmalipi.

Acejiyame me Ätrunga Biname Lui Yepä Ingle Biname Gemi

5 ¹Cäme mene pisi nyene ätrunga ingle bime mope biname täpäume. Cane cuta piiyepu mope biname gäne. Yoo, cane Keriso ne itu jepänujine teeme cewe oocana cabu, piiyepu tabi teeme jamyacu apaclyera ne liba cire saaboclomtepi, cane cuta peei cabu cire nanajepi. Yoo, agesa käme mene weeme täpäume. ²Weene biname bine cängenarage ewademusi, Acejiyame lui weeme waadena täpäume itu icäripi. Teepi epu pana gemi maamoi liiyepu, piiyepu weeme epu pana gemi teeme ire atwi biname liiyepu. Weeme weeme kaakesea cängena jaawenemuye, lica epu pana egä biname te weebibine giri jicranininuge, yepä ngenecu gege cama jaawenemuye, ingle Acejiyame pepu mule tääpu myene singi. Gone rarekaake singi name pi ai kaakesea ne wawena, yepä toraca ngenecu cama jaawenemuye, ingle weeme singi gemi Acejiyame me ätrunga biname bine ätityerame. ³Weene babo me gone läbitininiuye weeme bucourage mene ca. Weene miiji umle gemi egä biname lui maamoi pana gemi, teepi teeme ire atwi biname bine ingwe pa yääcwemepesi. Peei name pi weeme cängenarage inajipi, piba weeme ireclota miiji gyene nuuja biname cina ingwe äcwime. ⁴Piba mime Ire Atwi Mopeyame Keriso liba cire tacnenutepi, mine miijirage daremu ne cire jäätämämu. Mine teeme jamyacu apaclyera cabu cirege lenaja iyeteta.

⁵ Yoo, mamye biname, agesa mene weeme tääpume, weeme mope biname bime mene yaacatuye. Weene iyeta weeme nuuja bine yäätityäremuye, teebibine niinäce me jaawenemuye, ingle Oogäräneji Mene te apu jiicenige egä, “Lui biname te liba singi teemämu babo äbitame, Acejiyame teebine jäagyuge, yepä lui biname te Acejiyame ne opo gaabe me yaacituge, Acejiyame teebine miji jaawenuge.” ⁶ Yoo, mine miji matikolä me äbita Acejiyame me opo gaabe, tabe piba mibibine cabu me wawena pagege, teeme mijiirage padare cabu. ⁷Iyeta mime ngenecu mäpu miji Acejiyame ne yääcärusi; tabe babo owecu cama mibibine nitityärinuge.

⁸ Yoo, weene ire cama cängena inajininuge! Weeme cubuyame Satani tabe drowä glunubora gwidape pana gyene, layani pana waatnetnäjuge. Tabe jäärngemuge biname bine sabe wawename. ⁹Weene Acejiyame ne jäätprunguyue, teeme kokre cama imye-mutinuge, Satani me singi ne yääyecräjuye, ingle weene umle gemi egä weeme ätrunga binamewale iyeta gawecewe cabu teepi yepä pana mäpu bine jääpänanemusi. ¹⁰Mine liba mäpu cabu matikolä padare ninajininuge, Acejiyame lui te iyeta owecu piiyepu ätityera cama gyene, tabe te mibibine peei cabu ca pa nisecräripi, kokre piiyepu apineca cäco me niwenipi, piiyepu mime ngene atwana Keriso cabu yaacranemepi. Tabe mibibine ituge asogleca teeme jamyacu apaclyera cabu Keriso cama cirege lenajame. ¹¹Teeme yene kokre iyeteta ngälu cäco. Eso.

Peteru me Sebore Mene

¹² Yoo, Siila te cebine nätyärenige ai matikolä mene oogärame. Tabe käme tääpume Acejiyame me mijiirage ätrunga biname gyene. Cane singi gäne egä ai mene cabu ca weene ätityera ne pa jepänepeye Acejiyame ne cängenarage ätrungame. Ai mene cabu cane weebibine umle jiwenininine Acejiyame me toraca owecu piiyepu ätityera mule poto cidi me. Peei cabu weene cängena imyemutipi!

¹³Lui cina ama Rooma babo cewe cabu labasecretnuge Acejiyame bau irecu ätumutame, teepi weebibine sebore jiwenininisi. Teepi weeme pana Acejiyame bau ca jäjäcräneji gemi teeme biname me äbitame. Cäme bägrä Mareko cuta piiyepu weebibine sebore jiwenininige. ¹⁴Weene weemeweme ajecletnäjipeye sebore mene cama, ätrunga biname bime singi mule liiyepu.

Poode weeme iyeta bime cabu lenajame lui Keriso me biname gemi. Cane ngii Peteru; käme mene ngälu peese.

PETERU ME NEENENI MANU LETA

1 ¹Cane sâne Simona Peteru, Yeesu Keriso me ätyepäneji biname gäne teeme Miji Mene kaakesea wawename.

Cane ai mene weeme bau yoogärenine lui cina mijirage ätru-nga ne ituge päpäna cine liiyepu. Yeesu Keriso lui mime Acejiyame piiyepu mime niiya cabu ca Äsecrerayame gyene, tabe cuta conocäcorage gyene, peei name pi tabe yepä pana mijirage ätrunga ne ituge ceera iyeta mibibine.

²Acejiyame me miji te weeme cabu lenajame piiyepu tabe weebibile baborage poode cerame weeme umle cabu ca Acejiyame poto cidi me piiyepu Yeesu mime Yageyame poto cidi me.

Acejiyame Mibibine Itu Nisoglicipi Teeme pana Mule Acatame

³Acejiyame mibibine ituge jäjacra teeme jamyacu apaclyera piiyepu teeme miji cabu lenajame. Mine liba teeme täüpume umle läbitininago, tabe mibibine teeme kokre piba nicärinunge toraca mijirage ireclota cabu lenajame. ⁴Tabe mibibine babo mijirage mene itu nicäripi mine teeme pana mijirage mule acatame piiyepu ai gawecewe me niiya singisingi mule cabu ca uucratname. ⁵Pepu pi mine lui cina teebine jäätprungusi mine kokre läbitininago miji mule wawename. Piba mine singi Acejiyame poto cidi me cerämu umle äbitame teeme singi bine wawename. ⁶Mine cuta lapicetnärinago mimerage singi bine gawe me acraname, piba mine liba mäpu cabu ninajinunge, mine imyemutinunge, piiyepu cängena teeme pana mule jaawenemusi. ⁷Mine piba nuuja biname bine yäättityäremusi teebibile mime binamewale me jaawenemusi, siige mine toraca singi labitininago teeme täüpume. ⁸Mine peei mule bine liba jaawenemusi, piba mime ireclota cabu ca biname cina umle pa läbitipesi mime Yageyame Yeesu Keriso me mule poto cidi me. Yoo, lui biname cina teeme täüpume cängena umle gemi, teepi teebine jaawabudnitusi teeme ireclota cabu. ⁹Yepä, lui biname te peei mule bine lica jaawenemuge, tabe irecu määsumäsu biname pana äblicäco ingwe gaabe me ire. Tabe itu ngene jäätrimalepi Keriso lipu teeme sasa niiya mule bine itu iyeblenge-muji.

¹⁰ Yoo, cäme ätrunga binamewale, mine peeи mule bine jaawenemusi lui cina jaawabudnitusi egä Acejiyame te mibibine ituge ala asogleca teeme binamewale me äbitame. Mine peeи bine liba jaawenemusi piba lica nuuja gwidape te mibibine Acejiyame bau ca äyeblenga. ¹¹ Mime niiya cabu ca Äseccrera Biname piiyepu Yageyame Yeesu Keriso te mibibine piba cire nisoglicipi teeme ngälu cäco waadena cabu lenajame.

¹² Peeи mene cane bii yogärine, ngänuge weene puu umle gemi piiyepu weeme ätrunga kokre gyene peeи toraca mene cabu, yepä cane singi weebibine jäge ngene apecname peeи poto cidi me. ¹³⁻¹⁴ Yoo, cane umle gäne cäme budre cudecewe lica gyene, ingle mime Yageyame Yeesu Keriso cebine itu conocäco umle nawenumi, peeи name pi cane weebibine jäge ngene jipecnininune peeи gwidape poto cidi me ngälu cäme budre. ¹⁵ Cane peeи ne cängena yoögärenine, ingle cane singi lica gäne weene ngene ätrimelame cäme budre ingwe gaabe ca.

Cine Keriso ne Itu Jepänujisi Teeme Jamyacu Apaclyera cabu je

¹⁶ Yoo, itemene lica gyene peeи mene cine lui weebibine ituge jajanena mime Yageyame Yeesu Keriso me babo kokre piiyepu acnenuta poto cidi me. Cine cime irecu ca jepänujago teeme jamyacu apaclryera ne. ¹⁷⁻¹⁸ Cine ten cama puga ge pui podo cabu Acejiyame liba teebine jamyacu apaclryera ecäruji, tabe teebine piba eweypyeräjuji egä, "Agesa cäme ngenecurage bägrä. Tabe iyeta cäme singi conocäco jaawenemu-ge; cane baborage singi gäne tee-me tääpume." Yoo, cine cimämu itu nitecijinuji peeи tagepogogo lui cabucewe ca täduji mime Aceji Babe me jamyacu apaclryera cabu ca.

¹⁹ Mime nuuja toracarage mene pisi nyene Keriso poto cidi me. Peeи lui Oogäräneji Mene Acejiyame me sasa mename biname bime bau ca. Iyeta teeme mene mine miiji cängena abiberäja, ingle peeи lui epu pana gyene ngale te liiyepu krokeciyi cabu ca saapacyäruge. Teeme mene te mibibine pepu pana umle nicärininuge bucourage gwidape poto cidi me, lui ge niinäce mine umle lica. Yepä, mine liba teeme mene poto cidi me ngene jwaatwananinago, piba apaclryera te mime bau tuungepmaluge, ingle Keriso Guji Wale pana tuungepmaluge mime ngenecu bora je.

²⁰ Yoo, agesa baborage mene: Biname te äblicäco teemämu Aceji Seemo me ätityera cäco umle äbita peeи gwidape poto cidi me, Acejiyame lui jiicenige teeme Oogäräneji Mene cabu, ²¹ ingle Acejiyame me mename biname cina teemerage singi mene lica jiicemujisi, yepä Acejiyame me mene jejanemujisi Aceji Seemo teebibine lipu ecäremuji.

Walya Abiberäja Biname

2 ¹ Yoo, niinäce Israela biname bime padare cabu puga ge poto walya biname, lui cina teemämu lainininusi Acejiyame me mename

biname ca, yepä teeme mene lica ge Acejiyame bau ca. Page cuta piiyepu poto walya biname piti nemi, lui cina teemämu lainininusi abiberäja biname ca Acejiyame poto cidi me, yepä teeme abiberäja lui walya piiyepu conocono gemi. Teeme mene te ätrunga ne sabe jaawenuge. Mime Yageyame lui te iyeta biname bine itu isecräremuji teeme niiya mule daremu cabu ca, teepi teebine lica jäätprungusi, yepä jaainusi. Peei name pi teepi teeme mäpu daremu ne wata pa jääpäneperi. ²Bucurage biname cina teebibine ingwe pa yääcwemepesi teeme niiya singisingi mule cabu me. Teeme niiya mule name pi biname cina niiya mene pa jiicemepesi toraca mule poto cidi me. ³Pui walya biname cina singi rarekaake weeme bau ca päpäname teeme sinäme abiberäja mule cabu ca. Yoo, Acejiyame teeme mule bine jäägyemuge, tabe amacetnäjäneji enajenige teebibine iisibrecame.

⁴Mine Acejiyame me mule poto cidi me ngene pa jwaatwa-naninago. Ujarage pui mename seemo lui cina niiya mule jewenujisi, Acejiyame te teebibine padare lica ecäremuji, yepä teebibine yiisabemuji niiya puupu me. Teepi puma krokeciyi cabu icrajenige, siige äblicäco äsecrera ngälu atrana bimu te liba cirege atyaramta. ⁵Cuta Acejiyame te lica padare ecäremuji pui biname bine lui cina ai gawecewe cabu niinäce icrajuji, yepä babo igi niiye ne tityepuji pui niiya mule biname bine aglecame. Yoo, Nooa piiyepu ten cama lui seben biname taatu tabe teebibine isecräremuji. Nooa tabe biname bine mene jejananemuji Acejiyame me singi wawenecame, yepä biname cina singi lica ge ätecijame. ⁶Acejiyame te cuta Sodoma piiyepu Gomora cewe biname bine jigyemuji, peei neeneni cewe bine muye ca juubudäruji ngälu tuuwe mriibe taatu ebmalemuji, ingle tabe singi ingwe ca biname cina Sodoma piiyepu Gomora cewe poto cidi me ngene apecname, piba wälu äbitame niiya mule wawenecame. ⁷Yepä, tabe Lotta ne isatuji. Lotta lui miji mule biname ge, tabe mage ngenecu mäpu cama yaanajuge teeme cotre umle cäco ceweyame bime sargi mule name pi. ⁸Yoo, Lotta ten cama senajenäjumi bimu gaabegabe. Tabe singi lica ge teeme niiya mene ätecijame piiyepu teeme niiya mule päpänename, peei name pi mage ngenecu mäpu ge. Acejiyame teebine isatuji, yepä teeme cewe biname bine teeme mäpu daremu ecäremuji. ⁹Peei cabu ca mine umle läbitininago egä Acejiyame te ibibi gyene teeme biname bine äsecrerame teeme mäpu cabu ca, lui cina teebine jäätprungusi. Tabe cuta miji gyene niiya mule biname bime daremu bine oomlana ngälu atrana bimu te liba cire tatyaramtepi; teepi piba teeme mäpu daremu cirege päpäna. ¹⁰Yoo, mäpu daremu pisi nyene teeme tääpume lui cina teeme tääpe me jugijugi singi bine jaawenemusi piiyepu Acejiyame me singi ne jäägyusi.

Pui walya abiberäja biname lui pepu gemi. Teepi teemämu lasicnantinusi egä baborage gemi; teepi ajangotna cäco gemi. Teepi

wälu lica cabucewe jamyacu apacyera cama seemo bime poto cidi me, yepä teebibine jääcnecimusi. ¹¹ Yoo, Acejiyame me mename seemo puu baborage kokrerage gemi ai walya abiberäja biname cabu ca, yepä teepi lica pepu äcneca mene jiicemusi teepi liba teebibine jaaitnäjemusi Acejiyame me opo gaabe. ¹² Yepä, peei walya biname cina ngene atwanena căco gemi. Girigale drego pana teepi teeme singi papa jaawenemusi. Teeme lui budre mule gyene. Teepi wälu lica niiya mene iicaname pui poto cidi me teepi lui umle căco gemi. Yoo, biname cina girigale drego bine joomlemusi, yaaglecimusi, siige teeme ireclota lapiruge. Cuta pui walya abiberäja biname bine pepu pana pagege cuta iisibreca. ¹³ Teepi biname bine ngenecu mäpu me jaawenemusi, peei name pi mäpu daremu ne cirege päpäna. Ngänuge bimu padare, teepi ajiri lica gemi teeme singisingi mule wawenecame, piba gigri deedei weene cama läbitininusi. Teepi weeme ätrunga ingle bine jugi me jaawenusi, weebibine ingletnäjinusi. ¹⁴ Magebi ne liba jwääpänusi, teepi singisingi läbitininusi teeme täüpume. Teeme niiya jugijugi mule bucurate gemi, yepä lica gyene teeme täüpume ibibi. Ngenecu onya biname bine teepi teeme angletneja gaabe cabu yaawadanemusi. Teepi babo umle gemi lipu teeme niiya singisingi bine päpäname. Yoo, teepi teeme mäpu daremu cirege päpäna. ¹⁵ Teepi toraca gaabe ituge abmala, conocono gaabe ne ituge acata. Teepi Balam Bosoro me bägrä ne ingwe yääcwusi lui te niiya gaabe ne ecatuji ai name pi tabe baborage singi rarekaake peei gaabe cabu ca päpäname. ¹⁶ Yoo, dongki te Balam ne eblawäjuji biname pana tagepogogo ca, siige teeme buduma conocono mule ne jiibuji.

¹⁷ Pui walya abiberäja biname teeme nuuja miiji lica gemi. Teepi epu pana gemi niiye cupicu liiyepu lui niiye căco läbituge. Teepi epu pana carbe liiyepu weene liba niiye täüpume singi birige, yepä buuwe te pui carbe ne yääyebplingtuge. Pepu carbe me miiji ätityera lica ge. Yoo, Acejiyame pui biname bime täüpume krokeciyyerage puupu ituge amacetnäja. ¹⁸ Teepi mope babo läbitininusi piiyepu buduma mene jaajanemusi. Teepi biname bine yaangletnäjemusi lui cina gije jaabacitusi niiya buduma mule bine abmaläcemame, teebibine walya mene yaabiberäjemusi egä, "Weeme tääpe me singisingi mule bine jaawenemuye." ¹⁹ Teepi teebibine walya jaajanemusi egä, "Weene kälyä gemi iyeta cotre cabu ca; weene miiji gemi weeme singi wawena." Yepä, pui walya abiberäja biname teeme singisingi mule te teebibine joomlemuge. Teepi äblicäco gemi peei cabu ca uucratna, lui te teebibine sabe jaawenemuge. Yoo, ngena te biname me singi ne joomluge, biname ne peei te jaawabuge ngena wawename. ²⁰ Yoo, biname lui te mime niiya cabu ca Äsecrerayame piiyepu Yageyame Yeesu Keriso ne jäätrunguge, tabe lasatuge ai gawecewe me niiya mule cabu ca. Tabi liba ngenecu onya piba läbituge, tacnenutuge ingwe gaabe me, siige pui niinäce mule

cuta jaawenemuge, peei lui babo niiyarage gyene teeme tääpume. Tab liba niinäce cabu ca Yeesu Keriso poto cidi me mene lica birige ätecija, teeme tääpume peei lui mäpu gyene, yepä tabe liba Yeesu Keriso poto cidi me yäätecijuge, piba ingwe ca jäägyuge, teeme tääpume peei lui baborage mäpu gyene. ²¹Pui biname tääpume miji cirege tabe liba conocäco gaabe poto cidi me umle lica cire läbiteji, ingle peei umle cama tabe liba Acejiyame me singi ne teeme tääpume kaake me jaawenuge, tabe babo mäpu daremu ne cirege acata. ²²Yoo, teeme poto cidi me toraca gyene sasa biname bime mene egä, “Drego te tacnenutuge teeme aake luma yaacuge,” cuta nuuja mene egä, “Blome ne liba jääcisäjusi, tabe tacnenutuge teeme paamuli cabu me cuta lenajame.” Pepu pana gyene biname lui te cääri teeme niiya cabu me tacnenutuge.

Mene Mime Yageyame me Acnenuta poto cidi me

3 ¹Cäme ngenecurage biname, cane weeme bau me mene itu yoogärepene. Cuta agesa käme nuuja oogära mene, ingle cane singi gäne egä weene toraca mule poto cidi me cääri cuta ngene jotwananipeye. ²Weene ngene jotwananipeye pui mene poto cidi me, Acejiyame me sasa mename biname cina lui mene ituge oogära. Cuta cääri ngene jotwananipeye pui mene poto cidi me mime Yageyame piiyepu niiya cabu ca Åsecrerayame te itu jejuji wawename. Peei mene cine lui Keriso me ätyepäneji biname cina weebibine ituge ceera. ³Niinäce, weene miji cängena umle äbitineye apu egä ai gawecewe liba mameta gyene apira, piba poto biname pa saaclepi lui cina teeme niiyarage singi bine pa jaawenemepesi. Teepi weebibine niiyarage bääclena me jiwenipesi egä, ⁴“Nää, weeme Yageyame te itu jijinuji egä tabe pa tacne-nutepi? Tabe cije baa, lese nyene? Cime saarewale cabu ca biname cina ireclota cama yaacrajuge ai gawecewe cabu, piba budre läbitininusi. Nuuja mara mule lica ituge äpletntua ai gawecewe te liba tacuji ngälu page.” Teepi piba walya mene pa jiicemepesi egä, “Weeme Yageyame te lica pa tacnenutepi; ai gawecewe te lica mara me pa läbitepi.” ⁵Yoo, pui biname cina singi lica opo awatname egä sasa ujarage Acejiyame te mene jejemuji piba taatu cabucewe dume cama piiyepu gawecewe cina tacujäsi. Gawe te tegeliji niiye cabu ca. ⁶Piba Nooa me padare cabu, Acejiyame mene jejuji, niiye te tegeliji, siige gawecewe biname bine iyeta irmemuji. ⁷Yoo, ai gawecewe piiyepu cabucewe Acejiyame me mene miji pi aanajenige, ngälu tabe peei bine muye ca cire juubudäremepi. Atrana bimu liba cire tädepi, piba biname lui cina singi lica gemi Acejiyame me mene ätecijame, tabe teebibine cire yiisabemepi muye puupu cabu me iyeteta lenajame.

⁸Cäme binamewale, gone ngene jitrimalinuge egä mime Yageyame me ngene atwanena mara gyene mime cabu ca. Yoo, yepä bimu coo

tausen kämäge, peei lui mara lica gyene; mime Yageyame täüpume teepi lui yepä pana gegi. ⁹Yoo, poto biname cina apu jaangemuge egä mime Yageyame te lica teeme mene ibibi jaawenuge ai gawecewe iibyagecame, yepä peei toraca lica gyene. Tabé teeme mene toraca me cire jaawenemepi. Yepä, tabe biname bine jewagrijenenemige teeme niiya mule cabu ca atatrongärame teeme bau me, ingle tabe singi lica gyene nuuja biname ne ajarame.

¹⁰Mime Yageyame cire tädepi. Biname cina piba cälu te cire jäättemepi, ingle naace popi teeme otni lui ero biname pana ogä cirege. Peei ceräcerägäbü bimu cabu cabucewe te babo mumwämü cama cire lapesarepi. Wale bine muye te cire yaabemepi. Ai gawecewe iyeta gwidape cama cire lapesarepi. ¹¹Yoo, ai name pi iyeta gwidape cina pepu cire labyagicipesi, mine miji cängena ire cama ninajininige. Mine Acejiyame me singi piiyepu conocäco mule bine jewenenemisi. ¹²Mine Acejiyame me acnenuta bimu ne jewagrijenisi, cuta kaakesea jewenenisi peei bimu te watata otnime. Toraca gyene egä pui bimu cabu muye te cabucewe ne cire jiibyagecepi, piiyepu peei baborage nuunu cabu iyeta wale cina pa juudräjemepi, piba cire lapiripesi. ¹³Yepä, mine Acejiyame me mene jitrungenisi egä tabe kirece cabucewe piiyepu gawecewe bine cire jaawenemepi. Puma ätrunga biname cina conocäco taatu cire yaacrajepi.

¹⁴Yoo, cäme binamewale, mine peei bimu ne jewagrijenisi, peei name pi mine lapicetnärinago iyeta padare conocäco piiyepu epu cäco lenajame Acejiyame me opo gaabe je, teeme singi taatu wawename, piiyepu poode cama lenajame. ¹⁵Mine umle gemi ngena name pi Acejiyame me acnenuta lui däägurage gyene. Tabé biname bine padare ecärenemige teebine ätrungame, siige tabe teebibine mäpu daremu cabu ca äsecrerame. Yoo, peei umle mene mime ngenecurage biname Paulo te ituge oogära weeme bau me. Acejiyame te peei umle teebine ecäruji. ¹⁶Tabé yepä mene iyeta teeme leta cabu jiicuge mime Yageyame me acnenuta poto cidi me. Yoo, poto teeme mene lui mäpurage gemi umle äbitame, cuta poto umle cäco biname lui cina lica cängena ngene jwaatwananinus, teepi Paulo me mene walya pana yaabocломäjusi. Teepi cuta Acejiyame me poto nuuja Oogäräneji Mene pepu conocono jaawenemusi. Teeme yene mäpu daremu peei täüpume.

¹⁷Cäme binamewale, weene umle gemi pepu biname poto cidi me. Peei täüpume cängena ire, piba pui niiya mule biname cina weebibine lica toraca gaabe cabu ca äyeblenga teeme walya abiberäja ca. Gone weeme toraca ätrunga gaabe ne abmala! ¹⁸Yepä, cerämu labiberäjininuye mime Yageyame piiyepu niiya cabu ca Äsecrerayame Yeesu Keriso poto cidi me, teeme miji piiyepu umle cina babo me äbitame weeme cabu. Yoo, jamyacu apaclyera lui teeme yene page piiyepu iyeteta ngälu cäco. Eso!

Cane ngii Peteru, siige käme mene.

YOANE ME NIINÄCE LETA

Ireclota Mene poto cidi me

1 ¹Lui tage agedna cabu ca, cine lui ne titecijanenanumesi, lui ne tepänenanumesi irecu ca, lui cabu me ire nicijenanimi, cuta lui ne toomlananumesi ime ca, cine teeme poto cidi me yoogärenisi. Tabe lui Ireclota Mene gyene. ²Ai ireclota te liba taboclomtuji, cine tepänenumesi, cine siige page jewabudnitenisi, egä tabe laasi nyene. Lui te iyeteta gyene, lui te Babe cama ge, siige cime bau me taboclomtuji, cine teeme poto cidi me weebibine jijananenininago. ³Cine ngena ituge päpäna, ngena poto cidi me cine ituge ätecija, cine pee i poto cidi me jijananenininago weebibine naace täüpume egä weene piba cine cama yepä me äbitame epu pana cine lipu yepä gemi Babe piiyepu teeme Bägrä Yeesu Keriso cama. ⁴Cine ai ne naace täüpume yoogärenisi egä mime gege te baborage äbitame.

Acejiyame Lui Apaclyera Gyene

⁵Cine lui mene ituge ätecija Acejiyame me Bägrä bau ca, cine lui mene cuta weebibine jijananenininago, pui mene apu gyene egä Acejiyame lui apaclyera gyene, teeme cabu nuuja krokeciyi lica gyene. ⁶Peei name pi mine liba jiicusi, egä mine Acejiyame cama yepä gemi, yepä mine krokeciyi cabu waatninago, mine pee i lui walya waatrominago, conocäco mule bine lica jaawenimusi. ⁷Yepä mine liba apaclyera cabu ninajininuge Acejiyame liiyepu, mine piba yepä ngene atwana cama ninajininuge, siige teeme Bägrä Yeesu Keriso me uudi te jugi cäco me niwenininuge iyeta niiya mule cabu ca. ⁸Mine liba jiicusi egä mine conocäco biname gemi, mine mimämu langletnäjinago, siige mime cabu nuuja toraca mene lica gyene. ⁹Yepä mine liba mime niiya mule bine jaawabudnemusi, Acejiyame toraca piiyepu conocäco gyene, siige mime niiya mule lica yaawadimuge, jugi cäco me niwenininuge iyeta conocono mule cabu ca. ¹⁰Mine liba jiicusi, egä mine conocono mule lica ituge wawenetnäja, mine siige Acejiyame ne walya me jaawenusi, teeme mene mime cabu lica gyene.

Keriso Lui Mime Ätityera Biname Gyene

2 ¹Cäme binamewale, weene ätrunga cabu ca lui käme bägrä
gemi, cane ai ne yoogärinine weeme bau me naace täüpume egä
weene niiya mule lica wawenecame. Yepä laati te liba niiya mule bine
jaawenimuge, mime pisi nyene conocäco biname Yeesu Keriso, lui te
Babe me opo gaabe je niwärimtinuge. ²Tabe peese nyene biname lui
te mime niiya mule daremu ne egluji. Yoo, tabe mime taatu niiya mule
daremu ne lica egluji, iyeta biname bime. ³Mine liba Acejiyame me mene
yääcwetnusi, mine siige umle gemi apu egä mine umle gemi tabe. ⁴Laati
te liba jiicuge, egä tabe umle gyene Acejiyame, yepä teeme mene lica
yääcwetnuge, tabe walya biname gyene, teeme cabu lica gyene toraca
mene. ⁵Yepä laati te liba Acejiyame me mene jäätcejuge, tabe toracarage
singi birige teeme täüpume. Peei cabu ca mine umle gemi, egä mine
Acejiyame cabu ninajininuge. ⁶Laati te liba jiicuge, egä tabe Acejiyame
cabu yaanajuge, tabe miiji epu lenaja Yeesu Keriso liiyepu.

Kirece Mene Ätecija täüpume

⁷Cäme mijirage binamewale, cane lui mene yoogärinine weeme bau
me, kirece mene lica gyene, päätä pui sasa mene gyene, weene lui ituge
ätecijana, weene liba weeme ätrunga ne yaacitepeye Yeesu Keriso cabu
me. Ai lui pui sasa mene gyene, weene lui niinäce itu itecijipi. ⁸Yepä
nuuja poto ta kirece mene gyene, cane lui yoogärenine, siige Keriso
cabu ca cuta piiyepu weeme cabu ca ituge päpäna, egä ai lui toraca
mene gyene, ingle krokeciyi te äyeblingtenige weeme cabu ca, toraca
apaclyera te tuungepmalenige. ⁹Laati te liba jiicuge, egä tabe apaclyera
cabu enajenige, yepä tabe nuuja ätrunga biname ne jäämugetnuge, tabe
camu krokeciyi te cabu yaanajuge. ¹⁰Yepä laati te liba nuuja ätrunga
biname täüpume singi läbitanuge, tabe apaclyera cabu yaanajuge, siige
teeme cabu nuuja mule lica gyene, lui te nuuja biname bine jaawenimuge
conocono mule wawenecame. ¹¹Yepä laati te nuuja ätrunga biname
ne jäämugetnuge, tabe krokeciyi te cabu yaanajuge piiyepu waatnuge.
Tabe umle lica gyene liiyeme läduge, ingle krokeciyi te teeme irecu
yaacwabuge.

¹²Cäme binamewale, ätrunga cabu lui kirece gemi, cane yoogärenine
weeme bau me, ingle naace popi weeme niiya mule äcisäjeji gemi Keriso
me ngii name pi. ¹³Cane yoogärenine weeme bau me lui niinäce gaabe
biname gemi ätrunga cabu, ingle naace popi weeme umle gemi Keriso, lui
te agedna cabu ca gyene. Piiyepu lamlecu ätrunga biname, cane weeme
bau me yoogärenine, ingle naace popi weeme iyeta niiyaniya mule bime
yageyame ne ituge apremela. ¹⁴Cäme binamewale, ätrunga cabu lui
kirece gemi, cane ai lui bii byoogärine weeme bau me, ingle naace popi

weene umle gemi Babe. Cuta niinäce gaabe biname gemi lui ätrunga cabu, cane ai lui bii byoogärine, ingle naace popi weene umle gemi Keriso, lui te agedna cabu ca gyene. Cuta lamlecu ätrunga biname, cane ai lui bii byoogärine weeme bau me, ingle naace popi weene kokre gemi piiyepu Acejiyame me mene te weeme cabu yaanajuge piiyepu weene ituge apremela iyeta niiyaniya mule bime yageyame ne.

¹⁵ Gone singi äbita ai gawecewe mule poto cidi me piiyepu ai gawecewe gwidape täüpume. Weene liba gawecewe mule täüpume singi inajininuge, weene piba äblicäco Babe täüpume singi lenaja, ¹⁶ ingle naace popi ai gawecewe me mule lui Acejiyame bau ca lica gemi. Niiya singisingi lui cina biname bine yaawadäjemu, piiyepu biname cina ngena jäätänemusi siige singisingi läbitininusi, cuta piiyepu iyeta ai gawecewe muleyame biname cina lui täüpume mage gege, ai mule lui Acejiyame bau ca lica gemi, yepä teepi ai gawecewe cabu ca gemi. ¹⁷ Gawecewe piiyepu teeme iyeta gwidape, biname cina lui täüpume mage singi yaacrajuge, teepi apirininisi, yepä laati te Acejiyame me singi ne jaawenuge, tabe ngälu cäco yaanajuge.

Keriso me Äciseräjayame

¹⁸ Cäme binamewale, ätrunga cabu ca lui käme bägrä gemi, ngälugaabe mameta gyene. Weebibine ituge jaji, egä Keriso me Äciseräjayame te cirege otni, siige page bucurage piti nem, peei name pi mine umle gemi, egä ngälugaabe mameta gyene. ¹⁹ Teepi puu mime sobe cabu ca itu läsipesi, yepä teepi mine cama yepä lica gemi. Teepi liga mine cama yepä cirege, teepi mine cama cire yaacrajeji. Yepä teepi lipu ituge äyeblengäja mime cabu ca, peei te niwabininige, egä teepi mine cama yepä lica gemi.

²⁰ Yepä Keriso te weebibine Aceji Seemo ca ituge äciseja, siige weene iyeta umle gemi, ngena gyene toraca mene. ²¹ Cane naace name pi lica yoogärenine weeme bau me, egä weene umle cäco gemi toraca mene. Pätä cane naace name pi yoogärenine, egä weene umle gemi toraca mene, piiyepu weene umle gemi, egä toraca mene cabu ca äblicäco nuuja walya te otni.

²² Siige laasi nyene walya biname? Tabé peese nyene, lui te jiicuge, egä Yeesu lica gyene Keriso. Tabé Yeesu me Äciseräjayame gyene, siige jäätgyuge Babe Bägrä wäsi bine. ²³ Laati te liba jäätgyuge Bägrä ne, tabé Babe ne cuta jäätgyuge; laati te liba yaacatuge Bägrä ne, teeme cuta Babe pisi nyene. ²⁴ Peei name pi weene lui mene itecijanipi, weene liba ätrunga biname me läbitipeye, kokre joomlepeye. Pui mene te liba weeme cabu yaanajuge, siige weene piba yepä gemi Babe Bägrä cama. ²⁵ Piiyepu Yeesu Keriso lui gwidape ceerame itu nijinuji, iyeteta ireclota gyene.

²⁶ Cane weeme bau me ai mene yoogärenine eei biname bime poto cidi me, lui cina weebibine angletnejame äbitininisi. ²⁷ Yepä weene pepu lica

gemi, Keriso te Aceji Seemo ca weebibine ituge äciseja, siige tabe weeme cabu yaanajuge, peei name pi weene singi lica gemi nuuja te weebibine abiberäjame, ingle tabe te ibiberäjininuge iyeta gwidape poto cidi me. Piiyepu tabe ngena ibiberäjininuge, toraca gyene, walya lica, peei name pi teeme abiberäja ne icwetnepeye, piiyepu Yeesu Keriso cama yepä inajipi.

²⁸ Yoo käme binamewale, weene ätrunga cabu ca lui käme bägrä gemi, gone Yeesu Keriso ne yaabmaluye! Piba tabe liba cire tabocломtepi, mine wälu lica cirege äbita teeme tääpume, piiyepu teeme acnenuta bimu liba cirege, mine piba nuuja singi lica ajiri name pi ämletnerame teeme bau ca. ²⁹ Weene umle gemi, egä Keriso lui conocäco biname gyene. Piba weene cuta miiji umle, egä iyeta lui cina conocäco mule bine jaawenimusi, teepi lui Acejiyame me bägräwale gemi.

Acejiyame me Bägräwale

3 ¹Weene jepäneye, Aceji Babe te lipu babo singi ituge mime tääpume! Teeme singi epu baborage gyene egä mibibine niyinininusi Acejiyame me bägrä ca, siige mine peei gemi. Gawecewe muleyame biname cina umle lica gemi mine, ingle teepi umle lica gemi Acejiyame. ²Cäme miijirage binamewale, page mine Acejiyame me bägrä gemi, cuta camu gyene cängena pajecu me äbita, egä mine lipu äbitame. Yepä mine umle gemi, egä Keriso te liba cire tabocломtepi, mine teeme pana cire läbitipago, ingle mine teebine cire jääpänepesi epurage tabe liiyepu. ³Siige laati te apu ngene atwana singi yaacituge Yeesu cabu me, tabe teeme ngenecu jugi cäco me jaawenuge, Yeesu me ngenecu lipu jugi cäco gyene.

⁴Laati te liba niiya mule jaawenuge, tabe Acejiyame me cotre ne jaatropangtuge, ingle niiya mule lui cotre ibi mule lica gyene. ⁵Weene umle gemi, egä Yeesu täduji niiya mule bine äyeblengäjame, cuta weene umle gemi, egä teeme cabu nuuja niiya lica gyene. ⁶Peei name pi laati te liba Keriso cabu yaanajuge, tabe niiya mule bine lica jaawenimuge. Yepä laati te niiya mule bine jaawenimuge, tabe lica ituge teebine päpäna cuta umle lica ituge tabe.

⁷Cäme binamewale, ätrunga cabu ca lui käme bägrä gemi, weene gone nuuja ne ire taatu jaacituye weebibine angletnejame. Laati te liba conocäco mule bine jaawenimuge, tabe lui conocäco biname gyene Yeesu Keriso liiyepu. ⁸Yepä lui biname te niiya mule bine jaawenanemuge, teeme ingle Satani bau ca gyene, ingle Satani lui niiya mule wawenecayame gyene agedna cabu ca. Acejiyame me Bägrä te naace tääpume täduji Satani me kaakesea ne aglime.

⁹Laasi nyene Acejiyame me bägrä, tabe niiya mule bine lica jaawenanemuge, ingle Acejiyame me ireclota pisi nyene teeme cabu.

Tabe äblicäco niiya mule wawenena, ingle Acejiyame teeme Babe gyene.

¹⁰Mine eei cabu ca umle läbitininago, egä Acejiyame me bägrä lui gemi, Satani me bägrä lui gemi, ingle laati te liba conocäco mule bine lica jaawenanemuge piiyepu ätrunga biname bime täüpume singi lica yaanajuge, tabe lui Acejiyame me bägrä lica gyene.

Weene Miiji Weemämu Singi Äbitanipeye

¹¹Weene lui mene itecijanipi, weene liba läbitipeye ätrunga biname me, age sena pui mene: mine miiji mimämu singi lenaja. ¹²Mine gone Adamu me bägrä Kaino pana äbita, Satani te lui ne ecanuji, siige tabe teeme igane ne egluji. Tabe eei name pi igane ne egluji, ingle tabe conocono mule jaawenanemuge, igane te conocäco mule jaawenanemuge.

¹³Cäme ätrunga binamewale, weene călu te gone jitinuge, liba gawecewe muleyame biname cina jimugitninus weebibine. ¹⁴Ingle naace popi mine singi gemi ätrunga biname bime täüpume, peei name pi mine umle gemi, egä mine budre gaabe ne itu yaabmalepesi, ireclota gaabe ne itu yaacatepesi. Laati te liba singi lica ätrunga biname bime täüpume, tabe budre gaabe cabu camu yaanajuge. ¹⁵Laati te liba jäämugetnuge nuuja ätrunga biname ne, tabe teeme budre me wawena biname gyene. Piiyepu weene umle gemi, egä lui te nuuja biname ne budre me jaawenuge, teeme cabu iyeteta ireclota lica gyene. ¹⁶Yeesu lipu teeme ireclota ne iyemaliji budre täüpume cimiji pi, mine peei cabu ca umle, egä toraca singi lipu gyene. Mine miiji cuta teeme pana mime ireclota äyemela poto ätrunga biname bime täüpume. ¹⁷Liba ätrunga biname yepä me iyeta gwidape piti nemi, siige tabe jääpänuge, teeme ceege me gwidape lica gyene, yepä tabe lica yääcäruge, tabe piba äblicäco iicana, egä Acejiyame me singi pisi nyene teeme cabu. ¹⁸Cäme binamewale, ätrunga cabu lui căme bägrä gemi, mine gone mime singi bine abocloomta biname bime bau me mene taatu ca, yepä mine miiji teebibine owecu waweneca.

Acejiyame me Bägrä Wälu Lica Gemi

¹⁹Liba mime singi te lawabudnituge poto ätrunga biname bine ätityera ca, mine piba umle gemi egä mine toraca mule cabu ninajininuge, siige mine wälu lica cirege äbita Acejiyame me opo gaabe je. ²⁰Mine liba ngene ca laglinago, egä mime niiya mule piti nemi, mine umle gemi egä Acejiyame baborage gyene mime ngene ca agli cabu ca, tabe umle iyeta gwidape. ²¹Cäme miijirage binamewale, mine liba lica ngene ca laglinago, egä mime niiya mule piti nemi, piba mine wälu lica gemi Acejiyame me opo gaabe je aclajutame. ²²Piiyepu mine teebine liba ngene täüpume yäätinärusi, mine jääpänusi, ingle mine teeme mene jäätprungusi piiyepu jaawenusi, teebine lui te ngenecu miiji me jaawenuge.

²³ Age sena Acejiyame mibibine lui tääpume nijananinuge: mine miiji ätrunga acita teeme Bägrä Yeesu Keriso cabu me piiyepu mine miiji mimemime singi lenaja, Yeesu lipu mibibine ituge jaji. ²⁴ Laati te liba Acejiyame me mene jäätprunguge piiyepu yääcwetnuge, tabe Acejiyame cabu pisi nyene, Acejiyame cuta teeme cabu pisi nyene. Mine eei cabu ca umle gemi, egä Acejiyame mine cama pisi nyene, ingle tabe lui Aceji Seemo ne ituge acita mime cabu lenajame.

Toraca piiyepu Walya Seemo

4 ¹Cäme mijirage binamewale, weene gone jäätprungimuye iyeta eei bine, lui cina jiicusi, egä Aceji Seemo pisi nyene teeme cabu. Yepä weene teebibine epicetnäremepeye umle äbitame, egä lui seemo te enajenige teeme cabu, nää Acejiyame bau ca gyene coo lica. Weene apu wawename, ingle bucurage biname cina itu yaatengläjepesi, lui cina jiicusi, egä teepi Acejiyame me tagepogogo mene jiicemusi, yepä teepi walya gemi. ²Weene ai cabu ca opo yaawatnuye Acejiyame me Seemo ne, egä laati te liba jiicuge, egä Yeesu Keriso lui biname me äbituji, pui biname cabu lui Seemo tabe Acejiyame bau ca gyene. ³ Yepä laati te pepu lica jiicuge Yeesu poto cidi me, teeme cabu lui seemo te enajenige, tabe Acejiyame bau ca lica gyene, yepä tabe Keriso me Äciseräjayame me seemo gyene. Weene ituge ätecija, egä pui seemo te cirege otni, siige tabe page pisi nyene ai gawecewe cabu.

⁴ Yepä käme mijirage binamewale, ätrunga cabu ca lui käme bägrä gemi, weene Acejiyame memi, siige weene ituge apremela lui cina jiicusi, egä teepi Acejiyame me tagepogogo mene jiicemusi, yepä teepi walya gemi. Weene teebibine naace name pi ituge apremela, ingle weeme cabu lui Seemo tabe mage kokreyame gyene, yepä ai gawecewe mule cabu lenajayame biname bime cabu lui seemo, teeme toraca kokre lica gyene. ⁵ Teepi ai gawecewe memi, peei name pi teepi ngena jiicemimus, ai gawecewe cabu ca gemi, siige gawecewe muleyame biname cina jäätjecijemusi. ⁶ Yepä mine Acejiyame memi. Laasi nyene umle Acejiyame, tabe mime mene yäätecijuge. Yepä laati te liba Acejiyame me biname lica gyene, tabe mime mene lica yäätecijuge. Peei cabu ca mine umle läbitininago, egä laasi nyene toraca Seemo cama, laasi nyene walya seemo cama.

Acejiyame Lui Ingle Gyene Toraca Singi tääpume

⁷Cäme mijirage binamewale, mine miiji mimämu singi lenaja, ingle Acejiyame lui ingle gyene singi tääpume. Laati te biname bime tääpume singi yaanajuge, tabe lui Acejiyame me bägrä gyene piiyepu tabe umle gyene Acejiyame. ⁸ Laati te liba singi lica gyene biname bime tääpume, tabe Acejiyame umle cäco, ingle Acejiyame lui ingle gyene singi tääpume.

⁹Acejiyame te teeme singi ne seboclomtuji mime tääpume, tabe lipu teeme japurage Bägrä ne tityepuji ai gawecewe cabu me naace tääpume mine ireclota ne teeme cabu ca päpäname. ¹⁰Singi lui epu lica gyene, egä mine te Acejiyame tääpume singi ituge, yepä tabe te niinäce singi itu niglinuji mibibine, siige teeme Bägrä ne tityepuji mime niiya mule daremu tääpume. ¹¹Cäme mijjirage binamewale, Acejiyame te liba pepu babo singi ituge mime tääpume, mine cuta miiji mimemime singi lenaja. ¹²Nuuja biname te lica ituge Acejiyame ne päpäna, yepä mine liba mimämu singi ninajininuge, tabe pisi nyene mine cama, siige teeme singi te babo läbituge mime cabu.

¹³Mine naace name pi umle läbitininago, egä tabe pisi nyene mime cabu mine teeme cabu, ingle tabe teeme Seemo itu nicäripi mibibine.

¹⁴Babe te tityepuji teeme Bägrä ne ai gawecewe cabu me biname bine niiya cabu ca kälyä wawename. Mine ituge ai mule ne päpäna siige poto biname bine jejananemenisi ai poto cidi me. ¹⁵Piiyepu cuta laati te liba jaaitnuge, egä Yeesu lui Acejiyame me Bägrä gyene, Acejiyame pisi nyene teeme cabu piiyepu tabe lui Acejiyame cabu pisi nyene. ¹⁶Mine umle gemi Acejiyame lipu singi gyene mime tääpume, piiyepu mine ituge ätrunga acita teeme pee singi cabu me.

Acejiyame lui ingle gyene singi tääpume. Lui te singi yaanajuge Acejiyame piiyepu ätrunga biname bime tääpume, tabe Acejiyame cabu pisi nyene piiyepu Acejiyame teeme cabu pisi nyene. ¹⁷Singi te naace tääpume miiji babo äbitame mime cabu, egä mine piba wälu lica cirege äbita atrana bimu cabu, ingle mime ireclota ai gawecewe cabu epu pana Keriso me liiyepu. ¹⁸Singi luma, wälu lica birige puma, ingle babo singi te wälu ne yääyecräjuge. Siige lui biname cabu singi te căro camuge babo äbita, tabe wälu birige, ingle niiya mule daremu awagrija luma, wälu cuta puma.

¹⁹Mime singi pisi nyene Acejiyame tääpume piiyepu ätrunga biname bime tääpume, ingle Acejiyame te niinäce singi ituge äbita mime tääpume. ²⁰Laati te liba jiicuge, egä tabe singi Acejiyame tääpume, yepä nuuja ätrunga biname ne jäämugetnuge, tabe walya biname birige. Laati te liba singi lica nuuja ätrunga biname tääpume, tabe lui ne jääpnuge, tabe äblicäco cuta Acejiyame tääpume singi, tabe lui ne lica ituge päpäna. ²¹Pui name pi Keriso te mibibine ituge jaji egä, laati te Acejiyame tääpume singi birige, tabe cuta miiji ätrunga biname bime tääpume singi.

Ätrunga te Gawecewe Mule bine Yäätucäremuge

5 ¹Laati te liba jäätprunguge, egä Yeesu lui Keriso sine, tabe Acejiyame me bägrä gyene. Piiyepu lui biname te singi yaanajuge babe tääpume, tabe cuta singi yaanajuge teeme bägrä tääpume. ²Mine liba Acejiyame tääpume singi, piiyepu jaawenanemusi tabe ngena tääpume

ituge mibibine jaji, piba mine umle gemi, egä mine cuta singi teeme bägräwale bime täüpume. ³Mine liba jaawenanemusi Acejiyame ngena täüpume nijanininuge, peeи te jaawabudnituge, egä mime singi pisi nyene teeme täüpume. Acejiyame ngena täüpume nijanininuge, mäpu lica gyene awename, ⁴ingle laasi nyene teeme bägrä, tabe ibibi gyene ai gawecewe mule bine apremelame. Peeи lui mime ätrunga lui te gawecewe mule bine yaapremalemuge. ⁵Eei taatu biname te gawecewe mule bine yaapremalemuge, lui te jäätzunguge, egä Yeesu lui Acejiyame me Bägrä gyene.

Acejiyame te Yeesu Keriso ne Jeitnäjenige

⁶Yeesu Keriso täduji ai gawecewe cabu me ai neeneni cewecu cama: teebine niiye ca ituge äciseja piiyepu teeme uudi te ituge apira. Teebine niiye taatu ca lica ituge äciseja, yepä teeme uudi te cuta tapiruji. Aceji Seemo te ai neeneni cewecu bine jaaitnäjenige, siige toraca gegi, ingle tabe lui toraca mene jiicenige. ⁷Yoo siige, teepi nesae gämi lui cina Yeesu ne jeitnäjenisi: ⁸yepä lui Aceji Seemo, yepä lui niiye, yepä lui uudi. Teeme aitneja mene lui yepä gyene. ⁹Mine biname bime aitneja ne yaacatusi, yepä Acejiyame me aitneja lui baborage gyene, siige ai lui Acejiyame me aitneja gyene, tabe lui ituge jaji teeme Bägrä poto cidi me. ¹⁰Laati te ätrunga yaacituge Acejiyame me Bägrä cabu me, Acejiyame pui biname me ngenecu cabu teeme Bägrä ne jeitnäjenige. Yepä laati te ätrunga lica gyene Acejiyame täüpume, tabe teebine walya me jaawenuge, ingle tabe lica jäätzunguge, Acejiyame lipu teeme Bägrä ne ituge aitneja. ¹¹Pui aitneja lui eei gyene, egä Acejiyame te iyeteta ireclota ituge ceera mibibine, mine lui ireclota ne jepäninisi teeme Bägrä cabu ca. ¹²Laati te liba teeme Bägrä cama yepä birige, tabe ireclota cama yaanajuge. Yepä laati te liba yepä lica birige teeme Bägrä cama, tabe lica ireclota cama yaanajuge.

Mene Ngälu cäco Ireclota poto cidi me

¹³Cane ai ne naace täüpume bii byoogärine weeme bau me, lui cina ätrunga ne yaacituye Acejiyame me Bägrä me ngii cabu, egä weene umle äbitame egä weeme ngälu cäco ireclota pisi nyene. ¹⁴Mine wälu cäco gemi Acejiyame me opo gaabe je, ingle mine umle gemi, egä tabe nitecijinuge mine ngena täüpume yaaweanusi teeme singi ibi. ¹⁵Siige mine liba umle gemi, egä Acejiyame te nitecijinuge mine ngena täüpume yaaweanusi, mine cuta piba umle gemi, egä tabe nicärininuge, mine ngena täüpume ituge awejena teebine.

¹⁶Laati te liba jääpänuge, egä nuuja ätrunga biname te niiya mule jaawenuge, lui mule te teebine budre me lica yaacanuge, tabe miji pui biname täüpume irecu ätumuta, siige Acejiyame te teebine ireclota gaabe

cabu me birige awecnista. Ai lui eei biname bime tääpume lui bime niiya mule cina teebibine lica yaawadimusi budre me. Yepä piti nemí niiya mule lui cina biname ne yaacanusi budre me, cane peeí tääpume lica jiicenine irecu ätumutame. ¹⁷Iyeta conocono mule lui niiya mule gemi, yepä iyeta niiya mule cina lica biname ne yaacanusi budre me.

¹⁸Mine umle gemi, egä Acejiyame me Bägräwale cina niiya mule lica jaawenanemusi, ingle Acejiyame me Bägrä te teebibine jäälyenganemuge, siige Satani te äblicäco oomlana. ¹⁹Mine umle gemi egä mine Acejiyame memi, piiyepu mine umle gemi egä Satani te iyeta ai gawecewe ne ecanenige.

²⁰Cuta mine umle gemi, egä Acejiyame me Bägrä te ituge otni mibibine umle ceerame piba mine umle äbitame tabe, lui sine toracarage Acejiyame. Mine toracarage Acejiyame cabu ninajininige, piiyepu mine ninajininige teeme Bägrä Yeesu Keriso cabu. Tabé lui toraca Acejiyame gyene piiyepu ngälu cäco ireclota gyene.

²¹Cäme binamewale, ätrunga cabu ca lui käme bägrä gemi, weene cängena weemämu ire, egä uuje cina gone Acejiyame me puupu ne yaacatusi.

Mene ngälu peese.

YOANE ME NEENENI MANU LETA

Sebore Mene Oogära Biname bau ca

¹Cane niinäce gaabe ätrunga biname te yoogärenine weeme ätrunga ingle cabu me, Acejiyame te lui bine itu jijäcripi piiyepu lui bime bau me cäme singi baborage gyene. Lica cane taatu singi gäne weeme täüpume, yepä iyeta piiyepu lui cina umle gemi toraca mene. ²Cine singi gemi weeme täüpume, ingle toraca mene pisi nyene mime cabu piiyepu iyeteta cire yaanajepi.

³Acejiyame mime Babe piiyepu teeme Bägrä Yeesu Keriso, teeme miji te mime cabu lenajame, teepi mibibine owecu wawename piiyepu poode ceerame. Mine miji toraca ätrunga piiyepu singi cama teeme miji ne, owecu ne, piiyepu poode ne waadename.

Toraca Mule piiyepu Owecu Mule

⁴Cane baborage gege ge päpäname, egä weeme poto ätrunga biname cina inajininige toraca mene ibi, mime Babe te lipu ituge mibibine jaji. ⁵Yoo, cäme ngenecurage ätrunga binamewale, cane weebibine jijenininine, egä mine miji mimemime singi lenaja. Cane ai lui kirece mene ne lica yoogärinine weeme bau me, yepä ai lui pui sasa mene gyene, mine lui itu nitecijanipi, mine liba ätrunga biname me läbitipago. ⁶Singi lui eei gyene, egä mine jaawenimusi Acejiyame ngena täüpume nijananinuge. Weene liba läbitipeye ätrunga biname me, pui padare cabu ca weebibine ituge jajanena, siige weene itu itecijanipi, egä weene miji singi lenaja nuuja biname bime täüpume.

⁷Siige bucurage angletneja biname cina itu yaatengläjepesi iyeta poto ta. Teepi eei gemi, lui cina jiicenisi, egä Yeesu Keriso binamerage me lica äbituji. Apu lui cina jiicenisi, babo angletneja biname gemi piiyepu Keriso me äciseräja biname gemi. ⁸Weene miji cängena ire atwiypeye teeme täüpume, piba cime kaakesea te papa me lica läbituge, yepä weene cime kaakesea cabu ca camle-camle daremu ne cirege päpäna.

⁹Laati te liba lica yaanajuge Keriso me abiberäja cabu, yepä nuuja gaabe ne yaacatuge, teeme Acejiyame lica gyene. Yepä laati te liba cängena yaanajuge Keriso me abiberäja cabu, teeme piti negi Babe piiyepu Bägrä. ¹⁰Laati te liba läduge weeme bau me lica ai abiberäja cama, gone jaawabluye, weeme mete me gone yääsinglantuye. ¹¹Laati te liba pipu biname ne jaawabluge, tabe lalenglecäjuge teta cama peei niiyarage mule wawename.

Yewo Mene

¹²Cäme piti nemi bucurate mene iicaname weeme tääpume, yepä cane singi lica gäne peba cabu oogärame, ingle käme ngene atwana singi pisi nyene peeyeme otnime. Mine liba opo pa läpänipago, mine piba page jaatranepesi, siige mime gege te piba babo pa läbitepi. ¹³Ama lui ätrunga ingle te jiwablininige weebibine.

Mene ngälu peese.

YOANE ME NESAE MANU LETA

Sebore Mene

¹Cane niinäce gaabe ätrunga biname te yoogärenine cäme mijirage biname Gayus bau me, cane lui täüpume baborage singi.

²Oo, cäme mijirage biname Gayus, cane irecu ätumutenine, egä iyeta gwidape mijirage lenajame määme cabu piiyepu määme tääpe te mijirage lenajame epu pana, määme seemo te lipu mijirage gyene.
³Cane baborage gege ge, liba poto ätrunga biname peema cita ca saaclepi, cebine najepesi, maane lipu toraca ngenecu cama joomlenite toraca mene ne piiyepu naanajinige peei toraca mene ibi. ⁴Cane liba nätecijuge, egä cäme binamewale, lui cina cäme täüpume epu pana bägrä liiyepu, toraca mene ibi icrajinige, cane baborage gege gäne. Nuuja gwidape te lica cebine pepu baborage gege me birige wawena.

Eso Mene Gayus bau me

⁵Oo, cäme mijirage biname, maane toraca ngenecu cama nuuja ätrunga biname bine yäätityeräjimute, ngänu gemi teepi maramara ätrunga ingle cabu ca. ⁶Teepi te naaitnepesi määme owecu mule poto cidi me ai ätrunga ingle bau me. Maane miji mule ne jaawenute, maane liba yäätityeräjimute teepi ngena täüpume singi gaabegabe täüpume, teepi liba määme cewe ne saabmalusi. Ai lui baborage gwidape gyene Acejiyame me opo gaabe je. ⁷Teepi Keriso me kaakesea name pi teeme cewe bine itu saabmalemepesi, siige otnenininisi. Teepi nuuja gwidape bine lica yaawadimusi ätrunga cäco biname bime bau ca, ⁸peei name pi mime cabu sine teebibine ätityerame, siige piba mine teta cama lalenglecäjininago toraca mene ne acenename.

Mene Diyotrepes piiyepu Demetriyus poto cidi me

⁹Cane puu matikäli leta ne itu yoogärepene ätrunga biname bime bau me peeyeme, yepä Diyotrepes lui te baborage singi weeme mope

biname me lenajame, tabe singi lica cäme mene acatame.¹⁰ Peei name pi cane liba peeyeme pagege otni, cane teeme mule bine page jaabocloämäjemepene weeme opo gaabe je, tabe lipu walya idre yaacenanuge cime poto cidi me cibibine sabe wawename. Tabe ai taatu ne lica jaawenuge, tabe cuta läbwäricuge ätityerame lui ätrunga biname cina otnenininisi Keriso me kaakesea gaabe cabu. Cuta peei taatu lica, tabe cuta jiibemuge poto ätrunga biname cina teebibine ätityerame, siige lui cina teeme mene lica jäätecijemuge, tabe yääyeblengäjimuge ätrunga ingle cabu ca.

¹¹Cäme mijirage biname, maane gone nuuja niiyarage mule ne jäätutute, yepä mijirage mule bine jitutemepi. Laati te mijji mule bine jaawenimuge, tabe lui Acejiyame me biname gyene. Laati te niiya mule bine jaawenimuge, tabe umle lica gyene Acejiyame.

¹²Weene Demetriyus ne itityärepeye, ingle iyeta biname cina teeme poto cidi me jiicemusi, egä tabe mijirage muleyame gyene, piiyepu tabe iyeta gwidape jaawenimuge toraca mene ibi. Cine cuta peei yepä mene jiicenisi, piiyepu maane umle gäte, egä cine ngena jiicenisi, toraca gyene.

Yewo, Gayus

¹³Cäme bucourage mene piti nemí meebee jajime, yepä cane singi lica gäne peba cabu oogärame. ¹⁴Pätä cäme ngene atwanena singi pisi nyene peeyeme watawata otnime, siige mine liba opo pa pa läpänepago, mine piba pa jaatranepago. ¹⁵Poode määme cabu lenajame. Ama lui ätrunga biname cina meebee naawablenisi. Yepäyepä jewabläjemepi mime ätrunga binamewale bine peema.

Mene ngälu peese.

YUUDA ME LETA

¹Cane sâne Yuuda, Yakobu me igane, Yeesu Keriso me kaakesea bägrä gâne.

Agesa mene weeme bau me Acejiyame te lui bine ituge asogleca, weene Aceji Babe me singi cabu piiyepu Yeesu Keriso me ire atwana cabu inajininuge.

²Acejiyame me baborage owecu, poode, piiyepu singi weeme cabu lenajame.

Ai Mene Lui Walya Abiberäja Biname bime poto cidi me

³Cäme ngenecurage binamewale, cane ligi weeme bau oogärame täbitumene eei poto cidi me egä Keriso lipu mibibine niiya cabu ca nisecräerininige, piba nuuja mule te tädumi, siige cane miiji pee iääpume oogära niinäce. Cane singi gâne weebibine jajime aclajutame kokre cama. Gone mara ätrunga ne yaacatuye pui cabu ca Acejiyame lui ätrunga ituge ceera mine lui teeme biname gemi. Peei ätrunga lui yepä gyene iyeteta. ⁴Yoo, poto biname lui Acejiyame me biname lica gemi, teepi ämletnäreji pana mime ätrunga ingle maramara cabu ituge äbäcna. Teepi angletneja mene jiicemusi egä Acejiyame me owecu mule name pi teepi conocäco gaabe cabu ca äsecräreji gemi teeme conocono singisingi mule wawenecame. Peei conocono gyene. Sasa cabu ca Acejiyame me Oogäräneji Mene te jiicenige egä pui cina mäpu daremu ne cirege pääpäna, ingle teepi mime Yageyame Yeesu Keriso me waadena ne jäägyusi.

⁵Yoo, Acejiyame me mule daremu awecnista poto cidi me, weene umle ituge, yepä cane singi weene cääri ngene jotwa-nanineye mime Yageyame te sasa Israela biname bine lipu isecräremuji Aikupito cabu ca, piba ingwe ca poto bine iyeblenge-muji lui cina lica ge ätrunga cama. ⁶Pui niiya mename seemo poto cidi me cuta ngene jotwananineye. Teepi lui cina teeme ire atwi kaakesea cabu cängena lica icrajuji, yepä teeme toraca puupu ne sebmalujisi cabu je. Teepi iyeteta oomleji yaacrajuge krokeciyiye puupu cabu ngälu teeme atrana padare ceräcerägääbu bimu cabu. ⁷Weene cuta Sodoma Gomora poto cidi me ngene jotwananineye

piiyepu poto matimati cewe pui neeneni cewe mameta. Iyeta pui cewe cabu biname cina yepä pana niiya mule tewenenäjemumesi pui niiya mename seemo cina liiyepu. Teepi sargi mule jaawenemusi piiyepu rooriye cina teemeteme lawadaninusi. Teepi teeme daremu ne jäätäpnus i muye puupu cabu lenajame ngälu cäco. Mine peei cabu ca umle gemi egä pui mule täüpume mäpu daremu pisi nyene.

⁸ Yepä pana mule cabu pui walya abiberäja biname cina niiya wama yaapicetneräjimus, piba teeme tääpe sabe jaawenemusi jugijugi mule ca. Teepi Acejiyame me cotre bine jäätägyemusi, piiyepu niiya mene jiicemusi jamyacu apacyera cama mename seemo poto cidi me. ⁹ Yoo, cuta Maikol, mope mename seemo tabe lica pepu supra cäco mene jiicemuge. Ujarage, tabe liba Satani cama mene abajujäsi Moose me budre kaake poto cidi me Maikol lica claabe mene Satani ne jejuji, yepä daremu mene jejuji egä, "Acejiyame te meeble mäpu daremu pa nääcärep!" Peei mene taatu. ¹⁰ Yepä, ai walya abiberäja biname cina seemo pana gwidape bine yääciseräjemu teepi lui umle lica gemi. Yepä, gwidape teepi lui poto cidi me umle gemi, glunubora girigale gwidape lipu umle, peei cina teebibine yaawademusi teeme budre tääpume. ¹¹ Babo mäpurage gyene teeme daremu. Kaino ne teepi ingwe yääcwusi. Balam pana teepi singi rarekaake päpäna niiya mule waweneca ca. Teepi Acejiyame me waadena ne jäätägyusi epu pana sasa biname Koora te Moose me waadena ne lipu itu jigyiji. Teepi Koora pana mäpu daremu pa jäätäpnepesi niiya puupu cabu me äyeblengame. ¹² Epu pana wämyä cina lipu cäbletääpe me miiji opo ne sabe jaawenusi, pui walya abiberäja biname cina weeme abasecretna piiyepu deedei äbita sabe jaawenemusi. Teepi ajiri lica gemi bucourage deedei bine teemämu ätrungecäjame. Teepi epu pana gemi carbe liiyepu buuwe te lui bine yaawadanemuge, yepä ngupe cäco watninusi. Teepi epu pana uli gije liiyepu lui cina kuu cäco birige teeme yäyi padare cabu, peei name pi braju cama birige äpäcuta, siige kuu cäco piiyepu budre. ¹³ Epu pana weene niiyarage baawe ne cudecewe ca liiyepu opo awatna, tabe giri liba tätnanuge, pepu pana weene pui niiya biname bine opo yaawatne-muye teeme ajiri mule cabu ca. Teepi epu pana wale liiyepu lui cina dume cabu waatnetnäjininus, weene äblicäco weeme gaabe ne teeme bau ca acata. Yoo, Acejiyame te krokeciiyerage puupu ne ituge amacetnäja puma teepi iyeteta lenajame.

¹⁴ Yoo, Enoka lui Adamu me siks manu kaakesaare ge, ujarage tabe mene tiicuji pepu biname bime poto cidi me egä, "Mime Yageyame te cire tädepi teeme bucourage mename seemo cama ¹⁵ iyeta biname bine atraname, lui cina lica gemi Acejiyame me binamewale, teebibine awabudnäjame iyeta teeme niiyaniya mule cabu ca, piiyepu iyeta teeme babo niiyarage mene cabu ca Acejiyame poto cidi me, cuta peei name pi teebibine cirege atraname egä babo niiyarage gemi."

¹⁶Yoo, pui biname cina ämugetna mule cama gemi, jäje nuuja biname cama labajininusi. Teeme niiya singi cina teebibine yaawadanemusi. Supra cäco teepi babo tage ca mene jiicemusi piiyepu teemämu lawepyeräjininusi. Teepi cuta umle gemi nuuja biname bine papa awepyeräja teeme singi pepu päpäname.

Ai Bäärmī Mene Lui Cängenā Lenaja poto cidi me

¹⁷Yoo, käme binamewale, gone ngene jitrimalinuge pui mene mime Yageyame Yeesu Keriso me ätyepäneji biname cina lui mene weebibine itu jijinanipesi ingwe ca padare poto cidi me. ¹⁸Teepi apu jijananipesi egä, “Ceräcerägäbü padare cabu, puma cirege biname lui cina weeme miji mule bine bääclename me jaawenemusi, cuta teeme niiya singi cina teebibine ewa-danenemisi.” ¹⁹Pepu mule biname cina biname bine maramara me jaawenemusi, ingle teeme singisingi cina teebibine yaawadanemusi, piiyepu Aceji Seemo lica gyene ten cama. ²⁰Yepä, käme binamewale, weeme conocäco ätruunga pisi nyene; weeme ireclota peei cabu yaanajuge, piiyepu weene Aceji Seemo me kokre ca Acejiyame ne yaawejanuye. ²¹Weene Acejiyame me singi cabu cängenarage inajipi, mime Yageyame Yeesu Keriso me padare ne jewagrijeye tabe owecu cama weebibine iyeteta ireclota cabu me waadename.

²²Weene owecu cama yäätitäremuye teebibine lui bime ätru-nga neenenineneni pana gemi. ²³Poto biname lui mameta gemi muye puupu me otni, teebibine itityäremeye Acejiyame me gaabe cabu otname. Weene nuuja poto biname bine owecu cama yäätitäremuye teepi ireclota gaabe päpäname, yepä cängena ire, gone teeme niiya mule ne yaacatuye. Teeme jugijugi cäbletääpe piiyepu singisingi mule bine iyeta jäägyemuye.

Awepyeräja Acejiyame tääpume

²⁴Acejiyame tabe ibibi gyene weebibine gaabe cabu cängena waadename atrama cäco, weene piba teeme jamyacu apaclyera cabu teeme opo gaabe cirege atyara conocäco piiyepu gege cama. ²⁵Tabe taatu Acejiyame gyene, lui te mibibine niiya cabu ca isecräremuji, mime Yageyame Yeesu Keriso me kaakesea name pi. Yoo, jamyacu apaclyera, awepyeräja, kokre, piiyepu conocäco lui teemi nemä agedna cabu ca, page, piiyepu iyeteta ngälu cäco. Pepu yaanajege!

Cane ngii Yuuda, siige käme mene.

APOKALUPO

Ai Peba Ngena Tääpu Myene

1 ¹Ai mene lui eei gwidape poto cidi me Acejiyame lui bine ebocломäjimuji Yeesu Keriso bau me. Tabе naace name pi ebocломäjimuji, egä Keriso te piba teeme kaakesea bägrä bime bau me abocломäjame ngena cina mameta gemi äpletnera. Siige Keriso te tityepuji teeme mename seemo ne ai gwidape bine abocломäjame teeme kaakesea bägrä Yoane bau me. ²Yoane ituge jajanena iyeta, tabe lui ituge päpänena. Pui lui Acejiyame ngena ituge iicema piiyepu Yeesu Keriso ngena ituge aitneja. ³Gege gyene laati te yaacnuge ai peba ne ciige mule poto cidi me; cuta gege gemi laatibi yäätecijemuge, siige yääcwetnusi, ingle padare mameta gyene ai gwidape cina äpletnerame.

Yoane Jewablenenmige Seben Ätrunga Ingle bine

⁴Cane Yoane ai mene ne yoögärenine seben ätrunga ingle cabu me Asiya probins ngalebora. Miji piiyepu poode weeme bau me Acejiyame bau ca, lui tage niinäce gaabe je, lui sine page, cuta lui te iyeteta cire yaanajepi, piiyepu seben seemo bime bau ca, teeme babo adnata puupu opo gaabe je lui cina icrulenemige; ⁵cuta piiyepu Yeesu Keriso bau ca, lui te cängenarage teitnejanumi toraca mene ne, lui te niinäce gaabe biname gyene budre cabu ca arpinentame, piiyepu lui te niinäce gaabe biname gyene iyeta gawe maramara mope biname bime tääpume ai gawecewe cabu ta.

Yeesu Keriso singi gyene mime tääpume, tabe teeme uudi ca mibibine kälyä ituge wawena mime niiya mule cabu ca. ⁶Tabe niwenininuji iiwäreja biname me lenajame, lui cina ten cama pagege biname bine waadena, piiyepu Acejiyame teeme Babe tääpume pagege kaakesea wawena. Tabе baborage apaclyera piiyepu kokre cama iyeteta lenajame. Ai mene toraca gyene.

⁷Itecijinege! Tabе carbe cabu cire tädepi! Iyeta biname cina cirege teebine päpäna, cuta eei cina lui teebine jigadujisi kalaku ca. Iyeta biname cina ele cire yaangenetnemepi teeme tääpume. Ai lui toraca mene gyene.

⁸ Yageyame, babo kokre Acejiyame, lui sine page, lui tage niinäce gaabe je, cuta cire yaanajepi iyeteta, tabe apu jiicenige egä, “Nuuja gwidape camu ge, cane lui uja ge; cuta liba cire lapiripesi, cane cire nanajepi.”

Keriso Aboclomtige Yoane bau me

⁹ Cane Yoane weene cama yepä ätrunga biname gäne. Mine iyeta Keriso me binamewale gemi. Cane epu mäpu cabu nanajinige weene liiyepu. Iyeta mibibine Yeesu Keriso te niwadininige, cuta mine iyeta miji mäpu cabu bojäcu lenaja. Ingle cane Acejiyame me Mene ne secanenäjumene, biname bine tejanenäjemumene Yeesu poto cidi me, peei name pi noomlujisi, nacitujisi curä cabu me ngii Patmos. ¹⁰ Yageyame me bimu^a cabu Aceji Seemo te puga nacenanuji, siige cane nätecijuji cäme kaake poto cidi ca baborage tagepogogo, moole ala liiyepu. ¹¹ Tabe najuji egä, “Maane ngena bine jepänanenenemite, peba cabu yoogäremepi, jityepemepi ätrunga ingle bime cabu me seben maramara cewe cabu me, Epeso me, Mirina me, Pergamo me, Tiyatira me, Sardi me, Piladelpiya me, Laodikea me.”

¹² Cane atatrongtujine, egä laati te mene najaninige, siige cane jepänimujine seben lampa dade bine, lui gol ca wawenäneji ge. ¹³ Pui gome cane jepänujine lui te biname pana ge. Tabe lecaleca cäbletääpe asigräneji ge, gol seea ca amlemalteji ge dare gome. ¹⁴ Teeme mope piiyepu edingäli bulu taatu ge, epu pana egimope carbe coo sääwiye me ngäli liiyepu. Teeme irecu cina uliobo pana ayenüjäsi. ¹⁵ Teeme ernge toplacmujäsi aiyayi braasi ayana liiyepu. Teeme tagepogogo epu pana ge, niiye te lipu podo cabu ca täcwäjicuge babo ala cama. ¹⁶ Teeme camu poto ime cabu puga ge seben wale. Tage cabu ca cubuturikä te tasatuji, neeneni poto äsweji ge, girirage. Teeme opo lui epu pana, bimu apaclyera te lipu baborage yaanajuge bimu duusa je.

¹⁷ Cane liba jepänujine teebine, teeme ernge gawe me natramuji budre pana. Tabe puma cita ca teeme camu poto ime ne secituji cäme papa cabu, najuji egä, “Wälu gone! Cane niinäcerage gäne, cuta ceräcerägääburage gäne. ¹⁸ Cane ireclotayame gäne. Cane budre äbitujine, cuta arpinantujine, siige cane iyeteta, iyeteta gäne. Cane budre ne ituge apremela piiyepu cane te joomlenine aadiri tääpume kii ne. ¹⁹ Peei name pi maane yoogäremepi, maane lui gwidape bine jepänenemite page, cuta lui cina ingwe ca cire läbitipesi. ²⁰ Cane naaboclomtene, cäme ime cabu lui seben wale ngeno memi, cuta seben gol ca wawenäneji lampa dade ngeno memi. Seben wale lui seben ätrunga ingle bime seben mename seemo gäni, piiyepu seben lampa dade lui pui seben ätrunga ingle gäni.”

^a **1:10** Yageyame me bimu: Ama Yageyame me bimu lui Sande bimu gyene.

Mene Epeso Ätrunga Ingle bau me

2

1“Yoogärepı Epeso ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Lui te joomlemenige seben wale bine camu poto ime ca
piiyepu lui te otnenige seben gol ca wawenäneji lampa dade gome,
tabe apu jiicenige egä: 2Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me.
Cane umle gäne weene lipu kokre cama kaakesea itu jaawenemepeye,
cuta weene lipu bojäcu ituge lenaja mäpu cabu. Cane umle gäne,
egä weene ire taatu lica jaacranimuye niiya mule biname bine; cuta
weene itu yaapictnäremepeye lui cina jiicusı egä teepi Keriso me
ätyepäneji biname gemi, yepä teepi lica. Weene ituge päpäna, egä teepi
walya biname gemi. 3Weene bojäcu inajininige mäpu cabu; weene
bucurage mäpu bine itu jääpänemepeye cäme name pi, yepä weene lica
luucratnipeye. 4Yepä age sena cane lui tääpume singi lica, egä weene
lipu niinäce singi cäme tääpume, weene pipu singi ne ituge abmala.
5Weene ngene jotwikeye, egä niinäce weene lipu ituge lenaja, siige
tatatröngärikeye, jewenepeye weene niinäce lipu ituge wawena. Weene
liba atatröngära cäco, cane ädenine, iyeblingtenine weeme lampa dade ne
teeme puupu cabu ca.

6Yepä weeme pisi nyene cane lui mule tääpume singi: weene
jäägyemuye Nikolayame biname^b bime mule bine, cane lipu jäägyemune.

7Weene liba tablame piti nemı ätecijame, itecijinege, Aceji Seemo
te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine. Laati te cire
yuutrutepı, cane cire jaajepene tabe kuu loolo me ireclota uli cabu ca,
Acejiyame me calwacupi cabu lui te uutenige.’ ”

Mene Mirina Ätrunga Ingle bau me

8“Yoogärepı Mirina ätrunga ingle me mename seemo bau me egä,

‘Lui te niinäcerage gyene, cuta ceräcerägäburage gyene, lui te budre
äbituji, cuta arpinantuji, tabe te jiicenige egä: 9Cane umle gäne weeme
mäpu; cane umle gäne egä weene gwidape cäco gemi, yepä toraca weene
dogwe biname gemi. Cane umle gäne lipu niiyaniya mene jiicemusi
weeme poto cidi me, lui cina lainininusi Israela biname ca, yepä teepi
lica. Teepi Satani me ingle biname gemi. 10Weene wälu gone läbitininuye,
weene lui mäpu ne mameta gemi päpäna. Itecijinege! Satani te singi
gyene weeme poto bine krokeciyi mete cabu me acraname weebibine
apictnärame. Weene pagege peei mäpu cabu ten bimu cama lenaja.
Ngänu gyene, teepi budre me piglecipesi, yepä weene gone nabmaluye
cebine, cane piba iyeteta ireclota cire icäripene.

^b 2:6 Nikolayame biname: Nikolayame biname lui eei gemi lui cina uuje bine iiwäräneji
deedei bine yäärwäjimusi piiyepu sargi mule jaawenimusi.

¹¹ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, weene itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine. Laati te cire yuutrutepi, teebine neeneni me budre^c te lica sabe cire jaawenepi.’”

Mene Pergamo Ätrunga Ingle bau me

¹² “Yoogärepı Pergamo ätrunga ingle me mename seemo bau me egä, ‘Lui me cubuturikä pisi nyene, neeneni poto äsweji ge, tabe jiicenige egä: ¹³ Cane umle gäne egä weene luma inajininige, Satani te puma biname bine ewadenemige, yepä weene toraca gemi cäme tääpume. Antipa lui te toraca naitnäjuji cebine, teebine liba budre me eglujisi puma Satani te luma enajenige, cuta pui padare cabu weene ätrunga ne lica ebmalujiye. ¹⁴ Yepä weeme piti nemi nesae cäme singi cäco mule. Weeme poto cina Balam me abiberäja ne ingwe icwetniniye. Tabę peese nyene, lui te jejuji Balaki ne tabe Israela biname bine opo ire wawename cibu ärngäjame, lui cibu ca uuje bine ituge iiwäreja, cuta piyepu sargi mule wawename. ¹⁵ Piiyepu weene poto piti nemi, lui cina ingwe icwetniniye Nikolayame biname bime abiberäja ne. ¹⁶ Peei name pi weene tatatröngäripeye weeme niiya mule cabu ca, cije cane lädune pui biname bime cama cubu iicaname cubuturikä ca, cäme tage cabu ca lui te tasatenige.

¹⁷ Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine. Laati te cire yuutrutepi, cane teebine cirege ämlitänéji deedei ngii maana ceera piyepu bulubulu kula ceera kirece ngii cama. Nuuja te umle lica birige, nuuja me kula cabu ngena ngii, yepä lui te yaacatuge, tabe taatu umle birige.’”

Mene Tiyatira Ätrunga Ingle bau me

¹⁸ “Yoogärepı Tiyatira ätrunga ingle me mename seemo bau me egä, ‘Acejiyame me Bägrä lui me irecu cina ayenäsi uliobo pana piyepu lui me erno oplacmeläja braasi ayana pana gegi, tabe jiicenige egä: ¹⁹ Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Cane umle gäne, weene lipu singi gemi biname bime tääpume, lipu toraca gemi, lipu kaakesea jewenenemiyepi piyepu mäpu cabu lipu kokre inajininige. Cane cuta umle gäne, egä weene page magerage kaakesea jewenenemiyepi niinäce kaakesea cabu ca. ²⁰ Yepä weeme pisi nyene cäme singi cäco mule. Weene ire taatu jociteniye magebi ngii Isabela ne, lui te lainuge Acejiyame me mename biname ca. Tabę cäme kaakesea bägrä bine ebiberänenemige, opo jewenenemige conocono gaabe cabu otnime sargi mule wawename

^c 2:11 neeneni me budre: Neeneni me budre poto cidi me mene cuta pisi nyene Apokalupo 20:14 cabu piyepu Apokalupo 21:8 cabu.

piiyepu cibu ärngäjame, lui ca yiiwäräjemusi uuje bine. ²¹Cane padare tocärumene tabe atatrongtame teeme niiya mule cabu ca, yepä tabe singi lica teeme sargi mule ne abmalame. ²²Peei name pi cane teebine pita mäpu pa wääcärepene, cuta eei bine lui cina sargi mule jewenenisi ten cama. Teepi baborage mäpu ne pa jäätärepene käme bau ca, teepi liba lica pagege abmala niiya mule bine pui magebi cama käme bau me atatrongärame. ²³Cane cuta budre me pa yaaglecemepene pui magebi me ingwe äcwiyame biname bine iyeta ätrunga ingle cina piba päpäname, egä cane age sâne lui te umle iyeta biname bime yepäyepä ngene atwanena piiyepu singi. Cane cirege weeme mule ibi weeme yepäyepä bine daremu ceera. ²⁴Yepä weene poto cina piti nemi Tiyatira je, lui cina lica yaacatepeye peeii niiyarage abiberäja ne. Weene lica ituge abiberäja lui ne yaainusi Satani me sungaberage ogä mule ca. Peei name pi cane lica nuuja gwidape tääpume jijenininine, ²⁵yepä kokre cama joomlepeye weeme ngena pisi nyene, ngälu cane cire lacnenutepene. ²⁶⁻²⁷Laati te cire yuutrutepi piiyepu käme singi ne cire jaawenepi ngälu ngälugaabe me, cane pui biname ne yepä kokre cirege ceera, cane lui kokre ne ituge acata Babe bau ca. Cane ayana suru pana kokre ne cire yääcärepene tabe gawe maramara biname bine waadename piiyepu sabe wawename käme cubuyame bine, epu pana gawe ca wawenäeji disi ne lipu yaatebicusi. ²⁸Cane cuta teebine Guji Wale cirege ceera.

²⁹Weeme liba tablame piti nemi ätecijame, itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine.”

Mene Sardi Ätrunga Ingle bau me

3 ¹“Yoogärep Sardi ätrunga ingle me mename seemo bau me egä, ‘Lui me piti nemi Acejiyame me seben seemo, cuta lui me piti nemi seben wale, tabe jiicenige egä: Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Biname cina apu jengenenemige, egä weene ireclota gemi, yepä weene budre gemi. ²Peei name pi weene arpinäripeye, weeme ngena camu pisi nyene, kokre joomlepeye, cije iyeteta lapesaruge. Cane jepäninine egä weene lui mule bine jewenenemige, käme Acejiyame me opo gaabe conocäco lica gemi. ³Peei name pi weene ngena jotwiipeye weeme ngena ituge abiberäja piiyepu ätecija. Pui ne kokre joomlepeye, tatatrönäripeye weeme niiya mule cabu ca. Weene liba arpinera cäco, cane peeyeme eromaame pana cire lädepene. Weene umle lica käme otni padare luci yene.

⁴Yepä nesae cina piti nemi Sardi cewe je, lui cina teeme käbletääpe bine jugi cäco ewetnenemisi. Teepi cane cama bulubulu käbletääpe cama cire waatnipesi, ingle teepi miji gemi peeii tääpume. ⁵Laati te cire yuutrutepi, tabe apu bulubulu käbletääpe cirege asigra. Cane lica cirege iiisibreca teeme ngii ne pui peba cabu ca, iyeteta ireclota tääpume luma

ngii bine ituge oogära. Cäme Babe piiyepu teeme mename seemo bime opo gaabe je cane cire yaainepene teebine käme biname ca.

⁶ Weeme liba tablame piti nemä ätecijame, itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine.”

Mene Piladelpiya Ätrunga Ingle bau me

⁷“Yoogärepä Piladelpiya ätrunga ingle me mename seemo bau me egä, ‘Ai mene lui teeme bau ca gyene, Acejiyame tääpume lui te mara me ituge äbita piiyepu lui toraca gyene. Tabe te Daawida me kii ne joomlenige, siige liba jiitnuge, nuuja te äblicäco armi; liba yaarmuge, nuuja te äblicäco iitnana. Tabe apu jiicenige egä: ⁸Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Cane umle gäne, egä weeme kokre matikäli gyene, yepä weene käme abiberäja ne kokre joomleniye, cuta lica naineniye cebine. Cane weeme tääpume gaabe ituge iitnana, nuuja te äblicäco gyene armi. ⁹Itecijinege! Satani me biname peema piti nemä, lui cina lainininusi Israela biname ca, yepä teepi walya waatromininusi, teepi Israela biname lica. Cane pa jaawenemepene teepi weeme bau me otnime kokorare ca äpedname weeme ernge gome, siige teepi umle pa läbitipesi, egä cane singi pisi näne weeme tääpume. ¹⁰Ingle weene kokreraage imyemutinuge mäpu cabu, cane lipu itu jijipene weene wawename, peei name pi cane cuta piwärimtipene, lui mäpu te pa tädepi iyeta poto ta ai gawecewe biname bine apicetnärame. ¹¹Cane mameta gäne acnenuta. Weene kokre joomlepeye, weeme ngena pisi nyene, piba nuuja te lica cirege uutecra weeme daremu ne. ¹²Laati te cire yuutrutepi, cane cire jaawenepene mutre caage me käme Acejiyame me iiwäreja mete cabu je, siige tabe licarage abmala pui mete ne. Cane teeme cabu cire yoogärepene käme Acejiyame me ngii, cuta piiyepu käme Acejiyame me cewe ngii, Kirece Yerusalem, lui te cire täinepi cabu ca käme Acejiyame bau ca. Cane cuta käme kirece ngii ne teeme cabu cire yoogärepene.

¹³ Weeme liba tablame piti nemä ätecijame, itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine.”

Mene Laodikea Ätrunga Ingle bau me

¹⁴“Yoogärepä Laodikea ätrunga ingle me mename seemo bau me egä, ‘Lui te Acejiyame me mene ne toraca me jewenenige, lui te toracarage jeitnäjenige teebine, piiyepu lui sine agednayame iyeta gawecewe gwidape tääpume, Acejiyame lui bine ituge wawenetnäja, tabe apu jiicenige egä: ¹⁵Cane umle gäne iyeta weeme poto cidi me. Weene seemo ireclota cabu toraca budre lica gemi, weene cuta toraca ireclota lica gemi. Oo, cane lipu singi gäne peei nuuja tääpume. ¹⁶Yepä ingle weene ejijejija gemi, peei name pi cane weebibine piyäripene, biname te lipu niiyarage niiye ne yaaclemutuge teeme tage cabu ca. ¹⁷Weene jiicenige

egä, "Cime iyeta gwidape piti nemi, cine nuuja gwidape tääpume singi lica gemi." Yepä weene opo lica ewatneniye, egä weene lipu niiyarage piiyepu owecumete gemi. Weene dogwe biname lica gemi, yepä weene cuutacuta gemi, irecu määsumäsu gemi. ¹⁸Peei name pi cane jijenininine golrage aletname cäme bau ca naace tääpume weene piba toraca dogwe päpäname. Cuta bulubulu cäbletääpe bine jeletnemepeye cäme bau ca weeme peeи cuutacuta ajiri ne acwabame. Cuta ngängye bine jeletnemepeye weeme irecu cabu acraname piba weene cängena päpäname. ¹⁹Cane umle jewenenemine, eblawäjenenemine, cane lui biname bime tääpume singi. Peei name pi weene miji toraca ngenecu cama atatrongäripeye weeme niiyaniya mule cabu ca. ²⁰Itecijinege! Cane gaabe gome nämyemutenige, eyäjenine. Laati te nätecijuge cäme tagepogogo, siige gaabe jiitnuge, cane labacitune, teta cama deedei yäärwäjimune, tabe cane cama. ²¹Laati te cire yuutrutepi, cane cire yaacanepene cäme gome adnatame tabe puma cita ca cane cama biname bine waadename epu pana, cane lipu yuutrutujine, siige adnatujine cäme Babe gome ten cama biname bine waadename.

²²Weeme liba tablame piti nemi äteciame, weene itecijinege, Aceji Seemo te ngena jejenenemige ätrunga maramara ingle bine.' "

Yoane Cabucewe ne Jepänige

4 ¹Ai ingwe gaabe ca cane cabucewe je grana ne jepänine iitneji ge. Niinäce tagepogogo cane lui itu nätecijumi, moole ala pana ge, apu najige egä, "Tädi aima cabucewe me! Cane gwidape naawabetnärinine, ingwe gaabe ca lui cina cire läpletneräjipesi." ²Piba taatu Aceji Seemo te cebine nacenanige. Cane cabucewe je babo adnata puupu ne jepänine, lui cabu yepä te adnatäneji enajige. ³Teeme opo epu toplacmeläjige yaspere piiyepu karneliya kula liiyepu. Pui babo adnata puupu gome cäribäniba te aclitige. Teeme kala epu ge emeraldi kula me liiyepu. ⁴Poto twentifoo modamoda adnatera puupu cina babo adnata puupu ne jewaclomtisi. Twentifoo modamoda biname pui puupu cabu adnatäreji puga ge. Teepi bulubulu cäbletääpe asigräreji ge, piiyepu teeme mope cabu puga ge gol ca wawenäneji krauni. ⁵Babo adnata puupu cabu ca paamlepamle cina toplacmeläjinisi, maadubi te ala sengenige piiyepu babo ala puga ge. Teeme opo gaabe je seben ngale cina ayinisi. Pui lui Acejiyame me seben seemo gemi. ⁶Teeme opo gaabe je cuta puga ge glaasi malu pana gwidape, lui päpäna taaturage ge.

Babo adnata puupu ne fooa ireclota gwidape cina jewaclomtisi iyeta poto ta. Teeme owe gaabe ca, kaake poto ca iyeta irecu taatu ge. ⁷Niinäceyame me opo lui layani pana ge; pumacitacayame me opo lui buli pana ge; pumacitacayame me opo biname pana ge; ceräcerägääbuyame te epu pana ge warye, lui uujenige. ⁸Teepi iyeta lui

siks taame cama ge. Teeme iyeta poto ta irecu puga ge, ngalebora ca, kaake poto ca. Teepi iyeta padare, ciiye bimu, apu jiicemusi egä,

“Epucäco, epucäco, epucäco gyene
Yageyame, kokrerage Acejiyame,
lui tage niinäce gaabe je, lui sine page,
lui te iyeteta pa yaanajepi!”

⁹Iyeta padare fooa ireclota gwidape cina liba yaawepyeräjusi, opo gaabe me yaacitanusi, eso yääcäranusi, lui te iyeteta gyene, babo adnata puupu cabu enajenige, ¹⁰piba twentifoo modamoda biname cina yaatrametnemalemuge teeme opo gaabe je. Teepi teeme krauni bine juuwemusi, yaacranimusi babo adnata puupu opo gaabe je, jiicusi egä,

¹¹“Cime Yageyame, cime Acejiyame,
maane miji gäte biname cina meebee awepyeräjame.

Maane miji gäte teepi meebee opo gaabe me acitame
piiyepu iicaname egä, ‘Maane kokrerage gäte,’
ingle iyeta gwidape maane te ituge wawenetnäja.
Määme singi ca teepi itu äbitininujisi,
ireclota itu jepänujisi.”

Äclubäneji Peba piiyepu Maamoi

5 ¹Cane äclubäneji peba ne jepänine teeme camu poto ime cabu, babo adnata puupu cabu lui te enajenige. Pui peba cabu neenení potopoto oogäräneji ge, seben uli ngate ca klaje wawenäneji ge. ²Puma cita ca cane jepänine, Acejiyame me babo kokre mename seemo te baborage tagepogogo ca jiicige egä, “Laati te miji gyene ai ngate bine äyeblengäjame peba ne iitnaname?” ³Yepä nuuja ne lica jepänisi cabu je, gawe je, gawe ngalebora je, lui te miji gyene peba ne iitnaname ngalebora ireme. ⁴Cane ele nangenige, ingle nuuja ne lica jepänisi, lui te miji gyene pui peba ne iitnaname coo ngalebora ireme. ⁵Puma cita ca twentifoo modamoda biname bime yepä te najige egä, “Ele gone naangenenge! Ire, Layani pisi nyene Yuuda me ingle cabu ca, babo biname Daawida me kaakesaare, tabe te ituge uutruta teeme cubuyame bime cabu ca, pee name pi tabe miji gyene seben ngate bine äyeblengäjame peba ne iitnaname.”

⁶Puma cita ca cane jepänine Maamoi ne aclajuteji babo adnata puupu gome, fooa ireclota gwidape piiyepu twentifoo modamoda biname bime cole cabu. Tabé epu pana ge, egä teebine uja ituge agli. Teeme seben gaale piiyepu seben irecu puga ge. Pui irecu lui Acejiyame me seben seemo gemi, lui cina ätyepäneji gemi gawecewe me iyeta poto ta. ⁷Siige Maamoi te ädige, peba ne ecatige teeme camu poto ime cabu ca, babo adnata puupu cabu lui te enajenige. ⁸Tabe liba pui peba ne ecatige, puma cita ca fooa ireclota gwidape cina piiyepu twentifoo modamoda biname cina itrametnemalemige teeme opo

gaabe je. Teeme yepäyepä cina joomläjemisi ala-ala gwidape ngii haapi bine piiyepu gol disi bine, lui bora mijimiji lengo gwidape ge uubudera täüpume. Pui mijji lengo gwidape lui Acejiyame me binamewale bime irecu ätumuta mene gemi. ⁹Teipi kirece uupera ne etangisi Maamoi täüpume apu egä,

“Maane mijji gäte peba ne acatame
teeme ngate bine äyeblengäjame,
ingle naace popi meebee budre me naaglujisi,
siige määme uudi ca sewecnimujite Acejiyame bau me
ingle maramara, mene maramara,
gawe maramara, tääpe maramara biname bine.

¹⁰Maane te jenewinimujite teebibine
biname bine waadena biname me
piiyepu iiwäreja biname me lenajame
mime Acejiyame täüpume kaakesea wawename.

Teipi te cirege gawecewe ne acana.”

¹¹Puma cita ca cane jepänine Acejiyame me mename seemo tomi ne, lui baborage ge. Teipi epu bucourage ge, egä äblicäco acnema. Teipi babo adnata puupu ne jewaclomtisi, cuta fooa ireclota gwidape bine piiyepu twentifoo modamoda biname bine jewaclomtemisi. Cane nätecijige,

¹²teipi oräre uupera ne etangisi egä,

“Maamoi lui ne eglujisi,
miji gyene cine meebee awepyeräjame,
ingle määme conocäco pisi nyene
iyeta gwidape bine waadename.
Määme piti nemi dogwe, umle, kokre,
maane baborage gäte,
määme ngii caburage gyene,
pee name pi cine meebee eso nääcärenisi.”

¹³Cane cuta nätecijige iyeta gwidape cina cabu je, gawe cabu je, gawe naglebora je, niiye naglebora je – iyeta lui cina ireclota cama gemi – teipi apu uupera ne etangisi egä,

“Lui te enajenige babo adnata puupu cabu cuta piiyepu Maamoi,
teebibine laawepyeräjesi, ngii babo jaawenesi,
opo gaabe me laacitesi iyeteta.

Teeme kokre iyeteta yaanajege.”

¹⁴Siige fooa ireclota gwidape cina teebibine mene jewecniste-misi, jiicisi egä, “Peei lui toraca mene gyene!” Piba modamoda biname cina itrametnemalemigie gawe cabu me Maamoi me opo gaabe je teebine awepyeräjame.

Maamoi te Siks Uli Ngate bine Jewalimige

6 ¹Puma cita ca cane jepänine Maamoi te seben ngate cabu ca yepä ne äwäluta piiyepu nätecijige fooa ireclota gwidape bime yepä te iicana

maadubi pana tagepogogo ca egä, "Tädi!" ²Cane ire acitine, jepänine, bulubulu cooso te puga ge. Cooso cabu lui te tädige, gagari cama ge, piiyepu teebine krauni ecärisi. Siige tabe wälu cäco ädige cerämu cubuyame bine budre me aglecame.

³Maamoi te liba neeneni manu me ngate ne jewälutige, cane nätecijige neeneni manu me ireclota gwidape te iicana egä, "Tädi!" ⁴Piba nuuja cooso te tädige, lui ududi ge. Cooso cabu lui te tädige, teebine conocäco ecärisi cubu mule ne acaname gawecewe cabu me piba biname cina teemeteme budre me aglecame. Teebine baborage cubuturikä ecärisi.

⁵Maamoi te liba nesae manu me ngate ne jewälutige, nesae manu me ireclota gwidape te jiicige egä, "Tädi!" Cane ire acitine, jepänine, cäsäcäsä cooso te puga ge. Cooso cabu lui te tädige, teeme ime cabu puga ge skeil. ⁶Pui fooa ireclota gwidape bime cabu ca cane biname pana tagepogogo nätecijige, skeil cama biname ne jejige egä, "Yepä bimu me daremu ca aletna yepä liita wiiti plawa coo piiyepu yepä bimu me daremu ca aletna trii liita baali plawa. Yepä maane olibi uli bine piiyepu waina seeasea bine sabe gone jaawenimute."

⁷Maamoi te liba fooa manu me ngate ne jewälutige, cane nätecijige fooa manu me ireclota gwidape te iicana egä, "Tädi!" ⁸Cane ire acitine, jepänine, mulimuli pana cooso te puga ge. Cooso cabu lui te tädige, teeme ngii Budre, piiyepu Aadiri te teebine ingwe ca sicwige. Teebibine kokre ituge ceera gawe me cobocebo biname bime cabu ca nuuja cebo ne acatame, budre me aglecame cubu ca, pita ca, gane ca, drowä girigale gwidape ca.

⁹Maamoi te liba faib manu me ngate ne jewälutige, cane piba jepänine iiwäreja dade ne. Teeme gawe me puga ge eei biname bime cable, lui bine ituge agleca, ingle teepi Acejiyame me Mene wälu cäco ituge iicema. ¹⁰Teepi jiicisi baborage tagepogogo ca egä, "Oo babo kokrerage Yageyame, maane conocäco piiyepu toraca gäte! Luma ngälu padare cine cirege lenaja, ngälu maane gawecewe biname bine cire jitranemepi, daremu cire ecäremepi cime agleca name pi?" ¹¹Teeme yepäyepä bine lecaleca bulubulu cäbletääpe ecäranemisi, jejemisi teepi matikäli trämä cerämu lenajame, ngälu pui ngälu ne cire joomlepi lui ituge acita teeme pana Acejiyame me kaakesea bägrä bine budre me aglecame, teebibine lipu ituge agleca.

¹²Puma cita ca cane jepänine Maamoi te siks manu me ngate ne jewälutige. Babo ocneja puga ge. Bimu te cäsä me äbitige, siige apaclyera lica ge; cuta piiyepu mabye te uudi pana ududi me äbitige. ¹³Wale cina itrametnemige gawe cabu me, epu pana uli kuu lipu saatrametnemuge, babo buuwe te liba uli ne jaakocnäjuge. ¹⁴Dume te äclubicige, epu pana waaku ne lipu yääclubicus, siige ämlitige. Iyeta podo piiyepu curä cina äyeblengäjinini teeme puupu cabu ca. ¹⁵Maramara gawe mope

biname, teeme ingwe poto ca lui mope biname, cubu mutre biname, dogwe biname, modamoda ngii biname, iyeta aletnäneji biname piiyepu iyeta poto biname, teepi ämletninini kula waja cabu je coo piiyepu modamoda kula uuwa cabu je.¹⁶ Teepi ala abayaninisi modamoda kula cabu me piiyepu podo cabu me egä, "Weene nibaletnecineye, nimletnineye eei me irecu cabu ca, lui te babo adnata puupu cabu enajenige piiyepu Maamoi me claabe cabu ca!¹⁷ Teeme babo claabe bimu age sena, siige nuuja te äblicäco gyene ireclota lenaja."

Yepä Hanred Footifoo Tausen Israela Biname

7 ¹Ai mule ingwe gaabe ca cane jepänimine fooa Acejiyame me mename seemo bine aclajuteji gawe me fooa mutre cabu ta. Teepi jibemisi fooa buuwe bine piba nuuja te lica äpwäjame gawe cabu, malu cabu, glunubora je. ²Cane cuta nuuja mename seemo ne jepänine, bimu acita gome ca lui tädige. Teeme gwidape pisi nyene ireclota Acejiyame me cewecu ne acitame biname bime cabu je. Tabé baborage tagepogogo ca ala abayige pui fooa mename seemo bime bau me, lui bine kokre ituge ceera sabe wawename gawe ne piiyepu malu ne. ³Tabé jejemige egä, "Gone sabe wawena gawe ne, malu ne, uli bine, ngälu cine mime Acejiyame me cewecu ne pa yaacitanepesi teeme kaakesea bägrä bime mangace cabu!" ⁴Puma cita ca cebine najisi, luma ngälu biname cina cirege pui cewecu ne acata. Teepi lui yepä hanred footifoo tausen biname gemi Israela biname bime twelb ingle cabu ca.

⁵⁻⁸Teepi twelb tausen biname ge yepäyepä ingle cabu ca:
 Yuuda me ingle cabu ca,
 Rubena me ingle cabu ca,
 Gaada me ingle cabu ca,
 Asera me ingle cabu ca,
 Napatali me ingle cabu ca,
 Maanasa me ingle cabu ca,
 Simeona me ingle cabu ca,
 Leebi me ingle cabu ca,
 Isakari me ingle cabu ca,
 Seblona me ingle cabu ca,
 Yoosepa me ingle cabu ca,
 Benamina me ingle cabu ca.

Baborage Biname Tomi Bulubulu Cäbletääpe cama

⁹Ai mule ingwe gaabe ca cane jepänine baborage biname tomi ne, acnema äblicäco ge. Teepi lui gawe maramara, ingle maramara, tääpe maramara, mene maramara biname ge. Teepi jeclajutäjemige babo adnata puupu opo gaabe je piiyepu Maamoi me opo gaabe je. Teepi

lecaleca bulubulu cäbletääpe asigräreji ge, uli laame ime cabu ge teeme gege ne awabudnitame. ¹⁰Teipi baborage tagepogogo ca abayaninisi apu egä,

“Mime Acejiyame, lui te enajenige teeme babo adnata puupu cabu piiyepu Maamoi,
teipi te biname bine niiya cabu ca birige äsecrera!”

¹¹Iyeta mename seemo cina jeclajutäjimige, babo adnata puupu ne jewaclomtisi, cuta piiyepu fooa ireclota gwidape bine piiyepu twentifoo modamoda biname bine jewaclomtemisi. Teipi itrametnemalemige babo adnata puupu opo gaabe je Acejiyame ne opo gaabe me acitame, siige jiicisi egä,

¹²“Ai lui toraca mene gyene!

Mine mijji iyeta padare cabu mime Acejiyame ne awepyeräja, opo
gaabe me acitena, eso ceerana!

Tabe baborage gyene, umleyame gyene, kokreyame gyene!

Teeme ngii caburage gyene iyeteta iyeteta!

Ai mene toraca gyene!”

¹³Puma cita ca twentifoo modamoda biname bime yepä te cebine nätemlige, “Maane nää umle gäte, laati bemi ai lecaleca bulubulu cäbletääpe asigräreji biname? Teipi luma cita ca gemi?” ¹⁴Cane jejine egä, “Babo biname, cane umle lica gäne, yepä maane umle gäte.” Tabe nawecnistige, najige egä, “Ai lui eei biname gemi, babo mäpu cabu ca lui cina ituge äsi. Teipi teeme cäbletääpe bine itu jicisäjemujisi, bulu me itu jewenimujisi Maamoi me uudi ca. ¹⁵Peei name pi teipi jeclajutenenemige Acejiyame me adnata puupu opo gaabe je, teeme kaakesea ne jewenenisi teeme mete cabu iyeta padare cabu, ciiye bimu. Lui te adnatäneji gyene babo adnata puupu cabu, tabe ten cama enajenige, teebibine jilyengenemige. ¹⁶Teipi ingwe ca lica pagege loolomecewe coo niiyemecewe; bimu te lica atara, coo nuuja nuunu te lica oomlana teebibine, ¹⁷ingle Maamoi lui te jeclajutenige babo adnata puupu opo gaabe je, tabe te teebibine pa ire jaatwemepi, pa yaawademepi ireclota niiye gome me. Cuta Acejiyame te pagege teeme iyeta elemäcu äciseja.”

Ceräcerägääbuyame Uli Ngate

8 ¹Maamoi te liba seben manu me ngate ne jewälutige, cabucewe te bojäcu enajige cobocebo awa cama. ²Cane puma cita ca jepänimine seben Acejiyame me mename seemo bine aclajuteji Acejiyame me opo gaabe je. Teebibine ecäranemisi seben moole.

³Cuta nuuja mename seemo te tädige, jeclajutige iiwäreja dade gome. Teeme ime cabu puga ge gol disi mijirage lengo gwidape acrana tääpume, siige bucourage ecärisi tabe alenglecäjame Acejiyame me binamewale bime irecu ätumuta mene cama siige uubuderame gol ca

wawenäneji iiwäreja dade cabu, lui babo adnata puupu gome puga ge. ⁴Tabe jeclajutige Acejiyame me opo gaabe je. Teeme ime cabu ca miijirage lengo kloka cina äsige cabu me Acejiyame me binamewale bime irecu ätumuta mene cama. ⁵Siige tabe pui gol disi ne ecatige, cuta uliobo ne ecatige pui iiwäreja dade cabu ca, ecitige disi cabu me, ijarije gawe me. Piba taatu maadubi te ala sengenige, poto modamoda ala puga ge, paamlepamle cina toplacmeläjinisi, ocneja te cewe ne tedodyeräjige.

Seben Mename Seemo cina Moole bine Jecnäjemisi

⁶Pui seben mename seemo lui bine moole ecäranemisi, teepi amacetnäjinisi äcnäjame. ⁷Niinäceyame te liba teemanu ne jecnäjige, piba aisi ipecu cina, lui uliobo piiyepu uudi cama alenglecäjinisi, babo kokre cama gawe me itrametnemige. Uliobo te peema cita ca äpletnutigie, siige yepä poto gawe te ayige, neeneni poto gawe cina abmaläsi. Yepä poto gawe me uli cina ayinisi, neeneni poto gawe me abmalininisi. Baace cina ayinisi iyeta poto ta.

⁸Neeneni manu me mename seemo te liba teemanu moole ne jecnäjige, podo pana gwidape lui te uliobo cama ge, piba ajarige malu cabu me, siige yepä poto malu me niiye te ateplingtige uudi me, neeneni poto malu me niiye cina abmaläsi. ⁹Lui poto malu me niiye te uudi me äbitige, iyeta ireclota gwidape bine budre me eglecimige, buto bine cuta sabe jewenimige.

¹⁰Nesae manu me mename seemo te liba teemanu moole ne jecnäjige, baborage wale te piba itramige gawe me. Epu äinige ngale pana, siige yepä poto gawe me baduge bora me piiyepu waja bora me abacitanige. Neeneni poto gawe me baduge piiyepu waja cina abmalininisi. ¹¹Pui wale me ngii lui Caapo. Pui yepä poto gawe me niiye cina caapo me äbitininisi. Bucurage biname cina budre äbitininisi, teepi liba enisi pui niiye ne.

¹²Fooa manu me mename seemo te liba teemanu moole ne jecnäjige, cabu je bimu me yepä poto te äplige, neeneni poto cina abmaläsi; mabye me cuta yepä poto te äplige, neeneni poto cina abmaläsi, cuta yepä poto me wale cina äplegicinisi, neeneni poto me wale cina abmalininisi, piba pui poto bimu, mabye, wale apaclyera lica ge. Pui name pi bimu me yepä padare krokeciyi ge, neeneni padare apaclyäreji ge; cuta ciiye me yepä padare krokeciyi ge, neeneni padare apaclyäreji ge.

¹³Puma cita ca cane jepänine yepä warye te tuujananige cabu je. Tabe baborage tagepogogo ca tiicige egä, “Ogi nemi, ogi nemi, ogi nemi, lui cina inajininige gawe cabu. Weene baborage mäpu ne pagege päpäna, cerämu nesae mename seemo cina liba pagege teeme moole bine äcnäja.”

9 ¹Faib manu me mename seemo te liba teemanu moole ne jecnäjige, cane piba jepänine wale ne, lui ituge atrama gawe cabu me. Piiyemrage cupicu puga ge, lui armeji ge. Pui wale ne kii ecärisi pui

cupicu ne iitnaname, ²siige tabe jiitnige. Baborage kloka te tasatige, epu pana budni ne lipu juubudärusi, carbe bine icwabimige piiyepu bimu ne cuta icwabige. ³Pui kloka cabu ca sesi cina täsige gawe cabu me. Teeme kokre puga ge biname bine pita cerame, epu pana potetagetage te lipu biname ne yäägutuge babo pita cama. ⁴Teebibine jejemisi, “Gone sabe jaawenimuye baace bine, uli bine coo nuuja uutana gwidape bine, yepä pui biname bine taatu sabe jwenemepeye, lui bime mangace cabu lica gyene Acejiyame me cewecu.” ⁵Teebibine jejemisi faib mabye ngalebora biname bine pita mäpu cerame, yepä lica budre me aglecame. Teeme peei pita te epu pana ge, potetagetage me äguta cabu ca lipu pita ne jäätäpänsi. ⁶Pui padare cabu biname cina naabe liga budre me cire läbitipesi, yepä teepi budre lica cirege. Teepi babo singi budre me, yepä teepi budre te lica cire joomle-mepi.

⁷Pui sesi cooso pana ge, lui bine cubu täüpume yaama-cetnäjimus. Teeme mope cabu puga ge gol ca wawenäneji krauni pana gwidape, opo lui biname pana ge, ⁸edingäli lecaleca ge, giricu lui layani pana ge. ⁹Teeme dare cabu puga ge epu pana ayana gwidape, cubu cabu lui ca biname cina dare bine jäälýengimusi. Teeme taame puuwämu epu pana ge, bucurage cooso cina lipu kariyota bine yäälädnimusi cubu cabu je. ¹⁰Teeme kiira gaale cama ge potetagetage me liiyepu. Teepi pui gaale ca biname bine sabe jaawenanemusi faib mabye ngalebora, siige teepi pita ne jäätäpänsi. ¹¹Teeme mope biname yepä mename seemo puga ge. Tabe te ire jetwenige pui piiyemrage cupicu ne. Heberu mene ca teeme ngii lui Abadoni, Griik mene ca lui Apolyoni. Teeme abocломta lui egä ‘Sabe Wawenayame’.

¹²Yoo siige, yepä mäpu te peega bapirige, piiyeme cerämu neenenä mäpu gegi otnime.

¹³Puma cita ca siks manu me mename seemo te jecnäjige teemanu moole ne. Lui gol ca wawenäneji iiwäreja dade puga ge Acejiyame me opo gaabe je, pui me fooa mutre cabu ca cane nätecijige tagepogogo, ¹⁴lui jejige siks manu mename seemo ne egä, “Foaa mename seemo bine jiibiremepi, lui cina ätäyäneji gemi Euprates babo baduge gome.” ¹⁵Siige teebibine jiibirimisi puirage kämäge, mabye, bimu, padare cabu teepi yepä cebo biname bine budre me aglecame, neenenä cebo bine abmaläcemame. ¹⁶Cane nätecijige luma ngälu cubu biname cooso cama puga ge. Pui lui neenenä hanred milyon ge. ¹⁷Wama pana cane cooso bine jepänimine piiyepu teeme papa cabu lui biname ge. Teepi ayana gwidape asigräreji ge teeme dare bine älyengame. Pui älyenga gwidape lui uliobo pana ududi ge, sapiri kula pana sisi ge, cuta piiyepu sulpur pana mulimuli ge. Cooso bime mope layani pana ge. Teeme tage cabu ca täsige uliobo kloka cama piiyepu niiyarage lengo gwidape ngii sulpur. ¹⁸Pui nesae gwidape cina: uliobo, kloka piiyepu sulpur, cooso bime tage

cabu ca lui täsige, seglecemisi yepä cebo biname bine, neeneni cebo cina abmalininisi. ¹⁹Pui cooso bime kokre lui tagé cabu ca ge piiyepu kiira cabu ca ge. Teeme kiira lui cobyame mope pana ge, siige pui ca biname bine sabe jewenanemisi.

²⁰Lui biname cina budre lica äbitaninisi ai mäpu cabu, teepi lica ätecitininisime ca wawenäneji gwidape bine awejename. Teepi camu ewejanemisi niiyaniya cable bine, piiyepu gol ca, silba ca, braasi ayana ca, kula ca, uli ca wawenäneji gwidape bine, lui cina äblicäco ge päpäna, ätecija, otnetneja. ²¹Cuta teepi lica tatatröngärinini biname bine agleca mule cabu ca, mowä mule cabu ca, sargi mule cabu ca, gwidape ero cabu ca.

Acejiyame me Mename Seemo te Yoane ne Peba Ecärigé

10 ¹Puma cita ca cane jepänine Acejiyame me nuuja kokre mename seemo te äina je cabucewe ca. Carbe te teebine icwabige cäbletääpe pana. Cänibäniba te aclitige teeme mope gome. Teeme opo epu apacyäreji cama ge bimu liiyepu, piiyepu teeme ernge neeneni uliobo wädräji liiyepu. ²Teeme ime cabu puga ge matikäli peba, lui te iitneji ge. Tabé teeme camu poto ernge ne malu cabu ecitige, säwäci poto ernge ne doro cabu ecitige, ³siige baborage tagepogogo ca ala abayanige layani me tagepogogo liiyepu. Seben maadubi cina teebine jewecnistisi. ⁴Siige teepi liba ala sengenetne-mige, cane oogärame äbitine, yepä piba taatu cane tagepogogo nätecijige, cabucewe ca lui te najige egä, “Gone yoogärute, seben maadubi cina ngeno me bii jiicisi. Peei lui ogä mene gyene.”

⁵Puma cita ca pui mename seemo cane lui ne jepänine aclajuteji malu cabu piiyepu doro cabu, tabé teeme camu poto ime uutige cabucewe me. ⁶Acejiyame lui te iyeteta gyene, lui te jewenimuji cabucewe, gawecewe, malu piiyepu teeme cabu lui iyeta gwidape, teeme ngii cabu pui mename seemo te jiicige egä, “Siige! Cerämu awagrija lica gyene. ⁷Seben manu me mename seemo te liba teeme moole ne pa jääcnäjepi, Acejiyame piba pa yaapirepi teeme ogä ngene atwana ne, tabé lui ituge jaji teeme kaakesea bägrä bine, lui teeme mename biname gemi.” ⁸Puma cita ca niinäce cane lui tagepogogo nätecijige cabucewe ca, cääri najige egä, “Äte, peba ne ecati lui iitneji gyene pui mename seemo me ime cabu, lui te jeclajutenige malu cabu piiyepu doro cabu.” ⁹Cane siige ädine, jejine matikäli peba ceerame. Tabé najige, “Ecati, erwi! Määme came cabu caapocapo enajenige, yepä maane liba erwenite, määme tage cabu mite taatu, uri liiyepu.” ¹⁰Cane peba ne ecatine teeme ime cabu ca, siige erwine. Cäme tage cabu epu mite enajige uri liiyepu, yepä liba erwine, cäme camuge bora caapocapo ge. ¹¹Puma cita ca cebine najisi egä, “Maane miji cääri yepä gääbu jejananemepi, ngena cina cirege äbitena gawe maramara,

mene maramara, tääpe maramara biname bime tääpume piiyepu gawe mope biname bime tääpume.”

Neeneni Aitneja Biname

11 ¹Puma cita ca cebine suru näcärisi, atonera suru pana, najisi egä, “Äte, iiwäreja mete ne etoneräji, cuta puma lui iiwäreja dade ne etoneräji. Maane cuta ecnemi lija biname cina irecu ätumutenininisi puma. ²Yepä pui mete caale kaake poto ca lui puupu, pui ne gone yaatoneräjute, ingle pui puupu lui ceereji ge nuuja biname bine, lica Israela biname bine. Teeme ime cabu sine. Teepi te footituu mabye ngalebora sabe cire jaawenepesi Acejiyame tääpume lui babo cewe ne mara me ituge wawena. ³Cane käme neeneni aitneja biname bine cire jäätylepepene. Teepi ragre pana cäbletääpe cama cirege. Teepi Acejiyame me Mene cire jaajanamempäsi yepä tausen neeneni hanred siksti bimu ngalebora je.”

⁴Pui neeneni aitneja biname lui neeneni olibi uli gegi piiyepu neeneni lampa atacwa dade gegi, lui cina jaaclajutenige ai gawe Yageyame me opo gaabe je. ⁵Laati bemi liba singi sabe wawena teebibine, uliobo te tasatuge teeme tage cabu ca, siige teeme cubuyame bine yaataclomemuge budre me. Yoo, laatibi liba läbitininus teebibine sabe wawename, peei biname bine pepu birige budre me agleca. ⁶Teeme conocäco pisi nyene ngupe iibaname, siige teepi lui padare cabu Miji Mene cirege jajanena, pui padare cabu ngupe te lica acira. Teeme cuta conocäco pisi nyene waja niiye bine uudi me wawename piiyepu maramara mäpu bine ätyepejame gawecewe cabu me, teepi liba singi.

⁷Siige, teepi liba teeme mene jajanena kaakesea ne cire yaapirepäsi, piba drowä gwidape, lui te piiyemrage cupicu cabu ca cire tasatepi, ten cama cire larngepi. Tabo teebibine cire läätucärep, siige budre me cire laaglepi. ⁸Teeme budrekaake cina cirege gaabe cabu lenaja pui babo cewe cabu je, teeme Yageyame ne luma jibyecrujisi toto ca baarge uli cabu. Pui babo cewe ne ngene ca agli mene ca Sodoma ca piiyepu Aikupito ca einenisi.

⁹Iyeta gawe maramara, mene maramara, ingle maramara, tääpe maramara biname cina cirege teeme budrekaake bine päpänena nesae piiyepu cebocebo bimu cama. Teepi singi lica cirege teebibine gape cabu me acitame. ¹⁰Gawecewe biname cina teeme budre name pi gege cirege. Siige peei name pi teepi cirege giiregire mule wawenetnäja piiyepu owecu gwidape cire lääränipesi, ingle pui neeneni mename biname cina teebibine baborage mäpu me cirege wawena. ¹¹Nesae piiyepu cebocebo bimu ingwe gaabe ca Acejiyame te tityepige ireclota buuwemope ne teeme cabu ca, siige tabe abacitanige pui neeneni biname bime trupa ngalebora me, piba teepi abujengtäsi. Iyeta lui cina jääpnäisi

teebibine, mage wälu ge. ¹²Puma cita ca pui neeneni mename biname cina äätecijige baborage tagepogogo cabucewe ca iicana egä, "Siclege aimä!" Teepi puma cita ca teeme cubuyame bime irewale carbe cabu aaclige cabu me. ¹³Puirage padare cabu baborage ocneja puga ge, siige babo cewe yepä poto ne sabe jewenige, nain poto cina abmalininisi. Seben tausen biname bine budre me eglecimige. Lui cina abmalininisi, mage wälu ge, siige Acejiyame lui te enajenige cabucewe je, teebine ewepyeräjisi.

¹⁴Yoo, neeneni me mäpu te peega bapirige. Cerämu pisi nyene yepä.

Seben Manu me Mename Seemo te Teeme Moole ne Jecnäjige

¹⁵Seben manu me mename seemo te liba teeme moole ne jecnäjige, cane piba nätecijige cabucewe ca tagepogogo cina oräre iicana egä, "Mime Yageyame piiyepu Keriso, tabe lui ne tityepuji, teepi ituge gawecewe ne acata teeme ime cabu me, siige teepi te pa yaacanepäsi iyeteta." ¹⁶Piba twentifoo modamoda biname, lui cina teeme adnatera puupu cabu icrulenige Acejiyame me opo gaabe je, teepi owe ca gawe me itrametnemalemige, Acejiyame ne opo gaabe me ecitisi, ¹⁷jiicisi egä,

"Yageyame, babo kokre Acejiyame,
lui sine page, lui tage uja,
cine eso nääcärenisi,
egä maane määme babo kokre ca ai gawecewe ne ecanenite.

¹⁸Gawe maramara biname cina babo niiya me bäbitininisi,
ingle määme claabe padare te bii tatyaramtige.
Ai lui padare gyene budre biname bine atraname.
Padare te bii tatyaramtige määme kaakeseayame,
Acejiyame me mename biname bine daremu ceeraname
piiyyepu iyeta määme binamewale bine,
lui cina wälu ituge määme täüpume matimati cabu ca ngälu
modamoda me.

Padare te bii tatyaramtige sabe wawename pui bine, lui cina sabe jewenenisi ai gawecewe ne."

¹⁹Puma cita ca cabucewe je iiwäreja mete te iitnige, siige lui uli boks ngalebora ten cotre bine eweteninemisi, pui te pajecu me äbitige. Peei mule te liba äbitige, paamlepamle cina toplacme-läjinisi, ala puga ge, maadubi cina ala sengenetnemige, ocneja puga ge piiyepu aisi ipecu cina sitrametnemige gawe cabu me.

Magebi piiyepu Drowä Gwidape

12 ¹Puma cita ca cane jepänine, mara opo gwidape te lui aboclotigie dume cabu. Pui lui magebi ge. Tabe bimu ca asigräneji ge cäblettääpe täüpume piiyepu mabye te teeme ernge gawe mage. Teeme

mope cabu lui twelb wale ca wawenäneji krauni puga ge. ²Tabe lui mäpumäpu ge, adnatame äbitige pita ala cama.

³Cuta nuuja mara opo gwidape te aboclomtige dume cabu. Pui lui baborage ududi siible seben mope cama piiyepu ten gaale cama. Teeme pui seben mope iyeta krauni cama ge. ⁴Teeme kiira ca tabe yepä poto wale bine jewälidnemige, siige yiisabimige gawe cabu me. Neeneni poto me wale cina abmalininisi. Tabe jeclajutige pui magebi me opo gaabe, adnatame lui te äbitige, naace tääpume bägrä te liba aplimla je tabe piba ärmitame. ⁵Siige tabe bägrä ne jirngige, lui te iyeta biname bine cire yaawademepi ayana suru ca. Yepä, bägrä jwuutecrisi, ewepläcitisi Acejiyame bau me teeme adnata puupu cabu me. ⁶Magebi te uucrige daapo taatu cewe cabu me. Acejiyame te puma puupu ne itu semacetnäjumi teeme tääpume. Teebine puga ire jotwisi yepä tausen neeneni hanred siksti bimu cama.

⁷Piba cubu puga ge cabucewe je. Acejiyame me babo mename seemo Maikol piiyepu teta cama lui mename seemo, teepi arnginisi siible cama. Siible te teeme mename seemo cama liga naabe uutrufame äbitanige, ⁸yepä tabe äblicäco ge, peei name pi teepi äblicäco cabucewe je cerämu lenaja. ⁹Siige pui babo siible ne sijarisi gawe cabu me iyeta teeme mename seemo cama. Tabe pui sasa cobyame gyene, lui ne Diyabolo ca piiyepu Satani ca einenisi, ai gawecewe ne lui te ituge angletneja.

¹⁰Piba cane nätecijige baborage tagepogogo cabucewe je iicana egä,
“Siige Acejiyame te page byuutrutigie!

Tabe teeme kokre ne biiri seboclomtige, egä tabe te biname bine ewadenemige!

Piiyepu teeme Keriso te page teeme conocäco ne beboclomtige gawecewe tääpume,
ingle Diyabolo te Acejiyame me opo gaabe je cerämu lica enajenige ätrunga biname bine icetname ciiye piiyepu bimu cabu je.

Teebine siige gawe me bijarisi.

¹¹Cime ätrunga binamewale cina ituge uutruta
teeme bau ca Maamoi me uudi ca
piiypu teeme aitneja mene cabu ca.

Teepi singi ge teeme ireclota bine äyemelame budre tääpume.

¹²Peei name pi cabucewe piiyepu lui cina puma, weene mijji gege!
Yepä ogi nemí, lui cina inajininige gawe cabu piiyepu malu cabu,
ingle Diyabolo peeyeme ituge otni.

Tabe babo niiyarage gyene,
ingle tabe umle gyene, egä teeme tääpume padare matikäli
piiyeme.”

¹³Siible te liba umle äbitige, egä teebee gawe cabu me bijarisi, tabe gjije abacitige pui magebi ne äcwetnename, bägrä ne lui te jirngige.

¹⁴ Magebi ne ocärisi babo warye me neeneni taame tabe uujaname teeme puupu cabu me daapo taatu cewe me. Teebine puma pa ire jwaatwepesi nesae piyepu cebocebo kämäge cama, piba teebine sible te äbläcäco oomlana. ¹⁵ Puma cita ca siible te igi niiye ne isatige teeme tage cabu ca magebi me ingwe poto ca teebine acatame. ¹⁶ Yepä, gawe te teebine uttyärige, äpälutige, niiye ne irmitige, siible me tage bora ca lui te tasatige. ¹⁷ Siible te babo niiyarage me äbitige magebi tääpume, ädige teeme poto bägrä bime cama cubu me. Teepi iyeta eei gemi, lui cina Acejiyame me Mene ne jäätprungusi piyepu Miji Mene jaajananemusi Yeesu poto cidi me. ¹⁸ Siige siible te abmalige malu cabu aclajutame.

Neeneni Drowä Gwidape

13 ¹Cane drowä gwidape ne jepänine malu cabu ca arpata. Taben gaale cama piyepu seben mope cama ge. Teeme gaale iyeta krauni cama ge piyepu iyeta teeme mope cabu ngii puga ge Acejiyame me ngii ne sabe wawename. ²Tabe baborage glunubora pusi pana ge, ngii lepadì. Teeme ime, ernge lui bea pana ge, tage layani me tage pana ge. Siible te teeme kokre ecärigé drowä gwidape ne, cuta ecärigé teeme babo adnata puupu tabe puma cita ca biname bine waadename. ³Drowä gwidape me yepä mope epu pana ge, egä uja ituge budre me agli, yepä pui budre dupe te läsumurepi. Iyeta biname cina mutäcäco äbitininisi, siige teeme singi cabu otnenininisi. ⁴Teepi iyeta siible ne opo gaabe ecitisi, ingle tabe kokre itu yääcärepì drowä gwidape ne. Teepi cuta drowä gwidape ne opo gaabe ecitisi, jiicisi egä, “Nuuja te lica gyene drowä gwidape pana. Nuuja te äbläcäco teta cama arngi.”

⁵ Acejiyame te ire taatu jecitige drowä gwidape ne tabe mope babo äbitame piyepu Acejiyame me ngii ne sabe wawename. Teeme pui drowä gwidape me cuta conocäco puga ge babo biname me lenajame footituu mabye ngalebora. ⁶Siige tabe gije abacitige Acejiyame ne, teeme ngii ne piyepu teeme lenaja puupu ne äingejame cuta eei bine, lui cina cabucewe je icrajinige. ⁷Acejiyame ire taatu jecitige tabe teeme binamewale cama arngime, teebibine apremelame. Cuta teeme conocäco puga ge tabe babo biname me äbitame iyeta maramara ingle, maramara gawe, maramara tääpe piyepu mene maramara biname bime tääpume. ⁸Iyeta biname cina gawecewe cabu teebine opo gaabe me cire yaacitepesi, yepä eei biname lica lui bime ngii ituge oogära ireclota peba cabu agedna me niinäce gaabe je. Pui peba lui Maamoi myene, lui ne eglujisi.

⁹Weeme liba tablame piti nemí, itecijinege ai mene! ¹⁰Lui gemi oomlemame, siige cire joomlempjesi. Lui gemi cubuturikä ca budre me aglecame, siige cubuturikä ca budre me cire yaa-glecemepesi. Ai mäpu mule cina singi Acejiyame me binamewale cina kokre piyepu ätrunga cama aclajutame.

¹¹Cuta cane piba nuuja drowä gwidape ne jepänine, gawe cabu ca lui te tasatige. Teeme neeneni gaale puga ge maamoi pana. Tabé siible pana mene jiicemige. ¹²Niinäceyame drowä gwidape te teeme kokre ecäridge pui nuuja ne. Siige tabe teeme irewale giri jicranimige ai gawecewe ne piiyepu teeme cabu lenajayame bine niinäce drowä gwidape ne opo gaabe me acitame, lui me niiyarage dupe äsumureji ge. ¹³Tabé pui neeneni manu drowä gwidape te modamoda ciitaca mule bine jewenimige; tabe jewenige uliobo ne cabu ca äiname gawe me biname bime irewale. ¹⁴Acejiyame te ire taatu jecitige tabe ciitaca mule bine wawenecame niinäce drowä gwidape me irewale. Ai ciitaca mule ca tabe engletnäjemige iyeta biname bine ai gawecewe cabu. Tabé jejemige niinäce drowä gwidape pana gwidape ne wawename, lui ne niinäce yaaglepesi cubuturikä ca budre me, yepä siige ireclota ge. ¹⁵Acejiyame te ire taatu jecitige neeneni manu drowä gwidape te ireclota buuwemope äpwäclutame pui niinäce drowä gwidape pana gwidape ne siige tabe mene iicemame piiyepu budre me aglecame, laati bemi lica teebine opo gaabe me acita. ¹⁶Pui neeneni manu drowä gwidape te giri jicranige iyeta biname bine, matimati biname modamoda biname, dogwe biname owecumete biname, aletnäneji biname coo poto biname, teepi cewecu ne acatame teeme camu poto ime cabu coo mangace cabu. ¹⁷Nuuja te äblicäco gwidape bine aleyna coo piiyepu aleurname waadena, teeme liba pui cewecu lica gyene. Pui cewecu lui niinäce drowä gwidape me ngii gyene coo teeme ngii namba gyene.

¹⁸Maane mijji umle cama ai ne opo awatname. Laasi nyene umle biname, tabe te jäärngege, drowä gwidape me namba ngeno myene. Pui namba lui biname me ngii tääpu myene. Pui lui 666 gyene.

Maamoi piiyepu Teeme Binamewale

14 ¹Puma cita ca cane ire acitine, jepänine Maamoi ne aclajuteji Siyyona pelo cabu. Ten cama puga ge yepä hanred footifoo tausen biname, laati bime mangace cabu oogäräneji ge Maamoi me ngii piiyepu teeme Babe me ngii. ²Cane cabucewe ca tagepogogo nätecijige epu pana niiye te lipu pelo cabu ca babo ala cama täcwäjuge piiyepu cuta babo maadubi me ala liiyepu. Pui tagepogogo cuta epu pana ge, biname cina lipu haapi bine jääcnäjimus. ³Pui yepä hanred footifoo tausen biname cina jeclajutemige babo adnata puupu piiyepu fooa ireclota gwidape piiyepu twentifoo modamoda biname bime opo gaabe je, siige kirece uupera ne etangisi puma. Nuuja te ibibi lica ge peei uupera ne abiberäjame, yepä pui yepä hanred footifoo tausen biname lui cina Keriso me uudi ca aletnäneji gemi gawecewe cabu ca. ⁴Teepi lui eei biname gemi, lui cina cogacoga mule umle cäco, ingle teepi camu tääpe cama gemi. Teepi Maamoi ne ingwe icwenisi, tabe liiyeme

läduge. Teebibine ituge aletna gawecewe biname bime cabu ca. Teepi lui Acejiyame me piiyepu Maamoi me binamewale gemi. Teepi epu pana gemi ire acita cabu niinäceyame kuu lui yääcärusi Acejiyame ne.⁵ Teeme tage cabu ca nuuja walya mene te lica ituge asata, coo nuuja niiya mule ne lica ituge päpäna teeme cabu.

Nesae Acejiyame me Mename Seemo cina Mene Jiicemisi

⁶Puma cita ca cane jepänine yepä mename seemo te cabu je uujana. Miiji Mene lui iyeteta gyene, tabe pui ne ecenanige iyeta biname bime bau me gawecewe cabu, ingle maramara, mene maramara, tääpe maramara, gawe maramara biname bime bau me. ⁷Tabe baborage tagepogogo ca jiicige egä, “Acejiyame tääpume miji välü, teebine miji awepyeräja, ingle padare te bii tatyaramtige tabe biname bine atraname. Opo gaabe me eciteye, lui te jewenimuji cabucewe ne, gawecewe ne, malu ne, waja bine.”

⁸Teeme ingwe gaabe ca nuuja mename seemo te tädige, jiicige egä, “Siige, tabe bitramige! Babo cewe Babloniya te bitramige! Teeme sargi mule^d cina sabe jaawenemepesi iyeta gawe maramara biname bine. Teeme pui sargi mule lui kokre waina niiye pana ge, siige tabe biname bine jaawenemepi pui nanime.”

⁹Pui neeneni mename seemo bime ingwe gaabe ca nuuja te cuta tädige. Tabe jiicige baborage tagepogogo ca egä, “Laati te liba opo gaabe me yaacituge drowä gwidape ne coo teeme pana wawenäneji gwidape ne, coo liba ime cabu coo mangace cabu teeme cewecu ne yaacatuge,¹⁰ tabe te miji Acejiyame me claabe waina niiye ne nani. Ai lui wainarage niiye ge, Acejiyame me claabe ge, tabe lui ne epadurige kaapo cabu me. Apu biname bine cirege ädnäja uliobo wädräji cabu piiyepu niiyarage lengo gwidape ngii sulpur wädräji cabu Acejiyame me mename seemo bime piiyepu Maamoi me opo gaabe je.¹¹ Pui uliobo lui ätuma cäco gyene. Teeme kloka cina iyeteta täsenininisi cabu me. Laatibi drowä gwidape ne coo teeme pana wawenäneji gwidape ne opo gaabe me yaacitusi, coo laatibi teeme ngii ne yaacatanusi mangace cabu coo piiyepu ime cabu, teepee ciiye bimu diibe oocana lica cirege pui uliobo cabu ca.¹² Acejiyame me binamewale cina, laatibi teeme mene yäätecijemuge piiyepu laati bemti toraca Yeesu tääpume, teepee gone onya te agli pui drowä gwidape me gaabe cabu otinetnejame.”

¹³Puma cita ca cane nätecijige cabucewe ca tagepogogo te iicana egä, “Maane apu yoogäri egä: Gege gemi pui biname cina ama cita ca ngälu

^d **14:8** sargi mule: Ai lui toraca sargi mule lica gyene. Biname cina uuje bine jäätrungemepesi, lica Acejiyame ne. Peei lui epu pana gyene, egä teepee sargi mule ne jaawenepesi.

Yageyame me kaakesea cabu lui cina budre ne cire jääpänanepesi.” Acejiyame me Seemo te jewecnistige teebine egä, “Toraca mene gyene! Teipi pagege ngene oocana teeme mäpu kaakesea cabu ca, ingle mene te teeme kaakesea poto cidi me ten cama ädenige.”

Gawecewe me Ire Acita Padare

¹⁴Puma cita ca cane ire acitine, bulubulu carbe ne jepänine. Pui carbe cabu puga ge adnatäneji biname pana gwidape. Teeme mope cabu puga ge gol ca wawenäneji krauni piiyepu ime cabu girirage turikä calwacupi ne ärucname. ¹⁵Iiwäreja mete cabu ca cuta nuuja mename seemo te tasatige, baborage tagepogogo ca ala abayige pui gwidape bau me, carbe cabu lui te enajige egä, “Maane gije abaciti määme turikä ca kuu bine alacname, ingle ärucna padare te bii tatyaramtige. Gawecewe te ngade bewangige ärucna tääpume.” ¹⁶Siige lui te adnatäneji enajige carbe cabu, teeme turikä ne sijarige gawe cabu me, siige iyeta ngade bine irucnimige.

¹⁷Iiwäreja mete cabu ca tasatige nuuja mename seemo te. Tabé cuta girirage turikä cama ge. ¹⁸Iiwäreja mete cabu iiwäreja dade gome ca cuta nuuja mename seemo te tasatige, lui te uliobo ne ire jaatwuge. Tabé oräre ala abayige pui mename seemo bau me, lui me ime cabu girirage turikä puga ge. Tabé apu jiicige egä, “Määme turikä ca jelacnimi waina kuu bine, ingle ngade bewangetnemige gawecewe me calwacupi cabu.” ¹⁹Siige pui mename seemo te teeme turikä ne sijarige gawe me, jelacnimige waina kuu bine, siige yiisabimige kula cupicu bora me ämungejame. Ai lui Acejiyame me daremu gyene niiya mule biname bime tääpume. ²⁰Waina kuu bine jimungäjemisi kula cupicu ngalebora je babo cewe kaakepoto cidi ca, siige uudi te tasatige pui ämungeja puupu cabu ca igi niiye pana, lui niiye yepä piiyepu cebocebo miita uugle ge piiyepu trii hanred kilomiita leca ge.

Seben Acejiyame me Mename Seemo cina Lui Mäpu bine Tityepemisi

15 ¹Piba cane jepänine mara opo gwidape ne cabucewe je, călu te äti pana baborage gwidape. Pui lui seben mename seemo ge seben mäpu mule cama. Pui lui ceräcerägääbu mäpu mule gemi, ingle teipi Acejiyame me claabe ne pa yaapirepesi.

²Puma cita ca cane jepänine gwidape ne, lui glaasi malu pana ge, uliobo cama alengläcitäneji ge. Cane cuta jepänimine lui cina ituge uutruuta drowä gwidape cabu ca, teeme pana wawenäneji gwidape cabu ca piiyepu teeme ngii namba cabu ca. Teipi glaasi pana malu gome jeclajutemige, haapi bine joomlemisi, Acejiyame lui ecäranemige. ³Siige teipi etangenisi Acejiyame me kaakesea biname Moose piiyepu Maamoi, teeme uupera ne apu egä,

“Yageyame, kokrerage Acejiyame,

maane ngena jaawenute, baborage piiyepu mijirage gyene!
 Gawe maramara biname bime Mopeyame,
 määme mule lipu conocäco piiyepu toraca gemi!
⁴ Yageyame, iyeta biname cina wälu gemi määme tääpume
 piiyepu määme ngii ne eweypyeräjenisi,
 ingle maane taatu gäte epucäco.
 Iyeta gawe maramara biname cina cirege otni
 meebine opo gaabe me acitame,
 ingle teepi määme conocäco atrana ne ituge päpäna.”

⁵ Ai ingwe gaabe ca cane jepänine cabucewe je lui iiwäreja mete te iitneji ge. Pui mete cabu puga ge cäbletääpe ca wawenäneji mete, Acejiyame luma enajenige. ⁶ Liwäreja mete cabu ca pui seben mename seemo cina täsige, lui bime mäpu mule puga ge. Teepi bulubulu cäbletääpe asigräreji ge, lui jugi cäco piiyepu oplacmeläja cama. Teepi gol seea ca ätäyäneji ge dare cabu. ⁷ Fooa ireclota gwidape bime yepä te ecäranemige teeme yepäyepä bine gol disi. Acejiyame lui te iyeteta gyene, teeme claabe ca apanäneji ge pui disi cina. ⁸ Acejiyame me kokre piiyepu apaclyera iiwäreja mete ne epu pana icwabige, kloka te lipu mete ne yaacwabuge. Nuuja te äblicäco ge piiyeme abacita, ngälu pui seben mename seemo bime mäpu cina liba pa lapiripesi.

Seben Ceräcerägääbu Mäpu Mule

16 ¹Puma cita ca cane nätecijige baborage tagepogogo iiwäreja mete cabu ca, lui jejemige pui seben mename seemo bine egä, “Ate, ecebmeläjemeye gawe cabu me Acejiyame me claabe cama lui seben disi gemi!” ²Piba niinäce manu mename seemo te ädige, ecebmalige teemanu disi ne gawe cabu me, siige lui cina drowä gwidape me cewecu ne itu yaacatepesi cuta lui cina teeme pana wawenäneji gwidape ne itu opo gaabe me yaacitanepesi, teepi mage niiyarage pita droobo bine jepänanemisi.

³Puma cita ca neenení manu mename seemo te teemanu disi ne ecebmalige malu cabu me. Niiye te epu pana äbitige budre biname me uudi liiyepu, siige iyeta ireclota gwidape cina budre äbitininisi puma.

⁴Cuta nesae manu mename seemo te teemanu disi ne ecebmalige baduge bora me piiyepu waja bora me, siige niiye cina uudi me atepengläjinini. ⁵Cane nätecijige niiye bine lui mename seemo te ire jetwemenige, jiicige egä,

“Oo, maane epucäco Acejiyame gäte,
 maane lui tage uja piiyepu lui säte page!

Määme atrana lui conocäco gyene.

⁶ Teepi yaaglecemepesi määme binamewale bine
 piiyepu määme menameyame bine,

siige maane becärimite uudi teepi nanime.

Teepi teeme niiya mule daremu becatisi.”

⁷Puma cita ca cane nätecijige iiwäreja dade gome ca tagepogogo egä, “Yageyame, kokrerge Acejiyame, määme atrana lui toraca gyene piiyepu conocabo gyene.”

⁸Puma cita ca fooa manu mename seemo te teeme disi ne ecebmalige bimu cabu me, siige bimu te baborage nuunu me äbitige, biname bine ebemige teeme nuunu te. ⁹Biname bine niiyaniya ebemige, yepä teepi Acejiyame me ngii ne sabe jewenanisi, lui me ime cabu sine ai mäpu bine ätyepejame. Teepi singi lica teeme niiya mule cabu ca atatrongärame piiyepu Acejiyame me ngii ne awepyeräjame.

¹⁰Puma cita ca faib manu mename seemo te teeme disi ne ecebmalige drowä gwidape me babo adnata puupu cabu me. Krokeciyi te icwabige tabe lui gawe ne ecanige. Biname cina wätä ägutaninisi pita name pi.

¹¹Siige teepi caburage Acejiyame me ngii ne sabe jewenanisi teeme droobo piiyepu pita name pi, yepä teepi teeme niiyaniya mule cabu ca lica atatrongärinini.

¹²Puma cita ca siks manu mename seemo te teeme disi ne ecebmalige Euprates baborage baduge cabu me. Baduge te yuuri-cnige, gaabe me äbitige naace tääpume gawe mope biname cina otnime bimu acita gome ca. ¹³Piba cane nesae niiyarage cable bine jepänimine. Teepi poogä pana ge. Teeme yepä te sible me tage bora ca tasatige, nuuja te drowä gwidape me tage bora ca tasatige, nuuja te walya mename biname^e me tage bora ca tasatige. ¹⁴Teepi niiyaniya seemo gämi, lui cina ciitaca mule bine jewenenemisi. Teepi cirege otinetneja gawecewe cabu ta maramara gawe mope biname bine abasecretname yepä gome me teepi cubu iicaname kokrerge Acejiyame me babo bimu cabu.

¹⁵“Itecjinege, cane eromaame pana ädenine! Gege gyene pui biname, lui te ireclota enajenige, teeme cäbletääpe bine cängenarage ire jetwemenige, piba tabe cuutacuta lica cire waatne-pi, siige biname bime sobe cabu tabe ajiri lica cirege.”

¹⁶Puma cita ca pui seemo cina jebasecretnimisi gawe maramara mope biname bine puupu cabu me, Heberu mene ca lui puupu ne einenisi Armagedona ca.

¹⁷Siige seben manu mename seemo te teeme disi ne ecebmalige buuwemope cabu me. Iiwäreja mete cabu babo adnata puupu cabu ca baborage tagepogogo te jiicige egä, “Siige, bapirige!” ¹⁸Paamlepamle cina toplacmeläjinini, babo ala puga ge, maadubi cina ala senegenetnemige

^e **16:13** Fwalya mename biname: Ama cita ca ngälu neenení me drowä gwidape lui te tasatepi gawe cabu ca, pui ne einenisi walya mename biname ca. Tabe niinäce drowä gwidape me ngii cabu mene jiicemuge biname bine conocono gaabe cabu me waadename.

piiyepu baborage ocneja puga ge. Niinäce pepu baborage ocneja ne lica ituge päpäna agedna cabu ca ngälu ai padare cabu. ¹⁹Babo cewe te äplige nesae cobocebo me, piiyepu cuta maramara gawe cabu ta modamoda cewe cina sabe äbitininisi. Acejiyame te ngene lica jitrimalige babo cewe Babloniya poto cidi me, siige tabe jewenige waina niiye nanime kaapo cabu ca. Pui waina niiye lui teeme Acejiyame me claabe ge. ²⁰Iyeta curä cina apeseräjinini, iyeta podo cina baa liiyeme äbitininisi. ²¹Modamoda aisi ipecu cina sitrametnemige cabu ca biname bime papa cabu me. Teeme yepäyepä bime mäpu lui footifaib kilo ge. Yepä biname cina Acejiyame me ngii ne sabe jewenisi ai mäpu miji pi, ingle mage niiyarage ge.

Babo Sargi Magebi piiyepu Drowä Gwidape

17 ¹Disi cama lui seben mename seemo, teeme yepä te tädige cäme bau me, najige egä, “Tädi, cane naawabenine, babo sargi magebi ne lipulipu cirege daremu ceera, pui babo cewe ne lui bucurate niiye gome ituge raranga. ²Gawe maramara mope biname cina ten cama sargi mule ituge wawena, piiyepu biname cina sice buduma pana me ituge äbita teeme sargi mule waina niiye nani cabu ca.”

³Puma cita ca Aceji Seemo te nacenanige cebine, mename seemo te nacanige biname cäco cewe cabu me. Puma cane jopänine magebi ne adnatäneji ge ududi drowä gwidape papa cabu. Tabe lui seben mope cama ge piiyepu ten gaale cama ge. Teeme iyeta tääpe cabu niiyarage ngii oogäräneji ge Acejiyame ne sabe wawename. ⁴Magebi te ududi piiyepu ciriyäciriä cäbletääpe asigräneji ge, acwabäneji ge gol ca wawenäneji abasogära gwidape ca, oplacmeläja kula ca piiyepu kusa ca. Teeme ime cabu gol kaapo puga ge, lui apanäneji ge teeme jugijugi mule ca piiyepu sargi mule ca. ⁵Teeme mangace cabu oogäräneji ge ngii, lui me abclomta ogä gyene. Apu oogäräneji gyene,

BABO CEWE BABLONIYA, LUI INGLE GYENE
IYETA JUGIJUGI PIIYEPU SARGI MULE TÄÄPUME
AI GAWECEWE CABU.

⁶Cane jopänine, egä tabe sice buduma pana gwene Acejiyame me binamewale bime uudi nani cabu ca piiyepu eei bime uudi nani cabu ca, lui bine ituge budre me agleca Yeesu cabu ätrunga miji pi.

Cane liba jopänine teebine, cane mage mutäcäco äbitine. ⁷Pui mename seemo te cebine nätemlige egä, “Maane ngeno me mutäcäco bääbitite? Cane naajenine, ai magebi lui ngena tääpume mwene, piiyepu cane naajenine, pui seben mope cama ten gaale cama drowä gwidape lui ngeno myene, magebi lui me papa cabu onajenige. ⁸Maane lui drowä gwidape ne niinäce jääpänepete, lui uja yaanajepi, siige page lica gyene, tabe mameta gyene cuta cääri asata piiyemrage cupicu cabu ca, yepä sabe cire läbitepi. Ai

gawecewe cabu lenajayame lui bime ngii lica ituge oogära ireclota peba cabu, Acejiyame te luma ngii itu yoogärimuji agedna me niinäce gaabe ca, teepi cirege cälu te äti liba cire jäätäpänepesi ai drowä gwidape ne, ingle tabe uja yaanajepi, siige page lica gyene, yepä cuta cire tacnepi.

⁹Umle biname lete nemi, teepi te ai mule ne ngene ca aglime. Drowä gwidape me seben mope lui seben podo gemi, magebi te lui papa cabu onajenige. Teepi cuta seben gawe mope biname gemi. ¹⁰Faib cina itu itrametnemuji, yepä te pisi nyene, yepä te camu gyene otni. Tabo liba cire tädepi, tabe matikäli padare taatu cire yaanajepi. ¹¹Cuta pui drowä gwidape lui te uja yaanajepi, siige page lica gyene, liba cire tacnenutepi, tabe eit manu babo biname me cire yaanajepi. Tabo cuta peese nyene pui seben mope biname bime yepä, siige tabe budre gome me cire lädepi.

¹²Maane lui ten gaale bine jepänimite, teepi lui ten gawe mope biname gemi, lui cina camu gemi mope biname me äbita. Teepi liba cire läbitipesi mope biname me, teepi pui drowä gwidape cama gigri matikäli taatu padare cabu biname bine cire yaawadepesi. ¹³Teepi yepä ngene atwana cama cirege, siige drowä gwidape ne teeme kokre cire yääcärepesi. ¹⁴Teepi cire larngipesi Maamoi cama, yepä Maamoi teeme binamewale cama pa yaapremalemepi teebibine, ingle tabe iyeta yageyame bime Yageyame gyene piiyepu iyeta mopeyame bime Mopeyame gyene. Teeme binamewale eei gemi, Acejiyame lui bine ala ituge asogleca piiyepu äjäcra. Teepi siige toraca gemi teeme tääpume.”

¹⁵Mename seemo te cuta apu cebine najige egä, “Maane lui niiye bine jepänimite, sargi magebi te lui gome onajenige, teepi lui gawe maramara, ingle maramara, tääpe maramara, mene maramara biname bime tääpu memi. ¹⁶Maane lui ten gaale bine jepänimite piiyepu lui drowä gwidape ne jepänite, teepi pui sargi magebi ne cire jwäägyepesi. Teepi teeme iyeta gwidape bine cire yaawademepesi, cire jwiirecemepesi siige cuutacuta cire waabma-lepesi. Teepi teeme mäju bine cire yäärngäjempes, siige uliobo cabu cire waaceratepesi. ¹⁷Pui ten gawe mope biname cina cirege ai bine wawenettäja, ingle Acejiyame te cire jaawenemepi teepi wawename, tabe ngena tääpume singi. Siige teepi yepä ngene atwana cama teeme kokre drowä gwidape ne cire yääcärepesi. Teepi drowä gwidape ne cire jäätäcijepesi, ngälu Acejiyame me mene ibi cire läbitipesi. ¹⁸Lui magebi ne jopänite tabe lui babo cewe tääpu mwene, luma cita ca ire jetwenenemisi iyeta gawe maramara mope biname bine.”

Babo Cewe Babloniya Itramige

18 ¹Ai mule ingwe gaabe ca cane piba jepänine nuuja mename seemo ne, lui te cabu ca täinige. Tabo babo kokre cama ge piiyepu teeme apacyera te gawecewe ne epacyärige. ²Tabo babo tagepogogo ca ala abayanige egä,

“Siige tabe bitramige! Babo cewe Babloniya bitramige!
 Tabe bääbitige jugijugi piiyepu niiyaniya cable bime lenaja puupu me.
 Cibu cäco niiyarage ele cina puma teeme mete bine bii
 berangäjemisi.

³ Iyeta gawe maramara biname cina teeme waina niiye ne senumesi,
 teeme sargi mule me kokre waina niiye ne.

Gawe maramara mope biname cina ten cama sargi mule yaacnepesi
 piiyepu gawecewe me iyeta aletnaletna biname cina teeme bau ca
 bucourage rarekaake bine jääpänanemepesi,
 ingle tabe singi teeme bau ca gwidape aletname
 teeme lijalija singi bine ngene aglime.”

⁴Puma cita ca cane cuta nuuja tagepogogo cabucewe ca nätecijige,
 lui jiicige egä, “Täsineye käme binamewale, täsineye peei cewe cabu ca.
 Gone yääbäcnuye teeme niiya mule cabu me, piba weene ten cama yepä
 niiya daremu ne lica cirege päpäna. ⁵Teeme niiya mule epu bucourage
 gemi, egä bii jegeletnemige cabucewe me, siige Acejiyame te ngene bii
 jotwige teeme niiyarage mule tääpume. ⁶Pepu jewenepeye teebine, tabe
 lipu weebibine itu jiwenipi. Tabe ngena ituge wawena weeme tääpume,
 weene cuta neeneni me daremu ewecnistepeye. Jengärepeye teeme kaapo
 ne neeneni gääbu kokre waina niiye ca, tabe lui waina niiye weebibine
 itu icäripi. ⁷Puma ngälu mäpu piiyepu ele ecärepeye, tabe luma ngälu
 lawepyeräjepi piiyepu gwidape papa cabu yaanajepi. Tabe teemämu apu
 jiicanenige, ‘Cane age säne babo mope magebi. Cane nuuja cuubla lica
 gäne; cane nuuja singi lica gäne ele me.’ ⁸Peeli name pi yepä bimu cabu
 mäpu bijabija cina teebine cire jaabale-tnecepesi, naace pita, ngenecu
 mäpu, gane. Teebine uliobo cabu cirege uubudera, ingle Yageyame,
 Acejiyame, lui te teebine cire jaatranepi, tabe babo kokreyame gyene.”

⁹Siige gawe mope biname lui cina ten cama sargi mule yaacne-musi
 piiyepu teeme singisingi cabu me yääbäcnusi, teepi ele cire yääwäyepesi
 liba cire jääpänepesi uliobo kloka ne, teebine lui te cire yaabenepi.

¹⁰Teepi cudecewe je cire yäämyemutemepi, ingle teepi mage wälu cirege
 teeme mäpu name pi. Teepi cire jiicepesi egä, “Oo babo cewe Babloniya,
 babo kokreyame cewe, lipu niiyarage gyene määme tääpume! Maane
 watatarage atrana ne bii jepänite.”

¹¹Ai gawe cabu gwidape bine aletname lui biname cina yaawadimusi,
 teepi cuta ele cire yääwäyepesi teebine, ingle ingwe ca laati te teeme
 bau ca gwidape bine cire jaaletnemepi: ¹²teeme gol, silba, oplacmeläja
 kula piiyepu kusa; miijimiji opo bulubulu cäbletääpe, silk cäbletääpe
 piiyepu cäbletääpe lui ududi piiyepu ciriyäciriyä kala cama; maramara
 uli miijimiji lengo cama, maramara gwidape lui bine wawenäneji gemi
 elepent me giricu ca, miijimiji uli ca, braasi ayana ca, ayana ca, bulubulu
 kula ca ngii maabolo; ¹³piiypu maramara gwidape lui cina mite

yääcärusi deedei ne, mijimiji lengo kloka cama lui gwidape, opo piiyepu edingäli agana mijimiji lengo gwidape; waina niiye, oil, bulu, wiiti kuu; kau, maamoi, cooso piiyepu kariyota, cooso cina lui bine yäälädnäjemusi. Teeki cuta aletnäneji biname bine yaawadimusi aletname cuta piiyepu biname bime ireclota bine. ¹⁴Aletnaletna biname cina jejisi egä, "Maane lui mijimiji gwidape tääpume babo singi naanajanumi, siige lica gemi. Määme iyeta dogwe piiyepu anglangla gwidape cina niiya bääbitininisi, ingwe ca lica cirege pääna."

¹⁵Yoo, lui biname cina pui babo cewe cabu me gwidape bine yaawadanemepesi aletname, puma cita ca rarekaake jääpänanemepesi, teeki cudecewe je cire yäämyemutemepi, wälu cama ire cirege teeme mäpu tääpume. Teeki ele cire yääwäyepesi, ¹⁶cire jiicepesi egä, "Oo baborage cewe, lipu niiyarage gyene teeme tääpume! Tabe lasigruge mijirage opo bulubulu cäbletääpe ca, ududi piiyepu ciriyäciriyä kala cama cäbletääpe ca; cuta labasogäruge gol ca wawenäneji gwidape ca, oplacmeläja kula ca piiyepu kusa ca. ¹⁷Siige, watatarage teeme bucourage gwidape cina niiya bääbitininisi."

Siige iyeta buto waapo awadena biname, buto cabu kaakesea biname, buto cabu otnetneja biname piiyepu malu cabu lijalija kaakesea biname gemi, teeki iyeta cudecewe je cire yäämyemutemepi. ¹⁸Siige liba jepänisi teeme kloka ne cabu me agela, jiicisi egä, "Oo, nuuja cewe lica gyene ai cewe pana!" ¹⁹Teeki uubli ca aganininisi, ele ewäyisi, jiicisi egä, "Lipu niiyarage gyene ai baborage cewe tääpume! Teeme bau ca iyeta lijalija buto yageyame cina teeme rarekaake bine jääpänanemusi. Siige watatarage iyeta teeme gwidape cina niiya bääbitininisi."

²⁰Cabucewe, maane mijji gege, ingle pui babo cewe te lipu niiya ne bii jepänige! Acejiyame me binamewale, weene mijji gege; Keriso me ätyepäneji biname piiyepu Acejiyame me mename biname weene cuta mijji gege, ingle Acejiyame te niiya daremu becäridge teebine, naace name pi tabe lipu weebibine jiwenipi.

²¹Puma cita ca yepä kokre mename seemo te babo kula ne ecatige, ijarige malu cabu me, jiicige egä, "Babo cewe Babloniya ne apu cirege gawe me ajara, siige ingwe ca lica cirege pääna. ²²Ingwe ca lica cirege määme gaabe cabu ätecija haapi ala ne, nuuja uupera ne, gogogo ala ne, moole ala ne. Biname cina lui maramara kaakesea bine jaawenimus, teebibine ingwe ca lica cirege määme cabu pääna. Deedei gädnäja guugla ingwe ca lica cirege ätecija määme cabu. ²³piiypu lampa ngale ne ingwe ca lica cirege pääna määme cabu, cuta ciwelooloyame bime atejäclmuta gege ne ingwe ca lica cire jääpänepesi määme cabu. Apu cirege äbita, ingle määme aletnaletna biname, lui niinäce gaabe ge ai gawecewe cabu, piiyepu määme mowä piiyepu piiseba mule biname cina gawe maramara biname bine itu yaangletnäjemepesi. ²⁴Määme gaabe

cabu cuta ituge apira Acejiyame me mename biname bime uudi piiyepu cuta teeme poto binamewale bime uudi, cuta iyeta biname bime uudi, lui bine ituge agleca ai gawecewe cabu.”

19 ¹Ai ingwe gaabe ca cane nätecijige bucurage biname cina iicana pana tagepogogo cabucewe ca, lui jiicige egä,

“Acejiyame ne ewepyeräjeye!

Ireclota, iyeta miji piiyepu kokre mime Acejiyame memi,

² ingle teeme atrana lui conocäco piiyepu toraca gyene.

Tabe jutranige babo sargi magebi ne,

lui ai gawecewe ne ire jaarmetnanuge teeme sargi mule ca.

Acejiyame te mäpu daremu bii bocärigie;

ingle tabe teeme kaakesea bägrä bine budre me itu

yaaglecanemepi.”

³Teipi cuta cääri abayaninisi egä, “Acejiyame ne ewepyeräjeye! Babo cewe me kloka te iyeteta cire jaagelepi cabu me!” ⁴Puma cita ca twentifoo modamoda biname piiyepu fooa ireclota gwidape cina itrametnemalige gawe cabu me, Acejiyame ne opo gaabe me ecitisi, babo adnata puupu cabu lui te enajenige. Teipi jiicisi egä, “Toraca, Acejiyame ne ewepyeräjeye!”

Maamoi me Atejäclmuta Soriyomu

⁵Piba cane nätecijige tagepogogo te babo adnata puupu gome ca jiicige egä, “Iyeta Acejiyame me kaakesea bägrä, lui cina wälu gemi teeme tääpume matimati cabu ca ngälu modamoda, weene mime Acejiyame ne ewepyeräjeye!”

⁶Siige puma cita ca cane nätecijige bucurage biname cina iicana pana tagepogogo, epu pana niiye te lipu babo ala cama täcwäjicuge podo cabu ca, cuta maadubi ala pana ge. Teipi apu jiicisi egä,

“Acejiyame ne ewepyeräjeye!

Yageyame, mime kokrerage Acejiyame,

tabe sine page Mopeyame!

⁷Mine miji ngenecu miji piiyepu gege ninajinege!

Mine teeme ngii ne yaawepyeräjesi,

ingle Maamoi me atejäclmuta padare te bii tatyaramtige.

Teeme ngulebägrä te amacetnäjäneji gwene teeme tääpume.

⁸Teebine ituge jugi cäco bulubulu cäbletääpe ceera
tabe asigrame.”

Ai bulubulu cäbletääpe lui Acejiyame me binamewale bime conocäco mule gemi.

⁹Puma cita ca mename seemo te cebine najige egä, “Maane yoogäri egä: gege gemi, lui cina ala asogläcneji gemi Maamoi me atejäclmuta soriyomu tääpume.” Cuta tabe jiicige egä, “Ai lui Acejiyame me toraca mene gyene.”

¹⁰Cane teeme erno ge gawe me natramige teebine opo gaabe me acitame, yepä tabe najige egä, "Peei ne gone jaawenute! Cane cuta Acejiyame me kaakesea bägrä gäne maane liiyepu cuta määme poto ätrunga binamewale cina liiyepu, iyeta lui cina joomlenisi toraca mene ne, Yeesu lui ne ituge awabudnita. Maane Acejiyame ne opo gaabe me eciti!"

Yeesu lui toraca mene ne ituge awabudnita, peese nyene lui te Acejiyame me mename biname bine ngene atwana yääcäranemuge.

Biname Lui te Bulubulu Cooso cabu Tädige

¹¹Puma cita ca cane jepänine cabucewe te iitneji ge, cuta bulubulu cooso ne jepänine puma. Cooso cabu lui te tädige, teeme ngii lui Toraca piiyepu Conocäco. Teeme atrana piiyepu cubu iicana lui conocäco gyene. ¹²Teeme irecu lui uliobo wädräji pana ge, piiyepu teeme mope cabu puga ge bucourage krauni. Teeme cabu ngii puga ge, yepä nuuja te umle lica gyene, ngena ngii gyene. Tabé taatu gyene umle. ¹³Tabé lui cäbletäape ca asigräneji ge, uudi cabu ituge iiglenuta. Teeme ngii lui Acejiyame me Mene gyene. ¹⁴Cabucewe caami cina teebine ingwe sicwisi, bulubulu cooso cabu seclige. Teepi jugi cäco bulubulu cäbletäape cama ge. ¹⁵Bulubulu cooso cabu lui te tädige, teeme tage cabu ca girirage cubuturikä te tasatige. Tabé pui turikä ca cire yaapremalemepi gawe maramara biname bine. Tabé teebibine ayana suru ca cire yaawecetnäremepi. Tabé kokrerage Acejiyame me claabe ne cire yaaboclomtepi. Biname te lipu jäämungäjemuge waina kuu bine migi apirame, tabé pepu cirege Acejiyame me cubuyame bine ämungeja. ¹⁶Teeme cäbletäape cabu piiyepu wawe cabu ngii oogäräneji gyene egä,

IYETA MOPE BINAME BIME MOPE BINAME,

IYETA YAGEYAME BIME YAGEYAME.

¹⁷Puma cita ca cane mename seemo ne jepänine bimu cabu aclajuteji. Tabé baborage tagepogogo ca ala abayanige iyeta ele bime cabu me, lui cina cabu je uujananinisi egä, "Naaclege, tabasecretnineye Acejiyame me babo soriyomu tääpume! ¹⁸Naaclege gawe maramara mope biname bime mäju cibu me, cubu mope biname bime mäju cibu me, caami biname bime mäju cibu me, cooso bime mäju cibu me, teeme waadenenayame bime mäju cibu me. Iyeta biname bime mäju cibu me naaclege, aletnäneji biname bime mäju cibu me piiyepu poto biname bime mäju cibu me, iyeta biname bime mäju cibu me modamoda biname cabu ca ngälu matimati me."

¹⁹Puma cita ca cane jepänine drowä gwidape ne piiyepu jepänimine gawe maramara mope biname bine piiyepu teeme caami bine. Teepi abasecretnäneji gemi naace tääpume cubu iicaname biname cama, lui te bulubulu cooso cabu tädige, piiyepu teeme caami cama. ²⁰Drowä gwidape piiyepu walya mename biname, lui te ciitaca mule itu

jaawenemepi teeme opo gaabe je, teebibine joomlisi. (Teeme pui ciitaca mule ca tabe ituge angletne-ja, lui cina drowä gwidape me cewecu ne itu yaacatanepesi, cuta teeme pana wawenäneji gwidape ne lui cina itu opo gaabe me yaacitanepesi.) Siige teebibine ireclota cama aajarisi uliobo puupu cabu me, luma niiyarage lengo gwidape ngii sulphur ayenige.

²¹ Teeme caami bine cubuturikä te eglecimige, lui turikä te tasatige pui me tage cabu ca, bulubulu cooso cabu lui te tädige. Iyeta ele cina teeme mäju bine erngäjimisi, ngälu camuge äbitinisi.

Satani te Cirege Ätäyäneji Lenaja Yepä Tausen Kämäge Ngalebora

20 ¹Cane puma cita ca jepänine, Acejiyame me mename seemo te cabucewe ca täinige kii cama piiyemrage cupicu ne iitnaname, cuta teeme ayana seea puga ge. ²Tabe joomlige siible ne, pui sasarage cobyame ne, Diyabolo ca piiyepu Satani ca lui ne einenisi. Tabe jetäyige teebine yepä tausen kämäge tääpume, ³ijarige piiyemrage cupicu bora me, cupicu ne kii ca ermige, klaje jewenige tabe puma lenajame ngälu yepä tausen kämäge cina liba cire lapiripesi, siige tabe piba biname bine lica angletneja. Peei ingwe gaabe ca teebine cirege asata, iibira matikäli padare cabu lenajame ai gawe cabu.

⁴Puma cita ca cane jepänimine mope biname bime adnatera puupu bine piiyepu lui cina adnatäreji ge puma. Teebibine conocäco ituge ceera atrana tääpume. Cane cuta eei biname bime cable bine jepänimine, lui bine ituge budre me agleca, ingle teepi Yeesu ne itu teitnejanumesi, piiyepu Acejiyame me Mene ne itu tejanemumesi. Teepi lica ituge drowä gwidape ne awejena coo piiyepu teeme pana wawenäneji gwidape ne. Teepi cuta teeme cewecu ne lica ituge acatena mangace cabu coo piiyepu ime cabu. Teepi ireclota cabu me täcnärige, mope biname bime adnatera puupu cabu adnatärige, siige Keriso cama gigri ai gawecewe ne ecanisi yepä tausen kämäge ngalebora. ⁵Poto budre biname cina ireclota me lica täcnärige, ngälu peeи yepä tausen kämäge cina liba apirininisi. Ai lui niinäce budre ca arpinera gyene. ⁶Babo gege gemi, lui cina budre cabu ca niinäce cirege arpinera; teepi Acejiyame me binamewale gemi. Uliobo puupu lui neenen me budre gyene, tabe teebibine lica cirege oomlema, yepä teepi iiwäreja biname tääpume cire yaacrajemepi Acejiyame tääpume piiyepu Keriso tääpume. Piiyepu teepi Keriso cama gigri cire yaacanepesi ai gawecewe ne yepä tausen kämäge ngalebora.

Satani ne Epremalisi

⁷Yepä tausen kämäge cina liba cire lapiripesi, Satani ne piba cirege asata cupicu cabu ca, siige iibira. ⁸Tabe cire waatnepi iyeta poto ta gawe maramara biname bine angletnejame, naace Googi piiyepu Maagogi biname bine. Tabe teebibine cire jaabasecretne-mepi cubu iicaname.

Teepi epu bucurage gemi malu cabu koriyo liiyepu. ⁹Teepi ai gawecewe cabu eplidnärisi, Acejiyame me binamewale bime lenaja puupu ne jewaclomtisi, piiyepu pui babo cewe ne tabe lui täüpume singi. Yepä uliobo te täinige cabucewe ca, siige eglecimige teebibine. ¹⁰Satani lui te teebibine ituge angletneja, teebine ijarisi uliobo piiyepu niiyarage lengo gwidape ngii sulpur wädräji cabu me, niinäce liiyeme ituge ajara drowä gwidape naabine walya mename biname. Teeme puma peei mäpu cabu lenaja iyeteta gyene, ciiye bimu.

Ceräcerägääbü Atrana

¹¹Puma cita ca cane jepänine bulubulu babo adnata puupu ne, cuta lui te adnatäneji gyene puma. Cabucewe piiyepu gawecewe cina uucräsi teeme opo gaabe ca, siige teebibine ingwe ca lica cirege päpäna. ¹²Piiyepu cane jepänimine budre biname bine matimati cabu ca ngälu modamoda me, teepi babo adnata puupu opo gaabe je jeclajutemige. Siige peba bine jepatnäjemisi. Cuta nuuja peba ne jepatnisi, naace ireclota peba ne, ngälu cäco ireclota päpäna täüpume luma ngii oogäräneji gemi. Budre biname bine teeme mule ibi jitranimisi, peba cabu lipu oogäräneji gemi teeme poto cidi me. ¹³Malu te teeme cable bine sewecnimige, budre piiyepu aadiri cina cuta teeme cable bine sewecnemäsi, siige teebibine jitranimisi teeme mule ibi, teepi ngena ituge wawenettäja. ¹⁴Siige budre piiyepu aadiri bine aajarisi uliobo puupu cabu me. Pui uliobo puupu lui neenen me budre gyene. ¹⁵Piiyeme cuta iyeta eei biname bine yiisabimisi, lui bime ngii lica ge ireclota peba cabu, luma ngii ituge acrana ngälu cäco ireclota päpäna täüpume.

Kirece Cabucewe piiyepu Gawecewe Cirege Lenaja

21 ¹Cane piba kirece cabucewe naabine kirece gawecewe jääpänine. Niinäce cabucewe piiyepu gawecewe cina ituge apira, cuta malu te ituge apira. ²Cane cuta jepänine babo cewe, kirece Yerusalem ne, Acejiyame täüpume lui ne ituge mara me wawena, tabe teeme bau ca täinige cabu ca. Tabepu pana abasogäräneji ge, ngulebägrä ne lipu waabasogärusi tabe atejäclmuta äbitame. ³Cane nätecijige baborage tagepogogo te babo adnata puupu cabu ca iicana egä, “Ire, Acejiyame me lenaja puupu page biname bime cama gyene. Tabeta cama cire yaanajepi, teepi teeme binamewale cirege. Tabeta Acejiyamerage te ten cama lenaja, tabe teeme Acejiyame cirege. ⁴Tabeta cirege teeme irecu cabu ca ele mäcu äciseja. Puma ingwe ca piba budre lica cirege, nuuja ngenecu mäpu lica cirege, ele lica, pita lica, ingle sasa mule cina uja ituge apira.”

⁵Siige puma cita ca babo adnata puupu cabu lui te enajenige, jiicige egä, “Cane iyeta gwidape bine kirece me jewenenemin!” Tabeta cuta cebine najige egä, “Ai mene ne yoogäri peba cabu, ingle toraca

gyene piiyepu mijji gemi ätrungame.” ⁶Tabe cuta jiicige, “Siige, iyeta gwidape cina wawenäneji gemi! Cane lui niinäcegaabeyame piiyepu ceräcerägäääbuyame, cane agedna piiyepu apira gäne. Laati te niiyemecewe, cane conocäco yääcärune tabe nanime ireclota niiye waja cabu ca daremu cäco. ⁷Laati te yuutrutuge, tabe käme bau ca jääpänuge, egä cane teeme Acejiyame cirege, tabe käme bägrä cirege. ⁸Yepä lui cina wälu ajiri birige Yeesu ne aitnejame, cuta lui cina teeme ätrunga bine yaabmaläcemusi, lui cina jugijugi mule bine jaawenanemusi, lui cina biname bine budre me yaaglecimusi, lui cina ero mule jaawenusi coo sargiyame birige, cuta lui cina mowäyame, piiyepu lui cina yiwiräjemuusu uuje bine piiyepu ime ca wawenäneji gwidape bine, iyeta lui cina walya waatromininusi, teebibine cirege piiyeme iisaba, luma uliobo piiyepu niiyarage lengo gwidape ngii sulpur cina ayenäsi. Ai lui neeneni me budre gyene.”

Kirece Yerusalem te Täinige Cabu ca

⁹Pui seben Acejiyame me mename seemo lui bime seben disi puga ge ceräcerägääbü mäpu mule cama, teeme yepä te tädige käme bau me, najige egä, “Tädi, cane naawabenine Ngulevägrä, Maamoi lui ne cire waacatepi, tabe teeme coga cire waanajepi.” ¹⁰Siige Aceji Seemo te cebine nacenanige, mename seemo te nacanige baborage podo caburage me. Tabe puma cita ca nawabige Acejiyame me babo cewe Yerusalem ne, cabucewe ca lui täinige Acejiyame bau ca, ¹¹teeme apaclyera cama toplacmeläjinige. Tabe epu pana toplacmeläjinige oplacmeläja kula liiyepu, epu yaspere kula liiyepu, päpäna taatu ge. ¹²Tabe caburage atreji cama ge, piiyepu twelb grana cama ge, twelb mename seemo cina lui bine ire jaatwemusi. Grana yepäyepä cabu twelb Israela ingle bime yepäyepä ngii oogäräneji ge. ¹³Bimu acita gome ca nesae grana ge, kämäge poto ca nesae grana ge, bimu äpula gome ca nesae grana ge, uule poto ca nesae grana ge. ¹⁴Babo cewe me atreji ingle tääpume twelb modamoda kula bine acranäneji ge. Teeme cabu Maamoi me twelb ätyepäneji biname bime ngii oogäräneji ge.

¹⁵Lui mename seemo te cebine mene najanige, teeme gol ca wawenäneji suru puga ge pui cewe ne atoneräjame teeme atreji piiyepu grana cama. ¹⁶Pui cewe me daamle piiyepu leca yepä ibi ge. Siige mename seemo te teeme suru ca etoneräjige cewe ne. Tabe neeneni tausen fooa hanred kilomiita leca ge, cuta daamle pepu ge, cuta cabu me galena pepu ge. ¹⁷Mename seemo te cuta atreji ne etoneräjige. Teeme cabu me galena lui sebenti miita ge. Biname te lipu suru ca mete ne yaatoneräjuge, pui mename seemo te pepu cewe ne etoneräjige. ¹⁸Atreji lui yaspere kula ca wawenäneji ge, piiyepu cewe lui golrage ca wawenäneji ge, glaasi pana, päpäna taaturage. ¹⁹Pui twelb kula lui ingle

gemi atreji täüpume, maramara oplacmeläja kula ca abasogäräneji ge. Niinäce manu ingle kula lui yaspere kula ge, neeneni manu lui sapiri kula ge, nesae manu lui agate kula ge, fooa manu lui emeraldi kula ge,²⁰ faib manu lui sardenus kula ge, siks manu lui karneliya kula ge, seben manu lui krusoliti kula ge, eit manu lui beruli kula ge, nain manu lui topasi kula ge, ten manu lui krusoprası kula ge, lebin manu lui jakiniti kula ge, twelb manu lui ametisti kula ge.²¹ Twelb grana lui miiri ca wawenäneji ge; yepäyepä grana lui yepäyepä modamoda miiri ca wawenäneji ge. Babo cewe me gaabe lui gol ca wawenäneji ge, iyeta päpäna taaturage, glaasi pana.

²² Cane iiwäreja mete ne lica jepänine puma, ingle Yageyame, babo kokre Acejiyame piiyepu Maamoi, teepi puma cirege iyeteta lenaja, peei name pi nuuja ingle lica gyene mete täüpume teebibine luma awejename. ²³ Babo cewe me nuuja ingle lica gyene bimu piiyepu mabye teeme apaclyera täüpume, ingle Acejiyame me apaclyera te epaclyärenige, piiyepu Maamoi lui teeme lampa gyene. ²⁴ Gawe maramara biname cina pui apaclyera cabu cire waatnipesi, piiyepu gawecewe me mope biname cina cire yaawademepesi teeme dogwe bine piiyeme. ²⁵ Teeme grana lica cirege armi, ingle ciiye lica cirege. ²⁶ Gawe maramara biname bime ngena dogwe piiyepu miijimiji gwidape piti nemi, teepi piiyeme cire yaawademepesi. ²⁷ Yepä nuuja niiyaniya mule biname cina piiyeme lica cirege äbäcna, piiyepu lui te ajiri cama mule jaawenimuge, cuta piiyepu lui te walya waatromuge. Eei taatu cina cire yääbäcnepesi, lui bime ngii oogäräneji gemi Maamoi me peba cabu iyeteta ireclota täüpume.

22 ¹Pui mename seemo te cuta nawabige ireclota niiye baduge. Niiye te päpäna taaturage ge, glaasi pana. Teeme mopecu lui Acejiyame piiyepu Maamoi teeme babo adnata puupu ge, ² siige puma cita ca sewelenige babo cewe gaabe cole cabu ta. Pui baduge me neeneni poto ta yepäyepä ireclota uli puga ge, lui cina twelb gääbu kuu jäätäpanemäsi yepä kämäge ngalebora, iyeta mabye gaabegabe yepä gääbu. Teeme laame lui maramara gawe biname bime pita miji wawenename. ³ Nuuja gwidape te lica gyene pui cewe cabu, Acejiyame te lui ne ägyi. Acejiyame piiyepu Maamoi, teeme babo adnata puupu puma cirege. Acejiyame me kaakesea biname cina teeme täüpume kaakesea puma cire jaawenepesi. ⁴ Teepi teeme opo ne cire jäätäpanepesi, piiyepu teeme mangace cabu Acejiyame me ngii oogäräneji cirege. ⁵ Puma ciiye lica cirege. Teepi nuuja singi lica lampa coo bimu apaclyera täüpume, ingle Yageyame, Acejiyame, tabe sine teeme apaclyera. Teepi cirege mope biname me lenaja iyeteta, iyeteta.

Yeesu me Acnenuta

⁶Puma cita ca pui mename seemo te cebine najige egä, “Ai peba cabu lui mene, toraca mene gemi, piiyepu miji gemi ätrungame. Yageyame,

Acejiyame, lui te ngene atwana sääcäranemuge teeme mename biname bine, tabe tityepige teeme mename seemo ne teeme kaakesea bägrä bine umle wawenename, egä ngena cina pagege watatarage äpletnera.”

⁷Yeesu apu jiicenige egä, “Itecijinege, cane mameta gäne otni. Gege gemi, laatibi jäätprungimusi ai peba cabu lui mene gemi ciige padare poto cidi me.”

⁸Cane, Yoane te nätecijuji ai mene piiyepu jepänemujine iyeta ai gwidape bine. Lui mename seemo te nawabetnäruji iyeta ai gwidape, cane siige natramuji teeme ernge gawe me teebine opo gaabe me acitame.

⁹Yepä tabe najuji egä, “Peei ne gone jaawenute! Cane yepä kaakesea bägrä gäne Acejiyame täüpume maane liiyepu, määme binamewale Acejiyame me mename biname cina liiyepu, piiyepu iyeta lui cina ai peba mene yäätecijemuge. Maane cebine gone opo gaabe me nacitute, yepä Acejiyame ne opo gaabe me eciti!”

¹⁰Tabe cuta najuji egä, “Ai peba cabu ngena mene gemi ciige padare täüpume, gone yäämlitumi biname bime bau ca, ingle padare mameta gyene ai gwidape cina äpletnerame. ¹¹Yoo, laati bemi niiya mule biname, teepi pepu lenajame; laati bemi jugijugi muleyame biname, teepi pepu lenajame; laati bemi miji mule biname, teepi pepu lenajame; cuta laatibi Acejiyame täüpume mara me ituge äbita, teepi pepu lenajame.”

¹²Yeesu jiicenige apu egä, “Itecijinege, cane mameta gäne acnenuta. Cane käme daremu bine cire yaawadempene biname bine ceerame teeme wawenetnäja ibi. ¹³Cane niinäcegaabeyame piiyepu ceräcerägääbuyame, cane agedna piiyepu apira gäne.

¹⁴Gege gemi pui biname, lui cina teeme cäbletääpe bine jugi käco jääcisäjemu, naace täüpume teeme piba conocäco pisi nyene kuu loolo me ireclota uli cabu ca piiyepu grana cabu äbäcname babo cewe cabu me. ¹⁵Yepä, babo cewe me kaake poto cidi ca cirege lenaja jugijugi mule biname, mowä piiyepu piiseba mule biname, sargi mule biname, budre me aglecayame biname piiyepu lui cina yiiwäräjemusi uuje bine piiyepu ime ca wawenäneji gwidape bine, cuta lui cina baborage singi walya mene me, siige iyeta padare cabu walya mene jiicanimusi.

¹⁶Cane Yeesu te käme mename seemo ne ituge ätyepa ai gwidape poto cidi me weebibine jajanename ätrunga maramara ingle cabu. Cane lui Daawida me kaakesaare gäne, cane jamyacu apacyera Guji Wale gäne.”

¹⁷Siige Aceji Seemo piiyepu Yeesu me binamewale cina jiicenisi egä, “Tädi!” Iyeta lui cina yäätecijemuge ai peba mene, teepi cuta miji iicana egä, “Tädi!” Iyeta lui cina niiyemecewe gemi piiyepu singi nanime, naaclege daremu käco ireclota niiye nanime.

Ceräcerägääbu Umle Mene Gyene

¹⁸Cane Yoane, cane singi gäne umle mene jajime lui te yäätecijuge, ai peba mene ne liba yaacnemusu ciige gwidape poto cidi me: maane liba

nuuja mene alengläcita pee cabu, Acejiyame te cuta nuuja gwidape ne cire yaacitepi määme daremu cabu. Tabe pee iäpu cire nääcäranepi, ai peba te lui bine jeitnäjenenemige.¹⁹ Cuta maane liba nuuja mene ne yääyeblingtute ai peba cabu ca ciige gwidape poto cidi me, Acejiyame te cire yaawademepi määme bau ca, tabe ngena miji tääpume jiicenige ai peba cabu. Tabe meeble cire niibepi ireclota uli kuu loolome piiyepu Acejiyame me babo cewe cabu me otnime.²⁰ Lui te jeitnäjenige, egä ai peba mene toraca gyene, tabe jiicenige egä, “Toraca gyene, egä cane mameta gäne otni.” Yoo siige, tädepi Yageyame Yeesu!

²¹ Mime Yageyame Yeesu me miji te lenajame iyeta Acejiyame me binamewale bime cabu! Mene ngälu peese.